CORPUS SCRIPTORUM HISTORIAE BYZANTINAE.

EDITIO EMENDATIOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C. F.

INSTITUTA,

AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

CONTINUATA.

CHRONICON PASCHALE.

VOLUMEN II.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXII.

CHRONICON PASCHALE.

AD

EXEMPLAR VATICANUM

RECENSUIT

LUDOVICUS DINDORFIUS.

VOL. II.

BONNAE

IMPENSIS ED. WEBERI

MDCCCXXXII.

PRAECELLENTISSIMO
AC
CHRISTIANISSIMO REGI
LUDOVICO,
REGUM MAXIMO,
TRIUMPHATORI,
PIO, FELICI, AUGUSTO,
PATRI PATRIAE,
FIDEI ADSERTORI ET VINDICI,
LITTERARUM PARENTI AC PATRONO.

„Antiquis temporibus mos fuit bonarum artium studia mandare litteris, atque in libros redacta offerre Principibus, quia neque aliquid inchoatur, nisi post Deum faverit Imperator.“ Sacram Majestatem Tuam iisdem mihi nunc affari verbis liceat, Rex Christianissime, quibus olim Valentinianum Augustum Flavius Vegetius Renatus, cum suos ei offerret de Re militari commentarios. Tametsi enim quod in hoc opere pertractatur argumentum, nihil habet quod potentissimum Regem proprie spectet, nihil quod elegantia scriptionis ac materiae dignitate Vegetiano longe non cedat, haud alienum tamen ab officio meo esse duxi, si post dicatas aliquot nostras Majestati Tuae qualescunque

lucubrationes, hanc quoque postremam velut priorum leve corollarium Tibi Artium parenti nuncuparem. Neque mea me ac munusculi mei tenuitas deterruit id cogitantem quod Varius ille Geminus Rhetor de Imperatore summo dictitabat, „ut qui apud Te audent dicere, magnitudinem Tuam ignorant, ita qui non audent ignorare humanitatem.“ At hoc loco mihi, PRINCEPS INVICTISSIME, in SACRAE MAJESTATIS TUAE praeconia laudesve excurrere, vel eximias illas Regiasque prorsus animi virtutes, quibus Te Deus Optimus Maximus ad Gallorum Tuorum felicitatem beavit, commemorare consilium non est, nedum tot bello ac pace praeclare a Te gesta, quae et habentur in ore omnium, et qualis quantusque sis abunde exteris ipsis dissitisque nationibus declarant. „Multum namque Tuis onusta virtutibus currit fama cum pondere, et veris opinionibus jam adsueta de Te tantum didicit non mentiri,“ id quod de Theodeberto Rege e decessoribus Tuis, sed Te longe inferiore, jactavit olim Arelatensis Antistes Aurelianus. Quid quod laudum titulos omnes, quibus vel Reges Francici post illustria facta exornati olim, vel REGIAE MAJESTATIS TUAE jam ab aliis quamplurimis intra extra delibatae virtutes, quarum vel sola recordatione orbis quam late patet attonitus obstupescit, unus huic praefixus Epistolae titulus complecti videtur. Nam ecqua potest PRAECELLENTISSIMI Principis appellatione excogitari illustrior, qua prae caeteris insigniti Francorum Reges, tum a Summis Pontificibus, tum a Praesulibus Gallicanis in publicis numerosi Cleri Comitiis saepe fuere? An non in Te vox illa cadit aptissime, qui non tam Regni quod obtines amplitudine ac dignitate, quam rerum gestarum laude ac fama caeteris orbis Principibus multo PRAECELLIS? Jam studium illud singulare quod in revellendis reliquiis haereticae pravitatis, quae sceleratis factionibus Galliam Tuam, („ubi inter caetera mundi regna clarere Religio Christiana noscitur“) pridem paene concusserat, tum in avitae religionis integritate

Tom. I. Hist. Franc. p. 857.

Gregor. M. Joan. VIII. etc. Conventus ad Andegavum. Synod. Germiniac. etc.

Joan. XXII. tom. 7. Epist. secret. p. 126.

tuenda nullo non die adhibes, haud paullo verius, quam nobilissimos Antecessores Tuos, Te ECCLESIAE ac CHRISTIANAE FIDEI DEFENSOREM, VINDICEM et ADSERTOREM, Te PIUM, Te CHRISTIANISSIMUM praedicant. Circumfertur illud sane de duobus Imperatoribus Christianae rei defensoribus clarissimis adsertoribusque celebratum, Paganorum Fana Constantinus Magnus clausit, Theodosius evertit. Tu post receptas ab Invictissimo Parente quas rebelles sectarii contra jus fasque omne invaserant civitates, non modo Templa quae per vim nobis abstulerant, et eas quas violatis Legibus sanctissimis extruxerant Basilicas ipsis eripuisti, verum etiam justo perduellionis atque impiae sectae odio incitatus aequari solo et ubique dirui quae excitaverant Fana jussisti. Quid ita? ratus scilicet nec expiari posse, et sacros in usus conferri, quae essent ab his impia superstitione et inexpiabili perduellione inquinata, futurumque demum ut post detersam hujusce labis recordationem ipsam, floreat vigeatque illustris per Te in Gallia Christiana pietas, neque ullis postmodum maculis obscuretur. Quis deinde non satis unum id esse perspiciat, si LUDOVICUM MAGNUM quis appellet, ut REGUM MAXIMUS, TRIUMPHATOR, FELIX, AUGUSTUS, confestim agnoscatur? nisi forte minus honorifice sentire ac loqui de his Principibus, quos intuentur ipsi coram ac suspiciunt, Gallis absque piaculo licet, quam externis ac peregrinis, qui de his aliquid fama duntaxat et auditione acceperunt: quibus proinde haec ipsa praeconia non adulatio, quam in subditis ac domesticis pronum est suspicari, sed quae ubique vel apud hostes dominatur, vis una veritatis extorsit. Nam cur in Scriptoribus Anglicis haud certe postremus REGEM FRANCORUM TERRESTRIUM REGEM REGUM esse prodidit? aut cur Franciam REGNUM REGNORUM idem appellavit? cur Gregorius Pontifex, tum reipsa, tum appellatione Magnus, cum ad Childebertum scriberet, QUANTO CAETEROS HOMINES REGIA DIGNITAS ANTECEDIT, TANTO CAETERARUM

Theodorit. l. 5. c. 21. Chron. Pasch. in Theod.

Matth. Paris. an. 1251. 1257.

Lib. 5. Epist. 6.

GENTIUM REGNA REGNI FRANCICI CULMEN dixit EXCELLERE? Cur ipsa deinde Graecia, unde hoc opus in Gallias Tuas advectum, quod nunc apparet in Tuo nomine; cur ipsa, inquam, non cujusvis, aut e promiscua plebe, aut e grege Scriptorum, sed ipsius Annae Comnenae ore Regem Franciae, quanto autem illis temporibus te minorem? REGEM tamen esse REGUM, MAJOREMQUE OMNIBUS QUI SUB CAELO SUNT, in Alexiade praedicavit. Quid aliud quam perspecta Francicae Majestatis dignitas auctoritasque impulit, ut cum ea esset Alexii Comneni Augusti filia, Imperatorioque sanguine, ac Caesarea etiam appellatione nobilis, palmam nihilominus Regiae praerogativae nostris Principibus ultro deferret? Cur Alexii postea nepos, et idem Imperator Constantinopolitanus Manuel Comnenus, cum ad Alexandrum Summum Pontificem litteras daret, Ludovicum Francorum Regem PROTONOBILISSIMI cognomento donavit, nisi Regii generis nobilitate et vetustate, perinde atque Imperii amplitudine caeteris orbis Principibus longe praestare eum idem agnosceret? Quod si prioribus illis hi tituli jure merito adscripti fuere, quanto potiore Tibi uni universi competunt, qui sparsas in singulis virtutes ac dotes, quas vetera Annalium monumenta commemorant, collectas in Te uno repraesentas? Quod igitur REGUM MAXIMUS audis ubique ac diceris, licet aegre ferat innata MAJESTATI TUAE moderatio, non est tamen impetratura a nobis quin sic sentiamus; non poterit hanc afferre vim animis judiciisque nostris: cum vix quisque nostrum ab ipso REGIS REGUM titulo abstineat et temperet; qui quanto tamen in Te verius quam in priscos Parthorum et Persarum Reges ipse conveniat, hunc si cuipiam caeteris adjungere animus fuerit, cum Regibus caeteris non semel sed saepius, quibus stare eos oporteret ac juvaret, leges perscripseris, unus belli nempe ac pacis in hoc orbe arbiter. Quamvis autem ea sit animi Tui magnitudo, nihil ut moliaris famae laudisque captandae apud omnes studio: sed suis Te illecebris virtus ipsa traxerit ad verum de-

Anna Comn. l. 10. Alexiad.

Apud Baron. an. 1180.

eas, patere saltem non tam ob Regni, cui peculiari Numinis erga nos beneficio praees, dignitatem, productosque tandem illustribus Tuis ac gloriosis tropaeis eo usque fere illius fines, quo vetus Gallia protendebatur, quam ob eximias illas ac vere Regias animi dotes quibus insigniter adornaris; patere, inquam, non jam Te MAGNUM, qua Te appellatione, quod olim Arcadio contigit Theodosii Magni filio, in ipso fere aetatis flore appellari gavisi summopere sumus: sed REGUM MAXIMUM, a Tuis praecipue Gallis, quibus es probe perspectus ac cognitus, atque adeo in amore ac deliciis salutari. Patere post tot nobiles ab hoste reportatas victorias, post tot expugnatas urbes, ac tot receptas provincias TRIUMPHATOREM Te inscribi. Patere nos EXPERTAE FELICITATI Tuae, quae consiliorum atque industriae sic est adjutrix, hanc ut illa nunquam superarit, nec sit in Te aliud praeter honestarum rerum prosperitatem, adgratulari. Patere AUGUSTI Tibi a nobis nomen imponi, quod a Francorum Regibus pridem manavit, eorumque fuit peculiare ac proprium, et quod aeque atque antecessoribus Tuis Philippo II. et Carolo VIII. Tibi jure optimo deberi, testantur tam multae res ante hunc diem, a Te pie, fortiter ac praeclare gestae. Sed inter tot magnificos illos titulos erit et huic non omnium certe postremo locus, ut Te PATREM PATRIAE, quae fuit Ludovici XII. apud majores nostros nomenclatio, ob singularem Tuam humanitatem in subditos, ac in calamitosos benignitatem Te praedicemus. Denique ut Franciscum Regem maxime anterior aetas cognominavit LITTERARUM PARENTEM ac PATRONUM, pro Tua eximia erga viros litteratos effusione, pro Tuo erga disciplinas omnes atque ingenuas artes, quas profitemur, amore, patere dici ac celebrari. Votis caetero nostris Numen annuat, REX CHRISTIANISSIME, annos si Tuos de nostris, de hostium spoliis si triumphos, Serenissimumque DELPHINUM, ac NOBILISSIMOS PUEROS, Nepotes Tuos, servet incolumes, si his perpetua decernat Im-

Synesius or. de regno.

Fest. Rufu de Pompeio. Eutrop. d Constantino.

peria tum nostris ut posteris, et seris longo post intervallo nepotibus, infinitis saeculorum continuationibus ipsi imperent; tum ut per eos omni malorum acerbitate depulsa gens Francica quietae felicitatis munera consequatur.

Jul. Firmic. l. 1. Math. c. 4.

S. R. M. DEVOTISSIMUS
CAROLUS DU FRESNE.

POSTERITATI. P 1 V 1

PRAEFATIO,

UBI

DE AUCTORE CHRONICI PASCHALIS,

CAETERISQUE PASCHALIUM APUD GRAECOS CONDITORIBUS.

Praefationum usus.

I. „Singuli Patrum librum aliquem expposituri, sicut ratio exigit, de auctore et materia ejus, intentione, causa et titulo, et si quae alia sunt quae auditoribus et lectoribus faciliorem intelligentiam sequentis operis praeparent, in tractatibus suis praemittere consueverunt. Et haec quidem habita ratione loci et temporis, et eorum ad quos sermo dirigitur, ut ad formam Evangelicae institutionis, familiae Domini mensuram cibi salutaris opportune dispensent. Nam, ut ait Palladius, magna pars prudentiae est consulta ratione personam illius qui scribit permetiri.“ Hisce ex Joanne Sarisberiensi [1]), praemissis de Praefationibus, quas λαλιὰς ἐπιγραφὰς vocat Epiphanius [2]), quasque, ut idem ait, libris suis praemittere solebant *παλαιοὶ συγγραφεῖς*, quibus *διὰ αἰνίγματος ὑπόφασιν ἐδείκνυον πάσης ὑποκειμένης πραγματείας*, neminem esse arbitror, qui priusquam ad hujusce *Πασχαλίου*, seu Paschalis Chronici, quod typis Regiis prodit, lectionem quivis accedat, non fateatur ultro pretium esse operae, ut non modo quae sors illius fuerit, tum quid in hac editione praestitum sit agnoscatur; sed etiam ut auctoris nomen, vel saltem quae patria, sit de utroque tamen, quod hactenus inexploratum manet, quidpiam resciri possit, quod operis argumentum, quodve libro lemma apponi debuerit, sedulo inquiratur: quae quidem in hac Praefatione pro virili examinanda suscepimus.

---

1) Epist. 172.
2) In Epist. ad Acacium, et Paul. Presb.

Fasti Siculi, prout Paschale Chronicon P 2 primo appellatum, ex Sicilia Romam delati.

II. Atque ut ab illius, ut ita dicam, fortuna ordiamur, varia illa fuit. Tum primum quippe in Republica literaria, et apud viros eruditos innotuit, cum ex Sicilia, ubi ab Hieronymo Surita inventum ferunt, illius et Antonii Augustini opera Romam est perlatum. Qui enim ea tempestate Fastis Consularibus concinnandis et adornandis operam suam collocabant, Carolus Sigonius et Onuphrius Panvinius, Fastos Consulares in eodem Paschali exaratos sibi describi curarunt, quibus se in illis componendis non minime adjutos haud semel ii profitentur. *Nos*, inquit Sigonius in Commentario ad Fastos et Triumphos Romanorum, *Dionysium sequuti sumus, quem Fasti quidam Consulares Graece scripti, atque ex Sicilia, ut audio, advecti, et alii etiam Latini, quos citat Cuspinianus, sequuntur, in quibus Consules deinceps collocantur, cognominibus eorum tantum allatis, hoc modo,* *Βρούτου. καὶ Κολλατίνου.* Et Panvinius in Praefatione Commentariorum ad Fastos: *Novissimus omnium ex antiquis qui Fastos Consulares, quod sciam, scripserit, est alius sine nomine auctor, qui in universali Chronico a se conscripto Consulum quoque nomina adjecit ab exactis Regibus ad primum* (imo vigesimum) *Heraclii Imperatoris annum. Is liber vetustissimis literis exaratus* V 2 *inventus est in Sicilia in antiqua Bibliotheca a Hieronymo Surita, operaque Antonii Augustini Rotae Auditoris factum est, ut ejus libri pars nobis transmitteretur, quae Consules continebat, cujus auxilio multum sublevatus sum in his Fastis concinnandis.* Idem Lib. II. in Praefat. *Nam Orosio, Cassiodoro, et Fastis illis Graecis nuper Romam ex Sicilia viri eruditissimi Antonii Augustini opera adductis, et quidem depravatissimis, tantum usus sum in ordinandis Consulibus.* Denique in Praefat. ad Lib. III. *Nam usque ad Heraclii tempora Fasti Graeci Antonii Augustini et Hieronymi Suritae opera ex Sicilia in Urbem advecti pertinent.* Hos igitur Fastos nudos primi Graece et Latine vulgarunt Sigonius et Panvinius, quos deinde Sylburgius to. III. Historiae Augustae a se editae, postmodum vero Andreas Schottus Stephani Vinandi Pighii volumini II. posthumo inseruere, et, ut alii passim, Fastos Siculos appellavere, quod, sicut diximus, tum primum in Sicilia Codex iste repertus sit.

An ex eo Codice exscriptum sit Casaubonianum Exemplar.

III. Istius Chronici exemplar aliud habetur in Bibliotheca Augustana, manu Andreae Darmarii Antiquarii descriptum, proinde litera recentiori, ut testatur Raderus, et a Sylburgio XXXVI. aureis Solaribus emptum, et Hoeschelio donatum, ab eodem Hoeschelio Reipublicae deinde Augustanae oblatum, ex quo Isaacus Casaubonus pleraque excerpsit, quae non semel in Notis ad Capitolinum, Fastorum Graecorum, interdum Siculorum, quomodo primus illos vocavit Onuphrius Panvinius, titulo laudat. Istius porro Andreae Darmarii, quem Graecum mercatorem indi-

gitat, meminit idem Casaubonus [1]), a quo se emisse testatur librum Julii Africani de Bellico apparatu, et Fragmentum Petri Alexandrini de Paschate; unde non modo illius aetas percipitur, sed et dubietas oritur, an is ex Romano exemplari Chronicon exscripserit, siquidem ex Graecia mercator in Gallias venerit: nisi forte fuerit ex illis Antiquariis Vaticanae Bibliothecae, fere semper natione Graecis, qui ex illius Codice haecce qualiacumque sibi transcripserit. Ut ut sit, ea excerpta cum Josepho Scaligero communicasset Casaubonus, is cum Eusebii Chronico a se adornato, una P 3
cum aliis similibus Chronicis, *propter cognationem materiae*, ut ipse ait, illa edenda curavit, *Chronicae temporum Epitomes* inscriptione. Verum in exscribendo Augustano exemplari multa praetermisit ipse Casaubonus, qui a Graeculo quodam (Darmario videlicet) acceptum, ut scribit Scaliger, manu sua descripserat; (antequam ab Hoeschelio emeretur) quia fortean cum exscriptionis integrae difficultate deterreretur, quae obvia aut supervacanea existimabat, omittenda censuerit. Sed et in annum xx. Mauricii Imp. duntaxat Chronicon illud Casaubonianum desinit, reliquis pariter omissis usque ad Heraclii annum xviii. in quem desinit ipse Codex Vaticanus. *Cur autem Scaliger vel Casaubonus sequentes paginas omiserit, divinare non possum*, inquit Raderus, *nisi quod de sacris Imaginibus ibi multa mentio, quam, opinor, Iconomachi refugere:* quod ego vix putem, sed quia scriptor in exscriptione defatigatus hic haesit, nec tanti ea censuit, ut suscepto labori ulterius incumberet. Qualiscumque autem ista sit editio, in Raderiana emendanda non parum adjumenti fuit, praesertim cum haec postrema pluribus mendis scateat, et ut nec probe omnino descripta sit a Radero, ita nec a Typographo typis sat accuratis expressa. Chronicon porro illud a se editum Casaubonianum Scaliger in Notis ad Eusebium semper appellat: ubi rursum Raderus, *Magna et gravis causa*, inquit, *ut si ego vocem Raderianum, quod mea manu descripserim, transtulerim, ediderim, observationes addiderim, neque tamen erit Raderianum,* V 3
multo minus Casaubonianum. Ego vero cur Radero id stomachum moveat, haud omnino assequor, cum proclive nimium sit, quod ab aliquo beneficium acceperis, illius edito nomine palam profiteri.

Chronicon Raderianum.

IV. Ut denique Paschalis istius Chronici fatum absolvam, postrema tandem illius prodiit editio Monachii Bavariae Metropoli, anno ciↄiↄcxv. hoc titulo: *Chronicon Alexandrinum, idemque Astronomicum et Ecclesiasticum, vulgo Siculum, seu Fasti*

---

[1]) In Not. ad Sueton. in Jul. n. 31. et in Exercit. ad Annal. Eccl. p. 465.

Siculi ab Sigonio, Panvinio, aliisque passim laudatum, partimque Graece editum, nunc integrum Graece cum Latina Interpretatione vulgatum, opera et studio Matthaei Raderi de Societate Jesu. Quae quidem ejusdem Chronici editio eruditorum fere omnium calculis est excepta: tum quod prior manca esset ac decurtata, illa vero suis, ut videbatur, numeris absoluta. Adde quod cum Graeca lingua apud plerosque, usus, seu ut verbo utar Petronii, saporis haud sit publici, Latina Raderi versio cujusvis lectioni librum promiscue exponeret. Chronici compendium augebat praeterea quod tot rerum quae a celebrioribus Chronologis aut Historicis indicta, aut iis ignota fuerant, patefaceret; tum quod ejusdem opera Scriptorum aliorum locos emendare vel illustrare viris doctis liceret. *Qui quidem Fasti Siculi*, inquit Scaliger [1]), *tametsi habeant multa quae reprehendas, tamen ope illorum multa menda de ratione temporum tolluntur, et longe plura supplentur.* Et Jacobus Grandamicus [2]): *auctor ille quamvis multa optima habeat, in multis tamen peccat, et in iis duntaxat sequendus est in quibus vel bonis characteribus utitur, vel probatis*
P 4 *auctoribus adhaeret.* Unde Casaubono [3]) Χρονοῤῥάφος dicitur. Petavius [4]) vero *Chronicon istud Alexandrinum, quod ex variis auctoribus centonis instar concinnatum* fuisse ait, *egregium nec satis laudatum* appellat. Nam etsi idem Scaliger [5]) *scriptorem idiotam* interdum vocet, interdum *multa in ea farragine esse, quae ridere an mirari debeat se nescire*, et alibi, *multa esse inepta* dicat; fatendum tamen longe esse plura quae sua laude digna haberi debeant, cum eo praeponendi sint libri, quo prosunt, vel nova aut ignota proferunt ac docent. Multae enim sunt eruditae, licet fortassis longe petitae, saepe e re natae vel observationes vel digressiones, quibus hic liber tanquam segmentis purpurae veri luminis est ornatus: etsi iterationes aliquot ab incuria quandoque occurrant, verbi gratia cum seriem Pontificum Hebraeorum bis inserit, cum varietas ista narrationis inde oriatur, quod modo hunc, modo illum sequatur auctorem.

An illud recte Alexandrinum dictum fuerit.

V. Non defuere interea ex eruditioribus qui affixum a Radero a se in publicum emisso Chronico velut minus idoneum, ne dicam ineptum prorsus lemma suggillarunt, quod idem Chronicon, cujus auctor hactenus incertus habitus fuerat, Alexandrinum is appellaverit, nullo alio ductus fundamento, quam quod Petri Alexandrini nomen initio Codicis Augustani legisset: quasi,

---

[1]) L. 5. de Emendat. temp. p. 494.
[2]) In Chronolog. Christ. lib. 3. cap. 3. extr.
[3]) In Not. ad Lamprid. in Commodo.
[4]) In Not. ad Niceph. C. P. p. 4. 88. 1. ed.
[5]) De Emend. temp. 220. 255.

licet Petrus iste Alexandrinus Chronici auctor extitisset, quod procul est a vero, uti mox ostendemus, Alexandrinum ideo illud vocare debuerit. Nam ut ita diceretur, necesse foret, ut vel res Alexandrinas duntaxat complecteretur, quemadmodum opus Callinici Sophistae, qui sub Gallieno vixit [1]), et x. libris res Alexandrinas persecutus est, quodque laudatur ab Hieronymo [2]): vel Alexandrinorum Praesulum historiam, ut Chronicon Eutychii, et illud quod Orientale vocant, typis Regiis editum: vel saltem tempora secundum Alexandrinorum aeram ac epochas in eo exigerentur, quomodo Jacobus Cujacius [3]) Chronicon illud Alexandrinum ex Bibliotheca Puteana appellat, quod in eo non ex Coss. V
duntaxat Romanis, sed etiam ex suo Augustali annos putent Alexandrini. Quod quidem Puteanum Chronicon idem ipsum est quod edidit Scaliger post Eusebii Chronicon, hoc titulo: *Excerpta ex priore libro Chronologico Eusebii et Africano et aliis, latine conversa ab homine barbaro, inepto, Hellenismi et Latinitatis imperitissimo.*

Id nominis Chronico, quod Georgii Episcopi Ambianensis nomen praefert, magis convenit.

VI. Id enimvero Chronicon, quod *Farraginis Alexandrinae* lemmate non semel laudat Jacobus Gottofredus [4]), et unde sua hausit Scaliger, servatur hodie in Bibliotheca Regia, in Codice membraneo, literis, uti vocant, uncialibus descripto, proindeque potioris omnino antiquitatis, in cujus limine recentiori paullo charactere, sed qui Caroli Calvi aetatem redolet, haecce descripta leguntur: *Chronicon Georgii Ambianensis Episcopi, vel, sicut alii dicunt, Victoris Turonensis Episcopi.* Desinit autem istud Chronicon in tempora Anastasii Dicori, quo demum imperante videtur fuisse confectum; cum praesertim in Imperatorum serie, quam auctor descripsit, et in quo Imperii annos unicuique appingit, in Zenonem et Anastasium desinat, omissis eorum Imperii annis. Porro Georgium Episcopum Ambianensem, qui a Carolo Magno Romam Legatus missus est circa annum DCCLXXIII. ut testatur Anastasius [5]) nemo fortean erit, qui ex hacce appo- P 5
sita Codici inscriptione auctorem velit asserere: tum quod ea aetate ejusmodi in latina lingua barbaries in Gallia minime obtineret; tum etiam quod etsi Georgii Episcopi Ambianensis nomen praeferat, fieri possit ut ejusmodi similes forte aliquot lucubrationes emiserit, ex quibus harum conditor haberi potuerit, tametsi an is quaedam scripserit incertum prorsus maneat. Neque potiori jure Victori Episcopo Turonensi, qui nullus fuit, debet

---

[1]) Suid.
[2]) Comment. in Daniel.
[3]) Paratit. ad tit. Cod. de Offic. Praef. August.
[4]) In Not. ad Cod. Theod.
[5]) In Adriano I.

adscribi, licet perperam forte scriptum fuerit *Turonensi*, pro *Tunnunensi*; ita ut amanuensis quaedam ex Chronico Victoris Tunnunensis in Africa desumpta esse innuere voluerit, quod in Justinum Juniorem desinit, quod suadere videtur Chronicon ineditum Melliti in Cod. Colberteo CCXL. ubi is *Toronensis Ecclesiae Episcopus* dicitur, cum de illius Chronico agit. Haec enim prorsus evanida, nulloque fulta fundamento quoad Chronici istius barbarolatini Scriptorem, qui quantum conjicere licet Aegyptius fuerit, qui nec Graecam, vel certe nec Latinam linguam probe calluerit, tametsi in illo multa extent, quae ad Aegyptiorum, quorum aeram semper sequitur [1]), regna pertinent, et digna sint quae legantur etiam invitis soloecismis, propter ea sola quae in eo extant utilia et bonae frugis: quae est sententia ejusdem Scaligeri [2]). Verum haec obiter et per transennam dicta sint de hocce Chronico, quod cum Cujacio in Notis nostris Alexandrinum deinceps appellamus.

Petrus Alexandrinus non fuit auctor Chronici Paschalis.

VII. Atque ut in orbitam redeat oratio, licet Petrus quispiam Alexandrinus Episcopus Paschalis Chronici, quod recudimus, auctor extitisse potuerit, non ideo tamen, uti supra attigimus, Alexandrinum illud appellari debuerit, sed Chronicon Petri Alexandrini. Deinde Petrus iste Alexandrinus Episcopus, cujus nomen legitur initio Syntagmatis de Paschate, quod Codici Vaticano praefigitur, prout certe exaratum editumque est, Chronici auctor esse non potuit, cum Martyr dicatur, Petrusque iste martyrium obierit imperante Diocletiano, ut prae caeteris testatur Epiphanius [3]), et ex eo forte scriptor Paschalis Chronici [4]), proindeque in Heraclii tempora, in quae protrahitur, illud deducere non potuerit. Verum quin idem Petrus auctor non sit haben-
V 5 dus, suadent non solum, imo probant omnino quae in Syntagmate de Paschate proferuntur a Chronici scriptore ex illius libro de Judaeorum et Christianorum Paschali Festivitate, ubi eadem laudantur formula, qua Hippolyti Portus Episcopi, Apollinarii Hierapolitani Episcopi, Clementis Alexandrini, et Athanasii scripta, qui pari ratione Chronici auctores dici potuerint. Illud autem Petri Alexandrini opusculum extare vel extitisse in Bibliotheca Scorialensi cum alio hoc titulo, *Περὶ τοῦ Πάσχα, καὶ τῶν τούτου ζητημάτων*, docemur ex illius indice Codicum Graecorum inedito: sed et haberi in Bibliotheca Collegii Societatis Jesu Caesaraugustani in Hispania monet Petavius [5]), a quo semel ac iterum laudatur.

---

1) Herwart. in Chronol. cap. 104.
2) Ad Graeca Eusebii p. 411. 2. edit.
3) In haer. Meletian.
4) P. 276.
5) To. 2. de Doctr. temp. p. 893.

Deinde Alexandrinae annorum epochae vel aerae, quae et Aegyptiaca fuit, nulla est in eo mentio, sed longe potius Antiochenae, uti censet Henricus Valesius [1]); *quod quidem Chronicon*, inquit ille, *nescio cur Raderus Alexandrinum vocaverit: ego certe Antiochenum vocare mallem. Etenim auctor illius Chronici diligentissimus est in rebus Antiochensium commemorandis et annis, et mensibus eorum perpetuo utitur*[2]), *ut olim notavi in Epistola ad Jacobum Usserium.* Et alio loco [3]): *Chronicon Alexandrinum, quod quidem libentius Antiochenum vocaverim.* Verum licet Auctor Chronici aera Antiochena saepe utatur, alia tamen fuit Antiochenorum a mundo condito annos putandi ratio, ac diversa ab ea qua is utitur, ut in hac Praefatione [4]) observamus. P 6

VIII. Neque etiam potiori jure Alexandrinum Chronicon appellari debuerit, quod ab Alexandrino quodam Scriptore exaratum inde forte existimari debeat, quod cum totum versetur in disquirendis Paschalis Festivitatis et examinandis difficultatibus, Aegyptii maxime *hujusce supputationis peculiarem habuisse notitiam* dicantur, ut loquitur S. Leo Papa, seu ut Proterius in Epistola ad eundem Pontificem [5]), quod *Aegyptiorum Ecclesia mater hujusce laboris* extiterit. Idque vel inde patet, quod in Concilio Nicaeno cum decretum fuisset, ut eodem omnes tempore Ecclesiae Pascha celebrarent, datum id Alexandrinis negotium fuerit, qui syderum peraeque et ordinandorum temporum scientiae erant majoris quam caeteri, et ut illorum Praesules legitimum celebrandi Paschatis diem quotannis invenirent, ac caeteris Ecclesiis indicarent, quod longe ante Christi nativitatem factitatum testatur Joannes Philoponus [6]). Adde quod Auctor idem Paschalis Chronici Regum Persarum usque ad Alexandrum M. ac deinde Aegyptiorum Regum ex Ptolemaeis usque ad Cleopatram Catalogum describit, et annos regni cujusque accurate recenset ac praefigit, sed et singularia quaedam de Alexandria subinde intermiscet, v. g. ubi de Pharo loquitur, et cum a Diocletiano praebitum esse Panem castrensem Alexandrinis anno Imperii XVIII. observat; ac interdum menses Aegyptiorum admittit. Verum pari ratione Romano cuipiam, vel Graeco, vel etiam Judaeo idem alius forte adscripserit, quod anni per Coss. per Olympiadas Alexandrinis incognitas, (licet suas alias Olympiadas habuisse

Neque alius quispiam forte Alexandrinus.

---

1) In Not. ad Hist. Theodoreti, lib. 2. c. 10.
2) Pag. 16. 177. 187. 192. 208. 230. 232. 262. 263. 270. 272. 279. 289. 290. 292. 294. 296. 316. 321. 328. 331. *b.* 334. *b.* 377. 382.
3) In Not. ad Euseb. p. 434. 2. ed.
4) Sect. 25.
5) Epist. 64.
6) Lib. de Pasc. p. 290.

Aegyptios testetur Georgius Syncellus [1])) ac per Indictiones in eo digesti legantur; menses vel Macedonum more, vel Latinorum, per Kalendas, Idus et Nonas efferantur; annorum initium a Kalendis Januarii, vel Septembris ducatur, contra quam apud Alexandrinos, apud quos anni initium sumitur a mense Thot, cujus primus dies respondet xxix. diei mensis Augusti. Quibus adducti rationibus non defuere qui hosce Annales Constantinopoli fuisse conscriptos existimarent, ubi praedicta omnia erant in usu
V 6 vulgari, magna parte ex veteri Roma traducta simul cum Imperii sede, non item in reliqua Graecia a Latinis nominibus magis abstinente, illudque maxime, inquit Henschenius [2]), ex postremis Chronici annis liquet, in quibus tam prolixe describuntur acta Boni Magistri in Templo Studitarum Constantinopoli sepulti anno Heraclii xvii. ut non tantum ibidem scripsisse Auctorem, (vel potius Continuatorem, de quo infra agemus) sed et ex Studitis unum fuisse appareat verisimillimum.

Quando illius auctor vixerit, disquiritur.

IX. Verum cum Chronicon istud, seu Paschalion, ex variis Scriptoribus centonis instar concinnatum sit, juxta Petavium,
P 7 et ut ait Scaliger, *ex bonis aliquando pannis consutum, ex quibus et non tenuis fructus sit qui ex his colligi possit*, idque ipsum observet exacti vir judicii Henricus Valesius, multaque hactenus inedita in eo inserta Auctorum segmenta, quorum persaepe nomina reticet, multa ex Africano (cujus assecla dicitur a Goaro [3]) Epiphanio, Eusebio, Marcellino Comite, Idatio, Joanne Malela Antiocheno, aliisque verbo tenus descripta sint, non plane assequor quomodo inde, non nomen duntaxat dico, sed scriptoris patriam aut genus quispiam valeat subodorari. Nam quod quaedam ex Alexandrinis vel Antiochenis, et aliis ejusmodi rebus, ut videtur, singularibus subinde loquatur auctor, mirum videri non debet, cum opus suum praesertim contexuerit ex variis civitatum vel provinciarum Paschalibus, ut semel ac iterum profitetur, in quibus ea solebant inserere potissimum quae patriam spectarent, ita ut Paschale Constantinopolitanum res Constantinopolitanas, Alexandrinum Alexandrinas, Antiochenum Antiochenas una cum singularum Epochis contineret, ex quibus quaedam prout sibi videbatur selegit scriptor. Hinc tam varii ac diversi Chronologici characterismi ac computi occurrunt in hoc Chronico, tum in annis a mundo condito, tum in eorum variis sumptis initiis, quae quidem interdum ab aequinoctio verno et Martii xxi. deducere se profitetur, et interdum orditur a Septem-

---

1) P. 197.
2) In Exegesi praelim. ad tomum 3. Martii, cap. 2. n. 13.
3) In Praef. ad Syncel.

bri, quae res, inquit Petavius[1]), et Chronicum ipsum conturbat, et lectoris confundit ingenium. Neque aliunde Fasti Consulares exscripti sunt, cum in Paschalibus ii describi solerent. ut infra observamus. Sic porro Latinos Paschalia sua confecisse palam est, ex Tabulis quas Cereis Paschalibus appendere solent singulae vel civitates vel dioeceses[2]), in quibus singularia ista, quae illas spectant, annotari solent. Enimvero et si rem ut a se visam interdum enarret idem scriptor, vel ei gestae interfuisse aliquatenus colligi videatur posse ex ejus scriptis, veluti cum Melchisedecis et Hieremiae elogia perstringit, nemo ignorat ejusmodi Chronicorum confectores, dum sua ex alienis resarciunt, scriptorum verba integra, nullo habito delectu, inserere, cum quae ab illis visa sunt, vel eorum peracta aetate recensent, quasi a se visa, vel sua tempestate gesta enarrant. Atque id potissimum observare est ex Chronicis Georgii Syncelli, Georgii Hamartoli, Symeonis Logothetae, et aliis; tametsi fatendum sit, quae quo ipsimet vixere tempore contigere, non ab aliis scriptoribus solere mutuari, sed ea ex suo penu promere, ita ut siquidem Paschalii Scriptor, vel certe Continuator sub Heraclio vixerit, in cujus annum XX. Chronicon perducitur, quae sua aetate, aut proxime contigere, vel quae viderit, aut sciverit, enarrasse vero proximum sit. Verum an idem scriptor sub Heraclio vixerit, addubitat Goarus in Praefatione ad Georgii Syncelli Chronologiam, cujus verba hic apponam: *Chronicon Alexandrinum haud* V 7
lectum Georgio Syncello, nec Photio memoratum, aetatis penes me non est indubiae. Quod enim ad Heraclii tempestatem historiam profiteatur deducere, auctoris pariter et librarii testimonium esse potest, qui opus nondum forte absolutum nactus in Heraclii annos, ejus finem incidere, non auctorem vixisse testaturi, prout P 8
non absimili loquendi more, quo annis quingentis posteriorem Georgium Syncellum ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Διοκλητιανοῦ, ad Diocletiani Principis Imperium Chronographiam continuasse librarius noster scriptum in titulo reliquit; quamvis circa dubium nec sententiam ex tribunali pronuntiare, nec litem movere placet. Hactenus vir doctissimus, mihique dum viveret amicitia junctus, qui auctorem Paschalii Syncello et Photio posteriorem videtur inde colligere, vel certe conjicere, quod de illo prorsus siluerint. Cui quidem firmandae conjecturae illud addere poterat, eundem Photium trium auctorum, quorum alter est Metrodorus, duo alii sunt anonymi, scripta de Paschate recensuisse, auctoris vero Chronici nostri non meminisse. Sed haec rem haud omnino probant, cum nec omnia vidisse vel legisse Photium quae sua tempestate supererant volumina pro certo haberi debeat.

---

1) Lib. 9. de Doctr. temp. cap. 3.
2) Vide Gloss. med. lat. in Cereus Paschalis.

Illius auctores duo: alter sub Constantio, alter sub Heraclio vixit.

X. Quoad igitur aetatem auctoris Chronici, cum non unus extiterit a quo elucubratum fuerit, constat saltem illum, a quo ad Heraclium perductum est, non esse totius operis scriptorem, sed alterius, quod in annum Constantii XVII. qui est Christi CCCLIV. desierit, Continuatorem et interpolatorem. Id docemur praesertim ex doctissimi Holstenii observationibus, quas Codici suo Chronici Alexandrini edito subinde affixerat, hisce ad praedictum annum Constantii, post haec verba, εἰδῶν Αὐγούστου, adscriptis: *Hic desiit auctor CHRONICI PASCHALIS, caetera sunt Continuatoris.* Id certe subodoratus fuerat vir admodum sagax Franciscus Pithoeus, qui de hoc Chronico verba faciens [1]), aiebat illud videri scriptum ultimo Magni Constantini anno, Feliciano et Tatiano Coss. Inde ergo colligitur primum auctorem Paschalii vixisse circa tempora Constantii, quibus adhuc vigebant de Paschalis Festivitatis die controversiae: quae cum recruduissent sub Heraclio, ut infra observamus, occasionem alteri praebuerint Paschale istud Chronicon pridem conscriptum, Scriptoris insistendo computisticae rationi, ad sua usque tempora perducendi, atque adeo priorem hanc editionem subinde interpolandi, dum sua vel aliena intermiscet. Prius istud Chronicon vidit Holstenius, et quantum conjicere licet, ex Codice MS. quem, ut ex V. C. Emerico Bigotio didicimus, Abbas de Farina Siculus Regi Catholico ab Oratorio Constantinopoli comparaverat, ipsique communicaverat [2]). Illud deinde cum editione Raderiana idem Holstenius contulit; variis ad margines adscriptis lectionibus, suis etiam interdum admistis emendationibus et conjecturis: ubi quae subinde erant inserta ab interpolatore, deerantque in eodem MS. exemplari diligenter adnotavit. Quinetiam in reliqua deinceps Chronici parte emendationes ex ingenio adjecit. Quae quidem omnia in Notas nostras retulimus, eique, ut par est, adscripsimus, tum ne alium dicamur suppilasse, tum quod viri undequaque doctissimi in re literaria adepta pridem existimatio et auctoritas Lectorem in illius sententiam haud aegre forte adduxerit. Quin porro continuator Chronici sub Heraclio vixerit, negari fere non potest, tum quod Libri titulus in Codice Vaticano ac in Codd. Bibliothecae Regis Catholici, illud in annum XX. Heraclii, vel certe in illius tempora desinere innuat,
P 9 V 8 tum quod quae de eodem Augusto, ejusque gestis narrantur, ac denique exscriptae prolixiores epistolae ad Persarum Regem vel Toparchas, atque adeo descriptorum in actis publicis ejus Imperii et filii Constantini annorum accurata notatio, et quod ipsum Heraclium ὑμῶν βασιλέα vocet, id suadeant omnino. Atqui ta-

---

[1]) Pithoeana MSS.
[2]) Vide Apparatum Labbei ad Hist. Byzant. p. 8.

men non inde sequitur Georgium Pisidem, quod eodem Heraclio imperante vixerit, Chronici auctorem haberi debere, quod Joannes Georgius Herwartus[1]) videtur existimasse, nulla alia conjectura quam ex verbis Suidae male intellectis.

An Constantinopolitanum appellari possit.

XI. Ut ut est, cur Alexandrinum Chronicon potius dicatur, nulla urgens reddi potest ratio, inquit nuperus scriptor[2]), idemque doctissimus, cum nihil minus quam Alexandrinum sit, nihilque commune habeat cum Alexandrinorum rationibus: adeo ut mirum sit, cur Raderus hocce lemma Chronico indiderit a se edito, *Musis* invitis, ac reclamantibus quotquot sunt eruditis, *tametsi* haud aliter hactenus laudatum sit, ex quo Raderiana ista editio prodiit, quo notiori nomini ac recepto usui serviretur. Hinc Jacobus Gotthofredus in Notis ad Philostorgium, *Chronicon quod hodie dicitur Alexandrinum* semper laudat: et scite quidem, cum ante Raderianam editionem aliis extaret et laudaretur titulis, iisdemque minus etiam idoneis, licet alias potiori sui parte decurtatum. Non defuere interea qui Constantinopolitanum illud appellari posse censuerunt, atque in iis Joannes Leunclavius[3]), quo loco Edictum Justiniani Imperatoris fidei confessionem continens primus edidit, praemissis iisdem verbis, quae *habet hocce* Chronicon Paschale ad annum xxv. Justiniani, ex *veteribus* Annalibus, *quos quidam*, uti subdit, *Constantinopolitanos appellant*, descriptis, adeo ut par sit existimare hocce vidisse Chronicon, et ex eo idipsum exscripsisse Edictum, tametsi ex alio quam Augustanae Bibliothecae Codice: quod vel inde percipitur, quod in eo quo usus est Raderus, in Edicto isto Justinianeo[4]) magnus hiatus reperiatur in loco qui in Codice Vaticano, et apud Leunclavium integer describitur, ex quibus defectum Editionis Raderianae in hac Regia supplevimus, adjuncta veteris Interpretis versione Latina. Sed et in locis aliis ejusdem Edicti diversae interdum lectiones occurrunt, adeo ut jure dubitare liceat an Exemplar Augustanum ex Vaticano descriptum fuerit. In eadem porro sententia, quoad titulum Chronici, versatur vir eruditissimus Daniel Papebrochius[5]).

Chronicon Paschale appellari debere probatur.

XII. Verum quisquis istius Chronici auctor fuerit, scripsit ille non tam Chronicon, quam Computum Paschalem, ut ipsemet

---

[1]) In Chronol. cap. 154. 203. 214. 325. 236.
[2]) Steph. le Moine in Var. Sacr.
[3]) In jure Gr. Rom. pag. 321.
[4]) Pag. 820. edi. Rader.
[5]) In Proleg. ad vit. S. Georgii n. 27. et in Propylaeo ad Maium p. 88.

in Praefatione[1]), seu Syntagmate de Paschate, cujus meminimus, profitetur, vel *Πασχάλιον*, uti Graeci Ecclesiastici vocant, hoc est Canonem de celebrando Paschate, cujus primos conditores Alexandrinos agnoscunt veteres omnes scriptores Graeci. Id porro nominis inditum, quod non modo utriusque Paschatis, Judaici scilicet, seu Legalis, et Typici vel Christiani, sed et praecipuarum festivitatum, quas *δεσποτικὰς*, seu Christi vocant Graeci, Latini vero *Mobiles*, quod a Paschatis die pendeant, indicem exhibeant, diesque notent quibus singulae peraguntur:
P 10 de quibus quidem Paschaliis, seu Paschalibus, egere Scaliger[1]), et Petavius[2]): sed et nos quaedam de iis attigimus in Glossario mediae Graecitatis. Istiusmodi computos Paschales, seu *κύκλους ἑορταστικοὺς*, *Paschalia*, *Paschales cyclos*, *circulos*, *cursus*, *recursus*, passim vocant Victorius, Gennadius, Senator, Ado Viennensis, Beda, Paulus Warnefridus, et alii: recentiores
V 9 vero ex Graecis scriptoribus, in quibus sunt S. Maximus[3]), et Nicephorus Gregoras[4]), *Πασχάλια*.

Paschalium scribendorum ratio ac methodus duplex.

XIII. Duplex autem fuit Paschalium conscribendorum ratio: altera enim simplex est, altera fusiori commentario illustratur. Prior in Paschalis Festi diei investigandae methodo, tabulis etiam interdum in idem argumentum confectis, tota versatur, cujusmodi est Hippolyti Portuensis Episcopi Canon Paschalis XVI. annorum, qui proxime ad Urbem inventus, ac Romam delatus, et in Bibliotheca Vaticana repositus, a viris doctis subinde illustratus est, Scaligero scilicet in libris de Emendatione temporum, et in Notis ad Eusebii Chronicon, ex quibus in Gruterianas Inscriptiones est relatus, deinde ab Aegidio Bucherio ad Canonem Paschalem Victorii, ac nuper denique a viro doctissimo to. II. variorum sacrorum: de quo quidem Hippolyti Canone sic scribit Eusebius lib. VI. Hist. Eccl. cap. XXII. *Τότε δῆτα καὶ Ἱππόλυτος συντάττων μετὰ πλείστων ἄλλων ὑπομνημάτων, καὶ περὶ τοῦ Πάσχα πεποίηται σύγγραμμα, ἐν ᾧ τῶν χρόνων ἀναγραφὴν ἐκθέμενος, καί τινα κανόνα ἑκκαιδεκαετηρίδος περὶ τοῦ Πάσχα προθεὶς, ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου τοὺς χρόνους περιγράφει*, id est interprete Henr. Valesio: *Eodem tempore et Hippolytus inter plurima alia ingenii sui monumenta, librum de Pascha composuit: in quo temporum seriem describens, et Canonem quendam Paschalem per* XVI. *annorum*

---

1) In Praefat. et in Chron. p. 75. 76. 117. 210. 211. 215. 216. 220. 221. 225. 229.
2) Lib. 5. de emend temp.
3) L. 8. auctarii cap. 12.
4) Part. 1. c. 16.
5) Isaac Argyr. p. 383.

circuitum exhibens, anno I. *Imperatoris Alexandri computationem temporum circumscribit.* Et ex Eusebio Hieronymus de Scriptoribus Ecclesiasticis [1]): *Hippolytus, cujusdam Ecclesiae Episcopus; (nomen quippe urbis rescire non potui) rationem Paschae, temporumque Canones scripsit, usque ad* I. *annum Alexandri Imperatoris, et* XVI. *annorum circulum quem Graeci ἑκκαιδεκαετηρίδα vocant, reperit, et Eusebio qui super eodem Pascha Canonem decem et novem annorum circulum, id est ἐννεαδεκαετηρίδα composuit, occasionem dedit.*

XIV. Paschalium vero, quae fusiori illustrantur Commentario, binae rursum sunt species. Alia quippe ordine chronologico, seu juxta temporum seriem digeruntur: alia in methodi formam conscribuntur, qua non modo Paschales, aliaeque festivitates, sed et caetera quae in Ecclesiasticis computis recentioribus disquiri solent, investigantur. Atque ut a fusioribus ordiamur, primus Hippolytus, cujus mox meminimus, ea scribendi ratione usus dicitur: qua digestis a mundo condito ad sua usque tempora elapsis annis, sedecennalis Cycli a se reperti in inveniendo Paschate methodum firmaret, descriptis subinde, ut vero est simile, Paschalibus Festis, Legalibus forte et Christianis. Quod quidem opus ad Alexandri Severi Imperatoris tempora perduxit, ut ex Eusebii allato loco docemur, in quo temporum descriptionem exposuit a mundi conditu ad eundem Alexandrum, cui demum canonem sedecennalis Cycli praefixit; id enim indicare videtur vox προθείς. Aliud autem fuere Hippolyti ratio Paschae, temporumque Canones, uti appellantur ab Hieronymo, aliud Canon ἑκκαιδεκαετηρίδος ab illo inventae: quod et docet ipsius Hippolyti Canon quem edidit Scaliger, et ex eo alii, in quo inter illius opera recensetur Απόδειξις χρόνων τοῦ Πάσχα κατὰ ἐν τῷ πίνακι. Ubi Scaliger reponendum putat καὶ τὰ, vel καθὰ, quod postremum maluerim. Nam etsi, ut et Bucherius, alterum praeferat, quia, inquiunt, ἀπόδειξις et πίναξ longe diversa sunt, ita haec verba capienda censuerim, ut ἀπόδειξις temporum Paschatis juxta regulam in tabula descriptam exarata, et secundum Eusebium, eidem operi praefixa fuerit: nisi admittatur codicis Medicei lectio, προσθεὶς, cujus meminit Valesius, ut addita fuerit, quod idem fere valet, tametsi subditam potius videatur omnino indicare ejusdem Canonis lemma, quod hisce verbis conceptum legitur: ἔτους α' βασιλείας Ἀλεξάνδρου Αὐτοκράτορος ἐγένετο ἡ ΔΙ τοῦ Πάσχα εἰδοῖς Ἀπριλλίαις, σαββάτῳ ἐμβολίμου μηνὸς γενομένου· ἔσται τοῖς ἑξῆς ἔτεσιν καθὼς ὑποτέτακται ἐν τῷ πίνακι· ἐγένετο δ' ἐν τοῖς παρῳ-

Paschalium fusiorum duae species.

P 11

V 10

---

[1]) Cap. 61.

χηκόσιν, καθὼς σεσημείωται. Id est, *Anno* I. *Imperii Alexandri Imperatoris facta est* XIV. *Paschae Idibus Aprilis, Sabbato, cum mensis Embolimaeus fuisset. Sequentibus annis continget, sicut in tabula subjectum est, in praeteritis autem evenit, sicut indicatum est.* Ex quibus conficit Scaliger promittere Hippolytum hocce lemmate, non solum in futurum, sed etiam in perpetuum Canonis constantiam. Sed longe alia, nisi ipse fallar, sonant haecce verba. Operi ipsi quippe in Canonis seu regulae Paschalis Cycli specimen subdito hocce laterculo, eandem in posterum observandam regulam ait, quae in praeteritis annis fuerat observata. Unde colligere liceret in universo totius operis decursu non modo res praeteritas ex temporum ratione descripsisse, sed subinde etiam Paschalium festivitatum tempora ad suosmet expendisse Canones: quod prorsus velle videtur Eusebius, scribens operi de Paschate per tempora, seu ordine chronologico digesto, adjunctum fuisse Paschalem Canonem. Licet enim ejus canonem habeamus, inquit V. C. Henr. Dodwellus [1]), periit tamen liber quem scripsit de Canone.

De Paschali Hippolyti Portuensis. XV. Sed an opus istud Hippolyti idem sit quod de Paschate inscripsit, quod vult Valesius, dubium facit, quod Eusebius et Hieronymus post recensitum illud de Paschate opus, in quo rationem temporum ad Alexandri Imperatoris aetatem perduxerit, aliud rursum de Paschate recenseant: quod quidem in praefixo huicce quod recudimus Paschali syntagmate, et ab aliis subinde scriptoribus laudatur. Quinetiam haec verba quae laterculo adduntur, *de demonstratione temporum Paschae prout in tabula*, ita accipi possunt, ut tabula ipsa demonstrationem temporum Paschae complexa fuerit, proindeque ipsa demonstratio et tabula unum idemque extiterint, ac tabula adjuncta fuerit Chronico, cujus paullo ante meminit laterculus, hisce verbis: *Χρονικῶν πρὸς Ἕλληνας, καὶ πρὸς Πλάτωνα.* Ita tamen ut incertum sit, an πρὸς Ἕλληνας, referri debeat ad Chronicon quod Hippolytus conscripserit, aevi sui morem secutus, quo Sancti Patres Gentilium objecta eo scriptionis genere confutarent, qui religionis Christianae antiquitatem, quam ipsi Ethnici jacta-
P 12 bant, ut est apud Paulum Orosium [2]), ut fictam traducere solebant, sumpto a mundi exordio ad sua usque tempora antiquitates sacras asserebant, dum interim totam gentium Chronologiam, vel μυθικὴν, vel incertam, ac ferme nuperam esse ostenderent: Christiani vero suam a Judaeis, atque ab ipso Mose, ac proinde a mundi conditu repeterent. Quo forte spectavit pariter

---

1) Pag. 32.
2) Lib. 7. cap. 26.

Senator, cum dixit [1]): *Habent etiam post tractatores, diversos relatores temporum studia Christiana, qui Ecclesiastica gravitate compositi, per vicissitudines rerum, mutabilitatesque regnorum, lacteo quidem, sed cautissimo nitore decurrunt. Qui cum res Ecclesiasticas referant, et vicissitudines accedentes per tempora diversa describant, necesse est ut sensus legentium rebus caelestibus semper erudiant, quando nihil ad fortuitos casus, nihil ad Deorum potestates infirmas, ut Gentiles fecerunt, sed arbitrio Creatoris applicare veraciter universa contendant.* Caeterum laudantur a Labbeo [2]) ex Bibliotheca Monchaliana Tabulae Paschales Hippolyti Portuensis Episcopi Graece et Latine cum vita ejus- V 11
dem Hippolyti ex libro Sancti Hieronymi Graece, et commentario italico recenti manu in easdem tabulas. Sed an hae tabulae eaedem sint cum edita, cujus meminimus, haud omnino planum. Extant ejusdem Hippolyti opera alia, tum in Bibliotheca Regia MSS. [3]) tum edita pridem a Canisio, Combefisio, et aliis: quaedam laudat praeterea Syncellus [4]). Sed de Hippolyto et ejus scriptis consulendus praeter Eusebium idem Combefisius ad illius librum de XII. Apostolis et lib. de Antichristo.

XVI. Hac enimvero, quam hic attigimus scribendi ratione usi [5]) Cassianus auctor Exegeticῶn, Tatianus, ut etiam de illo testatur auctor Chronici Paschalis, Clemens Alexandrinus, Hippolytus, Theophilus Antiochenus, Julius Africanus, Eusebius, Prosper Aquitanus, Georgius Syncellus, et aliquot alii, qui Christianam religionem non esse nuperam *ἐξ ἀρχαιότητος τῶν προφητικῶν γραμμάτων* demonstrarunt, Mosemque praecedere Trojanum bellum DCCCCXXVIII. annis probarunt, quod in primis fecit Theophilus lib. III. ad Autolycum, qui ut id certius demonstraretur, ab ipso mundi exordio repetendam temporum seriem existimabat: *Ἵνα δὲ ἀκριβεστέραν ποιήσωμεν τὴν ἀπόδειξιν τῶν καιρῶν καὶ χρόνων, Θεοῦ ἡμῖν παρέχοντος, οὐ μόνον τὰ μετὰ κατακλυσμὸν ἱστοροῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ κατακλυσμοῦ, εἰς τὸ καὶ τῶν ἁπάντων κατὰ τὸ δυνατὸν εἰπεῖν ἡμῖν τὸν ἀριθμὸν νυνὶ ποιησάμεθα, ἀναδραμόντες ἐπὶ τὴν ἀνέκαθεν ἀρχὴν τῆς τοῦ κόσμου κτίσεως ἣν ἀνέγραψε Μωσῆς ὁ θεράπων τοῦ Θεοῦ διὰ Πνεύματος ἁγίου.* Et eodem lib. *Οὐ γὰρ πρόκειται ἡμῖν ὕλη πολυλογίας, ἀλλὰ εἰς τὸ φανερῶσαι τὴν τῶν χρόνων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ποσότητα, καὶ ἐλέγξαι τὴν ματαιοπονίαν καὶ φλυαρίαν*

Qua methodo illud conscriptum.

---

1) De divin. lect. c. 22.
2) Pag. 189.
3) Codd. 1828. 1892.
4) Pag. 228. 230. 358. Canis. tom. 5. ant. lect.
5) Epiphan. haer. 31. n. 33. Scalig. ad Graeca Euseb. p. 402. et ad Hier. p. 3. Chronic. Paschale p. 261. ubi de Tatiano.

τῶν συγγραφέων, ὅτι οὔκ εἰσιν οὔτε δισμύριαι μυριάδες, ὡς Πλάτων ἔφη, etc. Eandem certe methodum ac scribendi rationem secutum auctorem Paschalis Chronici, quod publicamus, vel hinc apparet, quod non modo Christianae religionis primordia ac historiam ab ipsa mundi creatione repetat, resque Judaicas diligenter persequatur, sed etiam vana Gentilium circa sua Numina traducat et evertat commenta [1]), dum solide probat quos adorabant Deos homines fuisse mortales, indicatis quibus ipsi vixere saeculis, proindeque religionem Judaicam, a qua Christiana promanavit, longe ante Saturnum ac Jovem extitisse.
P 13 Quo spectant ista Cypriani, seu alterius scriptoris in libro de Vanitate Idolorum: *Deos non esse quos colit vulgus, hinc notum est. Reges olim fuerunt, qui ob regalem memoriam coli apud suos postmodum etiam in morte coeperunt: inde illis instituta templa, inde ad defunctorum vultus per imaginem detinendos expressa simulacra: nam et immolabant hostias, et dies festos dando honore celebrabant. Inde posteris facta sunt sacra, quae primis fuerant assumpta solatia.* Cum igitur duae ex scientia temporum artes efflorescant, inquit Petavius, altera quae computistica vulgo appellatur, et circa Canones ac regulas ordinandorum ad civilem usum temporum versatur; altera quam Chronologiam dicimus, certis notis et indiciis praeteritarum rerum memoriam suis temporibus assignet, utrumque complexus est auctor Paschalis, dum seriem temporum, quibus subinde res gestas adscribit, sedulo prosequitur, et Canones *ἑορταστικοὺς* Paschalesque subinde interserit.

Illudne viderit scriptor Chronici Paschalis.

XVII. Incertum porro an Hippolyti Chronicon idem scriptor unquam viderit, vel legerit, ab eoque quaedam hauserit, vel sane res hasce tractandi methodum exceperit, dum Paschalis festivitatis investigandae rationem, rerum gestarum Chronologi-
V 12 cae descriptioni intermiscet, licet Hippolytum ab eo visum ex praedictis colligere fortasse liceat, idque suadere aliquatenus videatur ipsius Chronici titulus, cujus duo exemplaria in Scoriaensi Regis Catholici Bibliotheca extitisse docemur ex Catalogo Graecorum Codicum manuscriptorum necdum, ni fallor, edito, quorum prior hanc inscriptionem praefert: *Μαρκελλίνου καὶ Ἱππολύτου, ἤτοι ἀδήλου ἐπιτομὴ χρόνων ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι τῆς Βασιλείας Ἡρακλείου τοῦ νέου, καὶ τοῦ αὐτοῦ υἱοῦ Κωνσταντίνου.* Alius vero: *Ἐπιτομὴ χρόνων ἀπὸ Ἀδὰμ Πέτρου Ἀλεξανδρείας Μάρτυρος, Κελλίνου καὶ Ἱππολύτου, ἤτοι ἀδήλου μέχρι Ἡρακλείου τοῦ νέου, καὶ Κωνσταντίνου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ.* Ubi in primo pro *Βασιλείας*, legendum indubie *ὑπατείας*, tametsi caetera

[1]) Epiphan. in Ancor. n. 107. 108.

minus sana sint ac cohaereant. Unde vero Marcellini vel Hippolyti nomina huic Chronico, quove fundamento, praefigantur, vellem doceri, sive is sit Marcellinus Comes, ex cujus Chronico quaedam forte in posterioribus saeculis exscripserit, sive Hippolytus iste sit is de quo agimus, sive ille qui Thebanus vulgo indigitatur, cujus Chronicon Latine partim editum a Canisio, et excerpta Graeca aliquot habentur in Bibliotheca Regis Christianissimi. Sed cum Hippolytus iste Thebanus vixerit saeculo XI. Chronici vero scriptor in Heraclii, sub quo vixit, tempora desinat, vix est ut credam hunc in hocce lemmate posse intelligi. Atque hic quidem de Hippolyti Chronico fusius forte quam par erat egimus, tum ut qua ratione ejusmodi Paschalia primitus conscripserint veteres Christiani, planum fieret, tum etiam ut an supra memoratorum Codicum Scorialensis Bibliothecae tituli suadere possint, ex Hippolyti Chronico, scriptorem istius quod modo publicamus quaedam excerpsisse, tametsi ad ejusdem Hippolyti Heccaedecaëteridem, de qua pluribus egere Scaliger et Petavius [1]), Paschales recursus minime exegisse constet, sed ad Octodecennalem, Vigintioctennalem, et DXXXII. annorum Cyclos, uti in Syntagmate de Paschate profitetur.

XVIII. Caeterum Hippolyti Chronico, de quo agimus, geminum prope est, nisi ipsummet extiterit, Chronicon illud quod edidit Henricus Canisius Tom. II. Antiq. Lect. et Philippus Labbeus Tom. I. Novae Bibliothecae ex MS. Cod. Collegii Paris. Soc. Jesu, hocce titulo: *De divisionibus et generationibus gentium.* Quod quidem Chronicon ad Alexandri Severi annum XIII. eumque Imperii postremum, quo imperante se vixisse non semel Auctor innuit, perducitur. Is vero in praefatione descripturum se ait [2]) *Gentium divisionem, et parentum dinumeratam generationem, inhabitationis quoque tempora, et bellorum commissiones, et Judicum tempora, qui et ex quibus Regibus nati sunt, qualesque captivitates populi, et quibus Judicibus contigerint, quique Sacerdotes, quibus temporibus fuerant, et quae divisio, et quae perditio facta sit, quonam modo generatio seminis Israel de Patribus in Christo completa sit, et quot quantique per quanta tempora dinumerentur anni a creatura saeculi usque in hunc diem.* Praefationi Index subjicitur, cujus VI. caput hisce verbis conceptum legitur: *Declaratio Paschae, et quis quando servavit ex temporibus Moysi in hunc diem.* Quae quidem ad ea referuntur quae habentur in ea sectione, ubi de Paschate subinde a Judaeis exacto agitur. Tum additur: *A generatione autem Christi post*

P 14
An Hippolytus auctor sit Chronici editi a Canisio et Labbeo.

[1]) Scalig. l. 2. de emend. temp. pag. 152. Petav. L. 2. c. 60.
[2]) Ex Cod. MS.

xxx. annos cum passus est Dominus, Pascha celebratur. Ipse enim erat justum Pascha. A Passione autem Domini usque in XIII. *annum Imperii Alexandri Caesaris anni* CCVI. *servatum est Pascha, quod in commemorationem Domini nostri Jesu Christi servatur a nobis. Fiunt igitur omnes anni ab Adam usque in hunc diem anni* V. MDCCXXXVIII. Quae quidem hic a nobis allata
V 18 si quis cum iis quae de Hippolyti Chronico attigimus adamussim conferre velit, illud ipsum esse ejusdem Chronicon haud difficulter forte concedet, cui laterculum is praemiserit, vel subdiderit in Paschalis festi, de quo in illa quam diximus sectione egit, inveniendi Canonem seu regulam: ad quam praeteritos et sequentes annos expendere lectorem voluerit. Nec obstat quod ad postremum Alexandri Imperatoris annum hocce Chronicon Canisianum, seu Labbeanum deducatur, Hippolytus vero eo imperante Martyrium subiisse dicatur a quibusdam[1]), cum certe id prorsus incertum sit, nulloque probo auctore Martyrii tempus asseratur, quod sub Decio contigisse Gregorius Turonensis[2]) et alii volunt, sed Alexandro duntaxat imperante vixisse tradant Eusebius, Hieronymus, et alii[3]): Anonymus vero in Chronico MS. ex Cod. Reg. III. MLIV. Nicephorus Constantinopolit. in Chronologia, et Catalogus Imperatorum Constantinopolitanorum editus a Leunclavio lib. II. juris Graecoromani Severo imperante floruisse, perperam, ni fallor, scribunt: ἐπὶ τούτου καὶ Ἱππόλυτος ὁ Ρωμαῖος συγγραφεὺς ἤκμαζε. Tametsi nil obstat quin Severi etiam aetate tum primum nosci coeperit: nisi Severum cum Alexandro Severo confuderint. Conjecturam praeterea nostram de Hippolyto ejusdem opusculi scriptore firmare posse id videtur, quod quaedam ex eo in Raderianum Chronicon sint immissa, ut subinde in Notis indicamus: adeo ut haud injuria
P 15 Hippolyti, ut et Marcellini, quisquis ille extiterit, nomina praetulerit Codex Scorialensis. Neque enim Baruoëtium absque fundamento aliquo, ea Codicis titulo affixisse probabile est.

Id vero proximum videtur ex rationibus allatis.

XIX. Praeter jam allatas conjecturas, quae Canisianum seu Labbeanum istud Chronicon Hippolyto videantur asserere, haud minimi etiam momenti forte censeri debeat illa quae circa annorum, tum a mundi conditione, tum a Christi Incarnatione et Natali, qua Hippolytus usus dicitur, putandorum rationem versatur, cum uterque scriptor in annis mundi conditi consentiant. Ut id porro exploretur, inquirendum primo qua methodo usus sit Hippolytus in consignandis annis, tum mundi, tum

---

[1]) Ughellus.
[2]) Lib. 1. Hist. c. 28.
[3]) Vide Hist. Dodwell. diss. 11. Cypr. n. 49. 50.

Christi: quod utcunque haurire licet ex Cyrillo Scythopolitano, qui Justiniano imperante vixit, tum in vita S. Euthymii, tum in vita S. Sabae, iis locis quibus sanctorum istorum Anachoretarum obitum commemorat. Atque ut a S. Euthymio initium ducatur, ipsissima Cyrilli verba placet adducere, prout habentur in Codice Colberteo: nam quae edita est Euthymii vita a Cotelerio, ex Interpolatore Metaphraste desumpta est, tametsi eosdem annorum characterismos praeferat. Ea autem sunt: *Η δὲ τελείωσις αὐτοῦ γέγονε κατὰ τὴν εἰκάδα τῆς Ιαννουαρίου μηνὸς τῆς ἑνδεκάτης ἰνδίκτου, ἀπὸ μὲν κτίσεως κόσμου, ἀφ' οὗπερ χρόνος ἤρξατο, τῇ τοῦ ἡλίου φορᾷ μετρεῖσθαι ἔτους πέμπτου ἑξηκοστοῦ ἐνναкοσιοστοῦ πεντακισχιλιοστοῦ· ἀπὸ δὲ τῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐκ Παρθένου ἐνανθρωπήσεως ἔτους πέμπτου ἑξηκοστοῦ τετρακοσιοστοῦ, κατὰ τοὺς συγγραφέντας χρόνους ὑπὸ τῶν ἁγίων πατέρων Ἱππολύτου τοῦ παλαιοῦ, καὶ γνωρίμου τῶν Ἀποστόλων, καὶ Ἐπιφανίου τοῦ Κυπριώτου, καὶ Ἥρωνος τοῦ Φιλοσόφου καὶ Ὁμολογητοῦ.* Ex quibus colligimus obiisse S. Euthymium xx. Januarii, Indictione xi. anno mundi v. MDCCCCLXV. Christi Incarnationis CDLXV. ac, ut infra ait, Leonis Magni anno xvi. Rursum idem Cyrillus in vita S. Sabae [1]), scribit eundem Sanctum Anachoretam mortuum v. Decembris, Indict. x. anno a mundi condita VI. MXXIV. Christi Incarnationis vel Nativitatis DXXIV. Justiniani anno VI. P. C. Orestis II. ubi eadem formula de Hippolyti, Epiphanii et Heronis annorum characterismis loquitur.

XX. Quis autem fuerit hic Heron Confessor et Philosophus (ut et hoc obiter moneam) qui tempora consignarit, ignorari video a doctioribus. Quis enim asserere audeat eum esse qui Origenis discipulus et sectator, et ab eo fidei rudimentis institutus, ejusque Philosophiam amplexus, una cum Heraclide, dum adhuc esset neophytus, martyr capite plexus est, ut scribit Eusebius [2]); et ex eo Nicephorus Callisti [3])? Qua vero flagrante persecutione martyrium ille obierit, non tradit Eusebius: licet vero simile sit id accidisse sub Deciana, in qua, ut attigimus, Hippolytum interiisse plerique volunt, ac utrumque vigentibus ea tempestate de Paschalis Festivitatis celebrandae tempore controversiis, de quibus idem agit Eusebius [4]), commentarios edidisse, in quibus Christi Natalitiorum annum ac diem uterque observarit. Enimvero, cum neophytum adhuc, martyrium explesse dicatur, nescio an is Marcus Aurelius Heron fuerit, qui

V 14 De Herone Chronologe.

---

[1]) Cap. 77.
[2]) L. 6. c. 4.
[3]) L. 5. c. 6.
[4]) Lib. 5. c. 23. 25.

Alexandro Severo adhuc imperante, tum erat *Νεωκόρος* templi Serapidis in Porto, ut est in antiqua Inscriptione basis marmoreae, deinde factus neophytus, martyrium subierit: quae qui-
P 16 dem Inscriptio hac verborum serie descripta legitur apud Jacobum Sponium in Miscellaneis eruditae antiquitatis [1]): *ΜΑΡΚΟΥ ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΣΕΟΥΗΡΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΥΤΥΧΟΥΣ ΕΥΣΕΒΟΥΣ ΚΑΙ ΙΟΥΛΙΑΣ ΜΑΜΑΙΑΣ ΣΕΒΑΣΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΣΕΒ ΔΙΙ ΗΛΙΩ ΜΕΓΑΛΩ ΣΑΡΑΠΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟΙΣ ΣΥΝΝΑΟΙΣ ΘΕΟΙΣ Μ. ΑΥΡΗΛΙΟΣ ΗΡΩΝ ΝΕΩΚΟΡΟΣ ΤΟΥ ΕΝ ΠΟΡΤΩ ΣΑΡΑΠΙΔΟΣ ΕΠΙ ΛΑΡΓΙΝΙΩ ΒΕΙΤΑΛΙΩΝΙ ΑΡΧΙΥΠΗΡΕΤΗ ΚΑΙ ΚΑΜΕΙΝΕΥΤΗ ΚΑΙ ΑΥΡΗΛΙΩ ΦΗΒΩ ΚΑΙ ΣΑΛΩΝΙΩ ΘΕΙΔΟΤΩ ΙΕΡΟΦΩΝΟΙΣ ΚΑΙ ΚΑΜΕΙΝΕΥΤΑΙΣ ΧΑΡΙΤΗ ΙΕΡΟΔΟΥΛΕΙΑ ΑΝΕΘΗΚΕΝ ΕΠ ΑΓΑΘΩ.* In latere baseos, *ΕΠ ΑΓΑΘΩ ΕΠΙ ΓΡΑΝΙΟΥΡΩ.* Sed de hac circa Heronem Cyrillianum conjectura nihil temere definio, cum alii extiterint hoc nomine, atque in iis Heron Patriarcha Antiochenus, quem alii *Ερωτα* vocant, et Heron natione Thebanus, dignitate Episcopus, Juliano imperante, cujus Philostorgius et hujusce Chronici scriptor meminerunt. Interim ex hac allata Inscriptione colligere saltem fortasse liceat vero esse simillimum, Portum, cujus in ea fit mentio, illam esse urbem, cujus Hippolytus Episcopus fuerit, tametsi qua in Provincia extiterit maneat incertum, ipseque Hieronymus, quod exerte testatur, nescierit, cui tam diu Romae versato, Portus Romae, cujus urbis Episcopum fuisse Hippolytum plerique volunt, minime ignotus esse debuit. Adeo ut haec Graeca Inscriptio, cultusque Serapidis Aegyptum, ubi notum Alexandriae illius fanum a Theodosio M. eversum, omnino videatur spectare, unde in Provinciam Gallicanam, ubi illa servatur, allata fuerit. Sed cum apud Geographos caeterosque scriptores, nulla occurrat civitas Portus nomine in Aegypto, ubi vigebat Graecus sermo, secus vero in Africa, ubi Latinus obtinebat, in qua ad tres recenset Anonymus Ravennas lib. III. cap. VIII. XI. et lib. V. cap. IV. Portum scilicet divinum, Sigensem et Magnum, atque adeo Hippolytus Portus duntaxat et cum nullo adjuncto Episcopus dicatur, sane vero est proximius Portum in ea Inscriptione intelligi Romanum. Nec obstat quod Serapidis templum in Porto, seu Portu, extitisse dicatur, cum in eo tractu cultum Serapidem, atque adeo in Ostiensi civitate, Portuensi proxima, ac solo fere Tyberi divulsa, prout a Procopio [2]) utraque civitas describitur, testetur Minutius Felix sub
V 15 initium operis: Romae vero, et in aliis Latinis Provinciis, eun-

[1]) Sect. 10. n. 22.
[2]) Lib. 1. Gotthic. cap. 25.

dem cultum fuisse Serapidem testentur Graecae pariter Inscriptiones apud Gruterum. Neque etiam opponi debet quod Inscriptio Graeca sit, cum in Latinis Provinciis haud paucae repertae sint. Sed quod Hippolytum Portus Romani fuisse Episcopum omnino videatur suadere, id potissimum fuerit, quod is Romanus dicatur in Catalogo Imperatorum Leunclaviano supra laudato, et quod anno MDLI. in agro Verano non procul ab aede S. Laurentii ad Urbem reperta sit antiqua e marmore statua solio insidens, in cujus quidem solii binis laterculis Cycli Paschales annorum XVI. Graecis literis erant descripti: ex quibus, tum ex librorum lemmate, quod horum dexter continebat, *Hippolyti*, cujus nomen non erat expressum, facile deprehensum est statuam esse, quam ex Portu Romano, non vero ex Aegypto P 17
huc esse allatam admodum est probabile. Quinetiam alius haud videtur ab Hippolyto Presbytero, qui una cum Nepotiano, (alii Pontiano legunt) exul deportatus est in insulam nocivam Sardiniam, Severo et Quintiano Coss. seu anno Christi CCXXXV. Alexandri Imp. XI. ut est in Catalogo Pontificum Romanorum a Cuspiniano et a nobis edito, in Pontiano Papa. Adeo ut hac tempestate Episcopatum Portuensem nondum fuisset consecutus: cur vero Metropolitanum Arabum eum indigitet Herwartius [1]), *non plane percipio*.

Quam annorum rationem secutus sit Cyrillus Scythopolitanus, et quotae fuerint Graecorum aerae a mundi ortu.

XXI. Sed ut redeam unde sum digressus, ex allatis ex Cyrillo patet omnino hunc Panodori Aegyptii Monachi, qui Arcadio imperante, et sub Theophilo Episcopo Alexandrino vixit, ut testatur Georgius Syncellus, quique Christi natalem in annum mundi V. MCCCCXCIII. retulit, annos putandi rationem secutum. Quod ut planum fiat, observandum in primis triplicem apud Graecos aeram obtinuisse annorum a mundo condito: primam quae ab initio rerum ad natalem Christi putat annos V. MCCCCXCIII. alteram, anno V. MDI. de qua Concilium Nicaenum II. act. VI. [2]) et Syncellus [3]), tertiam, quae etiamnum apud Graecos hodiernos in usu est V. MDIX. Aliam enim omittimus, quae Antiochenorum propria fuit, et Christi Natalem anno mundi conditi sexmillesimo assignat, ut ex Hesychii loco, quem huicce Chronico subjecimus, docemur. Sed et alia fuit, quae Natalem Christi anno mundi V. MDVI. assignat, de qua tractatulum subdidimus pariter huic Chronico. Prioris aerae Graecanicae inventor, ut supra diximus, existimatur Panodorus, quam in locis allatis sequitur Cyrillus. Illa porro (nam de hac prima hic potissimum est sermo) cum Dionysiana aera vulgari consentit,

---

1) Cap. 177.
2) P. 405. ed. Labbei.
3) P. 35. 218. 313. 316. 326.

quae Nativitatem Christi ad Consulatum Lentuli et Pisonis refert,
hoc est uno anno minus quam in recepta hodie sententia, licet
hanc dissonantiam concilient accuratiores Chronologi. In eo ta-
men discrepat utraque aera, quod Panodorus Christi annum
illiget anno mundi v. mccccxciii. (cujus sententiae causam af-
fert Syncellus [1]) Dionysius vero anno v. mdi. atque ita alter ab
altero annis vii. remotus sit, licet uterque indictionem commu-
nem, tum feriam, vel lunarem aetatem certis diebus attributam
obtineat. Etenim annum Christianae aerae primum uterque com-
putus v. mccccxciii. numerat, necnon annum ejusdem aerae
nonum uterque recenset v. mdi. quippe de anno currente mundi
ad Incarnationis annum assequendum, priores annos v. md. de-
trahunt; posteriores v. mccccxcii. ex quo major hujus quam il-
lius calculus efficitur. Unde conficit Petavius [2]) trium aerarum
V 16 duas Incarnationem Christi diversis annis affigere, ac prioris,
quae v. mdi. numerat, ultimum convenire Christi anno nono:
alterius vero, quae v. mccccxciii. putat, anno primo, adeoque
non duos annales computos, sed unum eundemque esse. Etenim
annum Christianae vel Dionysianae aerae primum uterque com-
putus v. mccccxciii. numerat, necnon annum ejusdem aerae
nonum uterque recenset v. mdi. Quippe de anno currente mundi
ad Incarnationis annum assequendum priores annos v. md. de-
P 18 trahunt, posteriores v. mccccxcii. ex quo major hujus quam il-
lius calculus efficitur. Itaque in annis mundi consentiunt ambo
computi, in annis Incarnationis dissentiunt. Non debent igitur
mundi aerae vel computi censeri duo, sed unus duntaxat, cujus
ad diversos annos Christi ἐνανθρώπησις illigatur. Quare duae
tantum, ut supra dictum est, praecipuae sunt aerae Graecorum:
una cujus in annum v. mccccxciii. primus annus aerae Diony-
sianae vel communis congruit, et altera quae eumdem annum nu-
merat ab orbe condito v. mdix. Ita ratiocinatur Petavius ha-
rum rerum diligens explorator, cujus tamen hac in re sententia
aliis non omnino arridet [3]). Ut ut se res habet, haec Cyrillia-
nis characterismis sunt aptanda. Ex anno mundi v. mdcccclxv.
quo Sanctus Euthymius obiit, xx. Januarii, Indictione xi. de-
tractis v. mccccxciii. annis, annus vulgaris Incarnationis erit
cccclxxii. in quem cadit annus xvi. Leonis Magni. Rursum, si
anno v. m. ccccxciii. addas cccclxxii. fiet annus mundi v.
mdcccclxv. Christi cccclvii. cui si addantur viii. erit annus
cccclxxii. vulgaris, quo currebat Indictio xi. Deinde anno v.
mdcccclxv. adde viii. fiet annus vi. mdcccclxxiii. ex his si de-

---

[1]) P. 326.
[2]) Lib. 8. auct. c. 1. p. 293.
[3]) Goar. ad Syncell. p. 83.

mantur CCCCLXII. restabit V. MDI. Pari modo ex anno VI. MXXIV. quo S. Sabas decessit, V. Decembris, ablatis V. MCDXCIII. erit annus Incarnationis DXXXI. rursum anno V. MCCCCXCIII. si addantur DXXXI. erit annus mundi VI. MXXIV. a Cyrillo notatus: si VIII. erit annus Dionysianus vulgaris DXXXIX. quo mense Decembri currebat Indictio X. deinde ablatis DXXXIX. de VI. MXXXI. restabit annus DI.

XXII. Atque haec praemittenda fuere, ut quibus annorum characterismis usus fuerit Hippolytus planum fieret, et an ex iis auctor existimari possit Chronici Canisiani seu Labbeani, de quo in praesens agimus, expendere liceat. Quod sane haud procul a vero abesse facile concedet qui illius computos accuratius in examen adduxerit. Anno quippe XIII. Alexandri Severi Imperii Chronicon istud conscriptum fuisse non uno loco indicatur. Imperium porro iniit Alexander anno Christi vulgari CCXXII. idque potissimum colligitur, ut pridem observatum a Scaligero [1]), Petavio, Bucherio [2]), et aliis, ex Canone Paschali Hippolyti, cujus supra meminimus, in quo ejusdem Augusti anno I. qui ab X. die Martii deducitur, XIV. Paschalis evenisse notatur Idibus Juliis, Sabbato, cum mensis embolimaeus proxime praecessisset, qui erat *tertius* ejus sedecennalis cycli annus bisextilis: quae omnia non potuere contingere, nisi anno Dionysiano CCXXII. Proinde cum Alexander annos XIII. et dies IX. regnasse dicatur in eodem Chronico, ut et apud Lampridium, consequens est extinctum fuisse XIX. Martii, anno Christi vulgari CCXXV. quod quidem an variis annorum ab auctore Chronici allatis epochis quadret omnino, deinceps disquirendum.

Qua mundi conditi aera usus sit Hippolytus.

XXIII. Is porro annum XIII. Alexandri in annum mundi conditi V. MDCCXXXVIII. conjicit, Christi Natalis DXXXVI. hisce verbis: *Ab Adam autem usque in transmigrationem Babyloniae sub Jechonia, generationes* LI. *anni* IIII. MDCCCXLII. *menses* VIIII. *Et post transmigrationem Babyloniae usque ad generationem Christi generationes* XIIII. *anni* DCLX. *et a generatione Christi usque ad Passionem anni* XXX. *et a passione usque in hunc annum, qui est* XIII. *Imperii Alexandri annus, anni* CCVI. *Fiunt igitur omnes anni ab Adam usque ad* XIII. *Alexandri Imperatoris annum, anni* V. MDCCXXXVIII. Quo quidem loco advertere interim liceat auctorem Chronici Labbeani in anno Passionis Christi veterum Patrum [3]) opinionem secutum, cujus meminit Cle-

An in iis V 17 concinat cum Chronico Pa- P 19 schali.

1) Scal. l. 5. p. 491.
2) Bucher. in Belg. Rom. L. 6. c. 8.
3) Tertullian. Steph. Gobarus apud Phot.

mens Alexandrinus [1]), Christum uno tantum anno praedicasse, eoque passum fuisse, quomodo denique scriptor Chronici Paschalis non uno loco eundem annum putat, verbi gratia pag. 203. et anno Chr. ccclxxxi. cdxxxi. cdlii. tametsi locis aliis annos xxxiii. Christo fere semper adsignet: unde evidens est, quod non semel monuimus, hoc Chronicon ex variis scriptorum excerptis, nullo fere delectu, vel praevio examine, esse consarcinatum, sed et esse vero simile quae in eo secundum istum annorum Christi calculum inserta leguntur, excerpta fuisse ex Africano, siquidem, ut testatur Hieronymus [2]), hanc ille sententiam est sectatus. Deinde paullo infra ait supradictus scriptor post recensitos Persarum Reges: *Post quos tempora jam manifeste apud Graecos ex constructione Olympiadum sunt clara: nam usque ad Alexandrum Macedonem fuerunt Olympiades* cxiv. *quae faciunt annos* cdlvi. *ab Iphito, qui constituit Olympiades. Ab Alexandro usque ad Christum, Olympiades* lxxx. *quod sunt anni* cccxx. *A Christo autem usque ad annum* xiii. *Imperii Alexandri, Olympiades* lviiii. *quod sunt anni* ccxxxvi. *Sunt ergo omnes Olympiades usque ad annum* xiii. *Alexandri Caesaris, Olympiades* ccliii. *quod sunt anni* mxii. Quandoquidem igitur per Olympiades annos putandi ratio Chronici scriptori certior videtur, praesertim cum inter eruditos de earum constet initio, easque ab Iphito instauratas tradant scriptores anno ante aeram Christianam dcclxxvii. Periodi Julianae iii. mdccccxxxviii. ab iis petendum in primis videtur exordium. Censorinus in libro de Die natali [3]) scribere se ait Ulpio et Pontiano Coss. eumque annum esse secundum Olympiadis ccliv. ab Olympiade vero prima millesimum et quartum decimum, ex diebus scilicet aestivis quibus Olympicus agon celebrabatur, a Roma autem condita dcccccxci. et quidem ex Palilibus, unde Urbis anni numerantur. Atqui hic Consulatus incidit in annum Christi vulgarem ccxxxviii. qui, inquit Censorinus, erat annus secundus ccliv. Olympiadis, et a i. Olympiade, mxiv. qui quidem calculus quadrat cum calculo auctoris Chronici, de quo agimus, qui biennio ante extitisse ait annum mxii. omnium Olympiadum, et annum ccxxxi. Olympiadum lix. a Christo usque ad annum xiii. Imperii Alexandri: proinde Maximo et Africano Coss. fuit annus iv. Olympiadis mxii. ab Iphito, et quartus Olympiadis lix. a Christo, qui est annus Christi vulgaris ccxxxvi. Is porro annus iv. Olympiadis ccliii. incidit in annum periodi Julianae iiii. mdccccxlix. qui est Christi vulgaris

[1]) Lib. 1. Strom. p. 340.
[2]) S. Hieron. in 9. Daniel.
[3]) Cap. 18. 21.

ccxxxvi. Olympiades quippe institutae sunt, uti diximus, anno P 20
ejusdem Periodi III. MDCCCCXXXVIII. a quo ad hunc descriptum annum totidem anni intersunt. Rursum ab eodem anno Juliano
IV. MDCCCCXLIX. si auferantur ccxxxvi. remanebit annus Julia- V 18
nus IV. MDCCXIII. qui incidit in Consulatum XIII. Octavii Caesaris, quo Christi Nativitatem contigisse auctor est etiam Epiphanius, proinde anno uno ante aeram Dionysianam, a quo putatus annus ccxxxvi. in Chronico, in annum vulgarem ccxxxv. cadet. Ex quibus colligitur Consulatum Maximi et Africani incidisse in hunc annum, eumque annum Iphiteum fuisse IV. Olympiadis CCLIII. prout recte observat Scaliger ad Chronicon nostrum Paschale: quo anni MXII. omnium Olympiadum absolvuntur: a quibus si auferantur anni ccxxxvi. restabit annus DCCXXXVII. quo Olympiades ab Iphito institutae sunt, anno Periodi Julianae III. MDCCCCXXXVIII. Enimvero quod auctor Chronici annum XIII. Alexandri in annum mundi V. MDCCXXXVIII. conjicit, non quadrat omnino cum anno mundi juxta Graecos V. MD. a quo is annum Incarnationis videtur ordiri, cum ablatis ccxxxvi. quot annos a Nativitate et Incarnatione putat, supersint anni V. MDII. haec examinabunt horumce calculorum peritiores.

Qua aera auctor Chronici et Epiphanius utantur.

XXIV. Quod vero auctor Chronici, quemadmodum Epiphanius, annum Christi in annum mundi juxta Graecos V. MD. consignet, quem alii in annum sequentem, non obstat quin invicem consentiant: cum ii annum Incarnationis Christi, quae XXV. mensis Martii, et Nativitatis, quae demum XXV. Decembris accidit, intelligant: alii annum I. a Natali, initio a XXV. Decembris praecedentis sumpto, putare incipiant, quod et fecisse Dionysium observat Petavius, ita ut nulla inter eos occurrat dissonantia, qui utrique anno, Christi annum affigunt, ut Annianus apud Georgium Syncellum [1]), qui τὴν θεῖαν σάρκωσιν τῷ ͵εφʹ. πληρουμένῳ, καὶ ἀρξαμένῳ τῷ ͵εφαʹ adscribit. Cum igitur Chronici istius tot annorum characterismi cum ea annos mundi conditi, et Christi Incarnationis vel Nativitatis putandi ratione ab Hippolyto observata prorsus concinant, ipseque Hippolytus et auctor Chronici vixerint ipso Alexandri Severi aevo, immo anno illius Imperii XIII. se scribere profiteatur, nemo, opinor, inficias ierit, vero esse omnino proximum illud ipsum esse Chronicon, quod Hippolytum scripsisse testantur Eusebius et Hieronymus, quod vir aliquis doctus in Latinam linguam postea transtulerit: cum id praeterea suadere videatur ipsa scribendi ratio, qua usum Hippolytum idem Eusebius satis insinuat, atque adeo, quod cum Georgius Syncellus [2]) scribat Hippolytum in libro

[1]) P. 35. 312.
[2]) Pag. 218.

de Susanna et Daniele, Joacimo, qui et Joachas appellatus est, Regi Judae, filio Joacimi Regis, ac Josiae nepoti tres regni annos tribuere, contra quam Eusebius, auctor Paschalis et alii passim, qui tres regni duntaxat menses eidem assignant, id ipsum tradatur in hoc Chronico, hisce verbis: *Post Joachim regnat filius ejus Joachim annis tribus, et hunc ducit ad eum compeditum Nabuchodonosor Rex Babylonis et alios cum eo.*

De Chronico Paschali Hippolyti. P 21

XXV. Chronici istius codex membraneus MS. servatur, ut attigimus, in Bibliotheca Collegii Societatis Jesu Parisiensi, praecipuae antiquitatis, cum circa Caroli M. vel certe Caroli Calvi tempora exaratus sit, in quo describuntur praeterea Chronicon Eusebii ex versione S. Hieronymi, deinde Idatii Chronicon editum ex eodem codice a Sirmondo: cui subjiciuntur Fasti Consulares a Bruti et Collatini Consulatu, ad Anthemii Augusti secundum Consulatum, ab eodem Sirmondo partim, integri vero a Philippo Labbeo publicati. Hos subinde excipit idem Chronicon quod Hippolyto asserere audemus, hoc titulo: *Liber generationis ab Adam usque ad ordinem * quae continetur in hoc libro.* (V 19; * sic) Titulo subjicitur Index operis: Indici Praefatio ad nescio quem Diaconum. Codex desinit in seriem Regum Persarum, eamque mutilam, cum postremum codicis folium media sui in longum parte laceratum sit, tametsi antiquarium ulterius haud processisse appareat. At cum editio Labbeana longe plura contineat, praeter hunc codicem, quem indubie vidit, et mecum communicavit vir humanitate perinde ac eruditione commendandus Joannes Harduinus, et editionem Canisii, alio, quique subdidit, complexus fuerit, usum Labbeum verisimile est: praesertim cum editio Canisii in seriem Regum Macedonum duntaxat desinat, et in scriptura cum Labbeana haud semper consentiat, ut ex lectionum diversitate, quam apponendam duximus, cuivis apparebit. Codicem etiam MS. cum Editione Labbeana rursum contulimus, ex quo infinitos propemodum locos emendavimus, ipsis verbis, prout jacent, etiam cum naevis suis descriptis, ut iterata editione, huicce quod recudimus Paschali Chronico propter cognationem materiae, propter scilicet Paschales observationes, adjungeretur. Caeterum non eadem omnino serie, quam index praefert, sectiones vel capita ubique describuntur. Sed et deest postremum caput, quod *nomina Episcoporum Romae, et quis, quot annis praefuit*, continebat: non, uti censet vir doctissimus [1]), quod ideo omissum fuerit a Librario, quia ab Eusebiano Chronico, cui adhaerebat, magnopere discreparet; quod sane vix quispiam sibi persuadeat, sed potius quod revera

---

[1]) Joan. Pearsonius Episcop. Cestr. in Dissert. de success. primor. Episcop. Romae cap. 10. n. 1.

sub finem mutilum fuerit exemplar, quod monet editor. Certe optandum foret, ut haec Romanorum Pontificum superesset series, cum in dubio sit an ante hunc scriptorem alius antiquior horum catalogum ac tempora descripserit. Sed damnum hoc resarciisse Georgium Syncellum putat Henricus Dodwellus [1]), ut qui inter alios quos secutus est in universa Chronologia sua auctores, Hippolytum (quem tamen semel ac iterum duntaxat laudat, uti observavimus,) recenset; eo nimirum, inquit V. C. traditionis, ut videtur, ordine, ut Hippolytum exscripserit Annianus, Annianum Maximus Confessor, omnes ipse Syncellus: quos quidem quia ipsi invicem sentiebant, nuspiam manifesto refellit. Indeque colligit, si quem repererit apud Hippolytum Pontificum Romanorum Catalogum, illum procul dubio secutum fuisse Syncellum: nec proinde alium ab Hippolyto quaerendum esse Syncelliani Catalogi auctorem, cum minus praeterea vero consonum videatur temere et pro arbitratu fuisse a Syncello confictum, quem longe ab Eusebiano esse diversum constat. Superest tamen, ut is alibi subdit [2]), capitis lemma lemmati Bucheriano adeo simile, ut vix dubitandi locus relinquatur, quin P 22
inde sua mutuatus fuerit iste Bucherianus, cujus lemma ita concipitur: *Ex quo tempore per successionem dispositum, quis Episcopus, et quot annis praefuit, vel quo imperante.* At vero cur vir eruditissimus Chronicon istud Canisianum, seu Labbeanum, ipsimet Hippolyto non potius adscripserit, quam ejusdem auctorem vestigia pressisse ipsius Hippolyti videri senserit, nulla alia in praesens mihi oboritur ratio, quam quod Hippolytum martyrio vitam finiisse Alexandro imperante juxta quorundam sententiam existimaverit, scriptor vero Chronici eidem Augusto superstes extiterit, ut qui ejus mortem referat.

Paschalia ab ipso V 20 mundi exordio coepta.

XXVI. Enimvero ejusmodi computisticae artis apud Graecos et Latinos artifices, ut tandem eo redeamus, unde sumus *digressi*, certas temporum epochas, de quibus citra ullam controversiam constans esset auctorum, vel omnium, vel plurium certe, potiorumque consensus, statuerunt, quae essent veluti *κριτήρια*, et lydii lapides, quorum beneficio, non temporum modo, sed et festorum Paschalium, Judaicorum nempe et Christianorum, rationem explorarent. Quod quidem ut amussim et cum accuratione peragerent, necesse erat, ut ab ipso mundi conditu repeterent. Ita Victorius [3]): *Videre mihi videor*, inquit, *istiusmodi disciplinae secretum luculentissime posse enar-*

---

[1]) In Dissert. de primaeva Pontific. Rom. succes. cap. 14. §. 19. et 20.
[2]) Cap. 5. §. 5.
[3]) Ex Cod. MS.

rare, si ab ipsis mundi primordiis dierum institutio ac Lunae, vel temporum, ac deinceps hujus solemnitatis initium requiratur: atque per digestum ordinem saeculorum quaestionis abstrusae exploretur integritas. Et infra: *Cum itaque nihil resedisset ambigui, diebus, lunis, ac bissextis, inde a constitutione humana, in nostram ad usque progeniem, mirabili decursione concordibus, necessarium fuit, propter quod maxime meae huic inquisitioni secundum tuae Venerationis mandatum, mea desudabat intentio, ut instituta Paschalia perscrutarer, vel illius temporis, quo praeceptione divina a filiis Israel immolatus in Aegypto, vel praecipue illius quo pro redemptione nostra atque salute, ille verus agnus, cujus figura praecesserat, Pascha nostrum immolatus est Christus.* Idem denique scriptor: *Quapropter omnibus fixo limite consonans, necessarium erat propter Paschalis observantiae rationem, dies et lunas a mundi ipsius describi principio, quo possit rerum cursus evidenter agnosci.* Ideo porro Victorius Lunae rationes et temporum seriem a mundi exordio ex Eusebii Chronico, et ex iis quae adjecta sunt ab Hieronymo, et a Prospero usque ad Consulatum Valentiniani A. VIII. et Anthemii, et ex Prosperi alterius a mundi exordio ad VI. Valentis Consulatum et Valentiniani II. repetiturum se quidem profitetur. Sed quia immensum opus majoris erat otii, ejus breviarium interim se explicare ait: *Quod tamen*, ut mox subdit, *ex ipsius plenitudinis observatione descendat*, ex tempore Passionis Dominicae, cum Fastis Consularibus, annis Periodi DXXXII. Bissextis, feriis annuis in Kalendis Januariis, aetate Lunae in iisdem Kalendis, diebus Paschalibus, aetate Lunae Paschalis, et Indictionibus. Ejusmodi igitur Paschalia non nuda omnino primitus fuere confecta: sed in iis praecipuae temporum notae ex rebus singulis
P 23 annis gestis apponebantur, quo firmaretur cyclos et diem Paschatis investigandi methodus, cum in iis quo die solemnitas illa fuisset celebrata subinde annotaretur, quod prae caeteris testari videntur verba Leonis Papae ex Epistola ad Augustos [1]), ubi de Paschate: *Unde sollicitius congruit hoc requiri, ut omnis occasio tollatur erroris. Nam in nostris Annalibus*, XV. *Kalendarum Maiarum die apte a Patribus nostris constitutus legitur et celebratus.* In Annales proinde referebant ad annos singulos quo die celebratum, vel celebrandum esset Pascha, ea scilicet fere methodo, qua auctor Paschalis centum annorum a Bucherio editus, in quo series Consulum cum diebus Paschatis describitur.

Anniani, Panodori, XXVII. Quo igitur Paschalium ejusmodi Confectores, seu uti vocantur a Victorio, *Disputatores praecipuae festivitatis*, fir-

---

1) Epist. 57.

S. Maximi, et Bedae Paschalia.

mo securoque pede in inveniendis Paschalis Festi Lunis ac diebus progrederentur, necesse erat ut ab ipso mundi exordio initium ducerent: *ἀναγκαῖον δὲ πρὸς τούτοις εἰδέναι καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπὸ Ἀδὰμ ἐτῶν*, ut ait S. Maximus in computo Ecclesiastico [1]), et ut Christi Natalis annum sedulo inquirerent, proindeque annorum seriem ab ipso Adamo ad sua tempora deducerent, ac continuarent: quod quidem fieri aliter non potuit, nisi descriptis singulorum primorum Patrum aetatibus, Consulum deinde, ac Regum et Imperatorum annis, aliisque Chronologicis observationibus. V 21 Ita prae caeteris Annianum et Panodorum eruditos Monachos sua confecisse Paschalia auctor est Georgius Syncellus [2]); ac *Annianum* quidem brevi sed accurata methodo temporum rationem, ac festivitatum Dominicarum *μετά τινων ἐπιστασιῶν*, complexum esse, seu, ut alibi ait [3]), *συντάξασθαι κύκλον ια΄. Πασχονάλια φλβ΄. ἐτῶν, ἅμα σχολίοις ἀκριβέσι.* Ubi videtur legendum *Πασχαλίους κύκλους ια΄*. Panodorum vero aliam, fusiorem nempe iniisse scribendi rationem tradit idem Photius, atque adeo *πολυμερῆ τε καὶ πολυειδῆ, πολλά τε χρήσιμα ἔχουσαν*, cum non solum continuam temporum seriem, sed et duorum magnorum luminarium, Solis et Lunae, motus in eo observarit. Atque hoc scriptionis genere usi non modo veteres computistae, seu cyclorum confectores, sed etiam paullo recentiores, atque in iis S. *Maximus*, qui apud Graecos, ut Beda apud Latinos, ejusce artis princeps habetur. Horum alter edito Ecclesiastico computo, subjecit *χρόνων ἀρίθμησιν καὶ ὁμάδα* ab Adamo: deinde *δήλωσιν τῶν ὑποκειμένων κεφαλαίων, πότε καὶ ἐπὶ τίνος ἐπληρώθη*, in qua posteriori parte praecipuae temporum Epochae ad Justiniani tempora deducuntur, cum an prior sit S. Maximi, qui imperante Heraclio vixit, dubitare liceat, cum ad Constantinum et Romanum Imperatores protrahatur, nisi quae post Heraclium habentur, alterius dicantur esse scriptoris. Alter vero, nempe Beda, similem plane observavit methodum in libris de Ratione temporum, et de Natura rerum, in quibus dum Ecclesiastici computi methodum explanat, cursum temporum quem in VI. aetates distribuit, subinde interserit, vel operi subjicit.

An S. Maximus Chronici Paschalis auctor existimari possit.

XXVIII. Sed an idem S. Maximus, Chronici nostri Paschalis auctor haberi debeat, quod in suspicionem venit Radero, ut qui imperante Heraclio vixerit, multaque scripserit, atque adeo computum etiam Ecclesiasticum, si id attentius expendatur, minus vero consonum videbitur. P 24 Ut enim S. Maximus a Graecis ipsis pro cultissimo scriptore semper habitus est, ita Paschalis

---

[1]) Part. I. cap. 17. 32.
[2]) Pag. 35.
[3]) Pag. 315.

auctor ut idiota traducitur a Scaligero: nec injuria, cum plurima atque adeo fere omnia stylo admodum vulgari et χυδαίῳ exaraverit. Huc accedit, quod cum triplex sit apud Graecos aera a mundi conditu, ad Natalem Christi, et exinde secutis temporibus, ut prae caeteris docet Petavius loco post Chronicon allato, aliam Sanctus Maximus, aliam auctor Paschalis ineunt. Quippe S. Maximus computum suum Ecclesiasticum anno XXXI. Heraclii (quo is extinctus est XI. Martii Ind. XIV.) se conscripsisse non uno loco testatur[1]), qui, inquit, annus est a mundo condito VI. MCXXXIII. Atqui ducto initio a Natali Christi, quem in annum mundi V. MDI. conjicit, idem annus XXXI. Heraclii in annum Christi Dionysianum juxta illius Calculum DCXXXIII. inciderit: quibus si VIII. anni, quot proinde Natalem Christi antevertit, juxta Panodorum, ut et in Chronologia ejusdem computo subdita, addantur, fiet annus DCXLI. Dionysianus, quo Heraclius obiit. At secundum Paschalis scriptorem, cui annus Christi Natalis interdum est V. MDVII. interdum V. MDIX. annus XXXI. Heraclii Imperii, sumpto initio a V. Octobris, quo die caeso Phoca tyranno, Indict. XIV. Imperium iniit, erit DCXLI. nam annus primus Heraclii in annum mundi conditi VI. MCXIX. seu potius VI. MCXVIII. quo indictio XIV. mense Septembri initium duxit, confert, qui fuit annus Christi Dionysianus DCX. cui si addantur XXXI. Im-
V 22 perii ejusdem Augusti anni, fiet annus Christi vulgaris DCXLI. quo ille extinctus est. Jamvero quod S. Maximus, perinde ac auctor Paschalis Chronici, cyclum DXXXII. annorum admittat; receptum ea tempestate apud Graecos satis inde evincitur, quod etiam advertit Bucherius. Deinde si S. Maximus auctor esset Paschalis Chronici, ejusce operis a se editi meminisset indubie in computo Ecclesiastico, quem anno demum Heraclii XXXI. confectum testatur. Sed ea ipsamet tempestate, id est imperante Heraclio, Joannes Philoponus disputationem de Paschate instituit, qui eadem ratione auctor Chronici dici potuerit, qua scilicet, decima tertia Lunae pridie Legalis Paschatis mysticam Domini coenam, neque Christum tunc cum Discipulis agnum comedisse probat: cum essent nonnulli, qui simul, inquit ille, tum utrumque contigisse contenderent, ita ut nimirum Christus primum quidem legale Pascha adimpleverit, (*Quoniam*, ait, *non veni solvere legem, sed adimplere*[2])) huic autem verum statim et mysticum subjunxerit, cujus illud erat typus. Quod quidem Argumentum longe ante Philoponum aggressi fuerant Hippolytus Portuensis, eo in opere cui titulum praefixit, *Ὅτι ὁ Κύριος ἐν ᾧ ἔπαθε, τὸν τυπικὸν οὐκ ἔφαγεν*, Apollinaris Hierapolitanus Episcopus, Cle-

---

1) Part. I. c. 17. 32.
2) Matth. v. 17.

mens Alexandrinus, ut et Petrus Alexandrinus Episcopus, a quo ii laudantur, uti testatur Petavius [1]) ut patet ex Auctore Chronici in Praefatione: quae quidem opuscula extare vel extitisse in Bibliotheca Regis Catholici ex illius indice docemur.

XXIX. Sane saltem inde colligere liceat Heraclio imperante varias exortas de Festivitatibus Paschalibus, quas hisce temporibus minus congruas fuisse advertit etiam vir doctissimus Henr. Dodwellus [2]), controversias, quae ansam occasionemque praebuerint auctori Paschalis Chronici, S. Maximo, Joanni Philopono, et aliis forte nobis hactenus incognitis, de quaestionibus de Paschate subinde ea aetate agitatis, conscribendi commentarios. Nam licet pro rato ac fixo illius celebrandi dies haberetur [3]), accidebat interdum ut in eo error vel dubietas interveniret, ut anno xxvi. Theodosii junioris, anno v. Marciani, xix. Justiniani, et xx. Copronymi evenisse narrat Theophanes: cujusmodi similes circa Pascha errores, non semel accidisse in Gallia auctor est Gregorius Turonensis [4]), immo anno Heraclii xvi. apud Scotos, Beda et Marianus Scotus [5]). Quinetiam ipsemet Heraclius computum Ecclesiasticum uti vocant, conscripsit, Imperii xiii. Indict. xi. Christi anno vulgari dcxxiii. ut ipsemet testatur, tribus distinctum capitibus vel sectionibus, ac nuper editum a supra laudato H. Dodwello. Harum sectionum prima est de ratione inveniendi cujusque mensis et septimanae diem et feriam, et Bisextum. Altera continet demonstrationem, cur oporteat quaerentes quotam mensis Alexandrini diem, a tribus ante Septembrem diebus incipere. Tertia denique methodum complectitur, qua Pascha secundum Ecclesiasticam traditionem sit investigandum. Qui quidem computus excerptus dicitur e commentario ejusdem Augusti in πρoχείρους Canones Ptolemaei.

Heraclio P 25 imperante variae ortae de Paschate controversiae.

XXX. Nec scio an huicce Heraclii tempestati adscribendi praeterea sint duorum Anonymorum libri de Paschate, quorum meminit Photius [6]); qui quidem eandem quam Philoponus et auctor Chronici Paschalis tuiti dicuntur sententiam, Christum scilicet decimatertia Lunae, seu sacra feria quinta, Pascha nomicum non celebrasse, cum neque agnum, neque azyma comederit, neque aliud quidpiam eorum fecerit, quae legale observantes Pascha more rituque majorum observare solebant: proindeque pri- V 23

Paschalia a Photio laudata.

---

1) Lib. 12. de doctr. temp. cap. 15.
2) In auct. ad dissert. Cyprian. p. 82.
3) Vide Scaligeri Canon. p. 183.
4) Lib. 5. Hist. c. 17.
5) Lib. 10. c. 23.
6) Cod. 115. 116.

vatam tantum, mysticam illam tamen, coenam comedisse, atque ex ea discipulis panem et calicem porrexisse, quae fuit nonnullorum ex SS. Patribus sententia: tametsi, inquit Photius [1]), Joan. Chrysostomus et Ecclesia legitimum Pascha perfecisse doceant, antequam mysticam institueret coenam. Prior Anonymus disputationem potissimum instituit contra Judaeos, unaque sentientes haereticos, et Quartadecimanos, qui primo Hebraeorum mense Sanctum Paschatis Festum non celebrabant. Alter idem ferme quod Paschalis nostri scriptor argumentum prosequitur: nam de Bissexto et mense intercalari, Solisque ac Lunae Epactis, et Decemnovennalibus Cyclis, et de ratione ac methodo haecce investigandi; singula excutiendo, dilucide tradit. De mensibus perinde et Neomenia, et hebdomade, ejusque diebus, et quinam Circulares anni appellantur, quique Embolimaei seu interjecti anni, disquirit. De curriculo praeterea Solis octodecennalis Cycli agit, et decemnovennalis Lunae, et decimaquarta ejusdem. Rursum de mensibus lunaribus et solaribus, et Neomenia mensis cum lunaris, tum solaris, qui lunari sit par, deque mense aequabili Lunae, et mense exacto: de annorum denique mundi supputa-
P 26 tione multa congerit, in quo quidem libro, quem auctor Theodoro cuidam inscripsit, simplici dictione styloque apertissimo exarato, Metrodorum saepe reprehendit, ut testatur idem Photius.

De Paschali Metrodori.

XXXI. Scripserat autem Metrodorus decemnovennalium cyclorum viginti octo in seipsum recurrentium computum, ducto a Diocletiano exordio: in quo quingentorum triginta trium annorum dies Festos colligit, idque quantum videtur, secundum accuratam illam, quam vocant, Quartae-decimae Lunae computationem. Ex istis igitur Photianis colligere saltem liceat, ea qua scriptores isti de Paschate commentarios ediderunt tempestate, varias de hacce festivitate ortas agitatasque fuisse quaestiones et controversias, quae harum sciptioni occasionem praebuerint, tum de coena Domini XIII. Lunae, tum etiam de utroque Paschate, typico et Christiano, quas ii varia methodo pertractarint, atque in his postremus ille Anonymus, qui idem argumentum quod auctor Paschalis Chronici quod edimus, simili perinde ratione est persecutus, temporum a mundo condito computatione, rebusque proinde aliis Chronologicis non omissis. Quinetiam aetate Metrodori, cujus meminit Photius, cyclum Victorianum DXXXII. annorum apud Orientales utcunque obtinuisse inde pariter advertere est: quem alias secutum auctorem Paschalis Chronici supra monuimus. Hoc porro Metrodori nomine aliquot alii oc-

[1]) Vide Praef. Auctoris, et Casauboni Exercitat. in Baron. p. 464. Cedren. p. 175. et Glycam p. 215.

currunt, quibus forte id operis ascribi possit, ac in primis Metrodorus Marcionis sectae Presbyter, cujus meminit Eusebius [1]): Metrodorus Persa Philosophus, qui ob pietatis existimationem a Constantino Magno, quo demum imperante agitatae praesertim illae de Paschate controversiae, intra Palatii sacraria admissus legitur. Sed an illius ejusmodi institutum extiterit, dubitare liceat ex iis quae de eo narrant Cedrenus et Anonymus in Chron. MS. ab Adamo ad Leonem sapientem an. XXI. ejusdem Constantini. Occurrit praeterea Metrodorus Episcopus in Chron. Paschali inter alios Episcopos, a quibus damnatus est Macedonius. Alterius denique *Metrodori* sub Juliano et Joviano Ammianus, et alterius *insignis* Mathematici et Grammatici sub Justiniano, Agathias meminerunt. Sed quisquis fuerit Metrodorus iste Photianus, scri- V 24
ptor antiquus videtur, idemque Alexandrinus, vel Aegyptius, tum quod aeram Diocletianam, quae Alexandrinorum erat propria, diuque inter illos obtinuit, unice sectatus sit, tum quod Photius scribat ipsum collegisse *κατὰ τὴν λεγομένην ἀκριβῆ τῆς τεσσαρεσκαιδεκάτης ψηφιφορίαν ἡμέρας, ὅσα τὸ δοκεῖν ἑορταστικὰς*, Paschales scilicet Festivitates, licet, subdit ille, *οὔτε νῦν ἐκκλησία, οὔτε ἡ παλαιὰ παράδοσις ταύταις φαίνεται κεχρημένη.* Unde patet computum illius Ecclesiasticum ac Paschalem non usquequaque ab omnibus fuisse receptum.

De Cyclo DXXXII. annorum apud Graecos.

XXXII. Quippe post agitatas illas in Synodo Nicaena de Paschate disputationes, *magna extitit in omni Ecclesia, Praetorio ac Palatio confusio: diversi item cycli per totum orbem diffusi et disseminati, qui etiam Alexandrinorum animos inconcusse possederunt*, ut testatur Cyrillus Alexandrinus: quasi dicat tam Alexandrinos, quam alios, nec omnes eodem usos cyclo, scilicet cyclo DXXXII. annorum, quem Magnum annum vulgo vocant. Au- P 27
ctor est enim Anatolius, Patribus Nicaenis paullo superior, fuisse in diversis Ecclesiis alium cyclum atque alium, alium Gallis, alium Africanis, alium suis Syris, et forsan Alexandrinis. Testatur etiam Chronici Paschalis scriptor [2]) Paschales cyclos annorum DXXXII. a plurimis esse descriptos, mixtoque cum veritate mendacio scandali ac turbae praebuisse occasiones simplicioribus. Cumque nullum hactenus invenisset, qui scripturis sacris in omnibus conveniret, alium ejusmodi semet confecisse subdit. Cyclum autem istum jam ante Victorium, quem primum excogitasse volunt Scaliger [3]) et alii, extitisse apud Orientales, inde praeterea colligit Bucherius, quod Theophilus, qui sub Theodosio Magno

---

[1]) Lib. 4. Hist. c. 1. Hieron. in Chron. Cedren. p. 296. Lib. 5.
[2]) In Praefat.
[3]) Lib. 5. de Emend. temp. p. 559.

scripsit, cyclum suum ccccxxxvii. annorum, si Pauli Middeburgensis lectio, inquit, admittatur, ab ejusdem Imperatoris anno l. qui est Christi vulgaris ccccLxxx. incoepisse tradatur: quibus si a i. Diocletiani anno ad ejusdem Theodosii exordium anni xcv. qui jam effluxerant, addantur, plane perfectum Solis ac Lunae cyclum annorum dxxxii. texuerit Theophilus: cum ea denique aetate Paschalis Alexandrinorum cycli Decemnovennalis exordium a i. Diocletiani anno passim et vulgo repeteretur, quod et fecit Metrodorus. Et sane scribit alibi Scaliger [1]) Aegyptios Christianos auctores esse hujus magnae Periodi, in quibus doctissimi Monachi Annianus et Panodorus de hac, Arcadio imperante, et sub annum xxii. Theophili Alexandrini Praesulis, libros ediderant: contra quam putavit Bucherius [2]) hunc cyclum Graecos a Victorio accepisse scribens. Ejusmodi autem est ista Periodus, ut xxvii. cyclis solaribus et lunaribus constet, Magni anni, ut diximus, nomenclatura vulgo donata: et a quovis anno illius initium ducatur, evolutis iis annis, in Epactis, in Concurrentibus, sive cyclis decemnovennali, vel lunari, nec non termino Paschali, ac Dominica Paschae, cum Luna ipsius diei, qualis fuit primus, talis sit annus qui alterius periodi initium conficit. Unde non mirum si varia istius Periodi principia pro libito cepere cyclorum Paschalium confectores. Georgius Syncellus [3]), ex quo hausit quae de Christi Passionis anno refert Symeon Logotheta, a primo anno mundi conditi primam orditur, ita ut post binas exactas, tertia succedat anno mlxv. Christus denique passus dicatur anno ccxiii. undecimae: Descripsit idem Scaliger lib. vii. de Emendat.
V 25 temp. ut et Petavius post computum Ecclesiasticum S. Maximi, Temporum dinumerationem et collectionem, in qua, sub finem recensentur Periodi xi. a mundo condito dxxxii. annorum, quarum postrema in annum xxiv. Constantini desinit, mundi v. mdccclii. qui juxta calculum Chronici Paschalis est duntaxat v. mdcccxxxvii. Eandem undecimam Periodum auctor Chronici, quod Alexandrinum appellamus, expletam scribit anno quo Julianus Imperium invasit, Constantio scilicet xi. et eodem Juliano Caesare iii. Coss. ut is ait: *Eodem anno completi sunt decem* (leg. ut infra *undecim*) *cycli saeculares ab anno quingentesimo trecentesimo* (tricesimo) *secundo: fiunt vero ab Adam, usque ad Con-*
P 28 *sulatum hujus anni omnis* v. mdccclıv., ubi Herwartius in Chronol. cap. cxciv. recte emendat v. mdccclii. ob similitudinem notarum iv. et ii. hoc est juxta calculum Aegyptiacum, seu Panodori, qui Natalem Christi in annum mundi v. mccccxciii. rejicit. Primam suam Periodum expletam ait scriptor Chronici Paschalis

---

[1]) L: 3. Can. Isag. p. 180.
[2]) Bucher. p. 182. Syncel. p. 315.
[3]) P. 16. 36. 320.

anno Justiniani xxxv. Indict. x. anno Christi vulgari DLXII. quam a Christi baptismo, Ind. IV. orditur: ita ut sequentis Periodi annus primus sit Christi DLXIII. Servatur in Bibliotheca Regis Chronicon MS. ab Adamo ad Michaelem Theophili filium, in quo sub annum VII. Justini-Junioris haec scribuntur: *ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπληρώθη κύκλος εἷς τοῦ ἁγίου Πάσχα φλβ΄. ἐξ ὅτου ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐσταυρώθη, Ἰνδικτιῶνος ἕκτης, ἀπὸ κτίσεως κόσμου ͵ςξε΄.* Quae totidem verbis habentur in Chronologia Nicephori Patriarchae Constantinopolitani.

XXXIII. Ut Graeci, ita neque Latini computistae in ejusmodi Periodorum exordiis consenserunt, diversis saepe usi principiis. Victorius enim a Januario, Dionysius a Martio suos duxere. Ac rursus ille a passione, vel baptismo Christi, iste a Natali. Victoriana desinit in anno Christi DLIX. sumpto scilicet initio a Kalendis Januariis anni in quem contulit baptismum Christi, qui erat, ut ipse putavit, XV. Tiberii, Consulatu duorum Geminorum, anno Christi XXIX. vel XXVIII. Dionysius vero Exiguus, dum Victorii Periodum emendare aggreditur, initium illius cepit ab anno I. Christi, ut ipse et sibi et posteritati persuasit, seu, ut ait Beda [1]), ab anno DXXXII. Incarnationis, perducto opere usque ad MLXIII. ejusdem sacrosanctae Incarnationis annum: unde hactenus ab interpolatore Dionysiana nuncupatur. Is autem secundam Periodum inchoavit ab anno VI. Justiniani, Christi DXXXIII. ut verba Bedae capienda recte censet Florentius Wigorniensis [2]). Ut porro Victor Capuanus Episcopus et Dionysius Victorii, ita ejusdem Dionysii errores detexere alii: adeo ut non mirum sit, quod hujusce Chronici nostri scriptor, et omnibus qui sua aetate supererant Paschalibus DXXXII. annorum cyclis, nullum sibi occurrisse scribat [3]), qui rerum naturae ac Ecclesiasticis regulis universe concineret. Nam et si in sacri Paschatis die quidam ex iis non fallerentur, plerosque tamen in caeteris, quas *Ecclesia* celebrat, Festivitatibus, plurimum aberrare contendit, quod sane in Dionysiano advertit Scaliger [4]). Unde forte colligere licet, utramque Periodum Victorii et Dionysii censura sua notare, quas ab illo visas argumento esse queat, quod addat istos, quos carpit, cyclorum confectores, in cyclo DXXXII. annorum a mundo condito, annos praeterea apposuisse ab Christi Domini
Incarnatione, et ab ejus resurrectione: quibus verbis Victorium V 26
et Dionysium intellexerit, siquidem auctor Praefationis, sit ille continuator Chronici Paschalis, cum illius primus scriptor vixis-

De eodem Cyclo apud Latinos.

---

[1]) Beda de natura rer. c. 65.
[2]) Wigorn. et Sigebert. an. 532. 1064.
[3]) In Proleg.
[4]) P. 301.

se existimetur sub Constantino, aut sub Constantio, vel certe Annianum et Panodorum in suis Paschaliis: nam et ita libros suos inscripsisse testatur Georgius Syncellus [1]).

Paschalia alia, et Tabulae Paschales, apud Graecos.

XXXIV. Alia praeterea extitere Paschalia, de quibus non semel agit Paschale quod edimus Chronicon: veluti eo loco P 29 ubi illius scriptor, ab anno III. Olympiadis CXVII. Syromacedonum seu Apamiensium annos putari εἰς τὸ Πασχάλιον, ab anno I. Diocletiani observat. Ita alibi scribit a Consulatu Diocletiani Augusti et Aristobuli, seu anno Christi CCLXXXV. τὰ Διοκλητιανοῦ ἔτη τάσσεσθαι. Idem denique anno VI. Focae certam ait se annorum rationem assecutum τῷ Πασχαλίῳ καὶ τοῖς Τπαταρίοις ἐντυχόντα. Quae quidem Paschalia alia non sunt, si bene conjicio, ab indiculis illis Paschalibus, qui apud Occidentales singulis annis affigi solent Cereis, quos inde Paschales dicimus, quod tabula illa, in qua, quo die celebranda esset sacra Paschalis Festivitas, annotatur, Cereis ipsis Paschalibus appendatur. Nam, ut supra attigimus, cum in Concilio Nicaeno decretum esset, ut eodem omnes tempore Ecclesiae Pascha celebrarent [2]), datumque esset Alexandrinis negotium, caeteris in ordinandorum temporum scientia peritioribus, ut legitimum celebrandi Paschatis diem sedulo inquirerent, eorumque Praesul caeteris Ecclesiis indicaret, Summi deinceps Pontifices Patriarchis, Patriarchae Archiepiscopis et Episcopis, ii vero singularum Ecclesiarum praepositis, idipsum denuntiabant, scriptis ad singulos Paschalibus, uti vocabant, Epistolis: quibus acceptis, Epiphaniorum die, vel Christi Natalitio, in Ecclesia denuntiabatur qui dies esset ille Paschatis, ut est in Concilio Aurelianensi IV [3]). Erant autem eae Epistolae Encyclicae: cum enim ad omnes toto orbe diffusas Ecclesias subinde mitterentur, tum ab Alexandrino Praesule, tum a Summo Pontifice, atque inde a Patriarchis, non modo diem inventum Paschalis solemnitatis, sed et annum in quem dies ille incidebat, aliasque temporum notas continebant. Nam cum in plerisque Provinciis annorum putandorum varia esset ratio: verbi gratia, alii per Consules et Indictiones, alii a mundo condito, alii ab annis Alexandri, alii ab aera Diocletiana, alii ab Incarnatione, vel Nativitate, vel Baptismo, aut Passione Christi: urbes denique aliquot ab anno consecutae αὐτονομίας, seu libertatis, vel etiam earum conditus, annos suos putarent, necesse erat ut Epistolae illae Encyclicae hos omnes temporum characterismos continerent, quo quaelibet Ecclesia

---

[1]) P. 35.
[2]) Gloss. med. Lat. in v. *Paschales Epistolae.* Can. Eccl. Afr. c. 51.
[3]) Can. 1.

annum suum agnosceret. Atque inde factum, ut deinceps istiusmodi Paschalibus notae istae omnes Chronologicae apponerentur, quarum caeteroquin origines et characterismos Chronicis suis demonstrationibus interseri debere censuerunt deinde cyclorum conditores. Atque hinc usus invaluit ut hac ipsi uterentur methodo ad temporum, quibus eorum potissimum nituntur regulae, certiorem rationem investigandam.

XXXV. Ex missis igitur ad singulas Ecclesias quolibet anno Epistolis istis Encyclicis, describebantur in Tabula, quae in aedibus sacris appendebatur, praeter diem, quo celebrandum erat Paschale Festum, annus ipse quo eae uti solebant, ac caeteri deinde annorum characterismi, varias apud gentes vel civitates recepti, ut vel inde pateret in peragendo Paschate perpetuum esse Ecclesiae consensum, nullamque extare in toto orbe diversitatem. Neque aliunde variarum civitatum ac Provinciarum annorum initia hausit scriptor hujusce Chronici, Aegyptiorum, Seleuciensium, Ascalonitarum, Philadelphiensium, Gazensium, Antiochenorum, Syromacedonum et Apamiensium, Comagenorum, Samosatensium, Petraeorum et Bostrenorum, atque adeo annorum Diocletiani, quam ab ejusmodi populorum et civitatum Paschaliis, quod ipse satis testatur, ubi de iisdem annis Diocletiani loquitur, loco paullo ante allato. Hinc etiam docemur cur notati interdum legantur menses Aegyptiorum in rerum Chronologicarum narrationibus, quia scilicet eae desumptae sunt ex Paschalibus Alexandrinorum, quod etiam dicendum de rebus Antiochenorum, quorum res et anni saepiuscule describuntur. Eum autem invaluisse in Graecanicis Ecclesiis morem satis ipse innuit Chronici Paschalis scriptor [1]), dum ait cyclorum confectores ac repertores, non illos modo in commentarios retulisse, sed etiam descriptos in tabulis in Ecclesiis appendisse. Apud Latinos vero pariter observatum testantur in primis Indiculi illi, seu *Breviculi*, uti vocantur in Concilio Bracarensi III. [2]) quos cereis suis annuatim eae appendere solent, de quibus prae caeteris Beda, et alii quos laudamus in Glossario mediae Latinitatis [3]): a quo quidem ritu a Graecis observato profluxit alter qui nunc perstat, Paschalia sua concinnandi, in quibus annotantur dies utriusque Paschatis, legalis et typici, aliorumque Festorum mobilium, quae scilicet a Paschalis Festi die pendent, cum jejuniis seu Quadragesimis a Graecis vulgo observari solitis. Ejusmodi est Paschale, quod ab anno mundi conditi juxta eos-

Tabulae Paschales apud Latinos.

V 27

P 30

---

1) In Praefat.
2) Can. 9.
3) In v. Cereus.

dem Graecos VII. MXLIV. Christi MDXXXVI. ad annum mundi VII. MLXIII. Christi MDLX. perducitur, quod Horologio edito Venetiis anno MDXXXV. subjicitur, in quo, primo loco ponitur *παραμονὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν*, seu vigilia Natalis Domini: secundo, *Κρεωφαγία*, hoc est dies omnes a Natali ad Dominicam Sexagesimae, quae *Απόκρεως* vocatur: tertio *Τριῴδιον*, id est Dominica proxime praecedens Dominicam Septuagesimae: quarto, Dominica *Αποκρέου*, seu carnisprivii, vel Sexagesimae a qua Graeci a carne abstinere incipiunt: quinto legale Pascha: sexto Christianum Pascha: septimo Dominica Sanctorum omnium: octavo denique jejunium SS. Apostolorum, singulis annis additis Indictionibus, annis solarium et lunarium cyclorum, ex quibus utcunque colligere est quae olim fuerit veterum ejusmodi Paschalium formula, quae hodie Horologiis suis inserere solent, ut Latini suis precationum libellis, vel uti vocant breviariis: in quorum praeterea specimen praestat hic describere initium alterius quod Evangelistario subjicitur in Cod. Colberteo IV. MDLVI. ab anno mundi conditi VI. MDCCCCXL. (Christi 1432.) ad an. VII. M. (Chr. 1492.) Ex his igitur primus annus, cui caeteri quoad formulam concinunt, haecce complectitur: *ἔτους ,ϛ϶μ. ἰνδίκτου ί. ἡλίου κύκλος κδ΄. σελήνης κύκλος έ. θεμέλιον σελήνης κή. ἡ παραμονὴ τῶν Χριστοῦ γεννῶν β΄. ἑσπερινὸν κρεωφαγία. εὐδομάδι ή. καὶ ἡμέρα ϛ΄. Τὸ τριῴδιον ἄρχεται φεβρουαρίου ί. ἤτοι τοῦ τελώνου καὶ φαρισαίου. ἦχος πλαγίου. ἑωθινόν. έ. ἡ ἀπόκρεω φεβρουαρίου κδ΄. τοῦ εὐαγγελισμοῦ τρίτῃ τῆς δ΄. εὐδομάδος τῶν νηστειῶν. νομικὸν φάσκα ἀπριλλίου ιή. ἡμέρᾳ παρασκευῇ. Χριστιανῶν πάσχα ἀπριλλίου κ΄. τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῇ νεᾷ τετράδι. τῶν ἁγίων πάντων ἰουνίῳ ιέ. ἤτοι ἡ ἀπόκρεῳ ἡ νηστεία τῶν ἁγίων Αποστόλων ἡμέρᾳ ιγ΄. καὶ ἡ μνήμη αὐτῶν ἡμέρᾳ κυριακῇ.*

P 31 Habetur aliud brevius ejusmodi Paschalion in Cod. Regio ab anno mundi VI. MDCCCXXX. (Chr. 1322.) ad ann. VII. M. (Chr. 1492.)

Fasti Consulares Paschalibus additi.

XXXVI. Jam vero inter certiores illas temporum notas, quas hactenus observarunt rerum praesertim Romanarum scriptores, atque adeo quotquot in designandis annorum characterismis certas sibi regulas praefixerunt, extitere Fasti Consulares, seu series Consulum Romanorum. Neque enim inter privatam quandam regionem vel provinciam, aut rempublicam, sese continuit putandorum per Consules annorum ratio, sed ubique fere propagata est, cum per orbem universum, Romanum protenderetur Imperium: *Κεῖται γὰρ οὐκ· ἐν μιᾷ τινι πόλει, καθάπερ Αθήνῃσιν Αρμοδίῳ καὶ Αριστογείτονι τῇ τῆς πόλεως ὑποκείμενον τύχῃ, μετὰ ταύτης σωζόμενόν τε καὶ διαφθειρόμενον*, ut de Consulis nomine loquitur Libanius [1]): sed, ut idem infra subdit,

---

[1]) Orat. in Consul. Juliani Imp.

τὴν οἰκουμένην ἅπασαν ἡλίου δίκην ἐπέχει τῇ προσηγορίᾳ, καὶ πάντων ἀνθρώπων ἐν στόμασί ἐστι τοὔνομα. Rursum: Ὁ δὲ Ὕπατος ἐν πανταχοῦ, καὶ πολὺν χρόνον, ἐλάττω καὶ πλείω διορίζων, οὐκ ἐῶν τοὺς νεωτέρους τὰ τῶν πρεσβυτέρων ἔχειν. Unde S. Epiphanius [1]), ubi Christi priores xxx. annos percensuit, haec subdit: καὶ ὁρᾷς ὅτι τριακονταέτης ἐστὶ χρόνος, διὸ ἐφιλοτιμησάμεθα τὰς καθεξῆς ὑπατείας ἀκριβῶς θέσθαι, εἰς τὸ τοὺς διερχομένους ἰδεῖν, ὅτι οὐκ ἔστι τι παραπεποιημένον ἐν τῷ θείῳ δόγματι τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ μετὰ ἀκριβείας τὰ πάντα τῇ Ἐκκλησίᾳ κεκήρυκται· τίς γὰρ ἀριθμῆσαι τὰς μὴ δυναμένας σφαλῆναι καθ' εἱρμὸν ὑπατείας, οὐ καταγνώσεται τῶν νομιζόντων διαφωνίαν εἶναι; Fastos igitur Consulares in putandis annis adhibuere Paschalium confectores, veluti praecipuum ac certum temporum Canonem, in firmandis Christianae religionis argumentis. Quemadmodum Theophilus Antistes Alexandrinus Laterculum per centum annos digestum conscripsisse dicitur, a primo Consulatu Theodosii Augusti et Gratiani v. in quo annumerans ab viii. Idus Martii usque in diem Nonas Aprilis, quolibet medio hujus temporis spatio, natam perhibet Lunam facere primi mensis initium, ut scribunt Victorius et Idatius: unde Chronici nomine eundem Laterculum donat Joannes Sarisberiensis [2]), quod in eo *Consulum* Catalogus digeratur. Hanc etiam Paschalia scribendi rationem attigit Senator [3]), hisce verbis: *A Bruto et Tarquinio usque ad Consulatum vestrum, sicut ex Tito Livio et Aufidio Basso, et Paschale virorum clarorum auctoritate firmato colligimus, anni sunt* mxxx. Non mirum proinde videri debet, si auctor Chronici Paschalis eadem in consignandis temporum et annorum notis utitur methodo, sua aetate recepta, et a Paschalium confectoribus hactenus usurpata.

XXXVII. Caeterum per quadriennia, seu τετραετηρίδας, quas Olympiadas vocat, Consules is digessit, quomodo habentur in Fastis antiquis, quos laudat Cuspinianus, in Fastis Victorii, ut testatur Bucherius, et in fragmento Fastorum ab anno Christi cccv. ad annum cccliv. et in Paschali centum annorum initium ducente a Consulatu Constantini ii. et Licinii ii. ab eodem Bucherio [4]) editis, ubi singula quadriennia ita distinguuntur, ut annus illorum primus sit semper Bissextilis, litera B. ideo notatus, adjectis praeterea Kalendis Januarii et Epactis, ut in Cod. Colberteo ccxl. cycli Decemnovennales digeruntur per Bissextos, initio ducto ab anno Bissextili dxxxii. quos omisit P 31

Et Lustra Juliana et Olympiades.

---

[1]) Haer. 51. n. 22.
[2]) Epist. 178.
[3]) In Fast.
[4]) Bucher. p. 11.

Joannes Noviomagus in laterculo eorundem cyclorum post Bedam de Natura rerum. Ita Hieronymus in Chronico Eusebiano Consules digessisse per lustra Juliana, Olympiadum nomine etiam donata, idque ab Africani temporibus obtinuisse, observat Scaliger [1]), qui recte monet studiosos cavere debere, ne Olympiadem Julianam cum Iphitea confundant apud eundem Africanum, Ausonium, Socratem, et alios, in quibus est auctor Chronici Paschalis, a quo Consules pariter digeruntur per lustra Juliana, quae Olympiadum nomine ab eo etiam donantur, et Idatius in Chronico a Sirmondo edito. Verbi enim gratia idem Idatius ait Theodosium ingressum Constantinopolim in primo Consulatu suo, quem cum Gratiano agebat Augusto, Olympiade ccxc. qui erat annus Olympiadis seu lustri Juliani primus, quartus vero Iphiteae cclxxxix. Apud eundem scriptorem, Theodosius invaletudine hydropis apud Mediolanum defunctus dicitur anno regni sui xvii. (Christi scilicet cccxcv.) ex ante diem xvi. Kal. Febr. Olybrio et Probino Coss. qui quidem Consulatus in annum iv. Olympiadis seu lustri Juliani ccxciii. incidit, qui erat iii. Iphiteae. Tum haec addit: *Et ipse annus, qui Theodosii* xvii. *ipse Arcadii et Honorii in initio regni eorum primus est. Quod ideo indicatur, ne Olympiadem* v. *annorum turbet adjectio, in hoc loco tantum propter regnantium inserta principium* [2]). Dicitur porro Theodosius vita excessisse anno Regni xvii. ut qui levatus fuerit Sirmii ex ante diem xiv. Kal. Febr. anno Christi ccclxxix. extinctus vero ex ante diem xvi. Kal. Febr. a quo regnare coeperunt Arcadius et Honorius. Denique apud eundem Idatium, ut et scriptorem Chronici, Honorii viii. et Theodosii, Arcadii filii, iii. Consulatus refertur ad annum i. Olympiadis ccxcvii. qui fuit annus ii. Iphiteae.

Ausonius explicatus. XXXVIII. Sed et neque Olympiadum nomine aliud intellexit Ausonius, quam lustrum Julianum, in eo Epigrammate, in quo Fastos Consulares se conscripsisse testatur, ubi satis innuit sua aetate hos per Olympiadas fuisse digestos [3]):

Urbis ab aeternae deductam Rege Quirini
Annorum seriem quum, Procule, accipies,
Mille annos centumque, et bis fluxisse novenos,
Consulis Ausonii nomen ad usque leges.
Fors erit ut lustrum cum se cumulaverit istis,
Confectam Proculus signet Olympiadem.

Id est, forte eveniet, ut praedictis ab U. C. exactis annis, qui-

[1]) In Not. ad Graeca Euseb. p. 22. et lib. 5. de Emend. temp. pag. 384. 385.
[2]) Sic Cod. MS. non *Principum*, ut est in edit.
[3]) Censorin. c. 8. Scalig. de emend. temp. p. 482.

bus Olympiadis CCLXXXIX. anno IV. qui III. fuit Iphiteae, conficitur, Proculus suo Consulatu proximam signet Olympiadem: anno enim IV. Olympiadis Ausonius Consul fuit. Unde in sequenti Epigrammate Consulatum suum esse ait *quartum ab imo*, ubi quamvis satis obscure aut improprie loquatur, inquit Scaliger, satis ostendit anno IV. Olympiadis se fuisse designatum Consulem, ut est in Fastis Chronici. Longe quippe verisimilior P 33
Scaligeri videtur interpretatio Ausoniani Epigrammatis, quam Petavii [1]). Quicquid enim is contra velit, Lustrum et Olympias in eo Epigrammate idem sonant. Sed major est difficultas in conciliandis Olympiadibus cum lustris illis Julianis apud Socratem, cujus locos uterque expendit, et de quibus invicem digladiantur: quibus quidem controversiis inter magnos illos viros dirimendis, neque judicium meum interponere ausim, neque si velim id quoad rem praesentem haud magni interest. Illud duntaxat observare sufficiat eo spectasse Georgium Syncellum [2]), dum ait non omnium apud omnes eandem fuisse Olympiadum rationem: ὅθεν, inquit, *καὶ τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς ἱστορικοῖς οὐ συμπεφώνηται, ὥς ἔστι μαθεῖν τοῖς βουλομένοις τοῖς ἐκείνων γράμμασιν ἐντυγχάνοντας*, quod, ut alibi addit, non earum sit *μία καὶ αὐτὴ θέσις*. In eo tamen Scaliger et Petavius conveniunt, quod Consulatus per quadriennia componi solitos in citimae vetustatis annalibus tradant propter Julianam tetraeteridem, V 30
de qua ii pluribus agunt [3]), quod tum primum coepisse fieri vero simile est, quando Paschales isti Cycli cum nomenclatura Consulum sunt adornati, in quibus notati sunt Bissexti quovis quadriennio instar Olympiadum recurrentes. Scribit Symeon Logotheta [4]) Olympiades tum primum desiisse numerari sub Theodosii Magni initia, quibus inquit successere Indictiones: *Ὀλυμπιὰς σημαίνει τὴν τετραετίαν· ἤρξατο ἡ τοιαύτη πανήγυρις, ὅτε Μανασσῆς τῶν Ἰουδαίων ἐβασίλευσε, καὶ ἐφυλάττετο ἕως τῆς ἀρχῆς τοῦ Θεοδοσίου, εἶτα ἤρξατο ἀναριθμεῖσθαι Ἰνδικτος.* Atqui palam est longe ante Theodosium obtinuisse Indictiones [5]). Enimvero quod Eusebius post CCL. Olympiadem has numerare desierit, id fecit quod in istam desineret Africani Historia, quam totam descripsit. Nam deinceps etiam numeratas vel inde colligitur, quod Dexippus CCLXII. Olympiadis, qua Historiam suam scribebat sub Claudio, meminerit: ac Julianus Imperator in Olympiadis CCLXXXV. ludicrum sumptus contulisse legatur.

1) Petav. l. 9. de Doctr. temp. cap. 40. Scalig. de Emend. temp. p. 484. 485.
2) Pag. 196. 228.
3) Scal. p. 176. 178. 384. 405. Petav. lib. 10. et 20.
4) In Chron. MS.
5) Vide Gothofr. ad l. 3. Cod. Theod. de Indulg. debit.

Hinc ista ejusdem Augusti apud Chrysostomum Homil. II. in S. Babylam: Ὀλύμπια μὲν οὐ μάλα πόῤῥω· συγκαλέσει δὲ ἡ πανήγυρις τὰς πόλεις, αἱ δὲ ἥξουσι βοῦς ἄγουσαι τῷ Ἀπόλλωνι θυσίαν, etc. Denique Basilius Seleuciae Episcopus, qui Theodosio Juniore imperante vixit, in Olympia Homiliam scripsit, quum videret Christianos non minus quam Gentiles circa Olympiorum caeterorumque Circensium spectacula insanire: ita ut nec verum sit quod paullo aliter in eodem Theodosio refert Cedrenus [1]), desiisse τῶν Ὀλυμπιάδων πανήγυριν, ἥτις κατὰ τετραετῆ χρόνον ἐπετελεῖτο, vel eas numerari, iisque successisse Indictiones, quod vult Logotheta: sed et quod tradit nuperus scriptor [2]), Constantinum M. abrogatis agonibus Capitolinis, atque adeo Olympicis, quod cum multis Deorum sacris impiis celebrarentur, Indictionum usum instituisse.

Unde Fasti Chronici Paschalis exscripti.

XXXIX. Fastos Consulares exscripsisse aut secutum fuisse auctorem Paschalii, vel Cuspinianeos, vel alios quosvis per Olympiades aut Bissextos digestos, par est existimare, vel eos certe qui sub Idatii nomine editi sunt a Labbeo, quorum exemplar non modicae, ut supra monuimus, antiquitatis in Bibliotheca Collegii Patrum Societatis Jesu Parisiensis asservatur, nullo tamen auctoris titulo praenotati, tametsi absque Bissextis, vel Olympiadibus, quae alias Chronico Idatiano a Sirmondo edito
P 34 subjiciuntur. Ita porro Bissextos se copulasse ait Victorius, *quo manifestius*, inquit, *appareret, utrum sibi vel Bissextorum ratio, vel dierum tam Kalendarum Januariarum, quam* VIII. *Kalendarum Aprilium, quo mundus traditur institutus, continuata concinerent* [3]) *disputatione.* Et alio loco: *Bissextorum necessitate decursa, etc.* At licet Fastos suos Consulares scriptor Paschalis digerat per lustra Juliana ab ipso Consulum initio, et a I. Julii Caesaris anno Indictiones iis praemittat, ac Olympiadum et Indictionum perpetuam ac continuam seriem describat, singulis quadrienniis praefixo Olympiadum numero, quasi chronologiae cujusdam indubiae speciem referat: fatendum tamen nullam fere eorum esse habendam rationem quae ad temporum certos characterismos inveniendos conducunt. In recensendis enim Consulibus complures praetermittit, alios falso intrudit, quod de Senatore observat Panvinius, atque eosdem pene omnes quos Idatius, adeo ut pro certo mihi sit utrumque scriptorem Fastos suos ab eodem fonte hausisse, uti non semel attigimus. Interea tamen quasi nihil intercedat, vel omittatur, seriem suam

---

1) Pag. 326.
2) Grandamicus in Chronol. Christ. parte 3. p. 90. 104.
3) Cod. MS. Petav. et Colberteus, *continerent.*

uterque persequitur: ac scriptor quidem Paschalis Chronici, tum in lustris Julianis seu Olympiadibus, tum in Indictionibus, in quibus nulla ideo certa erui potest temporis nota, praeterquam V 31
in iis quae ab imperio Constantini initium ducunt, ubi paullo accuratior haberi auctor videri potest, licet in caeteris sua laude minime careat, ac in iis maxime quae ex probatis minusque notis scriptoribus refert. Quapropter id operae pretium adhibendum duximus, ut hiatus, seu omissiones in Consulum serie lectori indicarentur, ne dum cursim librum evolvit, nullas esse, continuamque seriem recte se habere existimet. Ut porro id evidentius advertat, Olympiades Iphiteas, earumque annos ad latus singulorum Consulatuum, ex Panvinio, Scaligero et aliis addidimus, ut statim utriusque Olympiadis discrimen quivis percipiat. Harum autem quartus annus fere semper in primum lustri Juliani incidit, ubi praesertim Chronici scriptor accuratior esse incipit in serie Consulum, et ubi nullos omittit, ut ab Imperio Constantini Magni. Proinde ut series integra Consulum hic reperiatur, praetermissos subinde inseruimus, minutiori caeteroquin charactere descriptos, quibus et annos Urbis conditae, et aerae Christianae pariter praefiximus, quo perpetua etiam annorum series Chronico lucem accommodet. Publicavit nuper V. C. Henricus Dodwellus Fastos Consulares ab anno *Christi* CXXXVIII. quos Theonis Alexandrini esse existimat, in quorum laterculo describuntur anni ab Alexandro et ab Augusto, praeterea epactae seu embolismi et *τετϱαετηϱίδες*, seu singula quadriennia, notata per quatuor priores Alphabeti literas, quorum quartus annus semper desinit in primum lustri Juliani, ut Olympiades Iphiteae in Chronico Paschali et Idatiano, adeo ut illas designari admodum probabile sit [1]): licet vir doctissimus scribat hanc *τετϱαετηϱίδα*, non pro IV. annorum intervallo, sed pro sexta Epagomena intercalari quarti cujusque anni propria intelligi debere. Quid autem intelligatur *ἐπαγομένων* voce non uno loco docet Scaliger in libris de Emendatione temporum.

XL. Fastos a Labbeo editos, ab ipsomet Idatio conscriptos jure, opinor, censet Sirmondus, non quod in eodem duntaxat codice, Idatii ejusdem Chronico subjiciantur, sed quod rerum et verborum in utroque opere affinitas et cognatio, ut et scriptionis color et genius eundem utriusque auctorem fuisse satis ostendant: tametsi auctoris nomen nullum praeferat Inscriptio, quae his verbis ibi concepta est: *Declaratio Consulum, ex quo primum ordinati sunt.* Procedunt porro hi Fasti ad secundum usque Anthemii Consulatum, id est ad ea tempora, quibus vixit

P 35 An ex Fastis Idatianis.

[1]) Vide Syncellum p. 512.

Idatius, cum decessisse legatur Leone M. imperante, in quae cadit secundus Anthemii Consulatus, qui est annus Christi vulgaris CDLXVIII. quo etiam, vel certe sequenti, ejusdem Idatii Chronicon finitur. Adde quod Hispanum fuisse Fastorum istorum scriptorem, vel ex eo colligitur, quod aerae Hispanicae ab ejus initio in marginibus perpetuo iis ascribantur, quas etiam interdum adhibet Idatius in Chronico. Horum autem editionem a Labbeo confectam cum eodem quo usus est codice, quem vir doctissimus Joannes Harduinus nobis communicavit, contulimus, et quamplura ex eo emendavimus, cum essent parum fida vel accurata manu descripta: quibus etiam varias lectiones ejusdem laterculi Consularis, quem edidit Arnaldus Pontacus post Chronicon Eusebii ex Codd. Fuxensi et Fr. Pithoei, qui quidem in annum duntaxat Christi L. desinit, addidimus, tametsi in plerisque mendosas. Hos autem vel similes Fastos, a quibus suos hausit Idatius, vidisse aut secutum fuisse Epiphanium, atque ut
V 32 mox diximus, auctorem Paschalii, vel inde docemur, quod in Consulibus recensendis, fere semper cum iis concinant, adeo ut Idatius et idem scriptor quosdam ex Consulibus insititiis recenseant, quod subinde in Notis indicamus, eosdemque etiam omittant Consules: sed et quod in Nomenclatura Consulum Romanorum sub annum III. Olympiadis LXXXIX. scriptor Chronici tradat eo anno *Ἄρχοντας Ῥωμαίους* tum primum appellari coepisse [1]), quod ipsummet per vocem, *Proceres*, exponitur in Fastis, quos Idatianos appellamus, et in Pithoeanis seu Arnaldi Pontaci, idque apud nullos alios, quod sciam, rerum Romanarum scriptores reperiatur. Quinetiam ubi de morte Neronis, ita ait: *His Coss. Nero non comparuit*, quod simili locutionis formula in Chronico Paschali habetur: *ἐπὶ τούτων τῶν ὑπάτων ἀφανὴς ἐγένετο Νέρων*, ut locos aliquot alios praeteream, praesertim ubi uterque scriptor attigit tempora Christianorum Imperatorum. Sed an Idatius ipse, siquidem horum auctor haberi debeat, a Graecis vel Latinis quibusdam scriptoribus suos hauserit, haud promptum est definire: id tantum constat, Idatianos, ut et Fastos Paschalis Chronici pessime interdum esse descriptos. At cum Idatianos longe fere aliter quam in laudato Codice ediderit Labbeus, ipsos hic rursum damus prout jacent, hoc est cum naevis ipsis, quos ad examen revocare, et emendare cuivis liberum erit. Neque enim omnibus usquequaque probatur, ea quam sibi arrogant immutandi licentia in veterum scriptorum editionibus viri eruditi, quas tum primum in lucem emittunt: cum ex prava ista, uti putant, antiquariorum scriptura sanum aliud quidpiam eruere doctioribus persaepe contingat, notaque

---

1) Vide Notas p. 511.

sit ea Pythagorae lex apud Synesium: ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ τοῖς βιβλίοις ἐπιποιεῖν, ἀλλὰ βούλεται μένειν αὐτὰ ἐπὶ τῆς πρώτης χειρὸς, ὅπως ποτὲ ἔσχε τύχης ἢ τέχνης. Unde longe satius videtur conjecturas vel emendationes marginibus adscribere, quam in textum ipsum, temere saepe, immittere, donec aliud emendatius occurrat exemplar, ex quo castigatior tandem editio prodeat. Nam cum hocce quod recudimus Chronicon non modo Paschale dici debeat, sed et Consulare appellari possit, quod universam Fastorum Consularium seriem complectatur, quicquid in iis illustrandis conferre potest, huic subjungendum duximus, atque in primis Fastos illos Graecos quos supra laudatus Dodwellus publicavit. P 36

XLI. Certe alios ab iis extitisse Consulares Fastos, a quibus suos haurire potuerit scriptor Chronici, dubitare non licet. Auctor est enim Theophilus lib. III. ad Autolycum [1]) Fastos conscripsisse Chryserotem Nomenclatorem, ac Marci Antonini Veri Imperatoris libertum, quos ille ab U. C. ad Veri patroni sui mortem perduxit, descriptis nominibus Consulum, et annis U. C. Ita enim Theophili locum pridem emendarunt Casaubonus, Scaliger, Meursius, Petavius, etc. Sed et a compluribus aliis Fastos Consulares fuisse conscriptos palam est. Capitolinorum, quorum auctorem Marcum Valerium Flaccum ex Suetonio in Grammaticis illustribus opinatur Panvinius, fragmenta pridem edita in manibus omnium versantur. Eusebium in Chronico suo seriem Consulum descripsisse sat validis argumentis probat Scaliger [2]): ex quo suos male digestos fortean exscripserit auctor Chronici quod Alexandrinum appellamus. Hanc seriem Consulum a se, ut opinor, contextam Chronico Graeco ejusdem Eusebii inseruit idem Scaliger usque ad Consulatum Constantini Caesaris V. et Basilii. Integri ex Anonymo MS. ad Gotthorum V 33 tempora per quadriennia digesti laudantur non semel a Cuspiniano. Ausonius annos ab U. C. Consulumque seriem ad suum usque Consulatum descripserat, atque ut videtur, per lustra Juliana digestam, quam eandem esse vult Scaliger quam Eusebius Chronico suo inseruerat. Senator seu Cassiodorus Fastos usque ad sua tempora pariter perduxit, quos a Livio et Aufidio Basso partim se hausisse ait, partim ex Paschalibus, (unde patet omnino in Paschales illatos Consulares Fastos, uti monuimus,) uterque Prosper, Marius Aventicensis, Victor Tunnunensis, Marcellinus; praeterea Victorius, Anonymus de Praefectis urbi, Auctor Paschalis laterculi a Constantino ad Theodosium, Auctor de Pon-

De Fastorum conditoribus.

---

[1]) p. 157.
[2]) In Not. ad Chron. Euseb. p. 9. et 99.

tificibus Romanis a Bucherio editi, laterculus denique Fastorum Consularium ab Ausonii et Olybrii Consulatu ad XVII. Consulatum Basilii ex Cod. Petri Pithoei qui asservatur in Bibliotheca Colbertea cod. MCCCCXCVIII. idem qui editus ab Arnaldo Pontaco, et alii forsitan Fastorum duntaxat partem tradidere. Consularia, quibus insertae subinde res historicae, laudantur a Gregorio Turonensi Episcopo [1]): *Ὑπατάρια* in Chronico Paschali anno VII. Focae.

De Fastis Dodwellanis et aliis. XLII. Fastos Graecos ab anno Christi vulgari CXXXVIII. ad annum CCCLXXII. ac rursum alios ab anno CCXXXII. ad annum
P 37 DCXXX. utrosque cum annis Alexandri, Augusti et Diocletiani, et τετραετηρίδων, ex MSS. Codicibus eruit et edidit supra nominatus H. Dodwellus. Priores Savillianos appellamus, quod ex Savillii Codice eruti sint, qui quidem, ut diximus, initium ducunt a I. Antonini Pii anno, et ex paullo recentioribus Fastos integros deinde exaravit Marianus Scottus: ab Augusto vero ad Justinianum Florentius Wigorniensis. Fastos autem Consulares jam tum florentis Reipublicae temporibus mendosissimos ac parum inter se consentaneos fuisse Romanorum Historicorum monumenta confirmant [2]). Saepius enim ex diversis Annalium scriptoribus diversa Consulum paria eosdem in annos injiciuntur, tum nonnulli omittuntur quos Dionysius aliique commemorant, et omnino multi hac in parte Fasti discrepant, quod ex Capitolinis, Cassiodoreis, ac Paschalis nostri, et si qui sint antiqui vel recentiores Consulum laterculi, perspicuum est. *Tanti quippe errores implicant temporum*, inquit Livius [3]), *aliter apud alios ordinatis Magistratibus, ut nec qui Consules secundum quosdam, nec quid quoque anno actum sit, in tanta vetustate, non rerum modo, sed etiam auctorum digerere possis:* quam quidem opinionum varietatem Marlianus, Cuspinianus, Sigonius, Panvinius, Glareanus, Contius, Keplerus, Petavius, Norisius, Pagius, et alii, vel ex professo, vel prout se se res obtulit, accuratissime examinarunt. Nos vero omissis istiusmodi disquisitionibus, quibus enucleandis inanis ac supervacanea poneretur opera, re jam peracta, Fastos in hoc Chronico exaratos cum Idatianis praesertim ante Caesares contulimus, quod hosce aut similes, ut attigimus, vidisse illius auctorem, atque adeo secutum esse mihi vero simillimum visum sit: ita tamen ut quae a mutatione Reipublicae, ab iis, quorum meminimus, in Fastorum Consularium comparatione enodantur difficultates et sale-

---

1) Lib. 2. Hist. c. 9.
2) Petav. l. 9. c. 49. et in Not. ad Epiph. p. 267.
3) Lib. 2.

brae brevi interdum annotatione indicentur, quo Lectori, si tanti sibi visum sit, hos consulere liceat.

XLIII. Hisce igitur in antecessum praemissis de scriptoris Paschalis Chronici patria vel nomine, quae quidem etiamnum incerta manent, atque adeo de ea qua in rebus pertractandis utitur ratione vel methodo, superest ut quid in hac editione Regia a nobis utcumque praestitum sit, Lector paucis admoneatur. Priusquam igitur illustrandum hoc Chronicon aggrederemur, visum est operae compendium, ut Vaticanum exemplar (ex quo forte Augustanum exscriptum fuerit, et ex eo utraque prodierit editio) velut authenticum et singulare exemplar consuleretur. * Cum vero RR. PP. Joannes Mabillonius, et Michael Germanus Benedictini, viri eruditissimi, Romae nuper versarentur, quo a Rege Christianissimo conquirendorum cum editorum tum Manuscriptorum Codicum gratia missi fuerant, quibus locupletaretur ditissima alias Regia Bibliotheca, ii una cum Claudio Stephanotio ejusdem Ordinis, viro perinde doctissimo, qui Romae suae Congregationis Procuratoris Generalis officio fungitur, qua sunt erga nos humanitate et benevolentia, ac in liberales omnes disciplinas propensione, id in se ultro oneris recepere. In Vaticanam quippe Bibliothecam aditu sibi permisso a viro singularis pariter eruditionis Emanuele Schelestrato S. T. D. ejusdemque Bibliothecae Praefecto, Codicem inspexere, membraneum illum P 38 ac notae optimae, et ab annis DCC. quantum conjicere licuit, scriptum: eodem titulo, quoad Chronicon, et cum iisdem lacunis quibus deturpatur Raderiana editio, ita ut dubitare non liceat, si non ex eo, saltem ex simili Codice exscriptum fuisse Augustanum exemplar. Initio autem ejusdem Codicis Vaticani, qui numero notatur MDCCCCXLI. haecce leguntur verba: *Messanae emptum a Georgio CP.* VI. *Kl. Octob.* MDLI. Quisquis porro Georgius iste fuerit, is videtur ex quo deinde comparatus fuit codex ab Hieronymo Surita, qui postmodum, curante Antonio Augustino, in Vaticanam Bibliothecam illatus fuit. In illo vero Codice praefiguntur instar praefationis, uti jam antea monuimus, excerpta quaedam de Paschate ex aliquot SS. Patribus, quorum primus laudatur Petrus Alexandriae Episcopus et Martyr, cujus ideo nomine prodiit editio Raderiana, quod qui Augustanum exemplar descripserat, solo duntaxat ejusdem Petri Alexandrini nomine inscripto, caetera ejusdem Praefationis omiserit, praeter extremas quatuor lineas, quae eidem editioni praefiguntur.

Quid in hac Chronici V 94 Editione praestitum sit.

XLIV. In ea Praefatione, post allatas Patrum de Paschate auctoritates, alia ex suo penu auctor promit de eodem argumento, ubi qua ratione investigandi singulis annis Paschalis Festi dies pluribus disquirit, ut et de cyclis decemnovennali et vigin-

De Auctoris Chronici Praefatione.

tioctennali, ac de cyclo DXXXII. annorum agit, ad quos exigendos dies Paschales contendit: tum de Solis Epactis, de Solis et Lunae cyclis, de Epactis Lunae, de quartadecima Lunae, et aliis hujusmodi, quorum omnium methodum prosequitur. In cujus argumentum ac elucidationem binas proponit tabulas, quas *Rotas* vocat, quarum prima continet cyclum vigintioctennalis Solis in seipsum semper recurrentis, quo denotantur quovis anno Epactae: altera rationem inveniendi Paschatis legalis complectitur. Inter haec, methodos in toto subinde opere daturum se deinceps pollicetur, atque ex iisdem cyclis ostensurum se, supradictis omnibus patefactis ac declaratis, quibus eorundem cyclorum annis singulae Dominicae Festivitates, seu *δεσποτικαὶ ἑορταὶ*, contigerint, additis qui a mundi conditu effluxere annis. Tum tractatum alium subdit de legali Paschate et Lunis, quibus
V 35 utrumque Pascha celebrari debeat. Quibus exactis, consilium suum aperit, de condenda annorum ab Adamo, seu a mundi exordio brevi historia, qui scripturae sacrae et SS. Patribus, ac rite hactenus celebratis in Sancta Dei et Catholica Ecclesia concinant. Ex quibus patet omnino Chronicon istud non esse aliud quam *Πασχάλιον*, brevi rerum gestarum ad annos singulos narratione subinde adornatum, tum ne prorsus nudum prodiret, tum etiam, quemadmodum attigimus, ut perpetuus in Christianae religionis antiquitate ac continuatione scriptorum consensus ejusmodi descriptione firmaretur. Hujus autem syntagmatis cum pleraque fuissent a Petavio edita in Uranologio ex schedis Andreae Schotti Romae antea descriptis, quae ex iis deerant ex Vaticano codice nobis describi curarunt viri iidem supradicti eruditi; neque haec modo, sed et tabulas binas alias, seu Rotas, quae ex eodem MS. codice inseruntur pag. 197. editionis
P 39 Regiae, et pag. 288. post annum scilicet primum Olympiadis CCLXXXI. ut et aliquot variantes lectiones, de quibus a me consulti fuerant, cum Raderianam integram editionem cum ipso Vaticano exemplari conferre majoris fuisset otii et laboris. Unde hisce contentus, dum forte alius hanc sibi operam proponat, caetera quae in utraque editione forsitan occurrunt *σφάλματα*, ex ingenio seu conjectura ita emendavimus, ut non nisi monito prius lectore id praestiterimus, quo divinationes nostras in examen ad arbitrium velit adducere.

De Latina versione.

XLV. Cum porro Latina Raderi versio, viri caeteroquin eruditi, et cui literae multum debent, quibusvis haud arrideret, ut qui in plaerisque auctoris mentem non videretur assecutus, quod alii ante nos monuerunt, tum quod Codex quo usus fuerat, pluribus scateret mendis, nec esset probe scriptus, tum etiam quia extremam versioni manum apponere, atque adeo eam recensere, per otium non licuisset, aliam utcunque adornavimus, quae

fortasse etiam cultioribus minus placeat, sed quae, nisi ipse fallor, ad scriptionis genium propius accedat, ubi vertimus, ut sonant, verba, cum auctor plaeraque stylo humiliori ac plebeio exaraverit, unde *scriptor idiota* dicitur Scaligero, seu ipsemet sua suis, vel aliena alienis verbis ita reddiderit: quamquam ut verum fateamur, principio non tam novam, quam interpolatam interpretationem dare propositum nobis erat, sicque in locis aliquot usi sumus. Verum cum auctoris verba aliter saepe quam eruditus interpres reddiderimus, asserendae nostrae vel illius confutandae versioni immorari debere minime censuimus, tum quod sensus allata diversitas sententiam nostram, si non firmat, saltem prodat, de utraque judicandi relicto Lectori arbitrio: tum etiam quod ex alienis erratis, si quae occurrant, quod fecere viri aliquot doctissimi, qui toti fere sunt in iis notandis in aliorum versionibus, gloriam aucupari procul abest a moribus nostris. Id autem in primis praestitimus, in iis quae ex Sacris libris excerpta sunt, veterum Patrum utriusque linguae exemplo, ubi versiones receptas, quantum licuit, sumus secuti, non omissa etiam scribendi apud Hebraeos usitata ratione in nominibus appellativis reddendis, qui, ut ait Josephus, *ἓν αὐτῶν σχῆμα, καὶ τελευτὴν μίαν* semper servant, contra quam Graeci ac Latini, qui ea *διὰ τὸ τῆς γραφῆς εὐπρεπές*, suis linguis accommodant. Adde quod, quando Latinae linguae lepores et munditias plus quam par est sectatur interpres, vertendo saepe evertat, ut censet Hieronymus: cum praeterea *τῆς ἑρμηνείας μόνη ἀρετὴ* sit *σαφήνεια*, ut ait Galenus [1]). In quam sententiam praeclare Clemens Alexandrinus [2]), *ἡ μὲν λέξις οἷον ἐσθής ἐστι σώματος, τὰ δὲ πρά-* V 36
γματα, σάρκες εἰσὶ καὶ νεῦρα. οὐ χρὴ τοίνυν τῆς ἐσθῆτος πρὸ τῆς τοῦ σώματος σωτηρίας κήδεσθαι, *dictio veluti vestis est corporis. Res autem ipsae, carnes sunt et nervi, non igitur prae corporis salute vestium habenda cura.*

XLVI. Quoad vero Notas, quas illustrando utcunque scri- De Notationibus
ptori nostro subjecimus, in eo argumento ita sumus versati, ut loci qui lucem aliquam expetere viderentur, brevi duntaxat dilucidarentur annotatione: aut si ab aliis vel ex professo, aut alia qualibet occasione res de qua agitur esset pertractata, Lectori tantum indicaretur, ne actum dicamur agere, vel aliorum obser- P 40
vationibus nostras infarcire: cum alias minime persequi eorum potius sit qui ne satis multa, quam qui ne satis utilia scribant ve-

---

1) Galen. l. 9. de simpl. medic. p. 121.
2) Lib. 1. Strom.

rentur: ac denique aliud sit notas, aliud commentarios scribere. Unde saepe ad Scaligerianas in Chronicon Eusebii, ex quo pleraque vel certe plurima hausit scriptor, lectorem amandamus, cum in iis explicandis vir omniscius nihil omiserit, quibus etiam eas addere Lector poterit quas Arnaldus Pontacus ejusdem Eusebii Chronico subdidit; ut et ad Petavium, Salianum, caeterosque ejusmodi rerum Chronologicarum eruditos et accuratos scrutatores, ex quibus si quid naevi aut dubii suboleat, illius enodationem haurire quivis facile possit. Scriptores quippe qui universalem historiam aliquatenus complectuntur, cujusmodi sunt Chronologi, qui prolixioribus Commentariis adornare aggrederetur, supervacaneam ac inanem, vel certe importunam luderet operam, uti nuper monuimus in Praefatione ad Joannis Zonarae Annales, cum quae ii in tanta rerum varietate levi manu attigere, pluribus longe verbis enucleare necesse haberet, et commentariorum mole lectorem, cujus fastidiis potius quam aliorum tarditati occurrendum in hoc genere est, penitus obrueret. Eapropter multa praetermisimus ex iis quae fortasse potuissent illustrari, ut sunt quae sacros libros spectant, atque in primis Annales illos Ecclesiasticos ex veteri Testamento, quod id argumenti multa cum eruditione pridem pertractatum sit ab eruditis illius interpretibus, iisque qui data opera Historiam Sacram ab ipso mundi conditu per annorum seriem, vel aliter sunt persecuti, qui nihil fere intactum vel intentatum reliquere. Ab iis vero quae descriptionem urbis Constantinopolitanae, vel illius aedes ac regiones spectant: atque adeo a Graecobarbaris, aut insolentis notionis vocabulis, quibus passim hocce inspergitur Chronicon, illustrandis vel enodandis consulto abstinuimus, cum aliud nihil nobis occurreret, quod in Constantinopoli Christiana, et in Glossario mediae et infimae Graecitatis a nobis hactenus editis illustratum vel explicatum non fuerit, rerum ac verborum duntaxat confecto indice, quae in utraque lucubratione plene, opinor, pertractata Lector reperiet. Notis nostris varias lectiones et conjecturas eruditissimi Holstenii, quarum supra meminimus, subinde inseruimus, quo nihil praeteriretur ex iis quibus hocce Chronicon possit illustrari. Chronologicis vero calculis, qui crebrius in eo occurrunt expendendis, interdum et prout se se obtulit occasio institimus, nec tamen semper, tum quod haec majus otium ac diligens examen efflagitent, quibus examinandis immorari minime debere visum est, cum satis esse arbitraremur si quae ab aliis subinde essent in hanc rem annotata duntaxat indicarentur, via caeteroquin aliis relicta, quo ignota e suis loculis proferant, ac
V 37 iis praesertim qui in hisce studiis operam suam collocarunt. Sed et neque, ut fateamur quod res est, numeros toties passimque descriptos scrupulosius ad calculos revocavimus, vel an in his auctor vel antiquarius peccaverit, examinavimus, utraque dun-

taxat editione recensita, ac invicem quantalibet cum fide collata et exhibita.

XLVII. Ut porro temporum certiores essent notae, in Consulum Fastis annos ab U. C. a Palilibus Varronianis ad Christi Nativitatem, deinde a Nativitate annos Dionysianos singulis paribus Consulum, annos etiam mundi juxta Graecos, in marginibus subinde adscripsimus, prout hos suo codici edito adscripserat Antonius Allenus vir doctissimus. In recensendis vero Regum vel Imperatorum annis, cum in editione Raderiana Indictionibus ii subjicerentur, in Scaligeriana vero, (nescio an etiam in MS. codice) praeponerentur, in hoc ut commodiorem Scaligerianam sumus secuti. Cum denique lectorem nosse intersit, qua apud artis istius computisticae scriptores recepta methodo ac ratione usus sit idem auctor Paschalis, ut quae apud illos varia sit, nec proinde unica, tum in putandis Mundi conditi, vel Christi annis ac Indictionibus, vel in inveniendis Epactis, Noviluniis, Paschalibus aliisque Festis, quae in id argumentum observata sunt a Petavio praesertim, qui ejusdem auctoris Chronici Paschalis computos ad censuram et examen saepe adduxit, in Selectis subjicienda duximus. Neque haec duntaxat, sed et viri doctissimi observationes quasdam Chronologicas ad idem Chronicon quae serius in manus nostras pervenerunt, huic Praefationi subdidimus. Ex illorum enim et aliorum Chronologorum scriptis, veluti fontibus, omnium qui deinceps in istis controversiis versati sunt disputationes et commentarii profluxerunt: cum nihil fere post illos sit allatum, quod non inde promptum ac derivatum fuerit, ut qui ea quae illi attigerunt legerit, istorum omnium ut et nostram industriam non magnopere desideret. Sed et addidimus Selecta aliquot quae ad Chronici illustrationem aliquatenus necessaria visa sunt, partim ex editis partim ex MSS. codicibus eruta, vel cum iis collata, de quibus fere omnibus actum est vel in hac nostra Praefatione, vel in Notis ad idem Chronicon Paschale. Hisce denique Laterculum Mensium Macedonicorum adjunximus, quibus perpetuo auctor Chronici utitur, quos fere semper cum mensibus a Latinis receptis comparare solet, adjectis Idibus, Nonis, et Kalendis. Atque hos quidem menses Macedonicos mediae vetustatis scriptores, praesertim Christiani, cum Syromacedonicis, quos et Asianorum menses appellant, ut plurimum confundunt[1]), cum apud Priscos scriptores, Syromacedonum, seu Antiochenorum, seu denique *Συροελλήνων*, quos et *Ἕλληνας* interdum nude vocant, mensium alius in anno situs quam Macedonicorum fuerit, non modo veterum, quos lunares fuisse opinatur

P 41
De annis a mundo condito, ab U. C. et a Christi Natali Chronico additis.

---

[1]) Concil. Socrat. Evagr. Suid.

Petavius [1]), atque adeo recentiorum ac fixorum, ut observatum pridem a viris eruditis [2]). Sed et alii adnotarunt Scaligerum menses Macedonicos et Syromacedonicos perperam existimasse semper fuisse Julianos, cum antequam haec aequatio facta esset, mensis Macedonicus aliqua sui parte menses duos Julianos attingeret, ac deinde ad eum mensem totus accommodatus sit, quem longe maxima ejus pars antea occupabat.

---

1) Petav. ad Epiphan. p. 132. 138. 139.
2) Joan. Pearsonius dissert. 2. de annis priorum Romae Episcop. cap. 18.

ANALYSIS CHRONOLOGICA V 38
AD
CHRONICON PASCHALE
EX OBSERVATIONIBUS
JOANNIS BAPTISTAE HAUTINI,
REGII IN PRAEFECTURA PARISIENSI CONSILIARII, VIRI LONGE DOCTISSIMI, AC IN RE CHRONOLOGICA PRAE CAETERIS VERSATISSIMI, QUAS MECUM COMMUNICAVIT V. C. EX FILIO NEPOS.

In hoc Chronico non eadem semper et ubique observatur supputatio annorum mundi. Nam verbi gratia Augusti mors, sive finis 56. ejus annorum, inferri videtur anno mundi 5521. *pag.* 189. *d.* (*ed. Reg.*) postea tamen ejusdem Augusti annus 39. comparatur cum anno M. 5506. *p.* 534. *c.* quo fit ut annus ejusdem 56. sive ultimus, finem habeat in anno M. tum 5523. non 521. et sic ubique semper in annis collectis est metachronismus biennii, cum in annis expansis sit prochronismus ejusdem. Notandum autem quod ab eodem anno 5523. in quo mortem Augusti constituit, etsi is vulgo putetur 6. menses praeter 56. annos imperasse, Tiberii tum primum etiam inchoat. Nam annum Tiberii 15. comparat cum anno M. 5537. *p.* 209. quod ut fiat necesse fuerit primum Tiberii annum comparare cum anno M. 5523 imo comparat 18. et *p.* 211. *a.* cum anno M. 5536. Jam dicendum est Augusti mortem eum constituere in illo primo anno qui notatus erat 5521. et Tiberii initium in 5522. sicque nullus erit metachronismus deinceps, qui deprehensus est tum in Christi Natali, ut dixi. Et vero legendum esse 5536. non 5537. apparet ex supputatione annorum infra *p.* 215. *a.* deinde secundum eandem supputationem comparat annum 19. Tiberii cum anno M. 5540. *p.* 220. *d.* et 221. et si id referat sub anno tum 18. ejusdem Ti-

berii *p*. 217. *d*. ideoque annum eius 20. bis numerat *p*. 225. et 229. Caligulae tum mortem, quae secundum hanc supputationem incidebat tum in anno M. 5547. refert anno M. 5548. *p*. 230. *b*. Indict. 8. sicque est metachronismus hujus anni et continuus, sed annos Galbae et tyrannorum confundit cum ultimo Neronis usque ad finem: itaque censendus in hoc Chronico Tiberii annus 23. non 22. ut dico infra.

Existimatur in hoc Chronico Christus natus anno 16. Cycli Lunaris I. *p*. 199. *c*. Nam etsi ibi dubiam lectionem notavi, haec tamen lectio confirmatur ex eo quod *p*. 215. *c*. annus Christi 32. comparatur cum Cyclo Lunari 9. sequitur enim inde primum annum comparari deberi cum Cyclo 16. non 15.

Existimatur item Christus natus Cyclo solari 19. nam annus Christi 32. comparatur cum Cyclo solari 22. *ibid*. *p*. 216. *a*. Illius autem Cycli anno 32. retro ante fuit 19.

Etsi non exprimitur in hoc Chronico qui sint anni Bissextiles, colligi tamen potest ex methodo qua in eo feriae inveniuntur: nam anno cujus feria indagatur, tot adduntur dies quot Bissexta transierunt, quod vocatur quarta pars anni quaesiti. Cum igitur ab illo anno quarta parte exacta eximi potest, sic ut nullus numerus supersit, cujus quarta pars deduci non potest, illo anno Bissextum est, ut in anno Chr. 31. qui est annus mundi 5536. quarta pars illius numeri 5536. est 1384. quae est integra et solida pars quarta illius numeri 5536. De eo enim numero 5536. nihil amplius dividendum superest, sed quatuor numeri 1384. conficiunt exacte illum numerum 5536. Itaque ille annus proculdubio Bissextilis est. Quoties vero integra quarta pars anni quaesiti eximi nequit, et de illo anno quaesito aliquis numerus superest, qui in quatuor dividi non potest, tunc ille annus non est Bissextilis, et numerus indivisibilis indicat quotus ille annus sit a Bissexto; si enim superest unum, datur intelligi illum annum primum esse a Bissexto, hoc est proxime
P 43 sequentem Bissextum, si duo supersunt, esse secundum, si tria, tertium, nunquam vero quatuor supersunt, quia quatuor in quatuor per unitatem dividi possunt, tuncque est Bissextum. Verbi gratia post illum annum 5536. qui est Bissextilis, sequitur annus mundi 5537. cujus quarta pars est item 1384. ut erat anni 5536. Sed de 37. superest unus numerus, qui in quatuor dividi non potest, et ideo indicat illum annum primum esse a Bissexto. Sic anni sequentis 5538. quarta pars item est 1384. sed de 38. duo supersunt indivisibilia, quae indicant illum annum esse secundum a Bissexto, sicut anni 5539. quarta item pars est 1384. sed de 39. supersunt tria, quae indicant illum annum esse tertium a Bissexto, et ita etiam vocatur hic *pag*. 221. *τρίτου ἔτους ὄντος μετὰ τὸ Βίσεξτον*. Trinus autem ille numerus indicat etiam diei quadrantes praecessisse, sic ut in anno sequenti quadrans ultimus

cum tribus illis praeteritis conficiat unum diem, cujus causa ille annus est Bissextilis, cum ille dies numeretur Bis sexto Kalendas Martias. Ergo quarti quique anni a conditu mundi Bissextiles sunt, hi nempe 4. 8. 12. verbi gratia, quod et confirmat Isaac Argyrus in Computo Paschali cap. 2. pag. 10. cum ait Bissextiles annos, esse quartum, octavum, et consequentes, et cum ait 16. c. I. p. 4. primum nempe diem a primo septimanae die coepisse, secundum a secundo, tertium a tertio, quartum a quarto, quintum autem non a quinto, sed quia quartus annus fuit Bissextilis, a sexto septimanae die incoepisse.

Anni mundi hujus Chronici initium sumunt a die 21. Martii, ut *hic pag.* 72. ergo primus mundi annus per decem primos ab orbe condito menses currens in die demum 20. mensis tertii anni sequentis, hoc est mensis Martii anni secundi desinit. Itaque hic et Christus dicitur conceptus 8. Kal. Apriles anno mundi V 39
5507. pag. 199. *c.* et in templo susceptus a Symeone die 2. Febr. anni sequentis, qui tum erat idem annus mundi 5507. *pag.* 205. *c.* Repugnat tamen quod hic scribitur sub annum mundi 3839. *pag.* 75 *c.* Auctor enim hujusce Chronici illum annum ait fuisse mundi 3838. a die vero 21. Martii inchoatum esse annum mundi 3839. quod si est, sequitur annum mundi primum per duos tantum menses durasse et dies 20. nempe a die primo Januarii ad diem 21. Martii. Nec dicendum est illum annum ideo nuncupatum esse 3838. quia de eo cujus 10. menses praeterfluxerant anno praecedente, supererant adhuc illi duo menses, vel paene tres usque ad 21. Martii. Sic enim a minori parte annus denominaretur, et aliud absurdum sequeretur, quod secundus mundi annus primus nuncupandus esset, secundus vero tertius, et sic deinceps, decem vero primi menses nulli omnino anno attribui possent, siquidem primus annus is tum vocaretur qui a Januario post decem illos primos exactos menses inciperet. At vero usitatius est primum annum illum vocari qui constat primis illis decem mensibus, secundum qui decem ultimis mensibus anni sequentis, ita illum annum a cujus die 21. Martii exordium sumitur anni mundi magis expedit 3839. appellare, quam 3838. quia non in anno mundi 3838. incipit 3839. sed 3838. annus desinit in 3839. ut secundus annus mundi non habuit ortum in primo, sed primus annus potius finem posuit in secundo. Aliud dicendum est de annis Christi, quia ii non ortum habent a se ut anni mundi, sed ab ipsis mundi annis deducuntur et originem sumunt, ut in anno Christi 619 *p.* 388. *b.* dicitur inchoatus jam esse annus Christi 620. quia in hoc Chronico non is primus putatur annus Christi quo vel conceptus vel natus est, sicque non a se ortum habent anni Christi, sed ille tantum qui primus post Nativitatem Christi coepit et numerari et nominari, ut in hoc Chronico Christus putatur natus 25. Decembr. anno mundi 5506. qui

est mihi 5505. non is tamen primus annus Christi vocatur, sed sequens tum ortum habens a Januario proximo sequenti, nempe annus 5507. ergo et secundus Christi ortum habebit in eodem anno mundi 5507. nempe a die 25. Decembr. ejusdem anni 5507. sic et annus Christi 5620. ortum habet a die 25. Decembr. anni mundi 6125. qui est mihi 6124. in quo et desinit annus Christi 619.

Sed his omissis, aliud oritur dubium solutu difficilius de anno qui sensim et sine sensu in hoc Chronico irrepsit. Etenim per deductionem annorum ab ipso mundi exordio, annum quo Christi natales signantur reperio incidere in annum mundi 5505. *p.* 196. hic tamen is annus nuncupatur 5507. *ibid.* 199. *c.* quasi duo anni desiderentur, qui sive per imprudentiam omissi sunt, sive fictitie additi, certe ab hoc Chronico penitus absunt. Sequens autem annus itidem nuncupatur 5507. *p.* 205. *c.* qui mihi est tantum 5506. sicque unus duntaxat annus desiderari videtur. Tamen *pag.* 209. *c.* et 210. *d.* annum mundi nominat 5536. qui mihi quoque idem est, sicque vere is est; Christum quoque natum esse anno mundi 5506. necesse est, quae est Cedreni sententia et Nicetae apud Paulo de Mildeburgo lib. IV. de die Passionis Domini p. 881. non autem anno mundi 5507. Sed auctor hujus Chronici variat; nam paullo post eundem annum quem dixit esse 5536. nominat 5537. *p.* 215. *c.* et sequentem 5538. et sic deinceps usque ad finem anno uno semper praecurrit. Quod ideo forte factum est, quia Tiberii anni tantum 22. putantur, cum sex menses praeterea imperavit, qui juncti sex mensibus qui
P 44 Augusto quoque competunt, praeter 56. annos, quorumque nulla hic habetur ratio, conficiunt unum annum solidum, ita ut Tiberius dici possit 23. annis imperasse. Quod si ille annus 23. qui hic notatus non est, admittitur, recte Caligulae caedes incidet in annum mundi 5548. alias unus annus in Caligulae Imperio abundaret, ut alibi dixi. Quia igitur annus qui hic deest fini tamen Tiberii addendus est, ideo dicendum Christum natum die 25. Decembr. anno mundi 5505. primumque Christi vulgo dici et numerari annum 5506. baptizatum autem anno mundi 5536. cruci affixum anno mundi 5539. Tiberium vero Imperatorem mortem oppetiisse anno mundi 5544. non ut hic 5543. sicque Caligulae caedem recte incidere in annum mundi 5548. ut hic notata est, et sequentes propterea anni usque ad finem recte notati erunt. Annum tamen Constantini 20. ait auctor secundum priorem supputationem esse M. 5833. *p.* 283. *c.* cum si primus annus Tiberii 23. admittatur, sit 5884. Sed nunc tandem deprehendi illum annum vere esse 5833. non 5834. quod patet ex Cyclis solaribus 5. ex feriis Hebdomadarum quae infra notantur, ut in anno mundi quem scripsi 5839. *p.* 285. *a.* cum dies II. Maii dicatur esse feria secunda, id non hoc anno contigit, sed prae-

cedenti, nempe mundi 5838. ut et notavi, idemque postea ubique praestiti, cum Cyclus solaris esset 14. et litera Dominicalis D. item anno mundi 5846. p. 286. d. ubi dies 22. Maii dictus est esse feria I. et Pentecoste, verius est et scribi debuit 5845. quo Cyclus solaris erat 21. et litera Dominicalis B. ut et infra anno mundi qui notatus est 6118. *pag*. 381. *c*. quo dicitur Aprilis dies I. fuisse feria 3. sursum retrahendus est ad annum praecedentem, nempe mundi 6117. Illo enim tum anno 6117. Cyclus solaris fuit 13. et litera Dominicalis E, quae indicat diem primum Aprilis notatum litera G. esse feriam 3. seu diem Martis, et sic in sequentibus. Ergo ab anno mundi 5588. *pag*. 249. *a*. ubi *monui* emendandos esse hos numeros, unusquisque annus mundi vel Cycli lunaris solarisque minuendus est una unitate usque ad finem Chronici. Feria item recte notata est in anno M. 5499. *p*. 193. *c*. ubi dies 8. Septembris dicitur esse dies lunae: Cyclus enim solis erat 2. et litera Dominicalis E. Sed haec regula feriarum non in omnibus procedit, aut sibi constat, sed plerumque fallit. Nam *p*. 307. *d*. annus mundi 5912. cum Cyclus solis est 4. litera Dominicalis B. dies 6. Kal. Jul. sive 26. Junii dicitur esse feria Hebdomadis 2. cum tamen sit prima: qui error culpa librariorum admissus est. Nam in eodem anno dies pridie Nonas Octobr. sive 6. Octobr. recte dicitur feria 5. ibidemque dies 4. Idus, sive 12. Octobr. recte dicitur feria 4. recte item ibidem Indict. 13. *p*. 309. *b*. dies 3. Kal. Aug. sive 30. Julii dicitur esse feria 6. Cyclo solis 15. litera Dominicali C. et dies 8. Kal. Octobr. sive 24. Sept. feria 6. *ibid*. unde discitur literam Dominicalem sive Cyclum solis non mutari in initio Septembr. quod tamen putat Scaliger l. 7. de Emendat. temp. *p*. 711. *a*. Sed nomen mensis interdum aliud pro alio ponitur *μηνὶ Γορπιαίῳ πρὸ ϛ΄. ἰδῶν Οκτωβρίων ἡμέρᾳ κυριακῇ*, cum *Γορπιαῖος* sit September, non October. Feria tamen recte notata est secundum Octobrem, et videtur hic auctor ubique *Γορπιαῖον* pro Octobri accipere: verbi causa, *ibid*. *p*. 310. *b*. *μηνὶ Γορπιαίῳ πρὸ ϛ΄. Νοννῶν Σεπτεμβρίων ἡμέρᾳ σαββάτῳ*, nam in Septembri nullus est dies 6. Nonas Septembris, in Octobri vero 6. Nonas, sive 2. dies est feria 7. illo anno solis 15. At *p*. 313. *c*. Ind. 4. *Γορπιαῖος* pro Septembri accipitur, et secundum eum recte notatur feria 3. 8. Id. Septembr. Cyclo solis 21. litera Dominicali B. Sed ibidem error est, cum dies 6. Id. Jul. sive 10. Julii dicitur feria 7. erat enim Dominica, nisi si Cyclus mutetur ante Septembrem, et pro 3. 21. sit adhuc 20. ut dixi supra ex Scaligero: tunc enim cum sit litera Dominicalis C. dies 10. Julii fuit feria 7. Sed non puto, ut dixi supra, mutationem Cycli nisi in mense Januarii fieri, quod praeter exemplum supra citatum apparet in Ind. 14. *p*. 310. *b*. et Ind. 2. *p*. 310. *c*. apparet etiam *p*. 384. *b*. Ind. 15. Nam cum ibi et dies 3. Maii recte dicatur

fuisse feria 4. et dies 13. Augusti feria 1. Cyclo solis 16. litera
Dominicali A. ita et post mensem Septembr. servatur, eadem li-
tera Dominicalis idemque Cyclus, cum dies 5. Decembris dicitur
fuisse feria 3. Itaque lòco citato ex *pag*. 313. *c*. magis puto
mendum esse ut 6. Idus Jul. scriptum sit, pro 7. Idus. Nam
V 40 pluribus aliis in locis feriae mendose corruptae sunt, ut *pag*.
313. *d*. Ind. 6. 7. Id. April. sive 7. April. dicitur fuisse feria 2.
cum fuerit 7. litera G. et Ind. 3. *p*. 319. *b*. dies 25. Augusti di-
citur fuisse feria 5. cum fuerit 6. Cyclo solis 22. litera Dominica
A. et *p*. 322. Ind. 3. dies 2. Sept. dicitur feria 4. cum sit 5. Cy-
clo solis 9. litera Dominic. C. Et *p*. 385. *b*. Ind. 2. dies 28.
Octobr. dicitur feria 7. cum sit 2. Cyclo solis 18. litera F. et *p*.
390. *a*. Ind. 9. dies 5. Junii dicitur feria 1. cum sit 6. Cyclo so-
lis 25. litera D. Et quia hoc in Chronico frequenter anni initium
constituitur in die 21. Martii, quo aequinoctium a Patribus sta-
bilitum, ut infra *p*. 72. *b*. ubi omnino sciendum neque post 21.
Martii Cycli solaris vel literae mutationem fieri, ut patet *p*. 382.
b. Ind. 13. ubi dies 20. Martii recte dicitur feria 6. Cyclo solis
14. litera D. et consequenter dies 22. dicitur 16. feria 1. et con-
sequenter item dies 3. Octobr. feria 7. ita ut eo anno a 20. Martii
usque ad 3. Octobr. eadem proculdubio sit litera Dominicalis.
Initium enim anni secundum Romanos est a Januario, ut patet
ex *pag*. 379. Cycli tamen solares et lunares paene omnes uno an-
P 45 no ante scribuntur quam oriantur, ut in anno mundi 5504. *p*.
194. *c*. dicitur esse Cyclus 14. cum sit tantum 13. quia nimi-
rum putatur esse annus 5505. non 5504. Sic et anno mundi
5505. Cyclus lunaris dicitur esse 16. cum sit tantum 14. quia
videlicet existimatur esse annus M. 5507. non 5505. *pag*. 199. *c*.
sic et *pag*. 215. *b*. annus M. 5537. Cyclus lunaris dicitur esse 9.
et solaris 22. quia existimatur esse annus M. 5538. cum sit tan-
tum 5537. et Cyclus lunae 8. et solis 21. et annus M. 5539. *pag*.
220. *d*. cum sit annus 10. Lunaris, dicitur quidem esse *φύσει*
decimus, *θέσει* vero undecimus, quod nondum capio, et conse-
quenter annus mundi 5540. *p*. 229. *c*. dicitur esse Cyclus luna-
ris 11. *κατὰ φύσιν*, cum secundum consequentiam praecedentium
debuerit esse 12. sed *θέσει* tantum videlicet.

Christi ortum secundum hoc Chronicon deducendum esse ab anno mundi 5507. ut dixi, non 5506. ex eo confirmatur primum, quod annus qui mihi est Christi 619. de quo supra illi est proculdubio 620. Deinde annus Herodis 35. quo dicit Christum natum *p*. 191. *b*. exacte incidit in annum mundi 5507. quia annos Herodis deducit ab anno mundi 5473. Itaque primum annum Christi comparabo in meo Chronologio cum anno mundi 5507. non ut in hoc Chronico, cum anno mundi 5506. Vere enim hujus Chronici haec mens est Christum natum esse 25. Decembr. anno

mundi 5506. primumque annum Christi componendum cum anno mundi 5507.

Caeterum adjunxerat Codicis sui Raderiani marginibus vir eruditissimus seriem accuratam non modo annorum a mundo condito, sed et a Christi Nativitate, et a Resurrectione, atque adeo Antiochenorum, additis praeterea uniuscujusque anni Cyclis lunae et solis: quae quidem alias passim habentur apud ejusmodi Annalium et Ephemeridum scriptores.
Sed et subinde iisdem marginibus notas quasdam breviores, ac locorum collationes adscripserat, ex quibus aliquot excerpsimus, quas hic exhibemus, ne his lector fraudetur.

Pag. *ed. Bonn.* 119. 7. *Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας*] Imo est primus. Nam Exodus contigit anno Moysis 81. *pag.* 168. 10. anno 2. et ita sentit ipse *pag.* 133. 14. ergo hic caput 2. Exodi notat. V 41

Pag. 258. 2. *Ἡ ταγὴ*] Quasi *τεταγμένον ὄψον*, ut ap. Plutarch. in Lycurgo tom. 1. pag. 82. d.

Pag. 265. Sequentium Regum Romanorum, nempe Servii Tullii et Tarquinii Superbi, nec nomina nec anni exprimuntur. Sed et plusquam 60. Consulatus deficiunt. Itaque sufficiet deinceps annos U. C. annotare, et numerum Consulatuum, ubi eos attigerimus.

Pag. 310. 18. *Ῥωμαῖοι Ἄρχοντες*] Intelligit Tribunos militum qui creari coepti ann. U. C. 310. Olympiadis 84. an. 1. Censores etiam tunc creati. an. U. C. 311. Onuphr. de Tribunis. Vide Sigon. fastos pag. 40. c. an. U. C. 309. (*Atqui hoc cadit in an. U. C. 265. quo Proceres Romani dicti hic leguntur.*)

Pag. 312. 2. *Ξέρξης*] Pertinet ad primum Xerxem. Mox, iste Sogdianus mensibus tantum, non annis septem regnavit, et alio loco hic ponitur, cum successerit non Dario notho, sed Xerxi 2. filio Artaxerxis Longimano fratri suo.

Pag. 320. 2. *Ἀρσίοχος*] Legendum *Ἀρσῆς Ὦχου*.

Pag. 323. 17. *Ψηφίζονται*, etc.] Infra *pag.* 591. 7.

Pag. 323. 18. *Ἀπαμέων*] Nam tres Apameas condidit Seleucus, a cujus anno primo creditur haec Epocha deduci. App. in Syriacis pag. 66. et 12. anno regni sui condidisse notat Syncellus, qui est illi duodecimus a morte Alexandri.

Pag. 340. 8. *Ετη λ.*] Legendum *λγ.* ut infra *pag.* 357. 18.

Pag. 346. 9. *Ιωάνθης*] Alii omnes habent *Ιωάννης*. Eusebius tamen unico tantum in loco Jonatham vocat nu. 1913. pag. 149. (1. ed.)

Pag. 348. 9. *Ὁ νέος*] Chronic. Scalig. barbarolat. pag. 285. e. et Diodorus Siculus lib. 2. Biblioth. hist. pag. 41. a. et Velleius Paterculus. De Antonio pag. 47. et Athenaeus lib. 4. pag. 148. d.

Pag. 354. 19. *Πρώτης ἐπινεμήσεως*] Infra *ead. pag.* 6.

Pag. 358. 6. *Χριστοὶ* Pontifices] Imo ab octavo anno Darii Hystaspis, supra *ead. pag. a.* et *p.* 272. 4. qui est secundus Olympiadis 183.

Pag. 359. 3. Sed templi instauratio permissa Judaeis a Cyro, simulque libertas iis reddita anno ipsius Cyri primo, supra *pag.* 265. 13. sed incursationibus vicinarum gentium prohibiti Judaei templi instaurationem absolvere nequiverunt nisi post 46. annos. Supra *pag.* 272. 4. et 270. 20. nempe illo 8. an. Darii. *ibid.* et *pag.* 273. 3. illam autem instaurationem serio tandem aggressi sunt an. 2. ejusdem Darii. *ibid.* et *pag.* 272. 4. 270. 20.
P 46 et 269. 3.

Pag. 375. 13. *Εννεακαιδεκαετηρίδος ἔτος*] At sup. *p.* 368. 2. dixit anno praecedenti qui est M. 5506. Cyclum fuisse tantum 14. *sup. pag.* 140. 10.

Pag. 382. 18. Semel tantum in hoc Chronico mentio fit anni a Nativitate Christi 619. i. in an. ab Ascensione 586. *pag.* 710.

Pag. 391. 14. *Ετη υπη'*] Imo 599. ab A. M. 4986. ad 5535. imo non a Cyro sed a Dario putandum. Vide *pag.* 356.

Pag. 392. 17. *Ετους αψ'.*] Ab Exodo, supra *pag.* 117. est enim annus 3836.

Pag. 393. 14. *εφλς'.*] Reprehendit Epiphanius haeresi 51. pag. 196. *εἰκοστῷ*, imo 80. sup. *p.* 360. et in hoc Chronico manifeste annus M. 5507. concurrit cum anno 42. Augusti.

Pag. 431. 4. *Τετάρτῳ*] Legendum *πέμπτῳ* ut sequentia indicant.

Pag. 464. 18. Sequentes numeri pro uno minus accipiendi sunt ut pro Cyclo lunari 2. scribendum 1. pro solari 16. scribendum 15. pro anno M. 5588. scribendum 5587. et rationem annorum M. dixi in Caligula usque ad finem. Id denique praestiti, nam omnia emendavi, itaque nunc nihil est amplius mutandum.

Pag. 615. 1. Scaliger in Can. Isag. p. 1280. 1. edit. legit *αὐγούστων*.

Pag. 622. 19. A Consulatu Volusiani et Aniani, i. *pag.* 685. 9. Anno ccxcv. Reparatur error qui sup. 512. 11.

Pag. 662. 9. Reparatur error qui sup. *p.* 529. 11.

EPISTOLA P 49 V 43

STEPHANI BALUZII TUTELENSIS

AD VIRUM CLARISSIMUM

EUSEBIUM RENAUDOTUM

DE VITA ET MORTE CAROLI DUFRESNII CANGII.

Extinctus his diebus amicus noster summus *Carolus Dufresnius Cangius* [1]) id a nobis exigit, *Eusebi Carissime*, ut amicitiam nostram, quam si vera fuit, uti certe fuit, firmam et perpetuam praestare ei debuimus, integram erga defunctum conservemus, et pro nostra virili elaboremus ut posteritas scire possit quis fuerit vir ille cujus nunc exitum deflemus. Itaque cum inter nos de ea re colloqueremur, tuque, ut assoles, virum multis laudibus extulisses, ego vero dixissem decrevisse me aliquid scribere de vita ejus, qui illum non solum publice, ut verbis utar Plinii, sed etiam privatim, quantum admirabar, tantum diligebam, tu non solum laudasti consilium illud meum, sed etiam hortatus es ut id quamprimum efficerem. Pareo lubens hortationi tuae. Haec ergo sunt quae scire posteros volo.

Ortus est *Carolus*, uti domesticis memoriis compertum habemus, ex antiqua et nobili gente Dufresniorum apud Samarobrivam Ambianorum clarissimam civitatem in provincia Belgica secunda; eaque gens clarioribus quibusque ejusdem urbis ac circumpositae regionis familiis inserta est per connubia et affinitates. Non immorabor in recensendis *Caroli* majoribus, cum neque genealogiam texere velim, nec satis otii mihi concessum sit ad excurrendum per memoriam eorum. Illis virtute sua, absit verbo invidia, praeluxit *Carolus*; ad quem festinans, de patre pauca dicam. Fuit is Ludovicus Dufresnius Toparcha Fri-

[1]) Charles du Fresne Seigneur du Cange.

gidae-vallis [1]) et Praepositus Belliquercus [2]), quae splendida
est administratio in ea Belgicae secundae parte quam posterior
aetas vocavit Picardiam, vir, ut ex filio audivisse me memini,
doctus, et bonarum literarum amantissimus, et qui Graecae
quoque eruditionis expers non esset. Duo ille matrimonia ex-
pertus est. Ex priore tres liberos habuit, Hadrianum, qui ei
in magistratu Belliquercus successit, Joannem Advocatum in su-
premo senatu Parisiensi, et Ludovicum medicum, omnes doctri-
nae et eruditionis fama claros. Ex iis ego Joannem novi, virum
bonum, gravem, prudentem, Juris civilis ac municipalis, ut
etiam lucubrationes ejus editae, quae in omnium manibus ver-
santur, ostendunt, peritissimum, isthic Lutetiae defunctum
ante aliquot annos. Ex posteriore, quod anno MDCVI. postrid.
V 44 Kal. Jul. contraxit cum Helena Relya [3]) filia Ludovici Relyi To-
parchae Framicurtis [4]) et Margaritae Fosseae ex nobilitate Nor-
mannica, tres quoque habuit, Michaelem et Franciscum instituti
Societatis Jesu professores, omnibus honoribus in ea functos, et
P 50 hunc *Carolum*. Optimas haec matrona, ut hoc quoque detur
memoriae insignium virorum, orta erat ex vetere et illustri fa-
milia Relyorum apud Atrebates [5]): quae, praeter ceteros, aevo
Caroli VIII. Regis Francorum protulit virum magni per eas tem-
pestates nominis Joannem Relyum Episcopum Andegavensem.
Ipsa vero ex postremo puerperio mortua est anno MDCXIII. prid.
Non. Mart. decimo die postquam peperit, annum agens aetatis
suae trigesimum secundum. *Carolus* igitur, ut ad id redeamus
unde digressi sumus, in lucem editus est apud Samarobrivam
anno MDCX. XV. Kal. Januar. circa horam septimam matutinam;
eodemque die gratiam Christi consecutus est in Ecclesia paroe-
ciali sancti Firmini quam vocant ad Petram [6]). Prima studio-
rum rudimenta posuit in Collegio Ambianensi Patrum Societatis
Jesu; apud quos certum est eum, licet admodum puerum, ma-
gnam diligentiae doctrinaeque laudem esse adeptum. Tum ad
celebrem academiam Aurelianensem missus ut Juri discendo da-
ret operam, postea in Advocatorum ordinem cooptatus est Lu-
tetiae anno MDCXXXI. V. Idus Augusti; ac mox in patriam rever-
sus, cum se totum dederet studiis bonarum literarum, brevi ad
famam pervenit, laetante multum patre ac gaudente quod talis
ei filius obvenisset. Excessit ille e vivis septuagenarius anno
MDCXXXVIII. V. Idus Januar. assidente ei per omne tempus morbi,

---

[1]) Froideval.
[2]) Beauquesne.
[3]) De Rely.
[4]) Framicourt.
[5]) Vide familias Picardiae Adriani de la Morlière pag. 323.
[6]) Saint Firmin à la Pierre.

quod annuum fuit, *Carolo* amantissimo filio. Hac conjunctissima, jucundissima, et utilissima societate contentus *Carolus* hactenus de nuptiis non cogitaverat. Sed tum, cum ei amici suaderent ducendam esse uxorem, pluresque ei generosae puellae offerrentur, praetulit Catharinam Bosiam Drancurtiam [1]) splendidis natalibus apud Ambianos ortam, eamque duxit anno MDCXXXVIII. XIV. Kal. Augusti. Credunt plerique obesse literarum culturae vinculum conjugale, eamque esse studiorum rationem ut ab iis tantum tractentur qui caelibem vitam ducunt, qui libero lectulo, ut Cicero aiebat, utuntur, id est, nullis impedimentis, nulla rei familiaris aut liberorum educandorum cura distinentur. *Cangii* tamen studiis nihil morae aut tarditatis attulit uxor, quam ex animi sui sententia habuisse eum hinc liquet quod per quinquaginta et quod excurrit annos una vixere concordia admirabili. Superest etiamnum singularis exempli femina in liberorum subsidium simul et solatium. Anno dein MDCXLV. IV. Idus Jun. Quaesturae [2]) dignitate ornatus apud suos, eam retinuit donec Samarobrivam relinquere decrevit ob pestilentiam quae illic grassabatur, ut Lutetiam in hanc sedem studiorum se cum uxore, liberis, et libris transferret. Anno itaque MDCLXVIII. captum ab eo est consilium quod nobis totique reipublicae literariae maximas commoditates attulit. Nam tum, quod in aliis urbibus contingere nemini potest, paratum habuit omne genus librorum seu manuscriptorum seu typis editorum, cum ei omnes bibliothecae tum publicae tum privatae paterent, nemoque esset qui non cum illo lubenter communicaret quicquid ei poterat esse conducibile et utile ad perficiendas perpoliendasque lucubrationes suas. Etiam summi in republica viri ei im pense faverunt, adeo ut affirmare liceat nulli alii homini privato majorem honorem habitum ab illis fuisse. Viginti annis isthic
nobiscum vixit, semper studens, semper aliquid scribens. Hinc P 51 V 45
Cinnami historia, hinc annales Joannis Zonarae, descriptio Constantinopoleos et familiarum Byzantinarum, Glossaria mediae et infimae Latinitatis et Graecitatis, et Chronicon Paschale sive Alexandrinum; cui edendo dum incumbit, incidit in hunc gravem ac diuturnum morbum qui nobis eum abstulit. Fuit hic morbus urinae crebra cupiditas, sed magna difficultas, quam dysuriam vocant, qua is extinctum quoque patrem suum meminerat. Ea autem laborare primum coepit IV. Idus Jun. hujus anni adeo graviter ut per decem dies continuos necessario indiguerit ope chirurgi ad exonerandam vesicam ejiciendamque urinam. Tum induciae per aliquot menses, sed parum tutae, pa-

---

[1]) Du Bos Seigneur de Drancourt.
[2]) Thresorier general de France.

rum firmae. Nam mox bellum, et illud quidem saevum et atrox,
xvi. Kal. Septembr. Intellexit vir prudens imminere sibi fatalem ac supremum diem. Itaque transactis inter manus medicorum aliquot diebus cum summis doloribus, quamquam nondum desperatus, accersiri sacerdotem jussit, eique sua peccata erroresque suos placide sedateque confessus, sacra se Corporis Domini nostri *Jesu Christi* communione muniri postulavit. Quod ei datum iii. Kal. Octobris. Gravescere interim valetudo ejus; et inordinati quidam horridique rigores indicio fuere abscessum alicubi latere, qui mox deprehensus est in regione renum. His accessit febris continua duplici tertianae vehementissimae conjuncta, et sitis ardens. Inter haec tamen tormina ac noctes insomnes gravesque et alvi profluvium dirissimum, nam haec quoque mala aliis accessere, retinuit constantiam dignam viro forti. Miratus esses, si interfuisses, qua patientia hanc ipsam valetudinem toleravit, ut dolori restiterit, ut incredibilem febrium ardorem immotus opertusque transmiserit, ut uxorem liberosque afflictos consolatus sit, moriendum esse cunctis dictitans, et sibi actam longam aetatem, ad quam pauci admodum pervenirent. Amicos etiam, cum dolores remittebant, admittens, suaviter et comiter ut antea excipiebat, nulla ferme mentione malorum suorum, tamquam vereretur vir optimus ne illis molestiam exhiberet per commemorationem eorum. In illa animi tranquillitate ac securitate, sana semper mente, etiam usque ad extremum anhelitum, cum videret adesse sibi supremum diem, viatico se instruxit et extrema unctione xvi. Kal. Novembris. Post quae uxori ac liberis valedicens, tamquam moriturus, eis benedictionem suam peramanter impertiit, eosque amplexatus, ad extremum hortatus est uti post mortem suam concordia inter ipsos esset perpetua quemadmodum se vivo fuerat. Inter has cogitationes et eas quae Christiano homini in mentem venire solent cum proficisci parat ad Deum, cum dolores semper acres essent et vehementes, deficerentque vires, placida compositus pace quievit x. Kal. Novembr. circa horam sextam vespertinam; et viii. Kal. sepultus est in Ecclesia sancti Gervasii, magno concursu eorum qui dediti sunt studiis literarum. Annum octavum et septuagesimum ferme explevit in altissima tranquillitate, pari veneratione. Firma et incorrupta valetudine per quinquaginta et quinque postremos annos vitae suae usus est donec is morbus eum corripuit. Liberos ex uxore habuit omnino decem, sex masculos, feminas quatuor. Ex his hodie supersunt mares duo,
P 52 feminae totidem. Philippus natu major est Franciae Quaestor apud Pictavos. Alter, cui Francisco nomen est, nondum elegit vitae statum. Catharina et Joanna juxta matrem et fratres sunt. Quod si habitum quoque ejus posteri noscere velint, sta-
V 46 tura fuit paulo infra mediocrem, capite apto, oculis venustis

et igneis, decorus aspectu, forma denique praestantissima, et specie liberali. Sanguis et bilis in eo praevalebant, mirabili temperatione ad morum facilitatem et comitatem et ad excellendum in iis studiis in quibus se exercuit. Robustum in tenui graciliqne corpore fuisse haec res probat quod in ambulationibus, quantumvis longis, ne in aestate quidem fatigabatur, neque quietem poscebat. Opibus nimiis non gaudebat, speciosae contigerant; neque unquam majores concupivit, dictitans iis contentum esse debere hominem literatum quae victum et vestitum darent liberaliter et sumptus ad emendos libros. Amicos, quos multos habebat, ex animo amabat, observantia et officiis retinebat. Inimicos, si quos habuit, contempsit. Toto vitae tempore aequabilis, nulli molestus, nulli gravis, totum se praebens iis qui ejus opem implorabant, facile communicans fructus studiorum suorum, et ad bene merendum quam reposcendum propensior.

Factum est, *Eusebi Clarissime,* quod imperasti. Habes imaginem senis optimi meo penicillo adumbratam. Habes heic expressa signa virtutum ejus. Et quamquam monitore non indigeas, quippe qui quotidie exempla bene vivendi praebes iis qui rectam semitam sequi volunt, hortor tamen te ut semper intuearis in hanc imaginem, semper illius memineris qui te et diligebat et plurimi faciebat. Vale.

Lutetiae Parisiorum Kal. Novembr. MDCLXXXVIII.

CATALOGUS LIBRORUM EDITORUM v 47

A VIRO CLARISSIMO CAROLO DU FRESNE DOMINO DU CANGE.

Histoire de la Conqueste de Constantinople composée par Geoffroy de Ville-Hardouïn, avec la suite composée par Philippes Mouskes. *A Paris de l'Imprimerie Royale* 1657. *fol.*

Traité Historique du Chef de Saint Jean Baptiste. *A Paris chez Sebastien Cramoisy* 1665. 4°.

Histoire de Saint Louïs IX. du nom, Roy de France, écrite par Jean Sire de Joinville, avec des Observations

et Dissertations historiques. *A Paris chez Sebastien Mabre-Cramoisy* 1668. *fol.*

Joannis Cinnami Historiarum Libri VI. et Pauli Silentiarii descriptio S. Sophiae, cum Notis in Nicephorum Bryennium, Annam Comnenam, et Cinnamum. *Parisiis e Typographia Regia* 1670. *fol.*

Glossarium ad Scriptores mediae et infimae Latinitatis. Accessit Dissertatio de Numismatibus Imperatorum Romanorum. *Parisiis apud Ludovicum Billaine* 1678. *fol.* 3. *vol.*

Cyrilli, Philoxeni, aliorumque veterum Glossaria Latino-Graeca et Graeco-Latina. *Parisiis apud Ludovicum Billaine* 1679. *fol.*

Historia Byzantina duplici commentario illustrata. *Parisiis apud Ludovicum Billaine* 1680. *fol.*

Joannis Zonarae Annales, cum Notis. *Parisiis e Typographia Regia* 1687. *fol.* 2. *vol*

Glossarium ad Scriptores mediae et infimae Graecitatis. *Lugduni apud Anissonios* 1688. *fol.* 2. *vol.*

Chronicon Paschale sive Alexandrinum, cum Notis. *Parisiis e Typographia Regia* 1688. *fol.*

SELECTA

AD

ILLUSTRATIONEM

CHRONICI PASCHALIS.

SELECTA QUAEDAM P 403 V 321

AD

ILLUSTRATIONEM

CHRONICI PASCHALIS.

EORUMDEM INDEX.

I. Χρόνων ἀρίθμησις καὶ ὁμάς.

Temporum putatio et summa. *Ex Scaligero lib.* VII. *de emendat. temp. et Uranologio Petavii.*

II. Δήλωσις τῶν ὑποκειμένων κεφαλαίων, πότε καὶ ἐπὶ τίνος αὐτῶν ἕκαστον ἐπληρώθη.

Explicatio subjectorum capitum, quando et sub quo unumquodque contigit. *Ex Uranolog. Petavii.*

III. Imperatorum Romanorum Catalogus ab Augusto ad Constantinum Monomachum. *Vide Notas ad pag. Chronici* 187.

IV. Liber generationis ab Adam usque ad ordinem quae (*sic*) continetur in hoc libro. *Opus quod Hippolito Portuensi adscribi posse duximus in Praefatione: ex editione Henr. Canisii et Philippi Labbei, ad fidem Codicis Collegii Paris. Soc. Jesu recognitum.*

V. Fragmentum ex Eusebii Chronicis. *Ex Codd. Reg.* 2431. *fol.* 17. *et* 2919. *et Colberteo* 1350.

VI. Ex Hesychio, in Nativitatem Christi. *Ex iisdem Codd.*

VII. Ex Anonymo, de Christi Nativitatis et Passionis annis. *Ex Cod. Reg.* 2431. *fol.* 172. *v.*

VIII. *Σύγγραμμα Ἐκκλησιαστικὸν περὶ τῶν ο΄ μαθητῶν τοῦ Κυρίου, Δωροθέου Ἐπισκόπου Τύρου, ἀρχαίου ἀνδρὸς*, etc.

Dorotheus de LXX. Discipulis Domini etc. *Ex Codd. Reg.* 2760. et 2819.

IX. *Τῶν ιβ΄ Ἀποστόλων αἱ πατρίδαι, καὶ τὰ ὀνόματα τῶν γεννησάντων.*

Duodecim Apostolorum patriae, eorumque nomina, ex quibus sunt nati. *Ex Cod. Reg.*

X. Theodoritus Episcopus Tyri, de baptismo Sanctorum Apostolorum et Deiparae. *Ex Chron. MS. Symeonis Logothetae.*

XI. Fragmentum ex Fastis Cuspinianeis, in omissorum specimen.

XII. Descriptio Consulum ex quo primum ordinati sunt, Fastorum Idatianorum lemmate hactenus edita, *ad MS. exemplar Collegii Parisiensis Soc. Jesu recognita, et cum Arnaldi Pontaci Episcopi Vasatensis editione collata.*

XIII. Fasti Graeci ab an. Chr. CXXXVIII. ad annum CCCLXII. *Ex Cod. Savilliano, et Editione V. C. Henr. Doduelli in Append. ad Dissert. Cyprianic.*

XIV. Fasti Graeci alii, ex apographo Vossiano, ab anno CCXXII. ad annum DCXXX. *Ex edit. ejusdem Doduelli.*

XV. Fragmentum Fastorum ab anno Christi CCV. ad annum CCCLIV. *Ex Bucherio.*

XVI. Ex temporibus Gallieni, quis, quantum temporis Praefecturam Urbis administraverit, ab anno Christi CCLIV. ad annum CCCLIV. *Ex Bucherio.*

XVII. Catalogus Pontificum Romanorum, in quo Fasti aliquot Consulares recensentur. *Ex Bucherio.*

XVIII. Paschalis centum annorum, ab anno Christi
V. 322 CCCXII. ad annum CCCCXI. *Ex Bucherio, ubi emaculatus datur.*

XIX. Laterculus Fastorum Consularium, ab Ausonii et Olybrii Consulatu, ad XVII. Post-Consula-

tum Basilii. *Ex Cod. Colbert.* 240. *et ex edit. Arnaldi Pontaci post Notas in Eusebii Chronicon.*

XX. Laterculus alter Consulum, post Chronicon Senatoris. *Ex eodem Cod. Colbert.*

XXI. Methodus qua invenitur cujusque mensis quaecumque dies, et in quam septimanae feriam incurrit, et in quem annum incidit Bissextus. *Ex Commentario Heraclii Imperatoris in προχείρους Ptolemaei Canones, ex edit. Doduelli V. C.*

XXII. Variae Lectiones ad binas Epistolas Dionysii Exigui de ratione Paschae. *Ex variis Codd. MSS. Regio, Colberteo et Petaviano.*

XXIII. De Paschate Judaeorum. *Ex Cod. Colberteo.*

XXIV. Argumenta Aegyptiorum, quorum meminit Dionysius Exiguus in Epistola ad Petronium, et Victorius in Canone Paschali. *Ex Cod. Colberteo* 240. *post Epistolam Paschasini Episcopi ad Papam Leonem.*

XXV. De triplici Graecorum aera, et ea qua utitur Auctor Paschalis Chronici. *Ex Petavio lib.* IX. *de Doctr. temp. cap.* III.

XXVI. De duabus Epochis Christi, etc. *Ex eodem Petavio, lib.* VIII. *Auctarii cap.* I.

XXVII. Methodus Epactarum, et Novilunii investigandi ratio, qua utitur Auctor Chronici Paschalis. *Ex eodem, lib.* IX. *de Doctr. temp. cap.* V.

XXVIII. Methodus ad Paschales terminos sive Judaica Paschata cognoscenda, qua Auctor Chronici Paschalis utitur. *Ex eodem, lib.* VIII. *Auctarii cap.* XI.

XXIX. Laterculus mensinm Macedonicorum.

P 404
V 323

I.

ΧΡΟΝΩΝ ΑΡΙΘΜΗΣΙΣ ΚΑΙ ΟΜΑΣ.

Αδάμ	— — — —	ἔτη σλ'	
Σήθ	— — — — —	σε'	υλε'
Ενως	— — — — —	ρϟ'	χκε'
Καϊνάν	— — — — —	ρο'	ψϟε'
Μαλελεήλ	— — — —	ρξε'	ϡξ'
Ιαρέδ	— — — — —	ρξβ'	,αρκβ'
Ενώχ	— — — — —	ρξε'	,ασπζ'
Μαθουσάλα	— — — —	ρξζ'	,αυνδ'
Λάμεχ	— — — — —	ρπη'	,αχμβ'
Νῶε	— — — — —	φ'	,βρμβ'
Σήμ	— — — — —	ρ'	
Αρφαξάδ	— — — —	ρλε'	
Καϊνάν	— — — — —	ρλ'	
Σάλα	— — — — —	ρλ'	
Εβερ	— — — — —	ρλβ'	
Φάλεγ	— — — — —	ρλ'	
Ραγαῦ	— — — — —	ρλβ'	
Σερούχ	— — — — —	ρλ'	
Ναχώρ	— — — — —	σο'	
Θάῤῥα	— — — — —	ο'	
Αβραάμ	— — — — —	ρ'	
Ισαάκ	— — — —	ξ'	
Ιακώβ	— — — —	πε'	
Λευί	— — — — —	μζ'	
Καάθ	— — — — —	ξβ'	
Αράμ	— — — — —	οε'	
Μωϋσῆς	— — — — —	π'	
Εν τῇ ἐρήμῳ	— — — —	μ'	ϱ
Ιησοῦς	— — — — —	λβ'	
Οἱ πρεσβύτεροι	— — — —	ν'	
*γρ. ν' Χουσαρσαθέμ	— — — —	*η'	,γϡθ'
Γοθονιήλ	— — — — —	ν'	,γϡνθ'
Αἰγλώμ	— — — — —	ιη'	,γϡοζ'

I.

TEMPORUM PUTATIO ET SUMMA.

Adam	ann.	230	
Seth		205	435
Enos		190	625
Cainan		170	795
Malaleel		165	960
Jared		162	1122
Enoch		165	1287
Mathusala		167	1454
Lamech		188	1642
Noe		500	2142
Sem		100	
Arphaxad		135	
Cainan		130	
Sala		130	
Heber		132	
Phaleg		130	
Ragau		132	
Seruch		130	
Nachor		270	
Tharrha		70	
Abraam		100	
Isaac		60	
Jacob		85	
Levi		47	
Caath		62	
Aram		75	
Moyses		80	
In deserto		40	
Jesus		32	
Seniores		50	
Chusarsathem		50	3909
Othoniel		50	3959
Aeglom		18	3977

	Λώθ	— — — — —	ν'	,δκζ'
	Σεμεγάρ	— — — — —	κ'	,δμζ'
	Ιεβουσαῖοι	— — — —	κ'	,δξζ'
	Δεββόρα	— — — — —	μ'	,δρζ'
	Ωρίφ καὶ Ζήφ	— — — —	ζ'	,δριδ'
	Γεδεών	— — — — —	μ'	,δρνδ'
	Αβιμέλεχ	— — — — —	γ'	,δρνζ'
	Θόλα	— — — — —	κβ'	,δροθ'
	Ιαήρ	— — — — —	κβ'	,δσα'
	Αμμανῖται	— — — —	ιη'	,δσιθ'
	Ιεφθαέ	— — — — —	ς'	,δσκε'
P 405	Εσσεβών	— — — — —	ζ'	,δσλβ'
	Αἰλών	— — — — —	ι'	,δσμβ'
	Αβδών	— — — — —	η'	,δσν'
	Φιλιστιείμ	— — — — —	μ'	,δσϟ'
	Σαμψών	— — — — —	κ'	,δτι'
	Αναρχίας καὶ εἰρήνης	— — —	μ'	,δτν'
	Ηλὶ ἱερεύς	— — — —	κ'	,δτο'
	Σαμουὴλ ἱερεύς	— — — —	κ'	,δτϟ'
	Σαούλ	— — — — —	μ'	,δυλ'
	Δαυίδ	— — — — —	μ'	,δυο'
V 324	Σολομών	— — — — —	μ'	,δφι'
	Ροβοάμ	— — — — —	ιζ'	,δφκζ'
	Αβιά	— — — — —	γ'	,δφλ'
	Ασά	— — — — —	μα'	,δφοα'
	Ιωσαφάτ	— — — — —	λθ'	,δχι'
	Ιωράμ	— — — — —	η'	,δχιη'
	Οχοσίας	— — — — —	α'	,δχιθ'
	Γοθολία	— — — — —	ζ'	,δχκς'
	Ιωάς	— — — — —	μ'	,δχξς'
	Αμασίας	— — — — —	κθ'	,δχϟε'
	Οζίας	— — — — —	νβ'	,δψμζ'
	Ιωαθάμ	— — — — —	ις'	,δψξγ'
	Αχάζ	— — — — —	ις'	,δψοθ'
	Εζεκίας	— — — — —	κθ'	,δωη'
	Μανασσῆς	— — — — —	νε'	,δωξγ'
	Αμώς	— — — — —	β'	,δωξε'
	Ιωσίας	— — — — —	λα'	,δωϟς'
	Ιωαχάς	— — — — —	α'	,δωϟζ'
	Ιωακείμ	— — — — —	ια'	,δϡη'
	Ιεχονίας	— — — — —	α'	,δϡθ'
	Σεδεκίας	— — — — —	ια'	,δϡκ'
	Ναβουχοδονόσορ	— — — —	κδ'	,δϡμδ'
	Οὐαλαμαδαράχ	— — — —	ε'	,δϡμθ'
	Βαλτάσαρ	— — — — —	γ'	,δϡνβ'
	Δαρεῖος καὶ Αστυάγης	— — —	ιζ'	,δϡξθ'

Aoth — — — — —	50	4027
Semegar — — — — —	20	4047
Jebusaei — — — — —	20	4067
Debbora — — — — —	40	4107
Oriph et Ziph — — — —	7	4114
Gedeon — — — — —	40	4154
Abimelech — — — — —	3	4157
Thola — — — — —	22	4179
Jaer — — — — —	22	4201
Ammanitae — — — —	18	4219
Jephtaë — — — — —	6	4225
Essebon — — — — —	7	4232
Aelon — — — — —	10	4242
Abdon — — — — —	8	4250
Philistaei — — — — —	40	4290
Sampson — — — — —	20	4310
Interregni et pacis — — — —	40	4350
Heli Sacerdos — — — —	20	4370
Samuel Sacerdos — — — —	20	4390
Saül — — — — —	40	4430
David — — — — —	40	4470
Solomon — — — — —	40	4510
Roboam — — — — —	17	4527
Abia — — — — —	3	4530
Asa — — — — —	41	4571
Josaphat — — — — —	39	4610
Joram — — — — —	8	4618
Ochozias — — — — —	1	4619
Gotholia — — — — —	7	4626
Joas — — — — —	40	4666
Amasias — — — — —	29	4695
Ozias — — — — —	52	4747
Joatham — — — — —	16	4763
Achaz — — — — —	16	4779
Ezechias — — — — —	29	4808
Manasses — — — — —	55	4863
Amos — — — — —	2	4865
Josias — — — — —	31	4896
Joachaz — — — — —	1	4897
Joacim — — — — —	11	4908
Jechonias — — — — —	1	4909
Sedecias — — — — —	11	4920
Nabuchodonosor — — — —	24	4944
Valamadarach — — — —	5	4949
Baltasar — — — — —	3	4952
Darius et Astyages — — — —	17	4969

	Κῦρος ὁ Πέρσης	λβ'	,εα'
	Καμβύσης	η'	,εθ'
	Δαρεῖος ὁ Μῆδος	κη'	,ελζ'
	Ξέρξης	κα'	,ενη'
	Αρταξέρξης	λγ'	,εϟα'
	Δαρεῖος	ιθ'	,ερι'
	Αρταξέρξης	λδ'	,ερμδ'
	Ωχος	κα'	,ερξε'
	Αρσῆς Ωχος	β'	,ερξζ'
	Δαρεῖος	ς'	,ερογ'
	Αλέξανδρος ὁ Μακεδών	ιβ'	,ερπε'
	Πτολεμαῖος ὁ Αἰγύπτου	κδ'	,εσθ'
	Πτολεπαῖος Φιλάδελφος	λ'	,εσλθ'
	Πτολεμαῖος Εὐεργέτης	κε'	,εσξδ'
	Πτολεμαῖος Φιλοπάτωρ	ιζ'	,εσπα'
	Πτολεμαῖος Επιφανής	κγ'	,ετδ'
P 406	*Πτολεμαῖος Φιλομήτωρ*	λε'	,ετλθ
	Πτολεμαῖος Εὐεργέτης	κθ'	,ετξη'
	Πτολεμαῖος Φύσκωνος	ις'	,ετπδ'
	Πτολεμαῖος Σιδηρίτης	θ'	,ετϟγ'
	Πτολεμαῖος, ὁ καὶ Αλέξανδρος	γ'	,ετϟς'
	Πτολεμαῖος ὁ Σωτήρ	η'	,ευδ'
	Διόνυσος ὁ νέος	κη'	,ευλβ'
	Κλεοπάτρα	κβ'	,ευνδ'
	Γάϊος Ιούλιος Ρωμαίων	δ'	,ευνη'
	Καῖσαρ Αὔγουστος	νζ'	,εφιε'
	Τιβέριος	κβ'	,εφλζ'
	Γάϊος	δ'	,εφμα'
	Κλαύδιος	ιδ'	,εφνε'
	Νέρων	ιδ'	,εφξθ'
	Οὐεσπασιανός	ι'	,εφοθ'
	Τίτος	γ'	,εφπβ'
	Δομετιανός	ιε'	,εφϟζ'
	Νέρουας	α'	,εφϟη'
	Τραϊανός	ιη'	,εχις'
	Αδριανός	κα'	,εχλζ'
	Αἴλιος Αντωνῖνος	κ'	,εχνζ'
	Μάρκος Αντωνῖνος	ις'	,εχογ'
V 325	*Κόμοδος*	ιβ'	,εχπε'
* γρ.	** Σεουῆρος*	ιη'	,εψγ'
Σευῆρος	*Αντώνιος Καρακάλλου*	ζ'	,εψι'
	Αντώνιος ἄλλος	δ'	,εψιδ'
	Αλέξανδρος Μαμέας	ιδ'	,εψκζ'
	Μαξιμῖνος	γ'	,εψλ'
	Γορδιανός	ς'	,εψλς'
	Φίλιππος	ς'	,εψμβ'

Cyrus Persa — — — —	32	5001
Cambyses — — — — —	8	5009
Darius Medus — — — —	28	5037
Xerxes — — — — —	21	5058
Artaxerxes — — — — —	33	5091
Darius — — — — —	19	5110
Artaxerxes — — — — —	34	5144
Ochus — — — — —	21	5165
Arses Ochus — — — —	2	5167
Darius — — — — —	6	5173
Alexander Macedo — — — —	12	5185
Ptolemaeus Aegypti — — —	24	5209
Ptolemaeus Philadelphus — — —	30	5239
Ptolemaeus Evergetes — — —	25	5264
Ptolemaeus Philopator — — —	17	5281
Ptolemaeus Epiphanes — — —	23	5304
Ptolemaeus Philometor — — —	35	5339
Ptolemaeus Evergetes — — —	29	5368
Ptolemaeus Physconis — — —	16	5384
Ptolemaeus Siderites — — —	9	5393
Ptolemaeus, qui et Alexander — —	3	5396
Ptolemaeus Soter — — — —	8	5404
Bacchus novus — — — —	28	5432
Cleopatra — — — — —	22	5454
C. Julius Romanorum — — —	4	5458
Caesar Augustus — — — —	57	5515
Tiberius — — — — —	22	5537
Caïus — — — — —	4	5541
Claudius — — — — —	14	5555
Nero — — — — —	14	5569
Vespasianus — — — —	10	5579
Titus — — — — —	3	5582
Domitianus — — — — —	15	5597
Nerva — — — — —	1	5598
Trajanus — — — — —	18	5616
Adrianus — — — — —	21	5637
Aelius Antoninus — — — —	20	5657
Marcus Antoninus — — — —	16	5673
Commodus — — — — —	12	5685
Severus — — — — —	18	5703
Antoninus Caracalla — — — —	7	5710
Antoninus alter — — — —	4	5714
Alexander Mameae — — — —	14	5727
Maximinus — — — — —	3	5730
Gordianus — — — — —	6	5736
Philippus — — — — —	6	5742

Δέκιος	α'	,εψμγ'
Γάλλος καὶ Βολουσιανός	β'	,εψμε'
Οὐαλεριανὸς καὶ Γαλῖνος	ιε'	,εψξ'
Κλαύδιος	α'	,εψξα'
Αὐρίλλιος	ϛ'	,εψξζ'
Πρόβος	ζ'	,εψοδ'
Κᾶρος καὶ Καρῖνος	β'	,εψοϛ'
Διοκλητιανός	κ'	,εψϟϛ'
Κωνσταντῖνος	λβ'	,εωκη'
Κωνστάντιος	κβ'	,εωνβ'
Ιουλιανός	γ'	,εωνε'
Ιοβιανός	α'	,εωνϛ'
Οὐαλεντινιανός	ι'	,εωξϛ'
Οὐάλης	δ'	,εωο'
Θεοδόσιος	ιϛ'	,εωπϛ'
Αρκάδιος	ιδ'	,εϡ'
Θεοδόσιος ὁ νέος	μβ'	,εϡμβ'
Μαρτιανός	ϛ'	,εϡμη'
Λέων	ιη'	,εϡξϛ'
Ζήνων	ιζ'	,εϡπγ'
P 407 Αναστάσιος	κζ'	,ϛι'
Ιουστῖνος	θ'	,ϛιθ'
Ιουστινιανός	λη'	,ϛνζ'
Ιουστῖνος νέος	ιγ'	,ϛο'
Τιβέριος	δ'	,ϛοδ'
Μαυρίκιος	κ'	,ϛϟδ'
Φωκᾶς	η'	,ϛρβ'
Ηράκλειος	λα'	,ϛρλγ'
Κωνσταντῖνος	α'	,ϛρλδ,
Κωνσταντῖνος	κζ'	,ϛρξα'
Κωνσταντῖνος	ιζ'	,ϛροη'
Ιουστινιανός	ι'	,ϛρπη'
Λέων	γ'	,ϛρϟα'
Τιβέριος ὁ καὶ Αψίμαρος	ζ'	,ϛρϟη'
Ιουστινιανὸς πάλιν	ϛ'	,ϛσδ'
Φιλιππικός, ὁ καὶ Βαρδάνης	β'	,ϛσϛ'
Αρτέμιος, ὁ καὶ Αναστάσιος	γ'	,ϛσθ
Θεοδόσιος ὁ Ατραμυτηνός	α'	,ϛσι'
Λέων, ὁ καὶ Κόνων	κε'	,ϛσλε'
Αρταύασδος	γ'	,ϛσλη'
Κωνσταντῖνος, υἱὸς Λέοντος	λα'	,ϛσξθ'
Λέων, υἱὸς Κωνσταντίνου	ε'	,ϛσοδ'
Κωνσταντῖνος, υἱὸς Λέοντος σὺν τῇ μητρὶ Εἰρήνῃ	ι'μβ'.	,ϛσπδ'
Κωνσταντῖνος μόνος	ϛ'μθ'	,ϛσϟ'
Εἰρήνη ἡ μήτηρ αὐτοῦ πάλιν	β'μϛ'	,ϛσϟβ'
Νικηφόρος	η'μθ'	,ϛτα'

Decius — — — — —	1	5743
Gallus et Volusianus — — —	2	5745
Valerianus et Galienus — — —	15	5760
Claudius — — — — —	1	5761
Aurelianus — — — — —	6	5767
Probus — — — — —	7	5774
Carus et Carinus — — — —	2	5776
Diocletianus — — — —	20	5796
Constantinus — — — —	32	5828
Constantius — — — —	22	5852
Julianus — — — — —	3	5855
Jovianus — — — — —	1	5856
Valentinianus — — — —	10	5866
Valens — — — — —	4	5870
Theodosius — — — — —	16	5886
Arcadius — — — — —	14	5900
Theodosius Junior — — — —	42	5942
Marcianus — — — — —	6	5948
Leo — — — — — —	18	5966
Zeno — — — — —	17	5983
Anastasius — — — — —	27	6010
Justinus — — — — —	9	6019
Justinianus — — — — —	38	6057
Justinus Junior — — — —	13	6070
Tiberius — — — — —	4	6074
Mauricius — — — — —	20	6094
Phocas — — — — —	8	6102
Heraclius — — — — —	31	6133
Constantinus — — — —	1	6134
Constantinus — — — —	27	6161
Constantinus — — — —	17	6178
Justinianus — — — — —	10	6188
Leo — — — — — —	3	6191
Tiberius, qui et Apsimarus — —	7	6198
Justinianus iterum — — — —	6	6204
Philippus, qui et Bardanes — —	2	6206
Artemius, qui et Anastasius — —	3	6209
Theodosius Atramytenus — — —	1	6210
Leo, qui et Cono — — —	25	6235
Artavasdus — — — — —	3	6238
Constantinus, Leonis F. — — —	31	6269
Leo, Constantini F. — — —	5	6274
Constantinus, Leonis F. cum matre Irene	10, м. 2	6284
Constantinus solus — — — —	6, м. 9	6290
Irene illius mater rursum — — —	2, м. 6	6292
Nicephorus — — — — —	8, м. 9	6301

	Σταυράκιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ — — —			β'	,ϛτγ'
	Μιχαὴλ καὶ Θεοφύλακτος — — —			β'	,ϛτε'
	Λέων ὁ Αρμένης — — — —			ζ'	,ϛτιβ'
	Μιχαὴλ — — — — —			θ'	,ϛτκα'
	Θεόφιλος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ — — —			ιβ'	,ϛτλγ'
V 826	*Μιχαὴλ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, σὺν τῇ μητρὶ Θεοδώρᾳ*			ιδ'	
	Μιχαὴλ μόνος — — — —			ια'	
	Μιχαὴλ καὶ Βασίλειος — — —			α'	
	Βασίλειος ὁ Θρᾶξ — — — —			ιθ'	
	Λέων καὶ Αλέξανδρος, υἱοὶ αὐτοῦ — —			κϛ'	
	Αλέξανδρος καὶ Κωνσταντῖνος — —			α'	
	Κωνσταντῖνος μόνος — — —			ζ'	
	Κωνσταντῖνος καὶ Ρωμανός				

P 408 ***Περὶ τῶν ἓξ χιλιετηρίδων, πότε τούτων ἑκάστη, καὶ ἐπὶ τίνος πεπλήρωται.***

Η α' ἐν τῷ τοῦ Ιαρὲδ ἔτει — — —	μ'
Η β' ἐν τῷ τοῦ Νῶε ἔτει — — —	τη'
Η γ' ἐν τῷ τοῦ Ραγαῦ ἔτει — — —	ϟθ'
Η δ' ἐν τῷ τοῦ Αὼθ ἔτει — — —	κγ'
Η ε' ἐν τῷ τοῦ Κύρου τοῦ Πέρσου ἔτει —	λα'
Η ϛ' ἐν τῷ τῆς Βασιλείας τοῦ Αναστασίου ἔτει	ιζ'

Περὶ τῶν ια' περιόδων τῶν ἀπὸ φλβ' ἐτῶν, πότε, καὶ ἐπὶ τίνος ἑκάστη τούτων πεπλήρωται.

Η α' ἐν τῷ τοῦ Ενὼς ἔτει — — —	ϟζ'	,φλβ'
Η β' ἐν τῷ τοῦ Ιαρὲδ ἔτει — — —	ρλ'	,αξδ'
Η γ' ἐν τῷ τοῦ Λαμὲχ ἔτει — — --	ρμβ'	,αφϟϛ'
Η δ' ἐν τῷ τοῦ Νῶε ἔτει — — —	υπϛ'	,βϙκη'
Η ε' ἐν τῷ τοῦ Εβερ ἔτει — — —	κγ'	,βχξ'
Η ϛ' ἐν τῷ τοῦ Ναχὼρ ἔτει — —	κθ'	,γρϟβ'
Η ζ' ἐν τῷ τοῦ Αρὰμ ἔτει — — —	νη'	,γψκδ'
Η η' ἐν τῷ τοῦ Φιλισταίων ἔτει — —	ϛ'	,δσνϛ'
Η θ' ἐν τῷ τοῦ Εζεκία ἔτει — —	σ'	,δψπη'
Η ι' ἐν τῷ τοῦ Φιλομήτορος ἔτει — —	ιϛ'	,ετκ'
Η ια' ἐν τῷ τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου ἔτει	κδ'	,εωνβ'

Stauracius, Nicephori F. — — —	2	6303
Michael et Theophylactus — — —	2	6305
Leo Armenius — — — —	7	6312
Michael — — — — —	9	6321
Theophilus, Michaelis F. — — —	12	6333
Michael, Theophili F. cum matre Theodora	14	
Michael solus — — — —	11	
Michael et Basilius — — — —	1	
Basilius Thrax — — — —	19	
Leo et Alexander, Basilii fili — —	26	
Alexander et Constantinus — — —	1	
Constantinus solus — — — —	7	
Constantinus et Romanus		

De sex millenariis, quando singuli, et in quo desinant.

I in anno Jared — — — —	40
II in anno Noe — — — —	308
III in anno Ragau — — — —	99
IV in anno Aoth — — — —	23
V in anno Cyri Persae — — —	31
VI in anno Anastasii — — —	17

De periodis XI, quarum singulae annis constant IↃXXXII. quando, et ubi unaquaeque desinat.

I in anno Enos — — — —	97	532
II in anno Jared — — — —	130	1064
III in anno Lamech — — —	142	1596
IV in anno Noe — — — —	486	2128
V in anno Heber — — — —	23	2660
VI in anno Nachor — — —	29	3192
VII in anno Aram — — —	58	3724
VIII in anno Philistaeorum — —	6	4256
IX in anno Ezechiae — — —	70	4788
X in anno Philometoris — — —	16	5320
XI in anno imperii Constantini — —	24	5852

V 327

II.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ,

ΠΟΤΕ, ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΙΝΟΣ ΑΥΤΩΝ ΕΚΑΣΤΟΝ ΕΠΛΗΡΩΘΗ.

Εν ἔτει πα' Μωσέως, ᾗ τ' ἀπὸ Αἰγύπτου γέγονεν ἔξοδος, καὶ τὸ πρῶτον Πάσχα τῶν υἱῶν Ισραὴλ κατὰ τὸν παρ' αὐτοῖς πρῶτον μῆνα, λέγω δὴ τὸν Νισάν. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ* ,γωκζ'.

Εν ἔτει ιβ' Ιησοῦ τοῦ Ναυῆ, εἰσῆλθεν ἐν τῇ γῇ τῆς ἐπαγγελίας εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων ὁ Αρχιερεὺς κατὰ τὴν ι' τοῦ ζ' μηνὸς, ἤγουν τοῦ* Θερσί. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδαμ τὸ ,γωξγ'.

Εν ἔτει κε' τοῦ αὐτοῦ Ιησοῦ, ὁ* Ιεβουλαῖος ἤρξατο καθ' Εβραίους ψηφίζεσθαι, τοῦτ' ἔστιν ἡ πεντηκονταετηρίς. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ* ,γωπς'.

Εν ἔτει δ' τῆς βασιλείας Σολομῶντος, ὁ ἐν Ιεροσολύμοις ἤρ-
P. 409 ξατο οἰκοδομεῖσθαι ναός. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,δυοδ'.

Εν ἔτει γ' τῆς βασιλείας Ιωακεὶμ, τὸ πρῶτον ἔτος ψηφίζεται τῆς εἰς Βαβυλῶνα τῶν υἱῶν Ισραὴλ ἀποικίας. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,δϡ'.

Εν ἔτει ια' τοῦ Κύρου τοῦ Πέρσου τὸ τῆς* αἰχμαλωτίας τελευταῖον ἔτος συνεπληρώθη, ἤγουν τὸ ο'. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,δϡο'.

Εν ἔτει γ' τῆς βασιλείας Δαρείου τοῦ Μήδου, ὑπὸ Ιησοῦ τοῦ Ιωσέδεκ καὶ Ζοροβάβελ τοῦ Σαλαθιὴλ ὁ ἐν Ιεροσολύμοις αὖθις ᾠκοδομήθη ναός. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εια'.

Εν ἔτει β' τῆς βασιλείας* Αὐγούστου Καίσαρος, αἱ Ινδικτοι ἤρξαντο ψηφίζεσθαι, καὶ οἱ τῶν Ρωμαίων μῆνες οὐ πρότερον ἢ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ πρὸς αὐτῶν ἐπινοηθέντες. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,ευξ'.

Εν ἔτει μγ' αὐτοῦ, γεννᾶται καθ' ἡμᾶς ὁ ὑπὲρ ἡμᾶς μονογενὴς τοῦ Πατρὸς υἱὸς, Ιησοῦς Χριστὸς, καὶ φύσει γίνεται δι' ἡμᾶς τέλειος ἄνθρωπος, φύσει τέλειος δι' ἑαυτὸν ὑπάρχων Θεός. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εφα'.

Εν τῇ ιε' τῆς βασιλείας Τιβερίου, ἐν τῷ Ιορδάνῃ βαπτίζεται, καὶ τὴν ἐν Πνεύματι ἁγίῳ τοῖς πιστεύουσιν υἱοθεσίαν χαρίζεται. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εφλ'.

Εν ἔτει ιθ' τοῦ αὐτοῦ, ἐπὶ σωτήριον ἵεται πάθος, ἀπάθειαν ἐντεῦθεν τῇ ἡμετέρᾳ φύσει δωρούμενος. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εφλδ'.

Εν ἔτει κ' τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, ἡ ἐν Νικαίᾳ γέγονε Σύνοδος. Ην δὲ τῶν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εωις', τῶν ἀπὸ Χριστοῦ δὲ τὸ τις'.

* γρ. ,γωκβ'.

* Θερσὶ

* Ιηβ... Scalig.

* γρ. ,γωπβ'.

* γρ. αἰχμαλώσεως.

* γρ. αὐτοῦ τοῦ

II.

EXPLICATIO SUBJECTORUM CAPITUM,

QUANDO, ET SUB QUO UNUMQUODQUE CONTIGIT.

Anno Moysis octogesimo primo, incidit migratio Israëlitarum ex Aegypto; nec non eorum Pascha primum in primo eorundem mense, hoc est Nisan. Anno ab Adamo 3827.

Anno duodecimo Jesu filii Nave, ingressus est in terra promissa in Sancta sanctorum summus Pontifex decima die mensis septimi, qui est Tisri. Erat autem annus Adami 3863.

Anno xxv. ejusdem Jesu, Jobelaeus ab Hebraeis putari coeptus est, hoc est quinquagenarius orbis annorum. Erat annus Adami 3886.

Anno iv. regni Solomonis, coeptum est aedificari templum Hierosolymitanum, anno Adami 4474.

Anno tertio regni Joacim, primus numerari incipit deportationis Israëlitarum in Aegyptum. Erat ab Adamo 4900.

Anno Cyri Persae undecimo, ultimus captivitatis annus desiit, videlicet septuagesimus, qui est ab Adamo 4970.

Anno tertio regni Darii Medi, ab Jesu filio Josedec, et Zorobabele filio Salathielis Hierosolymitanum templum instauratur, anno Adami 5011.

Anno secundo Imperii Augusti Caesaris numerari coeperunt Indictiones, Romanique menses tum primum ab illis excogitati, anno Adami 5460.

Anno Augusti xliii. nascitur secundum nos qui supra nos est unigena patris filius Jesus Christus, ac natura propter nos perfectus fit homo, qui natura per sese perfectus erat Deus, anno Adami 5501.

Anno xv. Tiberii in Jordane baptizatur, et adoptionem Spiritus sancti credentibus largitur, anno Adami 5530.

Anno xix. Tiberii ejusdem ad salutiferam passionem venit, impassibilitatem ex ea naturae nostrae conferens, anno Adami 5534.

Anno Constantini xx. Nicaeae Synodus habita est, anno Adami 5816. Christi 316.

Εν ἔτει β' τῆς βασιλείας Θεοδοσίου, ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει γέγονε Σύνοδος. Ην δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εωοβ'. τῶν δὲ ἀπὸ Χριστοῦ τὸ τοβ'.

Εν ἔτει ιγ' τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ νέου ἡ ἐν Εφέσῳ τὸ πρότερον γέγονε Σύνοδος. Ην δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εϡιγ'. τῶν δὲ ἀπὸ Χριστοῦ τὸ υιγ'.

Εν ἔτει α' τῆς βασιλείας Μαρκιανοῦ ἡ ἐν Καλχηδόνι γέγονε Σύνοδος. Ην δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,εϡμγ'. τῶν δὲ ἀπὸ Χριστοῦ υμγ'.

Εν ἔτει κϛ' βασιλείας Ιουστινιανοῦ ἡ ε' γέγονε Σύνοδος. Ην δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Αδὰμ τὸ ,ϛμε'. τῶν δὲ ἀπὸ Χριστοῦ φμε'.

P 410
V 328

III.

ΒΑΣΙΛΕΙΣ ΡΩΜΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΕΣ,

ΟΙ ΕΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝ ΕΝ ΤΗι ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑι ΡΩΜΗι.

Αὔγουστος Οκτάβιος. Επὶ τούτου ἐγεννήθη ὁ Χριστός· ἐκράτησεν δὲ Αὔγουστος ἔτη νζ'.
Τιβέριος, ἔτη κβ'.
Γάϊος, ἐσφάγη ἐν Ρώμῃ· ὃς ἐκράτησεν ἔτη δ'.
Κλαύδιος, ἐσφάγη ὁμοίως· ὃς ἐκράτησεν ἔτη ιδ'.
Νέρων, ἔτη ιδ'.
Γάλβας, ἔτη γ'.
Οθων, μῆνας γ'.
Βιτέλλιος, μῆνας η'.
Οὐεσπασιανὸς, ἔτη ι'.
Τίτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη γ'.
Δομιτιανὸς, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ Παλατίῳ, ἔτη ιε'.
Νέρουας, ἔτος α', μῆνας δ'.
Τραϊανὸς, ἔτη ιθ'.
Αδριανὸς Αἴλιος, κα'.
Αντωνῖνος, κγ'.
Μάρκος Αὐρήλιος, ιθ'.
Αντωνῖνος, καὶ Βῆρος, ιβ'.
Κόμμοδος, ἐσφάγη ἐν Παλατίῳ, κγ'.
Περτίναξ, ἐσφάγη ἐν Παλατίῳ.
Σεβῆρος καὶ Αντωνῖνος κε'.
Επὶ τούτου, Λεονίδης ὁ πατὴρ Ωριγένους τοῦ αἱρετικοῦ ἐμαρτύρησεν.
Αντωνῖνος Καράκαλλος, ἐσφάγη, ζ'.
Μακρῖνος, ἐσφάγη, α'.
Αντωνῖνος ἄλλος, ἐσφάγη ἐν Ρώμῃ, δ'.

Anno secundo Theodosii, Constantinopoli celebrata est Synodus, anno Adami 5872. Christi 372.

Anno XIII. Theodosii Junioris, Ephesina prima Synodus habita est, anno 5913. Christi 413.

Anno primo imperii Marciani, Calchedonense Concilium celebratur, anno ab Adamo 5943. a Christo 443.

Anno XXVI. imperii Justiniani, Quinta Synodus habita est, ab Adamo anno 6045. a Christo 545.

III.

IMPERATORES ROMANI

QUI IN ANTIQUA ROMA REGNAVERUNT.

Octavius Augustus. Eo regnante, Christus natus est: imperavit vero Augustus annos LVII.
Tiberius ann. XXII.
Caïus, Romae interfectus est: is imperavit ann. IV.
Claudius, pariter interfectus est: is imperavit ann. XIV.
Nero, ann. XIV.
Galba, ann. III.
Otho, menses III.
Vitellius, menses III.
Vespasianus, ann. X.
Titus, ejus filius, ann. II.
Domitianus, illius frater, in Palatio interfectus, ann. XV.
Nerva, ann. I. menses IV.
Trajanus ann. XIX.
Adrianus Aelius XXI.
Antoninus XXIII.
Marcus Aurelius ann. XIX.
Antoninus et Verus ann. XII.
Commodus, occisus est in Palatio, ann. XXIII.
Pertinax, interfectus est in Palatio...
Severus et Antoninus, ann. XXV.
Illo regnante, Leonides Origenis haeretici pater martyrium subiit.
Antoninus Caracallus, interfectus est, ann. VII.
Macrinus, interfectus est, ann. I.
Antoninus alius, Romae interfectus est, ann. IV.

Αλέξανδρος ὁ Μαμαίας, ἐσφάγη, ιγ'.
Μάξιμος, ὃς ἐσφάγη ἐν Ακυλίᾳ, γ'.
Πομπῖνος σὺν Αλβίνῳ, μῆνας γ'.
Γορδιανὸς ἤγξεν ἑαυτὸν ἐν Αφρικῇ· ὃς ἐκράτησε ς'.
Φίλιππος, ὃς ἐσφάγη ἐν κήποις Βεριανοῖς, ζ'.
Δέκιος, ἐσφάγη ἐν τῷ φόρῳ, α'.
Γάλλος καὶ Βολουσιανὸς, β'.
Γαλεριανὸς καὶ Γαλιηνὸς, ιε'.
P 411 Κλαύδιος, ἔτη α'.
Αβριλιανὸς, ς'.
Τάκητος καὶ Φλωριανὸς, μῆνας ς'.
Πρόβος, ζ'.
Κάρος, σὺν υἱέσι Καρίνῳ καὶ Νουμεριανῷ, β'.
Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανὸς ὁ Ερκούλιος, κδ'.
V 329 Μαξιμιανὸς ὁ Γαλέριος, καὶ Μαξέντιος ὁ υἱὸς τοῦ Ερκουλίου, θ'.
Ομοῦ ἔτη τνθ', καὶ μῆνας ς'.
Απὸ τῆς τοῦ Κυρίου Παρουσίας, ἕως ἀναδείξεως τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου; ἔτη τιζ' καὶ μῆνας ς'.
Καὶ ὅσοι ἐν τῷ Βυζαντίῳ ἐβασίλευσαν Βασιλεῖς Ρωμαῖοι Χριστιανοὶ ὀρθόδοξοι.
Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας, ἔτη λβ'.
Κωνστάντιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Αρειανὸς, κδ'.
Ιουλιανὸς ὁ παραβάτης, β', καὶ ἥμισυ.
Ιωβιανὸς, α'.
Οὐαλεντινιανὸς, ια'.
Οὐάλης, Αρειανὸς, ιδ'.
Θεοδόσιος ὁ Μέγας καὶ Γρατιανὸς ἐν Ρώμῃ, καὶ Οὐαλεντινιανὸς ὁ νέος ις'.
Αρκάδιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐν Ρώμῃ, κε', μῆνας γ'.
Θεοδόσιος, Αρκαδίου υἱὸς, σὺν Εὐδοκίᾳ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, καὶ ἀδελφῇ Πουλχερίᾳ, μβ'.
Μαρκιανὸς, ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, σὺν τῇ γαμετῇ αὐτοῦ Πουλχερίᾳ, κτίζει τὰ Χαλκοπράτια, καὶ τὰς Βλαχέρνας, ς'.
Λέων ὁ μέγας, ἔτη ιη'.
Λέων μικρὸς, α'.
Ζήνων Αξέφα, ἐπικληθεὶς ἀγόνατος, καὶ ὁ υἱός, ιζ'.
Αναστάσιος, ὁ καλούμενος ὁ Δίκορος, κζ'.
Ιουστῖνος ὁ πρῶτος, θ'.
Ιουστινιανὸς ὁ πρῶτος. Οὗτος κτίζει τὴν μεγάλην Εκκλησίαν· ἔτη λη'.
Ιουστῖνος ὁ νέος, ιγ'.
Τιβέριος καὶ Κωνσταντῖνος, δ'.
Μαυρίκιος, ἔτη κ'.
Φωκᾶς, ὁ τύραννος Μαυρικίου, η'.
Ηράκλειος, Μονοθελίτης, λα'.
Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, α'.

Alexander Mammaeae filius, interfectus est, ann. XIII.
Maximus, is Aquileiae interfectus est, ann. III.
Pompinus cum Albino, menses III.
Gordianus, laqueo sibi gulam fregit in Africa. Is imperavit ann. VI.
Philippus. Is interfectus est in hortis Verianis, ann. VII.
Decius, interfectus est in Foro, ann. I.
Gallus et Volusianus, ann. II.
Galerianus et Galienus, ann. XV.
Claudius, ann. I.
Aurelianus, ann. VI.
Tacitus et Florianus, menses VI.
Probus, ann. VII.
Carus, cum filiis Carino et Numeriano, ann. II.
Diocletianus et Maximianus Herculius, ann. XXIV.
Maximianus Galerius, et Maxentius Heraclii filius, ann. IX. Colliguntur anni CCCLIX. et menses VI.
A Christi Nativitate, usque ad inaugurationem Constantini Magni, anni CCCXVII. menses VI.
Deinceps quotquot Byzantii regnarunt Imperatores Romani Christiani orthodoxi.
Constantinus Magnus, ann. XXXII.
Constantius illius filius, Arianus, ann. XXIV.
Julianus Apostata, ann. II. et dimidium.
Jovianus, ann. I.
Valentinianus, ann. XI.
Valens, Arianus, ann. XIV.
Theodosius Magnus et Gratianus Romae, et Valentinianus Junior, ann. XVI.
Arcadius, filius illius, ann. XXV. menses III.
Theodosius, Arcadii filius, cum Eudocia uxore, et sorore sua Pulcheria, ann. XLII.
Marcianus, illius affinis, cum uxore Pulcheria condidit Chalcopratia et Blachernas, ann. VI.
Leo Magnus, ann. XVIII.
Leo Minor, ann. I.
Zeno Azepha, cognominatus absque genibus, et filius, ann. XVII.
Anastasius cogn. Dicorus, ann. XXVII.
Justinus I. ann. IX.
Justinianus I. Hic condidit magnam Ecclesiam, ann. XXXIX.
Justinus Junior, ann. XIII.
Tiberius, ann. VI.
Mauricius, ann. XX.
Focas, tyrannus Mauricii, ann. VIII.
Heraclius, Monothelita, ann. XXXI.
Constantinus, illius filius, ann. XXVII.

Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὁ τῆς ϛ' Συνόδου Πατριάρχης Γεώργιος, ιϛ'.
Ἰουστινιανὸς, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Ῥινοκόπτης, γ'.
Λεόντιος, γ'.
P 412 Ἀψίμαρος, ὁ καὶ Τιβέριος, ζ'.
Ἰουστινιανὸς πάλιν ὁ Ῥινοκοπηθεὶς τὸ β', ϛ'.
Φιλιππικὸς, ὁ καὶ Βαρδανίσκος, β'.
Ἀρτέμιος, ὁ καὶ Ἀναστάσιος, α', β'.
Θεοδόσιος ὁ Ἀτραμυτηνός, α'.
Λέων ὁ Εἰκονοκλάστης ὁ Ἰσαύρος, κε'.
Κωνσταντῖνος ὁ Καβαλῖνος ὁ εἰκονοκλάστης, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ δυσσεβὴς, λε'.
Λέων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ ἐκ τῆς Χαζάρας, ε'.
Κωνσταντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, σὺν Εἰρήνῃ τῇ μητρὶ αὐτοῦ· ὃς κτίζει τὴν Ποσέως, ι'.
Κωνσταντῖνος ὁ αὐτὸς μόνος κατεβίβασε τὴν μητέρα, ζ'.
Εἰρήνη μήτηρ αὐτοῦ μόνη τὸ β', ἔτη ε'.
Νικηφόρος, θ'.
Σταυράκιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, μῆνας β', ἡμέρας ι'.
Μιχαὴλ, ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, β'.
V 330 Λέων ὁ δυσσεβὴς καὶ θηριογνώμων, ὁ σφαγεὶς εἰς τὸν Κυριακὸν, ζ' καὶ ἥμισυ.
Μιχαὴλ ἄλλος ὁ Τραυλὸς, ια'.
Θεόφιλος ὁ αἱρετικὸς, ιβ'.
Μιχαὴλ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, σὺν Βασιλείῳ τῷ Μακεδόνι, ιε'.
Βασίλειος Αὐτοκράτωρ, κ'.
Λέων, σὺν τῷ υἱῷ Κωνσταντίνῳ, καὶ Ἀλέξανδρος ἀδελφὸς αὐτοῦ.....
Ἀλέξανδρος, ὁ ἀδελφὸς Λέοντος, ἔτη α', μῆνα α'.
Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς αὐτοῦ Λέοντος ὁ Πορφυρογέννητος μετὰ Νικολάου Πατριάρχου τοῦ ἐπίκλην Λογγοβάρδου, ὁ ἐπίτροπος* Ἀλεξανδρείας, διὰ τὸ εἶναι τὸν Κωνσταντῖνον παῖδα, ζ'.
Ῥωμανὸς ὁ γέρων, ὁ ἐλθὼν μετὰ τὴν χιλιάδα, σὺν τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ Χριστοφόρῳ, Στεφάνῳ, καὶ Κωνσταντίνῳ τῷ γαμβρῷ αὐτοῦ τῷ Πορφυρογεννήτῳ, κϛ'.
Κωνσταντῖνος Πορφυρογέννητος, σὺν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ῥωμανῷ, ιε'.
Ῥωμανὸς, ὁ υἱὸς Κωνσταντίνου, μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Βασιλείου καὶ Κωνσταντίνου, γ'.
Νικηφόρος, ὁ καὶ Φωκᾶς, σὺν τῷ Βασιλείῳ καὶ Κωνσταντίνῳ, ϛ' καὶ ἥμισυ.
Βασίλειος, μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Κωνσταντίνου, να'.
Κωνσταντῖνος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔτη γ'.
Ῥωμανὸς Ἀργυρὸς, ἔτη ε', μῆνας ε'.
Μιχαὴλ ὁ νέος ὁ Παφλαγὼν, ἔτη ζ', μῆνας η'.
Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, ἔτη ιβ', μῆνας ζ'.

Constantinus illius filius. vi. Synodo Patriarc. Georgius praefuit, ann. xvi.
Justinianus, illius filius, naso truncatus, ann. iii.
Leontius, ann. iii.
Apsimarus, qui et Tiberius, ann. vii.
Justinianus naso truncatus iterum, ann. vi.
Philippicus, qui et Bardaniscus, ann. ii.
Artemius, qui et Anastasius, ann. ii.
Theodosius Atramytenus, ann. i.
Leo Iconoclasta Isaurus, ann. xxiv.
Constantinus Caballinus Iconoclasta, illius filius, impius, ann. xxxv.
Leo, filius ejus, ex Chazara natus, ann. v.
Constantinus, illius filius, cum Irene ejus matre. Is condidit aedem Poseos: ann. x.
Constantinus ipse solus matrem exauctoravit, ann. vii.
Irene illius mater sola iterum, ann. v.
Nicephorus, ann. ix.
Stauracius, illius filius, mens. ii. dies x.
Michael, ejus affinis, ann. ii.
Leo impius et ferini ingenii, qui interfectus est in Dominico, seu aede sacra, ann. vii. et dimid.
Michael alius Balbus, ann. xi.
Theophilus haereticus, ann. xii.
Michael, illius filius, cum Basilio Macedone, ann. xv.
Basilius Imperator, ann. xx.
Leo, cum filio Constantino, et Alexander illius frater, ...
Alexander, Leonis frater, ann. I. mensem i.
Constantinus ejusdem Leonis filius Porphyrogenitus cum Nicolao Patriarcha cognomento Longobardo tutore ab Alexandro dato, quod Constantinus puer esset, ann. vii.
Romanus senex, qui post . . . . . . cum filiis suis Christophoro, Stephano, et Constantino genero ejus Porphyrogenito, ann. xxvi.
Constantinus Porphyrogenitus, cum filio Romano, ann. xv.
Romanus, filius Constantini, cum filiis suis Basilio et Constantino, ann. iii.
Nicephorus, qui et Focas, cum Basilio et Constantino, ann. vi. et dimid.
Basilius, cum fratre Constantino, ann. li.
Constantinus, illius frater, ann. iii.
Romanus Argyrus, ann. v. menses v.
Michael Junior Paphlagon, ann. vii. menses viii.
Constantinus Monomachus, ann. xii. menses vii.

P 413
V 331

IV.

LIBER GENERATIONIS AB ADAM USQUE AD ORDINEM QUAE* CONTINETUR IN HOC LIBRO.

Dinumeratio temporum et annorum. Generationes saeculi usque in hunc diem. Terrae divisio tribus filiis Noae.

Declaratio gentium, quae ex quibus factae sunt, et quas singuli terras et civitates sortiti sunt: quantae Insulae clarae: qui ex quibus gentibus transmigraverunt: quot Flumina nominata: quot Montes nominati.

Quot Judices: et quis quot annis populum judicavit.

Quot Reges in Tribu Juda: et quis quot annis regnavit.

Declaratio Paschae, et quis quando servavit ex temporibus Moysi in hunc diem.

Reges Persarum a Cyro, et quis quot annis regnavit.

Reges Macedonum ab Alexandro, et quis quot annis regnavit.

Imperatores Romanorum ab Augusto, et quis quot annis imperavit.

Tempora Olympiadum ab Ifito, usque in praesentem Olympiadem.

Nomina Patriarcharum ac generationes.

Nomina Prophetarum. Mulieres Prophetissae.

Nomina Regum Hebraeorum et Regum qui in Samaria regnaverunt supra decem Tribus: et quis quot annis regnavit?

Nomina Sacerdotum.

Nomina Episcoporum Romae, et quis quot annis praefuit?

Quandoquidem oportet instructum esse veritate, necessarium existimavi, FRATRES CARISSIMI, hunc in brevi de Sanctis Scripturis facere sermonem ad corroborandam doctrinam, ut per paucas enarrationes, non sine causa inquisitas virtutes veritatis citius agnoscamus, abscidentes prius indoctorum generatam contentionem, quae obumbrat sensus, hujuscemodi indoctum edoceat. Summa autem cum industria praevidere cupientes juxta veritatem cognoscimus Gentium DIVISIONEM, et parentum dinumeratam GENERATIONEM. Inhabitatorum quoque tempora, bellorum commissiones, et Judicum tempora, dispensationes, et Regum annos, et Prophetarum tempora, qui et ex quibus Regibus nati sunt, qualesque captivitates populi, quibus Regibus, et quibus judicibus contigeriut, quique Sacerdotes, quibus temporibus fuerint, et quae perditio facta sit, quae ammodo gene-

* sic MS.

ratio seminis Israel de Patribus in CHRISTO completa sit, et quot quantique per quanta tempora dinumerentur anni a creatura saeculi usque in hunc diem.

Existimavimus autem incipientes a Genesi juxta verborum ostensionem, sicut expetit, declarare, non ex nostra quadam parte, sed ex ipsis sanctis Scripturis testificari. Hinc ergo occasionem arripientes juxta ordinem de Genesi sermonem facimus.

Explicit Praefatio.

Incipit Narratio.

LIBER GENERATIONIS HOMINUM.

Quo die fecit Deus Adam, ad imaginem Dei fecit eos.

Vixit autem Adam annis CCXXX. et genuit Seth.

Vixit autem Seth annis CCV. et genuit Enos.

Et vixit Enos annis CLXI. et genuit Caïnan.

Et vixit Caïnan annis CLXX. et genuit Malaleel.

*) Annis CLXV. et genuit Jared.

Et vixit Jared annis CLXII. et genuit Enoch.

Et vixit Enoch annis CLXV. et genuit Mathusalam.

Et vixit Mathusalam annis CLXVII. et genuit Lamec.

Et vixit Lamec annis CLXXXVIII. et genuit Noe.

Et erat Noe annorum D. et genuit tres filios, Sem, Cham et Japhet.

Post annos autem C. postquàm generatus est Sem, fit Diluvium, cum esset annorum sescentorum Noe.

Fiunt ergo ab Adam usque ad Diluvium generationes XI. anni II. MCCXLII.

Istae sunt generationes Sem.

Sem cum esset annorum C. genuit Arfaxat anno secundo post Diluvium.

Et vixit Arfaxat annis CXXXV. et genuit Caïnan. P 414

Et vixit Cainan annis CXXX. et genuit Sale.

Et vixit Sale annis CXXX. et genuit Heber.

Et vixit Heber annis CXXXIV. et genuit Phalec.

Usque ad hunc, generationes V. an. DXXIX. ab Adam autem, generationes XV. anni sunt II. MDCCLXXI.

DIVISIO TERRAE ET DE TRIBUS FILIIS NOE.

Post Diluvium autem, Sem, Cham, et Japhet, trium fratrum, Tribus divisae sunt.

Et Sem quidem primogenito a Persida et Bactris usque in India longe et usque in Rhinocoruris est.

---

*) Malaleel vixit

V 332 Cham autem secundo a Rhinocoruris usque Gadira.
Japhet autem III. a Media usque Gadira usque Buroam.
Habet autem Japhet flumen Tigridem, qui dividit Mediam et Babyloniam: Sem autem Eufratem, et Cham Geon, qui vocatur Nilus.

Confusae sunt autem linguae post Diluvium. Erant autem quae confusae sunt linguae LXXII. et qui Turrem aedificabant erant gentes LXXII. quae etiam in linguis super faciem totius terrae divisae sunt.

Nebrot autem gigans filius Chus, Aethiops, in escam inediis venando subministrabat bestias in cibum.

Vocabula autem LXXII. haec sunt.

Filii Japhet, Gamer, ex quo Cappadoces.....
Magog, de quo Geltae et Galatae.
Madae, de quo Medii.
Van, de quo Graeci et Iones.
Thobel, unde et Thalienses.
Mosoc, unde Illyrici.
Thiras, unde Traces.
Cethyn, unde Macedones.
Et filii Gamer, Ascanaz, de quo Sarmatae.
Rifan, de quo Sauromatae.
Thogorma, de quo Armenii.
Et filii Van, Elisan, unde Siculi.
Tharsis, ex quo Hiberi, qui et Tyrreni.
Cithii, de quo Romani, qui et Latini, Rodii: omnes XV. de his extiterunt.

Insulae gentium, sunt autem Cyprii ex Citiensibus.

Ex Japhet siquidem invenimus, et eos qui sunt ad Borram ex ipsis de ea tribu Citiensium.

Sunt autem ex ipsis etiam gentes quae sunt in Etiada, praeter eos, qui postmodum advenerunt ibi: Reges qui habitaverunt civitate, quae apud Graecos honoratur Athenas et Thebeorum: quoniam Sidoniorum sunt inhabitatores, et quicumque sunt alii similiter, posthaec apud Halladam transmigraverunt. Cognoscimus autem haec ex Lege et Prophetis.

Erant ergo de Japhet ad confusionem Turris Tribus XV. et hae gentes Japhet. A Media usque Vesperum Oceani diffusae sunt adtendentes usque ad Borram.

Medi, Albani, Gargani, Arrei, Armeni, Amazones, Culi, Corzieni, Benageni, Cappadoces, Paflagones, Mariandeni, Tibarenses, Chalibes, Mossynnoti, Colchi, Melanceni, Sarmatae, Sauromatae, Meothes, Scytes, Tauri, Thraces, Basterni, Illuri, Macedones, Hellenes, Graeci, Lybies, Istri, Vieni, Dauni, Dapies, Calabrii, Pici, Latini, qui et Romani, Tyrrehni, Galli qui et Celtae, Libyestini, Celtiberi, Hiberi, Galli, Aquitani,

Illuriani, Casanotes, Cyrtani, Lusitani, Vaccei, Cunienses, Brittones qui et in insulis habitant.

Qui autem eorum noverunt litteras, hi sunt: Hiberi, Latini qui vocantur Romani, Hispani, Graeci, Armeni.

Sunt autem fines eorum ad Borram usque Gadiram, a Potameda fluvio usque ad Mastusiadilion.

Terrae autem eorum hae sunt: Media, Albania, Amazonis, Armenia minor, Armenia major, Cappadocia, Paflagonia, Galatia, Collis Indiae, Bosphorma, Mediaerris, Sarmatia, Tauriana, Scythiae, Bastarnia, Thracia, Macedonia, Dalmatia mollis, Thessalia, Locria, Boëtia, Betolia, Attica, Achaia, Pellenia, quae appellatur Peloponnensus, Arcanea, Epirotia', Illyria, Aodimus, Hadriace, ex qua pelagus Hadriaticum, Calatia, Lusitania, Italia, Thusgene, Massalia, Celtes, Gallia, Hispania, Galli, Hiberia, Hispania major.

Huc usque definit terra Japhet, usque ad Britannicas Insulas omnes ad Borram respicientes.

Sunt autem his et Insulae istae: Britannicae, Sicilia, Euboea, Rhodus, Chius, Lesbus, Chithera, Iacentus, Cefalenia, Ithace, Corcyra, et Cyclades Insulae, et pars quaedam Asiae, quae appellatur Ionia.

Flumen autem est his Tygris dividens inter Mediam et Babyloniam. Hi sunt fines Japhet.

Filii autem Cham: Chus ex quo Aethiopes.

Mestraim, ex quo Aegyptii.

Fud, de quo Trogloditae.

Chanaan, de quo Afri et Fenices.

Et filii Chus: Saba, Evilat, Sabat, Regma et Sagabacata.

Filii autem Regma, Saba et Dadan.

Et Chus genuit Nebroth.

Aegyptiorum patriae, cum Mesraim patre ipsorum, VIII. Dicit enim, Et

Mesraim genuit Ludim, unde Lydii; Enemim de quo Pamfili; P 415
Labain de quo Laboez, Neptoim et Patrosonim, unde Cretes, Caslnin, unde Lycii, unde exierunt Filistim, et Capturin, unde Cileces.

Chananeorum sunt patriae cum patre eorum XII. Dicit enim, Et

Chanaam genuit Sidona primogenitum, ex quo Sidonii, et Cheteum, et Jebyseum, et Amorreum, et Gergesseum, et Araceum, et Euveum, ex quo Tripolitae, et Aseneam, et Aradium, unde Aradii, et Samaream, et Amathi, unde Amathusi.

Est autem habitatio eorum a Rinocoruris usque Gadiram.

Ex his autem nascuntur Reges vel gentes: Aethiopes, Trogloditae, Aggei, Isabini, Ictyofagi, Valanni, Aegyptii, Foenices, Libyes, Marmaredae, Charisilittae, Mysi, Mossynoeci,

Friges, Magones, Bithyni, Nomades, Lycinii, Mariandeni, Pamfyli, Minisci, Dipisideni, Lygallii, Cilices, Maurosii, Cretae, Magartae, Numidiae, Macrones, Nasomones.

Hi possident ab Aegypto usque ad Oceanum.

Sunt autem Insulae in his communes hae: Corsola, Lupadus, Agaudius, Meletae, Cercenna, Menis, Cardinia, Galata, Corsuna, Cretae, Gaulus, Rheda, Ethera, Careatus, Astypala, Chius, Lesbus, Tenedos, Imbrus, Jassus, Cobus, Chnidos, Nisurus, Megistae, Cyprus.

Qui autem eorum sunt litterati, hi sunt: Fenices, Aegyptii, Pamfyli, Fryges.

Sunt autem fines Cham a Rinocoryris, quae dividit Syriam et Aegyptum, usque Garira in longum.

Nomina autem gentium, haec sunt: Aegyptus et Aethiopia quae tendit adversus Indiam, et altera Aethiopia, unde proficiscitur flumen Aethiopum, Erythara, quod est rubrum adtendens ad Orientem: Thebea Libyae, quae extendit usque Syrtes, habens gentes has: Nasamonas, Macas, Tautameos: Lybiae quae a Lepti extendit usque minorem Syrtem: Numidia, Masseria, Mauritania quae extendit usque Herculeas, quod est Heracleoticas stellas contra Gadiram.

Habet autem ad Borram maritimam Ciliciam, Pamfyliam, Pisidiam, Mysiam, Lycaoniam, Frygiam, Camaliam, Lyciam, Cariam, Lydiam, Mysiam aliam, Troadem, Aolidem, Bityniam veterem, Frygiam altiorem.

V 333 Habet etiam Insulas has: Sardiniam, Cretam, Cyprum, et flumen Geon, qui appellatur Nilus. Dividit autem inter Cham et inter Japhet, et os vespertini maris. Haec media Cham generatio.

De Sem autem seniore filio Noe, sunt tribus cognitae xxv. Hi ad Orientem inhabitaverunt.

Filii Sem, Aelam, de quo Aelymei et Assyrii: Et

Arfaxat, unde Chaldaei et Ludii, unde Lazones: Et

Aram, unde Ethes prioris hos excidit Abraham: et filii Aram Oscevi, de quo Lidii, et Gart, de quo Gasfeni, et Mosoc, unde Mossyni: Et

Arfaxat genuit Sala, et Sala genuit Heber, unde Hebraei: et Heber nati sunt duo filii, Falec et Deboc, unde ducitur genus Abraham, et Tactem, et Jectan. Jectan autem genuit Elmodal, de quo Indi; et Salef, de quo Bactriani, et Asarmot de quo Arabes priores, et Duran, de quo Camehi; et Derra, de quo Mardi, et Ezei, de quo Arriani, et Declam, de quo Cedrusi, et Gebal, de quo Scythii priores, et Abimeel, de quo Hircani, et Sabat, unde Arabi primi: et Ufir, de quo Armenii, et Oevilat, unde Gemnosofaetae. Hi omnes Bactriani.

Omnes autem de tribus filiis Noe sunt LXXII.

Omnium autem filiorum Sem habitatio est a Bacris usque Rhinocoruris, quae dividit Syriam et Aegyptum, et Rubrum mare ab ore Arsinoes, quae est Indiae.

Hae sunt autem quae sunt factae ex his Gentes: Hebrei qui Judaei, Persae, Medi, Poenes, Arriani, Hircani, Assyrii, Indi, Macardi, Parthi, Germani, Helymei, Cessei, Arabes primi, Cedrusii, Scytae, Arabes ultra, Sapientes qui dicuntur Gymnosofistae nudi sapientes.

Habitatio autem eorum usque Rinocorura et Cilicia.

Qui autem eorum noverunt litteras, hii sunt: Judaei, Persae, Medi, Chaldei, Indi, Assyrii.

Est autem habitatio eorum, id est filiorum Sem, in longum quidem ab India usque Rinocorura: lata autem a Perside et Bactris usque Indiam.

Vocabula autem gentium haec sunt: Persis, Bactrianae, Hircania, Babylona, Corbulia, Assyria, Mesopotamia, Arabia vetus, Alimales, India, Arabia eudaemon, Caelessyria, Commagena, et Fynicia, quae est filiorum Sem.

Gentes autem quae linguas suas habent, hae sunt: Hebrei qui et Judaei, Assyrii, Chaldaei, Persae, Medi, Arabes, Madian, Adiabenici, Taleni, Alamosenni, Saraceni, Magi, Caspii, Albani, Indi, Aethiopes, Aegyptii, Libyes, Chetei, Cananaei, Ferezaei, Euvei, Gergesei, Jebusaei, Idumei, Samaritae, Foenices, Syri, Cilices, Tharsenses, Cappadoces, Armenii, Hibeni, Librani, Scytae, Colchi, Sanni, Bosphorani, Asiani, Hisaurienses, Lycaones, Pysidae, Galatae, Paflagones, Fryges, Achai, Thessali, Machedones, Traces, Mysi, Bessi, Dardani, Sarmatae, Germani, Pannoni, Peones, Norici, Dalmatae, Romani, P 416 qui et Latini, Ligures, Galli, qui et Celtae, Aquitani, Brittani, Hispani qui et Tyrreni, Mauri, Baccuates, et Massennas, Getuli, Afri qui et Barbares, Mazicei, Garamantes, qui et Marmaredae, qui usque Aethiopiam extenduntur.

Necessarium autem putavi et inhabitationes Gentium et cognominationes declarari.

Incipiam autem ab Oriente: Persarum et Medorum inhabitatores Parthi et vicinae gentes pacis usque Syriam coele.

Arabum inhabitatores Arabes Eudemones: hoc enim nomine appellantur.

Arabia Eudemones Chaldaeorum inhabitatores Mesopotameni.

Madianensium inhabitatores Cynedocolpitae et Troclodytae et Icthyofagi.

Graecorum autem gentes et vocabula v. Iones, Arcades, Boeti, Aeoli, Lacones.

Horum inhabitatores fuerunt Pontici, Bitini, Troes, Asiani, Cari, Legii, Pamfili, Cyrinei, et Insulae plures, id est Cyclades

quidem decem quae Myrti pelagum continent. Haec sunt autem nomina earum.

Andrum, Tenoemteo, Naxus, Geos, Gyarus, Delos, Fynus, Renea, Cyrnos, Maraton. Sunt autem et aliae Insulae majores XII. quae etiam civitates habent plurimas, quae dicuntur Spodes; in quibus inhabitaverunt Graeci. Haec sunt autem nomina earum: Euboea, Creta, Sicilia, Cyprus, Coos, Samus, Rhodus, Chius, Thapsus, Lemnus, Lesbus, Samotrace. Est autem a Boeotia Euboea, sicuti ab Ione Ionidea civitates XVI. hae: Cladiomena, Mitylene, Focaea, Priene, Eryt, Samos, Teos, Colofon, Cius, Efesus, Smyrna, Berinthus, Byzantium, Calcedon, Pontus et Amisos libera.

Romanorum, qui et Citiensium, gentes et inhabitationes hae sunt: Tusci, Emilienses, Picens, Campani, Apulienses, Lucani.

Afrorum gentes et inhabitationes hae sunt: Lebdeni, Cinti, Numidae, Nasamones, Saci.

Insulae autem hae sunt, quae habentes civitates: Sardinia, Corsica, Girda quae et Benigga, Cercyna, Galata.

Maurorum autem gentes et inhabitationes hae sunt: Musulani, Tingitani, Caesarienses.

Hispanorum autem gentes et inhabitationes hae sunt, Tyranni et Turrenorum, qui et Terraconenses, Lysitani, Beticii, Autryconi, Vascones, Calleci, qui et Astures.

Insulae autem quae pertinent ad Hispaniam Terraconensem tres sunt, quae appellantur Valliaricae. Habent autem civitates V. has: Ebuso, Palme, Pollentia, quae dicitur Majorica, Tomaene, Magonae, quae appellatur Minorica.

Harum inhabitatores fuerunt Cananei fugientes a facie Jesu filii Nave: nam et Sidona qui condiderunt et ipsi Cananei. Gadis autem Jebusaei condiderunt, et ipsi similiter profugi.

Gallorum autem Narbonensium gentes et inhabitationes: Amaxobii Graecosarmatae.

Et hos autem necessarium fuit declarare tibi, ne ignotarum gentium vocabula, et gentes, manifesta flumina ignorares.

Incipiam ergo dicere de gentibus ab Oriente.

Adiabenici et Taleni contra Arabiam, Saraceni, Saraceni alii Atalenos contra Arabiam. Albani contra Fyas Caspias. Madianitae majores, quos expugnavit Moyses, inter Mesopotamiam et mare Rubrum, Minor autem Madiam est contra mare Rubrum juxta Aegyptum, ubi regnavit Ravel socer Moysi, qui et Jothro.

Contra Cappadoces a parte dextra Armenii, Hiberii, Birrani, Scytae, Colchi, Bosforani, Sani, qui appellantur Sannices, usque Pontum extendentes, ubi est Accessus, Absarus, et Sebastopolis, et Ussilimen quod est portus, et Pasius flumen, usque Trapezunto extenduntur hae gentes.

V 334 Montes autem sunt nominati XII. Caucasus, Taurus, Atlans,

Parnaysus, Citeron, Helicon, Parthenius, Nysa, Lucabantus, Penitus, Olympus, Libanus.

Flumina autem sunt magna et nominata XLI. Idos qui et Frison, Nilus qui et Geon, Tigris, Eufrates, Jordanis, Cefisos, Tanacs, Menos, Erimanthus, Alys, Asopus, Thermodon, Erasinus, Rius, Borusthenes, Alfeus, Taurus, Eurota, Meander, Hermus, Axius, Pyramus, Bajus, Hebron, Sangarius, Acheleus, Penitus, Ebenus, Sperchius, Cayster, Simois, Scamander, Stryfon, Parthenius, Ister Illurius qui et Danubius, Rhenus, Rhodanus, Betis, Heridanus, Thember qui nunc dicitur Tiberis.

Filiorum igitur trium Noe tripartitum saeculum divisorum.

Et quidem Sem primogenitus accepit Orientem: Cham autem mediterraneam: Japhet Occidentem. Et ostensis gentibus, quae de quo creatae sint, necessario decurremus ad annos.

Falec annorum CXXX. genuit Ragau.

Ragau annorum CXXXII. genuit Seruch.

Seruch annorum CXXX. genuit Nachor.

Nachor annorum LXXIX. genuit Tharam.

Thara annorum LXX. genuit Abraham.

Abraham autem erat annorum LXXV. quo tempore edixit illi Deus, ut exiret de terra sua, et de domo patris sui, et veniret in terram Chanaam.

Fiunt igitur a divisione usquequo venit Abraham in terram Chanaam generationes quinque, anni DCXVI. ab Adam autem generationes XX. annis III. MCCCLXXXVII. P 417

Conversatus est autem cum Chanaam annis XXV. et genuit Isaac.

Isaac annorum LX. genuit Jacob.

Jacob annorum LXXXVI. genuit Levi.

Levi annorum XL. genuit Caath.

Caath annorum LX. genuit Amram.

Amram annorum LXX. genuit Aaron.

In octogesimo autem et tertio anno Aaron, egressi sunt filii Israel de Aegypto, ducente eos Moyse.

Fiunt igitur omnes anni CCCCXXX.

In deserto XL. annos facit populus sub Moyse.

Jesus Nave transito Jordane facit in terra annos XXVII. bellum agit annis VII. et postquam possedit terram, vixit annis XX.

Fiunt ergo, ex quo Abraham venit in terram Chanaam, usque ad mortem Jesu Nave, generationes numero VII. anni D. ex Adam autem generationes XXVII. anni III. MCCCLXXXIV.

Post mortem vero Jesu peccans populus traditur Cusarsaton Regi Mesopotamiae, cui servit annos VIII. et cum clamasset ad Dominum, exurrexit Gothoniel frater Caleb junior de Tribu

Juda, qui denuntiavit ipsi Cusarsaton, et occidit illum, et gessit ducatum populi annis xxxi.

Et iterum dum peccaret, traditus est Eglon Regi Moab, et servivit illi annis xviii. Converso autem populo, surrexit Aod, vir de Tribu Effrem, et occiso Eglon principatus est populo annis lxxx.

Mortuo autem Aod, delinquens populus traditus est Jabin Regi Cananaeorum, cui servivit annis xx. Sub eo prophetavit Deborra, uxor Lapidod, de Tribu Effrem: et per ipsam ducatum gessit Barac Aminoen, de Tribu Neptalim. Hic denuntiavit Jabin Regi, et occidit eum, et regnavit judicans cum Deborra annis xl.

Post cujus mortem peccavit populus, et traditus est Madianeis annis vii. super quos surrexit Gedeon de Tribu Manasse, qui in ccc. viris cxx. hostium perdidit. Hic rexit populum annis xl.

Hujus filius Abimelec.

Post hunc praefuit populo Thole filius Fale, filii Caram, de Tribu Effrem annis xx.

Post hunc, judicavit Jaïr Galaditis de Tribu Manasse, et praefuit annis xxii.

Post hunc, peccans populus traditus est Ammanitis annis xviii. et cum clamasset ad Dominum, surrexit illis Princeps Jepte Galaadita, de Tribu Gad, de civitate Masefath, et gessit ducatum annis vi.

Post hunc, judicavit Elon annis x.

Post hunc, judicavit Hebron, filius Allelon Farathonoin, de Tribu Effrem, annis viii.

Post hunc, peccans populus traditur Allofilis per annos xl.

Post haec, conversis filiis Israel surrexit Samson, filius Manoe, de Tribu Dan. Hic debellavit Allofilos, et gessit principatum annis xx.

Post hunc, Heli Sacerdos judicavit annos xx.

Post Samuel Propheta unxit Saül in Regem, et ipse judicavit populum annis xxx.

Post tempus, cum regnaret David, eduxit arcam de domo Aminadab, et divertit vitulos, et cum reverteretur opposuit manus filius Aminabad, nomine Ozia, et percussus est, et timuit David, et induxit illam in domum Abeddarat Gethaei, et fecit ibi menses tres.

Regnavit autem Saül annis xxx. Erat autem illi Dux Abner, filius Ner. Ipse autem Samuel unxit David in Regem.

Fiunt igitur ab Jesu usquequo conversus cepit David regnum de Tribu Juda, generationes ix. an. cccclxxx. ab Adam autem generationes xxxiv. an. iv. mccclxiv.

Deinceps regnat David annis xl. mensibus sex.

In Ebron autem regnavit annis VII. mensibus sex, et in Jerusalem annis XXXIII. Sub hoc Sacerdos Abiathar, filius Abimelec, ex genere Heli, et ex alia patria Saddoc.

Prophetabant autem temporibus David Gat, et Nathan. Erat autem ipsi David Dux Joad, filius Sarviae, sororis David. Hic dinumeravit populum, et erat numerus, quos numeravit filiorum Israel millies centies milleni: filii autem Juda quadringenties septies milleni. Levi autem et Benjamin non dinumeravit. Numerus autem eorum qui ceciderunt ex Israel, LXX.

Post David autem, regnat Salomon filius ejus annis XL. et sub ipso adhuc Nathan prophetat, et Achias ex Selon, et inter eos Sacerdos Soddoc.

Post Salomonem, regnat Roboam filius ejus annos XIV. Sub hoc divisum est regnum, et regnavit in Saramia Jeroboam servus Salomonis, de tribu Effrem. Prophetat autem, et sub Jeroboam Achias Selonites, et Sameas filius Aelami.

Post Roboam, regnat Abias filius ejus annis XVII.

Post Abiam, regnat Asab filius ejus annis XLI. Hic in tempore senectutis pedes doluit. Prophetabat autem sub eo Azarias.

Post Asab, regnat filius ejus Josaphat annis XXV. Sub hoc prophetat Helias, et Micheas filius Jemblas, et Abdias filius Ananiae. Sub Michea autem erat Pseudopropheta Sedecias filius Canenaei.

Post Josaphat, regnat filius ejus Joram annis XX. et sub ipso prophetat Helias, et post hunc prophetat Heliseus sub filio Joram Ochozia, sub quo populus in Samaria filios suos, et stercus V 335
columbinum manducabat, regnante in Samaria Joram.

Post Joram regnavit filius ejus Ochozias anno uno: et sub P 418
hoc prophetat Gothol et Labdone.

Post hunc, regnat Gotholia, mater Ochoziae, annis VIII. Quae exurgens occidit natos filii sui: erat enim de genere Achab Regis Israel: soror autem Ochoziae, nomine Zosabaae, cum esset Joïadae Sacerdotis uxor, furata est Joas, filium Ochoziae, cui Joïada Sacerdos imposuit regimonium. Prophetat autem sub Gotholia Eliseus.

Post hunc, regnat Joas filius Ochoziae annis XL. Hic interfecit Zachariam filium Joïadae Sacerdotis.

Post Joas, regnavit filius ejus Amasias annis VIII.

Post Amasiam, regnat filius ejus Ozias annis LII. Hic leprosus fuit usquequo moreretur. Judicabat autem sub eo Joatham filius ejus. Prophetabant sub Ozia Amos, et Esaias filius ejus, et Oseae filius Beheri, et Jonas filius Amathi ex Gofer.

Post Oziam, regnat filius ejus Joatham annis XVI. Sub hoc Prophetae Esaias, Osee, Micheas Morathita, et Joel filius Batuel.

Post Joatham, regnat filius ejus Achas annis XV. et sub hoc Prophetae Esaias, Osee et Micheas: Sacerdos autem Urias. Sub

hoc Salmanassar Rex Assyriorum eos qui erant in Samaria transmigravit in Mediam et Babyloniam.

Post Achas, regnavit filius ejus Ezechias annis xxv. Sub hoc Prophetae Esaias, Micheas, et Osee.

Post Ezechiam, filius ejus Manasse ann. LV.

Post Manasse, regnat filius ejus Amos annis duobus.

Post Amos regnat filius ejus Josias annis xxxi. Hic Idola et altarium Samariae dissipavit. Sub hoc Pascha celebratum est anno xviii. regni ejus. Nam ex quo mortuus est Jesu Nave, non est servatum Pascha sicut tunc. Sub hoc Celcias Sacerdos pater Jeremiae Prophetae invenit in sacrario librum Legis in xviii. anno regni Josiae. Prophetant autem sub eo Oliba uxor Sellim A veste Sacerdotis, et Sofonias, et Jeremias, sub quo Pseudopropheta Ananias.

Post Josiam, regnat Sofonias annis quinque, mensibus undecim.

Post Sofoniam, regnat Joachas filius ejus menses quatuor. Hunc ligavit Nechao Rex Aegypti, et adduxit in Aegyptum, ordinato in loco ejus Eliachim, qui cognominatus est Joachim, regnat annis xi. Sub hoc prophetat Jeremias, et Buzi, et Urias filius Samace ex Cariathiarim. Hunc Nabuchodonosor ligavit catenis aereis Joachim Regem Juda, et duxit in Babylonia.

Post Joachim, regnat filius ejus Joachim annis tribus, et hunc ducit ad eum compeditum Nabuchodonosor Rex Babylonis, et alios cum eo.

Per ipsum, constituitur in loco ejus frater Joachim, cujus nomen Sedecias, qui et Jechonias, qui regnavit annis xi.

In anno duodecimo transmigravit illum in Babyloniam, effossis oculis, et populum transduxit cum eo, praeter paucos, qui postea in Aegyptum descenderunt. Prophetant autem sub Sedecia Jeremias et Ambacum; in anno autem ix. regni ejus prophetavit in Babylonia Ezechiel. Post hunc Prophetae Naum et Malachias, et Danihel, qui vidit de Hebdomadis in primo anno Darii Regis, filii Assueri, de semine Medorum, qui regnavit super Regnum Chaldeorum.

In primo autem anno regni sui Cyrus dimisit populum redire in Jerusalem. Eo autem tempore, quo templum aedificavit, prophetant simul Aggeus et Zacharias. Post quos Neemias filius Acheli de Semine Israel fabricavit civitatem Hierusalem, cum esset ab annis Artaxersis Regis: et post hunc secundus Mardochaeus.

Fiunt igitur a David usque Sedechiae, qui et Zeconiae, transmigrationem, generationes xviii. an cccclxxviii. menses ix. ab Adam autem usque in transmigrationem Babyloniae sub Jechonia, generationes LI. anni iv. MDCCCCXLII. menses ix.

Et post transmigrationem Babyloniae, usque ad generatio-

nem Christi, generationes XIV. an. DCLX. et a generatione Christi usque ad Passionem anni XXX. et a Passione usque ad hunc annum, qui est XIII. Imperii ALEXANDRI annus, an. CCVI.

Fiunt igitur omnes anni ab Adam, usque ad tertium decimum ALEXANDRI Imperatoris annum, anni V. MDCCXXXVIII.

Ut autem et aliter ostendamus non tantum per tempora Regum, sed etiam a quo Pascha servatum est, dinumerantes simul annos dicemus.

Ab Adam usque Diluvium an. II. MCCXLII.

A Diluvio usque ad exitum Abraham de terra sua MCXLV.

Hinc usquequo exirent Israelitae de Aegypto, educente eos Moyse, quando et Pascha fecerunt, anni sunt CCCCXXX.

Ab Exodo Aegypti usque in transitum Jordanis, quando JESUS Pascha celebravit, sunt anni XLI.

Ezechias post annos CCCCLXIV. celebravit Pascha.

Post Ezechiam Josias anno CXIV. Pascha celebravit.

Post Josiam Heazras post annos CVIII. *Pascha celebravit.**)

Post Hesram *servatoris usque generatione*s Christi *post annos* DLXIII. Pascha fit.

A *generatione autem Christi* post XXX. annos, *cum passus est Dominus*, Pascha celebratur, *ipse enim* erat justum Pascha.

A Passione autem Domini usque in XIII. annum imperii *Imperatoris ALEXANDRI Caesaris* anni CCVI. *servatum est Pascha*, quod id *commemorationem* Domini nostri JESU CHRISTI *servatur a nobis.* P 419

Fiunt igitur *omnes anni ab Adam* usque in *hunc diem anni quinquies mille septingenti triginta octo.*

REGES PERSARUM EX TEMPORE CYRI.

Cyrus reg*navit Persis annis* XXX.

Post hunc, *Cambyses annis novem.*

Smerdius M*agus mensibus octo.*

Darius annis XXXVI.

Xerxes annis XXVI.

Artaxerxes *Longimanus annis* XXXVI.

Xerxes *dies sexaginta.*

Sogdianus menses septem.

Darius Nothus annis XVIII.

Artaxerxes, *Cyri junioris frater*, annis LXII.

Ocor, *qui et Artaxe*rxes annis XXIII. *mensibus septem.*

Arses Nothus annis *tribus.*

Darius *annis* XII. *Hic est quem* Alexander Macedo deposuit in bello, quod fuit inenarrabile.

*) Italica supplentur ex alio Cod.

Fiunt omnes anni CCXLV.

Post quos, tempora jam apud Graecos ex constructione *Olympiadum* sunt clara: *nam usque ad* Alexandrum Macedonem fuerunt
V 336 Olympiades CXIV. *quae* faciunt annos CCCCLVI. ab *Iphito qui constituit* Olimpia*des*.

Ab Alexandro usque ad Christum *Olympiades* LXXX. quod sunt anni CCCXX.

A *Christo autem usque* annum XIII *Imperii ALEXANDRI* Olympiades LVIII. *quod sunt anni* CCXXXVI.

Sunt ergo omnes Olympiades usque *annum* XIII *ALEXANDRI Caesaris Olympiades* CCLIII. *quod sunt anni* MXII.

Hactenus Cod. vetus Colleg. Soc. Jesu Paris.

NOMINA CREATURAE.

Adam, Seth, Enos, Caïnan, Malaleel, Jared, Enoc, Matusalam, Lamech, Noe, Sem, Arfaxat, Sala, Heber, Falec, sub quo divisa est terra, Ragau, Seruc, Nagor, Thara, Abraham, Isaac, Jacob, Juda, Fares, Esrum, Aram, Aminadab, Naasson, Salmon, Boz, Obet, Jesse, David, Salomon, Roboam, Abiam, Asa, Josaphat, Joram, Ochozias, Joas, Amasias, Ozias, Joatham, Achaz, Ezechias, Manasses, Amos, Josias.

Josias autem genuit Jonaan et Joachim et fratres ejus, Eliachim qui et Joachim et Sedeciam qui et Jeconias dictus est Salum.

In transmigratione autem Babyloniae Joachim genuit Jechoniam et Sedeciam. Jeconias autem genuit Salathiel, Fanneam et Sale, Saer et Joconiam, Ortamho et Deebi et Filifania, Zorobabel et fratres ejus Abiut et Masolam et Ananias, et Saladi soror eorum, et Sedbel et Thoul, et Archia, et Asadia, et Sobesec.

Aedificatum est autem sanctuarium tempore Zorobabelis, cujus filius Abiud: dehinc Eliachim, Azor, Sadoc, Achim, Heliud, Eleazar, Mathan, Jacob, Joseph, cui desponsata fuit Virgo Maria, quae genuit Jesum Christum ex Spiritu Sancto.

PROPHETARUM NOMINA.

Adam, Noe, Abraham, Isaac, Jacob, Moyses, Aaron, Jesus Nave, Heldab et Modat, Natan, David, Salomon, Elmodac, Achias Silonita, Sameas filius Elam, Ananias, Helias, Micheas filius Emblac, Abdiu, Heliseus, Abladan, Amos, Esaias, Osee filius Beeri, Joanas, Micheas, Raban, Johel filius Batuel, Jeremias filius Helciae Sacerdotis, Sophonias, Buz, Ezechiel, Urias, Sameas, Ambacuc, Naum, Daniel, Malachias, Aggaeus, Zacharias, et sub Christo Simeon et Joannes Baptista.

Item Mulieres Prophetissae, Sarra, Rebecca, Maria soror Moysi, Debbora, Oliba, et sub Christo Anna, Elisabeth, Maria quae genuit Christum.

NOMINA REGUM.

Saul de Tribu Benjamin.

Postquam autem translatum est regnum in Tribum Juda, David, Salomon, Roboam, Abia, Asa, Josaphat, Joram, Ochozias, Joatham, Achaz, Ezechias, Manasses, Amos, Josias, Joachim, Eliachim, Sedecias, et Jeconias: sub hoc transmigratio facta est sub Nabuchodonosor.

Nomina Regum, qui regnaverunt in Samaria super decem Tribus ex quo regnum divisum est.

Jeroboam filius Nabath annis XXII.

Nabath filius ejus annis duobus.

Saba filius Achiae annis XXIV. Hic vindicavit domum Jeroboam.

Hela filius Base annis duobus.

Zambri annis XII.

Achab filius ejus annis XXII.

Ochosias, filius Achab, et Joram filius Jeconiae, annis XII. Sub hoc filios suos et stercus columbinum hi qui erant in Samaria manducaverunt.

Jehu, filius Namsi, annis XXVIII. Hic in initio pius fuit: fecit vindictam super domum Achab, occisis Joram et Jezabel, et Ochosia Rege Juda.

Joachaz annis XVII.

Joas filius ejus annis XVI. Hic Amasiam Regem occidit, et destruxit de muro Jerusalem cubita CCCC.

Jeroboam, filius Joas, annis XV. P 420

Azarias, filius Jeroboam, mensibus tribus.

Selem, filius Abia, mense uno.

Unornane, filius Gadi, annis decem.

Falacias Manaae annis duobus.

Facea, filius Romeliae, annis decem. Hic obsedit Jerusalem, regnante Achaz, non possedit eam.

Osee, filius Dale, annis octo. Sub hoc decem tribus transmigratae sunt in regione Medorum a Salmanassar, qui et ipsum Osee conligatum habens abiit, regnante Achaz super duas Tribus in Jerusalem.

NOMINA SACERDOTUM.

Aaron genuit Eleazar, Finees, Achias, Razaza, Moriat, Arnaria, Amitob, Settis, Achivas, hujus filius Helias Propheta, et Salon, Joram, Amos Joadae filius, Sedecias, Sedecia, Jehel, Uria, Tieem, Salon qui genuit Celciam, cujus filius Hieremias Propheta et Azarias filius Azazae, Sareu, Josedech qui genuit Jesum qui fuit Sacerdos, cum instauraretur templum post captivitatem, Celicias, Joachim, Caedue.

Item alia patria, ex qua fuit Ezechiel Propheta: Jode, Fa-

tuea, Amorius, Zadiar, Samuhel, Evexia, Melchius, Salon, Comorius, Barracim, Soffonias, Maxses, Celcius, Buzi, Ezechiel.

Item alia patria, unde Heli Sacerdos, cujus filii Finees et Ofin rapiebant immolationem: Princeps patriae de Filiis Gaad, Achimelech, Habiathar, Uriu, Nathan, Heli.

Item patria Leviticum, unde fuit Samuhel Propheta: Chore qui restitit Mosi: filius hujus Helcana, Sufem et Abiar, Zeraam, Chelchanu, Samuel. Huic fuerunt duo filii munerum acceptatores, Johel et Habia.

Initium patriae Levitarum, unde sunt Sacerdotes, ministri et Levitae. Ambram filius Cahaad, filius Levi, filius Jacob. Levi genuit Gerson et Cahaad, et Merari. Filii autem Gerson Semei et Emeher. Hi filii Levitae et filii Cahaad, Ambram, Esaar Cefron, Odiel. Ambram genuit Moysen et Aaron, et Mariam. Aaron genuit ex Helisabet sorore Naasson, Nadab, et Abiud, et Eleazar, et Ithamar. Mortui sunt autem Nadab et Abiud offerentes ignem alienum. Post Aaron, Eleazar suscepit Sacerdotium, post Eleazarum, Finees. Ithamar autem et filius ejus: Isaar autem frater Ambram et ipse Levita. Hujus filii Chore et Nabith et Gazer: et filii Chore Air et Helcana et Abiasap. Hic Chore restitit adversus Moysen et Aaron, et Chao absorptus est in Viriseel. Cebron frater Amram, Aercius, filii ejus Misahel, Elisaphath, et Setis, et Dile. Hi Levitae traditi sunt. Omnes autem Aaron et Filii ejus Arcae Testamenti, ut ministrarent ei, et tollerent eam, et facta est eis pars decima
V 237 Sacerdotibus initiata, et primogenita, et quae in sacrificiis constituta, et primogenito, et destinata Levitis dicta est lex, ut quaecumque acciperent a populo ex decimis, decimas darent Sacerdotibus, ut existimaretur eis tanquam oblatio. Initio eorum traditae sunt illis etiam civitates refugiorum sex, et harum prata sementia in circuitu cujusque civitatis cubiti duo millia, et hae civitates XLII. Sacerdotibus quidem decem, Levitis vero XXII.

Puto latius nos dixisse, quam speravimus, tamen necessaria pro his qui scrupulosius requirere volunt, et multa legerunt: quos existimo facile percipere, quae scripta sunt: sed et illi, qui pauca legerunt, facilius ad intellectum possunt pervenire ex illis, quae a nobis per breviatam inquisitionem declarata sunt.

MACEDONUM REGES JUXTA ALEXANDRINOS.

Alexander filius Philippi, post Darium annis VII.
Ptolemaeus Lagi socer, annis LII.
Ptolemaeus filius, Philadelfi, ann. XXXVIII.
Ptolemaeus filius, Evergetes, annis XXX.
Ptolemaeus, Evergetae filius, annis XXV.
Ptolemaeus Philopator, annis XVII.
Ptolemaeus frater, annis XXXII.

Ptolemaeus Fuscus, annis II.
Evergetes annis XXVI.
Ptolemaeus Alexus, annis XX.
Alexander frater Ptolemaei Alexae, annis XVIII.
Ptolemaeus Dionysius, an. XXIX.
Cleopatra filia, annis XXV.
Fiunt insimul anni CCCXLVI.

Sequentia absunt a Canisio.

IMPERATORES ROMANORUM.

Augustus annis LVII.
Tiberius annis XXII. mensibus VII. diebus XXIII.
Caïus annis tribus, mensibus novem.
Claudius annis XIII. mense, anno, diebus XXVIII.
Nero annis XIII. mensibus octo, diebus XXVIII.
Galba mensibus quinque, diebus XXVI.
Otho mensibus octo, diebus septem.
Vitellius mensibus novem, diebus XV.

* *

Titus annis tribus, mensibus duobus, diebus duobus.

* *

Trajanus annis XVII. mensibus octo, diebus sex. P 421
Hadrianus annis XX. mensibus decem, diebus XXVIII.
Antoninus pius ..... mensibus octo, diebus XXII.
Marcus annis XIX. mensibus quinque, diebus duodecim.
Commodus annis XII. mensibus octo, diebus XXIV.
Aelius Pertinax mensibus septem.
Julianus mensibus duobus, diebus septem.
Severus annis XIV.
Antoninus, cognomento Caracalla, Severi filius, annis sex, mensibus novem, diebus duobus.
Macrinus anno uno, diebus sex.
Antoninus annis sex, mensibus octo, diebus XXVIII.
ALEXANDER annis tredecim, diebus novem.

REGUM HEBRAEORUM.

Saul annis XXX. David annis XL. Salomon annis XL. Roboam annis XVII. Abia annis tribus, Asa annis XLI. Josafat annis XXV. Joram annis novem, Ocosias anno uno, Gotholia mater annis octo, Joas annis XL. Amessias annis XXXVIII. Ozias annis LVIII. Joatham annis XVI. Achas annis XVII. Ezechias annis XXXIX. Manasses annis LV. Amos annis duobus, Josias annis XXXV. Joachim frater Joachaz annis XI. Joachim filius Hemeras annis tribus captivitatis, Sedecias annis XI. Nabuchodonosor redux annis XV. Cymaroth filius annis XII. Baldasar frater annis XIV. Darius Assuerus annis XLIII. Cyrus anno primo. *Caetera deerant in MS. Exemplari.*

V 338

V. *)

ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ.

Μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὰ ,εφ' ἔτη ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἐπεδήμησεν ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ δὴ γεννηθεὶς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου Μαρίας, καὶ ἀρχομένου τοῦ τριακοστοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθὰ φησὶν ὁ Λουκᾶς, μηνὶ Ιανουαρίῳ, ἔν τε ἡμέρᾳ τρίτῃ τῆς ἑβδομάδος μετὰ κθ' ἔτη τῆς αὐτοῦ ἐπιφανείας, ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ιωάννου, καὶ ἄλλα πρὸς τούτοις τρία ἔτη θαυματουργίας, ,εφλγ' ἐνιαυτῷ ἀπὸ κτίσεως κόσμου [διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν] ἐσταυρώθη. Φαγὼν (γὰρ) τὸ σκιῶδες Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν, καὶ εἰσαγαγὼν τὸ αὐθεντικὸν τῇ πέμπτῃ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, ἥτις ἦν τῆς σελήνης ιδ'. τοῦ δὲ μηνὸς Μαρτίου κβ', Ινδικτιῶνος ιε', αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ φερούσῃ εἰς τὴν κγ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, παρεδόθη, καὶ σταυρωθεὶς, αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἀνέστη κε', ἡμέρᾳ κυριακῇ.

* ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ.

* Haec absunt in aliis Codd.

Τουτῶν δὲ οὕτως εἰρημένων τῶν ἀναγκαιοτάτων, ἐστὶν ἐπισημαίνεσθαι καὶ τὸ τῆς κοσμογενείας ἔτος, ἐν ᾧ τὴν ὑπερκόσμιον ἐν κόσμῳ πεποίηται σάρκωσιν ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου Μαρίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ιησοῦς Χριστός. Ην οὖν τὸ τηνικαῦτα ,εφ' ἔτος,
P 422 κατὰ τὴν ἐν δελτοῖς ἱεροῖς γραφὴν τῶν ἀπὸ Αδὰμ ἀριθμουμένων ἐτῶν. Εν τούτῳ γὰρ ὅ τε Εὐαγγελισμὸς γέγονε ἁγίας τῆς Παρθένου, καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς πάναγνος Γέννησις. Ετος δὲ ἦν ἡλίου μὲν ιγ'. σελήνης δὲ τὸ ι'. ἡμέρᾳ δὲ ἦν τῆς ἑβδομάδος, τοῦ μὲν Εὐαγγελισμοῦ β', τῆς δὲ Γεννήσεως δ'. οὕτω δὲ καὶ τὸ θεῖον αὐτοῦ Βάπτισμα τῷ ,εφλ' ἔτει γέγονεν· ἔτος δὲ ἦν ἡλίου μὲν τὸ ιδ', σελήνης δὲ τὸ πρῶτον, ἡμέρᾳ δὲ τῆς ἑβδομάδος γ'. Πάλιν δὲ τὸ σωτήριον αὐτοῦ Πάθος γέγονε τῷ ,εφλδ' ἔτει· ἔτος δὲ ἦν ἡλίου μὲν τὸ ε'. σελήνης δὲ τὸ ιδ'.

Δειχθέντος οὖν ἐν συντόμῳ τοῦ ,εφα' ἔτους ἐξ Αδὰμ ὄντος τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν, εὔλογον οἶμαι καὶ διαφορὰς ἐτῶν καὶ μηνῶν μικρὰ προσθῆναι, πολλῆς ἐκ τῆς τούτων ἀγνοίας ἐπιγινομένης τοῖς πολλοῖς πλάνης. Ερῶ δὲ τῶν ἐπισημοτέρων αὐτοῦ διαφορῶν τριχῶς διαιρουμένων· ἢ γὰρ κατὰ

---

*) Fragmenta duo quae Cangius chronico paschali subtexuit, tamquam ex Eusebii chronicis libris petita, rectissime post Pontacum eusebiana esse negavit, multis in eam rem argumentis congestis, Hieronymus de Prato, in egregio opere de chronicis Eusebii libris dissert. part. III. 5. Reapse in alio codice vaticano fragmenta haec non Eusebio, sed Severo tribuuntur, Σεβήρου ἐκ τῶν χρονικῶν; sive is est Se-

V.

EX EUSEBII CHRONICIS.

Expletis a mundo condito annis v. MD. cum hominibus conversatus est Dominus noster, incarnatus ex Sancta Virgine Maria, ac ineunte trigesimo ipsius anno, quemadmodum ait Sanctus Lucas, mense Januario, feria tertia hebdomadis, anno post ejus apparitionem XXIX. baptizatus est a Joanne, tribusque deinde annis quibus miracula edidit exactis, anno a mundi conditione VI. MDXXXIII. propter nostram salutem crucifixus est. Cum enim una cum discipulis umbratile Pascha comedisset, inducto alio authentico Paschate, feria v. hebdomadis, in qua erat XIV. Lunae, mensis vero Martii XXII. Indictione XV. ipsa nocte in ejusdem mensis XXIII. progrediente, traditus est et crucifixus, ipsa die resurrexit XXV. die Dominica.

EX EJUSDEM EUSEBII CHRONICIS.

Hisce dictis ac praemissis, operaepretium videtur ut indicemus annum ab orbe condito, quo Dominus noster Jesus Christus in mundo admirandam ac superexcellentem illam fecit Incarnationem ex Sancta Virgine Maria. Erat autem tunc annus v. MD. quemadmodum anni ab Adamo in libris sacris putantur. Illo quippe, Virginis Annuntiatio, et ex illa, castissima Nativitas facta est. Annus autem solis erat XIII. lunae X. feria vero hebdomadis, ac Annuntiationis quidem II. Nativitatis autem IV. atque adeo divinus ejus Baptismus contigit anno v. MDXXX. quo annus solis erat XIV. lunae I. feria hebdomadis III. Rursum vero salutaris illius Passio facta est anno v. MDXXXIII. quo annus solis fuit v. lunae XIV.

Enimvero breviter demonstrato v. MDI. anno ab Adamo, quo Christi secundum carnem Natalis contigit, annorum et mensium differentias praestat modo subdere, quod ex eorum ignoratione plurimos errare contingat. Pauca autem dicam duntaxat de insignioribus illorum discriminibus, quae quidem

---

verus ille antiochenus, cuius reliquias aliquot inter commentarios ad Danielem legimus, sive alius quilibet et tot Severis, quorum varia scripta a bibliographis commemorantur. Certe verum auctorem illorum fragmentorum, Eusebio perperam adtributorum, nunc demum, ut arbitror, deprehendisse non inutile est. MAIUS Novae Collect. Vatic. vol. I. p. 222.

διαφορὰς ἐθνῶν τοὺς αὐτοὺς ἐχόντων χρόνους ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχομένων ἀρχῆς, περὶ δὲ τὰ ὀνόματα διαφερόντων, ἢ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ πρᾶγμα, διαφωνούντων μὲν περὶ τὰ ὀνόματα, περὶ δὲ τὰς ἀρχὰς τῶν ἐτῶν ἐν δυσὶν ἢ τρισὶν ἡμέραις, ἢ τὸ πλεῖστον ἑπτὰ προαρχομένων τοῦ ἔτους, ἢ τοῦ μηνὸς, ἢ τὰς μὲν τῶν μηνῶν ἀρχὰς τὰς αὐτὰς ἐχόντων, τοῦ δὲ ἔτους ἄλλως. Ρωμαῖοι τοίνυν καὶ Ελληνες τὰς μὲν τῶν μηνῶν ἀρχὰς τὰς αὐτὰς ἔχουσι, περὶ δὲ τὰ ὀνόματα μόνον διαφέρονται. Ο γὰρ πρὸς τῶν Ρωμαίων, φέρε
V 339 εἰπεῖν, Απρίλλιος καλούμενος πρὸς Ελλήνων Ξανθικὸς ὀνομάζεται, καὶ τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἔχει· ἡ πρώτη γὰρ τοῦ Ξανθικοῦ πρώτη καὶ τοῦ Απριλλίου πέφυκε. Τὴν δὲ τοῦ ἔτους ἀρχὴν οἱ μὲν Ελληνες ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ποιοῦντες, οἱ δὲ Ρωμαῖοι ἀπὸ τοῦ Ιανουαρίου· καὶ οὕτω Ρωμαῖοι καὶ Ελληνες τὰς αὐτὰς μὲν τῶν μηνῶν ἀρχὰς ἔχουσιν, οὐ τὰς αὐτὰς δὲ ἀρχὰς τοῦ ἔτους. Πάλιν δὲ Ελληνες καὶ Αλεξανδρεῖς, καὶ Αἰγύπτιοι τὰς αὐτὰς μὲν ἀρχὰς τοῦ ἔτους ἔχουσι, τουτέστιν ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ τοῦ Θὼθ ἄρχονται τοῦ ἔτους, οὐ κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας· ἀλλ' οἱ μὲν Ελληνες ἀρχὴν ἔτους καὶ Ινδίκτου ἔχουσιν τὴν πρώτην τοῦ παρὰ Ρωμαίους Σεπτεμβρίου μηνός· οἱ δὲ Αλεξανδρεῖς πρὸ τριῶν ἡμερῶν τῆς πρώτης τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, τουτέστιν κθ' τοῦ Αὐγούστου μηνός. Διαφέρουσι δὲ καὶ κατὰ τοὺς μῆνας, ὅτι ἀνὰ τριάκοντα ἡμερῶν οἱ Αλεξανδρεῖς ἑκάστῳ μηνὶ δίδωσιν, ὡς εἶναι τξ' ἡμερῶν τοὺς ιβ' τοὺς παρ' αὐτοῖς μῆνας, αἵ τινές εἰσιν τξ' ἡμέραι· συμπληροῦνται δὲ τῇ κγ' τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, κατ' ἔτος, καὶ ποιοῦσιν ἄλλον μῆνα πεντήμερον ἀπὸ τῶν λοιπῶν πέντε ἡμερῶν, ἤτοι
P 423 κδ', καὶ κε', καὶ κς', καὶ κζ', καὶ κη'. Εὰν δὲ καταντήσῃ τετραετηρικὸς, τουτέστι Βίσεκτος, ἓξ γίνονται αἱ τοιαῦται Επακταὶ λεγόμεναι παρ' αὐτοῖς, καὶ κατὰ δ' ἔτη, ἑξήμερος. Οἱ δὲ παλαιοὶ
V. Petav. lib. 5. auct. cap. 3. Αἰγύπτιοι τξε' ἡμερῶν τιθέμενοι τὸν ἐνιαυτὸν μόνον, καὶ οὐχὶ τξε', ὡς οἱ Ρωμαῖοι, καὶ Ελληνες, καὶ Αλεξανδρεῖς, κατὰ ,αυξ' ἔτη. Καὶ αὐτοὶ μετὰ τῶν Αλεξανδρέων τε καὶ Ελλήνων τῆς τοῦ ἔτους ἀπάρχονται, καὶ μετὰ δ' ἔτη πρὸ μιᾶς ἡμέρας, τουτέστι τῇ κη' τοῦ Αὐγούστου μηνός· καὶ οὕτως κατὰ δ' ἔτη μίαν ἡμέραν προλαμβάνοντες διὰ τῶν εἰρημένων ,αυξ' ἐτῶν, ἀποκαθίσταται. Τετράκις γὰρ τξε' γίνονται χίλια υξ'. Ο δὲ κατὰ Ιουδαίους ἐνιαυτὸς, καὶ οἱ μῆνες, ἤτοι κατὰ τὴν θείαν νομοθεσίαν, καὶ ὀνόματι καὶ πράγματι πρὸς Ελληνας, καὶ Ρωμαίους, καὶ Αἰγυπτίους διενήνοχε. Τοὺς μὲν γὰρ μῆνας σεληνιακοὺς ἄγει ἀνὰ κθ' ἡμερῶν, καὶ συμπληρουμένων τῶν ιβ' εἰς τνδ' ἡμέρας, ποιεῖ κατὰ γ' ἔτη τὸν λεγόμενον ἐμβόλιμον μῆνα, ἐπισυναγόμενον ἡμέραις λγ' τρεισκαιδέκατον. Τὴν δὲ τοῦ ἔτους μεσομηνίαν τοῦ παρ' αὐτοῖς λεγομένου Νισὰν, ἤτοι τοῦ κε' τοῦ Μαρτίου μηνὸς ἔχει πάντοτε, ἥτις ἐστὶ πρωτόκτιστος ἡμέρα, ἐν ᾗ τόδε τὸ πᾶν ἐκ μὴ ὄντων εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν ὁ Θεὸς κατ' αὐτὴν εὐδοκίᾳ τοῦ Πατρὸς, καὶ συνεργίᾳ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἐνοικήσας ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ Μητρὶ καὶ Παρθένῳ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐνανθρώπησε, καὶ κατ' αὐτὴν καὶ

triplicia sunt: vel enim secundum nationum differentias, quae eosdem habent annos ab eodem coeptos principio, sed in nominibus diversos, vel etiam in nominibus et rebus, cum in nominibus scilicet, in annorum autem initiis duobus vel tribus, aut ad plurimum in septem diebus dissentiant, dum anni vel mensis praevertunt initia, ac denique in mensibus eadem habentibus principia, aliter autem anno. Romani igitur et Graeci eadem mensium habent initia, sed in nominibus tantum differunt. A Romanis quippe qui vocatur Aprilis, a Graecis Xanthicus appellatur, idemque habet principium: primus enim dies Xanthici primus est dies Aprilis. Jamvero annum ineunt Graeci a Septembri, Romani autem a Januario, sicque Romani et Graeci eadem habent mensium, non vero annorum principia. Rursum Graecis et Alexandrinis ac Aegyptiis eadem sunt annorum initia, cum ipso eodem mense Thoth, non vero diebus iisdem annum ineant. Sed ac anni et Indictionis initium ducunt Graeci primo mensis a Romanis appellati Septembris die: Alexandrini autem primum Septembris mensis diebus tribus praevertunt, xxix. scilicet mensis Augusti anno inito. Differunt etiam circa menses, dum singulis mensibus xxx. dies adscribunt, ita ut cccLx. diebus constent xII. eorum menses, quot ii dies conficiunt: complentur vero vicesimo tertio ipsius Augusti annis singulis, aliumque efficiunt mensem quinque dierum ex reliquis v. diebus, scilicet xxiv. xxv. xxvi. xxvii. et xxviii. Si vero quadriennium occurrat, id est Bissextus, sex fiunt ejusmodi Epactae, uti ab iis vocantur, singulis quadrienniis, sex dierum. Veteres porro Aegyptii cccLxv. dies duntaxat anno adscribebant, non vero cccLxv. quemadmodum Romani, Graeci, et Alexandrini per annos MCCCCLX. Ac ipsi cum Alexandrinis et Graecis anni principium ineunt, et post iv. annos ante unum diem, scilicet xxviii. die mensis Augusti: sicque singulis iv. annis praeverso die uno, propter praedictos MCCCCLX. annos, restituitur. Quater enim cccLxv. conficiunt MCCCCLX. Annus porro et menses secundum Judaeos, seu secundum divinam legem, nomine et re a Graecis, Romanis et Aegyptiis differunt. Mensibus enim lunaribus, singulis dierum xxix. eorum annus constat, iisque xII. mensibus completis intra dies cccLIV. facit in tertio quovis anno mensem decimum tertium, colligitque dies xxxIII. Habet autem omnino medium anni mensem, quem Nisan vocant, seu xxv. mensis Martii, qui primus est dies a Deo conditus, quo quidquid est, produxit ex nihilo Deus secundum Patris propositum et cooperationem Sancti Spiritus, qui habitans in sancta sua Matre et Virgine, ipsomet anno incarnatus est, ac ipsomet die ex

ἐκ τάφου ἀνέστη. Αὐτὴ τοίνυν καὶ ἡμῖν κατὰ τὴν τοῦ Θεοῦ ἁγίαν Ἐκκλησίαν ἀρχὴ ἔτους ἔστω πάντοτε, καθ' ὃν καὶ τὸ ἅγιον Πάσχα εὑρίσκοντες εἰς Κυριακὴν ἐμπίπτον μετὰ τὴν ιδ' τῆς σελήνης τοῦδε τοῦ μηνὸς, οὐκ Ἰουδαϊκῶς, ἀλλ' Ἀποστολικῶς ἐκτελοῦμεν, κατὰ φυσικὴν καὶ θεοπαράδοτον μέθοδον. Οὐκοῦν πάντες οἱ μὴ λέγοντες τῷ ,εφλδ' ἔτει γεγονέναι τὸ πρῶτον κυριακὸν Πάσχα, οὔτε τὴν παρ' Ἑβραίοις τὸ τηνικαῦτα ιδ' τῆς σελήνης, καὶ κγ' τοῦ Μαρτίου μηνὸς καταντήσασαν τῇ μεγάλῃ τοῦ σωτηρίου πάθους Παρασκευῇ σώζουσαι δεῖξαι, οὔτε τὴν Ἀναστάσιμον δεσποτικὴν Κυριακὴν τῇ κε' τοῦ Μαρτίου μηνὸς, οὔτινος μὴ δεικνυμένου, ψευδεῖς αὐτόθεν αἱ παρ' αὐτοῖς εὑρίσκονται ψῆφοι.

P 424

VI.

V 340

ΗΣΥΧΙΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΙΝ.

Ἐν τῷ μβ' ἔτει τῆς Βασιλείας Αὐγούστου, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε', ἡμέρᾳ ς', ὥρᾳ ζ' τῆς ἡμέρας, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου Μαρίας, ἔτους κατὰ Ἀντιοχεῖς ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως [καὶ σταυρώσεως] ς'. Συνάγεται γὰρ ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Φαλὲκ υἱοῦ Ἐβερ ἔτη τρισχίλια, καὶ ἀπὸ τοῦ Φαλὲκ ἕως μβ' ἔτους τῆς Βασιλείας Αὐγούστου ἔτη ,ϵϡξζ', καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ὁ Σωτὴρ τοῖς ἀνθρώποις ἔτη λγ', ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως [καὶ σταυρώσεως] ἔτη ,ς' πλήρη. Ὁ γὰρ Φαλὲκ, κατὰ τὴν προφητείαν Μώσεως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. Ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ς' ἡμέρᾳ πλάσας ὁ Θεὸς, καὶ ἑξῆς ὑπέπεσεν τῇ ἁμαρτίᾳ, οὕτως καὶ τῇ ς' ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος ἐπὶ τῆς γῆς ἦλθεν, καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ καὶ ἡ θεία γραφὴ, λέγουσα· Ἡμέρα Κυρίου ὡς χίλια ἔτη. Ἅτινα καὶ Κλήμης, καὶ Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος οἱ θεοφιλέστατοι χρονογράφοι ἐξέθεντο ὁμοφρονήσαντες, ὅτι τῇ ς' χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν ἐφάνη ὁ Κύριος κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ς' ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ῥυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. Ἕτεροι δὲ φασὶν ὅτι τῷ ,εφ' ἔτει ἦλθεν Κύριος· ἀλλ' οὐ πολλοὶ συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο, ἐν δὲ τῷ ς' ἔτει πάντες οἱ ἀκριβεῖς συγγραφεῖς συμφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει μᾶλλον διδάσκουσα εἰς τὸ ,ς ἔτος φανῆναι τὸν Κύριον ἄνθρωπον.

Desunt in Cod. Colb. ,ϵϡξζ'.

---

sepulcro resurrexit. Nobis proinde omnimodo sit hic dies anni principium, prout est in sancta Dei Ecclesia, juxta quem sancto Paschate occurrente in diem dominicum post xiv. lunae istius mensis, non Judaïce sed Apostolice illud peragamus juxta naturalem nobisque traditam methodum. Quotquot igitur non dicunt extitisse primum Dominicum Pascha anno v. MDXXXIV. vel apud Hebraeos xiv. lunae, et XXIII. Martii mensis magna salutaris Passionis Parasceve, ac Resurrectionis Dominicam xiv. Martii mensis die tum non occurrisse, cum id minime demonstrare possint, falsi protinus convincuntur eorum calculi.

VI.

EX HESYCHII HOMILIA IN NATALEM CHRISTI.

Anno XLII. imperii Augusti, mense Decembri, die xxv. feria VI. hora VII. diei, incarnatus est Dominus noster Jesus Christus ex sancta Virgine Maria, anno, juxta Antiochenos, a mundo condito usque ad Christi Nativitatem [et crucifixionem] VI. M. Colliguntur enim ab Adamo usque ad Phalec filium Eber anni III. M. et a Phalec usque ad XLII. annum imperii Augusti, anni v. MDCCCCLXVII. ac deinceps cum hominibus conversatus est Salvator annis XXXIII. ita ut ab Adamo usque ad Christi Natalem et crucifixionem conficiantur anni VI. M. pleni. Phalec quippe, juxta Moysis Prophetiam, medium dicitur anni Christi apparitionis. Quemadmodum enim hominem die VI. creavit Deus, qui deinceps in peccatum incidit, sic et millenarii die VI. in terram venit, illumque salvum fecit. Hoc enim indicat divina Scriptura, dum ait, *Dies Domini ut mille anni.* Quae quidem etiam Clemens, ac Theophilus, et Timotheus piissimi temporum indagatores consensu unanimi sunt interpretati, sexto scilicet annorum millenario apparuisse Dominum, juxta VI. dierum numerum formationis Adami, universis salvis factis hominibus. Alii autem dicunt venisse Dominum anno v. MD. sed pauci in hoc consentiunt, in anno vero VI. M. omnes accurati Scriptores conveniunt: sed vox prophetica veritatem longe magis probat, quae sexmillesimo anno incarnatum Dominum docet.

VII.

Ιστέον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τριακοντατριῶν ἐτῶν γενόμενος ὁ Χριστὸς κατὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς παρουσίαν ἐσταυρώθη, καὶ ἀπέθανεν ὡς ἄνθρωπος, καὶ τοῦτο ἀναμφίβολον παρὰ πᾶσιν ἐστίν. Οἱ οὖν λέγοντες ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη μὲν τὸ κατὰ σάρκα ἐν ἔτει ,εφ΄, ἐσταυρώθη δὲ ἀκολούθως ἐν ἔτει τῷ
P 425 ,εφλγ΄ ψεύδονται σφάλλοντες· καὶ πῶς, σαφὴς ἡ ἀπόδειξις. Συμψηφιζομένων γὰρ τούτων τῶν ἐξ ἀρχῆς ἁπάντων ἐτῶν τῶν ,εφλγ΄, καὶ περιοδευομένων ἐπὶ τῶν δεκαεννέα (τοσοῦτον γάρ εἰσιν οἱ κύκλοι τῆς σελήνης) εὑρίσκεται ὁμολογουμένως τέταρτος ὁ κύκλος τῆς σελήνης ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔτει, ἤγουν τῷ ,εφλγ΄. Τετάρτου δὲ ὄντος ἐκ παντὸς κύκλου τῷ τότε τῆς σελήνης, εὑρίσκεται διὰ τῆς ἀπταίστου τοῦ Πασχαλίου ψήφου τὸ Πάσχα τὸ νομικὸν αφ τῇ τριακοστῇ τοῦ Μαρτίου μηνὸς γενομένου κατὰ τὴν ιε΄ τῆς σελήνης, δηλονότι ἡμέρα. Οτε δὲ ἔπαθεν ὁ Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν τὸ σωτήριον πάθος, εἰκοστὴ τρίτη ἦν τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ ιδ΄ τῆς σελήνης,
V 841 ἑσπέρα δηλονότι τοῦ Πάσχα τοῦ νομικοῦ, ὃ καὶ προλαβὼν μίαν ἡμέραν ἔφαγεν ὁ Χριστὸς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, διὰ τὸ μέλλειν τελευτᾶν, ἤγουν τῇ μεγάλῃ πέμπτῃ, τῷ κβ΄ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, καὶ ιγ΄ τῆς σελήνης. Οὕτως οὖν εὑρίσκονται σφάλλοντες περὶ τὸν καιρὸν τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, οἱ λέγοντες αὐτὸν ἐν ἔτει ,εφ΄ γεννηθῆναι, ἀπὸ τοῦ προσκρούειν τὴν ψῆφον τοῦ νομικοῦ Πάσχα, καὶ ἐναντιοῦσθαι ταῖς γραφαῖς, καὶ τοῖς ὁμολογουμένοις ἐν τῷ πάθει τοῦ Σωτῆρος παρακολουθήμασιν. Οἱ δέ γε ἀκριβέστερον ἀναγράψαντες τοὺς χρόνους, καὶ τῆς ἀληθείας ὡς ἐπίσης ἐχόμενοι, λέγουσιν ὅτι ἡ μὲν τοῦ Θεοῦ Λόγου ἐνανθρώπησις γέγονε ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,εφϛ΄, τὸ δὲ σωτήριον αὐτοῦ πάθος, ἐπεὶ τριάκοντα τρεῖς χρόνους τοὺς πάντας, ὡς ὡμολόγηται, ἀνεστράφη ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ἔτει ,εφλθ΄. Οπηνίκα δὲ καὶ εὑρίσκεται δέκατος προτρέχων τῆς σελήνης κύκλος, ἐν τούτῳ δὲ ψηφιζόμενον τὸ Πάσχα εὑρίσκεται ἐν τῇ κδ΄ τοῦ Μαρτίου μηνὸς γινόμενον, τότε γὰρ φέρεται ἡ σελήνη ἐν ἡμέρᾳ σαββάτου· καὶ οὕτως φαίνεται συνᾴδειν ὁ χρόνος πάσῃ τῇ τότε ἀκολουθίᾳ. Εν γὰρ τῇ κγ΄ τοῦ Μαρτίου μηνὸς, ιδ΄ τῆς σελήνης, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ τὸ σωτήριον πάθος ἐπέστη Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, τῇ ἑσπέρᾳ δηλαδὴ τοῦ νομικοῦ Πάσχα, καὶ τῇ κε΄ τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἀνέστη, μετὰ τρεῖς δηλονότι τοῦ ἀποθανεῖν ἡμέρας, συντρεχόντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων τοῦ καιροῦ ἐκείνου παρατηρημάτων, κατὰ τὸν προκείμενον τοῦ σοφοῦ Χρυσοστόμου ἀκριβασμὸν τῆς τε ἰσημερίας καὶ τῆς πανσελήνου, καὶ τῆς ἐκπτώσεως τοῦ πρωτοπλάστου, καὶ πασῶν τῶν λοιπῶν προθεσμιῶν,

VII.

EX ANONYMO,

DE CHRISTI NATIVITATIS ET PASSIONIS ANNIS.

Illud etiam observandum, Christum, cum annorum esset XXXIII. ex quo in terra apparuit, crucifixum fuisse ut hominem: idque indubitatum apud quosvis manet. Qui igitur Christum natum esse secundum carnem anno V. MD. ac consequenter anno V. MDXXXIII. fuisse cruci affixum, falsum dicunt, aliosque fallunt: qua vero ratione, evidens est demonstratio. Computatis quippe universis iis a mundo condito an. V. MDXXXIII. ac in decemnovennales periodos partitis, (tot enim sunt cycli lunae) quartus cyclus lunae absque ulla controversia invenitur eo anno, seu V. MDXXXIII. Cum vero quartus omnino sit hoc ipso anno lunae cyclus, ex certissima Paschali putatione sequitur ipso XXX. Martii mensis die legale Pascha reperiri, ac XV. lunae, scilicet die. Quando autem Christus pro nobis salutarem passionem obiit, XXIII. erat Martii mensis, et XIV. lunae, vespere scilicet Paschatis legalis, quod quidem uno die praevertens Christus cum discipulis suis comedit, quia mortem erat subiturus, seu magna quinta, XXII. mensis Martii, et XIII. lunae. Sic igitur circa Christi secundum humanitatem nativitatis tempus falli reperiuntur, qui anno V. MD. natum dicunt, cum errent in legalis Paschatis computo, et sacris Scripturis adversentur, ac receptis in Salvatoris passione consequentiis. Qui porro aliqua cum accuratione tempora descripserunt, ac veritati perinde institerunt, Dei nostri Verbi inhumanationem factam aiunt anno a mundi conditu V. MDVI. salutarem vero illius Passionem, (quandoquidem triginta tres annos integros, uti in confesso est, in terra est conversatus) anno V. MDXXXIX. Cum autem invenitur decimus praecurrens lunae cyclus, in eo et computatum Pascha, XXIV. mensis Martii esse reperitur. Tum enim occurrit luna XV. in die sabbati, sicque universae ac omnimodae consecutioni tempus concinere apparet. Nam XXIII. mensis Martii, XIV. lunae, feria VI. salutarem Passionem passus est Christus Deus noster, vespere scilicet Paschatis legalis, ac XXV. ejusdem mensis Martii resurrexit, post tres nempe ex quo mortuus est dies, concurrentibus aliis omnibus temporis istius observationibus, juxta accuratam docti Chrysostomi examinationem aequinoctii, ac plenilunii, et lapsus primi a Deo conditi hominis caeterorumque

ὧν ὁ Χρυσόστομος τρανοτέρως διεξῆλθε, ὡς προείπομεν, αὐτῷ εἰς τὸ Πάσχα λόγῳ αὐτοῦ, οὗ ἡ ἀρχή, Χθὲς, ἀδελφοὶ, περὶ τῆς προθεσμίας τοῦ Πάσχα.†)

P 426
V 342
Vide Notas ad p. 212.

VIII.*)

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ Ο′ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

Δωροθέου Επισκόπου Τύρου, ἀρχαίου ἀνδρός, πνευματοφόρου, καὶ μάρτυρος γεγονότος ἐν τοῖς καιροῖς Λικινίου καὶ Κωνσταντίνου τῶν βασιλέων.

Οὗτος ὁ προλεχθεὶς ἀοίδιμος ἀνὴρ καὶ συγγράμματα καταλέλοιπεν Ῥωμαϊκά τε καὶ Ἑλληνικά, ἐπειδήπερ καὶ ἑκατέρων τῶν γλωσσῶν ἔμπειρος ὑπῆρχεν· γέγονε δὲ καὶ πολυΐστωρ δι᾽ εὐφυΐαν. μετὰ τὴν τελευτὴν Διοκλητιανοῦ καὶ Λικινίου κατέλαβε καὶ αὐτὸς τὴν ἰδίαν παροικίαν, καὶ ἦν ἰθύνων τὴν ἐν Τύρῳ ἐκκλησίαν μέχρις Ἰουλιανοῦ τοῦ τυράννου. καὶ ἐπειδήπερ οὐκ αὐτοφανῶς, ἀλλὰ κρυπτῶς διὰ τῶν ἀρχόντων Ἰουλιανὸς ἀνῄρει τοὺς χριστιανούς, πάλιν ὁ Δωρόθεος κατέλαβεν τὴν Ὀδησσὸν πόλιν, ἔνθα καὶ συσχεθεὶς ὑπὸ τῶν Ἰουλιανοῦ ἀρχόντων, καὶ πολλοὺς αἰκισμοὺς ὑπομείνας, ἐν βαθυτάτῳ γήρᾳ διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν, ἑκατὸν καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἤδη τυγχάνων. οὗτος τοίνυν ὁ μέγας πρεσβύτης καὶ συγγράμματα ἡμῖν ἐκκλησιαστικὰ καταλέλοιπεν, ἐν οἷς καὶ τὰ περὶ τῶν ο′ μαθητῶν τοῦ σωτῆρος ἱστόρησεν, καὶ ἔνθα ὁ καθεὶς τῶν προφητῶν καὶ ἀποστόλων τὸν βίον ἐτέλεσεν. ἐν πρώτοις μὲν τοὺς ο′ ἐκείνους εἶναι λέγει, ὧν οἱ πλείους καὶ ἐπίσκοποι ἐν διαφόροις παροικίαις ἐγένοντο, ὧν καὶ ὁ θεῖος ἀπόστολος ἐν τοῖς ἀσπασμοῖς αὐτοῦ μέμνηται. μετὰ γὰρ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν πάντας αὐτοὺς ἐπιστρέψαι σημαίνει καὶ ἐν τοῖς ἀποστόλοις γεγενῆσθαι, ὧν καὶ τὰς ἐπωνυμίας ὧδέ που οὗτος ἐπισημαίνεται λέγων.

---

†) Extat to. V. Savillii.

*) Libelli huius quum Leidae codicem praestantem servari meminissem, varietates eius a Geelio meo petii, statimque impetravi ab amicissimi viri comitate. Scriptus in membranis saeculo, ut Geelio videbatur, undecimo habet praeterea Palladii Historiam Lausiacam et alia quaedam, desinitque p. 430. cum vocabulo ἀπετμήθησαν.
8. Ὀδυσσὸν Paris., Ὀδύσσοῦ Leid. 12. οὕτως LP. 15. βίων LP. 16. ἐγένοντο L, γένοντο P. 18. τὴν om. L. 19. ἐπιστρέψαι] ἐπιστέψαι L, ἐπιτρέψαι P. 20. οὗτος] οὕτως LP.

omnium terminorum, quae quidem is diserte ac aperte explanavit, uti diximus, in sermone in Pascha, cujus initium, *Hodie, fratres, de terminis Paschatis*, etc.

VIII.

DE SEPTUAGINTA DOMINI DISCIPULIS COMMENTARIUS

Dorothei Episcopi Tyri, viri antiqui, et spiritualis, quique Martyrium passus est Licinii et Constantini Imperatorum temporibus.

Hic inclytus praedictus vir Romanos et Graecos commentarios reliquit: utramque enim linguam multasque historias, ut erat singulari ac excellenti ingenio, apprime calluit. Post obitum Diocletiani et Licinii, ad suam profectus est paroeciam, Tyrique Ecclesiam rexit usque ad Juliani tyranni tempora. Verum cum non palam, sed Christianos clam per suos Praefectos interficeret Julianus, rursum Odyssum urbem venit, ubi a Juliani Praefectis comprehensus, multisque toleratis opprobriis, in extrema senectute propter Christi confessionem in ipsis tormentis vitam exuit, cum annorum esset centum et septem. Hic igitur magnus senex scripta Ecclesiastica nobis reliquit, in quibus de septuaginta etiam Salvatoris Discipulis disseruit, et ubi unusquisque Prophetarum et Apostolorum vitam finiit. Ac in primis septuaginta illos esse ait, quorum etiam complures variis in provinciis Episcopi extitere, quorum divinus meminit Apostolus in suis salutationibus. Quippe post Salvatoris nostri ex mortuis Resurrectionem, hos omnes missos fuisse indicat, et inter Apostolos numeratos fuisse, quorum nomina hisce verbis recenset.

α΄. Ἰάκωβος ὁ ἀδελφὸς τοῦ κυρίου καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ κυρίου γενόμενος.

β΄. Κλεοπᾶς ὁ ἀνεψιὸς τοῦ κυρίου καὶ δεύτερος ἐπίσκοπος Ἱεροσολύμων, ὃς καὶ εἶδεν αὐτὸν μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

γ΄. Ματθίας ὁ ἀναπληρῶν τὸν ἀριθμὸν τῶν δώδεκα ἀποστόλων.

δ΄. Ταδδαῖος ὁ τὴν ἐπιστολὴν Αὐγάρῳ τοπάρχῃ ἀποκομίσας ἐν Ἐδέσσῃ καὶ ἰασάμενος αὐτοῦ τὸ πάθος.

P 427 ε΄. Ἀνανίας ὁ βαπτίσας τὸν ἅγιον Παῦλον καὶ Δαμασκοῦ μετέπειτα γενόμενος ἐπίσκοπος.

ς΄. Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς ὁ εἷς τῶν ἐκλελεγμένων ὑπὸ τῶν ιβ΄ ἀποστόλων εἰς διακονίαν.

ζ΄. Φίλιππος ὁ εἷς τῶν ζ΄, ὁ καὶ Σίμωνα καὶ τὸν εὐνοῦχον βαπτίσας, καὶ ἐν Τράλλεσι τῆς Ἀσίας γεγονὼς ἐπίσκοπος.

η΄. Πρόχωρος ὁ εἷς τῶν ζ΄ καὶ ἐπίσκοπος Νικομηδείας τῆς Βιθυνίας γενόμενος.

θ΄. Νικάνωρ ὁ εἷς τῶν ζ΄, ὃς κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἀπέθανεν καθ' ἣν ὁ ἅγιος Στέφανος σὺν δισχιλίοις ἄλλοις τῶν ἠλπικότων εἰς τὸν Χριστόν.

V 343 ι΄. Τίμων ὁ εἷς τῶν ζ΄, ὃς ἐπίσκοπος Βόστρης τῆς Ἀράβων γενόμενος ἐκαύθη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων.

ια΄. Παρμενᾶς ὁ εἷς τῶν ζ΄, ὃς ἐπ' ὄψεσιν τῶν ἀποστόλων ἀπέθανεν ἐν τῇ διακονίᾳ αὐτοῦ.

ιβ΄. Νικόλαος ὁ εἷς τῶν ζ΄, ὃς ἐπίσκοπος Σαμαρείας γενόμενος ἑτεροδόξησεν ἅμα τῷ Σίμωνι.

ιγ΄. Βαῤῥαβᾶς ὁ μετὰ Παύλου τῷ λόγῳ διακονήσας πρῶτος ἐν Ῥώμῃ τὸν Χριστὸν ἐκήρυξεν, ἐπίσκοπος Μεδιολάνου μετέπειτα γεγονώς.

ιδ΄. Μάρκος, ὃς ὑπὸ Πέτρου τοῦ ἀποστόλου ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας ἐγένετο καὶ εὐαγγελιστής.

ιε΄. Σιλᾶς ὁ σὺν τῷ Παύλῳ τῷ λόγῳ διακονήσας καὶ ἐν Κορίνθῳ ἐπίσκοπος γεγονώς.

ις΄. Λουκᾶς, ὃς κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν τὸ εὐαγγέλιον σὺν τῷ Παύλῳ ἐκήρυξεν.

ιζ΄. Σιλουανὸς ὁ σὺν τῷ Παύλῳ τῷ λόγῳ διακονήσας Θεσσαλονίκης ἐπίσκοπος γέγονεν.

ιη΄. Κρήσκης, οὗ μέμνηται ὁ ἀπόστολος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον δευτέρᾳ ἐπιστολῇ, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Χαλκηδόνος τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἐγένετο.

4. ἴδεν LP. 2. γενόμενος] γεγονὼς L. 3. Κλεωπᾶς LP. 15. Τράλεσι LP. 18. ὁ addit L. 20. τὸν addit L. 21. Τίμων L et interpretatio latina, Σίμων P. 25. ὃς om. L. 26. ἑτερόδοξος L. 27. Βαρνάβας L. τῷ λόγῳ addit L. 32. διακονήσας L, τῆς διακονίας P. 36. διακονήσας L, τῆς διακονίας P. 38. Κρήσκης] Κρισκης L, Κλήμης P.

I. Jacobus frater Domini, et primus Hierosolymitanus Episcopus ab ipso Domino constitutus.

II. Cleopas, Domini patruelis, secundus Hierosolymitanus Episcopus, qui et ipse illum vidit, postquam ex mortuis resurrexit.

III. Matthias, qui duodecim Apostolorum numerum explevit.

IV. Thaddaeus, qui Epistolam ad Abgarum Toparcham Edessam tulit, eumque a morbo sanavit.

V. Ananias, qui Sanctum Paulum baptizavit, posteaque fuit Damasci Episcopus.

VI. Stephanus primus Martyr, qui a duodecim Apostolis ad diaconatum assumptus est.

VII. Philippus unus ex septem, qui et Simonem et Eunuchum baptizavit, et Trallium Asiae urbis Episcopus extitit.

VIII. Prochorus, qui unus ex septem, ac Nicomediae Bithyniae urbis fuit Episcopus.

IX. Nicanor, unus e septem, qui ipsomet die obiit, quo Sanctus Stephanus, cum duobus millibus aliis in Christum credentium.

X. Timon, unus e septem, qui Bostrae Arabum Episcopus factus, vivus combustus est a Gentilibus.

XI. Parmenas unus e septem, qui coram Apostolis in suo diaconatu vita functus est.

XII. Nicolaus unus e septem, qui cum Episcopus esset Samariae, una cum Simone, Christianam religionem ejuravit.

XIII. Barrabas, qui cum Paulo Diaconi officio fungens, primus Romae Christum praedicavit, Mediolani Episcopus postea factus.

XIV. Marcus, qui a Petro Apostolo Episcopus Alexandriae ordinatus est, idem et Evangelista.

XV. Silas, qui cum Paulo Diaconiae sermoni praefectus, et Corinthi Episcopus fuit.

XVI. Lucas, qui per universam terram Evangelium cum Paulo praedicavit.

XVII. Silvanus, qui cum Paulo Diaconiae sermoni praefectus, Thessalonicae Episcopus extitit.

XVIII. Clemens, cujus meminit Apostolus in Epistola secunda ad Timotheum, Episcopus Chalcedonis in Gallia fuit.

ιθ′. Ἐπαίνετος, οὗ ὁ ἀπόστολος μέμνηται ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Καρθαγένης ἐγένετο.

κ′. Ἀνδρόνικος, οὗ ὁ ἀπόστολος μέμνηται ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Σπανίας ἐγένετο.

κα′. Ἀμπλίας, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ὀδησσοῦ ἐγένετο.

κβ′. Οὐρβανός, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς ἐπίσκοπος Μακεδονίας ἐγένετο.

κγ′. Στάχυς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται,
P 428 ὃν καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος τὴν Ποντικὴν θάλασσαν διαπλέων ἐν Ἀργυροπόλει τῆς Θρᾴκης ἐπίσκοπον τοῦ Βυζαντίου κατέστησεν.

κδ′. Ἀπελλῆς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος Ἡρακλείας ἐγένετο.

κε′. Φύγελλος τὰ Σίμωνος φρονήσας Ἐφέσου ἐπίσκοπος ἐγένετο.

κϛ′. Ἑρμογένης, ὃς ἐν Μεγάροις καὶ αὐτὸς κατέστη ἐπίσκοπος.

κζ′. Δημᾶς, οὗ ὁ ἀπόστολος μνημονεύει ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον δευτέρᾳ ἐπιστολῇ ὅτι ἑτεροδοξήσαντες Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης ἀνέστησαν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ. ὁ δὲ Δημᾶς ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα κατέλιπεν τὸν εὐαγγελικὸν λόγον, καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἱερεὺς τῶν εἰδώλων ἐγένετο, περὶ οὗ καὶ Ἰωάννης ὁ ἀπόστολος ἔγραψεν, Ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, ἀλλ᾽ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν.

κη′. Ἀπελλῆς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος Σμύρνης ἐγένετο πρὸ τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου.

κθ′. Ἀριστόβουλος, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς Βρεττανίας ἐπίσκοπος ἐγένετο.

λ′. Νάρκισσος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους, ὃς καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος Ἀθηνῶν γέγονεν.

V 344 λα′. Ἡρωδίων, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Πατρῶν ἐγένετο.

λβ′. Ἄγαβος ὁ ἐν ταῖς Πράξεσιν τῶν ἀποστόλων μνημονευόμενος, ὃς καὶ προφητικοῦ χαρίσματος ἠξιώθη.

λγ′. Ῥοῦφος, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος Θηβῶν ἐγένετο.

λδ′. Ἀσύγκριτος, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολῇ μέμνηται, ὃς καὶ αὐτὸς ἐπίσκοπος Οὐρβανίας ἐγένετο.

2. Καρταγένης P, Χαρταγένης L. Caeterum sic ordinat L: Amplias, Andronicus, Epaenetus. 5. ἐν τῇ] ἐκ τῆς L. 6. Ὀδύσσου LP. 13. ὁ ἀπόστολος om. L. 18. ὁ om. P. 19. ὅτι ἑτεροδόξησαν ὅτε Φ. καὶ Ἑ. καὶ ἀνέστησαν P. 24. Ἀμπέλης P, Ἀπέλλης L. 28. Βρεττανίας P. ἐγένετο] γέγονεν L. 30. αὐτὸς om. P. 31. Ἡροδίων P. 32. ὁ om. P. 35. ὁ om. P. 36. Θηβῶν] Τρικανίας L. (Nonne pro Οὐρβανίας v. 38.?)

XIX. Epaenetus, cujus meminit Apostolus in Epistola ad Romanos, qui et Episcopus Cartaginis extitit.

XX. Andronicus, cujus meminit Apostolus in Epistola ad Romanos, qui et Hispaniae Episcopus fuit.

XXI. Amplias, cujus etiam meminit in Epistola ad Romanos, qui et Episcopus Odyssi fuit.

XXII. Urbanus, cujus pariter meminit in Epistola ad Romanos, qui Macedoniae Episcopus extitit.

XXIII. Stachys, cujus perinde mentionem agit in Epistola ad Romanos, quem Andreas Apostolus, dum Ponticum enavigaret mrre, Argyropoli Thraciae municipio, Byzantii Episcopum constituit.

XXIV. Apelles, de quo idem Apostolus meminit in Epistola ad Romanos, qui et Heracleae Episcopus fuit.

XXV. Phugellus, Simoniaca haeresi infectus, qui et Ephesi Episcopus fuit.

XXVI. Hermogenes, qui Megaris Episcopus est ordinatus.

XXVII. Demas, cujus meminit Apostolus in secunda ad Timotheum Epistola, Christum abnegavit, ac Phugellus et Hermogenes ejus doctrinam sunt amplexi. Demas vero saeculi hujus amore Evangelico verbo derelicto, idolorum factus est Sacerdos, de quo Joannes Apostolus haec scripsit: *Ex nostris egressi sunt, sed non erant ex nostris.*

XXVIII. Ampeles, cujus etiam meminit Apostolus in Epistola ad Romanos, is Smyrnae ante Sanctum Polycarpum Episcopatum obtinuit.

XXIX. Aristobulus, cujus pariter in Epistola ad Romanos meminit Apostolus, qui Britanniae fuit Episcopus.

XXX. Narcissus, cujus perinde meminit in Epistola ad Romanos, qui et Athenarum Episcopus extitit.

XXXI. Herodion, cujus meminit Apostolus in Epistola ad Romanos, qui et Patrarum Episcopus fuit.

XXXII. Agabus, cujus mentio fit in Actis Apostolorum, qui et prophetica gratia donari meruit.

XXXIII. Rufus, cujus in Epistola ad Romanos meminit Apostolus, qui et Thebarum fuit Episcopus.

XXXIV. Asyncritus, cujus mentio fit in Epistola ad Romanos, qui et Urbaniae Episcopus fuit.

λε'. Φλέγων, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Μαραθῶν ἐγένετο.

λς'. Ἑρμῆς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Δαλματίας γέγονεν.

λζ'. Πατροβᾶς, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος ἐν Ποτιόλοις γέγονεν.

λη'. Ἑρμᾶς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Φιλιπποπόλεως ἐγένετο.

λθ'. Λίνος ὁ μετὰ Πέτρον τὸν ἀπόστολον Ῥώμης ἐπίσκοπος γεγονώς.

μ'. Γάϊος, οὗ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς ἐπίσκοπος Ἐφέσου
P 429 ἐγένετο μετὰ Τιμόθεον τὸν μαθητὴν Παύλου τοῦ ἀποστόλου.

μα'. Φιλόλογος, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος γέγονεν ὑπὸ Ἀνδρέου ἀποστόλου ἐν Σινώπῃ.

μβ'. Ὀλυμπᾶς.

μγ'. Ῥοδίων, ὧν καὶ αὐτῶν ὁ ἀπόστολος μέμνηται, οἳ καὶ ἐν Ῥώμῃ ἅμα Πέτρῳ τῷ ἀποστόλῳ ὑπὸ Νέρωνος τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

μδ'. Λουκᾶς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας ἐγένετο.

με'. Ἰάσων, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ταρσοῦ ἐγένετο.

μς'. Σωσίπατρος, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Ῥωμαίους μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ἰκονίου ἐγένετο.

μζ'. Τέρτιος ὁ καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους γράψας ἐπιστολήν, ὃς δεύτερος ἐπίσκοπος Ἰκονίου ἐγένετο.

μη'. Ἔραστος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ὃς καὶ οἰκονόμος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις ἐκκλησίας γέγονεν καὶ ἐπίσκοπος μετέπειτα Πανιάδος.

μθ'. Κούαρτος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιστολῇ, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Βηρύτου γέγονεν.

ν'. Ἀπολλώς, οὗ καὶ αὐτοῦ ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους ἐπιστολῇ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Καισαρείας γέγονεν.

να'. Κηφᾶς, ὃν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν Ἀντιοχείᾳ ἤλεγξεν, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Κονίας ἐγένετο.

νβ'. Σωσθένης, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Κολοφωνίας ἐγένετο.

νγ'. Τυχικός, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς ἐπίσκοπος Κολοφωνίας ἐγένετο.

2. Μαραθῶνος P. 5. Πατρόβαν P. 8. Φιλιππουπόλεως P. 11. ὁ om. P. 16. ὃν καὶ αὐτὸν LP. μέμνηται ἀπόστολος P. οἳ L, ὃ P. 24. Εἰκονίου L. 25. Tertium inter Erastum et Quartum ponit L. 27. καὶ αὐτὸς P. 31. Βηρύττου P, Βιρίτου L. 32. Ἀπολώς L. 34. ὃν L, οὗ P. 36. ὁ om. P. 37. καὶ om. P. 39. Ἀνδριακῆς L. ἐγένετο] γέγονεν L.

XXXV. Phlegon, cujus meminit in Epistola ad Romanos, qui et Marathonis Episcopus extitit.

XXXVI. Hermes, cujus mentio est in Epistola ad Romanos, qui et Dalmatiae Episcopus fuit.

XXXVII. Patroban, cujus meminit Apostolus, qui et Puteolorum fuit Episcopus.

XXXVIII. Hermas, cujus meminit in Epistola ad Romanos, qui et Episcopus fuit Philippopoleos.

XXXIX. Linus, qui post Petrum Apostolum Romae Episcopus fuit.

XL. Caïus, cujus meminit Apostolus, qui et Ephesi Episcopus post Timotheum Pauli Apostoli Discipulum.

XLI. Philologus, cujus pariter meminit Apostolus, qui et Sinopes Episcopus ab Andrea Apostolo ordinatus est.

XLII. Olympas.

XLIII. Rhodion, cujus meminit Apostolus, qui et Romae una cum Petro Apostolo, sub Nerone capite plexus est.

XLIV. Lucas, cujus meminit in Epistola ad Romanos, qui et Episcopus Laodiceae Syriae fuit.

XLV. Jason, cujus meminit in Epistola ad Romanos, qui et Tarsi Episcopus fuit.

XLVI. Sosipater, cujus mentio est in Epistola ad Romanos, qui et Iconii Episcopus fuit.

XLVII. Tertius, qui Epistolam ad Romanos scripsit, qui secundus Iconii fuit Episcopus.

XLVIII. Erastus, cujus etiam in eadem Epistola meminit, qui et Hierosolymitanae Ecclesiae Oeconomus fuit, ac deinde Paniadis Episcopus.

XLIX. Quartus, cujus in eadem Epistola meminit, qui et Beryti fuit Episcopus.

L. Apollo, cujus meminit in Epistola ad Corinthios Apostolus, qui et Caesareae Episcopus extitit.

LI. Cephas, quem Antiochiae coarguit Paulus Apostolus, qui et Coniae fuit Episcopus.

LII. Sosthenes, cujus meminit Apostolus, Colophoniae Episcopus.

LIII. Tychicus, cujus meminit Apostolus, Colophoniae Episcopus.

νδ'. Ἐπαφρόδιτος, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολὸς μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ἀνδριακῆς γέγονεν.

νε'. Καῖσαρ, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς ἐπίσκοπος τοῦ Δοραχίου γέγονεν.

V 345 νς'. Μαρῖνος ὁ ἀνεψιὸς Βαρνάβα, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ἀπολλωνιάδος γέγονεν.

νζ'. Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος ἐν ταῖς Πράξεσιν τῶν ἀποστόλων, ὃς καὶ ἐπίσκοπος γέγονεν ἐν Ἐλευθεροπόλει.

νη'. Ἀρτεμᾶς, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς ἐπίσκοπος γέγονεν Δυστρίας.

νθ'. Κλήμης, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος λέγων, Μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὃς καὶ πρῶ-
P 430 τος ἐξ ἐθνῶν καὶ Ἑλλήνων ἐπίστευσεν εἰς τὸν Χριστόν, ὃς καὶ μετέπειτα ἐπίσκοπος Σαρδικῆς γέγονεν.

ξ'. Ὀνησιφόρος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς ἐπίσκοπος Κορωνίας γέγονεν.

ξα'. Τυχικός, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ πρῶτος ἐπίσκοπος Καλχηδόνος τῆς Βιθυνίας γέγονεν.

ξβ'. Κάρπος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ Βεροίας τῆς Θράκης ἐπίσκοπος γέγονεν.

ξγ'. Εὔοδος, ὃς μετὰ Πέτρον τὸν ἀπόστολον ἐπίσκοπος γέγονεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται.

ξδ'. Ἀρίσταρχος, οὗ καὶ αὐτοῦ μέμνηται ὁ ἀπόστολος, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Ἀπαμείας τῆς Συρίας γέγονεν.

ξε'. Μάρκος ὁ καὶ Ἰωάννης καλούμενος, οὗ ὁ Λουκᾶς ἐν ταῖς Πράξεσιν μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Βύβλου γέγονεν.

ξς'. Ζηνᾶς ὁ νομικός, οὗ καὶ αὐτοῦ ὁ ἀπόστολος μέμνηται, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Διοσπόλεως γέγονεν.

ξζ'. Φιλήμων, πρὸς ὃν καὶ ἐπιστολὴν ἔγραψεν, ὃς καὶ ἐπίσκοπος Γάζης γέγονεν.

ξη'. ξθ'. ο'. Ἀρίσταρχος καὶ Πούδης καὶ Τρόφιμος. οὗτοι οἱ τρεῖς ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς τοῦ ἀποστόλου συγκακοπαθήσαντες τέλος ἐν Ῥώμῃ σὺν τῷ αὐτῷ ἀποστόλῳ ὑπὸ Νέρωνος τοῦ βασιλέως τὰς κεφαλὰς ἀπετμήθησαν.

Ταῦτα ὁ τρισμακάριστος καὶ πανόλβιος Δωρόθεος ἐν Ῥώμῃ γεγονὼς διὰ Ῥωμαϊκῆς διαλέκτου ἐν ὑπομνήμασιν καταλέλοιπεν, ἐξ ὧν καὶ ἡμεῖς ἐρανισάμενοι καὶ πρὸς τὴν ἑλλάδα μεθερμηνεύσαντες φωνὴν ἐμφανῆ τοῖς πᾶσιν πεποιήκαμεν τὴν τῶν ἑβδομήκοντα

1. ο om. LP. 2. καὶ om L. 5. Μαρῖνος] Μάρκος L. 9. ἐν Ἐλευθεροπόλει] Ἐλευθεροπόλεως L. 11. Δυστρίας] Δύστρης L. 13. καὶ prius om. L. 17. Κροροωνίας L. 19. Χαλκηδόνος P. 21. Βετρύας P. 22. ὃς om. L. 23. ἐν Ἀντιοχείᾳ] Ἀντιοχείας L. 25. γέγονεν τῆς Συρίας L. 27. Βίβλου LP. 32. καὶ bis om. L. 34. αὐτῷ om. L.

LIV. Epaphroditus, cujus meminit Apostolus, qui Andriacae Episcopus fuit.

LV. Caesar, cujus meminit Apostolus, qui Dirrhachii Episcopus fuit.

LVI. Marinus Barnabae patruelis, cujus etiam meminit Apostolus, qui et Apollòniados fuit Episcopus.

LVII. Jesus, appellatus Justus, cujus meminit Apostolus in Actis Apostolorum, qui et Eleutheropoli Episcopus fuit.

LVIII. Artemas, cujus meminit Apostolus, qui Lystriae fuit Episcopus.

LIX. Clemens, cujus meminit Apostolus, ubi ait: *Cum Clemente et cooperatoribus meis*, qui et primus ex Gentilibus et Graecis in Christum credidit, et postmodum Sardicae Episcopus fuit.

LX. Onesiphorus, cujus meminit Apostolus, qui Episcopus fuit Coroneae.

LXI. Tychicus, cujus meminit Apostolus, qui et primus extitit Episcopus Calchedonis Bithyniae urbis.

LXII. Carpus, cujus meminit Apostolus, qui et Berrhoeae (*sic leg.*) Thraciae urbis Episcopus fuit.

LXIII. Evodus, post Petrum Apostolum Antiochiae fuit Episcopus, cujus etiam meminit Apostolus.

LXIV. Aristarchus, cujus etiam meminit Apostolus, qui et Apameae Syriae fuit Episcopus.

LXV. Marcus, qui et Joannes dictus, cujus Lucas meminit in Actis Apostolorum, qui Bybli fuit Episcopus.

LXVI. Zenas Notarius, cujus etiam meminit Apostolus, qui et Episcopus fuit Diospoleos.

LXVII. Philaemon, ad quem etiam Epistolam scripsit, qui et Episcopus Gazae fuit.

LXVIII. LXIX. LXX. Aristarchus, et Pudens, et Trophimus. Hi tres in omnibus persecutionibus cum Apostolo divexati, tandem Romae cum eodem Apostolo sub Nerone Imperatore capite plexi sunt.

Haec tèr beatissimus felixque omnino Dorotheus, cum Romae ageret, Romano sermone in commentarios retulit, ex quibus a nobis exceptam, ac in Graecam linguam conversam, septuaginta discipulorum collectionem, eamque fidam ac veritati

μαθητῶν ἐκλογὴν, πιστὴν καὶ ἀληθῆ αὐτὴν καταλαβόμενοι. Καὶ γὰρ ὁ ἀπόστολος γράφων περὶ αὐτῶν ἔλεγεν ὅτι Καὶ πρὸ ἡμῶν γεγόνασιν ἐν κυρίῳ. Καὶ οὐκ ἂν ἄπιστόν τις λογίσηται μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ ἐπιστρέψαι τοὺς ο' καὶ πιστεῦσαι εἰς αὐτόν, θεωρήσαντας τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ τὴν ἐκ νεκρῶν, ὃ μεῖζον πάντων τῶν θαυμάτων ὑπῆρξεν καὶ ἔστιν. Οὗτος τοίνυν ὁ μέγας ἀρχιερεὺς Δωρόθεος διηγήσατο ἐν γραφαῖς ὅτιπερ ὁ σεπτὸς οἶκος τῆς ἁγίας καὶ καλλινίκου μάρτυρος Εὐφημίας ἐν τῷ Πετρίῳ ὑπὸ Τίτου τινὸς ἐκτίσθη ἀπὸ πρώτης, ὅστις Τίτος γεγονὼς ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου, καὶ τελειωθεὶς ἐν αὐτῇ, ἀπετέθη πλησίον τῶν παλαιῶν τειχῶν, ἐξ ὅτε Ἀνδρέας ὁ ἀπόστολος καὶ τοῖς τόποις
P 431 ἐπέστη καὶ πολλὰ πλήθη χριστιανῶν παρ' αὐτὰ συντρέχειν παρεσκεύαζεν, ὡς μήτε τοσούτους ἐν ἄλλοις τόποις εὑρίσκεσθαι. Ἅπαντες γὰρ οἱ τοῦ Βυζαντίου διδάσκαλοι, καὶ ὑπομονητικοὶ γενόμενοι,
V 346 διὰ ταπεινοφροσύνην, τὰς μὲν τυραννικὰς ἀπέφυγον ἀπειλάς, τοῖς δὲ ἐθνῶν, ἢ ἐξ Ἰουδαϊσμοῦ τὸν ἔνθεον ἐπέσπερον λογισμόν, εἰ καὶ μάλιστα τοῦ Τίτου θαυματουργίας ἐπιτελοῦντος, οἵας τε καὶ
Miri anachronismi. ὁ Σωτὴρ ἐπιτέλεσεν. Ἔτι δὲ καὶ τῆς τυραννίδος Λικινίου καὶ Διοκλητιανοῦ κρατούσης, ἐν τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ἀναιρεῖται. Καὶ Κάρος ὁ Βασιλεὺς, καὶ οἱ τοῦ δύο υἱοὶ Καρῖνος καὶ Νουμεριανὸς λοιπὸν ἐν ἀδείᾳ οἱ τύραννοι γενόμενοι, ἀναιδεστέρως πρὸς τὰς τιμωρίας τῶν Χριστιανῶν ηὐτομόλουν, εἰς χιλιάδας τὸ καθ' ἡμέραν ἐκ τούτων ἀναιροῦντες· μεθ' ὧν Ἀδριανὸς ὁ τοῦ Πρόβου υἱὸς θανεῖν ἔσπευσεν. Γενόμενος γὰρ ὢν ἐν τῇ Νικομηδέων πόλει μετὰ τὴν Κάρου ἀναίρεσιν, καὶ ἰδὼν τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν ὑπὸ Λικινίου ἀναιδῶς ἀναιρούμενα, προσελθὼν πρὸς τὸ βῆμα ἔλεγεν τῷ Λικινίῳ, Διὰ τί οὕτως ἀναιδῶς τὸ στράτευμα τῶν Ῥωμαίων ἀναιρεῖται; Καὶ ἰδοὺ τὰ πλεῖστα τῶν Ῥωμαίων βάρβαροι κατέχουσιν. Ο δὲ Λικίνιος πρὸς αὐτὸν, Μὴ καὶ σὺ Χριστιανὸς εἶ; Ο δὲ Ἀδριανὸς πρὸς αὐτὸν, Καὶ μὴν εὔχομαι ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ τελειωθῆναι, ἢ τὸ ἀρνήσασθαι τὸν Χριστόν. Λικίνιος δὲ πολλὰς μὲν βασάνους, πολλὰς δὲ καὶ θωπεύσεις καὶ ἐπαγγελίας πρὸς αὐτὸν προσήγαγεν· ὡς δὲ ἑώρα αὐτὸν τῇ τοῦ Χριστιανοῦ ὁμολογίᾳ ἐνιστάμενον, θυμομαχήσας κατ' αὐτοῦ, ἐκέλευσεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀποτμηθῆναι. Τοῦ δὲ ἐν τῇ ὁμολογίᾳ ταύτῃ τελειωθέντος, ὁ Μητροφάνης * γενῦς ἄρτι τῆς Ἐπισκοπῆς ἐναρξάμενος, ἅμα τοῖς συνοῦσιν αὐτῷ καταλαμβάνει τὴν Νικομήδειαν, καὶ ὑποκλέψας αὐτοῦ τοῦ Καλλινίκου Μάρτυρος Ἀδριανοῦ τὸ λείψανον, ἀπεκομίσατο αὐτὸ, καὶ ἀπέθετο ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῖς ὑπαρξάσῃ Ἐκκλησίᾳ, διακειμένῃ πλησίον τοῦ νῦν Βυζαντίου ἐπιλεγομένου τόπου Ἀργυροπόλεως, ἔνθα καὶ Τίτος πρῶτος ἡγησάμενος Ἐπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως ἀπέθετο τὸ λείψανον Ἀδριανοῦ τοῦ ἐπὶ Μαξιμιανοῦ μαρτυρήσαντος, καὶ Ναταλίαν τὴν τούτου γυναῖκα, καὶ ἑτέρους τοὺς σὺν αὐτῷ μαρτυρήσαντας, ὅπου καὶ τὸ λείψανον ἀπέκειτο Σταχύος τοῦ ἑνὸς ἑβδομήκοντα Μαθητῶν, ὃς ὑπὸ Ἀνδρέου τοῦ Ἀποστόλου ἐν τῷ αὐτόθι τόπῳ πρῶτος

prorsus consentaneam omnibus patefecimus. Quippe Apostolus de iis scribens, dixit, *Et ante nos fuerunt in Domino.* Neque quisquam incredibile existimet post Christi a mortuis Resurrectionem conversos esse septuaginta Discipulos, et in eum credidisse, cum illius a mortuis attenderent Resurrectionem, quod omnium miraculorum majus extitit, ac revera est. Ipse igitur magnus Pontifex Dorotheus scripto reliquit, venerandam aedem sanctae et invictae Martyris Euphemiae in Petrio a quodam Tito primum fuisse conditam: qui quidem Titus cum Byzantii esset Episcopus, in eaque urbe martyrio vitam terminasset, juxta veteres muros depositus est, ex quo Sanctus Andreas Apostolus ad haec loca venit, quo tanta Christianorum multitudo confluxit, ut tot aliis in locis minime invenirentur. Universi enim Byzantii doctores, qui hactenus multa passi fuerant, tyrannicis ex quadam animi pusillanimitate vitatis minis, iis, qui ex gentilibus erant, vel ex Judaeis, divinum disseminabant sermonem, Tito interea multa edente miracula, et qualia Servator ediderat. Adhuc porro vigente Licinii et Diocletiani tyrannide, rebus ita se habentibus, interficitur. Et Carus Imperator, ejusque filii duo Carinus et Numerianus tyranni deinceps effecti, ad Christianorum supplicia promiscue progressi sunt, ex iis usque ad mille per singulos dies interfectis: cum quibus Adrianus etiam Probi filius, morti sese exposuit. Cum enim in Nicomediensium urbe post Cari necem versaretur, videretque Christianorum multitudinem a Licinio sine ullo delectu sublatam, accedens ad tribunal, ita hunc est affatus: *Cur Romanorum exercitus ita temere nullaque de causa interficitur? Ecce pleraque Romanorum a barbaris occupantur.* Tum Licinius ad Adrianum, *An et tu*, inquit, *Christianus es?* Cui Adrianus, *Quinimmo*, ait, *longe potius mihi est ut in hac confessione moriar, quam Christum negem.* Licinius multis tormentis intentatis, multis etiam adulationibus et adhortationibus quibus flecteretur, adhibitis, ut in Christianae fidei confessione constantem advertit, iracundia ac animo exaestuans, hunc securi percuti jussit. Quo in hac confessione extincto, Metrophanes qui nuper (Byzantii) Episcopatum inierat, assumptis comitibus Christianis, Nicomediam venit, clamque subreptas Adriani Martyris reliquias, in prima ab ipsis condita Ecclesia, quae modo Byzantio adjacet, loco quem Argyropolim vocant, deposuit, ubi et Titus, qui primus extitit Constantinopoleos Episcopus, Adriani, qui sub Maximino martyrium subiit, reliquias deposuit, ut et Nataliae illius uxoris, ac caeterorum qui cum illis vitam martyrio finierunt, ubi perinde repositum erat cadaver Stachys, unius e septuaginta Discipulis, quem Andreas Apostolus eodem in loco primum By-

Επίσκοπος τοῦ νῦν Βυζαντίου κατέστη. Ο γὰρ Ανδρέας ἐπὶ τὸν
Πόντον διαπερούμενος, ἤθελεν τοῖς ἐν τῷ Βυζαντίῳ τὸν Χριστὸν
καταγγεῖλαι. Αλλ' ἐπειδήπερ Ζεύξιππος τὸν τόπον τότε ἡγεμο-
νεύων αἱμοβόρος τις ὤν, πάντας τοὺς προσβάλλοντας ξένους τῷ
P 432 Βυζαντίῳ πρότερον διερωτωμένους τὰ περὶ τοῦ Χριστοῦ, εἶθ' οὕ-
τως εἰσιέναι συνεχώρει. Καὶ ἐάν τις ὡμολόγησεν τὸν Χριστὸν,
εἰς δέσμα τοῦτον εὐθὺς καὶ παρ' αὐτὰ δεσμευθέντας τοὺς πόδας
τε καὶ χεῖρας θαλαττοῦσθαι προσέτασσεν. Διὰ τὴν τοιαύτην οὖν
ὠμότητα παραπλεύσας ὁ Ανδρέας τὸ Βυζάντιον, κατῴκησεν ἐπὶ
διέτη χρόνον πλησίον τοῦ Βυζαντίου τῷ Θρακώῳ μέρει, ὡς ἀπὸ
σταδίου ἑνὸς τῆς Αργυροπόλεως, ἐκεῖ ἐπισυναγωγὴν τῶν ἐνθέσμων
καὶ φιλαλήθων ἀνδρῶν ποιούμενος. Ως οὖν περὶ τοὺς δισχιλίους
ἐπισυνάξας, τῷ Χριστῷ θυσιαστήριον ἑδράσας ἐν τῇ Αργυροπόλει,
καὶ τὸν Σταχὺν Επίσκοπον καταστήσας, εἰς Σινώπην τοῦ Πόντου
μεθίσταται. Τοῦ δὲ Σταχύος διαγενομένου τοῖς αὐτοῦ ἓξ καὶ δέ-
κατον ἔτος ἐν τῇ Επισκοπῇ, Ονήσιμος μετὰ τοῦτον γίνεται, περὶ
οὗ Παῦλος ὁ Απόστολος τῷ Φιλήμονι ἔγραψεν. Καὶ τούτου δὲ
τεσσαρεσκαιδέκατον ἔτος διανύσαντος ἐν τῇ λειτουργίᾳ, Πολύκαρ-
V 347 πος μετὰ τοῦτον τρία ἔτη Επίσκοπος τοῦ Βυζαντίου καθίσταται.
Διαγενομένου δὲ καὶ τούτου δέκα πρὸς τοῖς ὀκτὼ ἔτεσιν, Πλού-
ταρχος μετέρχεται τὴν ἱερωσύνην. Καὶ αὐτοῦ δὲ διανύσαντος ιϛ',
Σεδεκίων διάδοχος αὐτοῦ καθίσταται ἐπὶ ἐνναετῆ χρόνον. Μεθ'
ὃν Διογένης ἐν ἔτει ιε' τῇ ἱερατείᾳ προσμείνας τελειοῦται. Μετὰ
δὲ τοῦτον Ελευθέριος ἐπὶ ἑπταετῆ χρόνον. Μεθ' ὃν Φίλιξ ἐπὶ
πέμπτου ἔτους. Καὶ μετὰ τοῦτον Πολύκαρπος ἕως ἐτῶν ιζ'. Ενθα
τοίνυν τὰ τούτων σώματα ἀπετέθη λιθίνῳ σηκῷ ἐκεῖ· καὶ τὸ τῆς
Ναταλίας σῶμα ἀπετέθη καὶ Αδριανοῦ τοῦ μετέπειτα μαρτυρή-
σαντος. Εν δὲ τῷ ἑτέρῳ λάρνακι ἐξ εὐθείας τότε ποιηθέντι τῶν
κγ' Μαρτύρων τὰ λείψανα ἐνεβλήθη. Εν δὲ μολυβδίνῃ λάρνακι
καθ' ἑαυτὸν ἀπετέθη ὁ Αδριανὸς ὁ Ναταλίας ἀνὴρ, ἃ καὶ μέχρι
τῆς δεῦρο ἐμφανῶς πρόκεινται ἐν τῷ ὑπογαίῳ σπηλαίῳ, ἔνθα
Απόστολος Ανδρέας τὸ θυσιαστήριον ἥδρασεν. Ηδη δὲ πλήθους
ἱκανοῦ συναθροισθέντος τῶν εἰς Χριστὸν ἡλπικότων, παυσαμένης
δὲ καὶ τυραννίδος τοῦ Βυζαντίου μετὰ τὴν τοῦ Ζευξίππου τελευ-
τὴν, ἐγκρατεῖς τε τόπων πλειόνων γενόμενοι οἱ τῆς ἐν Αργυροπόλει
Εκκλησίας προεστῶτες τὴν τῶν πολλῶν ὄχλησιν, καὶ τὴν τῶν Ελ-
λήνων καὶ Εβραίων προσβολὴν ἐκφυγεῖν βουλόμενοι, ἐν τοῖς με-
σογαίοις πλησίον τῆς Αργυροπόλεος Εκκλησίαν ἄλλην ἀνεγείρου-
σιν, ἣν Κωνσταντῖνος ὁ μέγας Βασιλεὺς μετέπειτα μειζοτέραν πε-
ποίηκεν, σταυροειδῆ αὐτὴν διαγραψάμενος, βουλόμενος καὶ τὸ
αὐτοῦ σῶμα ἐκεῖσε κατατεθῆναι. Αλλ' ἐπειδὴ λοιπὸν τὰ τοῦ
Βυζαντίου ηὐξήθη, συνεβούλευσαν οἱ συνόντες τῷ Κωνσταντίνῳ
μὴ δεῖν ἔξωθεν τῆς πόλεως τὰ τῶν Βασιλέων σώματα ἀποκομίζε-
σθαι. Τούτου οὖν χάριν ἕτερος μὲν τόπος εἰς ταφὴν τῶν Βασι-
P 433 λέων ἐγένετο. Ο δὲ γεγονὼς οἶκος ἀμφιερώθη τοῖς ἐν τῷ νόμῳ
καρτερικοῖς καὶ θεόφροσιν ἑπτὰ Παισὶν καὶ Ελεαζάρῳ τῷ Αρχιερεῖ,

xantii Episcopum constituerat. Andreas quippe in Pontum trajiciens, Byzantiis Christum annuntiare decrevit. At cum ea tempestate vir insigni crudelitate Zeuxippus locum illum tum regeret, quotquot ex advenis Byzantium appellebant, priusquam ingrederentur, an Christum colerent rogabat, permisso postea si negarent urbis ingressu. Si vero Christum quispiam confiteretur, confestim in vincula conjiciebatur, ac deinde pedibus manibusque ligatis in mare praecipitari jubebatur. Qua quidem audita crudelitate, Byzantium praeternavigans Andreas, in ea Thraciae parte, quae Byzantio adjacet, stadio circiter uno ab Argyropoli, per biennium constitit, coacto illic legis ac veritatis amantium hominum coetu. Duobus igitur circiter millibus ibi collectis, erectoque Argyropoli Christo altari, ac Stachy constituto Episcopo, Sinopen Ponti perrexit. Exactis autem a Stachy in Episcopatu annis sedecim, ei successit Onesimus, cujus meminit Paulus Apostolus in Epistola ad Philemonem; cumque eo esset functus officio per annos quatuordecim, cum illo Polycarpus Byzantii Episcopus triennium constituitur: quo post decem et octo annos extincto, Episcopatum adeptus est Plutarchus, cui annis sedecim peractis, Sedecion successor substituitur, per annos novemdecim: post quem Diogenes anno Pontificatus decimo quinto vitam exuit; post hunc, sedem Episcopalem obtinuere Eleutherius per septem, Felix deinde per quinque, ac denique Polycarpus per annos tredecim. Horum corpora in sepulcris lapideis hic recondita sunt, ut et Nataliae corpus, et Adriani qui postea Martyrium subiit. In alio vero conditorio tumultuarie tum facto, tredecim Martyrum reliquiae depositae sunt: in arca autem plumbea solus depositus est Adrianus Nataliae vir, quae quidem sepulcra omnia usque ad haecce tempora prostant in subterraneo antro, in quo altare erexit Andreas Apostolus. Enimvero eorum qui in Christum credunt, plurimo coacto coetu, cessataque post Zeuxippi obitum Byzantii tyrannide, cum qui Argyropoli Ecclesiae praeerant multorum locorum essent compotes, et Gentilium ac Judaeorum impressiones defugere satagerent, in mediterraneis juxta Argyropolim aliam erexerunt Ecclesiam, quam postea Constantinus Magnus Imperator, in crucis figuram confectam ampliorem fecit, cum in hac corpus suum recondendum decrevisset. Verum Byzantio majorem amplitudinem nacto, qui Constantino adhaerebant, Imperatorum corpora extra urbem minime esse transferenda subjecere. Unde locus alius ad Imperatorum sepulcra postea delectus est. Ecclesia autem illa fortibus illis, ac piis in lege septem pueris et Eleazaro Pontifici deinceps dicata

τὴν ἀρχαίαν ἀπωνυμίαν τὸν τόπον οἶκος κληρωσάμενος. Ελαιὼν γὰρ ἐξ ἀρχαίων τῶν χρόνων ὁ τόπος ἐπικέκληται, ὅνπερ εὐκτήριον οἶκον Ἀθηνόδωρος ὁ μετὰ Πολύκαρπον Ἐπίσκοπος γεγονὼς πρῶτος ἐνήρξατο, ἐκεῖ τὴν Ἐπισκοπὴν διανύσας ἐν ἔτεσιν τέσσαρσιν· μεθ' ὧν ἐν τοῖς αὐτοῦ ἑνδέκατος Ἐπίσκοπος τοῦ νῦν Βυζαντίου καθίσταται Εὐζώϊος, ὃς καὶ αὐτὸς ἐν ἔτεσιν ἓξ τοῖς αὐτῶν ἱερατεύσας, Λαυρεντίῳ τὴν ἱερωσύνην καταλέλοιπεν. Καὶ αὐτοῦ δὲ ἕνδεκα ἔτη καὶ μῆνας ἓξ πληρώσαντος, Ἀλύπιος ἡγεῖται τῆς ἱερωσύνης ἐπὶ ἔτη ιγ' ἥμισυ. Πάλιν δὲ μετὰ τοῦτον Περτίναξ ἐγίνετο, ἔτη ιθ' κρατήσας τῆς ἱερωσύνης. Οὗτος δὲ ὁ Περτίναξ Ὑπατικὸς τῶν ἐν Ῥώμῃ καὶ Στρατηλάτης γεγονὼς, πάθει τε ἀφύκτῳ παραπεπτωκὼς, διάγων ἐν τοῖς Θρακῴοις μέρεσιν, ἔμαθεν πλείστας δυνάμεις γενέσθαι ἐν τῷ Βυζαντίῳ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν. Παραγενόμενος δὲ πρὸς Ἀλύπιον τὸν Ἐπίσκοπον ἐν τῇ ἐπὶ Ελαίας λεγομένῃ Ἐκκλησίᾳ, καὶ διὰ τῆς αὐτοῦ ἐντεύξεως, καὶ τῆς τῶν χειρῶν αὐτοῦ ἐπιθέσεως ῥυσθεὶς τῶν ἀλγηδόνων, ἀπαρνεῖται τὴν τῶν εἰδώλων πλάνην, καὶ τὴν τῆς στρατίας ὑπεροχὴν, καὶ βαπτισθεὶς, τῇ εἰς Χριστὸν ἐλπίδι ἣν προσκαρτερῶν τῷ Ἀλυπίῳ, τῆς τοῦ πρεσβυτέρου ἀξίας μετειληφὼς, ἐν δάκρυσιν κατανύξεως ἑκάστην ἡμέραν διατελῶν, καὶ μετὰ τὴν Ἀλυπίου τελευτὴν, εἰς Ἐπίσκοπον αὐτὸν προεχειρίσαντο. Πλούσιός τε σφόδρα ὑπάρχων ὁ
V 348 Περτίναξ, πάλιν αὐτὸς Ἐκκλησίαν ἀνίστησιν παρ' αὐτὸ τὸ θαλασσίδιον ἐν τῷ ἐπιλεγομένῳ Σύκαις, Εἰρήνην τὸν οἶκον προσαγορεύσας· ὅνπερ τόπον οἱ Χριστιανοὶ ὡς μίαν τῶν πόλεων ἀπετέλεσαν, οἴκους διαφόρους καὶ πλείστους ἀναστήσαντες, διόπερ καὶ μετέπειτα Κωνσταντῖνος ὁ ἀεισέβαστος τείχεσι τὸν τόπον ἐτίμησεν. Μετὰ δὲ τὸν Περτίνακα, καὶ Ὀλυμπιανὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῇ ἐπιλεγομένῃ Εἰρήνῃ καθίσταται Ἐπίσκοπος, αὐτὸς ἱερατεύσας ἐπὶ ια' ἔτος. Τούτου διάδοχος γίνεται Μάρκος ἐπὶ τρισκαιδέκατον ἔτος· μετὰ τοῦτον Κυριλλιανὸς ἐν ἔτεσιν ιϛ'. μετὰ τοῦτον Καστῖνος ἐτῶν ἑπτά. Ὁ οὖν Κωνσταντῖνος ἐν τῷ πρώτῳ αὐτοῦ ἔτει Ἐκκλησίαν ἄλλην ἀνίστησιν ἔσωθεν τοῦ Βυζαντίου κατὰ τὸ βόρειον μέρος, ἔνθα καὶ οἱ ἡγεμονεύσαντες τοῦ Βυζαντίου κατέκειντο, Εὐφημίας τῆς Μάρτυρος τὸν οἶκον προσαγορεύσας, κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν μαρτυρησάσης αὐτῆς.' Ἐπεὶ τοίνυν τὸν ἐπίλοιπον χρόνον τῆς ἱερατείας τελέσας, Τῖτον διάδοχον καταλιμπάνει, ὃς ἔτη λε' καὶ
P 434 μῆνας ϛ' πληρώσας Δομέτιον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Πρόβου τοῦ Βασιλέως διάδοχον καθίστησιν, καὶ τούτου δὲ κδ' ἔτη πρὸς μησὶν ἓξ τελέσαντος, Πρόβος ὁ Δομετίου υἱὸς διαδέχεται τὴν ἱερωσύνην ἕως πληρώσεως ἐτῶν δώδεκα· μεθ' ὧν Μητροφάνης ἀδελφὸς Πρόβου, καὶ Δομετίου υἱὸς, Ἐπίσκοπος τοῦ Βυζαντίου καθίσταται δέκα ἔτη προσμείνας τῇ ἱερατείᾳ. Ἐφ' οὗπερ καὶ Κωνσταντῖνος ὁ ἀεισέβαστος ἕνεκεν τῆς πρὸς Λικίνιον παρατάξεως καταλαβὼν τὸ Βυζάντιον, καὶ ἀρεσθεὶς τῇ τοῦ ἀνδρὸς σεμνότητι, καὶ τὴν τῶν τόπων εὐκοσμίαν ἐννοήσας, τέως ταῖς εὐχαῖς τοῦ Μητροφάνους

est, retenta tamen veteri loci appellatione: Elaeon quippe seu Olivetum ab antiquo locus vocabatur, quod quidem oratorium Athenodorus, qui post Polycarpum extitit Episcopus, primus incoepit, hicque per quadriennium Pontificatum obtinuit. Post hos, undecimus Byzantii Episcopus constituitur Euzoius, qui et ipse cum annos sex sedisset, Laurentio Pontificatum reliquit. Hunc post undecim annos sexque menses exactos, excepit Alypius, annis tredecim cum dimidio eo potitus. Rursum post hunc Pertinax fit Episcopus, qui annis novemdecim sedem obtinuit. Hic autem Pertinax vir Romanus et Consularis, ac Magister militum, cum in difficilem incidisset morbum, atque in Thraciae partibus ea tempestate versaretur, plurimaque miracula Byzantii fieri a Christianis accepisset, Alypium in Elaeae appellata Ecclesia Episcopum convenit, cujus usus contubernio, illius manus impositione quibus vexabatur doloribus liber factus est, indeque Idolorum abdicato cultu ac errore, militiaeque dimissa praerogativa, baptismo donatus, fide in Christum eximia, ab Alypii latere non discedebat, a quo Presbyterii dignitatem consecutus, in compunctionis lacrymis singulis diebus exactis, tandem post Alypii excessum in Episcopum ordinatur. Cum porro admodum locuples esset Pertinax, Ecclesiam aliam rursum erexit versus maris littora, in loco qui Sycae nuncupatur, Irenes data appellatione: quem quidem locum a Christianis in urbis speciem deinceps effectum, variis ac compluribus excitatis aedibus, Constantinus semper Augustus moenibus postea donavit. Post Pertinacem, in aede Irenes nuncupata Episcopus constituitur Olympianus, in qua per annos undecim sedit. Huic successor fit Marcus per annos tredecim, post hunc Cyrillianus per annos sedecim, ac deinde Castinus per annos septem Episcopi extitere. Constantinus igitur primo ipsius anno aliam intra Byzantium erexit Ecclesiam versus Aquilonem, ubi *) Anemodulium prostat, Euphemiae Martyris, quae ea tempestate martyrium obiit, Ecclesia appellata. Reliquo igitur Pontificatus tempore ibi exacto, Titum successorem reliquit, qui annis triginta quinque cum mensibus sex expletis, Domitium Probi Imperatoris fratrem successorem constituit, cui post exactos annos viginti quatuor cum sex mensibus, Probus Domitii filius in Pontificatu sufficitur, in quo annos duodecim exegit: post quos Metrophanes, Probi frater, et Domitii filius, Byzantii fit Episcopus, qui per annos decem sedem obtinuit. Qua tempestate Constantinus semper Augustus cum propter bellum Licinianum Byzantium accessisset, viri conversatione delectatus, locorumque contem-

---

*) Vide Constantinopol. Christ. lib. 2. sect. 16. n. 3.

ἐγκρατὴς τοῦ κατὰ Λικίνιον πολέμου ἐγένετο, καὶ εὐθὺς τὰ τῆς Ῥώμης βασίλεια εἰς τὸ Βυζάντιον μετατίθησιν, τείχεσίν τε αὐτὴν ὀχυρώσας, καὶ ὀρόφοις, παροχάς τε δαψιλεῖς τοῖς πολίταις χαρισάμενος, κατὰ τὴν αὐτοῦ ἐπωνυμίαν. Ταῦτα ὁ πανάρετος Δωρόθεος ἐν Ῥωμαϊκοῖς συγγράμμασιν καταλέλοιπεν, ἀντεβλήθησάν τε καὶ παρ' ἡμῶν ἐν Ὑπατείᾳ Φιλοξένου καὶ Πράβου, ὁπηνίκα Ιωάννης ὁ Επίσκοπος Ῥώμης ἤλυθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Προτραπεὶς γὰρ ὑπὸ τοῦ τῆς πόλεως Αρχιεπισκόπου συλλειτουργῆσαι αὐτῷ ἐν τοῖς γενεθλίοις τοῦ Χριστοῦ, ἀπηγόρευσεν τοῦτο ποιῆσαι, ἐὰν μὴ πρῶτος* τοῦ τῆς πόλεως Επισκόπου ἱερατεύσῃ, ὅσα τε δὴ τῆς Ῥώμης πρὸ Κωνσταντίνου πόλεως Επίσκοπον δεξαμένης. Κινήσεως οὖν ἐκ τούτου γεναμένης, ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ μεγάλου Δωροθέου τὴν σύστασιν οἱ Κωνσταντινουπόλεως ἐποιοῦντο, δεικνύοντες προγενεστέραν τῆς Ῥώμης τὴν Κωνσταντινουπόλεως εἶναι Επισκοπήν. Ιωάννης δὲ ὁ Ῥωμαίων Επίσκοπος τὸ μὲν σύγγραμμα Δωροθέου ἀληθὲς εἶναι διεβεβαιοῦτο, προτιμᾶσθαι δὲ τοῦ τῆς πόλεως Επισκόπου ἔλεγεν, διὰ τοῦ κορυφαιοτάτου τῶν Αποστόλων τὸν τόπον ἐπέχειν, καὶ τούτου ἕνεκεν τὰ πρωτεῖα αὐτῷ παραχωρήθη, οὐ μὴν διὰ τὸ προϋπάρχειν τὴν τῆς Ῥώμης Επισκοπὴν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὑποκατιὼν δὲ ἐν τοῖς τελευταίοις τοῦ συγγράμματος αὐτοῦ ὁ ἱερὸς Δωρόθεος, μνήμην ποιεῖται, καὶ τῶν δώδεκα Αποστόλων, σημαίνων ἔνθα ὁ καθεὶς αὐτῶν ἐκήρυξεν, εἰπών,

α'. Πέτρον μὲν τὸν Απόστολον ἐν Γαλλίᾳ καὶ ἐν τοῖς μεσογαίοις Πόντου, καὶ πᾶσαν τὴν Καππαδοκίαν, καὶ Βιθυνίαν κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον μετὰ τὸ ἐπαναζεῦξαι αὐτὸν ἀπὸ Αντιοχείας, ὕστερον δὲ καὶ ἐν τῇ Ιταλίᾳ πάσῃ καὶ Ῥώμῃ, ἔνθα καὶ ὑπὸ Νέρωνος σταυρωθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ Ῥώμῃ θάπτεται πρὸ τριῶν Καλανδῶν Ιουλίων.

V 349 β'. Ανδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ πᾶσαν τὴν παραλίαν τῆς Βιθυνίας τε καὶ Πόντου Θράκης τε, καὶ Σκύθας διῆλθεν εὐαγγελιζόμενος τὸν Κύριον. Μετέπειτα ἐπορεύθη ἐν Σεβαστοπόλει τῇ
P 435 μεγάλῃ, ὅπου ἡ παρεμβολὴ Αψαρος, καὶ ὁ Φάσις ποταμὸς, ἔνθα οἱ ἐσώτεροι Αἰθίοπες κατοικοῦσιν. Ετάφη ἐν Πάτραις τῆς Αχαΐας, σταυρωθεὶς ὑπὸ Αἰγειάτου.

γ'. Ιάκωβος δὲ ὁ τοῦ Ζεβεδαίου τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ισραὴλ μεθ' ὧν εὐαγγελιζόμενος τὸν Χριστὸν ἀναιρεῖται μαχαίρᾳ ὑπὸ Ηρώδου τοῦ Τετράρχου ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης.

δ'. Ιωάννης ὁ τούτου ἀδελφὸς, ὃς καὶ Εὐαγγέλιον γεγράφηκεν ἐν τῇ Εφέσῳ κηρύξας τὸν Χριστὸν, ὑπὸ Τραϊανοῦ τοῦ Βασιλέως εἰς Πάτμον τὴν νῆσον, διὰ τὸν λόγον τοῦ Χριστοῦ ἐξορίζεται. Εκ ταύτης μετάρσεως γεγονὼς, διὸ καὶ λόγος κεκράτηκεν σὺν τῷ Ενὼχ καὶ τῷ Ηλίᾳ ἔτι ἐν σαρκὶ αὐτὸν ὑπάρχειν.

ε'. Φίλιππος δὲ Απόστολος ἐν Φρυγίᾳ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον, θάπτεται ἐν Ιεραπόλει μετὰ τῶν ἑπτὰ θυγατέρων αὐτοῦ,

plata amoenitate, tandem Metrophanis precibus devicto ac superato Licinio, statim Romae Palatia Byzantium transtulit, murisque urbe firmata, ac tectis, congiariisque uberrimis civibus donatis, nomen illi suum indidit. Haec ab omni virtutum genere insigni Dorotheo in commentariis Latinis relicta, a nobis excerpta sunt Philoxeno et Probo Coss. quando Constantinopolim venit Joannes Romae Episcopus. Persuasus enim ab Urbis Archiepiscopo, ut secum in Christi Natalitio sacris operaretur, id facere renuit, nisi ante Urbis Episcopum primus ipse sacra faceret, utpote Roma ante Urbem Constantinopolitanam Episcopum nacta. Ex hisce igitur oborta contentione, convenere Constantinopolitani, ostendereque ex magni Dorothei Commentariis Romano antiquiorem esse Episcopatum Constantinopolitanum. Joannes quidem Romanorum Episcopus Dorothei scripta vera esse asseruit, praeferri tamen se debere quod Principis Apostolorum locum teneret contendit, cujus tandem rei gratia praerogativa ipsi est concessa, non autem quod Romanus Episcopatus ante Constantinopolitanum praeextiterit. Iam vero Sanctus Dorotheus in operis sui extremo duodecim Apostolorum mentionem praeterea egit, ubi quibus locis, eorum singuli Christum annuntiarint indicat, scribens,

I. Petrum quidem in Gallia, et in mediterraneis Ponti regionibus, ac in universa Cappadocia et Bithynia praedicasse Evangelium, postquam Antiochia reversus est, ac postmodum in universa Italia et Romae, ubi a Nerone in crucem actus, in eadem urbe sepultus est tertio Kalendas Julias.

II. Andreas illius frater oram universam maritimam Bithyniae Ponti, et Thraciae, ac Scythas praeterea peragravit, Christum annuntians. Postea in magnam Sebastopolim profectus est, ubi Castra sunt Apsarus dicta, et Phasis fluvius, ubi interiores Aethiopes habitant. Sepultus est Patris Achaiae urbe, cum ab Aegeate in crucem actus fuisset.

III. Jacobus Zebedaei filius, duodecim tribus Israel emensus, Christum annuntians gladio interficitur ab Herode Tetrarcha, Caesareae urbe Palaestinae.

IV. Joannes illius frater, qui et Ephesi Evangelium conscripsit, dum Christum praedicat, a Trajano Imperatore in Insulam Patmum propter Verbum Christi in exilium mittitur. Ex hac porro translatione, fama extitit cum Enoch et Elia adhuc in carne ipsum existere.

V. Philippus Apostolus cum in Phrygia Evangelium an-

ὧν Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστὴς ἐν ταῖς Πράξεσιν τῶν Ἀποστόλων ἀπεμνημόνευσεν.

ϛ'. Βαρθολομαῖος ὁ Ἀπόστολος Ἰνδοῖς τοῖς καλουμένοις Εὐδαίμοσιν κηρύξας τὸν Χριστὸν, καὶ δεδωκὼς αὐτοῖς τὸ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον, ἐκοιμήθη ἐν Κορβανοπόλει τῆς μεγάλης Ἀρμενίας.

ζ'. Θωμᾶς δὲ ὁ Ἀπόστολος Πάρθοις καὶ Μήδοις, καὶ Πέρσαις, καὶ Γερμανοῖς, καὶ Βάκτροις, καὶ Μάγοις κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, τελειοῦται ἐν πόλει τῆς Ἰνδίας Καλαμίτῃ λεγομένῃ.

η'. Ματθαῖος δὲ ὁ Εὐαγγελιστὴς τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ τὸ Εὐαγγέλιον παραδοὺς, τῇ ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίᾳ κηρύξας τὸν Χριστὸν, τελειοῦται ἐν Ἱεραπόλει τῆς Συρίας.

θ'. Ἰούδας δὲ ὁ Ἰακώβου ἐν πάσῃ τῇ Μεσοποταμίᾳ κηρύξας τὸν Χριστὸν, τελειοῦται ἐν Ἐδέσσῃ, καὶ ἐκεῖ θάπτεται.

ι. Σιμὼν δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Ἰούδας ἐν Ἐλευθεροπόλει, καὶ ἀπὸ Γάζης ἕως Αἰγύπτου κηρύξας τὸν Χριστὸν, θάπτεται ἐν τῇ Ὀστρακίνῃ πόλει τῆς Αἰγύπτου, σταυρωθεὶς ἐπὶ Τραϊανοῦ τοῦ Βασιλέως.

ια'. Ματθίας δὲ ὁ συγκαταριθμηθεὶς τοῖς ἕνδεκα Ἀποστόλοις ἀντὶ Ἰούδα τῇ πρώτῃ Αἰθιοπίᾳ κηρύξας τὸν Χριστὸν, τελειοῦται καὶ θάπτεται ἐκεῖ.

ιβ'. Σίμων δὲ ὁ Ζηλωτὴς πᾶσαν τὴν Μαυριτανίαν, καὶ τὴν τῶν Ἀφρῶν χώραν διελθὼν, καὶ κηρύξας τὸν Χριστὸν, ὕστερον δὲ καὶ ἐν Βριττανίᾳ σταυρωθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ τελειωθεὶς θάπτεται ἐκεῖ.

Ταῦτα ἡμῖν ὁ Δωρόθεος ἐξ Ἑλληνικῶν καὶ Ἑβραϊκῶν συνήγαγεν, καὶ παρέδωκεν Ρωμαϊκοῖς ὑπομνήμασιν, ἅπερ ἡμεῖς ὡς χρηστὰ, καὶ εὐπαράδεκτα συναγαγόντες, ἐμφανῆ πεποιήκαμεν, ὅπως τε ἡ ἔναρξις τῆς Ἐπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως γέγονεν,
P 436 ἐξ οἵου τε γένους ὁ Μητροφάνης κατήγετο. Εὕρομεν καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἱστορικοῖς συγγράμμασιν τοῦ λεχθέντος θείου ἀνδρὸς Δωροθέου, ὅτι ὁ Σίμων ὁ Κυρηναῖος ἐσταυρώθη ὑπὲρ τοῦ Χριστοῦ· καὶ ὅτιπερ ὁ Ἱερεμίας ἱερεὺς ὢν καὶ προφήτης θείῳ Πνεύματι προθεωρήσας καὶ τὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ αἰχμαλωσίαν, μετὰ τὴν τε-
V 350 λευτὴν Ἰωσίου τοῦ Βασιλέως Ἰουδαίας, ἄρας τὴν σκηνὴν τὴν Μωσαϊκὴν, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, καὶ πάντα τὰ ἅγια τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ πάντα τὰ σκεύη ἃ Μωσῆς κατεσκεύασεν, ἐλθὼν εἰς τὸ ὄρος Ναβάου ἔνθα ὁ Μωσῆς αὐτὸς ἐτάφη, εὗρεν σπήλαιον, κἀκεῖ πάντα ἀπέθετο, καὶ ηὔξατο εὐχὴν, ὥστε μὴ φανερωθῆναι αὐτὰ, ἕως συντελείας τοῦ αἰῶνος. Καὶ ἔκτοτε ὁ τόπος ἀγνώριστος ἐγένετο καὶ αὐτοῖς τοῖς ἱερεῦσιν ἅμα τῷ Ἱερεμίᾳ ἀποθεμένοις αὐτά. Σὺν οἷς καὶ ταῦτα εὑρήκαμεν· ἐπὶ ὑπατείας Γάλβου καὶ Σύλλα, ἐπὶ τούτῳ τῷ Ὑπάτῳ ὑπὸ κρύους παγωθείσης τῆς λίμνης Γενησαρὲτ, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος κατὰ τέρψιν ἐπὶ τοῦ πάγους ἀπέβαινεν. Τοῦ δὲ πάγου διατρυβέντος, τὸ σῶμα αὐτῆς κατεπόθη ὑπὸ τοῦ πάγους ἄνωθεν ἐμφυέντος. Ἡ δὲ Ἡρωδιὰς ἐπὶ τῶν γονά-

nuntiasset, sepelitur Hierapoli cum septem suis sororibus, quarum meminit Lucas in Actis Apostolorum.

VI. Bartholomaeus Apostolus, Indis, qui Felices vocantur, praedicato Evangelio, iisque dato Matthaei Evangelio, martyr obit Carbanopoli magnae Armeniae urbe.

VII. Thomas Apostolus, Parthis, Medis, Persis, Germanis, Bactris et Magis annuntiato Christi Evangelio, martyrium patitur Calamitae Indiae urbe sic appellata.

VIII. Matthaeus Evangelista lingua Hebraica Evangelium tradidit Ecclesiae Hierosolymitanae, praedicans Christum, ac martyrio vitam finivit Hierapoli urbe Syriae.

IX. Judas Jacobi filius in universa Mesopotamia annuntiato Christo Martyrium passus Edessae, ibi humatur.

X. Simon, cognominatus Judas, Eleutheropoli, et a Gaza usque in Aegyptum praedicato Christo humo conditur Ostracinae urbe Aegypti, crucifixus Trajano imperante.

XI. Matthias duodecim Discipulis loco Judae annumeratus, cum in prima Aethiopia Christum praedicasset, Martyrium passus, ibi sepultus est.

XII. Simon Zelotes universa Mauritania percursa, Christoque in ea praedicato, postmodum in Britanniam profectus, Martyr effectus, ibi sepelitur.

Haec in Latinis suis Commentariis, ex Graecorum et Judaeorum scriptis collecta nobis tradidit Dorotheus: quae quidem velut bona et probe accepta simul congesta in publicum emisimus, ut vel inde Constantinopolitani Episcopatus pateret initium, quove ex genere ortus esset Metrophanes. Invenimus praeterea in historicis praedicti divini viri Dorothei libris, Simonem Cyrenaeum pro Christo fuisse crucifixum: ac Hieremiam Pontificem et Prophetam, divino afflatum spiritu, Hierosolymitana praevisa captivitate, post Josiae Regis Judaeae obitum, Moysis tabernaculo, arcaque testamenti, et sacris omnibus quae in eo recondita erant, ac vasis universis a Moyse confectis sublatis, cum venisset in montem Nabaou, invenisse antrum, ubi ipse Moyses sepultus fuerat, in illoque omnia ista deposuisse, ac preces fudisse, ut ea usque ad saeculi consummationem non revelarentur. Unde hactenus locus ille incognitus mansit Pontificibus, atque ipsi adeo qui ea deposuerat Hieremiae. Cum iis et ista reperimus, Galba et Sylla Coss. An. Chr. 34.
prae frigore conglaciato lacu Genesereth, Herodiadis filiam ludicri gratia in glaciem descendisse, eaque disrupta, ac facto hiatu, illius corpus fuisse absumptum, glacie desuper coalescente: Herodiadem vero, sumpto intra genua filiae capite,

των αὐτῆς ἀποθεμένη τὴν κεφαλὴν τῆς θυγατρὸς, κλαίουσα, ὁμολόγει διὰ τοῦ αἰτήσασθαι αὐτὴν τὴν κεφαλὴν Ιωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ τοῦτο ὑπέμεινεν. Καὶ Ηρώδης δὲ κατὰ ταύτην Βασιλεὺς τῶν Ιουδαίων τετραρχήσας ἀπέθανεν σκωλικόβρωτος γενόμενος. Εκληρονόμησεν δὲ τὸν Ηρώδην ὁ Πιλάτος, καθότι * κατοφθαλμοὺς Ηρώδου· καὶ οἱ τέσσαρες υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἡ Ηρωδιὰς, ἐξ ἧς ἔσχεν αὐτοὺς, σκωλικόβρωτοι γενόμενοι ἐξέψυξαν. Προκόπιος τοίνυν τὶς τοῦ πρεσβυτερίου ἠξιώμενος, βίῳ τε καὶ λόγῳ εὐσεβείας διαπρέψας, καὶ πάσῃ τῇ περὶ τὰς γραφὰς ἐμμελείᾳ τε καὶ ἐμπειρίᾳ ἀεὶ ἐνασκηθεὶς, καὶ ἐντυχηκὼς ταῖς ἱστορικαῖς συγγραφαῖς τοῦ ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου Επισκόπου καὶ Μάρτυρος Δωροθέου, ταῦτα πάντα ἡμῖν ἐγγράφως καταλέλοιπεν. Χάρις τοίνυν αὐτοῦ τοῖς πόνοις, καὶ τῇ ἀθανάτῳ μνήμῃ, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, Αμήν.

V 351 *Prostat in Cod. Reg.* II. MDCCCCX. *fol.* 257. *brevior indiculus* LXX. *Apostolorum, cujus auctor Hippolytus Tyri Episcopus dicitur, eadem serie qua apud Dorotheum, ex quo variantes aliquot lectiones hic apponimus, ne quid in hisce Lector desideret.* 11. Επίσκοπος Σόλων. 15. Λουκᾶς Εὐαγγελιστὴς· οὗτοι οἱ ιε´ ἐκ τῶν ο´ τυγχανόντων διασκορπισθέντων ἐπὶ τῷ ῥήματι ὃ εἶπεν ὁ Κύριος, Εὰν μή τις φάγῃ τὴν σάρκα, καὶ πίει μου αἷμα, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. Αλλ' ὁ μὲν διὰ Πέτρου, ὁ δὲ διὰ Παύλου πάλιν ἐπανακαλύψαντες, πρὸς Κύριον εὐαγγελίζεσθαι καταξιοῦνται, ὑπὲρ οὗ ἐμαρτύρισαν, ὁ μὲν πυρπολυθεὶς, ὁ δὲ σταυρωθεὶς ἐπὶ ἐλαίας. 18. Κλήμης. 20. Επίσκ. Παννονίας. 24. Βαρσαβᾶς. 26. Ερμογένης, οὗτος ὁμόφρων αὐτοῦ γέγονεν. 28. Απέλλης. 31. Επίσκ... Τάρσου. 32. Αγαβος ὁ Προφήτης. 33. Ροῦφος. 34. Επ. Τρκανίας. 35. Μάρθων. 37. Πάτροκλος. 38. Επ. Φιλίππων. 43. Ηρωδίων. 44. Λούκιος. 48. Τερέντιος. 49. Βηρύτου. 55. Δυῤῥαχίου. 56. Μάρκος. 57. Ιοῦστος Επίσκ. Ελευθ. 58. Αρτεμᾶς. 59. Επ. Σαρδανίας. 69. Σπούδης.

P 437 *Habetur praeterea alia series eorundem* LXX. *Christi Discipulorum in Chronico MS. Symeonis Logothetae, in qua iidem qui a Dorotheo et Hippolyto recensentur, aliquot tamen omissis, aliis substitutis, qui non habentur apud Dorotheum. Ii sunt,* Πρίσκος, οὗ μέμνηται Απόστολος Παῦλος ἐν τῇ πρὸς Τιμόθεον β´ ἐπιστολῇ, ὃς Επίσκοπος Χαλκίδος ἐγένετο. Κηφᾶς, ὃν ὁ Απόστολος Παῦλος ἐν Αντιοχείᾳ ἤλεγξεν· οὗτος Επίσκοπος Κολωνείας ἐγένετο. Ιγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ὁ γενόμενος Αντιοχείας Επίσκοπος, ὃς ἐν Ρώμῃ ἐπὶ Τραϊανοῦ θηριομαχεῖ. Σίμων ὁ ἀγγαρευθεὶς ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου, ὁ καὶ σταυρωθεὶς ὑπὲρ Χριστοῦ τελειοῖ τὸν βίον. Ναθαναὴλ ὁ Γραμματεὺς, ὁ εἰπὼν, Εκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι. *Deinde huic seriei haec subduntur:* Καὶ τῶν μὲν ο´ Αποστόλων τὰ ὀνόματα ἐνταῦθα οὕτως ἐγράφησαν. Εν δὲ τοῖς θείοις

confessam esse cum ejulatu id se perpessam quod Joannis Baptistae caput petiisset. Quin et ipse perinde Herodes Judaeorum Rex ac Tetrarcha a vermibus corrosus periit. Herodis autem haereditatem adiit Pilatus, ut qui Herodi invideret. Sed et quatuor illius filii, ipsaque Herodias ex qua hos susceperat, vermibus consumpti pariter perierunt. Procopius quidam Presbyterii dignitate donatus, vitae sanctitate ac eloquentia praestans, et in omni circa disciplinas concinnitate et experientia semper versatus, cum in Historicos sanctissimi et beatissimi Episcopi et Martyris Dorothei commentarios incidisset, haec omnia scriptis nobis reliquit. Gratias igitur agamus illius laboribus et immortali memoriae, nunc et semper et in saecula saeculorum, amen.

Εὐαγγελίοις, εἰς τινα μὲν ἀντίγραφα περιέχει ὡς οβ́ ὑπῆρχον, εἰς ἕτερα ὅ μόνον, οἳ καὶ ἠγωνήσαντο γενναίως ἐν τοῖς ψευδαποστόλοις, καὶ λοιποῖς ἀντιθέτοις τοῦ ὀρθοῦ τῆς ἀληθείας δόγματος καὶ κηρύγματος. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ μακάριος Παῦλος τοὺς ὅ Χριστοῦ μαθητὰς, συνεργοὺς καλεῖ.

Describitur denique in alio Cod. Reg. sign. II. MDCCCCLI. *fol.* 233. *Syntagma τοῦ Επιφανίου Επισκόπου Κύπρου περὶ τῶν ἁγίων Αποστόλων, ποῦ ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε καὶ περὶ καὶ ποῦ ἐτελεύτησαν, καὶ τὰ ἅγια αὐτῶν σώματα ποῦ κεῖνται, καὶ ἐν ποίοις τόποις, cui quidem Syntagmati subjiciuntur nomina et Episcopatus* LXX. *Discipulorum. Verum cum nihil aliud fere contineat quod non habeatur apud Dorotheum, et in illius serie* XII. *Apostolorum, ac illa quae praefigitur operibus Oecumenii, Catalogum illum, ut et alios quorum mox meminimus, omitti debere censuimus. Cui quidem Epiphanii opusculo subditur in eodem Codice aliud ejusdem forte Epiphanii, hoc titulo: Τὰ ὀνόματα τῶν γονέων τῶν ιβ́ Αποστόλων, καὶ τοῦ Μελχισεδὲχ, editum a J. B. Cotelerio ad Constit. Apostol. pag.* 194.

V 352

IX.

ΤΩΝ ιβ' ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΑΙ ΠΑΤΡΙΔΑΙ, ΚΑΙ ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΕΝΝΗΣΑΝΤΩΝ ΑΥΤΟΥΣ.

Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ἀδελφοί, ἐκ πατρὸς Ἰωάννου, μητρὸς Ἰωαννᾶ, ἁλιεῖς τὴν τέχνην, ἀπὸ Θηβαΐδας τῆς κώμης.

Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης ἀδελφοί, ἐκ πατρὸς Ζεβεδαίου, μητρὸς Ἱεροκλείας, ἁλιεῖς καὶ αὐτοί.

Φίλιππος ἐκ πατρὸς Φιλισανοῦς, μητρὸς δὲ Σοφίας, ἀπὸ Θεβαΐδας τῆς κόμης, ἡνίοχοι τὸ ἐπιτήδευμα.

Θωμᾶς, ὁ καὶ Δίδυμος, ὢν μετὰ ἀδελφῆς λεγομένης Λυσίας, ἐκ πατρὸς Διοφανοῦς, μητρὸς δὲ Ρώας, ἀπὸ Ἀντιοχείας.

Βαρθολομαῖος ἐκ πατρὸς Σωσθένους, μητρὸς δὲ Οὐρινίας, νομαρείτης, ἤτοι λαχάνια φυτεύων.

Θαδδαῖος, ὁ καὶ Λεββαῖος, ἐκ πατρὸς Νεκρεφᾶ, μητρὸς δὲ Σελήνης, Ἰταλικός.

Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, ἐκ πατρὸς Ἀνδρωνος, μητρὸς δὲ Εὐτυχίας, ἀπὸ Ἱεραπόλεως, λαϊξὸς τὴν τέχνην.

Ματθαῖος, ὁ καὶ Λευίς, τελώνης τὸ ἐπιτήδευμα, ἐκ πατρὸς Ρούκου, μητρὸς δὲ Χειροθείας, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας.

P 438 *Σίμων Κανανίτης, ἀριστόκλητος τοῦ Κυρίου εἰς τοὺς γάμους, ἐκ πατρὸς Γαλλίονος, μητρὸς δὲ Ἀμμίας.*

Σίμων ὁ καλούμενος Ζηλωτής, ἀπὸ Σαλείμ, ἐκ πατρὸς Ζήνωνος.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ὁ Λουκᾶς τὸν μὲν Θαδδαῖον Ἰούδαν Ἰακώβου ἐκάλεσεν, Σίμωνα δὲ τὸν Κανανίτην Ζηλωτὴν ἐκάλεσεν.

Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης.

IX.

DUODECIM APOSTOLORUM PATRIAE, ET EORUM NOMINA EX QUIBUS SUNT NATI.

Petrus et Andreas fratres, ex patre Joanne, matre Joanna, arte piscatores, ex municipio Thebaïda.

Jacobus et Joannes fratres, ex patre Zebedaeo, matre Hieroclea, ipsi etiam piscatores.

Philippus ex patre Philisanos, matre Sophia, ex municipio Thebaïda, instituto auriga.

Thomas, qui et Didymus, cum sorore Lysia nuncupata, ex patre Diophane, matre Rhoa, ex Antiochia.

Bartholomaeus ex patre Sosthene, matre Urinia, Olitor, seu olerum sator.

Thaddaeus, qui et Lebbaeus, ex patre Necrefa, matre Selene, Italicus.

Jacobus Alfei filius, ex patre Androne, matre Eutychia, ex Hierapoli, arte Lapidarius.

Matthaeus, qui et Levi, instituto Publicanus, ex patre Ruco, matre vero Chirotheia, ex Galilaea.

Simon Cananites, nomenclator Domini ad nuptias, ex patre Gallione, matre vero Ammia.

Simon Zelotes cognominatus, ex Saleim, patre Zenone.

Nota Thaddaeum Judam Jacobi, Simonem vero Cananitem Zelotem a Luca fuisse appellatos.

Judas Iscariotes.

V 353

X.

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΘΕΟΔΟΡΙΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΤΥΡΟΥ,

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ.

Απορούντων τινῶν καὶ λεγόντων, Ὑπὸ τίνος ἄρα οἱ Απόστολοι ἐβαπτίσθησαν, καὶ εἰ μὴ ἐβαπτίσθησαν, πῶς ἐβάπτιζον· καὶ εἰ μὴ παρά τινος κεχειροτόνηνται, πῶς ἐχειροτόνουν; Παρώρμησαν οὖν τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν φιλοπονώτερον περὶ τούτων τὴν ἔρευναν ποιήσασθαι. Εὕρομεν οὖν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ ἁγίου Σωφρονίου καὶ ἄλλα μὲν πλεῖστα μνήμης ἄξια, ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο, ὅτι μόνον τὸν ἅγιον Πέτρον ὁ Κύριος οἰκείαις χερσὶ ἐβάπτισεν, Πέτρος δὲ Ανδρέαν, καὶ Ανδρέας Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην. Οὗτος δὲ τοὺς λοιποὺς πάντας Αποστόλους· καὶ ὅτι τὴν Δέσποιναν ἡμῶν Θεοτόκον Ἰωάννης σὺν τῷ Πέτρῳ ἐβάπτισεν. Καὶ προθεὶς ὅτι ἀνεψιὸς ἦν ὁ Θεολόγος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα. Ο γὰρ Ιωσὴφ ὁ μνηστὴρ τῆς παρθένου, τέσσαρας υἱοὺς ἔσχεν ἐκ τῆς βιωτικῆς αὐτοῦ γυναικὸς, Ἰάκωβον, Σίμωνα, Ἰούδαν καὶ Ἰωσῆ, καὶ τρεῖς θυγατέρας, Εσθὴρ, Θάμαρ, καὶ Σαλώμην δμώνυμον τῇ μητρὶ, ἥν τινα ἐξέδοτο Ιωσὴφ πρὸς γάμον τῷ Ζεβεδαίῳ. Μεθ' ἧς ἔτεκεν ὁ Ζεβεδαῖος Ἰάκωβον καὶ τὸν Εὐαγγελιστὴν Ἰωάννην, ὃς τρεῖς μητέρας ἔσχεν ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν Σαλώμην, ἐξ ἧς καὶ γεγένηται σωματικῶς· δευτέραν δὲ, ὅτι Βροντῆς υἱὸς ἐχρημάτισε νοητῶς παρὰ τοῦ Κυρίου· καὶ τρίτην τὴν ἁγίαν Θεοτόκον πνευματικῶς, 'κατὰ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, Ιδοὺ ἡ μήτηρ σου· καὶ αὖθις πρὸς τὴν Θεοτόκον· Ιδοὺ ὁ υἱός σου.

X.

EX SANCTO THEODORITO TYRI EPISCOPO,

DE BAPTISMO SANCTORUM APOSTOLORUM ET DEIPARAE.

Cum quidam dubitarent, ac dicerent, a quo igitur baptizati sunt Apostoli, et si non fuerunt baptizati, quomodo baptizarunt: deinde si ab aliquo manus impositionem non acceperunt, qui fieri potest, ut manus imposuerint? Cum igitur hortati essent nostram humilitatem, ut de hisce accurate inquireremus, invenimus in Sancti Sophronii Commentariis, inter alia plurima quidem memoria digna, illud praesertim, solum Sanctum Petrum a Domino propriis manibus fuisse baptizatum, Andream vero a Petro, Jacobum et Joannem ab Andrea, reliquos autem omnes Apostolos ab Joanne: praeterea Dominam nostram Deiparam a Joanne et Sancto Petro fuisse baptizatam. Addit praeterea Theologum, Domini nostri Jesu Christi secundum carnem fuisse consanguineum. Habuit enim Josephus Deiparae sponsus ex uxore sua seculari, filios quatuor *), Jacobum, Simonem, Judam, et Jose, tresque filias, Ether, Thamar, et Salomen eodem quo mater nomine appellatam, quam Josepho Zebedaeo in matrimonium dedit, cum qua genuit Zebedaeus Jacobum et Joannem Evangelistam, qui tres in terra matres habuit, videlicet Salomen, ex qua carnaliter natus est; alteram, ut qui Filius tonitrui intellectualiter a Domino appellatus est; ac tertiam, sanctam Deiparam spiritualiter, juxta quod dictum est a Domino in cruce, *Ecce mater tua;* et rursus ad Deiparam, *Ecce filius tuus.*

*) Vide notata ad pag. Chron. 203.

P 439

XI.

FRAGMENTUM EX FASTIS CUSPINIANEIS,

IN OMISSORUM SPECIMEN.

An. 266.
Augurino II. et Aratino.
Cornuto et Labo.
Julo et Mamerteno.
Tusco et Sabino.
Rutilo et Viscellino III.
An. 453.
Dextro et Paulo.
Corno II. et Rulliano.
Corvino V. et Pansa.
An. 483.
Licinio et Cinna.
Cursore II. et Maximo.
Claudio et Clepsina.
Clepsina et Bleso.
Gallo et Pictore.
An. 688.
Lepido et Tullo.
Sulla et Paeto.
Caesare et Turino.
Cicerone et Antonio.
An. 743.
Massala et Quirino.
Rubellio et Saturnino.
Maximo et Tuberone.
Aphricano et Maximo.
Druso et Crispino.
An. 789.
B
Gallieno et Plautio.
Proculo et Nigrino.
Juliano et Asprenate.
Caesare II. et Caesiano.
B
Caesare III. et Solo.
Caesare IV. et Saturnino.
T. Claudio II. et Longo.
T. Claudio II. et Vitellio.

B

Crispo II. et Tauro.
Venitio et Corvino.

An. 831.

Vespasianus II. et Titus.
Vespasianus III. et Nerva.
Vespasianus IV. et Titus II.
Domitianus II. et Messalinus.
Vespasianus V. et Titus III.
Vespasianus VI. et Titus IV.
Vespasianus VII. et Titus V.
Vespasianus VIII. et Domitianus V.
Commodus et Priscus.
Vespasianus IX. et Titus VI.

XII.

V 344

DESCRIPTIO CONSULUM

EX QUO PRIMUM ORDINATI SUNT.

Anni ab U. C. Varroniani.

Variae Lect. ex Cod. Fuxensi.

245. Bruto et Collatino.
246. Publicola et Lucretio.
247. Publicola II. et Publilio.
248. Lartio et Exquilino.
249. Valerio et Tuberto.
250. Publicola III. et Lucretio II.
251. Menenio Agrippa et Postamio. — Menno.
252. Tricasto et Vistellino.
253. Aurunco et Flavo. — Arimeo.
254. Camerino et Longo.
255. Helva et Gemino.
256. Flavo et Sifulo.
257. Atratino et Augurino.
258. Albo et Coelimontano.
259. Sabino et Prisco.
260. Coelimontano II. et Vitellino III.
261. Aurunco II. et Vitellino.
262. Macrino et Augurino.
263. Augurino II. et Atratio. — Acratio.
264. Camerino et Flabio. — Fabio.
265. Tullo et Rufo.

His Conss. *Romani Proceres dicti sunt.*

266. Nautio et Rufo.
267. Tusco et Sabino.
268. Rutilio et Vitcellino.
269. Fabio et Maloginense.
270. Mamerco et Fabio.
271. Fabio et Volesio.
272. Tertullo et Fabio II.
Eago. 273. Sabino et Fugo.
Cucumato. 274. Cincinnato et Fabio III.
275. Rutilio et Fabio IV.
Armillo. 276. Aemilio II. et Aesculino.
Ignato et Publio. 277. Laenate et Publilio.
278. Tricosto et Structo.
279. Nautio et Publicola.
280. Mallio et Furio.
281. Aemilio et Julio.
282. Pinario et Fusco.
P 440 283. Sabino et Capitolino.
284. Emilió et Valerio.
285. Coelimontano et Prisco II.
Capitaline. 286. Capitolino et Prisco.
287. Aemilio II. et Bibulano.
288. Regilliano et Fusco.
289. Capitolino III. et Fabio II.
290. Prisco et Albo.
291. Prisco et Elva.
292. Tricipitino et Veturio.
293. Gallo et Camerio.
294. Publicola II. et Sabino.
Malogenense. 295. Vibulano et Maloginense.
Rauto et Atractino. 296. Nauto et Atratino.
Publio. 297. Publilio et Hilario.
Vergeno. 298. Maximo et Verginio.
299. Rogo et Veturio.
300. Capitolino et Varo.
301. Festo et Quintillo.
Levato et Capuano. 302. Laenate et Capitolino.

His Conss. *Decemviri creati priores et posteriores ann.* II.

305. Barbaro et Potito.
Tricusto. 306. Hermenio et Tricosto.
307. Macrino et Julio.
308. Furio et Capitolino.
Gemino. 309. Genucio et Curtio.

His Conss. *Tribuni plebis facti* III. *anno* I.

310. Mugillano et Atratino.

311. Macrino et Capitolino. et Curtio.
312. Vibulano et Helva.
313. Pacilio et Crasso. omittuntur.
314. Macerino et Lanato.
315. Mallio et Capitolino.
His Conss. *item Tribuni plebis* III. *ann.* II.
317. Macrino et Fidenate. Fidenate.
318. Malaginense et Grasso. Crasso.
319. Julio et Verginio. Verguno.
320. Capitolino et Carino. Capitulino.
His Conss. *item Tribuni plebis* III. *ann.* II.
323. Poeno et Melitono. Melitona.
324. Crasso et Julio.
325. Tricipitino et Fidenate II. Triapitino.
326. Cosso et Poeno.
327. Achilla et Mugilano.
His Conss. *item Tribuni plebis* IV. *annis* III.
331. Atratino et Vibulano. et Juliano.
332. Capitolino et Vibolano. omittuntur.
His Conss. *item Tribuni plebis* IV. *ann.* VIII.
341. Cosso et Medullino.
342. Ambusto et Pacilo.
343. Mugilano et Rutilio.
344. Aemilio et Rustico.
345. Casso et Mudullino. Casto et Mudilino.
His Conss. *item Tribuni plebis* IV. *et* VI. *annis* XV. His Consulibus item creati sunt IIII. et III. et VI. an. quindecim.
361. Flabo et Camerino.
362. Potito et Capitolino.
His Conss. *item Tribuni plebis creati sunt ann.* XVIII. *postea ann.* IV. *nemo curulis Magistratus fuit. Item Tribuni plebis* VI. Magister.
388. Mamertino et Laterano.
389. Genutio et Curtio. Genicio.
390. Petico et Galva. Petito.
391. Mamertino II. et Silla.
392. Achala et Genucio.
393. Stollone et Petino. Sotonolle.
394. Balbo et Ambusto.
395. Bibone et Lenate. et Levate.
396. Ambusto et Proculo. et Pipenso.
397. Rustico et Capitolino.
398. Ambusto II. et Lenate. Levate.
399. Potito et Publicola.
400. Ambusto III. et Capitolino.
401. Petico IV. et Poplicola II.
402. P. Publicola et Rutilo II.

Retico. 403. Roetico et Poeno seu Poëno.
Levate. 404. Scipione et Lenate II.
405. Camillo et Crasso.
Levata. 406. Corvino et Lenate III.
Venteeo. 407. Veneco et Torquato.
408. Corvino II. et Libone.
Surseus. 409. Bursone et Camerino.
410. Rutilio et Torquato II.
411. Corvino III. et Cosco.
412. Achala et Rutilio II.
Veneco. 413. Venoce II. et Mamertino.
414. Torquato III. et Musone.
Beleno. 415. Mamertino et Seleno.
Moemo. 416. Camillo et Moenio.
417. Festo et Longo.
418. Crasso et Dulillo.
419. Regulo et Corvino.
420. Albino et Galbino.
421. Absque Consulibus.
422. Galbino et Cosso.
423. Potito et Marcello.
Venote. 424. Crasso et Venoce.
V 355
Datiano. 425. Mamertino II. et Deciano.
Venote. 426. Venoce II. et Scipione.
Phylone. 427. Lentulo et Silone.
428. Libonio et Cursore.
Cunullo. 429. Camillo et Bruto.
Apisius. 430. His Conss. *tum Dictator creatus Papyrius Cursor, et Magister Equitum Drusus.*
Rufus.
431. Longo et Ceretano.
Sullo. 432. Cursore et Rullo.
Albino. 433. Galbino et Balbino.
Phylone. 434. Cursore II. et Filone.
Papino. 435. Papirio et Gaeretano.
Venote. 436. Venoce et Flaccino.
437. Barbulo et Bubulco.
Levata. 438. Rutilio et Lenate.
Philone deest II. 439. Cursore III. et Lenate II.
440. Samnite et Longo.
desunt. 441. Cursore IV. et Bubulco II.
Rusone. 442. Maximo et Musone.
443. Bubulco III. et Barbula.
444. Rullo et Rutilio.
Censor. 445. His Conss. *tum Dictator Cursor, et Magister Equitum Bubulcus.*
* deest. 446. Musone II. et Rullo* II.

447. Appio Gaeco et Violente. Appiogeo.
448. Remulo et Albino. Remulo.
449. Metello et Minutio. Mumcio.
450. Semfronio et Faberio.
451. Lentulo et Abentesi.
452. Dentone et Emilio.
453. HIS CONSS. *item Corvinus Dictator, et Emilius Magister Equitum mensibus* VI. *deinde fuerunt.*
454. Corvino et Pansa.
455. Poetico et Torquato.
456. Scipione et Maximo.
457. Rullo III. et Musone III. desunt.
458. Claudio II. et Violente II.
459. Rullo V. et Musone V.
460. Metello et Regulo.
461. Cursore et Maximo.
462. Maximo Gurgite et Braccho. Brachio.
463. Metello II. et Vulbo. Vultio.
464. Ruffino et Dentato.
465. Maximo et Noctuo.
466. Cremulo et Albino.
467. Marcello et Rutilio.
468. Potito et Petito. Porbeito.
469. Lepido et Caecina. Cetuno.
470. Tacio et Dantone. Tatio.
471. Dolabella et Maximo.
472. Lucio et Papo. Lucino.
473. Barbula et Philippo.
474. Laebymno et Caeruntano. Lebino et Teruntono.
475. Ceverione et Musone. Cautone et Marone.
476. Lucinio et Papo.
477. Rufino et Bubulco. Rufino.
478. Gurgito et Clepyno. Lepino.
479. Benago et Lentulo.
480. Benago II. et Merinda. Meringa.
481. Licinio et Cambia.
482. Cursore et Maximo.
483. Claudio et Clepisnate. Lepisnate.
484. Clepsina et Blasio.
485. Gallo Sabino et Pisone.
486. Simfronio Sapiente et Rufo.
487. Regulo et Libone. Bunigulo.
488. Fabio et Pictore et Poeta. Pecta.
489. Maximo et Vitulo.
490. Theudace et Flacco. Teudace.
491. Maximo et Crasso.

Vitlaulo. 492. Albino et Vitulo.
493. Flacco II. et Crasso.
Asinae et Dullilio. 494. Scipione Asinae et Duillio.
495. Scipione et Floro.
496. Catacoeno et Patrevulo.
497. Regulo et Blaeso.
498. Wlsone et Decio. His Conss. *suffectus est Regulus.*
499. Paetino et Paulo.
Catanonna. 500. Scipione et Calatino.
Blero. 501. Capitone et Blaeso.
Cocta. 502. Cotta et Gemino.
503. Metello et Papo.
Vulso. 504. Regulo II. et Wlsone.
505. Pulchro et Pulchro.
506. Cotta II. et Gemino II.
507. Metello et Buteone.
508. Crasso et Licinio.
509. Buteone II. et Bullo.
Bepofo. 510. Torquato et Blaeso.
511. Fundolo et Gallo Longo.
512. Catulo et Albino.
513. Torquato et Catone.
Gentone. 514. Centone et Tuditano.
omittitur. 515. Tuncino et Falcone.
omittitur. 516. Graccho et Falcone.
517. Lentulo et Flacco.
Dentulo. 518. Claudio Lentulo et Varo.
519. Torquato et Volbo.
520. Albino et Rogo.
521. Maximo et Machone.
Balvulo. 522. Lepido et Balbulo.
Masone et 523. Matone et Masone.
524. Balvulo II. et Pera.
525. Albino et Centumalo.
Barga. 526. Carvilio et Maximo Vero.
527. Flacco et Regulo.
528. Maximo Messala et Arustio.
529. Papo et Regulo.
530. Torquato et Papo.
Flamminio. 531. Flaminino et Filone.
532. Scipione et Marcello.
533. Scipione Nasica et Rufo.
534. Catulo et Filone.
535. Paulo et Salinatore.
536. Scipione et Longo.
Flaminino. 537. Gemino et Flaminio. His Conss. *suffectus Regulus.*

538. Paulo II. et Varrone.
539. Fabio Maximo et Grecho. Gracho.
540. Fabio Maximo II. et Marcello. omittitur.
541. Maximo et Graccho. omittitur.
542. Pulchro et Flacco. Flaco.
543. Galva et Centumalo.
544. Lebyino et Marcello. Lebuino.
545. Fabio et Flacco.
546. Marcello et Crispino.
547. Nerone et Salinatore.
548. Metello et Filone.
549. Scipione et Crasso divite.
550. Caethego et Tuditano.
551. Caepione et Servilio.
552. Nerone et Servilio.
553. Lentulo et Paeto.
554. Galba II. et Cotta.
555. Lentulo et Tappulo. Capulo.
556. Flaminio et Peto. Flaminino.
557. Cethego et Rufo.
558. Porphyrio et Marcello. Borfirio.
559. Festo et Flacco.
560. Scipione Africano et Longo. Cipione et
561. Merrulla et Hermo. Merulla.
562. Flaminio et Ahenobarbo. Flaminino et Habunbarbo.
563. Glabrione et Nasica.
564. Scipione et Lellio.
565. Wulscone et Nobiliore. P 442
566. Salinatore et Messala. CCL. Messalue.
567. Lepido et Flaminio. Flaminino.
568. Albino et Philippo.
569. Pulchro et Tuditano.
570. Pulchro II. et Licinio.
571. Labaeme et Marcello.
572. Pamphilio et Paulo.
573. Cethego et Pamphilio.
574. Albino et Pisone.
575. Acindyno et Flacco. Acend...
576. Bruto et Vulsone.
577. Pulchro et Graccho. Gracho.
578. Scipione et Petico. V 356 Petito.
579. Lepido II. et Scaebola. Cabola.
580. Albino et Scaevola.
581. Albino et Benate. Benenato.
582. Lenate et Aelio. Levate.
583. Crasso et Longo. Crasso.

584. Macrino et Serrano.
Carpione. 585. Philippo et Caepione.
586. Paulo et Crasso.
587. Paeto et Paenno.
588. Gallo et Claudio.
omittitur. 589. Torquato et Octabio.
III. 590. Torquato II. et Longino.
Gracho. 591. Graccho et Talina.
592. Scipione Nasica et Figulo.
qui His Conss. *in horum locum, quia vitio creati erant, sufficiuntur Lentulus et Domitius.*
593. Messala et Carbone.
Cetgo. 594. Gallo et Cethego.
595. Dolabella et Fulvino Nobiliore.
Levate. 596. Lepido et Lenate II.
597. Caesare et Horeste.
598. Lentulo et Figulo.
599. Nasica et Marcello.
omittuntur. 600. Opimio et Albino.
Opimio et Lausio. 601. Nobiliore et Lausco.
602. Marcello II. et Flacco.
Lesulo. 603. Loculo et Albino.
604. Elaminino et Balbo.
605. Censorino et Manilio.
606. Albino et Pisone.
Enulo. 607. Scipione Aemilii et Druso.
Numisio. 608. Lentulo et Numicio.
Nilio et Anavo. 609. Maximo Aemilii et Manono.
610. Galva et Cotta.
611. Claudio et Metello.
612. Metello II. et Maximo.
613. Caepione et Rufo.
614. Caepione et Lacrio.
Raptone. 615. Baenate et Pisone.
616. Narsica Sabione et Bruto.
617. Lepido Porcina et Mancino.
Plabo et Ferinspio. 618. Philo et Servilio.
619. Flacco et Pisone.
620. Scipione Africano et Flacco.
Calpli... 621. Scaevola et Calpurnio.
Levate. 622. Laenate et Rutilio.
623. Crasso et Flacco.
Pertana. . 624. Lentulo et Perperna.
Auditano et Evilio. 625. Tuditano et Anulio.
626. Octavio et Rufo.
Vinna. 627. Longino et Cinna.

628.	Lepido et Oreste.	Mor...
629.	Hypsaeo et Flacco.	Irseeo.
630.	Longino et Bulvino.	Bolvino.
631.	Metello et Flaminino.	Flem...
632.	Ahenobarbo et Faenio.	Femio.
633.	Opimio et Maximo Aemilii.	Maximo Emilio.
634.	Manilio et Carba.	
635.	Metello et Cotta.	
636.	Catone et Marciorega.	
637.	Metello Diademeo et Mutio Sinerebula.	Diadenite et Sintrebula.
638.	Geto et Maximo Serviliano.	Maximino. Segpliano
639.	Scauro et Metello.	Scaurie.
640.	Balbo et Catone.	Ballo.
641.	Metello et Carbone.	
642.	Bruto et Peone.	et Perone.
	His Conss. *initium belli Jugurthini.*	Initum est bellum Ligurtinum.
643.	Nasica Scipione et Bestia Calpurnio.	Calph...
644.	Rufo et Albino.	
645.	Metello Numidico et Silano.	Metullo.
646.	Sulpitio et Scauro.	
647.	Longino et Mario.	Mariso.
648.	Serrano et Caepione.	Serranno.
	His Conss. *natus est Cicero die* VIII. *Kalendas Maias.*	
649.	Rufo et Mallio.	
650.	Mario II. et Fimbria.	
651.	Mario III. et Oreste.	Hor...
652.	Mario IV. et Catulolo.	Turulio.
653.	Mario V. et Aquilio.	
654.	Mario VI. et Flacco.	
655.	Antonio et Albino.	
656.	Metello Nepote et Tito Didio.	et Didentulo.
657.	Lentulo et Crasso.	
658.	Ahenobarbo et Longino.	
659.	Crasso et Scaevola.	Sebella.
660.	Galva et Ahenobarbo.	
661.	Flacco et Herennio.	
662.	Pulchro et Perperna.	Perpenno.
663.	Philippo et Caesare.	
664.	Caesare et Lupo.	
665.	Strabone et Catone.	
666.	Sylla et Rufo.	
667.	Octabio et Cinna.	
668.	Mario VII. et Cinna II.	CCCL.
	His Conss. *natus est Salustius die Kalend. Octobr.*	
669.	Cinna III. et Carbone.	
670.	Carbone II. et Scribonio.	Scribonio.

et Carbone. 671. Scipione et Norbano.
672. Carbone III. et Mario.
Diresla. 673. Diecula et Dollabella.
674. Sylla et Metello Pio.
Pronnatio et 675. Vitia et Pulchro.
Claudio et Servilio.
676. Lepido et Catullo.
Magnerto. 677. Bruto et Mamerco.
Octavo et Curaone. 678. Octavio et Curione.
omittitur. 679. Octavio et Cotta.
et Micosta. 680. Lucullo et Micotta.
681. Marco Lucullo et Cassio Longino.
P 443 682. Cn. Lentulo et Gellio.
Pleudulo et Hor... 683. P. Lentulo et Oreste.
684. Pompeio et Crasso.
685. Hortensio et Metello.
Virg... His Conss. *natus est Vergilius die Id. Octobr.*
Mitello. 686. Marcio Rege et Metello.
687. Pisone et Galbrione.
Bulscio et 688. Bulcatio et Tullo.
Costa. 689. Cotta et Torquato.
690. L. Caesare et Figulo.
Antonio. 691. Cicerone et Antonino.
His Conss. *bellum Catilinae gestum est.*
Silene et Murene. 692. Silano et Muraena.
Messa. 693. Pisone Frugi et Messala Nigro.
Nigro Afronio. 694. Afronio et Metello Celere.
Bibioso. 695. Decio Caesare et Bibolo.
696. Pisone et Gabinio.
Marcello. 697 Lentulo et Metello Nepote.
698. Marcellino et Philippo.
699. Pompeio II. et Crasso II.
700. Ahenobarbo et Pulchro.
701. Balbino et Messala.
702. Pompeio III. et Metello Scipione.
703. Rufo et Marcello.
704. Marcello et Paulo.
705. Lentulo et Marcello.
Isaur.. abest. 706. Caesare et Servilio Isaurico.
Fulio Cauleno. 707. Caleno et Vatino.
708. Caesare III. et Lepido.
et Solo. 709. Caesare IV. solo.
710. Caesare V. et Antonino.
* * * *Vide paullo infra.*
Ertio. 711. Pansa et Hirtio.
His Conss. *obiit Cicero die* IV. *Kal. Maias.*

712. Lepido et Plano.
713. Antonino pietate et Isaurico. Pietati.
His Conss. *bellum Isauricum gestum est, et Julius Caesar ex Senatus consilio deceptus in Curia occiditur a Cassio et Bruto.* Senatu. Concilio. Casio.
Post hunc *Octavianus Caesar Augustus appellatur.* Abhinc Imperatores.
714. Galbino II. et Pollinione. Pollinione.
715. Rufo Censorino et Sabino. V 357
716. Pulchro et Flacco. Rufino.
His Conss. *obiit Salustius die* III. *Idus Maias.*
717. Agrippa et Gallo.
718. Publicola et Nerva Cocceio. Nerva Consule.
719. Cornificio et Pompeio Magno.
His Conss. *bellum Fugitivorum gestum est.* Haec absunt apud Pontac. His Coss. obiit Cicero: interfectus est die IV. Kal. Maiarum.
720. Antonino II. et Libone.
xxx. His Conss. *obiit Cicero interfectus die* IV. *Kalend. Maias.*
721. Octaviano Augusto II. et Paulo. Octavo, etc.
722. Ahenobarbo et Sosio. Hi extra ordinem infra positi. His Coss. Era prima cursus Lunae inventus est.
723. Octaviano Augusto III. et Corbilio.
724. Octaviano IV. et Crasso.
725. Octaviano V. et Pulchro. X.
726. Octaviano VI. et Agrippa.
His Conss. *Carthago libertatem a Populo Romano recepit.* desunt.
727. Octaviano VII. et Agrippa II.
728. Octaviano VIII. et Tauro II. deest.
729. Octaviano IX. et Silano.
730. Octaviano X. et Flacco.
731. Octaviano XI. et Pisone.
732. Aesernino et Aruntio. Arsenino et Arundio.
Celso et Hibero.
733. Lollio et Lepido.
734. Apuleio et Nerva.
735. Saturnino et Lucretio Cinna. XX.
736. Duobus Lentulis.
His Conss. *obiit Vergilius die* XI. *Kalend. Octobr. Lentulo et Cornelio.* Virg... die I. Kalendarum Octobrium.
737. Fornicio et Silvano. Fornitio.
738. Domitio Scipione et Ahenobarbo. Achenobarbo.
739. Libone et Pisone.
740. Crasso et Lentulo.
741. Nerone et Varo.
742. Messala et Quirino.
Robellio et Saturnino. Hi temere inserti.
743. Maximo et Tuberone. Tuberono.
744. Africano et Maximo.

XXX. 745. Druso et Crispino.
Censorino XXX. et Gallo. 746. Censorino et Gallio.
747. Nerone II. et Pisone II.
748. Balbo et Vetere.
XV. 749. Octaviano XII. et Sylla.
Sabiano. 750. Sabino et Rufino.
751. Lentulo et Messalino.
XVI. 752. Octaviano XIII. et Silano.
His Conss. *natus est* Christus *die* VIII. *Kalend. Jan.*
753. Lentulo et Pisone.
1. Caesare et Lucio Paulo.
XL. 2. Vindicio et Varo.
* Sic. Lamio Innoniano. 3. Lamia et Servilio *ñ mano.
4. Aelio Cato et Saturnino.
5. Magno Pompeio et Valerio.
Arundo. 6. Lepido et Aruntio.
Caesare et Capitone.
7. Cretico et Nerva.
8. Camillo et Quintiliano.
9. Camero et Sabino.
10. Dolabella et Salino.
11. Lepido et Tauro.
12. Germanico Caesare et Capitone.
L. 13. Flacco et Silano.
Duobus Sextis. 14. Duobus Sextis Pompeio Magno et Apuleio.
15. Bruto et Flacco.
16. Tauro et Libone.
17. Crasso et Rufo.
18. Tiberiano Caesare II. et Druso Germanico II.
19. Silano et Balbo.
20. Messala et Grato.
21. Tiberiano Caesare III. et Druso Germanico III.
LX. Gallo. 22. Agrippa et Galba.
P 444 ne. 23. Pollione et Vetere.
24. Cethego et Varo.
Pemulo Galba. 25. Agrippa II. et Lentulo Galva.
26. Getulio et Sabino.
27. Crasso et Fisone.
28. Silano et Nerva.
Reb... 29. Rufo et Rubellione.

Sequentia margini adscripta leguntur. *Cum Joannis Evangelium doceat Dominum Salvatorem nostrum tribus annis post baptismum docuisse ad quos venit* XXX. *aetatis suae anno, sicut in Imperio Tiberii habetur adscriptum, in hoc loco per Consules error annorum est, nisi de Rufo et Rebellione in tertium ordinem Consulum supputatio protendat.*

His Conss. *passus est Christus die decimo Kalendas Aprilis, et resurrexit* VIII. *Kalendas easdem.*

30. Vinicio et Longino Cassio. ..nitio.
31. Tiberiano Caesare IV. solo. TiberisoConsule et Solo.
32. Aruntio et Ahenobarbo. LXX. Aruntello.
33. Galba Libolo et Sylla.
34. Persico et Vitellio-Pulo. Isti supra inseruntur.
35. Gallo et Nonniano.
36. Emiliano et Plautio.
37. Proculo et Nigrino.
38. Juliano et Asprenate.
39. Caesare II. et Caesiano. Cesiano.
40. Caesare III. solo. et Solo.
41. Caesare IV. et Antonino.
42. Claudio II. et Larbo. LXXX.
43. Claudio III. et Vitellio. Vitellio II.
44. Crispo II. et Tauro. deest.
45. Vinitio et Corvino. deest.
46. Asiatico et Silano. deest.
47. Claudio IV. et Vitellio III. deest.
48. Vitellio IV. et Publicola.
49. Veriano et Gallo. Valertano.
50. Vetere et Nerviniano.

Hic desinit Cod. Fuxensis.

51. Claudio et Orfito.
52. Sylla et Catone. XC.
53. Silano et Antonino.
54. Marcello et Aviola.
55. Nerone et Vetere.
56. Saturnino et Scipione.
57. Nerone II. et Pisone.
58. Nerone III. et Messala Corvino.

His Conss. *Petrus et Paulus passi sunt die* III. *Kalend. Julias.*

59. Aproniano et Capitone.
60. Nerone IV. et Lentulo.
61. Lucio et Turpiniano.
62. Mario et Gallo. C.

His Conss. *Judaea capta est.*

63. Rufo et Regulo.
64. Crasso et Basso
65. Helva et Vestino.
66. Telesino et Paulino.
67. Capitone et Rufo.
68. Italico et Trahalo.

His Conss. *Nero non comparuit.*

69. Galba II. et Tito Rufino.
70. Vespasiano II. solo.
71. Vespasiano III. et Nerva.
CX. 72. Vespasiano IV. et Tito II.
73. Domitiano II. et Messalino.
74. Vespasiano V. et Tito III.
75. Vespasiano VI. et Tito IV.
76. Vespasiano VII. et Tito V.
77. Vespasiano VIII. et Domitiano III.
His Conss. *Judaei pervicti sunt.*
78. Commodo et Prisco.
79. Vespasiano IX. et Tito VI.
80. Tito VII. et Domitiano IV.
81. Galva et Pollione.
CXX. 82. Domitiano V. et Sabino.
83. Domitiano VI. et Rufo.
84. Domitiano VII. et Sabino II.
85. Domitiano VIII. et Fulvio.
V 358 86. Domitiano IX. et Dolabella.
87. Domitiano X. et Saturnino.
88. Domitiano XI. et Rufo.
89. Fulvio et Atratino.
90. Domitiano XII. et Nerva II.
91. Grabrione et Gralano.
CXXX. 92. Domitiano XIII. et Sturnino.
93. Pompeiano et Prisciano.
94. Asprenate et Laterano.
95. Domitiano XIV. et Clemente.
96. Valente et Vetere.
His Conss. *excessit Domitianus in Palatio Romae.*
97. Nerva III. et Rufo III.
98. Nerva IV. et Trajano II.
99. Palma et Senecio.
100. Trajano III. et Pontino.
101. Trajano IV. et Peto.
CXL. 102. Severiano et Sirio.
103. Trajano V. et Maximo.
104. Suburano II. et Marcello.
105. Candido II. et Quadrato.
106. Commodo et Cereali.
107. Syra III. et Senecione II.
108. Gallo et Bradua.
109. Palma II. et Tullo.
110. Orfito et Prisciano.
111. Pisone et Juliano.

112. Trajano VI. et Anfricano. CL.
His Conss. *persecutio Christianorum.*
113. Celso II. et Prisciano II.
114. Malsa et Volciso.
115. Messala et Podone.
116. Eliano et Vetere.
117. Aproniano et Nigro.
118. Hadriano et Salinatore.
119. Hadriano IV. et Rustico.
120. Severo II. et Fulgo.
121. Vero II. et Augure.
122. Aviola et Pansa. CLX.
123. Aproniano et Panpino.
124. Glabrione et Torquato.
125. Asiatico et Aquilino.
126. Vero III. et Ambigulo.
127. Titiano et Gallicano.
128. Torquato et Libone.
129. Marcello et Celso. P 445
130. Catullino et Libone.
131. Pontiano et Rufo.
132. Auguriano et Sergiano. CLXX.
133. Hibero et Sisenna.
134. Severo III. et Varo.
135. Pontiano et Aquilino Rufo.
136. Commodo et Pompeiano.
137. Caesare II. et Balbino.
138. Camerino et Nigro.
139. Antonino II. et Praesente.
140. Antonino III. et Aurelio.
141. Severo et Silvano.
142. Rufino et Quadrato. CLXXX.
143. Torquato et Hedore.
144. Avito et Maximo.
145. Antonino IV. et Aurelio II.
146. Claro et Severo.
147. Largo et Messalino.
148. Torquato et Juliano.
149. Orfito et Prisco.
150. Glabrione et Vetere.
151. Gordiano et Maximo.
152. Glabrione II. et Humillio. CXC.
153. Praesente et Rufino.
154. Commodo et Laterano.
155. Severo et Sabiniano.
156. Silvano et Augurino.

157. Barbato et Regulo.
158. Tullo et Sacerdote.
159. Quintillo et Prisco.
160. Bradua et Vero.
161. Antonino V. et Aurelio Caes. duobus Augustis.
His Conss. *orta persecutione passi Polycarpus et Pionius.*
CC. 162. Rufino et Aequilino.
163. Laeliano et Pastore.
164. Macrino et Celso.
165. Orfito et Pudente.
166. Pudente et Pollione.
167. Vero III. et Quadrato.
In Chronico his Conss. *passos legis.*
168. Aproniano et Paulo.
169. Prisco et Apollenare.
170. Cethego et Claro.
171. Severo et Herenniano.
CCX. 172. Orfito et Maximo.
173. Severo II. et Pompeiano.
174. Gallo et Flacco.
175. Pisone et Juliano.
176. Pollione et Apro.
177. Commodo et Quintillo.
178. Orfito et Rufo.
179. Commodo II. et Vero.
180. Praesente et Condiano.
181. Commodo III. et Byrro.
CCXX. 182. Mamertino et Rufo.
183. Commodo IV. et Victorino.
184. Marullo et Aeliano.
185. Materno et Bradua.
186. Commodo V. et Glabrione.
187. Crispino et Aeliano.
188. Fusciano et Silano.
189. Duobus Silanis.
190. Commodo VI. et Septimiano.
191. Aproniano et Braduo.
CCXXX. 192. Commodo VII. et Pertinace.
193. Flaccone et Claro.
194. Severo II. et Albino.
195. Tertullo et Clemente.
196. Dextro et Prisco.
197. Laterano et Rufino.
198. Saturnino et Gallo.
199. Annullino et Frontone.
200. Severo II. et Victorino.

201. Muciano et Fabiano.
202. Severo III. et Antonino. CCXL.
203. Plautiano II. et Geta.
204. Chilone et Libone.
205. Antonino II. et Geta II.
206. Albino et Emiliano.
207. Apro et Maximo.
208. Antonino III. et Geta III.
209. Pompeiano et Avito.
210. Faustino et Rufino.
211. Gentiano et Basso.
212. Duobus Aspris. CCL.
213. Antonino IV. et Balbino.
214. Messala et Sabino.
215. Laeto et Cereale.
216. Sabino et Anullino.
217. Praesente et Extricato.
218. Antonino et Advento.
His Conss. *instrumenta debitorum fisco in foro Romano arserunt per dies* xxx.
219. Antonino II. et Sacerdote.
220. Antonino III. et Comazonte.
221. Grato et Seleuco.
222. Antonino IV. et Alexandro. CCLX.
223. Maximo II. et Aeliano.
224. Fabiano et Crispino.
225. Fusciano et Dextro.
226. Alexandro II. et Marcello.
227. Albino et Maximo.
228. Modesto et Probo.
229. Alexandro III. et Dione.
230. Agricola et Clemente.
231. Pompeiano et Peligiano.
232. Lupo et Maximo. CCLXX.
233. Maximo et Paterno.
234. Maximo II. et Urbano.
235. Severo et Quintiano. V 359
236. Maximo III. et Africano.
237. Perpetuo et Corneliano.
238. Pio et Pontiano.
239. Gordiano et Aviola.
240. Albino et Venusto.
241. Gordiano II. et Pompeiano.
242. Attico et Praetextato. CCLXXX.
243. Arriano et Papo.
244. Peregrino et Aemiliano.

245. Philippo et Titiano.
246. Praesente et Albino.
247. Philippo II. et Philippo.
P 446 248. Philippo III. et Philippo II.
249. Aemiliano et Aquiliano.
250. Decio II. et Grato.
251. Decio III. et Decio Caesare.
His Conss. *persecutio Christianorum.*
CCXC. 252. Gallo II. et Volusiano.
253. Volusiano II. et Maximo.
254. Valeriano II. et Gallieno.
255. Valeriano III. et Gallieno II.
256. Maximo et Glabrione.
257. Valeriano IV. et Gallieno III.
258. Tusco et Basso.
His Conss. *passus est Cyprianus die* XVIII. *Kalend. Octobris.*
259. Aemiliano et Basso.
260. Seculare et Donato.
261. Gallieno IV. et Volusiano.
His Conss. *hostes multi irruerunt in Romania.*
CCC. 262. Gallieno V. et Faustiniano.
263. Albino et Dextro.
264. Gallieno VI. et Saturnino.
265. Valeriano V. et Lucillo.
266. Gallieno VII. et Sabinillo.
His Conss. *captus Valerianus in Persida.*
267. Paterno et Arcesilao.
268. Paterno II. et Mariniano.
269. Claudio et Paterno.
His Conss. *victi Gothi a Claudio.*
270. Antiochiano et Orfito.
His Conss. *levatus Aurelianus Imperator.*
271. Aureliano et Basso.
His Conss. *muri urbis coepti fieri.*
CCCX. 272. Quieto et Valdumiano.
273. Tacito et Placidiano.
274. Aureliano II. et Capitolino.
275. Aureliano III. et Marcellino.
His Conss. *occisus est Aurelianus Imper. Coenofrurio, et levatus est post dies... Tacitus Romae.*
276. Tacito II. et Aemiliano.
277. Probo et Paulino.
His Conss. *occisus est Tacitus Tyana.*
278. Probo II. et Lupo.
279. Probo III. et Paterno.
280. Messala et Grato.

281. Probo IV. et Tiberiano.
282. Probo V. et Victorino. CCCXX.
283. Caro et Carino.
His Conss. *occisus est Probus Sirmium.*
284. Caro II. et Numeriano.
His Conss. *magna fames fuit.*
285. Dioclitiano II. et Aristobulo.
His Conss. *occisus est Carinus Margo, qui ipso anno cum Aristobulo Consul processerat.*
286. Maximo II. et Aquilino.
His Conss. *levatus est Maximianus Imperator senior die Kalend. Aprilis.*
287. Dioclitiano III. et Maximiano.
288. Maximiano II. et Anuarino.
289. Basso et Quintiano.
290. Dioclitiano IV. et Maximiano III.
291. Tiberiano et Dione.
His Conss. *tenebrae fuerunt inter diem; et eo anno levati sunt Constantius et Maximianus Caesares die Kal. Mart.*
292. Annibaliano et Asclepiodoto. CCCXXX.
293. Dioclitiano V. et Maximiano IV.
294. Constantino et Maximiano.
His Conss. *castra facta in Sarmatia contra Acinco et Bononia.*
295. Fusco et Anolino.
His Conss. *Carporum gens universa in Romania se tradidit.*
296. Dioclitiano VI. et Constantio II.
297. Maximiano VI. et Maximiano II.
His Conss. *victi Persae.*
298. Fausto II. et Gallo.
299. Dioclitiano VII. et Maximiano VI.
His Conss. *victi Marcomanni.*
300. Constantio III. et Maximiano III.
301. Titiano II. et Nepotiano.
302. Constantio IV. et Maximiano IV. CCCXL.
His Conss. *vilitatem jusserunt Imperatores esse.*
303. Dioclitiano VIII. et Maximiano VII.
His Conss. *persecutio Christianorum.*

304. Dioclitiano IX. et Maximiano VIII.
His Conss. *deposuerunt purpuram privati effecti Dioclitianus et Maximianus, et vestierunt Severum et Maximinum. Nam Constantius et Maximianus, qui Caesares fuerunt, eadem hora Augusti nuncupati sunt die Kalend. April.*

305. Constantio V. et Maximiano V.

306. Constantio VI. et Maximiano VI.
His Conss. *diem functus Constantius, et postea levatus est Constantinus VIII. Kal. Aug.*
307. Novies et Constantino.
His Conss. *quod est, post sextum Consulatum, occisus Severus Romae.*
308. Item decies et Maximiano.
His Conss. *quod est, Maxentio et Romulo, levatus Licinius Carnunto III. Idus Novemb.*
309. Post Cons. X. et septimum.
His Conss. *quod est, Maxentio II. et Rumulo II.*
310. Anno II. post Cons. X. et septimum.
* Sic. His Conss. *quod est, Maxentio III. solo, diem * factus Maximianus senior.*
311. Maximiano VIII. Consule.
His Conss. *quod est, Rufino et Volusiano, diem functus Maximianus Junior.*
CCCL. 312. Constantino II. et Licinio II.
His Conss. *quod est Maxentio IV. solo, victus et occisus Maxentius Romae ad Pontem Mulvium.*
P 447 313. Constantino III. et Licinio III.
314. Volusiano II. et Anniano.
His Conss. *bellum Cibalense fuit die* VIII. *Idus Octobr.*
315. Constantino IV. et Licinio IV.
316. Sabino et Rufino.
Sola III. n. Dec. His Conss. *diem functus Dioclitianus Sola* III. *Non. Decemb.*
317. Gallicano et Basso.
His Conss. *levati tres Caesares, Crispus, Licinius et Constantinus die Kalend. Mart.*
K sic ad marg. 318. Licinio V. et Crispo Caesare.
His Conss. *tenebrae fuerunt inter diem hora* IX.
319. Constantino V. et Licinio Caesare.
320. Constantio VI. et Constantino Caesare.
321. Crispo II. et Constantino II.
CCCLX. 322. Probiano et Juliano.
323. Severo et Rufino.
324. Crispo III. et Constantino III.
His Conss. *bellum Adrianopolitanum die* V. *Non. Juli, et bellum Calcaedonense* XIV. *Kal. Octob. et levatus est Constantinus Caesar* VI. *Idus Novemb.*
V 360 325. Paulino et Juliano.
His Conss. *occisus Licinius.*
326. Constantino VII. et Constantino Caesare.
His Conss. *occisus est Crispus, et edidit vicennalia Constantinus Augustus Romae.*
327. Constantino et Maximo.

328. Januarino et Justo.
329. Constantino VIII. et Constantino IV.
330. Gallicano et Symmacho.
His Conss. *dedicata est Constantinopoli die* v. *Idus Maias.*
331. Basso et Ablabio.
332. Pacatiano et Hilariano. CCCLXX.
His Conss. *victi Gothi ab exercitu Romano in terris Sarmatarum die* xii. *Kalend. Maii.*
333. Dalmatio et Zenophilo.
His Conss. *levatus est Constans die* viii. *Kalend. Januar.*
334. Optato et Paulino.
His Conss. *Sarmatae servi universa gens dominos suos in Romaniam expulerunt.*
335. Constantino et Albino.
His Conss. *tricennalia edidit Constantinus Aug. die* viii. *Kal. Aug. et levatus est Dalmatius Caesar* xiv. *Kalend. Octob.*
336. Nepotiano et Facundo.
337. Feliciano et Titiano.
His Conss. *Constantinus Augustus ad caelestia regna ablatus est* xi. *Kalend. Junias, et ipso anno nuncupati sunt tres Augusti, Constantinus, et Constantius, et Constans* v. *Idus Septemb.*
338. Urso et Polemio.
339. Constantio II. et Constante.
340. Acyndino et Proculo.
His Conss. *occisus est Constantinus Junior.*
341. Marcellino et Probino.
His Conss. *pugna facta est cum gente Francorum a Constante Aug. in Galliis. Et ipso anno terraemotus fuit ad Orientem per totum annum praeter Antiochiam.*
342. Constantio III. et Constante II. CCCLXXX.
His Conss. *victi Franci a Constante Aug. seu pacati. Tractus Hermogenes.*
343. Placido et Romulo.
344. Leontio et Salustio.
345. Amentio et Albino.
346. Constantio IV. et Constante III.
347. Rufino et Eusebio.
348. Philippo et Salia.
His Conss. *bellum Persicum fuit nocturnum.*
349. Limenio et Catullino.
350. Sergio et Nigriniano.
His Conss. *Constans occisus est in Gallis a Magnentio, et levatus est Magnentius die* xv. *Kal. Februar. et Vetranio apud Sirmium Kalend. Martiis eo anno, et Nepotianus*

Romae III. *Non. Junias*, *et pugna magna fuit cum Romanis et Magnentianis.*

351. Post Cons. Sergii et Nigriniani.
His Conss. *bellum Magnentii fuit Morsa die* IV. *Kal. Octobr. et eo anno depositus Vetranio* VIII. *Kal. Januar. et levatus est Constantius Caesar Idus Martias*, *et apparuit in Oriente signum Salvatoris die* III. *Kal. Februar. Luna* XXVIII.

CCCXC. 352. Constantio V. Constantio Caes.

353. Constantio VI. et Constantio II.
His Conss. *Magnentius se interfecit in Gallis apud Lugdunum die* III. *Idus Aug. et Decentius frater Magnentii laqueo se suspendit* XV. *Kal. Septemb.*

354. Constantio VII. et Constantio III.
His Conss. *occisus est Constantius Caesar in insula Flanona.*

355. Arbitione et Lolliano.
His Conss. *levatus est Julianus Caesar die* VIII. *Idus Novembres.*

356. Constantio VIII. et Juliano Caes.
His Conss. *introierunt Constantinopolim reliquiae Apostoli Timothei die Kal. Jun.*

357. Constantio IX. et Juliano Caes. II.
His Conss. *introierunt Constantinopolim reliquiae Sanctorum Apostolorum Andreae et Lucae die* V. *Non. Mart. et introivit Constantius Aug. Romae* IV. *Kal. Maias*, *et edidit*
P 448
XXXV.

358. Datiano et Caereale.
His Conss. *introierunt Constantinopolim legati Persarum die* VII. *Kal. Martii. Ipso anno terraemotus factus*, *ita ut civitas Nicomedensium funditus versaretur die* VIIII. *Kal. Septemb. aliae vero* CL. *civitates partibus vexatae sunt.*

359. Eusebio et Hypatio.
His Conss. *natus est Gratianus filius Augusti Valentiniani die* XIV. *Kalend. Maias*, *et ipso anno primum processit Constantinopolim Praefectus urbis*, *nomine Honoratus*, *die* III. *Idus Decemb.*

360. Constantio X. et Juliano III.
His Conss. *dedicatum est Constantinopoli Dominicum die* XV. *Kalend. Martias.*

361. Tauro et Florentio.
His Conss. *diem functus Constantius Augustus Mopsucrenas in fines Ciliciae Foeniciae provinciae* III. *Non. Novemb. et introivit Julianus Aug. Constantinopolim die* III. *Idus Decembres.*

CCCC. 362. Mamertino et Nevitta.

363. Juliano Augusto IV. et Salustio.
His Conss. *occisus est Julianus Augustus in bello Persico die* vi. *Kal. Julias, et quia apostata a Deo factus est Christianorum etiam persecutor, occisus est, et levatus est Christianissimus Jovianus Augustus*, v. *Kal. Julias.*

364. Joviano Augusto et Varro.
His Conss. *recessit Jovianus Augustus Dadastana die* xi. *Kal. Mart. et levatus est Valentinianus Augustus apud Niceam die* v. *Kal. Mart. Ipso anno levatus est Valens Augustus Constantinopolim in miliario* vii. *in tribunali a fratre suo Valentiniano die* iv. *Kal. April.*

365. Valentiniano et Valente Augg.
His Conss. *mare ultra terminos suos egressum est die* xii. *Kal. Aug. et ipso anno latro nocturnus hostisque publicus intra urbem Constantinopolim apparuit die* iv. *Kal. Octob.*

366. Gratiano Nob. et Dalaifo.
His Conss. *natus est Valentinianus Junior filius Augusti Valentis die* xv. *Kal. Febr. et ipso anno idem hostis publicus et praedo intra Frygiam salutarem, et in Inacoliensium campo ab Augusto Valente oppressus atque extinctus* V 361
est die vi. *Kal. Junias. Ipso anno Augustus Valentinianus gentem Alamannicam pervicit.*

367. Lupicino et Jovino.
His Conss. *in civitate Constantinopoli Deus grandinem pluit in modum petrarum die* iv. *Nonas Iulias. Et ipso anno levatus est Gratianus Augustus in Galliis apud Ambianis in tribunali a patre suo Augusto Valentiniano die* viiii. *Kal. Septemb.*

368. Valentiniano II. et Valente II.
His Conss. *terraemotus factus, ita ut civitas Nicaenorum terrae funditus prosterneretur die* v. *Idus Octob.*

369. Valentiniano Nob. et Victore.
His Conss. *opus magnificum cisternae Constantinopolitanae completum est a Domitio Modesto* v. c. *iterum Praefecto urbis, quod in prima inchoaverat Praefectura. Agon post annos* xvii. *restitutus est ab Augusto Valente.*

370. Valentiniano III. et Valente III.
His Conss. *magna fames fuit in partibus Frygiae, et dedicata est sancta Ecclesia, ubi beati Apostoli positi sunt,* v. *Idus April.*

371. Gratiano Augusto II. et Probo.
372. Modesto et Arintheo. CCCCX.
373. Valentiniano IV. et Valente IV.
374. Gratiano III. et Equitio.
375. Post Conss. Gratiani III. et Aequitii.
His Conss. *thermae Carosianae dedicatae sunt, agente Prae-*

fecto v. c. Vindalonio Magno. Et ipso anno diem functus Valentinianus senior xv. *Kal. Decemb. in castello Virgitione, et levatus est Valentinianus Junior Aug. filius Aug. Valentiniani ab exercitu in tribunali die* x. *Kal. Decemb. in civitate Acinco.*

376. Valente Aug. V. et Valentiniano Juniore Augusto.
His Conss. *victi et expulsi sunt Gothi a gente Unorum, et suscepti sunt in Romania pro misericordia, jussione Aug. Valentis. Et ipso anno introivit corpus Augusti Valentiniani Constantinopolim,* v. *Kal. Janu.*

377. Gratiano IV. et Merobaude.
His Conss. *gens Gothorum, qui pro misericordia suscepti sunt, rebellaverunt adversus Romanos, ad quos expugnandos sunt missi Comites cum militibus, et pugnaverunt cum Gothis.*

CCCCXVI. 378. Valente VI. et Valentiniano II.
His Conss. *ingressus est Valens Aug. ab Oriente Constantinopolim die* III. *Kal. Jun. Et ipso anno profectus est Valens Aug. ex urbe ad fossatum die* III. *Idus Junias, et pugna magna fuit cum Romanis et Gothis miliario* XII. *ab Hadrianopoli, die* v. *Idus Augusti. Ex ea die Valens Augustus nusquam apparuit, et toto anno per diocesim*
P 449 *Thrachiarum, et Scythiae, et Moesiae, Gothi habitaverunt simul, et eas praedaverunt, deinde usque ad portas urbis Constantinopolitanae venerunt.*

379. Ausonio et Olybrio.
His Conss. *levatus est Theodosius Aug. ab Augusto Gratiano die* XIV. *Kal. Februar. in civitate Sirmium. Ipso anno multa bella Romani cum Gothis commiserunt. Deinde victoriae nuntiatae sunt adversus Gothos, Alanos, atque Hunos die* xv. *Kal. Decemb.*

Ad oram codicis MS. haec habentur adscripta, quae Sirmondus omisit. *His Cons. Theofilus Alexandriae Episcopus subjectum laterculum infra de Paschae observatione conscribit.*

380. Gratiano Augusto V. et Theodosio Augusto.
His Conss. *victoriae nuntiatae sunt amborum Augustorum. Et ipso anno ingressus est Theodosius Aug. Constantinopolim die* XVIII. *Kalend. Decemb.*

381. Syagrio et Eucherio.
His Conss. *ingressus est Athanaricus Rex Gothorum Constantinopolim die* III. *Idus Januar. Eodem mense diem functus idem Athanaricus* VIII. *Kal. Februar.*

CCCCXX. 382. Antonio et Syagrio.
His Conss. *Theodosius Augustus corpus Augusti Valentiniani in sarcophago deposuit die* IX. *Kal. Mart. Ipso anno uni-*

versa gens Gothorum cum Rege suo in Romaniam se tradiderunt die v. *Non. Octob.*

383. Merobaude II. et Saturnino.

His Conss. *levatus est Arcadius Aug. Constantinopolim in miliario* vii. *in tribunali a Theodosio Aug. patre suo die* xvii. *Kalend. Febr. Et ipso anno ingressum est Constantinopolim corpus Constantiae filiae Augusti Constantini die* ii. *Idus Septemb.*

384. Ricomeri et Clearcho.

His Conss. *introierunt Constantinopolim legati Persarum. Ipso anno natus est Honorius Nobilissimus in purpuris die* v. *Idus Septembr.*

385. Arcadio Augusto et Bautono.

386. Honorio Nobilissimo et Euvodio.

His Conss. *victi atque expugnati, et in Romania captivi adducti gens Greothyngorum a nostris Theodosio et Arcadio, deinde cum victoria et triumfo ingressi sunt Constantinopolim die* iv. *Idus Octobres.*

387. Valerio III. et Eutropio.

His Conss. *Quinquennalia Arcadius Augustus propria cum Theodosio Augusto patre suo editionibus ludisque celebravit* xvii. *Kal. Feb.*

388. Theodosio Augusto II. et Cynegio.

His Conss. *Defunctus est Cynegius Praefectus Orientis in Consulatu suo Constantinopolim. Hic universas provincias longi temporis labe deceptas in statum pristinum revocavit, et usque ad Aegyptum penetravit, et simulacra gentium evertit. Unde cum magno fletu totius populi civitatis deductum est corpus ejus ad Apostolos die* xiv. *Kal. April. Et post annum transtulit eum matrona ejus Achantia ad Hispanias pedestre. Et ipso anno occiditur hostis publicus Maximus tyrannus a Theodosio Aug. in miliario* iii. *et Aquileia die* v. *Kal. Aug. Sed et filius ejus Victor occiditur post paucos dies in Gallis a Comite Theodosii Augusti.*

389. Timasio et Promoto.

His Conss. *introivit Theudosius Aug. in urbem Romam cum Honorio filio suo die Iduum Juniarium, et dedit congiarium Romanis.*

390. Valentiniano IV. et Neuterio.

391. Tatiano et Symmacho.

392. Arcadio Augusto II. et Rufino. CCCCXXX.

His Conss. *Valentinianus Junior apud Viennam est interfectus, et levavit se Eugenius tyrannus. Postmodum Theodosius Aug. occidit Eugenium.* V 362

393. Theodosio Aug. III. et Abundantio.

394. Arcadio Aug. III. et Honorio Aug. II.
395. Olybrio et Probino.
His Conss. *recessit apud Mediolanum Theudosius Aug.*
396. Arcadio Aug. IV. et Honorio Aug. III.
397. Attico et Caesario.
398. Honorio Aug. IV. et Eutyciano.
His Conss. *Gildo occisus.*
399. Manilio et Theodoro v. c.
His Conss. *templa gentilium demolita sunt, Joviano et Gaudentio Comitibus.*
400. Stelicone v. c. Consule.
401. Vincentio et Fravito.
CCCCXI. 402. Arcadio V. et Honorio V.
His Conss. *Solis facta defectio* III. *Idus Novembres.*
403. Theodosio et Rumorido.
404. Honorio V. et Aristone.
His Conss. *bellum civile fuit ex* III. *Kal. September.*
405. Stelicone II. et Antemio.
His Conss. *inter Catholicos et Donatistas unitas facta.*
406. Arcadio VI. et Probo.
407. Honorio VII. et Theodosio Aug. II.
P 450 408. Bosso et Philippo.
CCCCXLVII. 409. Honorio VIII. et Theudosio III.
His Conss. *Barbari Hispanias ingressi.*
410. Honorio IX. et Varan quod fuit Tertullo.
411. Theudosio Aug. IV.
His Conss. *Constantini tyranni in conto caput adlatum est* XIV. *Kal. Octobres.*
CCCCL. 412. Honorio IX. et Theodosio V.
413. Post Consulatum Honorii IX. et Theodosii V. Lucio Cos.
His Conss. *occisi sunt Jovianus, Sebastianus, Salustius, et Heraclianus abolitus est.*
414. Constantio v. c.
415. Honorio X. et Theodosio VI.
His Conss. *Sanctus Stephanus primus Martyr revelatur sancto Presbytero Luciano die* VI. *feria, quae fuit tunc* III. *Non. Decembres, in Hierosolymis Sancto Joanne Episcopo praesidente, et *extante ex his gestis epistolae supradicti presbyteri, et Sancti Aviti presbyteri Bracarensis, qui tunc in Hierosolymis degebant.*
* extant.
416. Theodosio VII. et Palladio.
417. Honorio XI. et Constantio II.
418. Honorio XII. et Theodosio VIII.
419. Monaxio et Plenta.
His Conss. *Sanctus Joannes et Hierosolymorum Episcopus*

qui supra, epistolam dirigit per Ecclesias orbis terrarum, quae habetur, de signis terroribusque divinitus perpetratis.
420. Theodosio IX. et Constantino III.
421. Agricolo et Eustatio.
422. Honorio XIII. et Theodosio X. CCCCLX.
423. Mariniano et Asclepiodoto.
His Conss. *Honorius Aug. recessit Ravennae.*
424. Castino et Victore.
425. Theodosio XI. et Valentiniano Caes.
426. Theodosio XII. et Valentiniano II. Aug.
427. Pierio et Ardabu.
428. Felice et Tauro.
429. Florentino et Dionisio.
430. Theodosio XIII. et Valentiniano III.
431. Basso et Antiocho.
432. Aetio et Valerio. CCCCLXX.
433. * Theodosio XIV. et Maximo. * His Coss...
434. Aspare et Ariovindo.
435. Theodosio XV. et Valentiniano IV.
436. Isidoro et Senatore.
437. Aetio II. et Segisvulto. His Coss.
438. Theodosio XVI. et Fausto.
439. Theodosio XVII. et Festo.
440. Valentiniano V. et Anatholio.
441. Cyro v. c.
442. Dioscoro. CCCCLXXX.
443. Maximo II. et Paterio.
444. Theodosio XVIII. et Albino.
445. Valentiniano VI. et Aetio. C̃C.
446. Aetio III.
447. Callepio et Ardabure.
448. Postumiano et Zenone.
449. Asturio et Protogene.
450. Valentiniano VII. et Avieno.
451. Adelfio et Marciano.
452. Herculano et Parracio. CCCCXC.
453. Opilione.
454. Aetio IV. et Studio.
455. Valentiniano VIII. et Anthemio.
456. Avito Augusto Consule.
457.
458. Rechimero, et qui de Oriente. DCCCC.
459. Majoriano Augusto et Ariovindo. CCCCLXLVIII.
460. Magno et Apollonio.
461. Severiano et qui de Oriente.
His Conss. *Majorianus occiditur, et Severus efficitur Imperator.*

	207	*Απρων καὶ Μάξιμος,*	φλ'	σλϛ'	νζ'	γ'.
	208	*Αντώνιος τὸ γ', καὶ Γέτας τὸ β',*	φλα'	σλζ'	νη'	δ'.
	209	*Πομπιανὸς καὶ Αβιτος,*	φλβ'	σλη'	νη'	α'.
	210	*Φαυστῖνος καὶ Ρουφῖνος,*	φλγ'	σλθ'	νη'	β'.
	211	*Γεντιανὸς καὶ Βάσος,*	φλδ'	σμ'	νη'	γ'.
	212	*Ασπρος καὶ Ασπρος,*	φλε'	σμα'	νθ'	δ'.
	213	*Αντώνιος τὸ δ', καὶ Βαλβῖνος,*	φλϛ'	σμβ'	νθ'	α'.
	214	*Μεσαλᾶς καὶ Σαβῖνος,*	φλζ'	σμγ'	νθ'	β'.
	215	*Λαῖτος καὶ Κεραιάλης,*	φλη'	σμδ'	νθ'	γ'.
	216	*Σαβῖνος τὸ β', καὶ Ανυλλῖνος,*	φλθ'	σμε'	ξ'	δ'.
	217	*Πέρσης τὸ β', καὶ Εστρικάτος,*	φμ'	σμϛ'	ξ'	α'.
	218	*Οκλατιανὸς καὶ Αλβεντος,*	φμα'	σμζ'	ξ'	β'.
	219	*Σάκερδος τὸ β', καὶ Αντώνιος τὸ β',*	φμβ'	σμη'	ξ'	γ'.
	220	*Βαλλέριος καὶ Κομάζων,*	φμγ'	σμθ'	ξα'	δ'.
	221	*Σαβινιανὸς καὶ Σέλευκος,*	φμδ'	σν'	ξα'	α'.
	222	*Αὐτοκράτωρ Αλέξανδρος καὶ Μόδεστος,*	φμε'	σνα'	ξα'	β'.
	223	*Μάξιμος καὶ Ηλιανὸς,*	φμϛ'	σνβ'	ξα'	γ'.
	224	*Ιουλιανὸς καὶ Κρισπῖνος,*	φμζ'	σνγ'	ξβ'	δ'.
	225	*Φοῦσκος τὸ β', καὶ Δέκστρας,*	φμη'	σνδ'	ξβ'	α'.
	226	*Αλέξανδρος τὸ β', καὶ Μαρκελῖνος,*	φμθ'	σνε'	ξβ'	β'.
	227	*Σαβῖνος καὶ Μάξιμος,*	φν'	σνϛ'	ξβ'	γ'.
P 453	228	*Μόδεστος καὶ Πρόβος,*	φνα'	σνζ'	ξγ'	δ'.
	229	*Αλέξανδρος τὸ γ', καὶ Δίων,*	φνβ'	σνη'	ξγ'	α'.
	230	*Πρισκιλλιανὸς καὶ Αγρικολάος,*	φνγ'	σνθ'	ξγ'	β'.
	231	*Πομπηϊανὸς καὶ Πελιγνιανὸς,*	φνδ'	σξ'	ξγ'	γ'.
	232	*Λοῦμπος καὶ Μάξιμος,*	φνε'	σξα'	ξδ'	δ'.
	233	*Μάξιμος καὶ Πάτερνος,*	φνϛ'	σξβ'	ξδ'	α'.
	234	*Μάξιμος τὸ β', καὶ Οὐβανὸς,*	φνζ'	σξγ'	ξδ'	β'.
	235	*Πομπηϊανὸς καὶ Κυντιανὸς,*	φνη'	σξδ'	ξδ'	γ'.
	236	*Περπέτουος καὶ Αφρικανὸς,*	φνθ'	σξε'	ξε'	δ'.
	237	*Πίος καὶ Κορνηλιανὸς,*	φξ'	σξϛ'	ξε'	α'.
	238	*Γορδιανὸς καὶ Ποντιανὸς,*	φξα'	σξζ'	ξε'	β'.
	239	*Σαβῖνος τὸ β', καὶ Κορνιλιανὸς,*	φξβ'	σξη'	ξε'	γ'.
	240	*Γορδιανὸς τὸ β', καὶ Πομπηϊανὸς,*	φξγ'	σξθ'	ξϛ'	δ'.
	241	*Αττικὸς καὶ Αβίολα,*	φξδ'	σο'	ξϛ'	α'.
	242	*Αριανὸς καὶ Βενοῦστος,*	φξε'	σοα'	ξϛ'	β'.
	243	*Πετετρῖνος καὶ Πομπηϊανὸς,*	φξϛ'	σοβ'	ξϛ'	γ'.
	244	*Φίλιππος Σεβαστὸς τὸ β', καὶ Πελέκστρων,*	φξζ'	σογ'	ξζ'	δ'.
	245	*Πέρσης καὶ Πάππος,*	φξη'	σοδ'	ξζ'	α'.
	246	*Φίλιππος Σεβαστὸς τὸ β', καὶ Αἰμιλιανὸς,*	φξθ'	σοε'	ξζ'	β'.
	247	*Φίλιππος τὸ γ', καὶ Φίλιππος Αὐτοκράτωρ,*	φο'	σοϛ'	ξζ'	γ'.
	248	*Αἰμιλιανὸς τὸ β', καὶ Φίλιππος τὸ β',*	φοα'	σοζ'	ξη'	δ'.
V 365	249	*Δέκιος τὸ β', καὶ Καυλῖνος,*	φοβ'	σοη'	ξη'	α'.

250	Δέκιος τὸ γ', καὶ Γρᾶτος,	φογ'	σοθ'	ξη'	β'.	
251	Γάλλος τὸ β', καὶ Δέκιος,	φοδ'	σπ'	ξη'	γ'.	
252	Βολουσιανὸς τὸ β', καὶ Βολουσιανὸς,	φοε'	σπα'	ξθ'	δ'.	
253	Βαλεριανὸς καὶ Μαξιμῖνος,	φοϛ'	σπβ'	ξθ'	α'.	
254	Βαλλεριανὸς τὸ β', καὶ Γαληνὸς τὸ β',	φοζ'	σπγ'	ξθ'	β'.	
255	Βαλλεριανὸς τὸ γ', καὶ Γαληνὸς τὸ γ',	φοη'	σπδ'	ξθ'	γ'.	
256	Μάξιμος καὶ Γλαβρίων,	φοθ'	σπε'	ο'	δ'.	
257	Βαλλεριανὸς τὸ δ', καὶ Γαληῖνος,	φπ'	σπϛ'	ο'	α'.	
258	Τοῦσκος καὶ Βάσσος,	φπα'	σπζ'	ο'	β'.	
259	Αἰμιλιανὸς καὶ Βάσσος,	φπβ'	σπη'	ο'	γ'.	
260	Σεκουλάριος καὶ Δονάτος,	φπγ'	σπθ'	οα'	δ'.	
261	Γαλληῖνος Σεβαστὸς τὸ δ', καὶ Βολουσιανὸς,	φπδ'	σϟ'	οα'	α'.	
262	Γαλληῖνος τὸ ε', καὶ Φαυστιανὸς,	φπε'	σϟα'	οα'	β'.	
263	Αλβῖνος καὶ Δέκστρος,	φπϛ'	σϟβ'	οα'	γ'.	
264	Γαλληῖνος τὸ ϛ', καὶ Σατορνῖλος,	φπζ'	σϟγ'	οβ'	δ'.	
265	Βαλλεριανὸς καὶ Λουκοῦλλος,	φπη'	σϟδ'	οβ'	α'.	
266	Γαλληῖνος τὸ ζ', καὶ Σαβῖνος,	φπθ'	σϟε'	οβ'	β'.	
267	Πάτερνος καὶ Αρκεσίλαος,	φϟ'	σϟϛ'	οβ'	γ'.	
268	Πάτερνος τὸ β', καὶ Μαρινιανὸς,	φϟα'	σϟζ'	ογ'	δ'.	
269	Κλαύδιος,	φϟβ'	σϟη'	ογ'	α'.	
270	Κλαύδιος Σεβαστὸς καὶ Πάτερνος,]	φϟγ'	σϟθ'	ογ'	β'.	
271	Αντίοχος τὸ β', καὶ Ορφιτος,	φϟδ'	τ'	ογ'	γ'.	
272	Αὐριλλιανὸς Σεβαστὸς καὶ Βάσσος,	φϟε'	τα'	οδ'	δ'.	
273	Κυΐντος καὶ Βελλουμηνιανὸς,	φϟϛ'	τβ'	οδ'	α'.	
274	Αὐριλλιανὸς τὸ β', καὶ Καπετολῖνος,	φϟζ'	τγ'	οδ'	β'.	
275	Αὐριλλιανὸς τὸ γ', καὶ Μαρκελῖνος,	φϟη'	τδ'	οδ'	γ'.	
276	Τάκιτος Σεβαστὸς καὶ Αἰμιλιανὸς,	φϟθ'	τε'	οε'	δ'.	
277	Πρόβος Σεβαστὸς καὶ Παυλῖνος,	χ'	τϛ'	οε'	α'.	
278	Πρόβος τὸ β', καὶ Λοῦπος,	χα'	τζ'	οε'	β'.	
279	Πρόβος τὸ γ', καὶ Πάτερνος,	χβ'	τη'	οε'	γ'.	P 454
280	Μεσσαλᾶς καὶ Γρᾶτος,	χγ'	τθ'	οϛ'	δ'.	
281	Πρόβος τὸ δ', καὶ Τιβεριανὸς,	χδ'	τι'	οϛ'	α'.	
282	Πρόβος τὸ ε' καὶ Βικτορῖνος,	χε'	τια'	οϛ'	β'.	
283	Κάρος Σεβαστὸς καὶ Καρῖνος,	χϛ'	τιβ'	οϛ'	γ'.	
284	Καρῖνος Σεβαστὸς καὶ Νουμεριανὸς,	χζ'	τιγ'	οζ'	δ'.	
285	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς καὶ Αριστόβουλος,	χη'	τιδ'	οζ'	α'.	
286	Μαξιμῖνος καὶ Ακυλῖνος,	χθ'	τιε'	οζ'	β'.	
287	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς καὶ Μαξιμιανὸς,	χι'	τιϛ'	οζ'	γ'.	
288	Μαξιμῖνος Σεβαστὸς καὶ Ιαννουάριος,	χια'	τιζ'	οη'	δ'.	
289	Βάσσος τὸ β', καὶ Κυντιανὸς,	χιβ'	τιη'	οη'	α'.	
290	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς καὶ Μαξιμῖνος Σεβαστὸς,	χιγ'	τιθ'	οη'	β'.	
291	Τιβεριανὸς καὶ Δίων,	χιδ'	τκ'	οη'	γ'.	

292	Ἀννιβαλιανὸς καὶ Ἀσκληπιόδοτος,	χιε'	τκα'	οθ'	δ'.
293	Διοκλητιανὸς καὶ Μαξιμιανός,	χιϛ'	τκβ'	οθ'	α'.
294	Κωνσταντῖνος Καῖσαρ καὶ Μαξιμιανὸς Καῖσαρ,	χιζ'	τκγ'	οθ'	β'.
295	Τοῦσκος καὶ Ἀνυλλῖνος,	χιη'	τκδ'	οθ'	γ'.
296	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς καὶ Κωνσταντῖνος Καῖσαρ τὸ η',	χιθ'	τκε'	π'	δ'.
297	Μαξιμιανὸς Σεβαστὸς τὸ ε', καὶ Μαξιμῖνος Σεβαστὸς τὸ ζ',	χκ'	τκϛ'	π'	α'.
298	Εὔστος τὸ β', καὶ Γάλλος,	χκα'	τκζ'	π'	β'.
299	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς τὸ ζ', καὶ Μαξιμιανὸς Σεβαστὸς τὸ ϛ',	χκβ'	τκη'	π'	γ'.
300	Κωνσταντῖνος Καῖσαρ τὸ γ', καὶ Μαξιμιανὸς Καῖσαρ τὸ γ',	χκγ'	τκθ'	πα'	δ'.
301	Τιτιανὸς καὶ Νεποτιανός,	χκδ'	τλ'	πα'	α'.
302	Κωνσταντῖνος Καῖσαρ τὸ δ', καὶ Μαξιμιανὸς Καῖσαρ τὸ δ',	χκε'	τλα'	πα'	β'.
303	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς τὸ η', καὶ Μαξιμῖνος Σεβαστὸς τὸ ζ',	χκϛ'	τλβ'	πα'	γ'.
304	Διοκλητιανὸς τὸ θ', καὶ Μαξιμῖνος Σεβαστὸς τὸ ε',	χκζ'	τλγ'	πβ'	δ'.
305	Κωνσταντῖνος Καῖσαρ τὸ ε', καὶ Μαξιμῖνος Καῖσαρ τὸ ε',	χκη'	τλδ'	πβ'	α'.
306	Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς τὸ ϛ', καὶ Μαξιμῖνος Σεβαστὸς τὸ ϛ',	χκθ'	τλε'	πβ'	β'.
307	Σεβῆρος Σεβαστὸς καὶ Μαξιμιανὸς Καῖσαρ,	χλ'	τλϛ'	πβ'	γ'.
308	Διοκλητιανὸς Σεβαστὸς τὸ ι', καὶ Μαξιμιανὸς Σεβαστὸς τὸ θ',	χλα'	τλζ'	πγ'	δ'.
V 366 309	Λικίνιος Σεβαστὸς τὸ α', καὶ Κωνστάντιος τὸ α',	χλβ'	τλη'	πγ'	α'.
310	Ἀνδρόνικος καὶ Πρόβος,	χλγ'	τλθ'	πγ'	β'.
311	Μαξιμιανὸς καὶ Μαξιμῖνος,	χλδ'	τμ'	πγ'	γ'.
312	Κωνσταντῖνος τὸ β', καὶ Λικίνιος τὸ β',	χλε'	τμα'	πδ'	δ'.
313	Κωνσταντῖνος τὸ γ', καὶ Λικίνιος τὸ γ',	χλϛ'	τμβ'	πδ'	α'.
314	Βολουσιανὸς καὶ Ἀνιανός,	χλζ'	τμγ'	πδ'	β'.
315	Κωνσταντῖνος τὸ δ', καὶ Λικίνιος τὸ δ',	χλη'	τμδ'	πδ'	γ'.
316	Σαβῖνος καὶ Ρουφῖνος,	χλθ'	τμε'	πε'	δ'.
317	Γαλλικὸς καὶ Βάσσος,	χμ'	τμϛ'	πε'	α'.
318	Λικίνιος τὸ ε', καὶ Κρίσπος Καῖσαρ,	χμα'	τμζ'	πε'	β'.
319	Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς τὸ ε', καὶ Λικίνιος Καῖσαρ,	χμβ'	τμη'	πε'	γ'.
320	Κωνσταντῖνος Σεβαστὸς τὸ ϛ', καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ,	χμγ'	τμθ'	πϛ'	δ'.
321	Κρίσπος Καῖσαρ τὸ β', καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ,	χμδ'	τν'	πϛ'	α'.

322	Προβιανὸς καὶ Ἰουλιανὸς,	χμε'	τνα'	πς'	β'.
323	Σεβῆρος καὶ Ῥουφῖνος,	χμς'	τνβ'	πς'	γ'.
324	Κρίσπος Καῖσαρ καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ,	χμζ'	τνγ'	πζ'	δ'.
325	Πρόκλός ἤτοι Παυλῖνος καὶ Ἰουλιανὸς,	χμη'	τνδ'	πζ'	α'.
326	Κωνσταντῖνος τὸ ζ', καὶ Κωνστάντιος τὸ α',	χμθ'	τνε'	πζ'	β'.
327	Κωνσταντῖνος καὶ Μαξιμῖνος,	χν'	τνς'	πζ'	γ'.
328	Ἰανουάριος καὶ Ἰοῦστος,	χνα'	τνζ'	πη'	δ'.
329	Κωνσταντῖνος τὸ η', καὶ Κωνστάντιος τὸ β',	χνβ'	τνη'	πη'	α'.
330	Γαλλικανὸς καὶ Σύμμαχος,	χνγ'	τνθ'	πη'	β'. P 455
331	Βάσσος καὶ Ἀβλάβιος,	χνδ'	τξ'	πη'	γ'.
332	Παράτανος καὶ Ἰλαριανὸς,	χνε'	τξα'	πθ'	δ'.
333	Δελμάτιος καὶ Ζηνόφιλος,	χνς'	τξβ'	πθ'	α'.
334	Ὀπτάτος καὶ Παυλῖνος,	χνζ'	τξγ'	πθ'	β'.
335	Κωνστάντιος καὶ Ἀλβῖνος,	χνη'	τξδ'	πθ'	γ'.
336	Νεποτιανὸς καὶ Φακοῦνδος,	χνθ'	τξε'	ϟ'	δ'.
337	Φελεκιανὸς καὶ Τιτανὸς,	χξ'	τξς'	ϟ'	α'.
338	Οὖρσος καὶ Πολέμιος,	χξα'	τξζ'	ϟ'	β'.
339	Κωνστάντιος τὸ β', καὶ Κώνστας τὸ α',	χξβ'	τξη'	ϟ'	γ'.
340	Ἀκίνδυνος καὶ Πρόκλος,	χξγ'	τξθ'	ϟα'	δ'.
341	Μαρκελλῖνος καὶ Προβιανὸς,	χξδ'	το'	ϟα'	α'.
342	Κωνστάντιος Σεβαστὸς τὸ γ', καὶ Κώνστας Σεβαστὸς τὸ β',	χξε'	τοα'	ϟα'	β'.
343	Πλάκιτος καὶ Ῥωμύλος,	χξς'	τοβ'	ϟα'	γ'.
344	Λεόντιος καὶ Σαλούστιος,	χξζ'	τογ'	ϟβ'	δ'.
345	Ἀμάντιος καὶ Ἀλμῖνος,	χξη'	τοδ'	ϟβ'	α'.
346	Κωνστάντιος τὸ δ', καὶ Κωνστάντιος τὸ γ',	χξθ'	τοε'	ϟβ'	β'.
347	Ῥουφῖνος καὶ Εὐσέβιος,	χο'	τος'	ϟβ'	γ'.
348	Φίλιππος καὶ Σάλιας,	χοα'	τοζ'	ϟγ'	δ'.
349	Λιμήνιος καὶ Κατυλῖνος,	χοβ'	τοη'	ϟγ'	α'.
350	Σέργιος καὶ Νιγρινίανος,	χογ'	τοθ'	ϟγ'	β'.
351	Τοῖς ἐσομένοις,	χοδ'	τπ'	ϟγ'	γ'.
352	Κωνστάντιος Αὔγουστος τὸ ε', καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ,	χοε'	τπα'	ϟδ'	δ'.
353	Κωνστάντιος τὸ ς', καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ τὸ η',	χος'	τπβ'	ϟδ'	α'.
354	Κωνστάντιος τὸ ζ', καὶ Κωνστάντιος Καῖσαρ τὸ γ',	χοζ'	τπγ'	ϟδ'	β'.
355	Ἀρβιτιὼν καὶ Λουλιανὸς,	χοη'	τπδ'	ϟδ'	γ'.
356	Κωνστάντιος Αὔγουστος τὸ η', καὶ Ἰουλιανὸς Καῖσαρ τὸ α',	χοθ'	τπε'	ϟε'	δ'.
357	Κωνστάντιος Αὔγουστος τὸ θ', καὶ Ἰουλιανὸς Καῖσαρ τὸ β',	χπ'	τπς'	ϟε'	α'.

	358	*Δατιανὸς καὶ Κερέλλιος,*	χπα′	τπζ′	ϟε′	β′.
	359	*Εὐσέβιος καὶ Ὑπάτιος,*	χπβ′	τπη′	ϟε′	γ′.
	360	*Κωνστάντιος Αὔγουστος τὸ ι′, καὶ Ιουλιανὸς Καῖσαρ τὸ γ′,*	χπγ′	τπθ′	ϟϛ′	δ′.
	361	*Ταῦρος καὶ Φλωρέντιος,*	χπδ′	τϟ′	ϟϛ′	α′.
	362	*Μαμερτῖνος καὶ Νεουέτας,*	χπε′	τϟα′	ϟϛ′	β′.
	363	*Ιουλιανὸς Αὔγουστος τὸ δ′, καὶ Σαλούστιος,*	χπϛ′	τϟβ′	ϟϛ′	γ′.
	364	*Ιουλιανὸς Αὔγουστος καὶ Οὐαρονιανὸς,*	χπζ′	τϟγ′	ϟζ′	δ′.
	365	*Οὐαλεντινιανὸς καὶ Οὐάλης Αὔγουστος τὸ α′,*	χπη′	τϟδ′	ϟζ′	α′.
	366	*Γρατιανὸς Επιφανέστατος καὶ Δαγαλαΐφος,*	χπθ′	τϟε′	ϟζ′	β′.
	367	*Λουπίκιος καὶ Ιουιανὸς,*	χϟ′	τϟϛ′	ϟζ′	γ′.
	368	*Οὐαλεντινιανὸς καὶ Οὐάλης Αὔγουστος τὸ β′,*	χϟα′	τϟζ′	ϟη′	δ′.
V 367	369	*Οὐαλεντινιανὸς καὶ Ιουΐκτωρ,*	χϟβ′	τϟη′	ϟη′	α′.
	370	*Οὐαλεντινιανὸς καὶ Οὐάλης τὸ γ′,*	χϟγ′	τϟθ′	ϟη′	β′.
	371	*Γρατιανὸς Αὔγουστος τὸ β′, καὶ Πρόβος,*	χϟδ′	υ′	ϟη′	γ′.
	372	*Μόδεστος καὶ Αρενθέου,*	χϟε′	υα′	ϟθ′	δ′

XIV.

P 456

FASTI GRAECI ALII EX APOGRAPHO VOSSIANO

AB ANNO CCXXII. AD ANNUM DCXXX.

	Μετα την βασιλιαν Αντωνινου.	Anni, ut videtur, *Imperii.*	Anni *Augusti.*	*In apographo omittuntur accentus et spiritus.*
222	*Αντωνινος το δ και Αλεξανδρος*	*δα*	*σπβ*	
223	*Μαξιμινος το δ και Σελινος*	*β*	252	
224	*Ιουλιανος β και Κρισπινος*	*γ*	procul dubio.	
225	*Φουσκος το β και Σεκστος*	*δ*		
226	*Σευηρος β και Μαρκελο το β*	*ε*		
227	*Αλβιανος β και Μαξιμινος*	*ϛ*		
228	*Μοδεστος β και Προβος*	*ζ*		
229	*Σευηρος και Αλεξ. και Διων β*	*η*		
230	*Πρισκιλλιανος και Αγρικολας*	*θ*	*σξ*	
231	*Κομοδος και Πελιγνιανος*	*ι*		
232	*Λουπος και Μαξημος*	*ια*		
233	*Μαξημος και Πατερνος*	*ιβ*		
234	*Μαξιμος β και Ουρβιανος*	*ιγ*		
235	*Σευηρος και Μουσιανος*	*α*		
236	*Μαξημος και Αφριμιανος*	*β*		
237	*Περπετουος και Κορδινιανος*	*γ*		
238	*Πιος και Προκλος*	*α*		
239	*Γορδιανου και Αβιολαου*	*β*		
240	*Σαβινος β και Βρενατος*	*γ*	*σο*	
241	*Γορδιανος β και Πομπιλιανος*	*δ*		
242	*Αττικος και Πρετεκαστος*	*ε*		
243	*Αριανος και Παπος*	*ϛ*		
244	*Πελεγρινος Εμηλιανος*	*α*		
245	*Φιλιππος Σεβαστος και Τιττιανος*	*β*		
246	*Βασσος και Αλβιανος*	*γ*		
247	*Φιλιππος Σεβαστος β και Φιλιππος Κεσαρ.*)(	*δ*		
248	*Αιμιλιανος β και Ακυλλινος*	*ϛ*		
249	*Δεκιος β και Γρατος*	*α*	*σπ*	
251	*Δεκιος το γ και Δεκιος Καισαρ το β*	*α*		
252	*Γαλος το β και Ουολουσιανος*	*β*		
253	*Ουολουσιανος το β και Γαληνος το α*	*γα*		

	254	Ουαλλεριανος και Γαληνος το β	β	
	256	Μαξιμος και Γλαβριον το γ	δ	
	257	Ουαλλεριανος το δ και Γαλλιανος το γ	ε	
	258	Τουσκος και Βασσος	ε	
	259	Αἰμιλιανος και Βασσος	ς	
	260	Σεκουλλαριος το β και Δωνατος	ζ	
	261	Γαλινου το δ και Ουολουσιανος	η	σι
	262	Γαλινος το ε και Φαυστινιανος	θ	
	263	Αλβινος το β και Δεξτρος	ι	
	264	Γαλλιηνου το ς και Σατορνινος	ια	
	265	Ουαλλεριανος το β και Λουκιος	ιβ	
P 457	266	Γαλλιηνου το ζ και Σαβινελλος	ιγ	
	267	Πατερνος και Αρκεσιλαος	ιδ	
	268	Πατερνος το β και Μαρινιανος	ιε	
	269	Κλαυδιος Σεβαστος και Πατερνος	α	
	270	Αντιοχιανος το β και Ορφητος	α	
	271	Αυριλλιανος Σεβαστος και Βασσος το β	β	τ
V 368	272	Κυιντος το β και Βελδουβινιανος	γ	
	273	Τατικος και Πλακιβιανος	α	
	274	Αυριλλιανος το β και Καπιτολινος	ε	
	275	Αυριλλιανος το γ και Μαρκελλινος	ς	
	276	Τατικος το β και Εμηλιανος	α	
	277	Προβος Σεβαστος και Παυλινος	β	
	278	Προβος το β και Λουππος	γ	
	279	Προβος το γ και Πατερνος το β	δ	
	280	Μεσσαλας και Γρατος	ε	τι
	281	Προβος το δ και Τιβεριος	ς	
	282	Προβος το ε και Ουιτοριμος	ζ	
	283	Καρος Σεβαστος και Καρινος	α	
	284	Καρινος το β και Νουμεριανος	β	χζ

Omittitur deinde Epocha Augusti.

	Τα απο Φιλιππου μεχρι Διοκλητιανου το β ετη	ΧΖ Ep. Dioclet.	Philippi.
285	Διοκλητιανου το β και Αριστοβουλου	ετη α	χη
286	Μαξιμος και Ακυλλιανος	β	χθ
287	Διοκλιτιανου το γ και Μαξιμινος Σεβαστος	γ	χι
288	Μαξιμινου το β και Ιανουαριου	δ	χια
289	Τιβεριου Βασσου και Διωνος και Κυντιανου	ε	χιβ
290	Διοκλιτιανου το δ και Μαξιμινου γ	ς	χιγ

291	*Τιβεριανου το β και Διωνος*	ζ	χιδ
292	*Ανυλιανου και Ασκληπιοδοτου*	η	χιε
293	*Διοκλιτιανου το ε και Μαξιμιανου το δ*	θ	χις
294	*Κωνσταντινου Καισαρ και Μαξιμιανου Καισαρ*	ι	χιζ
295	*Τουσκου και Ανυλλινου*	ια	χιη
296	*Διοκλιτιανου το ς και Κωνσταντινου το β*	ιβ	χιθ
297	*Μαξιμινου το ε και Μαξιμιανου Καισαρ το β*	ιγ	χκ
298	*Φαυστος και Γαλλος*	ιδ	χκα
299	*Διοκλιτιανου* Ζ ♭ viz. *και Μαξιμιανου το ς*	ιε	χκβ
300	*Κωνσταντινου Καισ το γ και Μαξιμιανου το*	ις	χκγ
301	*Τιτιανου και Νεπωτιανου*	ιζ	χκδ
302	*Κωνσταντινου Καισαρ δ και Μαξιμιανος Καισαρ το α*	ιη	χκε
303	*Διοκλιτιανου το η και Μαξιμιανου το ζ*	ιθ	χκς
304	*Διοκλιτιανου το θ και Μαξιμιανου το η*	κ	χκζ
305	*Κωνσταντ Καισαρ το ζ και Μαξιμιανου Καισαρ το ε*	κα	χκη

338 *Ουρσου και Πολεμιου*
339 *Κωνσταντιου το β και Κωνσταντος το α*
340 *Ακινδυνου και Προκλου*
341 *Γρονιος και Προρινου*
342 *Κωνσταντιου το γ και Κωνσταντος το β*
343 *Πλακιανου και Ρομυλλου*
344 *Λεοντιου και Σαλλουστιου*
345 *Αμαντιου και Αλβιανου* P 458
346 *Κωνσταντιου το δ και Κωνσταντος το γ*
347 *Ρουφινου και Ευσεβιου*
348 *Φιλιππου και Σαλια*
349 *Λημενιου και Κατυλινου*
350 *Σεργιος και Νιγριανος*
351 *Οι μετα Υπατιαν Σεργιου και Νιγριανου*
352 *Κωνσταντιου το ε και Κωνσταντιου νειου το α*
353 *Κωνσταντιου το β και Κωνσταντος το β*
354 *Κωνσταντιου το ζ και Κωνσταντος το γ*
355 *Αροητιονος και Λολλιανου*
356 *Κωνσταντιου το η και Ιουλιανου Καισαρος το α*
357 *Κωνσταντιου το θ και Ιουλιανου Καισαρος το β*
358 *Δατιανος και Καρελλιος*

					Indictio.
	359	*Ευσεβιος και Υπατιος*			
	360	*Κωνσταντιου το ι και Ιουλιανου το γ*	οϛ	χπγ	γ
	361	*Ταυρου και Φλορεντιου*	οη	χπδ	δ
	362	*Μαμερτινου και Νεβιττας*	οθ	χπε	ε
V 369	363	*Ιουλιανου το δ και Σαλουστιου*	π	χπϛ	ϛ
	364	*Ιοβιανος και Βαρρωνιανος*	πα	χπζ	ζ
	365	*Ουαλεντινιανου και Ουαλεντος το β*	πβ	χπη	η
	366	*Γρατιανος και Δαγαλαις*	πγ	χπθ	θ
	367	*Λουπηκινος και Ιοβιανος*	πδ	χϟ	ι
	368	*Ουαλεντινιανου το β και Ουαλις το β*	πε	χϟα	ια
	369	*Ουαλεντινιανου και Ουικτορος*	πϛ	χϟβ	ιβ
	370	*Ουαλεντινιανου και Ουαλεντος το γ*	πζ	χϟγ	ιγ
	371	*Γρατιανου το β και Προβου*	πη	χϟδ	ιδ
	372	*Μοδεστος και Αρινθεος*	πθ	χϟε	ιε
	373	*Ουαλεντινιανος και Ουαλης το δ*	ϟ	χϟϛ	α
	374	*Γρατιανου το δ και Εκυτιου*	ϟα	χϟζ	β
	375	*Τοις μετα την Υπατιαν Γρατιανου και Εκυτιου*	ϟβ	χϟη	γ
	376	*Ουαλεντος το ε και Ουαλεντινος Νεος*	ϟγ	χϟθ	δ
	377	*Γρατιανος το δ και Μεροβανδος*	ϟδ	ψ	ε
	378	*Ουαλεντινιανος το ϛ και Ουαλεντινος ναιος*	ϟε	ψα	ϛ
	379	*Αυσωνιου και Ολυβριου*	ϟϛ	ψβ	ζ
	380	*Γρατιανος το β και Θεοδωσιου το δ*	ϟζ	ψγ	η
	381	*Ευχεριος και Ευαγριος το α*	ϟη	ψδ	θ
	382	*Αντονινου και Συαγριου το β*	ϟθ	ψε	ι
	383	*Μεροβαυδου το β και Σατορνιλου το α*	ρ	ψϛ	ια
	384	*Ρηχομηρου και Κλεαρχου*	ρα	ψζ	ιβ
	385	*Αρκαδιου το α και Βαυδωνος*	ρβ	ψη	ιγ
	386	*Ονωριου Επιφανεστατου και Ευοδιου*	ργ	ψθ	ιδ
	387	*Βαλεντινιανου το γ και Ευτροπιου*	ρδ	ψι	ιε
	388	*Θεοδωσιου το β και Κυνιγιου*	ρε	ψια	α
	389	*Τιμασιου και Προμοτου*	ρϛ	ψιβ	β
	390	*Ουαλεντινιανου το δ και Νεωτεριου*	ρζ	ψιγ	γ
	391	*Τατιανου και Συμαχου*	ρη	ψιδ	δ
	392	*Αρκαδιου το β και Ρουφινου*	ρθ	ψιε	ε
	393	*Θεοδοσιου το γ και Αβουδαντιου*	ρι	ψιϛ	ϛ
	394	*Αρκαδιου το γ και Ονωριου το β*	ρια	ψιζ	ζ
	395	*Ολυβριου και Προβινου*	ριβ	ψιη	η
P 459	396	*Αρκαδιου το δ και Ονωριου το γ*	ριγ	ψιθ	θ
	397	*Καισαριου και Αττικου*	ριδ	ψκ	ι
	398	*Ονοριου το δ και Ευτυχιανου*	ριδ male	ψκα	ια

399	Ευτροπιου και Θεοδωρου	ριε	ψκβ	ιβ	
400	Ιτελιχωνος και Αυριλλιανου	ρις	ψκγ	ιγ	
401	Βικεντιου και Φρασηττα	ριζ	ψκδ	ιδ	
402	Αρκαδιου το ε κα Ονωριου το ε	ριη	ψκε	ιε	
403	Θεοδωσιου το α και Ρομιορδου	ριθ	ψκς	α	
404	Ονωριου το ς και Αριστινετου	ρκ	ψκζ	β	
405	Στελιχονος το β και Ανθεμιου το α	ρκα	ψκη	γ	
406	Αρκαδιου το ς και Προβου	ρκβ	ψκθ	δ	
407	Ονωριου το ζ και Θεοδωσιου το β	ρκγ	ψλ	ε	
408	Βασσου και Φιλιππου	ρκδ	ψλα	ς	
409	Ονωριου το η και Θεοδωσιου το γ	ρκε	ψλβ	ζ	
410	Ουαρανου του Λαμπροτατου	ρκς	ψλγ	η	
411	Ονωριου το θ και Θεοδωσιου το δ	ρκζ	ψλδ	θ	
412	Ονωριου το ι και Θεοδωσιου το ε	ρκη	ψλε	ι	
413	Λουκιου του Λαμπροτατου	ρκθ	ψλς	ια	
414	Κωνσταντιου και Κωσταντος	ρλ	ψλζ	ιβ	
415	Ονωριου το ια και Θεοδωσιου το ς	ρλα	ψλη	ιγ	
416	Θεοδωσιου το ζ και Παλλαδιου	ρλβ	ψλθ	ιδ	
417	Ονωριου το ιβ και Κωσταντος το β	ρλγ	ψμ	ιε	
418	Ονωριου το ιγ και Θεοδωσιου το η	ρλδ	ψμα	α	
419	Μοναξιου και Πλινθα	ρλε	ψμβ	β	
420	Θεοδωσιου το θ και Κωσταντος το γ	ρλς	ψμγ	γ	
421	Ευσαθιου και Αγρικολα	ρλζ	ψμδ	δ	
422	Ονωριου το ιδ και Θεοδωσιου το ι	ρλη	ψμε	ε	
423	Ασκλιπιοδωτου και Μαρινιανου	ρλθ	ψμς	ς	
425	Θεωδωσιος το ια και Ουαλεντινιανου Καισαρ	ρμ	ψμζ	ζ η	
426	Θεοδωσιος το ιβ και Ουαλεντινιανου το β	ρμα	ψμη	θ	
427	Ιεριου και Αρδαβουριου	ρμβ	ψμθ	ι	V 370
428	Φιλικος και Ταυρου	ρμγ	ψν	ια	
429	Φλωρεντιου και Διονυσου	ρμδ	ψνα	ιβ	
430	Θεοδωσιου το ιγ και Ουαλεντινιανου το γ	ρμε	ψνβ	ιγ	
431	Αντιοχου και Βασσου	ρμς	ψνγ	ιδ	
432	Ουαλλεριου και Αστιου	ρμζ	ψνδ	ιε	
433	Θεοδοσιου το ιδ και Μαξιμου	ρμη	ψνε	α	
434	Αρεοβινδα και Ασπαρος	ρμθ	ψνς	β	
435	Θεοδοσιος το ιε και Ουαλεντινιανου το ιδ	ρν	ψνζ	γ	
436	Ισιδορου και Σινατορου	ρνα	ψνη	δ	
437	Αετιου το β και Σιγησβουλδου	ρνβ	ψνθ	ε	
438	Θεοδοσιου το ις και Φαυστου	ρνγ	ψξ	ς	
439	Θεοδωσιου το ιζ και Φιστου	ρνδ	ψξα	ζ	
440	Ανατολιου και Ουαλεντινου	ρνε	ψξβ	η	
441	Κυρου μονου	ρνς	ψξγ	θ	

	442	Ευδοξιου και Διοσκορου	ρνζ	ψξδ	ι
	443	Μαξιμου και Πατεριου	ρνη	ψξε	ια
	444	Θεοδοσιου το ιη και Αλβινου	ρνθ	ψξϛ	ιβ
	445	Ουαλεντινιανου το ϛ και Νομου	ρξ	ψξζ	ιγ
	446	Αετιου το γ και Συμμος	ρξα	ψξη	ιδ
	447	Αρταβουριου και Αλυπιου	ρξβ	ψξθ	ιε
P 460	448	Ζινωνος και Ποστουμιανου	ρξγ	ψο	α
	449	Πρωτογενους και Αστυριου	ρξδ	ψοα	β
	450	Βαλεντινιανου και Αβιηνου	ρξε	ψοβ	γ
	451	Μαρκιανου Αυγουστου και Αδελφιου	ρξϛ	ψογ	δ
	452	Σπορακιου και Ερκουλανου	ρξζ	ψοδ	ε
	453	Βινκομαλου και Οπηλιωνος	ρξη	ψοε	ϛ
	454	Αετιου και Στουλιου	ρξθ	ψοϛ	ζ
	455	Βαλεντινιανου το η και Ανθεμιου	ρο	ψοζ	η
	456	Βαρανου και Ιωανου	ροα	ψοη	θ
	457	Κωνσταντιου και Ρουφου	ροβ	ψοθ	ι
	518	Μαγνου μονου	σλβ	ωλθ	ια
	519	Ιουστινος Αυγουστος και Ευθεριχος	σλγ	ωμ	ιβ
	520	Βιταλιανου και Ρουστικιου	σλδ	ωμα	ιγ
	521	Ιουστινιανου και Ουαλλεριου	σλε	ωμβ	ιδ
	522	Συμμαχου και Βοητιου	σλϛ	ωμγ	ιε
	523	Μαξιμινου μονου	σλζ	ωμδ	α
	524	Ιουστινιανου Αυγουστου και Οπιλλιονος	σλη	ωμε	β
	525	Φιλοξενου και Προβου	σλθ	ωμϛ	γ
	526	Ολυβριου μονου	σμ	ωμζ	δ
	527	Μαβορτιου μονου	σμα	ωμη	ε
	528	Ιουστινιανου Αυγ. το β μονου	σμβ	ωμθ	ϛ
	529	Δεκιου μονου	σμγ	ων	ζ
	530	Λαμπαδιου και Ορεστου	σμδ	ωνα	η
	531	Ανυπατα	σμε	ωνβ	θ
	532	Ανυπατα	σμϛ	ωνγ	ι
	533	Ιουστινιανος Αυγ. το γ μονου	σμζ	ωνδ	ια
	534	Ιουστινιανου Αυγ. το δ και Παυλινου	σμη	ωνε	ιβ
	535	Βελισαριου μονου	σμθ	ωνϛ	ιγ
	536	Ανυπατα	σν	ωνζ	ιδ
	537	Ανυπατα	σνα	ωνη	ιε
	538	Ιωαννου μονου και Επαρχου Πρετορου	σνβ	ωνθ	α
	539	Αππιονος μονου	σνγ	ωξ	β
	540	Ιουστινου μονου	σνδ	ωξα	γ
	541	Βασιλειου μονου	σνε	ωξβ	δ
	542	Ανυπατα	σνϛ	ωξγ	ε
	543	Ανυπατα	σνζ	ωξδ	ϛ
	544	Ανυπατα	σνμ	ωξε	ζ

545	Ἀνυπατα	σνθ	ωξϛ	η	
546	Ἀνυπατα	σξ	ωξζ	θ	
547	Ἀνυπατα	σξα	ωξη	ι	
548	Ἀνυπατα	σξβ	ωξθ	ια	
549	Ἀνυπατα	σξγ	ωο	ιβ	
550	Ἀνυπατα	σξδ	ωοα	ιγ	V 371
551	Ἀνυπατα	σξε	ωοβ	ιδ	
552	Ἀνυπατα	σξϛ	ωογ	ιε	
553	Ἀνυπατα	σξζ	ωοδ	α	
554	Ἀνυπατα	σξη	ωοε	β	
555	Ἀνυπατα	σξθ	ωοϛ	γ	
556	Ἀνυπατα	σο	ωοζ	δ	
557	Ἀνυπατα	σοα	ωοη	ε	
558	Ἀνυπατα	σοβ	ωοθ	ϛ	
559	Ἀνυπατα	σογ	ωπ	ζ	P 461
560	Ἀνυπατα	σοδ	ωπα	η	
561	Ἀνυπατα	σοε	ωπβ	θ	
562	Ἀνυπατα	σοϛ	ωπγ	ι	
563	Ἀνυπατα	σοζ	ωπδ	ια	
564	Ἀνυπατα	σοη	ωπε	ιβ	
565	Ἀνυπατα	σοθ	ωπϛ	ιγ	
566	Ἰουστινου Αυγ. μονου	σπ	ωπζ	ιδ	
567	Ἀνυπατα	σπα	ωπη	ιε	
568	Ἰουστινου Αυγ το β μονου	σπβ	ωπθ	α	
569	Ἀνυπατα	σπγ	ωϟ	β	
570	Ἀνυπατα	σπδ	ωϟα	γ	
571	Ἀνυπατα	σπε	ωϟβ	δ	
572	Ἀνυπατα	σπϛ	ωϟγ	ε	
573	Ἀνυπατα	σπζ	ωϟδ	ϛ	
574	Ἀνυπατα	σπη	ωϟε	ζ	
575	Ἀνυπατα	σπθ	ωϟϛ	η	
576	Ἀνυπατα	σϟ	ωϟζ	θ	
577	Ἀνυπατα	σϟα	ωϟη	ι	
578	Ἀνυπατα	σϟβ	ωϟθ	ια	
579	Τιβεριου Κωνσταντ. Αυγ. μονου	σϟγ	ϡ	ιβ	
580	Ἀνυπατα	σϟδ	ϡα	ιγ	
581	Ἀνυπατα	σϟε	ϡβ	ιδ	
582	Ἀνυπατα	σϟϛ	ϡγ	ιε	
583	Ἀνυπατα	σϟζ	ϡδ	α	
584	Μαυρικιου Τιβεριου Αυγ. μονου	σϟη	ϡε	β	
458	Λεοντος Αυγ. μονου	ρογ	ψπ	ιβ	
460	Ἀπολλωνιου και Μαγνου	ροδ	ψπα	ιγ	
461	Δαγαλαιφου και Σεβερινου	ροε	ψπβ	ιδ	
462	Λεοντος β μονου	ροϛ	ψπγ	ιε	
463	Βιβιανου μονου	ροζ	ψπδ	α	
464	Ῥουστικιου και Ολυβριου	ροη	ψπε	β	

	465	*Βασιλεισκου και Αρμεναρικου*	ροθ	ψπς	γ
	466	*Λεοντος γ μονου*	ρπ	ψπζ	δ
	467	*Πουσαιου και Ιωαννου*	ρπα	ψπη	ε
	468	*Ανθεμιου Αυγς μονου*	ρπβ	ψπθ	ς
	469	*Ζινωνος και Μαρκιανος*	ρπγ	ψϟ	ζ
	470	*Ιωρδανου και Σεβηρου*	ρπδ	ψϟα	η
	471	*Λεοντος δ μονου και Προβιανου*	ρπε	ψϟβ	θ
	472	*Μαρκιανου μονου και Φηστου*	ρπς	ψϟγ	ι
	473	*Λεοντος μονου ε'*	ρπζ	ψϟδ	ια
	474	*Λεοντος ναιου Αυγς μονου*	ρπη	ψϟε	ιβ
	475	*Ανυπατα*	ρπθ	ψϟς	ιγ
	476	*Βασιλείου Αυγουστου μονου και Αρματιου μονου*	ρϟ	ψϟζ	ιδ
	477	*Ανυπατα*	ρϟα	ψϟη	ιε
	478	*Ιολου μονου*	ρϟβ	ψϟθ	α
	479	*Ζινονος Αυγουστου μονου*	ρϟγ	ω	β
	480	*Βασιλειου μονου*	ρϟδ	ωα	γ
	481	*Πλακητου μονου*	ρϟε	ωβ	δ
	482	*Τροκονδου μονου*	ρϟς	ωγ	ε
	483	*Ανυπατα*	ρϟζ	ωδ	ς
P 462	484	*Θεοδωριχου μονου*	ρϟη	ωε	ζ
	485	*Συμμαχου μονου*	ρϟθ	ως	η
	486	*Λογγινου β μονου*	σ	ωζ	θ
V 872	487	*Βοητιου μονου*	σα	ωη	ι
	488	*Δυναμιου και Σιφιδιου*	σβ	ωθ	ια
	489	*Ευσεβιου μονου*	σγ	ωι	ιβ
	490	*Λογγινου δευτερον μονου*	σδ	ωια	ιγ
	491	*Ολυβριου Ναιου μονου*	σε	ωιβ	ιδ
	492	*Αναστασιου Αυγς και Ρουφου*	σς	ωιγ	ιε
	493	*Ευσεβιου β μονου*	σζ	ωιδ	α
		Ανυπατα	ση	ωιε	
	494	*Αστεριου και Περσιδιου*	ση	ωιε	β
	495	*Βιατορος*	σθ	ωις	γ
	496	*Παυλου μονου*	σι	ωιζ	δ
	497	*Αναστασιου Αυγς το β*	σια	ωιη	ε
	498	*Ιωαννου και Παυλινου*	σιβ	ωιθ	ς
	499	*Ιωαννου αλλου μονου Κυρτου*	σιγ	ωκ	ζ
	500	*Πατρικιου και Υπατιου*	σιδ	ωκα	η
	501	*Πομπηινου και Αβηινου*	σιε	ωκβ	θ
	502	*Προβου και Αβηινου*	σις	ωκγ	ι
	503	*Δεξικρατους και Βουλουσιανου*	σιζ	ωκδ	ια
	504	*Κεθηγου μονου*	σιη	ωκε	ιβ
	505	*Σαβινιανου και Θεοδωρου*	σιθ	ωκς	ιγ
	506	*Αρεοβιναδου Ναιου και Μεσσαλα*	σκ	ωκζ	ιδ
	507	*Αναστασιου Αυγς το γ και Βεναντιου*	σκα	ωκη	ιε

508 *Καλλερος και αλλου Βιναντιου*	σκβ	ωκθ	α
509 *Οπορτουνου μονου*	σκγ	ωλ	β
510 *Δοητιου μονου*	σκδ	ωλα	γ
511 *Σεκουνδινου και Φηνικος*	σκε	ωλβ	δ
512 *Παυλου του Βιβιανου και Μοσχιανου*	σκϛ	ωλγ	ε
513 *Κλιμεντινου και Προβου αλλου*	σκζ	ωλδ	ϛ
514 *Σενατορος μονου*	σκη	ωλε	ζ
515 *Ανθεμιου και Φλορεντινου*	σκθ	ωλϛ	η
516 *Πετρου μονου*	σλ	ωλζ	θ
517 *Αναστασιου και Αγαπητου*	σλα	ωλη	ι
585 *Ανυπατα*	σϟβ	ϡϛ	γ
586 *Ανυπατα*	τ	ϡζ	δ
587 *Ανυπατα*	τα	ϡη	ε
588 *Ανυπατα*	τβ	ϡθ	ϛ
589 *Ανυπατα*	τγ	ϡι	ζ
590 *Ανυπατα*	τδ	ϡια	η
591 *Ανυπατα*	τε	ϡιβ	θ
592 *Ανυπατα*	τϛ	ϡιγ	ι
593 *Ανυπατα*	τζ	ϡιδ	ια
594 *Ανυπατα*	τη	ϡιε	ιβ
595 *Ανυπατα*	τθ	ϡιϛ	ιγ
596 *Ανυπατα*	τι	ϡιζ	ιδ
597 *Ανυπατα*	τια	ϡιη	ιε
598 *Ανυπατα*	τιβ	ϡιθ	α
599 *Ανυπατα*	τιγ	ϡκ	β
600 *Ανυπατα*	τιδ	ϡκα	γ
601 *Ανυπατα*	τιε	ϡκβ	δ P 463
602 *Ανυπατα*	τιϛ	ϡκγ	ε
603 *Ανυπατα*	τιζ	ϡκδ	ϛ
604 *Φωκα Αυγς μονου*	τιη	ϡκε	ζ
605 *Ανυπατα*	τιθ	ϡκϛ	η
606 *Ανυπατα*	τκ	ϡκζ	θ
607 *Ανυπατα*	τκα	ϡκη	ι
608 *Ανυπατα*	τκβ	ϡκθ	ια
609 *Ανυπατα*	τκε	ϡλβ	ιβ
610 *Ανυπατα*	τκϛ	ϡλγ	ιγ
611 *Ηρακλειου Αυγς μονου*	τκζ	ϡλδ	ιδ
612 *Ανυπατα*	τκη	ϡλε	ιε
613 *Ανυπατα*	τκθ	ϡλϛ	α
614 *Ανυπατα*	τλ	ϡλζ	β
615 *Ανυπατα*	τλα	ϡλη	γ
616 *Ανυπατα*	τλβ	ϡλθ	δ V 378

Ex Indictione.					Epocha Augusti.
	Ἀνυπατα				
	Ἀνυπατα				
617	*Ἀνυπατα*	τλγ	ϡμ	ε	χμς
618	*Ἀνυπατα*	τλδ	ϡμα	ς	χμζ
619	*Ἀνυπατα*	τλε	ϡμβ	ζ	χμη
620	*Ἀνυπατα*	τλς	ϡμγ	η	χμθ
621	*Ἀνυπατα*	τλζ	ϡμδ	θ	χν
622	*Ἀνυπατα*	τλη	ϡμε	ι	χνα
623	*Ἀνυπατα*	τλθ	ϡμς	ια	χνβ
624	*Ἀνυπατα*	τμ	ϡμζ	ιβ	χνγ
625	*Ἀνυπατα*	τμα	ϡμη	ιγ	χνδ
626	*Ἀνυπατα*	τμβ	ϡμθ	ιδ	χνε
627	*Ἀνυπατα*	τμγ	ϡν	ιε	χνς
628	*Ἀνυπατα*	τμδ	ϡνα	α	χνζ
629	*Ἀνυπατα*	τμε	ϡνβ	β	χνη
630	*Ἀνυπατα*	τμς	ϡνγ	γ	χνθ

XV.

FRAGMENTUM FASTORUM

AB ANNO CHRISTI CCV. AD ANNUM CCCLIV.

205	F	Antonino II. et Geta.		Mar.	XXII.
206	E	Albino et Aemiliano.		Mer.	III.
207	D	Caro et Maximo.		Jov.	XIV.
208	CB	Antonino III. et Geta II.	B	Ven.	XXV.
209	A	Pompeiano et Avito.		Sol.	VI.
210	G	Faustino et Rufino.		Lun.	XVII.
211	F	Gentiano et Basso.		Mar.	XXVIII.
212	ED	Duobus Aspris.	B	Mer.	IX.
213	C	Antonino IV. et Balbino.		Ven.	XX.
214	B	Messala et Sabino.		Sat.	I.
215	A	Laeto et Cereale.		Sol.	XII.
216	GF	Sabino et Anulino.	B	Lun.	XXIII.
217	E	Praesente et Extricato.		Mer.	IV.
218	D	Antonino et Advento.		Jov.	XV.
219	C	Aotonino II. et Sacerdote.		Ven.	XXVI.
P 464 220	BA	Antonino III. et Comazonte.	B	Sat.	VII.
221	G	Grato et Seleuco.		Lun.	XVIII.
222	F	Antonino IV. et Alexandro.		Mar.	XXIX.
223	E	Maximo et Heliano.		Mer.	X.

224	DC	Iuliano et Crispino.	B	Jov.	XXI.	
225	B	Fusco et Dextro.		Sat.	II.	
226	A	Alexandro II. et Marcello.		Sol.	XIV.	
227	G	Sabino et Maximo.		Lun.	XXV.	
228	FE	Modesto et Probo.	B	Mar.	VI.	
229	D	Alexandro III. et Dione.		Jov.	XVII.	
230	C	Agricola et Clementino.		Ven.	XXVIII.	
231	B	Pompeiano et Peligniano.		Sat.	IX.	
232	AG	Lupo et Maximo.	B	Sol.	XX.	
233	F	Maximo et Paterno.		Mar.	I.	
234	E	Maximo II. et Urbano.		Mer.	XII.	
235	D	Severo et Quintiano.		Jov.	XXIII.	
236	CB	Maximino et Africano.	B	Ven.	IV.	
237	A	Perpetuo et Corneliano.		Sol.	XV.	
238	G	Pio (*al. Ulpio*) et Pontiano.		Lun.	XXVII.	
239	F	Gordiano et Aviola.		Mar.	VIII.	
240	ED	Sabino et Venusto.	B	Mer.	XIX.	
241	C	Gordiano et Pompeiano.		Ven.	XXX.	
242	B	Attico et Praetextato.		Sat.	XI.	
243	A	Arriano et Papo.		Sol.	XXII.	
244	GF	Peregrino et Aemiliano.	B	Lun.	III.	
245	E	Philippo et Titiano.		Mer.	XIV.	
246	D	Praesente et Albino.		Jov.	XXV.	
247	C	Philippo II. et Philippo.		Ven.	VI.	
248	BA	Philippo III. et Philippo II.	B	Sat.	XVII.	
249	G	Aemiliano et Aquilino.		Lun.	XXVIII.	
250	F	Decio II. et Grato.		Mar.	IX.	
251	E	Decio III. et Decio Caesare.		Mer.	XXI.	
252	DC	Gallo II. et Volusiano.	B	Jov.	II.	
253	B	Volusiano II. et Maximo.		Sat.	XIII.	
254	A	Valeriano II. et Gallieno.		Sol.	XXIV.	
255	G	Valeriano III. et Gallieno II.		Lun.	V.	
256	FE	Maximo et Glabrione.	B	Mar.	XVI.	V 374
257	D	Valeriano IV. et Gallieno III.		Jov.	XXVII.	
258	C	Tusco et Basso.		Ven.	VIII.	
259	B	Aemiliano et Basso.		Sat.	XIX.	
260	AG	Saeculare et Donato.	B	Sol.	XXX.	
261	F	Gallieno IV. et Volusiano.		Mar.	XI.	
262	E	Gallieno V. et Faustino.		Mer.	XXII.	
263	D	Albino et Dextro.		Jov.	IV.	
264	CB	Gallieno VI. et Saturnino.	B	Ven.	XV.	
265	A	Valeriano II. et Lucillo.		Sol.	XXVI.	
266	G	Gallieno VII. et Sabinillo.		Lun.	VII.	
267	F	Paterno et Arcesilao.		Mar.	XVIII.	
268	ED	Paterno II. et Mariniano.	B	Mer.	XXIX.	
269	C	Claudio et Paterno.		Ven.	X.	

270	B	Antiochiano et Orfito.		Sat. xxi.
271	A	Aureliano et Basso.		Sol. ii.
272	GF	Quieto et Voldumiano.	B	Lun. xiii.
273	E	Tacito et Placidiano.		Mer. xxiv.
274	D	Aureliano II. et Capitolino.		Jov. vi.
275	C	Aureliano III. et Marcellino.		Ven. xvii.
276	BA	Tacito II. et Aemiliano.	B	Sat. xxviii.
277	G	Probo et Paulino.		Lun. viiii.
278	F	Probo II. et Lupo.		Mar. xx.
279	E	Probo III. et Paterno.		Mer. i.
280	DC	Messala et Grato.	B	Jov. xii.
281	B	Probo IV. et Tiberiano.		Sat. xxiii.
282	A	Probo V. et Victorino.		Sol. iv.
P 465 283	G	Caro et Carino.		Lun. xv.
284	FE	Carino II. et Numeriano.	B	Mar. xxv.
285	D	Diocletiano II. et Aristobulo.		Jov. vii.
286	C	Maximo II. et Aquilino.		Ven. xviii.
287	B	Diocletiano III. et Maximiano.		Sat. xxx.
288	AG	Maximiano II. et Januario.	B	Sol. xi.
289	F	Basso II. et Quintiano.		Mar. xxii.
290	E	Diocletiano IV. et Maximiano III.		Mer. iii.
291	D	Tiberiano et Dione.		Jov. xiv.
292	CB	Annibaliano et Asclepiodoto.	B	Ven. xxv.
293	A	Diocletiano V. et Maximiano IV.		Sol. vi.
294	G	Constantio et Maximiano.		Lun. xvii.
295	F	Tusco et Anullino.		Mar. xxviii.
296	ED	Diocletiano VI. et Constantio II.	B	Mer. ix.
297	C	Maximiano V. et Maximiano II.		Ven. xx.
298	B	Fausto II. et Gallo.		Sat. i.
299	A	Diocletiano VII. et Maximiano VI.		Sol. xii.
300	GF	Constantio III. et Maximiano III.	B	Lun. xxiii.
301	E	Titiano et Nepotiano.		Mer. iv.
302	D	Constantio IV. et Maximiano IV.		Jov. xv.
303	C	Diocletiano VIII. et Maximiano VII.		Ven. xxvi.
304	BA	Diocletiano IX. et Maximiano VIII.	B	Sat. vii.
305	G	Constantio V. et Maximiano V.		Lun. xviii.
306	F	Constantio VI. et Maximiano VI.		Mar. xxix.
307	E	Novies et Constantino.		Mer. x.
308	DC	Decies et Maximiano VII.	B	Jov. xxi.
309	B	Post Consul. X. et VII.		Sat. ii.
310	A	Anno ii. post Consul. X. et VII.		Sol. xiii.
311	G	Maximiano VIII. solo.		Lun. xxv.
312	FE	Constantino II. et Licinio II.	B	Mar. vi.
313	D	Constantino III. et Licinio III.		Jov. xvii.
314	C	Volusiano et Anniano.		Ven. xviii.
315	B	Constantino IV. et Licinio IV.		Sat. ix.

316	AG	Sabino et Rufino.	B	Sol. xx.	
317	F	Gallicano et Basso.		Mar. I.	
318	E	Licinio V. et Crispo.		Mer. XII.	
319	D	Constantino V. et Licinio.		Jov. XXIII.	
320	CB	Constantino VI. et Constantino.	B	Ven. IV.	
321	A	Crispo II. et Constantino II.		Sol. XV.	
322	G	Probiano et Juliano.		Lun. XXVII.	
323	F	Severo et Rufino.		Mar. VIII.	
324	ED	Crispo III. et Constantino III.	B	Mer. XIX.	
325	C	Paulino et Juliano.		Ven. XXX.	
326	B	Constantino VII. et Constantio.		Sat. XI.	
327	A	Constantio et Maximo.		Sol. XXII.	
328	GF	Januarino et Justo.	B	Lun. III.	
329	E	Constantino VIII. et Constantino IV.		Mer. XIV.	
330	D	Gallicano et Symmacho.		Jov. XXV.	
331	C	Basso et Ablavio.		Ven. VI.	
332	BA	Pacatiano et Hilariano.	B	Sat. XVII.	
333	G	Dalmatio et Zenofilo.		Lun. XXVIII.	
334	F	Optato et Paulino.		Mar. X.	
335	E	Constantio et Albino.		Mer. XXI.	
336	DC	Nepotiano et Facundo.	B	Jov. II.	
337	B	Feliciano et Titiano.		Sat. XIII.	
338	A	Urso et Polemio.		Sol. XXIV.	
339	G	Constantio II. et Constante.		Lun. V.	
340	FE	Aquindino et Proculo.	B	Mar. XVI.	V 875
341	D	Marcellino et Probino.		Jov. XXVII.	
342	C	Constantio III. et Constante II.		Ven. VIII.	
343	B	Placido et Romulo.		Sat. XIX.	
344	AG	Leontio et Sallustio.	B	Sol. XXX.	
345	F	Amantio et Albino.		Mar. XI.	
346	E	Post Amantio et Albino.		Mer. XXIII.	P 466
347	D	Rufino et Eusebio.		Jov. IV.	
348	CB	Philippo et Salia.	B	Ven. XV.	
349	A	Limenio et Catullino.		Sol. XXVI.	
350	G	Sergio et Nigriniano.		Lun. VII.	
351	F	Post Sergio et Nigriniano.		Mar. XVIII.	
352	ED	Constantio V. et Constantio Caes.	B	Mer. XXIX.	
353	C	Constantio VI. et Constantio II.		Ven. X.	
354	B	Constantio VII. et Constantio III.		Sat. XXII.	

XVI.

EX TEMPORIBUS GALLIENI,

QUIS, QUANTUM TEMPORIS PRAEFECTURAM URBIS ADMINISTRAVERIT,

AB ANNO CHRISTI CCLIV. AD ANNUM CCCLIV.

254. Valeriano II. et Gallieno. Lollianus Praefectus Urbi.
255. Valeriano III. et Gallieno II. Valerius Maximus P. V.
256. Maximo et Glabrione. Nummius Albinus P. V.
257. Valeriano IV. et Gallieno III. Julius Donatus P. V.
258. Tusco et Basso. Cornelius Saecularis P. V.
259. Aemiliano et Basso. Cornelius Saecularis P. V.
260. Saeculari II. et Donato. Cornelius Saecularis P. V.
261. Gallieno IV. et Volusiano. Nummius Albinus P. V.
262. Gallieno V. et Faustino. Nummius Albinus P. V.
263. Albino II. et Dextro. Nummius Albinus P. V.
264. Gallieno VI. et Saturnino. Paternus P. V.
265. Valeriano II. et Lucillo. Paternus P. V.
266. Gallieno VII. et Sabinillo. Paternus P. V.
267. Paterno et Harcesilao. Petronius Volusianus P. V.
268. Paterno II. et Mariniano. Petronius Volusianus P. V.
269. Claudio et Paterno. Flavius Antiochianus P. V.
270. Antiochiano et Orfito. Flavius Antiochianus P. V.
271. Aureliano et Basso. Postumius Varus P. V.
272. Quieto et Voldumiano. Flavius Antiochianus P. V.
273. Tacito et Placidiano. Virius Orfitus P. V.
274. Aureliano II. et Capitolino. Virius Orfitus P. V.
275. Aureliano III. et Marcellino. Postumius Syagrius P. V.
276. Tacito II. et Aemiliano. Ovinius Pacatianus P. V.
277. Probo et Paulino. Ovinius Pacatianus P. V.
278. Probo II. et Lupo. Virius Lupus P. V.
279. Probo III. et Paterno. Virius Lupus P. V.
280. Messala et Grato. Virius Lupus P. V.
281. Probo IV. et Tiberiano. Ovinius Paternus P. V.
282. Probo V. et Victorino. Pomponius Victorianus P. V.
283. Caro et Carino. Titutius Roburrus P. V.
284. Carino II. et Numeriano. Ceionius Varus P. V.

V 276 285. Diocletiano II. et Aristobolo. Ceionius Varus P. V.

286. Maximo II. et Aquilino. Junius Maximus P. V.
287. Diocletiano III. et Maximiano. Junius Maximus P. V.

288. Maximiano II. et Januarino. iii. Kalendas Martii, Pomponius Januarius P. V.
289. Basso II. et Quintiano. Pomponius Januarius P. V.
290. Diocletiano IV. et Maximiano III. Turranius Gratianus P. V.
291. Tiberiano II. et Dione. xii. Kalend. Martii, Junius Tiberianus P. V.
292. Annibaliano et Asclepiodoto III. Nonas Augusti, Claudius Marcellus P. V.
293. Diocletiano V. et Maximiano IV. iii. Idus Martii, Septimius Acyndinus P. V.
294. Constantio et Maximiano. Septimius Acyndinus P. V.
295. Tusco et Anullino. iii. Idus Januarii, Aristobulus P. V.
296. Diocletiano VI. et Constantio II. xii. Kalend. Martii, Cassius Dion P. V.
297. Maximiano V. et Maximiano II. Aelianus Annibalianus P 467
P. V.
298. Fausto II. et Gallo. Artorius Maximus P. V.
299. Diocletiano VII. et Maximiano VI. Anicius Faustus P. V.
300. Constantio III. et Maximiano III. Kalendis Martii, Pompeius Faustinus P. V.
301. Titiano II. et Nepotiano. Aelius Dionysius P. V.
302. Constantio IV. et Maximiano IV. xi. Kalendas Martii, Nummius Tuscus P. V.
303. Diocletiano VIII. et Maximiano VII. Pridie Idus Septembris, Annius Tiberianus P. V.
304. Diocletiano IX. et Maximiano VIII. Pridie Nonas Januarii, Aradius Rufinus P. V.
305. Constantio V. et Maximiano V. Pridie Idus Februarii, Postumius Titianus P. V.
306. Constantio VI. et Maximiano VI. xiv. Kalendas Apriles, Annius Anulinus P. V.
307. Maximiano VII. et Maximiano, est mense Aprili, factus est sextus Consulatus, quod est, Novies et Constantino. vi. Kalendas Septembris, Junius Tertullus P. V.
308. Consules quos jusserint DD. NN. Augusti. ex xii. Kalendas Maii factum est, Maxentio et Romulo, quod est, Decies et Maximiano. vii. Idus Apriles, Statius Rufinus P. V.
309. Maxentio II. et Romulo II. iii. Kalendas Novembris, Aurelius Hermogenes P. V.
310. Maxentio III. Consule. v. Kal. Novembris, Rufius Volusianus P. V.
311. Consules quos jusserint DD. NN. Augusti. ex Mense Septembri, factum est, Rufino et Eusebio. v. Kalendas Novembris, Junius Flavianus P. V.

312. Maxentio IV. Consule, qui sunt Constantino II. et Licinio II. v. Idus Februarii, Aradius Rufinus P. V. vi. Kalend. Novemb. Annius Anulinus dies xxxiv. P. V. iii. Kalendas Decembris, Aradius Rufinus iterum P. V.
313. Constantino III. et Licinio III. vi. Idus Decembris, Rufius Volusianus P. V.
314. Volusiano et Anniano. Rufius Volusianus P. V.
315. Constantino IV. et Licinio IV. xiii. Kalendas Septembris, Vectius Rufinus P. V.
316. Sabino et Rufino. Pridie Nonas Augusti, Ovinius Gallicanus P. V.
317. Consules quos jusserint DD. NN. Augusti. ex die xiii. Kalendas Martii, Gallicano et Basso. Idibus Maii, Septimius Bassus P. V.
318. Licinio V. et Crispo Caesare. ex die iii. Idus Julii in Idus Augusti, vice illius cognovit Julius Cassius, eo quod ad Augustum profectus est. Septimius Bassus regressus P. V.
319. Constantino V. et Licinio Caesare. Kalend. Septembris, Valerius Maximus Basilius P. V.
320. Constantino VI. et Constantino Caesare. Valerius Maximus P. V.
321. Crispo II. et Constantio II. Valerius Maximus P. V.
322. Probiano et Juliano. Valerius Maximus P. V.
323. Severo et Rufino. Idibus Septembris, Lucer. Verinus P. V.
324. Crispo III. et Constantino III. Lucer. Verinus P. V.
325. Paulino et Juliano. Pridie Nonas Januarii, Acilius Severus P. V.
326. Constantino VII. et Constantio Caesare. Idibus Novembris, Anicius Julianus P. V.
327. Constantio et Maximo. Anicius Julianus P. V.
328. Januarino et Justo. Anicius Julianus P. V.
329. Constantino VIII. et Constantino IV. vii. Idus Septembris, Publilius Optatianus P. V. dies xxxi. Item viii. Idus Octobris, Petronius Probianus P. V.
330. Gallicano et Symmacho. Petronius Probianus P. V.
331. Basso et Ablavio. Pridie Idus Aprilis, Anicius Paulinus P. V.
332. Pacatiano et Hilariano. Anicius Paulinus P. V.
333. Dalmatio et Zenofilo. Septimo Idus Aprilis, Publilius Optatianus P. V. Item in dies xxxii. Item sexto Idus Maias, Ceionius Julianus Kamenius P. V.
334. Optato et Paulino. v. Kalendas Maii, Anicius Paulinus P. V.

335. Constantio et Paulino. III. Kalendas Januarii, Rufius Albinus P. V.

336. Nepotiano et Facundo. Rufius Albinus P. V.

337. Feliciano et Titiano. VII. Idus Martii, Valerius Proculus P. V.

338. Urso et Polemio. Idibus Januarii, Mecilinius Hilarianus P. V.

339. Constantio II. et Constante. Pridie Idus Julias, Turgius Apronianus, Menses III. P. V. Item VIII. Kalendas Novembris, Fabius Titianus P. V.

340. Acyndino et Proculo. ex die III. Nonas Maii, in VII. P 468
Idus Junii, Junius Tertullus Vicarius cognovit, eo quod ad Augustum profectus est. postea reversus Fabius Titianus P. V.

341. Marcellino et Probino. v. Kalendas Martii, Aurelius Celsinus P. V.

342. Constantio III. et Constante II. Kalendis Aprilis, Filollianus Mavortius Menses III. dies VI. P. V. Item Pridie Nonas Julias, Aco Catulinus Philomatius P. V.

343. Placido et Romulo. Aco Catulinus P. V.

344. Leontio et Salustio. Aco Catulinus P. V. sed III. Idus Aprilis, Quintus Rusticus P. V.

345. Amantio et Albino. Quintus Rusticus P. V. III. Nonas Julias, Probinus P. V.

346. Post Consulatum Amantii et Albini, Probinus P. V. VII. Kalendas Januarii, Placidus P. V.

347. Rufino et Eusebio. Placidus P. V. Pridie Idus Junias, Limenius Praefectus Praetorio et Urbi.

348. Philippo et Salia. Ulpius Limenius Praefectus Praetorio et Urbi.

349. Limenio et Catulino. Limenius Praefectus Praetorio et Urbi. Cessaverunt Praefecturae dies XLI. a die VI. Idus Aprilis usque in XV. Kalendas Junii. XIV. Kalendas Junii, Hermognes Praefectus Praetorio et Urbi.

350. Sergio et Nigriniano. Hermogenes Praefectus Praetorio et Urbi. III. Kalendas Martii, Fabius Titianus P. V.

351. Magnentio et Gaisone. Fabius Titianus P. V. Iterum Kalendis Martii, Aurelius Celsinus P. V. Iterum IV. Idus Maii, Caelius Probatus P. V. VII. Idus Junii, Clodius Adelfius P. V. XV. Kalendas Januarii, Valerius Proculus P. V.

352. Decentio et Paulo. Valerius Proculus P. V. Iterum V. Idus Septembris, Septimius Mnasea P. V. VI. Kalendas Octobris, Neratius Cerealis P. V.

853. Constantio VI. et Constantio II. Neratius Cerealis P. V. VI. Idus Decembris, Vitrasius Orfitus P. V.
854. Constantio VII. et Constantio III. Vitrasius Orfitus Praefectus Urbis.

XVII.

CATALOGUS PONTIFICUM ROMANORUM,

IN QUO FASTI ALIQUOT CONSULARES RECENSENTUR.

Imperante Tiberio Caesare, passus est Dominus noster Jesus Christus, duobus Geminis Consulibus, VIII. Kalendas Aprilis, et post adscensum ejus Beatissimus Petrus Episcopatum suscepit. Ex quo tempore per successionem dispositum, quis Episcopus, et quot annis praefuit, vel quo imperante.

Petrus annis viginti quinque, mense uno, diebus novem. Fuit temporibus Tiberii Caesaris, et Caii, et Tiberii Claudii, et Neronis, a Consulatu Vinicii et Longini usque Neronis et Veteris. Passus autem cum Paulo die tertio Kalendas Julias, Consulibus SS. imperante Nerone.

Linus annis duodecim, mensibus quatuor, diebus duodecim. Fuit temporibus Neronis a Consulatu Saturnini et Scipionis usque Capitone et Rufo.

Clemens annis novem, mensibus undecim, diebus duodecim. Fuit temporibus Galbae et Vespasiani, a Consulatu Trachali et Italici, usque Vespasiano VI. et Tito.

Cletus annis sex, mensibus duobus, diebus decem. Fuit temporibus Vespasiani et Titi, et initio Domitiani, a Consulibus Vespasiano VIII. et Domitiano V. usque Domitiano IX. et Rufo.

Anacletus annis duodecim, mensibus decem, diebus tribus.
V 877 Fuit temporibus Domitiani, a Consulibus Domitiano X. et Sabino, usque Domitiano XVII. et Clemente.

Evaristus annis tredecim, mensibus septem, diebus duobus. Fuit temporibus novissimis Domitiani, et Nervae, et Trajani; a Consulatu Valentis et Veri, usque Gallo et Bradua.

Alexander annis septem, mensibus duobus, die uno. Fuit

temporibus Trajani, a Consulatu Palmae et Tulli, usque Veliano et Vetere.

Sixtus annis decem, mensibus tribus, diebus viginti uno. Fuit temporibus Hadriani, a Consulatu Nigri et Aproniani, usque Vero III. et Ambibulo.

Telesphorus annis undecim, mensibus tribus, diebus tribus. Fuit temporibus Antonini Macrini, a Consulatu Titiani et Gallicani, usque Caesare et Balbino.

Hyginus annis duodecim, mensibus tribus, diebus sex. Fuit temporibus Veri, a Consulatu Gallicani et Veteris, usque Praesente et Rufino. P 469

Pius annis viginti, mensibus quatuor, diebus viginti uno. Fuit temporibus Antonini Pii, a Consulatu Clari et Severi, usque duobus Augustis. Sub hujus Episcopatu frater ejus Hermes librum scripsit, in quo mandatur, continetur que quod ei praecepit Angelus, cum venit ad eum in habitu pastoris.

Soter annis novem, mensibus tribus, diebus duobus. Fuit temporibus Antonini et Commodi, a Consulatu Veri et Erenniani, usque Paterno et Bradua.

Victor annis novem, mensibus duobus, diebus decem. A Consulatu Saturnini et Galli, usque Praesente et Extricato.

Callistus annos quinque, menses duos, dies decem. Fuit temporibus Macrini et Heliogabali, a Consulatu Antonini et Adventi, usque Antonino III. et Alexandro.

Urbanus annos octo, menses undecim, dies duodecim. Fuit temporibus Alexandri, a Consulatu Maximi et Aeliani, usque Agricola et Clementino.

Pontianus annis quinque, mensibus duobus, diebus septem. Fuit temporibus Alexandri, a Consulatu Pompeiani et Peligniani. Eo tempore Nepotianus Episcopus et Hippolytus presbyter exules sunt deportati in insulam nocivam Sardiniam, Severo et Quintiano Consulibus. In eadem insula discinctus est IV. Kalendas Octobris, et loco ejus ordinatus est Anteros XI. Kalendas Decembris, Consulibus SS.

Anteros mense uno, diebus decem. Dormit III. Nonas Januarii, Maximo et Africano Consulibus.

Fabianus annos quatuordecim, mensem unum, dies decem. Fuit temporibus Maximini, et Gordiani, et Philippi. A Consulatu Maximini et Africani, usque Decio II. et Grato. Passus XII. Kalendas Februarii. Hic regiones divisit Diaconibus: et multas fabricas per coemeteria fieri jussit. Post passionem ejus, Moyses et Maximus Presbyteri, et Nicostratus Diaconus comprehensi sunt, et in carcerem missi. Eo tempore supervenit Novatus ex Africa; et se-

paravit de Ecclesia Novatianum, et quosdam confessores, postquam Moyses in carcere defunctus est, qui fuit ibi menses undecim, dies undecim.

CORNELIUS annos duos, menses tres, dies decem. A Consulibus Decio IV. et Decio II. usque Gallo et Volusiano. Sub Episcopatu ejus Novatus extra Ecclesiam ordinavit Novatianum in urbe Roma, et Nicostratum in Africa. Hoc facto, Confessores, qui se separaverunt a Cornelio, cum Maximo Presbytero, qui cum Moyse fuit, ad Ecclesiam sunt reversi; post hoc Centumcellis expulsi. Ibi cum gloria dormitionem accepit.

LUCIUS annos tres, menses octo, dies decem. Fuit temporibus Galli et Volusiani, usque Valeriano III. et Gallieno II. Hic exul fuit, et postea nutu Dei incolumis ad Ecclesiam reversus est, tertio Nonas Martias, Consulibus SS.

STEPHANUS annos quatuor, menses duos, dies viginti unum. Fuit temporibus Valeriani et Gallieni, a Consulatu Volusiani et Maximini, usque Valeriano III. et Gallieno II.

SIXTUS annis duobus, mensibus undecim, diebus sex. Coepit a Consulatu Maximi et Glabrionis, usque Tusco et Basso, et passus est VIII. Idus Augusti, a Consulatu Tusci et Bassi, usque in die XII. Kalendas Augusti, Aemiliano et Basso Consulibus.

DIONYSIUS annis octo, mensibus duobus, diebus quatuor. Fuit temporibus Gallieni, ex die undecimo Kalendarum Augusti, Aemiliano et Basso Consulibus, usque in diem septimum Kalendas Januarii, Consulibus Claudio et Paterno.

FELIX annis quinque, mensibus undecim, diebus viginti quinque. Fuit temporibus Claudii et Aureliani: a Consulatu Claudii et Paterni, usque in Consulatum Aureliani II. et Capitolini.

EUTYCHIANUS annis octo, mensibus undecim, diebus tribus. Fuit temporibus Aureliani, a Consulatu Aureliani III. et Marcellini, usque in diem VII. Idus Decembris, Caro II. et Carino Consulibus.

CAÏUS annis duodecim, mensibus quatuor, diebus septem. Fuit temporibus Cari et Carini, ex die XVI. Kalendas Januarii, Consulibus Caro II. et Carino, usque in X. Kalendas Maii, Diocletiano VI. et Constantio II. Consulibus.

MARCELLINUS annis octo, mensibus tribus, diebus viginti quinque. Fuit temporibus Diocletiani et Maximiani, ex die Pridie Kalendas Julias, a Consulibus Diocletiano VI. et Constantio II. usque in Consulatum Diocletiani IX. et Maximiani VIII. Quo tempore fuit persecutio, et cessavit Episcopatus annis VII. mensibus VI. diebus XXV.

MARCELLUS anno uno, mensibus septem, diebus viginti. Fuit

temporibus Maxentii, a Consulatu x. et Maximiano, usque post Consulatum x. et septimum.

Eusebius menses quatuor, dies sedecim, a xiv. Kalendas Maias, usque in diem xvi. Kalendas Septembris. P 470

Miltiades annis tribus, mensibus sex, diebus novem, ex die sexto Nonas Julias, a Consulatu, Maximiano VIII. solo; quod fuit mense Septembri, Volusiano et Rufino, usque in iii. Idus Januarii, Volusiano et Anniano Consulibus.

Sylvester annis viginti uno, mensibus undecim. Fuit temporibus Constantini, a Consulatu Volusiani et Anniani, ex die Pridie Kalendas Februarii, usque in diem Kalendarum Januariarum, Constantio et Albino Consulibus.

Marcus menses octo, dies viginti. Et hic fuit temporibus Constantini, Nepotiano et Facundo Consulibus, ex die xv. Kalendas Februarias, usque in die Nonarum Octobrium, Consulibus SS.

Julius annos quindecim, mensem unum, dies undecim. Fuit temporibus Constantini, a Consulatu Feliciani et Titiani, ex die viii. Idus Februarii, in diem Pridie Idus Aprilis, Constantio V. et Constantio Caesare Consulibus. Hic multas fabricas fecit: Basilicam in via Portense, milliario iii. Basilicam in via Flaminia, milliario ii. quae appellatur Valentini: Basilicam Juliam, quae est Regione vii. juxta forum Divi Trajani: Basilicam trans Tiberim, Regione xiv. juxta Callistum: Basilicam in via Aurelia, milliario iii. ad Callistum.

Liberius fuit temporibus Constantii, ex die xi. Kalendas Junias, in diem..... a Consulibus Constantio V. et Constantio Caesare.

V 378

XVIII.

PASCHALIS CENTUM ANNORUM,

AB ANNO CHRISTI CCCXII. AD ANNUM CCCCXI.

	B.	Constantino II. et Licinio II.	III.	Idus	April.
		Constantino III. et Licinio III.	IX.	Kal.	April.
		Valeriano et Anniano.	XIV.	Kal.	Maii.
		Constantino IV. et Licinio IV.	III.	Idus	April.
	B.	Sabino et Rufino.	VIII.	Kal.	April.
		Gallicano et Basso.	XVIII.	Kal.	Maii.
		Licinio V. et Crispo.	VIII.	Idus	April.
		Constantino V. et Licinio.	IV.	Kal.	April.
	B.	Constantino VI. et Constantino.	III.	Idus	April.
		Crispo II. et Constantino II.	IV.	Non.	April.
		Probiano et Juliano.	VIII.	Kal.	April.
		Severo et Rufo.	VII.	Idus	April.
	B.	Crispo III. et Constantino III.	IV.	Kal.	April.
		Paulino et Juliano.	XIV.	Kal.	Maii.
		Constantino VII. et Constantio.	III.	Idus	April.
		Constantio et Maximo.	VII.	Kal.	April.
	B.	Januarino et Justo.	XIX.	Kal.	Maii.
		Constantino VIII. et Constantino IV.	VIII.	Idus	April.
		Gallicano et Symmacho.	III.	Kal.	Maii.
		Basso et Ablavio.	III.	Idus	April.
	B.	Pacatiano et Hilariano.	IV.	Non.	April.
		Dalmatio et Zenofilo.	XVII.	Kal.	Maii.
		Optato et Paulino.	VII.	Idus	April.
		Constantio et Albino.	III.	Kal.	April.
	B.	Nepotiano et Facundo.	XIV.	Kal.	Maii.
		Feliciano et Titiano.	III.	Non.	April.
		Urso et Polemio.	VIII.	Kal.	April.
		Constantio II. et Constante.	XVII.	Kal.	Maii.
	B.	Acyndino et Proculo.	III.	Kal.	April.
		Marcellino et Probino.	XIII.	Kal.	Maii.
		Constantio III. et Constante II.	III.	Idus	April.
		Placido et Romulo.	III.	Non.	April.
	B.	Leontio et Sallustio.	XVII.	Kal.	Maii.
		Amantio et Albino.	VII.	Idus	April.
		Post Amantio et Albino.	III.	Kal.	April.
		Rufino et Eusebio.	Prid.	Idus	April.
P 471	B.	Philippo et Salia.	III.	Non.	April.

	Limenio et Catulino.	* VI.	Kal.	April.	* lege VII.
	Sergio et Nigriniano.	XVII.	Kal.	Maii.	
	Post Sergio et Nigriniano.	Prid.	Kal.	April.	
B.	Constantio V. et Constantio Jun.	* XI.	Kal.	Maii.	* XIII.
	Constantio VI. et Constantio II.	III.	Idus	April.	
	Constantio VII. et Constantio III.	VI.	Kal.	April.	
	Arbitione et Lolliano.	XVI.	Kal.	Maii.	
B.	Constantio VIII. et Juliano I.	VII.	Idus	April.	
	Constantio IX. et Juliano II.	III.	Kal.	April.	
	Datiano et Cereale.	Prid.	Idus	April.	
	* Valentiniano II. et Valente II.	* Prid.	Non.	April.	* Desunt hic novem paria Consulum. Hinc magna deinceps perturbatio.
B.	Valentiniano Nobiliss. et Victore.	XVI.	Kal.	Maii.	
	Valentiniano III. et Valente III.	VI.	Idus	April.	
	Gratiano II. et Probo.	VI.	Idus.	April.	
	Modesto et Arintheo.	XVI.	Kal.	Maii.	
B.	Valentiniano IV. et Valente IV.	VII.	Idus	April.	
	Gratiano III. et Equitio.	† III.	Kal.	April.	
	P. C. Gratiani III. et Equitii.	Prid.	Idus	April.	† Haec octo Paschata sunt eadem cum totidem praecedentibus, et hic vitiose repetuntur. Hinc major confusio.
	Valente V. et Valentiniano Caes. Jun.	Prid.	Non.	April.	
B.	Gratiano et Merobaude.	XVI.	Kal.	Maii.	
	P. C. Gratiani et Merobaudis.	VI.	Idus	April.	
	Valente VI. et Valentiniano Jun.	Prid.	Kal.	April.	
	Olybrio et Ausonio.	XII.	Kal.	Maii.	
B.	Gratiano V. et Theodosio.	Prid.	Non.	April.	
	Syagrio et Eucherio.	VI.	Kal.	April.	
	Antonio et Evagrio.	XVI.	Kal.	Maii.	
	Saturnino et Syagrio.		Kal.	April.	
B.	Ricomede et Clearcho.	XII.	Kal.	Maii.	
	Arcadio et Bautone.	Prid.	Idus	April.	
	Honorio et Evodio.	V.	Kal.	April.	
	Valentiniano III. et Eutropio.	XV.	Kal.	Maii.	
B.	Theodosio II. et Cynegio.	VI.	Idus	April.	
	Timasio et Promoto.	* VIII.	Kal.	April.	* IX. seu VIIII.
	Valentiniano IV. et Neoterio.		Idib.	April.	
	Tatiano et Symmacho.		Non.	April.	
B.	Arcadio Aug. II. et Rufino.	VI.	Kal.	April.	V 379
	Theodosio Aug. III. et Abundantio.	XVI.	Kal.	Maii.	
	Arcadio Aug. III. et Honorio II.		Kal.	April.	
	Olybrio et Probino.	XI.	Kal.	Maii.	
B.	Arcadio Aug. IV. et Honorio Aug. III.	Prid.	Idus	April.	
	Caesario et Attico.	* VI.	Kal.	April.	* V.
	Honorio Aug. IV. et Eutychiano.	† XVI.	Kal.	Maii.	† XV.
	Eutropio et Theodoro.	V.	Idus	April.	
B.	Stilicone et Aureliano.	* VIII.	Kal.	April.	* VIII seu IX.
	Vincentio et Stravito.		Idib.	April.	
	Arcadio Aug. V. et Honorio Aug. V.		Non.	April.	

		Theodosio Aug. et Rumorido.	xiv.	Kal.	Maii.
	B.	Honorio VI. et Aristeneto.	v.	Idus	April.
		Stilicone II. et Anthemio.		Kal.	April.
		Arcadio VI. et Probo.	xi.	Kal.	Maii.
		Theodosio II. et Honorio VI.	viii.	Idus	April.
	B.	Basso et Philippo.	v.	Kal.	April.
		Theodosio III. et Honorio VII.	xv.	Kal.	Maii.
		Varrane et	iv.	Non.	April.
* viii.			* vii.	Kal.	April.
				Idib.	April.
				Non.	April.
† xiv.			† xiii.	Kal.	Maii.
* iv.			* iii.	Idus	April.
				Kal.	April.
† xviii.			† xvii.	Kal.	Maii.
P 472			iii.	Kal.	April.
* Deest hic unius anni Pascha.			*		
			iv.	Idus	April.
			iv.	Non.	April.
† viii.			† vii.	Kal.	April.
			xviii.	Kal.	Maii.
* Kal.			iv.	* Non.	April.
			xiv.	Kal.	Maii.
			iv.	Idus	April.
			vii.	Kal.	April.

Omissae Bucherii notae ad marg. pag. praecedentis.

Lin. i. *lege.* * Idibus. ex lit. Domin. E. *l.* 2. * iv. *l.* 8. * iv. *l.* 9. * iv. *l.* 15. * iv. *l.* 17. * xviii. *l.* 19. * xiii. *l.* 27. * vii.

XIX.

LATERCULUS FASTORUM CONSULARIUM,

AB AUSONII ET OLYBRII CONSULATU AD XVII. POST - CONSULATUM BASILII.

CONS. ORDENARI POST SC HIRONIMV CONSTITUM.

Ausonio et Olybrio.
Gratiano V. et Theudosio.
Syagrio et Eucherio.
Antonio et Siagrio.
Merobaude II. et Saturnino.
Ricomede et Cliarco.
Arcadio et Bacone.
Honorio et Evodio.
Valentiniano III. et Eutropio.
Theudosio II. et Cinegio.
Timasio et Promoto.
Valentiniano IIII. et *Euterio. * Neoterio.
Taciano et Simmacho.
Arcadio II. et Rufino.
Theudosio III. et Abundancio.
Arcadio III. et Honorio.
Olibrio et Rufino.
Arcadio IIII. et Honorio III.
Caesario et Attico.
Honorio IIII. et Euticiano.
Theudoro V. C.
Stelicone V. C.
Vincentio et *Fabrito. * Fravita.
Arcadio II. et Honorio II.
Theodosio *IIII. et Rumorido. * I.
Honorio *VII. et Aristone. * VI. et Aristeneto.
Stilicone II. et Antemio.
Arcadio *VII. et Probo. * VI.
Honorio *VIII. et Theudosio II. * VII.
Basso V. C. et Philippo.
Honorio VIII. et Theudosio III.
*Varone V. C. * Varane.
Theodosio IIII.
Honorio *VIII. et Theudosio V. * VIII.
*Lucio V. C. COSL. * Luciano.

Constantino et Constante.
Honorio X. et Theudosio VI.
Theudosio VII. et Palladio.
Honorio XI. et Constantio II.
Honorio XII. et Theodosio VIII.
Monaxio et Plinta.
Theudosio VIIII. et Constantio III.
Agrecula et Eustathio.
Honorio XIII. et Theudosio X.
Mariniano et Asclipiodoto.
Castino VC. CONSL.
* XI. Theudosio *XII. et Valentiniano I.
Theudosio XII. et Valentiniano II.
Hierio et Ardabura.
Felice et Tauro.
Florentio et Dionisio.
Theudosio XIII. et Valentiniano III.
Basso et Antiocho.
Aetio et Valerio.
Theudosio XIIII. et Maximo.
Aspare et Ariovindo.
Theudosio XV. et Valentiniano IIII.
Isidoro et Senatore.
Aetio et Segisvulto.
Theudosio XVI. et Fausto.
Valentiniano V. et Placido.
Caro VC. CSL.
Dioscoro VC. CSL.
Maximo II. et Paterio.
Theudosio XVIII. et Albino.
Valentiniano VI. et Nomo.
Aetio III. et Symmacho.
Calepio et Ardabure.
Postumiano et Zenone.
Valentiniano VII. et Abieno.
Asterio ét Protogene.
Valentiniano et Abieno.
Adelfio VC. CSL.
V 380' Erculano VC. CSL. *ullus.
* sic Opilione VC. CSL. Basilio.
Aetio et Studio.
Valentiniano VIII. et Antemio.
Joanne et Suarane.
Constantino et Rufo.
Leone et Majoriano.
Recimere et Patricio.

Magno et Apollonio.
Severino et Gadalaifo.
Leone Aug. II. et Severo.
Basilio.
Olybrio.
Basilico et Armanrico.
Leone Aug. III.
Psoeo et Joanne.
Anthemio. P 473
Martiano et Leone.
Severo.
Leone IIII. et Probiano.
Festo et Marciano.
Leone V.
Leone Juniore.
Zenone.
Basilico et Armato.
Zenone III.
Ullus.
Basilio.
Placido.
Severino.
Fausto.
Venantio et Theudorico.
Symmacho.
Decio et Longino.
Beotio.
Dynamio et Sifidio.
Probino et Eusebio.
Fausto et Longino.
His Conss. *Theodoricus Rex intravit Italiam.*
PC.
Venantio.
Venantio Basilio Juniore.
Importuno.
Boëtio.
Felice.
PC.
Probo.
Senatore.
Florentio.
Petro.
Agapito.
PC.
Euterico et Rusticiano.
Valerio.

Symmacho et Boëtio.
PC.
Maximo.
Opilione.
Probo Juniore.
Elebrio.
Mavortio.
PC. Mavortio.
Decio.
Lampadio et Oreste.
PC. Lampadio et Oreste.
Lampadio III. et Oreste.
Paulino Juniore.
Paulino I. et Bisilario I.
Paulino II. et Bisilario II.
Paulino III. et Bilisario III.
Paulino IIII. et Joanne.
Paulino V. et Joanne II.
Paulino VI. et Appione.
Paulino VII. et Appione II.
Basilio.
PC.
It. PC.
Ter. PC.
IIII. PC.
V. PC.
VI. PC.
VII. PC.
VIII. PC.
VIIII. PC.
X. PC.
XI. PC.
XII. PC.
XIII. PC.
XIIII. PC.
XV. PC.
XVI. PC.
XVII. PC.

XX.
LATERCULUS ALTER CONSULUM,
POST CHRONICON SENATORIS.

Rusticus et Vitalis Augg. Conss.
Valerius et Justinianus VV. CC.
Symmachus et Boëtius VV. CC.
Maximus V. C.
Opilio et Justinus Augg. VV. CC.
Probus et Filoxenus VV. CC.
Olibrius V. C.
Maburtius V. C.
Justinianus Aug. II. V. C.
Decius V. C.
Lampadius et Orestis VV. CC.
PC. Lampadi et Orestis VV. CC.
Justinianus Aug. III. Conss.
Justinianus Aug. IIII. et Paulinus Conss.
Belisarius V. C.
P. C. Bilisari V. C.
It. P. C. Bilisari V. C.
Johannis V. C.
Appius V. C.
Justinus Junior V. C.
Basilius V. C.
P. C. Basili V. C.
Et It. P. C. Basili V. C.
III. P. C. Basili V. V.
IIII. P. C. Basili V. C.
V. P. C. Basili V. C.
VI. P. C. Basili V. C.
VII. P. C. Basili V. C.
VIII. P. C. Basili V. C.
VIIII. P. C. Basili V. C.
X. P. C. Basili V. C.
XI. P. C. Basili V. C.
XII. P. C. Basili V. C.
XIII. P. C. Basili V. C.
XIIII. P. C. Basili V. C.
XV. P. C. Basili V. C.
XVI. P. C. Basili V. C.
XVII. P. C. V. C.

P 474
V 881

XXI.

ΜΕΘΟΔΟΣ

ΔΙ' ΗΣ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΟΙΑ ΔΗΠΟΤΕ ΗΜΕΡΑ,

ΚΑΙ ΕΙΣ ΠΟΙΑΝ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΗΜΕΡΑΝ, ΚΑΙ ΠΟΙΟΝ ΕΝΙΑΥΤΟΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΒΙΣΕΞΤΟΝ.

Εν τῷ προχείρῳ κανόνι τοῦ Πτολεμαίου μετὰ τοὺς κανόνας τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἔγκειται κανόνια, δι' ὧν δύναταί τις γνῶναι τὴν ἑκάστου μηνὸς ἡμέραν, εἰς ποίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καταντᾷ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἄνευ τῶν τοιούτων κανονίων οὐ δύναταί τις εὑρίσκειν τὴν ἐπιζητουμένην ἡμέραν, ἐφεύρομεν ἡμεῖς συντομοτέραν·μέθοδον, ὥστε χωρὶς τοῦ τοιούτου κανόνος εὑρίσκειν εὐχερῶς τὴν ἐν οἵᾳ δήποτε ἐπινεμήσει ἑκάστου μηνὸς ἡμέρα ἐν ποίᾳ τῆς ἑβδομάδος ἡμέρᾳ καταντᾷ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ δίσεξτον ἐν ποίῳ γίνεται ἔτει. Δεῖ τοίνυν λαμβάνειν τὰ συναγόμενα ἔτη ἀπὸ ἀρχῆς τοῦ γ' ἔτους τῆς) εὐδοκίας Θεοῦ ἡμετέρας βασιλείας, τουτέστι, ἀπὸ τῆς α' ἐπινεμήσεως, καὶ τῷ συναγομένῳ ποσῷ τῶν ἐτῶν ἀεὶ προστιθέναι τὸ ἴδιον δ' καὶ μετὰ τῆς [τὴν] πρόσθεσιν τοῦ δ, δέον ἑκάστῳ τὸ ἓν ἀφαιρεῖν, καὶ εἶθ' οὕτω προσθῆναι τὰς ἡμέρας τοῦ μηνὸς τὰς ἐπιζητουμένας ὡς κατ' Ἀλεξανδρεῖς, καὶ ἀριθμεῖν ἀπὸ τοῦ Σεπτεβρίου μηνὸς ὡς τοῦ ἐπιζητουμένου μηνὸς, πόσοι μῆνες εἰσι, καὶ τούτους διπλασιάζειν καὶ προσθεῖναι τῷ συναχθέντι ποσῷ, καὶ τὸ γινόμενον ποσὸν μερίζειν εἰς τὸν ζ'· καὶ ὅσαι ἡμέραι καταλειφθῶσι, πρὸς ἐκεῖνο τὸ ποσὸν λέγειν εἶναι τὴν ἐπιζητουμένην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· εἴτε γὰρ μία ὑπολειφθείη Κυριακὴ πάντως ἡ ἡμέρα εὑρίσκεται, εἴτε δύο δευτέρα, καὶ ἐφεξῆς ὁμοίως ὡς τοῦ σαββάτου. Ὑποδείγματος δὲ ἕνεκεν, ὑποκείσθω ἡμῶν ἡ ια' τοῦ Ἀπριλλίου μηνὸς τῆς ἐνισταμένης ἑβδόμης ἐπινεμήσεως. Εἰσὶν οὖν ἀπὸ τῆς α' ἐπινεμήσεως ἧς**) τούτου ἔτους τῆς ἡμετέρας κελεύσει Θεοῦ βασιλείας μέχρι τῆς ἑβδομῆς αὐτῆς ἐπινεμήσεως ἔτη ζ', καὶ τὸ τέταρτον αὐτῶν ἐστιν α'. Τὰ γὰρ γ' τὰ ἀπονέμοντα δηλοῦσι τὰ ἔτη τὰ μετὰ τὸ δίσεξτον· καὶ τούτων τέως οὐ λαμβάνο-*
P 475 *μεν τὸ δ', ὡς οὐ θ'***) ἀπαρτιθῶσιν, ἵνα τὸ δ αὐτῶν γένηται ἓν*

---

*) Marg. habent: *ἤγουν γ' ἔτος τῆς εὐδοκίας Θεοῦ ἡμετέρας βασιλείας ἐστὶ τὸ ἀπὸ κτίσεως κόσμου ,ϛρκ'* quae textui videntur inserenda.

**) *ἕως*, vel *ὡς*.

***) *η'*.

XXI.

METHODUS

QUA INVENITUR CUJUSQUE MENSIS QUAECUMQUE DIES,

ET IN QUAM SEPTIMANAE FERIAM INCURRIT, ET IN QUEM ANNUM INCIDIT BISSEXTUS.

In expedito Ptolemaei Canone post Canones inerrantium stellarum, habentur etiam praeterea et alii Canones, quorum ope intelligi possit cujusvis mensis dies in quem septimanae diem incurrit. Quoniam vero sine illis tabulis non poterit dies expetita reperiri, proinde methodum expeditiorem nos excogitavimus, qua inveniri facile possit, in quacunque Indictione, cujuscumque mensis diem in quam septimanae feriam conveniat; quin et illud quoque, in quo anno sit Bissextus interpolandus. Ergo ab initio tertii anni nostri, quod Dei gratia administramus, Imperii, repetendi sunt anni, inque unam summam colligendi, a prima viz. Indictione, et collectae annorum summae pro quarto quoque anno, unitas per perpetuam regulam addenda. Qua facta additione unitatis quartae, alia vicissim unitas a summa quaque detrahenda erit. Tum et dies mensis, de quibus instituitur quaestio, in praedictam summam conferendi; quod tamen ita intelligendum ut pro Alexandrinorum more procedat calculus, a mense nempe Septembri proinde repetendus. Inde numerandi menses ad eum usque mensem cujus feriam quaeris, mensiumque numerus duplicatus summae jam collectae adjiciendus. Ea summa ita aucta, in septenos distribuenda, et quae dies reliqua fuerit, eam habeas pro die septimanae expetita: seu anni una fuerit relicta, Dominica fuisse deprehenditur, seu duae, feria secunda, et sic deinceps usque ad Sabbatum. Exempli gratia, proponatur Aprilis XI. Indictionis septimae jam labentis. Sunt itaque a prima Indictione ad hunc usque annum nostri, quod divino nutu administramus, imperii, Indictionem nempe VII. anni VII. quorum quarta pars unicam praebet unitatem. Tres enim reliqui eorum indicant annorum numerum qui a Bissexto fluxere. Horum itaque quartam partem non accipimus dum ad IX. usque assurrexerint, ut alia rursus unitas pro quarta

ὅταν γὰρ μεριζόμενος ὁ συναγόμενος τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς ἀπὸ τῆς α' ἐπινεμήσεως εἰς τὸν δ' μηδὲν καταλείπῃ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ δίσεκτον γίνεται, ὥσπερ περὶ τῆς μελλούσης εἰσιέναι ή ἐπινεμήσεως εἰς τὸν τέσσαρα μεριζόμενος οὐδὲν καταλιμπάνει. Ογδοον γὰρ ὑπάρχει ἀπὸ τῆς αὐτῆς πρώτης ἐπινεμήσεως. Ομοίως δὲ καὶ εἰς τὸ ιβ' ἔτος τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπινεμήσεως, καὶ εἰς τὸν ις', καὶ ἐφεξῆς ὡσαύτως. Τὰ γὰρ μετὰ τοῦ μερισμοῦ τοῦ δ', ὡς εἰκὸς,
V 382 καταλιμπανόμενα αὐτά εἰσι τὰ ἔτη τὰ μετὰ τὸ δίσεξτον, εἴτε ἓν καταλειφθείη, εἴτε δύο, εἴτε τρία· ὧν τινων, ὡς εἴρηται, τὸ δ' οὐ λαμβάνομεν μέχρι οὗ ὁ τῶν δ' ἐτῶν ἀριθμὸς πληρωθῇ, τότε καὶ τὸ δ' αὐτῶν ἓν γίνεται. Δεῖ οὖν τὸ ἓν τὸ ἀπὸ τοῦ μερισμοῦ τοῦ δ' τῶν ζ' ἐτῶν ἀπὸ τῆς α' ἐπινεμήσεως μέχρι τῆς ἐνισταμένης ἑβδόμης γινόμενον προσθεῖναι τοῖς ζ ἔτεσι. Γίνονται οὖν τὰ ἔτη σὺν τῇ προσθέσει τοῦ δ' τῷ ἀριθμῷ η'· ἀφ' ὧν δέον ἀφελεῖν ἕν, καθὰ προδεδήλωται, καὶ πάλιν μενοῦσι τῷ ἀριθμῷ ζ'. Χρὴ οὖν τούτοις προσθῆναι τὴν ἐπιζητουμένην ἡμέραν, τουτέστι, τὴν ι' τοῦ Απριλλίου μηνὸς, ἥτις ἐστὶ παρ' Αλεξανδρεῦσι ιε'. Δεῖ τοίνυν τὰς ιε ταύτας προσθεῖναι τοῖς ἑπτὰ τοῖς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἑνὸς, καὶ γίνονται κβ'. Δέον δὲ μετρῆσαι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου πόσοι μῆνες εἰσὶν ἕως τοῦ ἐπιζητουμένου μηνὸς, τουτέστι, Απριλλίου, καὶ εἰσι η', καὶ τούτους διπλασιάζοντες τὰ ις' προστίθεμεν τοῖς κβ', καὶ γίνονται τῷ ἀριθμῷ λη'. Τοῦτον οὖν τὰ τριάκοντα ὀκτὼ ἀριθμὸν, μερίζοντες τὰ ἑπτὰ, ἐκβάλλομεν ἑπτάδας πέντε, καὶ εὑρίσκομεν ἀπομενούσας γ', καὶ δηλοῦσι ὅτι ἡ ι' τοῦ Απριλλίου μηνὸς εἰς τρίτην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καταντᾷ.

* χάριν ζητουντες.

Απόδειξις τίνος * χαριζητοῦντες τοῦ παρὰ Αλεξανδρεῦσι μηνὸς τὴν ποστέαν ἡμέραν εὑρεῖν τρεῖς ἡμέρας πρὸ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνός.

Επειδὴ ἀναγκαῖον ἐστὶ γνῶναι, ἤτοι γινώσκειν τίνος ἕνεκεν ζητούντων ἡμῶν εὑρεῖν ποστέαν ἔχει ὁ παρὰ Αλεξανδρεῦσι μὴν, τρεῖς ἡμέρας λαμβάνομεν πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Σεπτεβρίου· ἰστέον ἡμῶν τῶν Ρωμαίων τὴν ἀρχὴν τῶν μηνῶν ἀπὸ τοῦ Ιανουαρίου μηνὸς ψηφηζόντων, τῶν δὲ Αλεξανδρέων ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου
P 476 τοῦ λεγομένου Θὼθ, παρ' αὐτῶν· συνάγονται τέως τοῦ Αὐγούστου πληρουμένου τρεῖς ἡμέραι περισσαὶ πρὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ Σεπτεβρίου, ἑκάστου μηνὸς ἀπὸ λ' ἡμερῶν ψηφιζομένου, καθάπερ οἱ Αλεξανδρεῖς τοὺς μῆνας ψηφήζειν εἰώθασι. Συναγομένου γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπὸ τοῦ Ιανουαρίου μηνὸς, μέχρι τοῦ Αὐγούστου πληρουμένου, τουτέστι, τῶν ὀκτὼ μηνῶν ἀπὸ λ' ἡμερῶν, ὡς εἴρηται, καθὼς οἱ Αλεξανδρεῖς ἀποτελοῦσι τοὺς μῆνας, μένουσιν ἡμέραι τρεῖς· καὶ εὑρίσκονται αἱ αὐταὶ τρεῖς ἡμέραι τοῦ ἐνάτου μηνὸς παρὰ Ρωμαίοις, τουτέστι τοῦ Σεπτεβρίου τοῦ παρ' Αλεξανδρεῦσι πρώτου. Οταν οὖν ἔχωμεν ἡμεῖς κθ' τοῦ Αὐγούστου, οἱ Αλεξαν-

eorum parte accedat. Cum enim numero annorum a prima Indictione per vi. distributo, nihil restat reliquum, illi anno Bissextus inserendus. Sic in futura Indictione octava, numerus octonarius in iv. distributus nihil facit reliquum. Est enim ille annus ab eadem prima Indictione prorsus octavus. Similiter et in anno xii. et in xvi. a prima illa Indictione, et in reliquis deinceps eodem ordine respondentibus. Qui enim reliqui supersunt (ut fieri solet) post divisionem per quatuor, illi sunt anni a Bissexto, seu unus fuerit relictus, seu duo, seu tres. Horum, ut dixi, quartam non accipimus unitatem dum quatuor annorum numerus fuerit impletus. Tum pro quarta eorum parte unitas addenda. Quare unitatem illam ab annorum vii. (a prima Indictione ad eam quae jam instat vii.) per quatuor distributione relictam. vii. illis annis oportebit adjicere. Ea igitur adjecta parte quarta, prodibunt anni numero octo. Horum unus, uti jam ostendimus, subducendus. Ita rursus supererunt numero septem. His addenda dies de qua instituitur quaestio, Aprilis undecima, quae eodem apud Alexandrinos xv. est. Ergo septem illis, ablata unitate, relictis addere oportet quindecim, et fient xxii. Porro a Septembri menses numerabis ad quaesitum usque mensem, id est Aprilem, suntque octo. Hi duplicati faciunt sedecim. Illos adde praedictis xxii. eruntque in universum xxxviii. Ex hoc itaque numero xxxviii. per vii. diviso, ejectis quinque septenariis, supererunt tres, e quibus intelligimus decimum Aprilis mensis diem in feriam septimanae tertiam incurrere.

Demonstratio cur oporteat, quaerentes quotam mensis Alexandrini diem, a tribus ante Septembrem diebus incipere.

Quoniam necessarium est ut sciamus, quoties Alexandrini mensis diem investigamus, cur tres accipiamus, ante Septembris initium, dies; sciendum nobis Romanis primum mensium numerari Januarium, Alexandrinis autem Septembrem, quem et Thoth appellant. Huic itaque accensent tres Augusti supra numerum dies, singulis nimirum mensibus dies xxx. concedentes: sic enim menses suos numerare solent Alexandrini. Si enim dies ab ineunte Januario ad Augusti finem, mensium nimirum octo, in unam summam colligamus, erunt dies ccxliii. Subductis rursus viii. mensibus Alexandrinis, xxx. dierum, ut dixi, singulis, reliqui invenientur dies tres ante mensem Romanum nonum, quem numerant primum Alexandrini. Quem itaque Augusti diem nos xxxix. numeramus, eundem Alexan-

δρεῖς πρῶτον ἔχουσι τοῦ Θῶθ, τουτέστι, τοῦ Σεπτεβρίου. Οταν
δὲ ἡμεῖς πρῶτον ἔχωμεν τοῦ Σεπτεβρίου, οἱ Ἀλεξανδρεῖς τετάρτην
ἔχουσι τοῦ αὐτοῦ μηνός. Πρὸς τὸ οὖν γινώσκεσθαι τὸν κατ' Ἀλε-
ξανδρεῦσι μῆνα τὸν Θῶθ, ἤτοιγε καὶ τοὺς ἑξῆς, καὶ πόστιν ἔχοι
παρ' αὐτοῖς ὁ μὴν, ἀνάγκη τὰς τρεῖς ταύτας τὰς περισσευούσας
προστιθέναι, καὶ εἶθ' οὕτως ἄρχεσθαι ἀπὸ τοῦ Σεπτεβρίου, καὶ
ψηφήζειν ἕως τοῦ Αὐγύστου πληρουμένου τοῦ ὀνομαζομένου παρ'
αὐτοῖς Μεσωρί. Πληρουμένου οὖν τοῦ αὐτοῦ Αὐγύστου, εὑρί-
σκονται οἱ Ἀλεξανδρεῖς η' ἡμέρας ἔχοντες περισσάς. Τῶν γὰρ γ'
προστιθεμένων πρὸ τοῦ Σεπτεβρίου οὕτως ἑκάστου μηνὸς τῶν ἀπὸ
λα ἡμερῶν τὴν περισσὴν μίαν ἡμέραν προστίθεμεν ταῖς τρισὶ
V 383 ταύταις, τουτέστιν, Οκτωβρίου μίαν, Δεκεμβρίου μίαν, Ιανουα-
ρίου μίαν, ὡς γίνεσθαι τῷ ἀριθμῷ ϛ'· ὑφεξαιρουμένων δὲ δύο
ὑπὲρ τοῦ Φευρουαρίου μηνὸς, μένουσι τέσσαρες. Προδήλως δὲ
δεῖ προσθεῖναι τοῦ Μαρτίου καὶ τοῦ Μαΐου, καὶ τοῦ Ιουλίου,
καὶ τοῦ Αὐγούστου, τῶν τεσσάρων, ἄνα μίας ἡμέρας. Οὗτοι γὰρ
πάντες ἀπὸ λα' ἡμέρας ἔχουσι. Προστιθεμένων δὲ τῶν τεσσάρων,
γίνονται η' πληρουμένου τοῦ Αὐγούστου. Οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς ἐκ
τῶν η' ἀφαιροῦντες τὰς ε' ἡμέρας, καὶ ἐπιτελοῦντες ἕνα μῆνα τὸν
λεγόμενον παρ' αὐτοῖς πενθήμερον, καταλιμπάνουσι τρεῖς ἡμέρας,
ἃς πάλιν τοῦ Σεπτεβρίου ἀρχομένου δέον πάλιν προστίθεσθαι διὰ
τὸ εὑρίσκεσθαι τὸν κατ' Ἀλεξανδρεῖς Θῶθ μῆνα τὸν μετὰ τὴν πεν-
θήμερον ἀρξάμενον τρίτην ἡμέραν ἤδη τε πληρώματα ἔχοντα.
Οὕτω δεῖ πάλιν ψηφήζειν τοὺς μῆνας, καὶ ἑκάστου μηνὸς τὴν
μίαν ἡμέραν τὴν περιττὴν προστιθέναι τοῖς τρισί. Οτε δὲ δίσεξτόν
ἐστιν ἐν τῷ πρὸ τοῦ δισέξτου ἐνιαυτῷ, τουτέστιν, ὅτε πληρωθῶσι
οἱ Ἀλεξανδρεῖς ἐκείνῳ τῷ ἐνιαυτῷ, καὶ μόνῳ, μετὰ τὸν Αὔγουστον
τὸν λεγόμενον παρ' αὐτοῖς Μεσωρὶ, ἀντὶ τοῦ πενθημέρου μηνὸς,
P 477 ἑξήμερον ἀποτελοῦσιν. Αφαιροῦντες δὲ αὐτῶν τὰς ϛ' ἡμέρας ἐκ
τῶν η' τῶν περισσῶν ἡμερῶν εὑρίσκονται περισσαὶ β' ἡμέραι ὑπο-
λιμπανόμεναι, καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ, καὶ μόνῳ τῷ
τοῦ δισέξτου δύο ἡμέραι προστίθενται πρὸ τοῦ Σεπτεβρίου, καὶ
* ἀφαι- ὑπὲρ τοῦ Φευρουαρίου οὐ *ἀφαιροῦνται δύο, ἀλλὰ μῖα διὰ τὸ
ροῦντες. τοὺς Ῥωμαίους ἐν τῷ δισέξτῳ κθ' ἡμέρας ποιεῖν Φευρουάριον.

Μέθοδος δι' ἧς τὸ Πάσχα εὑρίσκεται κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν παράδοσιν.

Ἡ πάντιμος ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῆς ζωοποιοῦ Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀληθεινοῦ Θεοῦ ἐπιτελεῖται ἀπὸ τῆς κβ' Μαρτίου μηνὸς, καὶ αὐτῆς τῆς κβ' ἕως τῆς κε' τοῦ Απριλλίου μηνὸς καὶ αὐτῆς κε'. Οὐδὲν γὰρ κα' τοῦ Μαρτίου τελεῖται, οὐδὲ κϛ' Απριλλίου. Γίνεται δὲ ἀπὸ τῆς ιε' τῆς ☽ καὶ αὐτῆς ἕως τῆς κα' τῆς ☽ καὶ αὐτῆς. Οὐ γὰρ τῇ ιδ' τῆς ☽ γίνεται, οὐδὲ τῇ κβ'. Ἡ δὲ τοιαύτη ἑορταστικὴ ἡμέρα εὑρίσκεται διὰ τῆς ἐκκλησια-

drini primum sui Thoth, (nostri) scilicet Septembris. Quem rursus nos Septembris primum censemus, eum ejusdem mensis IV. Alexandrini. Ergo ut sciamus mensem Alexandrinum Thoth aut aliquem deinceps quemvis alium, et quo pacto sibi apud illos respondeant; tres hosce dies superfluos addere necesse est, atque ita a Septembri incipere, numerosque ad Augusti finem perducere, quem illi Mesori appellant. Sub finem itaque Augusti, VIII. apud Alexandrinos dies redundantes deprehendemus. Tribus enim ante Septembrem additis, aliorum quoque mensium dies (qui quidem dies habent XXXI.) redundantes unam e singulis oportebit adjicere, unam scilicet Octobris, Decembris unam, et unam Januarii. Ita erunt numero VI. Inde duobus pro Februario mense subductis, restabunt quatuor. Deinde manifestum est quatuor mensium, Martii, Maii, Junii, et Augusti pro singulis, diem unum esse adjiciendum. Hi enim omnes XXXI. dies habent. His VI. additis, fient, Augusto exeunte, VIII. Illis VIII. diebus cum quinque dies detraxerint, unumque inde mensem conflarint Alexandrini, quem et πενθήμερον, id est quinque dierum, appellant, tres deinde relinquunt dies Septembri ineunti rursus adjiciendos, si quis velit Thoth Alexandrinum mensem reperire, qui illum excipit (diem dixi) πενθήμερον, dierumque trium auctarium complectitur. Ita rursus et menses numerare oportet, singulorumque mensium diebus singulis redundantibus tres illos augere. Quoties vero annus est Bissextus, solent Alexandrini, in anno ante Bissextum (id est quando supputationem impleverint) in illo (inquam) anno, et eo quidem solo, finito jam Augusto (quem illi Mesori vocant) pro quinque dierum mense, senum dierum illum conficere. Demtis itaque VI. diebus ex VIII. dierum numero, (quem dixi) redundantium, reliquae erunt duae. Quapropter illo anno, et quidem Bissexti illo solo, duae dies adjiciendae ante Septembrem; et pro Februario, non duae, sed unica eximenda, quia Februarium in Bissexto XXIX. dierum faciunt Romani.

Methodus qua Pascha, secundum Ecclesiasticam Traditionem, sit investigandum.

Dies omni cultu dignissima, qua vivificae Resurrectionis Domini nostri et veri Dei Jesu Christi festum celebramus a XXII. mensis Martii incipit, ipsaque illa XXII. et ad XXV. mensis Aprilis pertingit, quam et ipsam includit XXV. Neque enim XXI. Martii celebratur, neque Aprilis XXVI. Observari autem solet a Luna XV. et ea ipsa, usque ad Lunam XXI. et eam quoque ipsam. Nec enim Luna XIV. solet, nec etiam XXII.

στικῆς ψήφου τῷ τρόπῳ τούτῳ. Δέον ζητεῖν [τὰς ἐπακτὰς τοῦ ☉ καὶ τῆς ☽. Αἱ δὲ ἐπακταὶ τοῦ ☉ εὑρίσκονται οὕτως. ἀπὸ τῆς νυνὶ διελθούσης α' ἐπινεμήσεως τοῦ τρίτου ἔτους τῇ εὐδοκίᾳ Θεοῦ ἡμετέρας βασιλείας, δέον ἀριθμεῖν πάντας τοὺς συναγομένους ἐνιαυτοὺς, ὥσπερ νῦν μέχρι τῆς ἐνισταμένης ια' ἐπινεμήσεως συνάγονται ἔτη ια'. Καὶ δέον λαβεῖν τὸ δ' αὐτῶν καὶ προσθεῖναι αὐτοῖς ὅπερ ἔστι δύο· δ' γὰρ δύο γίνονται η', ἀπομενοῦσιν γ', ὧν τινῶν οὐ δέον τὸ δ' λαβεῖν· αὐτὰ γὰρ τὰ τρία τὰ μένοντα σημαίνουσι τὰ τρία ἔτη τὰ μετὰ τὸν δίσεξτον. Ὅσα γὰρ μένουσι μετὰ τὸ λαβεῖν τὸ δ', εἴτε ἓν, εἴτε δύο, εἴτε τρία, [εἰ η] τὰ ἔτη, ὡς εἴρηται τὰ μετὰ τὸν δίσεξτον σημαίνουσι. Καὶ οὐ δεῖ τούτων λαμβάνειν τὸ δ'. Δέον οὖν, ὡς εἴρηται, τὸ δ' τῶν συναγομένων ἐτῶν ἀπὸ τῆς α' ἐπινεμήσεως πάντοτε προστιθέναι αὐτῇ, ὥσπερ
V 884 νῦν τοῖς ια' ἔτεσι, τὸ δ' αὐτῶν, τουτέστιν, τὰ β', καὶ μετὰ τὸ γένεσθαι τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἑνὸς δ', δέον πάντοτε ἀφαιρεῖν ἓν καὶ μερίζειν εἰς τὸν ζ' ἀριθμὸν, καὶ τὰ γινόμενα, ἤτοι μένοντα λέγειν τὰς ἐπακτὰς εἶναι τοῦ ☉. Ὥσπερ νῦν εἰσὶ ια' ἔτη τὰ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπινεμήσεως, τὸ δ' τούτων β', προστιθεμένων τῶν β' γίνονται ιγ'. Ἀφελὸν α' πάντοτε, μένουσιν ιβ', καὶ μερίζοντες εἰς τὸν ζ' ἀριθμὸν, καὶ ποιοῦντες ἓν ζ', εὑρίσκομεν πέντε τὸν μένοντα
P 478 ἀριθμὸν, καὶ αὗται εἰσὶν αἱ ἐπακταὶ τοῦ ☉, τῆς ια' ἐπινεμήσεως. Αἱ δὲ ἐπακταὶ τῆς ☽ εὑρίσκονται οὕτως· Δέον ἀπὸ τῆς ἐπινεμήσεως τῆς ἐπὶ Μαυρικίου τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει, μερίζειν τοὺς χρόνους, οἵτινές εἰσι μέχρι τῆς ια' ἐπινεμήσεως λδ', καὶ δέον πάντοτε ὅσαι ἐννεακαιδεκαετηρίδες εὑρεθῶσι ὑπεξελεῖν ἐκ τῷ συναγομένων χρόνων, καὶ τοὺς ἀπομένοντας χρόνους πολλαπλασιάσαι εἰς τὸν ια' ἀριθμὸν· καὶ δέον ἀφαιρεῖν ὅσοις ἂν εὕρομεν μῆνας ἀπὸ λ' ἡμερῶν· καὶ εὑρίσκεται ὁ καταλιμπανόμενος ἀριθμὸς αἱ ἐπακταὶ τῆς ☽. Ὥσπερ νῦν λαμβάνομεν ἀπὸ τῆς η', ὡς εἴρηται, ἐπινεμήσεως μέχρι τῆς ἐνισταμένης ια' ἐπινεμήσεως ἐνιαυτοὺς λδ'· καὶ ἀφαιροῦμεν τούτων τὴν μίαν ἐννεακαιδεκαετηρίδα, καὶ μένουσιν ἔτη ιε'. Ταῦτα πολλαπλασιάζοντες ἐπὶ τὴν ια' συνάγουσιν ρξε'. Ἀφαιροῦμεν ἀπ' αὐτῶν τοὺς ἀπὸ λ' ἡμερῶν μῆνας, τουτέστι ελ' ρν' ἡμέρα, καὶ μένουσιν ἡμέραι ιε', αἵ τινές εἰσι αἱ ἐπακταὶ τῆς ☽ καὶ δέον πάντοτε προστιθέναι τῆς ☽ ὀκτὼ ἡμέρας. Ὥσπερ οὖν ἔχοντες ἐν τῇ ἐνισταμένῃ ἐν ια' ἐπινεμήσει τὰς ἐπακτὰς τῆς ☽ ιβ'·
* τῷ ἀριθμῷ. προστίθεμεν αὐταῖς τὰς η' ἡμέρας, καὶ γίνονται *τῶν ἀριθμῶν κγ'. Καὶ δέον λαβεῖν πάντοτε τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τὸν λείποντα εἰς τὰς μδ' ἡμέρας ἀριθμόν· εὑρίσκομεν γινόμενα τὸν ἀριθμὸν κα', καὶ σημαίνει ὅτι κα' Μαρτίου τῆς ἐνισταμένης ια' ἐπινεμήσεως, γίνεται ἡ ιδ' τῆς ☽. Εἴτι γὰρ ἐπάνω η' ἀπομένοι μεταλαβεῖν εἰς τὰς
* ἡμέρας. μδ' *μέρον τοῦ Μαρτίου ἐστί. Καὶ οὕτω δεῖ τηρῆσαι τὴν ιδ' τῆς ☽. Ἔτι δὲ ἧττον τῶν η' εὑρεθῇ, εἰδέναι δέον ὅτι τοῦ Ἀπριλλίου ἐστιν, ὅτι ἡ ιδ' τῆς ☽ ἔστι. Καὶ ἐὰν ἔλαττον τῶν η' ἐστι τοῦ Ἀπριλλίου, δέον ἐξ αὐτῶν τῶν μεινάντων εἰς τὸν λείποντα εἰς τὸν μδ' ἀριθμὸν ἓν πάντοτε ἀφαιρεῖν, καὶ ὁ καταλιμπανόμενος ἀριθμὸς

Hoc autem modo invenitur hujus festi dies secundum calculum Ecclesiasticum. Quaerere oportet imprimis Epactas Solis et Lunae. Sic autem invenientur Epactae Solis. Ab indictione prima nuper praeterita, tertio nimirum anno nostri Deo grati Imperii, annos omnes oportet in unam summam collectos numerare. Ita usque ad Indictionem, quae jam adest, undecimam, colliguntur anni XI. Horum quartam partem, binarium scilicet, accipies, addesque superioribus. Bis enim quatuor VIII. sunt. Reliqui sunt tres quorum quartam partem non accipies. Indicant enim tres illi reliqui tres annos a Bissexto. Quarta enim parte detracta, quae supererunt, seu unus, seu duo, seu tres, annos indicant, ut dictum est, qui ab ultimo Bissexto transierint. Quare horum pars quarta accipienda non est. Ergo annorum a prima Indictione collectorum pars quarta, uti diximus, Indictioni semper addenda erit, ut in hac ipsa Indictione, quae jam adest, XI. pars ejus quarta, nempe binarius; factaque additione, quartae unius unitas rursus semper eximenda; tum reliqua per VII. partiere, et quae deinde supererunt, ea Solis Epactas appellabis. Exempli gratia, jam XI. est a prima Indictione annus. Horum quarta pars duo quibus additis fiunt XIII. Rursus unitate, per perpetuam regulam, sublata, restant XII. His per VII. divisis supererunt quinque pro XI. Indictione, Solis Epactae. Sic autem reperiuntur Epactae Lunae. A Mauricii beatae memoriae Principis Indictione sepone annos usque ad XI. Indictionem XXXIV. Quotquot autem reperti fuerint XIX. annorum Cycli illi ex annorum praedicta collectione detrahendi, qui autem supererunt per XI. multiplicandi, inde menses XXX. dierum omnes detrahendi, numero reliquo Epactae Lunae reperientur. Sic ab octava, uti dictum, Indictione ad illam, quae jam instat, undecimam annos accipimus XXXIV. His uno Cyclo novendecennali subducto, manebunt anni XV. Illos si per XI. multiplices, dant annos CLXV. Hinc subducimus menses XXX. dierum, id est quinquies triginta, (seu, quod eodem redit) dies CL. ita manebunt dies XV. pro Epactis Lunae. Porro Epactis Lunae dies VIII. semper addendae sunt. Quare cum in ea quae jam adest XI. Indictione Epactas Lunae habeamus XV. octo praeterea dies addimus, fientque numero XXIII. Pro hoc autem numero illum semper accipere oportet quo deficit a numero dierum XLIV. nempe numerum XXI. indicatque Martii XXI. hujus Indictionis XI. Lunam fore XIV. Et quidem Lunae XIV. ita observanda est. Seu enim octonarium superet, numerus ei geminus quo deficit a XLIV. pro die Martii accipiendus est; seu ab octonario deficiat, colligendum inde in Aprilem incidere Lunam XIV. Et quidem si sit Aprilis VIII. minor, e reliquo numero quo deficit ad XLIV. semper unitas detrahenda est, reliquus erit Aprilis

ἐστιν Ἀπριλλίου ἐν ᾧ ιδ´ τῆς ☽ εὑρίσκεται. Εἴτε ὁ λείπων εἰς
τὸν μδ´ ἀριθμὸν τῶν συναγομένων ἐπακτῶν τῆς ☽, δέον τὰ λα´
ὑφεξαίρειν καὶ εἰδέναι ὅτι ὁ ἀπομένων ἀριθμὸς Ἀπριλλίου ἐστὶν,
ἐν ᾧ ιδ´ τῆς ☽ εὑρίσκεται. Εἰ δὲ ἀναλυόμενοι οἱ χρόνοι ἀπὸ τῆς
η´ ἐπινεμήσεως τῆς ἐπὶ Μαυρικίου τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει τῆς ἐν-
νεακαιδεκαετηρίδος εἰς μηδὲν λήξουσιν, ἀλλὰ πάντες οἱ χρόνοι εἰς
ἐννεακαιδεκαετηρίδας ἀναλυθῶσι· δέον τὸν ἐνιαυτὸν ἐκεῖνον ἀνέ-
πακτον λέγειν, καὶ μόνον τὸν η´ ἀριθμὸν πάντοτε προστιθέμενον
ταῖς ἐπακταῖς τῆς ☽ λαμβάνειν, καὶ τὸν λείποντα τούτῳ τῷ ἀριθμῷ
εἰς τὸν μδ´ αὐτῶν δέον τηρεῖν, καὶ ἀπὸ τούτου ἀφαιρεῖν λα´, καὶ
τότε λέγειν ιδ´ τῆς ☽ εἶναι. Τῆς γὰρ ἐπινεμήσεως ἐκείνης ἀνεπά-
κτου οὔσης ἔχομεν τὸν προστιθέμενον ταῖς ἐπακταῖς τὸν η´ ἀρι-
θμὸν, καὶ λαμβάνομεν τὰ λείποντα εἰς τὸν μδ´, καὶ γίνεται ὁ μέ-
P 479 νων ἀριθμὸς λϛ´. Ἀφαιροῦμεν οὖν, καθὰ ἀνωτέρω εἴρηται, τὸν
* f. μένων. λα´ ἀριθμὸν, * μετὰ β´ ἀριθμὸς σημαίνει ὅτι τῇ πέμπτῃ τοῦ Ἀπριλ-
λίου γίνεται ἡ ιδ´ τῆς ☽, ὅτε ἀνέπακτός ἐστιν ἐκείνη ἡ ἐπι-
νέμησις.

V 385 Εἰ μέντοι ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ὁποίας ἐστὶν ἐν ᾗ ιδ´ τῆς ☽
εὑρίσκεται, εἴτε εἰς Μάρτιον, εἴτε εἰς τὸν Ἀπρίλλιον τυχὸν αὐτῇ
ἐμπίπτει, γινώσκεται τῷ τρόπῳ τούτῳ. Δέον τὰς ἐπακτὰς τοῦ ⊙
προστιθέναι ταῖς ἡμέραις τοῦ μηνὸς ἐν ᾧ ἡ ιδ´ τῆς ☽ εὑρίσκεται.
* τῷ ἀριθμῷ. Ὥσπερ νῦν αἱ ἐπακταὶ τοῦ ⊙ ἐγίνοντο * τῶν ἀριθμῶν ε´, ἡ δὲ ιδ´
τῆς ☽ εἰκοστῇ πρώτῃ Μαρτίου ἐνέπεσε, ἐν ᾗ ἡ ιδ´ τῆς ☽ ἔφθασε,
καὶ γίνονται κϛ´ τῷ ἀριθμῷ. Καὶ δέον πάντοτε καθότε ἐστιν ἐν
Μαρτίῳ ἡ ιδ´ τῆς ☽ τέσσαρας προστιθέναι. Γίνονται δὲ ἐν τῇ
ἐνισταμένῃ ἐν ια´ ἐπινεμήσει, λ´. Ἐὰν δὲ εἰς Ἀπρίλλιον ἐμπέσῃ
ἡ ιδ´ τῆς ☽, οὐ δεῖ προστιθέναι τὰς δ´. Δέον τοίνυν μερίζειν τὸν
γενόμενον ἀριθμὸν εἰς τὸν ζ´. Ὥσπερ νῦν μερίζοντες δ´ ζ´ κη´,
εὑρίσκομεν μενούσας ἐκ τῶν λ´ δύο ἡμέρας, αἵτινες σημαίνουσιν
ὅτι δευτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἐστὶν ἡ κα´ τοῦ Μαρτίου μηνὸς
ἐν ᾗ ἡ ιδ´ τῆς ☽ ἔφθασε. Τῆς οὖν κα´ τοῦ Μαρτίου μηνὸς οὔσης,
ὡς εἴρηται, ἐν δευτέρᾳ ἡμέρᾳ τῆς ἑβδομάδος, καὶ προστιθεμένων
τῶν ἡμερῶν τῶν μέχρι τῆς Κυριακῆς εὑρίσκεται τῇ κζ´ τοῦ Μαρ-
τίου ἡ ἅγιος καὶ ζωοποιὸς ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἡ-
μῶν τοῦ ἀληθεινοῦ Θεοῦ τοῖς βουλομένοις γνωστὴ γίνεται, προ-
δήλως τοῦ ἑνὸς τοῦ ἐνιαυτοῦ πάντοτε προστιθεμένου καθ᾽ ἕκαστον
Ινδικτον ἀπὸ τῆς ἐπινεμήσεως τῆς ἡμετέρας σὺν Θεῷ βασιλείας
εἰς τὸ γινώσκειν τὰς ἐπακτὰς τοῦ ⊙, καὶ ἀπὸ τῆς η´ ἐπινεμήσεως
τῆς ἐπὶ Μαυρικίου τοῦ ἐν εὐσεβεῖ τῇ λήξει εἰς τὸ εὑρίσκειν τὰς
ἐπακτὰς τῆς ☽ κατὰ τοὺς προειρημένους τρόπους. Καὶ εὑρισκό-
μεθα, κατὰ τὴν Ἀποστολικὴν τῶν ἁγίων Πατέρων παράδοσιν, τὴν
ζωοποιὸν Ἀνάστασιν τοῦ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἐπιτελοῦντες,
χαίροντες, καὶ δοξάζοντες τὸ πανάγιον αὐτοῦ ὄνομα σὺν τῷ ἀνάρ-
χῳ Πατρὶ καὶ ζωοποιῷ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, εἰς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. Ἀμήν.

dies quo Luna invenietur xiv. Sin vero collectae Lunae Epactae cum additione supradicta numerum complementi, quo deficit xliv. relinquant mense majorem; demtis xxxi. reliquum scies numerum esse Aprilis quo Luna xiv. invenienda sit. Quod si anni ab viii. Indictione Mauricii beatae memoriae, per novendecim annorum Cyclos divisi nihil faciant reliquum, sed possint omnes in pares Cyclos resolvi; nullas annus iste habebit Epactas. Proinde solum octonarium accipies Epactis Lunae, per perpetuam regulam, addendum; et quo superatur a xliv. numerum observabis, verum subductis xxxi. eoque die Lunam dices xiv. Cum enim Epactis illa careat Indictio, habemus tamen numerum octonarium Epactis adjiciendum, cujus et reliquum accipimus qui ei deest ad xliv. estque ille reliquus xxxvi. Subductis itaque (uti jam superius diximus) xxxi. restant v. ex quo discimus, quoties occurrit Indictio, Epactis destituta, quintum Aprilis Lunae esse xiv.

Qua autem Septimanae feria Luna illa xiv. inveniatur, seu in mensem Martium, seu potius in Aprilem fortassis incurrerit, hoc modo investigamus. Diei mensis, quo Luna xiv. inventa est, Epactae Solis addendae. Epactae Solis jam v. sunt, Luna autem xiv. in Martii incidit xxi. quo ipso die eam habet aetatem Luna. Sic fient numero xxvi. Semper autem (quoties in Martium cadit Luna xiv.) (quatuor) addenda, fientque, nostra Indictione xi. xxx. Quod si in Aprilem ea Luna xiv. inciderit, quatuor addenda non sunt. Ergo numerus inde conflatus per septena dividendus. Ita jam quater vii. fiunt xxviii. Reliquae sunt e xxx. duae dies, id nempe indicantes secundam esse Septimanae feriam diem illam Martii xxi. cui concurrit Luna xiv. Cum itaque dies Martii xxi. secunda sit Septimanae feria, reliquis praeterea ad Dominicam usque diebus additis, Martii xxvii. invenietur sancta et vivifica Resurrectionis dies pro Indictione xi. Ad eundem modum, pro quocunque anno eadem sacra et vivifica dies Resurrectionis Domini nostri et veri Dei cupientibus innotescet, si quis velit, pro singulis Indictionibus ab Indictione nostri Deo auspice imperii unum semper annum adjicere, ad indagandas Epactas Solis; et ab octava Mauricii beatae memoriae Indictione, methodo praedicta procedere ad Lunae Epactas similiter investigandas. Ita inveniemus vivificam Christi nostri Resurrectionem, pro Apostolica Sanctorum Patrum traditione celebrare, laeti, et summa gloria efferentes sanctissimum illius nomen, cum ingenito Patre, et vivifico Spiritu, nunc et semper, et in secula seculorum. Amen.

XXII.

VARIAE LECTIONES AD EPISTOLAM DIONYSII EXIGUI DE RATIONE PASCHAE,

ex Codd. Reg. MCCCCXLV. Colberteo CCXL. et Petaviano, ad Editionem Bucherii pag. 485.

Pag. 485. titul. *Incipit Epistola Dionysii Exigui ad Patronium Episcopum de ratione Paschali. Repetuntur.* Ita MSS. *Singulari. MSS. saeculari. Et stabilem. MSS. ac*, etc. *Festivitatis unicae. MSS. antiqua. Ordinantes.* Ita *MSS. Praeferunt. MSS.*
P 480 *expraeferent. Qui etiam.* Ita *MSS. Veneranda. MSS. reverenda. Desciverunt. MSS. discesserunt. Enneacaidecaetirida. MSS. enniacedecerida. Circulum. MSS. ciclum.*

Pag. 486. *Imo. MSS. immo. Et ultimum.* Sequitur, *per annos singulos unum numerare curabis, in eo tamen modo anno. Nos autem* CCXLVIII. *etc. Quod Circulus iste. MSS. quod Cielus ipse. Propositam. MSS. praepositam. Ordinem.* Deest. *Annotatas. MSS. adnotatas. Decemnovennalem. MSS.... his. Hebdomadum. MSS. septimanae. Domini. MSS. dominicus. Hebdomadum. MSS. septemanarum. In eo tantummodo. MSS. in eo tamen modo. Bissextus. MSS. bis sextus.* Sic alibi. *In illis solis. MSS. in his solis. Proposuimus. MSS. praeposuimus. Dum temporis initium ignoratur.* Desunt in MSS.

Pag. 487. *Mensis iste.* Addunt MSS. *vobis. Legislator. MSS. lator legis. Commonet. MSS. ammonet. Noctu. MSS. nocte. Die.* MSS. Add. *mensis. Vesperum. MSS. vesperam. Mensis hic. MSS. mensis iste. Legitur. MSS. intelligitur. Venerabiles* CCC. *et* XVIII. *Exordium. MSS. initium. Tantorum. MSS. tantarum. Vernalis. MSS. vernales. Consequatur. MSS. non consequantur. Qui a duodecimo. MSS. quia* XII. *etc. In quo etiam, etc. MSS. secutus sanctioni signari dum alia supputationis in quo etiamsi luna* XIIII. *Sabbato contigerit, qui semel in* XCV. *accedere manifestum est. Paschalis festi. MSS. paschali festo. Aestimantes. MSS. existimantes. Solarem annum. MSS. solares annos. Accommodant. MSS. adcom... Juxta hanc.* Vocem *hanc* omittunt MSS.

Pag. 488. *Sive potius sanctionis ignari.* Haec desunt. *Perquirunt. MSS. perquirant. Recedunt. MSS. recesserunt. Ut quando. MSS. ut quam. Religionis.* Addunt MSS. *a tantorum Pontificum*

constitutione. *Prorsus.* Deest. *Observatione.* *MSS.* *devotione.* *Terrarum orbe.* *MSS.* *orbe terrarum.* *Labor est.* *MSS.* *est labor.* *Secundum.* *MSS.* *sanctum.* *Nicaeam.* *MSS.* *Antiochiam.* *Protulerant.* *MSS.* *protulerunt.* *De Eccl. pellendos.* *MSS.* *expellendos de Ecclesia.* *Seorsim.* *MSS.* *seorsum.* *Sed plur.* *MSS.* *sed etiam.* *Extiterit.* *MSS.* *exstit..* *Illi qui.* *MSS.* *illos qui.* *Dei.* Abest. *Quid velit.* *MSS.* *aliquid.* *Ut oportet.* *MSS.* *sicut op..* *Serventur.* *MSS.* *servantur.*

Pag. 489. *Indicitur.* *MSS.* *inditur.* *Despexerit.* *MSS.* *disp..* *Relatione.* *MSS.* *revelatione.* *Athanasii.* Add. MSS. *Episcopi.* *Epist. Sancti Prot.* *MSS.* *Proterii Epistola Alex..* *Domini.* Add. MSS. *nostri Jesu Christi.* *Sive.* *MSS.* *qui.* *Caeterique.* *MSS.* *caeteri aeque.* *Simili.* *MSS.* *similes.* *Requirantur.* *MSS.* *requirentur.*

VARIAE LECTIONES AD EPISTOLAM II. DIONYSII DE RATIONE PASCHAE. pag. 489. V 386

Titulus. *Incipit disputatio Dionysii Exigui.* *Observantiae.* *MSS.* *Reverentiae.* *Oppugnationem.* *MSS.* *obpugnantiam.* *Chalced...* *MSS.* *Calcid.* *Huic praesenti.* *MSS.* *haec pr..* *Decreta.* *MSS.* *decrevit.* *Quod vero in.* *MSS.* *quia vero scriptis.*

Pag. 490. *Volentibus.* Add. MSS. *veritatem.* *Poterna regulae.* *MSS.* *paternae regulae.* *Digerere.* *MSS.* *degerere.* *Cyclo.* *MSS.* *circulo.* *Incipit, etc.* *MSS.* *incipit anno Ciclo Decemnovennali.* *Embolismis.* MSS. Add. *vero.* *Quia.* *MSS.* *quod.* *Anni solaris.* *MSS.* *solis annuum.* *Videtur solarem.* *MSS.* *sol. vid.* *Circuli.* *MSS.* *cicli.* *Trecenti.* *MSS.* *tric..* *Octogeni.* *MSS.* *octuageni.* *Quadrans.* *MSS.* *quadrantes.* *Hendecadis.* *MSS.* *hendecades.*

Pag. 491. *Detrim. Comp.* *MSS.* *comp. detr.* *Dies unus.* *MSS.* *unus dies.* *Cycli.* *MSS.* *circuli.* *Finem ejus.* *MSS.* *ejusdem.* *Praefixos dies.* *MSS.* *dies non fixos.* *Ratiocinationis.* *MSS.* *rationis.* *Circulus* XI. *MSS.* *cyclus* XI. *Quot sunt dies.* *MSS.* *q. d. s.* *Diffinitionem.* *MSS.* *deff..*

Pag. 492. *Colligemus.* *MSS.* *colligentur.* *Quod quaer.* *MSS.* *quam.* *Communis annus.* *MSS.* *an.. com..* *Quia regula.* *MSS.* *quae reg.* *Anno dec..* Vox *anno*, deest, et *deinceps.* *Sunt dies.* *MSS.* *fiunt d.* *Quia communis est.* *MSS.* *qui communis annus est.* Et sic deinceps, vel *qui embolismus annus est.* Ultima perioche deest in MSS. ac praesertim Colberteo, in quo sequentia subduntur.

XXIII.

DE PASCHATE JUDAEORUM.

Post biduum Pascha fiet, id est, congruum fuit Pascha Judaeorum in aequinoctio, id est, in VII. Kalend. Aprilis; ut in aequinoctio novissimo, mundi renovatio et redemptio per necem Christi; quia in aequinoctio mundi fuit contritio et compositio, ne dispar sibi invicem fieret utraque formatio. Deinde eadem longitudo facta est ex potentia Dei tribus primis diebus et noctibus. Sed addit sol cursum dierum quando inluxit in mundo IIIIto die. Luna contrario dempsit cursum noctium. Etenim ad venerationem et honorem aequinoctii novissimi et Paschae Christi praesignata est et facta est mundi prima constructio in aequinoctio primo. In aequinoctio quoque solutio facta est et redemptio Israël de servitute Aegyptiorum, ut in eodem aequinoctio post XII. Kalend. April. praecepit filiis Israel Pascha celebrare. Quod est typus Paschae Christi futuri per omnia in finem ex initio. Typus namque Christi agnus qui occisus est. Et manducatur cotidie agnus a VII. viris, hoc est, a VII. gradibus Ecclesiae. Tantum autem mysterium Dei scitote. Quidem non est mirum si acciderit judi-
P 481 cium, si convenerit aequinoctium, quod est VIII. Kal. Aprilis, sexta feria, luna XIIII. et Resurrectio luna XVI. Post XII. Kal. Aprilis, quod est aequinoctium vernale, hoc est initium anni solis, et ante hoc initium non facitur Pascha apud Hebraeos et Graecos et Latinos nisi in errore quod dies Dominica, in qua facta est lux, fuit ante XII. Kal. Aprilis, quod est in nocte II. feriae in anno crucis. XI. autem Kal. April. III. feria, et X. Kal. April. IIII. feria, in quo dictum est: *Post biduum Pascha fiet.* Deinde consentiunt alii quod ita fiat post biduum, id est, completionem et integritatem duorum testamentorum Pascha et transcensus ad regnum Dei, conveniente in VI. feria aequinoctio, luna XIIII. et solemnitate Resurrectionis, in die Dominica autem totius generis humani, ex quo genere virga de radice Jesse exiit: quae virga redemit Israël de Aegypto; quae conversa est in serpentem, ut liberarentur Israhelitae ab Aegypto, qui serpens homini persuasit, hoc est, diabolus, mortem. Si ergo mors a serpente, virgam serpentem, Christus in mortem, serpens exaltatur in aëre, ut sanaret vulnera corporum respicientium in serpentem aeneum, ut solveret servitutem Israhelitarum famulantium in Aegypto. Sic homines

Moysi a serpentibus sanabantur a venenis intuendo magnum Sacramentum. Quid est intuendo sanari a serpente, nisi credendo in mortuum Christum, sanari a morte peccatorum, ut liberaretur populus ab Aegypto per virgam in serpentem conversam et agnum in Pascha occisum, hoc est, Christum in mortem. Ita liberatur totum humanum genus a Pascha Passionis; qui est verus serpens occidens serpentem diabolum, et devorans virgas magorum et philosophorum et ministrorum diaboli. Quid autem conversa virga in serpentem, et praecipiente Deo eam tenere, expavit Moyses et fugit; quoniam mortificatus est Christus, expaverunt et fugerunt discipuli. Caudam adprehende, posteriora adprehende, et ut illud, posteriora mea videbis. Primo factus est Christus serpens. Sed cauda retenta facta est virga. Primo occisus est, postea resurrexit. Cauda retenta, visus est Cephae, deinde visus est XI. Et jam in cauda significatur serpentis finis saeculi, quia mortalitas generis humani ambulat per mortem diabolo inlatam; sed in fine saeculi, sicut a cauda redimus ad manum Dei, et efficimur stabilitum regnum Dei. Post haec autem omnia breviter dicamus, quod nunquam factum est Pascha apud Judaeos ante XII. Kal. Aprilis; quia luna nata in VIII. Idus Martii, XIIII. est in XII. Kal. Aprilis. Observa igitur cursum lunarem juxta regulam Graecorum more Aegyptiorum, et non secundum epactas, id est, adjectiones lunares: quia ibi pervenitur a IIII. luna ad XVI. hic autem ad XV. juxta compositionem Josepi, qui primus conscribit circulum X. et VIII. annorum, Athanasii, Theophili, Cyrilli, **Dionysiique Exigui*, usque dum scripsit Victorius Hilarii Papae urbis Romae Episcopi. Tunc cessaverunt Alexandrini disputatores et Antioceni circulos post alios conscribere.

---

* Forte est glossema.

V 387

XXIV.

ARGUMENTA AEGYPTIORUM,

QUORUM MEMINIT DIONYSIUS EXIGUUS IN EPISTOLA AD PETRONIUM, ET VICTORIUS IN CANONE PASCHALI.

Incipit calculatio quomodo repperire possit quota feria annis singulis xiiii. luna Paschalis, id est, primi circuli decennovalis anno primo, quia non habet epactas lunares pro eo quod cum noni decimi inferioris anni xviii. et suas xi. epactas, addito etiam ab Aegyptiis die uno, fiunt xxx. id est, luna mensis unius integra, et nihil remanet de epactis. Et quia in Aprilio mense incidit eo anno luna Paschalis xiiii. tene regulares in eo semper xxxv. Subtrahe xxx. id est, ipsa luna integra, remanent v. Quinta die a Kalendis, hoc est, Nonis Aprilis, occurrit luna xiiii. Paschalis. Tene supra scriptos v. Adde et concurrentes ejusdem anni v. Fiunt x. Hos partire per vii. id est, septies i. vii. remanent. Igitur tertia feria incurrit luna Paschalis xiiii. et Dominicus festi Paschalis dies luna xviiii. Item praefati circuli annus secundus, a quo sumunt exordium epactae xi. et incidit in eodem anno luna Paschalis xiiii. Martii. Tene xxxvi. regulares in eo semper. Subtrahe epactas xi. remanent xxv. Vicesima quinta die mensis a Kalendis Martii, qua est viii. Kalend. Aprilis, occurrit luna Paschalis, id est, xiiii. Tene supra scriptos xxv. Adde concurrentes ejusdem anni vi. fiunt xxxi. Adde semper in fine hujus mensis regulares iiii. Hos partire per vii. id est, septies quinque. xxxv. occurrit luna Paschalis xiiii. et Dominica dies festi Paschalis luna xv. Iterum mense Aprili saepe dicti circuli primi anno iii. Tene semper in eo mense in primis xxxv. Subtrahe epactas ejusdem anni. xxxii. remanent. A xxxiii. xiii. die mensis, id est, Id. Aprilis, occurrit
P 482 luna Paschalis. Tene hos xiii. Adde concurrentes vii. fiunt xx. Adde in Aprili semper in inferius regulares vii. fiunt xxvii. Hos partire per vii. septem ii. xiiii. remanent sex. vi. feria erit xiiii. luna Paschalis, et Dominicus dies Paschalis luna xvi. Ita singulis annis a primo anno usque ad xviiii. annum calculabis. Si quando mense Martio xiiii. luna Paschalis incurrit, xxxvi. regulares in primis teneas, ex quibus
* deducas epactas cujus volueris anni *deductas, et concurrentes adjecias, et in fine semper iiii. regulares augmentis. Aprilis vero mense xxxv. semper in capite tene; ex quibus ut supra

* deductas epactas, et adjectis ejusdem anni concurrentibus suis, augmenta latius ac brevius omnia argumenta Paschalia calculabis. Hoc tamen praeterea lectori sit cognitum, quoties in utrosque menses supra scriptos in prima regula contingit ut deductas epactas amplius a xxx. remaneant, dimitte xxx. Quod si unus aut duo seu amplius superfuerint, tot dies ipsius mensis a Kalendis fit luna Paschalis xiiii. Quando autem deductas epactas infra xxx. ut puta xx. seu amplius minusve remanserint, item tot dies mensis a Kal. occurrit luna xiiii. Paschalis. Si enim deductas epactas xxx. tamen remanserint, quod semel in decem et viii. annis accedere manifestum est, xxx. die a Kalend. erit luna Paschalis xiiii. * deducas

---

XXV. V 388

DE TRIPLICI GRAECORUM AERA, ET EA QUA UTITUR AUCTOR PASCHALIS CHRONICI.

Ex Petavio l. 9. de doctr. temp. c. 3.

Christianorum quidem veterum, qui ex LXX. Seniorum auctoritate mundi tempora digesserunt, opiniones sunt admodum variae. Posterioribus saeculis ad duo vel tria fastigia omnis illa diversitas abiit. Itaque triplex Graecorum aera celebratur. Prima est quae ab initio rerum ad natalem Christi putat annos 5493. secunda anno mundi 5501. eundem annum assignat. Tertia anno 5509. Postrema haec omnium celeberrima, qua Constantinopolitana Ecclesia, eique subjectae omnes utuntur. Itaque in Codice Juris Orientalis Imperatorum edicta hac aera consignantur. Tum Alexandrinum Chronicon, ac Graeci denique recentiores illam adhibent: secundam Georgius Monachus, Theophanes, Nicephorus, et ante hos Sanctus Maximus Monachus usurpant, quam Africani antiqui scriptoris esse capite superiori diximus. Primam autem Panodorus Aegyptius Monachus, qui Arcadio imperante vixit, amplexus est: et, ut arbitror, illius auctor fuit. Hunc enim Georgius Syncellus refert anno mundi 5493. natum asseverasse Christum.

Et horum trium intervallorum origines, et in iis disputandis Scaligeri, et aliorum errata patefaciamus. Tria quaedam in illis animadvertenda sunt. Primum annorum initium, quod alii ab autumno, alii a vere putare annos incipiunt. Alterum, Natalis Christi, in quem velut in communem terminum computi illi desinunt: tertium, cyclorum characteres an-

nis singulis attributi. Horum διάρθρωσις in triplici Graecorum computo magnopere necessaria est, quorum ex neglectu vel ignoratione multiplex error admittitur.

Quod ad initium igitur annorum pertinet, alii, ut diximus, annos suos ab orbe condito ista dinumerant, ut eorum primordium in verno mense constituant. Chronici Alexandrini scriptor, qui tertiam aeram sequitur, hoc est ultra 5500. Christi natalem extendit annum, caput annorum ab aequinoctio verno et Martii XXI. deducere se profitetur: et imprudens tamen interdum orditur a Septembri, quae res et Chronicon ipsum conturbat, et lectoris confundit ingenium.

Pag. 209. Christum ecce baptizatum refert anno mundi 5536. Januarii VI. Ind. I. Tiberii decimo quinto, Rufo et Rubellino
Pag. 211. Coss. Paulo post vero annum sequentem 5537. a XXI. Martii
Pag. 211. docet incipere, eadem Indictione prima. Tum apertius deinde, Indictione II. anno Tiberii XVI. notat annum mundi 5538. ab orbe condito, et ejus initium repetit a XXI. Martii.

Pag. 211. Verum eadem pugna in qua primum Pascha tribuerat anno mundi 5537. quem et a XXI. Martii die inchoari dixerat, subinde annum eundem 5536. numerat. Neque librarii hic error est: nam et illius numeri partitio per 19. ad cyclum eruendum, et epactarum solis investigatio demonstrant, ipsummet annum, quem ab orbis initio 5537. putaverat, mox statuit 5536.

Pag. 215. Praeterea auctor idem scribit ab orbe condito, ad XXI. Martii diem ejus anni, quo baptizatus est Christus, Indictionis primae, colligi annos 5537. ac statim Indictione II. Tiberii XIV. annum 5538. iniri a XXI. Martii anno nono cycli lunaris, solaris XXII. Manifeste annum 5538. incipit a XXI. Martii, ejus
P 482 anni Juliani, in quo Christus a Joanne baptizatus est, quinque cyclis Romanis praelatus fuit, solis X. litera B. anno
Pag. 210. mundi 5537. et post tres menses, Indictione II. anno Tiberii XVI. mundi 5538. primum Pascha celebrasse: cujus decima quarta luna contigit Aprilis XV. feria VI. Fuit itaque cyclus idem, qui et antea, solis, nimirum X. lunae vero XI. Haec ambo cum Indictione II. in alium annum competere nequeunt, quam 4742. periodi Julianae, ut ex Methodo libro VII. cap. IX. intelligi potest. Igitur eodem anno Juliano desiit annus mundi 5537, die Martii XX. et sequenti, annus 5538. iniit. Atqui annus idem ille 5538. nonnisi 5536. ab eo putabatur. Quocirca duplex initium anni in animo ille scriptor habuit, et utrumque per imprudentiam permiscuit. Annus Constantinopolitanus una cum Indictione a Septembri incipit. Annus Christianus quo Chronici auctor uti se profitetur, init a XXI. Martii, VI. mensibus post civilem. Quare Christus baptizatus est anno mundi 5537. a Septembri, a Martio vero, 5536.

Chronicon vero praepostere annum illum 5537. a Martio putavit: unde sequentis Martii xxi. die 5538. iniit. Quod enim Pag. 196. ita se res habeat, ex eo patet, quoniam anno 5507. mundi et 298. currente natum asserit Christum Lentulo et Pisone Coss. Post hos vero Coss. paria xxxi. subjicit: quorum in postremum, nempe Rufi et Rubellini, baptismum conjicit. Si ad annos 5507. currentes a Septembri addideris xxxi. annus 5538. a Septembri ordietur. At ille scriptor, quasi annus 5537. a Martio procederet, 5538. non a Septembri sequente, sed a Martio putavit. Non aliter extricari istae possunt, quam hac probabili conjectura. Quamquam in illa tota disputatione Chronologica de Natali et Passione Christi mire perplexus est, et annos duos dissimulat, ac supprimit, quod suo loco declarabitur. Ex eadem hallucinatione, Indictiones, quas a Septem- Pag. 187. bri inchoari scripserat, a Martio similiter orditur. Quippe Pag. 215. Indictionem ii. una cum anno Tiberii xvi. et mundi 5538. a xxi. Martii proficisci docet.

XXVI.

V 389

DE DUABUS EPOCHIS CHRISTI,

Ex cod. Petavio lib. 8. Auctarii c. 1. p. 293.

EX SENTENTIA PANODORI ET DIONYSII, AC ISAACI, SEU RECENTIORUM SCRIPTORUM.

Erit qui ad illas duas tertiam putet adjungendam, quae annum Incarnationis et Natalis computat ab Adamo 5507. quam adhibent auctores aliqui, ut Alexandrinum Chronicon, uno minus Cedrenus, qui anno 5506. id esse factum asserit; et qui anno 5500. ortum Christi, Passionem 5533. assignant, errare contendit. Sed hanc aeram ab illa, quae est Isaaci, discrepare non arbitror, sed in eodem computo diversum annum Incarnationis praestituere, puta biennio aeram communem antevertere, et si de amborum illorum sententia nihil certe consequi possimus, praeterea quod imperite omnia permiscent, et eos characterismos adhibent, qui conciliari invicem nequeunt. Adde Cap. v.

XXVII.

Ex eodem Petavio lib. 19. de doctr. temp. c. 5.

METHODUS EPACTARUM ET NOVILUNII INVESTIGANDI RATIO,

QUA UTITUR AUCTOR CHRONICI PASCHALIS.

Chronicon Alexandrinum aliquot locis epactarum methodum ac novilunii investigandi rationem explicat: quam quidem a Martio mense deducit, et ab ejus xxi. die. Nam xx. primos dies perpetua lege ad epactas adjicit. Epactas autem non eodem modo computat. Quippe alibi populari calculo decem ad aureum cyclum lunae labentem adjungit: alias ex Dionysii, Bedae, caeterorumque computistarum praescripto decem ad anni superioris cyclum addit. Exempli causa anno mundi 3838. quo exodum consignat, cyclum lunae xix. numerat, eique tribuit epactas xxx. haec est plebeia epactarum methodus. At vero 5507. in quem natalem Christi confert, cyclum lunae computat xvi. epactas vero xv. Ubi epactas appellat dies residuos ex anno superiore, ac jam praeterito, quomodo et Dionysius ac Beda usurpare solent. Ita cyclo x. epactas assignat ix. et cyclo ix. epactas xxviii. Hoc igitur modo cum et a Martio epactarum ratiocinia procedant, et praeteriti anni residui dies assumantur, falsa erit Scaligeriana methodus, quia iccirco decurtatam aeram annis xiv. existimat, ut a Septembri epactarum progressione facta, novilunia diebus suis redderentur. Nam in illa Chronici doctrina, epactae solae absque regularibus illis, cum diebus mensis copulatae neomenias exhibent in primo mense. In caeteris regulares adhibentur: Aprili videlicet, i. Maio, ii. etc. Septembri, viii. Doceamus hoc uno aliove exemplo. Esto cyclus Dionysianus xii. Constantinopolitanus x. epactae ex Alexandrino Chronico erunt ix. Eae porro cum xxii. Martii die, dant xxxi. sive novilunium. At in Septembri iisdem cyclis, epactae ix. cum xv. die Septemb. et regularibus vii. totidem dies conficient, nempe xxxi. Item cyclo Dionysiano xi. Constantinopolitano ix. epactae xxviii. ex Alexandrini Chronici methodo cum tertio Martii dant novilunium. In Septembri eaedem epactae xv. cum regularibus vii. et ix. diebus Septembris idem novilunium ostendunt. Apparet ergo nulla computi mutilatione opus esse ad lunares epactas procudendas, quae cum ποστιαία mensis et regularibus neomenias exhibent: siquidem aera illa communis, cujus in annum

Pag. 75. Pag. 199. Pag. 216. P 484

5509. Dionysianus Natalis competit, citra diminutionem ullam, idoneas ad lunarem methodum epactas efficit. Quod si epactarum calculus a Septembri initium sumeret, tum quidem additis ad cyclum Dionysianum tribus, epactae propagarentur, quae cum κοσμικῷ mensis et uno praeterea regulari, xxxi. constarent. Sed ex eo minime sequitur Constantinopolitanos computum istum illius rei causa annis xiv. mutilasse: cum, ut ostendimus, annus Natalis vulgaris non in annum 5495. aerae illius decurtatae, sed in 5493. incidat. Postremo si in eadem aera, cujus annus 5509. vulgari Natali congruit, epactas plebeio more formaveris, additis ad cyclum anni labentis decem, tum praeter epactas, regulares assumendi erunt, et quidem plures: quemadmodum et in Dionysiano cyclo accidit, in quo epactae quae ex aureis numeris consurgunt, regulares omnibus numeris exigunt. Esto cyclus Dionysianus ix. Constantinopolitanus vii. epactae xvii. cum xviii. die mensis, relinquunt v. Addendi igitur regulares xxvi. Sed haec methodus minus est priore illa probabilis.

XXVIII.

V 390

METHODUS AD PASCHALES TERMINOS, SIVE JUDAICA PASCHATA COGNOSCENDA, QUO AUCTOR CHRONICI PASCHALIS UTITUR.

Ex eod. Petavio lib. 8. Auctarii cap. 11.

Est Graecorum Computatorum et alia methodus ad Paschales terminos, sive Judaïca Paschata cognoscenda, quam Chronicon Alexandrinum sequitur: cui non multum dissimilis est ea quae in Computo Andreae Hierosolymitani legitur, cujus declaratio ad ea quae capitibus antecedentibus explicata sunt non parum conducet.

Annis ab Adamo per xix. distributis, cyclum lunae, et ei congruentes epactas invenire jubet. His deinde dies xiii. addere *τὰς πρὸ τῶν φωστήρων*, quae antecedunt luminaria. Item *προσελήνους*, *antelunares* vii. Tum ad complendam decimam quartam, quot opus est dies adjicere. Facilis est methodus, a Kalendis Martiis, ad viii. usque diem, quae prima est Neomenia Paschalis, dies sunt vii. Ii propterea *προσέληνοι* vocantur, quia primam Neomeniam praecedunt. Inde ad xx. Martii, dies xiii. qui *πρὸ τῶν φωστήρων* appellantur, eo quod primam ac citimam omnium decimam quartam proxime antecedunt, quae est xxi. Martii. Luminarium autem oppositio fieri ab illis putabatur in termino Paschali. Itaque citra am-

NOTAE

IN

CHRONICON PASCHALE.

P 489
V 395

Pag. ed. Bonn. 32. 4. *Ὁμοῦ*] Occurrit haec vox crebrius in hoc Chronico, pro collectione temporum exactorum, quam *ἀρίθμησιν χρόνων καὶ ὁμάδα*, seu *summam*, vocant Graeci computatores, ut Eusebius in Chronico, et ex eo Georgius Syncellus, qua ea temporum designantur intervalla in quibus quicquid per annos expansos, qui iisdem Graecis *ἁπλᾶ ἔτη* dicuntur, supra digestum est, unico numero colligitur, ut pluribus observant Josephus Scaliger lib. VII. de Emendat. temp. statim initio, et in Animadversionibus ad eundem Eusebium pag. 10. 2. edit. quam hic sequimur, Petavius in Auctario librorum de Doctrina temporum libro VIII. cap. I. et alii. Observandum tamen Holstenium hanc *ὁμάδα*, seu vocem *ὁμοῦ*, adscribere duntaxat annis vel aetatum, vel imperii aut regni cujusvis, cum iis qui annos mundi conditi designant, vocem *κόσμου*, pro *ὁμοῦ* adscribat, non quod Codex quem vidit ita praeferat, sed, ni fallor, ex ingenio, uti mox, ubi de filiis Noe agitur. Minor enim numerus horum natalem, alter mortis tempus a mundo condito indicat: nihil tamen mutandum duximus ab editione, satis esse de hisce monuisse lectorem arbitrati.

Pag. 35. 11. *Περὶ τῆς προφητείας Ἐνώχ*] Libro scilicet apocrypho, cujus prae caeteris meminit Georgius Syncellus in Chron. ubi de Angelis *ἐγρηγόροις*, et de quo Salianus anno DCCCCLXXXVII. n. XIV. et alii, quos is laudat.

Pag. 36. 10. *Μαθουσαλὰ*] Vide Petavium lib. IX. de Doctr. temp. cap. VIII.

Pag. 36. 18. *Καὶ ,βσξβ΄.*] LXX. Seniorum epocham XX. annis ampliorem epocha Africani, Nicephori Patr. Constantinopolitani, Honorii Augustod. et aliorum hic observat Scaliger

lib. v. de emendat. temp. quem consule, ut et Petavium lib. IX. de Doctr. temp. cap. X. et XI. ubi multa de diluvii epocha; de qua sic Joannes Antiochenus, *ἔτη ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ, ,βφνβ*. nisi mendum sit in Cod. Reg.

Pag. 38. 4. *Οὓς ὠνόμασεν*] Filios illos Dei, qui filias hominum adamasse dicuntur Genes. VI. corporeos esse persuasum habuisse plerosque, ut inter caeteros Augustinum, observant pariter idem Petavius ad Epiphanium Haer. LXIV. n. XXI. Salianus n. I. XLII. et alii.

Pag. 38. 21. *Συναφθέντες*] Vide Cotelerium ad lib. v. Recogn. cap. XXIX. et Stephanum *Le Moine* to. II. Varior. Sacror. pag. 650. et seqq.

Pag. 39. 9. *Ἄλωρος, καὶ μετ' αὐτὸν Ἄλαπρος*] Georgius Syncellus pag. 18. *Ἄλασπρος* habet. Vide Salianum in scholiis ad an. MXLII.

Pag. 39. 14. *Βήρωσσος*] Ea verba desumpta sunt ex Josephi lib. I. contra Apionem pag. 1043. quae hic restituimus, non vero ex lib. I. Antiq.

Pag. 39. 19. *Καὶ τί με δεῖ*] Haec absunt a Cod. Holstenii usque ad voces, *καὶ τὸν Σήθ*.

Pag. 40. 15. *Κλημίῳ*] Leg. *Κλήμεντι*, uti restituimus, vel *εἰς τὰ Κλημέντια*, ut infra. Locus extat in Recognit. lib. IV. n. XII. XIII. et in Clementin. Homil. VIII. n. XXVII. Hic vero Ruffini versionem fere sumus secuti.

P 490 *Ibid.* *Ἑνί τινι*] Ita emendavimus ex laudata Homilia, cum *ἔν τινι* editum esset.

Pag. 40. 16. *Μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ*] Clementina VIII. *Μετὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ τριῶν, σὺν ταῖς αὐτῶν γυναιξίν.* Proinde hic legendum, *σὺν ταῖς γυναιξὶν αὐτῶν.* Ita rursum lib. I. Recogn. n. XXIX.

Ibid. *Νῶε σὺν τοῖς ἐξ αὐτοῦ*] Haec delet Holstenius.

Pag. 41. 6. *Ἐν τάξει κατάρας*] Notanda haec locutio, *ἐν τάξει*, qua rursum Auctor utitur infra.

Pag. 42. 9. *Αἱ δὲ τῶν*, etc.] Ex Epiphanio Haer. I. n. IV. ex quo caeteri qui de haeresibus scripserunt. Vide Scaligerum ad Graeca Eusebii pag. 411. Caeterum haec omnia Epiphanii delet Codex Holstenii, ut addititia, usque ad vocem *ἐγένετο*.

V 396 *Pag.* 42. 17. *Ἐκ τῶν προκειμένων*, etc.] Post hanc periochen, sequitur alia in Cod. Holstenii. *Αἱ τῶν αἱρέσεων*, usque ad vocem, *ἀπέθανεν*· deinde, *εἰς τὸν Νῶε*, etc. Et post vocem *ἐκτελούμενα*, alia hoc initio, *τὰ δὲ μετὰ τὸν κατακλυσμὸν*, etc. Atque ita sic edidimus, cum haec praepostero omnino ordine essent descripta.

Pag. 43. 5. *Καϊνὰν*] Hunc Caïnan contra fidem Hebraïci Codicis tam Judaeorum quam Samaritanorum inter Arphaxad

et Sela insertum a LXX. Senioribus observatum ab Eusebio, et Scaligero in Prolegomenis ad eundem, qui inde expungendos CXXX. annos, quos iidem Seniores illi adscribunt, contendunt, ut recta ab Adamo ad Christum v. MCCCLXX. annorum constet epocha. Hos adeat qui haec accuratius expendere volet.

Pag. 44. 16. *Ἐπεὶ οὖν*] Haec et sequentia usque ad pag. 110. et voces, *ἐβασίλευσαν Αἰγύπτιοι οἱ λοιποὶ*, desunt in Codice Holstenii: proinde quae subinde in hoc Chronico interseruntur, sunt Continuatoris.

Pag. 44. 20. *Εἰς τὸν Ἀγκυρωτὸν αὐτοῦ*] n. CXIV. et CXV. et Haer. LXVI. n. LXXXIII.

Pag. 45. 5. *Πέμπτη*] Haec Epiphanii ex Prologo ad Panarium paullo diversa sunt in edit. Petaviana: ac primum, pro *πέμπτη γενεὰ*, legitur, *πέμπτῃ τοίνυν γενεᾷ*.

Ibid. *Τουτέστιν*] Haec sunt Chronici Scriptoris.

Pag. 45. 8. *Γεγόνασιν*] Edit. *ἐγεγόνασιν*.

Pag. 45. 10. *Λουβὰρ*] Petavius ad Epiphan. pag. 5.

Pag. 45. 11. *Ἀραρὰτ*] Ibid. Petavius, ubi de hoc monte.

Ibid. *Σεναὰρ*] Idem Petavius, et Salianus an. MDCCCCIX. n. XVII.

Ibid. *Ἐπελέξαντο*] Quae sequuntur absunt ab edito: *ἐκεῖσε πρῶτον κατοίκησις γίνεται μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῶν ἀνθρώπων· κἀκεῖ φυτεύσας ἀμπελῶνα Νῶε ὁ Προφήτης, οἰκήτωρ τόπου γίνεται*, quae etiam, cum Chronici Continuatoris videantur, parenthesi claudenda.

Pag. 45. 16. *Συνευάσαντες*] Ita Rader. *συνδοιάσαντες*, emendavimus (de qua voce vide Gloss. med. Graecit.) ex Codice Vaticano, in quo legitur *συνδυάσαντες*· sed in hoc Cod. *υ* passim pro *οι* poni observare est.

Ibid. *Ποιησάμενοι*] Edit. *λαμβανόμενοι*.

Pag. 45. 17. *Οἰκοδομῆσαι*] Sequuntur in edito, *ἀπὸ δὲ τοῦ κλίματος τοῦ πρὸς Εὐρώπην εἰς Ἀσίαν κεκλικότος, ἐπωνομάσθησαν πάντες κατὰ τὴν χρόνου ἐπίκλησιν Σκύθαι*. Deinde, *κτίζουσι δὲ*, etc.

Pag. 45. 19. *Ἀνομίας*] Edit. *ἀνοίας*.

Ibid. *Ἀπὸ μιᾶς*] Vide Petavium ad hunc locum pag. 6.

Ibid. *Γνώμας*] Edit. *γλώσσας*. Vide eundem Petavium.

Pag. 45. 21. *Εὑρεθέντων*] *εὑρεθέντα*.

Pag. 46. 8. *Δέον δὲ μνημονεῦσαι*] De hac terrarum et orbis partium inter filios Noe divisione agunt passim Annales sacri, qui in plerisque invicem minime consentiunt. Aliter enim iis eorumque posteris populos ac regiones attribuunt Josephus lib. I. Antiq. Judaïc. cap. VIII. Africanus, seu quivis alius apud Georg. Syncell. pag. 45. ex quo descripsit Scaliger quae Eusebii Graecis inseruit, Auctor Chronici de Divisioni-

bus gentium, quod Hippolyto adscribendum duximus, Hieronymus in Traditionibus Hebraïcis, Arnobius in Psal. CIV. Farrago Alexandrina Scaligeriana, quam Chronici Alexandrini
V 397 nomine cum Cujacio donamus, Epiphanius in Ancorato n. CXV. et Haeresi LXVI. n. XLIII. Cedrenus pag. 12. et Chronica MSS. Georgii Hamartoli et Symeonis Logothetae: quibus addenda Ecloge Historiarum MS. hoc' titulo, *Ἐκλογὴ ἱστοριῶν ἀπὸ τῆς Μωσέως βίβλου καὶ τῶν ἔξω ἱστοριογραφησάντων ἐπισήμων ἀνδρῶν, καὶ τῆς θείας γραφῆς, τόμος διερχομένη μέχρι τῆς Ἀναστασίου βασιλείας.* At in Cod. Reg. II. MCDXXXI. desinit duntaxat in tempora Abraami. Neque porro dubium est quin ex iis quidam ab aliquo primaevo fonte sua hauserint, ut Auctor Chronici Paschalis, qui ex Epiphanio quae hoc loco inseruit se descripsisse testatur, nonnullis, ut idem profitetur, ex aliis Scriptoribus subinde mutuatis, ex Hippolyto forte et Chronico isto Alexandrino, quibus in multis concinit, ita ut hosce vidisse Scriptores pro certo haberi debeat. In iis autem scrupulosius exponendis immorari debere haud censuimus, tum quod res pridem acta vel tentata ab Annalium Ecclesiasticorum Conditoribus, Torniello in primis, Saliano et aliis Chronologis, sacraeque Scripturae recentioribus Interpretibus, et quod Goarus ad Syncellum divisionem hanc, quam habet Chronicon Paschale, cum ea quae apud eundem Syncellum legitur contulerit: praesertim etiam quod, ut ait Augustinus lib. XVI. de Civitate Dei cap. XI. illarum gentium, quarum apud hosce Scriptores mentio fit, vocabula, si quaedam hodie maneant, ut appareat unde fuerint derivata, complura alia
P 491 temporis vetustate sic mutata sint, ut vix homines doctissimi antiquissimas historias perscrutantes, nec omnium, sed aliquarum ex istis origines gentium potuerint reperire. Quapropter variantes quasdam, ubi occurrent, lectiones duntaxat indicabimus, ut et Scriptores a quibus istius partitionis loci sunt illustrati, ut ex iis lucem lector queat haurire. Omnes enim persequi, et notis onerare, res operosa nimium foret, ac fortasse supervacanea, cum tota fere in conjecturis et divinationibus consistat.

Pag. 46. 6. *Ἕως Γαδαρινῶν*] Ecloge MS. *ἀπὸ Μηδείας ἕως Γαδείρων.*

Pag. 46. 10. *Γάμερ ἐξ οὗ Κελταῖοι*] Auctor Ecloges, *ἀπὸ μὲν τοῦ Γάμερ, Γαμαρεῖς, οἱ νῦν Γαλάται.* Ita *Gamer* Hippolyto et Eusebio, qui Syncello et aliis *Gomer. Κελταῖοι* autem iidem qui *Κέλται*, Galli. Vide Salianum an. MDCCCCLXXXI. et Zonarae Annales lib. I. n. V. Porro filiis Gomer diversas omnino gentes tribuit idem Hippolytus.

Pag. 46. 11. *Μαγώγ*] Bochartus in Phalec, seu Geographia sacra, lib. III. cap. XIII.

Pag. 46. 14. *Μαδάϊ*] Auctor Eclog. *ἀπὸ Μάδω, Μῆδοι· ἐκ δὲ Ἰῶνος, Ἴωνες, καὶ οἱ λοιποὶ Ἕλληνες.* Vide Salianum anno laudato n. xxiv.

Pag. 46. 15. *Ἰωνὰ*] Syncell. *Ἰωνάν.* Idem Salianus n. xxv.

Ibid. *Τυῤῥάννιοι*] Hippolyt. *Hiberi qui et Tyrreni.*

Pag. 46. 16. *Ἐλισσὰ*] Idem Salian. n. xxvi. in Schol.

Pag. 46. 17. *Μακουακοὶ*] Macua urbem Aethiopiae habet Plinius.

Ibid. *Θόβελ*] Ecloge MS. *ἐκ δὲ τοῦ Θόβελ, Θοβηλοὶ, οἱ νῦν Ἴβηρες· ἀπὸ δὲ Μελχῶ, Μελχηνοὶ, διὸ καὶ Μάζακα ἡ παρ' αὐτοῖς μητρόπολις· ἀπὸ δὲ Θήρα Θρᾶκες, ἀπὸ δὲ Θαῤῥου Θάρσεις, οἱ νῦν Κίλικες, ἀφ' οὗ καὶ Τάρσος καὶ ἡ παρὰ Κίλιξι ἀξιολογοτάτη γενομένη τῆς δὲ τῆς δηλωθείσης διανεμήσεως.* Vide Salianum n. xxvi.

Pag. 46. 18. *Μόσοχ*] Idem Salian. n. xxvii. et in Scholiis, ubi ille Getulos absurde in Chronico a Mosocho ortos ait, cum Africa, inquit, filiis Japheti tributa sit.

Pag. 46. 19. *Θηρὰς*] Idem Salian. n. xxx. Post Theras, qui octavus filius Japhet fuit, sequitur apud Syncellum, *Χετταλεὶμ, ἐξ οὗ Μακεδόνες.* Post quem haec scribuntur: *οἱ υἱοὶ Γάμερ τοῦ υἱοῦ Ἰαφέθ. Ἀσχανὰς, Ῥιχὰθ,* et *Θόργαμα.* Deinde, *οἱ υἱοὶ Ἰωυὰν, Ἐλισσα, Θαρσεῖς, Κίτιοι,* et *Ῥόδιοι*, seu ut praefert Chronicon MS. Symeonis Logothetae, *Κίτιος* et *Ῥούδιος*, a quibus ortas alias ac diversas gentes scribit idem Africanus, et ex eo alii. Proinde in hisce nominibus appellativis non omnino invicem conveniunt.

Pag. 47. 1. *Μάζικες*] De quibus Ammianus.

Pag. 47. 2. *Ταράμαντες*] Sic etiam Cod. Vatic. Forte *Γαράμαντες*, inquit Raderus: Sauromatas ex Eusebio mavult Salianus. V 398

Pag. 47. 3. *Θοσμαγὰρ*] Cod. Vatic. *Θόργαρμα. Θορμαγὰς*, aliis. Idem Salian. n. xxxii. in Schol.

Ibid. *Βοράδες*] Vide Bochartum in Phalec lib. iii. cap. xi. initio.

Pag. 47. 8. *Σαιτῶν*] *Saitas* Susianae populos memorat Plinius. Sed aliter hanc periochen effert Hippolytus MS. *Sunt autem ex ipsis etiam gentes quae sunt in Etiada* (Ellada) *praeter eos qui postmodum advenerunt ibi, Reges qui habitaverunt civitatem, quae apud Graecos honoratur, Athenas, et Thebeorum, quoniam Sidoniorum sunt inhabitatores, et quicunque sunt alii similiter posthaec apud Halladam transmigraverunt*, etc.

Pag. 47. 13. *Εἰσὶν δὲ τὰ τοῦ Ἰαφὲτ*] Vide Anonym. Ravennat. lib. iv. sect. i.

Pag. 47. 15. *Οὔεννοὶ*] Ita Syncellus, ubi *Οὔννους* ad

marginem reposuit Goarus: *Οὐενοσὶ*, Logothetae, *Οὐεϱνοὶ*, Cedreno.

Pag. 47. 15. *Δαυνεῖς*] Ita Syncell. et Cedren. *Δανεῖς*, Logotheta.

Ibid. *Κοϱζηνοὶ*] *Corzini*, in Chron. Alexandr.

Pag. 47. 16. *Ιππικοὶ*] Cod. Vatic. *Ιππηκοί*. *Οππικοὶ*, Syncello et in Chron. Alexandr. Vide Stephanum in *Οπικοί*.

Ibid. *Χάλυκες*] *Χάλυβες*, Syncellus et Logotheta.

Pag. 47. 17. *Ταύϱιοι*] Qui Epiphanio, Syncello, et Logothetae *Ταῦϱοι*.

Ibid. *Βάσαντες*] Ita Syncell. et Cedren. *Basantii*, in Chron. Alexandr. Epiphan. *Βενεαγηνοί*.

Pag. 47. 18. *Γαγηνοὶ*] Syncell. Logoth. Cedren. *Γαϱγηνοὶ*, vel *Γαϱγανοί*.

Pag. 47. 19. *Αμαξωνεῖς*] *Αμαζωνεῖς* in Cod. Vatic. *Αμάζονες*, Epiphan.

Ibid. *Δηγηστανοὶ*] Chron. Alexandr. *Ligistini*. Epiphan. *Λιβυστικοί*.

Ibid. *Δηνναγηνοὶ*] *Δενναγηνοὶ*, Cod. Vatican. *Δενναγινοὶ*, Syncellus, Logoth. *Dennaci*. Chron. Alexandrinum.

Ibid. *Ακύτινοι*] Epiphan. Syncell. Cedr. *Ακουϊτανοί*.

Ibid. *Μαϱιανδηνοὶ*] Epiphan. *Μαϱιανδυνοί*.

Pag. 47. 20. *Κυϱτιανοὶ*] Epiphan. *Καϱτανοί*. Syncell. Logotheta et Cedren. *Κυϱτανοί*. Chron. Alexandr. *Cyrtanii*.

Pag. 48. 2. *Ιστϱοὶ*] *Ιστϱιοὶ*, Syncello et aliis.

Ibid. *Λυσιτάνιοι*] Epiphan. *Λυσιτανοὶ*, Cod. Vatic. *Λισιτάνιοι*.

Ibid. *Εϱϱεοι*] Ita Symeon Logotheta: Epiphan. *Αϱϱεοι*. At Cedrenus hoc loco habet, *Οὐακκαῖοι*, *Vaccaei*.

P 492 *Ibid*. *Βεϱττανοὶ*] Epiphan. *Βϱιταννικοί*.

Ibid. *Κῶλοι*] Ita Logotheta, et Chron. Alexandrinum: *Κολλοὶ*, Syncellus et Cedrenus. *Κολκοὶ*, legendum censent Raderus et Goarus.

Pag. 48. 3. *Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι*, etc.] Haec ita effert Syncellus: *οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν εἰδόντες γϱάμματα*. Hippolytus, *Qui autem eorum sunt literati*.

Pag. 48. 4. *Ιβηϱες*] Cod. Vatic. *Ιβιϱες*.

Ibid. *Ταβαϱηνοὶ*] *Tabarini*, Chron. Alexandrinum: *Τεβαϱηνοὶ*, Epiphanius: *Ταβιεννοὶ*, Cedr.

Pag. 48. 5. *Σκύθες*] *Σκύθαι*, Syncell. Logoth. Cedr.

Ibid. *Βασταϱινοὶ*] *Bastarnae*, qui in Chronico Alexandrino *Bastarni* dicuntur.

Pag. 48. 8. *Ποταμίδος*] *Τανaΐδος*, hoc loco habet Syncellus. Hippolytus: *Sunt autem fines eorum ad Borram usque Gadiran, a Potameda fluvio usque Mastusadilion*. In Ecloge MS. *Λιβύη ἡ ἀπὸ Ποτάμεως παϱεκτείνουσα μέχϱις ἄκϱας Σύϱτεως*. Sic porro Re-

giones Japhet recenset idem Auctor Ecloges: *Μηδία, Ἀλβανία, Ἀμαζονὶς, Ἀρμενία τε μικρὰ καὶ μεγάλη, Καππαδοκία, Παφλαγονία, Γαλατία, Κολχὶς, Βοσπόρη, Μαιῶτις, Δερβὶς, Σαρματὶς, Ταυριανὶς, Βασταρνὶς, Σκυθία, Θρᾴκη, Μακεδονία, Δαλματία, Μολοσσὶς, Θεσσαλία, Λοκρὶς, Βοιωτία, Αἰτωλία, Ἀττικὴ, Ἀχαΐα, Πελλήνη, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος, Ἀρκαδία, Ἠπειρῶτις, Ἰλλυρὶς, Λυχνῖτις, Ἀδριακὴ, ἀφ' ἧς τὸ πέλαγος τὸ Ἀδραϊκόν.* Sic etiam Georgius Monachus in Chron. MS.

Pag. 48. 9. *Μαστουσία*] Ita Syncell. Logoth. Cedren. Vide Ortel. in *Matusium.*

Ibid. *Καθ' Ἤλιον*] Sic legunt Syncellus, Logoth. et Chron. Alexandrinum. Ex quibus emendandus Cedrenus, apud quem perperam legitur, *κατὰ Ἴλιον*, tametsi ita videatur legisse Hippolytus, *Mastusadilion*, pro *Mastusa ad Ilion.*

Pag. 48. 10. *Ἀδριάβη*] Emendavimus *Ἀδριακὴ*, ut habent Cod. Vatic. Hippolytus, Syncellus, Auctor Ecloges, et V 399 Logoth. *Adria*, Chron. Alexand.

Pag. 48. 11. *Ἀδριατικὸν*] Cod. Vatic. *Ἀδριακόν.*

Pag. 48. 12. *Θουσκηνη*] Ita Logotheta: Syncell. *Θουσκινὴ*, *Thuscia.*

Pag. 48. 13. *Κολχὶς*] Cod. Vatic. *Κολχοί.*

Pag. 48. 14. *Σπανογαλλία*] *Celtiberia.* Anonymus Ravennas seu Langobardus in Geographia nuper edita, *Spanovasconiae* non semel meminit.

Ibid. *Βοσπορινοὶ, Μαιῶτις*] Haec nomina depravata leguntur apud Hippolytum: *Bosphorma*, *Mediaerris.*

Pag. 48. 15. *Ταυριαννὶς*] Hippol. *Tauriana*

Pag. 48. 17. *Καὶ Βοιωτὶς*] Desunt in Cod. Vatic.

Pag. 48. 18. *Ακαρνία*] Ita Hippolytus, Syncellus et Logotheta: sed leg. *Ακαρνανία*, ut est apud Cedrenum.

Pag. 49. 1. *Κύφηρα*] *Κύθηρα*, Auctor Ecloges: *Κύθειρα* Hippolytus, Syncellus, Logotheta, et Cedrenus legunt.

Pag. 49. 2. *Κόρουρα*] *Κέρκυρα* legit Auctor Ecloges: *Κόρκυρα* Hippolytus et Chronicon Alexandrinum. Hanc alii omittunt.

Pag. 49. 6. *Χὰμ δὲ*, etc.] Haec perioche abest ab Epiphanio, qui rursum incipit ab his vocibus, *υἱοὶ Χὰμ*, etc. ubi tamen quaedam alia Scriptor Chronici intermiscet. Ecloge MS. *ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς νότον.*

Pag. 49. 9. *Φυλαὶ λα'*] XXXII. habent Eusebius et Epiphanius.

Pag. 49. 10. *Ἐξ οὗ Αἰθίοπες*] Zonaras: *ἐκ μὲν Χοῦς Κουσαῖοι· Αἰθίοπες οὗτοί εἰσι.*

Pag. 49. 11. *Οὗτος ὁ Μεσραῖμ*] De quo Cotelerius ad lib. IV. Recognit. cap. XXVII. Zonarae *Μεσρεὶν* dicitur.

marginem reposuit Goarus: *Οὐενσοὶ*, Logothetae, *Οὐερνοὶ*, Cedreno.

Pag. 47. 15. *Δαυνεῖς*] Ita Syncell. et Cedren. *Δανεῖς*, Logotheta.

Ibid. *Κορζηνοὶ*] *Corsini*, in Chron. Alexandr.

Pag. 47. 16. *Ιππικοὶ*] Cod. Vatic. *Ιππηκοί*. *Οππικοὶ*, Syncello et in Chron. Alexandr. Vide Stephanum in *Οπικοί*.

Ibid. *Χάλυκες*] *Χάλυβες*, Syncellus et Logotheta.

Pag. 47. 17. *Ταύριοι*] Qui Epiphanio, Syncello, et Logothetae *Ταῦροι*.

Ibid. *Βάσαντες*] Ita Syncell. et Cedren. *Basantii*, in Chron. Alexandr. Epiphan. *Βενεαγηνοί*.

Pag. 47. 18. *Γαγηνοὶ*] Syncell. Logoth. Cedren. *Γαργηνοὶ*, vel *Γαργανοί*.

Pag. 47. 19. *Αμαξωνεῖς*] *Αμαζωνεῖς* in Cod. Vatic. *Αμάζονες*, Epiphan.

Ibid. *Ληγηστανοὶ*] Chron. Alexandr. *Ligistini*. Epiphan. *Λιβυστικοί*.

Ibid. *Δηνναγηνοὶ*] *Δενναγηνοὶ*, Cod. Vatican. *Δενναγινοὶ*, Syncellus, Logoth. *Dennaci*. Chron. Alexandrinum.

Ibid. *Ακύτινοι*] Epiphan. Syncell. Cedr. *Ακουϊτανοί*.

Ibid. *Μαριανδηνοὶ*] Epiphan. *Μαριανδυνοί*.

Pag. 47. 20. *Κυρτιανοὶ*] Epiphan. *Καρτανοί*. Syncell. Logotheta et Cedren. *Κυρτανοί*. Chron. Alexandr. *Cyrtanii*.

Pag. 48. 2. *Ιστροὶ*] *Ιστριοὶ*, Syncello et aliis.

Ibid. *Λυσιτάνιοι*] Epiphan. *Λυσιτανοὶ*, Cod. Vatic. *Λυσιτάνιοι*.

Ibid. *Εῤῥεοι*] Ita Symeon Logotheta: Epiphan. *Αῤῥεοι*. At Cedrenus hoc loco habet, *Οὐακκαῖοι*, *Vaccaei*.

P 492 *Ibid.* *Βερττανοὶ*] Epiphan. *Βριταννικοί*.

Ibid. *Κῶλοι*] Ita Logotheta, et Chron. Alexandrinum: *Κολλοὶ*, Syncellus et Cedrenus. *Κολχοὶ*, legendum censent Raderus et Goarus.

Pag. 48. 3. *Οἱ δὲ ἐπιστάμενοι*, etc.] Haec ita effert Syncellus: *οἱ δὲ ἐξ αὐτῶν εἰδόντες γράμματα*. Hippolytus, *Qui autem eorum sunt literati*.

Pag. 48. 4. *Ιβηρες*] Cod. Vatic. *Ιβιρες*.

Ibid. *Ταβαρηνοὶ*] *Tabarini*, Chron. Alexandrinum: *Τεβαρηνοὶ*, Epiphanius: *Ταβιεννοὶ*, Cedr.

Pag. 48. 5. *Σκύθεις*] *Σκύθαι*, Syncell. Logoth. Cedr.

Ibid. *Βασταρινοὶ*] *Bastarnae*, qui in Chronico Alexandrino *Bastarni* dicuntur.

Pag. 48. 8. *Ποταμίδος*] *Τανᾶιδος*, hoc loco habet Syncellus. Hippolytus: *Sunt autem fines eorum ad Borram usque Gadiran, a Potameda fluvio usque Mastusadilion.* In Ecloge MS. *Λιβύη ἡ ἀπὸ Ποτάμεως παρεκτείνουσα μέχρις ἄκρας Σύρτεως.* Sic porro Re-

giones Japhet recenset idem Auctor Ecloges: *Μηδία*, *Ἀλβανία*, *Ἀμαζονὶς*, *Ἀρμενία τε μικρὰ καὶ μεγάλη*, *Καππαδοκία*, *Παφλαγονία*, *Γαλατία*, *Κολχὶς*, *Βοσπόρη*, *Μαιῶτις*, *Δερβὶς*, *Σαρματὶς*, *Ταυριανὶς*, *Βασταρνὶς*, *Σκυθία*, *Θρᾴκη*, *Μακεδονία*, *Δαλματία*, *Μολοσσὶς*, *Θεσσαλία*, *Λοκρὶς*, *Βοιωτία*, *Αἰτωλία*, *Ἀττικὴ*, *Ἀχαΐα*, *Πελλήνη*, *ἡ καλουμένη Πελοπόννησος*, *Ἀρκαδία*, *Ἠπειρῶτις*, *Ἰλλυρὶς*, *Λυχνῖτις*, *Ἀδριακὴ*, *ἀφ' ἧς τὸ πέλαγος τὸ Ἀδραϊκόν.* Sic etiam Georgius Monachus in Chron. MS.

Pag. 48. 9. *Μαστουσία*] Ita Syncell. Logoth. Cedren. Vide Ortel. in *Matusium.*

Ibid. *Καθ' Ἴλιον*] Sic legunt Syncellus, Logoth. et Chron. Alexandrinum. Ex quibus emendandus Cedrenus, apud quem perperam legitur, *κατὰ Ἴλιον*, tametsi ita videatur legisse Hippolytus, *Mastusadilion*, pro *Mastusa ad Ilion.*

Pag. 48. 10. *Ἀδριάβη*] Emendavimus *Ἀδριακὴ*, ut habent Cod. Vatic. Hippolytus, Syncellus, Auctor Ecloges, et V 399
Logoth. *Adria*, Chron. Alexand.

Pag. 48. 11. *Ἀδριατικὸν*] Cod. Vatic. *Ἀδριακόν.*

Pag. 48. 12. *Θουσκηνὴ*] Ita Logotheta: Syncell. *Θουσκινὴ*, *Thuscia.*

Pag. 48. 13. *Κολχὶς*] Cod. Vatic. *Κολχοί.*

Pag. 48. 14. *Σπανογαλλία*] *Celtiberia.* Anonymus Ravennas seu Langobardus in Geographia nuper edita, *Spanovasconiae* non semel meminit.

Ibid. *Βοσπορινοὶ*, *Μαιῶτις*] Haec nomina depravata leguntur apud Hippolytum: *Bosphorina*, *Mediaerris.*

Pag. 48. 15. *Ταυριαννὶς*] Hippol. *Tauriana*

Pag. 48. 17. *Καὶ Βοιωτὶς*] Desunt in Cod. Vatic.

Pag. 48. 18. *Ἀκαρνία*] Ita Hippolytus, Syncellus et Logotheta: sed leg. *Ἀκαρνανία*, ut est apud Cedrenum.

Pag. 49. 1. *Κύφηρα*] *Κύθηρα*, Auctor Ecloges: *Κύθειρα* Hippolytus, Syncellus, Logotheta, et Cedrenus legunt.

Pag. 49. 2. *Κόρουρα*] *Κέρκυρα* legit Auctor Ecloges: *Κόρκυρα* Hippolytus et Chronicon Alexandrinum. Hanc alii omittunt.

Pag. 49. 6. *Χὰμ δὲ*, etc.] Haec perioche abest ab Epiphanio, qui rursum incipit ab his vocibus, *υἱοὶ Χὰμ*, etc. ubi tamen quaedam alia Scriptor Chronici intermiscet. Ecloge MS. *ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς νότον.*

Pag. 49. 9. *Φυλαὶ λα'*] XXXII. habent Eusebius et Epiphanius.

Pag. 49. 10. *Ἐξ οὗ Αἰθίοπες*] Zonaras: *ἐκ μὲν Χοῦς Κουσαῖοι· Αἰθίοπες οὗτοί εἰσι.*

Pag. 49. 11. *Οὗτος ὁ Μεσραῒμ*] De quo Cotelerius ad lib. IV. Recognit. cap. XXVII. Zonarae *Μεσρεὶν* dicitur.

Pag. 49. 16. *Διακονίας*] Cod. Vatic. *ἐγένετο κακῆς διακονίας*. Videtur legendum *διανοίας*, vel *διχονοίας*.

Pag. 49. 17. *Ὃν καὶ Ζωροάστρην*] De quo consulendi Petrus Daniel Huetius V. C. in praeparat. Evangel. Propos. IV. cap. V. Cotelerius loco laudato, et Croius ad Origen. p. 30. ut alios praeteream.

Ibid. *Τοῦτον ἠνίξατο*] Lib. IV. Recogn. S. Clement. n. XIII. initio.

Pag. 49. 21. *Ἐξ οὗ Ἄφροι*, etc.] Hactenus in tribus aliis filiis Cham Africano et caeteris consensit Chronicon: in Chanaam vero dissentit, a quo Chananaeos ii deducunt, quibusque Symeon Logotheta in Chron. MS. aptat locum Procopii lib. II. Vandalic. cap. X. ubi de Maurusiorum gente agit.

Pag. 50. 3. *Σάβα*] Alii *Σαβὰτ*, *ἐξ οὗ Σαβὰτ*, vel *Σάβα*. *Sabadii*, apud Euseb. ubi haec addit: *ab ista terra Regina venit audire sapientiam Salomonis.* Unde pro *Ιταβηνοὶ*, legendum forte hoc Chronici loco *Σαβατηνοὶ*· nisi quis malit *Σαβῖνοι*, quos caeteri *Sabatha* adscribunt, ut Ichtyophagos *Rhegma.* Qui vero ex *Sabacata* populi prodierint, ii silent. Vide Salianum anno laudato n. LII.

Pag. 50. 9. *Μαρμαρίδες*] Alii *Μαρμαρῖται*.

Pag. 50. 10. *Δαδὰν*] Alii *Ἰουδαδὰν*, *ἐξ οὗ Φοίνικες*.

Pag. 50. 11. *Καὶ Νεβρὼδ*] Nescio cur is filiis Rhegma accenseatur apud Syncellum, Cedrenum, hicque in Chronico,
P 493 cum statim ex Genesi filius Chus dicatur, quomodo recte habetur apud Symeonem Logothetam, et in Chronico Alexandrino, ubi duo duntaxat filii Rhegma dicuntur Saba et Judadad.

Pag. 50. 17. *Εἰς τὰ Κλημέντια*] Hic porro colligit eruditus Cotelerius ex istis ab Auctore ex Clementinis, tum etiam ex aliis a Damasceno et Maximo laudatis, hosce libros fuisse interpolatos.

Pag. 50. 18. *Φησὶ γὰρ Πέτρος*] Lib. I. Recognit. Clem. n. XXX. et lib. IV. n. XXIX.

Pag. 50. 20. *Εἰς Νίνον*] Ita rursum infra, pro *Νινευί*. Euseb. *Ninus condidit civitatem Ninum in regione Assyriorum, quam Hebraei vocant Niniven.* Apud Josephum, Assur, a quo Assyrii, condidisse urbem *Νίνον* dicitur.

V 400 *Pag.* 50. 21. *Πρὸς τὸ*] Censet idem Cotelerius has voces positas pro *πρὸς τοῦτο*, quae locutionis ratio crebrius occurrit apud Graecos recentiores, ita ut *ex eo*, de nomine Babylonis regionis, urbi Babylonis nomen is imposuerit.

Pag. 51. 1. *Σέβειν τὸ πῦρ*] De igne Zoroastreo, passim Scriptores, quorum locos collegere alii, atque in primis Brissonius de Regno Persar. et idem Cotelerius ad Recogn. Clement. pag. 376.

Pag. 51. 6. *Ἐξ οὗ Λυδοὶ*] Gentes et nationes ex filiis Mesraim ortae desunt apud Syncellum, Logothetam et Cedrenum, apud quos apponitur nota defectus: sed habentur tum in hoc Chronico, tum in Alexandrino, et apud Hippolytum.

Pag. 51. 7. *Αἰνεμετιεὶμ*] Hippolyt. *Enemim*: Syncell. et Logoth. *Νεμετιεὶμ*· Cedren. *Νεμεστιεὶμ*. In his vero Mesraim recensendis filiis peccat non semel Auctor Chronici Alexandrini. Vide Salian. an. laudato n. LXVI.

Pag. 51. 9. *Φρύγες*] Cod. Vatic. *Φρύγαις*.

Pag. 51. 10. *Κρίταις*] Epiphan. *Κρῆτες*.

Pag. 51. 11. *Χασλωνιεὶμ*] Salian. anno laudato n. LXVII.

Pag. 51. 13. *Χαφθοριεὶμ*] Syncell. et Cedren. *Χαφθονιεὶμ*· Logotheta *Χαφθιριεὶμ*.

Ibid. *Κήλικες*] Leg. *Κίλικες*· *Cilicii*, in Chronico Alexandrino.

Pag. 51. 17. *Χετταῖον*] Supplendi Syncellus et Cedrenus ex Chronico Paschali, *ἐξ οὗ Δάρδανοι*. Sed perperam uterque habet *Χατταῖον*· in reliquis filiis Chanaam, quoad gentes, cum eodem Chronico ii non consentiunt.

Pag. 52. 1. *Ἀρουκαῖον*] Ita caeteri: Hippolytus *Araceum*: solus Cedrenus *Ἀροῦκον*, ut infra, *Ἀραδον* pro *Ἀράδιον* habet: quo loco Symeon Logotheta perperam legit, *Ἀράβιος*, *ἐξ οὗ Ἀράβιοι*. Vide Salian. anno laudato n. LXXX.

Pag. 52. 2. *Ἀσενναῖον*] Idem Salian. n. LXXIX.

Pag. 52. 3. *Ῥωμαῖοι, οἱ καὶ Κιτιαῖοι*] *Citiaei* dicti *ἐξ Κίτιος* filio Jovan. Vide Suidam in *Λατῖνοι*.

Pag. 52. 5. *Ἀβαθὴ*] Syncellus et alii *Ἀμαθεῖς*· Hippolytus *Amathi*.

Pag. 52. 9. *Τὰ μὲν ὅρια τῶν υἱῶν τοῦ Χὰμ*] Vide Anonymum Ravennatem lib. III. sect. XII.

Pag. 52. 13. *Καὶ ἑτέρα Αἰθιοπία*] Utramque hanc Aethiopiam sic indicat Georgius Monach. in Chron. MS. *Αἰθιοπία ἡ βλέπουσα κατὰ Ἰνδούς*· *ἑτέρα Αἰθιοπία ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ ποταμὸς τῶν Αἰθιόπων*. Sed de duplici Aethiopia consulendus Petavius ad Epiphanium pag. 371. praeterea Anonymus Ravennas, qui plures Aethiopias recenset.

Pag. 52. 14. *Καὶ Γήων*] Addit Auctor Ecloges: *Ἐρυθρὰ ἡ βλέπουσα κατὰ ἀνατολὰς, Θηβαῒς, Λιβύη ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρὶς, Σύρτις, Λιβύη ἡ ἀπὸ Ποταμίως, παρεκτείνουσα μέχρις ἄκρας Σύρεως, Νουμιδία, Μασσουρὶς, Σύρτις, Λιβύη, Μαυριτανία παρεκτείνουσα μέχρις Ἡρακλεωτικῶν στηλῶν κατέναντι Γαδείρων*.

Pag. 52. 15. *Κορνυρίνης*] Leg. ut in Ecloge, et apud Logoth. *Κυρίνης*. Atque ita emendavimus.

Pag. 52. 16. [*Νασσαμῶνας, Μάκους*] Syncellus et Cedre-

nus, *Μασαμῶνας καὶ Μάκωνας*. Symeon Logotheta *Μάκας*. *Macos*, populos circa Aracosiam memorat Plinius.

Pag. 52. 18. *Γαδείων*] Syncell. et alii, *Γαδείρων*.

Pag. 52. 20. *Αυγδονίαν*] *Λυκαονίαν* legunt Auctor Eologes, Syncellus, et alii.

Pag. 53. 1. *Καμιλίαν*] *Καμηλίαν* Cod. Vatic. *Καββαλίαν* Syncellus: *Καβαλίαν* Cedrenus: *Καμβαλίαν* Logotheta: *Καμαλίαν* Georgius Monachus, Hamartolus, Auctor Ecloges, et Logotheta.

Pag. 53. 2. *Φρυγίαν*] *Τὴν ἀρχαίαν Φρυγίαν*, *Αἰολίδα*, Auctor Eclog. et Logoth.

Pag. 53. 3. *Κορσύρα*] *Κόρσουλαν* legunt Syncellus, Auctor Chronici Alexandrini, Logotheta et Cedrenus, qui tres *ἐπισήμους* insulas hoc loco praemittunt, Sardum, Cretam et Cyprum: reliquas *ἐπικοίνους*, seu ut praefert Logotheta, *ἐπικοι-*
V 401 *νοῦ*, vel ut Cedrenus, *ἐπικοινοῖ*, inter quas primum locum obtinet *Corsula*. Infra autem communes fuisse Chamo et Japheto dicuntur. Vide praeterea Anonymum Ravennatem lib. 5. sect. XXXII.

Ibid. *Ταυριανὶς*] Chron. Alex. *Taurana*. Hippol. *Tauriana*. An Tauriana, de qua Strabo lib. VI.

Pag. 53. 4. *Χῶος*] *Χῖος* Cod. Vatican. Apud Epiphanium haec vox male jungitur sequenti, *Κερκουλακάδουσα*. Chronic. Alexandr. *Cornula*, *Lampadusa*.

Pag. 53. 5. *Γαῦσος*] *Γαῦδος* Codex Vaticanus, Syncellus et alii: *Gaulus* Hippolyt. *Gaulus* in Chron. Alexandrino. Vide Ortel. in *Gaulos*.

Ibid. *Γόρσκυνα*] *Γορτύνα* Epiphan. *Κορσύρα* Syncellus: *Γορτύνα* Cod. Vatic. Hippolytus, Logotheta, Cedrenus et Chron. Alexandrinum.

P 494 *Ibid.* *Νίσυρος*] *Νίσσυρος* Epiphanius: *Νήσσυρος* Syncellus: *Νήσουρος* Cod. MS. Cedreni: *Νίσυρις*, Editus, *Nisyra*, Chron. Alexandrinum.

Pag. 53. 6. *Μεγίστη*] Ita Hippolytus et Epiphanius. Lyciae insula Ptolemaeo et Stephano nota.

Ibid. *Κερκίνα*] Epiphan. *Κέρκυρα*. Vide Not. ad pag. 30.

Ibid. *Γαυλορήτη*] *Γαυλορίδης*, Syncellus, Logotheta et Cedrenus: *Gaulorodis* Chronicon Alexandrinum. *Γαῦλος Ρήδη* Epiphan. distinctis vocibus: Hippolyt. *Cretae*, *Gaulus*. Anonymus Ravennas, *Gaulauretin*, forte pro *Gauloretin*, inter insulas Lampadusae vicinas pariter recenset lib. V. sect. XXXII.

Pag. 53. 7. *Μήνιξ*] *Μήνη* Epiphanius: *Μίνη* Syncellus, Logotheta et Cedrenus: *Minia* Chronicon Alexandr. *Menia* Hippolytus. Victor in Epit. *In insula Meninge, quae nunc Girba dicitur.*

Pag. 53. 7. *Ιασσος*] *Θάσσος* Syncellus et Logotheta: *Θάσσος* Cedrenus: *Jasa* Chron. Alexandr. *Ιάσος* Epiphan.

Ibid. *Σαρδωνὶς*] Epiphan. *Σαρδάνη*, eadem insula quae mox *Σαρδανία* dicitur, *Sardinia*.

Pag. 53. 12. *Ποταμὸν*] Sic emendavimus ex Cedreno, cum *ποταμὸς* editum esset: *ποταμὸν δὲ διορίζοντα τὸν Νεῖλον, ὃς καὶ Γεὼν καὶ Χρυσοῤῥόας λέγεται.* Ita etiam Chron. Alexandrinum.

Pag. 53. 17. *Επιφάνιος*] In Ancorato n. cxiv.

Pag. 53. 18. *Εως Ινδικῆς*] Addit Chron. Reg. *καὶ Ρινοκορούρων*.

Pag. 53. 19. *Κεῖται δὲ αὐτὴ ἡ Ρινοκούρουρα*] Epiphan. *ἡ Ρινοκουρούρων* atque sic emendavimus.

Pag. 54. 1. *Φυλαὶ κζ´*] Euseb. Logoth. etc. *κε´*.

Pag. 54. 2. *Αϊλὰμ*] Euseb. et Cedren. *Αλάμ*· Syncell. Logoth. *Ελάμ*.

Ibid. *Ελαμῖται*] Syncell. et Cedren. *Ελυμαῖοι*· Logoth. *Ελαμένοι*.

Pag. 54. 4. *Αρφαξὰδ*] *Αρφασὰδ*, Cod. Vatican. Salian. anno laudato n. xcii.

Pag. 54. 5. *Εξ οὗ οἱ Μαζῶνες*, etc.] Alii *ἀφ᾽ οὗ Λυδοί*. Chron. Alexandr. *Elyaonii*.

Pag. 54. 6. *Οἱ Εκταὶ*] Cod. Vatic. *οἱ Αἶκται*. Quoad gentes variant omnino Scriptores in filiis Aram et Arphaxad. Epiphanius hic legit *Ενόται*, ubi Petavius monet in Cod. Reg. haberi *ἔνται*. Hippolyt. *unde Ethei*.

Pag. 54. 8. *Καϊνὰν*] Salian. anno laudato n. xcvii.

Pag. 54. 10. *Μαδιναῖοι*] Epiphan. *Μαδιηναῖοι*.

Pag. 54. 12. *Γαρφηνοὶ*] Cod. Vatic. Epiphan. Syncell. Logoth. Cedren. *Γασφηνοί*. *Gophinii* in Chron. Alexandr.

Pag. 54. 13. *Αλασσηνοὶ*] Epiphan. *Ελαμασηνοί*.

Pag. 54. 17. *Εβερ*] Salian. anno laudato n. xcix.

Pag. 54. 18. *Φαλὲγ*] Idem Salianus n. c.

Ibid. *Προπάτορος*] Abest a Cod. Vatic. Sed in margine scriptum est, *προπάτωρ Αβραάμ*.

Pag. 55. 2. *Σαρμὼθ*] Hippolyt. *Asarmot, de quo Arabes priores*.

Pag. 55. 3. *Κάμπλιοι*] Epiphan. *Καμήλιοι*, ii forte qui infra *Καρμήλιοι*.

Pag. 55. 4. *Αῤῥιανοὶ*] Epiphan. *Αριανοί*. Chron. Alexandr. *Arrianii*. Hippolyt. *Detra, de quo Mardi, et Exoi, de quo Arriani*.

Pag. 55. 8. *Σαβαὺ*] Leg. *Σαβὰκ*, ut apud caeteros. *Sabal* legit Chron. Alexandr. Hippolytus, *Sabat, unde Arabi primi*.

Pag. 55. 9. *Οφεὶρ*] Cod. Vatic. *Οὐφεὶρ*· Syncell. et Cedren. *Οὐεὶρ*· Logoth. *Οὐὰρ*· Chron. Alexandr. *Huir*: Hippolyt. *Ufir*. Vide Salian. an. mdcccclxxxxi. n. vi.

V 402 *Pag.* 55. 10. *Οὗτοι πάντες*] Ita etiam Syncellus, Cedrenus, et alii periochen hanc efferunt.

Pag. 55. 15. *Ἀσσύριοι δεύτεροι*] Sic infra, *Ἄραβες πρῶτοι καὶ δεύτεροι*, *Ἰνδοὶ πρῶτοι*, *Ἰνδοὶ δεύτεροι*, *Μαδηναῖοι πρῶτοι καὶ δεύτεροι*, etc. Camdenus in Britannia pag. 94. edit. III. recte observat Romanos eas Provincias semper *primas* vocasse, quae Romae fuerant proximiores, seu qui Roma discedentibus *primae* occurrebant, ut *Germaniam primam*, *Belgicam primam*, *Lugdunensem primam*, *Aquitaniam primam*, *Pannoniam primam*, quae omnes Romae propiores erant, quam quae *secundae* nominantur: et has *primas* ab elegantioribus *superiores*, secundas *inferiores* dictas fuisse, vel *interiores*, ut apud Senatorem in Severo. *Ἐσωτέροις* in hoc Chronico non semel opponuntur *ἐξώτεροι*. Hae vero regiones Primae vel Secundae dictae sunt respectu patriae cujusvis Scriptoris.

Pag. 55. 17. *Σκύθαι*] Cod. Vatic. *Σκύθε*.

Pag. 55. 20. *Γερμανοὶ*] Sic Hippolyt. Epiphan. et Chron. Alexandr. ubi Petavius *Καρμανοὶ* legendum putat.

Pag. 55. 21. *Γαρφηνοὶ*] Cod. Vatic. *Γασφηνοὶ*, de quibus supra.

Pag. 56. 5. *Βάκτρου*] Leg. *Βάκτρων*, ut supra: atque sic edidimus. Hippolyt. *Bactris*. Ecloge MS. *εἰσὶ δὲ αἱ λαχοῦσαι χῶραι κατ᾽ ὄνομα τῷ Σὴμ τῷ πρωτοτόκῳ υἱῷ τοῦ Νῶε, αἱ δὲ, Περσὶς, Βαδιανὴ, Τρκανία, Βαβυλωνία, Κορδύνη, Ἀσσυρία, Μεσοποταμία, Ἀραβία ἡ Ἀρχαία, Ἐλυμαῒς, Ἰνδικὴ, Ἀραβία εὐδαίμων, Κοιλὴ Συρία, Κομμαγηνὴ, καὶ Φοινίκη πᾶσα*. Symeon Logoth. pro *Βαδιανὴ*, habet *Βακτριανὴ*, pro *Κορδύνη*, *Κορδήνη*.

Pag. 56. 8. *Κορδυλία*] Hippolyt. *Corbulia*.

P 495 *Ibid.* *Μεσοποταμία*] Addit Cod. Vatican. *Ἐλυμαεῖς. ζ′. Ἀραβία ἡ ἀρχαία. ι′ Κυλισυρία. ιβ′ Φοινίκη, Συρία ἡ ἐξωτέρα*.

Pag. 56. 10. *Κυλισυρία*] Chron. Alexandr. *Cylisyria*, pro *Coelesyria*. Ita infra *Συρία κύλη* pro *κοίλη*. Hippolyt. *Coelesyria*.

Pag. 56. 10. *Συρία ἑτέρα*] Cod. Vatic. *ἡ ἐξωτέρα*.

Pag. 56. 15. *Ἑβραῖοι*] Addit Cod. Vatican. *οἱ καὶ Ἰουδαῖοι*. Ita etiam Chron. Alexandr. quod in recensendis LXXII. nationibus Chronico Paschali consentit, tametsi earum nomina paullo aliter interdum describantur ab homine utriusque linguae paene imperito.

Pag. 56. 18. *Ἀλαμοσυνοὶ*] Hippolyt. *Alamosenni*.

Pag. 56. 21. *Χετταῖοι*] I. Maccab. *Χεττεὶμ*, pro tota Graecia sumitur.

Pag. 57. 1. *Γεργεσαῖοι*] Cod. Vatic. *Γεργεσετοί*.

Ibid. *Ιεβουσαῖοι*] Idem Cod. *Ιεβουσσαῖοι*.

Pag. 57. 2. *Σαρμάται*] Cod. Vatic. *Σαμαραῖοι*. Chron.

Alexandr. *Samarei:* atque sic videtur legendum, nam n. LIII. Sarmatae occurrunt.

Ibid. Κίλικες] Cod. Vat. Κήλικες. Mox, Ἰβερεῖς. Σκύθες.

Pag. 57. 6. Παμφλαγῶνες] *Pamphlagones* habet etiam idem Chron. Alex. Cod. Vatic. Παφλαγῶνες.

Ibid. Οἱ καὶ Ἀχαῖοι] Cod. Vat. Ἀρχαῖοι.

Pag. 57. 9. Οἱ καὶ Τῖοι] Cod. Vatic. οἱ καὶ Κίτιοι. Chron. Alexandr. *Romaei qui et Cittei.* Hippolyt. *Romani qui et Latini.*

Pag. 57. 10. Οἱ καὶ Κελταῖοι] Hippolyt. *qui et Celtae, Aquitani*, etc. Mox, pro Τυράννιοι, *Tyrreni.*

Pag. 57. 11. Σπάνοι] Ita passim Scriptores. Galenus lib. II. de Aliment. τὰ κατὰ τὴν Ἰβηρίαν τε καὶ Σπανίαν ὀνομαζομένην.

Pag. 57. 13. Οἱ καὶ Μάκορες] Cod. Vatic. Μάκαρες. Haec desunt in Chron. Alexandr. ut et quae mox sequuntur, οἱ καὶ Σποράδες. Vide Scymnum Chium p. 381.

Pag. 57. 14. Ναυσθοὶ, etc.] Aliter LXXII. nationes exhibet Chronicon Alexandr. *Taramantii exteriores, qui usque in Aethiopia extendunt:* ubi legendum *Garamantii*, ut paulo ante, *Garamantii exteriores.*

Pag. 57. 16. Ταῦτά ἐστιν] Haec et sequentia habentur etiam in eodem Chronico Alexandrino.

Pag. 58. 4. Τῆς Εἰρήνης] Sic legit Chron. Alexandr. Sed videtur scribendum Κυρήνης, ut supra.

Pag. 58. 8. Μαδιωνέων] Hippolyt. *Madianensium.*

Ibid. Κηνδοκολπῖται] Chron. Alexandr. et Hippolyt. *Cinedocolpitae.*

Pag. 58. 13. Ἀδιανοὶ] Cod. Vatic. Ἀσιανοί. Sic pariter Hippolytus et Chronic. Alexandr. *Asianos* inter LXXII. nationes V 403
supra nominavit etiam Chronicon Paschale.

Ibid. Λύκιοι] Hippolyt. *Legii.*

Pag. 58. 16. Τῖνος] Hippolyt. MS. *Tenoencteo:* sed voces divellendae.

Ibid. Καῖος] Hippolyt. *Geos, Gyarus, Delos, Finus, Renea.*

Pag. 58. 18. Ὁμοῦ ια'] Addit Chron. Alexandr. *Cyclades undecim, qui Myrtium pelagum habent.*

Pag. 58. 20. Πλεῖσται] Leg. πλείστας, ex Hippolyto, atque ita edidimus.

Pag. 59. 2. Θάσος] Hippol. *Thapsus.*

Pag. 59. 8. Ἄμισσος] Chron. Alexandr. *Arnissus Eleuthra,* pro Ἄμισος ἐλευθέρα, quomodo indigitatur in veteribus nummis apud virum doctissimum Joan. Harduinum in Nummis antiq. illustrat. Vide Scymnum Chium p. 384.

Pag. 59. 10. Ἀμηλλήσιοι] Chron. Alexandr. *Emillisui, Sicinii, Campani, Apullisii, Calabrii, Lucani,* ex quo emendan-

dum Chronicon Paschale, ubi leg. *Ἀπουλλήσιοι*, *Καλαβροὶ*, *Λουκανοί*. Ita etiam Hippolytus: *Apulienses*, *Lucani*.

Pag. 59. 12. *Ἀφρῶν ἔθνη*] Sic emendavimus ex Hippolyto, cum prave editum esset *ἀφ' ὧν*.

Ibid. *Κνῆθοι*, etc.] Hippolyt. *Cinti*, *Numidae*, *Nasamones*, *Saci*.

Pag. 59. 15. *Γῆρβα*] Chron. Alex. *Girba*. Hippolyt. *Girda*, *quae et Benigga Cercina et Galata*. Vide Ortelium in *Letophagites*, et supra notata ad pag. 30.

Pag. 59. 16. *Κερκίνα*] Chron. Alexandr. *Cercinia*, *Galata*. Cercina est Africi maris insula. Galata est insula Gaulo vicina, Plinio et Melae: in Cod. Vatic. *Γαλάτι*. Vide Anonymum Ravennatem lib. v. sect. xxv.

Pag. 59. 17. *Ἀποικίαι*] *Ἀποκεῖαι*. Sic semper in Cod. Vatic.

Ibid. *Μουσουδαμοὶ*, etc.] *Τησπιτανοὶ* in Cod. Vatic. Hippolyt. *Musulani*, *Tingitani*, *Caesanienses*. Chron. Alex. *Mosulami*, *Tigsitanii*, et *Sarinei*. Atque inde licet emendare Chronicon Paschale, *Μουσουλανοὶ*, *Τηγζητανοὶ*, *καὶ Σαρίνεοι*. Sunt autem *Musulani* Numidiae gens apud Tacitum: *Tingitani* vero Mauritaniae populi: *Sarinei* denique, iidem forte cum *Sarianae* Provinciae Africae incolis.

Pag. 59. 19. *Παρακοννησίων*] Chron. Alexandr. *Paraconnisii*. Sed leg. uti edidimus, *Ταρακοννησίων*. Hippolyt. *Hispanorum autem gentes et inhabitationes hae sunt*, *Tiranni et Turrenorum*, *qui et Tarraconenses*.

Pag. 60. 1. *Βαυτικοὶ*] Leg. *Βαιτικοί*. Hippolyt. *Betici*, *Autriconi*, *etc*. Chron. Alex. *Beticii*. Boeticam Hispaniae regionem esse nemo ignorat.

P 496 *Pag*. 60. 2. *Καλλικοὶ*] Rectius Chron. Alex. *Callaici*, seu *Gallaeci Hispani*. Hippolyt. *Calleci qui et Astures*. Atque hinc emendanda vox *ἄσπορας*· atque ita emendavimus.

Pag. 60. 3. *Κεναρβουσίων*] Leg. *καὶ Ναρβωνουσίων*, atque sic edidimus.

Pag. 60. 4. *Βελικοὶ*] Chron. Alex. *Bilici*.

Ibid. *Εδνοὶ*] *Ednii* in eodem Chron. Sed videtur leg. *Ἐδουοὶ*, *Hedui*, quomodo edidimus.

Pag. 60. 5. *Μαρκόμαλοι*] Sic legit pariter Chron. Alexandr. *Marcomalli*, *Bardunii*, *Cuadrii*, *Berdilii*, *Ermunduri*: ubi legendum *Marcomanni*, *Quadi*, *Hermunduri*, populi Germaniae, de quibus copiose Cluverius in German. antiq. *Vardulos* in Hispania statuunt Geographi. *Veridi*, qui sint, ignotum.

Pag. 60. 6. *Ερμοσιλοὶ*] Cod. Vatic. *Ἑρμοσολοί*.

Pag. 60. 13. *Ἀδαβηνοὶ*] Leg. *Ἀδιαβηνοὶ*, ex Hippolyto et Chron. Alex. de quibus Geographi.

Pag. 60. 13. *Ταιανοὶ*] Cod. Vatic. *Ταῖνοί*. Hippolyt. *Taleni contra Arabiam*, *Saraceni*, *Saraceni alii a Talenos contra Arabiam*.

Pag. 60. 15. *Ταιανῶν*] Cod. Vatic. *τῶν Ταηίνων*.

Pag. 60. 19. *Οἱ μικρὰ Μαδιὰμ*] Cod. Vatic. *ἡ*.

Pag. 61. 4. *Ἴβηρες*] Cod. Vat. *Ἴβερες*.

Ibid. *Καὶ Βεῤῥανοὶ*] Hippolyt. MS. *Hiberii*, *Irrani*, *Scytae*, *Colchi*, *Bosforani*, *Sani qui appellantur Sannices usque Pontum extendentes*.

Pag. 61. 6. *Ὅπου ἐστὶν παρεμβολὴ Ἄψαρος*] Hippolyt. *ubi est accessus Absarus*, forte pro *aggestus*. Nomina XII. Apostolorum, ubi de S. Andrea: *Σκύθαις καὶ Σογδιανοῖς καὶ Σάκαις* V 404 *ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ*, *καὶ ἐν πόλει τῇ μεγάλῃ*, *ὅπου ἡ παρεμβολὴ Ἄψαρος*, *καὶ Φάσις ποταμός*· et in S. Matthia: *θνήσκει δὲ ἐν Αἰθιοπίᾳ τῇ ἔξω*, *ὅπου ἡ παρεμβολὴ Ἄψαρος*, *ἐκεῖ κηρύξας τὸ Εὐαγγέλιον*. *Congregationem* *παρεμβολὴν* vertit Chron. Alexandr. Graecis *interjectum* vel *castra* significat. Favorinus Camers: *παρεμβολὴ*, *ἡ σκήνη*, *κάστρον*, *στρατόπεδον*. Glossae Basilic. in *φόσα*. *Τράφος* (*Τάφρος*) *ἤγουν παρεμβολή*. Sunt igitur *παρεμβολαὶ* castra, sed illa proprie, quibus olim Regni vel Imperii limites muniri soluisse observat Casaubonus ad Spartianum. Vide Genesin cap. XXXII. Aliter sonat apud Tacticos, et apud Aelianum in Tactic. cap. XXX. et Suidam. *Παρεμβολῆς* vero nomine aliquot urbes occurrunt apud Geographos, ab ejusmodi forte castris, ut *παρεμβολῶν Ἐπίσκοπος*, in vita MS. S. Euthymii n. XII.

Pag. 61. 7. *Οὔσσου λιμὴν*] Chron. Alexandr. legit *Καυσολιμήν*. Hippolyt. *Ussilimen*, *quod est portus*, *et Pasius flumen*.

Pag. 61. 8. *Ταῦτα*] Post hanc vocem addit Chron. Alex. *In laeva autem parte Nauschi et Labooti*, voces corruptae.

Pag. 61. 9. *Ὀνομαστὰ ιβ´*] Addit idem Chron. *In terra excepto illum Deo spiratum montem*, id est, *praeter θεόπνευστον montem*. *Sina*.

Ibid. *Ἐν Συρίᾳ*] Addit idem Chron. *inter Biblo et Birytho*.

Pag. 61. 11. *Τῇ δευτέρᾳ*] Abest haec vox in Chronico Alex.

Pag. 61. 12. *Ἐν Θράκῃ*] *Ἐν τῇ Θράκῃ* Cod. Vatic. Chr. Alex. in *Eubia*, seu Euboea, in qua urbs hac nomenclatura nominatur a Stephano. Sed mons hic innuitur in Thracia, seu promontorium in Taurica Chersoneso, de quo Ptolemaeus et Plinius.

Ibid. *Νύσσος*] Hippolyt. *Nysa*. Chron. Alex. *Nysseus in Arabia*. At Cod. Vatic. habet *Νύσσας*, *τὸ Σίνα*. Nysam supra montem excelsum in Arabia Felici ex Diodoro Siculo habet Ortelius.

Pag. 61. 13. *Ἀνκάβιτος ἐν Χίῳ*] *Ἀνκάβητος* in Cod. Vatic.

Hippolyt. *Lucabantus*. Chron. Alex. *Lycabantus in Italia et Gallia, Pinnius in Chio, qui et Mimas*. Haec omnia turbata. *Lycabetus* mons a Plinio et aliis in Attica statuitur. Per *Pinnium* vero *in Italia*, montem *Apenninum* intelligit Auctor Chronici. *Mimas* denique in insula Chio a Scholiaste Callimachi ponitur.

Pag. 61. 18. *Κίφισσος*] Hippolyt. *Cefisos*. Chron. Alexandr. *Ciphissus*, *Caephissus*.

Pag. 61. 19. *Ισμηνὸς*] Hippolyt. *Menos*.

Pag. 61. 20. *Βορυσθένης*] Hippolyt. *Borusthenes*. Chron. Alex. *Borysthenus*, seu Borysthenes.

Pag. 61. 21. *Εἴσμος*] Cod. Vatic. *Εἶρμος*. Hippolyt. *Hermus*. Abest in Chron. Alex.

Pag. 62. 1. *Εξιος*] Leg. *Ἄξιος*, ex Hippolyto et Chr. Alex. de quo egimus in Notis ad Alexiadem.

Ibid. *Βοῖος*] Hippolyt. *Baius*: sed *Δανούβιος* legendum ex Chron. Alexandr.

Pag. 62. 2. *Πίννιος*] Hippolyt. MS. *Penitus*.

Ibid. *Εὔκνος*] Cod. Vatic. *Εκνος*. *Euginus* Chron. Alex. Hippolyt. *Ebenus*.

Pag. 62. 4. *Βέττης*] *Betis* Hippolyt. *Betus* Chron. Alex. *Baetis* Hispaniae fluvius.

Pag. 62. 5. *Θούβηρις*] *Thubiris* Chron. Alex. Hippolyt. *Thember*, *qui nunc dicitur Tiberis*. Legendum forte *Θύμβρις*· nam sic efferunt Dionysius Alexandr. Stephanus, Hesychius, et alii, ut observatum a Salmasio ad Inscript. Herod. et a nobis ad Zonarae Annales.

Pag. 62. 6. *Εδοξέ μοι*] Sequentia desunt in Chronico Alexandrino.

Pag. 62. 11. *Σοίνη*] Cod. Reg. MMCDXXXI. fol. 171. *τὸ δὲ δεύτερον κλίμα διὰ Συΐνης ἐστὶν, ἐν ᾧ οἰκοῦσιν Αἰγύπτιοι*. Symeon Sethi in lib. cui titulus, *Σύνοψις καὶ ἀπάνθισμα φυ-*
P 497 *σικῶν τῶν φιλοσόφων διδαγμάτων*. In Cod. Reg. MMLXXVI. fol. 15. de secundo climate: *καὶ ἐκάλεσαν τοῦτο διὰ Συήνης· ἡ δὲ Συήνη ἐστὶν πόλις ἐν μεταιχμίῳ τῆς Αἰθιοπικῆς χώρας*. Atque sic emendandum, tum etiam ex Geographis.

Pag. 62. 14. *Ταυχιστὰ*] Cod. Vatic. *Ταυχηρά*.

Pag. 62. 16. *Πτολεμαὶς Ερμεῖον*] Cujus urbis meminit
V 405 Ptolemaeus. Cod. Vat. *Πτολεμαῒς Ερμίου*.

Pag. 62. 19. *Μειδάβα*] Cod. Vatic. *Μηδάβα*.

Pag. 63. 1. *Αρκα*] De qua urbe Scaliger ad Eusebium pag. 233. col. 2. Casaubonus ad Lampridium in Alexandro Severo p. 158. 2. edit. et Salmasius ad eundem Lampridium p. 273.

Pag. 63. 2. *Αἴμισα*] Ita alibi in hoc Chron. *Εμισα* Stephano: *Εμεσα* Herodiano: *Εμίσσα* Ptolemaeo et aliis.

Pag. 63. 3. *Αραβίας*] Cod. Vatic. *Αραβείας*.

Pag. 63. 4. *Νήσιβι*] Seu potius *Νήσιβις·* nam ita semel ac iterum haec vox effertur, quam urbem lex v. Cod. Th. de Exaction. et Scriptores fere omnes *Νίσιβιν* vocant: nummi vero *Νέσιβιν*, ut monent Holstenius et V. C. Jo. Harduinus.

Pag. 63. 6. *Εκβάτανα*] Zonaras lib. III. Annal. num. XIV. Bochartus in Phaleco lib. III. cap. XIV. etc.

Pag. 63. 7. *Κλίματος πέμπτου*] Cod. MS. *τὸ δὲ πέμπτον κλίμα ἐστὶ δι' Ἑλλησπόντου, ἢ διὰ βορειότερον τῆς θαλάσσης καὶ τῆς μεσογαίας τοῦ πω Οψικίου καλουμένου, τῶν Βουκελάτων, καὶ τῶν Αρμενίων.*

Pag. 63. 11. *Κύλα*] *Κοῖλα* legendum monet Henric. Valesius ad lib. XXII. Ammiani pag. 215. 1. edit. Sed in Cod. Vatic. *υ* pro *οι* promiscue ponitur, ut *Κυλησυρία*, *Εὔβυα*, etc.

Pag. 64. 6. *Καλχηδών*] Ita etiam haec vox scribitur in Chronico MS. Symeonis Logothetae, quomodo praeferunt veteres nummi, ut observatum a Sirmondo, Spanhemio, Harduino, et aliis. Vide Sirmondum ad Sidonium in panegyr. Anthemii. v. 49.

Pag. 64. 8. *Κλίματος ἑβδόμου*] Cod. MS. *τὸ δὲ ἕβδομον κλίμα ἐστὶ τὸ διὰ Βορυσθένους, καὶ τοῦ Δαννούβε, καὶ τῶν βορειωτέρων, ὅπου κατοικοῦσιν Φράγγοι καὶ Χάζαροι ἐγγίζοντες τῷ Ὠκεανῷ.*

Pag. 64. 9. *Περὶ Αστρονομίας*] Exactis gentium ac populorum divisionibus, Deorum historiam fere semper aggrediuntur veteres Chronologi Christiani, quo non revera Deos, sed homines illos fuisse demonstrent, ipsosque esse longe posteriores veteribus istis Patribus, quorum Sacra meminit Scriptura. Ita Georgius Syncellus, qui statim subjungit *Θεῶν βασιλείαν* ex veteri Chronico, Symeon Logotheta et Cedrenus ex aliis Scriptoribus. Auctor denique Chronici Paschalis fusiorem quam caeteri hanc ipsam Numinum paganorum Historiam persequitur, cui illustrandae unus forte suffecerit Joannes Antiochenus, cujus excerpta habentur in Codice Regio, interim dum totus ille prodeat.

Pag. 64. 11. *Ανδουβάριος*] Symeon Logoth. Cedren. pag. 14. etc.

Pag. 64. 13. *Εκ τῆς φυλῆς τοῦ Σήμ*] Ita Logotheta et Cedrenus: at Raderus legendum censet *τοῦ Χάμ*, cujus Chus filius fuit.

Pag. 64. 14. *Τὴν Βαβυλωνίαν*] Cedrenus et Logotheta, *τὴν Βαβυλῶνα.* Nam Babylonia Ptolemaeo, Plinio, Marciano Capellae, et aliis, pars Mesopotamiae et Assyriae ita appellatur: quam Berosus, ut Auctor est Alexander Polyhistor apud Georgium Syncellum, *κεῖσθαι ἐπὶ τοῦ Τίγριδος καὶ Εὐφράτου ποταμοῦ μέσην* scribit. Caeterum Babylonis conditorem Nembrodum agnoscunt etiam

Augustinus lib. xvi. de Civitate Dei, Orosius lib. ii. cap. vi. Severus Sulpitius lib. ii. Hist. etc.

Pag. 65. 3. *Ἐπικληθεὶς*] *Ὑπὸ τοῦ πατρός.* Ecloge Hist.

Pag. 65. 19. *Τὸν παῖδα*] Legendum forte *τὸν πόδα*, ut referatur ad vocis *βέλος* etymon, nam *ὀξὺς* dicitur *celer*, *pernix*, quemadmodum notant Grammatici: ut apud Homerum, *ὀξὺς Ἄρης*, *ὁ ταχὺς* vulgo interpretantur. Joannes Antiochenus, *διὰ τὸ ὀξύτατον εἶναι·* Cedrenus vero et Logotheta, *διὰ τὸ ὀξυκίνητος εἶναι*, habent, quomodo hic emendandum censebat Seldenus in ii. syntagmate de Dis Syris cap. i. ubi Graeculorum ejusmodi originationes in vocibus Poenicis perstringit.

Pag. 66. 5. *Καὶ ἔσχεν*] Haec paullo aliter habentur in Ecloge Hist. *ἔσχε δὲ Κρόνος καὶ ἕτερον υἱὸν ὀνόματι Ἀφρων, ᾧ ἀπεκλήρωσε τὴν πρὸς Λιβύην γῆν, ὃς ἔγημε τὴν Ἀστυνόμην, γεννήσας ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Ἀφροδίτην.* Ita etiam Chron. MS. Logothetae, et Joannes Antioch.

Pag. 66. 6. *Φηαύραν*] *Φιλύραν* Joannes Antioch. et infra.

V 406 *Pag.* 67. 4. *Νῖνος*] Salian. an. mdcccxxxi. n. lv. lvi. et an. seq. n. iii.

Pag. 67. 10. *Κτίζει τὴν Νινεύη*] Euseb. lib. i. Chron. *Ninus condit civitatem Ninum in regione Assyriorum, quam Hebraei vocant Ninivem.* Vide Scaligerum in Notis ad fragmenta Graecorum Scriptor. pag. 43. et Henricum Valesium ad lib. i. Ammiani, Bochartum in Phaleco lib. i. cap. i. et lib. ii. cap. xx. Salianum, et alios passim.

Pag. 68. 1. *Θοῦρρας*] Salmasius in Plinium pag. 1235. Bochart. in Phaleco lib. ii. cap. iii. et alii.

Pag. 68. 2. *Ζάμης*] *Ζάμος ὁ τῆς Ῥέας ἀδελφός.* Joan. Antioch.

Pag. 68. 8. *Ἐλθὼν ἐν τῇ Θρᾴκῃ*] Lib. x. Recognit. Clem. cap. xxiv.

Pag. 68. 9. *Πρῶτον*] Sic emendavimus, cum editum esset *πρώτην*, ut et apud Cedrenum, apud quem sic legit Xylander In-
P 498 terpres, et Seldenus in Syntagm. ii. de Dis Syris p. 123. Sed cum Radero erravit Seldenus, dum *στήλην* columnam vertit: quae quidem vox apud Graecos recentiores vulgo statuam sonat, ut recte vertit Xylander, et quemadmodum in Gloss. med. Graecit. docemus.

Pag. 69. 14. *Βρούτιος*] Scriptorem hunc laudant pariter Eusebius in Chron. lib. i. p. 44. Georgius Syncellus pag. 344. Auctor Chronici rursum infra pag. 250. Quis ille porro, disquirunt Scaliger ad Euseb. pag. 205. et Baronius in Annal. Eccl. an. ii.

Pag. 69. 21. *Μαγείαν τοῦ μυσαροῦ σκύφου*] Infra de eodem Perseo: *ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τοῦ μυσαροῦ καὶ ἀθεμίτου σκύφου.* Addunt Logotheta et Cedrenus,

τῆς Μεδούσης· ubi Xylander: *foedoque Medusae scypho de Persis, quos maxime diligebat, arcanis magicis initians, etc. Poculum* vertit Raderus, qui haec ad λεκανομαντείαν refert. Sed cum haec clypeum Medusae imagine vel capite instructum spectent, videtur σκύφος hoc loco *scutum* seu *clypeum* sonare. Joannes Antiochenus ista sic effert: ἐδίδαξε δὲ καὶ πολλοὺς τῶν Περσῶν τὰς ἐπὶ Γοργόνος τελετάς.

Pag. 70. 3. Γοργόνης] De qua Euseb. in Chron. p. 17.

Pag. 70. 14. Δόγχῳ δρεπάνῳ] Forte λογχοδρεπάνῳ unica voce, quomodo edidimus: ita ut hic innuatur lancea falcata, quam ξίφος λογχοδρέπανον appellaverit, Hero vero δορυδρέπανον. Locus habetur in Gloss. med. Graecit. At Cod. Vatican. habet ut Raderus.

Pag. 70. 20. Καὶ τὸ ἐνεργῶς] Καὶ διὰ τὸ ἐνεργές. Sic praefert Cod. Vatic. atque ita emendavimus, tum etiam ex Symeone Logotheta et Cedreno pag. 22. Joan. Antiochenus, διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἐνεργείας.

Pag. 71. 2. Εκδοθεῖσαν] Quo templi Sacerdos esset. Logotheta et Cedrenus, καὶ ἱερείαν οὖσαν ἁρπάσας, etc. idque vox παραμένουσαν indicat, id est sacerdotem vel aedituam, νεωκόρον, quomodo aedituos suos παραμοναρίους vocarunt Christiani, uti docemus in utroque Glossario. Ita Cassandram in Apollinis aede apud Argos, Callithiam Piranthi, Hypermnestram Danai, et Athamantam Euristei filias sacerdotio functas scribunt Eusebius in Chronico, Georg. Syncellus, et alii. Apud Capitolinum in Pio, *Sacerdos femina Trallis* legitur. Infra in hoc Chronico de Silvia, ἱερὰ οὖσα τοῦ Ἄρεως. Vetus inscriptio: SEVERINAE. SACERDOTI. DIVAE. MARCIANAE. Apud Dionys. Halicarn. lib. VIII. aedis Fortunae muliebris θεραπεία data ταῖς νεογάμοις dicitur. Extant exempla alia.

Pag. 71. 12. Τὴν τύχην, etc.] Ita Agenor condita Gortyna, urbis Fortunam Καλλινίκην vocavit de nomine a se immolatae virginis, ut infra narratur. De Iconio, vide Glycam p. 140.

Pag. 71. 22. Ταρσὸν] Aliter de Tarsi nomine Chron. MS. Symeonis Logothetae: χρὴ εἰδέναι ὅτι Ταρσὸς ὠνόμασται τῇ τοῦ Βελλερέφοντος πτώσει ἐκεῖ φοιτήσαντος, καὶ κατὰ τὸν ταρσὸν πληγῇ τελευτήσαντος· ἢ τερσὸς, ἀπὸ τοῦ Ταύρου ὄρους, καὶ Τερσίαν καλεῖσθαι τὴν χώραν τὸ πρὶν, διὰ τὸ πρῶτον ἀνικμωθῆναι τοῦ κατακλυσμοῦ, ἐξυδατωθείσης τῆς γῆς. Τέρσαι γὰρ τὸ ἀναξηράναι λέγεται. Chronico Paschali concinunt Cedrenus pag. 22. v. Joannes Antiochenus, Zonaras lib. I. n. v. et Glycas. Tarsum a Tarso filio Javanis conditum scribit Josephus.

Pag. 72. 1. Κόρην ἀδαῆ] Hesychius: Ἀδὰ, ἄπειρος· ubi forte ἀδαῆ leg. item Ἀδὰ, ἢ ὀνόματι Παρθενόπη.

V 407 *Pag*. 72. 4. *Τὸν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ*, etc.] Aliter hunc locum scribunt Logotheta et Cedrenus: *καὶ τὸν Σαρδανάπαλον, καὶ τοὺς τοῦ γένους αὐτοῦ ἀπεκτονὼς*, etc.

Pag. 72. 8. *Εν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς μέρεσιν*] Circa Nilum, ubi Persicae illius aquis gaudent. Pausanias lib. I. Heliac. *Τὸ δένδρου δὲ ἡ Περσεία μόνον χαίρει τοῦ Νείλου τῷ ὕδατι.*

Pag. 72. 11. *Μηδίαν*] Sic emendavimus ex Cedreno, pro *Μήδων*.

Pag. 72. 14. *Σίλπιον*] Logotheta *Ἠλπιον*. Auctor infra, *Σήλπιον*.

Pag. 72. 19. *Τοῦ λεγομένου Δράκοντος*] Cedren. *Οῤῥόντου*. Logotheta, *Ορoντος*. Orontem Draconem etiam appellatum testatur Eustathius in Dionys. *ἄλλοι δέ φασιν ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ορόντην μετωνόμασεν, ὃ σημαίνει Ρωμαϊστὶ τὸν ἀνατολικόν*. Quod vero addit Auctor Chronici Orontem nunc *Ορισεν* appellari, spectare videtur eorum sententiam, qui *Orientem* etiam dictum volunt, in quibus est Hegesippus lib. III. et Isidorus lib. XIII. cap. XXI. unde facilis hic emendatio, si ex *Ορισεν* conficiatur *Οριενς*, quomodo appellatur a Lactantio lib. de Mortib. persec. n. L. Orontem, olim Ophitem dictum, de nomine filii Cambysis Regis Persarum in eo submersi cognominatum scribit Zonaras in Constantio.

Pag. 73. 12. *Παυσανίας*] De Pausania, apud quem haec revera non habentur, silent Logotheta et Cedrenus.

Pag. 73. 19. *Καὶ λογίσατο*] *Ελογίσατο*, restituimus ex Cedreno.

Pag. 73. 22. *Μέρος*] *Μέρως*, Logothetae et Cedreno. *Μέῤῥος*, Joanni Antiocheno.

Pag. 74. 10. *Ιώπολιν*] Logoth. et Cedrenus p. 21. haec et sequentia aliis verbis narrant.

Pag. 75. 9. *Ως Θεόφιλος*] De Iὸ silet Theophilus in libris editis ad Autolycum.

Pag. 75. 11. *Ο δὲ Ιναχος*] Cedren. p. 21. et Symeon Logotheta.

Pag. 76. 22. *Ην ἐβασίλευσεν*] Leg. forte *ἐκάλεσεν*.

Pag. 77. 11. *Κακεῖ ὀψινῇ*] Videtur legendum *ὀψινοῖ*.

Pag. 77. 20. *Γορτύναν*] Vide Stephanum in *Γόρτυν*, et ibi Holstenium.

P 499 *Pag*. 78. 5. *Διὰ τὴν Εὐρώπην*] Cedren. *πρὸς τὴν θυγατέρα Εὐρώπην*.

Pag. 78. 13. *Ην Ηρακλῆς*, etc.] Joannes Antiochenus et Cedren. pag. 18. hic conferendi

Pag. 79. 21. *Παλαίφατος*] An alius ab fabularum Interprete, apud quem nihil tale reperitur, et an Palaephatus, qui de Incredibilibus scripsit, qui ab Eusebio laudatur in Chronico lib. I.

p. 18. 19. vel is qui *Τρωϊκὰ* scripsit, quem laudat Stephanus? Sed de Palaephatis Scriptoribus consulendus Suidas.

Pag. 80. 6. *Ἐνθάδε*] Hoc epitaphium Jovis paullo aliter describit Chrysostomus Comment. in Epist. ad Titum: *ΕΝΤΑΥ-ΘΑ ΖΑΝ ΚΕΙΤΑΙ ΟΝ ΔΙΑ ΚΙΚΛΙΣΚΟΥΣΙ.* Joannes Antioch. *ΕΝΘΑ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΙΚΟΣ ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΚΑ-ΛΟΥΣΙ.*

Pag. 81. 15. *͵αχπ'*] Excerpta MSS. Joannis Antiocheni in Cod. Reg. *ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος ἡμέρας ͵δυοζ'. ὡς εἶναι ἔτη ιβ', καὶ ἡμέρας ϛζ'. Οὔτε γὰρ εἴδησαν τότε Αἰγύπτιοι, ἢ ἄλλοι τινὲς ἐνιαυτὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐνιαυτοὺς ἐψήφιζον, οἱ δὲ τὰς περιόδους τῆς ἡμέρας· οἱ γὰρ τῶν ιβ' μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξ ὅτου ἐπενοήθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν.*

Pag. 83. 15. *Ὁ Παλαίφατος*] Laudatur etiam hoc loco apud Joannem Antioch. Verum neque haec habentur apud Palaephatum editum.

Pag. 83. 17. *Σώσεις*] *Σώσης*, Joann. Antioch.

Pag. 83. 19. *Θοῦλις*] Symeon Logotheta et Cedren. *Θοῦλης.* Joann. Antioch. *Θουάχης.*

Pag. 84. 4. *Ταῦτα δὲ*] Haec aliter habentur apud Joannem Antioch. *Σύμφυτα πάντα καὶ εἰς ἓν ἰόντα, οὗ κράτος αἰώνιον.* In Chronico vero MS. Logoth. *σύμφυτα δ' εἰσὶ ταῦτα, ὧν κράτος αἰώνιον· ὤκεσι ποσὶ βάδιζε, θνητέ, ἄδηλον διανύων βίον.*

Pag. 84. 6. *Διανοιῶν*] Cedren. et Logoth. *διανύων.*

Pag. 84. 16. *Σέσωστρις*] De quo prae caeteris copiose agit Joan. Marshamus in Chronico Canone Aegyptiaco pag. 239. 352. et seqq. *Σώστρις* habet hoc loco et infra Joan. Antioch. V 408

Pag. 85. 1. *Μεταναστὰς*] Aut legendum *μεταναστεύσας*, aut delenda vox *ποιήσας*. Vide Henr. Valesium ad Ammian. p. 419. I. edit.

Pag. 85. 7. *Ἡρόδοτος*] A Sesostri devictos Scythas habet Herodotus lib. II. De caeteris quae hic narrantur silet.

Pag. 85. 8. *Ὃς*] Delenda haec vox. Similia habent Symeon Logotheta et Cedrenus.

Pag. 85. 17. *Ἣν φῶς*] Haec eadem verba descripsere Symeon Logotheta in Chron. MS. et ex eo Cedrenus et Suidas in v. *Ἑρμῆς*, post S. Cyrillum: quae cum in edit. Raderi depravata haberentur, ea emendavimus uti habentur apud eosdem Joannem Antiochenum, Logothet. et Cedrenum, hic duntaxat observatis variis lectionibus, descripta prius veteri Inscriptione, quae prima Trimegisti verba utcunque spectat, ex Codice Regio, ne posteritati pereat.

Εν ἔτει ͵ϛ^ω ϡ^ω κγ^ω, Ινδικτ. ή, Μαρτίου κθ' ἡμέρα παρασκευῇ μεγάλῃ, ἦλθεν ὁ Βασιλεὺς ὁ μακαρίτης κύριος Μανουὴλ ἐν τῷ λιμένῃ τῶν Κεγχρεῶν, καὶ τῇ κ' Απριλλίου ἤρξατο ἀνακαθαίρειν καὶ ἀνοικοδομεῖν τὸ Εξαμίλιον, ὅπερ ἔνι τὸ μῆκος οὐργυιὲς γ^ω. Ανέστησε δὲ πύργους ἐπ' αὐτῷ ρνγ'. Ευρέθεισαν καὶ γράμματα ἐν μαρμάρῳ λαξευτὰ κατὰ τὸ μέρος τὸ ἐν τῇ Ελλάδι λέγοντος οὕτως· ΦΩΣ. ΕΚ. ΦΩΤΟΣ. ΘΕΟΣ. ΑΛΗΘΗΝΟΣ. ΕΚ. ΘΕΟΥ. ΑΛΗΘΗΝΟΥ. ΦΥΛΑΞΗ. ΤΟΝ. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ. ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΝ. ΚΑΙ. ΤΟΝ. ΠΙΣΤΟΝ. ΑΥΤΟΥ. ΔΟΥΛΟΝ. ΒΙΚΤΟΡΙΝΟΝ. ΚΑΙ. ΠΑΝΤΑΣ. ΤΟΥΣ. ΕΝ. ΕΛΛΑΔΙ. ΟΙΚΟΥΝΤΑΣ. ΤΟΥΣ. ΕΝ. ΘΕΩι. ΖΩΝΤΑΣ. Hisce sequentia subduntur: *Εν ἔτει ͵ϛ^ω ϡ^ω νε^ω Ινδικτ. ί κατὰ μῆνα Δεκέμβριον ἐχαλάσθη τὸ Εξαμίλιον παρὰ τοῦ Αμηρὰ τοῦ Μουράτπεκη, ὅπερ ἀνῳκοδομήθη πρὸ χρόνων τριῶν παρὰ τοῦ ἐν Βασιλεῦσι μακαρίτου κυρίου Κωνσταντίνου Δεσπότου ὄντος ἐκείνου τότε.* Haec obiter.

Pag. 85. 18. *Καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς*] Raderus addit, *καὶ νοὸς φωτεινός.* Suidas vero *νοὸς* expungit. Cedrenus, *καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοῦ αἴτιον, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ τούτου ἑνότης.* Joannes Antioch. *καὶ οὐδέ ἐστι ἕτερον πλὴν ἡ,* etc. quae postrema verba perperam scripta erant apud Raderum, *ἢ τούτου ἐν ᾧ τῆς ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὤν.* Deinde, *καὶ πνεύματι πάντα περιέχει.* Rader. *ἅπαντα περιέχει·* uterque perperam. Mox, *καὶ πάντα ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν ἑαυτῷ·* ita Logoth. et Cedren. Joannes vero Antioch. *καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν καὶ ἐν τούτῳ ἐστί.* Raderus, *καὶ πάντα ἐν αὐτῷ καὶ ὑπ' αὐτόν ἐστιν.* Apud Suidam pro *πεσών*, male *παῖς ὢν* editum est. Rursum, *τὸ ὕδωρ ἐποίησεν·* ita Rader. Cedr. et Suid. At Logoth. habet *ἐπέδειξεν.*

Pag. 86. 5. *Καὶ ταῦτα εἰρηκὼς*] Aliter etiam haec habentur apud Logoth. et Cedren. *οὕτως εἰπὼν ὁ Ερμῆς, ηὔξατο· Ορκίζω σε οὐρανὲ τοῦ μεγάλου ἐργάτου τὸν μονογενῆ Λόγον αὐτοῦ, ἵλεως ἔσο.* Suidas, *Ορκίζω σε, οὐρανὲ Θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον· ὁρκίζω σε φωνὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα τὸν πάντα κόσμον ἐστηρίξατο· ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ μονογενοῦς Λόγου, καὶ τοῦ πατρὸς τοῦ περιέχοντος πάντας· ἵλεως, ἵλεως ἔσο.* Joannes Antioch. *αὐτοῦ Λόγου, καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ περιέχοντος πάντα.*

Pag. 86. 16. *Νάχωρ*] Joan. Antioch. *ὁ καὶ Καραχῶ.*

Pag. 86. 19. *τλθ'.*] Sic emendavit Raderus, cum Scaligeri editio perperam praeferret *τξβ'.*

Pag. 87. 3. *ρκθ'.*] Emendat vir doctus, *ρϛα'·* et pro *ση'*, *σο'*, ex pag. 49. c. quo loco scribitur Nachor vixisse annos CCLXX.

P 500 *Pag.* 87. 4. *Θάρα*] *Θάῤῥα*, Epiphan. et Suidas.

Pag. 87. 6. *Ελληνισμὸς*] Haec, quae descripta sunt ex Epiphanio haer. 1. usque ad voces, *Ιουδαϊσμὸς μετέπειτα*, desunt in Cod. Holstenii.

Ibid. Σερούχ] Vide Petavium ad hunc locum Epiphanii n. vi.

Pag. 88. 2. Ἀγαλματοποιΐας] Epiphan. ibid. n. vii.

Pag. 89. 2. Ἀβραὰμ Χαλδαῖος] Has duas lineas, quae sunt ex Chronico Eusebii, expungit Cod. Holstenii. Quoto vero anno mundi genitus sit Abraham, prae caeteris expendit Petavius lib. ix. de Doctr. temp. cap. xviii.

Pag. 89. 8. νθ'.] Numeros qui hunc in editione Raderiana excipiunt, post ea quae Nachor avum Abrahae spectant, reposuimus et emendavimus ex Cod. Holstenii.

Pag. 90. 1. Περὶ Μελχισεδὲκ] Quae hic describuntur de V 409
Melchisedec, usque ad verba ἀγαθῶν μηνυτὴς, desunt in Codice Holstenii: de quo quidem Melchisedec similia fere habentur apud Epiphanium in haeresi Melchisedecianorum n. i. in Tractatu apocrypho, qui Athanasio perperam adscribitur, apud Symeonem Logothetam in Chron. MS. Cedrenum, Glycam, Suidam, et alios. Vide quae de illo congessit Salianus anno mundi ii. mcxviii.

Pag. 91. 17. Εἰς Σαλὴμ πόλιν] De qua Glycas p. 184. et idem Salianus an. ii. mcccxcviii. n. iii.

Καὶ ἀπεικάζοντες] Beda in Chron. *His temporibus primum templa constructa, et quidam principes gentium tanquam Dii sunt adorati.*

Pag. 101. 15. Σχόλιον] Hoc scholium usque ad voces τοῦ ὅρκου, omittitur in Cod. Holstenii.

Pag. 110. 19. Πειρασμοὶ] Vide Salianum an. ii. mccccxcix.

Pag. 115. 14. Τὸν Μωυσῆν] Qua aetate vixerit Moyses disquirit Joan. Marshamus in Canone Chronico Aegyptiaco pag. 4. praeter Salianum, Torniellum, et alios.

Pag. 116. 19. Τούτῳ τῷ ἔτει] Vide Salianum an. ii. ccccxcii. n. i.

Pag. 116. 2. Πελμανεθὴς] De quo idem Marshamus pag. 306. Salianus anno ii. mcdxxxviii. et alii.

Pag. 116. 10. Δευτέρῳ ἔτει] Falli hoc loco Auctorem Chronici contendit idem Salianus anno ii. mcdlxv. n. i.

Pag. 116. 19. Κτίζει τὴν Ἑρμούπολιν] Vide eundem Salian. an. ii. mcdxciv. et in scholiis, et Marshamum p. 136. ubi etiam de hoc bello Mosis Aethiopico, quod attigit praeterea Zonaras.

Pag. 117. 11. Ἀρτάβανος] Apud Euseb. lib. ix. de Praeparat. Evangel. pag. 151.

Ibid. Εὐπόλεμος] Quem non semel laudat Clemens Alexandrinus, ut infra monemus.

Pag. 117. 15. Ἐκ τοῦ Ἀβραὰμ] Salianus an. ii. mdiv. n. x.

Pag. 118. 1. Τούτῳ τῷ ἔτει] Ex Eusebio lib. i. p. 18.

Pag. 118. 8. Ἀμρὰμ] Idem Salianus an. ii. mdxxii. errare observat Auctorem Chronici, quod in an. lxii. Mosis mortem Amrami consignet, et quod illi cxxxvii. annos tribuat, errore

inquit, amanuensium, qui ροζ' pro ρλζ' scripsere. Nam cum ante posuerit Mosem natum anno patris LXXV. si illis adjungantur LXII. quos nunc Mosi tribuit, efficientur CXXXVII. quot habet Scriptura.

Pag. 118. 13. *Μωυσῆς θεοφανείας*] Idem Salian. an. II. MDXLIII. n. XXIII. XXX.

Pag. 118. 16. *Ἰουδαϊσμὸς*] Georgius Syncellus: *Ἰσραηλῖται κοινῶς λέγονται πάντες οἱ ἐκ τῶν ιβ' φυλῶν, κατ' ἐξοχὴν ἐκ τοῦ πατρὸς Ἰσραήλ. Ἰουδαῖοι δὲ, ὅτι τῶν λοιπῶν διαφθαρεισῶν, οἱ τοῦ Ἰούδα διεφυλάχθη φυλή.*

Pag. 119. 2. *Περὶ τούτων τῶν αἱρέσεων*] Vide Scaligerum ad Graeca Eusebii. pag. 411.

Pag. 119. 5. *Ἐν τῇ ἐρήμῳ*] Euseb. *Moyses in deserto praeest genti Judaeorum.* Vide Syncellum p. 122.

Pag. 133. 6. *Πηγαὶ δέκα*] Vide Glycae Annales p. 151. Theodorum Prodromum, et Nicephorum Xanthopulum in lib. Exodi.

Pag. 133. 8. *Θάνατον*] Hanc vocem delet Cod. Holstenii, et delendam docet numerus β' praefixus.

Pag. 138. 13. *Τούτῳ τῷ*, etc.] Hunc locum expendit Petavius in Auctario lib. VIII. cap. IV. cap. III.

Pag. 141. 7. *Ψον-θομ-φαγθῆ*] Vide quae de hac voce attigimus in Notis ad Zonarae Annales pag. 6. praeterea Athanasium Kircherum in Prodromo Copto cap. V. et Stephan. *Le Moine* to. II. Sacror. Varior. pag. 130.

Pag. 141. 17. *Ἀαρὼμ*] Salianus an. II. MDXLIX. Mirum, inquit, hoc anno qui est sextus ab Exodo, in Chronico Alexandrino poni primum annum Pontificatus Aaronis, qui est revera quintus. Idque non minus absurdum est, quam Eleazarum decimo octavo Egressionis factum esse Pontificem, ut in eodem Chronico habetur, utique errore utrobique in numeros illapso. Nam Aaron, cui ille successit, XXXIX. sui Pontificatus e vivis abiit, Exitus autem quinquagesimo. Sed quae de Eleazaro anno Exodi XVIII. hic perperam intrusa erant, post annum XL. ex Holstenio reposuimus.

Pag. 143. 20. *Ἦν Ἀρχιερεὺς*] Hanc lineam delet Cod. Hol-
V 410 stenii.

Pag. 145. 7. *Ἔτη λβ'*] Gothonieli, seu Othonieli XXXII. tantum annos tribuit, cum Scriptura XL. adscribat, quia illi VIII. servitutis sub Rege Mesopotamiae annos detrahit. Vide Salianum an. II. MDCI. n. II.

Pag. 147. 6. *Δεβωῤῥα*] Aliis *Debbora.* Quippe varie hoc
P 501 nomen efferri observat Cotelerius in Not. ad Constitut. Apostol. lib. VIII. cap. XX. An vero illa revera Judex Israëlis fuerit, disquirit Salianus an. II. MDCCXXIII.

Pag. 147. 19. *Τὸ Ἴλιον*] Ex Eusebio, ubi Scaliger, et Salian. an. II. MDCCXXXVII.

Pag. 148. 11. *Δώδεκα μυριάδας*] Infra *δυοκαίδεκα.*

Pag. 148. 16. *Κύζικος*] Ex Eusebio, ubi idem Scaliger. pag. 46. et 74.

Pag. 148. 19. *Τύρος*] Ex eod. Eusebio, ubi Scaliger, qui locum sat pluribus expendit. Vide eundem in Notis ad fragmenta Graecor. Scriptor. p. 29.

Pag. 151. 15. *Ἐσσεβὼν*] Idem qui *Ἀβαισὰν*, vel *Ἐβεσὰν*, in Veteri Testamento dicitur, *Ἀβαιθὰν* Clementi Alexandr. *Esebon* Eusebio in Chron. *Esbon*, Mariano et Nicephoro. Vide Scalig. ad Euseb. et Salianum an. II. MDCCCLV.

Pag. 151. 19. *Λαβδὼν*] Cod. Holstenii, ut et LXX. Interpretes, et Africanus apud Syncellum, *Ἀβδών*. *Labdon* Eusebius: *Λαμβδὼν* Nicephorus. Vide eundem Scaligerum, et Salianum anno II. MDCCCLXXII. n. I.

Pag. 152. 3. *Τὸ Ἴλιον ἥλω*] Idem Scaliger pag. 53. de anno excidii Trojae agit, ut et in libris de Emendat. tempor. non uno loco: praeterea Petavius, Seldenus ad Marmora Arundeliana, Salianus an. II. MDCCCLXXI. et alii Chronologi.

Pag. 155. 10. *Σαμουὴλ*] Hoc loco Samuel inter Pontifices refertur, ut et a Syncello, qui Achitabo successisse eum vult. At Seldenus lib. I. de Success. in Pontific. Hebr. cap. III. negat fuisse Pontificem, sed et neque Pontificatus capacem contendit. Hunc adi, si tanti est, et Salianum an. II. MDCCCCXII. II. MDCCCCXL. II. MDCCCCLX.

Pag. 155. 12. *Ἀχιμελὲχ*] Qui Eusebio *Abimelec*, ubi consulendus Scaliger. Infra *Abimelec* etiam nominatur ab Auctore Chronici.

Pag. 156. 10. *Ομηρος*] Ex Eusebio pag. 20. ubi Scaliger, cui adjungendi Mich. Glycas, Seldenus ad Marmora Arundeliana, Leo Allatius de patria Homeri, et alii passim.

Pag. 157. 1. *Ὅθεν καὶ Ἱερουσαλὴμ*] De notatione vocis *Jerusalem*, legendi Andreas Masius in x. Josue pag. 178. Salianus an. II. MCXVIII. n. 35. et seqq. etc.

Pag. 157. 11. *Ἀβεδεδὼν*] De hoc Abededone multa commentatur vir eruditus Joan. Bapt. Cotelerius ad lib. VI. Constit. Apost. p. 259.

Pag. 158. 11. *Πῶς συνίστη ὁ ψαλτὴρ*] Vide Gloss. med. Graecit.

Pag. 159. 21. *Ἐν ταῖς παραλειπομέναις*] Ita hanc vocem feminino genere usurpat fragmentum ex Josepho Christiano editum a Cotelerio ad Canones Apostol. pag. 339. quem praeterea consule pag. 338.

Ἐτῶν μ'.] Sic Rufinus in versione edita Josephi, licet Graeca Editio *π'* praeferat. Vide eundem Cotelerium ad lib. II. Con-

stit. Apost. cap. I. ubi in MSS. Codd. ejusdem Ruffini, LXXX. haberi annotat.

Pag. 168. 7. *Νεὼν*] De anno conditûs templi Salomonici egere Chronologi: prae caeteris vero Scaliger de Emend temp. lib. V. p. 380. et ad Eusebium, et Petavius lib. IX. de Doctr. temp. cap. XXXII. et XXXIII.

Pag. 168. 10. *Καὶ συνάγεται*] Conferendus Eusebius in Chron.

Pag. 168. 14. *Οὐαφρῆς*] Successor Psammitichi, de quo idem Eusebius, Syncellus, Auctor Collectionis Historiar. et alii: qui Ophrias Jeremiae, *Απρίης* Herodoto dicitur.

Pag. 168. 16. *Εὐπόλεμος*] Haec de Vafre refert Clemens Alexandrinus lib. I. Strom. ex Alexandro Polyhistore p. 332.
V 411 Eupolemi vero Chronographiam et lib. de Judaïcis Regibus alibi laudat.

Pag. 168. 19. *Τὸν Βαροὺχ*] Legendum *Σαδὼκ* observat Seldenus lib. I. de Success. in Pontif. Hebr. cap. IV. pag. mihi 251.

Pag. 169. 1. *Θείραμος*] Edit. Scalig. *Χείραμος*. *Εἴραμος* Clementi Alexandr. lib. I. Stromat. pag. 325. *Ἱέρομος* Theophilo lib. III. ad Autolycum, *Εἴρωμος* Josepho, et in Synagoge Historiar. Scaligeriana p. 397. Hieromum vero Salomoni admodum familiarem fuisse testatur idem Theophilus, qui de illius filia Salomoni nupta nihil tradit, ut nec Tatianus editus, quod duntaxat habet Clemens Alexandr. Sed is complura alia scripsit, ut idem Clemens testatur lib. III. Strom. Multa porro de hoc Iromo caeterisque Tyri Regibus commentatur ex veteri Scriptore *περὶ Φοινίκων ἱστορίας*, Auctor *Εκλογῆς ἱστοριῶν*, in Cod. Reg. II. MCDXXXI. fol. 79. Vide Scaliger. in Notis ad Fragm. Scriptor. Graecor. p. 28. 29. 33. et in Prolegom. de Emendat. temp. p. 38. et V. C. Huetium de Demonstrat. Evangel. p. 162. I. edit.

Pag. 169. 4. *Ααρὼν*] Seldenus loco laudato: *Quid loci hic Aaroni Pontifici? trajectio, puto, est simul cum defectu verborum. Lego, Εβραίων Αρχιερεὺς ἀπ' Ααρὼν η' Σαδώκ· προεφήτευσε Ναθὰν*, etc. Hebraeorum summus Pontifex ab Aarone VIII. Zadoc. Prophetavit Nathan, etc. *Nam Auctori Chronici in recensione sua numerali, Heli quartus est, et qui Zadoci tempora proxime sequitur, nonus. Zadocus igitur octavus est in illiusmodi recensione, tametsi in Fastis illis etiam Pontifices decem, sed in numerandi rationem ibi non recepti, Zadocum praecedant. In Eleasaridum autem stirpe Zadocus erat Uzzi Pontificis atnepos, etc.* Sic tamen Eusebius in Chron. *Prophetavit Sadoch, Achias Silonites, Sameas*, ubi consulendus Scaliger. Hanc autem integram *περιοχὴν* omittit editio Scaligeri.

Pag. 169. 17. *Καὶ Εὐστάρτῃ*] Leg. *Ἀστάρτῃ*, ex LXX. III. Reg. cap. XI. 7. 33. de qua copiose prae caeteris egit Seldenus in Syntagm. de Dis Syris. P 502

Pag. 170. 16. *Μετὰ τελευτὴν*] Ex Eusebii Chron.

Pag. 170. 21. *Διὰ τὸ ἐκ φυλῆς*] Ex eodem Euseb. ubi Scaliger.

Pag. 171. 13. *Ἱεροβοάμ*] Exhinc in Cod Vaticano, quod etiam observatum in editione Scaligeri, Reges Israël et Reges Juda distinguuntur in columnis parallelis usque ad Olympiadem v. caeteris Olympiadibus secundae columnae adscriptis: quod in editione Raderiana nec Regia servari potuit, propter latinas versiones graecis adjunctas. Quo tamen secerneretur utraque Regum series, singulos principatus horum nominibus in marginibus adscripserat antiquarius Cod. Augustani, prout in editione Raderi et hac regia describuntur.

Pag. 171. 15. *Βηθλεέμ*] Leg. *Βεθήλ*, ut recte adnotat Raderus. Facile porro haec duo nomina confundere Librarios probat Cotelerius ad Constitut. Apost. Cod. Vatican. *ἐμβηθλεέμ* unica voce legit.

Pag. 171. 11. *Σαμαίας υἱὸς Βαλαμεὶ*] Infra, *Ἐλαμεί*. Collectio Historica Scaligeriana: *Σαμέας υἱὸς Ἀμαμεί*.

Pag. 172. 1. In marg. *ὁ Δηθ*] Unica legendum voce *Ὀδήθ*, uti edidimus, recte monet supra laudatus Cotelerius ad lib. IV. Constit. Apost. cap. VI. ubi de nomine illius Prophetae erudite, ut solet, commentatur.

Pag 172. 19. *Ἄνω πρὸς Ἀχίαμ*] Idem fere valet hoc loco *ἄνω*, quod *ἐπάνω* apud recentiores Graecos. Vide Gloss. med. Graecit. in hac postrema voce.

Pag. 172. 20. *Καὶ ἐξολοθρευθήσεται*] LXX. *καὶ ἐξολοθρεύσω Ἱεροβοὰμ οὐροῦντα πρὸς τοῖχον*, id est *Disperdam de Hieroboam usque ad canem.*

Pag. 173. 19. *Ὁ ἐν Βεθὴλ*] Scal. *Βαιθήλ*.

Pag. 174. 19. *Υἱὸς Ραχία*] Ita Scalig. At Seniores *Ἀχιὰ* legunt III. Reg. xv. 27. Sic etiam mox in Chron.

Pag. 175. 20. *Ἀχιμελὲχ*] Hujus Pontificis sub Rege Asa, neque in sacra, neque in prophana veterum Historia mentionem occurrere, praeterquam in Chronico Eusebiano, et in aliquot Chronologis recentioribus, observat Seldenus lib. I. de Success. in Pontif. Hebr. cap. IV.

Pag. 176. 13. *Ἰοδὴθ*] Scal. *Ἰουδὴθ*. Infra hic *Ἰωδὴθ* dicitur.

Pag. 180. 11. *Ἰθωβάλου*] Qui *Ἰεθεβαάλ*, III. Reg. cap. XVI. 31. *Εἰθώβαλος* vero dicitur Josepho, et in Collectione Historiarum Scaligeriana pag. 398. de quo consulendus idem Scaliger in Notis ad Fragmenta Graecorum Scriptorum p. 29. 33. V 412

Pag. 186. 14. *Ἰωδαὲ*] Ex Eusebio, ubi recte ait vixisse

νον, ἐκ τοῦ παραυσέντουϊν, ὃ λέγεται τὸ παραμένειν. Ita etiam Chron. ab Adamo ad Anastasium.

Pag. 211. 4. *Βηργίλιος*] Lib. VII. Aeneid.

Ibid. *Ἀπολλώνιος*] Quis ille Apollonius, qui res Romanas persecutus sit, ut et Silvius, qui hic laudantur, plane incertum manet, cum eorum, nisi fallor, quispiam alius Scriptor meminerit. Apollonium Aphrodisiensem rerum Caricarum scriptorem memorat Suidas. Alium Apollonium laudat Stephanus de Urbib. alios alii.

Pag. 211. 7. *Εἰς βουρδῶνας*] Nescio an Scriptor alius id tradiderit.

Pag. 211. 9. *Θαμούλιος*] Leg. *Ἀμούλιος*, ut lin. seq. *Σιλβία*, pro *Ηλία*, tametsi ita praeferat Cod. Vat.

Pag. 211. 17. *Λύκαινας*] Aliter Dionysius Halicarn. lib. I. de Faustuli uxore: *ἡ δημοσιευούσῃ ποτὲ τὴν τοῦ σώματος ὥραν, οἱ περὶ τὸ Παλάντιον διατρίβοντες ἐπίκλησιν ἔθεντο Λοῦκαν. Εστι δὲ τοῦτο Ελληνικόν τε καὶ ἀρχαῖον ἐπὶ ταῖς μισθαρνούσαις τὰ ἀφροδίσια τιθέμενον, αἳ νῦν εὐπρεπεστέρᾳ κλήσει ἑταῖραι προσαγορεύονται.* Ita alii.

Pag. 212. 16. *Φαυστολόγου*] Leg. *Φαυστούλου*, vel *Φαυστύλου*, ut habet idem Dionysius.

Pag. 212. 20. *Εν τοῖς συμποσίοις λεγομένοις Φιλικοῖς*] Quibus verbis intelliguntur ea convivia quae *Caristia*, et *Cara cognatio* dicuntur Latinis, quae quidem ad parentum et affinium sepulcra fieri solebant, ut pridem a nobis observatum in Gloss. med. Lat. in v. *Festum S. Petri Epularum:* de quibus prae caeteris agit Epiphanius in Ancorato cap. LXXXVII.

Pag. 213. 4. *Λικίννιος*] Licinius Macer, quem inter Annalium Scriptores recenset Dionysius Halicarn. non semel, ac laudant Plinius lib. IV. sect. III. et V. et Macrobius lib. I. cap. X. et XIII.

Pag. 214. 6. *Ἀλλὰ καὶ βιβλίον*] Vide Georgium Syncellum pag. 200. Salianum an. III. MXXII. n. XCII. et Michaelis Glycae Annales p. 182. et 183. ubi multa de ejusmodi libris Salomonis.

Pag. 215. 6 *Σοβνὰρ*] Qui mox, ut et aliis, *Σοβνᾶς*. Vide Seldenum lib. I. de success. in Pontif. Heb. cap. V. pag. mihi 278.

Pag. 216. 7. *Ἀδράχ*] Omittitur in Edit. Scalig. Apud Esaiam XXXVII. 38. *Ασαράχ*, libro autem IV. Reg. cap. XIX. 37. *Νεσεράχ* appellatur.

Ibid. *Τὸν Πάτραρχον αὐτοῦ*] Ex eod. Esaia, ubi vox *Πάτραρχος*, pro *Θεὸς πάτριος* videtur posita.

Pag. 218. 6. *Εἰσελθεῖν εἰς τὸ αὐτοῦ παλάτιον δίχα τοῦ σχήματος*, etc.] Quod deinceps obtinuisse docet Chrysostomus Homil. in I. ad Corinth. XXVI. *οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων χωρὶς ζώνης*

καὶ χλανίδος τολμήσειεν ἂν φανῆναι τῷ τὸ διάδημα ἔχοντι· ubi viri docti *χλαμύδος* emendant. Infra: *τὸν ἄρχοντα τῷ. Βασιλεῖ προσιόντα, τὸ τῆς ἀρχῆς σύμβολον ἔχειν δεῖ.* Vide Theodor. Marsilium ad Suetonii Vespasianum cap. IV.

Pag. 218. 9. *Σουετώνιος*] In libro forte quem is scripsit de Re vestiaria, seu *περὶ ἰδεῶν ἐσθημάτων καὶ τῶν ἄλλων οἷς ἀμφιέννυνται*, uti laudatur a Suida in illius vita, ubi caetera ejus V 414
opera recenset, quorum etiam alii Scriptores meminerunt.

Pag. 218. 16. *Ἀσσάρια ξύλινα*] Ex Euseb. Chron. lib. I. ubi Scalig. Vide Suidam in *Ἀσσάρια*.

Pag. 219. 8. *Πρισθεὶς*] Salian. an. III. MCCCXL. n. XXX. et P 504
seqq. ubi de genere mortis Esaiae, et aqua Siloani, ex Scriptoribus.

Pag. 220. 15. *Καταστήματι*] Sic infra, ubi de Anco Martio, quem *morbo periisse* scribit Euseb. lib. I. Chron. ex versione Hieronymi, ut de Hierone Syracusano Lucianus, *νοσῶν ἐτελεύτα*, quod idem valet ac, *sua morte defunctus est*, uti loquuntur Seneca, Tranquillus, Firmicus, et alii: *ἰδίῳ θανάτῳ*, ut Ptolemaeus lib. IV. Tetrabibli, Euseb. lib. I. de Praepar. Evang. et Auctor Paschalis ubi de Tiberio. Est autem *κατάστημα*, corporis compositio, quomodo lib. III. Maccab. *εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχὼς*, et apud Clement. Alexandr. *κατάστημα σαρκὸς εὐσταθές*. Galenus apud Hippocratem ait *κατάστημα* esse *τὸ οἷον καταστήριγμα, καὶ ἀπόσκεμμα.* Aliis, *naturalis habitus* exponitur.

Pag. 221. 16. *Σαμαίου*] De cujus nomine multa et erudite commentatur Cotelerius ad Constit. Apostol. p. 221.

Pag. 224. 1. *Παρ' Ἑβραίοις*] Haec et sequentia usque ad *καὶ Σοφονίας*, desunt apud Scalig.

Pag. 225. 6. *Καὶ Ἱερεμίας*] Has voces omittit Codex Holstenii, ut et editio Scaligeri.

Pag. 225. 18. *Μῆνας γ'.*] Vide Scaliger. ad Euseb. p. 86.

Pag. 228. 8. *Φορτομανείμ*] Seniores *Φορτομμίν*· Theodotion, *Φορτομμίμ*. Vox Chaldaïca, quae *ἐκλέκτους* sonat.

Pag. 229. 1. *Ἀμερσὰδ*] Infra *Ἀμελσὰδ*, Seniores *Ἀμελσάλ*.

Pag. 229. 9. *Καὶ ἐκ τέλους*] Seniores *καὶ κατὰ τὸ τέλος*.

Pag. 238. 18. *Καὶ αὐτοῦ*] *Καὶ ι' αὐτοῦ.* Ita vir doctus legendum censebat.

Pag. 255. 18. *Φιλίππου*] Ita Cod. Vatican. Sed legendum *Φινίππου*, ut est apud Clement. Alexandr. seu *Φαινίππου*, ut apud Euseb. in Chron. lib. I. pag. 29. et lib. II. pag. 125.

Pag. 258. 2. *Καὶ ἡ ταγὴ αὐτοῦ ταγὴ*] LXX. *Καὶ ἡ ἑστιατορία αὐτοῦ διὰ παντὸς ἐδόθη αὐτῷ ἐξ οἴκου τοῦ Βασιλέως λόγον ἡμέρας ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.* Vide Gloss. med. Graecit. in *ταγή*.

Pag. 263. 3. *Τῷ Ἀμβακοὺμ*] Vide Salianum anno III. MCDLXXIII. 3.

Pag. 266. 2. *Κῦρος*] Ex Eusebii Chron. lib. I. et II. ubi Scaliger.

Pag. 267. 3. *Σιμωνίδης*] Vide Scaliger. ad Euseb. p. 93. ubi et de Chilone, Pythagora, Xenophane, Thalete, Theognide, Pherecyde, et aliis viris illustribus, quorum Chronici Scriptor ex Eusebio meminit, de quibus etiam copiose suis locis commentatur Salianus.

Pag. 268. 10. *Ο ἐξ Αμύου*] Leg. *Εξαμίου*, uti edidimus ex Eusebio, ubi Scaliger, et ex Syncello p. 213.

Pag. 269. 15. *Τόμυρις*] Ex Eusebio, ubi Scaliger.

Pag. 270. 9. *Καμβύσης*] Ex Euseb. ubi adeundus idem Scaliger.

Pag. 270. 10. *Ο δὲ αὐτὸς*] Eadem aut similia habet Eusebius lib. I. Chron. p. 13. ut et Georgius Syncellus ex eodem Polyaeno Atheniensi, cui *Αμενῶφθις* dicitur p. 151.

Pag. 270. 20. *Ετους δευτέρου Δαρείου*] Ex Eusebio pag. 129. ubi Scaliger.

Pag. 271. 15. *Κλήμης*] Ex Eusebio lib. I. p. 30. ubi Clementis locus adducitur, ex pag. 331. edit. Paris.

Ibid. *Ο ἐν τῷ πρώτῳ*, etc.] Scalig. delet *ὁ*· delet etiam vocem *καὶ Αἰγυπτίων*, quam habet Eusebius. Infra, *καὶ ταῦτα μέν*. Scalig. *κατὰ ταῦτα*.

Pag. 272. 14. *Αρμόδιος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger.

Pag. 274. 4. *Ελλάνικος*, etc.] Ex Eusebio, ubi idem Scaliger.

Pag. 274. 14. *Δέον ἐν συντόμῳ*] Quae deinceps Paschali suo de Prophetis Scriptor inseruit, quo Christi *οἰκονομίαν*, seu *dispensationem*, ab iis praedictam fuisse ostenderet, desumpta sunt ex Dorotheo, auctore dubiae prorsus fidei, ut animadverterunt pridem Baronius, Possevinus, Huetius, Binius, et alii viri eruditi, cujus Graeca hactenus desiderabantur: quae, nec-
V 415 dum tamen omnia, ex hocce Paschali possunt suppleri, cum Latina duntaxat versio, quam Musculi esse aiunt, in Bibliotheca Patrum habeatur to. VII. edit. an. MDCXLIV. Priorem enim Dorothei non vidi. Quis autem hic Dorotheus Martyr, et qua aetate vixerit, docet prologus ad illius Tractatum de LXX. Apostolis: ex quo docemur, si Scriptori fides danda, in Graecis ac Latinis literis apprime fuisse versatum, et post mortem Diocletiani et Licinii Tyri factum Episcopum, ad Juliani Parabatae tempora vitam produxisse, tandemque, cum subinde illius persecutionem defugeret, in urbe Odysso ab illius ministris comprehensum, variisque tormentis vexatum, in ipsis suppliciis vitam exuisse annos natum CVII. Ita alius fuerit (si quidem is unquam extitit) a Dorotheo, qui in urbe Nicomediensi martyrium obiit sub ipso Diocletiano, ut est in Chronico Paschali anno XIX. ejusdem Augusti, atque adeo a

Dorotheo alio, quem Auctor Chronici, quod Alexandrinum dicimus, ut et Theophanes et Georgius Alexandriae martyrium sub Gratiano subiisse scribunt VII. Id. Octobr. ferarum escae traditum sub Tatiano Augustali, cui favebant haeretici. Latina autem lingua cum Romae versaretur scripsisse Dorotheum, ejusque scripta in Graecam deinde traducta colligimus ex iis quae post illius Tractatum de Apostolis habentur, siquidem is revera scripserit: nam haec ab Graeco interprete prorsus conficta constat. Atque illius quidem futilis satis licet operis pars illa, in qua, quae Prophetarum natales et vitam praesertim spectant, referuntur, sub nomine Epiphanii Episcopi Cypri prodiit, iisdem verbis Dorothei descripta, vel certe paucis admodum interpolatis: adeo ut mirari subeat cur Epiphanio adscribatur, quod alteri Scriptori subinde ab aliis tribuitur. Sic P 505
veteres spuria sua non modo venditabant, sed quo fidem iis aliquam accommodarent, praeclara ipsis indebant nomina, ut hisce opusculis, Dorothei scilicet Martyris et Episcopi, seu Presbyteri Tyri, et Epiphanii Cypri Episcopi, cum neutrius ea sint. Posterioris, Epiphanii scilicet, opus describitur in Cod. Reg. II. MDCCCCLI. fol. 228. scripto anno MCCXCI. et ex Cod. veteris Romae scripto anno DCCLIX. ut in eo annotatur, desumpto: unde colligere saltem liceat, ut et pariter ex hoc Paschali in XX. Heraclii annum desinente, haud esse nuperos hosce qualescunque Scriptores, quod quidam volunt, siquidem ante annum DCC. ii vixerint. Et certe Graecus Interpres Dorothei testatur, seu fingit, ea quae de Prophetis et Apostolis scripsit, ex ejusdem Dorothei Latinis Commentariis hausisse ac descripsisse eo anno quo Joannes Papa Constantinopoli versabatur, Philoxeno et Probo Coss. proinde Justino seniore imperante. Operis autem Epiphanii in Cod. Regio lemma ita concipitur: *Τοῦ ἁγίου Ἐπιφανίου Ἐπισκόπου Κύπρου περὶ τῶν Προφητῶν, πῶς ἐκοιμήθησαν, καὶ ποῦ κεῖνται.* Quem quidem tractatum excipit alter ejusdem Epiphanii de Apostolis, de quo agemus infra. Duplex autem Epiphanii istius de Prophetis éditio prodiit: prima, Albani Torini an. MDXXIX. altera, Joachimi Zehneri an. MDCXII. qui et priorem recensuit, et Scriptorem fusioribus Commentariis illustravit. Quod in causa fuit cur ei elucidando immorari debere minime censuerim: cum praeterea vir singularis omnino eruditionis Petrus Daniel Huetius, Suessonensis Episcopus designatus, seu *vocatus*, ut Episcopi electi olim sese vocitabant, idce argumenti solide persecutus sit in Demonstratione Evangelica, ubi XII. Prophetarum de Christi dispensatione praedictiones accurate collegit, ac *ὑποβολιμαίων* Dorothei et Epiphanii scripta, maxime de eorum patria examinat. Proinde satis esse censuimus, si quae ex his Auctoribus in hocce Paschali excerpta leguntur, cum

ea quae habetur Dorothei latina versione, et cum Epiphanio Codicis Regii, ac Chronico MS. Symeonis Logothetae, in quo eadem fere habentur quae apud Epiphanium, conferrentur. Tertia denique editio tandem prodiit anno MDCXXII. cum operibus ejusdem Epiphanii, Interprete Dionysio Petavio. Cui quidem Epiphanio ascribitur praeterea Tractatus alius hoc ti-
V 416 tulo in Codice Regio II. MDCCCX. *Περὶ τῶν δεκαὲξ Προφητῶν, πόθεν ἦσαν, καὶ ποῦ ἐτελειώθησαν*, qui in Codice II. MCDXXXI. nullum auctoris nomen praefert: quem quidem tractatum cum noster Scriptor interdum exscribat, ex eo subinde illum emendamus. De Dorotheo vero isto fictitio agemus rursum infra ad pag. 212.

Pag. 275. 11. *Ὡς μετὰ διακονιῶν*] Leg. ὁ, uti edidimus. Haec porro sic vertit Interpres Dorothei: *qui cum mediocritati servierit, cum Angelis conversatur.*

Pag. 275. 12. *Αμιλλώμενος*] Sic reposuimus, cum editum esset ἁμιλλώμενα.

Pag. 276. 13. *Βελεμὼν*] Epiphan. edit. et MS. *Βελεμώθ*. Vide V. C. Huetium de Demonstrat. Evang. pag. 233.

Pag. 276. 15. *Στερέωσις*] Rob. Stephan. *oneratus*, vel *onerans* interpretatur.

Pag. 277. 6. *Θεκουὲ*] Vide eundem Huetium p. 236.

Ibid. *Συχνῶς*] Logoth. *πυκνῶς*.

Pag. 277. 7. *Ροπάλῳ*] Epiphan. cap. XIII. *ἐν ῥοπάλῳ πλήξας αὐτὸν κατὰ τοῦ κροτάφου.*

Pag. 277. 8. *Μεθ' ἡμέρας δύο*] Haec absunt ab Epiphanio.

Pag. 277. 10. *Στρατηγὸς*] Rob. Stephan. ita hanc vocem interpretatur: *quis sicut Dominus?* aut *paupertas vel humilitas Domini*, aut *percutiens Dominus*, vel *percussio Domini.*

Pag. 278. 3. *Ἀπὸ Μορασθίτης*] Epiphan. MS. *ἐγεννήθη ἐν Μωραθί.* Edit. *Μωραθεί.* Auctor MS. de XVI. Prophetis, *Μιχαίας υἱὸς Ιεραμὼς ὁ Μαραθώνιος.* In alio Cod. *ὁ Μωραθίτης.* Logoth. *ἦν ἀπὸ Μωραθί.* Vide Huetium p. 242.

Pag. 278. 4. *Ανῃρέθη*] Sic reposuimus ex Epiphanio, apud quem in Cod. MS. et edito legitur *ἀναιρεῖται κρημνωθείς.* Logoth. *κρημνῷ ῥιφεὶς ὅτι ἤλεγξεν*, etc.

Pag. 278. 5. *Ασεβείαις*] Addit Epiph. *αὐτοῦ, καὶ τῶν πατέρων αὐτοῦ.*

Pag. 278. 6. *Μόνος*] Epiph. *μονώτατος.*

Ibid. *Εν Ακεὶμ*] Epiph. edit. et Dorotheus, unica voce, *Εναχεὶμ.* Logoth. *ἐν Μακεὶμ.* Deest in Cod. Reg.

Pag. 279. 4. *Βεθομορῶν*] Epiphan. edit. *οὗτος ἦν ἐξ ἀγροῦ Βητωὲρ, ἐκ τῆς γῆς Ρουβεὶμ.* Cod. Reg. *ἐξ ἀγροῦ Βηθώμ.* Doroth. *ex Bethomeron.* Auctor MS. de XVI. Prophetis, *ἐξ ἄγρου*

Θεβόῤ. Cod. al. ἐξ ἄγρου Θεβορῶν. Vide eundem Huetium pag. 234.

Pag. 279. 6. Ἀβδιὰν] Leg. Ἀβδιοῦ, ut infra; atque ita edidimus.

Ibid. Δουλεύων, etc.] Hieronym. in Epist. ad Paulinum, *servus Dei.*

Pag. 279. 13. Συχὲμ] Ita Epiphan. edit. At MS. Σιχέμ.

Ibid. Βιταχαρὰμ] Epiphan. edit. et MS. Βηθθαχάμαρ. Logotheta, Βριθθαχαράν. Vide Huetium pag. 237.

Pag. 279. 17. Ἀπολιπὼν λειτουργίαν τοῦ Βασιλέως] Epiphan. ἀπολιπὼν τὴν βασιλικὴν αὐτοῦ τάξιν, προσεκολλήθη τῷ Προφήτῃ Ἠλίᾳ.

Pag. 279. 20. Δέησις Κυρίου] Rob. Stephan. *Columba*, sive *multiplicans*, sive *depopulans*.

Pag. 280. 6. Καριαθμαοὺς] Ita Dorotheus: Epiphanius P 506
et Cod. Reg. Καριαθμαούμ. Auctor MS. de XVI. Prophetis, ἐκ γῆς Καριασθιαμὴμ, πλησίον Ἀζώτου πόλεως κατὰ θάλασσαν. Cod. al. Καριαθιαρείμ. Logoth. Καριαθμαούθ. Vide Huetium V. C. p. 239.

Pag. 280. 9. Σοὺρ] Dorotheus, *Assur*.

Pag. 280. 10. Ἀφελῶ] Ita Auctor MS. Epiphan. ἀφῶμαι τὸν ὀνειδισμόν· sed emendandus ex aliis.

Pag. 280. 12. Ἀχαὰβ] Epiphanius addit, Βασιλέα Σαμαρίας.

Pag. 280. 15. Ηὐλόγησεν] Epiphan. et Cod. Reg. εὐλόγησεν.

Pag. 280. 16. Ἠθέλησε γὰρ] Haec ab Scriptore Chronici truncata vix intelligat quispiam, quae clarius his verbis describit Epiphanius: καὶ γενόμενος ἡλικίας ὁ Ἰωνᾶς ἀπεστάλη εἰς Νινευὴ πρὸς τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ ἐζήτησεν Ἰωνᾶς ἀποδράσαι Κύριον, καὶ κατεποντήθη ὑπὸ κήτους.

Pag. 280. 20. Γενεζέου] Epiphan. τοῦ Κενεζείου. Cod. Reg. et Logoth. τοῦ Κενεζαίου. Interpres Dorothei: *Sepelivit eam prope montem Libanum: mortuus autem et ipse in Saar, ac sepultus in spelunca Cenesei, qui Judex fuerat unius Tribus.*

Pag. 281. 1. Ἰδωσι] Ita Epiphan. Εἴσωσιν, Cod. Reg.

Pag. 281. 3. Ἀφανισθήσεται] Auctor MS. ἐδαφισθήσεται.

Pag. 281. 4. Παράκλησις] Hieron. *Consolator orbis.*

Pag. 281. 10. Ἐλκέσε] Epiphan. edit. Ἐλκεσεί. Cod. Reg. Ἐλκέσιν. Dorotheus *Ekesi*. Deinde Epiphan. πέραν τοῦ Ἰορ- V 417
δάνου εἰς Βηγαβὰρ ἐκ Φυλῆς Συμεών· Ita edit. et MS. Vide Huetium p. 243.

Pag. 281. 11. Τῇ Νινευῇ] Epiphan. ἐπὶ Νινεύι.

Pag. 281. 13. Σεισμῷ] Epiphan. ἐν σεισμῷ, καὶ πῦρ ἐκ τῆς ἐρήμου ἐπελθὸν πάντα τὰ ὑψηλότερα αὐτῆς ἐνέπρησε μέρη. Logoth. ἐν συγκλεισμῷ.

Pag. 281. 17. *Περίληψις*] Hieronym. *Luctator fortis et rigidus.*

Pag. 282. 7. *Βῆθι τοῦ Χὰρ*] Logoth. *Βητουχάρ*. Dorotheus, *Biticuchar*. Epiphan. edit. *Βηθζοχήρ*. Cod. Reg. *Βυζζουχάρ*. Auctor MS. *Βιδζούχαρ*. Cod al. *Βδζουχάρ*. Vide Huetium p. 246.

Pag. 282. 9. *Οτε ἦλθεν*] Rectius Epiphanius, *καὶ ὅτε ἦλθε*, etc. *Εἰς Οστρακίνην*. Logoth. *εἰς Ρότνην*.

Pag. 282. 10. *Καὶ ἦν πάροικος*] Epiphan. edit. et MS. *καὶ ἦν ἐκεῖ πάροικος εἰς γῆν Ισμαήλ*. Logoth. *ἐν γῇ Ισμαήλ*.

Pag. 282. 13. *Ελαβε*] Logoth. *ἔψησε*.

Pag. 282. 15. *Ελεύσομαι*] Epiphan. *ἐπανελεύσομαι*. Mox, *ἐνέγκατε*. Epiphan. *ἀπενέγκατε φαγεῖν τοῖς θερισταῖς*. Ita etiam Logoth.

Pag. 282. 16. *Ανέστη*] Epiphan. *παρέστι*· Logotheta, *ἐπιστρέψας ἐπέστη*, atque sic emendavimus.

Pag. 282. 20. *Λαοῦ*] Epiphan. et Logoth. *ναοῦ*, atque ita reposuimus pro *λαοῦ*.

Pag. 282. 21. *Αντικὸν*] *Αντικοῦ*, Epiphan. et Logotheta, qui addit, *γενήσεται ἡ πόρθησις τοῦ ναοῦ ἐν Ιερουσαλήμ. Τότε ἅπλωμα τοῦ Δαβεὶρ εἰς μακρὰ ῥαγήσεται, καὶ τὰ ἐπίκρανα τῶν δύο στύλων* (Ita etiam Epiph. pro *στήλων*) *ἀναιρεθήσεται*, etc.

Pag. 283. 2. *Αγγέλου*] Epiphan. *ἀγγέλων*.

Pag. 283. 3. *Εν αὐτοῖς*] Logoth. *ἐν αὐτῷ γνωθήσεται καὶ ἔτι λέγει ὁ Κύριος, ὅτι φωτήσουσι τοὺς διωκομένους ὑπὸ τοῦ ὄφεως, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς, καὶ διασώσει αὐτοὺς ὁ Κύριος ἐκ σκότους καὶ σκιᾶς θανάτου, καὶ ἔσονται ἐν σκηνῇ ἁγίᾳ*. Vide Epiphan. Edit. et MS.

Pag. 283. 19. *Σαβαρθαθὰ*] Epiphan. Edit. et MS. *Σαραβαθά*. Auctor MS. *υἱὸς Χουσὶ, ἣν ἐξ ἄγρου Σαβαραθᾶ*, etc. Logotheta, *ἀπὸ ὄρους Ενβαραθά*. Vide Huetium pag. 248.

Pag. 283. 20. *Ισραήλ*] Logoth. *ἐθνῶν*.

Pag. 284. 1. *Εορτὴ*] Hieronym. *Festivus et laetus.*

Pag. 284. 8. *Εκ Βαβυλῶνος*] Vide V. C. Huetium p. 251.

Pag. 284. 12. *Μνήμη Θεοῦ*] Hieronym. *Memor domini sui.*

Pag. 285. 4. *Ηλθεν*] Addit Auctor MS. *εἰς Ιερουσαλήμ*.

Pag. 285. 5. *Οὗτος*] Sic emendavimus ex Epiphan. et Logotheta, pro *ὡς*, sed locus adhuc mancus manet, qui integer legitur apud Epiphan. *οὗτος εἶπεν τῷ Ιωσεδὲκ, ὅτι γεννήσεται υἱὸν, καὶ ἐν Ιερουσαλὴμ ἱερατεύσει*. Sic ultimam hanc vocem emendavimus, tum ex Epiphanio, tum ex Auctore MS. et Logotheta, cum prave editum esset *ἱεράτευσεν*. Logotheta habet, *γεννήσει*.

Pag. 285. 8. *Καὶ ἐπὶ Κύρου*] Epiphan. *καὶ ἐπὶ Κύρου τοῦ Βασιλέως Περσῶν τέρας ἔδωκεν εἰς νίκην περὶ Κροίσου τοῦ Λυδίων Βασιλέως, καὶ περὶ Αστυάγους τοῦ τῶν Μήδων Βασιλέως.*

Logoth. εἰς νίκην τοῦ Κροίσου τοῦ Λυδίου, καὶ περὶ τῆς, etc. Vide Huetium V. C. p. 253.

Pag. 285. 9. Ἐπὶ Ἱερουσαλὴμ] Auctor MS. ἐν, etc.

Pag. 285. 11. Ἐθνῶν] Addit Auctor MS. καὶ Ἰσραήλ.

Pag. 285. 12. Ἱερέων καὶ διπλῆς] Ita Epiphan. MS. Editus vocem καὶ, Logotheta vero vocem περὶ omittunt.

Pag. 286. 12. Μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν] Τοῦ λαοῦ ἀπὸ Βαβυλῶνος τίκτεται ἐν Σοφᾶ ἐν γῇ Ζαβουλὼν, καὶ ἔτι νέος ὢν, etc. Ita Epiphanius, ex quo Chronicon emendavimus, cum legeretur, κεῖται ἐν Σοφίᾳ, tametsi ita legerit Logotheta. Theophylactus habet ἐν Σοφιρᾷ. Dorotheus, *nascitur in Supha.* Auctor MS. ἐν Σοχᾷ. Vide Huetium p. 254.

Pag. 286. 14. Ὁ ἑρμηνεύεται Ἄγγελος] Amphilochius in Carm. ad Seleucum: δεώνυμόν τε, Ἄγγελον Μαλαχίαν.

Pag. 286. 15. Καὶ τῷ εἴδει] Addit Auctor MS. καὶ τῷ λόγῳ. P 507

Pag. 286. 17. Ἐν ἡμέραις] Addit Epiphan. τῆς ἀναρχίας, ὡς γέγραπται ἐν Σχοφθεὶμ, τουτέστιν ἐν βίβλῳ Κριτῶν, νέος δὲ ὢν, etc. Cod. Reg. ἐν Σφαρφωθεὶμ. Idem Epiphanius lib. de Mensur. et Ponder. n. XXIII. Διασωφθεὶμ, ἡ τῶν Κριτῶν. Logotheta, ἐν Φαρφαθὲ, τουτέστιν ἐν βιβλίῳ Κριτῶν. Apud Eusebium lib. VI. Hist. Eccl. cap. XXV. ex Origene, Σωφετὶμ, et apud Hieronymum in Prologo galeato.

Ibid. Ἐπεδευτέρωσεν] Ita Epiphanius editus et MS. Proinde evanescit conjectura Raderi, atque adeo Holstenii, qui ἐπαιδευτέρωσεν legendum censebant. Interpres Dorothei: *quaecunque in Prophetia dixit, eo ipso die secundo visus est dicere Angelus Domini, etc.* Zehnerus: *quaecunque in Prophetia dixit, eo ipso die Angelus apparens vaticinium ejus tradidit, aut repetiit.* Auctor MS. habet ἐβεβαίου, quod idem valet. Huetius V. C. *iterabat*, rectius vertit. V 418

Pag. 286. 20. Λοιπὸν ἐπὶ] Ex Dorotheo.

Pag. 290. 16. Εἰς δύο] Addit Auctor MS. ξυλίνῳ πρίονι.

Ibid. Ῥογὴλ] Epiphan. Edit. et MS. Ῥωγήλ.

Pag. 290. 19. Ὀλιγωρήσας] Ita Epiphan. MS. Editus vero, ὀλιγοψυχήσας.

Pag. 291. 1. Ἰσαίου] Epiphan. τοῦ Προφήτου Ἡσαίου.

Pag. 291. 2. Ἐν συγκλεισμῷ] Ita emendavimus ex Epiphanio edito et MS. cum perperam editum esset, ἐν συκαῖς Μοάβ. Epiphanio consentit MS. licet paulo secus haec describat: ἐποίησέν τε λάκκους καὶ κολυμβήθρας· μικρὸν γὰρ ἦν τὸ ὕδωρ, ἐξεληλυθὸς ὅτε ἦν ὁ λαὸς ἐν συγκλεισμῷ.

Pag. 291. 5. Ἀντλεῖν] Hanc vocem supplevimus ex Epiphanio. Aliter totam hanc pericopen describit Symeon Logoth. in Chron. MS. ἠρώτησαν γὰρ οἱ πολέμιοι, Πόθεν πίνουσι; καὶ ἔχοντες τὴν πόλιν, περιεκαθέζοντο τῷ Σιλώαν. Καὶ ἐὰν μὲν Ἰού-

δας ἦλθεν, ἐξήρχετο τὸ ὕδωρ· εἰ δὲ ἀλλόφυλος, οὐδαμῶς, ἐπειδὴ σήμερον αἰφνιδίως ἐξέρχονται, ἵνα δειχθῇ τὸ μυστήριον.

Pag. 291. 12. *Εχομένως*] Logoth. *ἐχόμενα.*

Pag. 291. 15. *Γαβαὼν*] Ita Logoth. At Epiphan. edit. et Cod. MS. *Γαβαώθ.* Mox, pro *σταδίων*, *στάδια* habet idem Logotheta.

Pag. 291. 16. *Εποίησεν δὲ*] Logoth. *καὶ ἐποίησε σκολιὰν εἴσοδον ἀνεπινόητα.*

Pag. 291. 21. *Οστᾶ τόπου*] Leg. *ὀστᾶ τῶν πατέρων.* Logoth. *καὶ ἐπεὶ ὁ Εζεχίας ἔδειξε τοῖς ἔθνεσιν τὸ μυστήριον Δαβὶδ καὶ Σολομῶνος, καὶ ἐμίανε ὀστᾶ τῶν προπατόρων αὐτοῦ, διὰ τοῦτο ὁ Θεὸς ἔθετο εἰς δουλείαν τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ ἄκαρπον αὐτὸν ἐποίησε ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.*

Pag. 292. 1. *Επειρώσατο*] Mendum in hac voce. Raderus emendat, *ἐχειρώσατο.* Sed Logotheta legit *ἔθετο.* Cod. vero Vatic. *ἐπειράσατο.* Malim *ἐπηράσατο*, *imprecatus est*, atque ita edidimus.

Pag. 293. 3. *Εξ Αναθὼθ*] Ita Dorotheus, Epiphan. edit. et Logotheta. At Cod. MS. Epiphanii, *ἐξ Αμαθώθ.*

Ibid. *Καὶ Τάφναις*] Epiphan. edit. Auctor MS. et Logoth. *ἐν Τόφναις.* Cod. alter Reg. *ἐν Τάφνας.*

Pag. 293. 4. *Βληθεὶς*] Sic ex Auctore MS. et Logotheta emendavimus, cum editum esset, *λίθοις δὲ ὑποβληθεὶς.*

Pag. 293. 5. *Εὐεργετηθέντες*] Addit Logoth *ὑπὸ τοῦ Θεοῦ.*

Pag. 293. 6. *Τῶν γὰρ ὑδάτων*] Epiphanius: *ἀσπίδες γὰρ, καὶ τῶν ὑδάτων θῆρες, οὓς καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι Νεφὼθ, Ελληνες δὲ Κορκοδείλους*, etc. ubi Cod. Reg. habet *Κορκονήλους.* Vide Gloss. med. Graecit. Sequuntur deinde verba aliquot quae in Chronico desiderantur, et mutilam sententiam resarciunt: *ἦσαν αὐτοὺς θανατοῦντες, καὶ εὐξαμένου τοῦ Προφήτου Ιερεμίου, ἐκωλύθη ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης ὁ θυμὸς τῶν ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως τὸ ἔνεδρον τῶν θηρίων.* Porro Dorotheus *Μενεφὼθ* etiam legit, ut et Auctor MS. de XVI. Prophetis, unde Scriptor noster quae hic narrat exscripsit, cujus verba hic afferemus, ut ex iis Chronicon liceat emendare: *κεῖται δὲ πλησίον τῆς οἰκίας Φαραὼ, ὅτι Αἰγύπτιοι ἐδόξασαν αὐτὸν ἐνεργηθέντες δι᾽ αὐτοῦ· ηὔξατο γὰρ, καὶ αἱ ἀσπίδες* (Cod. al. *καὶ οἱ κροκόδειλοι*) *αὐτοὺς ἔασαν, καὶ τῶν ὑδάτων οἱ θῆρες, οὓς καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι Μενεφὼτ, Ελληνες δὲ Κροκοδήλους, οἳ ἦσαν αὐτοὺς θανατοῦντες* (Cod. al. *οἳ ἐθανάτουν αὐτοὺς*) *καὶ εὐξαμένου τοῦ Προφήτου, ἐκωλύθησαν ἐκ τῆς γῆς τὰ γένη τῶν ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως τὸ ἔνεδρον τῶν θηρίων, καὶ ὅσοι εἰσὶν πιστοὶ Θεοῦ ἕως τοῦ νῦν εὔχονται ἐν τῷ τόπῳ ὅπου κεῖται· καὶ λαμβάνοντες τοῦ χοὸς τοῦ τόπου, δήγματα ἀσπίδων θεραπεύουσιν, καὶ τὰ θηρία τοῦ ὕδατος φυγαδεύουσιν. Ημεῖς*

δὲ ἠκούσαμεν ἐκ τῶν παιδῶν Ἀντιγόνου καὶ Πτολεμαίου γερόντων τινῶν, ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐπιστὰς τῷ τάφῳ τοῦ Προφήτου, καὶ ἐπιγνοὺς τὰ εἰς αὐτὸν μυστήρια, εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετέστησεν αὐτοῦ τὰ λείψανα, περιστείλας αὐτὰ ἐνδόξως, καὶ ἐκωλύθη ἐκ τῆς γῆς αὐτῆς τὸ γένος τῶν ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως τὰ θηρία.

Pag. 293. 13. *Τῷ τόπῳ*] Sic Logotheta: at *τάφῳ* legit Auctor MS. de XVI. Prophetis. V 419

Pag. 293. 16. *Καὶ οὕτως ἐνέβαλλον*] Leg. *καὶ οὕτως ἐνέβαλεν*, ex Suida in *Ἀργόλαι*, qui hunc locum Epiphanii viderat: *καὶ ἐνέβαλεν εἰς τὸν ποταμὸν πρὸς ἀναίρεσιν τῶν ἀσπίδων.*

Pag. 293. 18. *Τοῦ Πελοποννησιακοῦ*] Suidas, *τοῦ Πελασγοῦ*. Hunc locum porro ita vertit Interpres Dorothei: *Et serpentes hoc pacto rejecti, quos Argolaos vocant, hoc est lacertos ex Argo Peloponnesiaco, unde et Argolai vocantur populi isti, id est dextris ignavi: loquela vero sunt delicata et prorsus sinistra.* Ex quibus hic legendum videretur. *τουτέστιν Ἀργοὶ δεξίαις*, pro *Ἀργοὺς δέξιοι*, tametsi utraque lectio nihil sani habeat, ut nec illa Suidae, *Ἀργόλαι οὖν ἐκ τοῦ Ἄργους λαιοί.* Raderus haec mendose ita ediderat: *καὶ ἐκωλύθη ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης τὸ γένος ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως, καὶ οὕτως ἐνέβαλλον τοὺς ὄφεις τοὺς λεγομένους Ἀργολάους, ὅ εἰσιν ὀφιομάχους, οὓς ἤνεγκεν ἐκ τοῦ Ἄργου τοῦ Πελωποννησιακοῦ, τουτέστιν Ἀργοὺς δέξιοι καλοῦνται· λαλιὰν δὲ ἔχουσιν*, etc. Nos edidimus prout habentur in Cod. Vaticano, a quo non abludit Symeon Logotheta in Chronico MS. cujus verba hic apponam: *ηὔξαντο γὰρ καὶ οἱ ὀλεθρεύοντες αὐτοὺς ὄφεις καὶ ἀσπίδες ἀπέθανον· καὶ τῶν ὑδάτων οἱ θῆρες, οὓς καλοῦσιν οἱ Αἰγύπτιοι Μενεφώθ, Ἕλληνες δὲ Κροκοδείλους. Καὶ ὅσοι δὲ εἰσὶ πιστοὶ τοῦ Θεοῦ, ἕως σήμερον εὔχονται ἐν τῷ τάφῳ, καὶ λαμβάνοντες ἀπὸ τοῦ χοὸς τοῦ τόπου, δήγματα ἀσπίδων θεραπεύουσι. Ἡμεῖς δὲ ἠκούσαμεν ἐκ τῶν παίδων Ἀντιγόνου τοῦ Πτολεμαίου γερόντων ἀνδρῶν, ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐπιστὰς τῷ τόπῳ τοῦ Προφήτου, καὶ μαθὼν τὰ μυστήρια, εἰς Ἀλεξάνδρειαν μετεστήσατο αὐτοῦ τὸ λείψανον, περιθεὶς ἐνδόξως κύκλῳ, καὶ ὡλοθρεύτη ἐκ τῆς γῆς ἐκείνης τὸ γένος τῶν ἀσπίδων, καὶ ἐκ τοῦ ποταμοῦ ὡσαύτως οἱ Κροκόδειλοι. Οὗτος τοὺς λεγομένους Ἀργόλας, ὅ ἐστιν ὀφιομάχους, εἰς τὴν γῆν Αἰγύπτου, οὓς ἤνεγκεν ἐκ τοῦ Ἄργους τοῦ Πελαγισκοῦ· ὅθεν καὶ Ἀργόλαι καλοῦνται, τουτέστιν Ἄργους εὐωνύμου· λαιὸν γὰρ πᾶν τὸ εὐώνυμον, τὸ δὲ Ἄργος ἐστὶν ἀνατολικόν.* P 508

Pag. 294. 3. *Οὗτος Ἱερεμίας*] Ex Epiphanio.

Pag. 294. 5. *Ἐν φάτνῃ*] Haec et quae sequuntur absunt ab Epiphanio: ita autem describuntur apud Logothetam: *διὸ καὶ ἕως νῦν θεοποιοῦσιν παρθένον λοχῶντα, τιμῶσι καὶ βρέφος ἐν φάτνῃ τιθέντες προσκύνουσι· ἔλεγον οἱ ἱερεῖς Αἰγύπτου, ὅτι πατροπαράδοτόν ἐστι μυστήριον ὑπὸ Ὁσίου Προφήτου τοῖς πα-*

τράσιν ἡμῶν παραδοθὲν, καὶ ἐκδεχόμεθα τὸ πέρας τοῦ μυστηρίου.

Pag. 294. 10. *Οὗτος ὁ Προφήτης*] Rursum ex Epiphanio.

Pag. 294. 11. *Αὐτῇ*] Addit Epiphan. πάντα. *Κατατεθῆναι*. Logoth. καταποθῆναι.

Pag. 294. 12. *Τοῖς παρεστῶσι*] Epiphan. τοῖς ἱερεῦσι τοῦ λαοῦ, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις παρεστῶσιν. Logotheta addit αὐτῷ.

Pag. 294. 14. *Εν δυνάμει*] Addit Logoth. κοινῆς χάριτος. Ξύλον, Logoth. ξύλῳ.

Pag. 294. 16. *Οὐδεὶς*] Aliter Epiphanius, οὐδεὶς ἀναπτύξει ἔτι Ιερέων ἢ Προφητῶν, εἰ μὴ Μωσῆς ὁ ἔκλεκτος τοῦ Θεοῦ, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας οὐδεὶς ἀναπλώσει, εἰ μὴ Ααρών. Logoth. καὶ τὰς ἐν αὐτῇ πλάκας οὐδεὶς ἀναπτύξει, etc.

Pag. 294. 18. *Καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ*] Logoth. καὶ ἐν τῇ ἀναστασίᾳ, etc.

Pag. 294. 21. *Τὸν ἐχθρὸν*] Epiphan. MS. καὶ τὸν ἐχθρὸν φεύγοντες, ἀνελεῖν θέλονται. Editus, ἀνελεῖν αὐτοὺς θέλοντες. At Dorotheus: *occident eum venientem*, ubi vox φεύγοντες videtur poni pro, *in fugam conjicientes*, *fugantes*. Ita Logotheta: καὶ τὸν ἐχθρὸν φεύγοντες τὸν ἀνελεῖν αὐτοὺς θέλοντα.

Pag. 295. 8. *Φωτεινὴ*] Deest haec vox in Epiphanio, quae habetur apud Logothetam.

Ibid. *Οὐδεὶς νοεῖ τὸν τύπον*] Addit Epiphanius ἐκεῖνον. Abest a Logotheta, apud quem τόπον legitur.

Pag. 295. 8. *Η δόξα*] Logoth. ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ.

Pag. 295. 9. *Διὰ τοῦτο*] Haec et sequentia absunt ab Epiphanio: habentur vero pariter apud Logoth.

Pag. 296. 5. *Αριρὰ*] Auctor MS. de xvi. Prophetis, ἐκ Σαριρᾶ. Epiphanius edit. et MS. ἐκ Σαρηρᾶ ἐκ τῶν υἱῶν τῶν Αρχιερέων· ἀπέθανεν δὲ ἐν τῇ γῇ τῶν Χαλδαίων, πολλὰ προφητεύσας περὶ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ λαοῦ, καὶ περὶ τῆς ἐπανόδου τῶν υἱῶν Ισραὴλ, καὶ περὶ τῆς τοῦ Κυρίου παρουσίας προεφήτευσαν. Ita etiam Logotheta.

Pag. 296. 7. *Τοῦ λαοῦ*] *Εν τῇ παροικίᾳ αὐτοῦ ἐν Βαβυλῶνι ἐλεγχόμενος*, etc. Epiphan.

V 420 *Pag.* 296. 9. *Εν τάφῳ Ιωσὴφ*] Epiphan. et Auctor MS. ἐν τάφῳ Σὴμ, etc. Logoth. ἐν τάφῳ τῶν Σὴθ καὶ Αρφαξάδ. Vide Georgium Syncellum p. 101. 110.

Pag. 296. 12. *Εξ ἐπιπεδίου*] Leg. ἐπιπέδου.

Pag. 296. 15. *Οτε ἐκλείπει*] Epiphan. ὅτι ὅταν ἐκλείπῃ τὸ ὕδωρ αὐτοῦ ἐλπίζειν τὸ δρέπανον. Auctor MS. ὅταν ἐκλίποι ἐλπίζειν τὸ δρέπανον, atque sic emendavimus, cum ἐπελθὼν perperam editum esset.

Pag. 296. 16. *Εἰς πέτρας*] Logoth. εἰς πέρας.

Ibid. *Πλημμυρίσει*] Epiphan. καὶ ὅταν πλημμυρίσῃ αὐτοῦ

τὸ ὕδωρ, τὴν Ἱερουσαλὴμ ἐπάνοδον σημαίνει. Auctor MS. εἰς τὴν, etc. Logoth. καὶ ὅταν πλημμυρίσῃ, εἰσελθεῖν δι' ἐπανόδου εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ γὰρ ἐκείνην κατῴκει ὅσιος, καὶ πολλοὶ τοῦ νόμου ἀντεχόμενοι πρὸς αὐτὸν συνεστρέφοντο.

Pag. 296. 17. *Καὶ πολλοὶ*] *Πρὸς τὸν τάφον αὐτοῦ συνεστρέφοντο ἐπὶ προσευχὴν καὶ ἱκεσίαν.* Caetera paullo secus apud Epiphanium.

Pag. 296. 20. *Διαστῆναι*] Epiphan. *στῆναι τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ.*

Pag. 297. 1. *Δαψιλῆ*] Epiphan. *δαψιλήν.*

Pag. 297. 4. *Ἀπολλυμένου*] Epiphan. addit, *ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν.* Logotheta, *ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν, προσῆλθε τοῖς ἡγουμένοις τῶν Χαλδαίων, σημεῖον ποιήσας ἐπ' αὐτοὺς σκότους, ἔπαυσε τοὺς πολεμίους καταπλῆξαι αὐτοὺς οὐρανόθεν. Τότε ἦν λέγων ὁ Ἰσραὴλ,* etc.

Pag. 297. 5. *Καταπλήξας*] Epiphan. *καὶ παρενόχλησεν αὐτοὺς διὰ τερατίων.* Mox, *ὅτε ἔλεγεν τῷ λαῷ ὁ Ἰεζεκιήλ.*

Pag. 297. 6. *Ἀπόλωλεν*] Epiphan. et Logoth. *ἀπώλετο ἡ ἐλπὶς ἡμῶν·* ex quibus vocem *ἐλπὶς* addidimus, quae deerat.

Pag. 297. 7. *Ἐπεισεν*] Logoth. *ἐπιστοποίησεν αὐτοὺς. ὅτι ἔσται ἐλπὶς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος τῷ λαῷ, καὶ ὧδε καὶ ἐπέκεινα. Οὗτος ἐκεῖ ὢν ἐδείκνυε τῷ λαῷ τὰ ἐν Ἱερουσαλὴμ, καὶ τὰ ἐν τῷ λαῷ γινόμενα.*

Pag. 297. 11. *Ἔλεγχον*]. Sic reposuimus ex Epiphanio et Logotheta, cum *ἔλεγον* editum esset cum nota mendi. Idem Logoth. *οὗτος ἡρπάγη ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς Ἱερουσαλὴμ κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς ἔλεγχον,* etc. P 509

Pag. 297. 13. *Καὶ τὴν πύλην*] Logoth. *καὶ τὴν πόλιν.*

Pag. 297. 18. *Ἀνήλισκον*] Logoth. *ἀνῄρουν.*

Pag. 297. 19. *Αὐτῶν*] Addit Logoth. *καὶ ἔπαυσε τὸν κατ' αὐτῶν θάνατον. Καὶ προείρηκεν ὅτι δι' αὐτοὺς οὐκ ἐπιστρέψει ὁ λαὸς εἰς τὴν γῆν ἑαυτῶν.*

Pag. 298. 1. *Ἐν Μηδίᾳ*] Ita Cod. editus Epiphanii: at Dorotheus, *in Madiam.* Codex vero MS. Epiphanii, *ἀλλ' ἐν ἰδίᾳ ἔσονται.* Logoth. *ἐν Βαβυλῶνι·* paullo ante, *κτήνη,* pro *κτῆνα,* et *ἐπιστρέψει,* pro *ἐπιστρέφῃ,* ex MS. et edito emendavimus. Logoth. habet *ἐπιστρέφει.*

Pag. 298. 2. *Αὐτὸν*] Post hanc vocem sequitur apud Epiphanium edit. et MS. *ἀντέκειτο γὰρ αὐτῷ ἕως ἡμέρας τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.* Et apud Logoth. *ἀντέκειτο γὰρ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.* Proinde legendum, *ἀντέκειτο γὰρ αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ.* Absunt vero a Dorotheo.

Pag. 298. 14. *Τῶν ἐξεχόντων*] Epiphan. *γένους τῶν,* etc. Logoth. *γενεαῖ.*

Pag. 298. 15. *Ἐν αἰχμαλωσίᾳ*] Epiphan. *εἰς Βαβυλῶνα.*

Pag. 298. 16. *Βετερὼν*] Epiphan. edit. *Βεθεβορῷ.* MS.

Βεθεμωρῷ. Auctor MS. *ἦν ἐκ Βετόρων*. Corrupte Logoth. *Μηδόρω*.

Pag. 298. 17. *Σώφρων*] Logoth. *σοφὸς, ἱκανὸς δὲ τῷ εἴδει, ὡς*, etc. Reliqua etiam paullo secus.

Pag. 298. 20. *Ησκησεν*] Ita Logotheta et Cod. MS. Epiphanii. Edit. *ἀπέσχηκεν*.

Pag. 299. 1. *Εσθίων*] Addit Logoth. *εἰκοσιὲν ἔτος*.

Pag. 299. 4. *Εμπροσθεν*] Auctor MS. *τὰ ἔμπροσθεν αὐτοῦ*. Epiphan. *ἐμπρόσθια*. Mox, *σὺν τοῖς ὀπισθίοις, ὡς λέων*. Ita etiam Logotheta.

Pag. 299. 8. *Υποζύγιον*] Epiphan. edit. *ὑπὸ ζυγοῦ*. MS. *ὑπὸ ζυγόν*.

Ibid. *Βελιᾶ*] Epiphan. et Auctor MS. *τοῦ Βελιάρ*. Logoth. *γέγονε τοῦ Βελιάρ*. Quae sequuntur paullo interpolata sunt.

Pag. 299. 10. *Εν τῇ νεότητι*] Logoth. *τὴν ἀρχήν*.

Pag. 299. 11. *Πατάσσοντες*] Ita Epiphanius edit. et MS. Perperam editum erat in Chronico, cum nota mendi, *ἀπατάσσοντες*. Logotheta, *ἁρπάζοντες, ὀλοθρεύοντες, ἀναιροῦντες, ἀσεβοῦντες*.

Pag. 299. 14. *Οὐκ ἐγένετο*] Epiphanius edit. *καὶ ἐγίνετο αὐτῷ ἀνανθρωπίνης φύσεως τρόφημα*. Cod. Reg. *καὶ ἐγίνετο*
V 421 *αὐτῷ ἀνθρωπίνης φύσεως τροφή*. Ita etiam Logotheta.

Pag. 299. 16. *Μετὰ τὴν πέψιν τῆς τροφῆς*] Epiphan. edit. et MS. *μετὰ τὴν πέψιν τῆς μάστιγος αὐτοῦ, ἐν καρδίᾳ ἀνθρώπου γενόμενος*. MS. *ἀνθρωπίνῃ*. *Καὶ νοῶν*· Logoth. *καὶ ἐννοῶν*.

Pag. 299. 18. *Δεόμενος*] Addit Epiphan. *τοῦ Θεοῦ Βεημών, ὅ ἐστιν τοῦ Θεοῦ Ισραήλ*.

Ibid. *Δαίμων*] Epiphan. *πνεῦμα Σατάν*.

Pag. 299. 19. *Ηρθη δὲ ἡ γλῶσσα*] Epiphan. *καὶ γλῶσσα αὐτοῦ ἐδεσμεύετο λαλεῖν, καὶ φωνὴ θηρίου ἐδίδοτο αὐτῷ*.

Pag. 299. 21. *Κρέας*] Epiphan. *καὶ ἐγίνοντο οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς κρέας ἀπὸ τοῦ κλαίειν, καὶ πολλοὶ δυνάσται καὶ πολῖται*, etc. Ita etiam Logotheta.

Pag. 300. 1. *Ηθελεν*] Epiphan. *ἠθέλησεν*.

Pag. 300. 5. *Ο Δανιήλ*, etc.] Logotheta, *καὶ τοὺς ἑπτὰ καιροὺς ἐποίησεν ὁ Θεὸς εὐχομένου γενέσθαι μῆνας ἑπτά, καὶ τὸ μυστήριον*, etc.

Pag. 300. 8. *Ετελέσθη*] Epiphan. *ἐτελέσθη ἐπ' αὐτόν, ὅτε ἀποκατέστησεν ἑπτὰ μεσίτης*, (MS. *ἀπεκατέστησεν ἑπτὰ μεσίτας*) *ἓξ οὖν ἔτη καὶ ἓξ μῆνας ὑπέπιπτεν Κυρίῳ τῷ Θεῷ, καὶ ἐξωμολογεῖτο*, etc. Logoth. *ἐτελέσθη ἐπ' αὐτῷ, καὶ ἀποκαταστὰς ἐν ζ' μησί, τὰ ἐπίλοιπα ἔτη καὶ μῆνας ε' προσέπιπτεν Κυρίῳ, καὶ ἐξωμολογεῖτο τὰς ἀσεβείας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὴν ἄφεσιν τῶν ἀνομιῶν αὐτοῦ, ἀπέδωκεν ὁ Κύριος τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ἄρτον καὶ οἶνον καὶ κρέας λαβὼν τοὺς ἓξ χρόνους, καὶ τοὺς ε' μῆνας*

ἐξωμολογούμενος τῷ Κυρίῳ, ὅτι Δανιὴλ προσέταξεν ὀσπρίοις βρεκτοῖς καὶ ὕδωρ καὶ ἐλεεμοσύναις ἐξιλεώσασθαι τὸν Θεόν.

Pag. 300. 13. *Καὶ χλωροῖς*] Sic emendavimus ex Epiphanio, cum editum esset, *καὶ σχόλαις*.

Pag. 300. 14. *Ὡς τὸν υἱὸν αὐτοῦ*] Epiphan. *κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ*.

Pag. 300. 15. *Καταστῆσαι*] Epiphan. *ἀποκαταστῆναι*.

Pag. 300. 17. *Καὶ μὴ κολληθῆναι*] Epiphan. *καὶ προσκολληθῆναι*.

Pag. 300. 18. *Καὶ τοῖς ἄλλοις*] Epiphan. *καὶ ἐν τοῖς Βασιλεῦσι*.

Ibid. *Οσα οὐκ*] Epiphan. *ὅσα οὐκ ἐγράψαμεν ἐν τῇ βίβλῳ ταύτῃ· εἰσὶν δὲ γεγραμμένα ἐν τῇ βίβλῳ τοῦ Δανιήλ*.

Pag. 300. 19. *Απέθανεν*] Epiphan. *ἐν Βαβυλῶνι ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἐτάφη ἐν τῷ σπηλαίῳ τῷ βασιλικῷ ἐνδόξως, καί ἐστιν ὁ τάφος αὐτοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας πᾶσιν γνωστὸς ἐν Βαβυλῶνι*.

Pag. 300 21. *Εν τοῖς ὑπεράνω*] Epiphan. *ὑψηλοῖς τῆς Βαβυλῶνος, λέγων, ὅτι ὅταν ἴδητε καπνιζόμενον τὸ ἐκ βοῤῥᾶ ὄρος, ἥξει τὸ τέλος Βαβυλῶνος*.

Εὰν δὲ ἴδητε] Haec sententia brevior est apud Epiphanium et Dorotheum: *ἥξει δὲ Κύριος ἐπὶ γῆς ἐνανθρωπήσας*.

Pag. 301. 4. *Ὑπὸ τῶν ἱερέων*] Logoth. *ὑπὸ τῶν ἱερῶν καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ Ισραήλ*.

Pag. 301. 6. *Εὰν*] Logoth. *ὅτε*.

Pag. 301. 8. *Τοῦ Βελιᾶ*] Epiph. et Logoth. *Βελιάρ*. Logoth. *φόνος ἔσται παντὸς αἵματος ἀκαθάρτου ἐν πάσῃ τῇ γῇ*.

Pag. 301. 10. *Ηλίας*] Haec et sequentia de Elia et Elissaeo hausit Auctor ex Epiphanio cap. v. quae fusiori paullo commentario is persequitur: ubi consulendus Joachimus Zehnerus. P 510

Pag. 301. 12. *Δῶμα*] Ita Epiphan. edit. *Δόμα* Cod. MS.

Ibid. *Τοῖς ἱερεῦσιν*] Epiphan. addit *δεδομένη*.

Pag. 301. 13. *Σβαχὰ*] Epiphan. et edit. MS. *Σωβάκ*.

Pag. 301. 16. *Χρησμὸς*] Epiphan. edit. et MS. *χρηματισμός*.

Pag. 301. 20. *Αβελμαοὺλ*] Epiphan. edit. et MS. *Αβελμούθ*.

Ibid. *Τοῦ Ρουβὶν*] Varie hanc vocem scribi observat Cotelerius in Notis ad Homil II. Clementin. cap. I.

Pag. 302. 1. *Τέρας*] Epiphan. edit. *Τεράτιον*. MS. *Τεράστιον*.

Ibid. *Δάμαλις*] *Η ἐν Σιλώμ*. Ita edit. Torini, et Cod. Reg.

Pag. 302. 3. *Εἰς Ιερουσαλὴμ*] Epiphan. *ἐν*, etc.

Pag. 302. 4. *Ος καθελεῖ*] Epiphan. *καὶ εἶπεν ὁ Ιερεὺς διὰ*

τὴν (Edit. τούτων) δηλῶν, ὅτι Προφήτης ἐτέχθη σήμερον, ὃς κατελεῖ, etc.

Pag. 302. 6. Ζαχαρίας] Tres hoc nomine recensentur Prophetae: filius Joiadae Pontificis, cujus hic mentio: alter, filius Barachiae: tertius, pater S. Joannis Baptistae. De anno illius caedis, ita subdit Scaliger ad Chronicon Eusebii: *Sed quis scit quoto anno Regis Joas interfectus sit, cum tempus a Scriptura non designetur?* Vide Salianum an. III. MCXCII. n. 6. Quae
V 422 porro de Zacharia hic habentur, accepit Auctor a Dorotheo: secus enim de illo scribit Epiphanius, a quo perperam cum patre S. Joannis confunditur.

Pag. 302. 9. *Ἀνὰ μέσον*] Epiphanius MS. οὗτος δὲ ἦν ἐξ Ἱερουσαλὴμ ἐξ οἴκου Δαβὶδ, ἀνὰ μέσον τοῦ Ἐλὰμ ἐξ οἴκου Κυρίου. Edit. ἀνὰ μέσον ἐλάτρευσεν ἐν οἴκῳ Κυρίου, ex emendat. Zehneri, contra MS. fidem. Dorothei Interpres, *ἀνὰ μέσον τοῦ Ἐλὰμ*, *sub Elam* vertit.

Pag. 302. 17. *Ἀριστίδης*] Ex Eusebio, ubi adeundus Scaliger p. 101.

Pag. 303. 6. *Πίνδαρος*] Ex eod. Eusebio, ubi idem Scalig. pag. 100.

Pag. 303. 10. *Σοφοκλῆς*] Ex eod. Euseb. ubi idem Scaliger p. 102. et 108. et Selden. in Marmorib. Arundel.

Pag. 303. 13. *Εὐριπίδης*] De cujus morte infra ad Olympiad. XCIV.

Pag. 304. 2. *Ἐσδρὰμ*] Vide Selden. lib. I. de Success. in Pontif. Hebr. cap. VI. pag. mihi 284.

Pag. 304. 4. *Ἡρόδοτος*] Ex Eusebio, ubi Scalig. p. 102.

Pag. 304. 6. *Βακχυλίδης*] Chron. Eusebii, Georg. Syncellus pag. 257. etc.

Pag. 304. 9. *Σωκράτης ἐγεννήθη*] Ex Eusebio, ubi Scalig. p. 102. et Seldenus ad Marmora Arundel.

Pag. 304. 15. *Ἀρτάβανος*] Georg. Syncellus p. 271. ubi et de Artaxerxe.

Pag. 305. 1. *Θεμιστοκλῆς*] Ex Eusebio, ubi Scaliger pag. 102.

Pag. 305. 2. *Μαρδοχαῖος*] Ex Eusebii Chron. pag. 131. ubi quae hic desunt in hac perioche supplentur his verbis, ex versione Hieronymi, *quod non puto*. Hic porro consulendus Scaliger, praeterea Salianus in Annalibus Eccles. an. III. MCDXXXVI. n. XXVI. et anno V. MDXCI.

Pag. 305. 12. *Ὁμοῦ*] Deerat summa annorum ρβ'. quam supplevimus.

Pag. 305. 15. *Ἔσδρας*] Ex Eusebio, cui *eruditissimus legis divinae* dicitur, ex versione Hieronymi, ubi Scaliger p. 106.

Pag. 306. 1. *Ἡρόδοτος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 102. 104.

Pag. 306. 8. *Ἐμπεδοκλῆς*, etc.] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 103.

Pag. 306. 7. *Φερεκύδης*] Ex Eusebio, ubi Scaliger pag. 103.

Pag. 306. 9. *Νεεμίας*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 106.

Pag. 306. 10. *Ἀρχιοινοχόος*] *Minister vinarius*, Hieronymo in Chron. Eusebii.

Pag. 307. 16. *Ἑβδομήκοντα*] Conferendi Eusebius in Chron. et Georgius Syncellus pag. 249. et 323. praeterea ex neotericis, Salianus an. III. MDXCVI. n. 36. et seqq. Grandamicus de morte et natali Christi lib. I. cap. III. et alii.

Pag. 307. 20. *σα'.*] Vir doctus *σγ'*. emendabat, ut mox, pro *σβ'*. legit *σε'*.

Pag. 308. 18. *Ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου*, etc.] Consules a primaeva sui origine, ad Imperium usque Julii Caesaris, cum Idatianis Fastis hic duntaxat contulimus, quos, aut similes, vidisse Auctorem Chronici vero esse proximum in Praefatione monuimus. Huic enim argumento diutius alias immorari supervacaneum esset, cum res dudum peracta sit a viris omni exceptione doctioribus, Cuspiniano, Sigonio, Panvinio, et aliis alibi indicatis, quos Lectori consulere liberum erit, si quidpiam naevi in iis suboleat. His porro Consulibus annos Urbis Conditae apponimus, usque ad annum Incarnationis Christi, a quo deinceps caeteros annos Christianos putamus, quibus perpetua methodo additi anni DCCLIII. optatos Urbis Conditae annos exhibebunt, ut temporum ratio ubique cuivis perspicua sit.

Pag. 309. 6. *Πουπλίου*] Schott. *Πουβλίου*. Edit. Scaligeri, *Ποπλίου*. Idat. *Publilio*. Senator, *Pulvillo*. Omittuntur deinde duo paria Consulum, *Lartius et Exquilinus*: et *Valerius et Tubertus*, quos characteribus minusculis supplevimus, quo continua Consulum series minime intermittatur, et advertat primo intuitu Lector omissos a Scriptore Chronici.

Pag. 309. 9. *Ποστουμιανοῦ*] *Posthumium* alii vocant.

Pag. 309. 11. *Ἀρούγκου*] Idat. et Cuspinian. Fasti, *Arunco*.

Pag. 310. 1. *Σικούλου*] Idat. *Sifulo*. Fasti, *Q. Cloelio*. P 511

Pag. 310. 5. *Κελεμοντανοῦ*] Ita mox, Scal. *Κελημοντανοῦ*. Infra, *Κελεμοντανοῦ*. Idat. *Coelimontano*.

Pag. 310. 8. *Καὶ Γεμίνου*] Idat. MS. *Vitellino* III. V 423

Pag. 310. 9. *Ἀρούγκου*] Idat. *Aurunco*, ut supra.

Pag. 310. 15. *Πλάτων ἐγεννήθη*.] Ex Euseb. ubi Scaliger pag. 107.

Pag. 310. 16. *Τούλλου*] *Σύλλου* legit Sigonius in Chronico.

Pag. 310. 18. *Ἄρχοντες*] Ex prisco aliquo Fastorum Con-

sulerium Scriptore haecce hausit Auctor Chronici, qui quae ille Graece, ita is Latine extulerit: *His Coss. Romani Proceres dicti sunt*, quomodo Fasti Idatiani edit. Pontaci et Labbei habent hoc ipso anno; quo loco, Fasti non ex Paschali, sed ex Fastis Paschale debet illustrari: cum in eo *Ἀρχοντες* dicantur quos Latini *Proceres* appellarunt. Ita quippe apud Romanos dicti potissimum Patricii. Nam cum primis ab Urbe Condita temporibus, cum sub Regibus, tum sub primis Coss. Cives Romani in Patricios duntaxat, seu qui a Patribus vel a Senatoribus orti erant, et Plebeios essent distributi, solisque Patriciis aditus pateret in Senatum et ad majores Magistratus, hac tandem tempestate plebeiis etiam concessum, ut non modo Senatores esse possent, sed etiam ad quasvis dignitates admitterentur. Isto quippe anno, Caio Julio Julo et P. Pinatio Rufo Coss. Caium Marcium Coriolanum, exercitu Volscorum assumpto, bellum patriae intulisse prae caeteris auctor est Dionysius Halicarnasseus: cui quidem bello civili caussam et occasionem praebuit exorta inter Patricios et plebem simultas, cum Coriolanus, gravi annona, advectum e Sicilia frumentum magno pretio dandum populo in Senatu suasisset, ut hac injuria plebs agros coleret, ac necessitate ad modestiam compelleretur. Excitata inde gravissima secessione, seu seditione, et a Decio Tribuno plebis die dicta Coriolano, illoque postmodum in exilium acto, Patricios eo plebs adegit, nonnullis etiam ex iis haud renuentibus, ut plebeios in Senatum et ad quosvis Magistratus admitterent. Unde ut maximum incrementum plebis potestati accessit, ita Optimatum factio maximum pristinae dignitatis detrimentum accepit, admissis plebeiis hominibus ad dignitates et Sacerdotia, aliosque primarios honores, qui antea solis Patriciis peculiares fuerant, quos plebi communicarunt partim inviti et necessitate coacti, partim etiam sapienti consilio inducti, ut pluribus narrat idem Dionysius lib. VII. Atque id quidem verbis supra relatis videtur expressisse uterque Scriptor, Chronici et Fastorum Idatianorum, quibus innuunt hoc anno *Romanos*, plebeios scilicet, *Proceres*, vel *Ἀρχοντας dictos:* hoc est tum primum in Senatum allectos, et ad majores Magistratus admissos, proindeque Proceribus ac Patriciis, quorum antea id duntaxat juris erat, accensitos: quod superiori, ut velle videtur Dionysius, vel hocce etiam fortasse anno tandem decretum fuit, vel certe in usu esse coepit; tametsi quando primum in Senatum allecti fuerint plebeii variae sint Auctorum sententiae. Eusebii Chronicon ad annum quo exactus Coriolanus: *Romae populus a Patribus facta seditione discedit.* Iidem porro sunt *Proceres* et *Ἀρχοντες*· nam apud Festum in V. *Procum*, *Proceres*, *Principes* exponuntur, ut apud Servium ad I. Aeneid. *Principes civitatis*, apud

Charisium lib. I. et in veteribus Glossis, *Ἔξαρχοι*, *Πρωτάρχοντες*, et *Πρωτοπολῖται*, quomodo *Primores civitatum* vocat Lactantius lib. de mortib. persecut. n. XXI. Ita *Principes*, Primates municipii vocat Sidonius lib. VII. epist. IX. Quae quidem vox, secundum Varronem, apud eundem Servium a mutilis in aedificiis, seu capitibus trabium, quae *Proceres* nominantur, deducta est: vel, ut scribit Isidorus lib. IX. Origin. cap. IV. Proceres dicti, quod ante omnes honore procederent, quasi *Procedes*. *Unde*, subdit ille, *et capita trabium proces dicuntur, eo quod primo procedant: hinc autem ad Primores facta translatio, quod a caetera multitudine preminent.* Sane a Romanis Scriptoribus Proceres unice fere semper appellari Senatores, indicant Leges utriusque Codicis, atque in primis Lex XII. Cod. Theod. de Praetor. et Quaest. *Praetores designentur Senatusconsulto legitime celebrato, ita ut adsint decem e Procerum numero, qui Ordinarii Coss. fuerint, quique Praefecturae gesserint dignitatem,* V 424 *Proconsulari etiam honore sublimes.* Neque aliter haec vox usurpatur in Lege I. eod. Cod. de Nuptiis, in L. II. Cod. Just. de Leg. L. XXXVII. et XXXIX. de Appellat. ut et apud Ciceronem lib. XIII. epist. XV. Plinium lib. II. sect. V. lib. VI. sect. XXXI. et apud Senatorem lib. VI. epist. X. in lemmate, et lib. VII. epist. VII. Victore Schotti in Tacito, ut caetera praeteream de hac voce a Criticorum filiis observata, qui ex Plauto, Virgilio, Lucano, Martiale et aliis quosvis Optimates saepe innui docent: quae quidem cum in locis a nobis laudatis unice Senatoribus conveniat, nescio an probari possit, quod fortasse quidam velint, istos Chronici Paschalis et Idatii ita intelligi debere, ut plebeiis in Senatum et ad majores dignitates admissis, tum primum Procerum inductum nomen fuerit, quo veteres Patricii, et qui ab iis ortum ducebant, aut ducturi erant, donarentur, ut a caeteris ex plebe Senatoribus distinguerentur, quos inde *Novos* vocabant, quique non gauderent jure imaginum, quod Patriciorum duntaxat erat, tametsi deinceps plebeios Senatores jus etiam ponendi imagines simul accepisse plerique consentiant, praesertim si aliquot ex Curulibus Magistratibus gessissent.

Pag. 311. 2. *Λούσκου*] Idat. et Fasti, *Tusco.* P 512

Pag. 311. 3. *Εντεῦθεν*] Ex Eusebio lib. I. Chron. p. 92. 2. Edit. Scalig.

Pag. 311. 10. *Βιτελλίνου*] Schott. *Βιτιλλίνου*. Idat. MS. *Vitcellino.* Fasti Viscellino.

Pag. 311. 11. *Μαλογεννησίου*] Idat. MS. *Maloginense.*

Pag. 311. 14. *Βολισίου*] Idat. *Volesio.* Fasti, *Valerio Potito.*

Pag. 311. 16. *Φούβρου*] Schott. *Φούσου*. Fasti, *Furio Fuso.* Idat. MS. *Fugo.*

Pag. 312. 1. *Ερκουλίνου*] Idat. MS. *Aesculino*. Fasti, *Servilio Structo.*

Pag. 312. 6. *Λανάτου*] Idat. MS. *Laenate et Publilia.* Fasti, *Lanato.*

Pag. 312. 19. *Εὐριπίδης*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 108. et Selden. ad Epochas Arundelianas.

Ibid. *Καὶ Σοφοκλῆς*] Iidem Scaliger et Seldenus locis indicatis.

Pag. 313. 9. *Πουβλικόλα*] Scalig. *Ποβλικόλα*, quomodo Fasti alii.

Pag. 313. 10. *Βιβουλανοῦ*] Scalig. *Βιβουλίνου.* Fasti, *Vibulano.*

Pag. 313. 11. *Ισοκράτης*] Rursum eadem verba infra, ad an. U. C. CCCXXVI.

Pag. 313. 13. *Αθηναῖοι*] Ex Euseb. Chron. ubi consulendus Scaliger, ac in primis Salmasius ad consecrationem templi in agro Herodis Attici pag. 30. et seqq. et Bochartus in Colon Phoenic. lib. I. cap. XX. Eadem etiam habet Georgius Syncellus p. 257.

Pag. 314. 7. *Βαρβάτου*] Idat. MS. *Barbaro*, Fasti, *Barbato.*

Pag. 314. 8. *Αρμενίου*] Schott. *Ερμενίου.* Idat. MS. *Hermenio.* Fasti, *Herminio.*

Pag. 314. 17. *Πλάτων*] Rursum eadem repetit ad an. U. C. CCCXXIII. Vide Scalig. ad Eusebium, ubi de Platonis natali et morte.

Pag. 315. 3. *Πακίλλου*] Idat. *Pacilio.* Fasti, *G. Furio Pacilo.*

Pag. 315. 4. *Μακρίνου*] Idat. et Fasti, *Macerino.* Infra, *Macrino.* Idem Idat.

Pag. 315. 9. *Βεργινίου*] Ita Schott. Idat. MS. et Fasti.

Pag. 315. 10. *Καμερίνου*] Idat. MS. *Carino.*

Pag. 315. 12. *Ποίνου*] Idat. MS. *Poeno et Melitono.* Fasti, *T. Quintio Penno.*

Pag. 315. 13. *Καμπανῶν ἔθνος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 105. Ita etiam Syncellus p. 248.

Pag. 315. 14. *Καὶ Τουλλίου*] Idat. *Julio.* Fasti, *L. Julio Julo.*

Pag. 315. 19. *Αχίλλα*, etc.] Ita Idat. MS. Schott. *Αξίλλα.* Fasti, *C. Servilio.*

Pag. 316. 4. *Ρουτιλίου*] Ita Idat. MS. et Schott.

Pag. 316. 7. *Ξενοφῶν*, etc.] Tota haec perioche sumpta est ex Eusebio, ubi Scaliger pag. 122. Sed cur *Ορζυλάου* vocem addat Auctor Chronici, quasi Xenophon filius fuerit Orzylai, qui Grylli Eusebio et Scriptoribus dicitur, non plane

percipio. De Socratis morte adeundus etiam Seldenus ad Graecorum Epochas.

Pag. 316. 12. *Μετουλλίνου*] Idat. MS. *Casso et Mutullino.* Schott. et Fasti, *Μεδουλλίνου.*

Pag. 316. 15. *Φλάβου*] Idat. MS. *Flabo*, alii *Flavo.* Fasti, *C. Furio Pacilo.*

Pag. 317. 3. *Κουβίου*] Idat. *et Curtio.* Fasti, *Quinto Servilio.*

Pag. 317. 5. *Δημόκριτος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger.

Pag. 317. 6. *Καὶ Γάλβα*] Idat. *Galva.* Fasti, *Licinio* V 425 *Calvo.*

Pag. 317. 7. *Σκιπίων*] Similia refert Georgius Syncellus pag. 258. qui *τὴν χώραν Ἀφρικὴν*, etc. habet. Suidas: *Καρχηδών, ἡ Ἀφρική, ἐξ ἧς ὁρμᾶτο μέγας Κυπριανός*, etc. Quid si legatur, *Ἀφρικανὸς μετωνομάσθη*? Vide Goarum ad eundem Syncellum.

Pag. 317. 10. *Σεισμοῦ γενομένου*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 123. Eadem etiam recitat Georgius Syncellus p. 258, ex quibus pro *Ἐλία*, legendum *Ἑλίκη* constat.

Pag. 317. 14. *Εὔδοξος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 107. Ita etiam Georgius Syncellus p. 257. 258.

Pag. 317. 17. *Ἄλλου*] Idat. MS. *Achala.* Fasti, *Q. Servilio.*

Pag. 318. 4. *Ἰσοκράτης*] Ex Eusebio, ubi Scaliger.

Pag. 318. 6. *Ρουστικίου*] Idat. *Rustico.*

Pag. 318. 9. *Ρουστικίου καὶ Ποίνου*] Idat. *Roetico et Poeno.* Fasti, *Fabio Ambusto et Quintio Penno.*

Pag. 318. 15. *Βένωκος*] Idat. *Veneco.*

Pag. 319. 1. *Βούλσωνος*] Idat. *Bursone.* Fasti, *Drusone.*

Pag. 319. 2. *Ρουτιλίου*] Schott. et Fasti, *Ρουτίλου.*

Pag. 319. 5. *Ἄλλου*] Idat. MS. *Achala.*

Pag. 319. 8. *Αἰσχύλος*] De quo Scaliger ad Eusebium pag. 99.

Pag. 319. 17. *Πέλλην τῆς Μακεδονίας*] Vide Syncellum pag. 256.

Pag. 319. 19. *σιϛ'*] Vir doctus emendat *σια'*.

Pag. 320. 3. *Καὶ Μυνίου*] Scalig. *Μινίου.* Idat. *et Moenio.* Fasti, *C. Maenio.*

Pag. 320. 4. *Φίστου*] Idat. *Festo.* Fasti, *Poeto.*

Pag. 320. 5. *Καὶ Δουλίου*] Idat. MS. *et Dulillo.* Fasti, *Duillio.*

Ανυπατία] Vide Fastos Sigonii ad hunc annum.

Pag. 320. 11. *Ἀλβίνου καὶ Κόσσου*] Idat. *Galbino et Cosso.*

Pag. 320. 16. *Βένωκος τὸ γ'.*] Idat. II. Fasti, *M. Plautio Bennone.*

Pag. 327. 17. *Ἐπὶ τούτων*, etc.] Ex Eusebio, ubi Scaliger p. 135.

Pag. 328. 4. *Σεμπρωνίου*] Idat. MS. *Simfronio Sapiente et Rufo*. Fasti, *Sempronio Sapiente*.

Pag. 328. 8. *Βιτούλλου*] Schott. Scalig. et Fasti, *Βιτούλου*.

Pag. 328. 9. *Ταυγάτου*] Schott. et Scalig. *Θαυγάτου*. Idat. *Theudace*.

Pag. 328. 10. *Νικομήδης*, etc.] Ex Eusebii Chron. ubi Scalig. p. 77. et Salian. an. III. MCCCXLII. n. I.

Pag. 328. 14. *Καὶ Βιτούλλου*] Schott. Scalig. et Fasti, *Βιτούλου*. Idat. *Viturtulo*.

Pag. 328. 17. *Καὶ Φλώρου*] Idat. MS. *Scipione Asinae et Dulilio*. Fasti, *et Acilio Floro*.

Pag. 328. 19. *Κατακένου*, etc.] Idat. MS. *Catacaeno et Patreculo*. Schott. et Fasti, *Καλατίνου*.

P 514 *Pag*. 329. 5. *Καὶ Καταχίωνος*] Idat. MS. *Calatione*. Schott. et Fasti, *Καλατίνου*.

Pag. 330. 1. *Βούλβου*] Idat. *Bullo*. Fasti, *Bulbo*.

Pag. 330. 3. *Φρυνδούλου*, etc.] Idat. MS. *Fundolo et Gallo Longo*. Fasti, *Fundulo*.

Pag. 330. 5. *Κατούλλου*] Idat. *Catulo*. Schott. *Κατυλοῦ*.

Pag. 330. 6. *Καλλίνικον πόλιν*] Ita Cod. Vaticanus, non vero *Καλλινίκου πόλιν*, uti ediderat Raderus. *Καλλίνικον* etiam dicitur Procopio lib. II. de Bello Pers. cap. XXI. Callinicus appellatur a Marcellino Comite in Anastasio, a quo pariter urbs Mesopotamiae esse dicitur, et aliis Scriptoribus: de qua quidem urbe egit idem Procopius lib. II. de Aedif. Justin. cap. VII. VIII. et lib. I. de Bello Pers. cap. XVIII. et lib. II. cap. XI. praeter Eutropium, Zosimum, et alios. Sed an a Seleuco Callinico nomen habuerit, dubitare licet ex iis quae scribit Libanius lib. I. Epist. ad Aristaenetum: *σταθμός ἐστι περὶ τὸν Εὐφράτην, Καλλίνικος ὄνομα αὐτῷ. Καλλινίκου γὰρ ἐνταῦθα ἀποσφαγέντος, ὁ σοφιστὴς γίνεται προσηγορία τῷ τόπῳ*, etc. Quem quidem Callinicum Sophistam eum esse qui sub Gallieno vixit, teste Suida, putat Henric. Valesius ad lib. XXIII. Ammiani.

V 427 *Pag*. 330. 9. *Καὶ Τουδινάτου*] Idat. *Tuditano*. Schott. et Fasti, *Τουδιτάνου*.

Pag. 330. 14. *Καὶ Βούλβου*] Idat. *Volbo*. Fasti, *Bulbo*.

Pag. 330. 17. *Μάλχωνος*] Idat. MS. *Machone*. Schott. et Fasti, *Μάθωνος*.

Pag. 330. 18. *Καὶ Βαλβούλου*] Schott. *καὶ Μαλλεόλου*. Fasti, *Barbula*.

Pag. 331. 1. *Βαλλιόλου*] Idat. MS. *Balvulo et Pera*. Schott. *Βαρβούλου*. Fasti, *Aemilio Barbula et M. Junio Pera*.

Pag. 331. 4. *Ρούγα*, etc.] Scal. *Γούργα*. Idat. MS. *Gurga et Maximo Vero*. Fasti, *Q. Fabio Maximo Verruco*.

Pag. 331. 6. *Ἀρουστίου*] Schott. *Ἀπουστίου*.

Pag. 331. 8. *Πανάρετον*] Ex Eusebii Chron. ubi Scaliger, cui adjungendus Cotelerius ad Epist. I. Clementis cap. XLVII.

Pag. 331. 15. *Αἱ Παρθένοι*] Ex Eusebii Chron. p. 143. *Romae Virgines Vestae ob stupri reatum terra obrutae sunt.* Φθορᾶς ἁλοῦσαι, *deprehensae in stupro.*

Pag. 331. 16. *Καρία*, etc.] Ex eod. Eusebio, ubi Scalig. pag. 137.

Pag. 332. 1. *Καὶ Φίλου*] Idat. MS. *et Filone*. Fasti, *Philo*.

Pag. 332. 2. *Ἐρατοσθένης*] Ex Euseb. ubi Scalig. p. 138.

Pag. 332. 7. *Κατούλλου*] Schott. *Κατουλοῦ*. Idat. *Catulo*.

Pag. 332. 8. *Πτολεμαῖος*] Vide Petavium lib. x. de Doctr. Temp. cap. XLVI. ubi de Ptolemaeis qui in Aegypto regnarunt.

Pag. 332. 11. *Ἰουδαίων*] Haec attigit Eusebius in Chronico: *Victi Judaei, et* LX. *millia armatorum ex eorum numero caesa.* Unde χιλιάδας τεσσαράκοντα legendum patet. Quod vero LX. millia habeat Eusebius in omnibus scriptis Codicibus, LX. pro XL. facili lapsu irrepsisse inde colligit Scaliger, qui quae hic ex lib. III. Maccabaeorum narrantur dubiae prorsus esse fidei opinatur. Hunc adi pag. 138. et Salianum an. mundi III. MDCCCXXXIX.

Pag. 332. 14. *Οἰνολιβάνῳ*] Sic Cod. Vatic. Scaliger, ἐν Λιβάνῳ. Georgius Hamartolus et Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, οἴνῳ λιβανωτῷ. Liber III. Maccab. *Ὁ δὲ Ἐλεφαντάρχης τὰ θηρία σχεδὸν, ὡς εἰπεῖν, εἰς κατάστημα μανιῶδες ἀγηοχὼς, εὐωδεστάτοις πόμασιν οἴνῳ λελιβανωμένῳ, φοβερῶς κεκοσμημένα*, etc.

Pag. 333. 3. *Φλαμινίνου*] Idat. *Flaminio*. Infra, *Flaminino*. Schott. Scal. et Fasti, *Φλαμινίου*.

Pag. 333. 4. *Βάρρωνος*] Idat. et Fasti, *Varrone*.

Pag. 333. 8. *Γράκχου*] Idat. MS. *Grecho*. Fasti, *Graccho*.

Pag. 333. 11. *Εἴδωλον τῆς Ῥέας*] Livius lib. XXIX. et alii id ad Consulatum Cethegi et Tuditani, an. U. C. DL. referunt.

Pag. 333. 13. *Λεβίνου*] Idat. *Lebyino*. Fasti, *Laevino*.

Pag. 334. 3. *Καὶ Τουδινάτου*] Idat. *Tudinato*. Scaliger, *Τουσινάτου*. Schottus et Fasti, *Tuditano*.

Pag. 334. 6. *Σκιπίωνος*] Schott. et Fasti, *Καιπίωνος*.

Pag. 334. 13. *Παππύλου*] Schott. *Ταππούλου*. Fasti Capitol. *Tarpulo*.

Pag. 334. 18. *Ἀντίοχος*] Ex Eusebio p. 144. ubi Scaliger p. 140.

Pag. 335. 7. *Μερούλου*] Idat. MS. *Merrulla*. Schott. et Fasti, *Μερούλου καὶ Θερμοῦ*.

Pag. 335. 8. *Φλαμινίνου καὶ Ἀεβωβάρβου*] Ita etiam Scaligeri editio. Idat. *Flaminio et Ahenobarbo.* Fasti, *Flaminino et Ahenobarbo.*

Pag. 335. 10. *Σκιπίωνος τὸ β'.*] Scalig. *τὸ δ'.* Ita etiam Schott.

Pag. 335. 12. *Βούλσωνος*] Idat. *Vulscone.* Fasti, *Vulsone.*

Pag. 335. 14. *Καὶ Φλαμινίνου*] Idatius et Schott. *Flaminio.* Fasti, *Lepido et Flaminio.*

Pag. 335. 16. *Καὶ Τουδιτάνου*] Idat. Schott. et Fasti, *Tuditano.*

Pag. 335. 18. *Καὶ Λικιννίου*] Idat. *Licinio* Schott. *Λικίννου.* Fasti Capitol. *Licino.*

Pag. 335. 19. *Λαβέλλου*] Idat. MS. *Labaeme.* Fasti Capitol. *Labeone.*

Pag. 336. 1. *Παμφύλου*] Idatius MS. *Pamphilio et Paulo.* Schottus et Fasti Capitolini, *Ταμφίλου καὶ Παύλου.*

P 515 Pag. 336. 11. *Ο Ἀπολλώνιος*] Legendum hic et deinceps *Ἡλιόδωρος* recte monet Raderus. Vide Chron. Eusebii p. 144.

Pag. 337. 6. *Καὶ Παμφίλου*] Idat. MS. *Pamphilio.* Schott. et Fasti Capitol. *Ταμφίλου.*

Pag. 337. 15. *Πετίνου*] Idat. MS. *Petico.* Fasti Capitol. *Petillio.*

Pag. 337. 17. *Ἀριστόβουλος*] Ex Chronico Eusebii, ubi Scaliger pag. 142.

Pag. 337. 20. *Καὶ Βενάτου*] Idat. MS. *Benenate.* Schott. et Fasti, *καὶ Λαινάτου.*

V 428 Pag. 338. 2. *Καὶ Αἰμιλίου*] Idat. et Schott. et Fasti, *Aelio.*

Pag. 338. 4. *Μακρίνου*] Schott. et Fasti, *Μανκίνου.*

Pag. 338. 5. *Καὶ Πίσωνος*] Idat. et Fasti, *et Caepione.* Schott. *καὶ Καιπίωνος.*

Pag. 338. 13. *Καὶ Ταλίνου*] Schott. *καὶ Θάλνου.* Fasti, *Thalna.*

Pag. 338. 14. *Ο καὶ Μενέλαος*] Nam prae caeteris Hebraïcis jam Graeca nomina, uti etiam et mores malle coeperant, inquit Seldenus lib. I. de Success. in Pontif. Hebr. cap. VI. Id etiam de Alcimo, qui Joacim nuncupabatur, observarunt alii.

Pag. 338. 17. *Καὶ Κάρβωνος*] Schott. et Fasti, *καὶ Στράβωνος.*

Pag. 339. 3. *Ματθίου*] Ita etiam Georgius Syncellus, pro *Ματταθίου*, quomodo legitur infra.

Pag. 339. 5. *Οὐείου*] Ex Chron. Eusebii p. 38. et 140. ubi Scalig. p. 143.

Pag. 339. 7. *Οὐκ ὢν ἐκ γένους ἱερατικοῦ*] Vide Selden.

de Success. in Pontif. Hebr. lib. I. cap. VIII. p. 819. praeter eundem Scaligerum.

Pag. 340. 17. *Ἀρίσταρχος*] Ex Eusebio, ubi Scaliger pag. 144.

Pag. 340. 19. *Καὶ Λαύσου*] Idat. MS. *Lausco.* Fasti, *Lusco.*

Pag. 341. 3. *Λουκούλλου*] Idat. MS. *Loculo.* Fasti, *Lucullo.*

Pag. 341. 9. *Καὶ Νουμικίου*] Schott. et Fasti, *καὶ Μουμμίου.*

Pag. 341. 10. *Σαμαρῖται*, etc.] Ex Eusebio, ubi sic Hieronymus: *Samaritani et Judaei Alexandriae, Ptolemaeo judicante, contendunt de honoribus ex utraque parte templo suo deferendis. et superant Judaei.* Vide Scaligerum ad hunc locum.

Pag. 341. 13. *Καὶ Μανικίου*] Schott. et Fasti, *καὶ Μάγκίνου.*

Pag. 341. 17. *Δεύτερος Εὐεργέτης*] Duo enim fuere Ptolemaei cognomines *Εὐεργέται.* Vide Scaligerum ad Eusebium pag. 145.

Pag. 341. 20. *Ἀλεξάνδρῳ*] Eusebius Hieronymi: *Alexandro filio Balae Regis Syriae Ptolemaeus filiam suam tradidit uxorem.*

Pag. 342. 3. *Σκιπίωνος*, etc.] Idat. MS. *Caepione et Lario.* Scal. *καὶ Λαελίου.* Schott. et Fasti, *Λαιλίου.*

Pag. 342. 5. *Βενάτου*] Schott. et Scal. *Λενάτου.* Idat. MS. et Fasti, *Lenate.*

Pag. 342. 6. *Νασίκα*, etc.] Idat. MS. *Narsica et Bruto.* Schott. *καὶ Βρούτου.* Fasti, *Nasica et Bruto.*

Pag. 342. 9. *Λεπίδου*, etc.] Idat. *Lepido Porcina et Mancino.* Schott. et Fasti, *Λεπίδου καὶ Μαγκίνου.*

Pag. 342. 10. *Δημητρίῳ*, etc.] Eusebius: *Ptolemaeus Demetrio filiam suam tradidit uxorem cum regno quod abstulerat Alexandro.*

Pag. 342. 19. *Ρουτιλίου*] Schott. et Fasti, *Ρουπιλίου.*

Pag. 343. 3. *Πεπέρνου*] Idat. et Fasti, *Perperna.* Schott. *Λεντούλου καὶ Πεπέρνου.*

Pag. 343. 4. *Αὐδινάτου*] Idat. MS. *Tuditano et Anulio.* Schott. *Τουδιτάνου καὶ Ακουιλλίου.* Fasti, *Tuditano et Aquilio.*

Pag. 343. 7. *Καὶ Κεκίννα*] Idat. *Cinna.* Schott. et Fasti, *καὶ Κίννα.*

Pag. 343. 9. *Ἰψέου*] Fasti, *Hypsaeo.*

Pag. 343. 10. *Καὶ Βολβίνου*] Idat. MS. *Bulbino.* Schott. et Fasti, *καὶ Καλβίνου.*

Pag. 343. 13. *Δημήτριος ὁ Σίδης*] Legendum, *Ἀντίοχος ὁ Σιδήτης*, ex Eusebio p. 148. *Antiochus Sidetes Rex Syriae adversus Judaeam arma corripiens, et Ierosolymam circumdans, quum*

ad conditiones Pontificem Simeonem compulisset, *redit Olympiade* CLXII. Haec expendit Scaliger pag. 146.

Pag. 343. 17. *Καὶ Φαινίου*] Idat. MS. *et Faenio*. Schott. et Fasti, *καὶ Φαννίου*.

Pag. 343. 18. *Ιωάνθης*] Pro *Ιωνάθης*· ita non semel infra. Sed leg. *Ιωάννης*, qui Simoni patri interfecto in Pontificatum successit. Euseb.

Pag. 344. 2. *Καὶ Κάρβου*] Idat. MS. *et Carba*. Schott. et Fasti, *καὶ Κάρβωνος*.

Pag. 344. 5. *Καὶ Μαρκίου*] Idat. *Marciorega*. Fasti, *Marcio Rege*.

Pag. 344. 6. *Καὶ Σινερεβούλου*] Scal. *καὶ Μαξίμου*. Idat. *Sinerebula*. Sed leg. *καὶ Σκεβούλου*, quomodo habent Fasti Schotti, et alii.

Pag. 344. 8. *Ιωάνθης*] Quem *Joannem*, et *Hircanum* vocat Chron. Eusebii p. 39. et 148. ex quo pro *Ιωάνθης*, hic legendum *Ιωάννης*, ut supra monuimus. Est enim Joannes Pontifex, qui, ut paullo ante scribit idem Eusebius, *adversus Hircanos bellum gerens Hircani nomen accepit*. Quae tametsi vera
V 429 sint de cognomine, falsa tamen esse de causa cognominis pluribus ostendit Scaliger pag. 148. Verum nescio an error sit Librarii, cum rursum infra scribat Aristobulum *υἱὸν Ιωάνθου τοῦ Υρκανοῦ* fuisse, adeo ut potius sit Eusebii, quem sequitur Auctor Paschalis. Atque ita censet idem Scaliger p. 149.

Pag. 344. 16. *Φούσκων*] Ita appellatur a Scriptore Chronici MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem: *Φοῦσκος*, a Georgio Syncello p. 290. *Fuscus*, in Chron. Hippolyti. *Physco*, apud
P 516 Eusebium Hieronymi. Proinde hic legendum esset *Φύσκων*, quomodo appellatum volunt Ptolemaeum Evergetem II. *δι' ὄγκον τοῦ σώματος*, ut ait Syncellus, ex corporis sagina, et distento aqualiculo. Quod si ita est, mirum videri debet, ipso, ut par est existimare, superstite, siquidem idem sit *Φούσκων* quod *Φύσκων*, hocce epitheto donari in veteri nummo apud Usserium, *ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ ΦΟΥΣΚΩΝΟΣ ΕΥΕΡΓΕΤΟΥ*. Vide Casaubonum ad Spartianum in Caracallo p. 132. 2 edit. et Petavium lib. x. de Doctr. Temp. cap. XLVI. ex Josepho, Strabone, Valerio Maximo, Justino, et aliis.

Pag. 344. 18. *Βρούτου καὶ Πίσονος*] Ita Scalig. At Schott. et Fasti, *Δρούσου καὶ Πίσωνος*. Idat. MS. *Bruto et Peone*.

Pag. 345. 4. *Νασικάρκου*] Ita Scalig. *Νασίκα καὶ Βεστίου*, Schottus. Idat. *Nasica Scipione et Bestia Calpurnio*. Ita etiam Fasti.

Pag. 345. 6. *Σιλάνου*] Schott. *Σιλλανοῦ*. Fasti, *Silano*.

Pag. 345. 9. *Καὶ Μαρκίου*] Scalig. Schottus et Fasti, *Μαρίου*. Idat. *Mario*.

Pag. 345. 10. *Σεῤῥάνου*, etc.] Schott. *Σαῤῥάνου καὶ Πείωνος*. Idat. et Fasti, *Serrano et Caepione.*

Pag. 345. 14. *Βιμβρίου*] Scalig. et Schott. *Φιμβρίου*. Idat. et Fasti, *Fimbria.*

Pag. 345. 15. *Σελευκεῖς*] Seleucensium *αὐτονομίας* testes aliquot nummi extant; quos collegit V. C. Joann. Harduinus in Nummis illustratis.

Pag. 346. 6. *Ἀσκαλωνῖται*] Consulendi de hac Ascalonitarum aera Scaliger lib. III. Canon. Isagogic. pag. 301. Herwartus in Chronolog. cap. CCXXXVI. et Spanhemius de praestant. et usu numismat. pag. 868. quibus adjungendi ejusdem urbis nummi illustrati ab eodem viro doctissimo Joan. Harduino.

Pag. 346. 7. *Καὶ Κιτιδίου*] Schott. *καὶ Διδίου*. Idat. et Fasti, *Metello Nepote et Tito Didio.*

Pag. 346. 9. *Ιωάνθης*] Ex Eusebio p. 39. et 148. ubi is *Joannes* appellatur.

Pag. 346. 15. *Ὁ καὶ Ἀλέξανδρος*] Ita Eusebius. *Alixas*, aliis. Vide Petavium lib. X. de Doctr. Temp. cap. XLVI.

Pag. 346. 19. *Βάλβου*] Schottus et Fasti, *Κάλδου*. Idat. *Galva.*

Pag. 347. 11. *Σαλούστιος*] Iisdem verbis Idatius. Eusebius: *Sallustius Crispus Scriptor Historicus in Sabinis Amiterni nascitur.* Vide Scaligerum.

Pag. 347. 13. *Κοκκῆς*] Atqui Cleopatrae filium hunc Ptolemaeum constanter asserunt omnes, ipseque Auctor Chronici. Vide Petavium loco laudato.

Pag. 348. 2. *Καὶ Νάρβωνος.*] Schott. *καὶ Νορβάνου*. Ita Idat. et Fasti.

Pag. 348. 4. *Φουσκούλου*] Schottus: *Δεκύλου καὶ Δολαβέλλα.* Idat. *Diecula*, etc. Fasti Capitol. *Decula.*

Pag. 348. 7. *Βιτία*] Idat. MS. *Vitia.* Schott. et Fasti, *Βατία*, quo nomine extitit Vatia alter sub Nerone, de quo exclamabant homines, *O Vatia solus scis vivere*, qui scilicet omissa illa aulica, ac ea tempestate periculosa vita, in villam secesserat, ut est apud Senecam Epist. LV.

Pag. 348. 8. *Κλαυδίου*, etc.] Iidem Coss. qui anno superiori, *Servilius Vatia et Claudius Pulcher*, proinde expungendi ex hisce Fastis.

Pag. 348. 9. *Διόνυσος*] Ita paullo infra, et apud Cedrenum pag. 166. In Eusebii vero Chronico ab Hieronymo *Dionysius nominatur.* Vide Petavium ad Epiphanium pag. 1382. *Διονύσου*, seu Bacchi nomen sibi adscripsisse Antiochum Epiphanem Regem Syriae testantur ejus nummi, quos descripsit vir rei nummariae peritissimus J. Vaillantius in Regib. Syriae p. 382. et seqq.

Pag. 348. 12. *Καὶ Κατούλλου*] Schott. *καὶ Κατύλου*. Fasti Capitol. *Catulo*.

Pag. 348. 16. *Καὶ Μικούττου*] Schott. et Fasti, *καὶ Κόττου*. Idat. *et Micotta*.

V 430 *Pag*. 348. 18. *Γεντίλλου*] Schott. et Fasti, *Λεντούλου*. Idat. *Cn. Lentulo*.

Pag. 349. 1. *Πομπηΐου*, etc.] Scalig. *Πλευδούλου καὶ Κράσσου*. Fasti, *Pompeio*.

Pag. 349. 4. *Αριστόβουλος*] Ex Eusebio pag. 149. ubi Scalig. pag. 149.

Pag. 349. 6. *Ἔτη φκζ'*.] Depravatum hunc numerum in Graecis Eusebii, id est in hoc Chronico, observat Scaliger, tum ex eodem Eusebio, tum ex Josepho lib. XIII. cap. XIX. qui *υπα'*. praefert.

Pag. 349. 8. *Ορτηνσίου*] Scal. *Ορτησίου*.

Pag. 349. 9. *Ιανναῖος*] Ex Eusebio, qui annos Regni XXVII. Jannaeo adscribit, contra quam Auctor Chronici, qui XXX.

Pag. 350. 5. *Βιργίλιος*] Ex Phlegonte apud Photium Cod. CXLVI. Eusebio, ubi Scaliger, et Idatio.

Pag. 350. 9. *Βουλκακίου*] Idat. MS. *Bulcatio Tullo*. Schott. *Βολκατίου Τούλλου καὶ Λεπίδου*, recte, nam Vulcatius, Tullus etiam dictus: omissus vero Lepidus

Pag. 350. 14. *Πομπήϊος*] Ex Eusebio pag. 151. ubi Scalig. p. 153.

Pag. 350. 18. *Σιλανοῦ*] Schott. *Σιλλανοῦ καὶ Μουρίνα*. Dio, *Σιλανοῦ καὶ Μουρήνα*.

Pag. 351. 1. *Πομπήϊος*] Hanc totam pericopen usque ad voces, *ἤγαγεν τῇ συγκλήτῳ*, praetermittit Cod. Holstenii.

Pag. 351. 3. *Χαρακτῆρας*] Vide Lexicon Vossii p. 766.

Pag. 351. 5. *Τῆς καὶ Σαλίνας*] Scaliger ad Euseb. pag. 151.

Pag. 351. 10. *Ὑρκανὸς*] Josephus lib. XIV. Antiq. Jud. cap. XVI.

Pag. 351. 12. *Αφρανίου*] Scal. *Αφρανίου*. Schott. *Αφρανίου*. Idat. *Afronio et Metello Celere*.

P 517 *Pag*. 351. 14. *Δεκίου Καίσαρος*] Ita Idat. qui *Bibulo* praefert. Schottus omittit vocem *Δεκίου*.

Pag. 351. 15. *Γαβίνου*] *Γαβινίου*, Schott. *Gabinio*, Idat. *Γαουϊνίου*, Dio.

Pag. 351. 16. *Φιλαδέλφεῖς*] De aera Philadelphiensium egit Scaliger in Canonibus Isagogic. lib. III. p. 301. et Spanhemius de Praest. et usu numismat. p. 871.

Pag. 351. 17. *Καὶ Μαρκέλλου*] Idat. et Dio, *Metello Nepote*.

Pag. 351. 18. *Πομπήϊος*] Ex Eusebio, ubi Scalig. pag. 154.

Pag. 351. 20. *Μαρκέλλου*] Schott. Dio, et Idat. *Μαρκελλίνου.*

Pag. 352. 1. *Εντεῦθεν Γαζαῖοι*] De aera Gazensium copiose egerunt viri eruditi, praeter Scaligerum, Spanhemius de praestantia et usu Numismatum pag. 869. et Joan. Harduinus in Nummis antiq. illustrat. de mensibus vero idem Scaliger in Praefat. ad lib. de Emend. temp. p. 8.

Pag. 352. 5. *Κικέρων*] Euseb. *Cicero in exilio annum facit.* Vide Scaligerum.

Pag. 352. 6. *Πτολεμαῖος*] Dio lib. xxxix. et alii.

Pag. 352. 8. *Βαλβίνου*] Schott. *Καλβίνου.* Idat. MS. *Balbino.* Dio, *Καλουίνου.* Ita Fasti.

Pag. 352. 9. *Πρὸς Ἕλληνας ἐπολέμει*] Atqui hoc anno Caesar in Gallis bellum gerebat, non vero contra Graecos.

Pag. 352. 10. *Πομπηΐου τὸ β'.*] Schott. et Dio, *γ'.* Ita Idat. *Pompeio* III. *et Metello Scipione.*

Pag. 352. 11. *Θέατρον ἀφιέρωσεν*] Ex Dione lib. xxxix. Illud ambustum restituit Claudius Caesar, ut est apud Sueton. num. xxi. et eundem Dionem. Secundo denique incensum Philippis regnantibus tradit Eusebius in Chron.

Pag. 353. 4. *Καλίνου*] Schott. *Καλένου καὶ Βατινίου.* Idat. MS. *Caleno et Vatino.* Dio, *Καλήνου, καὶ Οὐατινίου.*

Pag. 353. 5. *Ἀρχή.*] Hanc lineam, et quae margini adscribuntur, omittit Cod. Holstenii. Vide Herwart. in Chronolog. cap. ccxviii.

Pag. 353. 9. *Τὸ β'. μόνον*] Tres sequentes Caesaris Consulatus sic etiam consignat Schottus. Idatius vero: *Caesare* III. *et Lepido.* Deinde, *Caesare* IV. *solo.* Demum, *Caesare* V. *et Antonio.*

Pag. 353. 14. *Γάϊος Ἰούλιος*, etc.] Hanc lineam omittit Cod. Holstenii.

Ibid. *Ἰούλιος Καῖσαρ*] Suidas in *Καῖσαρ*, Cedrenus p. 165. Zonaras, Symeon. Logoth. in Chron. MS. etc.

Pag. 354. 5. *Ὀλυμπιάδος*] Addit Holstenius, *καὶ μὴ διαδεχθείσης Ὑπατείας, ἤτοι Τριουμβιρατορίας κατὰ δοκιμασίαν τοῦ κοινοῦ τῆς Συγκλήτου.*

Pag. 354. 17. *Οὗτος Γάϊος Ἰούλιος*] Hunc locum expendit Scaliger lib. III. Canon. Isagogic. p. 301. 302. V 431

Καὶ μὴ διαδεχθείσης] Haec ex Holstenio supplevimus, usque ad *ἀπὸ γὰρ*, etc. quae desunt apud Scaliger. et Raderum. Infra ex eodem, *Δικτατορίας* pariter reposuimus, pro *Τριουμβιρατορίας.*

Pag. 354. 19. *Καὶ προσετέθη*] Petavius ex hoc loco colligit Antiochenos horum annorum initium ex a. d. IV. Maii

mensis deduxisse videri, quae est sententia Scaligeri lib. III.
Canon. Isagog. Id negat Henricus Valesius ad Evagrium lib. I.
cap. XII. huncque sic intelligi debere contendit, ut Senatus-
consultum, quo civitas sui juris ac libera pronuntiata est,
mense Maio acceptum fuerit, ac publice propositum: annos
porro Antiochenos, qui XLVIII. annis Natalem Christi antever-
tunt, non ab Maio mense, quod vult Petavius, sed a Novem-
bri deduci censet. Verum Auctor Chronici infra verbis diser-
tis scribit a primo Caii Caesaris, et ipso XII. die mensis Ar-
temisii, seu Maii, Antiochenos annos suos putare: ita ut men-
dum sit in alterutro loco in mensis die, cum hic XXIII. infra
XII. dicatur. *Αὐτονομίας* autem Antiochenorum memoria ha-
betur in veteri nummo, hisce verbis: *ΑΝΤΙΟΧΕΩΝ ΜΗ-
ΤΡΟΠΟΛ. ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ*, de qua etiam, ut et de anno
quo concessa est, multis egere Scaliger ad Eusebium pag. 156.
240. et lib. III. Canonum Isagogic. pag. 301. Petavius lib. X.
de Doctr. Temp. cap. LXII. et ad Epiphanium pag. 192. Hen-
ricus Valesius ad Evagrium, Goarus ad Syncellum p. 74.
Herwartus in Chronol. cap. CCV. CCVI. CCXI. CCXII. CCXIII. CCXIV.
CCXXXVII. Grandamicus in Chronolog. Christ. part. II. p. 56.
Spanhemius Diss. IX. de Praest. Numism. p. 866. et alii pas-
sim Chronologi.

Pag. 355. 5. *Καὶ πρῶτον ἔτος*] Indictionum duo videtur
Auctor Chronici statuere principia: primum hoc anno, alterum
anno Christi CCCXIII.

Post hanc extremam *περιοχήν*, sequebatur in editione Ra-
deriana Catalogus Imperatorum ab Augusto usque ad Constan-
tinum Monomachum, adscriptis duntaxat Imperii annis, iisque
haud parum semper fidis, atque adeo etiam in Codice Vati-
cano, sed alia et multo recentiori manu quam Chronicon ipsum
descriptus, cui ab imperito aliquo insertum verosimile est:
cum Auctoris Chronici esse non possit, qui in Heraclium,
quo imperante vixit, desinit. Sed et neque illum Catalogum
agnovit Codex Holstenii. Atque id causae fuit, ut tanquam
perperam insertum *πάρεργον* inde avulsum, ne series Scripto-
ris abrumperetur, ad Chronici calcem, cum aliis selectis ali-
quot amandaremus, ne hac qualicunque merce fraudetur Le-
ctor. Ejusmodi autem complures habentur in Codd. MSS. a
Graecis conscripti Imperatorum Catalogi, adjunctis Imperii an-
nis: sed et in editis aliquot, ut apud S. Maximum in Com-
P 518 puto, Nicephorum in Chronologia, Leunclavium in Jure Grae-
corum. Labbeum ad Glycam, Petavium ad Nicephori Constan-
tinopolit. Breviarium, Henric. Doduellum in Dissertationibus
Cyprianicis, etc. quos cum isto conferre poterit Lector, si
tanti videatur, ut omittam Clementem Alexandrinum lib. I.
Stromat. pag. 339. qui accuratum Imperatorum Catalogum, us-

que ad Commodi necem, cum annis Imperii pertexuit, et aliquot alios ex Latinis.

Pag. 355. 9. *Ἀφ' οὗ τὰ Ῥωμαίων ἤκμασεν*] Eadem fere Georgius Syncell. p. 305. qui habet, *ἐπὶ τούτου, eo imperante.* Proinde legendum, *ἐφ' οὗ.*

Pag. 355. 13. *Ἀρχὴ Ἰνδικτιῶνος*] Haec absunt a Codice Holstenii.

Pag. 355. 14. *Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου*] *Τοῦ* delet Cod. Vatic. Indictionum usum a Julio Caesare inventum quidam praeterea opinati sunt, atque in iis Georgius Hamartolus in Chron. MS. in eodem Julio: *καὶ τὰς Ἰνδίκτους καὶ τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρεν.* Has a primo ejusdem Imp. anno auspicatur Scriptor Paschalis Chronici: Sanctus vero Maximus, seu indiculi hic descripti Auctor, ab anno II. Augusti, quo *αἱ Ἰνδικτοι ἤρξαντο ψηφίζεσθαι.* Sed utrumque falsum, cum id nominis in temporum putatione tum primum auditum constet V 432
Constantino M. imperante. Porro hunc locum, quoad aeram Antiochenam, pluribus examinat Scaliger lib. V. de Emend. temp. p. 504. et 505. monetque pro *ἤγουν ιβ'.* legendum *Ἰνδίκτου ιβ'.* et pro *ἀπὸ πρώτης*, legendum *ἀπὸ πρώτης καὶ αὗται.* Hunc praeterea consule ad Eusebium pag. 152. et lib. III. Canon. Isagog. p. 301. et 302. ubi observat annos Antiochenos in XV. distributos dare veram Indictionem, atque adeo hinc in hoc Chronico omnes annos a Caesare, *καὶ ἀπὸ χρηματισμοῦ τῆς Ἀντιοχείας* per Indictiones putari, quum ante Epocham Antiochenam nulla Indictionis in annis nota sit, quod et ipsum notatu dignum esse ait, cum procul dubio, inquit, omnes Indictiones ab Antiochena derivatae sint, quae a Maio mense inibat. Hic caeterum mire turbat Auctor Chronici, cum primum Julii Caesaris Imperii annum in Consulatum Lepidi et Planci conjicit, qui biennio ante a Bruto et Cassio caesus obierat, caeteraque ad illum spectantia in annos sequentes, ut et ejus mortem conjicit: quae quidem ab ineptis sciolis in Paschalion alienis locis subinde intrusa, haud aegre emendabuntur, si anni duntaxat Imperii Julii Caesaris hic notati, non autem Consules, spectentur, et suis quibusque locis supra inserantur: nec enim, quod censuit Scaliger in Notis ad Eusebium pag. 157. ideo Auctor erravit, quia post VI. annos, et in Consulatu Planci et Lepidi, aerae Antiochenae statuit initium, cum, inquit ille, sequatur Eusebium in Consulibus, quod et facit Orosius et Cassiodorus, ut aliquando VI. aliquando paucorum annorum intervallo anticipent Epocham Regifugii aut Palilium urbis. Neque enim ii quae acciderunt C. Julii Caesaris temporibus, neque illius Imperii annos Augusti annis adscripserunt, ut hic factum advertimus. Cum igitur Julius Caesar Princeps Senatus Imperator dicitur, Pansa et Hirtio

Coss. id, ut et Indictionum et Aerae Antiochenorum initium referendum ad Consulatum ejusdem Caesaris II. et Servilii Isaurici, quo Caesar Dictator perpetuus primum dictus est: ut ad Consulatum Caleni et Vatinii, qui II. annus fuit Imperii Caesaris, quo et coeptam aeram Laodicensium, et bellum Isauricum gestum scribit, tametsi Antonino et Isaurico Coss. actum alii dicant, et ad Consulatum Caesaris III. et Lepidi, ad quem bellum gestum contra Scipionem et Hircanum Pontificem refert, ac denique ad postremum Caesaris Consulatum, illius caedem, quam perperam etiam Fasti Idatii ad Consulatum Antonini et Isaurici referunt: ita enim omnia utcunque constabunt.

Pag. 355. 16. *Αντιοχεῖς*] Locum hunc pariter examinant Scaliger in Canonibus Isagogicis pag. 301. et 302. et Petavius lib. X. de Doctr. Temp. cap. LXII. pag. 267. ubi de initio Indictionum multa commentatur. At non plane assequor cur ita scribat Georgius Monachus in Chron. MS. *Εν τῷ μα' ἔτει τῆς Αὐγούστου βασιλείας, ἐν τῷ ͵εφ' ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, ἤρχθη ὁ κατὰ Αντιοχείας τῶν ἐτῶν ἀριθμὸς, καὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ιησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γεννηθέντος*, cum anni Antiocheni annos Christi XLVIII. excedant, uti supra attigimus.

Pag. 356. 3. *Λαοδικεῖς*] Laodicenae epochae meminit Eusebius in Chron. in Probo, ex quo eruit Scaliger Antiochenam anno uno antevertere Laodicenam, quod firmat hic locus Chronici, ubi Antiochenam anno I. Julii Caesaris, Laodicenam anno II. initium ducere observat. Aerae Laodicensium characterismus extat praesertim in nummo aereo mediae magnitudinis in Archeio Regio, in quo symbolum urbis, capite scilicet turrito, effingitur, cum hac inscriptione: *ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ.* ad latera capitis, *Χ.* et *ΕΔ.* describuntur. In altera nummi facie caput Imperatoris laureatum Δ habetur cum hisce characteribus. . . *ΚΑΙΣΑΡΙ. ΣΕΒΑΣΤΩ. ΓΕΡΜΑΝΙΚΩ.* In medio nummo *ΒΑΡ.* Eadem Epoche describitur in nummo aereo tertiae magnitudinis, qui est Dom. Droni, in quo caput Imperatoris cum radiato diademate, absque ulla nominis notatione, exhibetur: at sub imam partem
V 433 haec aera *ΒΑΡ* describitur. In postica, figura militaris stat cum hasta, et Inscriptione, *ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ.* Qui quidem nummi ad Diocletiani annum IV. referri necessario debent. Extat alius in eadem Gaza Regia nummus Antonini Pii, in quo hi characteres describuntur: *ΙΟΥΛΙΕΩΝ ΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΟΔΙΚΕΩΝ ΗΠΡ.* ubi haec expressa Laodicensium Aera ejusdem Antonini anno XV. quadrat. Ex quibus
P 519 quidem nummis colligitur Laodicenses sese Julienses appellasse, ab indulta a Julio Caesare *αὐτονομίᾳ*, cujus indices sunt num-

mi alii de quibus egit vir doctissimus Joannes Harduinus, in quibus *Ὁμονοιῶν*, seu foederum initorum cum Pergamenis, Ephesiis, Smyrnensibus et Nicomediensibus fit mentio, quae certa sunt indultae ac servatae libertatis argumenta. Hoc autem loco Laodicea *ἡ παράλιος*, seu *πρὸς θάλασσαν*, intelligitur, quam liberam vocat Plinius lib. v, sect. xviii. Vide Herwartum in Chronolog. cap. ccxxxvi.

Pag. 356. 4. *Πόλεμος Ἰσαυρικὸς*] Idatius hoc anno.

Pag. 356. 6. *Ἀντώνιος*] Eusebius, Syncellus, et alii.

Pag. 356. 10. *Ἀλβίνου*] Schott. *Καλβίνου.*] Idat. MS. *Galbino* ii. *et Pollinione.* Scalig. *καὶ Πουλλίωνος*. Dio, *Καλουΐνου καὶ Πωλίονος.* Post hanc Consulatum, scriptum erat in editione Raderiana, *ρπδ´ Ὀλυμπιάς*, quod deest in Edit. Scaligeri, et in Cod. Holstenii; unde illud expunximus ut perperam hic insertum. Hanc porro Olympiadem suo postea loco inseruimus.

Pag. 356. 12. *Γάϊος Ἰούλιος*, etc.] Vide Josephum lib. xiv. Antiq. Jud. et Dionem lib. xlviii.

Pag. 356. 15. *Εἰσὶν δὲ*, etc.] Haec et sequentia desunt in edit. Scaligeri.

Ibid. *Εἰσὶν δὲ καὶ*] Hanc seriem summorum Pontificum rursum infra ingerit pag. 207.

Pag. 358. 13. *Τῶν παρὰ Ἰουδαίοις*, etc.] Ex Eusebii Chron. p. 158. ubi Scalig. p. 161. 163. 164.

Pag. 358. 14. *Ἀλλόφυλος*] Id negat Scaliger in Prolegomen. ad Eusebium, et Casaubonus Exercit. i. ad apparatum Annal. Eccles. num. ii. iii. iv. v. probatque Herodem neque *προσήλυτον*, neque *ἀλλόφυλον* fuisse, quod ex Africano scripsit Eusebius: contra id firmare conantur Serrarius et Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. v.

Pag. 359. 10. *Σαλούστιος*] Ita Idatius. Eusebius: *Sallustius diem obiit quadriennio ante Actiacum bellum.* Ubi consulendus Scaliger.

Pag. 360. 8. *Καθὼς ἐνταῦθα φέρεται*] Glossema alienum pro aera Christi additum.

Pag. 360. 16. *Κικέρων*] Eusebius: *Cicero, ut quibusdam placet, in Caietis interficitur.* Georgius Syncellus: *Κικέρων ὁ ῥήτωρ συγκλητικὸς ἐν Γαΐταις ἀνῃρέθη τῆς Ἰταλίας· ὡς καὶ ἄλλοι φασὶν, ὅτι φαρμάκῳ διέφθειρεν ἑαυτόν.* Denique Idatius ad Consulatum Antonii et Libonii: *His Conss. obiit Cicero, interfectus die* iv. *Kal. Maias.* Sed de anno ii. Olymp. clxxxiv. quo interiit Cicero, consulendus Scaliger ad Eusebium p. 160. ut alios praeteream.

Pag. 360. 18. *Ἔρβα Κωκίου*] Schott. *Νέρβα Κοκκείου.* Scal. *Ἔρβα Κωκαίου.* Dio, *Κοκκίου Νερούα.*

Pag. 360. 20. *Ἔκλειψις Ἡλίου ἐγένετο*] De qua vide Herwartum in Chronologia cap. ccxxv.

Pag. 360. 21. *Ἡρώδης*] Ex Eusebio p. 154. ubi Scaliger p. 165.

Pag. 361. 11. *Καὶ Κικέρωνος*] Ita Schott. Dio lib. 51. p. 523. de hoc Ciceronis Consulatu: *τεθνεῶτα τὸν Ἀντώνιον ἠγγέλθη, Κικέρωνος, τοῦ Κικέρωνος παιδὸς, ἐν μέρει τοῦ ἔτους ὑπατεύοντος.* Idatius: *Octaviano et Paulo.* Post hunc Consulatum poni debuit Consulatus *Aenobarbi et Sosii*, qui loco alieno infra ponitur, ut et apud Idatium.

Pag. 361. 13. *Αὐγούστου τὸ β'.*] Idatius et Fasti, *τὸ γ'.*

Pag. 361. 18. *Αὐγούστου τὸ γ'.*] Idat. et Fasti, *τὸ δ'.* Expungendus vero sequens Consulatus.

Pag. 362. 2. *Παῖς δὲ οὗτος ἦν Ἡρώδου*] Id ab Eusebio hausit Auctor Chronici, ut et Epiphanius haer. xx. n. i. et Symeon Logotheta in Chron. MS. Eusebius vero ab Africano apud Georgium Syncellum p. 296. Neque enim Herodis Regis pater Herodes appellabatur, sed Antipater, quomodo illius avus vocabatur, ut ex Josepho colligitur lib. xiv. cap. ii. Neque *ἱερόδουλος* esse potuit Apollinis, qui religione Judaeus erat, utpote Idumaeus, Idumaeis progenitus, qui a temporibus Joannis Hyr-
V 434 cani circumcisionem et legem acceperant, cujusque Antipatri pater, avus Herodis, vir nobilitatis insignis ac strenuus Dux fuit. Vide Scaliger. in Prolegom. ad Eusebium.

Pag. 362. 6. *Ἡρώδης*, etc.] Eusebii Chronicon p. 154.

Pag. 362. 14. *Βασιλεύει Ἡρώδης*] De anno obitus Herodis egit Scalig. in Prolegom. ad libros de Emend. temp. p. 16. ut et Petavius lib. x. cap. i. ii. et iv. de ejusdem vero posteris cap. x.

Pag. 362. 19. *Αἰνοβάρβου*] Reponendus hic Consulatus an. U. C. DCCXXII. qui perperam etiam apud Idatium extra ordinem positus fuerat.

Pag. 363. 5. *Ἐξτήλιος*] Ex Eusebio et aliis.

Pag. 363. 14. *Τῆς κτησάσης*] Id non Cleopatrae duntaxat, sed et M. Antonino adscribit Symeon Logotheta in Chron. MS. cujus haec sunt: *οὗτος ὁ Ἀντώνιος Κλεοπάτρας Ἀλεξανδρείας τε καὶ Αἰγύπτου ἀνταρσίαν βουλευσάμενος, γῇ καὶ λίθοις προσέχωσαν τὸν λιμένα Ἀλεξανδρείας τῆς πόλεως, καὶ Φάρον τῆς νήσου μεταξὺ διακείμενον θαλάσσης πορθμὸν ὡσεὶ δ' μιλίων ἔχοντα διάστημα. Τοῦτον οὖν τὸν πορθμὸν χειρὶ πολλῇ καὶ σπουδῇ καὶ δαπάνῃ, Δεξιοφάνους μηχανικοῦ τοῦ ἔργου προηγουμένου, συντελέσαντες, ἤπειρον καὶ βατὸν, τὸ πρότερον ἄβατον, καὶ ἀκωλύθως ἐξεῖναι, πρὸς τὸν Φάρον, καὶ διαβαίνειν πεζοῖς ἀνθρώποις, ὁμοίως καὶ κτήνεσι πεποιήκασιν.* Sed an Cleopatra Pharum revera condiderit, et Phari insulam continenti prima adjecerit, jure ambigunt doctiores, atque in iis Scaliger ad Euseb. p. 132. Henricus Valesius ad Ammiani libr. xxii. et Humfredus Hodyus in Dissert. de Aristea cap. xx. quos consulere cuivis libitum est.

Pag. 363. 15. *Τὴν Πρωτέως*] Ita supra anno U. C. CDLXX.

ubi de LXX. Interpretibus. Ammianus: *Insula Pharos, ubi Protea cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius.*

Pag. 363. 17. *Ἀπὸ μιλίων δ'.*] Spatium istud inter continentem et insulam Phari, quam *Φαρίαν* vocat Epiphanius lib. de Mensur. et Ponder. interjectum, *Τετραστάδιον* vocant Scriptores, atque in iis Tzetzes, Heptastadium vero Ammianus, ut Josephus et Strabo, *Ἑπταστάδιον χῶμα.* Ex quibus colligitur in hoc Chronici loco, et apud Cedrenum et Symeonem Logothetam, milliare pro stadio usurpari, cum alias milliare octo stadia contineat, ut notum pueris. Caesar lib. III. de Bello civili, DCCCC. passuum longitudine fuisse testatur. P 520

Pag. 363. 19. *Ἐποίησεν ἡ Κλεοπάτρα*] Cod. Vatic. *ἡ αὐτὴ Κλεοπ. . .*

Pag. 363. 20. *Κνηδίου*] Ita reposuimus ex Cod. Vatic. et Scriptoribus omnibus, cum perperam editum esset *Κνησίου.* Rhodium Diophanem dixit Joannes Tzetzes Chil. III. v. 26. quem tamen Chil. VI. v. 194. *Κνήδιον* fuisse agnoscit. Infra, pro *χθόνα,* Cod. Vatic. *χθῶνα* legit.

Pag. 364. 5. *Σωσιβίου*] Ita Cod. Vatican. *Σωσίβιος* legendum censebat vir doctus, quasi id quod narratur is scripserit. Tres hoc nomine, sed qui ante haec tempora vixere, recenset Suidas; alterum, nisi ex iis sit, Laconem in Chronographia de Homeri aetate Clemens lib. I. Stromat. ut Sosibium alium Athenaeus laudant.

Pag. 364. 11. *Πρῶτος ἐγένετο Μονάρχης*] Qua in sententia est Orosius, qui Imperatorum seriem ab Augusto orditur.

Pag. 364. 12. *Ὁ Κλαυγῖνος*] Ita praefert Codex Vaticanus, tametsi non citra mendum. Si nummorum Augusti attendantur Inscriptiones, erunt fortasse qui pro hac voce, quae nihil sonat, legendum velint, *ὁ θείου υἱὸς, Divi filius:* nam sic passim in Graecis inscribitur: *ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΚΑΙΣΑΡ ΘΕΟΥ ΥΙΟΣ.* In Latinis vero et in Fastis Capitolinis, IMP. CAESAR DIVI F. AUGUSTUS. Quo spectant ista Censorini cap. XXI. *Ex ante diem* XVI. *Kal. Februarii Imperator Caesar D. F. sententia L. Munacii Planci a Senatu caeterisque civibus Augustus appellatus est, se* VII. *et M. Vipsanio Agrippa Coss.* At Petavius lib. X. de Doctr. Temp. cap. LXX. *Ὀκταβιανὸς* legendum censet: quam conjecturam amplexus est *ὁ μακαρίτης* amicus noster Joannes Baptista Cotelerius tom. III. Monument. Eccl. Gr. Quae quidem eo verosimilior, quo hujusce Chronici Scriptor Augustum fere semper *Octavianum* indigitat: tametsi nusquam ita appellatum apud Sue- V 435
tonium, Tacitum, Velleium, Florum, aliosque eidem Augusto suppares Scriptores, prorsus constet: a quibus *Octavius,* ut a Dione *Ὀκταούιος* nuncupari solet, *Octavianus* autem a caeteris qui deinceps scripsere, Juliano, Festo Rufo, Eutropio, utroque Victore, Zosimo, Vegetio, Senatore, Freculfo, et aliis passim.

Quinimmo neque *Octavium* se unquam appellavit Augustus, ex quo post extinctum Julium avunculum supremam Imperii dignitatem invasit: cum, uti testatur Suetonius, *C. Caesaris*, deinde *Augusti* cognomen assumpserit, ita ut ab hoc ipso tempore nusquam Octavius inscriptus legatur. Cur vero *Octavianum* ex Octavio, ut *Claudianum* ex Claudio, et *Tiberianum* ex Tiberio, uti semel ac iterum praefert MS. Codex Fastorum Idatianorum, interdum formarint deinceps Scriptores, fateor me non omnino assecutum, nisi dicatur plerisque ejusmodi vocibus appellativis has terminationes vulgi corruptelam induxisse, cujus subinde exempla alia indicamus in hisce Notis: nam et *Prasinianos* pro Prasinis, et *Venetianos* pro Venetis utramque Factionem appellat Spartianus in Vero. Vide Glossar. med. Graecit. in *Βενετιανός*.

Pag. 364. 15. *Κρατεῖ τῆς Αἰγύπτου*] Devictis Antonio et ipsa Cleopatra, cujus mortem prae caeteris describit Galenus lib. de Theriaca ad Pisonem p. 460. Edit. Basil.

Pag. 364. 16. σ϶ς´.] Ita Eusebius in Chronico, quem calculum pluribus expendit Petavius ad Epiphanii libr. de Ponder. pag. 382. Scaliger ͵σγς´. edidit.

Pag. 364. 17. *Ἐμονάρχησεν*] Hanc periochen non agnoscit Scaliger: de annis vero quibus imperavit Augustus, copiose pariter egere iidem Scaliger lib. v. de Emendat. temp. et Petavius ad Epiphan. Haer. LI. et ad lib. de Pond. pag. 384. Sed et ab hoc Consulatu annos Augustorum putari ex Censorino observat idem Scaliger eodem lib. p. 455. et 456. et lib. III. Canon. Isagogic. p. 302. ubi qui non modo ii, sed et qui et Augustani et Actiaci dicti sint, multis disquirit.

Pag. 365. 4. *Χρυσῇ*] Holsten. *Χρυσός*.

Pag. 365. 5. *Ὀστρακον*] Idem Holsten. *Ὀστράκου*.

Pag. 365. 13. *Αὐγούστου τὸ ιβ´.*] Aliter hic annus consignatur in Fastis: *Eserniino et Aruntio*. *Ἀρούντιον* etiam habet editio Scaligeri, non *Ἀρούντινον*.

Pag. 365. 15. *Κέλσου καὶ Τιβερίου*] Fasti Idatiani MSS. *Celso et Hibero*. Sed hunc Consulatum omittunt Fasti omnes.

Pag. 365. 16. *Καλαβρίαν*] Sic Cod. Vatic. Sed *Κανταβρίαν* legendum videtur: nam Cantabros ab Augusto devictos annis Urbis Conditae DCCXXX. et DCCXXXI. narrant Dio et alii.

Pag. 365. 18. *Θέατρον Μαρκέλλου*] Theatrum aedificari Romae coeptum a Julio Caesare, ab Augusto perfectum, et M. Marcelli sororis suae Octaviae filii nomine inscriptum ac dedicatum fuisse, ludis ejus rei gratia factis anno U. C. DCCXL. tradunt Suetonius in Augusto n. XXIX. et XLIII. et Dio lib. XL. et LIV. De incendio autem quo hoc anno DCCXXXII. atque adeo antequam dedicaretur, conflagravit, ni fallor, silent: unde legendum forte ἐκτίσθη pro ἐκαύθη.

P 521 *Pag.* 366. 5. *Λεντούλου καὶ Κορνηλίου*] Sed etiam Fasti

Idatiani. Schott. *Λεντούλου τὸ δ'*. Sed eosdem esse cum proximis constat.

Pag. 366. 7. *Σαμάρειαν*] Ex Chron. Eusebii, ubi consulendus Scaliger. Vide praeterea Georgium Syncellum p. 308. Albert. Aquens. lib. x. cap. xxvi. Guibertum in Hist. Hierosol. cap. xiv. et Wil. Tyrium lib. viii. cap. i.

Pag. 366. 9. *Τὸ Πάνιον*] Ex eodem Eusebii Chron. ubi idem Scaliger. Adde Syncellum p. 314. et ibi Goarum.

Pag. 366. 10. *Φορνικίου καὶ Σιλανοῦ*] Fasti Idatiani MS. *Fornicio et Silvano*, perperam in utroque Scriptore: legendum enim, ut apud Dionem et in Fastis, *Φουρνίου καὶ Καΐου Σιλανοῦ*. Furnii meminit Eusebius in Chron. *Furnii pater et filius clari Oratores habentur, quorum filius Consularis ante patrem moritur.*

Pag. 366. 11. *Δομετίου καὶ Αενοβάρβου*] Fasti Idatiani MSS. *Domitio Scipione, et Ahenobarba.* Sed leg. *L. Domitio Ahenobarbo, et P. Scipione*, ut apud Dionem et alios.

Pag. 366. 16. *Μείζονα οἰκοδόμησεν*] Editio Scalig. *οἰκοδόμηκε*. Sed legendum *ᾠκοδόμησεν*. V 436

Pag. 366. 19. *Καὶ Κλάρου*] Leg. ut apud Schott. *Βάρου*, vel *Οὐάρου*, ut apud Dionem, et in Fastis. Vetus Inscriptio apud Sponium in Miscellan. eruditae antiq. pag. 277. et 289. TI. CLAUDIO NER. T. QUINTILIO VARO COS. Atque est hic primus Tiberii Consulatus.

Pag. 367. 3. *Στράτωνος πύργον*] Ex Chron. Euseb. et lib. ii. Hist. Eccl. cap. x. Robertus Monachus in Hist. Hierosol. lib. viii. *Est autem Caesarea insignis civitas Palestinae, in qua Philippus Apostolus dicitur domum habuisse, quae usque hodie monstratur, nec non et cubiculum filiarum ejus prophetantium. Est autem in littore maris sita, olim Pyrgos, id est Turris, Stratonis appellata. Sed ab Herode Rege nobilius et pulchrius, et contra vim maris utilius extructa, in honorem Caesaris Augusti Caesarea est cognominata, cui etiam in eo templum albo marmore construxit*, etc. Adde Will. Tyrium lib. vii. cap. xxii. lib. x. cap. xv. Erratum porro in Novella Justiniani ciii. pridem annotarunt viri docti, in qua Vespasianum Stratonis turrem Caesaream a se appellasse dicitur, quia in Palaestinae partibus Caesar salutatus sit: quod facile confutatur ex Josepho lib. xv. Antiq. cap. xiv.

Ibid. *Καριανθηδόνα*] Quae *Ανθηδὼν*, Josepho lib. xiii. cap. xxxi. dicitur, a quo sua hausit Tzetzes in Lycophron. pag. 121.

Pag. 367. 4. *Περσαβίνην*] Willelmus Tyrius lib. x. cap. xiv. *Arsur oppidum maritimum mari et terra obsidet. Est autem hic locus, qui alio nomine Antipatrida appellatur, ab Herodis genitore Antipatro sic appellatus, locus uber, silvarum et pascuarum multas habens commoditates.* Adde lib. ix. cap. xix. Ex hoc autem Chronici loco Stephanum emendat Holstenius: *Αντιπατρὶς, πόλις. Ηρω-*

διανὸς, κτίσμα ἐπὶ Ἀντωνίου Καίσαρος. Sic enim legi in Codd. MSS. observat, *πόλις, Ηρώδου κτίσμα*, vel *Κτίσμα Ηρώδου ἐπ' Ἀντωνίου Καίσαρος*, ut praefert Cod. V. C. D. *Desmarets* Patroni Paris. At pro *Ἀντωνίου*, licet iidem Codd. sic praeferant, legendum putat idem Holstenius post Casaubonum, *ἐπὶ Οκταουΐου*, vel potius *Αὐγούστου*. Josephus lib. XVI. cap. IX. *ἐν τῷ πεδίῳ τῷ λεγομένῳ Καφαρσαβᾷ* aedificatam scribit.

Pag. 367. 6. *Ρουβελλίου καὶ Σατουρνίνου*]· Fasti Idatiani MSS. *Robellio et Saturnino.* Sed perperam hos Coss. hic insertos alii adnotarunt.

Pag. 367. 14. *Κατὰ Βρεταννῶν*] Legendum videtur *Γερμανῶν*· hoc enim anno in Germanos rebelles profectum scribit Dio.

Ibid. *Καὶ Ἀρμενίων*] Atqui bellum Armeniacum gestum a Caio anno sequenti scribit idem Dio.

Pag. 367. 16. *Οκταβιανοῦ τὸ ιγ'.*] Idarii et aliorum Fasti, XII.

Pag. 367. 18. *Ἰουλίαν*] Sueton. in Aug. n. LXV. Dio lib. LV. Syncellus p. 313. etc.

Pag. 368. 2. *Αὐγούστου τὸ ιδ'.*] Idatius et alii, XIII. Epiphanius Haer. LI. n. XXII. hunc Consulatum sic consignat: *Οκταουΐου Αὐγούστου τρισκαιδέκατον, καὶ Σιλανοῦ.* Porro in XXX. sequentium Consulatuum serie in Fastis Capitolinis, ejusdem Epiphanii et Auctoris Chronici varietatem pluribus expendit Petavius ad eundem Epiphanium pag. 92. et seqq. quem consulet cui ita visum sit: cum nobis duntaxat consilium sit Fastos Consulares, quoad nomina, invicem conferre, indicatis quae in ea diversitate subinde occurrunt difficultatibus ab aliis Criticis pridem enucleatis, quos adire cuilibet liberum erit.

Pag. 368. 5. *Τὸ λθ' ἔτος*] Holsten. *τὸ ιε' ἔτος.*

Pag. 368. 6. *Ελλοὺλ*] Holsten. *Ελλοὺδ.*

Pag. 368. 8. *Τῆς ἑβδομάδος*] Subdit idem Holstenius *ια' ἀπὸ*, etc.

Pag. 371. 5. *Ημέρᾳ πρώτῃ*] Has voces delet Cod. Holstenii.

Ινδ. ιε'.] Lineam hanc hoc loco inseruimus ex Holstenio.

Pag. 371. 14. *Ἀπὸ τῆς συλλήψεως*] Vide Scaligerum et Petavium in Auctario lib. VIII. cap. III. et ad Epiphan. p. 98. et 446. ubi multa de anno Christi natali, ut alios omittam.

Pag. 371. 20. *Ελλοὺλ*] Holstenius praeponit huic voci ϛ'. deinde ante singulos menses, λ'.

V 437 *Pag.* 371. 21. *γιη' ἡμέρα*] *κη'* legit Holsten.

P 522 *Pag.* 372. 12. *Τοίνυν*] Sic edidimus ex Holstenio, pro *τὰ νῦν*, uti ediderat Raderus, licet ita praeferat Cod. Vatic.

Pag. 373. 10. *Εν γήρει*] Ita Cod. Vatic. et Holstenii, ut et Lucae I. 36. Perperam *ἐν γαστρὶ* Raderus.

Pag. 374. 14. *Ἀδὰρ τριακάδι*] Holsten. φαμενὼθ κθ'.

Pag. 374. 15. *Τῷ Ἀδὰρ δεκάτῃ*] Holsten. τῷ *Νισὰν δεκάτῃ*.

Pag. 375. 13. *Ἐστι γὰρ κατὰ τὸ παρὸν*] Communem aeram biennio anticipare Scriptorem observat Petavius lib. xii. de Doctr. Temp. cap. iv. dum anno mundi Christi v. mdvii. consignat ortum: quamquam, inquit, foede omnia permiscet, et annos duos in unum confundit: hunc consule. Mendum etiam in hac perioche agnovit Raderus in Emendationibus, ubi scribendum monet pro cycli xvi. cycli xv. et in Graeco, pro ις', ιε'. Cum enim anni mundi v. dvi. cyclus Lunae sit xiv. erit anni v. mdvii. non xvi. sed xv. Jubet enim Auctor infra ex annis mundi subtrahi, antequam divisio per xix. instituatur.

Pag. 378. 16. *Ο ἔτι*] Vocem ἔτι addidimus ex Holstenio.

Pag. 379. 12. *Εἶτα θέλοντες*] Raderus annotatiunculam istam hic apposuit: Inquiritur juxta Auctoris hujus mentem, feria hoc modo: Summa annorum a rerum conditu propositorum, bissextorum et dierum ab initio anni currentis usque ad diem datum dividitur per 7. quod restat, est feriae quaesitae index. Ut in nostro proposito, anni sunt 5507. bissexti 1376. dies ab initio anni currentis usque ad 24. Junii 175. summa omnium 7058. per septem divisa, relinquit 2. indicem feriae secundae. Vide praeterea Petavium in Auctario operis de Doctr. Temp. lib. viii. cap. iii.

Pag. 379. 16. *Εἶτα γνῶναι*] Scribit Petavius lib. ix. de Doctr. Temp. cap. iii. et iv. Auctorem Chronici in anno Christi Natalis foede lapsum, ut supra monui, de quo pluribus agit loco laudato, et libro xii. cap. i. et seqq. praeter caeteros Chronologos, qui id argumentum fusioribus Commentariis data opera sunt prosecuti: quibus addere placuit sub finem istius Chronici excerpta de Natali Christi, necdum, si non fallor, edita, tum ex Chronico Eusebii, tum ex Hesychio, cujus alia quaedam extant, cujusque meminit Justinianus in Edicto de fide pag. 371. istius edit.

Pag. 381. 9. *Ἡρώδης δὲ*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger.

Pag. 381. 11. *Ἐπικροστίθησιν*] Id est, *hunc et superaddit.* Eusebius interfectum pariter ait, contra quam scribit Josephus. Vide Scaligerum.

Pag. 381. 14. *μα'. Ἰνδ. α'.*] Hactenus Fastis Consularibus annos Urbis Conditae apposuimus: deinceps anni Christi apponentur, qui additi anno dccliii. eosdem annos U. C. exhibebunt.

Ibid. *Πουβλίου*] Ita etiam editio Scaligeri: sed legendum *Γαΐου*, ex Fastis, in quibus *C. Caesar*, *et L. Aemilius Paulus* hoc anno Coss. leguntur. Epiphanius Haer. li. n. xxii. cui concinunt

Fasti Idatiani ex Cod. MS. *Λούκιον* vocat, perperam, ut observat Petavius: nam Lucius Caii frater Cos. designatus, antequam Magistratum iniret, extinctus est. Vide Grandamicum de Natali Christi pag. 169. ubi de ejus Circumcisione.

Pag. 382. 15. *Καὶ υἱοὶ αὐτοῦ*] Vide Epiphan. in Haeresi Harpocratianorum XXVII. n. VII. et in Haeresi Antidicomarianitarum LXXVIII. n. VII. VIII. Petrum Siculum in Hist. Manichaeorum p. 18. Mich. Glycam in Annalib. p. 208. 209. et hic infra p. 438. praeterea Baronium in Apparatu ad Annal. Eccl. qui ista ex apocryphis desumpta pluribus ostendit, cujusmodi sunt quae de hocce argumento damus ex Chronico MS. Symeonis Logothetae, sub calcem istius operis.

Pag. 382. 16. *Σιμὼν*] Epiphan. *Συμεών*.

Pag. 382. 20. *Ἐκ τοῦ μεγάλου Βασιλείου*] Totum hoc ex S. Basilio excerptum lemma, usque ad vocem *Ἀμὴν*, omittit Cod. Holstenii.

Pag. 385. 5. *Γεννήσεταί τις*, etc.] Haec sententia damnata est. Vide Soarem ad S. Thomam to. II. p. 42. et 48. ubi hunc Basilii locum laudat, et refutare conatur ex S. Thoma: sed legisse Epistolam se negat, quam hic habes ex Radero.

Pag. 386. 10. *Ἰνδικίου*] Hic variant Fasti. Epiphanius et Idatius, *Vindicium et Varum:* Senator, *Vinicium et Alfenum habent.* Sed hoc loco legendum *Οὐϊννικίου καὶ Οὐάρου*.[1]

V 438 *Pag*. 386. 17. *Λαμίου*] *Λαμμία καὶ Σερουϊλίου Νουμμίου* scribit Epiphanius, apud quem, ut hic, et in Fastis Idatianis, omittitur Consulatus *Cati et Saturnini*.

Pag. 386. 18. *Μάγνου*] Addit Epiphanius *Πομπηΐου*, perperam, inquit Petavius: fuit enim is *Cn. Cornelius Cinna Magnus*, ut est apud Dionem. Schottus Magno adjungit *Βόλουσον*.

Pag. 386. 19. *Ἡρώδης*] Ex Chronico Eusebii, ubi Scaliger. Adde Gregor. Turon. lib. I. Hist. cap. XXIII.

Pag. 387. 5. *Καὶ Πλάγκου*] Epiphan. *καὶ Ἀρουγκίου*. Dio, *Αἰμιλίου Λεπίδου καὶ Λουκίου Ἀῤῥουντίου*. Fasti Idatiani, *Lepido et Aruntio*. Ita alii.

Pag. 387. 6. *Τιβερίου*] Deest hic Consulatus in Fastis. Apud Epiphanium legitur *Καίσαρος καὶ Καπίτωνος*. In Fastis vero Idatianis MSS. *Caesare et Capitone*. Nam hos omisit Labbeus. Vide Petavium ad eundem Epiphan. pag. 95.

Pag. 387. 7. *Ἀρχέλαον*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger.

P 523 *Pag*. 387. 9. *Λυσανίαν*] Negat Scaliger, quod scribit Eusebius, et ex eo Georgius Syncell. et Cedrenus, Lysaniam ullum fuisse filium Herodis, licet testem Josephum adducat, qui nullius uspiam filii Herodis meminit, cui nomen Lysaniae fuerit. Lysiam vocat idem Eusebius et Chron. MS. Symeonis Logothetae.

Pag. 387. 11. *Κρητίου*] Leg. *Κρητικοῦ*, ut apud Dionem, Epiphanium, in Fastis Schotti, Idatianis, et aliis.

Pag. 387. 13. *Καμερίνου*] *Camerum* vocant Fasti Idatiani MSS. *Κάμηρον* Epiphanius: sed *Camillo* legendum. Ita enim vocabantur M. Furius hoc anno Cos. cum Sexto Nonio Quintiliano, de quibus Dio.

Pag. 387. 14. *Καὶ Σιλανοῦ*] Schott. *Συλλανοῦ*.

Pag. 387. 17. *Καὶ Σκηπίωνος*] Ita editio Scaligeri. Raderus perperam *Σιπίωνος* ediderat, sed leg. *Καπίτωνος*, ut apud Schottum: nam hoc anno Coss. fuerunt *Germanicus Caesar Caesaris F. et C. Fonteius C. F. Capito*, de quibus Dio. Desunt ii apud Epiphanium, et in Fastis Idatianis, licet hos contra fidem Codicis quo usus est iis intruserit Labbeus. Vide Petavium ad eundem Epiphan. pag. 95.

Pag. 387. 18. *Φλάκκου*] Sic etiam utrumque Consulem nominant Fasti Idatiani. Epiphanius, *Φλάκκον καὶ Σιλουανόν*. Fasti Schotti, ut et Dio, *L. Plancium L. F. Plancum, et C. Silium C. F. Caecinam*.

Pag. 387. 19. *Ηρώδης*] Scaliger in Prolegomenis ad Eusebium, ridiculum esse ait, quod Archelao successorem Herodem Antipam det idem Eusebius, quasi, inquit, ille non eodem momento dominus unius Tetrarchiae ex patris testamento factus sit, quo Archelaüs duarum Tetrarchiarum, quibus, quando ab Augusto exutus et in Galliam relegatus est, tunc Herodes iste Antipas, et Philippus ejus frater, jam decimum annum potiebatur. Deinde, cur Herodes Antipas, subdit ille, potius quam Philippus, aut cur non ambo simul Archelao fratri successerunt? Sed quomodo Tetrarchiarum Archelai successor ille, aut iste potuerit esse, quae in fiscum redactae nunquam in potestatem Herodiadarum venerunt, sed a Procuratore Caesaris administrabantur?

Pag. 388. 3. *Σέξτου καὶ Σέξτου*] Epiphan. *τῶν δύο Σέξτων*. Sueton. in Octavio cap. c. *Duobus Sextis, Pompeio et Appuleio Coss.* Fasti Idatiani: *Duobus Sextis, Pompeio Magno et Apuleio*. Dio, *Sexto Pompeio, et Sexto Apuleio*. Hos perperam, quasi diversi fuerint, rursum intrusit Scriptor Chronici: nam his successere Brutus et Flaccus.

Pag. 388. 5. *Μάγνου*] Haec vox abest in edit. Scaligeri, et apud Dionem: habetur vero apud Epiphanium.

Pag. 388. 6. *Βρούτου*] Ita Epiphanius et Fasti Idatii. At Dio Drusum Caesarem Tiberium et A. Norbanum Flaccum hoc anno Coss. habet, ut et Schottus, *Δρούσου καὶ Φλάκκου τὸ δ'*. atque ita legendum volunt Petavius et Holstenius. Deinceps addit idem Petavius Scriptoris Chronici anno uno tardiores esse Fastos, quam Epiphanii et Capitolini, usque ad Consulatum Messalae et Grati. Hunc adi.

Pag. 388. 6. *Ετη κβ'.*] De annis Imperii Tiberii agunt Scaliger lib. v. pag. 464. et Petavius ad Epiphan. pag. 384.

Pag. 388. 10. *Κράσσου*] Ita Epiphanius et Idatius. Dio et Fasti Flaccum habent. Vide Petavium loco laudato.

V 439 *Pag.* 388. 12. *Τιβερίου*]. Post hunc Consulatum omissus Consulatus Silvani, seu Silani et Balbi, qui habetur apud Dionem, Epiphanium, Idatium, et alios. Proinde hic apponi debuit nota defectus, non vero, ut in edit. Scaligeri, *P. C. ejusdem Tiberii et Drusi:* indeque emendandae Indictiones v. vi. et vii. Sic porro hoc anno Epiphanius: *Τιβερίου Καίσαρος τὸ β', καὶ Δρούσου Γερμανοῦ τὸ β'.* Deinde sequitur Consulatus Silvani et Balbi.

Pag. 388. 14. *Καὶ Γράτου*] Sic etiam Fasti Idatiani: sed leg. *Κόττου*, ut apud Schottum: is enim est M. Aurelius Cotta.

Pag. 388. 15. *Τιβερίου Καίσαρος τὸ δ'.*] Recte, ut apud Dionem: perperam enim Epiphanius et Fasti Idatiani iii. legunt.

Pag. 388. 17. *Αγρίππα καὶ Γάλβα*] Sic Dio et Fasti: Epiphanius, *Αγρίππου καὶ Βάλβου.* Vide Petavium pag. 96.

Pag. 389. 1. *Πούλλωνος*] Ita pariter editio Scaligeri: sed leg. ex Schotto, Dione et Fastis, *Pollione.* Epiphanius, pro *Βετέρου*, habet *Οὐέτερος.* quomodo etiam Dio.

Pag. 389. 2. *Καὶ Οὐάρου*] *Varum* etiam habet Idatius: sed leg. *Οὐάρωνος*, *Varrone*, ex Dione, Schotto et Fastis.

Pag. 389. 3. *Καὶ Λεντούλου*] Addit Epiphanius, *Γάλβου.* Idatius, *Galva.* *Cossum Cornelium Lentulum* vocat Dio.

Pag. 389. 6. *Γετουλικοῦ*] *Getulio* Fasti Idatiani, sed male: is enim est Cn. Lentulus Getulicus.

Pag. 389. 9. *Ιώσηππος*] Lib. ii. de Bello Jud. cap. viii.

Pag. 390. 1. *Οἱ Καθηγησάμενοι*] Hic rursum ingerit Scriptor Pontificum Hebraeorum seriem et successionem, quam supra descripsit p. 188. de qua prae caeteris egere Petavius lib. x.
P 524 de Doctr. Temp. cap. xlvii. et seqq. et Seldenus lib. ii. de Successione in Pontificatum Hebr. cap. vii. ubi ille multis expendit discrepantiam inter Eusebium et Auctorem Chronici, quoad seriem et annos Pontificatus, quem adire cuilibet liberum erit.

Pag. 390. 10. *Καὶ Κτίστης*] Hanc vocem asterisco notavit Raderus, tanquam aliquid hic esset omissum, cum id epitheti Alexandro M. attributum nescio an quis attigerit, quod plurimas forte urbes sui nominis condidisse dicatur, quarum catalogum supra descripsit.

Pag. 391. 1. *Εν τούτοις τοῖς χρόνοις*] Joseph. lib. i. de Bello Jud. cap. i.

Pag. 391. 9. *Οὗτος πρῶτος*] Joseph. lib. xiii. Antiq. Jud. cap. xix. et Epiphan. Haer. xxix. n. iii.

Pag. 391. 20. *Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίνου*] Expungendus hic Consulatus, qui idem est cum Consulatu *duorum Geminorum:* ii enim, ut est apud Dionem, appellabantur *C. Rubellius Geminus, et C. Fusius Geminus.* Recte autem Fasti Idatiani Consulatum duorum Geminorum, sub quo passus est Christus, his verbis expresserunt, *Rufo et Rubellione:* tametsi pro *Rufo*, ut et hoc loco Chronici, *Fusio* legendum sit. Eodem in errore versatus est Epiphanius lib. II. contra Haereses cap. LI. ubi inter Consulatum duorum Geminorum, et Consulatum Vinicii et Longini, *Rufum et Rubellionem* pariter interposuit, quasi diversi fuerint a duobus Geminis. Nec hallucinationem advertit Scaliger lib. VI. de Emend. Temp. pag. 556. et 557. qui suffectos Consules fuisse existimavit, tametsi quibus, subdit ille, incertum. Vid. Lud. *d'Orleans* ad v. Taciti Annal. pag. 409. Petavium ad Epiphan. p. 96. et Henr. Norisium in Epist. Consulari pag. 8.

Pag. 392. 20. *Εἰς τὴν Κυρίου, καὶ κατὰ ἀλήθειαν*] Haec addititia verbis Lucae haud plana sunt.

Pag. 393. 12. *Τεσσαρακοστῷ*] Mendosum esse locum conficit Petavius ad Epiphan. Haer. LI. pag. 210. quia supra, pag. scilicet 192. annos LVI. menses VI. Augusto tribuit, ex quibus XIV. post Christi Natalem vixit: unde XLII. agere debuit, quo tempore natus est Christus.

Pag. 393. 16. *Τριακοστοτετάρτης*] Ita Cod. Vatican. At Ant. Allenus Trecensis Consiliarius, vir doctus, legendum censebat *τετρακοστοτετάρτης*, sub quinquagesimum annum quadra- V 440
gesimi quarti Jubilaei. Nam, ut is subdit, a v. MDXXXVI. si auferantur III. MDCCCXXXVIII. ex mente Auctoris per L. superabit XLIII. $\frac{48}{80}$

Pag. 394. 15. *Επακταὶ*] Hanc vocem delet Holstenius.

Pag. 394. 17. *Επακτὰς*] Hanc etiam hoc loco idem delet.

Pag. 394. 20. *Ταῦταί εἰσιν*] Sic restituimus ex Holstenio, cum prave esset editum, *ταῦτα εἰς ζ'*.

Pag. 395. 22. *Τῇ κζ' τοῦ Μαρτίου*] Ita emendavimus ex Holstenio, cum editum esset *ιζ'*.

Pag. 396. 2. *Τοῖς ,εφλϛ'.*] Sic pariter edidimus ex eodem Holstenio, cum editum esset *τῆς*.

Pag. 397. 1. *Δευτερόπρωτον*] Vide Gloss. med. Graecit.

Pag. 397. 19. *Ἀνὰ μέσως*] LXX. *ἀνὰ μέσον.* Hebr. *inter duas vesperas.*

Pag. 399. 1. *Ἀνέβη*] Textus Gr. habet *κατέβη*, *descendit.*

Pag. 399. 10. *Εἰσὶν δὲ τῶν Μαθητῶν*] De Apostolis ac Christi Discipulis multi ex eruditis hactenus egere, ac in primis Baronius an. XXXIII. n. XL. Combefisius ad Hippolytum de XII. Apostolis, Binius ad Dorotheum de XII. Apostolis et LXX. Discipulis to. VII. Bibl. Patr. et aliquot alii. Sed cum

quicquid de hisce Christi Discipulis a veteribus etiam quibusdam Scriptoribus dubiae pariter fidei proditum est, Hippolyto scilicet Tyri, et Epiphanio Cypri Episcopis, uti praeferunt MSS. Codices, a supposititio illo Dorotheo haustum fere sit, haud alienum duxi ab instituto, si ad Auctoris Chronici illustrationem, fusioris vice Commentarii, ex Cod. Regio illius opusculum hactenus integrum ineditum huic subderetur Quippe quae XII. Apostolos, et LXX. Discipulos duntaxat spectant, latine versa habentur in Bibliotheca Patrum, caeteris haud contemnendis omissis, ut quae non modo, quod fuerit in eo conscribendo Auctoris consilium, sed pravam etiam illius fidem aperte prodant. In eo enim omnia fere ἀσύστατα, verisque falsa admista sunt, ubi nusquam sibi constat, anachronismorum quibus scatet nulla habita ratione. Sed et quicquid de LXX. Discipulis ingerit, ex nominibus quae habentur in Epistolis Canonicis desumptum est, adeo ut iis Caesar etiam accenseatur, quod Caesaris seu Imperatoris Paulus meminerit, uti a viris doctis pridem est observatum. Quinetiam Auctoris nomen ipsum fictitium est: neque enim Dorotheus ille Martyr in rerum natura unquam fuit, uti supra attigimus, neque ista quae illius nomine circumferuntur Tyrius ipse latine Romae scripsit, quae conficta sunt ab otiosis et malae fidei Graeculis, qui Romae Veteris primatum iniquo ferentes animo, Novae praerogativam quavis ratione asserere semper sunt annixi. Atque id sane consilii satis aperit ille a quo confictus est, quique suam aetatem prodit, ὑποβολιμαῖος ille Dorotheus, dum post recensitos LXX. Christi Discipulos, Byzantiis longe ante quam Romanis Christianam Fidem praedicatam fuisse probare contendit, indeque Constantinopolitano Episcopo primas partes deberi conficit, captata exhinc occasione Byzantiorum Episcoporum ab eorum primo Stachy ad Metrophanem usque catalogum et seriem pertexendi, vel etiam forte confingendi. Qui quidem licet prorsus, ut diximus, confictus sit, futilis tamen auctoris apud Graeculos ea invaluit auctoritas, ut pro vero habitus sit ac genuino, adeo ut hunc Nicephorus ipse Constantinopolitanus Patriarcha in suam Chronologiam eadem omni-
P 525 no serie retulerit; licet totus iste Tractatus insulsis narrationibus, ac ridiculis anachronismis, ut dixi, ubique scateat. Byzantii quippe Episcoporum catalogum ab ipso S. Andrea repetit, vel certe a Stachy, quem ab eo factum Byzantii Episcopum ait, eique successorum continuam seriem affingit, contra quam fidei paullo sincerioris Georgius Cedrenus in Severo p. 256. et Symeon Logotheta in Chron. MS. ubi illo imperante primum constitutum esse Byzantii Episcopum Philadelphum (cujus Dorotheus iste non meminit) et annos III. praefuisse scribunt, cum ante octennium Ecclesiae praefuisset qui-

dam Presbyter. Huic successorem Eugenium sub Gordiano adscribunt, ac annos xxv. sedisse volunt. Tertium nescio an ii prodiderint. Certe Metrophanem quartum Byzantii Episcopum creatum anno ix. Constantini M. ait idem Cedrenus: quod in an. vi. rejicit Theophanes, in viii. vero Scriptor Chronici, a quo primus Byzantii Episcopus nominatur, ut Alexander ejus successor, secundus, sub an. xviii. ejusdem Augusti, quasi ante Metrophanem nulli antea Episcopi Byzantii fuerint, nisi haec intelligenda sint, ex quo urbs a Constantino fuit instaurata. Sed et non modo hanc a Dorotheo confictam Byzantiorum Episcoporum seriem amplexus est ipse Patriarcha Nicephorus, sed et Auctor Catalogi Episcoporum Byzantii editus a Leunclavio, et nescio quis Georgius Monachus, alius ab eo quem Hamartolum vocant, qui Chronicon contexuit ab Adamo ad Alexium Comnenum, exscriptis ad verbum aliis Scriptoribus, cujus partem aliquam edidit Combefisius inter Byzantinae Historiae Scriptores post Theophanem, licet in hisce nihil prorsus novi scribat. Is autem sic de ipso Dorotheo loquitur, verbis pene ipsis quibus ipse Dorotheus in Prologo, sub ann. mundi v. mdcccxvi. Christi cccxvi. *Τότε καὶ Δωρόθεος Επίσκοπος Τύρου ὁ ἐπὶ Διοκλητιανοῦ πολλὰ κακοπαθήσας, καὶ ἐξορίας καὶ βασάνους ὑπομείνας, ἤκμαζεν. Πλεῖστα συγγράμματα καταλειπὼν Ρωμαϊκὰ, ὡς ἀμφοτέρων γλωσσῶν ἐμπειρότατος καὶ πολυΐστωρ δι' εὐφυίαν γενόμενος. Οὕτως ἀκριβῶς καὶ περὶ τῶν Επισκόπων τῶν Βυζαντίου, καὶ ἄλλων πολλῶν διεξῆλθεν τόπων. Επανελθὼν δὲ ἐκ τῆς ἐξορίας, καὶ ἐν τῇ συνόδῳ εὑρεθεὶς καταλαβὼν τὴν ἰδίαν παροικίαν, διήρκεσεν ἕως Ιουλιανοῦ τοῦ Παραβάτου, καὶ ἐπειδήπερ οὐ προφανῶς, ἀλλὰ κρυπτῶς διὰ τῶν ἀρχόντων ὁ μιαρὸς ἀνὴρ εἰς τοὺς Χριστιανοὺς παροίνει, πάλιν ὁ μακάριος Δωρόθεος κατέλαβεν τὴν Οδυσσόπολιν, ἔνθα καὶ συσχεθεὶς ὑπὸ τῶν ἀρχόντων Ιουλιανοῦ, καὶ πολλοὺς ὑπομείνας αἰκισμοὺς, ἐν βαθυτάτῳ γήρει διὰ τὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν ταῖς βασάνοις ἐναπέθανεν.* Istius Dorothei meminit rursum sub Juliano. Hos vero qualescunque ac supposititios Scriptores in publicum interdum efferri interest, ne ii in posterum *ἁγιογράφοις*, vel Ecclesiasticis tam temere accenseantur. V 441

Pag. 400. 16. *Κλεωπᾶς*] Qui alias *Κλωπᾶς*, et Joachimi patris Deiparae frater fuisse dicitur in Cod. Reg. nuper ex Chio huc allato.

Pag. 402. 13. *Δήμας*] Baron. an. lix. n. xi.

Pag. 403. 11. *Τοὺς δὲ λοιποὺς*] Infra pag. 224.

Pag. 403. 18. *Απὸ Αδὰμ*] Conferendus hoc loco Eusebius in Chron. et ex eo Prosper: neque enim in omnibus cum Auctore concinit.

Pag. 403. 17. *χιδ'*] *χκ'* emendat vir doctus ex iis quae habentur an. ii. Solomonis.

Pag. 404. 6. *Ετερα τρία*] Primus omnium Eusebius, quod Hippolytus tantum indicaverat, ostendit intervallum a Baptismo ad Resurrectionem non minus esse triennio, quanquam minus quadriennio: quod priores Auctores, praeter Hippolytum et paucos alios, uno anno posteriores biennio terminarunt. Scaliger.

Pag. 404. 14. *Πάσχα τρία ἔτη*] Vide Petavium lib. XII. de Doctr. Temp. cap. XVII. et Usserium Armachanum in Annal. to. II. pag. 569. apud quos haec quaestio expenditur.

Pag. 404. 15. *Οὐεννικίου*] Epiphan. *Οὐεννικίου καὶ Λογγίνου Κασσίου.* *Vinicius* dicitur Idatio et aliis, et in vet. Inscript. MLXXXVII. Vide Herwartum in Chronolog. cap. CCXLIX. et Norisium in Epist. Consulari pag. II.

Pag. 406. 11. *Οντος Αρχιερέως Ελεαζάρου υἱοῦ Ανανίου*] Haec jure delet Cod. Holstenii.

Pag. 406. 12. *Τὸ ε' μόνου*] Idatiani Fasti MSS. *Tiberiano Caesare* IV. *solo:* ubi observanda vox *Tiberiano*, pro *Tiberio*, ut *Octaviano*, pro *Octavio.* Neque porro solus hoc anno Cos. fuit Tiberius: nam ei adjunctus fuit Sejanus, quo caeso et hoste publico denunciato, illius nomen e Fastis erasum, ut in Lapide Nolano, in quo suffecti ipsi Tiberio eo anno Consules describuntur. Vide Norisium in Epist. Consulari pag. 13. Errant autem Fasti in numero Consulatuum Tiberii.

Pag. 408. 1. *Εν ιη' τῆς Αρχαιολογίας*] Cap. VII.

V 442 *Pag.* 408. 13. *Λουγδόνου τῆς Σπανίας*] Immo Galliae urbe nota.

Ibid. *Οντος Αρχιερέως*] Haec absunt a Cod. Holstenii.

Pag. 408. 14. *Περσύκου καὶ Βετελλίου*] Seu, ut praefert editio Scaligeri, *Περσίκου καὶ Βιτελλίου.* Hos Coss. statim etiam post Consulatum Tiberii IV. seu V. ponunt Fasti Idatiani MSS. quos in editis post Galbae et Syllae Consulatum rejecit Labbeus contra fidem Codicis quo usus est, hisce verbis, *Persico et Vitellio Pulo*, adeo ut Auctori Chronici in hoc concinant: tametsi uterque Scriptor in nomine *Persici* hallucinentur, cum
P 526 *Paulus Fabius Priscus* dicatur Dioni lib. LVIII. sed cur *Pulo* addatur Vitellii nomini in Fastis Idatianis, qui quidem L. Vitellius dicitur eidem Dioni, non plane assequor: neque enim ausim asserere in Fastis fortean Graecis Scriptorem Idatianorum legisse *Οὐϊτελλιόπουλον*, ita ut id nominis posteri Graeci Vitellio tribuerint, quod cum esset in teneris *junior* vel *minor Vitellius* appellaretur, et postremus esset ex IV. P. Vitellii filiis, ut scribit Tranquillus. Verum, haec conjectura minus arridet: quin potius existimaverim Auctorem Chronici utriusque Cos. nomina confudisse, et Pauli nomen, quod erat Prisci, Vitellio aptasse. Utcunque sit, constat horum Consulatum male hoc anno referri, quem ii demum gessere post Consulatum Galbae

et Syllae. Errori, ni fallor, ansam dedit Vitellii nomen, Auli praenomine, ac L. Vitellii fratris primogeniti, qui in Consulatu quem cum Domitio Neronis Caesaris patre gesserat, obiit, ut tradit idem Tranquillus: cui suffectus fuit M. Furius Camillus Scribonianus, cujus cognomento Aruntii praeterea cognomen adscribunt Contius et Temporarius: qua vero auctoritate incertum, nisi forte Fastorum Siculorum, quorum excerpta tum vulgata erant, in quibus, ut et in Idatianis, Aruntius cum Ahenobarbo copulatur. Nam alterius gentis fuisse Aruntios, seu Arruntios, uti habent Fasti Capitolini, satis indicant Consules anni U. C. DCCXXXI. et DCCLVIII. et certe in Fastis Onuphrianis deest cognomen Arruntii in Camilli Scriboniani nomine.

Pag. 408. 18. *Μετὰ τὸ Βάπτισμα*] Vide Petavium lib. XII. de Doctr. Temp. cap. XIX. ubi gesta Christi a Baptismo usque ad Passionem percurrit.

Pag. 408. 20. *Τῷ ιϑ' ἔτει τῆς Τιβερίου*, etc.] Vide Herwarti Chronologiam cap. CLIV. CLVI.

Pag. 409. 3. *Τοῦτο δὲ δ' Πάσχα*] Hic IV. Paschata numerat ab initio Praedicationis Christi: qua in sententia videtur fuisse Eusebius lib. I. Hist. Eccl. cap. X. cum alii III. duntaxat putent. Vide Henric. Valesium ad hunc locum Eusebii.

Pag. 410. 14. *Τετάρτην*] Holsten. *Τρίτην*.

Pag. 410. 17. *Ιώσηππος*] Lib. VII. Antiq. Jud. cap. X. XII. XIII.

Pag. 410. 21. *Ην Βασιλεὺς*] Haec absunt a Cod. Holstenii.

Pag. 411. 1. *Πόντιος Πιλάτος ἐχρηματισεν*] Has tres voces ex Holstenio addidimus. Sed et pro *ὡς*, legendum *ὅς*, *ille*: ita enim efferunt Graeci recentiores. Ridicula vero quae de Pontii Pilati nominis etymo Auctor hic inseruit, quae apud aliquot alios Scriptores etiam habentur.

Pag. 411. 5. *Ματϑαῖος*] Immo Lucas cap. XXIII. 7. etc.

Pag. 411. 7. *Απέπεμψεν αὐτὸν τῷ Ηρώδῃ*] Male hic ordo invertitur contra Joannis Evangelium: nam Christus primo ductus fuit ad Annam, deinde ad Caïpham. Vide Selden. de Success. in Pontif. Hebraeor. cap. XI.

Pag. 411. 15. *Ην δὲ Παρασκευὴ*, etc.] Ex Petro Alexandrino lib. de Paschate, cujus excerptum ex veteri exemplari exscripsit Casaubonus in Exercit. in Annal. Eccles. pag. 670.

Pag. 411. 17. *Οπερ μέχρι νῦν*] Nam Ephesi conscriptum a Joanne Evangelium consentiunt Scriptores. Vide Baronium an. XCIX.

Pag. 412. 4. *Καὶ ἐσκοτίσϑη*] De hoc Solis deliquio tempore Passionis Dominicae egere prae caeteris Africanus apud

V 448 Georgium Syncellum, Petavius lib. xii. de Doctr. Temp. cap. xxi. et in Notis ad S. Epiphanium pag. 276. et Grandamicus lib. i. de Morte et Natali Christi cap. ii. ut omittam alios.

Pag. 412. 5. *Περὶ οὗ*] Haec delet Cod. Holstenii, usque ad voces, *τοῦ ἡλίου ἐκλείψεως*.

Pag. 412. 9. *Φλέγων*] Cujus verba pluribus excutit Philoponus lib. ii. de Creat. mundi cap. xxxi. lib. iii. cap. ix. et ex eo Grandamicus, Huetius, et alii. Phlegontem vero et ejus Olympiadas laudat praeterea idem Philoponus lib. v. cap. i. ut et Africanus apud Georgium Syncellum pag. 322. Stephanus de Urbibus, et alii: de quo consulendi Scaliger ad Eusebium p. 185. Vossius de Hist. Gr. etc.

Pag. 412. 14. *Τὰ πολλὰ Νικαίας καταστρέψας*] Haec ex Holstenio addidimus, quae habentur infra apud Scriptorem Chronici, ubi hunc Phlegontis locum rursum laudat hoc ipso anno.

Pag. 413. 20. *Ἀλλ' ὥστε*, etc.] Haec desunt in Cod. Holstenii, usque ad voces, *τισὶν ἔθεσιν*.

Pag. 414. 7. *Νεκρῶν*] Addidimus ex Holstenio *εἰδότες*.

Pag. 414. 14. *Παρὰ τῶν*] Holsten. *παρὰ τὸ·* atque sic edidimus.

Pag. 414. 16. *Καὶ εὑρίσκομεν*] Commutandi videntur ex superioribus numeri, et rescribendum, *unde colligimus anno* xi. *naturalis Cycli Lunaris, qui* xix. *annos continet, positi vero* x. xxi. *epactas adjunctas*, etc. quod superiora evincunt ejus generis initia. Haec suo Codici adscripserat Anton. Allenus Trecensis vir doctus.

Pag. 414. 17. *Ἐπακτὰς κα'.*] Holsten. x.

Pag. 414. 19. *Λεπτοῖς*] Hanc vocem delet Holstenius.

Pag. 415. 2. *Τῇ κγ'.*] Holsten. *τῇ κδ'.*

Ibid. *Τῇ κγ'.*] Holstenius, *κδ'.* Vide Notas Cotelerii ad librum v. Constitutionum Apostol. cap. xiv.

Pag. 415. 9. *Καὶ δέδεικται*] Vide et confer tractatulum de anno Nativitatis et Passionis Christi, qui Chronico Paschali subjicitur.

Pag. 416. 5. *Ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων*] Scriptorum senten-
P 627 tias, qui S. Ignatium ab Apostolis Antiochiae ordinatum fuisse Episcopum tradidere, multis expendit idem Cotelerius ad Constitut. Apost. pag. 298.

Pag. 416. 6. *Ἐπιστολῇ*] Epistola scilicet interpolata ad Trallianos n. x. cujus interpretationem veterem hic damus.

Pag. 417. 10. *Τεθνηκὼς*] Hinc supplendus hiatus unius aut alterius vocis apud Eusebium in Chron.

Ibid. *Τῷ δὲ τετάρτῳ*] Eadem verba affert Eusebius, et ex eo S. Hieronymus in Chron. cujus latina hic descripsimus.

Pag. 417. 17. *Ἐν τῷ ιη' τῆς Ἰουδαϊκῆς Ἀρχ.*] Cap. iii.

Pag. 417. 19. *Βαΐφεὶ*] Vide Selden. lib. I. de Success. in Pontif. Hebr. cap. XI.

Pag. 418. 11. *Κατὰ φησὶν ὁ Μέγας Βασίλειος*]. Haec delet Holstenius.

Pag. 419. 4. *Τῇ τρίτῃ*] Holsten. *τετάρτῃ*.

Pag. 419. 7. *Ὁ ἅγιος Ἀθανάσιος*] Hunc locum Athanasii usque ad *αἰώνων*, omittit Cod. Holstenii.

Pag. 419. 17. *Καὶ τῇ ιγ΄.*] Holsten. *ιδ΄*.

Pag. 419. 22. *Ἐξ ἧς κανονίζοντες*] Haec pariter absunt a Cod. Holstenii usque ad *Ἀμήν*. An respexit *Festum divisionis Apostolorum*, de quo in Gloss. med. Latin.

Pag. 420. 9. *Βαρνάβας*] Barnabam unum fuisse ex LXX. Christi Discipulis, ex variis Scriptoribus docet Cotelerius ad illius Epistolam pag. 4, et ad lib. I. Recognit. cap. VII.

Pag. 420. 21. *Φιλίππου*] Quem perperam Polycrates *ἕνα τῶν ιβ΄ Ἀποστόλων* vocat, de quo Act. XXI. 8.

Pag. 421. 6. *Ἰάκωβος*] Vide Cotelerium ad lib. II. Constit. Apostol. cap. LV. et ad lib. II. Recogn. cap. LXVIII.

Pag. 421. 11. *Εἰσὶν δὲ καὶ αἱ παρακολουθήσασαι*] Vide Baron. an. LVIII. n. LV.

Pag. 421. 17. *Περὶ τῆς γεννήσεως*] Haec delet Cod. Holstenii usque ad *ὥρᾳ τῆς ἡμέρας*.

Pag. 422. 1. *Χυὰκ κε΄.*] Holsten. *Χοιὰκ κθ΄.* quomodo edidimus.

Ibid. *Ὥρα τῆς ἡμέρας*] Leg. *νυκτός*. Et mox, *ἡμέρᾳ ι΄ τῆς νυκτός*. Leg. *ἡμέρας*, Librarii vitio inversa.

Pag. 422. 2. *Καὶ ὁ Ἰορδάνης*] Haec, ut et quae mox subdit, sumpta sunt ex Apocryphis.

Pag. 422. 15. *Καὶ ἐσταυρώθη*] Vide Petavium lib. XII. de Doctr. Temp. cap. XII. et in Auctario lib. VIII. cap. III.

Ibid. *Φαμενὼθ κθ΄.*] Alii *κζ΄*. V 444

Pag. 422. 20. *Ἀρουντίου καὶ Αἰνοβάρβου*] M. Furii Camilli Scriboniani, qui hic Arruntius dicitur, et Domitii Aenobarbi Consulatus poni debuit in Indict. IV. uti supra monuimus. Vide Norisium in Epist. Consul. pag. 14.

Pag. 423. 6. *Σελήνης τῇ ια΄.*] Holsten. *τῇ ιβ΄*.

Pag. 427. 14. *Φίλων*] Lib. de vita Mosis: *ἄγεται τὰ διαβατήρια δημοφανὴς ἑορτή, καὶ Χαλδαϊστὶ λεγόμενα Πάσχα.*

Ibid. *Καὶ Ἰωσήππου*] Lib. II. Antiq. Jud. cap. V. *Ὅθεν νῦν ἔτι κατὰ τὸ ἔθος οὕτως θύομεν, τὴν ἑορτὴν Πάσχα καλοῦντες. Σημαίνει δὲ ὑπερβασίαν, δι' ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν ὁ Θεὸς αὐτοὺς ὑπερβὰς Αἰγυπτίοις ἐναπέσκηψεν τὴν νόσον.*

Pag. 429. 7. *Καὶ τῶν ὁσίων τῆς ἐκκ. διδασκ..*] Haec desunt in Holstenii Codice.

Pag. 429. 16. *Τὸ οὖν ια΄.*] Holsten. legit *ιβ΄*. Id etiam adverterat vir in hisce versatus Anton. Allenus, ubi ita ille:

Idem peccatum anno v. MDXL. Cyclus Lunaris naturalis XI. vocatur, cum naturalis sit XII. quem eodem anno prodit, a quo si Epactae ducerentur, fuisset XII. non quam prodit. Proinde voces κατὰ φύσιν, esse glossema opinatur.

Pag. 430. 14. *Γάλβα καὶ Σύλλου*] Servii Sulpicii Galbae, et L. Cornelii Sullae Consulatus cadit, uti supra monuimus, in Ind. v. an. Chr. XXXIII. Vide Norisium in Epist. Consulari pag. 16.

Pag. 430. 15. *Αγρίππας*] Ex Chron. Eusebii, ubi consulendus Scaliger.

Pag. 430. 17. *Γάλλου καὶ Νουνιανοῦ*] *C. Sestio Gallo, et M. Servilio M. F. Noniano*, in Fastis Onuphrianis. Alter, *Nonnianus* etiam dicitur in Idatianis. Vide Norisium p. 23.

Pag. 430. 18. *Επὶ τούτων τῶν Υπάτων*] Ex Chron. Eusebii, ex quo etiam Orosius lib. VII. cap. IV.

Pag. 431. 2. *Τερτουλλιανὸς ὁ Ρωμαῖος*] Hae voces absunt ab Eusebio.

Pag. 431. 3. *Αελιανοῦ καὶ Πλαύτου*] Fasti Idatiani, *Aemiliano et Plautio.* Prosper, *Gallieno et Plautiano.* Anonymus Cuspiniani, *Gallieno et Plautio.* Vide Norisium p. 24.

Pag. 431. 4. *Τετάρτῳ ἔτει*] Vide Baronium an. XXXIX. n. IX. et seqq.

Pag. 431. 11. *Εν τῷ Παλατίῳ*] Immo in villa Luculliana, ut est apud Sueton. Eusebius, *in Campania.*

Pag. 431. 12. *Απαις καὶ ἀγύναιος*] Recte adscriptum Codici, οὐχ οὕτως· habuit enim uxores et liberos.

Ibid. *Ετῶν ο'.*] Sueton. cap. LXXVIII.

Pag. 431. 13. *Ετη δ'.*] De annis Imperii Caligulae egerunt Scaliger lib. v. p. 468. Herwartus in Chronogr. cap. CCL. et Petavius ad Epiphanium p. 384.

Pag 431. 14. *Ομοῦ ,εφμη'.*] Abhinc ad finem usque Chronici, anni mundi omnes unitate peccant et superfluunt: quod paralogismo accidit, dum Librarius vel Lector parum accuratus, ac insuper turbatus forte hiatu annorum Neronis, non animadvertit in superioribus annum decessoris ultimum, non successoris primum constanter usurpari, hoc successoris primum designari credens, et eum et caeteros similes ad finem
P 528 omnes unitate auxit. Nec alia ratione occurri annorum ruinae potest, nisi Indictiones et Olympiades omnes sua sede revellantur, quod a vero longius recedere visum est. Quare pro v. MDXLVIII. rescribendum v. MDXLVII. et ita deinceps, unitate dempta. Haec observata ab Antonio Alleno.

Pag. 431. 15. *Νιπρίνου*] Ita etiam editio Scaligeri: sed leg. *Νιγρίνου*· atque ita emendavimus.

Pag. 431. 17. *Ιώσηππος*] Lib. XVIII. Antiq. Jud. cap. IX.

Ibid. *Καὶ Αγρίππαν λύσας*] Ex Chron. Eusebii.

Pag. 431. 20. *Oστις ἐβασίλευσεν*] Haec referuntur ad Agrippam, ideo quae de Herode hic inseruntur, parenthesi inclusimus.

Pag. 432. 1. *Iώσηππος*] Lib. I. de Bello Judaïco cap. XXI.

Pag. 432. 4. *Πόντιος Πιλάτος*] Ex Chronico Eusebii et lib. II. Hist. Eccl. cap. VII. a quo etiam hausere quae habent Georgius Syncellus p. 130. Scriptor Sylloges Historiarum Scaligeriana p. 387. Cedrenus p. 195. et Symeon Logotheta in Chron. MS. Aliter de Pilati morte scribit Joannes Antiochenus in Excerptis Valesianis p. 809. quem a Nerone gladio caesum ait, quod Christum absque Principis auctoritate ausus esset morte mulctare. Scribunt alii, ut auctor est idem Ce- V 445
drenus, apud Caesarem Christi causa accusatum a Maria Magdalena, pelli recens bovi detractae insutum una cum Gallo, vipera et simia, ut solent Romani, radiisque Solis expositum periisse, vel denique, ut alii tradidere, utris instar excoriatum obiisse. Hunc propriis se manibus interfecisse, scribit Gregorius Turon. lib. I. Hist. cap. XXIV. Ita etiam Glycas p. 234. Sed quae de Pilati morte vel supplicio, hic et ab aliis traduntur, hausta videntur ex Actis ejusdem Pilati apocryphis, Maximiani Imp. jussu confictis, quae se vidisse testatur Epiphanius, et de quibus egit Eusebius: quorum auctorem quendam Theotecnum fuisse volunt Theophanes et Cedrenus, cujusmodi habentur in Bibliotheca Regia et Colbertea, eadem forte quae laudantur ab eodem Gregorio Turon. cap. XX. eod. lib.

Pag. 432. 9. *Κερσιανοῦ*] Leg. *Καισιανοῦ*, ut apud Schottum, Idatium, et Anonymum Cuspiniani. Dio, lib. LIX. *Apronium Celianum*, *vel Cassianum* vocat.

Pag. 432. 10. *Πέτρος*] Ex Chron. Eusebii. Vide Syncellum p. 331. etc.

Pag. 432. 12. *Μάρκος*] Euseb. in Chron. *Marcus Evangelista interpres Petri in Aegypto*, *et Alexandriae Christum annuntiat.* Vide Eutychii Origines, et ibi Seldenum.

Pag. 432. 16. *Tὸ β' μόνον*] Leg. *γ'*, ut apud Dionem, Idat. et al. Vide Sueton. in Caligula cap. XVII.

Pag. 432. 17. *Eπὶ τούτου τοῦ Γαΐου*] Vide Chronicon Eusebii.

Pag. 432. 20. *Tπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων*] *A protectoribus suis*, Euseb. in Chron. *ὑπὸ τῶν ἐν στρατείαις ἐπισήμων*, in Gr.

Pag. 432. 21. *Ων ἐτῶν λθ'.*] Sic Cod. Vatican. Leg. *κθ'*. Ita Eusebius. Natus enim Caligula Germanico patre et Capitone Coss. an. Chr. XII. Sueton. num. VIII.

Pag. 433. 2. *Eτη ιδ'.*] De annis Claudii agunt Scaliger lib. V. pag. 466. Herwartus in Chronolog. cap. CCLIII. et Petavius ad Epiphanium pag. 385.

Pag. 433. 8. *Ἀντωνίνου*] Ita Fasti Idatiani: sed leg. *Σατουρνίνου*, ut apud Dionem, et in caeteris Fastis.

Ibid. *Τούτῳ τῷ πρώτῳ ἔτει*] De anno quo S. Stephanus Martyrii palmam est adeptus, praeter Baronium, prae caeteris egit Henric. Valesius ad Eusebii Hist. Eccl. lib. ii. cap. i.

Pag. 433. 20. *Τὸ δ'.*] Leg. *τὸ β'.* ut in Idatianis et aliis Fastis, et apud Dionem.

Ibid. *Καὶ Λάργου*] Vide Norisium in Epistola Consulari pag. 29.

Ibid. *Τὸ ε'.*] Leg. *τὸ γ'.*

Pag. 435. 14. *Ἰωσήππου*] Lib. i. de Bello Jud. cap. xxi.

Pag. 436. 16. *Κράσσου*] Leg. *Κρίσσου.* Ita Scaliger. Fasti omnes, et Dio.

Pag. 435. 20. *Οὐεννικίου*] *Vinicium* vocant Dio et Fasti.

Pag. 436. 5. *Κλήμης*] In Recognit. lib. x. cap. lx. lxi.

Ibid. *Καὶ Τατιανὸς*] Hoc non extat in libro ad gentes: nam is alia scripsit, ut testatur Clemens Alexandrinus.

Pag. 436. 8. *Ἀσιατικοῦ*] De his Coss. consulendus Norisius in Epist. Consulari p. 32.

Pag. 436. 19. *Ἰώσηππος*] Lib. ii. de Bello Jud. cap. xi.

Pag. 437. 15. *Ὡς λέγει Χρυσόστομος*] Haec verba desunt in Cod. Holstenii.

Pag. 444. 8. *Μηδέποτε γίνεσθαι*] In hac Sententia sunt Procopius Gazaeus cap. i. et vii. ad Genesim, Lactantius, Chrysostomus, Damascenus. Quod si de Coelo Empyreo esset sermo, non abs re docerent. Vide Conimbr. lib. ii. de Coelo cap. iv. q. i. art. ii. et cap. v. art. ii. Haec Raderus.

Pag. 444. 21. *Γαμοῦντες καὶ γαμιζόμενοι*] Haereticos illos carpit, qui mortuorum resurrectionem de liberorum procreatione continua intelligendam putabant, de quibus Philastrius. Vide Dissertat. xxii. ad Joinvillam sub initium.

Pag. 445. 11. *Οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι*] Nota hunc locum propter humanitatem Christi, quam infra solum spectat, cum de Justis ad coelum vocandis esset, eamque rem Deo Patri adscribit. Sic idem Raderus.

Pag. 447. 11. *Οὔτε μετὰ τῶν ἀσεβῶν*] Haec sententia ab
V 446 Ecclesia damnata est. Putat Auctor medium fore locum etiam
P 529 adultis inter coelum et inferos post extremum Judicium. Idem Rader.

Pag. 450. 11. *Ζητητέον*] Haec et sequentia absunt a Cod. Holstenii, usque ad annum xiv. Neronis. Porro Cyrilli Epistola hic allata, inter editas non habetur, cujus interpretationem Raderianam hic dedimus. Sed nescio an is bene reddiderit haec verba sub initium, *καὶ διὰ τὸ πρὸς σὴν εὐλάβειαν οἰκεῖον*, quae videntur ita verti debuisse: *et propter ne-*

cessitudinem quam habent cum tua Pietate, vel *Reverentia*. Vide Gloss. med. Graecit. in *Εὐλαβεῖς*.

Pag. 459. 5. *Φαξὰδ*] Holsten. *Ἀρφαξάδ*.

Pag. 459. 12. *Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάνου*] Perperam editio Scaligeri *Ταλικοῦ* praefert. Quem vero Trachanum Auctor Chronici, *Trahalum* vocant Fasti Idatiani MSS. Alii *Trachalum*.

Pag. 459. 13. *Ἀφανὴς γέγονεν*] Fasti Idatiani ad hunc annum: *His Coss. Nero non comparuit.* Eadem loquendi formula utitur Chronici Scriptor, ubi de nece Domitiani: *ἀφανὴς γενόμενος τελευτᾷ*. At cur de Domitiano ita scripserit, haud forte mirum, quod a Senatoribus in Templo (ut certe fingit) illo interempto, subtractum oculis omnium in coelum raptum plebi persuadere in animo ii habuerint. Simile vero quidpiam de Nerone dici non potest, nisi audiendus sit Auctor Miscellae, qui *seipsum vivum defodisse scribit:* cui consentit Nicephorus Constantinopolitanus in Chronolog. *φυγὼν ἑαυτὸν ζῶντα ἔχωσεν*· ubi Contius legendum censebat, *κατέσφαξεν*. Procliviori emendatione *ἔχρησεν* dixisset, quae vox Graecis idem sonat quod *κατέσφαξεν*. Iidem Fasti Idatiani de extincto Valente: *ex ea die Valens Augustus nusquam apparuit*, igne scilicet in tugurio consumptus. Scaliger explicans haec in Abydeni fragmento ex Historia Assyriorum: *ὁ μὲν Θεσπίσας παραχρῆμα ἠφάνιστο*· id est, inquit, obiit. At in Chronico nostro pag. 26. aliter haec vox *ἀφανὴς* sumitur, ubi de Saturno: *ἀφανὴς ἐν τῇ Συρίᾳ γενόμενος*, non amplius scilicet reversus in Syriam: neque enim in Syria obiit. An igitur Scriptor Chronici vanum illum quorumdam errorem attigit, cujus meminit Augustinus lib. XX. de Civit. Dei cap. XIX. et Severus lib. II. Hist. Eccl. qui nec eum occisum putabant, sed subtractum potius, cum putaretur occisus, vel etiamsi se gladio ipse transfixerit, curato vulnere ejus, vivum occultatum donec suo tempore revelaretur et restitueretur in regnum, sed et neque alium esse ab Antichristo existimabant: cui quidem confirmando errori ipsorum Gentilium accessit vulgata opinio, cum haud multo post illius necem, adhuc in vivis esse, et brevi magno inimicorum malo reversurum quidam jactarent, quod testantur Suetonius et Tacitus. Sane de Nerone idem fere quod Scriptor Chronici narrat Lactantius de Mortibus Persecut. n. II. ubi etiam vulgarem hanc opinionem attigit: *Dejectus itaque fastigio Imperii, ac devolutus a summo tyrannus impotens, nusquam repente comparuit, ut ne sepulturae quidem locus in terra tam malae bestiae appareret. Unde illum quidam deliri credunt esse translatum ac vivum reservatum, Sibylla dicente matricidam profugum a finibus esse venturum, ut quia primus persecutus est, idem etiam novissimus persequatur, et Antichristi praecedat adventum.* Secus tamen de Neronis tumulo scribunt Suetonius et Eutropius.

Pag. 459. 14. *Ἐκ συσκευῆς τῶν Ἰουδαίων*] Haec ex libris apocryphis desumpta.

Pag. 459. 15. *Ὡς ἐκδίκησιν*] Cod. Vatic. *καθότι Πιλάτῳ ἀπεκεφάλησεν ὡς εἰς ἐκδίκησιν.* Rader. *Καθότι Πιλάτον ἀπεκεφάλισεν ὡς ἐκδίκησιν.* Vide quae supra annotamus de Pilati morte.

Pag. 459. 16. *Ἐτῶν ξθ'.*] Sic etiam Cod. Vatic. Sed est error in numero: obiit enim Nero XXXII. aetatis anno. Suetonius.

Ibid. *Μετὰ Νέρωνα*] Ex Eusebii Chronico.

Pag. 459. 17. *σζ'. ση'. σθ'. σι'. σια'.*] Haec post vocem *Ῥώμης* desunt in edit. Scaligeri, eaque omisimus, atque Raderus uncis incluserat.

Pag. 459. 18. *Ἕκαστος*] De annis Imperii Galbae, Vitellii et Othonis, qui alias perobscuri sunt, egerunt praeter Clementem Alexandrinum Scaliger lib. V. de Emendat. temp.
V 447 Petavius ad Epiphanium p. 385. et Pagius in Prolog. ad Dissert. Hypat. n. XIX.

Pag. 460. 4. *Ῥωμαίων ζ'.*] Plerique Scriptorum, Galbam, Vitellium et Othonem in Imperatorum serie omittunt, quod, ut ait Scaliger, *de iis vix quidpiam colligi possit praeter argumenta, incertaque eorum sint initia:* adde et quod arrepti, vel delati, gestique Imperii per tumultum quendam militarem tempus brevissimum fuerit. Unde tres hos Principes *ἀθλίους καὶ ἐνιαυσίους ἄρχοντας* vocat Eunapius in Prooemio. Proinde ex iis sunt quos Lampridius in Heliogabalo et in Alexandro Severo, *semestres et vix annuos et bimos*, Pollio vero in Claudio, *tumultuarios Imperatores ac regulos* appellant, *τῶν ἐν τοῖς ὀνείροις φαντασιῶν οὐδὲν ἀλλοιότερον γεγονότας*, ut addit Zosimus. Iis igitur, ut dixi, omissis, Neroni Vespasianum statim subdunt, ut Auctor Chronici rursum pag. 166. ubi Vespasianum post Neronem imperasse exerte ait, Hippolytus et Eusebius in Chronicis, idem Zosimus lib. I. Epiphanius in Ancorato n. LX. Marcellinus Comes, Senator, Mellitus in brevi temporum Expositione MS. Gregorius Turon. lib. I. Hist. cap. XXXIII. XXXIV. Freculfus, Auctor Collectionis Historicae apud Canisium to. II. Antiq. Lect. et aliquot alii, qui Vespasianum VII. ex Romanis Imperatoribus fuisse aiunt, caeteros deinceps Augustos, adjecto ad septimum numero recensentes: quod scilicet Vespasia-
P 530 nus statim fere post mortem Neronis Imperator acclamatus fuerit, tres vero alii pro tyrannis habiti sint, quorum Principatum, non Imperium, sed *rebellionem* ideo vocat Tranquillus in eodem Vespasiano cap. I. Clemens Alexandrinus lib. I. Stromat. et Orosius lib. VII. cap. IX. Vitellio et Othone duntaxat ex Imperatorum serie segregatis, ab Augusto, cui Monarchiae Romanae inchoatae primordia adscribunt plerique, ut observat

Usserius, octavum Titum, Domitianum vero nonum ponunt, ita ut Galbam non subtrahant, cum is primus a Nerone defecerit, a Galba deinde Otho et Vitellius: quos tamen idem Epiphanius lib. de Ponder. n. XI. in Imperatorum serie admittit.

Pag. 460. 4. *Ετη θ'.*] Obiit nempe Vespasianus anno Imperii IX. et die VII. ut est apud Eutropium et Orosium. Dio vero annos X. diebus VI. minus, Clemens Alexandrinus an. XI. menses totidem, dies XXII. imperasse scribunt. Cujus tantae diversitatis caussam recitat idem Dio apud Xiphilinum, quod scilicet inter mortem Neronis, et initium Imperii Vespasiani, annus et XXII. dies intersint, qui eidem Vespasiano adscribuntur a Dione, quod Nerone superstite Imperator acclamatus fuerit. At cum Paschalis Auctor Vespasiani Imperium incipiat a morte Neronis, ac IX. duntaxat annos eidem tribuat, factum inde ut infra duos sub eo Consulatus omiserit, uti mox docemus.

Pag. 460. 6. *Τίτου Ρουφίνου*] Ita Fasti Idatiani. Vide Norisium in Epist. Consul. pag. 46. 47.

Pag. 460. 7. *Επὶ τούτων*, etc.] Haec desumpta sunt ex Apocryphis.

Pag. 460. 11. *Τῷ αὐτῷ ἔτει*] Desunt ista in Cod. Holstenii, usque ad *γίνεται Πατριάρχης*. Caeterum eorum errorem secutus est Auctor Chronici, qui Petro Jacobum fuisse superstitem volunt, de quorum sententia consulendus Cotelerius in Epistolam Clementis ad Jacobum p. 406.

Ibid. *Πατριάρχης*] Atqui ea aetate nondum id nominis notum erat apud Christianos, de cujus initio apud Constantinopolitanos egit prae caeteris Allatius in libris de Consensu utriusque Ecclesiae.

Pag. 460. 13. *Ανιὼν ἐπὶ τὴν Ρώμην*] Jacobum eodem anno quo Christus in coelum ascendit, ordinatum Hierosolymorum Episcopum docet Eusebius in Chronico. Neque verum est quod ait Auctor Chronici, tum a Petro ordinatum esse cum is Romam proficisceretur. Occisus est autem anno Neronis VII. testibus eodem Eusebio et Hieronymo in Scriptoribus Ecclesiasticis. Longe enim aberrat, quod Vespasiani primo, Ind. XI. Galba et Tito Rufino Coss. Jacobi necem consignat. V 448
Haec Petavius ad Epiphanium pag. 466.

Ibid. *Ετελεύτησεν*] Vide Epiphan. Haer. LXXVIII. n. XIV.

Ibid. *Τὸ σχῆμα*] Sic infra in Juliano. Joan. Malela de Ignatio Episc. Antiocheno: *καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς Επισκοπῆς Αντιοχείας μεγάλης.* Herodianus lib. VI. init. *παραλαβόντος δὲ τὴν ἀρχὴν Αλεξάνδρου, τὸ σχῆμα καὶ τὸ ὄνομα τῆς βασιλείας ἐκείνῳ παριέκειτο.* et lib. VII. *φέρων Βασιλέως ὄνομα καὶ σχῆμα.* Chronicon Paschale an. XI. Theodosii Jun. *Εἰσελθόντος Αετίου*

Ὑπάρχου πόλεως μετὰ τοῦ σχήματος ἐν τῇ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, etc. Vide Theophanem anno x. Constantini M.

Pag. 460. 17. *Τῆς Βιθυνίας*] Reliqua deesse in MS. annotatur in edit. Raderi: proinde incertum an ex terrae motu labefactata vel eversa intelligatur Nicomedia.

Pag. 460. 19. *Ἀγρίππας*] Chron. Eusebii: *Judaeorum Agrippa, superioris Agrippae filius, ann.* xxvi. ubi Scaliger observat hunc Agrippam, non eo quo excisa sunt Hierosolyma, sed tertio Imperii Trajani anno obiisse, ex Photio Cod. xxxiii. in Justo Tiberiensi.

Ibid. *Οὐεσπασιανὸς*] Ex Chronico Eusebii.

Pag. 461. 10. *Αὐτοκράτορος μόνου*] Fasti Idatiani, *Vespasiano* ii. *solo*. Fasti alii *Titum Caesarem* adjungunt.

Pag. 461. 11. *Τριακοστῷ ἐννάτῳ*] Haec expungit Cod. Holstenii usque ad vocem *Κυρίου*.

Pag. 461. 18. *Ἰώσηππος*] Lib. vii. de Bello Judaïco cap. xvii. Vide Scaligerum lib. v. de Emend. temp. p. 474.

Pag. 464. 20. *Πάσας δὲ ἐπαρχίας*] Haec et quae sequuntur usque ad haec verba, *ἁλώσεως καταλαβούσης*, desunt in Cod. Holstenii.

Pag. 461. 21. *Εὐσέβιος*] In Chronico, et lib. iii. Hist. Eccl. cap. v. Severus Sulpitius: *nimirum ita Deo placitum, ut eo tempore quo Dominum cruci affixerat, gens impia neci daretur.*

Pag. 462. 9. *Πραίδας*] Cod. Vatic. *πρέδας*.

Pag. 462. 10. *Καὶ τὰ μεγάλα Χερουβεὶμ*] Perstabant adhuc eo ipso loco, imperante Justiniano, ut auctor est Nicephorus Uranus in vita S. Symeonis Stylitae Junioris n. ii. *Συμβὰν δὲ τὸν Συμεὼν μετὰ ταῦτα κατ' ἐκεῖνο καιροῦ τῆς Ἀντιόχου διάγειν, ὃ Χερουβεὶμ εἰκότως ἀπὸ Τίτου ἑλόντος Ἱεροσόλυμα λέγεται, εἰκόνας τε περιωνύμους τῶν Χερουβεὶμ ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς ἀνελομένου ναοῦ πρός τε τὴν Ἀντιόχου μετακομίσαντος, κἀνταῦθα τῆς πόλεως ὡς ἐν ἐπιφανεστάτῳ στήσαντος.* Quae vero Cherubinorum figura fuerit, docent liber iii. Reg. cap. vi. et Josephus lib. viii. Antiq. Jud. cap. ii. Porro pro *τῆς πύλης*, in hoc loco Chronici, *ταῖς πύλαις* emendavimus. Ita enim legendum fuit, aut *τῇ πύλῃ*. Mox pro *τὰ Χερουβεὶμ*, legendum videtur *Σεραφεὶμ*· atque ita reddidimus.

Pag. 462. 19. *Δάφνης*] De quo quidem Antiochiae suburbano multa multi sunt commentati, ac in primis Scaliger ad Eusebii Chron. p. 152. Casaubonus ad Capitolinum pag. 64. et
P 531 Petavius ad Epiphanium p. 306. Vide praeterea Baldricum lib. ii. Hist. Hierosol. p. 104. Will. Tyr. lib. iv. cap. x. et Fulcon. lib. iv. Viae Hierosol. sub fin. quibus addendus Choricius Rhetor in Encomio MS. Summi, Ducis Palaestinae, sub Justiniano, ex Codice Regio ii. mdclxii.

Pag. 462. 21. *Συναγωγὴ*] Josephus lib. xii. Antiq. Jud.

cap. III. lib. II. de Bello Jud. cap. x. lib. VII. cap. XXI. et XXIV. Judaeos Antiochiae habitasse, et Synagogam habuisse testatur. Universitatis etiam Judaeorum, qui in Antiochensium civitate constituti erant, meminit lex prima, quae est Antonini, Cod. de Judaeis et Coelicolis.

Pag. 463. 7. *Συνάγεται*] Similem annorum ὁμάδα, sive collectionem, hoc loco habet Euseb. in Chron. et ex eo Prosper, ut et Cedrenus pag. 241. tametsi in annis ubique Scriptori non concinant.

Pag. 463. 10. *Τεσσαράκοντα δύο*] Non praecise anni XLII. sunt enim tantum XLI. fluente XLII.

Ibid. *Ἀπὸ δὲ ἕκτου ἔτους*] Eusebius: *a Darii secundo anno, sub quo rursum Templum aedificatum est.* Sed ex superioribus, anno scilicet II. Olympiadis LXI. anno VIII. Julii Caesaris, et anno XXI. Constantini, legendum *octavo*. Unde pro ἕκτου, quidam reponendum ὄκτου censent: sed ita etiam habet Cod. V 449 Vatic.

Pag. 463. 13. *Εἰς ἔτη φϟζ.*] Euseb. *anni* DXC.

Pag. 463. 14. *,αϙγ′*] Euseb. *anni* MCII. Prosper MCIII.

Pag. 463. 16. *Ἰώσηππος*] Deest haec perioche in Cod. Holsteniano, usque ad λιθοβοληθέντα.

Pag. 464. 1. *Κομαγηνοὶ*] Sueton. in Vespas. cap. VIII. *Thraciam, Ciliciam, et Commagenem in Provinciarum formam redegit.* Chron. Eusebii: *Achaia, Lycia, Rhodus, Byzantium, Samus, Trachea, Cilicia, Commagene, quae antea liberae erant, et sub Regibus amicis erant, in Provinciam redactae.* Quippe antea Commagene, quam deinde Augustaphratensem dictam scribit Victor in Diocletiano, cujus metropolis fuit Samosata, ut auctor est Strabo libro XVI. Syria in Provinciae formam redacta, data seu relicta fuerat Antiocho, ultimo Syriae Regi ex Seleucidis, cujus extant nummi aliquot, ut et Jotappae filiae, cum voce *ΚΟΜΜΑΓΗΝΩΝ*, post quorum obitum Commagene in Romanorum potestatem concessit, Flavio Vespasiano imperante, a quo Samosata, quae *Comageni Regni clarissima sedes* ab Ammiano appellatur, jus non modo αὐτονομίας consecuta est, sed etiam de ejus nomine *Flavia* est cognominata, quod testantur passim istius urbis nummi, quos prae caeteris descripsit vir eruditissimus Joannes Harduinus in Nummis antiquis illustratis, hoc scilicet quarto ejusdem Augusti anno, a quo annos suos deinceps putare coeperunt Comageni et Samosateni. Vide Scaliger. ad Eusebium p. 199. et Herwart. in Chronol. p. CLII.

Pag. 464. 7. *Πάντας ἀπὸ γένους Δαβὶδ*] Ex Eusebio lib. III. Hist. Eccl. cap. XII.

Pag. 464. 12. *Τίτου τὸ γ′.*] Censorin. cap. XVIII. *Vespasiano* v. *et Caesare Coss.*

Pag. 464. 13. *Ο Κολοσσὸς*] Ita Dio apud Xiphilinum, Eusebius in Chron. Syncellus pag. 842. et Senator in Fastis. Mirum porro cur ab iis Colossus tum primum erectus Vespasiano imperante dicatur, quem sub Nerone confectum exerte ait Plinius lib. xxxiv. cap. vii. cum Vespasianus dempto Neronis capite, et Solis adjecto cum vii. radiis, Soli dicaverit. Et sane Sueton. cap. xviii. refectorem duntaxat fuisse ait. Vide Scalig. ad Euseb. pag. 200. et 226. et Casaubonum ad Spartianum in Hadriano. Perperam porro apud Auctorem Chronici *ἐν Ῥόδῳ* irrepsit.

Pag. 464. 20. *Ἀλκίππη*] Ita finxere Graeci Glaucippem elephantum enixam esse, ut auctor est Tatianus contra Graecos.

Ibid. *Ἐν ᾧ καιρῷ*] Istius luis hoc anno meminit Eusebius in Chron.

Pag. 465. 1. *Τίτου τὸ ϛ'.*] Hic omittuntur duo Consulatus, quorum alter fuit *Commodi et Prisci*, qui pariter praetermittitur in Fastis Idatii, de quo pluribus egit Norisius in Epistola Consulari pag. 87. ubi hos ille privatos Consules vocat. Alter est *Vespasiani* ix. *et Titi* vii. sub quo Vespasianus obiit, ut est apud Suetonium et alios. Proinde reponendus in Chronico Consulatus *Titi et Domitiani*, post obitum Vespasiani.

Ibid. *Καὶ Δομετιανοῦ τὸ β'.*] De Consulatibus Domitiani egit vir doctissimus in Dissertatione Hypatica pag. 64. Sed in eo quod primam seriem Dioni adscripserit, errasse recte Norisius deprehendit. Quoad numeros in Chronico adscriptos non consentiunt Fasti Idatii, Prosperi, et alii. Notum ex Suetonio cap. xiii. Domitianum Consulatus xvii. cepisse, quod, inquit, ante eum nemo, ex quibus septem medios continuarit, omnes autem paene titulo tenus gessit; nec quempiam ultra Kal. Maii, plures ad Idus usque Januarias. De annis porro Domitiani consulendus Petavius ad Epiphan. pag. 386.

Pag. 465. 7. *Γάλβα καὶ Πολλίωνος*] Fasti Idatii, *Galva et Pollione.* Alii pro *Galba* Silvanum legunt. Prosper, *Silvano et Vero.* Vide Norisium in Epist. Consulari pag. 50.

Pag. 465. 8. *Ἕως τούτου τοῦ χρόνου*] Eusebius in Chron. ad ann. xiii. Domitiani: *Flavius Josephus vicesimum librum Antiquitatum hujus temporis scribit.* Vide Scaligerum.

Pag. 465. 11. *Πάθει δεινῷ*] Vide praeter alios Scriptores, Albupharaijum in Dynast. pag. 75. et Theod. Marsilium
V 450 ad Suetonii Titum cap. x. ubi plura de genere mortis Titi.

P 532 *Pag.* 465. 14. *Σαβίνου*] *Messalinum* vocat Prosper.

Pag. 465. 16. *Εὐνουχίζειν*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger.

Pag. 465. 18. *Τὸ ϛ'.*] viii. apud Gruter. xxviii. i. suffectis scilicet numeratis.

Pag. 465. 19. *Τὸ ζ'.*] Domitiani VII. Consulatum cum Q. Petilio Rufo jungit vetus Inscriptio apud Sponium in Miscellan. eruditae Antiquitatis pag. 352.

Pag. 466. 2. *Τὸ η'.*] XII. apud Gruter. v. 2. et Capitolinum in Pio, sub init. suffectis pariter numeratis.

Pag. 466. 3. *Τὸν ἄζυλον ναὸν*] Chron. Eusebii Hieronymianum: *Templum sine lignorum admistione construxit.* Ubi Scaliger pro *ἄζυλον*, legendum *ἄσυλον* conjicit. Syncellus p. 343. *Τότε καὶ ἄζυλον ᾠκοδόμησεν.* ubi Interpres *asylum* vertit. Sed leg. *ἄξυλον* videtur.

Pag. 466. 4. *Πρώτη πενταετηρὶς*] Censorinus de die natali cap. XVIII. *Rursus tamen annus idem magnus per Capitolinos agonas coeptus est diligentius servari: quorum agonum primus a Domitiano institutus fuit, duodecimo ejus et Servii Cornelii Dolabellae Consulatu,* annis CXIII. post institutum ab Augusto agonem Actiacum anno U. C. DCCXXVI. ut est apud Clement. Alexandrin. Stromat. lib. I. pag. 451. Vide Scaliger. lib. v. de Emendat. temp. p. 481. et Casaubon. ad Sueton. in Domit. cap. VI.

Pag. 466. 6. *Δύο μῆνες*] Chron. Eusebii, ex Sueton. cap. XIII. Vide Scalig.

Pag. 466. 7. *Διὰ τὸ νίκας ἐν αὐτοῖς*] Aliter Sueton. *quod altero suscepisset Imperium, altero natus esset.*

Pag. 466. 11. *Τὸ ι'.* Vetus lapis apud Norisium pag. 53. habet IX. Collegam vero Q. Petilium Rufum II. Sic etiam Phlegon cap. XXIV.

Pag. 466. 14. *Κορνηλία*] Ita Chron. Eusebii et Syncellus, ex Suetonio cap. VIII. Plinio lib. IV. cap. XI. etc.

Pag. 466. 19. *Αμπελον*] Chron. Euseb. ex Suetonio, cujus locum expendit Scaliger. Vide praeterea Cedrenum pag. 245. Theodor. Marsilium in Tito cap. VII. et Casaubonum ad Vopiscum in Probo.

Pag 467. 1. *Λαβρίωνος*] Ita etiam editio Scaligeri. Fasti Idatiani MSS. *Grabrione et Gralano* habent. Sed leg. *Glabrione et Trajano.*

Pag. 467. 2. *Ηγεῖται τρίτος Κλήμης*] Ex Chron. Euseb. Quartum statuit Epiphanius Haer. XXVII. n. VI. Vide quae ad eundem hic annotat Petavius, praeterea Pearsonium, et Papebrochium, in Romanorum Pontificum, qui a Petro proximi fuerunt, serie.

Pag. 467. 6. *Τὸ ιβ'.*] Ita Fasti Idatiani. At apud Gruter. CCC. cum suffectis, numeratur XVI. Consulatus Domitiani cum Q. Volusiano. De hoc Consulatu vide Casaubonum in Pio p. 48.

Pag. 467. 8. *Πομπηΐου καὶ Κρίσπου*] Fasti Idatii: *Pompeiano et Prisciano.* Prosper, Victorius et Senator, *Silvano et Prisco.*

Pag. 467. 9. *Απολλώνιος.*] Vide Cedrenum pag. 245. 246.

Albupharaijum in Dynastiis pag. 75. et quae passim observamus in Constantinopoli Christ. de ejusmodi Apollonii telesmatis: *τελέσματα* enim hoc loco non sunt *vectigalia*, uti verterat Raderus. Vide Glossar. med. Graecit. in hac voce.

Pag. 467. 12. *Τὴν ἀπὸ τῆς τύχης*] Tametsi Fortunae statuam et aedem servarit ac coluerit Constantinus M. non ideo tamen Byzantium ex hoc simulacro vel templo Constantinopoleos nomen obtinuit: de qua quidem Fortunae statua, locisque urbis hic descriptis pluribus agimus in Constantinopoli Christ. Sed aliud a Fortunae statua fortasse hic sonat vox *τύχης*, ut *ex successu* vel *occasione* appellata fuerit Constantinopolis: atque sic vertimus.

Pag. 467. 17. *Δομετιανοῦ*] Hic Consulatus jure abest in Fastis Idatianis, cum idem sit cum Consulatu Indictionis XV. Ideo asterisco notatur in editione Scaligeri, ac proinde expungendus.

Pag. 467. 19. *Δεύτερος μετά*, etc.] Ex Eusebii Chron. ubi Scaliger.

Pag. 468. 3. *Τοὺς ἀπὸ γένους Δαβὶδ*] Ex eod. Chron. Eusebii, ubi consulendus perinde Scaliger.

Pag. 468. 6. *Δαπερανοῦ*] Ita Fasti Idatiani. At Victorius, Prosper et Senator Asprenati *Clementem* Collegam adjungunt: alii *Arricinum*, qui idem est cum Clemente.

V 451 *Pag.* 468. 7. *Ἱστορεῖ ὁ Βροῦτος*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger disquirit quis ille sit Brutus, de quo quaedam supra attigimus ad pag. 90. Scaliger et Syncellus p. 344. *Βρέττιος* habent hoc loco.

Pag. 468. 9. *Τὸ ιζ'.*] Cum suffectis is Domitiani Consulatus est XVII. sed XII. ordinarius, ut ex Suetonio, Statio, Ausonio, et aliis, a viris doctis pridem annotatum.

Pag. 468. 10. *Τὸ β'.*] Ita etiam Victorius et Senator: alii omittunt.

Pag. 468. 13. *Ἀσκλήτιον*] Is *Ascletarion Mathematicus* appellatur a Suetonio cap. XV. et a Zonara, ex quibus emendandus Auctor Chronici. Perperam hunc Nervam vocant Cedrenus et Symeon Logotheta: de quo quidem Nerva aliter Georgius Syncellus, ubi de Domitiano: *οὗτος Νερβᾶν μετέστησεν ὡς ἐπίβουλον τῆς ἀρχῆς.* Sed haec probo vade indigent. Nervam etiam, quem Ascletarionem Tranquillus, vocat Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem: tum haec subdit: *Λάρκος δὲ ἀστρονόμος εἶπεν εἰς ὄψιν τοῦ Δομητιανοῦ τῷ Δομητιανῷ τεθνήξεσθαι ἡμέρᾳ τῇδε· ὁ δὲ ἐκέλευσε αὐτὸν φυλαχθῆναι ἐν δεσμῷ ἕως ἂν τῆς ἡμέρας διελθούσης τῇ ἐπ' αὔριον ἀναιρήσειν· ἀλλὰ θανόντος τοῦ Δομητιανοῦ, ἀπελύθη ἀβλαβής.*

Ibid. *Σφαζόμενος*] Ita editio Scaligeri: Raderus *σφαζόμενος* ediderat.

Pag. 468. 15. *Ἀφανὴς γενόμενος*] Instar Romuli, qui P 583
Nonarum Juniarum die *in terris non apparuit*, inquit Lampridius in Commodo, seu, ut est in Sylloge Histor. Scaligeriana: *ἐξαίφνης μεγάλης περὶ τὸν ἀέρα τροπῆς γενομένης ἀφανὴς ἐγένετο*, vel denique ut Empedocles, quem *φιλοσόφου* nomine hic intelligi existimaverim, qui convivis in somnum datis, postero die solus ex iis desideratus, pro Deo habitus est. Sed unde hauserit Scriptor Chronici quae de Domitiani *ἀφανείᾳ* scribit, nescio an alii indicarint.

Pag. 468. 20. *Κανδήλων*] Quid haec vox significet docuimus in utroque Glossario. Adhibitas vero lucernas facesque in Deorum cultu observant Tatianus lib. contra Graecos pag. 110. et alii quos laudat Lipsius lib. I. Elector. cap. IV. idque adstruit vetus Inscriptio apud Gruterum LXXVIII. 3.

Pag. 469. 5. *Ἔτος α′.*] De tempore Imperii Nervae egere Scaliger lib. V. de Emendat. temp. pag. 487. et Petavius ad Epiphan. pag. 388.

Pag. 469. 6. *Νερουᾶ Αὐγούστου*] Addenda litera numeralis *γ′*, ut in Fastis Idatianis et aliis, nisi quae describitur post vocem *Ρούφου*, ad utrumque pertineat. Hic porro observat Scaliger pag. 488. recte hoc loco unum par Consulum attribui Imperio Nervae, contra quam in Fastis Onuphrii. Alioqui, inquit, praeter IV. menses non annum, sed biennium imperasse. Id negat Petavius ad Epiphan. p. 389. Hos consule, ut et Norisium in Epist. Consulari p. 57. Hic porro Consulatus omittitur a Prospero.

Pag. 469. 7. *Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον*] Ex Chronico Eusebii, ubi Scaliger.

Pag. 469. 10. *Μάνης*] Euseb. lib. VII. Hist. Eccl. cap. XXXI. et ibi Henr. Valesius, et alii passim.

Pag. 469. 12. *Ἐπωλύθησαν οἱ Μονομάχοι*] Dio apud Xiphilinum, de Nerva: *πολλάς τε ἱπποδρομίας, ἄλλας τε θέας τινὰς κατέλυσε.*

Pag. 469. 14. *Πρὸ η′ Καλ.*] Leg. *ς′*.

Pag. 469. 16. *Ἔτη ιθ′.*] De annis Trajani agunt Scaliger lib. V. pag. 487. et Petavius ad Epiphan. pag. 389.

Pag. 469. 17. *Τραϊανοῦ Αὐγ. μόνου*] Fasti Idatii: *Nerva* III. *et Trajano* II. Prosper III.

Pag. 469. 18. *Σενεκίωνος*] Ita Fasti omnes. Idatiani MSS. *Senecio.*

Pag. 469. 19. *Ποντιανοῦ*] Fasti Idat. *Pontino.* Prosper, Victorius et Senator, *Frontano.* Sed *Frontino* legendum contendit Norisius ex Anonymo Cuspiniani. Hunc adi pag. 59.

Pag. 470. 2. *Τραϊανοῦ Αὐγ. τὸ γ′.*] Leg. *δ′*. ex Spartiano: *Trajano quater et Arrunculeio Paeto Coss.*

Pag. 470. 4. *Εἰρηναῖος*] Lib. IV. cap. III. ex Chron. Euseb. ex quo Syncellus p. 345.

Pag. 470. 8. *Καὶ νεανίσκος*] Ex Clemente Alexandrino in lib. *τίς ὁ σωζόμενος πλούσιος*, et ex Eusebii Hist. Eccl. lib. III.
V 452 cap. XXIII. Ex iis Historiam etiam narrat Georgius Syncell. p. 345.

Pag. 470. 11. *Συριανοῦ*] Fasti Idatii MSS. *Severiano et Syrio.* Victorius, Prosper et Senator, *Senecione et Sura.* Spartianus in Hadriano, *Sura bis, et Serviano iterum Coss.*

Pag. 470. 13. *Συριανοῦ τὸ β'.*] Idat. *Suburano* II. *et Marcello.* Victorius, Prosper et Senator, *Urbano et Marcello.* Alii, *Surano*, vel *Suriano*, ut in Chron.

Pag. 470. 14. *Διήρκεσεν ὁ Θεολόγος*] De Joannis Evangelistae, Clementis, Simonis Cananitae, Marci, Crescentis, etc. Martyriis, consulendus in primis Baronius.

Pag. 470. 16. *Διωγμὸς Χριστιανῶν*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger. Vide praeter Baronium et alios, Norisium in Epist. Consul. pag. 68. etc.

Pag. 471. 6. *Βουκολίων*] Editio Scaligeri, *ἀπὸ τῶν λεγομένων Ταβουκολιῶν.* Sed legendum *τὰ Βουκολίων.* Sic enim dicere amabant, ut in Chron. an. II. Arcadii: *ἔκτισε καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἐκκλησίαν, τὰ Ἀρκαδίας.* Alia istius formulae exempla suggerit Constantinopolis Christiana non semel, ubi subintelligitur *λεγόμενα.* Michaël Monachus in vita MS. S. Theodori Studitae ex Cod. Reg. *τοῖς ὁμοροῦσι μέρεσι τὰ λεγόμενα Λάκκου μιτάτα.* Et paullo infra: *καὶ κατασκηνεῖ εἰς τὰ λεγόμενα Κρισκεντίου.* De Bucoliis vero Aegyptiis, et Bucolis militibus et latronibus egerunt Casaubonus ad Capitolinum pag. 72. 2. edit. et Bourdelotius ad lib. I. Heliodori pag. 14.

Pag. 471. 12. *Κουαδράτου*] *Iterum* addit Spartianus.

Pag. 471. 13. *Ὁ τοῦ Κλεώπα*] Cujus genealogiam hic damus excerptam ex Cod. MS. Reg. nuper ex Chio insula advecto: verane illa sit an supposititia, non hic disquirimus. *Περὶ Μαρίας τῆς τοῦ Κλωπᾶ. Χρὴ εἰδέναι ὅτι ὁ Κλωπᾶς οὗτος ἀδελφὸς ἦν Ἰωακεὶμ τοῦ πατρὸς τῆς Θεοτόκου. Ἔγημε δὲ γυναῖκα ὀνόματι Ἄνναν· καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Κλωπᾶς ἄτεκνος. Ὁ γοῦν Ἰωακεὶμ εἶχε καὶ αὐτὸς γυναῖκα ὀνόματι Σαλώμην, ἐξ ἧς ἐγέννησεν δύο θυγατέρας, τὴν Ἐσθὴρ καὶ τὴν Θάμαρ· καὶ ἐτελεύτησεν ἡ Σαλώμη, καὶ ἰδοὺ ἐχήρασεν Ἰωακείμ· ὃς χηρεύσας ἠγάγετο πρὸς ἑαυτὸν Ἄνναν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κλωπᾶ, ἐξ ἧς ἐγέννησε τὴν Μαρίαν, ἣν μνημονεύει ὁ Εὐαγγελιστὴς, λέγων, Μαρίαν τοῦ Κλωπᾶ. Ὁ δὲ Ἰωακεὶμ εἰ καὶ εἶχεν Ἄνναν τὴν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κλωπᾶ, ἀλλ' οὖν παρὰ τῷ νόμῳ, ὡς χηρεύων κατελογίζετο. Ὅθεν δευτέρῳ νόμῳ ἠγάγετο γυναῖκα ὀνόματι Ἄνναν, ἐξ ἧς καὶ ἐγέννησεν τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν Μαρίαν. γεννᾷ λοιπὸν οὗτος ὁ Ἰωακεὶμ ἐκ μὲν τῆς πρώτης γυναικὸς αὐτοῦ Σαλώμης τὴν Ἐσθὴρ*

καὶ τὴν Θάμαρ· ἐκ δὲ τῆς Αννης τοῦ Κλωπᾶ, τὴν Μαρίαν καὶ μόνην ἣν μνημονεύει ὁ Εὐαγγελιστής. Εκ δὲ τῆς δευτέρας καὶ παρθενικῆς Αννης τὴν Θεοτόκον. Συνάγεται οὖν ὅτι εἰσὶν ἀδελφαὶ ἤτε Εσθὴρ, ἡ Θάμαρ, ἡ Μαρία, καὶ ἡ Θεοτόκος, ἐκ τριῶν μὲν μερῶν, ἑνὸς δὲ πατρὸς, τοῦ Ιωακεὶμ. Δικαίως τοίνυν ὀνομάζει ὁ Εὐαγγελιστὴς τὴν Μαρίαν, ἀδελφὴν τῆς Θεοτόκου, λέγων, Καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ. De Symeone Cleopae filio eadem narrat Joelus. P 534

Pag. 471. 15. Διαβληθεὶς] Ita Cod. Vatic. Perperam διοκληθεὶς ediderat Raderus. Vide Coteleriuum ad Constitut. Apost. p. 297. ubi multa de Cleopa Simonis parente.

Pag. 472. 2. Καὶ Ιγνάτιος] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger disquirit cur ex Syria bestiis objiciendus Ignatius Romam perductus sit. Vide eundem Eusebium lib. III. Hist. Eccl. cap. XXII. et XXXVI. Joannes Malela in Trajano: ἐμαρτύρισε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ιγνάτιος ὁ Επίσκοπος τῆς Αντιοχείας· ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν.

Pag. 472. 3. Εβυνναίων] Leg. Εβιωνναίων, ut est apud Euseb. lib. III. Hist. Eccl. cap. XXVII. Epiphanium Haeresi XXX. et alios. Vide Petavium ad eundem Epiphan. et Cotelerium ad Constitut Apost. lib. VI. cap. VI.

Pag. 472. 8. Πετραῖοι καὶ Βοστρηνοὶ] Eutropius lib. VIII. Arabiam in Provinciae formam redegisse Trajanum scribit. Dion vero apud Xiphilinum per Palmam Syriae Praefectum eam Arabiae duntaxat partem cepisse quae Petram attingit, et sub Imperium ditionemque Romanorum subjunxisse ait. Sed utramque Arabiam ea tempestate a Trajano expugnatam, vel inde haurire liceat, quod utriusque Metropoles Bostra et Petra, ex quo Romanorum esse coepere, annos suos putare incoeperint. Nam, V 453 ut est apud Willelmum Tyrium lib. XIII. cap. II. *fuere Syriae partes utraque Arabiae. prima, cujus metropolis fuit Bostrum; secunda, cujus fuit metropolis Petra deserti.* Bostrum vero *Bussereth* sua tempestate dictam idem ait lib. XVI. cap. VIII. et ex eo Jacobus de Vitriaco lib. I. Hist. Orient. cap. XLVII. et Sanutus lib. III. part. XIV. cap. I. ubi utriusque Metropoleos situm pariter describit. *Bethseret*, vero vocant Assisae Hierosolymitanae. Utramque urbem ampliasse, novisque aedificiis exornasse Trajanum, atque adeo privilegio αὐτονομίας donasse, vel hinc conjicere est, quod annos suos, ut dixi, putare exinde coeperint, in accepti ab Trajano beneficii argumentum, vel quo Augustorum gratiam captarent, more tum recepto, adeo ut quasdam civitates diem quo primum Augusti ad se venissent interdum initium anni fecisse tradat Suetonius in Octavio n. LIX. Instauratae vero a Trajano Bostrensis Metropoleos praecipuum indicium praebent nummi ab incolis cusi, in quibus *Nova Trajana Bostra* dicitur, de quibus egit in Nummis Antiquis illustratis vir singularis eruditionis Joan.

Harduinus. Deinde ex hoc Chronici loco saltem docemur quando haec Arabica expeditio contigerit, scilicet circa annum VII. aut VIII. Trajani.

Pag. 472. 10. *Κερατανοῦ*] Leg. *Κερεαλίου* ex Fastis omnibus.

Pag. 472. 13. *Ἄφεσιν ἐχαρίσατο*] Vir doctissimus in libro de Praestantia et usu Numismatum, ubi de similibus tributorum remissionibus agit, hanc siluit.

Pag. 472. 15. *Συριανοῦ*] Fasti Idatiani MSS. *Syra* III. *et Senecione*. Victorius, Prosper, et alii, *Sura*, qui tamen variant in numero Consulatus.

Pag. 472. 16. *Ἰοῦστος*] De quo egit prae caeteris Cotelerius ad lib. VII. Constit. Apostol. pag. 297.

Pag. 473. 3. *Πρισκιανοῦ*] Ita Fasti Idatiani. Alii *Crispinum et Solenum* habent.

Pag. 473. 4. *Πίσωνος καὶ Ἰουλιανοῦ*] Sic etiam iidem Fasti Idatii: alii Pisoni Rusticum adjungunt.

Pag. 473. 5. *Τραϊανοῦ τὸ ς'.*] VI. Fasti Idatii. Phlegon cap. XXV. *ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ τὸ ἕκτον, καὶ Τίτου Σεξτίου Ἀφρικανοῦ*. Perperam igitur VII. habent Prosper, Victorius et Senator.

Pag. 473. 8. *Μάλσου καὶ Βουλίσκου*] Fasti Idatii MSS. *Malsa et Volcisco*. Victorius, Prosper et Senator, *Asta et Pisone*. Alii, *Hasta et Vopisco*. Atque ita legendum.

Pag. 473. 9. *Μεσσάλα καὶ Πέδωνος*] Sic Fasti Idatii MSS. praeferunt: caeteri *Pedonem* legunt. Vide Petavium lib. X. de Doctr. Temp. cap. LXII. extr.

Pag. 473. 10. *Αἰλιανοῦ*] *L. Lamia* dicitur Phlegonti cap. IX.

Pag. 473. 11. *Ἐν Σελινοῦντι*] Ex Chron. Eusebii, qui in annis vitae Trajani minime concinit. Vide Scaligerum.

Pag. 473. 13. *Ἔτη κα'*] De annis Hadriani agunt Scaliger ad Eusebium, et lib. V. de Emendat. temp. p. 488. et Petavius ad Epiphan. p. 38.

Pag. 473. 16. *Ἀμπρονίνου*] Leg. *Ἀπρονιανοῦ*, ex Fastis. Vide Norisium in Epist. Consul. pag. 77.

Pag. 474. 3. *Ἐπὶ τούτων*] Hunc locum ut singularem omnino pluribus expendit Scaliger ad Eusebium pag. 209. ubi etiam de Terebintho urbe agit: ut et Petavius ad Epiphan. pag. 393. qui quae hic narrantur, partim falsa, partim alieno tempore posita contendit. Utrumque Lector adire potest: nos enim cursim res pertractamus.

Ibid. *Ἰουδαίων στασιασάντων*] Vide Scaliger. ad Euseb. pag. 215. 216. et Albupharaijum in Dynast. pag. 76.

Pag. 474. 8. *Πανήγυρις Ἀδριανὶς*] Hieron. in cap. XI. Zachariae. Locum exscripsit Scaliger.

Pag. 474. 10. *Ἐκτισε*] Orosius lib. VII. cap. XIII. de Hierosolymorum urbe: *quam ille in optimum statum murorum exstructione reparavit.* Quid sint δημόσια diximus in Gloss. med. Graecit. *Τρικάμαρον* aedes fuit, ni fallor, tribus constans coenaculis, quam alii τρίστεγον vocant. *Τετράνυμφον*, quadruplex Nymphaeum, seu aquarum receptaculum interpretor. *Δωδεκάπυλον*, aedificium XII. portis pervium, ut τετράπυλον, quatuor, de quo diximus lib. II. Constantinopoleos Christ. et τρίπυλον, tribus. *Ἀνάβαθμοι*, *Gradus* qui in compitis erant, de quibus egimus in Constantinopoli: nam alii sunt ἀναβαθμοὶ Circenses, in quibus consistebant Factiones. Vita MS. S. Stephani Junioris: ὁ δὲ τύραννος τὸν λαὸν συναθροίσας ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἱπποδρομίου πρὸς τοὺς ἀναβαθμοὺς, ἔνθα ἐπιλέγεται τὰ τοῦ Ρουσίου, ubi scilicet Russata Factio Circenses spectabat. *Κόδρα*, *quadra* in Glossis exponitur, sed quid hac voce hic innuatur fateor me nescire. Quid sint ἄμφοδοι et ἀμφοδάρχαι diximus in eodem opere, ubi de Regionibus urbis egimus. P 585 V 454

Pag. 474. 16. *Αἰλίαν αὐτὴν ὀνομάσας*] Nummi Hadriani, apud V. C. Joan. Harduinum, et alios. Euseb. lib. IV. Hist. Eccl. cap. VII. Epiphanius lib. de Ponder. et Mensur. n. XIX. etc.

Pag. 474. 18. *Σεβήρου καὶ Φούλκου*] Fasti Idatiani MSS. *Severo* II. *et Fulgo*. Prosper: *Serviliano et Fausto.* Caeteri *Fulvium* vocant, isque est Antoninus, postmodum Imperator, Pius dictus, ut est apud Capitolinum.

Pag. 474. 20. *Σεβήρου τὸ β', καὶ Αὐγουρίνου*] Prosper, *Vero et Augurino.* Idatius, *Vero* II. *et Augure.* Ita etiam Victorius, Senator, et alii.

Pag. 475. 3. *Τὴν Ἀντινόου*] Quae *Ἀντινόεια* dicitur Stephano, de qua praeter ejus Interpretes, Scaliger ad Euseb. Casaubonus et Salmasius ad Spartianum, Santamantius in Commentariis Histor. Joan. Harduinus in Nummis illustr. etc.

Pag. 475. 5. *Παμπίνου*] Fasti Idatii MSS. *Aproniano et Pampino.* Sed leg. *Paetino.* Hos Coss. miscent Prosper, Victorius et Senator, qui *Torquatum* Consulem anni proxime sequentis cum Paterno, *Glabrionem* cum *Aproniano* jungunt.

Pag 475. 6. *Ἀπολλώνιος Τυανεὺς*] Syncellus Nerva imperante decessisse Apollonium ait, Auctoremque Philostratum laudat, qui tamen hoc non exerte scribit.

Pag. 475. 8. *Ἐν Νικομηδείᾳ*] Quae sub ann. IV. ejusdem Hadriani cum vicinis urbibus eversa fuerat: ad quarum instaurationem de publico is largitus est impensas, ut ait Eusebius in Chron. et ex eo Georgius Syncellus, et Senator in Fastis.

Pag. 475. 14. *Τορκουάτου*] Sic emendavimus ex edit. Scalig. et Fastis, cum prave editum esset, *Τουρκουάτου*.

Pag. 475. 16. *Καὶ Ἀκυλίνου*] Sic Fasti Idatii. Prosper,

Quintillo. Victorius et Senator, *Quinto.* Is nempe vocabatur *Q. Vettius Aquilinus.*

Pag. 475. 17. *Σεβήρου καὶ Ἀμφιγούλου*] Idat. *Vero* III. *et Ambigulo.* Prosper, Victorius, Senator, etc. *Vero et Ambiguo.* Sed leg. *Vero* III. *et Ambibulo*, ex veteri Inscript. et Anonymo Cuspiniani contendit Norisius pag. 79. proindeque pro *Ἀμβιγούλου*, legendum *Ἀμβιβούλου*, tametsi ita praetulisse Codicem Scriptoris ex Idatio appareat. Sic *Severum et Antoninum* perperam scriptum apud Theophilum Instit. de Excusat. pro *Vero et Antonino* observarunt alii. Sed cum *Verum et Bibulum* scribat Capitolinus in Pertinace, quem iis Coss. natum tradit, videat Lector quem sequi velit.

Pag. 475. 18. *Πατὴρ πατρίδος*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger. Vide etiam Georgium Syncellum.

Pag. 476. 1. *Ἐπὶ τούτων τῶν Ὑπάτων*] Chronicon Eusebii, et ex eo Georgius Syncellus: *Νικόπολις καὶ Καισάρεια σεισμῷ κατεπτώθησαν*, atque inde emendandum Chronicon, in quo perperam *Nicomedia* pro *Nicopoli*, et *Aoria* pro *Caesarea* irrepsit, delendaque vox *τῆς Βιθυνίας*. Quippe paullo ante Nicomediae casum retulit idem Eusebius, et ex eo Scriptor Chronici ad ann. VII. Hadriani. De Nicopoli supra egimus. [In annot. nostra dele verba *τῆς Βιθυνίας*, quae in Chronico non debebat delere Ducangius.]

Pag. 476. 5. *Ἀλβωνος*] Ita Fasti Idatiani. Alii *Aprum* Catullino Collegam adjungunt, ut et vetus Inscriptio.

Pag. 476. 6. *Ὁ ἐν Ῥόδῳ*] Vide quae de Colosso Rhodio congessit Allatius ad librum Philonis de VII. orbis miraculis.

Pag. 476. 9. *Σεργιανοῦ*] Fasti Idatiani MSS. *Auguriano et Sergiano.* Alii *Augurinum* et *Severianum* habent: atque sic legendum.

Pag. 476. 10. *Ἀκύλας*] Quae hic de Aquila, et ejus cum Hadriano affinitate narrat Scriptor, hausit ab Epiphanio lib. I. de Ponder. et Mensur. n. XIII. et XIV. qui Aquilam non *πενθερὸν*, sed *πενθερίδην* Hadriani fuisse scribit. Sed haec omnia fabulosa, et ab otiosis conficta videri censet Petavius in Not. ad eundem Epiphan.

Pag. 476. 15. *Προσήλυτος*] Editio Scaligeri: *προσηλυτεύει τε Ἰουδαίοις.*

V 455 *Pag.* 476. 18. *Ταῦτα ἱστορεῖ*] Tota haec perioche deest in Cod. Holstenii.

Pag. 477. 2. *Τεβερίου*] Scaligeri edit. *Τιβερίου.* Victorius et Prosper, *Tiberio et Silano.* Fasti Idatii, *Hibero et Sisenna.* Senator, *Hibero et Silano.* Is porro *Julius Silanus Sisenna* vocabatur: alter vero *Hiberus.*

Pag. 477. 3. *Σεβήρου καὶ Οὐάρου*] Idat. *Severo* III. *et Varo.* Prosper et Victorius, *Sergiano* II. *et Vero.* Senator, *Sergio* II. *et Vero.* Sed legendum *Σερβιανοῦ καὶ Οὐήρου*, ex veteri Inscriptione docet Norisius pag. 82.

Pag. 477. 4. *Ὧν μέμνηται Εὐσέβιος*] Meminit quidem Eusebius lib. IV. Hist. Eccl. aliquot Apologiarum pro Christianis Hadriano oblatarum, Aristidis et Quadrati cap. III. Antonino vero Justini Martyris cap. VIII. et XXII. Sed de Apelle et Aristone silet, tametsi Aristonem Pellaeum laudet cap. VI. non indicato operis titulo. Jure igitur totam hanc periochen omittit Codex Holstenii. P 586

Pag. 477. 8. *Ποντιανοῦ*] Fasti Idatii, *Pontiano et Aquilino Rufo.* Prosper, Victorius et Senator, *Pompeiano et Atiliano.* Atque ita legendum ex veteri lapide colligit Norisius p. 85.

Pag. 477. 9. *Ποντιανοῦ τὸ γ'.*] *Pompeianum* II. habent Fasti alii. Ita alterum Consulatum frustra quaerebat Casaubonus ad Capitolinum in Marco, a quo Pompeianus bis Consul factus dicitur: siquidem anno superiori hanc dignitatem obtinuerat.

Pag. 477. 11. *Αἰλιανοῦ*] Idat. *Caesare* II. *et Balbino.* Senator, *L. Aelio et Balbino.* Prosper, *Laelio et Balbino*, ubi scribendum *L. Aelio*, nempe *Vero* II. Proinde hic legendum esset *Αἰλίου*, nisi ita ejusmodi efferre nomina solenne esse Scriptori constaret, ut de Octaviano, Tiberiano, et aliis observavimus. Vide Pagium in Prolegom. ad Dissert. Hypat. n. XXIII.

Pag. 477. 12. *Νοσήσας*] De morbo et anno aetatis quo Hadrianus interiit, agit Scaliger ad Euseb. pag. 218.

Pag. 477. 14. *Ἔτη κγ'.*] Annos Imperii Antonini Pii pluribus expendunt idem Scaliger lib. V. de Emend. temp. p. 498. et Petavius ad Epiphan. pag. 395.

Pag. 477. 16. *Καμερίνου*] Non plane video cur Camerino Antoninum Pium adjungant Fasti Savilliani apud V. C. Henr. Dodwellum, nisi forte quod ab illo ii initium ducant.

Pag. 477. 17. *Ἀντωνίνου Αὐγ.*] II. addunt iidem Fasti, et recte: nam primum Consulatum gesserat cum Catillo Severo anno XV. Hadriani, ut est apud Capitolinum. Sed et eundem numerum adscribit utrique Consuli Florentius Wigorn. ita ut ad hunc annum referenda sit Inscriptio allata a Sponio in Miscell. erud. antiq. p. 352. *Caes. Antonino* II. *et Praesente* II. Cos. Secundi istius Antonini Consulatus meminit idem Capitolinus.

Pag. 477. 18. *Κέρδων*] Vide Chron. Prosperi, et Scaligerum ad Euseb. praeter Baron. et al.

Ibid. *Μαρκίωνα*] De haeresi Marcionitarum, unde fluxit Manichaeorum haeresis, agunt passim Scriptores, ac in primis Epiphanius Haer. XLII. n. I. ubi Petavius de tempore quo is vixit sat fuse disserit, ut et Joannes Pearsonius in Dissert. de annis priorum Romae Episcoporum cap. VIII.

Pag. 478. 6. *Ἀντωνίνου Αὐγ. τὸ β'.*] Varie hic annus in Fastis Coss. consignatur. In Idatianis, *Antonino* II. *et Praesente.* Apud Prosperum, Victorium, Senatorem, Marianum, etc. deest numerus Consulatus. Florentius Wigorn. utrique II. assignat.

Sed III. *Antonino* recte subdunt Fasti Savilliani, in quibus pariter pro *Praesente*, Aurelius Caesar *Antonino* Collega adjungitur. Ad hunc annum referuntur verba Capitolini: *adhuc Quaestorem et Consulem secum Pius Marcum designavit*, *et Caesaris appellatione donavit*, cui forte suffectus *Praesens*, nisi ille Praesenti suffectus fuerit. Filium autem Antonini *Marcum Aurelium Verum* vocat Scriptor Chronici, quod ab eo adoptatus, et pro *Annio Aurelius* dictus fuerit, quod in familiam Aureliam adoptionis jure transisset, inquit Capitolinus. Nec refert quod *Aurelianus* hic dicatur, cum, quemadmodum non semel hic indicamus, sequio-
V 456 ris aevi Scriptoribus, ac praesertim Auctori Chronici, solenne sit uti hoc additamento in similibus vocibus appellativis. [Erravit igitur Chilmeadus ad Malalam p. 225. 8. 306. 16. ed. Bonn.]

Pag. 478. 9. *Σιλουανοῦ*] Ita Marianus. At Prosper, Victorius, Senator, Idatius, et Florentius Wigorn. Silvanum vocant. In Fastis Savillianis *Σιλογὰς* scribitur: vocabatur quippe ille *M. Peducaeus Siloga Priscianus.* Vetus Inscriptio apud Sirmondum ad Sidonii carmen IX. *Dedic.* VIII. *Kal. Jun. T. Hoenio Severo et M. Peducaeo Siloga Cos.*

Pag. 478. 10. *Καὶ Κουαδράτου*] Sic Fasti Idatiani et Savilliani. Sed Prosper, Victorius, Marianus, etc. *Torquatum* recte hic praeferunt.

Pag. 478. 11. *Καὶ Ἡρώδου*] *Ἀττικοῦ* Fasti Savilliani, qui idem est: is enim vocabatur *Tib. Claudius Atticus Herodes*, ut est in vet. Inscriptione apud Georgium Velserum in Itiner. pag. 377. Marci praeceptor, de quo multa commentatus est Salmasius in Notis ad Inscriptionem ejusdem Herodis Attici.

Pag. 478. 12. *Ἀβιόλα*] Sic Prosper, Victorius, Senator, Marianus et Wigorn. At Fasti Idatiani et Savilliani *Avitum* habent. Rem conciliant qui hoc anno Coss. legunt *Lollianum Avitum*, et *C. Gavium Maximum.* Verum Panvinius Lolliano *C. Gavium.* *C. F. Maximum Avitum* adjungit.

Pag. 478. 14. *Τὸ γ'.*] Legendum *τὸ δ'.* De hoc enim Consulatu sic Capitolinus, ubi de M. Aurelio, qui hic rursum *Aurelianus* dicitur: *Secundum etiam Consulem designavit*, *quum ipse quartum pariter iniret.*

Pag. 478. 16. *Οὐηρίνου*] *Clarum et Severum* Coss. hoc anno praeferunt Fasti Idatiani. Savilliani, *Clarum et Claudium*, qui idem est cum *Severo.* Hos Prosper, Victorius, Senator, Marianus, et alii omittunt: sed post Consulatum Aviolae duos alios Consulatus interserunt, scilicet *Antonini* III. et *Aurelii*: et Consulatum *Grati et Seleuci.* Spartianus ait Severum Imp. natum *Erucio Claro bis*, *et Severo Coss.*

P 537 *Ibid.* *Ἀφεσις*] Mellitus in Brevi temporum Expositione MS. *Iste pro hoc tale cognomentum accepit*, *quia in omni Regno Romano cautionibus incensis*, *cunctorum hominum debita relaxavit:*

unde Pater patriae appellatus est. Ex hoc porro Chronici loco, et aliis ex Dione vel Xiphilino petitis, conficit Scaliger ad Eusebii Chronicon pag. 209. remissiones illas Fiscalium debitorum per indictiones factas; id est per tria lustra, seu annos xv. indeque Indictionum originem arcessendam. Sed an quod Pio tribuit Chronicon ad Hadrianum aut Marcum, *qui pecuniam, quae Fisco debebatur, Provinciis concessit*, ut scribit Senator, referri debeat, addubitat Spanhemius lib. de Usu et praestantia veter. Numism. cum altum, inquit, apud Auctores in rebus Pii de eo facto sit silentium. Vide quae de ejusmodi reliquorum remissionibus docte, ut solet, commentatur idem vir eruditus pag. 811. praeterea Syncellum p. 353. et Sirmondum ad carmen XIII. Sidonii.

Pag. 479. 2. *Ἀφρικανὸς*] Quis ille Africanus qui Antonino Pio imperante mortem obierit, non omnino exploratum: neque enim haec de Africano Historico possunt intelligi, ut qui Historiam ad Antonini Heliogabali perduxerit, ut infra observamus: sed et neque de Africano Historico Christiano, qui sub Severo vixit, ut est in Chronico Graeco Eusebii, quem alium a Chronographo existimat Scaliger, qui non alius videtur ab illo Africano, quem sub Pertinace una cum Porphyrio floruisse testatur Auctor Chronici ab Adamo ad Leonem Sapientem: *Πορφύριος Φιλόσοφος ὁ κατὰ Χριστιανῶν γράψας, καὶ Ἀφρικανὸς σοφώτατος.* Proinde is forte fuerit Africanus Cestorum scriptor, quem Henricus Valesius ad Eusebii lib. VI. Hist. Eccles. cap. XXXI. paganum fuisse probare conatur. Verum cum Georgius Syncellus eumdem esse Africanum Chronographum, qui *τὰς ἱστορίας ἐν πενταβίβλῳ* scripserit, et qui *τῶν Κεστῶν* libros IX. quos Alexandro Severo dicaverit, evanescit conjectura viri doctissimi. Nam quod in Cestis nulla forte occurrat Christianismi nota, imo Paganismi plurima insint argumenta, id mirum videri minime debet, siquidem opus suum Principi pagano inscripsit.

Pag. 479. 4. *Ὀρφίτου*] De his Coss. consulendus Norisius in Epist. Consul. p. 89. 90.

Pag. 479. 5. *Γλαβρίωνος*] Ita Fasti Idatiani, Prosperi, V 457
Victorii, Senatoris, Mariani, etc. At Savilliani, *Γαλλικανοῦ καὶ Οὐέτηρος* praeferunt, ut Panvinius et alii.

Pag. 479. 6. *Κορδιανοῦ*] Editio Scalig. *Κονδιανοῦ*. Fasti alii *Gordianum* vocant. Sed *Condianus* rursum occurrit anno Chr. CLXXX. in Fastis Idatii et Cuspiniani: cujus filius forte fuit *Sextus* ille *Condianus* sub Commodo, quem Maximi filium fuisse ait Dio apud Xiphilinum: Condiani vero (sic enim leg. pro *Cocidiani* recte advertunt Casaubonus et Salmasius) meminit Lampridius in eodem Commodo, ita ut forte *Condianus Maximus* appellatus fuerit.

Pag. 479. 7. *Ιουμιλίου*] Fasti Idat. *Humillio:* Savilliani, *Ομμούλου.* Senator et veteres Inscript. *Homulo,* vel *Homullo.* Alia nuper edita a viro doctissimo Joan. Mabillonio in Itinere Italico, *Glabrione et Homulio Coss.* Prosper, Victorius, Marianus et Wigorn. *Romulo. Omuli* meminit Capitolinus in Pio et in Alexandro. Vide Casaubonum ad eundem pag. 54. et Norisium pag. 91.

Pag. 479. 10. *Κομμόδου καὶ Λατ.*] Capitolinus in Vero: *Post Quaesturam statim Cos. factus est cum Sextilio Laterano.*

Pag. 479. 11. *Σεβήρου τὸ ς'.*] Delenda haec nota numeralis, cum absit a Fastis Idatii et aliis, in quibus hi Coss. ita nominantur. *Sabinum et Severum* Fasti Savilliani: *Verum et Sabinum* habent Prosper, Victorius, Senator: praeterea Marianus, ubi haec addit, *qui Caesaris praeceptores fuerunt.* Sed unde hauserit videant alii.

Ibid. *Σισβανοῦ*] Editio Scalig *Σιλβανοῦ.* Fasti Savilliani, *Σουλιανὸς καὶ Αὐριανός.* *Silvanum et Augurinum* habent caeteri. Vide Norisium pag. 197.

Pag. 479. 14. *Βαρβάρου*] Ita Fasti Savilliani et Prosper: caeteri *Barbatum* legunt.

Pag. 479. 16. *Πολύκαρπος*] Ex Eusebio lib. IV. cap. XIV. de cujus Martyrii anno et die multis egerunt Baronius, Usserius, Petavius, Halloixius, Bucherius, Bollandus, Henric. Valesius, Blondellus, Jacobus Grandamicus, et novissime Joannes Pearsonus in Dissert. II. de Annis priorum Romae Episcoporum cap. XV. XVI. XVII. et XVIII. ubi post alios hunc Chronici locum examinat, et multa de Tatio Quadrato Proconsule profert, ac lectionem quoad diem Martyrii hic designatum, quam quidam vellicant, tuetur. Hunc igitur adeat qui plura nosse volet.

Pag. 480. 8. *Εν Προικονήσῳ*] Ioeles: *μετὰ δὲ Μάρκον ἐβασίλευσε Σεβῆρος υἱὸς αὐτοῦ ἔτη η', καὶ ἐσφάγη ἐν Προικονήσῳ.* Portentum fabulae jure exclamat Scaliger, cum Antoninum *Loris* villa, XII. ab urbe milliario mortuum tradant Scriptores: cui quidem aliud adjungi potuerit, quod habet Scriptor Spurius Vitae S. Meletii n. CXXXI. ubi Antoninum in Aegypto fulmine exanimatum scribit. Sed mendo apud Scriptorem Chronici locum dedit male intellecta vel lecta vox, Sic enim Georgius Hamartolus et Georgius Monachus in Chronicis MSS. *μετὰ δὲ Μάρκον ἐβασίλευσε Βῆρος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη η'. καὶ ἐσφάγη ἐν Προκένσῳ.* Quid autem haec vox significet docemus in utroque Glossario: neque enim aliud sonat quam *villam.* Sic Antiquariorum errata Scriptoribus ipsis ad-
P 538 scribi persaepe solent. At uterque Georgius et Joeles Vero adscribunt quod Marco convenit: Verum enim Altini Venetiae urbe consumptum tradunt alii. Haec porro nondum sub ma-

nus venerant, cum Chronici locus editus est, alioquin emendatum dedissemus.

Pag. 480. 11. *Υἱὸς*] Filius adoptivus *in familiam atque Imperium adscitus*, ut loquitur Victor Schotti.

Pag. 480. 14. *Μάρκου Αὐρηλίου*, etc.] Hoc loco mire turbant Fasti, ac primum hi quos ad examen revocamus: neque enim Pius, uti mors illius hic consignatur, obiit *Bradua et Vero*, sed *M. Aurelio Antonino* III. *et L. Aurelio* II. *Coss.* Quinetiam fallitur Auctor, quod eundem Consulatum cum nona Indictione statim repetat, qui idem cum proximo fuit. Neque solus hunc errorem erravit: nam Prosper, Victorius et Senator ex unico Consulatu tres confecere, hac scilicet ratione, post Consulatum Braduae et Veri. Ac Prosper quidem: *Antonino* III. *et Aurelio* III. deinde, *P. C. Antonini* III. *et Aurelii* III. V 458
Postremo, *Duobus Augustis*, ad alterum Consulatum mortem Pii revocat. Victorius autem et Senator ita: *Antonino* V. (leg. III.) *et Aurelio* III. (leg. II.) deinde, *Antonino* VI. et *Aurelio* IV. ubi loco istius Consulatus, Senator et quidam Codd. Victorii habent, *P. C. Antonini* V. *et Aurelii* III. Tertius demum ex iis Consulatus sic describitur: *Duobus Augustis.* Sed hancce hallucinationem emendant non modo Fasti Savilliani, qui hos tres Consulatus in unicum conferunt, *Antonini* III. *et Veri* II. sed et Fasti Idatiani, in quibus is ita consignatur: *Antonino* V. (leg. III.) *et Aurelio Caesare duobus Augustis.* Quippe post mortem Pii M. Antoninus *a Senatu coactus est regimen publicum capere; qui quidem fratrem sibi participem in Imperio designavit, quem Lucium Aurelium Verum Commodum appellavit, Caesaremque atque Augustum dixit: atque ex eo pariter coeperunt Rempublicam gerere, tuncque primum Romanorum Imperium duos Augustos habere coepit.* Ita Capitolinus. Galenus lib. adversus illos qui de Typis et Periodis scripserunt: *Μεθεστήκει μὲν ἐξ ἀνθρώπων ἔναγχος Ἀντωνῖνος, ὁ μετ' Ἀδριανὸν γενόμενος Αὐτοκράτωρ· ἦρχεν δὲ τότε Σεβῆρος, ἑαυτὸν μὲν Ἀντωνῖνον μετονομάσας, εἰς δὲ τῆς ἀρχῆς κοινωνίαν προσλαβὼν Λούκιον, καὶ μετονομάσας Σεβῆρον.* Sed pro *Σεβῆρον* utrobique legendum *Βῆρον*, ex Capitolino satis patet, et ipso Galeno lib. de Scriptis suis, ubi de Marco: *ὃς ἐκαλεῖτο μὲν ἐξ ἀρχῆς Βῆρος· ἐπεὶ δὲ Ἀντωνῖνος ὁ μετὰ τὸν Ἀδριανὸν ἄρξας διάδοχον αὐτὸν ἔθετο τῆς ἀρχῆς, τὸν μὲν ἔμπροσθεν ὀνομαζόμενον Λούκιον κοινωνὸν ἐποιήσατο, καλέσας Βῆρον, ἑαυτὸν δὲ μετωνόμασεν Ἀντωνῖνον.* Spartianus in eodem Vero, in eandem sententiam scribens, *Verus*, inquit, *certe cum Marco aequale gessit Imperium: nam ipsi sunt qui primi duo Augusti appellati sunt, et quorum Fastis Consularibus sic nomina praescribuntur, ut dicantur non tantum duo Antonini, sed duo Augusti: tantumque hujus rei novitas et dignitas valuit, ut Fasti Consulares nonnulli ab his sumerent exordium Con-*

sulum. Quae postrema verba ita interpretatur Casaubonus, ut fuisse velit, qui in digerendis Consularibus Fastis, basim supputationis suae ponerent Consulatum Marci et L. Veri duorum Augustorum, ab eo capite annos posteriores numerarent, ut dicerent, hoc illudve accidisse anno post Consulatum duorum Augustorum tali. Ad quam sane formulam referri fortean possit, quod Scriptores laudati, descripto Consulatu M. Antonini, (qui non alius est a successore Pii) et L. Aurelii Veri, addidere, P. C. eorumdem, *et Duobus Augustis:* non quod essent diversi Consulatus, sed ut indicarent formulam exinde receptam in describendis Fastis, ita ut loco ejusdem Consulatus scriberetur duntaxat: *Duobus Augustis Coss.* ut in Fastis Cassiodori: et anno dein proximo, *P. C. duorum Augustorum:* quae cum non adverterent, totidem esse Consulatus existimarunt.

Pag. 480. 18. *Ῥουστικίου*] *Rusticum* vocant Fasti omnes, atque Capitolinus in Pio, a quo *Junius Rusticus* appellatur: solus Idatius *Rufinum* vocat.

Pag. 481. 6. *Πρὸ ζ' Καλ. Ἰουνίων*] Locum hunc multis expendunt Scaliger ad Eusebium pag. 221. et Henric. Valesius ad ejusdem Eusebii Hist. Eccl. lib. IV. cap. XV. quos adire cuivis licet.

Pag. 481. 9. *πζ'.*] Holsten. *πς'.*

Pag. 481. 12. *πς'.*] Holsten. *πς' ἔτη δουλεύω.* Ex Eusebio.

Pag. 482. 4. *Ἰουστῖνος*] Vide Euseb. lib. IV. cap. XVI. et alios passim.

Pag. 482. 8. *Μελίτων*] Ex Eusebio in Chron. et lib. IV. cap. XIII. XXVI. lib. V. cap. XXIV. XXVIII. ex eo, et aliis. Gotofr. Henschenius de Melitone ad illius vitam to. I. April. multa commentatur.

Pag. 482. 11. *Ἐνέθηκεν*] In Apolog. I. pro Christianis, sub initium, ex qua variantes lectiones subinde hic apponam.

Pag. 482. 13. *Κρίσκεντος*] De quo Scaliger ad Eusebium.

Ibid. *Φιλοσόφου*] Ed. *φιλοψόφου.* Deinde, pro *φιλόνεικον,*
V 459 *φιλόσοφον.* *Ὥς γε*] Ed. *ὅς γε·* et sic legendum. *Ἡμῶν,* abest ab ed. *Τινὸς*] Ed. addit, *τοιαύτας γε.* Deinde, *οὐδὲν,* ed. *μηδὲν.* *Ἕτοιμός εἰμι*] Edit. *ἕτοιμος καὶ ἐφ' ἡμῶν.* Mox, *γὰρ ἂν,* ed. *δ' ἄν.*

Pag. 483. 3. *Καὶ αἱ ἀποκρίσεις*] Edit. *καὶ αἱ ἐκείνου ἀποκρίσεις φανερὸν,* etc. *Τῶν ἡμετέρων*] Desunt in Ed. Mox, *ἐνδὲ,* ed. *ἢ εἰ καὶ.* *Λέγειν*] Edit. addit, *ὁμοίως Σωκράτει, ὡς προέφην.* *Σωματικὸν*] Edit. *Σωκρατικὸν ἀξιέραστον ὄν τινα.*

Pag. 483. 13. *Τὸ β'.*] Ita apud Prosperum. At haec nota
P 539 iterati Consulatus abest a Lampridio in Commodo, ab Idatio, et a veteri Inscriptione. Unde hunc Pudentem alium esse qui cum

Orphito Cos. fuit anno praecedenti, atque adeo ex alia familia, conjicit Norisius in Epistola Consulari p. 107.

Pag. 483. 14. *Μάρκου Αὐρηλίου*] Idatius et Senator, *Vero* III. *et Quadrato.* Prosper, *Vero* IV. Sed hoc loco legendum, ut in Fastis Savillianis, *Λουκίου τὸ γ'.* Is enim fuit Lucius Aurelius Verus, non vero Marcus: atque ita habet Panvinius.

Pag. 483. 16. *Απρωνιανοῦ*] Sic Idat. Prosper, Victorius et Senator. Alii *Junium Pontanum* Collegam adjungunt. Fasti Savilliani Aproniano notam II. addunt.

Pag. 484. 1. *Λούκιος Αὐρήλιος,* etc.] Sub mediam hyemem, ut scribit Galenus lib. *περὶ τοῦ προγινώσκειν*, et lib. de Scriptis suis, cum una cum fratre Marco in bellum contra Germanos proficisceretur.

Pag. 484. 7. *Μελίτων*] Ex Chron. Eusebii. Vide Henr. Dodwellum in Dissertatione Cyprianica XI. n. XXXIX.

Ibid. *Καὶ Απολλινάριος*] De quo idem Eusebius in Chron. et lib. IV. Hist. Eccl. cap. XXVII. lib. V. cap. XIX. Photius Cod. XIV. et alii.

Pag. 484. 14. *Μάρκος Αὐρήλιος*] Describitur haec Epistola post secundam Justini Apologiam, et ab Eusebio lib. IV. Hist. Eccl. cap. XII. quam peritiores multis de causis Justino abjudicant, cujus variantes lectiones hic descripsimus. *Σέβαστος*, addit Euseb. *Αρμένιος*. Deinde, *τὸ πέντε*, Euseb. *τὸ πέμπτον*. *Πολλῷ γὰρ*, Euseb. *πολὺ γάρ*. *Αὐτοὺς μή*, Euseb. *τοὺς μή*. *Αὐτοῖς*, Euseb. *αὐτούς*. *Εμβάλλοντες*, Euseb. *ἐμβάλλετε βεβαιοῦντες*. *Πεποίθασιν*, Euseb. *πειθόμενοι*. *Τῶν γενομένων*, Euseb. *τῶν γεγονότων*. *Οτι περ*, Euseb. *ὅταν περ*. *Οἱ μὲν*, Euseb. *οἱ μὲν οὖν*. *Τῶν Θεῶν*, Euseb. *τῶν τε Θεῶν*. *Αμελεῖτε*, Euseb. addit, *καὶ τῆς Θρησκείας περὶ τὸν ἀθάνατον· ὃν δὴ τοὺς Χριστιανούς*. *Οχλοῦν*, Euseb. *ἐνοχλοῦν*. *Προέγραφα*, Euseb. *ἀντέγραφα*. *Ος τοιοῦτον*, Euseb. *ὡς δὴ*, etc. *Εν Εφέσῳ*, addit Euseb. *ἐν τῷ κοινῷ τῆς Ασίας*.

Pag. 485. 18. *Προσετέθη*] Formula vulgaris, de qua Brissonius lib III. Form. p. 356.

Pag. 486. 2. *Η τῶν ἐγκρατιτῶν*] Vid. Epiphan. Haer. XLVI. et ibi Petavius et alii.

Pag. 486. 9. *Τὸ ἄῤῥεν καὶ τὸ θῆλυ*] Vide Cotelerium ad Constitut. Apost. p. 266.

Pag. 486. 14. *Καὶ Αἰῶνας*] De quibus multis egit idem Cotelerius ad lib. VI. Constitutionum Apostol. cap. VIII.

Pag. 486. 18. *Μουσανὸς*] Georgio Syncello pag. 355. *Μουσιανός*. *Musani* Scriptoris meminit Eusebius in Chron. et lib. IV. Hist. cap. XXVIII. et Hieronymus de Scriptorib. Eccl.

Pag. 486. 19. *Αντωνῖνος*] Ex Eusebii Hist. Eccl. lib. V. cap. V. et Chronico, ubi consulendus Scaliger, qui quod hic narratur non sub Antonino Pio, uti scripsit Themistius Orat. XV.

pag. 191. edit. Reg. sed sub Marco Antonino Vero accidisse probat, ut et vir doctissimus Joannes Harduinus ad eandem Orat. pag. 470. tametsi forte aliquatenus Themistio favere videatur Capitolinus in eodem Pio: *Tantus autem terror belli Marcomannici fuit, ut undique Sacerdotes acciverit, peregrinos ritus impleverit, Romam omni genere lustraverit:* ubi per *peregrinos ritus*, Christianos haud dubie intellexit.

Pag. 486. 20. *Περτίνακι*] Qui postea rerum potitus est.

Pag. 487. 1. *Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ*] Edit. Scalig. *ἐκ τοῦ Θεοῦ.*

Ibid. *Γερμανικοῖς*] Belli Germanici sub Marco meminit Galenus de Prognost. p. 459.

Pag. 487. 4. *Ἐπιστολαὶ*] Orosius lib. VII. cap. XV. De iis Epistolis pluribus egit loco laudato Scalig.

V 460 *Pag.* 487. 8. *Ὀρφίτου τὸ β'.*] Abest nota iterati Consulatus apud Lampridium in Commodo, Prosperum, Idatium, et alios.

Pag. 487. 9. *Πομπηϊανοῦ*] Is est Claudius Pompeianus, patria Antiochenus, M. Antonini Philosophi gener, qui bis Cos. fuit, cujus semel ac iterum meminit Herodianus lib. I. et Dio in Excerptis Valesianis p. 729.

Pag. 487. 10. *Σέβηρος*] Ex Eusebii Hist. Eccl. lib. IV. cap. XXIX.

Pag. 487. 20. *Φύσεως*] Forte *φράσεως*, nisi forte *naturalis* et *genuinus sensus*, uti sumus interpretati, intelligatur.

Pag. 488. 2. *Λόγος πρὸς Ἕλληνας*] Euseb. lib. IV. cap. XVI. Tatiani opus primo editum ab Joanne Heroldo an. MDLV. in Bibliothecam Patrum deinde relatum est. De aliis Tatiani libris agit prae caeteris Clemens Alexandrinus lib. III. Strom.

Pag. 488. 8. *Ὀρφίτου καὶ Ρούφου*] Hic Consulatus temere hoc loco est insertus, qui in an. CLXVIII. cadit. Consules enim hoc anno fuerunt *Piso et Julianus*, de quibus Lampridius in Commodo: atque ita Fasti omnes.

Pag. 488. 9. *Ποθεινὸς*] Vide Henr. Valesium ad Eusebii Hist. Eccl. lib. V. in Prooemio, ubi de hac persecutione sub Antonino Vero plura congerit.

Pag. 488. 12. *Ἀλλὰ καὶ Ἄτταλος*] Ex Eusebii lib. V. Hist. Eccl. cap. III.

Pag. 489. 5. *Πολλίωνος καὶ Ἄπρου*] Utrique II. apponit vetus Inscriptio. Lampridius, *Pollione.* Fasti Savilliani, *Apro.* Senator, *Aspro.* Vide Norisium in Epist. Consul. p. 112.

Pag. 489. 6. *Νόμος ἐτέθη*] Eadem iisdem verbis habentur apud Nicephorum Call. lib. III. cap. XXXI. et in Synagoge Historiarum Scaligeriana pag. 342. quae quidem obscura videntur
P 540 propter duos accusativos. Unde Raderus in Chronico Paschali, et Joannes Langus apud Nicephorum, ita sunt haec interpretati, ut cautum fuerit, ut in posterum filii parentibus ab intestato suc-

cederent. Neque id tamen novum fuit sub Marco, quod non modo naturalis, sed et Lex xii. Tabularum de *suis haeredibus*, uti vocant Jurisconsulti, pridem statuerat. Quin potius ita forte capienda haec verba, ut parentes filiis intestatis succederent, quod videtur indicare Zonaras, qui hanc legem Pio adscribit: *τούτου λέγεται νομοθέτημα εἶναι, τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαίνεσθαι τοὺς γονεῖς, καὶ διατιθεμένοις τοῖς παισὶν ἐν ἀπαιδίᾳ ἀνάγκην εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν.* Ac siquidem eadem Lex censeri hoc loco debet cum Lege quae Marco tribuitur, utriusque prorsus diversa est sententia, tametsi duo similia fere capita utraque contineat, nempe de successione in bona intestati, et de quadrante haereditatis. Quod si verba Chronici intelligi debeant de successione liberorum in bona patris intestati, dicendum erit cum Cujacio ad lib. iii. Sentent. Pauli tit. vii. et in lib. iii. Observat. cap. viii. pro *τὸν πατέρα* legendum esse *τὴν μητέρα*, cum certum sit Marcum Senatusconsulto, quod Orphitianum, utpote latum Orphito et Ruffo. Coss. sive Orationem D. Marci vocant, statuisse ut matribus liberi ab intestato succederent, cujus quidem Senatusconsulti passim mentio est, meminitque Capitolinus in Marco: seu potius ut *μητέρες τε καὶ παῖδες ἀλλήλων διάδοχοι* fierent, ut est in Leg. vii. Cod. de veteri Jure enucleando §. 7. Quod vero alteram Legis Marci partem spectat, uti refertur ab Auctore Chronici, et a Nicephoro, ita capiendum censet Cujacius, ut *ἀμνημονεύτοις καὶ ἀχαριστουμένοις*, id est, praeteritis et nihil e judicio patris accipientibus, quadrans haereditatis debeatur: quod si patres fecerint, rescindi testamentum querela inofficiosi non possit. Has forte atque adeo leges alias Marci, quae plurimae fuere, respexit Eusebius, et ex eo Senator in Chron. ubi de Marco: *ac ne quid bonitatis deesset, severiores quasdam Leges novis Constitutionibus temperavit.*

Pag. 489. 9. *Ὑπετάξατο ἔθνος τῶν Γερμανῶν*] Ex Chron. Eusebii an. xviii. Hoc anno profectum cum patre (M. Antonino) Commodum ad Germanicum bellum scribit Lampridius.

Pag. 489. 11. *Ρούφον*] Supra laudata Inscriptio Orphito Julianum collegam adjungit: unde, inquit Norisius, dictus forte V 461 fuerit *Julianus Rufus*. Lampridius *Orphitum et Ruffum* Coss. pariter habet.

Pag. 489. 12. *Σμύρνα*] Addit Chron. Eusebii, *ad cujus instaurationem decem annis tributorum immunitas data est.* Extat lib. iv. Anthol. cap. i. epigramma in imaginem Damocharidis, ob instauratam Smyrnam post terrae motum, atque adeo hunc forte. Prostat ibidem aliud in Theodosii aliam imaginem, ob praeclara in eadem urbe excitata opera: sed Theodosii nomen recentius forte videri possit.

Pag. 489. 18. *Ἐν Παιωνίαις*] Pro *Παιωνίαις*, vel *Παννονίαις*, uti habetur in Chron. Gr. Eusebii, et apud Syncellum. Porro Sirmii urbe Pannoniae obiisse Marcum die XVI. Kal. April. scribit Tertullianus. Vide Casaubonum ad Capitolinum.

Pag. 489. 16. *Καὶ Βήρου*] Ita Fasti Idatiani et Savilliani. At Prosper, Victorius, Senator, et veteres Inscription. addunt II. Vide Norisium pag. III.

Pag. 490. 1. *Ἡγήσιππος*] De quo consulendus Henric. Valesius ad Eusebii Hist. Eccles. lib. II. cap. XXXIII.

Pag. 490. 4. *Πραίσεντος*] Lampridius addit, *iterum*.

Ibid. *Γορδιανοῦ*] Fasti Idatii, Savilliani et Anonymi Cuspiniani *Condianum* vocant, cujus nomen, cum hostis appellatus condemnatusque fuisset, erasum e Fastis. Unde apud Lampridium solus *Praesens iterum Cons.* dicitur. Vide Casaubonum ad eundem Lampridium in Commodo p. 99. Norisium in Epist. Consul. p. 114. et quae annotamus ad ann. Chr. CLI.

Pag. 490. 5. *Καὶ Βήρου τὸ β'.*] Fasti Idatii, Victoris et Senatoris, *Commodo* III. et *Byrro*. Savilliani, *Βουῤῥου*. Prosper Praesenti *Burrum* Collegam adjungit. Chronicon Eusebii Scaligerianum *Βουῤῥου* edidit. Panvinius Antistium Rufum vocat. *Byrrum* sororis Commodi virum memorat Lampridius in Commodo.

Pag. 490. 6. *Εἰρηναῖος*] Ex Chron. Eusebii.

Pag. 490. 8. *Κτήτωρ*] *Possessor*, civis qui in urbe domum possidet, ita ut ab inquilino distinguatur. Valerianus Imp. apud Pollionem in Balista: *non provincialem, non possessorem cogat illic frumenta ubi non habet dare.* Vide utrumque Glossarium nostrum. Caeterum similia de Artabano habet Sylloge Historiarum Scaligcriana ad Olymp. CCXLI.

Pag. 490. 10. *Καλάμια συντόμια*] Editio Scalig. *συντόμια πολλὰ ἄρτων*. Sed rectius editio Raderiana, nisi legendum sit *σύντομα*, ex Glossis Lat. Gr. in quibus, *tessera*, *κύβος*, *σύντομον σύμβολον* exponitur. Rursum; *tessera*, *σύμβολον*, *σύνθεμα*, *σύντομα*. At in Glossis Graecolat. habetur etiam *συντόμια*, *haec tessera*, *singulare non habet*. Unde videtur addendum post *καλάμια*, vox *ἢ*, *vel*, *seu*, cum *συντόμια* substantivi vicem tenuerit. De ejusmodi tesseris egere viri eruditi, Salmasius ad Vopiscum pag. 375. Petavius et Joan. Harduinus ad Themistii Orat. XXIII. edit. Reg. Nos etiam quaedam de iis attigimus in Glossar. med. Lat. in v. *Panes Civiles*.

P 541 *Pag.* 490. 11. *Ἐκάλεσεν*] Ita Cod. Vatican. pro *ἐκέλευσεν*, uti utraque editio praetulit.

Pag. 490. 15. *Ἀρταβάνην*, etc.] Edit. Scaligeri, *Ἀρταβάνει αἰωνία μνήμη*· nec refert quod paulo ante *Ἀρτάβανος*, hic vero *Ἀρταβάνης* dicatur: nam et Artabanum Parthorum

Regem *Artabanem* vocat Capitolinus in Macrino: *Ἀρταβάνην* Georgius Syncellus pag. 356. et Zonaras lib. vi. Annal. n. xii. quem *Ἀρτάβανον* Zosimus lib. ii., Dio apud Valesium, et alii appellant.

Pag. 490. 18. *Ἡ κατὰ Φρύγας*] Ex Chronico Eusebii, et illius Hist. Eccl. lib. v. cap. xvi. cui adjungendus Prosper ad Consulatum Cethegi et Clari.

Pag. 490. 20. *Ἀλκιβιάδης*] Ex Eusebio lib. v. Hist. Eccl. cap. iii. Caeterum de Theodotianorum haeresi egit in primis Epiphanius Haer. odlxii. et ex eo alii.

Ibid. *Καθὸν*] Ita editio Raderi: quae quidem vox non semel pro, *qua tempestate*, ab Auctore Chronici usurpatur, ut in Gloss. med. Graecit. observamus. Sed videtur legendum, *καθ' ὧν*, quomodo praefert Scaligeri editio; quippe Apollinaris et Miltiades contra Cataphryges scripserunt, ut testatur Eusebius.

Pag. 491. 1. *Ἀπολλινάριος*] Eusebius lib. iv. Hist. Eccl. V 462
cap. xxvii. lib. v. cap. xix.

Pag. 491. 2. *Μιλτιάδης*] Idem Eusebius lib. v. cap. xvii. xxviii.

Pag. 491. 3. *Σεραπίων*] Serapion octavus Antiochiae Episcopus, ut est in Chron. Eusebii, qui de illius scriptis agit lib. v. Hist. Eccl. cap. xix. et lib. vi. cap. xii.

Pag. 491. 5. *Ἀπολλώνιον*] Vide Suidam in hac voce.

Pag. 491. 6. *Σεβήρου Βιθυνίας ἡγεμονεύοντος*] Is est forte *Severus clarissimus miles*, cujus meminit Spartianus in Didio Juliano: qui quidem Julianus Commodo imperante Bithyniam pariter rexit; vel etiam is Severus fuerit qui postea Imperator: nam Proconsulatus plures adeptus dicitur.

Pag. 491. 9. *Μαρκέλλου*] *Marullum* Idatius et Fasti alii praeferunt. Vide Norisium p. 116.

Pag. 491. 10. *Θεοδοτίων*] Eusebius lib. v. cap. viii. Vide Baron. anno clxxxiv. et alios passim.

Pag. 491. 12. *Μηνίων*] Sic reposuimus cum Scaligero, cum Raderus edidisset *μηνύων*.

Pag. 491. 15. *Ἀνάδοντα*] Scalig. edit. *ἀκάδοντα*. Sed legendum *συνάδοντα*, ex Epiphanio.

Ibid. *Ὡς ἱστορεῖ*, etc.] Haec absunt a Codice Holstenii. Hunc porro Epiphanii locum ex lib. de Ponder. et Mensur. n. xvii. multis expendit Petavius pag. 399. ubi disquirit an Symmachus post Theodotionem extiterit.

Pag. 492. 1. *Κολοσσοῦ*] Ex Chron. Eusebii, ubi multa Scaliger.

Pag. 492. 3. *Ὠριγένης*] Euseb. lib. vi. cap. ii.

Pag. 492. 4. *Καπιτωλίῳ*] Scalig. *Καπετωλίῳ*, quomodo

fere semper Graeci efferunt. Ex Chron. Euseb. ubi idem Scaliger.

Pag. 492. 7. Θερμαὶ Κομμοδιαναὶ] Ex Chron. ejusdem Eusebii.

Pag. 492. 9. Φουσκιανοῦ] Deest utrique nota iterati Consulatus in Fastis Idatii, Prosperi, Victorii et Senatoris, quae adscribitur in veteri Inscript. MVI. 9. in Fastis Savillianis, et apud Lampridium, a quo omittitur nomen Silani, quo postea occiso jussu Commodi, nomen illius e Fastis exemptum est. Omittitur deinde in Chronico Consulatus *duorum Silanorum*, qui cadit in ann. Chr. CLXXXIX. Servilii scilicet et Dulii, quos Commodus cum suis interfecit, ut scribit idem Lampridius: et post Consulatum Commodi VII. et Pertinacis, Consulatus *Aproniani et Braduae*, qui in Fastis omnibus recensentur.

Pag. 492. 14. Ἐν οἰκίᾳ Βεστιανοῦ] Ex Chron. Eusebii, qui habet, *in domo Vestiliani*: ubi consulendus Scaliger, ut et Casaubonus in Notis ad Lampridium, ubi hunc locum describit, et pro Καλάνδης, emendat Καλανδῶν. Vide eundem in Pertinace p. 104.

Pag. 492. 17. Λούκιος] Hic et infra errat Auctor: neque enim Pertinax *Lucius* vocabatur, sed *Publius Helvius Pertinax*. Testes illius nummi, Capitolinus, et Scriptores alii. *Aulum Helvium* vocat Victor Schotti.

Pag. 492. 18. Μῆνας β΄.] Scalig. ad Euseb. p. 227.

Pag. 492. 19. Ἐξιούσῃ] Scalig. ἐξ . . . Chron. Eusebii: *Pertinax obsecrante Senatu, ut uxorem suam Augustam, et filium suum Caesarem appellaret*, etc. Unde videretur legendum ἀξιούσῃ, *petenti*, *obsecranti*. Aliter vero hanc periochen exscripsit Scaliger in Chron. Gr. p. 216. Περτίναξ τῇ Συγκλήτῳ Ῥωμαίων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ Σεβαστὴν ὀνομάσαι, καὶ τὸν υἱὸν Καίσαρα ἀποδεῖξαι . . . . ἀντεῖπε βουλομένῃ. Capitolinus: *filium ejus Pertinacem Senatus Caesarem appellavit, sed Pertinax nec uxoris Augustae appellationem recepit, et de filio dixit, Quum meruerit.* Fuit autem Pertinaci uxor *Flavia Titiana*, ut est apud Lampridium.

Pag. 493. 2. Βεβιασμένως] Scalig. βεβιασμένος, quomodo edidimus. Euseb. *sufficere testatus quod regnaret invitus.* Vide Scalig. p. 227.

Pag. 493. 3. Ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν] *Τοῦ περὶ τὴν φυλακὴν τῶν βασιλείων τεταγμένου στρατιωτικοῦ τὴν τοῦ καταστῆσαι μόναρχον ὑφαρπάσαντος ἐξουσίαν, παρελομένου τε βίᾳ τὴν Γερουσίαν ταύτης τῆς κρίσεως*, inquit Zosimus. *Milites enim jam insueverant sibi Imperatores tumultuario judicio facere, et item facile*
V 463 *mutare, afferentes nonnunquam ad defensionem, se idcirco fecisse, quod nescissent Senatum Principem appellasse.* Verba sunt Lampridii in Alexandro. His accedebat quod ὑποδιεφθάρησαν τὰ τῶν στρατιωτῶν ἤθη· καὶ χρημάτων ἐδιδάχθησαν ἄπληστον, καὶ αἰσχρὰν

ἐπιθυμίαν, καταφρόνησίν τε τῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας αἰδοῦς, ut P 542
ait Herodianus in Didio Juliano. Unde raro accidebat ut *per omnes honores et magistratus insigniter gestos*, ac *jure meritorum*, *et quasi ex totius orbis una sententia*, sed fere semper *tumultuario populi concursu et militum strepitu* Imperator fieret, ut loquitur Trebellius Pollio in Valeriano. Quantum vero felicior hodie orbis Christianus, in quo nihil ejusmodi ferale accidit, non modo iis in regionibus, in quibus jura regiae successionis trabali veluti lege semel fixa sunt, sed in iis etiam ubi Principes communi calculo eliguntur, licet prava ista per neces et scelera, et per militares tumultus, invadendae tyrannidis ambitio apud Imperatores Constantinopolitanos, Christianae tametsi Fidei initiatos, semper obtinuerit, ex hac procreato toti Imperio extremo tandem excidio.

Pag. 493. 4. *Εἰς τὸν Μάρτιον*] De hac itione in Campum Martium silent Historici, nisi huc referantur verba Capitolini, qui caesum Pertinacem in Palatio scribit, *quum ille aulicum famulitium ordinaret*, in Campum Martium forte processurus. Haec porro perperam extulit Georgius Hamartolus in Chron. MS. *καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐξερχόμενος ἐκ τοῦ Παλατίου τὸν Μάρτιον μῆνα.*

Ibid. *Ὧν ἐτῶν ο'.*] Vide Scaligerum ad Eusebium pag. 227. et Casaubonum ad Capitolinum in Pertinace.

Pag. 493. 5. *Ῥωμαίων ιζ'.*] Didium Julianum in Chronico Hieronymi omittit Eusebius, numerumque xvii. Severo adscribit. Vide Scalig. p. 425.

Ibid. *Ὁ καὶ Σίλβιος*] Leg. *Σάλβιος*, ex Eutropio, Victore, Dione et aliis: nam Imperator factus his nominibus donabatur, ut est apud Panvinium, *M. Caesar Didius Salvius M. F. Commodus Severus Julianus.*

Pag. 493. 6. *Μῆνας ζ'.*] Spartianus ait Didium imperasse mensibus ii. diebus v. Dio apud Xiphilinum, dies lxvi. Victor Schotti lxxx.

Pag. 493. 7. *Φλάκκου*] Ita Fasti Savilliani. Idatiani MSS. *Flaccone.* Prosper et Victorius, *Falcone.* Senator, *Fascone.* Vocatur ille *Q. Sossius Falco*, in veteri lapide, cujus meminit Scaliger in Euseb. pag. 130. cui *C. Julius Eructus Cos.* collega adjungitur. *Erucium Clarum* vocat Dio in Excerptis Valesianis p. 737. et Spartianus in Severo, a quo is interfectus fuit. Proinde idem videtur cum Claro, qui Flacci collega hic dicitur. Falconis meminerunt Capitolinus, Dio apud Xiphilinum et Valesium, et Zonaras in Pertinace.

Pag. 493. 8. *Ἐσφάγη*, etc.] Georgius Hamartolus in Chron. MS. et Joëlus: *καὶ ἐσφάγη ὑπὸ κουβικουλαρίου εἰς τὴν πηγὴν τοῦ Παλατίου θεωρῶν τοὺς ἰχθύας.* Sed unde ii haec hauserint incertum: certe Didium Julianum caesum in Palatio, non a suis,

sed a gregario milite scribit Spartianus, vel ut Herodianus ait, ab uno e Tribunis a Senatu submisso. Victor in Epit. *in abdita Palatii balneas ductum extenta damnatorum modo cervice decollatum* ait.

Pag. 493. 10. *Ὧν ἐτῶν ξ'.*] Spartianus an. LVI. mens. IV. Dio apud Xiphilinum ann. LX. mens. IV. dies totidem.

Pag. 493. 12. *Λούκιος*] Scalig. edit. *Λεύκιος*.

Ibid. *Ἀπὸ τῆς Συγκλήτου*] A militibus apud Carnuntum Imperator primo dictus Severus, deinde Juliano Imperio abrogato, a Senatu appellatus est. Spartian. et alii.

Pag. 493. 14. *Σεβήρου*] Fasti Idatiani et Savilliani notam iterati Consulatus addunt, et recte: nam Consulatum cum Apuleio primum egisse testatur Spartianus. Porro in edit. Scaligeri post Consulatum Tertulli et Clementis, subsequitur Consulatus Laterani et Rufini, deinde Consulatus Dextri et Prisci. Idatius vero Scriptori nostro recte concinit.

Pag. 494. 4. *Κτίσαι*] Sic reposuimus pro *κτίσας*. Caeterum ad eorum illustrationem quae hic de Byzantii Originibus narrantur, conferre Lector poterit quae copiose satis diximus in
V 464 ejusdem Urbis Originibus, et in Constantinopoli Christiana.

Pag. 495. 2. *Ἐν τῇ ἀκροπόλει*] Vitruvius lib. I. cap. VII. *Aedibus vero sacris, quorum Deorum maxime in tutela civitas videtur esse, et Jovi, et Junoni, et Minervae, in excelsissimo loco, unde moenium maxima pars conspiciatur, aereae distribuantur.* Edictum de his qui ad Ecclesias confugiunt, in Concilio Ephesino, de Paganis, *τούς τε ναοὺς ὥσπερ καὶ διὰ τῆς γῆς ὑψουμένου ἐν τοῖς ἀκροπόλεσι, καὶ τοῖς ὀχυρωτέροις τῶν πόλεων ἀναθεῖναι τόποις*· neque Paganorum duntaxat fana, sed et Christianorum Ecclesias *in alto constitutas* testatur Lactantius lib. I. de Mortib. persecut. n. XIV.

Pag. 495. 4. *Ἀρτεμισίου ἐλάφῳ*] Legendum *Ἀρτέμιδος Ἐλαφιαίας* docuimus in Orig. Byzantii sect. XIV.

Pag. 495. 8. *Καὶ τὸ ἱππικὸν*] Anonymus MS. in Collectione Historica, usque ad Anastasium Imp. *Τὸ δὲ τοῦ Βυζαντίου ἱππικὸν ἔκτισε Σεβῆρος ὁ Ῥωμαίων Βασιλεὺς πρὸς θεραπείαν τῶν Βυζαντίων, ὅπερ οὐκ ἔφθασε τελειῶσαι, καὶ ἔμεινεν ἀτέλεστον μέχρι Κωνσταντίνου τοῦ πρώτου καὶ μεγάλου Χριστιανῶν Βασιλέως, ὃς κτίσας τὴν πόλιν, ἣν καὶ κοσμήσας χαλκουργήμασι, καὶ τὸ ἱππικὸν ἀναπληρώσας, πρῶτος ἐπετέλεσε ἐν τῇ γενεθλίῳ ἡμέρᾳ τῆς πόλεως τὴν ἱππικὴν ἀγωνίαν, ἥτις τελεῖται ια' ἡμέρᾳ Μαΐου.* Sed de Circo Byzantino consulenda Constantinopolis Christiana lib. II. ubi multa congessimus.

Pag. 496. 3. *Καὶ πολλοὶ ἐμαρτύρησαν*] Atque in iis Leonides Origenis pater. Chron. Euseb.

P 543 *Pag.* 496. 6. *Σύμμαχος*] Hieron. in Hierem. cap. XXXII. Epiphan. de Mensuris et Ponder. etc.

Pag. 496. 12. *Ταῦτα Ἐπιφάνιος*] Haec desunt in Codice Holstenii.

Pag. 496. 15. *Πλαυτιανὸς*] De quo Spartianus in Severo pag. 69. edit. Salmasii, et Dio in Excerptis Valesianis p. 737. 738.

Pag. 496. 17. *Χίλωνος*] Is iterum Praefectus Praetorio, in vitae discrimen incidit, Caracalla imperante, quod concordiam inter fratres suaserat. Idem Spartian. Vide Excerpta Dionis Valesiana pag. 743.

Pag. 496. 19. *Τούτοις τοῖς Ὑπάτοις*] De hac sub Severo Persecutione, praeter Baronium, egerunt Scalig. ad Eusebium, et Henr. Dodwellus in Dissert. Cyprian. XI. n. XLI.

Pag. 497. 3. *Σεβηριανὸν Γυμνάσιον*] De quo Spartianus in Caracalla: *inde Alexandriam petiit, in Gymnasium populum convocavit*, etc.

Pag. 497. 4. *Πάνθεον*] De variis Pantheis quae Romae extitere agit Scaliger ad Eusebium p. 207. 208. ubi et Alexandrini meminit, ex Chronici Scriptore.

Pag. 497. 6. *Ἀλβίνου*] Qui postea Imperator fuit: de cujus Consulatu Capitolinus in illius vita.

Pag. 497. 9. *Πομπειανοῦ*] De quo idem Spartianus p. 86.

Ibid. *Καὶ Λουΐτου*] Ita emendavimus, cum prave editum esset a Radero *Ἄττου*, et a Scaligero *Αὔτου*· ita enim in Fastis omnibus; isque est Lollius Avitus, de quo Capitolinus.

Pag. 497. 13. *Ἄπρου καὶ Ἄπρου*] Leg. *Ἄσπρου τὸ β΄. καὶ Ἄσπρου*, ex Fastis omnibus, et Legibus Antonini, quae habent, *Duobus Aspris. Juliani*, seu *Julii Aspri* sub Caracalla meminit Dio in Excerptis Valesianis p. 743. et in Ursinianis p. 442. Alterum ex Aspris *M. Pompeium M. F. Asprum* vocat Panvinius.

Pag. 497. 15. *Ὧν ἑκῶν ξε΄.*] Vide Scaligerum ad Eusebium p. 130.

Pag. 497. 17. *Ἔτη ζ΄.*] Ita Eusebius in Chron. ubi Scaliger. Spartianus ann. VI.

Pag. 497. 18. *Ἀλβίνου*] Leg. *Βαλβίνου*, ex Fastis omnibus et Inscript. Is postmodum Imperator fuit.

Pag. 497. 20. *Καὶ Σαβίνου*] Cui Ulpianus libros inscripsit, et quem Heliogabalus occidere praeceperat. Lampridius.

Pag. 498. 1. *Λευτούλου*] Fasti Idatii et alii, *Laeto*. Aemilio scilicet, cujus meminit Dio in Excerptis Valesianis p. 731. et 748. et ex eo Zonaras in Commodo.

Pag. 498. 2. *Ἀνουλίνου*] Legendum *Ἀνουλλίνου*, ex Fastis omnibus et Inscriptionibus.

Pag. 498. 5. *Ἀντωνίνου τοῦ Αὐγ. τὸ δ΄.*] Is est Heliogabalus, qui Macrino acie victo, illius Consulatui nomen suum substituit, ut scribit Dio in Excerptis Ursinianis p. 446. Sed delenda nota numeralis.

Pag. 498. 6. *Ἀντωνίνου Αὐγ. τὸ ϛ'.*] Dio lib. LXXIX. ex
V 465 Excerptis Ursini, Pseudantoninum, seu Heliogabalum II. et Licinium Sacerdotem Coss. et Fasti alii praeferunt.

Pag. 498. 9. *Μέσον Αἰδέσσης καὶ Κάῤῥων*] Ex Eusebii Chron. ubi Scaliger. Addit Georgius Syncellus, *πόλεις δ' αὗται τῆς Οσροηνῆς.* Vide Spartian. Hic porro et infra *Αἴδεσσαν* cum diphthongo scribitur, ut et apud Dionem in Excerptis Valesianis pag. 711. et apud Epiphanium Episcopum Tyri de Sanctis Apostolis in Cod. Reg. II. MDCCCCLI. in S. Juda: licet in nummis et apud Scriptores alios per E duntaxat scribatur.

Ibid. *Ὧν ἐτῶν ξ'.*] Vide Scaligerum ad Euseb. et Casaubonum ad Spartianum in Caracalla pag. 133.

Pag. 498. 11. *Καὶ Κωμάζοντος*] De quo consulendi Capitolinus et Dio lib. LXXIX. et ex eo Xiphilinus.

Pag. 498. 12. *Ἐν Ἀρχελαΐδι*] Ex Chron. Eusebii. Editio Scaligeri, *Ἀρχελαισίων*, cum nota mendi. Sed facilis emendatio, si legatur, *ἐν Ἀρχέλαιδι ὢν*, etc. Zosimus, *εἰς τὸν μεταξὺ πορθμὸν Βυζαντίου καὶ Καλχηδόνος* captum, ac neci datum Macrinum scribit, Capitolinus, *in suburbio Bithyniae:* sed id refellit Scaliger. Vide Casaubonum ad eundem Capitolinum in Macrino.

Pag. 498. 13. *Ἡλιογάβαλος*] Hamartolus et Joëles: *μετὰ δὲ Μάκρινον ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ Γάλβας ἔτη δ'.* An sic expresserunt nomen Heliogabali?

Pag. 498. 15. *Γράτου καὶ Σελεύκου*] Fasti Savilliani *Sabinianum et Seleucum* praeferunt. Ita nempe *Gratus Sabinianus* appellabatur, ut colligitur ex Dione lib. LXXIX. et ex Fragmento Africani apud Georgium Syncellum pag. 212.

Pag. 498. 17. *Ἀντωνίνου Αὐγ. τὸ β'.*] Fasti Idatiani, *Antonino* IV. *et Alexandro.* Victorius et Senator, *Alexandro et Augusto.* Marianus, *Alexandro et Antonino..* Nimirum hoc anno Coss. fuerunt *Heliogabalus* IV. *et Alexander Severus Caesar*, ut est in vet. Inscript. apud Panvinium. Statim enim atque factus est Caesar Alexander, Consulatum cum Antonino gessit, ut scribit Herodianus. Igitur pro *β'.* leg. *δ'.* ut est apud Dionem.

Pag. 499. 1. *Μαξίμου*] Addunt *τὸ β'.* Fasti Idatii, Rescripta Alexandri et Inscriptiones, ut observatum a Norisio. Hos Coss. alia Inscriptio apud Sponium in Miscellan. eruditae antiq. p. 280. 281. sic consignat: *L. Mario Maximo* II. *et L. Roscio Aeliano Cos.* *Ἡλιανὸν* pro *Αἰλιανὸν* habent Fasti Savilliani.

Pag. 499. 2. *Διαννυκτέρευσις*] Has *διαννυκτερεύσεις* refert Scaliger ad eas quas Eusebius, et ex eo Senator, in Chron. factas scribit Urbis Conditae millesimo, Philippis imperantibus
P 544 an. II. *Ludique in campo theatrales tribus diebus et tribus noctibus populo pervigilante celebrati.* Hincque concludit prochronismum esse annorum XXXV. Similes vigilias ac ludos celebrasse Severum Auctor est Herodianus lib. III. quos ad Consulatum Chilonis et

Libonis refert Zosimus lib. II. ubi fuse de iis agit. Vide Horatium in carmine saeculari, et ejus Commentatores.

Pag. 499. 5. *Νικόπολις*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger. Vide praeterea Willelmum Tyrium lib. VII. cap. XXIV.

Pag. 499. 7. *Ἀφρικανοῦ*] Historiam is perduxit ad tempora Antonini, ut scribit Georgius Syncellus pag. 107. et 212. (illius nempe qui Heliogabalus dictus est, ut infra in hoc Chronico habetur, et apud Hieronymum in libro de Scriptoribus Ecclesiast.) quem etiam *Κεστῶν* Auctorem facit, uti supra observavimus, de quo ita Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem in Maximo et Balbino: *Ἀφρικανὸς ὁ συγγραφεὺς ἐγνωρίζετο.* Et in Decio: *ἐπὶ τούτου ἦν Κλήμης ὁ Στρωματεὺς καὶ Ἀφρικανός.* Adde Freculfum to. II. lib. III. cap. IV. Sed de hoc Africano multa congessere Scaliger ad Graeca Eusebii pag. 414. et ad Chronicon pag. 232. Casaubonus ad Suetonium in Julio sect. XXXI. Bellarminus de Scriptoribus Eccles. et ibi Labbeus, Possevinus in Apparatu, Herwartus in Chronolog. cap. CCXXXV. Vossius de Historic. Graec. lib. II. Petavius lib. VIII. Auctarii cap. II. Valesius ad Hist. Eccl. Eusebii lib. VI. cap. XXXI. Goarus ad Syncellum, et alii.

Pag. 499. 8. *Φλαβιανοῦ*] Fasti Idatiani, *Fabiano et Crispo.* Caeteri, et Inscriptiones Julianum vocant. Vide Norisium p. 134.

Pag. 499. 9. *Ἐπὶ τούτων τῶν Ὑπάτων*] Immo anno Chr. V 466
CCXXII. VI. Martii, quo Alexander Severus Imperium est auspicatus, ut Scaliger, Bucherius, Petavius, et alii docuere ex Canone Paschali Hippolyti.

Pag. 499. 10. *Ὑπὸ τοῦ ἰδίου συγγενοῦς*] Alexandrum consobrinum intelligit, quem cum occidere decrevisset, a militibus et Praetorianis facta conspiratione, ad liberandam Rempublicam, ipsemet occisus est. Lamprid.

Pag. 499. 13. *Φουσκιανοῦ*] Sic Fasti Idatiani: sed ex Savillianis, Prosperi, Rescriptis Alexandri, et Inscriptionibus leg. *Φούσκου τὸ δ'.* Ita nempe Scriptor Chronici, ut non semel monemus, ejusmodi terminationes vocibus appellativis addere solet.

Pag. 499. 16. *Ἀλβίνου*] Leg. *Βαλβίνου*, licet ita Fasti Idatiani praeferant. Prosper, Victorius, Senator, et Marianus duplicem Consulatum ex hoc unico perperam confecere: ubi *Annianum et Maximum:* deinde *Albinum et Maximum* scribunt, cum unus idemque sit, alterque *Clodius Balbinus*, alter *Pupienus*, cognomine *Maximus*, inquit Capitolinus, appellentur qui Imperatores a Senatu electi fuerunt post Gordianum Seniorem, ut est apud eundem Capitolinum et Herodianum lib. VII. *Sabinum* pro Balbino perperam scribunt Fasti Savilliani.

Pag. 499. 18. *Ἀλεξάνδρου τὸ γ'.*] Lampridius de Alexandro: *Consulatum ter iniit tantum ordinarium, ac primo nundino sibi*

ullus suffecit: ad quem Consulatum III. Alexandri illum quidam referunt, quem Gordianum Seniorem cum eo gessisse Capitolinus tradit.

Pag. 499. 20. *Κλήμεντος*] Sic Fasti Idatiani: quem *Clementinum* alii vocant. Priscillianum pro Clemente legunt Fasti Savilliani. Prosper, Victorius, Senator, Marianus, Wigorn. hoc anno Coss. describunt, *Gratum et Seleucum.*

Pag. 500. 1. *Καὶ Πελιγγιανοῦ*] Ita editio Scalig. *Peligianum*, Fasti Idatiani MSS. *Πελιγνιανόν*, Savilliani legunt: rectius alii *Felicianum.*

Pag. 500. 7. *Μαξίμου τὸ ϛ'.*] Notatur hic Maximi sextus Consulatus in Testamento Hildevarae illustris feminae Ravennae exarato coram ejusdem Civitatis Ecclesiae Episcopo, ex Bibl. Reg. pridem publicato. Fasti Idatiani: *Maximo* III. *et Africano.* Apud Victorium deest nota numeri. Prosper et Senator *Maximinum* legunt, cui forte suffectus *Maximus* fuerit.

Pag. 500. 8. *Περπέτου*] Ita edit. Scalig. Sed leg. *Περπετούου καὶ Κορνηλίου*, quem Fasti Idatiani, Savilliani, Prosperi, etc. *Cornelianum* vocant. Sed turbant hoc loco Savilliani: *Perpetuum* enim *Africano: Pium*, seu Ulpium *Corneliano* perperam adjungunt. Eodem etiam anno Cos. fuit Junius Syllanus, suffectus forte, de quo Capitolinus in Maximinis.

Pag. 500. 10. *Κυπριανός*] Haec perperam intrusa: quippe Cypriani Martyrium rursum refert Auctor ad annum II. Valeriani, quod ad primum Fasti Idatiani, ad III. Chronicon Eusebii referunt.

Pag. 500. 11. *Ἐπὶ τούτων*] Immo *Severo et Quintiano Coss.* ut est apud Eusebium, Senatorem et alios, anno Chr. DCXXXV. Vide praeter Scaligerum, Petavium, Bucherium, etc. et quae observamus in Praefat.

Pag. 500. 12. *Ἐν Μογοντιακῷ*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger.

Pag. 500. 16. *Ἔτη γ'.*] Vide Capitolin. et al. praeterea Petavium ad Epiphan. pag. 402. ubi de annis Maximini agit.

Pag. 500. 18. *Οὐλπικίου*] *Pium* Fasti Idatiani, Savilliani, et alii vocant: sed leg. *Οὐλλίου*, ut est apud Censorinum qui hoc anno scribebat.

Pag. 500. 19. *Ἀλβιόλα*] Rectius editio Scaligeri *Ἀβιόλα*, cui *Αττικὸν* collegam perperam adjungunt Fasti Savilliani, qui biennio post demum Cos. fuit.

P 545 *Pag.* 501. 1. *Ἀλβίνου*] Sic Fasti Idat. Caeteri, et Capitol. in Gordiano III. *Vettium Sabinum* vocant. *Arianum* Venusto adjungunt collegam Savilliani, qui in aliis biennio post Cos. recensetur.

Pag. 501. 8. *Εἰς Ἀκύλειαν*] Ex Chron. Eusebii, ubi

Scaliger, qui recte annum caedis Maximini in Consulatum Ulpii et Pontiani rejicit.

Pag. 501. 4. *Μῆνας γ'.*] Ita etiam Georgius Monachus in Chron. MS. At Maximum et Balbinum annum unum imperasse auctor est Capitolinus, qui (ut et Herodianus, horum temporum Scriptor, et alii,) una in Palatio occisos tradit. Perperam igitur Auctor Chronici Balbino Publium successisse scribit, qui simul eodemque die a Senatu Imperatores sunt electi, quo in errore versantur praeterea Cedrenus et Zonaras.

Pag. 501. 5. *Πούβλιος*] *Πουπλιανὸν* vocant Cedrenus, Georgius Hamartolus, et Georgius Monachus in Chron. MSS. *Πουπηϊανὸν* Zonaras, et Catalogus Impp. Leunclavianus, quibus forte Pompeiani, qui Cos. cum ipso Gordiano statim fuit, V 467
nomen imposuit: iis porro ita Pupienus indigitatur. Eutropius: *Balbinus et Pupienus in Palatio interfecti sunt, soli Gordiano Imperium reservatum: cujus pater*, subdit ille, *senior Gordianus consensu militum, cum Proconsulatum Africae gereret, Maximino imperante fuerat electus.*

Pag. 501. 6. *Σενίωρ*] *Σέννωρ* habet editio Scaligeri, ut infra in Philippis *Ιούννωρ* pro *Ιουνίωρ*. Cod. Vatic. *Ενίωρ*. Georgius Hamartolus in Chron. MS. et Cedrenus: *Μετὰ δὲ Μαξιμῖνον ἐβασίλευσε Πουπλιανὸς μῆνας β', καὶ ἐσφάγη ἐν πολέμῳ. Μετὰ δὲ Πουπλιανὸν ἐβασίλευσε Ιούνιωρ μῆνας γ'. ὃς πρῶτος ἐποίησεν Κανδιδάτους καὶ Προτίκτορας, καὶ τὸ τάγμα τῶν Σχολαρίων συστησάμενος ἐκάλεσεν αὐτὸ Ιουνιόρων εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα.* Paullo aliter Georgius Monachus in Chron. MS. *Μετὰ δὲ Πούπλιον ἐβασίλευσεν Βαλβῖνος Ιουνιορὺς μῆνας γ'· ὃς πρῶτος*, etc. ut Hamartolus. Catalogus Impp. Leunclavianus Gordianum Pupieno successorem, eique vi. Imperii annos tribuit, ex quibus palam fit tres Gordianos his locis Graeculos istos Scriptores confundere. Idem denique Catalogus Gordiano Marcum, Marco Juniorem, Juniori denique Philippum successores dat, ac Marco an. iii. Juniori an. ii. Imperii. Verum Marcus et Junior, atque adeo Gordianus senior hic intelligi debent tres ejusdem gentis Augusti, Gordianus scilicet pater, alter filius, alter denique nepos ex filia Senioris: cujus postremi Imperium vi. annorum fuit, patris vero et filii unius anni et paucorum mensium. In nummis Pater, IMP. M. ANT. GORDIANUS AFR. AUG. seu Africanus inscribitur: nepos vero absque hac voce. Ita Marcus Gordianus Junior, tertius fuerit Gordianus qui vi. annos imperavit, cui Senioris epitheton perperam adscripsit Auctor Chronici, cum absit ab Eusebio, ex quo sua hausit: *Romanorum* xxiii. *Gordianus annos* vi. ex quibus patet duos alios Gordianos omisisse Eusebium, ut qui pauco tempore imperaverint.

Pag. 501. 8. *Καὶ Πομπηϊανοῦ*] Ita Fasti omnes: at Pan-

vitius *Pupinianum* legit. Pompeiano Peregrinum collegam male adscribunt Fasti Savilliani, qui triennio post demum Cos. fuit.

Pag. 501. 12. *Αὐρηλιανοῦ*] *Anianum*, vel *Arrianum* habent Fasti omnes. *Aprianum et Pappum* hos Coss. in Gordiano III. Capitolinus: *Arrianum et Papum* (al. *Pupam*) vocat Anonymus Afer de Paschate editus ab Episcopo Oxoniensi post Cyprianum, ubi is Consulatus dicitur esse v. annus Gordiani: idque probat primum ejus annum fuisse, quo Consul fuit cum Aviola, juxta virorum doctorum sententiam.

Pag. 501. 13. *Γορδιανὸς*] Hunc locum laudat Casaubonus ad Capitolinum, quem ut et alium Cedreni eadem fere de hac schola a Gordiano instituta scribentis, confictum esse prorsus existimat.

Pag. 501. 14. *Τελείους καὶ εὐσθενεῖς*] Quomodo legi solebant milites, *σώματος εὐεξίᾳ καὶ ἡλικίας ἀκμῇ εἰς μάχην ἐπιτήδειοι*, ut est apud Herodianum lib. VI. *statura decori*, *virtute graves*, apud Pollionem in Trebelliano tyranno: Spartianus in Caracalla: *legi etiam validos ad militiam praecepit.*

Pag. 501. 15. *Καὶ μεγάλης ὄντας θέας*] Vide Gloss. med. Lat. in v. *incoma*, et in Addit.

Pag. 501. 17. *Σενιώρων*] *Ιουνιώρων* Cedrenus et Hamartolus legunt, et recte forte: siquidem hanc cohortem de suo nomine appellavit Gordianus Junior, seu Tertius: nam et Senioris cognomen Tertii patri adscribit Capitolinus. At, ni fallor, aliunde nominis origo petenda. Neque enim *Juniorem* se unquam appellasse Gordianum legimus, nec id vero videtur
V 468 simile. Nam si revera Candidatorum cohortem seu numerum instituit Gordianus, cohors illa dicta fuerit *Gordianorum Seniorum*, non a Gordiano Seniore, qui Seniorem pariter nunquam se appellavit, sed quo ab altera quae *Gordianorum Juniorum* dicta fuerit, distingueretur, quomodo in Notitia Imperii, *Constantini*, *Arcadiani*, *Theodosiani*, *etc.* *Seniores et Juniores* passim leguntur: ubi *Seniores* Junioribus semper praeponuntur, servato scilicet institutionis ordine: unde colligere est binas a Gordiano institutas cohortes, ac diverso tempore, ita ut quae prima, *Seniorum*, altera quae secunda, *Juniorum* appellatae fuerint, proindeque cohors illa *Candidatorum Juniorum*, quam a Philippo institutam scribit Auctor Chronici, ad Gordianum omnino pertineat, perperamque Philippo attributa sit. Meminit porro vetus Inscriptio apud Gruterum LIII. 10. *Legionis* III. *Felicis Gordianae.*

P 546 *Pag.* 501. 19. *Τατιανοῦ*] *Titianum* habent Fasti omnes.

Pag. 502. 3. *Νόσῳ βληθεὶς*] Aqua intercute Juniorem Gordianum, quem *Οὐνιόρον* vocat, decessisse scribit Cedrenus, qui Augustorum Historiam mire hoc loco turbat, ut et Zona-

ras. Nam constat a Philippo Praefecto Praetorio, accensis in seditionem militibus, interfectum VI. Imperii, XIX. aetatis anno. *Ἰούνιωρα* etiam vocat Joëles: *Μετὰ δὲ Πουπλιανὸν ἐβασίλευσε Ἰούνιωρ ἔτη η΄. Μετὰ δὲ Ἰούνιωρα ἐβασίλευσε Γορδιανὸς υἱὸς αὐτοῦ ἔτη δ΄.*

Pag. 502. 5. *Φίλιππος ὁ Ἰουνίωρ*] Plerique Scriptores, inquit Casaubonus, perperam existimant Philippo Junioris epitheton adscriptum, ad patris discrimen, cum id cognomen Philippi patris fuisse, vel ex hoc loco satis colligatur, et ex iis quae deinde narrantur in Chronico an. IV. et VI. ejusdem Augusti, anno I. Decii, et anno XXV. Justiniani. Verum ut dicam quod sentio, ut nec utrique Gordiano, ita nec Philippo patri, nec filio Junioris cognomen unquam fuit. Quod si ita esset, descriptum legeretur in veteribus Inscriptionibus, et in ejus nummis, in quibus M. JUL. PHILIPPUS AUG. duntaxat inscribitur. Baronius Inscriptionem refert, quam Veronae juxta portam Bursaraeam esse observat, hisce verbis: *Anno Christi* CCLIII. *Imp. Divus Philippus Senior Veronae, et Romae Junior a satellitibus interficiuntur.* Sed nemo non videt hanc esse multo recentioris aevi. *Junioris* igitur Philippo patri cognomen a Graeculis scriptoribus, qui Latinae vocis vim ignorabant, adscriptum forte aut ex *Julii* praenomine male intellecto, aut quod cum Scriptor Chronici in aliquot Imperatorum Catalogis *Ἰουνίωρα* ante Philippum nude positum legisset, idque nominis Gordiani Imperatoris adscriptum epitheton non advertisset, illud Philippi esse existimaverit, cum praeterea Gratianus III. et *Junior* in iisdem Catalogis interdum distinguantur, licet unus idemque sit. Proinde quod de *Schola Juniorum* a Philippo instituta subdit, eidem Gordiano competit, ut qui utramque *Seniorum* scilicet et *Juniorum*, Gordianorum nempe, instituerit: ex quibus forte *Legio* III. *F. Gordiana*, cujus mox meminimus, prior fuerit, quae tum demum *Gordianorum Seniorum* dicta fuerit, altera postmodum instituta, ac tum demum Juniorum appellata, uti paullo ante diximus.

Ibid. *Φιλίππῳ τῷ υἱῷ*] Caio Julio Philippo Saturnino. Victoris Epit.

Ibid. *Ἔτη ς΄.*] De annis utriusque Philippi agit Petavius ad Epiphanium pag. 402. ut et Joan. Pearsonius Episcopus Cestrensis in Annalibus Cyprianicis anno CCXLIX.

Pag. 502. 13. *Δεκίου*] Addendum *τὸ β΄.* ex Fastis.

Ibid. *Καὶ Γρατιανοῦ*] *Gratum* vocant Fasti omnes. Vide Joann. Bollandum in Prolegom. ad vitam S. Pionii n. XVII. et Joan. Pearsonium in Annalibus Cyprianicis. Omittitur deinde Consulatus *Decii* III. *et Decii Caesaris*, qui apud Pollionem in Valeriano ita consignatur, *Duobus Deciis Coss.* qui quidem Con-

sulatus male rejicitur post ann. ccliii. Vide Joan. Bollandum in iisdem Prolegom.

V 469 *Pag.* 502. 20. *Γάλλου*] Idatiani Fasti et vetus Inscriptio apud Panvinium addunt notam iterati Consulatus: de quo quidem Consulatu Galli et Volusiani consulendi Papebrochius in prolegom. ad vitam S. Isidori n. v. Pagius in Prolegom. ad Dissert. Hypat. n. viii. et Pearsonius in Annalib. Cyprianicis.

Pag. 503. 1. *Καὶ Μαξίμου*] Vide eundem Pearsonium hoc anno.

Pag. 503. 2. *Ο Ιουνίωρ*] Exemplar Casauboni *Ιούννωρ* praetulit, ut supra monuimus. Quod porro hic narrat Auctor Chronici de Morte Philippi Imp. caeteris Scriptoribus repugnat, tametsi invicem minime etiam consentiant. Zosimus quippe, Cedrenus et Zonaras utrumque Philippum in acie periisse scribunt, et utrumque occisum Capitolinus in Gordiano: patrem Veronae, filium vero Romae a satellitibus interemptum Eutropius, et ex eo Eusebius in Chron. filium denique Romae ad Castra Praetoria uterque Victor, vel in Hortis Tiberianis Nicephorus Constantinopol. in Chronol. adeo ut incertum sit, unde quae hoc loco narrat Scriptor Chronici, hauserit.

Pag. 503. 4. *Μηρόκλαστος ἐγένετο*] Id Gordiano tribuit Georgius Monachus in Chronico MS.

Pag. 503. 6. *Ἔτος α΄.*] Vide Petavium ad Epiphanium pag. 402.

Pag. 503. 8. *Δεκίου*, etc.] Perperam hic Consulatus intrusus fuit, qui ad annum ccli. referri debuit, ut supra innuimus.

Pag. 503. 9. *Διωγμοῦ κατὰ Χριστιανῶν*] De Persecutione Christianorum sub Decio egit prae caeteris post Baronium, Henricus Dodwellus in Dissert. Cyprianica xi. n. lii. et seqq.

Pag. 503. 10. *Φλαβιανὸς*, etc.] Ex Eusebio lib. vi. Hist. Eccl. cap. xxxix.

Pag. 503. 13. *Φλάβιος*] *Φάβιος* Euseb.

Pag. 503. 17. *Λεόντιος*] Vixit ille sub Juliano Apostata.

Pag. 503. 18. *Οὗτος Δέκιος*, etc.] Historiam hanc nar-
V 470 rat Eusebius lib. vi. Hist. Eccl. cap. xxxiv. ubi Babylam nominat, quam quidem eidem Decio adscribit Chrysostomus Orat. de S. Babyla, Imperatoris tacito nomine. Philostorgius lib. vii. cap. viii. Numerianum Cari filium, vel Decium fuisse ait, remque paullo secus refert, ut et Georgius Syncellus p. 363. et 386. Suidas in Babyla, et Nicephorus Call. lib. vi. cap. xxxiii. Vide infra ad ann. iii. Cari.

Pag. 503. 20. *Χριστιανοὺς ὄντας*]. Eusebius Philippum pariter primum omnium ex Imperatoribus Christianum fuisse: illoque una cum filio interfecto, ob odium eorum Decium in Christianos persecutionem movisse scribit. Anonymus Valesia-

nus: *Constantius Imperator primus Christianus, excepto Philippo qui Christianus admodum, ad hoc tantum constitutus fuisse mihi visus est, ut millesimus Romae annus Christo potius quam idolis dicaretur.* Sed quod ii aliique de Philippi Christianismo tradidere, pluribus ad examen revocat Scaliger. Enimvero ut post Philippum caeterorum Augustorum seriem et annos Imperii usque ad Diocletianum turbent passim Graeculi Scriptores, patet ex P 547 Cedreno, Zonara, et aliis, ac praesertim ex Georgii Hamartoli Chronico inedito, ex quo in specimen quae de iis tradit hic subjiciam.

Μετὰ δὲ Φίλιππον ἐβασίλευσεν Οὐαλεριανὸς ἔτος ἕν, καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ Οὐαλλεριανὸν ἐβασίλευσε Γάλλος υἱὸς αὐτοῦ μῆνα ἕνα, καὶ ἐσφάγη καθεύδων ὑπὸ τῆς ἰδίας γυναικός.

Μετὰ δὲ Γάλλου ἐβασίλευσε Δέκιος ἔτος α'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ πολέμῳ.

Μετὰ δὲ Δέκιον ἐβασίλευσεν Αἰμιλιανὸς ἔτος α'. καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ παλατίῳ.

Μετὰ δὲ Αἰμιλιανὸν ἐβασίλευσε Γαλλινὸς ἔτη γ', καὶ ἐσφάγη ἐν τῷ πολέμῳ.

Μετὰ δὲ Γαλλινὸν ἐβασίλευσε Κλαύδιος ἔτη β'.

Μετὰ δὲ Κλαύδιον ἐβασίλευσε Κυντιλιανὸς ἡμέρας ζ'.

Μετὰ δὲ Κυντιλιανὸν ἐβασίλευσεν Αὐρηλιανὸς ἔτη ε', καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Κουβικουλαρίου.

Μετὰ δὲ Αὐριλιανοῦ ἐβασίλευσεν Τάκιτος μῆνας ς'. καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Φλωριανοῦ.

Μετὰ δὲ Τακίτου ἐβασίλευσεν Φλωριανὸς μῆνας β'. καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Πρόβου.

Μετὰ δὲ Φλωριανὸν ἐβασίλευσεν Πρόβος ἔτη ς'. καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Κάρου.

Μετὰ δὲ Πρόβον ἐβασίλευσε Κάρος ἔτος α'. καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Καρίνου.

Μετὰ δὲ Κάρον ἐβασίλευσεν Καρῖνος υἱὸς αὐτοῦ ἔτη β'. καὶ ἐσφάγη ὑπὸ Νουμεριανοῦ.

Μετὰ δὲ Καρῖνον ἐβασίλευσεν Νουμεριανὸς ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτος α'. καὶ πολεμήσας Πέρσας, καὶ συλληφθεὶς, ἐξέδειραν αὐτὸν ζῶντα.

Pag. 504. 2. *Ἔπαρχος ὢν*] Praefectus Praetorio tum primum fuit Philippus post mortem Misithei, Gordiani soceri, eadem dignitate donati, qui rerum summam gerebat, indeque *Tutor Reipublicae* dictus est, viri eximii, quo Philippi artibus, ut plerique dicunt, inquit Capitolinus, extincto, in ejus locum ille factus est Praefectus Praetorio a Gordiano, a quo *in locum parentis ascitus est*, non vero a parente vel ab avo Gordiano, ut ait Scriptor Chronici.

Pag. 504. 5. *Σφάξας τὸν παῖδα*] Ut interfectus fuerit Gordianus narrant Capitolinus, Eutropius, uterque Victor, etc.

Pag. 504. 7. *Πιόνιος*] Eusebius lib. VI. Hist. Eccl. cap. XV. Vide Bolandum I. Febr. in vita ejusdem S. Pionii, Jacob. Grandamicum in Chronologia Christ. parte III. pag. 73. et Joannem Pearsonium in Dissert. II. de annis priorum Romae Episcoporum cap. XIX. ubi de tempore martyrii S. Pionii.

Pag. 504. 9. *Ἐπὶ Πρόκλου Κυντιλιανοῦ*] Acta martyrii S. Pionii apud Bolandum I. Febr. *Acta sunt haec sub Procos. Julio Proculo Quintiliano*, *C. Messio Quincto*, *Trajano Decio Vicio Grato* (Coss.) *ut Romani dicunt*, IV. *Idus Martii*, *ut Asiani*, *mense* VI. *die Sabbato*, *hora diei* X. Acta alia apud eundem Bolandum paullo aliter haec describunt.

Pag. 504. 10. *Ο ἐστι κατὰ Ἀσιανοὺς*] Quippe annus solaris Syromacedonum, quos Asianos vocat Auctor, incipiebat mense Octobri: proinde Martius iis sextus fuit mensis: ut apud Chrysostomum Orat. de Paschate apud Savillium to. V. p. 940. et 941. quartus apud Asiaticos mensis dicitur Januarius, ut octavus, Maius. Vide Scaliger. lib. II. de Emend. temp. p. 94. et Petavium ad Epiphanium p. 132. 138. 139.

Pag. 504. 13. *Ἀλέξανδρος*] Ex Eusebio lib. VI. Hist. Eccl. cap. XXXIX.

Pag. 504. 14. *Ἐπὶ δευτέρᾳ διαπρέψας ὁμολογίᾳ*] De qua idem Euseb. supra cap. XI.

Pag. 504. 19. *Κερκεσίου*] *Circessum* vocat Eutropius, et ex eo Orosius in Gordiano, *Castrum Euphrati imminens*: *Circeium in finibus Persidis*, Capitolinus.

Pag. 505. 4. *Κατὰ Φράγγων*] Atque tum primum auditum Francorum nomen sub Decio, qui cum in praelio contra Carpos, qui Daciam et Moesiam occupaverant, periisse dicatur a Lactantio in lib. de Mortibus Persecut. n. IV. quos Getas sive Gotthos vocat Constantinus M. in Orat. ad Sanctorum coetum, Zosimus Scythas, qui non alii sunt ab iis quos alibi Gotthos, Voranos, Urugundos et Carpos vocat, ac propter Istrum habitasse testatur, inde eorum origo et prima sedes videtur repetenda. Constat quippe ex Pannonia Francos primum fuisse digressos, ex Gregorio Turon. lib. II. Hist. cap. IX. quibus devictis assignatae deinde sedes aliae ab Imperatore Probo, uti narrat Zosimus lib. I. Et licet quo traducti sint is non tradat, vero tamen videtur simile in proxima Germania illas iis assignatas, cum Hieronymus suo aevo Germaniam Franciam vocatam auctor sit, et Germanos cum Francis confundat vetus Interpres Juvenalis, uti docuimus in Dissert. de Nummis Byzant. n. LV. unde postea trajecto Rheno in Gallias irruperint. Horum enimvero Francorum in Pannonia sedem circa illam quae inter Savum et Istrum adjacet regionem, eamque

fertilissimam et habitatoribus frequentem, primitus extitisse indicare videtur *Φραγγοχωρίου*, quam diu retinuit appellatio, uti testatur Nicetas in Joanne Comneno n. v. et in Manuele lib. II. n. VII. ubi, inquit ille, *Zeugminum* castrum munitissimum, postea Sirmium dictum, aedificatum est. Regionem hanc Saviam a Savo fluvio, et Interamnensem, quod binis fluviis Savo et Dravo, vel etiam Istro includeretur, appellant: in cujus confiniis habitabant Amantini, Marcomanni, et Quadi, qui Francis et vicinis aliis gentibus adjungi solent, et circa eosdem fluvios in secunda Pannonia et in provinciis Saviensi et Valeria habitasse dicuntur apud Rufum Festum: ubi etiam, aut in confiniis, Contriguros, Gepidas et Avares statuit Menander Protector, Justino Thrace imperante, qua tempestate Sirmium Romanis parebat, cum Avares hanc civitatem sibi, ut regiam suam, reddi postularent. Exactis enim a Probo Francis, hanc sibi Romani asseruerant, ut et Francorum regionem, quam proximae deinde nationes invaserant, Gepidae scilicet et Avares. Franci vero etsi sedibus suis pulsi, ac in proximae Germaniae fines traducti, non ideo tamen quieverunt, sed cum Romanis bella subinde gesserunt, atque adeo cum Gallieno, ut docet Zonaras lib. XII. Annal. sect. XXIV. ac postmodum cum Constantino M. quod indicat in primis illius nummus aureus quem descripsimus in Familiis Byzant. pag. 17. in quo mulier habitu et gestu ejulantis tropaeo adsidet cum hac voce subjecta, FRANCIA, et hisce in circuitu adscriptis, GAUDIUM ROMANORUM. Quippe Constantinus plures expeditiones suscepit in Sarmatas et Pannones, quod testantur praesertim a nobis pariter descripti illius nummi, in quibus leguntur haec verba, SARMATIA DEVICTA, (ubi consulenda adjuncta nota) saepeque trajecisse Danubium refert Auctor Chronici Paschalis sub ann. XXIII. ejusdem Augusti: cui quidem Sarmatiae adjacuit Francia illa, in ejusdem scilicet Provinciae seu Pannoniae et Germaniae confinibus tum sita, de qua forte intelligendus Constantinus Porphyrogenitus lib. de Administr. Imperio cap. XIX. ubi ait Turcos habere ad Occidentem *Φραγγίαν*, ad Septentrionem Patzinacas, et ad Meridiem magnam Moraviam et Chrobatos qui ad montes adjacent. Certe Chazariae, de cujus situ quaedam in eodem libro attigit idem Constantinus, adjacuisse versus Danubium testatur locus allatus ex Cod. MS. in his Notis ad p. 35. D. Proinde Francia illa est quam *Franciae Septentrionalis plagam* vocat Rex Theodebertus in Epistola, qua sciscitanti Justiniano quibus in Provinciis habitaret, aut quae gentes essent illius ditioni subjectae, haec rescripsit: *Dei nostri misericordia feliciter subactis Thuringis, et eorum provinciis acquisitis, extinctis ipsarum tunc temporis Regibus, Norsavorum gentis Nobis placata Majestas colla subdidit, Deoque pro-*

P 548 · V 471

pitio Wisigothis qui incolebant Franciae Septentrionalem plagam, Pannoniam, cum Saxonibus Euciis, qui se Nobis voluntate propria tradiderunt, per Danubium et limitem Panneniae usque in Oceani litteribus, custodiente Deo, dominatio nostra porrigitur. Ex quibus satis percipitur Franciam illam Septentrionalem finitimam fuisse Pannoniae, ac in interiore Germania, cum hodierna, seu potius Franciae, cui etiam imperabat, pars *australis* seu meridionalis appellaretur, Austrasiae vulgari nomenclatura donata. Quinetiam ab iis Francis in Germaniae fines traductis devictis, Pompeianus civitate Antiochenus, dux insignis, qui in praelio contra Odenatum, Aureliano imperante fortiter pugnavit, Francus appellatus fuit, ut est apud Eusebium in Chronico. Atque haec fusiori forte quam par est commentario de primis Francorum nostrorum sedibus ad hunc Auctoris locum disseruimus, ubi tum primum eorum auditum nomen.

Pag. 505. 5. *Ἀπό τινος τῶν ἐξάρχων*] Victor Schotti Decium Bruti fraude cecidisse scribit. Ita etiam Eutropius, ut quosdam Codices praeferre monet Scaliger: ubi ille, Quis non miretur nomen loci in nomen hominis descivisse?

Pag. 505. 6. *Ἐν Ἀβύρτῳ*]. Eusebius, *in Abritto.* Unde perperam *Brutum* confecere Victor et Eutropius. Senator, *Abricio.* Jornandes, *abrupto.* Nicephorus Constantinopol. in Chronol. et Catalogus Impp. Leunclavianus, *ἐν τῷ φόρῳ.* Georgius Syncellus ex Dexippo, *ἐν Ἀβρύτῳ τῷ λεγομένῳ φόρῳ Θεμ-*
V 472 *βρωνίῳ.* Casaubonus edidit *Θεμφρανίῳ.* Miscell. *apud Abritum, qui foro Terebronii dicitur.* Sic variant Scriptores.

Pag. 505. 8. *Ἔτη γ'.*] Vide Georgium Syncellum p. 376. et Petavium ad Epiphan. pag. 405.

Pag. 505. 11. *Οὐαλεριανοῦ τὸ β'.*] Vide Anton. Pagium in Dissert. Hypat. pag. 47. 48. et Pearsonium in Annalib. Cyprian.

Pag. 505. 13. *Ἐτελεύτησε*] Interemptus Interamnae cum filio. Eutrop.

Pag. 505. 14. *Ἔτη ιδ'.*] Vide Petav. ad Epiphan. p. 406.

Pag. 505. 16. *Οὐαλεριανοῦ Αὔγ. τὸ γ'.*] In digerendis laterculis Consulum, Gallieno et Valeriano Imperantibus, non consentire Panvinium, Baronium, Petavium, Cointium, et alios pluribus ostendunt viri doctissimi, Pagius in Dissert. Hypat. cap. VI. et ult. Norisius in nummo Licinii cap. V. et Pearsonius, qui rursum haud invicem conveniunt. Hos adeat qui volet, et Scaligerum ad Euseb. pag. 231.

Pag. 505. 18 *Διονύσιος*] Ex Eusebio lib. VI. Hist. Eccl. cap. XLIV. XLV. etc.

Pag. 505. 19. *Ορέγων αὐτοῖς τὴν χεῖρα τῆς μετανοίας*] Idem Eusebius lib. V. cap. IV.

Pag. 505. 21. *Ἀρθεὶς ὑπερηφανείᾳ Ναυάτος*] A quo na-

tum Proverbium, Τὰ Ναυάτου φυσᾶν, de quo diximus ad Alexiadem Annaeam p. 326.

Ibid. Ναύατος] Ita plerique e Scriptoribus Graecis hunc Haeresiarcham, quem Latini omnes *Novatum*, vocant. Sed negat Scaliger ad Eusebium neque *Navatum*, neque *Novatum* appellatum, sed *Novatianum*, ex Epist. S. Cypriani XLVIII. et XLIX. quomodo etiam appellatur a Senatore in Fastis Consularibus. Sed *Novatianus* alius fuit a Novato, cujus sectator fuit. Vide Baronium anno CCLIV. n. LXXI. P 549

Pag. 506. 20. Τούσκου] Ita Fasti Idatiani et veteres Codd. Trebellii Pollionis in XXX. Tyrannis, ut monet Casaubonus: sed alii *Fuscum* legunt. Vide Pearsonium in Annalibus Cyprianicis.

Pag. 507. 1. Ο ἅγιος Κυπριανὸς] Ex Eusebii Chron. ubi Scaliger. Ita etiam Fasti Idatiani hoc anno, qui diem addunt XVIII. Octobr. Hujus martyrium ad Consulatum Valeriani et Gallieni, an. Chr. CCLVI. refert Prosper, de quo in primis consulendus eruditissimus Pearsonius hoc anno.

Pag. 507. 3. Τοῦ Αἰμιλιανοῦ τὸ γ'.] Vide eundem Pearsonium.

Pag. 507. 7. Φαυστινιανοῦ] Sic vocatur in Fastis Idatianis, ubi nota numeri V. apponitur. Caeteri, ut et Pollio in Gallienis, *Faustinum* legunt.

Pag. 507. 10. Καὶ Λουκιανοῦ] Leg. Λουκίλλου, ex Fastis omnibus.

Pag. 507. 13. Οὐαλεριανοῦ Αὐγ. τὸ ε'.] Omittitur hic Consulatus in Fastis.

Pag. 507. 15. Καὶ Σαβιανοῦ] Leg. ex Fastis Σαβινίλλου.

Pag. 507. 17. Μαρινιανοῦ] Ita Idat. At Scaliger, Μαρκιανοῦ.

Pag. 507. 19. Κλαυδίου καὶ Πατέρνου] Consulum seriem sub Claudio et Probo AA. expendit Norisius in nummo Licinii cap. VI.

Pag. 508. 4. Αντιοχιανοῦ] Ita Fasti Idatiani, Prosperi, Mariani, etc. *Attilianum* vocat Pollio in Claudio.

Pag. 508. 5. Αὐρηλιανοῦ καὶ Βάσσου] Consules istos, et qui sequuntur usque ad annum CCXCVI. varie apud Auctorem Chronici, Idatium, Senatorem et alios describi observat Petavius lib. XI. de Doctr. Temp. cap. XXVII. quem consulet qui volet.

Pag. 508. 6. Ενικήθησαν Γότθοι] Ex Chron. Eusebii; is vero ex Eutropio. Adde Orosium lib. VII. cap. XXIII. Αλλούρους hos vocat Syncellus.

Pag. 508. 8. Κλαύδιος τελευτᾷ] Ex Chron. Eusebii: cum annos II. et menses VII. imperasset, ut probat Norisius.

Pag. 508. 9. Ετη ς'.] Minus paucis diebus, ut ait Vopi-

scua. Vide Petavium ad Epiphan. p. 406. et Pagium in Dissert. Hypat. cap. ult.

Pag. 508. 10. *Καὶ Βραδουμιανοῦ*] *Valdumiano*, Fasti Idatiani: alii, *Voldumiano.*

Pag. 508. 13. *Τούτοις τοῖς Ὑπάτοις*] Ex Chron. Eusebii: is vero ex Eutropio, ubi Scaliger. Vopiscus: *adhibito consilio Senatus muros urbis dilatavit, nec tamen Pomaerio addidit eo tempore,*
V 473 *sed postea. Pomaerio autem nemini Principum licet addere, nisi qui agri barbarici aliqua parte Romanam Rempublicam locupletavit.* Vide Victorem in Epit. Orosium lib. VII. cap. XXIII. et Zosimum lib. I.

Pag. 508. 15. *Κυιέτου τὸ β΄.*] Hic Consulatus II. Quieti et Bradumiani seu Voldumiani, qui nullus fuit, perperam hoc loco est intrusus.

Pag. 508. 18. *Καὶ Μαρκέλλου*] Ita Prosper, Victorius, Senator, Marianus, etc. *Marcellino*, Fasti alii.

Pag. 509. 1. *Αὐρηλιανὸς Αὐγ. τελευτᾷ*] Mortem Aureliani in annum V. ejusdem Augusti refert Chronicon Eusebii: id est Aureliano III. et Marcellino Coss. quomodo etiam Fasti Idatiani, et Prosper: Senator biennio post. Vide Pagium cap. ult. n. XVI. Periit autem Aurelianus *Coenufrurio, qui locus est Thraciae,* inquit Lanctantius de Mortib. persecut. n. VI. falsa quadam suspicione ab amicis interemptus. Vide Syncellum et Scaligerum.

Pag. 509. 2. *Ἡμέρας ϟζ΄.*] Chronicon Euseb. *dies* LXXXIX. Prosper, LXXXVIII. Eutropius, *mensibus* II. *et diebus* XX. Victor in Epit. *dies* LX. alter, *uno mense et altero*, etc.

Ibid. Καὶ ἐσφάγη] *Apud Tarsum.* Chron. Euseb.

Pag. 509. 3. *Τὶς Μανιχαῖος*] Manichaeum Cerdonem vocat, ut qui Manetis qui postea vixit haeresi initium dederit, et, ut ille, duo introduxerit principia, seu duos Deos, unum bonum, alterum saevum, ut testatur Tertullianus. Manes autem vixit circa tempora Gallieni, vel Aureliani, seu Taciti; ut est apud Prosperum, vel Probi, ut apud Eusebium. Proinde aut haec spectant ad Imperium Antonini Pii; sub quo Cerdo vixit, ut testantur Irenaeus, Clemens Alexandrinus, Eusebius, et alii, aut expungenda verba, *ὀνόματι Κέρδων.* Nec refert quod Manes *Μανιχαῖος* hoc loco dicatur, cum non fere aliter a veteribus appelletur. Et sane Eusebius in Chron. et ex eo Syncellus, Cerdonis non meminit, ubi ille anno II. Probi: *ἡ τῶν Μανέντων Μανιχαίων πανόλεθρος ἀπώλεια τῷ τῶν ἀνθρώπων παρεισήχθη βίῳ.* et Hieron. *Insana Manichaeorum haeresis in commune humani generis malum exorta.*

Pag. 509. 5. *Ἔτη ϛ΄.*] Annos Probi expendunt Scaliger lib. V. de Emend. Temp. pag. 493. et Petavius ad Epiphan. p. 406. praeterea Bucherius in Victorium pag. 241.

Pag. 509. 6. *Πρέβου Αὐγ.*] Hoc par Consulum perperam expunctum esse ex serie Fastorum Panvinii observat Scaliger lib. v. de Emend. temp. pag. 493. ac Imperium Probi tria collegia Consulum in CCLXIV. Olympiade recte habere in hoc Chronico. Hunc adi, ut et Herwartum in Chronol. cap. CCIV. et CCLV. et Petavium ad Epiphan. p. 267. 407. 408. 409.

Pag. 509. 13. *Ἐν Σιρμίῳ*] Ex Chron. Eusebii: is vero P 550
ex Eutropio. Prosper et Fasti Idatiani Probi mortem ad superiorem annum: Senator ad Consulatum Diocletiani II. et Aristobuli referunt.

Pag. 509. 15. *Ἔτη γ'.*] De annis Cari agit Petavius ad Epiphanium p. 410.

Pag. 509. 16. *Κάρου*] Notam iterati Consulatus addit Catalog. Pontif. Rom. apud Bucherium.

Pag. 509. 18. *Διοκλητιανοῦ καὶ Βάσσου*] Nescio cur hic intrusum sit hoc par Consulum, contra quam in Fastis omnibus, nisi suffecti fuerint. Certe Bassus an. CCLXXXIX. in Fastis, II. *Cos*. dicitur, nisi is sit qui Cos. fuit an. CCLXXI.

Pag. 510. 1. *Καρίνου τὸ β'.*] Ita Fasti Savilliani, Libellus de Praefectis Urbis Romae, Fragmentum Fastorum apud Bucherium, Marianus et Panvinius. Caeteri *Carum* II. praeferunt.

Pag. 510. 4. *Ἅγιος Γεώργιος*] Atqui S. Georgii Martyrium ad Diocletianeam persecutionem, seu ad annum XIX. Diocletiani referunt ejus acta apud Bollandinos XXIII. April.

Ibid. *Καὶ ὁ ἅγιος Βαβύλας*] Illius Martyrium ad tempora Cari et Numeriani pariter adducunt Philostorgius, Georgius Syncellus, Cedrenus, et Auctor Chronici MS. ab Adamo ad V 474
Leonem Sapientem, ubi haec addit: *Τοῦτον ἀνεῖλε ὁ Διοκλητιανὸς Δοὺξ τῆς Μυσίας*. Auctor vero Chronici, ut et Cedrenus, sub Decio supra passum esse eundem Babylam asserunt. Sed cum Philostorgius incertum innuat an sub Decio vel sub Caro passus sit, videtur inde posse colligi diversos de S. Babylae martyrio Scriptores exscripsisse. Vide Jacob. Gottofred. ad eundem Philostorgium, et Goarum ad Syncellum.

Pag. 510. 5. *Καὶ ἐκεῖ κατέφθασεν ὁ Κάρινος*] Haec perioche ut iis quae subsequuntur consentanea sit, ita, ni fallor, emendanda: *καὶ ἐκεῖ κατέφθασεν Κάρος ὁ Βασιλεὺς ἀπιὼν πολεμήσας κατὰ Περσῶν μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Καρίνου*. Neque tamen verum est Carinum in expeditionem Persicam patrem comitatum, sed Numerianum, ut exerte aiunt Eutropius et Victor Schotti, cum Carinus *ad muniméntum Galliae* missus esset.

Pag. 510. 7. *Ἐκεραυνώθη*] Ex Chron. Eusebii, ubi Scaliger. *Apud Ctesiphontem*, uterque Victor: *supra Tigridem castra metatus*, Eutropius. Vide Sidon. carm. XXIII. et alios. Sylloge Scaligeriana: *κεραυνοῦ τῆς ἐκείνου σκηνῆς βληθείσης, συνδιεφθάρη αὐτῇ καὶ ἐκεῖνος*. Similia habet Zonaras.

Pag. 510. 8. *Καὶ παραφωσσεύσαντες*] Ita praefert Cod. Vatic. et editio Scaligeri. Raderus vero παραφωδεύσαντες edidit, legendumque ad oram loci, παραφωδεύοντες, ex conjectura adjecit. Atqui id alienum est a verborum sententia: immo Persae castra posuerunt ad Carras, quo se receperat Carinus, urbemque obsidione cinxerant: quod vox παραφωσσεύειν, seu potius παραφοσσατεύειν significat. Vide Gloss. med. Graecit. in φωσσάτον.

Pag. 510. 9. *Αἰχμάλωτον*] Quae hic de Carino a Persis capto, postmodum interfecto, ejusque pelle in victoriae signum servata, tradit Auctor Chronici, de Numeriano narrare quosdam Historicos, quos inter est Georgius Monachus in Chronico MS. ait Zonaras, licet nec Numeriano, nec Carino, sed Valeriano conveniant: ita enim passim Scriptores, Lactantius de Mortib. Persecutor. n. v. Pollio, Eutropius, Victor in Epit. Constantinus M. in Orat. ad Sanctor. coetum n. xxiv. etc. Carinus vero trucidatus dicitur ejus praecipue Tribuni dextera, cujus conjugem dicebatur polluisse, ut scribit idem Victor. Eusebius et Jornandes apud Margum in praelio occisum anno I. Diocletiani: Eutropius vero, et ex eo Orosius, et Victor Schotti a Diocletiano Carinum Caesarem flagitiose viventem in Dalmatia difficillimo et maximo labore superatum tradunt, proditum ab exercitu suo, quem fortiorem habebat, inter Viminacium atque Aureum montem, ad Margum, ut est apud Victorem Schotti: cum ipso anno cum Aristobulo Consul processisset, ut addunt Fasti Idatiani. Verum, qui fieri potest ut Cos. cum Aristobulo Carinus processerit, siquidem, quod exerte scribit Auctor Chronici, Diocletianus ipse Kal. Januar. cum eodem Aristobulo processit, quem is Praefectum Praetorio fecit, Apro interfecto, ut ait Victor Schotti?

Pag. 510. 10. *Καὶ ἐκδείραντες αὐτὸν*] Lactantius de eodem Valeriano: *Postea vero quam pudendam vitam in illo dedecore finivit, direpta est ei cutis, et eruta visceribus pellis, infecta rubro colore*, (ut forte sanguinolenta effingeretur) *ut in templo Barbarorum Deorum ad memoriam gloriosissimi triumphi poneretur.*

Pag. 510. 13. *Ἐπεστράτευσεν κατὰ Περσῶν*] Si Carinus Numeriano fratri superfuit, ut exerte tradunt Vopiscus, Eutropius et Orosius, fratris necem ulcisci ille non potuit, suscepta in Persas expeditione. Sed Auctor rursum hic Numeriano affingit quae videntur esse Gallieni: nam Valeriano a Persis capto, licet Odenatus Palmyrenorum Rex *statim bellum Persis in vindictam Valeriani, quam ejus filius negligebat* (quod et tradit
V 475 Lactantius) *indixerit*, inquit Pollio: Gallienus tamen, *consulto Valeriani fratris sui et Luculli propinqui, ubi comperit ab Odenato Persas vastatos, Odenatum participato Imperio Augustum vocavit, ejusque monetam qua Persas captos traheret cudi jussit.* Jure igitur

quae hic de Carino et Numeriano narrantur, *portenta* vocat Scaliger ad Eusebium pag. 242.

Pag. 510. 16. *Σφάζεται Νουμεριανὸς*] Chron. Eusebii: *Numerianus cum ob oculorum dolorem lectica veheretur, insidiis Apri soceri sui occisus est, etc.* Similia habent Vopiscus in Numeriano et in Carino, Eutropius, uterque Victor, et alii.

Ibid. *Ἐν Περίνθῳ*, etc.] Ita Zosimus in Tacito: *κατὰ τὴν Πέρινθον, ἣ νῦν Ἡράκλεια μετωνόμασται.* Hic porro scribi debuit, *τῇ καλουμένῃ Ἡρακλείᾳ.* P 551

Pag. 510. 18. *Ἔτη α'.*] Vide Petavium ad Epiphanium pag. 416.

Pag. 510. 19. *Ἀναγορευθεὶς*] Locus Chronici eximius, inquit idem Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xxx. et in Rationario, et ad Epiphanium pag. 411. quo docemur hactenus false persuasum fuisse Chronologis, Diocletianum Palilibus ipsis, sive xi. Kal. Maii Imperium accepisse, quod longe post hoc tempus evenit, quod multis probat, ut et vir eruditissimus Henric. Norisius in Nummo Diocletiani cap. i.

Pag. 511. 1. *Μετὰ τῆς πορφυρίδος*] Cum chlamyde purpurea, Imperatoriae dignitatis unico fere tum insigni, *cum reliqua essent communia*, inquit Eutropius, et ex eo Eusebius in Chronico, cui postmodum idem Diocletianus, ut et caeteris vestibus ac calceamentis, ornamenta gemmarum indidit.

Ibid. *Καὶ Καλάνδας Ἰανουαρίας προῆλθον*] Solebant enim novi Imperatores proximis post Imperii auspicia Kalendis Januariis Consulatum edere, ut observatum a Sirmondo ad lib. i. Sidonii Epist. ix. Valesio ad Anonymum de gestis Constantini, et Pearsonio in Praefat. ad Annales Cyprianicas n. ix.

Pag. 511. 5. *Ἀπὸ τούτων*] Petavius ad Epiphanium p. 418. *ἀσύστατον* ait esse quod hoc loco scribit Auctor Chronici, et Coss. Diocletiano ii. et Aristobulo, Indict. iv. Diocletiani annos in Paschali cyclo digestos fuisse: cum secundum Aegyptios, qui ab Augusti mensis xxix. anni cclxxxiv. incipiunt, id contigerit Indict. xi. ineunte, quarta vero non nisi ab Septembri sequente numerari coepta: ideo Chronicon Indictionem a Septembri ad antecedentem Martium retrahere videri, aut uno anno tardius putare. Nam Diocletianus et Aristobulus Consulatum inierunt Indict. iii. anno Chr. ccLxxxv. non vero sequenti, ut habet Chronicon. Haec discutiant quibus otium fuerit. Caeterum de aera Diocletiani multa multi commentati sunt, atque in primis Scaliger lib. v. de Emendat. Temp. p. 497. lib. iii. Canon. Isagogic. pag. 274. et in Notis ad Eusebium pag. 242. Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xxix. xxx. et in Rationario, Bucherius ad Canon. Victorii cap. vi. Jacobus Grandamicus in Chronologia Christ. parte 2. pag. 57. et parte 3. p. 58. etc.

Pag. 511. 6. *Εἰς τὸ Πασχάλιον*] Vide nostram Praefationem.

Pag. 511. 7. *Μαξίμου*] ɪɪ. addunt Fasti Idatiani, et libellus de Praefect. Urb.

Pag. 511. 9. *Διοκλητιανοῦ τὸ γ'.*] Hic Consulatus notatur in Nummo quem observationibus eruditis, ut solet, illustravit Henric. Norisius, in cujus antica haec leguntur: IMPP. DIOCLETIANO ET MAXIMIANO AUGG. In postica vero, IMPP. DIOCLETIANO III. ET MAXIMIANO COSS. Qui quidem Consulatus primus fuit Maximiani, quomodo etiam notatur in Fastis Idatianis, Prosperi, et aliis, quem perperam Victorius secundo Diocletiani copulavit, quem is gessit cum Aristobulo.

Pag. 511. 12. *Ἔδειξε Μαξιμιανὸν*] Id in annum praecedentem referunt Fasti Idatiani et Prosper: Senator, ad Con-
V 476 sulatum Bassi et Quintiani. Sed de anno quo Maximianus revera Imperator dictus est, disputat prae caeteris Petavius lib. xɪ. de Doctr. Temp. cap. xxxɪɪ. tum ex hoc Chronico, tum ex aliis Scriptoribus.

Ibid. *Ἀρχομένου τρίτου ἔτους*] *Die Kal. April.* ut est in Fastis Idatii.

Pag. 511. 13. *Παραχειμάσας Νικομηδείᾳ*] In qua quidem urbe crebrius diversabatur, cum hanc a Scythis, Valeriano imperante, prius igne consumptam et paene eversam instauraret, ac studeret urbi Romae coaequare, inquit Lactantius de Mortib. Persec. n. vɪɪ. quam quidem Dio Chrysost. Orat. xxxɪx. *κατά τε ἰσχὺν καὶ μέγεθος οὐδεμίας ἡττωμένην τῶν ὅποί ποτε ἐνδόξων, γένους τε γενναιότητι, καὶ πλήθους συνοικήσει τῶν φανερωτάτων γενῶν*, Zosimus vero lib. ɪ. *μεγίστην καὶ εὐδαίμονα διά τε πλοῦτον καὶ τὴν εἰς ἅπαντα εὐπορίαν ὀνομαστοτάτην* fuisse aiunt.

Pag. 511. 14. *Καὶ Ἰανουαρίου*] Libell. de Praef. Urb. *Januarino* ɪɪ. Fasti Idatiani *Anuarino:* caeteri, *Januario*, absque nota iterati Consulatus.

Pag. 511. 18. *Τιβεριανοῦ*] Ita libell. de Praef. Urb. Prosper, Fasti Idatiani et Savilliani, et Senator: *Tiberio*, Victorius.

Pag. 512. 4. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Id in Consulatum Tiberiani et Dionis Fasti Idatii: Eusebius et Prosper in Consulatum Maximiani et Januarii referunt.

Pag. 512. 6. *Κωνσταντίου Καίσαρος*, etc.] Hic et alii eorumdem Caesarum Consulatus in l. vɪ. vɪɪ. vɪɪɪ. ɪx. et x. Cod. de Juris et facti ignor. notantur duntaxat cum duplici C. sic CC. *Coss.* id est, *Caesaribus*, vel *duobus Caesaribus Coss.*

Pag. 512. 12. *Ὁ ἅγιος Μηνᾶς*] Hinc annum quo S. Menas Martyrium subiit docemur, quem sibi incertum fuisse ait Baronius an. cccvɪɪ. n. xxxɪv.

Pag. 512. 12. *Ἐν Κοτυαίῳ*] Sic reposuimus, (cum *Κοτυσείῳ* praeferret editio Raderiana, *Κοτυαείῳ* Scaligeriana) quomodo etiam in Strabonis et Constantini Porph. Codd. MSS. legi monet Holstenius ad Stephanum de Urbib.

Pag. 512. 18. *Πέρσαι*] Fasti Idatii: *His Coss. victi Persae.* Eutropius a solo Maximiano deletos scribit, nulla Constantii facta mentione. Meminit etiam istius de Persis relatae victoriae Lactantius de Mort. Persecut. n. IX. quam hoc anno contigisse probat Henr. Valesius in Not. ad Euseb. p. 170. licet in Chronico Eusebiano aliter scribatur. P 552

Pag. 513. 3. *Ἅγιος Γελασῖνος*] Sic etiam Cod. Vatican. [quomodo id nominis occurrit apud Martialem lib. VII. Epigr. XXIV. *Ex Addendis.*] Genesium alii vocant, cujus festum agunt Graeci et Latini XXV. Augusti. Vide Baron. ad Martyrolog. et in Annal. Eccl. an CCCIII. num. CXVIII.

Ibid. *Τῆς Λιβανησίας*] Cur Heliopolis *Libanesia*, vel *Libanensis* dicatur, ex Damascio apud Photium discere licet, cujus sunt haec verba: *κατὰ τὴν Ἡλιούπολιν Συρίας εἰς ὄρος τὸ τοῦ Λιβάνου τὸν Ἀσκληπιάδην ἀπελθεῖν φασί.* Laudat Holsten. nummum, in quo vir quidam equum manu trahit, cum hac Inscriptione: *ΗΛΙΟΠ. ΠΡΟΣ ΛΙΒΑΝΟΝ.* Alium profert vir doctissimus Joan. Harduinus, cum hac Epigraphe: *ΗΛΙΟΠΟΛΙΣ ΕΝ ΛΙΒΑΝΩ.* Plinius lib. V. sect. XIX. *Amnis Orontes natus inter Libanum et Antilibanum, juxta Heliopolim.* Ita sect. XIX. *Laodiceam, Ad libanum cognominatam* scribit: cum alia esset quae *πρὸς θάλασσαν* diceretur, ut est in veteri nummo, quam eandem *liberam* vocat idem Plinius sect. XVIII. Theophanes an. XX. Copronymi: *Θεόδωρος δὲ Λιβανίτης Σύρος κατὰ τὴν περίχωρον Ἡλιουπόλεως τὴν ἐπὶ Λίβανον ἐπανέστη τοῖς Ἄραψι.* Ubi Symeon Logotheta in Chron. MS. Theodorum hunc *Συρολιβανίτην* vocat. Ad Libanum etiam et Orontem fluvium Heliopolim statuit Will. Tyrius lib. IV. cap. VIII. et lib. XXI. cap. VI. ubi sua tempestate *Malbec* dictam docet.

Pag. 513. 5. *Εἰς Βουττίον*] Legendum *εἰς Βούττιν* indicat adjectivum *μεγάλην*. Vide Glossar. med. Graecit.

Pag. 514. 1. *Ἀνικίου Φαύστου*] II. addunt Libellus de Praef. Urb. et Fasti Savilliani. Is Praefectus Urbi fuit anno sequenti.

Pag. 514. 7. *Πέτρος*] Euseb. an. XVII. Dioclet. *Alexandrinae Ecclesiae* XVI. *post Theonam Episcopus ordinatur Petrus, qui postea* IX. *persecutionis anno gloriose martyrium perpetravit.* Vide eundem Eusebium lib. VIII. Hist. Eccl. cap. XIII. Epiphanium Haer. LXVIII. Chronicon Orientale pag. 126. et Chronicon Alexandrinum Scaligeri p. 83. V 477

Ibid. *Καὶ ιϛ'. τῆς Διοκλητ. Βασιλ.*] Glossema marginale in

textum extra locum insertum pro initio Petri: absunt enim ab Eusebio.

Pag. 514. 16. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Eadem iisdem verbis habentur in Chronico, quod Alexandrinum appellamus, edito a Scaligero post Eusebium p. 83. *In eodem anno Castritius in Alexandria donatus est.* Ubi additur eodem anno Imp. Diocletianum Alexandriam venisse. Nescio porro an huc respexerint Fasti Idatiani ad hunc annum: *His Coss. vilitatem jusserunt Imperatores esse.* Vide quae commentatur Henr. Valesius ad Evagrii lib. II. cap. V.

Pag. 514. 19. *Διοκλητιανοῦ Αὐγ. τὸ η'.*] Lactantius lib. de Mort. Persecut. cap. XII. hunc Consulatum hisce verbis consignat: *agentibus Consulatum senibus ambobus octavum et septimum.*

Pag. 515. 1. *Ἔτους ιθ'.*] Ex Eusebio in Chron. et lib. VIII. Hist. Eccl. cap. II. Ita etiam Lactantius, Fasti Idatiani, et Scriptores alii ad hunc XIX. annum persecutionem Christianorum et subversionem Ecclesiarum referunt; de qua quidem persecutione et anno quo illa coepta est agere passim recentiores, ac in primis Baronius, Scaliger ad Euseb. pag. 245. et lib. V. de Emendat. Temp. Petavius lib. XI. de Doctr. Temp. cap. XXXI. Henr. Valesius ad Eusebii Hist. Eccl. lib. VIII. cap. II. Joan. Broëus Antecessor Bituric. in Dissert. de Initio persecut. Diocletianeae, et de Epocha Concilii Cirthensis, Steph. Baluzius V. C. ad Lactantium, Henr. Norisius in Nummo Diocletiani, et Chronologi passim.

Pag. 515. 2. *Δύστρῳ κε'.*] Idem Valesius ubi de mense ac die agit quibus coepta est Persecutio Diocletianea, ista in hoc Chronico sic legenda censet: *ἔτους ιθ'. τῆς Διοκλητιανοῦ Βασιλείας, μηνὶ Δύστρῳ κε'. Λέγοιτο δ' ἂν οὗτος Μάρτιος κατὰ Ῥωμαίους.* Scaliger *μὲν Αὐγούστου*, cum nota mendi ediderat. Sed malim ita locum vitiosum emendare: *ἔτους ιθ'. τῆς Διοκλητιανοῦ Αὐγούστου Βασιλείας Ινδ. ζ'. μηνὶ Δύστρῳ κε'.* Nam haec nota numeralis ad Indictionem pertinet: vox vero *Αὐγούστου* poni debet post *Διοκλητιανοῦ*· et ita sensus integer constat.

Ibid. *Οὗτος*] Ita edit. Scaligeri: *οὕτως* ediderat Raderus.

Ibid. *Ἐν ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα*] Atqui hoc anno Pascha in XXV. Martii cadere non potuit, ut observatum a Scaligero, Petavio, Valesio loco laudato, Papebrochio in Prolegom. ad vitam S. Georgii n. XXVII. XXVIII. et aliis. Sed neque omnino verum est coeptam persecutionem XXV. Martii, nec circa Festa Paschalia, ut scribit Eusebius, cum Lactantius lib. de Mortib. Persecut. n. XII. et XIII. exerte dicat id contigisse VII. Kal. Martias, quo eversa primum Christianorum Ecclesia Nicomediae, scribens: *Postridie propositum edictum, quo cavebatur ut Religionis illius homines carerent omni honore ac dignitate, tormentis subjecti essent, ex quocunque ordine aut gradu venirent, etc.* Neque tamen, ut dicam quod res est, Auctor Chronici ait edita ejusmodi Imperatorum Edicta ipso die Paschatis. Sed, ut et Eusebius, *ἠπλῶσθαι,*

seu *proposita* fuisse, in plerisque scilicet Christianorum Ecclesiis, cum universi Christiani simul colliguntur, quo id omnibus patesceret, hujusce Festivitatis tempore potissimum in eum finem delecto. Enimvero scitum quantum differant *datae*, *acceptae*, et *propositae* Constitutiones, quarum diversus semper fuit adscriptus dies: nam etsi Edictum contra Christianos *datum* fuerit VII. P 553
Kal. Martii, *accipi* non potuit in Provinciis ab earum Praesidibus, et ab iis *proponi*, nisi post aliquot dierum intervallum, ita ut in plerisque id acciderit circa Festa Paschalia, atque adeo Provinciarum ac Civitatum Rectoribus praeceptum fuerit ut Edictum V 478
istud in Festis Paschalibus proponerent et promulgarent. Sed et paullo ante emissum fuerat aliud Edictum, quo libri Christianorum de manibus Episcoporum et Presbyterorum extorqueri jubebantur. Sic enim Passio S. Felicis Episcopi Tubyzanensis: *In diebus illis, Diocletiano octies et Maximiano septies Consulibus Augustis, exivit edictum eorundem Caesarum vel Imperatorum super omnem faciem terrae, et propositum est per colonias et civitates Principibus et magistratibus, suo cuique loco, ut libros Deificos extorquerent de manibus Episcoporum et Presbyterorum. Tunc programma positum est in civitate Tubyzense die Nonarum Januariarum, etc.* proinde ante Festa Paschalia. Passus autem est Felix XVIII. Kal. Febr.

Pag. 516. 3. *Πανταχόθι*] Nescio cur Kircherus in Prodromo Copto cap. II. laudans hunc locum ex Chronico, post hanc vocem addiderit, *ἐν τῇ Αἰγύπτῳ καὶ Θηβαΐδι*, cum verba ista absint in utraque editione: nisi forte ut quod probandum susceperat firmaret, ab hoc anno XIX. Diocletiani Coptos et Aegyptios auspicari annos suos, quos Martyrum vocant, a glorioso scilicet Martyrum circa Copton occisorum Martyrio: cum Aegyptii, Copti, et Alexandrini Christiani suos a primo Diocletiani Imperii annos auspicari supra dicantur in hoc Chronico, et apud Albupharaijum in Dynast. pag. 84. *Ab anno* I. *Imperii Diocletiani, quo annos supputant Cophtitae, eamque vocant aeram Martyrum, videlicet eorum qui hoc anno Martyrium subierunt.* Hoc enim anno I. Diocletiani, Christi CCLXXXIV. ut est in hoc eodem Chronico, multi Martyrium passi sunt: tametsi forte paullo antequam levatus fuisset Imperator, quod XV. Kal. Octobr. ejusdem anni contigit. Sed et ante XIX. annum Diocletiani, anno scilicet XI. dira persecutio extiterat, ut est in Sylloge Scaligeriana, quod alias fuse probat Baronius. De iis autem qui in Aegypto tum Martyrium passi sunt, quaedam attigit Eusebius lib. VIII. cap. VIII. Sed et Chronicon Alexandrinum, quod ex Bibl. Puteana edidit Scaliger, haec ad annum XVIII. Diocletiani scripsit: *Constantio et Maximo* (Maximiano) *novorum Caesarum quarto. Iisdem Coss. venit Diocletianus in Alexandria, et Ecclesias exterminavit, et multi martyrisaverunt, in quibus et beatus Petrus Episcopus Alexandrinus capite truncatus est.* Deinde addit anno sequenti factam persecutionem in Occidente:

quae quidem iis quae a Lactantio narrantur non omnino concinunt.

Pag. 515. 3. *Βασιλικὰ γράμματα*] Quid illa Imperatorum continerent Edicta, docent Lactantius et Eusebius locis laudatis.

Pag. 515. 12. *Πολλοὺς δὲ χαυνωθέντας*] Quos inde *traditores* vocabant: de qua voce, post alios, egimus in Gloss. med. Lat.

Pag. 515. 16. *Ἐν ᾗ Βασιλεὺς ἐποιεῖτο διατριβάς*] Vide superius notata ad annum III. Diocletiani.

Ibid. *Δωρόθεος*] Ex Eusebio lib. VIII. cap. VI. ubi consulendus Henr. Valesius.

Pag. 516. 3. *Λουκιανὸς*] Vide eundem Valesium ad idem cap. VI. et ad lib. IX. cap. VI.

Pag. 516. 7. *Διοκλητιανοῦ Α. τὸ θ'.*] De hoc IX. Consulatu Diocletiani Lactantius lib. de Mortibus Persecut. n. XVII.

Pag. 516. 9. *Καὶ ἔδωκεν Ὑπατείας η'.*] Id est, octies Consul fuit, vel octies ut Consul missilia in populum sparsit, quod *ὑπατεύειν* Scriptores vulgo dicunt, vel *καθυπατεύειν*, ut Leo Imp. in Nov. XCIV. Vide Gloss. med. Graecit. *Sportulas Consulatus mittere* dixit Symmachus lib. IX. Epist. ult. Epistola Episcoporum Arelatensis Provinciae, inter Epistolas Leonis M. PP. *In hac urbe quicunque intra Gallias ex tempore praedictorum ostentare voluit insignia dignitatis, Consulatum suscepit et dedit*: formula frequens in Chronico Alexandrino Scaligeriano. Vide Gloss. med. Lat. in v. *Consulatus*, et Gloss. med. Graecit. in *Ὑπατείᾳ*.

Pag. 516. 11. *Ἐποίησαν δύο*] Delevimus vocem *δύο* post *ἐποίησαν*, quae mox rursum occurrit.

V 479 *Pag.* 517. 2. *Ἀποθέμενοι τὰ σκῆπτρα*] De anno quo Diocletianus Nicomediae, et Maximianus Mediolani purpuram deposuerunt, consulendi praeter Baronium Scaliger ad Eusebium, et lib. V. de Emendat. Temp. Petavius lib. XI. de Doctr. Temp. cap. XXXII. V. C. Stephanus Baluzius ad Lactantium, et alii Chronologi.

Pag. 517. 5. *Μαξιμιανῷ*] Qui aliis Maximinus. Vide Scalig. ad Euseb. pag. 248.

Pag. 517. 7. *Ὁ νόθος ἐξ Ἑλένης*] Supra, *ἐξ ἑτέρας μίξεως*. Zosimus, *ἐξ ὁμιλίας οὐ σεμνῆς*, et *ἐξ ἀσέμνου μητρός*. Anonymus Valesii: *de priore uxore Helena*, quam mox *vilissimam vocat*. Sed an revera Constantinus nothus fuerit, multi disquisiere post Scaligerum ad Eusebium p. 246.

Pag. 517. 9. *Μαξέντιον ἐν Ἀνατολῇ*] Ad oram libri notam hic adscriptam apposuerat Raderus [„*Lege Μαξιμῖνον*"], idque probat vir doctissimus Stephanus Baluzius ad Lactantium lib. de Mort. Persecut. n. XXXII. quem consule.

Pag. 517. 14. *Ἐποίησεν Βασιλέα Λικίνιον*] Fallitur Au-

ctor Chronici, inquit Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xxxiv. quod sub obitum a Galerio Maximino Licinium Imperatorem dictum asserat. Vide Henr. Valesium ad Anonymum Ammiano subjectum pag. 488, i. edit.

Pag. 518. 8. *Κωνσταντῖνος*] De anno quo Imperium iniit Constantinus, agunt Scaliger lib. v. de Emend. Temp. pag. P 554
500. Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xxxvi. et Grandamicus parte iii. Chronologiae Christ. pag. 109. ubi Auctorem Chronici in multis pervertere ordinem Imperii Constantini observat. Hos adeat qui volet: nam hisce discutiendis immorari non patitur Notarum nostrarum brevitas.

Pag. 518. 22. *Κωνστάντιός πατὴρ*] De anno obitus Constantii egere pariter iidem Scaliger in Prolegom. et lib. v. de Emendat. Temp. pag. 500. et Petavius lib. v. cap. xxxiv. xxxv. et xxxvi.

Pag. 519. 4. *Κωνσταντίνου Αὐγ. μόνου*] Hic Consulatus ita consignatur in Laterculo Praefect. Urb. *Maximiano* vii. *et Maximiano. Ex mense Aprili factus est sextus Consulatus, quod est novies et Constantino.* Et in Fastis Idatianis: *Novies et Constantino.* Sic enim praefert Cod. MS. ubi Labbeus ante *novies* addiderat *Maximiano.*

Pag. 519. 6. *Λικίνιος ἀνηγορεύθη*] Levatus est Imperator: juxta vero Idatianos Fastos, anno sequenti, quod probat Henr. Valesius in Notis ad Anonymum Ammiano subjectum, ubi perperam Auctorem Chronici idem scripsisse quod Auctor Fastorum dixit. Sed de hac controversia docte et copiose scripsit Steph. Baluzius V. C. ad Lactantium de Mort. Persecut. n. xxix.

Pag. 519. 8. *Πάλιν δεκάτου*] Hos Coss. asterisco notat editio Scaligeri: ubi legendum, *πάλιν δέκατον.* Sic enim describitur hic Consulatus in Fragmento Fastorum Bucheriano: *Decies et Maximiano* vii. In Laterculo vero Praefect. Urb. *Consules quos jusserint DD. NN. Augusti ex* xii. *Kal. Maii factum est, Maxentio et Romulo, quod est decies et Maximiano.* Apud Idatium: *Item decies et Maximiano* vii. ubi vox *item* per *πάλιν* in Chronico redditur. Quo loco Labbeus contra fidem sui Codicis, post hanc vocem, *Maximiano*, intrusit, quam recte omittit Sirmondi editio. Vide Petavium lib. xi. cap. xxxviii. extr.

Pag. 519. 10. *Μαξίμου*] Leg. *Μαξιμίνου τὸ β΄.* Qui quidem Consulatus cadit in annum Christi vulgarem cccxi. Proinde duo omittuntur anni, quorum Consulatus ita consignantur post Consulatum Diocletiani x. in Fastis Prosperi et Idatii: *Post Cons.* x. *et septimum.* Deinde, *anno* ii. *post Cons.* xi. *et septimum,* *quod est*, *Maxentio* iii. *solo.* Et in Laterculo Praef. Urb. *Maxentio* ii. *et Romulo* ii. Deinde, *Maxentio* iii. *Cos.* Mox

sequentes duo anni sic consignantur: *Coss. quos jusserint DD. NN. Augusti. Ex mense Septembri factum est, Rufino et Eusebio.* Deinde, *Maxentio* IV. *Cos. qui sunt Constantino* II. *et Licinio* II. In Fastis Savillianis duo ista paria Consulum sic describuntur: *Λικίννιος Σεβαστὸς τὸ α'. καὶ Κωνστάντιος τὸ α'.* et *Ἀνδρόνικος καὶ Πρόβος.* In Fastis porro duo paria interdum
V 480 Consulum apponuntur, quod cum Tyranni Imperium alicubi per vim occupassent, Consules duos, aut eorum saltem alterum legebant, quorum nominibus Fasti signabantur iis in regionibus in quibus dominabantur, ut recte observat Petavius lib. XI. cap. XLVI. extr. Vide Dodwellum in appendice ad Dissert. Cyprian. p. 6. 7. 8.

Pag. 519. 11. *Ἐφ' ὅλης*] Quae sequuntur hausit Scriptor ex Eusebii Hist. Eccl. lib. VIII. cap. XII. extr. et XIII. init. ex quo quaedam in Chronico emendavimus.

Ibid. Διαλάμποντες] Euseb. *διαλάμψαντες. Μεγαλοπρεπέστατοι.* Euseb. *μεγαλοπρεπεῖς. Τῆς σωτῆρος.* Euseb. *τῆς δὲ σωτῆρος. Στόλαις.* Euseb. *στήλαις. Ἀντιοχείας.* Euseb. *ἐπ' Ἀντ. Διὰ καμίνων.* Absunt ab Eusebio. *Δι' ἔργων.* Euseb. *ἔργοις. Αἱμέσης.* Euseb. *Ἐμίσης.*

Pag. 520. 8. *Τὸν ἀριθμὸν μ'.*] Euseb. *σὺν ἑτέροις ἑνὸς δέουσι τὸν ἀριθμὸν τεσσαράκοντα.*

Pag. 520. 13. *Βασιλέως εὐσεβοῦς τε*] Addit editio Scaligeri, *ἐκ Βασιλέων*, ex Eusebio lib. IX. cap. IX. init. qui conferendus.

Pag. 520. 20. *Ἐν τούτῳ νίκα*] Eusebius lib. I. de Vita Constantini cap. XXVIII. *τούτῳ νίκα* habet, id est, *hac Cruce vince.* Aliter de hac Cruce a Constantino visa videtur scribere Lactantius lib. de Mortib. Persecut. n. XXIII. *Imminebat dies quo Maxentius Imperium ceperat, qui est ad sextum Kalendas Novembris, et Quinquennalia terminabantur. Commonitus est in quiete Constantinus, ut caeleste signum Dei signaret in scutis, atque ita praelium committeret. Fecit ut jussus est, et transversa X litera, summo capite circumflexo, Christum in scutis notat.* Quae quidem ad visionem illam quam idem Eusebius cap. XXIX. Constantino factam narrat, referenda videntur. Unde factum ut deinceps, si non universim milites, Praetoriani saltem Christi monogramma in scutis descriptum deferrent: quod ex Musivo Ravennensi sub Justiniano in Familiis nostris Byzantinis exarato colligere licet, uti monuimus in Notis ad Zonarae Annales.

Pag. 520. 21. *Μαξέντιος πνιγεὶς*] De anno quo Maxentius a Constantino fusus interiit, agunt Scaliger de Emend. temp. in Prolegom. pag. 21. et lib. V. pag. 502. 506. et Petavius lib. XI. cap. XXXVII.

Pag. 521. 1. *Μουλυβίου*] Qui *Mulvius* dicitur Lactantio,

Orosio, etc. Procopio *Μίλβιος*, Latinis *Milvius*. Vide Notas ad Zonarae Annales.

Pag. 521. 9. *Ἐπὶ Ῥώμης*] Quam post devictum Maxentium postero die ingressus est IV. Kalend. Novemb. ut est in Kalendario Hervagiano: ubi ad eum diem, *Adventus Augusti* describitur. Vide Eusebium lib. I. de Vita Constantini cap. XXIX. Nazarium in Panegyr. Zosimum, etc.

Pag. 521. 15. *Φαιδροῖς ὄμμασιν*] Ex Eusebio lib. IX. P 555 Hist. Eccl. cap. IX. et lib. I. de Vita Constantini cap. XXIX.

Pag. 521. 18. *Μήτε ἐπαιρόμενος ὑπὸ τῶν ἐπαίνων*] Id est *εὐφημιῶν*. Vide Gloss. med. Lat. in v. *Laudes*.

Pag. 521. 21. *Τὸ σωτήριον*] Euseb. *καὶ δὴ τὸ*, etc.

Pag. 522. 2. *Ἐντάξαι*] Ita emendavimus ex Cod. Vatic. et Eusebio, pro *ἐντεῦξαι*.

Ibid. *Τούτῳ τῷ σωτηριώδει*] Habetur haec Inscriptio apud Euseb. lib. IX. cap. IX. et lib. I. de Vita Const. cap. XL.

Pag. 522. 3. *Ἀνδρίας*] Sic reposuimus ex Eusebio, pro *ἀναρίας*. Nicephor. Call. *ἀνδρείας* habet. Posset etiam legi *ἀνταρσίας*, ut Cruce rebellionem arguerit et indicarit.

Pag. 522. 7. *Ἀπεκατέστησεν*] Ita Cod. edit. At Eusebius et Nicephorus sicuti edidimus praeferunt, cum haec verba pars sint Inscriptionis. [Apud nos in varietate scripturae corrige *ἀπεκατέστησεν*.]

Pag. 522. 8. *Γαλέριος*] Morbum et mortem acerbam Galerii Maximiani Armentarii graphice describit Lactantius lib. de Mortib. Persecut. n. XXXVI. ut et Eusebius lib. VIII. cap. XVI. Epiphanius lib. de Ponder. et Mensur. cap. XX. et alii.

Pag. 522. 10. *Τπὸ μυρίων ἀνδρῶν*] Lactantius: *undique nobiles Medici trahuntur*.

Pag. 522. 11. *Νόμους ἐξέπεμψεν*] Edictum Graece Eusebius lib. VIII. cap. XVII. Latine vero Lactantius n. XXXIV. ediderunt: quod propositum Nicomediae pridie Kal. Maias, ipso octies et Maximiano iterum Coss. scribit idem Lactantius, V 481 anno Christi vulgari CCCXI. Obiit vero Galerius Maximianus anno sequenti CCCXII. ante Kalendas Martias, ut idem Lactantius innuit. Atque ex hoc quidem loco docemur Galerium Maximianum Consulatum VIII. gessisse cum Maximino iterum, ut Fasti Savilliani recte praeferunt, cum caeteri solum Galerium hoc anno describant, et de utroque Maximini Consulatu sileant: nisi forte prior Consulatus referri debeat ad annum Christi vulgarem CCCVII. quo Maximianus VII. et Maximinus Coss. fuisse dicuntur, in Laterculo Praefectorum Urbis, sic ut Maximino suffectus fuerit Constantinus. Ita enim hic legitur: *Maximiano* VII. *et Maximiano* (Maximino, ni fallor, legendum, nam promiscuus est hic error in veteribus Codd.) *Ex mense Aprili factus est sextus Consulatus, quod est, novies et Constantino.*

Maximiano igitur et Maximino suffecti Diocletianus IX. et Constantinus, quos Fasti alii duntaxat agnoscunt. Cum vero obierit Maximianus ante Kalendas Martias, anno post suum VIII. Consulatum, qui incidit in annum vulgarem Christi CCCXI. sequitur ejus mortem recte collocari sub ann. CCCXII. in hoc Chronico, Constantino II. et Licinio II. Coss. contra quam Prosper et Idatius, qui anno secundo post X. et VII. decessisse volunt.

Pag. 522. 13. *Ινδικτιόνων.* etc.] Quae initium sumunt, inquit Scaliger, ab VIII. Kal Octobr. dicunturque Constantinianeae, vel Caesareae Germanicae, cum Caesareae Constantinopolitanae a Kal. Septembr. inciperent. Jacobus vero Gothofredus Constantinianeas hic appellari contendit, quod Constantini Imperatoris tempore eae extiterint, quemadmodum Valentiaca, Valentis; Honoriaca, Honorii, etc. uti suis locis subinde adnotamus. Neque enim ante Constantinum vocis *Indictionis* mentio occurrit, et ut sat recentis meminit S. Ambrosius de Noë et Arca: *quia etsi a Septembri mense annus videatur incipere, sicut Indictionum praesentium usus ostendit*, etc. Et certe tum primum in Cod. Theod. sub Constantio Indictionum fit mentio, ut alibi observamus. Sed de Indictionibus, earum nomine, origine et usu, varias conjecturas suggesserunt Scaliger lib. V. de Emendat. Temp. pag. 502. 503. 2. edit. in Not. ad Euseb. pag. 224. et in Canonib. Isagog. pag. 179. 301. 302. Paulus Petavius in libello de Epocha annorum Christi, quem fere integrum in Notis suis ad Syncellum inseruit Goarus; Franciscus Pithoeus ad tit. Cod. de His qui ad Ecclesias confugiunt, Joan. Georgius Herwartus in Chronolog. cap. CCXXXIX. Dion. Petavius lib. XI. de Doctr. Temp. cap. XXIX. et XL. Grandamicus in Chronolog. Christ. parte III. p. 104. et alii. Vide istius Chronici pag. 374. d.

Pag. 522. 15. *Τὸ δ'.*] Leg. *γ'.* ex Fastis omnibus. Proinde ita deinceps emendandi numeri in Constantini Consulatibus.

Pag. 522. 19. *Ἀνιανοῦ*] Ita Fasti Savilliani: caeteri *Anianum* vocant.

Pag. 523. 3. *Τὸν ἴδιον υἱὸν Κωνσταντῖνον*] Hic errat Auctor Chronici: Constantinus enim Constantini M. filius, una cum Crispo et Licinio Liciniano, Licinii Aug. filio, tum demum Caesar dictus est anno CCCXVII. ut infra observamus.

Pag. 523. 5. *Γαλέριος*] Galerius Maximianus perperam hic pariter irrepsit pro Diocletiano, de quo Eusebius et Prosper ad hunc Consulatum: *Diocletianus haud procul a Salonis in villa sua Spalato moritur.* Et Idatius: *His Coss. diem functus Diocletianus Sola* III. N. Dec. Ubi leg. *Salona*, vel *Salonae.*

Pag. 523. 7. *Γαλλικανοῦ καὶ Συμμάχου*] Prosper, Ide-

tius, et Fasti omnes pro Symmacho, *Bassum*, Gallicano (quem perperam *Γαλλικὸν* vocant Savilliani) collegam adjungunt, et recte: nam Gallicani et Symmachi Consulatus ad annum cccxxx. refertur, cujus fit mentio in lege ii. Cod. Th. de Judaeis et Coelicol.

Pag. 523. 8. *Κωνσταντῖνος*] Idatius: *His Coss. levati Caesares Crispus, Licinius et Constantinus.* Ita etiam Eusebius in P 556
Chron. Prosper, Victor Schotti, Zosimus, et alii, ex quibus V 482
emendandum hoc Chronicon: necdum enim Constantius et Constans nati erant hoc anno. Vide Familias nostras Byzantinas.

Pag. 523. 12. *Τὸ ϛ'.*] Leg. *τὸ ε', καὶ Λικινίου Καίσαρος.* Ita enim Fasti omnes et Cod. Theod. passim.

Pag. 523. 17. *Ἀλλὰ καὶ Βασιλεῖς*] Ex Eusebii Hist. Eccl. lib. x. cap. ii. v. vi. vii.

Pag. 524. 2. *Τὸ ζ'.*] Leg. ϛ'. Sic Fasti omnes et Cod. Theod.

Pag. 524. 4. *Κωνσταντίνου*] Leg. *Κωνσταντίου*, ex Fastis omnibus.

Pag. 524. 10. *Κωνσταντίνου τὸ γ'.* Hic pariter leg. *Κωνσταντίου*, ex Fast.

Pag. 524. 12. *Ἅμα παιδὶ Κρίσπῳ*] Vide Euseb. lib. x. cap. ix.

Pag. 524. 17. *Ἰνδ. ιγ'.*] Haec usque ad *αὐτὸς*, in lin. tertia, desunt in Cod. Holstenii. Et paullo infra, post *πολλὰ ἐδωρήσατο*, scribitur *Κ. Ἰνδ. ιγ'. Ὑπ. Παυλίνου καὶ Ἰουλιανοῦ.* Editio Scaligeri habet *Ἰουνιανοῦ*.

Pag. 524. 18. *Ἔτους σλε'.*] Ubi observare licet Auctorem Chronici hic, ut et alibi, interdum Christi vitae annos xxx. ex veterum Patrum sententia adscribere, tametsi in aliis locis non semel xxxiii. tribuat, ut vel inde appareat variorum Auctorum periochas, nullo adhibito examine, in suum Chronicon intrusisse. Hunc porro annum initae Synodi Nicaenae, ex hoc loco et aliis Scriptoribus, pluribus expendunt Scaliger lib. v. de Emendat. Temp. p. 507. et Petavius lib. ix. de Doctr. Temp. cap. iii. et lib. xi. cap. xii.

Pag. 525. 2. *Ἐν Νικαίᾳ*] Mense Maio. Vide Chronolog. Cod. Theod.

Pag. 525. 9. *Κώνσταντα*] Sic Cod. Vatican. At quod hic traditur de Constante Caesare jam facto, ac tum Imperatore a patre renuntiato, nullatenus cohaerent cum his quae a caeteris Historicis potioris longe fidei scribuntur. Sive enim per Constantem, Constantinus Constantini M. filius intelligatur, nihil ejusmodi ab iis traditur. Immo tres Constantini filios Caesaris duntaxat dignitatem ad parentis usque obitum servasse exerte aiunt, atque in primis Eusebius lib. iv. de vita

Constantini cap. xi. scribens tres ejus filios variis temporibus consortes esse factos Imperii: ac Constantinum quidem circa annum Imperii x. Constantium circa xx. Constantem denique anno xxx. Unde patet haecce Chronici verba intelligenda de Constantio, qui in vicennalibus Caesar dictus fuerit: quod Victor Schotti post deletum Licinium factum scribit, *qua*, inquit, *tempestate Constantio insigne Caesaris datum*: Themistius vero in Orat. in Constantinum, ex quo pater urbem Constantinopolitanam muris circumdedit. Certe Idatius, cui concinit Eusebius in Chronico, Constantium (ita enim leg. pro Constantino) levatum Caesarem vi. Id. Novembr. post bellum Hadrianopolitanum et Calchedonense, Crispo iii. et Constantino iii. Coss. Prosper autem Severo et Rufino Coss. tradunt: proinde anno uno, vel biennio ante vicennalia Constantini, adeo ut de anno quo Constantius Caesar dictus est non omnino constet: tametsi id peractum *ἀμφὶ τὴν εἰκοσαετηρικὴν πανήγυριν*, ut ait Eusebius. At cum Aurelius Victor scribat Constantium per annos xv. Caesaream dignitatem tenuisse, potior videtur Prosperi sententia, qui levatum Caesarem tradit Severo et Rufino Coss. anno scilicet Christi vulgari cccxxiii.

Pag. 525. 11. *Εἰκοσαετηρίδα*] Vicennalia Constantini Nicomediae acta, et sequenti anno, Romae, scribit Eusebius in Chron. et ex eo Prosper. Idatius vero Romae duntaxat edita memorat, cui concinit hoc Chronicon: siquidem pro voce *ὥρα*, quae nihil sonat, *Ῥώμη*, quod vult Holsten. reponatur.

Pag. 525. 15. *Τῶν Ἀδριανοπολιτῶν*] Has insignes Constantini victorias in Consulatum Crispi iii. et Constantini iii. recte referre Idatium, non vero in annum sequentem, colligunt viri docti ex Leg. i. Cod. Theod. de Veteranis, lata Paulino et Juliano Coss. Is vero de die Hadrianopolitani praelii cum hoc Chronico non consentit, quem v. Non. Jul. fuisse ait. Istius praeterea Constantini victoriae meminit Anonymus Valesianus, praeter Eusebium lib. ii. de Vita Constant. cap.
V 488 xvii. ubi consulendus Valesius, et ad eundem Anonymum Ammiano subjectum pag. 439. i. edit.

Pag. 525. 16. *Καλχηδονίων*] Sic reposuimus, cum prave editum esset *Καρχηδονίων*.

Pag. 525. 17. *Κρίσπον*] De anno caedis Crispi dissentiunt Historici, quem expendunt prae caeteris Scaliger ad Chron. Eusebii, Petavius lib. xi. cap. xii. et Gotthofredus ad Philostorgii lib. ii. cap. iv. et in Chronologia Codicis Theodos.

Pag. 525. 19. *Τῷ αὐτῷ ἔτει*] Hieronymus in Chronico: *Edicto Constantini gentilium templa eversa sunt*. Immo clausa duntaxat, ut infra annotamus. Adde Sozomenum lib. ii. cap. xv. etc.

Pag. 526. 11. *Λαβδών*] Leg. *Ἀβδών*.

Ibid. *Ἐπὶ τὸ β'.*] Vir doctus legit α'.

Pag. 527. 1. *σε' Ὀλυμπ.*] Leg. *σβ'*. ex pag. 215.

Pag. 527. 4. *Ἀπὸ γενέσεως ὁμοῦ*] Delevimus hanc postremam vocem cum Holstenio. Id porro videtur excerptum ex aliquo Paschali.

Pag. 527. 6. *Τὸ θ'.*] Fasti omnes, *Constantino* VII. *et Constantio Caesare*, absque numero Consulatus. Quaedam Leges Cod. Theod. habent *Constante*, aliae *Constantio*.

Pag. 527. 9. *Δρέπανον*] Ammianus lib. XXVI. *Drepanum, nunc Helenopolim, venit.* Urbs Bithyniae ad Astacenum sinum, P 557 Stephano Byzantio. Vide illius Interpretes, Hieronymum in Chron. et ibi Scaligerum pag. 250. et Jacob. Gotthofred. in Chronologia Cod. Theodos. anno CCCXXVIII.

Pag. 527. 15. *Ἰανουαρίου*] Ita Fasti Savilliani, Prosperi et Victorii. At Laterculus Praefect. Urb. Fragmentum Fastor. et Paschalis centum annor. Bucherii, ut et Fasti Idatii MSS. *Januarinum* legunt.

Pag. 527. 16. *Δανοῦβιν*] In Dacia Ripensi egisse Constantinum hoc tempore ex subscriptione Leg. V. Cod. Theod. de Privileg. eorum qui in sacr. Pal. colligit Gothofredus in Chronolog. ad eundem Cod.

Pag. 527. 17. *Καὶ γέφυραν*] Nescio an huc pertineat Inscriptio in pontem Danubii ad ruinas urbis Warhel: PROVIDENTIA AUG. VERE PONTIFICIS. VIRTUS ROMANA QUID NON DOMET. SUB JUGUM ECCE RAPITUR ET DANUVIUS. Vide Theophan. an. XXII. et XXIV. Constantini.

Pag. 527. 19. *Ἐν Νικομηδείᾳ*] Ubi tum egisse Constantinum his Coss. testatur subscriptio Leg. III. Cod. Theod. de Mensis olear.

Pag. 528. 1. *Τὸ πρῶτον τεῖχος*] Vide Constantinopol. Christ. lib. I. sect. de Byzantii Orig. n. VIII. Ab iis porro quae ad ejusdem civitatis descriptionem, seu regiones, seu aedes sacras, et alia hujusmodi spectant, deinceps occurrent, enucleandis vel illustrandis abstinebimus, locis duntaxat istius lucubrationis indicatis, ne actum agamus.

Pag. 528. 4. *Ἱππικὸν*] ibid. lib. I. sect. I. n. V.

Pag. 528. 5. *Κάθισμα*] Ibid. n. VI.

Pag. 528. 6. *Παλάτιον*] Ibid. lib. II. sect. IV. n. I.

Pag. 528. 8. *Κοχλίου*] Ibid. lib. I. sect. I. n. V.

Pag. 528. 9. *Φόρον*] Ibid. lib. I. sect. XXIV. n. I.

Pag. 528. 10. *Κίονα*] Ibid. n. VI.

Pag. 528. 14. *Παλλάδιον*] Ibid. n. VI.

Pag. 528. 17. *Τύχην*] Ibid. n. XI. et lib. II. sect. IX. n. I. Vide praeterea Notas nostras ad Zonarae Annales pag. 52. 53.

Pag. 528. 18. *Ἀνθοῦσαν*] Ibid. lib. I. sect. III. n. II. pag. 30.

Pag. 528. 19. *Δύο ἐμβόλους*] Ibid. lib. II. sect. III. n. II.

Pag. 528. 21. *Ῥηγίαν*] Ibid. n. I.

Pag. 528. 22. *Βασιλικὴν*] Ibid. lib. II. sect. IX. n. I.

Pag. 529. 1. *Σενάτον*] Anonymus Valesianus: *Ibi etiam Senatum constituit, secundi ordinis Claros vocavit.* Ibid. sect. IX. n. I.

Pag. 529. 5. *Ζεύξιππον*] De Zeuxippi nomine ita Eusebius in Chronico lib. I. *Zeuxis praeclarus pictor insignis habetur, ex cujus nonnullis imaginibus, quas plurimas apud diversas civitates fecerat, lavacrum Byzantinorum arbitramur appellatum.* Sed longe alias fuisse Scriptorum sententias de Zeuxippi appellatione docemus in Constantinopoli Christ. lib. I. sect. XXVII. n. II. Id duntaxat addimus ad illius aquaeductuum tuitionem
V 484 pertinere videri Legem I. Cod. Theod. de Aquaeductu, quae mense Maio data scribitur IV. post Encaenia die.

Pag. 529. 8. *Τὸ δέκατον*] Fasti omnes et Cod. Theod. *Constantino* VIII. *et Constantino* IV. seu *Constantino Caesare*, ut est apud Prosperum. Fasti Savilliani habent, *καὶ Κωνσταντίου τὸ β'*.

Pag. 529. 11. *Ετους τα'.*] Immo, inquit Scaliger, anno CCXCVIII.

Pag. 529. 15. *Πρὸ πέντε εἰδῶν*] Vide praeter nostram Constantinopol. lib. I. II. III. Scaligerum lib. V. de Emendat. Temp. p. 508. Petavium lib. XI. cap. XLII. et Gotthofred. ad Leg. I. Cod. Theod. de Feriis.

Pag. 529. 17. *Ῥώμην δευτέραν*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. VI.

Pag. 530. 2. *Ἀπὸ ξοάνου*] *Ex opere rasili*, uti hanc vocem interpretatur Hesychius: *ξόανα, κυρίως· τὰ ἐκ ξύλων ἐξεσμένα ἢ λίθων.* Glossae: *Delubrum*, *ξόανον, καθίδρυμα, ἀνάθημα*, ligneum simulacrum radendo poliendoque factum, ut Pausanias in Achaïcis indicat.

Pag. 530. 19. *Ἀλέξανδρος*] De mense et die quo obiit Alexander, consentit Auctor Chronici Orientalis, additque diem fuisse Lunae: annum vero mortis Christi CCCXXXII. notat.

Pag. 530. 21. *Ὁ μέγας πατὴρ*] Holsten. *φωστήρ*.

Pag. 531. 5. *Ἄρτος*] Vide Gotthofred. ad Philostorg. lib. II. cap. XXIX. et quae annotamus in utroque Glossario de Panibus Palatinis.

Pag. 531. 6. *Δαλμάτου καὶ*] Codex Holstenii *Δαλμάτου Ζενοφίλου, καὶ*, etc. Fasti omnes *Dalmatium et Zenophilum* Coss. hoc anno habent, cujus Consulatus mentio praeterea occurrit in Itinerario Burdegal. et in Cod. Theod. Consulatus vero

Paulini, qui hic nominatur, et *Optati*, et perperam cum altero copulatur, in annum sequentem cadit, qui quidem in Chronico omittitur: cujus prae caeteris meminit Julius Firmicus lib. I. cap. II. sub quo accidit insignis Solis eclipsis.

Pag. 531. 9. *Τούτοις τοῖς Ὑπάτοις*] Error est tam in die quam in Consule quo haec gesta sunt, cum ad annum sequentem referri debeant, quo haec Encaenia celebrata fuerunt Idib. Septembr. praesentibus Episcopis, qui jussu Imperatoris Constantini P 558
Hierosolymis convenerant post Synodum Tyri eodem anno habitam, ut testatur S. Athanasius in Apolog. Neque tamen quoad annum omnino erravit Auctor Chronici; siquidem haec ad Consulatum Paulini videtur referre.

Pag. 531. 11. *Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιζ'.*] Rectius Nicephorus lib. VIII. cap. XXX. *ιγ'.* nam Encaenia Ecclesiae S. Resurrectionis die XIII. Septembris quotannis celebrari a Graecis notant Menea et Typicum S. Sabae.

Pag. 531. 13. *Κωνσταντίου*] Sic reposuimus ex Scaligeri edit. et Fastis omnibus, cum *Κωνσταντίνου* edidisset Raderus. Is porro fuit Constantius Constantini M. frater, ut indicat subscriptio Epistolae Presbyterorum et Diaconorum Mareoticorum in Synodo Tyri habita eo anno: *Coss. Julio Constantio illustrissimo Patricio, fratre religiosissimi Constantini Augusti, et Rufino Albino clarissimis et Deo gratissimis viris.* Ubi *Caesaris* nomen minime tribuitur Constantio, qui Nobilissimus duntaxat a fratre designatus est, ut scribit Zosimus lib. II. Et sane Fasti omnes hunc Consulatum ita consignant, *Constantino et Albino Coss.* praeter Laterculum Praefect. Urb. ubi pro Albino Paulinus scribitur.

Pag. 531. 14. *Κωνσταντίνου τοῦ εὐσεβοῦς*] Vide Eusebium lib. IV. de Vita Constant. Idatium, etc.

Ibid. *Ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥώμῃ*] Ita apud Priscianum, *Romam Constantinopolitanam* dictam observamus in Constantinopoli Christ. lib. I. p. 35.

Pag. 531. 16. *Καὶ Κώνσταντα*] De anno quo Constans Caesar dictus est varie scribunt Historici. Eusebius lib. IV. de Vita Constant. cap. XL. id factum ait *ἀμφὶ τὴν τρίτην δεκάδα* ejusdem Augusti, seu circa XXX. Imperii annum. Hieronymus et Prosper, Pacatiano et Hilariano Coss. an. CCCXXXII. *Constans filius Constantini provehitur ad Regnum.* Id in annum sequentem rejicit Idatius die VIII. Kal. Jan. Victor Schotti, post bellum Sarmaticum Caesarem dictum ait, quod gestum est anno CCCXXXII. Sed V 485
cum infra scribat Auctor Chronici tres duntaxat annos parente superstite Caesaream dignitatem obtinuisse Constantem: inde omnino confici videtur dictum Caesarem anno CCCXXXIII. Atque adeo expungenda haec verba in Chronico, *καὶ Κώνσταντα υἱὸν αὐτοῦ Αὔγουστον ἀνέδειξεν·* sicque emendanda, *καὶ Δαλμάτιον*

τὸν υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, etc. ut est in editione Scaligeriana, ubi pro *Δαλμάτιον*, perperam *Κώνσταντα* irrepsit.

Pag. 531. 16. *Καὶ Δαλμάτιον*] Hieronymus, Prosper, et Orosius: *Tricennalibus Constantini, Dalmatius Caesar appellatur.* Addit Idatius xv. *Kal. Octobr.* Alia de Dalmatio vide in Famil. Byzant.

Pag. 531. 17. *Κένσωρος*] Raderus *Κένσαρος* ediderat, et ad marg. reposuerat, *Κήναρος*, *an Καίσαρος*· quomodo postremam hanc vocem habet Scaliger. Certe in Cod. Vaticano ita est exarata, ut *Κήναρος* videatur praeferre, ubi secunda litera non tam η quam h. latinum superius paulo truncatum, cum puncto, nisi sit accentus, refert. Sed uti edidimus prorsus legendum: Dalmatium quippe Constantini M. fratrem, Censorem dictum ex S. Athanasio et Socrate docuimus in Famil. Byzant. Addo tantum describi in Cod. Theod. tit. de His qui numero liberor. constitutionem Constantini ad Dalmatium, nulla addita dignitate, quam habere quiddam videri quod ad hanc spectet subodoratur Gotthofredus.

Pag. 531. 20. *Καὶ Τιτιανὸς*] cum Zenophilo an. cccxxxiii.

Pag. 532. 1. *Ρῆγα*] Anonymus Valesianus: *ejus fratrem Annibalianum data ei Constantia sorore sua, Regem Regum et Ponticarum gentium constituit.* Vide Famil. Byzant. pag. 49.

Pag. 532. 6. *Τατιανοῦ*] Leg. *Τιτιανοῦ*, ex Fastis omnibus.

Pag. 532. 11. *Βαπτίσματος*] De Baptismo Constantini praeter Baronium consulendi Petavius lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xliii. et Gotthofredus in Chronol. Cod. Theod. an. cccxxxvii.

Pag. 532. 15. *Εχοντα*] Sic Cod. Vatic. Leg. forte *ἄγοντα*, ut mox semel ac iterum.

Ibid. *Ετος εἰκοστὸν*] Ex quo scilicet Constantinus Caesar dictus est anno cccxvi. usque ad parentis obitum tot intersunt anni.

Pag. 532. 17. *Ετος ια'.*] Si Constantinus xi. duntaxat annis Caesaream dignitatem patre superstite obtinuit, isque hanc inierit vi. Id. Novembr. ut est apud Idatium, sequi videretur tum demum Caesarem dictum anno cccxxv. qui est annus vicennaliorum Constantini. Vide quae supra annotamus.

Pag. 532. 19. *Ετος ἄγοντα τρίτον*] Huc rursum referenda quae paullo ante annotavimus de Constantis Caesarea dignitate.

Pag. 532. 20. *Ετος ἄγοντα καὶ αὐτὸν τρίτον*] Quippe Dalmatius biennio post datam Constanti Caesaream dignitatem, Caesar a patruo dictus est, anno scilicet cccxxxv. aut sub exitum cccxxxiv. Ita enim Victor Schotti: *abhinc consumpto fere*

biennio fratris filium, cui ex patre Dalmatio nomen fuit, Caesarem jussit, assistentibus valide militaribus, id est instantibus.

Pag. 532. 22. *Ο τρισμακάριος*] De excessus Constantini anno et die agunt prae caeteris Scaliger lib. v. de Emend. Temp. p. 510. et Petavius lib. xi. cap. xliii.

Pag. 533. 6. *Εὐθέως ἐξώρμησεν*] Eusebius lib. iv. de Vita Constant. cap. lxx. ex cujus verbis eruit Henr. Valesius falli ait P 559
Auctorem Chronici, qui Constantinopolim recta venisse, atque ibi paternas exequias celebrasse scribit. Verum non obstat quin in urbem veniens, Nicomedia parentis funus ipsemet secum deferri curaverit.

Pag. 533. 10. *Ως ἐπιζῶντος*] Melius ὡς ἔτι ζῶντος· atque sic edidimus.

Pag. 533. 12. *Σιτομέτρια*] Glossae; σιτομέτριον, *demensum*. Philostorgius lib. ii. cap. ix. καὶ σιτηρεσίου δαπάνην διανεῖμαι τοῖς οἰκήτορσι, etc. Adde Zosimum lib. ii. et Sozomenum lib ii. cap. xxxii. praeterea Leg. x. Cod. Theod. de Annona Civit. et Leg. ii. de Frumento urbis Constantinopolit.

Pag. 533. 18. *Σάπωρις*] Chron. Hieron. *Sapor Rex Persarum Mesopotamia vastata, duobus ferme mensibus Nisibim obsedit.* Atque haec fuit prima Urbis obsidio sub Constantio: nam ter a Persis illo imperante obsessam fuisse scribit Rufus Festus. De se- V 486
cunda obsidione agitur sub an. cccl.

Pag. 534. 2. *Ετος α'.*] Haec delet Cod. Holstenii: et certe legendum fuisset γ'. Victor Schotti: *Statim triennio post minimum maximumque, fatali bello Constantinus cadit.* Periit enim Acindyno et Proculo Coss. ut est apud Socrat. lib. ii. cap. v. Vide Famil. Byzant.

Ibid. *Κώνστας*] Constans hoc loco ante Constantium nominatur, licet minimus natu fuerit: medius vero Constantius. Ita etiam Epiphanius Haer. lxviii. num. ix. licet aliter Haer. lxix. n. i.

Pag. 534. 5. *Οὔρσου*] Edit. Scaligeri, *Οὔρβου*.

Pag. 534. 6. *Κωνσταντίνου*] Fasti omnes et Leges Cod. Theod. habent hoc anno, *Constantio* ii. *et Constante Coss.*

Pag. 534. 9. *Πρόκλου*] Ita Socrates lib. ii. cap. v. et Fasti Savilliani et Vossiani. At Fasti caeteri *Proculum* vocant, quod idem est. Indictio porro istius anni annotatur in Conciliabulo Antiocheno apud Athanasium lib. de Synodis, cujus ope Indictionum memoria retrahi potest ad annum cccxxxvii. vel cccxxxviii. inquit Gotthofredus.

Pag. 534. 11. *Τὸ ε'.*] Scribendum τὸ γ'. ut emendat Holstenius, et habent Fasti omnes, et Leges Cod. Theod.

Pag. 534. 13. *Πλακίτου*] Sic Fasti Savilliani. *Πλακιανοῦ*, Vossiani. Sed *Placidus* dicitur in Fastis omnibus, in Cod. Theod. et in vet. ac praeclara Inscriptione, in qua illius nomina

omnia et dignitates continentur, apud Lud. Carionem lib. I. Antiq. Lect. cap. XIV. a Grutero omissa. Placitum Cos. expungit Holstenius. Post hunc Consulatum inseritur in Cod. Vaticano Tabula, seu Rota, quam hic damus.

Pag. 534. 17. *Κωνσταντιαναὶ*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XXVII. n. V.

Pag. 535. 1. *Κωνσταντίου τὸ ϛ'.*] Leg. δ'. ex Fastis et Cod. Theod. Fasti alii, ut Capitolini et Laterculus Praefector. Urb. sic annum hunc describunt: *Post Consulatum Amantii et Albini.* Fragmentum Consulare et Paschale centum annorum apud Bucherium: *Post Amantio et Albino.* Notam numeralem hic delet Cod. Holstenii.

Pag. 535. 3. *Ρουφίνου*] *Rufus* dicitur Hincmaro Remensi to. II. p. 460. 475. Sed Fasti omnes *Rufinum* vocant.

Pag. 535. 6. *Λιμενίου*] Is *Ulpius Limenius* hoc quoque anno Cos. et Praefectus Urbi fuit, ut est in supra laudato Laterculo.

Pag. 535. 7. *Απεκτάνθη*] Iisdem paene verbis, quae versioni inseruimus, haec recte refert Idatius in Fastis ad Consulatum Sergii et Nigriani, quo contigere. Vide Victorem Schotti, Socratem lib. II. cap. XXII. et alios, praeterea Scaligerum ad Chron. Eusebii p. 253. et Grandamicum parte III. Chron. Christ. p. 116.

Pag. 535. 8. *Αρξας ἔτη ιβ'.*] Haec verba duntaxat absunt apud Idatium.

Pag. 535. 10. *Νεποτιανὸς*] Eutropia sorore Constantini natus. Vide Famil. Byzant.

Pag. 535. 14. *Λεόντιος*] Vide Philostorgium lib. III. cap. XVII. et XVIII. Hunc inter Atrianos Antistites semper recenset Athanasius, et *ἀπόκοπον*, seu castratum vocat. Theodoritus lib. II. Hist. Eccl. cap. X. natione Phrygem fuisse ait, *τὴν δὲ γνώμην κρυψίνουν, καὶ τὰς ὑφάλους πέτρας μιμούμενον.* Vide praeterea cap. XXIV. Unde a quodam Ariano Scriptore haec hausisse Auctorem Chronici quidam volunt, qui tantopere laudet, quem alii perstringunt: quod accidit in iis quae infra de Meletio narrat.

Pag. 536. 18. *Σάπωρις δὲ*] De hac altera sub Constantio Nisibensi obsidione agunt Julianus Orat. I. et II. Philostorgius lib. III. cap. XXIII. Theodorit. lib. II. cap. XXX. Georgius Hamartolus in Chron. MS. Cedren. Zonar. Albupharaijus, et alii. Sed in primis conferendus Theophanes, qui haec iisdem verbis quibus Auctor Chronici refert. Vide Henr. Valesium ad lib. XX. Ammiani.

Pag. 537. 1. *Καὶ Βασιλεῖς μισθωτοὺς*] Praefectos forte Provinciarum, quos *Βασιλεῖς* etiam appellabant Persae: quibus cum imperarent, inde *Βασιλεῖς Βασιλέων* se inscribebant.

Pag. 537. 3. *Εκχωρῆσαι*] Ita emendavimus ex Theopha- V 487
ne, cum prave editum esset *ἐκχωρίσειν*, tametsi ita praeferat Cod. Vatican. et Codex Theophanis, ut monet Goarus.

Pag. 537. 4. *Τὸ λοιπὸν*] Theophan. *τό τε λοιπόν.*

Pag. 537. 5. *Ποταμῷ*] *Migdonio*, Theodorit. Vide Vin- P 560
centium Bellovac. lib. xxx. cap. LXXXII. et LXXXIX. ubi simile quidpiam refert.

Ibid. *Οἶδεν*] Leg. postea *οἱ δὲ Νησιβηνοὶ εὐχαῖς ἐνίκουν.* Quippe, ut narrat Theodoritus, admirandus ille Ephrem, quem *Mar Ephraim* vocat Albupharaijus, (*Mar* autem Apostolos appellant Chaldaei hodierni, ut observat Scaliger in Prolegom. ad libros de Emendat. Temp.) praestantissimus apud Syros Scriptor divinum Jacobum Episcopum rogavit ut in murum ascenderet, Barbaros inspiceret, et imprecationis tela in eos immitteret: cui obsecutus Jacobus in quandam turrim conscendit, visaque innumerabili hominum multitudine, nullum aliud malum iis imprecatus est: sed oravit tantum ut cinifes et culices in eos immitterentur, ut ex minutis illis animalculis, ejus qui ipsis auxiliabatur potentiam agnoscerent. Orationem Jacobi nubes cinifum et culicum protinus excepisse, etc. De Jacobo et Ephraïmo in sua narratione silet Theophanes: de Jacobo vero quaedam attigit Philostorgius, ut et Gregorius Turon. lib. II. Hist. cap. XXXV.

Pag. 537. 8. *Μέρος τοῦ τείχους*] Theophanes, *μέρος μέν τοι τοῦ τείχους ἀπεπόρθηται, καὶ τοῦτο κατὰ Θεοῦ συγχώρησιν.* Alii Codd. *ἐπεπόνθει* praeferunt.

Pag. 537. 10. *Γίνεται γὰρ*] Theoph. *εὐθέως γὰρ γίνεται τήν τε πόλιν φυλαχθῆναι, καὶ τοὺς πολεμίους τοῖς ὕδασι νήχεσθαι, καὶ πολλοὺς ὑπὸ τοῦ ὕδατος διεφθάρθαι.*

Pag. 537. 14. *Συμπείσαντες*] Theophan. *εὐτρεπίσαντες προσέχειν τῷ πολέμῳ, μαγγανείαις τε παντοίαις.*

Pag. 537. 18. *Κατατέλμασιν*] Theoph. et Georg. Monachus, *καταπέλμασιν.*

Pag. 537. 20. *Οπλίτας ἀπέκτεινεν*] Theoph. *ὁπλῖται ἀπέθανον.* Mox, *ἐπέσεν.* Theoph. *ἐπέπεσεν.*

Pag. 538. 2. *Δεινῶς καταντλούμενος*] Haec desunt apud Theophanem.

Pag. 538. 4. *Ορασις ἐδείχθη*] Idipsum etiam narrat Theodoritus: aliter vero Theophanes et Georg. Hamartolus: *ὁρᾷ ἄγγελον ἐπὶ τὸ ἄκρον ἑστῶτα λαμπρῶς ἐστολισμένον, καὶ παρὰ χεῖρα τὸν Βασιλέα κρατοῦντα Κωνστάντιον.* Auctor infra, de Magis: *διέγνωσαν τοῦ φανέντος Αγγέλου σὺν τῷ Κωνσταντίῳ τὴν δύναμιν·* quae quidem aliter concepit Theophanes.

Pag. 539. 1. *Τῇ φυγῇ*] Ex hoc Chronici loco licet emendare Theophanem: *αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἰδίοις φυγῇ ἐδίωκε τὴν πατρίδα . . . . . πρότερον λοιμικῇ νόσῳ διαφθαρέντες·* nam post

φυγῇ, addidimus μὴ, ita ut fuga arrepta, cum nemo eum consequeretur, domum concesserit, tametsi Theophani concinat Georgius Hamartolus.

Pag. 539. 2. *Οὐαλαγέσου*] Cum hic Vologesus tempore istius obsidionis Nisibenais esset Episcopus, inde hallucinatum Theodoritum contendit Henr. Valesius ad Philostorgium, qui Jacobum ea tum dignitate functum scribit. Verum huic objectioni haud aegre reponi potest, non inde omnino evinci Vologesum, cum haec obsidio Nisibena contigit, istius civitatis fuisse Episcopum, cui forte interfuerit, antequam extincto Jacobo, hanc esset adeptus dignitatem.

Pag. 539. 6. *Βετρανίωνα*] De Vetranione, seu Veteranione, uti appellatur ab Eutropio et aliquot aliis, multa ex Scriptoribus commentati sunt Gotthofredus ad Philostorgii lib. III. cap. XXII. et Santamantius in Commentar. Histor.

Pag. 539. 7. *Εν Ναΐσῳ τῆς Ιταλίας*] Cod. Vatic. *Ναϊσσῷ τῆς Ιταλίας*. Sed leg. *τῆς Ἰλλυρίας*. Est enim *Naïsus* urbs Illyriae, quinque dierum itinere expedito homini ab Istro distans, in Romanorum et Scytharum limite, ut est apud Priscum in Legat. a quo *Ναΐσσος* appellatur, ut et a Stephano Byzantio, et in Cod. Theod. locis a Gotthofredo indicatis. Quod quidem oppidum in Mediterranea Dacia statuit Hierocles Grammaticus in Notitia Provinciae: ut et Itinerarium Burdegalense, Constantini M. ortu, ut Anonymus Valesianus et alii quidam volunt, nobilitatum, quodque oppidum postea is magnifice ornavit. *Ναϊσσὸς* vero dicitur Procopio lib. III. de Bello
V 488 Gotth. cap. XL. Zosimo lib. III. et Theophani anno XLII. Theodosii Jun. ex Cod. Peiresciano: perperam vero *Νασσὰν* in edito: *Naessus*, Julio Firmico lib. II. Mathes. Marcellino Comiti, Ammiano, Anonymo Valesiano, et aliis. *Νέσσος*, Georgio Syncello p. 382. Socrates vero lib. II. cap. XXV. in Illyrico apud Sirmium a militibus levatum Vetranionem scribit, ut et Auctor Chronici: in Illyrico pariter Orosius. Alii autem, ut Victor, Hieronymus, et Prosper, apud Mursam in Pannonia: apud Naissum vero a Constantio regium insigne ei detractum Hieronymus, et ex eo Prosper: apud Sirmium Sozomenus lib. IV. cap. IV. scribunt. Ex iis saltem liceat colligere hocce Chronicon ex variis Scriptoribus, sibi invicem non usquequaque consentaneis, esse consarcinatum. Caeterum *Ναϊσσὸν* ab Attila eversum fuisse et solo aequatum, scribit idem Priscus in Gotthicis, et ex eo Theophanes loco laudato.

Pag. 539. 11. *Εν τῷ Κάμπῳ Τριβουνάλιον ποιήσας*] Georgius Hamartolus in Chron. MS. *Εξελθὼν δὲ ἐν Τριβουναλίῳ Κάμπῳ, καὶ στὰς ἐν μέσῳ ἐφ' ὕψους, συμπαρόντος τοῦ στρατοπέδου*, etc. ubi observanda haec loquendi formula. Cogebantur porro milites in Campo, ac structo Tribunali, inde eos

alloquebatur Imperator. Herodianus in Commodo: *Προελθὼν δὲ ὁ Κόμμοδος, τάς τε βασιλείους θυσίας ἐπετέλει, καὶ βήματος αὐτῷ εἰς ὕψος ἀρθέντος ἐν μέσῳ τῷ στρατοπέδῳ, ἀνελθὼν ἐπ' αὐτῷ. ἔλεξε τοιάδε.* Et in Alexandro Severo: *ἀθροίσας τοὺς ἐν Ῥώμῃ στρατιώτας, συνελθεῖν τε πάντας κελεύσας εἰς τὸ σύνηθες πεδίον, ἐπὶ βήματος ἀνελθὼν, ἔλεξε τοιάδε.* Denique in Maximino: *συγκαλέσας πάντα τὸν στρατὸν εἰς τὸ πρὸ τῆς πόλεως* P 561
πεδίον, προσελθὼν δὲ τῆς τρίτης ἡμέρας· ἀνελθών τε ἐπὶ τὸ βῆμα, etc. Laetantius de Mortib. Persecut. n. xix. *Erat locus extra civitatem ad millia fere tria, in cujus summo Maximianus ipse purpuram sumpserat.* Infra: *obstupefiunt omnes in tribunali*, etc. Renatus Frigeridus apud Gregorium Turon. lib. ii. Hist. cap. viii. Valentinianum iii. interemptum ait *in Campo Martio, cum pro tribunali residens concionaretur ad populum.* His adjungenda quae annotamus in Disceptat. de Hebdomo.

Pag. 539. 17. *Ἐν πᾶσι δὲ*] An ex Ariano quodam Scriptore ista hausit Auctor Chronici, cum Constantius Fidei Catholicae hostis acerrimus, Arianam haeresim obstinatius tueretur, Catholicis omnibus infestissimus, tametsi simulata pietate supplicia vel poenas non adhiberet. Unde Hilarius: *Non dorsa caedit, sed ventrem palpat: non proscribit ad vitam, sed trudit in mortem: non trudit carcere ad libertatem, sed intra Palatium honorat ad servitutem, etc.* Infra: *Novo inauditoque ingenii triumpho de Diabolo vincis, et sine martyrio persequeris.*

Pag. 540. 1. *Δορυφορίας*] Sic reposuimus, cum editum esset *δωροφορίας*.

Pag. 540. 2. *Προυσίασι*] Philostorg. *Προυσίαν τῆς Βιθυνίας*. Ita etiam Georgius Hamartolus; sed et alii. Prusam duplicem fuisse in Bithynia observat Sirmondus ad Sidonii lib. ii. Epist. ii. Alia est *Προύσα*, alia *Προυσιὰς*, quam in Honoriadis Provincia statuit Notitia Leonis Imp. rectius scripsit. *Προυσιάδα* in Themate Buccellariorum, olim Maryandevorum Provincia dicta, statuit Constantinus Porphyrogen. lib. ii. Themat.

Pag. 540. 7. *Σεργίου*] Hic annus varie consignatur. Fasti Idatiani, Prosperi et Victorii: *post Consulatum Sergii et Nigriani* habent. Vossiani: *οἱ μετὰ ὑπατείαν Σεργίου καὶ Νιγρινιανοῦ*. Savilliani: *τοῖς ἐομένοις*, ubi legendum forte *τοῖς δεομένοις*. Fragmentum Fastorum, et Paschalis centum annorum apud Bucherium, *post Sergio et Nigriniano*. Laterculus denique Praefectorum Urbi, *Magnentio et Gaisone*.

Pag. 540. 10. *Μετονομάσας*] Victor Schotti: *cujus nomen suo mutaverat.*

Ibid. *Ἰδοῖς Μαρτίαις*] Ita Idatius, Prosper, et alii.

Pag. 540. 18. *Τὸ σημεῖον*] Extat Epistola S. Cyrilli Hierosol. Episcopi de hac Crucis visione ad Constantium Imp.

de qua quidem Cruce agunt passim Scriptores, ac in primis Philostorgius lib. III. cap. XXVI. Sozomenus lib. III. cap. IV.
V 489 Auctor vitae S. Artemii, etc. At cum id accidisse die Festo Pentecostes dicatur, qui anno CCCLI. in XIX. Maii incidit, qui fieri potest ut III. Kal. Febr. eodem anno contigerit, quod vult Idatius, ita scribens: *Et apparuit in Oriente signum Salvatoris die* III. *Kal. Februarias, Luna* XXVIII.

Pag. 540. 18. *Στέφανος ὡς ἡ ἶρις*] Sueton. in Augusto cap. XCV. *Repente liquido ac puro sereno circulus ad speciem caelestis Arcus orbem Solis ambiit.* Ubi consulendus Casaubonus.

Ibid. *Καὶ τῇ αὐτῇ ὥρᾳ*] Sed id neque verum esse potest, cum Mursense praelium contigerit sub finem Autumni, ut est apud Julianum Orat. I vel certe IV. Kal. Octobr. eodem anno, ut idem Idatius scribit: *His Coss. bellum Magnentii fuit Morsa die* IV. *Kal. Octobr.*

Pag. 541. 4. *Τὸ ζ'.*] Leg. ε'. Ita enim Fasti omnes: *Constantio* V. *et Constantio Caesare.* Paschalis laterculus centum annorum: *Constantio* V. *et Constantio Juniore.* Victorius, Senator, et Leges aliquot Cod. Theod. ut et hoc Chronicon, *Constantio* V. *et Constante.* At laterculus Praef. Urbi: *Decentio et Paulo*, ex parte scilicet Magnentii. Apud Holstenium, *καὶ Κωνσταντίου ναίου τὸ κ'.* scribitur. Fasti Vossiani, *καὶ Κωνσταντίου ναίου τὸ α'.* Rectius si scribatur *νέου.*

Pag. 541. 6. *Τὸ η'.*] Leg. *τὸ ς'.* Sic enim praeter Fastos, Socrates lib. II. cap. XXXII. *ἐν Ὑπατείᾳ τοῦ Κωνσταντίου τὸ ἕκτον, καὶ Κωνσταντίου τοῦ Γάλλου τὸ δεύτερον.* At pro Constantio Caesare, *Constantem* etiam legunt aliquot Leges Cod. Theod. Victorius et Senator, ut et in aliis ejusdem Galli Consulatibus, adeo ut promiscue sic appellatum vero simile sit.

Pag. 541. 8. *Τὸ θ'.*] Leg. *τὸ ζ'.* quomodo Fasti omnes, ubi Cod. Theod. Victorius et Senator pro Constantio Caesare *Constantem* praeferunt, uti monuimus.

Pag. 541. 10. *Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει*] Perperam annus necis Magnentii his Coss. ascribitur, quae accidit Constantio VI. et Constantio Caesare Coss. ut est apud Socratem lib. II. cap. XXVII. et Idatium in Fastis, qui diem consignavit III. Id. Aug. contra quam Auctor Chronici qui IV. habet: *His Coss. Magnentius se interfecit in Galliis apud Lugdunum die* III. *Id. Aug. At Decentius frater Magnentii laqueo se suspendit* XV. *Kal. Sept.* Ubi Scaliger: *Valde*, inquit, *turbant illi Scriptores, dum alius Mursam in Gallia ponit*, (Socrates loco laudato) *alius Magnentium puncto temporis in agrum Lugdunensem volasse scribit.* Atqui Auctor noster solum fugisse scribit, nec omnino abludit Orosius. Sed fidem non meretur Georgius Hamartolus, qui matrem etiam et fratrem prius occidisse scribit, tametsi Decentium Caesarem laqueo se suspendisse mox addat: quo turpi et ignominioso

mortis genere Maximianum Herculium Imp. vitam detestabilem finiisse scribunt Eusebius lib. VIII. extr. Lactantius lib. de Mortib. Persecut. n. XXX. et Victor in Epitome.

Ibid. *Ἐν Μούστῳ Σελεύκῳ*] Sic Cod. Vatican. Editio vero Scalig. *Ἐν Μούρῳ Σελεύκῳ*. Socrates, *Μιλτοσελεύκῳ*, ubi Codd. alii *Μορτοσελεύκῳ* rectius praeferunt. Est enim *mons Seleuci*, ut vertit Epiphanius Scholasticus, cujus loci meminit Itinerarium Hierosolymitanum. Georgius Hamartolus habet tantum P 562 *ἐν Σελεύκῳ*· Vide Sirmondum ad Sidonii Epist. VI. lib. V.

Pag. 541. 13. *Ἰδῶν Αὐγούστου*] In hac voce, uti in Praefatione diximus, Holstenii Codex desinit, qui caetera deinceps esse Continuatoris monet.

Pag. 541. 14. *Λουλλιανοῦ*] Fasti Idatiani, *Arbitione et Lolliano*: alii, *Arbetione*.

Ibid. *Ἔπαρχον*] Domitianum.

Pag. 541. 17. *Κυέστωρα*] Montium. De utriusque caede agunt Ammianus lib. XIV. Philostorgius lib. III. cap. XVIII. Socrates lib. II. cap. XXVII. et alii.

Ibid. *Μεταστaλεὶς*] Hieronymus in Chron. *sollicitatus a Constantio*, quod idem valet.

Pag. 541. 18. *Ἐν Ἴσῳ τῇ νήσῳ*] Sic etiam editio Scaligeri. At Holstenius in Notis ad Stephanum legit *ἐν Ἴστρῳ τῇ νήσῳ*, aitque Auctorem Chronici id ex eorum sententia scripsisse, qui Istrum fluvium hoc loco prope Istriam alio ostio in Adriam effluere crediderunt. Scymnus Chius:

— — *Ὁ Ἴστρὸς ποταμὸς* V 490
Κατέρχεται ἀπὸ τῶν Ἑσπερίων τόπων,
Τὴν ἐκβολὴν πέντε στόμασι ποιούμενος,
Δυσὶ δὲ σχιζόμενος, κ' εἰς τὴν Ἀδρίαν ῥέει.

Et Marcianus Heracleota, quem eundem cum Scymno volunt quidam ex eruditis:

Ἐνετοί τε καὶ τῶν ἐντὸς εἰς τὸν Ἀδρίαν
Ἴστρῳ καθηκόντων.

Ammianus lib. XIV. *in Istria prope oppidum Polam* occisum Gallum tradit. Socrates lib. II. cap. XXXIV. Sozomenus lib. IV. cap. VII. Eutropius et Idatius in Insula *Flanona*, quae urbs est maritima Istriae Ptolemaeo et Plinio lib. II. sect. XXV. Quod vero Auctor Chronici *ἐν Ἴσῳ τῇ νήσῳ* sublatum ait, *Issam* forte intellexerit Dalmatiae Insulam, de qua copiose egit Joannes Lucius lib. I. de Regno Dalmatiae et Croatiae pag. 10. ubi relegatus primo, deinde translatus Flanonam, ibi interfectus fuerit. *Ἴστρου* oppidi meminit Symeon Logotheta in Chron. MS. quod *ὑπὸ Μιλησίου* conditum ait. Georgius Hamartolus in Chron. MS. ubi de caede Galli: *τοῦτον μεταπεμψάμενος ὁ Κωνστάντιος περὶ Θαλάμον αὐτὴν νῆσον ἀναιρεθῆναι ἐκέλευσεν.* Ubi forte leg. *περὶ Φλανῶνα τὴν νῆσον.*

Pag. 542. 1. *Πρὸ η Εἰδῶν Ὀκτωβρίων*] Idatius, Ammianus lib. xv. Socrat. lib. ii. cap. xxxiv. et Zosimus lib. iii. scribunt Julianum factum Caesarem viii. Iduum Novembrium: ex quibus emendandus Auctor Chronici. Joëles Caesaris functum dignitate annos iv. et menses vi. ait, id est ab vi. Novembr. ad ann. cccLv. ad id tempus quo Imperator in Gallia proclamatus est circa mensem Aprilem aut Maium anno cccLvi.

Pag. 542. 5. *Ἰνδ. ιδ΄.*] Hoc tum primum anno cccLvi. Indictionis vox occurrit in Codice Theodosiano Lege ii. de legatis, quae ita subscribitur: xviii. *Kal. Febr. med. Indictione* xv. *Constantio A.* viii. *et Juliano Caesare Coss.* Ubi tamen legendum videtur Indictione xiiii. cum hoc anno cccLvi. Constantius viii. Cos. fuerit cum Juliano.

Ibid. *Τὸ ι΄.*] Scrib. *τὸ η΄.* Ita Fasti et Cod. Theod.

Pag. 542. 7. *Ἐπὶ τούτων*] Idatius hoc anno id refert ad Kal. Junii.

Pag. 542. 12. *Τὸ ια΄.*] Leg. *θ΄.* Sic Fasti, Cod. Theod. et Holsten.

Pag. 542. 14. *Ἐπὶ τούτων*] Id ipsum habet Idatius, qui haec ad diem v. Non. Martii, seu ad v. ejusdem mensis refert, contra quam Auctor Chronici, qui ad iii. Vide Constantinopolim Christ. lib iv. sect. v. n. i.

Pag. 542. 20. *Ἐν Ῥώμῃ*] Diem notat Idatius: *Et introivit Constantius Aug. Romae* iv. *Kal. Maias, et edidit* xxxv. Ubi leg. xx. seu vicennalia.

Pag. 543. 3. *Λαττιανοῦ*] Victorius, *Titianus:* Cerealium vero *Κερέλλιον* Fasti Savilliani: Vossiani *Καράλλιον* perperam vocant.

Pag. 543. 6. *Σεισμὸς*] Hunc terrae motum ad annum cccLviii. referunt Victor Schotti in Pio, Ammianus lib. xvii. Hieronymus in Chron. Socrates lib. ii. cap. xxxii. et Idatius, qui diem notat viiii. Septembr. de quo agunt praeterea Libanius in Monodia, Orosius lib. vii. cap. xxix. et alii. Vide Scaliger. ad Chron. Eusebii, et Gothofredum in Chronol. Cod. Theod.

Pag. 543. 9. *Γρατιανὸς*] Aliter Idatius hoc anno quoad diem: *His Coss. natus est Gratianus filius Augusti, Valentiniani die* xiv. *Kal. Maias.*

Pag. 543. 10. *Αὐτῷ τῷ ἔτει*] Totidem habentur in Fastis Idatii, qui in mense et die processus Chronico non consentit: *Et ipso anno primum processit Constantinopolim Praefectus Urbis nomine Honoratus, die* iii. *Id. Decembr.* Ita alibi semel ac iterum *Constantinopolim* pro *Constantinopoli* usurpat, vocem vero *primum, ἐν πρώτοις*, hic exponitur.

Pag. 543. 11. *Ῥώμης*] Idatius, *Praefectus Urbis*, nude, scilicet Constantinopolitanae, ut est apud Socratem lib. ii.

cap. XLI. et Sozomenum lib. IV. cap. XXIII. non Romae, ut Auctor Chronici. Hieronymus in Chron. *Honoratus ex Praefecto Praetorio Galliarum primus Constantinopolis Urbis Praefectus factus.* Vide omnino ad huncce Chronici locum Jacob. Gotthofredum V 491 ad leg. XVI. Cod. Theod. de Praetorib.

Pag. 543. 14. *Ἰνδ.* *γ'.*] Huic Indictioni congruit Lex XI. P 563 Cod. Theod. de Cursu publ. quae data dicitur Kal. Decembr. Ind. IIII.

Ibid. *Τὸ ιβ'.*] Scrib. *τὸ ι'.* Ita Fasti omnes, et Ammianus initio libri XX. *Consulatu Constantii decies terque Juliani, etc.*

Pag. 543. 19. *Εὐδόξιος*] Philostorg. lib. V. cap. I. Theodorit. lib. II. cap. XXVI. XXVII. et alii.

Pag. 543. 21. *Παρουσίᾳ Ἐπισκόπων οβ'.*] In Concilio scilicet Constantinopolitano, cui adfuere qui hic recensentur Episcopi, sub quorum praesentia aedificata est magna Ecclesia.

Ibid. *Μάρι, Ἀκακίου*] Ita edidimus, cum perperam scriptum esset apud Scaligerum, etiam in Cod. Vaticano *Μαριακεσίου.* Utriusque, Maris scilicet et Acacii in Concilio Constantinopolitano meminit Philostorgius lib. IV. cap. XII. et lib. V. cap. I. ut caeteros omittam, quos hic laudat Gotthofredus.

Pag. 544. 13. *Ἐγκαίνια*] Vide nostram Constantinopolim Christ. lib. III. n. II.

Pag. 544. 18. *Ἀναθήματα*] Quae sunt totidem Constantii pietatis argumenta, quam caeteroquin commendant S. Cyrillus in Epistola ad Constantium de Cruce in coelo visa Hierosolymis, in qua *εὐσεβέστατον* vocat, (de qua consulendus Theophanes ad an. XIX.) Gregorius Nazianzenus Orat. I. in Julianum Aug. ubi et ejus in Catholicos pro Arianis facta excusat, et in Orat. II. S. Ambrosius, qui in Epist. ad Valentinianum, Constantium *Augustae memoriae* vocat, Epiphanius Haer. LXIX. n. XII. ubi de illius Arianismo agit, Theophanes an. XII. et Zonaras: contra quam Lucifer Calaritanus et S. Hilarius, a quibus illius impietas mire proscinditur. Hilarius de hac in sacras aedes munificentia: *Sacerdotes honorat, ne Episcopi sint, Ecclesiae tecta struit, ut fidem destruat.* Infra: *Auro Reipublicae Sanctum Dei honoras, vel detracta templis, vel publicata edictis, vel exacta poenis Deo ingeris.* Vide Gotthofred. ad Leg. III. Cod. Theod. de Paganis.

Pag. 545. 7. *Ἀρχῇ τετάρτης Ἰνδ.*] Immo V. ut observat Scaliger ad Chron. Eusebii pag. 256.

Pag. 545. 8. *Μόψου κρῆνας*] Hieronymus in Epitaphio Nepotiani, *in Mopsi viculo* mortuum ait. Ammianus lib. XXI. *Petiit per vias difficiles Mopsucrenas, Ciliciae ultimam hac pergentibus stationem, sub Tauri montis radicibus sitam.* Ubi ultimam stationem vocat, quam Auctor Chronici *primam.* Unam porro eandemque cum Mopsuestia hoc loco usurpari observat Scali-

ger. Vide praeterea Libanium in Orat. Funebri in Julianum, Philostorgium lib. vi. cap. v. Socratem lib. ii. cap. ult. Sozomen. lib. i. cap. v. Theodorit. lib. ii. cap. ult. Idat. in Fast. Theophan. an. xxiv. etc.

Pag. 545. 12. *Μηνὶ Δίῳ*] Ita Socrates, Idatius, Theophanes, Cedrenus, etc. Ammianus vero iii. Octobr.

Pag. 545. 13. *Εἰρήνης τῶν Ἐκκλησιῶν*] De qua Lactantius in lib. de Mortib. Persecutor. n. i. *Restituta per orbem tranquillitate, profligata nuper Ecclesia resurgit, et majore gloria templum Dei, quod ab impiis fuerat eversum, misericordia Domini fabricatur.* Infra: *Jam quasi discusso transacti temporis nubilo, PAX jucunda et serena laetificat.* Cum igitur quinquagesimum Pacis Ecclesiarum hunc annum fuisse ait Auctor Chronici, qui est Antiochenorum cdx. Christi vulgaris ccclxi. satis innuit ab Indictione Constantinianea, anno Antiocheno ccclxi. Christi cccxiii. tum primum pacem Christianorum Ecclesiis datam, quomodo ad id temporis finem Persecutionis statuit Sulpitius Severus, qui scribebat anno cccc. Iccirco, inquit Scaliger lib. iii. Canonum Isagogic. veteres Codd. Canonis Eusebiani ad illum annum Constantini qui fuit primus Indictionis Constantinianeae, haec apponunt: PAX NOSTRIS A CONSTANTINO REDDITA. Quae quidem Prosper in Chronico pariter adscripsit. Paulus Orosius lib. vii. cap. xxviii. *Constantinus pacem*
V 492 *Ecclesiae post decem annos, quam a persecutoribus vexabatur, indulsit.* Vide Gregor. Turon. lib. i. Hist. cap. xxxiv.

Pag. 545. 18. *Μαμερτίνου*] Istius Consulatus meminit Ammianus lib. xxi.

Pag. 545. 19. *Εἰρήνη τῶν Ἐκκλησιῶν.*] De qua superius egimus: tum enim, ut est apud Hieronymum et Prosperum in Chron. *Juliano ad Idolorum cultum converso, blanda persecutio fuit, illiciens magis quam impellens ad sacrificandum, in qua multi ex nostris voluntate propria corruerant.* Eutropius: *Religionis Christianae insectator, perinde tamen ut a cruore abstineret.* Quae sic expressit Joannes Antiochenus: *Ἐβέβλαπτο δὲ μόνον περὶ τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ δόξαν ἐναντίως ἔχων, καὶ ἐνιστάμενος τοῖς τὰ Χριστιανῶν μετιοῦσι δόγματα, οὐ μὴν ὥστε ὠμὸν ἢ φονικόν τι ἐργάσασθαι πώποτε.*

Pag. 546. 2. *Διατάγματα.*] Philostorg. lib. vii. cap. i. *Τοῖς Ἕλλησι διὰ προγραμμάτων πᾶσαν ἄδειαν εἰσενεγκὼν*, etc.

Pag. 546. 6. *Γεώργιον Ἐπίσκοπον*] Qui expulso S. Athanasio, ac deinde Gregorio in Episcopatum Alexandriae successerat, ut est apud Socratem lib. ii. cap. xiv. xxviii. xxix. et alios: de cujus caede agit idem Scriptor lib. iii. cap. ii. ut et Sozomenus lib. v. cap. vii. Philostorg. lib. vii. cap. ii. Hieronym. in Chron. Theophanes anno i. etc. Vide praeterea Epiphan. Haer. lxxvi. n. i.

Pag. 546. 12. *Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου*] Philostorg. eod. lib. cap. IV. ubi Gotthofred.

Pag. 548. 14. *Πατροφίλου*] Ariani, ut est apud Nicephor. lib. X. cap. XIII. Illius semel ac iterum meminit Philostorgius, Theodorit. lib. I. cap. VII. Epiphanius Haer. XXX. et Nicetas in Thesauro Orth. Fid. lib. V. cap. VII. P 564

Pag. 546. 18. *Ἐν δὲ Γάζῃ*] Ex Theodorito lib. III. cap. VII.

Pag. 546. 21. *Κύριλλον*] Idem Theodorit. Nicephor. lib. X. cap. IX. Theophan. an. I.

Pag. 547. 6. *Ἐν δὲ Ἐμέσῃ*] Idem Theodorit. et Nicephor.

Ibid. *Τοῦ Διονύσου*] Cogn. *γύννιδος*, ut est apud Theodorit. seu *ἀνδρογύνου* apud Nicephor. lib. X. cap. IX. Vide Henr. Valesium ad Theodorit.

Pag. 547. 10. *Εὐστάθιος*] Meminit Nicephorus lib. XIV. cap. LVII. alterius Eustathii Epiphaniensis Syri, qui Chronicon ab Aenea usque ad Anastasium Imp. conscripsit.

Pag. 547. 16. *Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιβὰς*] Constantinopolim tum primum introivit Julianus III. Id. Decemb. an. CCCLXI. ut est apud Idatium. Vide Panegyr. Mamertini sect. VI. VII. VIII. IX. Ammianum lib. XXI. Zosimum lib. III. etc.

Pag. 547. 17. *Πολυτρόπως*] Paulus Orosius lib. VII. cap. XXX. *Christianam Religionem arte potius quam potestate insectatus, ut negaretur fides Christi, et idolorum cultus susciperetur, honoribus magis provocare, quam tormentis cogere studuit.* Vide quae mox in eam sententiam notavimus.

Pag. 547. 18. *Εἰς σύγχυσιν*] Theodorit. lib. III. cap. V. Theophan. an. I.

Pag. 547. 23. *Μελέτιος*] Hunc locum laudat Henr. Valesius ad lib. III. Theodoriti cap. IV. ubi observat haec esse optimae notae, ut ex veteri quodam Scriptore descripta, qui Meletio haud quaquam favebat, eoque, ut conjicit, Ariano: ut ea quae de Leontio supra narravit. Caeterum de Meletio consulendi in primis idem Theodoritus lib. II. cap. XXXI. lib. III. cap. IV. Hieronymus in Chronico, et Epiphanius in Haer. LXXIII. n. XXIX. et Haer. LXVIII. Theophanes an. I. VI. Theodosii, etc. ubi de ejusdem Meletii Schismate.

Pag. 548. 1. *Παλαιὰν ἥρπασαν Ἐκκλησίαν*] Quam *τὴν Ἀποστολικὴν* vocat Theodoritus lib. II. cap. XXXI. sitam, ut ille subdit, *ἐν τῇ παλαιᾷ*, id est *πόλει*, cum Antiochia ex multis, non urbibus, sed regionibus constaret, illaque esset antiqua, in qua sita erat Episcopalis Ecclesia a S. Petro fundata, seu in qua is tum primum sederat, unde Apostolica dicebatur, ut in Gloss. med. Graecit. docemus in voce *Θρόνος*. Certe Athanasius in Synodica ad Antiochenos hanc Ecclesiam *παλαιὰν* pariter vocat. Vide Valesium ad Theodoritum.

Pag. 548. 5. *Βιτάλιος*] Sozomen. lib. VI. cap. XXV. Epiphan. et alii.

Pag. 548. 10. *Προσέφυ*] Sic locum istum emendavimus,
V 493 cum editio Raderi ita praeferret: *Ταύτῃ τῇ αἱρέσει καὶ Ἀπολινάριος, ὡς Ἀνδολαϊκεὺς τῆς Συρίας Γραμματικοῦ υἱὸς γεγονὼς προέφη.* Quae ita is vertit: *Hac haeresi infectus fuit et Apollinaris, quemadmodum Andolaicensis Syrus Grammatici filius memoravit.* Sic infra pag. 335. A. *Πέρσαι ἐπολέμησαν Τζαθίῳ τῷ Λαζῶν βασιλεῖ, ὡς προσφυέντι Ῥωμαίοις.* Porro nota sunt quae de hoc Apollinare, seu Apollinario, et ejus patre Grammatico narrant Scriptores.

Pag. 548. 11. *Καὶ Σαλουστίου*] De hoc Consulatu ita Ammianus lib. XXIII. *Julianus vero jam ter Cos. ascito in Collegio Trabeae Sallustio, Praefecto per Gallias, quater ipse amplissimum inierat magistratum: et videbatur novum adjunctum esse Augusto privatum Sallustium, quod post Diocletianum et Aristobulum nullus meminerat gestum.*

Pag. 548. 12. *Ἐν στρατείαις ἐξεταζομένους*] Sozomen. lib. V. cap. XVII.

Pag. 548. 15. *Θεότεκνος*] Vide Philostorgium lib. VII. cap. XIII.

Pag. 548. 20. *Ἱρῶν*] Qui *Ἡρων* dicitur eidem Philostorgio loco laudato, Nicephoro lib. X. cap. XXIX. et Theophani anno III.

Ibid. *Θηβαῖος*] Philostorg. *Ἡρωνά τινα ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων ὁρμώμενον, καὶ εἰς Ἐπισκόπους τελέσαντα*, etc. Ita Iron non fuit Thebarum Episcopus.

Pag. 549. 6. *Τριβοῦνος*] Ex Philostorgio lib. VII. cap. VI. Socrate lib. IV. cap. I. Sozomeno lib. VI. cap. VI. Eutropius: *qui tunc Domesticus militabat.*

Pag. 549. 7. *Κορνούτων*] Perperam *Κωρνουτών* cohortem habet Theophanes. Inter numeros militares non semel occurrunt in utraque Notitia Imperii *Cornuti Juniores*, et *Cornuti Seniores.*

Pag. 549. 12. *Ἀρτέμιος*] Cujus meminit Julianus in Epist. X. Ejus vero Martyrium narrant Theodoritus lib. III. cap. XVII. Theophanes anno III. Cedrenus, et Auctor Martyrii ejusdem Artemii, qui latine editus a Surio, graece habetur in Bibliotheca Regia et Colbertea, ex quo excerpsimus quae ad illius reliquiarum translationem spectant in Notis ad Zonarae Annales pag. 37.

Pag. 549. 18. *Αἰμιλιανὸς*] Theodorit. lib. III. cap. VII. Hieron. in Chron. Theophan. an. III. Nicephor. lib. X. cap. IX.

Pag. 549. 19. *Οὐΐκαρίου*] Theodorit. τοῦ τῆς Θρᾴκης ἁπάσης Ἄρχοντος.

Pag. 550. 1. *Θαλάσσιος*] Theophan. an. III.

Pag. 550. 6. *Δομέτιος*] Nicephor. lib. x. cap. ix.

Pag. 550. 8. *Κυρεστικῶν*] *Κυρεστῶν χώρας*, quae non alia est, meminit Theodorit. lib. iv. cap. xxviii. ubi de S. Acepsena.

Pag. 550. 20. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Quae deinceps hic narrantur de Juliani caede excerpta sunt ex Joannis Malalae Antiocheni Chronico, ex quo hocce fragmentum publicavit Eduardus Bysseus Anglus: cujus quidem Chronici editionis spem nobis fecerat in Notis ad Nicol. Uptonum pag. 75. Quod vero Malala narrat, id se hausisse profitetur ex Chronico Eutychiani Cappadocis, qui tum miles et Vicarius Numeri militaris Primorum merebat in castris Juliani: ex quo fragmento variantes Lectiones hic subinde adscripsimus. P 565

Pag. 551. 1. *Ὑπάτου σχῆμα*] Malala, *ἐνδεδυμένον ζάβαν*.

Pag. 551. 3. *Ῥαδίᾳ*] Ita hoc loco praefert Cod. Vatican. Infra vero *Ῥασσίᾳ*, ubi utrobique Scaliger et Raderus *Ῥαδίᾳ* ediderunt. Sed ad Lectionem Codicis Vaticani propius accedit Malala: *Ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀσίᾳ, καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ πτοηθεὶς ἐξυπνίσθη, κράξας*, etc. Zonaras habet *Φρυγίᾳ*.

Pag. 551. 5. *Καὶ εἰσῆλθον*] Mal. *εἰσελθόντος*.

Pag. 551. 6. *Μετὰ λαμπάδων Βασιλικῶν*] Vide notata ad pag. 327. B.

Pag. 551. 7. *Σφαγὴν*] Malala, *σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης*. *Per ilia ictus sanguine tenus*, apud Festum Rufum. Vide Socrat. lib. iii. cap. xxi.

Pag. 551. 9. *Καὶ εἶπεν*] Malala: *καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι Ἀσία λέγεται*.

Pag. 551. 10. *ὦ ἥλιε.*] Ita etiam Zonaras. Vide Gotthofredum ad Philostorg. lib. vii. cap. xv.

Pag. 551. 11. *Ὥρα*] Malala: *ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν χρηματίζοντος υιά*.

Pag. 551. 14. *Ἀξίαν*] Addit Malala, *ἔχοντος, καὶ ἀγνοοῦντα ἤγαγον αὐτόν*. V 494

Pag. 551. 17. *Συνέχοντες*] Malala, *συσχόντες*.

Pag. 551. 18. *Πρὸ ϛ'. Καλανδῶν Ἰουλίων.*] Ita Ammianus lib. xv. Socrates lib. iii. cap. xviii. Eutropius lib. x. Idatius, et alii: perperam vero vi. Kal. Maias Farrago Alexandrina.

Pag. 551. 19. *Διαφαῦσαι*] Editum erat *διασαφῆσαι*. Sed cum Interpres vertisset, *priusquam dilucularet*, ita ex Cod. Vaticano emendavimus: cum praeterea haec vox nihil sonet, et Malala scripserit, pro *τοῦ διαφαύσει*, seu potius *διαφαῦσαι*, vel certe *διαφωσκούσαι*, de qua postrema voce agit Casaubonus in Exercit. Baron. pag. 675.

Ibid. *Ον εἰς*] Malala: *ἐπί*.

Pag. 551. 21. *Ἐτῶν λϛ'.*] Malala: *ὢν ἐνιαυτῶν λγ'*. Natus porro legitur Julianus vi. Novembr. an. Chr. cccxxxii. ut est in

Sylvii Polemei Laterculo: mortuus vero xxvi. Junii anno cccLxiii. Proinde vixit annos xxx. menses vii. dies xx. Vide Scaligerum ad Euseb. et Familias Byzant..

Pag. 552. 1. *Ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ*] Eadem paullo aliter ac fusius habentur in vita S. Basilii, Amphilochio falso adscripta pag. 181. edit. Combefisii.

Pag. 552. 5. *Ἅγιος Μερκούριος*] Vide Familias Byzant. in Juliano.

Pag. 552. 6. *Σιδηροῦν*] Malala addit, *ἀποστίλβοντα καὶ*, etc.

Pag. 552. 13. *Τὸν κλῆρον*] Malala addit, *αὐτοῦ.*

Pag. 552. 16. *Σιωπᾶν*] Malala, *σιγᾶν αὐτόν.*

Ibid. *Τοιοῦτον*] Subdit Malala, *ὁ δὲ σοφώτατος Εὐτρόπιος ὁ Χρονογράφος ἔν τισι, τοῦτον ὡμοφώνησεν ἐν τῇ συγγραφῇ.* Hactenus Joannis Malalae Fragmentum.

Pag. 552. 21. *Εἰ θέλεται*] Haec Joviani allocutio varie a Socrate et Sozomeno refertur, tametsi eadem apud utrumque sonet. Addit Albupharaijus: *Indicarunt igitur illi se jam Christianos esse, licet metu Apostatae Religionem suam dissimulassent. Prolata ergo e gasophylacio Cruce, eam ipsis vexillum statuit.*

Pag. 553. 4. *Λαβουαρσάκιος*] Sic Saporem vocat, cognomento Arsacem. Saporem etiam hoc loco vocat Chronicon Hebraeorum editum a Genebrardo.

Pag. 553. 6. *Πρεσβεύων*] Festus Rufus: *Tanta reverentia Romani nominis fuit, ut a Persis primus sermo de pace haberetur.*

Pag. 553. 7. *Σουρέναν*] *Post Regem apud Persas promeritae dignitatis*, inquit Ammianus libro xxiv.

Pag. 553. 15. *Ἀρινθαῖον*] Cui adjunctus fuit Sallustius Praefectus Praetorio Galliarum. Ita Ammianus lib. xxv. qui Arinthaei praeterea meminit lib. xxvi. et xxvii. Is postmodum Consul fuit an. Chr. ccclxxii.

Pag. 554. 6. *Οὐκ εἰσῆλθεν*] Ammianus: *Nisibi cupide visa, extra urbem statim castra posuit Princeps.* Ita etiam Zosimus: at Joannes Antiochenus biduo Nisibi commoratum scribit.

Pag. 554. 7. *Ὁ δὲ Ἰούνιος*] Binesem vocat Ammianus.

Pag. 554. 8. *Εἰς ἕνα τῶν πύργων*] Ammianus: *Postridie Bineses unus ex Persis, quem inter alios excellere diximus, mandata Regis complere festinans, promissa flagitabat instanter: et Principe permittente Romano, civitatem ingressus, gentis suae signum ab arce extulit, submigrationem e patria civibus nuntians luctuosam.* Istius porro in adeunda civitatum ac oppidorum possessione in turribus vexilla erigendi, in adepti dominii argumentum, moris, exemplum prostat apud Constantinum de Administ. Imp. cap. xlvi. ubi de Adranutzio Imperatori Constantinopolitano, ac Iberorum Principe tradito. Alia paullo sequioris aetatis suggerimus in Dissert. xxx. ad Joinvillam p. 355. 356.

Pag. 554. 11. Σιλβανὸς Κόμης] Is *causarum defensor* dicitur Ammiano, quo loco miserabilem ac luctuosam Nisibiensium ex urbe excessum describit. P 566

Pag. 554. 13. Ομωμοκέναι] Idem Scriptor: *Cumque nihil promoveretur, jurisjurandi religionem Principe destinatim praetendente*, etc. Infra: *Indignum Imperio facinus amictu perjurii fugiendi commisit.* Sed revera, ut ait Festus Rufus, *cupidior regni quam gloriae* iis conditionibus acquievit, licet Romanae potentiae minus consentaneis. Excusatur tamen utcumque ab Orosio lib. VII. cap. XXXI. Vide Procopium lib. I. Persic. cap. XVII. et Scaligerum ad Chron. Eusebii.

Pag. 554. 14. Δόξαν] Quid si legatur νόξαν· voce enim latina id expressit Jovianus. Vide Glossas Basilic. in hac voce. V 495

Pag. 555. 2. Σπουδαίου] Malim, σπουδαίως.

Pag. 555. 5. Μῆνας ί.] Leg. ή.

Pag. 555. 7. Ιοβιανοῦ Αὐγούστου] Jovianus cum Varroniano filio Ancyrae Consul processerat, uti narrant Theophanes et Georgius Hamartolus in Chron. MS. Καὶ ἐλθὼν ἐν Αγκύρᾳ τῆς Γαλατίας, Ὕπατος προῆλθεν σὺν τῷ ἑαυτοῦ υἱῷ Οὐαρρωνιανῷ Επιφανέντα τοῦτον ἀναγορεύσας, id est *Nobilissimum*, seu Caesarem. Post excessum vero Joviani hi Coss. nominati: *Divo Juliano et Varroniano Coss.* in Leg. IV. Cod. Theod. de Jurisdict.

Pag. 555. 8. Δάστανα] Leg. Δαδάστανα, quomodo edidimus, tum ex Cod. Vatic. tum ex Ammiano, Joanne Antiocheno, Idatio, et aliis. Τὰ Δαδάστανα habet Philostorgius lib. VIII. cap. VIII.

Pag. 555. 9. Πρὸ ιβ'. Καλ. Μαρτ.] Idatius, XI. Socrates, XIII. Eutropius, XIV. Kal. Mart. scribunt.

Pag. 555. 10. Ρωμαίων] Addit Holstenius λη'.

Ibid. Σαλουστίου] Is et *Secundus* dictus, Consul cum Juliano IV. erat, cum ille interiit, et Praefectus Praetorio Galliarum, de quo copiose egit Gotthofredus in Prosopographia Cod. Theod. ut et Lacarrius de Praefectis Praetorio Galliarum.

Pag. 555. 11. Καὶ παλαιοῦ Πατρικίου] An *Expatricio* ita expressit Scriptor, an vero παλαιὸν adjecit, ut a Sallustio filio, qui perinde Praefectus Praetorio fuit, et de quo multa congerit idem Gotthofredus, distingueret? Certe Patricius rursum infra anno CCCLXIX. indigitatur.

Pag. 555. 13. Σηλυμβρίαν] Ita emendavimus, cum perperam Ολυμβρίαν editio praeferret. Urbs caeterum nota, quae Σηλυμβρία et Σηλυβρία Scriptoribus promiscue dicitur: de cujus Conditore ita Symeon Logotheta in Chron. MS. Σηλυβρία τοῦ τῶν Θρακῶν Βασιλέως, ἥτις αὐτὴν ᾤκισεν. Holstenius Σολυβρίαν hic, et ἀπὸ Σολυβρίας infra legit, sed male. Describit Sponius in Miscell. Eruditae Antiquit. Inscriptionem in ejusdem urbis muris repertam, quae docet urbem instauratam, Michaële,

Theodora, et Thecla Theophili Imp. liberis imperantibus: *ΑΝΑΝΕΩΘΗ ΟΥΤΩC ΠΟΛΙC ΤΑΥΤΗ ΕΠΙ ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΟΔΩΡΑC ΚΑΙ ΘΕΚΛΗC ΟΥC ΕΔΙΚΑΙΩCΕΝ ΚC ΒΑCΙΛΕΥΕΙΝ ΕΠΙ ΤΗC ΓΗC.*

Pag. 555. 14. *Τριβοῦνον*] *Scutariorum*, ut est apud Orosium. Sed de hac Tribuni dignitate, qua prae caeteris donati dicuntur Constantius Chlorus, Constantius M. et Valentinianus, pluribus egerunt Gotthofredus ad Philostorg. lib. VII. cap. VII. Henricus Valesius ad Ammian. et alii.

Pag. 555. 19. *Ἐν Νικαίᾳ*] Ammian. lib. XXVI. Eunapius in Excerpt. de Legat. Philostorg. lib. VIII. cap. VIII. Zosimus lib. III. Extr. etc.

Ibid. *Πρὸ ς'.*] VI. *Kal.* Socrat.

Pag. 555. 20. *Οὐαλεντινιανὸς*] De initio Imperii Valentiniani consulendi Scaliger lib. V. et Patavius lib. XI. cap. XLIV.

Pag. 555. 21. *Ἔτη ιδ'.*] Leg. *ια'*.

Pag. 556. 8. *Πρὸ δ' Καλ.*] Ita Idatius: at Ammianus lib. XXVI. V. Kal. April. diebus V. post inaugurationem Valentiniani. Socrates lib. IV. cap. I.

Pag. 556. 9. *Ἦν Ἀρειανὸς*] De Arianismo Valentis egit prae caeteris Epiphanius Haer. LXIX. n. XIII.

Pag. 556. 14. *Οὐαλεντινιανοῦ καὶ Οὐάλεντος*] Nescio cur Theophanes et Georgius Monachus dicant, Valentinianum statim atque Imperium adeptus est, Gratianum filium *κοινωνὸν τῆς Βασιλείας καὶ Ὕπατον* fecisse, cum utrumque falsum sit.

Pag. 556. 20. *Ἀντάρτης*] Ita Scaliger. *Ἀνταρθεὶς*, Raderus.

Pag. 557. 1. *Νακολίας*] Sic pariter Scaliger, cum in editione Raderiana prave editum esset *Σκολλίας*. *Νακόλειαν* scribit Theophanes, et Notitia Leonis Imp. Ad Nacoliam porro Phrygiae Salutaris oppidum, captum Procopium narrant Ammianus lib. XXIII. Socrates lib. IV. cap. V. Sozomenus lib. VI. cap. VIII. Zosimus lib. IV. pag. 739. et alii.

Pag. 557. 2. *Πρὸ ιβ' Καλ.*] Idatius in Fastis caesum Procopium ait VI. Kal. Jul. iisdem Coss. Vide Gotthofred. ad Philostorg. lib. IX. cap. V.

V 496 *Pag.* 557. 3. *Ἰοβιανοῦ*] Ita Lex III. Cod. Theod. de Indulg. Crim. Fasti et Lex XI. eod. Cod. de Jure Fisci, *Joviano*. In Lege vero III. de Ponderat. hic Consulatus sic consignatur, *P. C. Gratiani et Dagalaifi.*

Pag. 557. 4. *Χάλαζαν*] Saxeae istius grandinis praeter Idat. et alios meminit Albupharaijus in Dynast.

P 567 *Pag.* 557. 7. *Ἐν Γαλλίαις*] Ambiani, ut scribunt Hieronymus, Idatius, Senator et Jornandes: *urbe Galliarum inter alias eminenti*, uti ab Ammiano indigitatur.

Pag. 557. 9. *Πρὸ θ' Καλ.*] Ita etiam Socrates et Idatius.

Pag. 557. 11. *Οὐαλεντινιανοῦ Αὐγ.*] Fasti Idatii, Laterculus Paschalis Bucherii, et Cod. Theod. *Valentiniano Nob.* qui anno CCCLXVI. *Augustus* pariter inscribitur: qui non alius est a Valentiniano Valentis Imp. filio, uti exerte appellatur in Fastis MSS. Idatii eodem anno; ex quo Sirmondus *Valentiniani filium* prave ediderat, ut ab aliis observatum. Proinde is est Valentinianus Nob. P. in cujus Consulatum orationem XI. recitavit Themistius, quod multis probavit vir eruditissimus Joan. Harduinus. Istius Valentis filii, quem Galatem dictum alii scripsere, meminit Ephraemius in Encomio S. Basilii nuper edito a Joanne Bapt. Cotelerio to. III. Monument. Eccl. Gr. Meminit etiam Theodosius Jun. Indictionis huic Consulatui respondentis, quam et *undecimam Valentiacam* vocat, in Leg. IX. et X. Cod. Theod. de Indulg. debit. quae in annum V. Valentis inciderat, cum ab Imperatorum nominibus designarentur, licet non inchoatae eorum temporibus.

Pag. 557. 13. *Νικαίας*] Chron. Hieronymi hoc anno; *Nicaea quae saepe corruerat, terrae motu eversa*, Ita etiam Albupharaijus. Instaurata postmodum a Valente: siquidem huc spectent quae habet Themistius in Orat. XI. πόλεων δὲ ἑκάστης ἢ ἐκ καινῆς τι πρόεισιν, ἢ ἐπάνεισιν, ἢ συναυξάνεται· διάκειται δὲ καὶ τὰ τῆς φύσεως πάθη, καὶ τὰς κατασεισθείσας ἤδη ὄψει ἐγειρομένας. Vide Socrat. lib. IV. cap. XI. et Sozomen. lib. V. cap. X. Atqui terrae motum hunc ad Indictionem X. referunt Theophanes et Georgius Hamartolus.

Pag. 558. 2. *Ροδανὸν*] Vide Cedren. p. 310. et Symeon Logoth. in Chron. MS.

Pag. 558. 7. *Βερενίκης*] Infra, et Cedren. *Βερνίκης*, ut et Codd. MSS. Zonarae, uti monuimus in Notis p. 40.

Pag. 558. 10. *Σαλούστιον*] Illum, opinor, Sallustium, qui Praefectus Praetorio Galliarum fuit an. CCCLX. quod vox *Πατρίκιον* videtur indicare, uti mox observavimus. Sed an alius a Sallustio, qui eadem ipsa tempestate Praefectus Praetorio fuit, vel idem fuerit, non omnino exploratum. Vide Gothofred. ad Cod. Theod.

Pag. 558. 18. *Πρόκῳ*] Sic reposuimus, cum πρωΐ esset editum. Vide Gloss. med. Graecit. in *Βάϊον*, et in Addit.

Pag. 558. 20. *Σφενδόνα*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. I. n. IX.

Pag. 559. 1. *Απότομος*] Valentiniani severitatem nimiam et parcitatem, quidam crudelitatem et avaritiam interpretabantur, ait Hieronymus, et ex eo Jornandes, cum, ut ait Sidonius lib. IV. Epist. IX. *correptio non cruentans, et severitas quae non sit tetra, sed tetrica esse debeat.*

Pag. 559. 4. *Μαρίναν*] Vide Familias Byzant.

Pag. 559. 11. *Τὸ τέταρτον*] Scribendum τὸ τρίτον, ut in

Fastis omnibus: qui error inde forte ortus, quod anno superiori Valentinianum N. P. cum patruo confuderit Auctor Chronici. Atque ita emendandus pariter Consulatus Valentiniani iv. qui postremus illius fuit. Nam quod nummus ille aureus Valentiniani, quem ex Archeio Regio inter Valentiniani Senioris Nomismata in Familiis Byzantinis dedimus, cujus aversa pars Cos. xvii. praefert, non Senioris, sed est Valentiniani iii. qui cum Theodosio Jun. imperavit: cujus pars aversa ex Theodosii typario excepta est; quod non semel accidisse in Imperatorum monetis norunt qui huicce disciplinae sua studia addixere.

Pag. 559. 19. *Τὸ ε′.*] Leg. τὸ δ′. ut in Fastis omnibus.

Pag. 560. 1. *Αἰκυτίου*] Qui *Ἐκυΐτιος* Socrati et Zosimo: *Equitius*, Hieronymo, Idatio ex Cod. MS. Victorio, et in Cod. Theod. nuncupatur.

Pag. 560. 2. *Γρατιανοῦ τὸ δ′.*] Ita hic annus consignatur
V 497 apud Prosperum: at aliter in vet. Inscript. mxxviii. 8. in Cod. Theod. In Paschali centum annorum Bucherii, et in Fastis Idatii, *Post Conss. Gratiani A.* iii. *et Equitii.*

Pag. 560. 5. *Οὐϊνδαννίου*] *Vindalonium Magnum* vocat hoc loco Idatius. Vide nostram Constantinopol. Christ. lib. i. sect. xxvii. n. viii.

Pag. 560. 7. *Πρὸ ι′ Καλ.*] Idatius, x. *Kal. Decembr. Et levatus est Valentinianus Junior Aug. filius Aug. Valentiniani ab exercitu in Tribunali die* x. *Kal. Decembr. in civitate Arinco.* Leg. *Acinco*, seu potius *Acuminco*, vel Aciminco, urbe Pannoniae primae, ut est in Notitia Imperii. Vide Sirmondum ad Sidon. in Panegyrico Majoriani v. 107.

Pag. 560. 9. *Οὐαλεντινιανοῦ τοῦ Καίσαρος*] Idatius, *Valentiniano Juniore Augusto.* Laterculus Paschalis centum annor. *Valentiniano Caesare Jun.* Cod. Theod. *Valente* v. *et Valentiniano AA.*

Pag. 560. 11. *Τὸ ε′.*] iv. Idatius, Victorius, et Cod. Theodos.

Pag. 560. 12. *Τὸ ζ′.*] vi. iidem Idat. Victorius et Cod. Theod. Ita etiam Hieronymus in Epist. praefixa translationi Chronici Eusebiani, hac formula, *Valente sexies, et Valentiniano iterum.* At in Laterculo Paschali hic Consulatus sic describitur, ut est apud Senatorem: *Post Consulatum Gratiani* iii. *et Merobaudis.* Quippe, ut est apud Hieronymum in Chronico, *quia superiore anno Sarmatae Pannonias vastaverant, iidem Consules*
P 568 *permansere.* De Sarmatico autem bello consulendi Socrates lib. iv. cap. xxxi. Sozomenus lib. vi. cap. xxxvi. Theophanes, etc.

Pag. 560. 15. *Νόσῳ*] *Subita sanguinis eruptione, quod Apoplexia vocatur*, inquit Hieron. Vide Ammian. et alios.

Pag. 560. 16. *Βεργιτινῶν*] Rectius editio Scaligeri *Βεργιτιῶνι*· nam *Virgitio* castellum istud dicitur Idatio: *Bregetio*,

Ammiano lib. XVII. et XXX. et Socrati lib. IV. cap. XXXI. Hieronymo vero et Senatori, *Brigitio:* Jornandi denique *Brigio.*

Pag. 560. 17. *Ανεκαλέσατο*] Quam ab urbe proscripserat conjux anno CCCLXIX.

Pag. 561. 1. *Εν Σιρμίῳ*] Ita Socrates lib. V. cap. II. Sozomen. lib. VII. cap. II. Idatius, Sidonius, et alii: anno demum CCCLXXIX. ut est apud Idatium.

Pag. 561. 2. *Γυναικαδέλφου*] Necdum tamen Gratiani sororem Gallam Placidiam duxerat Theodosius, cum Imperator ab eo dictus est. Vide Famil. Byzant.

Pag. 561. 3. *Εν Κωνσταντινουπόλει*] Atqui Theodosium Constantinopolim tum primum ingressum anno CCCLXXX. XVIII. Kal. Decembr. tradit Socrates lib. V. cap. VI. et Idatius tum in Fastis, tum in Chronico, ubi ista scribit: *Theodosius Constantinopolim ingreditur in primo Consulatu suo, quem cum Gratiano agebat Augusto.* Paulus Orosius lib. VII. cap. XXXIV. de Theodosio: *Urbem Constantinopolitanam victor intravit*, post deletas scilicet gentes Scythicas.

Pag. 561. 4. *Πρὸ ιδ' Καλ.*] Socrat. *τῇ ἑξκαιδεκάτῃ Ιανουαρίου.*

Pag. 561. 8. *Αρειανοὺς*] Sic reposuimus pro *ἀριθμοὺς*, uti praeferebat editio. Cur vero istius aevi Ariani *ἐξοκιονῖται* appellati fuerint, docemus in nostra Constantinopoli Christ. lib. II. sect. XVI. n. XXXVIII. et in Gloss. med. Graecit. ubi hic locus ex miraculis SS. Anargyrorum n. 17. addendus: *ἀνήρ τις τῆς τῶν Εξωκιονιτῶν κακομάχου αἱρέσεως*, etc.

Pag. 561. 10. *Τὰ ἱερὰ μόνον ἔκλεισεν*] Paulus Orosius lib. VII. cap. XXVIII. *Tum deinde primus Constantinus justo ordine et pio vicem vertit edicto: siquidem statuit citra ullam hominum caedem Paganorum templa claudi.* Extat Constitutio Constantii Imp. qua idipsum sanxit, in Leg. III. Cod. Theod. de Paganis.

Pag. 561. 11. *Κατέλυσεν*] Iisdem verbis haec habet Prosper Pithoeanus anno VIII. ejusdem Theodosii: *Apud Alexandriam templa destructa, in quibus Serapis antiquissimum et notissimum templum, quod quasi quaedam columna quasi ruentem sustinebat idololatriam.* Vide Socrat. lib. V. cap. XVI. XVII. Sozomen. lib. VII. cap. XV. XXII. XXIX. Theophan. an. XIII. etc. Theodosii exemplum exinde secutus est Honorius filius. Sanctus Augustinus lib. XVIII. de Civitate Dei cap. ult. *In civitate notissima et eminentissima Carthagine Africa Gaudentius et Jovius Comites Imperatoris Honorii* XIV. *Kal. April. anno* CCCXCIX. *falsorum Deorum* V 498 *templa everterunt, et simulacra fregerunt.* Idatius eod. anno: *His Coss.* Manlio et Theodoro, *templa gentilium demolita sunt, Joviano et Gaudentio Comitibus.* Et idem Prosper anno IV. Arcadii et Honorii: *Toto orbe Romano antiquae superstitionis fana, templa, delubra, si quae tum restabant integra, praecepto Magistratuum de-*

strui jussit. Denique Mellitus in brevi Temporum Expositione MS. *Gentium quoque templa per totum orbem, jubente Theodosio, eodem tempore subvertuntur: nam adhuc intemerata manebant.* Edicto siquidem statuerat Constantinus citra ullam caedem hominum Paganorum templa claudi, ut ait Anonymus Valesianus.

Pag. 561. 12. *Βαλανίου*] Thomas Reinesius lib. I. Var. Lect. cap. xxv. hunc locum expendens, pro *Βαλανίου*, legendum *Θείου* existimat. Holstenius vero in Notis ad Stephanum, id vocabuli pro Numine aliquo accipi subodoratur, et in eo latere nomen *Beli*, vel *Baal*, seu Solis putat: *Belani* forte *Apollinis*, cujus mentio occurrit in veteribus Inscript. pag. xxvi. et xxvii. ita ut legendum sit *Βελανίου*. Nam urbem Heliopolitanam Soli sacram fuisse ipsa prodit nomenclatura. Sed et *El*, et *Bel*, et *Belathen*, Chaldaeos et Babylonios, quem *Baal* Phoenices et adjacentes populi vocarunt, dixisse, pluribus observat Seldenus in Syntagm. II. de Dîs Syris cap. I. Certe apud Hesychium, *Βέλα, ἥλιος* et *αὐγὴ* exponitur. Damascius in vita Isidori pag. 1049. apud Photium, Phoenices et Syros Saturnum *El*, *Bel*, et *Bolathen*, seu forte *Belathen* appellasse scribit. Tradit praeterea Heliopolitas coluisse *Γενναιόν*, erecta quadam Leonis forma in templo Jovis: sub cujus nomine Solem coluisse Assyrios docet Macrobius lib. I. Saturnal. cap. xxiii. *Quem*, inquit, *Dia Heliopoliten cognominant, et maximis ceremoniis celebrant in civitate quae Heliopolis nuncupatur.* Templi Apollinis, *qui idem atque Sol est*, inquit Macrobius, in eadem civitate meminit rursum Damascius p. 1054. Sententiam denique Holstenii fulcit Herodianus lib. VIII. quo loco ait Crispinum virum Consularem Oraculum *Επιχωρίου Θεοῦ* consuluisse, ubi addit, *Βέλιν δὲ καλοῦσι τοῦτον, σέβουσί τε ὑπερφυῶς, Ἀπόλλωνα εἶναι ἐθέλοντες.* Quinetiam omnes Deos *Baal* appellatos a Tyriis, Sidoniis et Ammonitis, sed cum attributo, observat Scaliger in Notis ad Fragmenta Graecor. Scriptor.

Pag. 561. 13. *Τέλλιθον*] De hac voce multis agimus in Glossar. mediae Graecitatis. [*Ducangii ad hunc locum annotationi addere placuit disputationem II. MM.* (*Jeremiae Marklandi, ut putatur*) *in Observat. Miscell. Amstelod. vol. II. t.* 1. *p.* 172—182.

OBSERVATIONES IN QUOSDAM GRAECOS AUCTORES, DE TEMPLO *HELIOPOLITANO* IN SYRIA.

I. Anonymum Graecum *Chronicon*, quod variis sub titulis [1]) inter eruditos notum est, loquens de templis Ethnicis,

1) Vocatur *Alexandrinum* ab Jesuita Radero, qui primus librum in lucem edidit, et *Chronicon Paschale* a Du Cangio, secundo Editore, et ab aliis *Constantinopolitanum*. Ultimum hoc nomen forte opti-

ab Imperatore Theodosio primo destructis, dicit Templum Heliopoleos, tam bene servatum esse, ac templum Damasci, et in *Christianam aedem* conversum.

Sed nomen Divinitatis, cui aedes haec consecrata erat, corruptum est, et praeterea unum ex epithetis, ei Templo datis, adhuc non bene intellectum est. Ut haec ambo illustremus, Lectori quasdam criticas et historicas observationes proponam.

Locus in Chronico ita se habet, *Τὸ ἱερὸν Ἡλιοπόλεως, τὸ τοῦ ΒΑΛΑΝΙΟΥ, τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ ΤΡΙΛΙΘΟΝ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Ἐκκλησίαν Χριστιανῶν.*

Prima vox, de qua loqui debemus, *ΒΑΛΑΝΙΟΥ*, ab eruditissimo Th. Reinesio [1]) in *ΩΝΙΟΥ* mutabatur, qui hoc templum illud credidit, quod *Onias* [2]) in Aegypto extruxerat.

Haec emendatio non solum *violenta* est, ut alius Eruditus Luc. Holstenius [3]) eam vocat, sed et contraria historicae veritati. Nam 1. Templum *Oniae* non erat in ipsa urbe Aegypti, quae *Heliopolis* vocabatur, lices in ejus dioecesi, sive *Nomo Heliopolite*, ut Josephus [4]) nobis variis in locis narrat. 2. Templum *Oniae* a *Vespasiano* brevi post excidium Hierosolymorum (et plus quam tribus saeculis ante Theodosium magnum) clausum erat, ut testatur dictus Josephus, qui aliquo modo testis oculatus ejus facti erat. *De Bell. Jud. L.* VII. c. X. p. 435. *Ed. Amst.*

Cum e contrario manifestum sit, *Chronicon* loqui de templo in ipsa urbe *Heliopoli*, et hanc urbem in Syria exstitisse, ita a Graecis, in illa regione post *Alexandrum* Magnum habitantibus, vocatam, sed *Baalbec* ab incolis usque ad hunc diem nominatam. Hic ergo non aliam Divinitatem quaerere debemus, nisi BAAL *Solem*, magnum et communem totius Orientis Deum, et peculiariter Assyriorum, Syrorum, Chaldaeorum,

---

mum est, si consideramus, primo, in eo Aeram mundi eandem esse, qua utuntur *Constantinopoli*. Et secundo, MS. emptum esse ab aliquo ejus urbis cive, per Hier. Suritam in Sicilia, ut ipse adnotavit in prima pagina unici exemplaris, jam in Vaticanam Bibliothecam delati No. 1941. *Messanae emi a Georgio Constantinop.* VI. Kal. Octobris M. D. LI. Cujus notae *Du Cangius* sincerum apographum non habuit, nec plurium locorum in ipso codice. Vide Praef. N. 38.

1) Var. Lect. L. I. c. 25.

2) Cujus nomen Graeci Auctores scribunt *Ὀνίας* non *Ὠνίας*.

3) Not. ad Steph. de Urbib. p. 129. nullam tamen dans rationem, cur eam improbet.

4) De B. I. Lib. VII. c. 10. Antiq. Lib. XII. c. 16. Lib. XIII. c. 3. Lib. X. cap. 20. *Νόμος δ' οὗτος Ἡλιοπολίτης καλεῖται.*

Phoenicum etc. [1]) Huc usque ergo *Holstenius* rem acu tetigit, cum diceret, *Ego hoc nomen* (*Βαλανίου*) *pro numine accipio, et in eo latere* Beli *aut* Baal, *Solis existimo.*

Sed si dimidium vocis *Βαλανίου* sumamus, quo alterum spectabit dimidium? *Holstenius* id intactum relinquit.

Quod ad me attinet, inde facerem *ΗΛΙΟΥ* aut *ΔΙΟΥ*, et legerem *ΒΑΛ ΗΛΙΟΥ* aut *ΒΑΑΛ* [2]) *ΔΙΟΥ*. Utrumque praesenti materiae convenit, et mutatio levis et naturalis est.

Si legamus *ΒΑΛ ΗΛΙΟΥ*, quam lectionem praefero, ultima vox erit Graecum adjunctum Epitheton, aut interpretatio primae vocis *Syriacae*, ut est in hoc loco *Malelae* [3]) *ἱερὸν Σεράπιδος Ἡλίου, templum Serapidis Solis.* Quibus addi potest quod in quibusdam Marmoreis Inscriptionibus [4]) invenitur, licet alio ordine, *ΔΙΙ ΗΛΙΩ ΜΕΓΑΛΩ ΣΑΡΑΠΙΔΙ*; et quod in aliis [5]) pertinet ad *Mithram*, Persicum *Solis* nomen, *ΗΛΙΩ ΜΙΘΡΑ.*

Aut si quis malit legere *ΒΑΑΛ ΔΙΟΥ*, id aliquibus auctoritatibus defendi potest. Nam certum est sub Romanis Imperatoribus, postquam *Severus Coloniam* Syriae *Heliopolim* fecisset, ejus Templum nomen *Jovis* habuisse, magni Romanorum Dei, qui ei summos Deos aliarum regionum assimulabant, et qui ante *Aurelianum* non videntur publicum cultum aut ad minimum Templum *Solis* habuisse. Hinc est quod in diversis numismatibus *Severi*, *Caracallae* et *Philippi*, patris et filii, posticam partem videamus pulcro templo ornatam, cum hac inscriptione COL. HEL. I. O. M. H. *Colonia Heliopolis*, JOVI [6]) OPTIMO MAXIMO HELIOPOLITANO. Et propterea *Macrobius* Lib. I. c. 23 probare volens *Jovem* et *Solem* eundem esse Deum, dicit *Syros*, et in primis *Heliopolitanos* Deum suum vocare *Jovem Heliopolitanum*, qui nullum aliud numen erat quam *Sol. Assyrii quoque* Solem *sub nomine* Jovis, *quem* DIA HELIOPOLITEN *cognominant*, *maximis cerimoniis celebrant in civitate*, *quae* HELIOPOLIS *nuncupatur*. — *Vehitur enim simulacrum* DEI HELIOPOLITANI *Ferculo*, *uti vehuntur*, *in Pompa Ludorum Circensium*, *Deorum simulacra.*

Idem prorsus nomen a quibusdam nuper in hunc locum iter facientibus in Latina inscriptione repertum est, in qua

---

1) Licet media vocalis non ubique esset eadem, quibusdam pronuntiantibus *Babal*, aliis *Bel* aut *Bol*.
2) Ita Chronicon id alibi scribit, et alii auctores.
3) Hist. L. II. p. 46.
4) *Gruter*. p. xxii. n. 10. 11. p. 1010. n. 11. Reines. Inscript. p. 243.
5) *Gruter*. p. xxxiii. n. 9. Inscr. Rein. Cl. I. n. 292.
6) Quocum convenit quoque *Aquila cum alis expansis*, frontispicio templi insculpta, ab omnibus itinerum scriptoribus descripta.

quidam Antonius dicitur JOVIS HELIOPOLITANI SACERDOS. Non hic multum temporis teram refutando Ducangii emendationem, qui legere vult *ΒΕΛΕΝΙΟΥ*, quoniam aliquae inscriptiones habent Deum *Belenum*, qui quibusdam scriptoribus habetur Apollo, et per consequens *Sol*, et ut ille credit, *Βέλις* ab Herodiano [1]) vocatur.

Sufficiet observasse hunc *Belenum* non *Orientis*, sed *Occidentis* esse Deum, *Gallis* et praecipue urbi *Aquileiae* proprium, in cujus vicinia multae tales Inscriptiones inveniebantur, huic *Beleno* aut *Belino* dedicatae. Et de hac urbe *Aquileia* sermo est, cum *Herodiani* contextus, uti eum nunc habemus, hunc Deum nominat *ΒΕΛΙΝ*, quod Salmasius [2]) jure merito in *ΒΕΛΙΝΟΝ* mutavit; et haec lectio merito probatur ab erudito Episcopo *Hadriensi*, *Philippo a Turre*, in longa et pulcra dissertatione de Deo BELINO aut BELENO [3]), quam si Lector consulat, manifestius ei apparebit, *Cangii* opinionem nullo fundamento niti, et non mereri ut eam sequatur *Abbas Renaudotius* [4]): liquebit quoque, in communi Gentilium Theologia et cultu, *Apollinem* Deum plane diversum esse a *Sole*.

II. Jam alterum verbum in Chronico aggrediar, scilicet *ΤΡΙΛΙΘΟΝ*, quod tantum explicatione, et non correctione *Reinesii* indiget, qui pro eo ponit *πολυθρύλλητον*, quae vox quam longissime a prima distat, et praeterea tantum mera est repetitio praecedentis verbi *περιβόητον*, cum utrumque *celebre, fama notum* significet. Ita hic eruditus Vir, non intelligens quomodo Templum dici posset *triplici lapide constructum*, maluit Graeco auctori insipidam tautologiam attribuere.

Neque *Holstenius* meliorem ideam Graecae vocis habuit, quamvis hanc secundam Reinesii emendationem eadem censura vexat ac primam. Suspicatur ita intelligi debere, ac si Templum *triplici genere lapidum* exstructum esset, simulque Auctori in laboris praemium Alapam infligit; *Τρίλιθος autem scriptori huic* Idiotae, *uti eum vocat Scaliger*, *forte dicitur* ex tribus lapidum generibus constans.

Cangius prae se ferens, nobis dare novam et proinde meliorem Latinam versionem *Chronici*, locum non intelligibilem reddidit, cum dicat Templum factum ex *Trilitho marmore; Templum ingens, et celeberrimum ex marmore Trilitho constructum.* Sine dubio lectores sibi obstrictos reddidisset, si notam addidisset ut nobis indicaret, quale genus marmoris hoc *Trilithon* esset, et unde veniret.

---

1) Hist. Lib. VIII. c. 3.
2) Not. ad Capitol.
3) In Libr. *de Monumentis Vet. Antii* p. 255 – 288.
4) Memoir. de l'Acad. des Belles Lettres T. III. Hol. Edit. pag. 175.

Chilmeadius haud felicior fuit in Latina *Malelae* versione, qui fere ad verbum eundem locum habet, quem in *Chronico* legimus, excepta voce *Βαλανίου*, quam omisit, et verbum *λεγόμενον*, quod ante *ΤΡΙΛΙΘΟΝ* inseruit, nam etiam dicit de Theodosio [1]), *κατέλυσε δὲ καὶ τὸ Ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον τὸ λεγόμενον ΤΡΙΛΙΘΟΝ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ Ἐκκλησίαν Χριστιανοῖς*, etc. quod *Chilmeadius* ita Latine reddidit: *quod vero Heliopoli erat*, Trilithum *vocatum*, *ingens illud et celebratissimum; Templum quoque Damascenum, aliaque plurima, in Ecclesias conversa, Christianis donavit.*

Ut brevissime confutem omnes has miseras versiones et emendationes, sciat modo Lector, veram explicationem eruendam esse ope hodiernorum itinerum scriptorum, et in primis *Maundrellii.* Diligens hic et fide dignus Theologus magnificas ruinas Templi *Balbeciani*, sive *Heliopoleos*, describens, sequentia observatione digna verba habet [2]).

„Templum est quadratum oblongum 32. cubitos (yards) latum, et 64. longum; quorum 18. occupabantur per *Πρόναον*, sive Vestibulum, quod jam sub ruinis jacet, cum columnae, quae id sustinebant, ruptae sint. Corpus templi, quod nunc subsistit, magnifica porticu cingitur, et fulcitur columnis Corinthici ordinis, quarum Diameter [3]) est sex pedum et trium pollicum, altitudo earum est circiter 45 pedum, UNAQUAEQUE CONSISTIT TRIBUS LAPIDIBUS“ etc. Hic videmus veram rationem, cur Templum a regionis incolis vocatum sit *Trilithon* aut *trium lapidum.* Nam cum tam alte elevatum esset, ut triginta gradus requirerentur, antequam illud intrare possent, et foris illa magnifica *Porticu* cinctum esset, Spectatores cominus et eminus tantum has pulchras columnas, ex *tribus lapidibus* constantes, videbant. Et nihil praeter hunc columnarum ordinem sive *Porticum* hujus templi videmus in Numismatibus, quae nobis lateris tantum aspectum ostendunt.

Hinc ergo tantum, et non a compositione totius *Fabricae*, et omnibus partibus Templi, Graeci nomen *ΤΡΙΛΙΘΟΝ* de-

---

1) Hist. Lib. XIII. P. 11. 89.

2) Journey from Aleppo to Jerusalem, p. 186. 2. Edit. Anno 1721.

3) Perspicuum est Auctorem loqui de *ambitu* et non de *Geometrico Diametro*, qui, cum proportione ad *ambitum* sit circiter ut 1 ad 3, has columnas prodigiosae crassitiei faceret, scil. plus quam octodecim pedum, contra omnes regulas, et ipsam longitudinem hujus Templi, designatam ab Auctore, cum *intercolumniis* aut distantia earum inter se. Et tamen eadem hallucinatio animadvertitur in descriptione *La Roquii*, licet cum ostentatione propriis Architecturae verbis utatur; *Toutes ces colomnes ensemble*, *dont la hauteur est de 52 pieds*, *et le diametre de six*, etc. Voyage de Syrie T. I. p. 109. Hol. Edit.

sumpserunt, ut vocarunt *ΚΙΟΝΑ ΜΟΝΟΛΙΘΟΝ* illam celebrem columnam porphyream, *Constantinopoli* erectam, quoniam ex uno lapide constabat.

Verum est La Roquium dicere [1]), *maximam partem harum columnarum tantum e duobus lapidibus constructam esse.* Sed, praeterquam quod id tantum de maxima parte affirmet, dicere licet, quod, quamvis per duas hebdomadas *Balbeci* manserit, et ejus antiquitates ad lubitum visitaverit, et ideo plures notitias quam *Maundrellius*, qui ne integrum quidem diem ibi impendit, narret; tamen *Maundrellii* testimonium in hoc casu magis admittendum esse, quoniam a duobus Graecis auctoribus, supra laudatis, confirmatur, nempe *Chronico* et *Malela*: nam ut *Maundrellii* narratio explicat, quomodo eorum verba intelligi debeant, sic illi ab altera parte veritatem numeri in ejus narratione ostendunt; quoniam certo certius est, hunc auctorem notitiam non habuisse eorum, quae de hac re scripserant, et plane eorum *ΤΡΙΛΙΘΟΝ* ignorasse.

Ne ideo *Maundrellii* diligentiam, exactitudinem et fidem *La Roquii* meritis praeferamus [2]); animadvertere licet, hujus auctoris errorem, dum ponit *duos lapides* loco *trium*, inde ortum habuisse, quod primum hanc observationem in schedulis suis per figuram numeri, et non verbis adnotaverit; sic post triginta et plures annos [3]) cum observationes suas recenseret et in lucem ederet, fallebatur in numero, et ponebat 2. loco 3.

Ergo secure adquiescere possumus *Maundrellii* narrationi, tam bene suffultae: et ex testimonio duorum Graecorum auctorum, cui accedit illius auctoritas, has duas conclusiones, ut duo demonstrata Corollaria, efficere, quae ea, quae supra contra *Reinesium* in medium attuli, confirmabunt.

Primo, Templum *Heliopoleos*, cujus mentio fit in Graeco *Chronico* et *Malela*, idem esse atque illud, quod *Maundrellius* et alii Itinerum suorum scriptores *Balbeci* viderint, et non templum *Oniae* in *Aegypto*.

Secundo, Cum *Balbecum* prope montem *Libanum*, aut potius *Antilibanum* situm sit, in parte *Syriae*, quae ante *Coele-Syria* vocabatur, *Heliopolis* duorum Graecorum auctorum est eadem urbs, quae *Balbecum*, et non *Heliopolis* Aegypti.

Circa hoc ultimum caput plures alios auctores adducere possem, qui demonstrant, vel saltem affirmant, *Heliopolin* et

---

1) Voyage de Syrie T. I. p. 119.

2) Licet multa exempla parvae diligentiae adducere possem etc.

3) *Balbeci erat* mense *Novembr.* An. 1689. et librum in lucem edebat An. 1722. dedicationem 20. Januarii ejus anni notans.

Balbecum esse duo diversa nomina ejusdem ubis in Syria. Sed hoc fortasse nimis taediosum esset, et hic inutile.

III. Ideo unicum tantum *Josephi* locum addam, in quo Heliopolis in illa parte montis locatur, quae in *Coele-Syria* est, et opposita alteri parti, *Damascum* respicienti, et sic exacte situi *Balbeci*, ut ab hodiernis auctoribus et itinerum scriptoribus describitur, responderet. Hoc eo libentius facio, quia indigemus *Emendatione ejus loci J[illegible]phi*, qui invenitur in ejus narratione de Pompeji itinere per *Coele-Syriam Damascum* 1); ubi postquam dixerat, Pompejum arcem *Apamiae* diruisse, et *Lysiae* munimentum solo aequavisse, addit *Διελθὼν δὲ τὰς πόλεις τήν τε Ἡλιόπολιν καὶ τὴν Χαλκίδα, καὶ τὸ διεῖργον ὄρος ὑπερβαλὼν τὴν κοίλην προσαγορευομένην Συρίαν, ἀπὸ τῆς ΠΕΛΛΗΣ, εἰς Δαμασκὸν ἧκεν.*

Omnia bene se habent, excepta voce *Pella*, *Πέλλης*. Nam haec urbs ab altera parte montis erat, inferius versus *Judaeam*, in via, quae *Damasco* ad *Jordanem* ducit, in regione vocata *Decapolitana*; et sic longe remota a via *Heliopoli Dama cum* ferente. Neque *Pompejus Pellam* proficiscebatur, antequam *Damasco Hierosolyma* tenderet, ut *Josephus* in sequentibus narrat.

Et tamen vox *Pella* in omnibus *Josephi* Editionibus est, excepta antiqua *Latina* versione, cujus auctor praeterea Graecum textum perfecte non intellexit, et apud quem Pompejus *Coelo-Syriam* tum demum intrat, cum montem jam superasset 2). *Hudsonii* versio aliquantulum melior est, et *Gelenii* longe superat. *Cumque* (inquit) *urbes Heliopolim et Chalcida pertransisset, et montem superasset Coele-Syriam, ut appellatur, disterminantem, a Pella Damascum se contulit.*

Ex quibus apparet, Hudsonium bene animadvertere, quod secundum *Josephum Heliopolis* in una parte illius montis esset, et *Damascus* in altera, itemque quod mons *Coele-Syriam* separaret. Sed a qua re hic mons tunc separat *Coele-Syriam*? Hoc in Josephi contextu, uti nunc eum habemus, non dicitur,

---

1) Antiq. L. XIV. c. 5. vel 3. N. 2. Amst. Edit. quod caput sic incipit: *Μετ' οὐ πολὺ δὲ Πομπηΐου εἰς Δαμασκὸν ἀφικομένου, καὶ κοίλην Συρίαν ἐπιόντος* etc. id est *paulo post, Pompejo versus Damascum tendente, et Coele-Syriam visitante, Legati ad eum venerunt* etc. Et tamen *Hudsonius*, versionem *Gelenii* sequens, id sic vertit: *Non autem multo post, cum Pompejus Damascum venisset, et Coelen-Syriam obiret:* ac si Pompejus Damascum jam intrasset, quamvis *Josephus* ejus adventum tunc demum narret, cum *Coele-Syriam* visitaverit, et montem superaverit. Hudsonius antea c. 2. n. 3. recte verterat *ἀφικόμενος εἰς Δαμασκὸν*, *Damascum profectus.*

2) *Cumque civitates Heliopolim et Chalcidem transisset, in medio positum montem ascendit, et ad inferiorem Syriam Damascumque pervenit.*

et tamen dici deberet, et requiritur per verbum διεῖργον, post quod praepositio ἀπὸ sequi deberet et cum hoc verbum in Graeco contextu sit, ut eum habemus, Editores nostri debuissent suspicionem habere, aliam vocem loco *ΠΕΛΛΗΣ* requiri.

Hoc, puto, manifestum est, et proinde mihi aeque perspicuum videtur verbum omissum esse ἄλλης, id est *alteram* sive supremam *Syriam*. Ideoque sic construo haec verba, ὑπερβαλὼν ὄρος τὸ διεῖργον τὴν κοίλην Συρίαν ἀπὸ τῆς *ΑΛΛΗΣ*, εἰς Δαμασκὸν ἧκεν. *Et Pompejus, montem superans, qui separat vel dividit Coele-Syriam ab alia* Syria, *venit Damascum.*

Nemo hic minimam difficultatem objiciet, considerans quid dixerim, et praeterea Josephum ipsum paulo post (n. 4.) uti hoc ipso verbo cum voce *Syria;* ἔκ τε Δαμασκοῦ καὶ τῆς ἄλλης Συρίας etc. quod Hudsonius non tam bene vertit, ac deberet, loco *a Damasco alteraque Syria* ponens *a Damasco reliquaque Syria.* Hic locus ostendit Josephum locantem *Damascum* in *altera Syria* sive *superiori*, primo loco intelligere debuisse, montem, quem superabat Pompejus, cum Damascum proficisceretur, dividere *inferiorem* sive *Coele-Syriam* ab *altera* sive *superiori Syria.*

Ut hoc confirmetur, quaeso Lectores observent, Philonem [1]) quoque eodem sensu uti voce ἄλλην, cum has duas Syrias distinguat, Legat. ad Cai. p. m. 798. c. Συρίαν τήν τε ἄλλην, καὶ τὴν κοίλην προσαγορευομένην, etc.

Nisi summopere fallar, hoc sufficiet ad defendendam meam emendationem, et illustrandum Josephi locum. Sed praeterea omittere non debeo confirmationem magni momenti, quam in ultima Josephi Editione inveni. Nam cum inquirerem, num aliquis codex non haberet eandem lectionem, quam excogitaveram, licet eam ibi nullo loco indagarem, neque in hisce, quos ipse consulueram, videbam tamen in codice Gallici Regis scriptum esse τῆς Τήλλης, quae licet vera lectio non sit, tamen ostendit varietatem, et vocem Πέλλης hic non quadrare.

Cum longior in his observationibus fuerim, quam initio credideram, hic duas alias observationes non addam, quibus mens erat primo probare contra aliquos Antiquarios, *Heliopolin* factam Romanam Coloniam sub Severo, et non sub Julio Caesare aut Augusto, et secundo ostendere, *Balbecum* aut vocem appropinquantem antiquissimum ejus urbis fuisse nomen, quod

---

1) Confer cum istis Strab. Lib. XIV. p. 462. de *Solis* Urbe Ciliciae secundae τῆς ἄλλης Κιλικίας ἀρχή, etc.

adhuc a Syris retinebatur, non minus quam antiqua nomina plurium aliarum urbium, licet Graeci nomen mutassent.

JJ. MM.]

P 569 *Pag.* 561. 13. *Καὶ ἐποίησεν Ἐκκλησίαν Χριστιανῶν*] Exempla alia templorum Paganorum in Christianorum Ecclesias conversorum prae caeteris habent idem Chronic. an. VIII. Zenonis, Epiphanius, ubi de Hadriano, seu templo Hadriani Imp. Alexandriae in aedem sacram converso a Constantino Imp. de nomine Gregorii Meletiani appellato, Procopius lib. I. de Bello Pers. cap. XVII. Evagrius lib. I. cap. XVI. Theophanes anno XII. Justini, etc. ut paullo recentiores omittam. Sed de hoc more consulendus in primis Avitus Viennensis Epist. VI. et ad eam Sirmondus.

Pag. 561. 18. *Τὸ ϛ΄.*] Fasti omnes V. In aliquot Legib. Cod. Theod. legitur hoc anno: *P. C. Ausonii et Olybrii.*

Pag. 562. 5. *Τοῦ Δεκίμου*] Sic infra in Zenone. Vide Constantinopolim Christ. lib. II. sect. I. n. V.

Pag. 562. 8. *Συαγρίου*] Ita Victorius, et Fasti alii: at Fasti Vossiani, Marcellinus Comes et Prosper edit. Pontaci, loco *Syagrii*, *Evagrium* legunt. Vide Pagium in Dissert. Hypat. in Proleg. n. XXVII.

Pag. 562. 9. *Τῷ τριακοσιοστῷ*, etc.] Ex veterum scilicet Patrum sententia, qui Christum XXX. aetatis anno passum censebant, ut non semel apud hunc Scriptorem observare est. Vide Grandamic. parte III. Chronol. Christ. p. 118.

Pag. 562. 17. *Ἀντωνίνου*] Ita editio Scaligeri, Fasti Vossiani, Paschasinus Episcopus Lilybitanus in Epist. ad S. Leonem, et Victorius. At Marcellinus Comes, Idatius, Prosper, Senator, Latercul. Paschalis, et Cod. Theod. *Ἀντωνίου*. Quaedam vero Leges ejusdem Codicis P. C. *Syagrii et Eucherii* habent. Syagrio vero notam iterati Consulatus addit Chronicon, eum absit in Fastis omnibus, et in Cod. Theod. quasi idem fuerit Syagrius iste cum proximo. Verum is qui cum Antonio Consulatum gessit, *Afranius Syagrius* vocabatur, ut Auctor est Sidonius lib. I. Epist. VII. ubi consulendus Sirmondus.

V 499

Pag. 562. 18. *Μεροβαύδου*] Fasti Vossiani, Idatius, Senator, et Cod. Theod. *Merobaude.* II. *et Saturnino.* Latercul. Paschal. *Saturnino et Syagrio.*

Pag. 562. 19. *Ἐπὶ τούτων*, etc.] Socrat. lib. V. cap. X. Sozomen. lib. VII. cap. XII. Marcellin. Prosper, Idat. etc.

Pag. 562. 20. *Ἐν τῷ τριβ. τοῦ Ἑβδόμου*] Marcellinus, VII. *ab urbe milliario.* Vide Disceptat. nostram de Hebdomo n. VIII.

[*Pag.* 563. 6. *καλανδαῖς*] Scr. *καλάνδαις*.]

Pag. 563. 8. *Ρηχομήρου*] Qui *Ricomeres*, Idatio: *Richo-*

mero, Ammiano, Marcellino, et aliis: *Recimer*, Prospero, Senatori, etc. *Richimer*, Gregorio Turon. dicitur. Vide Socrat. lib. v. cap. xii.

Pag. 563. 10. *Ονώριος*] Ita Socrates loco proxime laudato, Marcellinus Comes, et Idatius.

Pag. 563. 12. *Βαύτωνος*] Holsten. *Βαύδωνος*.

Pag. 563. 13. *Πρώτην γυναῖκα*] Immo secundam: adepto enim Imperio, et anno post extinctam Flaccillam priorem uxorem, Gallam Placidiam Valentiniani filiam uxorem duxit Theodosius. Marcellinus Comes: *Galla Theodosii Regis altera uxor his Coss. Constantinopolim venit.* Vide Familias Byzant.

Pag. 563. 18. *Οἶκον Πλακιδίας*] Constantinopolis Christ. lib. ii. sect. vi. n. i.

Pag. 563. 19. *Δευτέραν*] Leg. *Προτέραν*. Fuit enim, ut dixi, Flaccilla prima Theodosii uxor.

Pag. 564. 2. *Κτίζει Φλακιλλιανὸν*] Constantinopol. Christ. lib. ii. sect. v. n. iii.

Pag. 564. 3. *Καίσαρος*] Ita Marcellinus. Idatius, *Nobilissimo*. Cod. Theod. NB. P. id est, *Nobilissimo Puero*, quae idem sonant.

Pag. 564. 4. *Τὸ δ'.*] Leg. *γ'.* ex Fastis: is enim est Consulatus Valentiniani cum Eutropio, ut est in Idatianis, et in Leg. viii. Cod. Theod. de Indulg. debit. qui in xiv. Indictionem cadere dicitur. Quae quidem Indictio *prima* dicitur in Lege iii. eodem tit. ab aliis xv. Ita Indictio quae in Honorii vii. et Theodosii ii. Consulatum incidit in dicta Lege viii. *quarta:* in Lege ix. et x. infra a Theodosio Juniore *quinta:* ab aliis *sexta* appellatur. Quae quidem ita conciliare conatur Jacob. Gotthofred. ad d. Leg. viii. ut *Italica Indictio* ab anno cccxii. ducatur: Karthaginiensis Africae Proconsularis ab anno cccxiv. Africae Dioeceseos denique ab anno cccxv. Quam quidem Indictionum varietatem ab Imperio Valentiniani et Valentis in Cod. Theod. obtinere idem observat. Vide Scaligerum lib. v. de Emendat. Temp. p. 504.

Pag. 564. 9. *Εστεψεν*] Errat Auctor Chronici, ut et Symeon Logotheta in Chron. MS. cum aiunt Honorium Romae a patre levatum Augustum hoc anno, quo scilicet Theodosium Romam duntaxat venisse, et congiarium populo dedisse, narrant Marcellinus Comes et Idatius. Quippe Theodosio iii. et Abundantio Coss. Honorium in eodem loco, quo fratrem ejus Arcadium, id est septimo ab Urbe milliario, Caesarem demum dictum a Theodosio parente, scribit idem Marcellinus.

Pag. 564. 11. *Νεωτερίνου*] Ita etiam editio Scaligeri: sed Fasti omnes *Neoterium* vocant.

Pag. 564. 13. *Τὴν κεφαλὴν*] Hoc loco Auctor tangit Historiam primae Inventionis Capitis S. Joannis Baptistae sub

Theodosio M. quam etiam narrat Sozomenus lib. VII. cap. XXI. licet vix hanc agnoverit Graecanica Ecclesia, sed alteram quae Marciano imperante contigit, de qua agit idem Scriptor Chronici anno III. ejusdem Augusti, et tertiam quae Comanis, unde
P 670 in urbem Constantinopolitanam translatum aiunt, atque ex ea Ambianum Picardiae Metropolim, post captam a nostris Constantinopolim, ubi hodieque colitur ac conspicitur, carne et facie nigricanti, quemadmodum describitur a Theodulo, seu Thoma Magistro, in Homilia inedita in eundem S. Joannem
V 500 Baptistam, uti prout indubie illud Constantinopoli viderat, hisce verbis ex Cod. Reg. excerptis: *κόμη γὰρ αὐτῷ τραχεῖα καὶ δυσχερὴς, καὶ αὐχμώδης, καὶ ῥύπου πλέα, ἐς μὲν πολὺ τεταμένη κατασυστάδην, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ τρίχας διειλημμένη, ὡς καὶ ῥαδίως ἐντεῦθεν ἀριθμεῖσθαι δύνασθαι. Πρόσωπον ἅπαν μέλαν τοσαύταις ἐνιαυτῶν περιόδοις, ταῖς τε συνεχέσι τοῦ ἡλίου βολαῖς, ταῖς τε τῶν ἀέρων χαλεπαῖς ἐμβολαῖς, ὥσπερ καὶ ψυχθὲν, καὶ παντάπασι μεταποιηθὲν τῆς φυσικῆς ὑγρότητος, καταναλωθείσης αὐτῷ ὑπό τε τῶν εἰρημένων, καὶ τῆς ὑπερφυοῦς ἀτροφίας, ἐπειδὴ μηδὲν ἕτερον εὐχροίᾳ, ἀλλ᾽ ἡ τροφῆς μεμασημένης χυλός.* Verum primam istam sub Theodosio factam S. Praecursoris capitis Inventionem aliquatenus firmare videtur Severianus Gabalorum Episcopus, quem ab Joanne Chrysostomo, et Arcadio Imp. ad sermones habendos in Ecclesia Constantinopolitana saepe invitatum scribit Gennadius. Is enim in Homilia in S. Crucem ita loquitur: *ἔλθωμεν λοιπὸν ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ἡμετέρων ψυχῶν τὸν καὶ θείῳ λόγῳ ἡμᾶς παιδεύοντα, καὶ τοῖς λειψάνοις τοῖς ἑαυτοῦ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τειχίζοντα· Ιωάννην λέγω τὸν Πρόδρομον καὶ Βαπτιστὴν τοῦ Χριστοῦ λούσαντα ἡμᾶς σήμερον τῷ λόγῳ τῆς μετανοίας.* Quae quidem spectare videntur caput S. Joannis Baptistae sub eam tempestatem allatum, et in urbe Constantinopolitana cultum et asservatum: tametsi id ex verbis Severiani non posse omnino colligi fatendum sit. De hac porro triplici sacri Capitis Inventione Tractatum olim edidimus.

Pag. 564. 17. *Εν τῷ λεγομένῳ Εβδόμῳ*] Rectius Sozomenus lib. VIII. cap. IV. *πρὸς τῷ Εβδόμῳ*, ut *Κάμπος τοῦ Τριβουναλίου πρὸς τῷ Εβδόμῳ* esse dicitur apud Nicephor. Call. lib. XVIII. cap. XLI. id est juxta Palatium Hebdomi, de quo agimus in Constantinopoli Christ. et in Discept. de Hebdomo Constantinopolit.

Pag. 565. 1. *Θεοδοσίου τὸ γ΄.*] Ita Fasti et Canones Africani c. 33. Perperam Idatiani Fasti MSS. *iterum* praeferunt.

Ibid. *Καὶ Αβουνδαντίου*] De hoc Consulatu agit Sirmondus ad Sidon. in Panegyrico Anthemii, initio.

Pag. 565. 2. *Πρόκλος*] *Proculus*, filius Tatiani Praefecti Praetorio, qui Praefecturam urbi gessit anno CCCXCIX. ut ex

Leg. xxv. Cod. Theod. de Operib. Public. et Leg. ix. de Annonis civic. colligitur. Vide Zosimum lib. iv. p. 769.

Pag. 565. 3. *Ἐν Συκαῖς*] De Sycis copiose egimus in Constantinopoli Christ. lib. i. sect. xxii.

Pag. 565. 4. *Θεοδοσιακὸς φόρος*] Ibid. lib. i. sect. xxiv. n. ix.

Pag. 565. 9. *Διογένης*] Nemo non videt legendum *Εὐγένιος*. Vide Idatium anno cccxcii. Socratem lib. v. cap. xxiv. Claudianum in Consulat. Olybrii et Paulini, etc.

Pag. 565. 11. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Immo anno proxime sequenti: quippe Socrates lib. v. cap. xxvi. et alii recte mortem Theodosii ad Consulatum Olybrii referunt.

Pag. 565. 18. *Ἰνδ. η΄.*] Haec Indictio in Leg. iii. Cod. Theod. de Indulg. debit. *nona* dicitur: quam inde Italicam vocat Jacob. Gotthofred. uti supra observatum.

Pag. 565. 19. *Γάμους*] Cum Eudoxia Bautonis Franci Proceris et Cos. filia. Vide Famil. Byzant.

Pag. 566. 1. *Τὸ σκήνωμα*] Ita Marcellinus. Socrat. lib. vi. cap. i. *περὶ τὴν ὀγδόην τοῦ Νοεμβρίου μηνός*. Vide Theophan.

Pag. 566. 4. *Ῥουφῖνος*] Philostorg. lib. xi. cap. iii. Socrat. lib. vi. cap. i. Sozomen. lib. viii. cap. i. Marcellin. etc.

Pag. 566. 12. *Δημόσιον Ἀρκαδιανὰς*] Constantinopol. Christ. lib. i. sect. xxvii. n. ix.

Pag. 566. 13. *Οἶκον τὸν Μαρίνης*] Constantinopol. Christ. lib. ii. sect. vii. n. ii.

Pag. 566. 16. *Εἰσὶν*] Descriptum legitur ex prima operum Oecumenii editione Martyrium S. Pauli Apostoli, quod Romae subiisse dicitur anno a Passione Christi xxxvi. iii. Kalend. Jul. xxix. Junii, lxix. a Christi Nativitate. Tum additur, *Ἐστιν οὖν ὁ πᾶς χρόνος ὁ ἐξ οὗ ἐμαρτύρησε τριακόσια τριάκοντα ἔτη μέχρι τῆς παρούσης ταύτης Ὑπατίας, τετάρτης μὲν Ἀρκαδίου, τρίτης δὲ Ὀνωρίου, τῶν δύο ἀδελφῶν Αὐτοκρατόρων Αὐγούστων,* V 501
ἐννάτης Ἰνδικτιῶνος τῆς πεντακαιετηρίδος περιόδου, μηνὸς Ἰουνίου εἰκοστῆς ἐννάτης ἡμέρας. Quin hocce breve Pauli Martyrium Auctor Chronici respexerit, cum haec scripsit, nullus fere dubitaverit, tametsi in mensis die, qui revera non est xxviii. sed xxix. Junii, et in annorum summa quam cccxxxv. plenorum esse ait, cum hocce Martyrio non consentiat, ubi cccxxx. duntaxat esse dicitur, ex quo S. Paulus Martyrio vitam finivit, anno scilicet a Christi Natali lxix. quo accidisse conveniunt Scriptores omnes: a quo quidem Natali ad hunc Consulatum vulgo putantur anni cccxcvi. Nam si lxix. addantur cccxxx. erit annus cccxcix. Si vero cccxxxv. fiet annus cccciv. quae quidem minus invicem cohaerent cum ab anno lxix. ad annum cccxcvi. fiant duntaxat anni cccxxv. Unde pro τλε΄. legendum τκε΄. recte ad oram Codicis sui adscripserat vir doctus. Observandum interim

in Martyrio S. Pauli Consulatum Arcadii IV. et Honorii III. in Indictionem IX. cadere, quam in Consulatum Olybrii et Probini referre Codicem Theodosianum supra notavimus.

P 571 *Pag.* 567. 4. Θεοδώρου μόνου] Ita Cod. Theod. Fasti vero Idatiani *Manlium*: Senator *Mallium* vocant. Fasti Vossiani hoc anno Coss. habent *Eutropium et Theodorum*: Marcellinus Comes *Manlium et Eutropium*, ubi haec subdit: *Hic Eutropius omnium spadonum primus atque ultimus Cos. fuit.* Quo quidem eodem anno interfecto, ac ejus nomine e Fastis eraso, ut scribit Joannes Antiochenus, solius Collegae nomen mansit; qui *Mallius Theodorus* vocabatur, ut est in Chronico Prosperi, *Mallio Theodoro V. C. Cos.* Unde duos Coss. alii perperam confecere. Codex Canon. Afric c. LVI. *P. C. Honorii Aug.* IV. *et Eutychiani V. C.* hoc anno habet.

Pag. 567. 8. Στελίχωνος] Ita *Stelichonem* vocant Olympiodorus, Zosimus, Joannes Antiochenus, et Idatius, quem caeteri *Stilichonem*.

Pag. 567. 11. Νωνῶν] Sic haec vox semper scribitur in Laterculo Paschali Hippolyti, ubi vox πρὸ, per *Π* cum *P* transverso designatur, ut in Christi monogrammate.

Pag. 567. 8. Εκκλησία τῶν Γότθων] De qua Theodorit. lib. V. cap. XXX. Eundem Scriptorem vide cap. XXXII. et XXXIII.

Ibid. Εν τῷ Δαιμομακελλίῳ] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XXIV. n. XV.

Pag. 567. 17. Φλαβίου] Sic Codex Canon. African. c. LXV. Sed leg. ex Cod. Vatic. Φλαβίτου. Ita Sozomenus lib. VIII. cap. IV. Marcellinus Comes, Prosper, Victorius, Idatius, etc. quibus *Fravita*, vel *Fravitta dicitur.* Sic etiam Lex III. Cod. Theod. de Equor. Collat. ubi Indictio XIV. notatur. more Africanae Dioeceseos, contra quam hic et apud Marcellinum lib. XIV. *Fravitus* nuncupatur a Socrate lib. VI. cap. VI. In aliquot vero aliis Legibus Cod. Theod. hic Consulatus ita consignatur: *P. C. Stilichonis et Aureliani.* In Codice vero Canonum African. c. LVI. *P. C. Stilichonis V. C.*

Pag. 567. 18. Γαΐνᾶ] Philostorg. lib. XI. cap. ult. Socrat. lib. VI. cap. VI. Sozomen. lib. VIII. cap. IV. Marcellin. Theophan. an. VIII. Cedren. p. 327. etc.

Pag. 567. 20. Εγεννήθη] Theodosius Junior: Socrat. loco laudato, et Marcellinus Comes.

Pag. 568. 6. Εἰς τὸ Εβδομον] Marcellinus: *In loco quo pater patruusque suus Caesar levatus est.* Addit Prosper, VII. *ab urbe milliario.* Vide Disceptat. de Hebdomo Constantinopolit.

Pag. 568. 9. Ρυμορίδου] Edit. Scalig. Ρομορίδου. Fasti Vossiani et Holstenius, Ρομιόρδου. Codex Canonum African. c. XC. Ρουμορίδου. Fasti alii *Rumoridum* vocant.

Pag. 568. 11. Πρὸ δ' Ιδῶν Φεβρ.] Marcellin. III. *Id. Febr.*

Pag. 568. 13. *Ονωρίου Λόγ.*] Honorium vi. Coss. absque collega habent Canones Afric. can. xcii.

Pag. 568. 14. *Εξεώθη*] Marcellin. Comes, Socrat. lib. vi. cap. xvi. Sozomen. lib. viii. cap. xxiv. Zosim. lib. v. etc. Vide praeterea Petavium lib. xi. de Doctr. Temp. cap. xlvii. et Chronolog. Cod. Theod.

Pag. 568. 15. *Εκάη ἡ μεγάλη Εκκλ.*] Constantinopolis Christ. lib. iii. sect. iii.

Ibid. *Σὺν τῷ Σενάτῳ*] De qua aede agimus ibid. lib. ii. V 502 sect. ix. n. i.

Pag. 568. 16. *Ξυλοκερκητῶν*] De hac voce ibid. lib. ii. sect. i. n. xvi. et lib. iii. sect. iii.

Pag. 568. 17. *Αρσάκιος*] Ita reposuimus cum Scaligeri Edit. cum Raderus *Ουρσάκιος* edidisset. Vide Leg. ult. Cod. Theod de His qui super Relig.

Pag. 568. 18. *Πρὸ ϛ′ Καλ.*] Atqui, inquit Petavius loco laudato, Feria ii. non Dominica illo die fuit: proinde legendum censet, *πρὸ ί Καλ. Ιουλίων*, v. *Kal. Jul.*

Pag. 569. 1. *Χάλαζαν*] De hac insolenti grandine agunt etiam Philostorgius lib. xi. cap. vii. Socrates lib. vi. cap. xix. et Sozomenus lib. viii. cap. xxvii. Vide Petavium loco laudato. Hic porro Scaligeri editionem sumus secuti.

Ibid. *Καρύων*] Philostorgius: *καὶ δὴ καὶ χάλαζα μείζων ἢ κατὰ χερμάδα πολλαχοῦ γῆς κατεφέρετο ἄχρι καὶ ὀκτὼ τῶν λεγομένων λιτρῶν ἕλκουσα βάρος.*

Pag. 569. 3. *Παρασκευῇ*] De die quo haec grando cecidit non consentiunt Scriptores. Socrates loco laudato id contigisse ait xxx. Septembris hoc anno, quartoque post die Eudoxiam e vita excessisse. Nec dissentit Sozomenus, scribens pariter quarto ab hac grandine obiisse eandem Augustam. Auctor vero Chronici scribit grandinem istam decidisse mense Hyperberetaeo, seu Octobri, mortuam vero Augustam eodem mense, pridie Nonas, seu vi. Octobris, feria v. Unde conficit Petavius, siquidem grando ista ceciderit mense Octobri, uti vult idem Scriptor: atque adeo ante mortem Eudoxiae, id accidisse feria vi. non potuisse, nisi per *Παρασκευὴν* intelligatur Sabbatum, id est *Παρασκευὴ τῆς Κυριακῆς*· isque dies primus fuerit mensis Octobris, quod vix quispiam existimaverit. Verum si grando ista Feria vi. ceciderit, dicendum cum Socrate et Sozomeno revera cecidisse ultimo Septembris die, quo fuit feria vi. in eoque errasse Auctorem Chronici, ut et forte in die obitus Eudoxiae, quam vi. Octobris decessisse ait: contra quam Socrates, qui quarto a grandine hunc contigisse tradit. Vide Grandamicum parte iii. Chronol. Christ. p. 120.

Pag. 569. 5. *Πρὸ δ′ εἰδῶν*] Leg. γ′, vel ἡμέρᾳ γ′.

Pag. 569. 7. *Στελίχωνος*] Ad hunc secundum Stilichonis

Consulatum pertinet illius Diptychon Consulare, a nobis explicatum in Gloss. med. Gr. in v. *Κόμης τοῦ σταύλου.* De Anthemio autem Stilichonis collega consulendus Sirmondus in Notis ad Sidonium in Paneg. Anthemii v. 94.

P 572 *Pag.* 569. 10. *Πρανδιάρα*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. VI. n. I. pag. 138.

Ibid. *Εμβολοι*] Quibus instaurandis mox incubuit Arcadius sub mensem Novembr. ut colligitur ex Leg. XLV. et seq. Cod. Theod. de Operib. Publ.

Pag. 569. 13. *Χαλκηδονησίας σκάλας*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XVIII. n. III.

Pag. 569. 15. *Ανθημίου*] Cujus passim mentio apud Chrysostomum, Synesium, Sidonium, Socratem, et alios.

Pag. 569. 16. *Αἰμιλιανοῦ*] Istius Aemiliani Praef. Urb. hoc anno mentio est in Leg. XLIV. XLV. et XLVI. Cod. Theod. de Oper. Publ.

Pag. 569. 19. *Ινδ. έ.*] Indictio IV. notatur in Leg. VIII. Cod. Theod. de Indulg. debitor. more Karthaginensi, uti vult Gotthofredus.

Pag. 569. 21. *Κυϊνκυεννάλια*] Marcellin. Comes. Quippe anno CCCCII. Januarii X. a patre Imperator dictus est.

Pag. 570. 4. *Σεισμῷ*] Duo potissimum terrae motus contigere Constantinopoli, Arcadio imperante, anno scilicet CCCXCVI. de quo Marcellinus Comes: *quo et coelum ardere visum est*, adeo ut sit ille terrae motus, de quo Augustinus lib. de Excidio Urbis Romae cap. VI. in quo *videbatur horrenda flamma pendere, nec odor sulfuris deerat.* Et Paulus Orosius lib. III. cap. III. *in quo desuper defusa coelitus flamma pendere visa est.* Alter est cujus hoc loco meminit Auctor Chronici. Nam terrae motus ille ingens, de quo Evagrius lib. I. cap. XVII. videtur pertinere ad annum XXX. Theodosii Jun. cujus etiam meminerunt Theophanes, Cedrenus, et alii.

Pag. 570. 5. *Τὰς κεράμους τὰς χαλκὰς*] Constantinopol. Christ. lib. II. p. 115.

V 503 *Pag.* 570. 6. *Καινούπολιν*] Ibid. lib. IV. sect. VIII. n. V.

Ibid. *Καπετωλίου*] Ibid. lib. II. sect. IX. n. II.

Pag. 570. 9. *Αναβάθρα*] Ibid. lib. II. sect. I. n. II.

Pag. 571. 5. *Πραιτώριον*] Ibid. lib. II. sect. IX. n. VI.

Ibid. *Μοναξίου*] Monaxii Praefecti Urbi sub ann. CCCCVIII. et CCCCIX. non semel mentio occurrit in Cod. Theod. qui postea Praefectus Praetorio et Cos. fuit.

Pag. 571. 6. *Διὰ τὴν ἔνδειαν*] Huc pertinet Lex I. Cod. Theod. de Frum. urbis Constantinopol.

Pag. 571. 8. *Τῶν Δομνίνου ἐμβόλων*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. III. n. VI.

Pag. 571. 9. *Οὐαρανᾶς ὁ Ὕπατος*] At is duntaxat postmodum Consul fuit, anno scilicet Chr. CDX.

Ibid. *Συνέσιος*] Delenda vox *καὶ*, tametsi ita praeferat Cod. Vatic. *καὶ Συνέσιος*. Synesius quippe Comes Sacrarum Largitionum fuit sub Theodosio Jun. ut ex Leg. x. Cod. Theod. de Curiosis colligitur.

Ονωρίου τὸ η΄.] De hoc Consulatu egit Sirmondus in Notis ad Sidonii Epist. IX. lib. v. et ad Panegyr. Aviti, initio.

Pag. 571. 12. *Λουκίου μόνου*] Ita Marcellinus et Prosper. Fasti Vossiani: *Λουκίου τοῦ λαμπροτάτου*. Victorio et Senatori *Lucianus dicitur*. At Idatius et Leges Cod. Theod. ita hunc Consulatum consignant: *P. C. Honorii* VIII. *et Theodosii* V. *Lucio Cos.*

Pag. 571. 13. *Κωνσταντίου*] Sic etiam Fasti Vossiani, Marcellinus, Victorius, Senator, et Cod. Theod. Idatius vero et Prosper. *Constantio V. C.* Holstenius *Κωνσταντίου καὶ Κώσταντος* legit, atque sic scriptum in Cod. MS. Themistii monet. Ita etiam in Fastis Vossianis. Constantium Consulem jam antea designatum Ravennae: Constantem vero Constantinopoli processisse scribit Olympiodorus.

Pag. 571. 14. *Πουλχερία*] Marcellin. *Pulcheria Theodosii soror Augusta appellata est.* Ita vocem *ἐπιφανεστάτη*, quae *Nobilissimam* sonat, reddit. Vide Gloss. med. Graecit. Vox porro *Αὐγούστη* abest a Scaligero.

Pag. 572. 3. *Κυϊνκυεννάλια*] Totidem verbis habentur supra anno CDVII. quo revera exacta Theodosii Jun. Quinquennalia: quae quidem verba perperam rursum in hunc annum sunt illata etiam in Vatic. Cod. Neque enim *Δεκεννάλια* emendandum, cum ea Decennalia non hoc anno, sed anno CDXII. ediderit Theodosius, ut scribit Marcellinus Comes.

Pag. 572. 5. *Θερμουντίας*] Ita Cod. Vatic. Sed leg. *Θερμαντίας*. Vide Famil. Byzant.

Pag. 572. 7. *Παρασκευῇ*] Quae vox, hic et infra in edit. Scalig. per *παρη* cum linea supra exprimitur.

Pag. 572. 9. *Ἀταοῦλφον*] *Ἀδάουλφον* Olympiodorus, qui et ejus caedem refert. *Atamulfum* vero vocat Chron. MS. Idatii, cui tum nupta erat Placidia Theodosii M. filia, et cui *Caesareae* cognomentum datur in vet. Inscript. apud Sponium in Miscell. Eruditae Antiq. sect. v. pag. 159. Vide quae de hoc *Atavulfo* commentatur Catellus lib. III. Rerum Occitanar.

Pag. 572. 13. *Τῷ αὐτῷ ἔτει*] Constantinopol. Christ. lib. III. sect. III.

Pag. 572. 14. *Πρὸ ϛ΄.*] Leg. *ε΄*.

Pag. 572. 21. *Ἐν βουῤῥιχαλίοις*] Id est in curru tracto a *burichis*, seu equis. Ita enim haec vox capienda, *more scilicet Episcoporum Urbis Regiae*, cum Patriarchae in publicis lita-

communibus, adsit Judex sine adorationis ambitioso fastidio, ut ornamentum diei et loco et nostrae recordationi sui probet accessisse praesentiam.

V 505 *Pag.* 579. 19. *Νίκη κατὰ Περσῶν*] Marcellinus Comes.

Pag. 580. 6. *Πολλοὶ σεισμοὶ*] Marcellin. *terrae motus multis in locis fuit.*

Pag. 580. 13. *Εστήρθη*] Socrat. lib. VII. cap. XXV. *ἐμηνύθη περὶ τὴν τρίτην καὶ εἰκάδα*, Constantinopoli scilicet, cum Augustus Ravennae antea fuisset renuntiatus. Vide Notas Valesii ad hunc locum Socratis, et Gotthofredum in Chronol. Cod. Theod. hoc anno.

Pag. 580. 16. *Θεοδοσίου Αὐγ. τὸ ιβ'.*] De hoc Consulatu egit Sirmondus ad Sidonium in Panegyrico Aviti, initio.

P 574 *Pag.* 580. 18. *Ιερίου*] De quo idem Gotthofredus in Prosopographia Cod. Theod. De Thermis Theodosianis diximus in Constantinopoli Christ. lib. I. sect. XXVII. n. V.

Pag. 580. 19. *Τὸ δημόσιον*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XXVII. n. V.

Pag. 581. 7. *Φλωρεντίου*] Quaedam Leges Cod. Theod. habent hoc anno *P. C. Felicis et Tauri.*

Pag. 581. 10. *Καὶ Βάσσου*] Subscriptio Constitut. Theodosii et Valentiniani de iis qui ad Ecclesias confugiunt, in tertia Synodo: *Proposita Indictione* XIIII. *Pharmuti mensis* XII. *Dat. Kal. April. CP. Antiocho V. C. et qui fuerit nuntiatus.*

Pag. 581. 11. *Εν ἔτει να'*, etc.] In quo quidem annorum calculo, ut et infra anno CDLII. Christo XXX. duntaxat annos juxta veterum aliquot Patrum, atque adeo Africani sententiam, ut auctor est Hieronymus, adsignat: quo fit ut quae secundum illum calculum hic subinde inseruntur, ejusdem Africani esse existimare liceat, uti monuimus in Praefat. N. XXIII. Vide Grandamicum parte III. Chronolog. Christ. p. 124.

Pag. 582. 5. *Τὰ ὅρια*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. X.

Ibid. Αχιλεὺς] Ibid. lib. I. sect. XXVIII. n. I.

Pag. 582. 7. *Αρεοβίνδου*] Holsten. *Αρεοβίνδα.*

Pag. 582. 12. *Σιγισβάλδου*] Rectius editio Scaligeri, et Fasti Vossiani, *Σιγισβούλδου*, qui Idatio et Victorio, et in Synodo Romana III. cap. XVI. et XVII. *Segisvultus:* Prospero et Senatori, *Sigisvultus:* Marcellino denique *Sigisvuldus* dicitur. Hic porro Consulatus sic notatur in Cod. Theod. P. C. *Isidori et Senatoris.*

Pag. 582. 13. *Επὶ τούτων*] Marcellin. Prosper. Id in annum CDXXXVI. rejicit Socrates lib. VI. cap. XLIV. Isidoro et Senatore Coss.

Pag. 582. 15. *Επετέλεσεν τοὺς αὐτοῦ γάμους*] Simili lo-

cutionis formula Marcellinus: *Valentinianus Caesar creatus, Theodosii Imp. Eudoxiam filiam sibi desponsavit.*

Pag. 583. 3. *Τὰ τείχη*] Inde muri isti Theodosiani appellati, de quibus agimus in Constantinopol. Christ. lib. I. sect. X. et XII.

Pag. 583. 12. *Ιωάννης*] Marcellin. *Joannes natione Vandalus, Magisterque militiae, Arnegiscli fraude in Thracia interemptus est.*

Pag. 583. 15. *Αττίλας καὶ Βλίδας*] De utroque Prosper anno CDXLIV. Marcellinus Comes anno CDXLIII. Jornandes cap. XXXV. etc. Sic porro Attilae nomen effertur etiam apud Procopium, Evagrium, et alios, qui *Αττίλα* in nummo a nobis descripto in Famil. Byzantin. apud Priscum *Αττήλα*· apud Prosperum *Athila* et *Athela* indigitatur.

Pag. 583. 16. *Πατέρνου*] Leg. *Πατερίου* ex Holstenio et Fastis. Vide Sirmondum ad Ennodii Diction. VII.

Pag. 584. 5. *Εν τούτῳ τῷ ἔτει*] Historiam hanc pariter narrat Cedrenus.

Pag. 584. 19. *Κατὰ τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας*] Jurare per salutem Imperatoris olim solemne, ut est apud Sozomenum lib. IX. cap. VII. Palladium in Vita Chrysostomi cap. XIV. Codin. in Origin. Constantinopol. p. 200. ut infinitos alios praeteream. Vide Notata ad Cinnamum pag. 483. et Gloss. med. Lat. in v. *Juramentum*, sub fin.

Pag. 584. 21. *Καὶ ἐκέλευσεν*] Cedren. *κελεύει τὸ μῆλον εἰσενεχθῆναι*, quomodo vox postrema hic legenda.

Pag. 585. 3. *Αποκτανθῆναι*] Caedem Paulini ad ann. CDXL. refert Marcellinus: *Paulinus Magister Officiorum in Caesarea Cappadociae, jubente Theodosio Principe interemptus est.* Perperam etiam scripsit Cedrenus hac ipsa nocte interfectum. Vide Codini Origin. Constantinopolit. p. 56.

Pag. 585. 7. *Καὶ ἀπιοῦσα*] Bis sacra loca adiit Eudocia, ut recte ait Evagrius lib. I. cap. XX. ac primo quidem sub ann. V 506
DXXXVIII. ex quibus saltem redux erat anno sequenti. Marcellinus: *Eudocia uxor Theodosii Principis, ab Hierosolymis urbem Regiam remeavit, beatissimi Stephani primi Martyris reliquias, quae in Basilica S. Laurentii positae venerantur, secum deferens.* Quae quidem Protomartyris reliquiae revelatae fuerant anno XXI. Honorii, ut est apud Sozomen. lib. IX. cap. ult. in Chron. Idatii, et apud Theophan. an. XIX. Eo autem concesserat ex voto, si filiam suam nuptam vidisset, ut scribit Socrates lib. VII. cap. XLVIII. Adde Theophanem an. XXVII. Theod. Anno sequenti, Paulino interfecto, secundum eundem Marcellinum, facultate a Theodosio impetrata, rursum eo concessit, ibique reliquum vitae exegit, ut narrat idem Marcellinus sub an. CDXLIV. in quem Auctor Chronici, quae Eudociae ob pomum Phrygium contigere,

conjicit: non quod ea tum acciderint, sed quod isto anno Eudocia, cum ex iis minus se conjugi gratam animadverteret, sacra loca rursum adeundi facultatem ab illo obtinuisset, ubi extremum diem obiit anno v. Marciani, ut est apud Theophanem, Cedrenum, et Symeonem Logothetam, proinde anno Christi CDLIV. Indictione VII. At Cyrillus Scythopolitanus in Vita MS. S. Euthymii cap. XXV. ait obiisse XX. Octobr. Indict. XIV. quae in annum cadit CDLX. Ut porro complures Aedes sacras in Palaestina aedificarit, hisce verbis refert cap. XXXIV. *Ἡ δὲ μακαρία Εὐδοκία Ἐκκλησίας μὲν ὅτι πλείστας τῷ Χριστῷ ᾠκοδόμησε, μοναστήρια δὲ καὶ πτωχεῖα καὶ γηροκομεῖα τοσαῦτα ἅπερ τῆς ἐμῆς οὐκ ἔστι δυνάμεως ἀριθμεῖν.* Meminit praeterea idem Scriptor in Vita S. Sabae, Eudociae in Locis sanctis commorantis, et ut cum eodem Sancto Euthymio conversata fuerit, enarrat.

P 575 *Pag.* 585. 9. *Εἶπεν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ*] Deest vox *ἐν*. Vide Evagrium lib. I. cap. XX. et cap. XVIII. ubi de hac aede.

Pag. 585. 13. *Στήλην Χαλκῆν*] Evagrius: *καὶ εἰκόνι ἐκ Χαλκοῦ τεχνικῶς ἠσκημένῃ παῖδες Ἀντιοχέων αὐτὴν τετιμήκασιν, ἣ καὶ μέχρις ἡμῶν σώζεται.*

Pag. 585. 16. *Εἰς Ἱεροσόλυμα*] Evagrius lib. I. cap. XXI. XXII.

Pag. 585. 20. *Καὶ κτίσασα μνῆμα*] In aede S. Stephani, stadio ab Urbe, ab ipsa condita, ut est apud Evagrium cap. XXII. et Cedrenum pag. 337.

Pag. 586. 1. *Καὶ Νόμου*] Sic Cod. Vatic. non vero *Νώμου*, uti ediderat Raderus. Fasti etiam Vossiani, *Nomum*: Victorius, *Nomium*: Prosper, Senator, Marianus, Wigorn. *Nonium* vocant. Sed *Νόμιον* exerte appellat Priscus pag. 71. edit. Reg. quem Magistrum et Patricium fuisse ait. Idatius vero ex Cod. MS. ita hunc Consulatum consignat: *Valentiniano* VI. *et Aetio* II.

Pag. 586. 2. *Λεοντίου*] Scalig. *Λεοντίνου*. Fasti Vossiani, *Αετίου*. Idatiani, *Aetio* III. ubi Symmachum omittit, quem alii habent.

Pag. 586. 3. *Ἀλυπίου*] *Callepium* vocant Marcellinus, Prosper, Idatius, Victorius et Senator. *Ἀλύπιον* etiam habent Fasti Vossiani.

Pag. 586. 4. *Μαρκιανόπολις*] *Mysiae urbs a sorore Trajani Principis ita cognominata*, inquit Ammianus lib. XXVII. quam Scythae qui finitimi erant, ut ibidem et lib. XXXI. testatur, obtinebant, quamque ii Tiberio imperante rursum ceperant, ut Auctor est Simocatta. Ab ea Scythicae regionis proximitate pars illa Thraciae *Θράκη Σκυθίας*, in qua extitit Dorostolus, dicitur in hoc Paschali pag. 297. Marcianopolis in Aemimonte statuitur in Notitia Leonis Imp. una cum Hadrianopoli.

Pag. 586. 5. *Ἀναργίσκος*] Marcellinus: *Arnegiselus Magi-*

ster militiae in Ripense Dacia juxta Utum amnem, ab Attila Rege, viriliter pugnans, pluribus hostium interemptis, occisus est. Priscus Rhetor: *Τοῦτο μαθὼν ὁ Ὀρνιγίσκλος* (leg. *Ἀρν..*) *αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν πρὸς Θρακίῳ μέρει τοῦ ποταμοῦ φυλακὴν*, etc.

Pag. 586. 6. *Σεισμοὶ μεγάλοι*] Marcellinus Comes.

Pag. 586. 9. *Γέγονε γὰρ ἀπειλὴ μεγάλη*] Ubi *ἀπειλὴ* idem valet quod *φόβοι*, in Chrysostomi Homilia inscripta, *εἰς τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Βάσσου*, quae dicta dicitur *εἰς τοὺς φόβους*, ubi in contextu, *τῶν φόβων ἀνάμνησις*, seu *terrae motus annua commemoratio*, non istius cujus hic mentio, siquidem multo post Arcadium accidit: sed alterius, de quo alibi egimus. V 507

Pag. 586. 11. *Τῆς Λιτανίας*] Ejusmodi Litanias in hisce terroribus attigit ibidem Chrysostomus: *Τρεῖς δὲ παννυχίδα ἐπετελέσατε, καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν τῇ βάσει τῶν ἁγίων ὑμῶν ποδῶν ἐξεκαθήρατε, τῷ περιπάτῳ τὴν ἀγορὰν ἀναμετρήσαντες, καὶ τὸν ἀέρα ἅγιον ἐργασάμενοι*, etc.

Pag. 586. 12. *Τρικόγχῳ*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. IV. n. XL. lib. IV. sect. VII. n. I.

Pag. 586. 16. *Ποστουμιανοῦ*] Hanc vocem delet Holstenius, quam habent Fasti.

Pag. 586. 17. *Ἀστερίου*] Ita Victorius et Senator. Fasti Vossiani, *Ἀστορίῳ*, et *Asturio*, Prosper, Marcellinus, Idatius in Fast. et in Chronico an. XVII. XIX. et XXVI. Theodosii Jun. (ubi *Dux utriusque militiae* dicitur) et Victor Tunnunensis. Vide Sirmondum ad Ennodium lib. I. Epist. XXIV. et ad Sidonium lib. VIII. Epist. V.

Pag. 586. 18. *Μαρίνα*] Vide Famil. Byzant.

Pag. 587. 1. *Ἀλβίνου*] Ita Victor Tunnunensis: at Cod. Vatic. Scaligeri edit. et Fasti Vossiani, *Ἀβιηνοῦ*, *Abieno*, Marcellinus: *Avieno*, Prosper, Idatius, Victorius et Senator habent. Vide Sirmondum ad Ennodii lib. I. Epist. V. et XII. et ad Sidonii lib. I. Epist. IX.

Pag. 587. 3. *Δευτέρα Σύνοδος*] Hanc in annum CDXLIX. rejiciunt Marcellinus et Prosper, Victor vero Tunnunensis in annum CDXLVIII.

Pag. 587. 16. *Ἀλλάριχον*] De quo passim Scriptores, et ex iis Catellus in Hist. Occitanica.

Ibid. *Εἰς τὰς Γάλλίας*] Cod. Vat. *Εἰς τὰς Γαλλίους*. Mox: *προετρέψατο ἅμα αὐτῷ κατὰ Ἀττήλα.* Radero consentit Scaliger.

Pag. 588. 1. *Τελευτᾷ καταφορᾷ αἵματος*] Ita Jornandes de Rebus Getic. cap. XLIX. Theophanes anno IV. Marciani, etc. At Marcellinus Comes *noctu mulieris manu cultroque confossum* scribit.

Pag. 588. 4. *Πρίσκος*] Res etiam gestas Attilae praeter

Priscum alii sunt prosecuti, Jornandes in primis, Evagrius lib. I. cap. XVII. Marcellinus Comes, Prosper, Theophanes, etc.

Pag. 588. 6. *Κύρος*] De quo consulendus Henric. Valesius ad Evagrium lib. I. cap. XIX.

Pag. 588. 8. *Εἰς τὴν καροῦχαν*] Leg. *προῆλθεν εἰς τὴν καροῦχαν*. Alia proinde fuit carruca Praefecti Urbi a carruca Praefecti Praetorio, quae longe forte ornatu alteram excesserit, tametsi in Notitia Imperii Occidentalis cap. III. et IV. utraque simili delineetur. Porro Praefecti Praetorio carrucae mentio fit infra sub annum XVI. Zenonis, ut Praefecti Urbi sub ann. XIII. Arcadii. Trahebantur carrucae IV. equis in fronte dispositis, uti exhibentur in eadem Notitia. Theophanes describens adventum Heraclii in urbem Constantinopolitanam, confecto bello Persico: *Ἔφερον δὲ καὶ ὄχημα ὅπου ἐκαβαλίκευσαν οἱ πάλαι οἱ Βασιλεῖς μετὰ τεσσάρων τρόχων ἀργυροδιαχρύσων, καὶ φάρια τέσσαρα μεγάλα καὶ θαυμαστὰ καὶ ὁλόλευκα σύροντες τοὺς τροχοὺς, ὅπως καθίσῃ ὁ Βασιλεὺς ἐπ᾽ αὐτοῦ.* Adde Chrysostomum Homil. IV. de Misericordia Dei.

P 576 *Pag.* 588. 11. *Ἑσπερινὰ φῶτα*] De hisce luminibus quaedam adnotavimus lib. I. Constantinop. Christ. sect. XXVII. N. II. pag. 90. Caeterum infra mox lege, *ἐχόλωσεν*.

Pag. 588. 16. *Εἰς Σμύρνην*] Ita etiam Theophanes.

Pag. 588. 21. *Ἤτησαν αὐτὸν προσφωνῆσαι*] S. Ambrosius lib. I. de Officiis Ministrorum, de se adhuc Catechumeno in Episcopum electo: *Ego enim raptus de tribunalibus, atque administrationis infulis ad Sacerdotium, docere vos coepi quod ipse non didici. Itaque factum est ut prius docere inciperem, quam discere.* Et paullo ante: *Cum jam effugere non possimus officium docendi, quod nobis refugientibus imposuit Sacerdotii necessitudo.*

Pag. 589. 5. *Ἕως θανάτου αὐτοῦ*] Testatur Suidas vitam produxisse Cyrum usque ad tempora Leonis M.

Pag. 589. 7. *Ἀὐδυναίῳ*] Cod. Vatic. *Ἀὐδυνέῳ*. Sic interdum variant Codd. MSS.

Ibid. *Τρωαδησίων ἐμβόλων*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. III. n. III.

V 508 *Pag.* 589. 8. *Ἐπὶ χρόνον*] Legendum videtur *ἐκράτησαν γὰρ ἐπὶ χρόνον*, etc. ut anno CDXLVIII.

Pag. 589. 17. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Quaedam hoc loco habet Scriptor Chronici de morte Theodosii Jun. ab aliis indicta, vel certe minus explicata.

Pag. 589. 19. *Λευκοῦ ποταμοῦ*] Sic Cod. Vatic. sed legendum *Λύκου*, ut supra anno XII. Domitiani, fluvioli scilicet ita appellati, qui Urbem Constantinopolitanam praeterfluit, tametsi ita habeat Theodorus Lector Eclog. I. init. ubi perperam scribit Theodosium ad venationem egressum, *εἰς Λεύκιον ποταμὸν παραχθῆναι*, et sequenti nocte mortuum: cum Scriptor

Chronici duntaxat dicat, per eum fluvium in Urbem delatum. Lyci autem istius fluvii mentio praeterea habetur apud Simeonem Logothetam in Chronico MS. in Domitiano, Cedrenum in Claudio, Codinum de Orig. Constantinopol. Chrysoloram in Comparat. veteris et novae Romae, etc.

Ibid. *Λεκτικίῳ*] Addit Cedrenus, *ἤτοι φορείῳ*.

Pag. 590. 1. *Εἶπεν αὐτῇ*] Ita Cedrenus et Nicephorus Callist. lib. XIII. cap. LVIII.

Pag. 590. 3. *Καὶ τῶν λοιπῶν συγκλητικῶν*] Pulcheriam Senatus et omnium Ordinum consensu Imperium Marciano detulisse scribit Evagrius lib. II. cap. I. nulla Theodosii facta mentione.

Ibid. *Ἐφάνη μοι*] Cedren. *ἐδείχθη μοι ὅτι σε δεῖ γενέσθαι Βασιλέα μετ' ἐμέ.* Quae porro illa fuerint Marciani Imperii signa passim recitant Scriptores, Procopius lib. I. Persic. cap. IV. Evagrius lib. II. cap. I. Theophanes, Cedrenus, Logotheta, Zonaras, Manasses, Glycas, etc.

Pag. 590. 4. *Καὶ μεθ' ἡμέρας*] *Δύο* supplet Cedrenus.

Pag. 590. 6. *Σπαθάριος*] Chrysaphius Eunuchus, qui et *Τζουμᾶς* appellatus, ut est apud Theodorum Lectorem, vel *Ζουμνᾶς*, ut habet Cedren. et *Βασιλέως ὑπερασπιστὴς* dicitur Prisco in Legat. pag. 37. Vide Notas ad Zonarae Annal.

Pag. 590. 7. *Πόρταν Μελαντιάδος*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect XV. n. XV.

Pag. 590. 8. *Ἀπὸ τοῦ Κερκεσίου*] Legendum forte *ἐξερκέτου*, ut infra in Leone M. Nam a militibus praesertim Praetorianis fere semper, non vero a Factionibus Circensibus *levabantur* Imperatores, id est, in clypeum efferebantur. Vide Grandamicum parte III. Chronolog. Christ. p. 125. ubi de Marciani creatione ex Chronico Paschali.

Pag. 590. 15. *Καὶ Ἀδελφίου*] Qui sub mensem Octobr. nondum notus erat Constantinopoli, ut colligitur ex Concil. Calchedonensi, quod initum dicitur sub VIII. Id. Octobr. *Consulatu Domini Marciani PP. Aug. et qui fuerit nuntiatus.*

Pag. 590. 16. *Τῶν ἁγίων μ'.*] Quae hic narrantur de Inventione Reliquiarum SS. XL. Martyrum, et de aede a Caesario Cos. et Praefecto Praetorio ibi extructa, videntur contigisse Sebastiae, non vero Constantinopoli, tametsi aedes S. Thyrsi in ea urbe extiterit. Nam Troadensium murorum Constantinopoli nulla, quod sciam, extat memoria apud Scriptores, qui ita appellati fuerint Sebastiae ex marmore Troadensi aedificati, quemadmodum Porticus Troadensis Constantinopoli.

Pag. 590. 20. *Καισάριος*] Quis hic Caesarius Consul et Praefectus mihi non liquet, cum hacce tempestate nullus in Fastis hac nomenclatura Consul occurrat. Alium enim prorsus a

Caesario, qui Praefectus Praetorio sub Theodosio M. et Consul cum Attico anno cccxcii. evincit temporum ratio.

Pag. 591. 1. *Ἔτους υκβʹ.*] Vide Grandamicum parte iii. Chronol. Christ. p. 127.

Ibid. *Πουλχερία*] De die et anno mortis Pulcheriae egimus in Familiis Byzantinis, ex Scriptoribus ibi laudatis, quos si consuluisset Petavius lib. iii. de Doctr. Temp. cap. xlii. non dixisset ita ambigue locutum Auctorem Chronici, ut nescias an nota illa temporis proxime adscripta ad Augustae mortem, an vero ad Inventionem Capitis Sacri Praecursoris referri debeat, cui omnino et unice convenire testatur Marcellinus Comes hoc anno, ubi hac Inventione narrata, subdit, non indicato die, Pulcheriae obitum.

V 509 *Pag.* 591. 6. *Ἐπὶ τῶν προκειμένων Ὑπάτων*] Historiam secundae Inventionis Capitis S. Joannis Baptistae in Emesena civitate facta, ab Abbate Marcello scriptam, edidimus post Tractatum de Capite ejusdem Sancti Praecursoris, ex Cod. Regio; quae quidem laudatur a Nicephoro Urano in Vita S. Danielis Jun. Stylitae n. vii. cum versione Dionysii Exigui, a quo prima dicitur, quasi illam quae sub Theodosio M. contigit, non agnoverit, licet alii tres Inventiones admittant, atque ipse Theodorus Studita ea Oratione quam *εἰς τὴν τρίτην εὕρεσιν τῆς τιμίας Κεφαλῆς τοῦ ἁγίου Προδρόμου* inscripsit, quamque edidimus post eundem Tractatum nostrum de his tribus Inventionibus, cum duabus aliis narrationibus de secunda.
P 577

Pag. 591. 9. *Τῇ μέσῃ ἑβδομάδι τῶν νηστειῶν*] Qui de Capitis S. Joannis Bapt. Emesae facta Inventione scripsere, Marcellin. Comes, a quo ad xxiiii. Februarii, Abbas Marcellus et Auctor Chronici Paschalis, a quibus ad xviii. ejusdem mensis refertur, hanc media Jejuniorum, seu Quadragesimae hebdomade, hoc anno hisque Coss. contigisse volunt, quod a vero omnino alienum est. Anno quippe Christi Dionysiano cdliii. quo, secundum Chronologos omnes, Vincomali et Opilionis Consulatus incidit, xviii. vel xxiii. Februarii dies in hac septimana occurrere debuerint; quod fieri nequaquam potuit, cum eo anno Pascha xii. Aprilis extiterit, proindeque Dominica tertia et quarta Quadragesimae, quae Jejuniorum hebdomadem includunt, in viii. et xv. Martii mensis inciderint, juxta observatam et receptam a Graecis magnam Quadragesimam. Sed an ista possint conciliari videamus, et an anni Epocha ab Abbate Marcello indicata cum xviii. Februarii convenire queat, quo sacrum istud Caput e terrae sinu primum est erutum, et cum xxiiii. quo in Monasterii Secretarium illatum est. Marcellus quidem et Chronici Paschalis Auctor hanc factam Inventionem aiunt anno Syromacedonum dcclxiii. Indict. vi. imperantibus Valentiniano et Marciano, atque adeo Antiochenorum di. anno, ut subdit idem

Scriptor Chronici. Cum porro Syromacedonum Epocha vulgarem Christi Epocham cccxii. annis praecedat, illaque Kal. Octobris ineat, sequitur annum dcclxiii. incidere in mensem Octobrem anni Christi vulgaris cdli. mense vero Februario sequenti in annum Dionysianum cdlii. quo Pascha extitit xxiii. Martii, ac proinde media Jejuniorum septimana coepit feria i. die xviii. mensis Februarii, qui eo anno xxix. dies habuit ob bissextum, desinebatque in Dominicam sequentem, xxiv. ejusdem mensis. Quae quidem quadrant omnino cum Marcelli Narratione, scribentis, Uranium Episcopum Caput S. Joannis Baptistae ex loco ubi inventum fuerat, in Secretarium attulisse die Dominica xxiv. ejusdem Februarii mensis. Alia quippe fuit media Quadragesimae septimana apud Graecos, ab ea quam Latini *Medianam* vocant, cum apud Graecos illa sit quae Medianam Latinorum praecedit. Quadragesimam quippe ii auspicantur a Feria ii. Sexagesimae, ita ut revera viii. septimanis illa constet, quarum quarta Dominica mediam Quadragesimae conficit, quae ideo *μέση τῶν νηστειῶν*, et *μεσονήστιμος* appellatur. Nam apud eosdem Graecos, ut recte observat Allatius, quaevis septimana nomen accipit a sequenti Dominica: quod etiam firmatur ex Kalendario Aethiopico apud Scaligerum, in quo media Quadragesima ad diem xxvii. refertur, qui *Mons Olivetí*, ex Evangelio diei appellatur. Ex quibus omnino conficitur hanc Inventionem contigisse anno Christi Dionysiano cdlii. non vero sequenti, ut velle videntur Marcellinus Comes et Auctor Chronici Paschalis. Nec refert quod haec Inventio ad Indictionem vi. a Marcellino et Auctore Chronici referatur: id enim intelligendum de translatione ejusdem Capitis S. Joannis ex Secretario, ubi primum depositum fuerat, in Monasterium Spelaei appellatum, ac postea aedificatum, quam factam fuisse xxvi. mensis Octobris, Indict. vi. anno (Syromacedonum) dcclxiii. recte scribit Auctor Narrationis V 510
istius Inventionis, a nobis olim editus. Quippe temporis plerique characteres quadrant in annum cdlii. Nam Indictio vi. mense Octobri hoc anno extitit, et annus Syromacedonum dcclxiii. hoc ipso mense initium sumpsit. Quadrat etiam (quicquid dicat Scaliger in Canonib. Isagogicis pag. 301.) annus Antiochenus di. qui inibat a mense Maio. At in anno a S. Joannis Baptistae caede, quae contigit anno Christi xxxi. Augusti xxix. ad annum quo illius Caput inventum volunt, mense Februario anno dliii. putat Auctor Chronici annos cdxxv. quibus si addantur xxxi. fiunt anni cdlvi. manifesto errore. Proinde ut hic characterismus cum caeteris quadret, pro *υκέ*. legendum *υκα*. prona emendatione, ut fiat annus cdlii. mense scilicet Octobri. Quod vero Marcellino Comiti et Auctori Chronici Paschalis hallucinationis occasionem praebuit, id fuit, quod inventionem Capitis S. Joannis Baptistae cum illius Translatione in Monasterium

Spelaei confuderint, cum Inventio facta revera fuerit anno CDLII. Februarii XVIII. in Secretario verò depositio XXIV. ejusdem mensis, interim dum Ecclesia in qua deponeretur, esset aedificata, quod demum anno proximo contigit sub mensem Octobrem.

Pag. 591. 10. *Ἀντιοχέων φα'.*] Ad hunc locum consulendus praeter Scaligerum loco laudato, Petavius lib. x. de Doctr. Temp. cap. LXII. pag. 266.

Pag. 591. 11. *Ἀφ' οὗ ἀπετμήθη*] Emendat Anton. Allenus, *ἐφ' οὗ, ἐπεὶ ἐτμήθη*, *quo postquam capite truncatus est.*

Pag. 591. 14. *Βασιλεύοντος Ἀνθημίου*] Atqui hoc anno nondum imperabat Anthemius: sed anno proximo Consul duntaxat fuit.

Pag. 591. 15. *Οἶκος τοῦ ἁγίου Θωμᾶ*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. V. n. XXXV.

Pag. 591. 17. *Ἀνθημίου*] Scaligeri editio, *Ἀνθήμου*, ut paulo ante.

P 578 *Pag.* 592. 1. *Μέσον τῶν δύο δαφνῶν*] *In Campo Martio* interemptum Valentinianum III. scribunt Victor Tunnunensis, Senator, etc. *In Campo Martio, cum pro tribunali residens, concionaretur ad populum*, Renatus Frigeridus apud Gregor. Turon. lib. II. Hist. cap. VIII. *Extra Urbem ludo gestationis intentum*, Idatius: *In Palatio*, Theophanes, Cedrenus, Symeon Logoth. et Zonaras. Duas vero istas lauros nemo ex iis attigit.

Ibid. *Βασιλεὺς Μάξιμος*] Vide Sirmond. ad Sidon. lib. II. Epist. XIII.

Pag. 592. 4. *Καὶ Ονωρίαν*] Solus Auctor Chronici Honoriam vocat, quam alii *Eudociam*, vel *Eudoxiam*: adeo ut binominem fuisse liceat existimare. Vide Famil. Byzant. p. 74.

Pag. 592. 6. *Ζινζίριχος*] Theophanes, Cedrenus, Zonaras, Glycas, Manasses, etc. *Γιζέριχον* vocant: *Γεζέριχον* Damascius in Vita Isidori.

Pag. 592. 9. *Οὐαρανᾶ*] Ita Marius Aventic. Scaligeri editio, *Οὐαράνου*· Fasti Vossiani, *Βαρανοῦ*· Senator, *Joanne et Varari*: sed legendum *Varane*, ut apud Marcellinum et Victorem Tunn. tametsi ita praeferat ejusdem Senatoris Cod. Colbert. MS. praeclarae antiquitatis. Idatius vero hoc anno habet, *Avito Aug. Cos.* de cujus Consulatu consulendus Sirmondus ad Sidon. in Panegyrico ejusdem Aviti.

Pag. 592. 10. *Εφίλει τὸ Βένετον μέρος*] Ut Caracalla apud Xiphilinum, Justinianus apud Procopium lib. II. Pers. cap. XI. et Evagrium lib. IV. cap. XXXII. Focas apud Theophan. an. VII. et in Chronico Paschali an. I. Focae, et an. XIII. Heraclii: quo etiam spectant quae habet idem Theophanes anno IV. Justini Jun. Caligula vero Prasinis, apud Dionem lib. LVII. et Xiphilinum: Nero apud Suetonium cap. XXII.

Verus apud Capitolinum, Commodus et Elagabalus apud eundem Xiphilinum favisse dicuntur: Chosroes apud eundem Procopium loco laudato, quod Justinianum Venetae factioni favere accepisset, ipse Prasinae favit. Denique Justinus Junior, cujus haec vox in Circo tumultuantibus Factionibus, ad Venetos, *ὁ* V 511 *Ἰουστινιανὸς ἐτελεύτησε*, et ad Prasinos, *ὑμῖν Βασιλεὺς ζῇ*, ut est in Chronico MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem. Sed de ejusmodi Factionum fautoribus copiose egit Caesar Bulingerus lib. de Circo cap. XLVI.

Pag. 592. 11. *Κωνσταντίνου*] De quo Priscus: *Κωνσταντῖνος τρίτον μὲν τὴν Ὑπάρχων λαχὼν ἀρχὴν, πρὸς δὲ τῇ Ὑπατικῇ ἀξίᾳ, καὶ τῆς Πατρικιότητος λαχὼν ἀρχήν.*

Pag. 592. 17. *Λέων*] Cogn. *Magnus*, et *Μακέλλης*, ob caesum Asparem: quomodo Julius Capitolinus Macrinum Imperatorem ait a servis suis, non *Macrinum* dictum, sed *Macellinum*, quod *macelli specie domus ejus cruentaretur sanguine vernularum.*

Pag. 593. 1. *Λέοντος*, etc.] Ita Marcellinus, Senator, etc. Victor Tunnunensis Leonem Augustum Consulem solum habet: Idatius ex Cod. MS. perperam hos Coss. in sequentem annum rejicit.

Pag. 593. 2. *Ρεκιμέρου*] *Patricio et Ricimero*, seu *Recimere Coss.* apud Marcellin. Victorem Tunnunensem, Victorium, Senatorem, etc. Fasti Idatii MSS. *Rechemero, et qui de Oriente.* Is fuit Patricius Asparis filius.

Pag. 593. 4. *Αὐγουσταῖον*] Constantinopol. Christ. lib. III. sect. XXIII.

Pag. 593. 7. *Τὴν μεγάλην Κιστέρναν*] Ibid. lib. I. sect. XXVIII. n. IX.

Ibid. *Παλαιοῦ τείχους*] Ibid. in Orig. Byzant. sect. VIII.

Pag. 593. 9. *Ἀπολλωνίου*] Sic Fasti. *Apollinarem* perperam vocat Marius Aventic.

Pag. 593. 10. *Σευεριανοῦ*] Idatius, *Severiano, et qui de Oriente*, qui fuit Dagalaifus. Istius Severiani meminit, ni fallor, Damascius in Vita Isidori apud Photium pag. 1071. *Severinus* dicitur Marcellino, Victori Tunn. Victorio, Senatori, etc.

Pag. 593. 11. *Καὶ Σερπεντίνου*] Cod. Vatic. et Scalig. *Σερκεντίου.* Sed legendum *Σευερινοῦ*, ex Vict. Tunn. quem Hilarus Papa, Idatius, Victorius et Senator *Severum* vocant. Marcellinus Comes *Leonem solum Cos.* hoc anno habet.

Pag. 593. 12. *Βιβιανοῦ*] Marius Aventic. Victorius et Senator, *Basilium et Vivianum:* Idatius, *Basilium et Gadaïfum:* Marcellinus Comes, *Vivianum et Felicem:* denique Victor. Tun. *Leonem Aug.* II. *et Vivianum* hoc anno legunt. Sed hic duos

Consulatum confudit Victor. Vide Sirmondum ad Sidonii lib. I. Epist. IX. et Pagium in Prolegom. ad Dissert. Hypat. n. XXXVII.

Pag. 593. 16. *Ρουστικίου*] Ita Marcellinus et Marius Aventic. quem alii *Rusticum* vocant.

Pag. 594. 2. *Τὸ μαρτύριον*] Quod *Μάνδραν* peculiari nomenclatura appellarunt, uti observamus in Gloss. med. Graecit. in v. *Μάνδρα*.

Pag. 594. 4. *Ολύβριος*] De quo in Famil. Byzant. pag. 74.

Pag. 594. 7. *Τὴν Εὐφημίαν*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. VII. n. XIII.

Pag. 594. 9. *Αρεοβίνδου τοῦ μονομαχήσαντος*, etc.] Singulare istud Areobindi certamen sic describit Anonymus in Chronico MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, in Theodosio Juniore: *Εκέλευσε δὲ ὁ Βασιλεὺς Περσῶν κατὰ Ρωμαίων· ἀπέστειλε δὲ καὶ Βασιλεὺς Προκόπιον στρατηλάτην κατ᾽ αὐτῶν. Ο δὲ Περσῶν Βασιλεὺς δηλοποιεῖ Προκοπίῳ, ὡς ὅτι ποιεῖ πάντα εἰρήνης μετὰ Ρωμαίων ἐπὶ πεντήκοντα ἔτη, ἐὰν ἡττήθη ὃν προβάλλομαι Πέρσην εἰς τὸ μονομαχῆσαι· εἰ δὲ ἡττηθῇ παρ᾽ αὐτοῦ ὁ ἀπ᾽ ὑμῶν μέλλων μονομαχεῖν, αὐτὸν λαμβάνειν μέχρι κεντηνάρια*
P 579 *πεντήκοντα, καὶ τὰ ἐπ᾽ ἔτους δῶρα. Πάντα ταῦτα ἀποδεξάντων, ἐπῆλθεν ὁ Πέρσης. Ο δὲ στρατηλάτης ἀπέστειλε τὸν Αρεόβινδον Κόμητα Φοιδεράτων· καὶ ἐπῆλθον ἔνοπλοι καὶ ἔφιπποι, τοῦ Αρεοβίνδου σώκιστρον κατέχοντος, καὶ πρώτον τοῦ Πέρσου ὁρμήσαντος κατ᾽ αὐτοῦ, καὶ πλαγιάσας ὁ Αρεόβινδος, ἐσώκισεν αὐτὸν τῷ σωκίστρῳ, ὃ ἐπεφέρετο, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔσφαξε· καὶ ἐποίησε πάντα εἰρήνης ὁ Βασιλεὺς Περσῶν. Εἰσελθὼν δὲ ἐν τῇ πόλει Αρεόβινδος καὶ μεγάλως παρὰ τοῦ Βασιλέως ἀποδεχθεὶς, προήχθη Υπατος.* Idipsum verbis aliis narrant Georgius Hamartolus, cujus locum attulimus in Glossar. med. Graecit. in v. *Σώκος*, et Cedrenus p. 341. Huc porro respexit Theophanes an. XIV. Anastasii, ubi de Areobindo Dagalaiphi
V 512 filio, qui Consul ordinarius fuit: *Τούτου πρὸς πατρὸς ἐγένετο πάππος Αρεόβινδος, ὁ κατὰ τὸν Θεοδοσίου χρόνον εὐδοκιμήσας κατὰ Περσῶν.* Loco autem Chronici MS. allato, Areobindus Comes Foederatorum indigitatur, id est Gotthorum: nam et ipse Gotthus erat, ut satis indicat idem Georg. Hamartolus. Vide utrumque Glossarium, ubi de hac dignitate.

Pag. 594. 11. *Αρμεναρίχου*] Ita Candidus apud Photium, quem alii *Ermenerichum*, vel *Hermenericum* vocant. Vide Epistolas Hilari Papae, et stemma Asperis in Famil. Byzant. pag. 79.

Pag. 594. 14. *Επὶ τῆς βαθείας*] Scaliger cum nota mendi *Βασιλείας* ediderat. Est autem *Βαθεία* ima pars Circi, quae *vallis* nomine interdum donatur apud Ovid. Lucanum et Claudianum. Nam, ut est apud Dionem Chrysost. in Euboico, τὸ

θέατρόν ἐστιν ὥσπερ φάραγξ κοῖλον, πλὴν οὐ μακρὸν ἑκατέρωθεν, ἀλλὰ στρογγύλον ἐξ ἡμίσεως.

Pag. 594. 16. *Εσκέλλησεν*] Sic Cod. Vatic. Sed leg. *ἐσκέλισεν*, *supplantavit*, seu arreptum per crura in fundam Circensis flexus dejecit. Psalm. CXXXIX. *Οἵ τινες διελογίσαντο ὑποσκελίσαι τὰ διαβήματά μου*, *qui cogitaverunt supplantare gressus meos*: ubi Chrysostomus, *ἔκρυψαν ὑπερήφανοι παγίδα μοι*, *καὶ σχοινίοις διέτειναν παγίδα τοῖς ποσί μου.* Nec est quod *πεδίον* legendum censeat Raderus, pro *παιδίον*, quomodo etiam praefert Cod. Vatic. quae postrema vox famulum significat, ut apud Latinos, *Puer.*

Ibid. *Επὶ πρόσωπον*] Amphilochius Orat. de Poenitentia p. 104. *ἄνωθεν κάτω ἐπικέφαλα ἐκ τῶν οὐρανῶν κατακρημνίσας*, etc.

Pag. 594. 18. *Οἴκων τοῦ Σπουδίου*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. IV. n. XV.

Pag. 595. 1. *Εκάησεν*] Meminit istius incendii Priscus Rhetor pag. 43. edit. Reg. et Evagrius lib. II. cap. XIII. de cujus anno consentit Marcellinus Comes, quod a Theophane et Cedreno refertur sub ann. V. Leonis. Sancti autem Mamantis Festum agunt Graeci II. Septembris, contra quam Latini, qui XVII. Augusti. De eo porro incendio intelligendus etiam Candidus apud Photium, ubi narrat multam in eo restinguendo ab Aspare navatam operam. Nam anno XII. quo aliud incendium accidit, extinctus erat Aspar.

Pag. 595. 4. *Μόνου*] Sic etiam Marcellinus, Victor. Tun. Victorius, Senator, etc. *Tacianum*, vel *Tatianum*, Leoni adjungunt Anonymus Cuspiniani, et Marius Aventic. Hujus Tatiani meminit Priscus pag. 43. *ἐν τῇ τῶν Πατρικίων ἀξίᾳ καταλεγομένου.*

Pag. 595. 5. *Ιωάννου*] De quo Theophanes anno VIII. Leonis.

Pag. 595. 6. *Ισοκάσιος*] Scaliger *Ισοκάδιος* hic edidit. Infra tamen *Ισοκάσιος* legit. Vide Theophanem an. XII. Cedren. an. X. Leonis, et Manassem.

Pag. 595. 7. *Κυεστώριος*] Quaestorem fuisse Antiochiae scripsit Cedrenus. Unde infra pro *κτήτωρ*, legendum *Κοαίστωρ* censebat Holstenius, quod forte idem sit *κτήτωρ* et *οἰκήτωρ*. Certe Quaestores in Provinciis fuisse constat: sed cum Isocasius dicat una cum Praefecto Praetorio se jus dixisse, in dubium venire potest an Constantinopoli, an vero Antiochiae, cum Praefectus Praetorio etiam in sua Provincia vel districtu jus diceret.

Pag. 595. 14. *Ιάκωβος*] Jacobi istius Archiatri meminit Marcellinus Comes ad annum CCLXII. quem natione fuisse Achivum ait. Illius quippe pater Hesychius, Medicus, patria

Damascenus, cum Rhodum, indeque Drepanum in Argivorum regione venisset, uxore ibi ducta Jacobum peperit: qua relicta, per XIX. annos peregrinatus, illaque interea alteri nubente, Constantinopolim rediit: quo cognito, Jacobus ad eum accessit, ubi Medicinae studium auspicatus, sub Leone Imp. inclaruit. Ita Suidas, qui alium statim Jacobum, qui ἀπὸ Δαμασκοῦ εἷλκε τὸ γένος, insignem pariter medicum memorat: cujus etiam meminit Damascius apud Photium pag. 1051. qui quidem non alius est a Jacobo qui Psychristus dictus est. [Qui quidem ψυχόχριστος semel ac iterum in eodem Suida edito appellatur, tametsi duo Codd. Reg. priorem lectionem praeferant, ac tueantur. *Ex Addendis.*]

Pag. 595. 20. *Ἐξετασθῆναι παρὰ Συγκλήτου*] Id nempe fere semper obtinuit apud Romanos, ut Senatores et summae
V 513 dignitates non nisi ab ipso Senatu, vel a Praefectis Praetorio aut Urbi in causis criminalibus audirentur. Narrat Spartianus Severum Imp. dum Commodo imperante Siciliam Proconsul regeret, quasi de Imperio vel Vates vel Chaldaeos consuluisset, reum factum, apud Praefectos Praetorio, quibus audiendus datus fuerat, absolutum esse. Idem factus Imperator, fieri Senatusconsultum coëgit, ne liceret Imperatori, inconsulto Senatu, occidere Senatorem, ut Auctor est idem Spartianus. Alexander Severus idcirco Senatores esse voluit Praefectos Praetorio, ne quis non Senator de Romano Senatore judicaret. Ita Lampridius. Idem Spartianus scribit dixisse Hadrianum Imp. se nunquam Senatorem nisi ex Senatus Sententia puniturum. Ex Constitutione Constantini Magni, quae habetur in Leg. I. Cod. Theod. de Accusat. et in Leg. I. Cod. Justin.
P 580 Ubi Senator in criminalibus causis indistincte Legibus publicis subduntur Senatores, nulla iis indulta fori praescriptione. Ex Lege vero Valentiniani et Valentis, quae est IV. Cod. Theod. de Jurisd. Senator, si in eum ageretur, coram Praefecto Urbi duntaxat conveniri poterat, scilicet in civilibus causis. In criminalibus autem ita jus fuit ex Leg. XIII. quae est Gratiani et Valentiniani Impp. eodem Cod. de Accusat. ut si Senator in Provincia criminis reus accusaretur, Judex Provinciae de causa cognosceret, nihil tamen de capite decerneret, verum vel ad Principem referret, vel ad Praefectum Urbi, ex suburbanis Provinciis: de caeteris autem ad Praefectum Praetorio, ita tamen ut in judicando quinque Senatores ei sociarentur: quod et statuit Honorius Imp. in Leg. ult. de Jurisd. ac observatum in Judicio de Basilio et Praetextato apud Senatorem lib. IV. Variar. XXII. licet ex Lege Valentiniani Senioris, quae est II. eodem Cod. de Exhib. reis, de Senatoribus ordinarios Judices ne cognovisse quidem posse videatur: denique Lege Zenonis ad Praefectum Praetorio, Cod. Justin. ubi Senatorem

summae dignitatis, in quibus Quaestoriam refert, a solo Principe, vel ab eo cui negotii audientiam vice sua sacris apicibus mandaverit, in causis criminalibus audiri poterant. Atque hinc patet cur Psychristus erga Imperatorem institerit, ut Isocasius coram Praefecto Praetorio audiretur.

Pag. 595. 20. *Καὶ εἰς τὸν Ζεύξιππον προσενεχθεὶς* [In textu restitue litteras inter imprimendum interceptas]] Atqui Zeuxippus Balneum publicum fuit, proinde nec locus idoneus ubi reus audiretur. Sic sane apud Theophanem et Georgium Monachum legimus Constantium Augustum Hermogenem ob Paulum Sede Antiochena pulsum Constantinopolim *εἰς τὸ κατὰ τὸν Ζεύξιππον λουτρὸν* evocasse, quasi cum illo de re aliqua vellet colloqui. Ita Menam Praefectum Vigilum in ipso Hippodromo examinatum tradit Scriptor anno VIII. Leonis.

Pag. 596. 3. *Διελάλησεν*] Vox Jurisc. Graecorum. Vide Gloss. med. Graecit. in *Διαλαλιά*.

Pag. 596. 7. *Ἀλλὰ δίκῃ*] Hanc vocem *δίκῃ* expungit Holstenius, tametsi habeatur in Cod. Vatic.

Pag. 596. 14. *Θεῖον αὐτοῦ νόμον*] Extat in Leg. Ubi, Cod. de Feriis. Vide Brissonium ad Leg. Dominico, de Spectaculis pag. mihi 27. Idipsum observant Theodorus Lector Ecl. I. et Nicephorus lib. XV. cap. XX.

Pag. 596. 17. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Immo, si Marcellinum audimus, Asparis et filiorum caedes contigit Ind. IX. an. CDLXX.

Ibid. *Τυραννίδα μελετήσας τις*] Atqui Asparem Leonis Imp. jussu in Palatio spadonum ensibus occisum scribunt Marcellinus, Candidus, Damascius in Vita Isidori, Procopius lib. I. Vandalic. cap. VI. Evagrius lib. II. cap. XVI. Theophanes, Jornandes, et alii. Proinde ita emendanda censebam haec verba: *Τούτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσαντα Ἄσπαρα τὸν Πατρίκιον, καὶ πρῶτον τῆς Συγκλήτου, ἐφόνευσεν*, nempe idem Leo. Caedem Asparis paullo aliter recitat Nicephorus lib. XV. cap. XXVII.

Pag. 597. 2. *Οστρος*] Qui *Οστρις*, Theophani.

Pag. 597. 4. *Εκόπησαν*] Forte *ἐκοπήσαντο*. Vocem *κόπτειν* non semel usurpat Scriptor, quomodo dicimus, *tailler en pieces*, delere, pag. 337. a. *καὶ ἔκοψε πολλούς*. Mox, *καὶ γέγονε διακοπή*. Vide Gloss. med. Graecit. in *φονοκόπιον*. V 514

Pag. 597. 8. *Νεκροῦ οὐδεὶς φίλος*] Proverbium sat vulgare, cujus tamen non meminisse Paroemiographos sat mirandum.

Pag. 597. 13. *Εφάνη ἐν οὐρανῷ*] Id ad annum Leonis IX. refert Theophanes, Georgius Monachus in Chronico MS. *ἐφ' οὗ* (*Λέοντος*) *σημεῖον ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ νεφέλη σαλπιγγοειδὴς ἐπὶ ἡμέρας μ'*.

Pag. 597. 16. *Εβασίλευσεν Ανθήμιος*] Marcellin. Senator,

Marius Aventic. Evagrius lib. II. cap. XVI. Theophan. an. VIII. Leonis, Cedren. etc.

Ibid. *Καὶ ἀπῆλθεν εἰς Ῥώμην*] Is nempe natione Graecus fuit: unde Ennodio in Vita S. Epiphanii Episcopi Ticinensis, et lib. I. Epist. VII. *Graeculus*, et *Graecus Imperator* dicitur. Sed et Constantinopolitanum fuisse testatur Sidonius in ejus Panegyrico:

— Tu tali civis ab urbe
Procopio genitore micas, etc.

Non mirum igitur si Constantinopolitanus et Constantinopoli degens aedem S. Thomae in ea urbe aedificavit. Quanto vero apparatu ac cultu exciperentur ejusmodi in Provinciis laureatae Imperatorum imagines, docemur praesertim ex Chrysostomo et Severiano, locis allatis in Gloss. med. Graecit. in v. *Λαυρᾶτον*, et in Appendice.

Pag. 597. 20. *Μόνου*] Ita Marcellinus, Victorius, Senator, etc. *Leonem* IV. *Cos.* adjungit Victor Tunnunensis.

Pag. 598. 2. *Βοῤῥαΐδίου*] Cod. Vat. *Βοῤῥαΐδου*.

Pag. 598. 3. *Δινζίριχος*] Ita praefert Cod. Vat. et Scaligeri editio, ubi *Γινζίριχος* ediderat Raderus. *Densicem* vocat Marcellinus, qui id refert ad annum seq. *Δεγγιζὴχ* dicitur Prisco pag. 44. 45. ed. Reg. ubi hoc bellum describit: ex quo emendandus Scriptor Chronici.

Pag. 598. 4. *Ὑπὸ Ἀναγάστου*] Is Magister militum per Thracias Arnegisilo Magistro successerat. Illius praeterea meminit Suidas in v. *ὑποστάς*.

P 581 *Pag.* 598. 6. *Ξυλόκιρκον*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XV. n. I. et lib. II. sect. I. n. XVI.

Pag. 598. 9. *Ζήνωνος καὶ Μαρκιανοῦ*] Ita in L. XXXI. et XXXV. Cod. de Episcop. et Cleric. ubi Franc. Pithoeus monet legi in vet. MS. *Zenone et Marco*. Marcianus vero Consul, sed solus, habetur in subscriptione Legis XXXIII. ut idem Pithoeus monet. Marcianum porro bis Consulatum gessisse sub Leone docent Fasti, anno scilicet illius XII. et XV. nisi *Marcus* alius fuerit a *Marciano*, quod vix putem: nam Lex XXXIV. et XXXV. subscribuntur pariter *Marco Cons.* ut XXXII. *Mar. Cons.*

Pag. 598. 10. *Ἔβρεξεν*] Id ad Indict. X. refert Marcellinus, subditque istius metuendi cineris memoriam quotannis a Byzantinis celebrari VIII. Id. Nov. quod rursum ait in Anastasio ad Consulatum Pauli et Musciani: tametsi apud Scriptorem Chronici cinerem istum contigisse XI. Novembr. legatur, quem ad hunc annum pariter revocat Cedrenus, contra quam Theophanes, qui ad annum XVII. Leonis. Illius etiam meminit Glycas.

Pag. 598. 12. *Καὶ λέγοντες, ὅτι, πῦρ*] Addidimus ἦν, ex Cod. Vatic. et Theophane. Theodorus Lector Ecl. I. *Ἐν*

δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἡ κόνις κατῆλθε μηνὶ Νοεμβρίῳ, πυρακτούντων νεφῶν φανέντων τῶν ἐν οὐρανῷ πρότερον, ὡς πάντας τοὺς ὁρῶντας λέγειν οὐρανόθεν κατενεχθῆναι. Theophanes: καὶ πάντες ἔλεγον ὅτι πῦρ ἦν, καὶ ἐσβέσθη, καὶ γέγονε κόνις τῇ Θεοῦ φιλανθρωπίᾳ, propius ad mentem Auctoris. Adde Cedrenum an. xvii. Leonis, et Chron. MS. Symeonis Logoth.

Pag. 598. 15. *Ἐμπρησμὸς μέγας*] Aliud videtur incendium, quod descriptum diximus ab Evagrio lib. ii. cap. xiii. de quo praeterea Theodorus Lector Ecl. i.

Pag. 598. 17. *Πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα*] Constantinopolis Christ. lib. iv. sect. xii. n. iii. et sect. xv. n. xxv. ubi de aede sacra et Palatio S. Mamantis.

Pag. 598. 20. *Γορδιανοῦ*] *Jordane*, apud Marcellinum et Senatorem, ubi Cod. MS. Colbert. *Jordanem* praefert. *Jordano*, apud Victorium et Marium Aventic. Perperam *Joanne* apud Victor. Tunnun.

Pag. 599. 1. *Καὶ Προβιανοῦ*] Ita Marcellin. Victorius,
Senator. Perperam *Probino* Marius Aventic. qui Leonis Augu- V 515
sti v. Consulatum esse ait, quem caeteri iv. dicunt, nempe
cum iv. cum Anthemio gessisse scribat, qui solus Cos. fuisse
aliis dicitur.

Pag. 599. 3. *Μαρκιανοῦ*] Sic rursum Marcellinus, Victorius et Senator. Victor Tunnun. *Leone* vi. *et Probino Coss.* Marius Aventic. *Festum* duntaxat Cos. memorat.

Pag. 599. 6. *Λέων νέος*] Quem avus Leo paullo ante obitum Imperatorem dixerat, cum Zenonem generum, nisi plebs repugnasset, sibi successorem deligere statuisset, ut scribit Candidus.

Pag. 599. 7. *Λέοντος νέου μόνου*] Quo quidem anno προελθὼν ὡς Τηατος ἐτελεύτησεν, inquit Theophanes.

Pag. 599. 8. *Οὗτος ὁ Λέων*] Haec paullo sunt intricatiora. Theodorus Lector ait Zenonem a filio coronatum Imperatorem in Circo, *ἐν τῷ καθίσματι τοῦ Ἱπποδρομίου*, Verina et Ariadne impellentibus. Theophanes id mense Febr. actum scribit. Propius vero ad mentem Scriptoris Chronici Albupharaijus in Dynast. ubi sic ait: *Cum puerulus esset* (Leo) *decepit ipsum mater ipsius, dicens ipsi: Cum accesserit Zeno pater tuus ad ministerium exhibendum, oportet te ipsi honorem deferre, tecumque una in solio collocare, diademate tuo capiti ipsius imposito. Faciente igitur puero, prout ipsi dixerat mater ipsius, sedit una cum ipso in solio Zeno. Paucis autem elapsis diebus puer morbo contracto mortuus est, suspectos habentibus hominibus parentes ipsius, illos scilicet ipsi mortem conciliasse, quo soli imperarent.* Subdit Candidus, post Leonis Magni excessum, Zenonem a filio Leone, συναινέσει τῆς βουλῆς dictum fuisse Imperatorem. Nec dissentit omnino Procopius lib. i. Vandal. cap. vii. qui ob teneram Leonis aeta-

tem ξυμβασιλέα Zenonem ascitum ait. Quae autem de suppositio Leone scribit Victor Tunnunensis, et ex eo Mellitus in Brevi Temporum MS. fidem non merentur. Certe ita ξυμβασιλεὺς ascitus est Zeno, ut Leo primus semper in Edictis nominatus legatur, ut colligitur ex Inscriptione Legis xi. Cod. de Legib. et Constitut. *data* x. *Kal. Maii, Leone Juniore A. Cons.*

Pag. 599. 12. *Κοδισσεὺς*] *Κουκουσεὺς* hic legit Holsten. *Ταρασικοδίσα Ρουσουμβλαδεώτου υἱὸς* dicitur Candido apud Photium Cod. lxxix. *Ταρασικοδίσεος*, Agathiae lib. iv. *Τρασκαλισσαῖος*, Theophani anno vii. ejusdem Zenonis: *Αρικμήσιος*, Evagrio lib. ii. cap. xv. Vide eundem Evagrium lib. iii. cap. viii. In Catalogo Imperatorum hic edito pag. 411. *Αξέφα* et *Αγόνατος*, in Catalogo vero edito a Leunclavio lib. ii. Juris Graecorum. *Αγόνατος* duntaxat cognominatus dicitur, quod *patellas in genucula non habuisse, sed mobiles fuisse perhiberetur, ut etiam cursu velocissimo ultra modum hominum haberetur*, ut ait Anonymus Valesianus.

Pag. 599. 15. *Νεστοριανὸς*] Nescio an istius Historici alii meminerint.

Pag. 599. 18. *Ζήνωνος Αὐγούστου*, etc.] Haec verba delet Holstenius, ponitque *ἀνύπατα*.

Pag. 600. 2. *Αρμάτου*] Addit idem Holsten. *μόνου*, deletque vocem *Βασιλίσκου*, quia forte Basilisci post tyrannidem nomen e Fastis erasum.

Pag. 600. 3. *Βασιλίσκου καὶ Αρμάτου*] Haec pariter delet Holstenius, ponitque *ἀνύπατα*. Cui consentit Marcellinus, scribens hunc annum *sine Coss.* fuisse. Apud Victorium vero, Marium Aventic. et Senatorem hic annus ita consignatur: *P.*
P 582 *C. Basilisci* ii. *et Armati.* Victor denique Tunnun. ad hunc annum haecce adscribit: *Inter haec quae gesta sunt, quia nullus Cos. accessit, et Basiliscus tyrannus a Consulatu recessit, Armatus Cos. praesenti anno Cos. remansit.*

Pag. 600. 4. *Αἰτηθεὶς πρᾶγμα*] Glycas: *ὡς παρὰ γνώμην αὐτῆς βασιλεύσας.*

Pag. 600. 6. *Καὶ φοβηθεὶς*] Damascius in Vita Isidori *δειλὸν τῇ φύσει* Zenonem fuisse tradit. Contra, Anonymus Valesianus ait *Zenonem fuisse Isauriae nobilissimum, quique dignus esset filiam Imperatoris accipere, exercitum in arma, ac in Republica omnino providentissimum.*

V 516 *Pag.* 600. 7. *Ὤχει*] Cod. Vatic. *οἰκεῖ.*

Ibid. *Ποιήσας πρόκεσσον*] Jornandes de Regnor. success. *Dum processibus Chalcedone degeret.* Vide utrumque Glossar.

Pag. 600. 9. *Ὡς ἦν ὁ Βασιλεὺς*] Videtur legendum *ἀφ' ἧς*, ut est apud Procopium lib. i. Vandal. cap. vii. *εἰς Ἰσαυρίαν, ἀφ' ἧς δὴ ὡρμᾶτο, διαφυγόντος*, id est, *unde ortus fuerat*, ut scribit Victor Tunnunensis. Perperam vero fugisse Zeno-

nem εἰς Συρίαν scribit Theophanes, et ex eo Symeon Logotheta, pro εἰς Ἰσαυρίαν. Anonymus Valesianus: *Huic insidiabatur Basiliscus ipse primus Senator: quo cognito Zeno cum aliquantis divitiis petiit Isauriam.* Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, ἔφευγε ἐν Ἰσαυρίᾳ εἰς τὸ φρούριον ὀχυρόν. Hanc Zenonis fugam, ut et reditum respexit Ennodius in Panegyrico dicto Theodorico Regi: *pulsa est extemplo Principalis urbe reverentia, et in vacuam possessionem nullo ascitus sanguine tyrannus accessit, qui aula potitus, definivit, postquam metu hostes suos debellaverat, nihil superesse quod gereret: cum animos tuos sine annorum suffragio impulit lux naturae, ne aut causa melior te coram posito subjaceret, aut non beneficium necessitatis tempore redderes, quod pacis acceperas. In ipsis congressionis tuae foribus cessit invasor, cum profugo per te sceptra redderentur, de salute dubitanti.* Ex quibus patet in ea expeditione Zenoni auxiliatum Theodoricum, quandoquidem restituti Zenonis laudem integram ei adscribit Ennodius; quod exerte firmat Anonymus Valesianus, ubi de Zenone: *Deinde misit ad Civitatem Novam, in qua erat Theodericus Rex Gothorum filius Walameris, et eum in solatium sibi adversus Basiliscum objectans militem post biennium veniens, obsidens civitatem Constantinopolim.* Infra: *Zeno itaque recompensans beneficiis Theodericum, quem fecit Patricium et Consulem, donans ei multa, etc.*

Pag. 600. 13. *Εὐθέως προεχειρίσατο*] Immo invita Verina Basiliscus jam antea τῆς βασιλείας ἐκτόπως ἐρῶν, ut testatur Procopius lib. I. Vandalic. cap. VI. Imperator dictus et renuntiatus est a Senatu, cum illa generum suum Zenonem per fraudem in fugam egisset, quo Patricium Magistrum, quocum consueverat, ad Imperium proveheret: ita Candidus *In Campo* acclamatum scribunt Theodorus Lector, Theophanes et Cedrenus.

Pag. 600. 17. *Εστεψεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μάρκον εἰς Βασιλέα*] Atqui primo Caesarem, tum Imperatorem filium Marcum dixit Basiliscus, ut exerte scribit Candidus: quod etiam testantur Basilisci literae apud Evagrium lib. III. cap. IV.

Pag. 600. 19. *Ἴλλου μόνου*] Marcellinus, Victorius et Senator: *Illo V. C. Cos.* Victor Tunn. *Post Cos. Armati V. C.* Vet. Inscript. MLI. 6. *P. C. iter. Armati V. C. Illum*, Jornandes: *Ἰλλοῦν*, Damascius, Malchus et Theodorus Lector vocant.

Pag. 601. 1. *Ἀρμάτον*] Qui ἴδιος ἀνέψιος Basilisci dicitur Theophani an. III. Zenon. unde Basiliscus Caesar, ejusdem Armati filius, Verinae Augustae ἐξάδελφος eidem Theophani nuncupatur.

Pag. 601. 3. *Ορκώσας εἰς τὸ ἅγιον Βάπτισμα*] Haud absimile omnino sacramentum exegerat Areobindus Magister militum missus in Africam ab Justiniano: cum enim a Gonthari,

qui tyrannidem arripuerat, Carthagine in quodam firmato ac munito templo obsideretur, missus est ad eum Reparatus Urbis Episcopus, qui juraret Gontharis nomine ipsum ab eo nulla molestia affectum iri, si se dederet, ipsi non obsequenti extrema minatus. Territus Areobindus spopondit Praesuli se continuo venturum, *εἰ τὸ θεῖον λουτρὸν ἱερουργήσας ᾗπερ εἴθισται, εἶτα πρὸς αὐτοῦ οἱ ἐπομοσάμενος ἀμφὶ τῇ σωτηρίᾳ τὰ πιστὰ δοίη· si ipse divino rite operatus lavacro, per id juraret ac fidem faceret promissae incolumitatis.* Id Episcopus pollicitus, puerum sacro Baptismo, solennibus adhibitis precationibus, initiavit. Areobindus vero e manu Antistitis accepto codice, apprehensoque puero baptizato, per quem Praesul fidem illi dederat, Gontharim supplex adiit: a quo tamen data fides
V 517 minime est servata, interfecto postridie Areobindo. Haec pluribus narrat Procopius lib. II. Vandalic. cap. XXVI. extremo. Nec apud Graecos duntaxat id per Baptismum sacramentum obtinuit, sed etiam apud Latinos: idem enim valet *jurare sacramento Catholicae Fidei, sub testimonio Fidei Christianae, et sub adjuratione fidei qua Christiani sumus:* quam formulam passim in veteribus chartis reperiri observavimus in Gloss. mediae Latin. in v. *Juramentum.* Tabularium Persiacense Ch. XII. apud Perardum in Burgundicis: *et per illam professionem quam in Baptismo promiserunt, ut veritatem dixissent, etc.* Charta Joannis Episcopi Cameracensis an. MCCXXIV. in Tabulario Montis S. Martini: *Ad omnia superdicta servanda, fide et juramento corporaliter et solenniter praestitis, se et sua coram vobis quilibet pro singulis obligavit, et Christianitatem suam nobis et Episcopo Noviomensi in obstagium posuit, etc.* Charta alia anni MCCXXI. ejusdem Episcopi,
P 583 in eodem Tabulario: *Sciendum quod praedicti Theodoricus et Sara uxor ejus Christianitatem suam vobis obligarunt, super jam dictis omnibus firmiter observandis.* In eandem sententiam Joannes Sarisber. Epist. 275. *Primo Deum, et, ut dici solet, Christianitatem suam obsidem dabat:* id est, excommunicationi sese subdebat. Est enim *Christianitas* professio fidei quam in Baptismo damus, per quem Christiani simus. Proinde *jurare per Christianitatem suam*, nihil aliud est quam jurare per suum Baptismum. Vide idem Gloss. in v. *Christianitas.* Idem porro narrat Theophanes quod Auctor Chronici.

Pag. 601. 8. *Ἑως τῆς αὐτοῦ ζωῆς*] Theophanes, *ὑποσχέσει ἀδιαδόχου στρατηλατείας*, uti emendat Henr. Valesius, cum prius legeretur *διαδόχου*, quomodo Chrysostomus recensens septem *ἑορτὰς δεσποτικὰς*, apud Georgium Hamartolum in Chronico MS. in Justiniano, *ἑβδόμη, ἡ προσδοκωμένη τῆς καθολικῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν μετὰ Δουκᾶν ἀδιάδοχος ἡμέρα* dicitur, id est post quam festivitatem nulla alia subsequitur. *Διαδέχεσθαι* autem sumitur praesertim apud Graecos

inferiores, pro exauctorare, Magistratu privare, quomodo apud Capitolinum in Albino, *successorem mittere*, vel *dare*, ut apud Lampridium in Alexandro. Vide Gloss. med. Graecit. in *διαδέχεσθαι*.

Ibid. *Καὶ προτραπεὶς Ἀρμάτος*] Causam defectionis Armati paullo fusius narrat Candidus: ait enim Armatum cum Basilisci uxore adulteratum, ad summam pervenisse potentiam, cumque ei bellum quod adversus Zenonem gerebatur, creditum esset, certis pactis, Illi opera, a conditionibus defecisse. Vide Evagrium lib. III. cap. XXIV.

Pag. 601. 13. *Ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν*] De his Pylis Theophan. an. XII. Heraclii: *ἀπάρας δὲ τῆς βασιλευούσης πόλεως, ἐξῆλθεν κατὰ τὰς λεγομένας Πύλας, πλοΐ τὴν πορείαν ποιησάμενος*. Harum Pylarum Bithynicarum meminit praeterea Constantinus Porphyrog. lib. I. Them. IV.

Pag. 601. 17. *Καὶ εἰσῆλθεν*] Vicesimo mense ex quo urbe excesserat. Victor Tunnun.

Pag. 601. 20. *Εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον*] Sic infra appellatur Baptisterium Magnae Ecclesiae, seu ob amplissimam structurae speciem, seu quod alia Baptisteria in Ecclesiis Catholicis istius respectu *μικρὰ* dicerentur, prout in libro Miraculorum SS. Anargyrorum pag. 358. Baptisterium aedis SS. Cosmae et Damiani, seu uti efferunt Scriptores Byzantini, Cosmidii, indigitatur: *Ἦν δὲ οὗτος ἐν τῷ μικρῷ τῷ ἐνταῦθα φωτιστηρίῳ τῷ πλησιάζοντι τῷ Διακονικῷ*. De Baptisterio Ecclesiae Sophianae egimus in Constantinopoli Christ. lib. II. sect. LXXX.

Pag. 601. 21. *Παρασχὼν τὸ βῆλον*] Quod *παραπέτασμα* vocat Simocatta lib. I. cap. XII. ubi de terrae motu ipso urbis Encaeniorum die: *Τότε παραπέτασμα τὸ πρὸ τοῦ γυμνασίου τῶν ἱππικῶν ἀγωνισμάτων (ὃ δὴ σύνθημα τῆς ἱλαρίας ἐτύγχανεν) περιαιρεῖται διὰ τὸν ἀδόκητον κίνδυνον*.

Pag. 602. 2. *Καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ*] *Zenonidem* Candidus, Theodorus Lector et Marcellin. vocant: *Zenodiam* Theophanes, Symeon Logoth. et Cedrenus. *Zenobiam* Anastasius Bibliothec. p. 45. edit. Reg. *Xenodinam* vel *Zenodinam* prima V 518
Marcellini editio.

Pag. 602. 3. *Ἐξέβαλον αὐτὸν*] Armati fraudibus ex Ecclesia abstractum scribit Candidus.

Pag. 602. 4. *Ὅτι οὐκ ἀποκεφαλίζονται*] Anonymus Valesianus: *Dato sacramento securum esse de sanguine*. Vide Gloss. med. Lat. in *sanguis*.

Pag. 602. 5. *Εἰς Λίμνας*] Relegatum Basiliscum *in oppidum quod Leminis* in Cappadocia dicitur, scribit Marcellinus, seu ut praefert prima editio, *Lyminis*. Jornandes de Regn. Success. *in oppidum Slemnii Provinciae Cappadociae*. Victor Tun-

nun. *in Sasemis*. Theodorus Lector, ἐν Βουσάμοις. Theophanes denique et Symeon Logotheta, *Cucusum*, vel ut scribit Nicephorus Call. lib. XVI. cap. VIII. *Acusum*. Ibi porro extinctum Scriptores omnes tradunt, παρανόμῳ κρίσει, inquit Malchus.

Pag. 602. 9. Λιμοκτονηθεὶς] De Basilisci mortis genere non consentiunt Historici. Procopius lib. I. Vandal. cap. VII. tradit Basiliscum cum liberis atque uxore in Cappadociam hyeme ablegatum, sine cibariis, sine vestibus, et sine ulla ope: hicque illos frigore et fame prementibus alterum ad alterum se applicasse, sicque animam efflasse. Nec omnino dissentit Jornandes, qui Basiliscum frigore consumptum: et Anonymus Valesianus, qui inclusum cum uxore et filiis intra cisternam siccam ibidem frigore defecisse scribunt: Nicephorus Acusi interfectum scribit: Joëles vero in castrum Cappadociae relegatum, ibique foribus occlusis ex vita excessisse.

Pag. 602. 13. Βασιλείου μόνου] Qui *Junior* dicitur Senatori, et Praetorio Praefectus fuit, ad discrimen Caecinae Basilii, qui Cos. fuit cum Viviano.

Pag. 602. 15. Πλακίτα] Leg. Πλακίτου. Extitit alius Placitus, quem Theodosii studiorum socium una cum Paulino fuisse scribit Joannes Antiochenus. Hunc vero Cos. *Placidum* vocant alii: *Placidium*, Senator.

Pag. 602. 16. Τροκόνδου] Marcellinus et Victorius, *Trocundo et Severino*. Senator Trocundum omittit, quem *Tricundium* perperam vocat Victor Tunn. ut Προκοῦνδον Theodorus Lector et Theophanes an. III. et XIV. Zenonis, qui idem forte cum *Trobundo*, Illi fratre, de quo idem Theophanes anno XI. ejusdem Augusti.

Pag. 602. 17. Φαύστου μόνου] Hunc Consulatum delet Holstenius, et ἀνύπατα reponit. De hoc Consule egit Sirmondus ad Ennodii lib. I. Epist. IV. et ad Aviti Epist. XXXI.

P 584 *Pag*. 602. 19. Θεοδορίχου] Holsten. addit μόνου. Felix vero Papa III. Epist. VI. et IX. Venantium solum agnoscit. Is est porro Theodoricus Rex Italiae, quem Θεοδέριχον vocant Malchus, Theodorus Lector, Evagrius et Theophanes: quemque, ut ait Jornandes cap. LVII. *genti suae Regem audiens ordinatum Imperator Zeno, gratum suscepit, eique evocatoria destinata, ad se in urbem venire praecepit, dignoque suscipiens honore, inter Proceres sui palatii collocavit, etc. Factusque est Consul Ordinarius, quod summum bonum, primumque in mundo decus edicitur.* Hunc Theodorici Consulatum attigit Ennodius in Panegyrico eidem dicto: *Ille annus habuit Consulem, qui Rempublicam non tam sollicitudine quam opinione tueretur: quo in segmentis posito, quae ab hostibus sumpta fuerant arma, tremuerunt.* Ubi forte per *hostes*, Samaritas intelligit qui eo anno rebellarunt.

Pag. 602. 21. *Καὶ συνεκάθισεν*] Supplevimus haec verba ex edit. Scaligeri, quae deerant in Raderiana: *Εἰς τὸ θεωρεῖν, καὶ ἴδον τοὺς ἡνιόχους*. Quo loco Theophanes: *Βασιλίσκον τὸν Ἀρματίου υἱὸν προβάλλεται ὁ Ζήνων Καίσαρα, καὶ κατὰ τὰς ὑποσχέσεις συνεκάθισεν ἑαυτῷ ἐν τῷ Σένσῳ, καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους σὺν τῷ Βασιλεῖ.* Ubi vox *ἐτίμα* idem valet quod *certamina aspexit et probavit*, ut loquitur Marcellinus an. I. Justiniani, vel *sententiam de cursibus tulit*, ut Sidonius lib. IX. Epist. IX. vel denique perinde ac Imperator, unaque cum illo agitatoribus praemia distribuit: de quo more Bullingerus lib. de Circo cap. LIV. Porro apud Theophanem *Σένσος*, est *Sessus*, ac idem quod *Κάθισμα*, seu tribunal Circi, ut in Gloss. med. Graecit. monemus. Marcellinus Comes anno I. Justiniani V 519 ait eundem Augustum *priscum solium Circi ob aspicienda probandaque certamina, eminentius clariusque quam fuerat redintegrasse, bonis quidem agitatoribus praemium, ignavis autem severitatem innuentem*. Quae quidem non modice illustrant verba Auctoris Chronici et Theophanis. Istius in Circo throni Imperatorii meminit praeterea Christodorus lib. v. Anthol. Epigr. LXXVI.

Pag. 603. 3. *Ὁ δὲ Βασιλεὺς Ζήνων*] Huc pertinent verba Aureliani Imp. in Epist. ad Mallium Chilonem, de Heraclammone: *Occidi passus sum cujus quasi beneficio Thyanam recepi. Ego vero proditorem amare non potui, et libenter tuli quod eum milites occiderunt. Neque enim fidem mihi servare potuisset, qui patriae non pepercit.* Et ista Heraclii Imp. ad Crispum, seu Priscum Focae generum, a quo evocatus fuerat, illo in ordinem redacto: *Ταλαίπωρε, γαμβρὸν οὐκ ἐτίμησας, καὶ πῶς ἂν φίλον ἀληθῆ ποιήσειας*. Ita Andragathum, cujus proditione Amphipolim ceperat, ab Lysimacho fuisse interfectum scribit Polyaenus lib. IV. Strateg. pag. 320. tametsi Onosander cap. XXXVIII. traditoribus fidem esse servandam contendat. Vide Balduinum ad Leg. Majestat. sub init. ubi multa de proditorib.

Pag. 603. 12. *Εἰς τὸ Κοχλίον*] Addit Theophanes, *ὡς ἀνέρχεται εἰς τὸ Ἱππόδρομιον* eo ipso scilicet loco quo interemptum Gratianum Imp. scribit Auctor Chronici.

Pag. 603. 13. *Κατὰ τὸ Δέκιμον*] Ita Cod. Vatic. Perperam *Δόκιμον* Scaliger et Raderus ediderant. *Δέκιμον* vero legendum supra in Gratiano monuimus.

Pag. 603. 14. *Φονευθῆναι*] Candidus, *ἐκρεουργήθη*, *in frusta discerptus est*.

Pag. 603. 15. *Ἐπίσκοπον ἐχειροτόνησαν εἰς Κύζικον*] Ita Constantinus Manasses. At Candidus, cui assentitur Theophanes, probabilius Marcum Lectoribus Blachernensis Ecclesiae primo allectum ait, siquidem tum junior adhuc erat, nec aetatem consecutus qua Episcopus fieret, sed postea hac digni-

fate donatum. Verba Candidi sunt: *Καὶ ὁ παῖς ἀπὸ Καίσαρος εἰς τοὺς ἐν Βλαχέρναις ἀναγνώστας ἐκέλευσεν.* Theophanes vero addit: *ὃς μετὰ ταῦτα Κυζίκου ἐπισκόπησεν ἄριστα.*

Pag. 603. 16. *Μητρόπολιν Ἑλληνοπόντου*] Vide Notitiam Leonis Imp.

Pag. 603. 17. *Φορέσας πορφύραν βασιλικὴν*] Utebantur quippe Caesares Imperatoriis insignibus. Spartianus in Severo: *Caesarem deinde Bassianum filium suum Antoninum a Senatu appellari jussit, decretis Imperatoriis insignibus.* In iis praecipuum fuit purpura, *sed sine auro*, ut innuit Commodus ad Albinum, quem Caesarem appellari voluerat. Ammianus lib. v. de Juliano Caesare facto: *Moxque indutum avita purpura Julianum et Caesarem cum exercitus gaudio declaratum his alloquitur, etc.* Et infra: *Caesaremque admiratione digna suscipiebant Imperatorii muricis fulgore flagrantem.* Unde Caesares cum Imperatoribus, quorum filii appellabantur, imperare dicebantur, ut ex Libanio in Panegyrico ejusdem Juliani docemur, ubi Constantium Aug. et Julianum Caesarem *δύο βασιλεῖς* vocat. Adde Pachymerum lib. vi. c. xxxviii. Servatum autem Basiliscum ab Ariadna, cujus erat *ἐξάδελφος*, scribit Theophan.

Pag. 603. 19. *Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις*] Istius sub Zenone Samaritarum rebellionis meminit Procopius lib. v. de aedif. Just. cap. vii. et Albupharajus in Dynast.

Pag. 603. 21. *Ἰουστινιανὸν*] Editio Scaligeri *Ἰουστινιανὸν* semel ac iterum praefert. Mox *Οὐίσταβὰ* legitur. Idem Albupharajus: *Sub finem dierum ipsius (Zenonis) rebelles facti Samaritani Neapoli Regem sibi constituerant, qui magnam multitudinem trucidavit.*

Pag. 604. 2. *Τιμοθέου*] Episcopi Caesareae, cui forte successerit Sergius, cujus meminit Novella Justiniani cxxxx.

Pag. 604. 3. *Δοὺξ Παλαιστίνης*] Duces Palaestinae non semel occurrunt apud Scriptores, in Notitia Imperii Orient. cap. i. apud Cyrillum Scythopol. in Vita S. Sabae cap. lxx. Theophanem an. xxii. Anastasii, ii. Justiniani, etc.

P 585 *Pag.* 604. 4. *Ὡς Ληστοδιώκτης*] Videtur legendum, καὶ
V 520 *Ληστοδιώκτης*, vel *ὡς καί*. De hoc Magistratu agimus in Gloss. med. Graecit.

Pag. 604. 5. *Ἀρκαδιακῶν*] Cod. Vatic. [De quo mea excerpta tacent: quae hac occasione moneo sola me sequi, in medio relinquentem, ubi a Ducangianis dissentiunt, utris fides habenda sit.] et edit. Scaligeri, *Ἀρχαδιακῶν*. Hunc vero Numerum seu cohortem instituit Arcadius an. v. Theophanes: *Ἀρκάδιος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐποίησεν ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, οὓς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακούς.* Georgius Monachus in Chron. MS. qui Theophanem exscripsit, habet *Ἀρκαδιακούς*. Sed potior videtur lectio Raderiana: siquidem ita appellantur

in Notitia Imperii, ubi sub dispositione Magistri militum Praesentalis, et Magistri militum per Orientem, occurrunt *Felices Arcadiani Seniores et Juniores*, tametsi promiscue interdum ita haec vox proferatur. Nam in eadem Notitia habentur *Comites Arcadiaci*, *Comites Honoriaci*, etc.

Pag. 604. 6. *Ιουστινιανᾶ*] Ita ediderat Raderus: at Cod. Vatic. et Scaligeri editio *Οὐϊσταναᾶ*, quomodo edidimus, habent. Sed lin. seq. *Ιουστινιανᾶς* legunt.

Pag. 604. 9. *Γαργαρίδην*] Legendum *εἰς Γαριζίν*. Procopius lib. IV. de Aedific. Justin. cap. VII. *Ἔστι δέ τις πόλις ἐν Παλαιστίνῃ, Νεάπολις ὄνομα, ἐφ' ἧς δὴ ὄρος ὑψηλὸν ἀνέχει, Γαριζὶν ὄνομα.* De quo quidem monte non semel mentio occurrit in Libris sacris, et de cujus etiam situ agunt S. Hieronymus et S. Epiphanius, a quibus juxta Hiericho, una cum monte Gebal statuitur, non vero ad Neapolim. Subdit porro idem Procopius, Zenone imperante, Samaritas irruisse in Christianos Festum Pentecostes celebrantes, multisque ex iis interfectis, Terebintho Urbis Episcopo sacra facienti manum abscidisse: Zenonem vero in sontes animadvertisse, exactis monte Garizin Samaritis, eoque Christianis addicto, ac in culmine Deiparae Ecclesia posita. Neque enim, uti scribit Auctor Chronici, Synagogam Samaritarum in Ecclesiam convertit Zeno, cum exerte paullo ante testetur Procopius, nullam aedem iis colligendis eo tum in monte extitisse, sed cum hunc possiderent, assidue ejus verticem solitos conscendere precationis causa: *οὐχ ὅτι νεών τινα ἐνταῦθα ᾠκοδομήσαντο πώποτε, ἀλλὰ τὴν ἀκρώρειαν αὐτὴν σεβόμενοι ἐτεθήπεσαν πάντων μάλιστα.* De hoc quidem Samaritarum cultu quaedam praeterea attigit Zonaras lib. VI. Annal. sect. V. ubi *ἁγιώτατον τοῦτο αὐτοῖς τῶν ὀρῶν* ab iis habitum tradit, ut qui in eo defossa a Moyse sacra vasa persuasum haberent. At licet nullum ea aetate extitisse templum, in quo Samaritae colligere potuerint, dicat Procopius, saltem constat montem Garizin ab iis maxime cultum, quod in eo Sacrificium obtulisse Abrahamum fama esset, ut est in Itinerario Burdegalensi. In illo vero constructum deinde templum a Sanaballeta Satrapa quodam Chutaeo, seu Chutaeo, refert Josephus lib. XI. Antiq. Judaic. cap. VIII. et lib. III. cap. VI. atque ex eo Georgius Syncellus, et Zonaras lib. IV. Annal. sect. VII. et XV. a Persarum Rege quem Alexander interfecit, in Judaeam misso: qui cum generum Manassem Hierosolymis Pontificem non posset constituere, accepta primum a Dario, deinde ab Alexandro Magno potestate, templum in monte Garizin exstruxit, ipsumque Pontificem constituit, *ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ ὑπὸ Σαμαρειτῶν προσκυνουμένῳ.* Quod quidem attigit etiam Eusebius in Chronico: *Manasses frater Jaddu Pontificis Judaeorum, templum in monte Garizin constituit.* Proclus Diadochus apud Photium videtur innuere ab ipso Abrahamo dicatum in eo

monte aedem, *ἐν ᾧ Διὶ Ὑψίστῳ ἁγιώτατον ἱερὸν, ᾧ καθιέρωτο Ἄβραμος ὁ τῶν πάλαι Ἑβραίων πρόγονος*. Sed is indubie fallitur, cum id templo ab Antiocho Epiphane Aegypti Rege condito conveniat, qui, ut ait Euseb. lib. I. Chron. pervasa Judaea, *in Samaria super verticem montis Garizin Jovis Peregrini templum aedificavit, ipsis Samaritis ut hoc faceret precantibus*. Perstitit autem fanum istud Cuthaeorum circiter ducentos annos, donec Joannes cognomento Hircanus Regnum obtinuit. Is enim ascendens in Samariam evertit fanum a Cuthaeis aedificatum in monte Garizin, necavit haereticos qui offerebant holocausta et sacrificia extra
V 521 aedem Domini, et constituerant decreta et leges, sive jura ex animi sui libidine, uti narrat Abraham Levita in Historica Cabbala. Alii vero Samaritae, qui Sanaballeti partes sectati non fuerant, in eum montem deinceps concesserunt, quo Deo preces funderent, patriae pietatis memores. Meminit porro aedis Deiparae in hoc monte aedificatae Sanutus lib. III. parte XIV. cap. XVIII.

Pag. 604. 12. *Μὴ στρατεύεσθαι τὸν Σαμαρείτην*] In alia Samaritarum rebellione, iis profligatis ac debellatis, Constitutionem edidit Justinianus, quae est Novella CXXIX. qua Samaritarum Synagogae claudi jubentur, iique *πάσης τῆς πολιτείας ἀπολαύεσθαι* interdicuntur, id est tum civilis, tum militaris: cujus Constitutionis meminit etiam Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. LXXI. Vide Leg. XII. et XVII. Cod. de Haeretic. et Manich. et quae ad illas commentatur Franc. Pithoeus.

Pag. 604. 18. *Δικολόγους*] Quid δικολόγων voce intelligat Auctor Chronici, haud facile est assequi: si enim advocati seu patroni, quae vis est vocabuli, ii non judicant: si judices intelliguntur, quos Theodericus sub finem Edicti sui *Cognitores et Jura dictantes* vocat; numerus videtur obsistere, tametsi ii satis indicantur voce *καθίσαντες*: nam Judices sedent, ut est in L. III. Cod. ubi Senator. advocati vero stant, ut est in L. VII. Cod. de postulando. Verum numerus non obstat quin Judices intelligi possint: nam ut loquitur Valentinianus in Novella de confirman-
P 586 dis iis etc. *notum est post fatalem hostium ruinam, qua Italia laboravit, in quibusdam regionibus et causidicos et Judices defuisse, ac gnaros Juris et legum aut raro aut minime repertos*, adeo ut (subdit idem Augustus) *in diversis Provinciis advocati varias curias derelinquerent, dum certatim ad privilegia causidicis illustris Praetorianae Sedis atque Urbanae delata festinarent: et cum meliores natalibus suis effici vellent, non curarent urbes proprias spoliatas ministeriis et officiis debitis interire.* Unde cum mos esset ut quaeque pars sibi advocatos plures advocaret, ut docet L. pen. Cod. de Postul. et ad summum tres, postmodum cautum est ut cuique parti duo sufficerent, alter pro Oratore, alter pro Jurisconsulto, ita ut *δίκη ὑπερτίθεσθαι* ideo non debuerit, quod minor repertus esset advocatorum numerus,

ne Provinciales tenues homines defensionis inopia ad requirenda auditoria sumptuosa venire cogerentur, ut loquitur idem Valentinianus. Vide Cujac. lib. XIII. Obser. II. Caeterum Theodorici justitiam, et in gubernanda Republica disciplinam et severitatem commendat prae caeteris Procopius lib. I. Gotth. cap. I. cujus haec sunt: *Δικαιοσύνης τε ὑπερφυῶς ἐπεμελήσατο, καὶ τοὺς νόμους ἐν τῷ βεβαίῳ διεσώσατο*· sed et Anonymus Valesianus.

Pag. 605. 3. *Ἄψασα κηρούς*] Cum cereis igitur accensis Theodoricum convenit Senatrix illa, quo ampliorem Regi honorem exhiberet. Ejusmodi autem cereis, vel etiam taedis accensis praelatis processisse Imperatores testatur in primis Herodianus pag. 26. 34. 44. 84. 145. et 153. edit. Henrici Steph. an. MDLXXXI. quos quidem cereos *πυρὸς* duntaxat nomine donat, quod recte Lipsius in Excursib. ad Tacitum ad cereos et taedas traduxit: quomodo Gallienum *inter togatos Patres et Equestrem ordinem, albatos milites, et omni populo praeeunte, servis etiam prope omnium, et mulieribus, cum cereis et facibus et lampadibus praecedentibus Capitolium petiisse* scribit Trebellius Pollio. Has *λαμπάδας βασιλικὰς* vocat Scriptor in Juliano, ubi de ejus nece. Hinc in Notitia Imperii summis Dignitatibus cereos inter earum insignia referri advertimus, quod cum iis in Provinciis procederent et exciperentur: de quo more egimus in utroque Glossario, ubi de Lampadariis et Dibambulo egimus. Petrus Siculus in Hist. Manichaeorum: *Ἀσμένως παρὰ τῶν ἐν αὐτῇ (κώμῃ) κατοικούντων ἀπεδέχθη· πάντες γὰρ λαμπάδας ἀνάψαντες ἐν μεγάλῃ τιμῇ αὐτὸν ὑποδέχονται.* Vide praeterea hoc Chronicon Paschale, sub annum Chr. CCCXXX. CDXV. et annum VII. Focae, Theophanem ann. XVIII. Heraclii, Passionem S. Savini Episcopi et Martyris n. v. etc. V 522
Atque inde origo cereorum in Ecclesiis Christianorum petenda.

Pag. 605. 9. *Καὶ ἐποίησε διάταξιν*, etc.] Hoc est priusquam Roma excederet, et Ravennam se conferret, ubi vitae reliquum exegit. Eas Leges promulgavit Edicti titulo, quae editae habentur in Cod. Legum antiquarum, et cum Senatoris seu Cassiodori Epistolis: nam aliae sunt Leges Theodoricianae, de quibus Savaro et Sirmondus ad lib. II. Sidonii Epist. II. Falsum ergo quod ait Procopius, nullas edidisse Leges Theodoricum.

Pag. 605. 10. *Ῥάβεννav*] Sigonius de Imp. Occid. lib. VI. Rubeus lib. III. Hist. Ravennat.

Ibid. *Πόλιν παραθαλάσσιον*] Zosimus lib. v. de Ravenna: *Ῥήνη κληθεῖσα, διὰ τὸ πανταχόθεν ὕδασι περιῤῥεῖσθαι.* Contra Procopius lib. I. Gotthic. cap. I. *Ῥαβέννα γὰρ αὐτὴ ἐν πεδίῳ μὲν κεῖται ὑπτίῳ, δυοῖν σταδίοιν διειργομένη μέτρῳ, τὸ μὴ ἐπιθαλάσσιος εἶναι.* Sed notus Ravennae situs hodiernus.

Pag. 605. 12. *Ἀτταλάριχος*] Ex Amalasuentha filia Theodorici nepos. Procop. eod. lib. cap. IV. Jornand. cap. LIX. etc.

Pag. 606. 14. *Λογγίνου καὶ Δεκίου*] Marcellinus, *Longino*

solo Cos. Ita etiam Victor Tunnun. *Decio*, Victorius: *Decio et Longino*, Marius Aventic. et Senator.

Pag. 605. 15. *Βοηθείου*] Qui in Fastis *Boëtius* sine aspiratione scribitur. Ita porro hoc nomen effertur anno IV. Justini. Tres autem Boëtii nomine Coss. occurrunt in Fastis: ac primus quidem hoc anno: alter anno DX. Boëtius scilicet ille Orator et Philosophus, cujus nomen cum aspiratione pariter scribitur in illius operibus editis, et lib. II. Epigrammatum Veter. Pithoei:

Tu pater et patriae lumen Severine Boethi.

Tertius denique Cos. fuit cum Symmacho anno DXXII. ambo Boëtii Philosophi filii, ut observatum a Sirmondo ad Ennodii Epist. I. lib. VIII. *Βοήθου* viri Consularis meminit Galenus lib. de Scriptis suis.

Pag. 605. 16. *Σεισμοῦ*] Is videtur terrae motus qui Constantinopoli contigit anno IV. Zenonis, de quo Theophan. et Cedren.

Pag. 605. 18. *Ταύρων*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. XXIV. n. VII.

Pag. 605. 20. *Σιφιδίου*] *Siphidius* etiam appellatur in Epistola VII. Felicis Papae III.

Pag. 606. 1. *Εὐσεβίου*] Addit Holsten. *μόνου*, et reliqua delet.

Pag. 606. 2. *Φαύστου τὸ β'.*] Addit idem Holsten. *μόνου*. *Fl. Faustum Juniorem* dictum observat Sirmondus ad Ennodii lib. I. Epist. III. Vide subscriptionem Epistolae V. Gelasii Papae I. et notas Binii et Labbei.

Pag. 606. 3. *Μαυριανὸν*] Cedrenus, *Μαριανόν*· Symeon Logotheta in Chronico MS. *Μαρκιανὸν* vocant.

P 587 *Pag.* 606. 10. *Ἀνδρὰ σοφὸν*] Pelagii praeclaras animi dotes multis prosequuntur Cedrenus anno XVII. et Zonaras. Illius etiam meminit Malchus in Byzantiis pag. 86. Edit. Reg.

Pag. 606. 11. *Ἐπνίξαν ἀγχόνῃ*] Marcellinus: *Zeno Pelagii gulam in insula, quae Panormum dicitur, laqueo frangi praecepit.* Theophanes anno XVII. ait Zenonem morbo comitiali correptum, Pelagii contra fas interfecti nomen assiduo repetentem, extinctum fuisse.

Pag. 607. 1. *Ὀλυβρίου μόνου*] Hic Consulatus ita signatur in veteri charta Veneta, apud V. C. Joan. Mabillonium in Itinere Italico p. 201. *P. C. Flavii Fausti Junioris V. C.*

Pag. 607. 7. *Υἱοῦ Ἀρεοβίνδου*] Vide Stemma Asparis in Famil. Byzant.

Pag. 607. 8. *Τῇ ε'. τῆς μεγάλης ἑβδομάδος.*] XI. Aprilis: nam hoc anno Pascha incidit in XIV. ejusdem mensis.

Pag. 607. 9. *Κατὰ Ἀντιόχειαν ζλ'. καὶ φ'.*] Ita hoc loco, ut et anno XI. Anastasii, et IX. Justini Thracis, Antiochenorum *χρηματισμοὺς*, seu annos, ordine in speciem retro-

grado, literis numeralibus describit Auctor Chronici, quomodo ii, Asiani et Syromacedones annos suos putare solebant. Neque enim id librariorum incuria factum, quod existimavit Baderus, cum non aliter exarati legantur in Nummis Regum Syriae haud ita pridem publicatis, et in Nummis Tripolitarum, V 528
Aradiorum, Sidoniorum, Philadelphiensium, Amisenorum, Laodicenorum, atque ipsorum Antiochenorum, quos illustravit vir doctissimus Joan. Harduinus, in quibus minores numeri majoribus semper praeponuntur, quomodo hos describere solebant, cum ii integre exararentur. Verbi gratia, in Historia secundae Inventionis Capitis S. Joannis Bapt. a nobis olim edita: *ἔτους τρίτου ἑξηκοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ*, Syromacedonum scilicet. Neque aliter habentur apud Evagrium lib. III. cap. XXIX. lib. IV. cap. IX. et alibi non semel, Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Euthymii, et in Vita S. Sabae, locis descriptis in nostra Praefat. n. XIX. et alios. Nec id peculiare forte Asianis fuerit, cum apud Athenaeum lib. VI. XI. et XII. Theopompi, Phylarchi, Agatharchidis et Posidonii libri praeeunte majorem minore numero laudantur: ut exempli gratia, lib. VI. *Κτησικλῆς ἐν τρίτῃ χρονικῶν καὶ δεκάτῃ πρὸς ἑκατόν*. Atque ut Graeci in numeris qui decimum usque ad vigesimum excedunt, semper minorem praeponunt, in iis exarandis cum literis numeralibus idem observabant, ut in Canone Paschali Hippolyti *τεσσαρεσκαιδεκάτη* per *ΔΙ.* exprimitur, ut observatum a Scaligero lib. VII. de Emendat. Temp. pag. 724. Neque aliter interdum Latini. Sueton. de Julio Caesare: *Periit* V. *et* L. *aetatis anno*. De Octavio: *Obiit* LXX. *et* VI. *aetatis anno, diebus* V. *et* XXX. *minus*. Sic alii; quandoque tamen Scriptores non semper hac Asianorum annos putandi ratione utebantur, ut patet tum ex Nummo Antiochi Regis Syriae apud V. C. Vaillantium pag. 160. et aliquot locis hujus Chronici, et ex Joannis Malelae loco allato ab Henr. Dodwello in Dissert. de Pontif. Roman. Successione cap. I. §. I. Caeterum Petavius lib. X. de Doctr. Temp. cap. LXII. pag. 266. Scriptorem biennio minus hic dicere observat, quoad Antiochenorum aeram, quod vel ex unico Evagrii loco patet lib. II. cap. XII. ubi secundum annum Leonis sub mensem Septembrem in annum aerae Antiochenae DVI. conjicit, qui in annum Christi vulgarem CDLVIII. incidit, a quo ad mensem Aprilem anni CDXCI. quo Anastasius dictus est Imperator, intersunt anni XXXIII. initio ducto a mense Octobri, quo, ut is censet, exordium init aera Antiochena. Alias porro initi ab Anastasio Imperii, ad Zenonis obitum ex Eustathio Syro historico Epochas profert idem Evagrius lib. III. cap. XXIX.

Pag. 607. 6. *Ἐκ τῆς νέας Ἠπείρου*] Ex urbe Epidamno,

quae nunc Dyrrachium dicitur, inquit Evagrius lib. III. cap. XXIX.

Pag. 607. 14. *Καὶ Ἀλβίνου*] Haec delet Holsten. et legit *μόνου*. At Epistola VII. Gelasii I. Papae data dicitur *Kal. Nov. Albino V. C. Cos.*

Pag. 607. 15. *Ἰπ. Ἀστερίου*, etc.] Is Asturius dicitur in Eburneo Codice Evangeliorum apud Leodicos, ut observatum a Sirmondo ad Ennodii lib. I. Epist. XXIX. Verum nescio cur haecce deleat Holstenius, ponatque *ἀνύπατα*.

Pag. 607. 16. *Βενάτωρος*] Rectius editio Scaligeri, *Βεάτωρος*· hoc enim anno *Viator* Cos. fuit. Perperam *Victorem* praeferre Epistolam XIII. Gelasii Papae I. alii adnotarunt.

Pag. 607. 18. *Παύλου μόνου*] Hic Consulatus in Actis Episcoporum Cenomanensium cap. II. in Turibio sic consignatur: *P. C. Viatoris* II. *V. C.*

Pag. 607. 20. *Σκυθοπολίτου*] Fasti omnes Scytham appellant, ut et Evagrius lib. III. cap. XXXV. et Theophanes anno II. et V. Anastasii, et I. Justiniani: quo loco Joannis Scythae filium Rufinum nominat, Joannis patrem, quem *ἀπὸ Ὑπάτων* vocat, eum forte qui deinceps solus Consulatum gessit anno XI. Justiniani. Istius postremi Joannis Rufini filii meminit Procopius lib. II. Persic. cap. VII. nulla tum dignitate donati.

Pag. 608. 1. *Ἱππικοῦ ἀγομένου*] Istius incendii et seditionis meminit etiam Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. LIV.

Pag. 608. 3. *Λιθοβόλους*] Id crebrius accidisse in Cir-
V. 524 censibus istis tumultibus docent Scriptores, ut se invicem lapidibus impeterent: quemadmodum in illa seditione quae sub Ind. IX. eodem imperante Anastasio contigit, in qua, ut ait
P 588 Marcellinus, *plus quam tria millia civium saxis gladiisque ac compressionibus* perierunt. Similem ad Ind. V Paulo et Musciano Coss. refert, in qua *jactis pluviae instar lapidibus*, Celerem et Patricium Senatores ad se supplicandi vel satisfaciendi gratia missos repulerunt. Adde Theophanem anno XXXV. Justiniani, ac notata ad annum IX. Justini Senioris, et Bullingerum de Circo cap. XLVI.

Pag. 608. 5. *Ἅρμα*] Holstenius legit *αὐτόν*. Malim *ἁρμάτους*.

Pag. 608. 13. *Χαλκῇ τοῦ Ἱππικοῦ*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. IV. n. II.

Pag. 608. 14. *Ὁ δημόσιος ἔμβολος*] Ibid. lib. II. sect. III. n. II.

Pag. 608. 15. *Ἐξαΐππιον*] Ibid. lib. II. sect. XVI. n. XLVI.

Pag. 608. 15. *Φόρον Κωνσταντίνου*] Ibid. lib. I. sect. XXIV. n. I. II. etc.

Pag. 608. 18. *Πλάτωνος*] Cujus meminit Marcellinus Comes sub Consulatum Pauli et Musciani, et Victor Tunnun. anno seq. Nam alius fuit Plato Eunuchus, qui temporibus Basilisci crematus fuit, de quo Suidas in *Προκόπιος*, et Codinus in Orig. Constantinopol.

Pag. 608. 19. *Μετὰ τὸ περιγενέσθαι*] Atqui Persicum bellum ad Indictiones duntaxat X. XI. et XII. revocat Marcellinus: Theophanes vero et Cedrenus ad ann. XIII. XIV. et XV. Anastasii. Proinde haec referenda ad annum ejusdem Augusti XVII. quomodo referunt iidem Theophanes et Cedrenus.

Ibid. *Ὅτι ὁ Βασιλεὺς*] Vox ὅτι praefixa huic periochae, satis indicat haec exscripta fuisse ex quadam collectione historica. Vide Gloss. med. Graecit. in ὅτι.

Pag. 608. 20. *Τὸ Δάρας χωρίον ὄντα*] Cod. Vatic. *τὸ Δωρεχώριον*. Edit. Scaligeri, *τὸ Δωραχῶ ὄντα*. Sed leg. *τὸ χωρίον ὄν*, ubi *χωρίον* idem valet quod *vicus*, *oppidum*, *κώμη*, uti Daras appellatur a Procopio lib. II. de Aedif. Justin. cap. I. siquidem antea oppidum vel vicus erat, tametsi scribat Evagrius, *ἐξ ἀγροῦ πόλιν* factam. Idem Procopius lib. I. Persic. cap. X. de Anastasio: *πόλιν ἐδείματο ἐν χωρίῳ Δάρας, ἰσχυράν τε ὑπερφυῶς, καὶ λόγου ἀξίας, αὐτοῦ Βασιλέως ἐπώνυμον.* Dicta enim *Ἀναστασιούπολις*, ut est apud Cedrenum. Hinc *Φρούριον Ἀναστασίου πόλεως* Stephano seu Hermolao nuncupatur. Evagrius lib. III. cap. XXXVII. ubi haec refert, *χωρίου* pariter voce utitur: *Δάρας χωρίον τῆς Μέσης τῶν ποταμῶν.* Urbis situm et aedificia pluribus describit variis locis Procopius, ac praesertim lib. II. de Aedific. Justin. cap. I. II. et III. Subdit porro Evagrius oppido nomen inditum, *διότι Δαρεῖον αὐτόθι κατηγωνίσατο παντάπασιν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ὁ Φιλίππου.* At cum *Δάρας* semel ac iterum habeat hoc loco Auctor Chronici, videtur existimasse vico nomen inditum, non ab ipso Dario eo in loco deleto, sed ab hasta, quam *δόρυ* Graeci vocant, qua Darius ab Alexandro percussus est, tametsi *Δάρης* reponendo sensus maneat integer. Addunt Theophanes et Cedrenus oppido jus civitatis dedisse Anastasium, quod postea a Saracenis *Ταυρὲς* appellatum invenio in Cod. Reg. MMCCII. fol. 99. v. et in Excerptis Geographicis Vulcanii.

Pag. 609. 3. *Ἐκκλησίας*] Ex quibus memoratur a Procopio d. cap. II. Ecclesia S. Bartholomaeo Apostolo sacra, ejusdem urbis jam olim peculiari Patrono, ut est apud Theodorum Lectorem Ecl. II. Palatii Darensis meminit idem Procopius lib. I. Persic. cap. ult.

Ibid. *Καὶ ὅρια*] Publica scilicet horrea et militaria, quae *Condita* Latini vocabant, in quibus *ἐπέτειοι τροφαὶ ἀποτίθενται,*

ut de horreis Darensibus et Nisibenis loquitur idem Procopius lib. II. Persic. cap. XIX. Vide *Condita* in Gloss. med. Latinit.

Pag. 609. 7. *Ιωάννου τοῦ Κύρτου*] Holstenius legit *Ιωάννου ἄλλου Κύρτου*. Is porro *Joannes Gibbus* dicitur in Fastis, quae vis est vocis *Κυρτὸς*, quam male per *Curtus* extulerat Raderus: per *Cyrtus* vero Goarus apud Theophanem anno II. et III. Anastasii, cui dicitur, ut et Procopio in Hist. Arcana cap. VI. et Evagrio lib. III. cap. XXXV. *Ιωάννης τὸ ἐπίκλην*
V 525 *Κυρτός*. Lexicon MS. Reg. *κύφος, ὁ κυρτός*. Nicarchus in Antholog. lib. II. *Ορθώσεις τὸν κυρτὸν ὑποσχόμενος Διόδωρον*, etc. Is videtur qui Praefectus Praetorio Illyrici fuit, cujus Epitaphium legitur in Antholog. Epigr. Gr. lib. III. cap. I. n. III. Hic autem Consulatus in Epistola I. Symmachi Papae ita consignatur: *P. C. Paulini Junioris V. C.*

Pag. 609. 11. *Πομπηΐου*] Holstenius legit *Πομπηιανοῦ*. Verum hic annus ita consignatur in Synodo Romana III. sub Symmacho, ex Cod. Justin. *Rufo Magno Faust. Cos.*

Pag. 609. 17. *Αρεοβίνδου*] Addit Holstenius *νέου*. Fasti Senatoris MSS. *Ariovinnam* vocant. *Messalam* solum Cos. nominat Concilium Agathense. De Messala consulendus Sirmondus ad Ennodii lib. VIII. Epist. III.

Pag. 610. 1. *Ιουλιάνας*] Quae hic narrantur de seditione Circensi, referri debent ad Consulatum Pauli et Musciani, quo excitatam scribit Marcellinus Comes. Unde cum post Consulatum Anastasii Imp. III. desint in MS. Cod. decem Consulatus, hos inseruimus, omissis annis charactere minusculo descriptis, hacque seditione ad annum quo illa contigit relata, de qua sic idem Marcellinus: *Ibique Anastasio Caesare in Processibus degente, Areobindum sibi Imperatorem fieri clamitant.* Fuit autem Juliana, cujus hic fit mentio, filia Olybrii, qui Romae Imperator dictus est, ex Placidia Valentiniani III. Imp. filia, ut paullo supra habetur anno VI. Leonis. Unde ejusdem Augusti *ἐκγόνη* dicitur Cyrillo Scythopolitano in Vita S. Sabae cap. LIII. ubi ut et cap. LXIX. illius pietatem multis praedicat. Acrius enim Calchedonensem Synodum adversus Anastasium
P 589 tutatam auctor est Theophanes an. XXII. ejusdem Imp. atque ex eo populus Constantinopolitanus, qui eidem Synodo favebat, illius nomen in Circo acclamavit, Areobindam, vel Areobindum ejus conjugem in Imperatorem sibi fieri loco Anastasii haeretici postulans: de quo quidem Areobindo et ejus familia nonnulla attigimus in Famil. Byzant. p. 74.

Pag. 610. 2. *Βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ*] Sic in seditione Victoriatorum an. V. Justiniani, Factiones clamarunt, *Πρόβον Βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ*. In eo porro tumultu non Areobindum, sed Vitalianum, (Patricioli filium, Asparis nepotem) rectae fidei ac Synodi Calchedonensis propugnatorem Imperatorem

acclamatum scribunt Theophanes an. XXII. et Georgius Hamartolus in Chron. MS.

Pag. 610. 3. *Καὶ λοιπὸν ὁ Βασιλεὺς Ἀναστάσιος*] Cod. Vatic. *καὶ λοιπῶν.* Audito scilicet istius in Circo popularis seditionis nuntio, Anastasius Imp. qui tum *in processibus degebat*, ut scribit Marcellinus Comes, confestim in Urbem venit, et absque diademate, ut habet Evagrius, Circum conscendit: quo percepto, plebs universa eo statim advenit, ut hic narratur. Marcellinus: *Hos cives idem Anastasius Caesar solitis perjuriis, simulatisque vocibus, se se facturum cuncta promittens, tertio die quam in forum advenerant, sine ullo rerum effectu, ad sua fecit habitacula repedare.*

Pag. 610. 6. *Αὐτοῦ καὶ*, etc.] Delevimus vocem *καὶ*, ex Cod. Vatic.

Pag. 610. 7. *Μακρὸν τεῖχος*] XL. ab Urbe lapide, quo gemina junxit maris littora, ubi inter se bidui itinere fere distant, de quo passim Scriptores Byzantini, atque in primis Procopius lib. IV. de Aedif. Justin. cap. IX. lib. VI. Persic. cap. IV. lib. III. Gotth. cap. XL. Suidas in v. *Τεῖχος*, Gyllius lib. I. Descript. Constantinopol. cap. XXI. etc. Extitit praeterea murus alter longus in Chersoneso Thracica, cujus meminit idem Procopius eodem lib. IV. de Aedific. cap. X. utriusque vero Justinianus in Notitia subjecta Novellae VIII. ubi ut et Nov. XXVI. Vicarios duos iis praefuisse indicat. Hoc autem anno ab Auctore Chronici notato, Murum Anastasianum, nam et ita appellatur a Theophane an. XXXI. Justiniani, exstructum fuisse non ausim asserere, cum hisce locis codex Scriptoris mutilus sit, desintque X. anni, nec annus quo fuit conditus a Scriptoribus exerte, ni fallor, notetur.

Πρόβου] Quem *Juniorem* vocat vetus Inscriptio apud Sirmondum in Notis ad Ennodii carmen VIII.

Ἀναστασίου] Is est Anastasius, cujus extant diptycha duo Consularia, quae in aedibus sacris Cathedralibus Bituricensi et Leodiensi asservantur, in quibus ejus nomina ita describuntur: F. ANASTASIUS PAULUS PROBUS SABINIANUS POMPEIUS ANASTASIUS VIR INL. COM. DOMEST. EQUIT. ET CONS. ORDIN. Alius porro is videtur ab Anastasio *τοῦ Παμφίλου*, qui Dux Palaestinae fuit, eodem Anastasio imperante, cujus meminit Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. LVI. quod vox *Παμφίλου* videtur suadere. V 526

Pag. 610. 10. *Ἐπὶ τούτου τοῦ Ὑπάτου*] Scalig. edit. *ἐπὶ τούτων τῶν Ὑπάτων.* Certe Magno Florentium collegam addunt Fasti. Similia porro de somnio Anastasii et Amantii narrat pariter Theophanes anno XXVII.

Pag. 610. 14. *Διὰ τὴν ἀπληστίαν*] Anastasii avaritiam attigere Evagrius lib. III. cap. XLII. et Theophanes an. XXIV.

Pag. 610. 17. *Ἀμάντιον*] Amantium alium Magistrum militum sub an. XXIX. Justiniani memorat Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis Stylit. n. CLXXIII.

Pag. 610. 18. *Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι Βασιλεῦ*] Haec omisit Theophanes. Caeterum formula sat frequens in sacris libris, ut Dan. VI. 7. 21. etc. quae occurrit etiam in Martyrio SS. Anargyrorum.

Pag. 611. 8. *Ἀῤῥωστήσας*] Anonymus Valesianus de Anastasio: *Non post multum temporis in lecto suo intra Urbem Constantinopolim morbo tentus extremum clausit diem.*

Pag. 611. 9. *Ἀστραπῆς*] De hocce tonitruo vel fulgure, quo exanimatum Anastasium tradunt Scriptores, atque in primis Cedrenus, Symeon Logotheta, Anonymus in Chron. MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, et alii, consulendus in primis Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. LX. Auctor Historiae summorum Pontificum, qui sub Justiniano vixit, in Hormisda: *Perculsus divino ictu Anastasius interiit.*

Pag. 611. 12. *Βενδερίτης*] Scribendum *Βεδερίτης* pridem monuit Nicol. Alemannus ad Procopii Hist. Arcanam. Est autem Bederina urbs Illyriae, ut scribit Agathias lib. V. seu ut Justinianus in Nov. XI. secundae Pannoniae, de qua copiose egit idem Alemannus.

Ibid. Θρᾴξ] Ita Evagrius et Basilius Cilix apud Photium. Illyrium dicunt Theodorus Lector, Procopius loco laudato, Theophanes, et Cedrenus, qui haec addit: *οἱ δὲ Θρᾷκα λέγουσιν εἶναι.* Sed haec conciliantur ex eo quod Bederina in limitaneis Illyriae Thraciaeque agris sita dicatur ab eodem Procopio.

Pag. 611. 13. *Ἰουλίῳ θʹ.*] Nocte decimae diei mensis, quo extinctum Anastasium tradit Cyrillus.

Pag. 611. 14. *Κατὰ τοὺς Ἀντιοχείας*] Ita Cod. Vatic. Scalig. *κατ' αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς τῆς Συρίας.* Possit etiam legi, *κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς τῆς Συρίας.* De hoc autem aerae Antiochenae anno consulendus Petavius lib. X. de Doctr. Temp. cap. LXII. pag. 266.

P 590 *Pag.* 611. 18. *Εὐθαρίχου*] *Eutharicus Cillica* Cos. in Occidente vocatur a Senatore, Amalasuenthae Gotthorum in Italia Reginae conjux, Athalarici Regis pater. Adde eundem Senator. lib. VIII. Variar. I. Jornand. in Getic. cap. LIX. Epistolam Joannis Patr. Constantinopol. ad Papam Hormisdam, Anonymum Valesianum, etc. Perperam *Eutherium* hic habent Marius Aventic. et Victorius. Vide Epistolas Hormisdae Papae pag. 1487. 1495. et seqq. edit. Labbei, in quibus solus Eutharicus Cos. scribitur, ut pote in Occidente scriptis.

Pag. 611. 19. *Ἀνεῖλεν Ἀμάντιον*] Marcellinus: *Amantius et Andreas ferro trucidati sunt.*

Pag. 612. 1. *Δομέστικον*] *Κόμητα τοῦ Ἀμαντίου* vocat Theophanes, id est asseclam, non dignitate Comitem: *Satellitem*, Marcellinus et Jornandes: *Πιστόν οἱ τυγχάνοντα*, Evagrius lib. IV. cap. II. Theocritum vero in carcere saxis contusum ingentibus petitum, salsoque in gurgite jacuisse, ac sepultura caruisse addit idem Marcellinus.

Pag. 612. 2. *Ον ἠβούλετο*] Cod. Vatic. *ὃν ἐβούλετο*. Videtur legendum *ὅτι*. Neque enim Andream Amantius, sed Theocritum Imperatorem renuntiandum decreverat. V 527

Pag. 612. 4. *Ο δὲ στρατὸς*] Milites Praetoriani, seu *Excubitores*, ut est apud Evagrium. A Senatu electum scribit Marcellinus.

Pag. 612. 6. *Ὡς τυράννους*] *Cum Justini Augusti deprehensi essent proditores*, inquit Marcellinus.

Pag. 612. 9. *Ανεκαλέσατο*] Cyrillus in Vita S. Sabae cap. LXI. *οὕτως δὲ Ἀναστασίου τελευτήσαντος, Ἰουστῖνος αὐτίκα τὴν βασιλείαν παραλαβὼν, νόμοις ἐχρήσατο, τοῖς κελεύουσι τοὺς ὑπὸ Ἀναστασίου ἐξορισθέντας πάντας ἀνακληθῆναι.*

Pag. 612. 12. *Απίωνα*] Qui cum duplici *π*, *Αππίων* dicitur Procopio et Theophani. Scribit Scaliger ad Eusebium pag. 254. hanc vocem apud Graecos semper scribi per simplex p, nomenque esse Aegyptium, ab Api: apud Latinos tamen semper efferri per duplex pp. Certe Apionis Regis, qui, ut scribit Eusebius lib. I. Libyam testamento Romanis reliquit, nomen ita scribitur: ut Apionis Posidonii filii: Historici non semel laudati a Georgio Syncello, qui idem forte cujus Historia Aegyptiaca laudatur a Clemente Alexandr. lib. I. Stromat. et idem etiam quem non semel laudat Stephanus. Ita cum unico p scribuntur Apion in quem scripsit Josephus, Apion Medicus apud Galenum, ac is denique Apion cujus hic fit mentio, genere Aegyptius: *ἀνὴρ ἐν Πατρικίοις ἐπιφανὴς, ἐν χορηγὸς τῆς τοῦ στρατοπέδου δαπάνης*, ut scribunt iidem Procopius lib. I. Persic. cap. VIII. et Theophanes anno XIV. Anastasii, a quo in exilium postmodum missus, Niceae invitus Presbyter ordinatus est, ut refert idem Theoph. an. I. Justiniani. Sed an idem qui sub Justiniano Consul fuit, infra disquirimus.

Pag. 612. 13. *Απὸ στρατηλατῶν*] Immo *στρατηλάτην τῆς Ἀνατολῆς*, *Magistrum militum per Orientem*, ut est apud Theophanem.

Ibid. *Φιλόξενον ἀπὸ στρατηλατῶν*] Fuerat quippe Magister militum per Thracias, ut praefert Inscriptio Diptychi Consularis ejusdem Philoxeni, cujus ectypon publicavit Sirmondus in Notis ad Sidonium: FL. THEODORUS FILOXENUS SOTERICUS FILOXENUS VIR ILL. COM. DOMEST. EX MA-

GISTRO M. PER THRACIA. ET CONSUL ORDINAR. quem Consulatum is gessit cum Probo anno VII. Justiniani.

Pag. 612. 15. *Ἀστὴρ*] Ita Theophanes, Cedrenus et Symeon Logotheta in Chron. MS. Similem Cometam visum sub Justiniani an. XIII. narrat Procopius lib. II. Persic. cap. IV.

Pag. 612. 20. *Ρουστικίου*] *Rusticum* Marcellinus et alii vocant, quomodo etiam legitur in Epist. Hormisdae Papae. *Vitalianum* vero hic delet Holstenius: et sane solus Rusticus interdum scribitur in Epistolis ejusdem Pontificis.

Pag. 613. 2. *Συμμάχου καὶ Βοηθείου*] De his Coss. agit Sirmondus ad Ennodii lib. VIII. Epist. I.

Pag. 613. 3. *Τζάθιος*] Quae hic sub annum IV. Justini narrantur de Tzathio, seu Tzatho, uti appellatur a Theophane, Cedreno, et Symeone Logoth. in annum sequentem iidem referunt.

Ibid. *Ζαμνάξου*] Ita hic et infra Cod. Vatic. et editio Scaligeri. Perperam Rader. *Ξαμνάξου*.

Ibid. *Λαζῶν*] Qui Colchi olim dicti, ut ait Agathias lib. II. et III.

Pag. 613. 11. *Κανάδης*] Qui infra *Κωάδης*, Procopio, Theophani, et aliis *Καβάδης*.

Pag. 613. 16. *Οὐίνου*] *Ομοῦ* habet Theophanes editus: *Νομοῦ*, Cod. Vatic. *Ρώμου*, Symeon Logoth. in Chron. MS.

Pag. 613. 17. *Οὐαλεριανὴν*] *Οὐελαρίαν*, Cod. Vatic. Theophanis. Exhinc Lazorum Reges per Legatos Byzantium missos, affinitatem cum aliquibus Senatoribus, de Imperatoris sententia, jungebant, atque hinc ducebant uxores, inquit Procopius lib. IV. Gotth. cap. IX.

Pag. 613. 20. *Χλαμύδιν*] Scaliger, *Χλανίδιν*. Theophanes, *Κλανύδιν*. Notum autem quid proprie sit *χλανίς*. Quae porro in hac narratione occurrunt voces Graecobarbarae,
V 528 apud hunc Scriptorem, Theophanem, Cedrenum et Symeonem Logothetam, plenius explicantur in Gloss. med. Graecit. lucemque aliam excipere possunt ex Agathia lib. III. pag. 90. edit. Reg. ubi Lazorum Principis *παράσημα*, seu insignia, ita describuntur: *Εἰσὶ δὲ ταῦτα στέφανος χρυσοῦς λιθοκόλλητος, καὶ χιτώνιον ποδῆρες ὑπόχρυσον, πέδιλά τε κοκκοβαφῆ, καὶ μίτρα ὁμοίως χρυσῷ τε καὶ λίθοις πεποικιλμένη. Χλαμύδα δὲ ἁλουργῆ τοῖς Βασιλεῦσι τῶν Λαζῶν οὐ θέμις ἀμπέχεσθαι, λευκὴν δὲ μόνον, οὐ μέντοι παντάπασί γε κοινὴν οὕτω καὶ εἰθι-*
P 591 *σμένην. Ἀμφὶ γὰρ τὸ μεσαίτατον ἐκείνη χρυσῷ ὑφάσματι ἑκατέρωθεν καταλάμπεται. Βασιλικὸν δὲ τὸ ἐμπερόνημα τῆς χλαμύδος, λίθοις τε ἐκπρεπέσι, καὶ τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ διαπρέπον.* Quid autem sit *χρυσὸν* illud *ὕφασμα* docemus in Gloss. med. Graecit. in v. *Τάβλα*.

Pag. 615. 6. *Ζίλγβι*] Editio Scaligeri, *Ζιλγβί*. Infra,

Ζιάγβιρος, ubi eadem editio *Τζιάγβιῤος* praefert: Theophani et Logothetae *Ζιλίγδης* dicitur. Quae porro de hac Hunnorum ad Persas defectione anno IV. Justini hic narrantur, sub an. III. recitant iidem Theophanes et Logoth.

Pag. 615. 19. *Ἀδελφῶν*] Sic nempe olim, ut et hodie, Reges sese invicem compellabant. Vide utrumque Glossarium.

Ibid. *Κυνῶν*] Sic reposuimus ex Theophane, cum prave in utraque editione scriptum esset *κοινῶν*. Holstenius scripserat, forte *Οὔννων*. Sed nihil mutandum: notum enim militare convicium, *Canis*. Terentius in Eunucho: *ain vero Canis?* ubi Donatus observat hoc verbo impudentibus inimicis convitium fieri solere: *nam*, ut subdit, *militare dictum est in hostem canis.* Vincentius Bellovacensis lib. XXX. cap. LXXIV. de Tartaris: *Papam et omnes Christianos canes appellant.* Froissart. 2. vol. cap. XXII. *Et encore nous vaut mieux mourir, que vivre à honte et en servage dessous ces chiens de mécreans.*

Pag. 616. 8. *Διὰ Βρείου πρεσβυτοῦ*] Edit. Scalig. *διὰ Βρείου πρεσβυτέρου*. Raderus perperam ediderat, *διὰ Βρίου.*

Pag. 616. 9. *Μαξιμίνου*] Legendum *Μαξίμου*, ex Marcellino, Victore Tunnunensi, Mario Aventic. et aliis. Vide Epist. I. et II. Joannis Papae I. et Sirmondum ad Ennodii lib. VII. Epist. XX.

Pag. 616. 11. *Ἰουστινιανοῦ*] Hic pariter leg. *Ἰουστίνου*, ex iisdem: qui error etiam irrepsit in Leg. XLI. Cod. de Episcop. et Cleric. quae hanc subscriptionem praefert: *Justiniano A.* II. *et Opiliano Coss.* Additio MS. Chronico Senatoris: *Opilio et Justinus Augg. VV. CC.* ubi delenda postrema litera in *Augg*. Hinc porro in caeteros Justiniani Consulatus error irrepsit.

Pag. 616. 14. *Μαβοϱτίου Ῥωμαίου*] Haec delet Holstenius, at cur, nescio.

Pag. 616. 16. *Συνεβασίλευσεν*] Ad hunc locum conferendus omnino Cyrillus Scythopolitanus de Vita S. Sabae cap. LXVIII.

Pag. 617. 2. *Μεγάλην ἐποίησεν κατάστασιν*] Id est plebem *ad modestiam compulit*, ut loquitur Valerius Probus in Coriolano. Vide Gloss. med. Graecit. in *Κατάστασις.*

Pag. 617. 3. *Εἴ τε*] Scalig. *ὥστε.*

Ibid. *Τοὺς ἁρπαξίας καὶ φόνους ποιοῦντας*] Quas hic de punitis caedium, in Circo maxime, auctoribus et lapidatoribus recitat Auctor Chronici, Justinianoque adscribit, ad annum VI. Justini referuntur, eidemque Justino tribuuntur a Marcellino, Theophane et Symeone Logotheta. Idem Marcellinus ad Consulatum Maximi: *Plerique lapidatorum, peremptorum, urbisque depopulatorum, sua ob scelera deprehensi, ferro, igni, suspendioque expensi sunt, gratum bonis civibus spectaculum exhi-*

bentes. Quod quidem Venetae praesertim Factioni adscribit idem Theophanes anno II. ejusdem Justini, cum in Prasinos aliosque promiscue impune grassaretur, (quippe ut est in Epigr. CXV. lib. V. Anthol.

Οἱ Βενετοὶ Πρασίνοισιν ἐναντίοι αἰὲν ἐόντες.)

missusque esset Magistratus qui ejusmodi grassationes coërcere auderet. Quae quidem, inquit ille, usque ad VI. Justiniani annum acta sunt. Et sane si hac in re fidem aliquam meretur Procopius in Hist. Arcana cap. VII. et X. tantum abest ut in ejusmodi Factionum licentiam edicta emiserit Justinianus, ut hanc ipse et Theodora fovisse dicantur: quod et tradit
V 529 Evagrius lib. IV. cap. XXXII. Quantis porro odiis utraque Factio se se invicem prosequeretur, et nulla praevia offensa inter se digladiaretur, nec ipsa etiam germanitatis habita ratione, ipsis feminis, *καί περ οὐδὲ ἐς τὰ θέατρα τὸ παράπαν ἰούσαις*, viris interdum se se adjungentibus, pluribus narrat idem Procopius loco jam laudato, et lib. I. Persic. cap. XXIV. Sed nemo melius expressit Circenses istos tumultus, et Factionum mutuas dissensiones, quam Amphilochius, seu, ut alii volunt, Gregorius Nazianzenus, in Epistola Iambis scripta ad Seleucum, ex qua quaedam hic in specimen delibabimus:

Καὶ μὴν τὸ πολλοῖς μᾶλλον ἡμερώτερον
Δοκοῦν θέαμα πωλικῶν θεαμάτων,
Καὶ τοῦτο λοιμός ἐστι, καὶ ψυχῆς νόσος·
Πόλεις διασπᾷ, δῆμον εἰς στάσιν φέρει,
Μάχας διδάσκει, λοίδορον θήγει στόμα,
Τέμνει πολιτῶν φίλτρα, συγκρούει γένη,
Καταισχύνει γέροντας, ἐκμαίνει νεοὺς,
Ἔχθρας ἀνάπτει φιλτάτων, πατεῖ νόμους.

Et infra:

Οὐκοῦν ἐναργῶς, καὶ τὸ δόξαν ἥμερον,
Ἐριστικὸν θέαμα τῶν ἱπποδρόμων,
Ψυχῶν ὄλεθρός ἐστι, σωμάτων μάχη,
Καὶ πρός γε τούτοις χρημάτων σαφὴς βλάβη;
Πόσους μὲν οἴκους ἀθρόως κατέσπασε;
Πόσους προσαιτεῖν πλουσίους ἠνάγκασε;

P 592 Mitto reliqua, quae totidem Iambis Latinis expressit Joachimus Zehnerus, quos pariter omittimus. Adde Senatorem lib. I. Var. XXVII. XXXIII. et vide notata ad annum VII. Anastasii.

Pag. 617. 12. Ὁμοῦ ϛοϛ´.] ϛοδ´. legendum observat vir doctus.

Pag. 617. 17. *Τὸ τρίτον μόνον*] Holsten. τὸ β´. In Epist. III. Felicis Papae IV. hic Consulatus ita consignatur: *P. C. Mavortii V. C.* Vide Sirmondum ad Ennodii lib. IX. Epist. XXXIII.

Pag. 617. 20. *Τοσαῦτα ἔῤῥιψε χρήματα*] Marcellinus hanc

Justiniani in Consulatu munificentiam ad Indict. xiv. revocat, quo quidem anno cum Valerio Cos. fuit, Justino adhuc superstite.

Pag. 618. 1. *Τῷ αὐτῷ ἔτει*] Belli Lazici meminit Procopius lib. i. Persic. cap. vii. quo loco scribit Lazis milites suos adversus Persas tueri renuentibus, Irenaeum eo cum copiis a Justino missum, cum Iberes ab ipsis Persis bello petiti, eorumque impetus sustinere minus idonei, in Lazicam se se recepissent. Quod quidem sub exitum Imperii Justini refert, proinde post inaugurationem Tzathi Lazorum Regis, quam anno iv. seu v. factam diximus. Tzatho successit Gubases, quem Romanae feminae filium fuisse ait idem Procopius. lib. iv. Gotth. cap. ix. Tzathi scilicet et Valerianae, cujus supra Scriptor meminit. Hunc Agathias lib. ii. pag. 56. ut et Lazos omnes Justiniano *κατηκόους ὄντας καὶ εὔνους, καὶ τὰ ἐς Θεὸν ὁμογνώμονας* fuisse ait: quo quidem caeso, *Τζάθης* illius junior frater Byzantium veniens, *τήν τε πατρῴαν ἀρχὴν, καὶ τὰ ταύτης παράσημα πρὸς τοῦ Βασιλέως Ῥωμαίων, ᾗπερ ἐκ παλαιοῦ νενόμισται*, accepit. Proinde Tzathus, cujus hic mentio fit, prior ille debet intelligi, quem in Regem Lazorum inauguravit Justinus, cui Gubases filius successit. Hoc autem bellum Lazicum in annum i. Justiniani pariter conjiciunt Theophanes, Cedrenus, et alii: illud vero describit Procopius lib. i. Persic. cap. xv.

Pag. 618. 5. *Βηλισάριος*] Qua tempestate, id est anno i. Justiniani, is adolescens erat, et prima lanugine signatus, ut scribit Procopius lib. i. Persic. cap. xii. Jam vero hoc loco *Βηλισάριον*, vel *Βιλισάριον* fere semper effert Auctor Chronici, quomodo *Bilisarium* adscripti Novellis Justinianeis anni, tum Scrimgerianis, tum Juliani Antecessoris, quem *Βελισάριον* idem Procopius et alii appellant, atque ipse Justinianus in Nov. clv.

Ibid. *Κήρυκον*] Ita appellatur in Codd. MS. Theophanis, apud Cedrenum, Logothetam, et alios. Perperam enim *Κύρικον* praefert editio ejusdem Theophanis.

Pag. 618. 6. *Εἰρηναῖον τὸν πενταδίας*] Illum forte, quem a Justino paulo ante obitum in Lazicam, illius fines adversus V 530
Persas tuiturum, missum fuisse, ex Procopio diximus. Verum Belisario et Ceryco Petrum, non vero Irenaeum adjungunt Theophanes et Cedrenus: quibus revocatis, Petrus Notarius Imperatoris una cum Lazis Persas delevit. Postremi istius Petri fortunam, et in Lazica gesta, lib. ii. Gotth. cap. xv. locis vero aliis varias ejus expeditiones bellicas refert Procopius. Irenaei *τοῦ Πενταδίας* meminit rursum Auctor Chronici anno iii. Justiniani.

Pag. 618. 11. *Τὸν ἀπὸ Νεταρίων τοῦ Βασιλέως*] Fuit enim primitus hic Petrus Justini *γραμματεὺς*, ut ait Procopius.

Pag. 618. 15. *Σύκας*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XXII.

Pag. 618. 18. *Καὶ τὴν γέφυραν*] Ibid. lib. IV. sect. XIV.

Pag. 618. 22. *Εν τοῖς Δαγισταίου*] Ibid. lib. I. sect. XXVII. n. XIII.

Pag. 619. 1. *Μεσίαυλον*] Perperam *μεσίκωλον* editio Scalig. Vide Gloss. med. Graecit. in *αὐλή*.

Ibid. *Βασιλικῆς*] Constantinopolis Christiana lib. I. sect. XXVIII. n. XI. lib. II. sect. IX. n. XIV.

Pag. 619. 3. *Αγαγοῦ*] Ibid. lib. I. sect. XXV. n. II.

Pag. 619. 7. *Δεκίου*] Qui *Junior* dicitur in Subscriptione Concilii Arausicani et Vasensis III.

Pag. 619. 8. *Κώδιξ*] Duplex fuit editio Codicis Justiniani, prior Decio Cos. Indictione VII. vim habitura, ex XVI. Kal. Maii, non April. ut in Chron. scribitur. Ita enim in Constitutione Justiniani praefixa ipsi Codici: quo quidem Codice confecto et edito, prodiere subinde aliae ejusdem Justiniani Constitutiones, seu decisiones, quae cum extra corpus ejusdem Codicis divagarentur, in eundem Codicem relatae sunt, Lampadio et Oreste Coss. quo anno *Codex Justinianus* rursum *orbi promulgatus est*, inquit Marcellinus, et ex eo Beda. Vide Paulum Warnefridum lib. I. cap. XXV. Porro *Codicem Justinianum* vocat, non *Justinianeum*: sic enim varios Magistratus is instituit, cum simili adjuncto, quorum catalogum collegit Alemannus ad Procopii Historiam Arcanam.

Pag. 619. 11. *Φιλανθρωπίαν*] Ita rursum haec vox usurpatur a Scriptore pro *θεομηνία*, an. XVII. Leonis. Vide Gloss. med. Graecit.

Pag. 619. 13. *Σαμαριτῶν*] Samaritarum hanc rebellionem narrant praeterea Procopius lib. V. de Aedif. Justin. cap. VII. et in Historia Arcana cap. XI. Theophanes et Cedrenus an. II. Justiniani. Paulus Diac. lib. XVII. praeterea Cyrillus Scythopolit. in vita S. Sabae cap. LXX. et LXXI. Vide Leg. XII. et XVII. Cod. de Haeret. et Manichaeis.

P 593 *Pag.* 619. 15. *Βασιλέα*] Julianum *σύνεθνον αὐτῶν*, ut est apud eundem Cyrillum, et laudatos scriptores.

Ibid. *Εἰρηναῖος ὁ Πενταδίας*] Cyrillus missos a Justiniano in Samaritas Theodosium et Joannem VV. CC. ait, et ab iis occisum Julianum. *Pentadiae filium* hic vertimus, incertum an bene.

Pag. 619. 18. *Επαμφοτερίζουσιν*] *Ονομα Χριστιανῶν τοῦ σφίσι παρόντος ἀνταλλαξάμενοι, τῷ προσχήματι τούτῳ τὸν ἐκ τοῦ νόμου ἀποσεισάντες κίνδυνον*, ut ait Procopius in Hist. Arcana. Idipsum iis objicit Justinus Junior in Nov. V. de Samaritis:

Κεχωρήκασι γὰρ εἰς τοσοῦτόν τινες αὐτῶν μανίας, ὥστε δὴ καὶ τοῦ σωτηριώδους τυχόντες Βαπτίσματος, πάλιν ἐπανῆλθον ὅθεν ἐξῆλθον κακοῦ, ταῦτα Σαμαρείταις τιμῶντες καὶ λυπτοῦντες διηλέγχθησαν. Infra: *σχηματιζομένους τὴν ὀρθὴν τῶν Χριστιανῶν προσδέχεσθαι πίστιν, ταῖς δὲ ἀληθείαις οὐχ οὕτω φρονοῦντας, ἢ πράττοντας ταῦτα συμβαίνοντα.*

Pag. 619. 20. *Ἐπὶ χαυνότητι δὲ ἀρχόντων*} Hic Praesidum et Ducum Palaestinae avaritiam perstringit, quos inter fuit imperante Justiniano Summus, *τῶν ἐν Παλαιστίνῃ στρατιωτῶν ἡγησάμενος* dictus Procopio lib. II. Persic. cap. I. in quem extat *ἐγκώμιον ἐκ τοῦ προχείρου*, Choricii Rhetoris, hoc titulo in Cod. Reg. *Εἰς Σοῦμμον τὸν ἐνδοξότατον Στρατηλάτην*, ubi non modice laudatur, ita ut ab hac quae Ducibus Palaestinae hic adscribitur culpa prorsus vacaverit.

Pag. 620. 3. *Μηνὶ Ἰανουαρίῳ*] Famosam istam Constan- V 531
tinopolitanam seditionem per quinque continuos dies durasse, ac Idibus Januarii coepisse auctor est Marcellinus Comes, id est XIII. Januarii: qua quidem in re non omnino concinit cum Chronici Paschalis scriptore, neque ille cum Procopio, qui ad VI. diem productam ait, quo Hypatius et Pompeius in Circi Tribunali comprehensi, ad Justinianum perducti, ac postero die caesi sunt. Tradit quippe scriptor Chronici, illos interfectos ejusdem mensis XIX. feria II. ac XX. feria III. quievisse civitatem. Perstitit igitur seditiosorum grassatio usque in XVIII. mensis diem, qui in Dominicam incidit, captis Hypatio et Pompeio, iis postero die XIX. interfectis. Ac siquidem per quinque dies continuos duraverit, illa coeperit XV. Januarii die, quod velle videtur Chronicon, in quo posterus dies initae seditionis mensis XVI. in feriam VI. ut XVII. in Sabbatum, et XVIII. in Dominicam incidisse dicuntur: ac tandem sedatam XIX. feria II. captis eo die Hypatio et Pompeio. Si vero juxta Procopium per VI. dies illa perstiterit, iis usque ad eorundem captionem putatis, seditio coeperit XIV. mensis die, non XIII. quod vult Marcellinus. Hic porro certissimae habentur notae anni Christi DXXXII. Bissextilis, quo Cyclus Solis fuit IX. Litera Dominicalis DC. Caeterum de hac seditione consulendi praesertim Procopius lib. I. Persic. cap. XXIV. et Theophanes.

Pag. 620. 4. *Τοῦ λεγομένου Νίκα*} Ab hac igitur voce cognominata est ista seditio, quod crebrius in istis tumultibus inclamata sit, uti in faustis acclamationibus fieri solebat. Cum porro ex civibus Constantinopolitanis Graece alii, alii Latine loquerentur, utraque lingua illa efferebatur. Nam qui Graece, *Ἰουστινιανὲ Αὔγουστε νίκα*, qui Latine, *Justiniane Auguste tu vincas*, acclamabant, ita tamen ut interdum vocem *νίκα* Latinis vocibus adjungerent, ut in Nummo Theophili Imp. a nobis delineato in Familiis Byzant. ΘΕΟFILE AVGOVSTE TV NI-

KAS, ubi observare est haec partim Graecis, partim Latinis characteribus esse exarata. Ita apud scriptorem Chronici anno vi. Justiniani, in terrae motu plebs inclamasse dicitur, *Νίκα ἡ τύχη τῶν Χριστιανῶν*· et *Αὔγουστε Ἰουστινιανὲ τοῦ βίγκας*. Atque haec acclamationis species a Circensibus profluxit, quibus Factiones victoriam Factionariis suis agitatoribus adprecabantur, vel quod ut eam consequi conarentur, hisce stimulis illos incitarent: sed et interdum hanc consecutos innuebant. Hinc in aliquot nummis, quos *Contorniatos* vocant, ubi Euthymius quidam famosus pugil exhibetur, *EVTTMI NIKA* legitur: et in antiquo lapide quem ex Bullingero hic describemus, quia deest apud Gruterum [*Bulengero* voluisse Ducangium, nec deesse lapidem apud Gruterum, notat Hagenbuchius Inscript. Orelli vol. I. p. 546.]:

A	M. AURELIO LIBERO	G
R	PATRI ET MAGISTRO	E
A	ET SOCIO DOMINO	N
M	ET AGITATORI FACTIONIS	T
A	PRASINAE.	I
N	AURELIUS CAECIL. PLANETA	NI
T	PROTOGENES OB III. PAL	C
I	MAS HOC DONUM VOVIT	A
NI	NATIONE AFR.	
CA		

P 594 Ubi Bullingerus non advertit has voces, *Aramanti nica*, et *Genti nica*, acclamationes esse factas *Aramantio* et *Gentio* agitatoribus: cujusmodi praeterea describuntur lib. v. Anthol. Epigr. lxxiii. in Porphyrium aurigam:

V 532 *Τέτραχα μὲν τοπάροιθε διάκριδον ἴαχε δῆμος,*
Τὸν Καλχαντιάδην Πορφύριον ποθέων.

nempe ut vinceret. Sed de ejusmodi vocibus et acclamationibus alia attigimus in Dissert. de inferioris aevi Numismatibus N. lxiv. et in Glossar. med. Graecit. in v. *Νίκα*, et in Addit.

Ibid. *Ἀμαρτία*] *Ἀνταρσία*, et *ἀταξία* apud Theophanem et in Chronico MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem. Hic porro forte legendum *ἀνταρτία*, quomodo conjicit Holsten. quam quidem utriusque Factionis seditionem vel dissidium *Πρασινοβένετον* hic vocat Georgius Hamartolus in Chronico MS. *Καὶ ὁ δῆμος ἀντάρας τὸ λεγόμενον Πρασινοβαίνετον*, etc. Hac enim tempestate, licet iv. essent Factiones, duae tantum ut primariae fere notantur, quod iis aliae forte adjunctae essent, quae est sententia Bullingeri lib. de Circo cap. xlviii.

Ibid. *Ἀνελθόντα*] Ab hisce verbis ac prima ista periodo exordium ducit gestorum in hac seditione narratio ex Actis publicis apud Theophanem, quam, antequam is ederetur, Notis suis ad Procopii Anecdota inseruerat Alemannus, addita Latina

versione. Theophanem exscripsere Symeon Logoth. et Georg. Monachus in Chronicis MSS.

Pag. 620. 6. *Ακτα τοῦ Καλοποδίου*] Petebant nempe Prasini, ut acta Calopodii rescinderentur, vel, uti vult Alemannus, in eum ex lege ageretur. Licebat enim ex Lege Constantini M. quae est iv. Cod. de Officio Rectoris Provinciae, ut *justissimos et vigilantissimos Judices publicis acclamationibus collaudare*, cujusmodi extat exemplum apud Capitolinum in Gordiano, ita *e contrario injustos et maleficos querelarum vocibus accusare; sic tamen, ut si verae voces essent, nec ad libidinem per clientelas* (seu ut loquitur Lampridius in Alexandro, *an vere, non factionibus*) *effusae*, ex relatione Praefectorum Praetorio et Comitum qui per Provincias constituti erant, Princeps diligenter inquireret. Vide infra anno xvi. Heraclii.

Pag. 620. 7. *Τοῦ βίγκας*] Perperam hanc vocem per *tu vivas*, extulit idem Alemannus. Vide Gloss. med. Graecit.

Pag. 621. 1. *Τοῦ Μαγίστρου Εϱμογένους*] *Magistri Officiorum*, cujus non semel fit mentio apud Procopium, Theophanem, et in Novellis Justiniani: cujus etiam tum vices in urbe agebat Basilides. Vide Marcellin. Ind. xi.

Pag. 621. 5. *Τοῦ Ιωάννου τοῦ Καππάδοκος*] Cujus avaritiam perstringit Procopius lib. i. Gotth. cap. xxiv. et de quo multa Alemannus ad Historiam Arcanam.

Ibid. *Τοῦ Ρουφίνου τοῦ Κυέστωϱος*] Rufinus, Joannis Scythae Exconsule filius, ex Magistro militum et Patricius, Theophani anno ii. et iv. Justiniani dicitur. Is non semel occurrit apud Procopium: sed an tum Quaestoris dignitatem obtinuerit, dubium facit idem Scriptor, qui, ut plebi pareretur, loco Triboniani Quaestoris, eandem dignitatem datam Basilidi tradit, viro caeteroquin spectatissimae clementiae et nobilitatis. Patricium etiam eundem Rufinum vocat sub Ind. xi. Marcellinus. Quaestoris vero dignitate insignem Thomam anno iii. Justiniani memorat idem Theophanes.

Pag. 621. 9. *Φωκᾶν τὸν Κϱατεϱὸν*] Theophanes ann. iii. *Φωκᾶν τὸν Πατϱίκιον τοῦ Κϱατεϱοῦ*, Patricium vero nude vocat Procopius absque *Κϱατεϱοῦ* nomine, quo donatur nescio quis Sophista lib. iv. Epigram. Graecor. tit. xxiii. Craterum *πεϱὶ ψηφισμάτων* laudat Stephanus de Urbib.

Pag. 621. 13. *Τϱύφωνα*] Praefectorum Praetorio sub Justiniano seriem descripsit Alemannus, in quibus Tryphonem et Theodorum illius fratrem ex hoc duntaxat Chronico recenset.

Pag. 621. 18. *Χαλκόστεγον*] Constantinopol. Christ. lib. ii. sect. iv. n. ii.

Pag. 621. 19. *Ποϱτίκου τῶν Σχολαϱίων*] Ibid. n. xxxii.

Pag. 621. 20. *Σένατον*] Ibid. lib. ii. sect. ix. n. i.

Pag. 621. 21. *Αὐγουσταῖον*] Ibid. lib. iii. n. xxiii.

Pag. 622. 1. *Εκπετραίνετου*] Theophanes: *καὶ τὴν μεγάλην Εκκλησίαν σὺν τοῖς ἀμφοτέροις κίοσι, καὶ πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη.* In alterutro horum scriptorum, licet alter ab
V 533 altero acceperit, mendum latet, quod aegre sanari potest, cum haec vox *ἐκπετραέντου* nihil sonet. Melior tamen videtur lectio Auctoris Chron. quae sensum integrum proferret, si pro *ἐκπετραέντου*, legatur *ἐκ τετραλίθου*, ita ut columnae istae stupendae ex marmore fuerint, quod *τετράλιθον* vocabant, de quo agimus in Gloss. med. Graecit. in v. *Τρίλιθος*, et in Addit. Nam vox *πᾶσι* in hoc Chronici loco satis docet vocem istam ad columnas referri: quam *περιοχὴν* male interpolavit Theophanes, dum etiam pro *φοβεροῖς*, reposuit *ἀμφοτέροις*.

Pag. 622. 3. *Ιουλιανοῦ λιμένα*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XIX. n. I.

Pag. 622. 4. *Πρόβον Βασιλέα*] Anastasii Augusti nepotem, de quo in Familiis Byzant. p. 87.

Pag. 622. 9. *Καὶ μόνον*] Vereor pariter ne et in hac voce mendum lateat. Scrinii vero et Scriniariorum Praefectorum Praetorio meminit Anonymus de Miraculis SS. Anargyro-
P 595 rum pag. 432. *Καὶ ἐλθόντες σὺν αὐτῷ ἕως τοῦ σκοτεινοῦ ἐμβόλου μέχρι τοῦ μεγάλου Επάρχων Πραιτωρίου, τῷ ἰδίῳ δακτύλῳ δεικνύουσιν αὐτῷ οἱ ἅγιοι τὸ σκηνίον ἔνθα ὁ Σκρινιάριος ἐστρατεύετο.* Adde pag. 436 ejusdem libri.

Ibid. *Οἴκων Βασιλικῶν*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. V.

Pag. 622. 11. *Βαλάνειον*] Ibid. lib. I. sect. XXVII. n. II.

Pag. 622. 12. *Ξενὼν τοῦ Εὐβούλου*] Ibid. lib. IV. sect. IX. n. II.

Ibid. *Εἰρήνης ναὸς*] Ibid. lib. IV. sect. VII. n. XX.

Pag. 622. 13. *Υπὸ Ιλλου Ισαύρου τοῦ ἀντάρτου Ζήνωνος*] Illi rebellionem pluribus refert Theophanes.

Ibid. *Ξενὼν τοῦ Σαμψὼν*] Ibid. sect. IX. n. IX.

Pag. 622. 17. *Ἀπὸ τοῦ Εβδόμου*] Ex praesidiis scilicet militaribus Palatii Hebdomiani, de quo multis egimus in Constantinopoli Christ. et in Disceptatione de Hebdomo Notis nostris ad Zonarae Annales subjuncta: vel castelli Theodosiani in eodem Hebdomo, seu campo Hebdomi aedificato, cujus meminit Theophanes anno VII. Focae. Nam Hebdomum unice appellatum Campum ad urbem docuimus, qui ita dictus fuerit, quod ab urbe ad septimum usque milliare protenderetur, nullumque unquam extitisse suburbanum septimo ab urbe milliari, quod Hebdomi nomenclaturam habuerit: adeo ut quicquid intra septimum hoc milliare fuerit, id in Hebdomo situm esse ab Auctoribus dicatur, et in quavis sui parte, seu ad urbem, seu longius ab urbe, semper Hebdomum fuerit, quemadmodum utrumque Hexamilium, murus nempe sex millium longitudine, in quavis sui parte eandem semper obtinuerit ap-

pellationem. Sicut etiam in Praefecti Urbi Jurisdictione, quae juxta Ulpianum ad centesimum lapidem protendebatur, quicquid intra hosce erat, vel agebatur, limites, id in centesimo lapide esse vel actum dici potuit. Atque hoc quidem loquendi genere nos Galli etiamnum utimur; nam quicquid intra leucam ab urbe est, intra quam illius Jurisdictionis fines coarctantur, *Banni leuca*, vel *leuca* nude, uti in veteribus chartis interdum occurrit, appellatur, statim etiam in ipso ab urbe egressu, licet leuca ipsa non finiatur, nisi in sui extremo. Quod vero *leuca*, et *Banni leuca* plaerisque, id apud Pictavienses, Egolismenses, Andegavenses et Cenomanenses *Quinta* vocatur, scilicet *leuca*; interdum etiam *Quintum milliare*: quemadmodum apud Bituricenses, *Septena* dicitur, quod illis *Quinta*, quia ad septimum milliare civitatis districtus protrahitur. Quicquid igitur intra leucam, vel Quintam, vel Quintum milliare, vel denique Septenam situm est, id in leuca, in Quinta, vel Quinto milliari, et in Septena esse jure merito, sermone vulgari dicitur. Id multis probavimus in Glossario mediae Latinitatis. Sed et Hebdomum urbi Constantinopolitanae vice *Banleucae* nostrae fuerit, adeo ut qui intra VII. illud milliare sedes fixerint, eodem immunitatis jure quo urbis cives fruerentur: unde Campus ille Hebdomum Constantinopoleos appellatur a Scriptore Chronici, quod revera urbis quoad privilegia pars censita fuerit, iis donata a Constantino: quomodo idem Augustus instaurata Drepano, eaque Helenopoli de matris nomine appellata, hanc vectigalium immunitate donavit ἕως φανερᾶς περιοχῆς τῆς πόλεως. De Rhegio vero et Athyra hic V 584
memoratis egimus pariter ad Alexiadem Annaeam, et ad Villharduinum, ut de Calabrya, ad Bryennium, loco scilicet ita nuncupato in finibus citimis Asiae. Nemo enim erit, cui Calabriam Italicam hic intelligi minime posse non statim suboleat.

Pag. 622. 21. *Καὶ πολλοὶ ἔσπασαν δημῶται*] Legendum videtur *δημώτας*, id est, *in Factiones sagittas emittebant*: Galli dicerent, *ils tiroient*. Vide Gloss. med. Lat. in *trahere*. Sic paullo infra *τζακτατζειν* simili notione Auctor usurpat.

Pag. 622. 22. *Οκτάγωνον*] Constantinopol. Christ. lib. IV, sect. IX, n. IV.

Pag. 623. 1. *Βασιλικὴ γουναρίων*] Ibid. lib. II. sect. IX. n. XIV.

Pag. 623. 2. *Εμβολος τῆς Ρηγίας*] Ibid. lib. II. sect. III. n. I.

Pag. 623. 4. *Πέριξ τοῦ ἁγίου Θεοδώρου*] Ibid. lib. IV. sect. VI. n. CI, CII.

Pag. 623. 5. *Τοῦ Φουρίου*] Et hic latet mendum, ubi forte legendum *φρουρίου*, ut Scevophylacium Ecclesiae ita mu-

nitum fuerit ad servanda illius cimelia, ut arcis speciem retulerit, atque ita forte appellaverint Constantinopolitani.

Pag. 623. 6. *Ἀργυροπρατίων*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. III. n. VII.

Ibid. *Καὶ ὁ οἶκος Συμμάχου ἀπὸ Ὑπάτων*] Quatuor hoc nomine Consules ordinarios in Oriente praesertim agnoscunt Fasti, ex eadem gente omnes, cujus stemma contexuit Sirmondus in Not. ad Ennodii lib. VII. Epist. XXV. Sed ex iis quis hic intelligatur incertum, nisi vox *Exconsule*, postremo Symmacho, qui cum Boëtio Consul in Oriente fuit, id adscribendum videatur suadere.

Pag. 623. 7. *Η ἁγία Ἀκυλίνα*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. VII. n. VII.

Pag. 623. 8. *Ἔμβολος τοῦ φόρου*] Ibid. lib. II. sect. III. n. II.

Pag. 623 10. *Ἐπὶ τὴν Μαγναύραν*] Ubi extitit Consistorium Justiniani, uti pluribus probavimus in Constantinopoli Christiana, et in Disceptatione de Hebdomo: quam sententiam nostram astruit praesertim Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. LXXXIII. quo loco ait Justinianum cum Triboniano Quaestore consilia sua in Magnaura exegisse: *Τοῦ τοιούτου*
P 596 *Θεοφυλάκτου ἡμῶν Βασιλέως ἐν τούτοις ἀσχολουμένου μετὰ Τριβουνιανοῦ τοῦ Κυέστωρος ἐπὶ τὴν καλουμένην Μαγναύραν.*

Pag. 623. 12. *Ἀπονύχιον*] Leg. *ἀπονύχιος*, atque ita edidimus.

Pag. 623. 13. *Ἐν τῷ ἰδίῳ καθίσματι*] In tribunali seu Solio Circi, quod ipse Justinianus anno I. ob aspicienda probandaque certamina eminentius clariusque quam fuerat, una cum utraque Senatorum ex more spectantium porticu, redintegraverat, ut est apud Marcellinum Comitem. Solium vero istud Imperatorium inspicere est in Diptychis Consularibus, de quo praeter Bulingerum consulendus Sirmondus ad Sidonii carmen XXIII.

Pag. 623. 14. *Βαστάζων τὸ Εὐαγγέλιον*] Vide Dissertat. nostram de Numismat. Impp. Constantinopolit. n. XXII.

Pag. 623. 15. *Ἐχώσθη*] Sic reposuimus, cum editum esset *ἐγνώσθη*, cum nota mendi.

Pag. 624. 1. *Γάδαρε*] Ita pariter emendavimus, pro *σγαύδαρι*, quae vox *asinum* sonat apud Graecos aevi inferioris, uti docemus in Gloss. med. Graecit. in *Λείδαρος*. Scribit Ordericus Vitalis lib. VIII. pag. 681. quendam Militem cognominatum *Caput asini, pro magnitudine capitis et congerie capillorum.* Apud Theophanem an. II. Leonis Isauri, nescio quis, et alius apud Nicephorum Constantinopol. in Brev. pag. 168. I. edit. *Ονομάγουλοι* cognominati leguntur. Est autem *μάγουλον* Graecis recentioribus *maxilla*, *genae*, vel *bucca*. Sed an ejusmodi fuerit Justinia-

nus, ex illius corporis et vultus descriptione, quam proferunt Cedrenus et Symeon Logotheta, non percipimus. Procopius in Hist. Arcana cap. VIII. de Justiniano: *Ἠλίθιός τε γὰρ ὑπερφυῶς ἦν, καὶ νωθεῖ ὄνῳ ἐμφερὴς μάλιστα, καὶ οἷος τῷ τὸν χαλινὸν ἕλκοντι ἕπεσθαι, συχνὰ οἱ σειομένων τῶν ὤτων.* Notum Asinos praeterea vocatos viros salaces et bene vasatos, de quibus Casaubonus ad Lampridium in Commodo: sed et istud Persii de Nero- V 535
ne: *Auriculas asini Mida Rex habet.* Ubi Scholiastes: *Tria genera sannarum: aut manu significare ciconiam, aut opposito temporibus pollice auriculas asininas, aut linguam sitientis canis.*

Pag. 624. 5. *Ὑπατίῳ*] *Τῷ ἀνεψιῷ τοῦ Βασιλέως Ἀναστασίου*, ut est apud Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Sabae cap. LVI. Is porro et Pompeius, cum caeteris Proceribus, ut quamprimum se domum referrent jussi fuerant a Justiniano, sive, inquit Procopius, ab illis vitae timeret suae, sive ipsos eo deduceret fatum. Id quinto seditionis die actum, postero vero Hypatium Imperatorem acclamatum scribit idem Procopius.

Pag. 624. 8. *Ἀνάγοντες αὐτὸν εἰς ὕψος*] Id est, *elevantes in clypeum*, ut solenne erat: ita Zonaras. Hinc vox *levare* passim usurpata apud Scriptores Latinos, ut *ἀναίρειν* apud Graecos, pro *inaugurare*. Vide utrumque Glossarium.

Pag. 624. 9. *Τοῦ κίονος*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XXIV. n. VI.

Pag. 624. 10. *Παλατίου τῶν Πλακιλλιανῶν*] Ibid. lib. II. sect. V. n. IV.

Ibid. *Σίγνα Βασιλικά*] Id est, *Βασιλικὰ παράσημα*, ut loquitur Agathias lib. III. pag. 90. edit. Reg.

Pag. 624. 12. *Μανιάκιον*] Ita cum Radero reposuimus, pro *μανίκιον*, de qua voce diximus in Gloss. med. Graecit. Quod vero Scriptor ait torquem collo aptatum Hypatii a seditiosis, in eo errasse deprehenditur, cum aliter prorsus rem narret Procopius: *Καὶ (οὐ γὰρ ἦν αὐτοῖς οὔτε διάδημα, οὔτε τι ἄλλο, ὧν δὴ Βασιλέα περιβάλλεσθαι νόμος) στρεπτόν τινα χρυσοῦν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ θέμενοι, Βασιλέα Ῥωμαίων ἀνεῖπον.* Et Marcellinus Comes: *Dum de foro Hypatius sceleratorum comitum manibus torque redimitus aureo, etc.* Torques igitur non collo, sed capiti Hypatii impositus est. In hisce quippe tumultuariis Imperatorum acclamationibus, cum fere semper deesset diadema, praecipuum Augustae dignitatis insigne, arrepto a quovis torque, illoque in modum diadematis composito, novi Principis capiti is aptabatur, ut hoc loco satis indicat Procopius. Ita Juliano militari tumultu in Imperatorem electo, *Maurus nomine quidam abstractum sibi torquem, quo ut Draconarius utebatur, capiti Juliani imposuit confidenter*, ut ait Ammianus lib. XX. Quod quidem ipsum notaverunt ipse Julianus, Liba-

nius, Socrates, et Zonaras. Idem Ammianus de Firmo lib. xxix. *E quibus unus torquem pro diademate capiti imposuit Firmi.* Denique Sidonius de Avito Imp. in ejusdem Panegyrico:

Concurrunt Proceres, ac milite circumfuso,
Aggere composito statuunt, ac torque coronant,
Castrensi moestum.

Pag. 624. 15. *Ἰουλιανὸν τὸν ἀπ' Ἐπάρχων Πραιτωρίων*] Alius Julianus iste videtur a Juliano, qui eidem Justiniano fuit a Secretis, fratre Summi, de quo Procopius in Persicis.

Pag. 624. 21. *Ἐφραίμιον*] Qui mox *Εὐφραίμιος* dicitur: quo nomine donatur quidam Comes Orientis apud Theophanem anno ix. Justini Senioris, et alius, Patriarcha Antiochenus, apud Liberatum cap. xxiii.

Pag. 624. 22. *Δηλοῖ τῷ Βασιλεῖ*] Procopius: *Τινὲς δέ φασιν ἐξεπίτηδες αὐτὸν ἐνταῦθα ἥκειν, Βασιλεῖ εὐνοϊκῶς ἔχοντα.*

Pag. 625. 3. *Θωμᾶς τις Ἀσηκρῆτις*] Is forte in quem
P 597 extat Epigramma Agathiae lib. iv. Anthol. Gr. cap. i. hoc titulo: *Εἰς εἰκόνα ἀνατεθεῖσαν ἐν τοῖς Πλακίδου ὑπὸ τοῦ νέου Σκρινίου*, ex quo Imperatori percharum ac familiarem fuisse colligitur.

Pag. 625. 8. *Καὶ ταῦτα ἀκούσας*] Theophanes: *Φήμης δὲ γενομένης ὅτι ὁ Βασιλεὺς λαβὼν τὴν Αὐγοῦσταν, ἐξῆλθεν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἀνηγόρευσεν Βασιλέα Ὑπάτιον τὸν Πατρίκιον, καὶ καθεζόμενος ἐν τῷ Ἱππικῷ, εὐφημεῖτο ὑπὸ τῶν δήμων, καὶ ἤκουσεν τὰς ὑβριστικὰς φωνὰς τὰς πρὸς Ἰουστινιανὸν τὸν Βασιλέα.*

Pag. 625. 12. *Ἀπὸ Κωνσταντινῶν*] Leg. videtur *Κωνσταντιανῶν*, id est, ex urbis regione ubi erant Thermae Constantianae, de quibus egimus in Constantinopoli Christ. lib. i. sect. xxvi. n. v. et lib. iv. sect. vi. n. xcv. At Theophanes hosce adolescentes Prasinos loricatos venisse ait *ἀπὸ Φλαβιανῶν*, de quibus nihil in praesens succurrit.

Pag. 625. 13. *Φοροῦντες ζάβας*] Theophan. *λωρικάτοι.*
V 536 Vide Gloss. med. Graecit. in *Ζάβα.*

Pag. 625. 17. *Διὰ τοῦ λεγομένου κοχλίου*] Procopius: *Μοῦνδος μὲν διὰ πύλης ἐξῄει, ἔνθεν δὴ ὁ κοχλίας ἀπὸ τῆς ἰδέας καθόλου κυκλοτεροῦς οὔσης ὠνόμασται.* Erat autem Mundus iste Magister militum per Illyricum, qui e bello Persico recens advenerat, ut scribit idem Procopius. De hac Cochlea agimus in Constantinopoli Christ. lib. ii. sect. i. n. v.

Pag. 625. 19. *Θύραι χαλκαὶ τοῦ Παλατίου*] Ibid. lib. ii. sect. iv. n. ii.

Pag. 626. 16. *Σφενδόνης*] Ibid. lib. ii. sect. iv. n. ii.

Ibid. *Διὰ τοῦ Μονοπόρτου*] *Μονοπάτου*, Theophanes. Vide eandem Constantinopolim lib. ii. sect. i. n. ix.

Pag. 626. 18. *Τῆς Νεκρᾶς πόρτας*] Procopius, *διὰ τῆς*

εἰσόδου, ἣ Νεκρὰ καλεῖται. De causa nominis consulendae Origines Constantinopolitanae Codini p. 62. edit. Reg.

Pag. 626. 22. *Οἱ περὶ τὸν Βελισάριον*] Ita etiam Theophanes: at Procopius ait arreptos Hypatium et Pompeium a Boraïde et Justo, Justiniani ex fratre nepotibus, et e Solio deturbatos, adductos ad Justinianum.

Pag. 627. 1. *Καὶ συλλαβόμενοι*] In Regio scilicet Circi Solio, uti scribit Procopius, non vero *ante fores Palatii*, ut Marcellinus.

Pag. 627. 4. *Λέγοντες*] Idem Procopius ait Pompeium plorantem increpatum ab Hypatio, cum diceret non decere illos ploratum, qui insontes perirent, sibi initio renitentibus vim a populo fuisse factam, nec se postea infestis in Augustum animis venisse in Circum. Quae quidem longe distant ab iis quae referuntur a Marcellino Comite, qui in hisce Hypatio, Pompeio et Probo Anastasii nepotibus iniquior videtur, scribente ab iis concitatam seditionem, dum *Imperium singuli indigna ambitione exoptabant*: tametsi potior videtur habenda fides horum temporum scriptori Procopio, cum et illi concinant Auctor Chronici et Theophanes.

Pag. 627. 12. *Ἐσφάγησαν*, etc.] Ita Theophanes: at Procopius: *θνήσκουσι δὲ τοῦ δήμου πλέον ἢ τρισμύριοι ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ.*

Pag. 627. 17. *Ὑπάτιος καὶ Πομπήϊος*] *Nocte*, ut scribit Victor Tunnunensis, ubi de Hypatio: *capitur, et nocte cum Pompeio occiditur, atque in rheuma jactatur.* Sic in Tiberim projecta Sabini fratris majoris Vespasiani, apud Plinium lib. LIX. Sejani et complicum corpora apud Tacitum lib. VI. Annal. legimus.

Pag. 627. 20. *Μέσον τῶν βιοθανάτων*] Quomodo apud Romanos perduellionum corpora a carnifice in Gemonias unco trahi solere docent passim Scriptores. De *Βιοθανάτων* loco, vide Constantinop. Christ. lib. IV. sect. VII. n. XXVI. et utrumque Glossar.

Pag. 627. 22. *Ὁ Βασιλεὺς τῆς Λούππας*] De hac voce nostras utcunque conjecturas damus in Glossar. med. Graecit.

Pag. 628. 3. *Εἰς τὸ Μαρτύριον τῆς ἁγίας Μαύρας*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. XV. n. XXVII. Ejusmodi vero tyrannorum sepulcra humiliora fuisse docet Trebellius Pollio in XXX. Tyrannis in Victorino Juniore et Aureolo. Sic Eutropius lib. VII. *Neronis exequias humiliter sepultas* fuisse scribit. Adde Epitaphium Majoriani Imp. qui a Recimere Imperio ac vita spoliatus fuerat, apud Ennodium Epigr. CXXXV.

Pag. 628. 7. *Φανεροὶ δὲ*, etc.] Id est, *in ipso crimine deprehensi.* Sic *manifestarius homicida* apud Lactantium de Mortibus Persecutor. n. XX. id est, *nocens.* Horum autem numerum ad XVIII. ponit Theophanes, quos inter memoratur a Joanne Carpa-

thi Episcopo in Narrationibus ineditis de Anachoretis Aegyptiis, quidam Eulogius, qui ex latrone Anachoreta factus, invento forte in spelunca thesauro, Constantinopolim venit, et a Justiniano Patricius et Praefectus Praetorio factus, orta deinde Victoriatorum seditione, Hypatii partes secutus, ac fuga elapsus, bonis omnibus publicatis, rursum in eremum reversus, acta poenitentia, sancte obiit. Vide Notas nostras ad Zonarae Annales.

Pag. 628. 16. *Ἀσιτιόληπτος*] Ita emendavimus, cum editum esset *ἀσιτόληπτος*.

Pag. 629. 2. *Μαγκίπια*] Constantinopolis Christ. lib. II. sect. XI.

Ibid. *Ὀρια*] Ibid. sect. X.

Pag. 629. 6. *Ἐκ τοῦ Βενετοῦ μέρους*] Quorum Factioni caeteroquin favebat idem Justinianus, ut ex Procopio et Eva-
V 587 grio supra notavimus in Marciano: quod causae fuit cur in illos potissimum animadverteret.

Pag. 629. 8. *Τὸ β'.*] Hunc annum, et qui proxime sequitur, ita consignant Marcellinus, Victor Tunn. et Marius Aventic. *P. C. Lampadii et Orestis Coss.* Victorius: *Lampadio* II. *et Oreste* II. Deinde anno proximo, *Lampadio* III. *et Oreste* III. Apud eruditum Mabillonium to. III. Analector. pag. 432. ex veteri MS. Vitonensi, Bonifacius II. Papa decessisse dicitur XVI. *Kal. Novembr. iterum post Consulatum Lampadii et Orestis VV. CC.* quomodo legendum censet Papebrochius V. C. in Propylaeo ad Acta Sanctorum Maii pag. 78. ubi de eodem Bonifacio et ejus Successore Joanne agit. Epitaphium Valentis Veronensis Episcopi: *Recessit sub* VIII. *Kal. Augustas, post Consulatum Lampadii et Orestis VV. CC. Indict.* IX.

Pag. 629. 9. *Μόνου*] Qui quidem Justiniani Consulatus
P 589 tertius fuit, uti exerte dicitur in L. VII. Cod. de Veteri Jure enucleando, data VII. Kal. Januar. *Justiniano D. N. ter Consule*, Indict. XII. ut est in §. XXIII.

Pag. 629. 11. *Σεισμὸς*] Varii accidere terrae motus Constantinopoli, Justiniano imperante, quorum fere omnium meminerunt Scriptores, ac in primis Theophan. ann. XXI. XXVII. XXVIII. XXX. Cedrenus an. XIV. XVI. XXVII. XXVIII. XXXI. XXXII. De hocce qui anno VI. accidit, silent. Is porro cujus meminit Cyrillus Scythopolitanus in Vita S. Sabae cap. XC. haud multo post Concilium Hierosolymitanum actum anno XXVI. Justiniani, contigit: isque fortean est terrae motus, qui anno sequenti apud eosdem Theophanem et Cedrenum extitisse narratur.

Pag. 629. 14. *Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς*] De hoc additamento Trisagii multa diximus in Gloss. med. Graecit. in v. *Τρισάγιον.*

Pag. 629. 18. *Ἆρον, καῦσον*] Ita vox *αἶρε* usurpata in

ejusmodi tumultibus, Lucae cap. xxiii. 18. et in Act. Apostol. cap. xxi. 36. cap. xxii. 2.

Pag. 629. 19. *Καῦσον τὸν τόμον*, etc.] Nempe ea tempestate Constantinopolitani, ut et Justinianus ipse, *συνοδῖται* erant, id est, Concilium Calchedonense impugnabant, ut est apud Evagrium lib. iv. cap. x. Victorem Tunnun. Leontium de Sectis, et alios.

Pag. 630. 1. *ιβ΄. Ἰνδικτ.*] Quae hoc anno mense Septembri inibat.

Ibid. *Προέθηκεν θεῖον αὐτοῦ γράμμα*] Quod descriptum legitur in Leg. vi. Cod. de Summa Trinit. et apud Francisc. Pithoeum ad i. libr. Cod. cum Antonii Contii versione Lat. quam hic damus: aliam confecit Raderus. Vocem *προέθηκεν* per *proposuit* reddidimus, formula in hisce usitata ac recepta. Lex vii. Cod. de Veteri Jure enucleando §. xxiv. *Προθήσει δὲ αὐτὴν (διάταξιν) ἐν τῇ μεγίστῃ καὶ Βασιλίδι ταύτῃ τῇ πόλει καὶ ὁ ταύτης ἐνδοξότατος Ὕπαρχος.* Affigebantur etiam Constitutionis Imperatoriae in parietibus, ut hodie etiam fieri solet: unde *προγράμματα* appellabantur. Lexicon MS. *πρόγραμμα, γνώρισμα, κήρυγμα, ἀπόδειξις φανερά.* Vulcatius Gallicanus in Avidio Cassio: *Et programma in parietibus fixit, ut si quis cinctus inveniretur apud Daphnen, discinctus rediret.* Lex iii. Cod. de Legib. et Constitut. *Nam satis est Edicti eas nuncupatione censeri, vel per omnes populos Judicum programmatibus divulgari, etc.* Novella Valentiniani de Confirmand. iis etc. *Illustris itaque et praecelsa Magnificentia tua hanc saluberrimam sanctionem programmate suo ad universorum faciat notitiam pervenire.* Eadem formula finitur Edictum Licinii apud Lactantium lib. de Mortib. Persecut. n. xlviii. Ita etiam infra Justiniani Edictum de Fide ab Auctore Chronici indigitatur.

Pag. 630. 3. *Καὶ ἀποπέμψας*] Ad quos missa, et quando emissa haec Constitutio fuerit, docet tum Scriptor, tum Inscriptio quae Constantinopolitanis in Codice inscribitur, et haec Subscriptio quae hic omittitur: DAT. ID. MART. DN. JUSTIN. PP. A. III. COS. Deinde, *τὸ αὐτὸ Ἐφεσίοις, τὸ αὐτὸ Καισαρεῦσιν, τὸ αὐτὸ Κυζικηνοῖς, τὸ αὐτὸ Ἀμιδηνοῖς, Τραπεζουντίοις, Θεοπολίταις, Σεβαστηνοῖς, Ταρσεῦσιν, Ἀγκυρανοῖς.*

Pag. 630. 6. *Θεσσαλονίκη*, etc.] Urbem Illyrici statuit Scriptor: quippe Dalmatia sub Praefecto Praetorio Illyrici extitit, ex statuto Constantini, ut auctor est Zosimus.

Pag. 630. 11. *Πολίταις ἡμετέροις*] In Cod. *Κωνσταντινοπολίταις*, ubi haec Justiniani Constitutio aliter paullo describitur, ex quo variantes Lectiones hic apposuimus. In hanc porro nuper editae sunt quaedam Annotationes Fr. Pithoei viri doctissimi.

Pag. 633. 17. *Ἰουστινιανοῦ Αὐγ. τὸ ε΄.*] Nescio an ad hunc Consulatum referri debeat Subscriptio Novellae cxxxvii. DN. JUST.

PP. AUG. CONS. et Novellae CLVI. DN. JUST. PP. AUG. V. C. CONS. Hic autem Justiniano collega adjungitur *Paulinus*,
V 538 qui *Junior* dicitur in Epistolis Agapeti Papae I.

Pag. 633. 19. *Ανενεώθη*] Priore Codicis Justinianei editione publicata anno DXXIX. eique insertis aliquot tam Decisionibus, quas Graeci *Λύσεις* vocant, quam Constitutionibus, quae post Codicis confectionem latae divagabantur: ac rursum eodem Codice promulgato Indict. IX. P. C. Lampadii et Orestis anno DXXXI. tandem suis numeris, ut videbatur, absolutum, titulo *repetitae praelectionis*, seu *secundae editionis*, quam Auctor Chronici ἔκδοσιν vocat, (quemadmodum Africanus iteratam Chronici sui editionem δευτέραν ἔκδοσιν appellavit) *ex die* IV. *Kal. Januarii*, *sui Consulatus* IV. (uti in Chronico legendum monuimus) *et Paulini V. C. frequentari* sanxit idem Augustus, edita sua Constitutione, data XVI. Kal. Decembr. Constantinopoli, quae descripta legitur initio ejusdem Codicis Justinianei. Perperam vero in hac Chronici perioche *Ινδικτιῶνος γ'.* pro *β'*. irrepsit, licet ita praeferat editio Raderi.

Pag. 634. 3. *Βιλισαρίου μόνου*] Hic Belisarii Consulatus sic non semel consignatur in Novellis Justiniani, sub quo pleraeque sunt ex iis editae, et ita subscriptae, BILIS. V. C. CONS. In prima, additur IND. XIII. In quarta, sic describitur: DAT. τῇ πρὸ ζ'. K. APRIL. IND. ιγ'. *Υπατείας* FABIου
P 599 BILIS. τοῦ λαμπροτάτου. Apud Julianum Antecess. Constitutio VI. sic clauditur: DATA KAL. APRIL. VII. CONSISTORIO CONSULAT. BELISARII. ubi per VII. Septimum miliare, seu Hebdomum intelligitur, ubi extitit Consistorium Justiniani, ut alibi indicamus. Idem hic Consulatus in Epistolis Agapeti Papae ita interdum consignatur: *P. C. Paulini Junioris*.

Pag. 634. 5. *Βιλισαρίου μόνου τὸ β'.*] In Nov. XXXI. XXXIX. XL. XLVI. LII. hic annus ita exaratur: P. C. BILIS. V. C. CONS. et in Synodo Hierosolymitana cum Ind. XIV. In Fastis Italicis Pontaci, seu Pithoeanis, huic Consulatui et caeteris usque ad Consulatum Basilii, Paulinus cum numero Consulatuum semper praeponitur, verbi gratia, *Paulino* I. *et Bilisario* I. *Paulino* II. *et Bilisario* II. et sic deinceps.

Pag. 634. 6. *Βιλισαρίου μόνου τὸ γ'.*] Marcellinus: *Iterum P. C. Belisarii.*

Pag. 634. 7. *Ιωάννου μόνου*] Cui *Velusianum* collegam adjungit subscriptio Epistolae II. Vigilii Papae. Is autem est Joannes Praefectus Praetorio per Orientem, uti etiam indigitatur in Fastis Vossianis, cui pleraeque ex Justiniani Novellis inscribuntur hoc titulo: *Ιωάννῃ τῷ ἐνδοξοτάτῳ Υπάρχῳ τῶν Ανατολικῶν Πραιτωρίων, τὸ δεύτερον ἀπὸ Υπάτων Ορδιναρίῳ καὶ Πατρικίῳ.* Illius vero Consulatus varie consignatur in ejusdem Justiniani Novellis, ex editione Scrimgeri, si numeri,

qui nomini praemittuntur, attendantur, in quibus ita exaratur: ANNO xi. vel xii. vel xv. JOHANNE V. C. CONS. Ita enim promiscue praeferunt a lxiii. usque ad lxvi. Novella vero lxxiv. Scrimgeriana ita subscribitur: DAT. NON. JUN. CONST. IMP. DN. JUST. PP. AUG. ANN. XV. JOHANNE V. C. CONS. IND. τοῦ ϑμω ἔτους. ubi annus Syromacedonum indigitatur dcccxlix. si notas numerales retrotrahas, ut in aera Antiochenorum appellanda seu putanda usum non semel Auctorem Chronici observavimus ad pag. 328. Cum enim aera Syromacedonica aeram Christianam cccxii. annis praecedere dicatur, Joannis vero Consulatus in annum Christi dxxxviii. incidat, recte annus dcccxlix. conficitur, quandoquidem is mense duntaxat Octobri exordium sumit. Deinde Nov. lvii. apud Scrimgerum, et li. apud Julianum Antecessorem: IMP. DN. JUSTIN. AUG. POST BILIS. V. C. CONS. ANNO III. Novella denique xli. sic clauditur: DAT. XV. K. SEPT. ANN. XI. POST BILIS. V. C. CONS. IND. I. quae quidem Indictio i. in Consulatum Joannis cadit. Sed quid sibi velint tot va- V 589
riantes adscripti Joannis Consulatui numeri fateor me non assequi. Ad hunc etiam annum referri posse videntur subscriptiones Constitutionum cxxiii. et cxxiv. ejusdem Juliani Antecess. P. C. BELISARII. ANNO IIII. IND. VIII. tametsi minime hic quadret Indictio viii. quae i. fuit, nisi ex illis sit Indictionibus exoticis de quibus non semel egimus. Praeterea Novellae Scrimgerianae cxxx. et cxxviii. quae eaedem sunt, hanc subscriptionem praeferunt: BASILIO V. C. CONS.

Pag. 684. 8. *Απίωνος*] Id nominis cum unico π, etiam scriptum supra observamus: neque aliter Julianus Antecessor, Victor Tunnunensis, et Victorius hoc anno. Marcellinus vero, Marius Aventic. et alii Appionem scribunt, quomodo hanc vocem efferunt Procopius et Theophanes. Sed an idem cum Appione, qui jam ab anno xiv. Anastasii, hoc est Christi dv. in aula dignitates obtinebat, vix est vero simile, cum praeterea tradat Auctor Chronici ab Anastasio exulem factum, a Justino Imp. revocatum, ac Praefecturae Praetorianae honore donatum, nulla Consulatus facta mentione. Deinde hic Strategii filius dicitur, ut ab alio qui sub Justino floruit distinguatur: illius forte Strategii Comitis Sacrarum Largitionum, Exconsule, et Patricii, cui inscribitur Novella Justiniani cv. Quem porro Apionem vel Appionem Fasti et Auctor Chronici, Arionem perpetuo vocant Justiniani Novellae Scrimgerianae lxxviii. lxxix. lxxxiii. xcix. ci. et apud Julianum Antecess. Constit. lxxiii. et lxxv. illiusque Consulatus ita signatur: ARIONE V. C. CONS. hisce numeris varie praepositis, ANN. XII. vel XIII. vel XV. mihi pariter incognitis, ubi editio Fr. Pithoei habet APIONE.

Pag. 634. 10. *Ἰουστίνου νέου*] Victor Tunnun. et subscriptio Epistolae v. Vigilii Papae, JUSTINO V. C. COS. Marcellinus: JUSTINO JUNIORE COS. Is filius fuit Germani Patricii, Justini Imp. consobrini, ut ait idem Marcellinus. Vide Familias nostras Byzant.

Pag. 634. 11. *Βασιλείου μόνου*] Hic Basilii Consulatus ita consignatur in Novellis Justiniani CVIII. CIX. CXXIII. CXXV. CXXVIII. CXXXVI. et CXXXVII. DN. JUST. PP. AUG. BASILIO. V. C. CONS. In Novella vero tum apud Scrimgerum, tum apud Julianum Antecess. CXI. CXIII. et in Edicto VII. Imp. DN. JUSTIN. PP. AUG. ANN. XV. BASILIO V. C. CONS. Concilium Aurelianense IV. actum dicitur *Basilio V. C. Cons. Indict.* IV. Is porro Basilius *Junior* vulgo dicitur, ad discrimen Basilii patris: uterque autem patria Edessenus fuit, ac splendore generis opibusque clarissimus, ut auctor est Procopius lib. II. Persic. cap. XXI. et lib. III. Gotthic. cap. XX.

Pag. 634. 12. *Μετὰ Ὕπατ. Βασιλείου μόνου*] Marcellinus et alii: *P. C. Basilii anno* II. Subscriptio Epistolae II. Vigilii Papae: *Iterum P. C. Basilii V. C.* Constitutio CIX. apud Julianum Antecess. *Datum* VII. *Kal. Aug. septimo Miliario* (al. *Septi-*
P 600 *miliario.*) *Imp. DN. Justiniano anno* XVI. *post Consulat. Fl. Basilii V. C.* II. Incidit autem annus XVI. Justiniani in hunc Consulatum.

Pag. 634. 15. *Μετὰ Ὕπ. Βασιλείου μόνου γ'.*] Extat hujusce anni nota insignis in veteri scheda, quam ex viri illust. Claudii Pelleterii Franciae Protologothetae Bibliotheca descriptam ad calcem libri II. Aratoris, hic damus, ut Sirmondi de Aratore observationi ad lib. IX. Epistolarum Sidonii adjungatur. Illa porro hisce verbis concipitur, adscriptis margini variis lectionibus ex alio Codice Pithoeano: *Beato*
1 *Dompno* [1] *Domino* [2] *adjuvante, oblatus est hujusmodi Codex ab Aratore Sub-*
2 *Petro* *diacono sanctae Ecclesiae Romae, nomine sancto* [3] *et Apostolico viro*
3 *atque* *Pap.* [4] *Vigilo, et susceptus* [5] *die* VIII. *Id. April. in Presbyterio ante*
4 *Vigilio* *Confessionem* [6] *Domni Petri, cum ibidem plures Episcopi, Presbyteri,*
5 *ab eo* *Diaconi, et Clericorum pars maxima* [7] *pariter inesset. Quem cum*
6 *Beati domni* *ibidem legi mox pro aliqua parte fecisset,* [8] *Burgentio viro venera-*
V 540 *bili Primicerio scholae Notariorum in scrinio dedit* [9] *collocandum,*
7 *interessent* *cujus beatitudinem literati* [10] *et omnes doctissimi continuo rogaverunt,*
ut eum juberet publice recitari. Quod cum fieri praecepisset in Ec-
8 *Surgentio* *clesia S. Petri quae vocatur ad Vincula, Religiosorum simul et*
9 *Ecclesiae* *Laïcorum nobilium, sed et* [11] *populorum diversorum turba convenit,*
10 *abest et* *atque eodem Aratore* [12] *recitante distinctis diebus ambo libri* IIII. *vi-*
11 *e populo* *cibus sunt auditi, cum uno die medietas libri tantummodo legeretur*
12 *Subdiacono rec.* *propter repetitiones assiduas, quas cum favore multiplici postulabant.*
Eadem haec recitatio facta est his diebus: prima Id. April. secunda

xv. *Kal. Maii: tertia* VIII. *Id. Maii: quarta* [1] III. *Kal.* [2] *Maii, tertio* [3] *P. C.* [4] *Basilio V. C. Indictione* [5] VIII.

Versibus egregiis decursum clarus Arator
Carmen Apostolicis cecinit insigne Coronis,
Historiamque prius praeponens [6] *Caustus ubique*
Substituit typicae sensatim verba figurae.
Lingua canora bonum testatur jure [7] *Poëtam,*
Mysticus ingenium sic indicat ordo profundum.
Finit. Deo gratias. Amen.

1 vero die
2 Junias
3 anno
4 Basilii
5 VII. Ita etiam Cod. S. Vincentii Remensis, atque sic legendum.
6 cautus
7 Prophetam

Ex hoc porro adscripto duntaxat temporis characterismo refellitur vir doctissimus, qui negat ullum extare exemplum in quo vocibus *Post Consulatum*, annorum numerus praemittatur. Sed et neque hoc unicum superest, cum alia peti possint ex Epistolis Vigilii et Pelagii I. PP. Marcellino Comite ad II. annum Postconsulatus Basilii, et ex Sponio in Miscellan. eruditae Antiq. p. 314. Quinetiam in Laterculo Consulum edito ab Arnaldo Pontaco, Consulatibus omnibus ejusdem Basilii numeri praeponuntur hac formula: II. *P. C. Ter P. C.* IIII. *P. C.* etc. Proinde haud omnino improbanda videri debuit V. C. conjectura in explicatione Inscriptionis Basilicae Narbonensis, nisi forte aliunde posset confutari.

Pag. 634. 16. *Μετὰ Ὑπ. Βασιλείου δ΄.*] Epist. III. Vigilii Papae: IV. *P. C. Basilii V. C.* Marcellinus Comes formula vulgari: *P. C. Basilii anno* IV. quomodo etiam apud Julianum Antecess. Constitutio CXI. ex edit. Fr. Pithoei clauditur: *Dat.* VII. *Id. Maias Constp. Imp. DN. Justin. Aug.* XVIII. *post Cons. Basilii anno* IIII. Et Constitutio CXIX. *Dat.* XI. *Kal. April. DN. Just. PP. A. anno* XVII. *post Basilii V. C. Cons. ann.* IIII. Cassii Narniensis Episcopi Epitaphium in Ecclesia majore supra januam Cryptae S. Juliani: *Rq. in pace prid. Kal. Jul. P. C. Basilii V. C. ann.* XVII.

Pag. 634. 17. *Μόνον ε΄.*] Julianus Antecessor in Constitut. CXV. apud Fr. Pithoeum: *Dat. Kal. Maii Constan. DN. Just. PP. Aug. anno* XX. *post Cons. Basilii anno* V. *Indict.* IX.

Pag. 635. 8. *Μόνον ζ΄.*] Mentio est istius Postconsulatus Basilii VII. ad calcem Regulae S. Aureliani Episcopi Arelat. ubi pro anno V. legendum VII. ex Indict. XI. recte monent viri eruditi. Ad hunc etiam videtur referendus obitus Valentiniani Episcopi Curiensis apud Bucelinum in Chronologia Raetiae pag. 116. qui depositus dicitur .... Id. Jan. PC. Basilii V. C.... Ind. XI.

Pag. 635. 4. *Μόνον η΄.*] In Classensi Basilica ad Ravennam extat vetus Inscriptio, quae docet S. Apollinaris corpus per Maximianum Archiepiscopum in hanc aedem translatum VII. *Id. Maias Indict.* XII. *Octies P. C. Basilii*, ut monent viri eruditissimi Joannes Mabillonius et Michaël Germanus in

Itinere Italico pag. 41. ubi observandum Postconsulatui numerum praeponi. De Maximiano vero Praesule, Ravennensi Archiepiscopo, silent Catalogus editus ab iisdem viris doctis, et Ughellus.

Pag. 635. 5. *Μόνον θ'*.] Apud Bedam de Ratione Tempor. cap. XLIX. ita signatur hic Postconsulatus: XV. *Kal. Maias Indict*. XIII. *novies P. C. Basilii*. ubi pariter numerus praeponitur.

Pag. 635. 8. *Τὸ ια'. μόνον*] Variat hoc loco Auctor in recensendorum Postconsulatuum formula, cum in aliis numerum praeponat. Hic porro ita signatur in damnatione Theodori Episcopi Caesareae: *DN. Justiniani PP. Aug. anno* XXV. *P. C. Basilii V. C.* nisi hic annus Imperii Justiniani intelligatur.

V 541 *Pag*. 635. 9. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Hancce integram *περιοχὴν*
P 601 descripsisse Leunclavium ex hoc Chronico, eamque sequenti Edicto Justiniani praemisisse monuimus in Praefatione, indeque colligi posse idem vidisse Leunclavium ac legisse Chronicon.

Ibid. *Φιλοχρίστου*] Leunclavius *Φλ*. id est *Flavio*, quomodo indigitatur in Nov. IV. Idem error irrepsit in titulo sequentis Edicti, et in Synodo Constantinopolitana sub Mena, act. I. rectius vero *Φλαβίου* scribitur in aliis Actionibus.

Pag. 635. 10. *Ἡ ε'. Σύνοδος*] Vide praeter Evagrium lib. IV. cap. XXXVIII. Theophanem, etc. Cyrillum Scythopolitanum in Vita S. Sabae cap. LXXIV. LXXXV. et LXXXVI. et Joannem Garnerium in Dissert. de V. Synodo, subjecta Breviario Liberati Diaconi, in qua pluribus disquirit, an revera damnatus sit in ea Synodo Origenes.

Pag. 635. 18. *Πρόγραμμα*] Hoc Edictum, Justiniani Fidei Confessionem continens, et refutationem trium Capitulorum, et haeresium sui temporis, ad annum DXLI. Vigilii Papae VII. revocat Baronius, qui de eo multis agit, ex Facundo Hermianensi, Liberato Diacono, Isidoro de Scriptoribus Eccl. et aliis, ut et ex eo Binius post Epist. IX. ejusdem Vigilii. Edictum vero illud Justiniani pridem Latine ex veteri versione in Conciliis editionis Crabbei, Surii, et Veneta prodierat: cum primus Graeca ex hoc Chron. tum inedito publicavit Leunclavius in Jure Graecorum. praefixa Ant. Contii de ea observatione, et addita eadem veteri Latina interpretatione, qua omissa, suam ipse Raderus Chronico a se edito inseruit, quam non omnino probasse virum doctissimum Franc. Pithoeum, ut quae naevis aliquot (quod semel ac iterum monet) haud careret, observare est in Pithoeanis hactenus ineditis, et a V. C. affini Petro Pithoeo Senatore Parisiensi collectis sub annum MDCXVI. Ex Leunclaviana, deinde in Romana anni MDCVIII. et ex ea in Coloniensi ac Parisiensi Conciliorum editione utraque lingua

descriptum est, nulla caeterum nota apposita, quae Codicem unde Graeca tum primum desumpta essent, Lectorem doceret. Nos vero illud hic editum non modo cum Leunclaviana editione, sed et cum Romana et Parisiensi contulimus, et ex iis perinde ac ex ipso Vaticano Cod. prout a viro doctissimo Claudio Stephanotio Benedictino exscriptus est, hiatum sat magnum, quem in Augustano Codice reperiri monuerat Raderus, supplevimus, veteremque Interpretem, quem pro Raderiana versione, utpote majoris auctoritatis adjunximus, cum Colberteo Codice non modicae vetustatis pariter comparatum, variis lectionibus subinde appositis. In eo, ut et apud Leunclav. et in Cod. Boheriano, quem laudat Labbeus, praefigitur hic titulus: *Edictum piissimi Imperatoris Justiniani, rectae Fidei confessionem continens, et refutationem haeresium quae adversantur Catholicae Ecclesiae.* Ubi Graeca duntaxat habent: *Ομολογία Πίστεως Ιουστινιανοῦ Αὐτοκράτορος κατὰ τριῶν κεφαλαίων*, quae esse Editoris Romani videntur, cum apud Leunclavium, hicque aliter legantur.

Pag. 680. 1. *Επίσκοπον Τυάνων*] In Notitia Episcopatuum Leonis Imp. *Επαρχίας Καππαδοκίας*, ὁ *Τυάνων*, ἤτοι *Χριστουπόλεως* ιε΄. statuitur: *Επαρχίας* vero *Καππαδοκίας δευτέρας* ὁ *Μωκισσοῦ* κζ΄. Ita in aliis Notitiis apud Goarum pag. 343. et 348. Colonea et Nazianzus in secunda Cappadocia, pag. vero 356. Mopsuestia in secunda Cilicia, cujus Metropolis Anabarzus dicitur, ponuntur.

Pag. 680. 16. *Τὸ* ιβ΄. *μόνου*] Huncce Consulatum cum Ind. I. praefert V. Synodus Constantinopolitana. Constitutum vero Vigilii Papae de tribus Capitulis sic clauditur: *Datum pridie Idus Maii, imperante DN. Justiniano PP. Aug. anno* XXVII. (f. leg. XXVI.) *P. C. Basilii V. C.* In Epitaphio S. Florentini Abbatis, is dicitur obiisse, *duodecies P. C. Basilii. V. C. Junioris Ind.* I.

Pag. 680. 20. *Τὸ* ιε΄. *μόνου*] Epistolae Pelagii Papae I. clauduntur hac formula: *Data anno* XV. vel XVI. *P. C. Basilii V. C.* Constitutio CXXV. apud Julianum ex MS. Pithoea- V 542
no: *Dat. Kal. Maii Imp. Just. PP. A. ann.* XXVI. *P. C. Basilii ann.* XV.

Pag. 685. 2. *Τὸ* ιη΄. *μόνου*] Subscriptio edicti XI. Justiniani: *Imp. Just. PP. Aug. anno* XVII. *Post Basil. V. C. Cons. anno* XVIII. Subscriptio vero Nov. CXLI. *DN. Just. PP. Aug. ann.* XXII. *Post Basilium V. C. Cons. ann.* XVIII. Sed mendum esse in hisce numeris nemo non videt.

Pag. 685. 9. *Τὰ* φλβ΄. *ἔτη ἑορταστικοῦ Κύκλου*] Ex hoc loco conficit Bucherius pag. 182. Victorianam DXXXII. annorum periodum ab Orientalibus quoque admissam fuisse, tametsi diversc illius terminos aptarent, ut per se patet. Hocque,

inquit, ante nos alii adverterant, illam non a Christi Crucifixione, ut putat Victorius, sed a Baptismo deduci, eoque verius atque prudentius, triennio tardius a vero Passionis anno et Indictione IV. id est ab anno vulgari Christi XXXI. Periodi Victorianae quarto advocaverant, uti pluribus characteribus docet idem Chronicon. Unde cum hoc anno Christi DLXII. Indict. X. primam expletam periodum scribat, annum illum evolutum intelligit, prorsus ut primum repetitae periodi annum cum DLXIII. componat: alioquin aut uno anno minus diceret, aut Passionem non ab Indictione IV. et anno Juliano LXXVI. quem tamen tot notis designavit, advocaret, sed ab eo qui proxime Passionem antevertit. Vide quae de hac Periodo annotamus in Praefatione n. XXXII.

Pag. 685. 17. *Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου*] Ex Gregorio Nazianzeno Orat. II. de Pascha.

P 602 *Pag*. 686. 22. *Ἐπὶ τὸ ιθ'. ἔτος*] Vir doctus hoc loco pro *ιθ'*. reponit *η'*. ex pag. 219. 221. et infra pro *η'*. reponit *θ'*. Mox pro *α'*. reponit *β'*. Haec expendat cui otium erit.

Pag. 687. 17. *Τὸ κγ'. μόνου*] Notatur hic annus in Inscriptione Ravennensi apud Scaligerum lib. V. de Emendat. temp. pag. 386. *Imp. Domino Justiniano PP. Aug. anno tricentesimo octavo P. C. Basilii anno vicesimo tertio, Iduum Juliarum Ind. duodecima Raũ.* Ubi Scaliger edidit, *anno vicesimo tertio Iduum Juliarum*. Sed vocem *tertio* adjungendam *vicesimo* indicat Indictio XII. ita ut ante vocem *Iduum* omissa forte sit alia, *prid.* nisi Cod. praetulerit, *Id. Jul.*

Pag. 687. 19. *Ιουστίνου νέου τὸ δεύτερον*] Fasti Vossiani hoc anno Chr. DLXVI. habent: *Ιουστίνου Αὐγούστου μόνου*· deinde anno DLXVIII. *Ιουστίνου τοῦ Αὐγ. τὸ β'. μόνου*· ita ut annus *ἀνύπατος* intercedat. Verum jure quaerunt viri eruditi quis ille sit Justinus Junior, qui hoc anno, Justiniano adhuc imperante, Consul vel primum vel secundum fuerit, cum pro certo sit, quandiu is vixit post Consulatum Basilii Junioris, nullos alios creatos Consules. Unde apud Continuatorem Marcellini, et Marium Aventicensem, hic annus ita signatur: *P. C. Basilii* XXV. *Indict.* XIV. Iterati certe Consulatus nota spectare videretur Justinum Juniorem Germani filium, qui Cos. fuit anno DXL. quique Justino Juniore imperante demum interfectus fuit, cum Sophiae Augustae odium incurrisset. Deinde primus Consulatus Justini Junioris Imperatoris, in hoc Chronico et apud Marium Aventicensem, anno I. ejus Imperii, Indict. XV. primus videtur dici. Unde conjicere liceret, inquit Norisius, alium ab Augusto Justinum intelligi, nisi constaret Justinum Juniorem Imp. intermissam diu Consularem dignitatem a Justiniano tum primum rursum instaurasse, indeque

Corippo dici *reparatorem optimi nominis*, qui Cos. processit Kal. Januarii Imperator appellatus, ut ait Corippus. Proinde expungenda videretur haec Consularis nota, scribendumque, ut apud Continuatorem Marcellini, qui in hunc annum desinit, et Marium Aventicensem, *P. C. Basilii* xxv. *Ind.* xiv. Sed cum Justinianum decessisse mense Novembri ejusdem Indictionis, ac proinde P. C. Basilii xxiv. anno Chr. dlxv. tradant Theophanes, Symeon Logotheta, et aliquot alii, in eamque sententiam V 548
eant plaerique ex eruditioribus: contra quam Auctor Chronici, Joannes Biclariensis, et Marius Aventicensis, qui in annum sequentem ejus obitum referunt; admodum vero est simile, Justinum Juniorem Augustum hic intelligi debere, non quod secundum Consul tum fuerit, (absurda enim prorsus hic descripta anni nota, cum vox *μετὰ*, Consulatum alium praecessisse indicet) sed quod primus illius Imperii fuerit, tametsi rectius appositum fuisset, *μετὰ Ὑπ. Βασιλείου τὸ κε'. μόνου*, qui genuinus est istius anni characterismus, ut est apud Continuatorem Marcellini et Marium: nullus enim eo anno Cos. fuit, sed anno demum dlxvii. Ind. xv. Kal. Jan. Justinus Cos. processit, ut mox docemus: a quo quidem cum anni deinceps illius Consulatus, non autem Imperii, interdum putarentur, id plaerisque fraudem fecit, cum eundem esse Imperii et Consulatus annum sibi in animum inducerent. Alius quippe fuit Imperii, alius Consulatus: nam annum i. Imperii anno dlxv. mense Novembri iniit Justinus, ut docuimus in Familiis Byzant. idque patet ex subscriptione Novellae ejusdem Augusti, *Ut possit ex consensu dissolvi matrimonium*, quae *data* dicitur xviii. *Kal. Octobr. anno* i. *Indict.* xv. anno scilicet dlxvi. nulla adhuc Consulatus facta mentione, quem postquam iniit, anno scilicet dlxvii. ut diximus, tum illius Consulatus numerari coepere. Ad hunc porro Justiniani annum xxxix. pertinet Inscriptio Pontis Salarii apud Gruter. clxi. i.

Pag. 688. 3. *ια'.*] De annis Imperii Justini egit Henr. Valesius ad Evagrium lib. v. cap. xxiii. Nos etiam in Famil. Byzant. pag. 99.

Ibid. *Ἦν δὲ ἰδίᾳ*] Vide Cedrenum anno i. Justiniani.

Pag. 688. 4. *Μετὰ Ὑπ. Ἰουστίνου νέου Αὐγ. μόνου*] Delenda videretur haec vox *μετὰ*, nisi post abrogatum a Justiniano Consulatum, eadem formula deinceps fere semper legatur obtinuisse. Hoc enim anno tum primum Consulem processisse docet Panvinius ex Fastis Maffeianis qui ita habent: *Anno secundo Justino Juniore Augusto primum solo Cos.* Sed et ipsemet Auctor Chronici id satis innuit, dum ab hoc anno sequentes Postconsulatus putat, cumque Justinus annos Imperii a primo suo Consulatu putare deinceps coeperit, quod testatur Corippus lib. iv. n. xi.

Hinc vester primus feliciter excipit annus.

Inde Auctor Chronici, omisso priore, Imperii Justini annos ab illius Consulatu auspicatur, ut praeterea ex iis quae sub Indict. VIII. scribit, patet. Marius vero Aventicensis primum ejus Consulatum in Indict. XV. perperam consignat: rectius autem Theophanés in annum secundum Imperii rejicit, quo is Ὑπάτειαν sparsisse more caeterorum Consulum dicitur, quod pluribus etiam recitat supra laudatus Corippus. Ac licet in Justino primus Imperii annus revera idem fuerit cum Consulatu, siquidem primus Imperii annus tum demum in mensem Novembrem sequentis desiit, annus tamen Consulatus secundus Imperii censebatur, cum Consulatus usque ad Kal. Januarii sequentis putaretur. Solebant quippe novi Imperatores proximis post Imperii auspicia Kalendis Januarii Consulatum
P 603 edere: unde post tempora Justiniani, sublatis Consulibus ordinariis, in publicis monumentis, ubi Augustorum Imperii simul et Consulatus notae junguntur, anno uno fere semper posterior est aera Consulatuum, uti observatum a Sirmondo ad lib. I. Sidonii, Epist. IX.

Pag. 688. 6. *Τὸ β'. μόνου*] Ad hunc annum referenda subscriptio Sacrae Justini Imp. pro privilegiis Concilii Vizaceni: *Dat. Kal. Maias Constantinopoli*, *Imperii Domini nostri Justini PP. Aug. ann.* III. *Cons. ejusdem* II.

Pag. 688. 10. *Τὸ δ'. μόνου*] Huc pariter spectat subscriptio Novellae ejusdem Justini de Filiis liberor. apud Julianum Antecess. *Dat. Kal. Mar. Imp. Dom. nostro Justino PP. Aug. anno* V. *Indict.* III. *et P. C. ejusdem anno* IV. Sic enim leg. pro II. proclivi lapsu, licet editio Fr. Pithoei *anno secundo* etiam praeferat.

V 544 *Pag.* 689. 1. *Τὸ ζ'. μόνου*] Hic annus ita indigitatur in subscriptione Novellae Justini de Samaritis, apud Scrimgerum: *Dat.* XV. *Kal. Jun. Const. Imp. DN. Just. PP. Aug. anno* VII. *Post Cons. ejusdem anno* III. Ubi leg. facili emendatione, *Post Cons. ejusdem anno* VII. In Chron. MS. ab Adamo ad Michaëlem Theophili filium, annus VII. Justini cum Indict. VI. conjungitur: locum dedimus in Praefat.

Pag. 689. 5. *η'. τῆς αὐτοῦ Βασιλείας*] Immo mense Septembri erat octavus Imperii annus, Postconsulatus autem septimus. Imperium enim auspicatus est Justinus XIV. Novemb. ann. DLXV. Consulatum vero Kal. Jan. ann. DLXVII. duntaxat iniit.

Ibid. Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ] Theophanes anno VIII. Imperii Justini: *Τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ς'. ἠσθένησεν ὁ Βασιλεύς*, nempe νόσῳ παραφορᾶς βεβλημένος, ut est apud Simocattam lib. III. cap. XI. Nicephorus Uranus in Vita S. Symeonis Stylitae n. CXCII. *οὐ πολὺ δὲ ἐν μέσῳ καὶ φήμη κατὰ πά-*

σης ἠπείρου καὶ θαλάσσης ἐχώρει διεφθάρθαι τὸν Βασιλέα τὰς φρένας, κατόπιν δὲ καὶ θάνατος εἵπετο. Meminit praeterea idem Scriptor, ut et hoc obiter adnotem, n. CLXXXIX. Justini filiae, quam idem Symeon a daemonio liberaverit. Recitat deinde idem Theophanes aliquot phraeneseos Justini argumenta, neque tamen hoc coeptae invaletudinis anno Caesarem Tiberium renuntiatum ait, sed anno demum X. τῆς νόσου δ' αὐτῷ ἐπιτιθεμένης λίαν, ὡς ἔπος εἰπεῖν, γεννικῶς, inquit idem Simocatta. Proinde ita capienda sunt Chronici verba, ut in morbum sonticum, seu in phraenesin, vel *amentiam*, ut loquitur Paulus Warnefridus, tum primum inciderit VII. die mensis Septembris, vel ut vult Theophanes, die VI. Octobris, ac postmodum Caesarem renuntiaverit Tiberium, qui hanc dignitatem eodem Justino superstite per annos IV. obtinuerit. Unde cum Justinus obierit V. die mensis Octobr. Indict. XII. anno DLXXVIII. sequitur Tiberium Caesarem fuisse renuntiatum Ind. VIII. sub mensem Decembrem anno DLXXIV. Imperii Justini IX. non vero X. prout putat Theophanes, cum imperare coeperit XIV. Novemb. anno DLXV. Ac siquidem Tiberius per IV. annos Caesar fuerit, IX. annus Justini coeperit XIV. Novemb. Indict. IX. proinde Caesaream dignitatem obtinuit Tiberius mense Decembri, hac eadem Indictione, ut notat Simocatta. Scribit Joannes Biclariensis sub ann. VIII. Justini, *hujus Tiberii Caesaris die prima, in Regia urbe inguinalem plagam sedatam esse.* Sed cum luis istius nulla, quod sciam, mentio agatur apud Scriptores, multo minus sedatae postridie Caesareae dignitatis Tiberio collatae, quando ille Caesar dictus fuerit, ex hoc loco colligi non potest. Sed et neque periter errat Auctor Chronici in annis Justini, quos is semper iniit a suo Consulatu, ut ex Corippo indicavimus, et ex Fastis omnibus liquet, non vero ab inito statim Imperio. Praeclaram illius paraenesin ad Tiberium de Imperio legitime administrando, post datam Caesaream dignitatem, Evagrius lib. V. cap. XIII. et Simocatta: Theophanes vero et Cedrenus, cum paullo ante obitum Imperatorem renunciavit, dictam scribunt.

Pag. 689. 7. *Τιβέριον*] Tum Comitem Excubitorum, ut est apud Theophanem et alios, seu ut habet Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, *Κόμητα τῶν Ἐξκουσατόρων*, ut iidem fuerint Excubitores et Excusati: de qua postrema voce quaedam attigimus in Notis ad Alexiadem Annaeam.

Ibid. *Μετονομάσας αὐτὸν Κωνσταντῖνον*] Inde Tiberii nomini Constantini nomen sibi adjunxit, ut ex Inscriptionibus et ex ipsius nummis apud Gregorium Turon. lib. VI. Hist. cap. II. et iis quos delineari curavimus in Familiis Byzant. abunde colligi potest. Cedrenus anno IV. tum primum in Actis publicis et in contractibus Tiberium, Constantinum appellari coe-

pisse auctor est. At cur *νέος Κωνσταντῖνος* deinceps indigitatus sit, vero simile est id a populo profluxisse, ob praeclaras animi dotes, quasi alter extiterit Constantinus Magnus.
V 545 An porro vox *νέος*, per *Junior*, vel per *novus* efferri Latine debeat, pluribus disquirimus in Gloss. med. Graecit. in v. *νέος*. Addam duntaxat, per *Junior*, cum postponitur: per *novus*, cum praeponitur, id vocabuli reddi ut plurimum videri debere.

Pag. 689. 12. *Τὸ ια'.*] Ad hunc annum DLXXVII. spectat characterismus notatus in Epitaphio ejusdem Boëtii in Roma subterranea lib. IV. cap. X. ubi depositus dicitur *oct. Kal. Novemb. Indict.* XI. *Imp. DN. Justino PP. Aug. anno* XII. *et Tiberio Caesare anno* III. Ex quo recte conjicit vir doctissimus annum
P 604 hic designari Christi vulgarem DLXXVII. quo mense Octobri erat Indictio XI. annus vero XII. Imperii Justini, non Postconsulatus, Tiberii autem Caesareae dignitatis III.

Pag. 689. 18. *ιβ'.*] Inscriptio Christiana apud Sponium in Miscellan. eruditae Antiquit. pag. 814. *Obiit* VIII. *Kal. Decembris, duodecies P. C. Justini, Indictione* XV. Consul tum primum processit Justinus, ut supra attigimus, Kal. Jan. an. Chr. DLXVII. Indict. XV. Igitur XII. ejus Postconsulatus cadit in Indictionem XII. (quomodo hic emendandum) anno DLXXVIII. Sed cum hoc anno Justinus e vita excesserit V. Octobr. proinde ante IX. Kal. Decembr. hic notatum diem, dicendum illius obitus nuntium in Italiam nondum venisse, cum illud Epitaphium scriptum est. Ad hunc annum etiam forte spectat nota XII. apposita in nummo Justini a nobis descripto in Famil. Byzant. nisi sit annus Imperii.

Pag. 689. 20. *Μετὰ Τπ. Τιβερίου*, etc.] Hic observandae voces *μετὰ* et *τὸ πρῶτον*, quae nihil aliud denotant quam annum I. Imperii, ut Justini primum *ἀνύπατον*, formula, ut dixi, tum recepta, licet nondum Consul processisset, sed anno demum proximo, Christi DLXXX. Neque enim a Chronici Scriptore anno DLXIX. Consulatus Tiberii consignatur, quod vult vir doctissimus.

Pag. 690. 2. *Τπ. Τιβερίου νέου Κωνσταντίνου*] Ita etiam editio Scaligeri absque voce *μετά*. Consulatum igitur, juxta hunc Scriptorem, tum primum hoc anno DLXXX. iniit Tiberius, quod omnino indicant sequentibus Postconsulatibus appositi numeri II. III. etc. ita tamen ut annos Postconsulatuum distinguat ab annis *μοναρχίας*, ut Indict. XV. ubi IV. annus dicitur Imperii, proindeque Marius Aventicensis ad Indict. XIII. primum Consulatum Tiberii recte refert, tametsi erret in Justini obitus anno, cum is e vita excesserit ineunte Indict. XII. anno DLXXVIII. Notandum porro Auctorem Chronici bis annum primum Tiberii notare, anno scilicet DLXXIX. deinde an-

no DLXXX. Prior nempe annus primus fuit Imperii, alter Consulatus. At in edit. Scaligeri anni duntaxat Imperii singulis Tiberii annis praefiguntur: atque ita edidimus. Observandum praeterea in ipsius nummis a nobis delineatis habitu Consulari fere semper effingi, id est cum Loro et sceptro aquiligero, additis etiam annis Imperii, interdum etiam Caesareae dignitatis. Anni quippe III. et IV. in iis notati, annos Imperii: ut V. et VIII. annos Caesareae dignitatis spectant, quos cum annis Imperii connectebat: unde apud Paulum Warnefridum lib. III. de Gest. Longobard. cap. XV. dicitur Imperium rexisse septem annis, cum annis duntaxat IV. post obitum Justini imperaverit. In iis enim omnibus PP. AUG. inscribitur, qui quidem adscripti numeri in solis duntaxat aereis habentur. Jam vero liceat hic expendere an intolerandus sit error Panvinii, seu potius Auctoris Chronici et Marii Aventicensis, quod vult vir eruditus, qui Consulatum Tiberii in annum DLXXX. conjiciunt. Prostat Tiberii Pragmaticum a Fr. Pithoeo editum, a nobis pridem laudatum, cum hac subscriptione: *Dat.* III. *Id. Aug. CPL. Imp. Domini nostri Tiberii Constantini PP. Aug. anno octavo, et post Consulatum ejus tertio, et Nob. Fl. Tiberii Maur. Felicis. Caesar. anno primo.* Hic igitur annus VIII. postremus fuit Imperii Tiberii, Christi DLXXXII. ac primus incoeptus Mauricii V 546
Caesaris. Tiberius enim mortuus est XIV. Augusti: Mauricius vero Caesar dictus est V. emissum denique Pragmaticum XI. die ejusdem mensis, proinde triduo aut quatriduo ante obitum Tiberii. Deinde postremo hoc anno Tiberii, erat Proconsulatus ejusdem III. ita diserte hic consignatur. Si retrocedas, secundus inciderit in annum DLXXXI. Ind. XIV. consequenter igitur Consulatus ipse Tiberii in annum DLXXX. Indict. XIII. juxta sententiam Panvinii et Auctoris Chronici. Nam quod in anno DLXXIX. additur τὸ πρῶτον, intelligitur ἔτος· primus enim fuit annus Imperii Tiberii: qui sequitur absque ullo numero notatus, primus est illius Consulatus: annus deinde DLXXXI. est secundus: annus denique DLXXXII. tertius, quo is excessit, quique in Pragmatico describitur. Altero igitur post initum Imperium anno tum primum Consul processit, exemplo Justini decessoris, ut utriusque postmodum Focas. Ex quibus emendanda videtur Inscriptio Eugippiana apud eruditissimum Mabillonium et Labbeum (non ex duobus Codicibus, sed unico Sangermanensi eruta) quae sic edita est: *Sub die Iduum Decembr. imperante DN. Tiberio Constantino Augusto anno* VII. *P. C. ejusdem Augusti anno* III. *Indictione quintadecima, obsidentibus Longobardis Neapolitanam civitatem.* Legendum enim *anno* II. Alias quippe haec Inscriptio in annum DLXXXI. non caderet, cum tertius Tiberii Consulatus, seu Postconsulatus incoeperit Kal. Jan. anni DLXXXII. nisi cum anno Caesareae

dignitatis aut Imperii semper concurrerit illius Postconsulatus, quo casu idem semper extiterit annus DLXXXII.

Pag. 690. 8. *Καὶ τῇ πέμπτῃ*] Vide praeter Scriptores Byzantinos Paulum Warnefridum loco supra laudato.

Pag. 690. 18. *Πρῶτος ἐνιαυτὸς*] Is annus Mauricii primus consignatur in Nummo ejus aereo, in quo Consulari habitu effingitur, in cujus postica, ANNO I. scribitur. Dicitur autem caruisse Consulibus, quod intelligendum de reliquo anno ab obitu Tiberii Constantini, cum proximo Consul processerit.

P 605 *Pag.* 691. 8. *Μετὰ Ὑπ. Μαυρικίου τὸ α΄.*] Hoc anno DLXXXIV. Indict. III. Mauricium tum primum Consulem processisse narrat praeterea Simocatta lib. I. cap. XII. *χειμῶνος ὥρᾳ*, sub hyemem. Theophanes vero et Cedrenus XXII. mensis Decembris actum Processum scribunt: ad quem quidem annum Mauricii Consulatum referunt Fasti Vossiani apud Henr. Dodwellum V. C. hisce verbis: *Μαυρικίου Σεβάστου Αὐγούστου μόνου*. Ind. *β΄*. quae quidem Indictio revera est II. si anni initium spectetur quo Consul processit. Neque tamen hic annus primus debuit censeri Consulatus Mauricii, qui annuus esse solebat, sed qui proxime sequitur, et primus notatur in Chronico, nulla licet adjecta numerali nota, cum sequens annus dicatur esse secundus, ac proinde ab eo caeteri numerentur. Nec refert quod vox *μετὰ* hoc anno DLXXXIV. apponatur, licet superflua, cum id scribatur recepta hac tempestate fere semper formula: ut et anno DLXXXV. quo annuum Consulatum is gessit, juxta Chronici Scriptorem, in quo *μετὰ* vox pariter expungi debuit, siquidem annus est quo gestum Consulatum videtur innuere, licet coeptum sub mensis Decembris exitum anni proxime elapsi. Enimvero ab hoc anno DLXXXIX. caeteros Mauricii Consulatus, seu Postconsulatus (nam promiscue appellantur in subscriptionibus) initium sumere patet ex Epitaphio descripto a Summontio et Ughello in Episcopis Neapolitanis: *Hic requiescit in pace Candida C. F. quae vixit P. M. ann.* L. *dies* IIII. *Id. Sept. Imp. DN. Mauricio PP. Aug. ann.* IIII. *P. C. ejusdem anno* II. *Ind.* IV. Qui quidem characterismi omnes quadrant in annum DLXXXV. Annum enim

V 547 IV. Imperii iniit Mauricius mense Aug. eodem anno DLXXXV. Indictio vero IV. coepit Kal. ejusdem anni. Extat ejusdem anni Inscriptio apud Reinesium pag. 960. quae sic clauditur: *Imp. DN. Mauricio PP. Aug. anno* III. *post Consulatum ejusdem anno* II. *Indict.* IV. Annus III. Mauricii coepit mense Augusto anno DLXXXIV. quo Cos. processit sub mensem Decembrem, Indict. III. proinde annus post Consulatum, qui Postconsulatus II. hic dicitur, incidit in annum DLXXXV. quo ante mensem Augustum, quo Imperii annus IV. coepit, edita est haec In-

scriptio. Neque alia ratione subscribitur Gregorii M. ad Augustinum Anglorum Episc. Epistola *data die* x. *Kal. Aug. imperante DN. Mauricio Tiberio piissimo Aug. anno* xiv. *post Consulatum ejusdem anno* xiii. *Indict.* xiv. Qui quidem characterismi quadrant in annum dxcvi. Ejusmodi formula subscribuntur ejusdem Gregorii Epistolae lx. lxiii. et lxxi. libri ix. quae datae leguntur *mense Junio, imperante Mauricio Tiberio Aug. anno* xix. *post Consulatum ejusdem anno* xviii. *Ind.* iv. Quae quidem omnia conveniunt anno dci. Ex quibus patet omnino putatos Consulatus seu Postconsulatus Mauricii ab anno dlxxxiv. Proinde haud aegre potest emendari Epistola xxii. ejusdem Gregorii hoc ipso lib. ix. quae quidem in uno Cod. MS. e Colberteis desideratur: in aliis vero et in editis illius Epigraphe prave concepta legitur, ut pridem observatum ab Henschenio in i. Exegesi praeliminari ad to. iii. Martii n. xxxi. Ita porro editiones omnes: *I. N. D. N. imperantibus Domno Mauricio et Tiberio Augustis, anno Incarnationis Dominicae* dci. *eodemque Domno undecies Consule, sub die* iii. *Non. Octobr.* Paullo melius Codex alius MS. Colberteus: *In nomine Domini et Salvatoris I. C. imperante Domno Mauricio Tiberio PP. Aug. anno decimo tertio, eodemque Domno Cons. ann. undecimo, sub die* iii. *Nonar. Octobr. Indict.* iiii. In altero, *quarta:* in alio, iii. legitur. In Vaticano vero Cod. ita haec Inscriptio describitur, ut me monuit V. C. Stephanus Baluzius: *Imperante Domno Mauricio Augusto anno* xiiii. *ejusdem Domni nostri Consulatus anno* xiii. *sub* iii. *Kal. Octobr. Indict.* iii. Sic variant Codices. At cum de Indictione constet, videtur sanari posse mendosa Inscriptio, si legatur: *Imp. DN. Mauricio Tiberio Aug. anno* xviiii. *Consulatus anno* xvii. *sub* iii. *Kal. Octob. Indict.* iiii. Hac enim Indict. iv. mense Septembri erat annus Christi dc. Imperii Mauricii xviiii. Postconsulatus vero, seu Consulatus xvii. quae quidem nota numeralis in editionibus perperam per *undecies* redditur, cum in MSS., ut est proximum vero, vii. *decies* scriptum esset, id est, septemdecim. Proinde hic Consulatus non est xvi. quod vult vir doctissimus, sed xvii. Jam vero quod primus Mauricii Consulatus dicatur annus integer dlxxxiv. licet sub illius exitum duntaxat processerit, ita ut Consulatus retroactus dicatur, istius anni elapso tempore illi adscripto: simili forte id praescriptum est decreto, quo sub Heraclio, ut mox observamus.

Pag. 691. 14. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Theodosium filium Caesarem antea dixerat Mauricius, anno scilicet Imperii v, ut scribit Joannes Biclariensis.

Pag. 691. 15. *Οὐ μέν τοι ἐπάγη εἰς συμβόλαια*] Ita quippe Imperatores filios suos dignitatis consortes ac *Βασιλέας* renuntiabant, ut supremam auctoritatem sibi semper reservarent, solusque iis duntaxat Imperatoris daretur titulus, quo, si pa-

rentem mori contingeret, haberet populus quem Principem jam creatum agnosceret: unde postremis saltem saeculis, *Βασιλεῖς* nude indigitabantur, cum parentes *Αὐτοκράτορες* una et *Βασιλεῖς* inscriberentur. Ita apud Nicephorum Gregoram lib. IV. Hist. cap. XVI. Michaël Palaeologus Imp. filio Andronico Imperatori creato indulsit, ut subscribere liceret literis Cinnabaricis, caeterum sine mense et Indictione, hac duntaxat ratio-
P 606 ne: *ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΧΑΡΙΤΙ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ*, cum ipse sese praeterea *Αὐτοκράτορα* inscriberet:
V 548 tametsi a Joanne Cantacuzeno Imp. Matthaeus filius Imperator factus, sese et *Βασιλέα* et *Αὐτοκράτορα* dixerit, ut ex ejus subscriptione apud Gretzerum in Notis ad ejusdem Joannis Cantacuzeni Histor. pag. 933. docemur. Vide quae in hanc rem observamus in Gloss. med. Graecit. et in Addit. in v. *Αὐτοκράτωρ*. Quod vero ait Auctor Chronici Theodosii nomen in tabulis et contractibus nequaquam una cum Mauricii nomine adscriptum, nescio an omnino verum sit, cum contrarium videantur indicare, quod olim monuimus in Famil. Byzant. gesta Synodi Romanae apud Gregorium M. lib. IV. Epist. XLIV. quae acta dicitur *temporibus piissimor. ac serenissimorum Dominorum Mauricii Tiberii et Theodosii Augustorum*, *ejusd. Domini Mauricii Imperii anno tertio decimo*, *Indictione tertiadecima*, *quinto die mensis Julii:* hoc est anno Christi vulgari DXCIII. Sed cum annus renuntiati Augusti Theodosii omittatur, solusque Imperii Mauricii consulto describatur, sic capienda Chronici verba licet augurari, ut et si Theodosii nomen una cum parentis nomine in contractibus describeretur, anni tamen illius inaugurationis omitterentur, cum gesti Imperii appositus annus praecipuum censeretur Imperatoriae dignitatis argumentum, quod in Gloss. med. Graecit. praesertim docuimus in v. *Μηνολογεῖν*.

Pag. 691. 19. *Χοσρόης*] Vide Simocattam lib. IV. cap. VII. et seqq. Evagrium lib. VI. cap. XVII. XVIII. XIX. et Albupharaijum in Dynast. p. 96. De anno vero quo id contigit consulendus Henric. Valesius ad d. cap. XVII.

Pag. 692. 3. *Αναστάσιος Πατρ. Αντιοχ.*] Notandum, inquit idem Valesius, Patriarcham vocari Anastasium ante restitutionem, quod cum per vim throno exactus fuisset, sua dignitate privatus non censeretur. Vide Lud. Mainburgium lib. I. de Pontificatu S. Gregorii M. sub initium.

Pag. 692. 4. *Μετὰ τελευτὴν Γρηγορίου*] Domnino Episcopo Antiocheno successerat Anastasius, cujus laudes multis prosequitur Evagrius lib. IV. cap. XL. quo sede sua per vim a Justino Imp. expulso, ad eandem evectus est Gregorius, ut narrat idem Evagrius lib. V. cap. V. et VI. quo demum extincto, post XXIII. annos rursum in sedem suam est restitutus

Anastasius, quemadmodum idem Scriptor refert lib. vi. cap. xxiv. Nicolaus Uranus in Vita S. Danielis Stylitae n. cxcii. Anastasium ex Palaestina ortum scribit.

Pag. 692. 10. *Ετη ιβ'.*] Nicephorus in Chronogr. Zonaras in Foca, et Catalogus Patr. Constantinopol. Leunclavianus, annos xi. Cyriaco duntaxat adscribunt: atqui ab anno quo creatus est ad xxix. Octobr. dcvi. quo obiit, intersunt anni xii.

Pag. 693. 1. *Ο γάμος Θεοδοσίου*] De anno et mense quibus actae nuptiae Theodosii non consentiunt scriptores, uti alias monuimus. Quippe Simocatta lib. viii. cap. iv. anno ix. Mauricii peractas omnino innuit, dum, postquam dixit anno xix. Mauricii nihil inter Romanos et Barbaros gestum esse, anno vero xx. Petrum fratrem Europae Ducem creatum a Mauricio, haec scribit: *πρὸ τούτου τοῦ ἐνιαυτοῦ Θεοδόσιος ὁ τοῦ Βασιλέως υἱὸς, νυμφίος πομπεύεται, καὶ πρὸς ἔννομον γάμον δίδωσιν αὐτῷ πατὴρ Γερμανοῦ τὸ θυγάτριον.* Denique subdit paucis diebus a nuptiis, ipsa hyeme, Byzantios ob annonae gravitatem fame laborasse, dieque (a nuptiis) quadragesimo elapso, ipso Natalis Domini Festo, seditionem in Imperatorem a plebe excitatam. Cui quidem temporis characterismo concinere videtur Theophanes, scribens mense Novembri Indict. v. (anno Imperii xx.) Mauricium Germani Patricii filiae Theodosium filium copulasse, nuptiales coronas imponente Cyriaco Patriarcha. Ex quibus colligi potest peractas illas nuptias sub xv. Novembr. anno Christi vulgari dci. Et sane xv. hunc mensis diem indicare videtur Auctor Chronici: dum ait solennia ista nuptiarum peracta per vii. dies integros, a ix. usque ad xv. mensis diem, quo fortean tandem matrimonium exactum fuerit, caeteris diebus in pompae apparatus insumptis.

Pag. 693. 8. *Καὶ Τπατείας τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Δεσπότου τὸ δεύτερον*] Nescio cur hunc Mauricianum characterismum omiserit accuratissimus Hypaticae dignitatis Interpres: et quare tum demum a mense Julio ad mensem Januarium Consulem sese iterum, seu *secundum*, inscribi Edicto proposito decreverit Mauricius: neque enim haec verba ad Theodosium filium referenda censuerim. An igitur quod ea tempestate rursum ut Consul processerit, cum sese Consules tum indigitarent, quoties ut Consules in publicum pompa solemni, sparsisque in populum missilibus, ejusmodi processus agerent. Annis enim aliis revera Consules non inscribebantur, cum in tabulis publicis acti Consulatus duntaxat memoria servaretur et inscriberetur. Semel enim, nec pluries, Consules processisse Imperatores, ex quo a Justiniano abrogatus est Consulatus, prorsus legimus. V 549

Pag. 693. 15. *Φεύγων*] Simocatta lib. VIII. cap. IX. X. XI. XII. Vide Famil. Byzant.

Pag. 693. 18. *Οἶκον τοῦ ἁγίου Ιωάννου ἐν τῷ Εβδόμῳ*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. IV. n. VI. et Discept. de Hebd. Constantinopolit. n. XIX. XX.

Pag. 693. 21. *Τρωαδησίων ἐμβόλων*] Ibid. lib. II. sect. III. n. III.

Pag. 693. 22. *Καὶ τῆς Μέσης*] Ibid. lib. I. sect. XXIII.

Pag. 694. 2. *Εἰς τὸν ἅγιον Αὐτόνομον*] Qui locus, inquit Simocatta, ab urbe Constantinopolit. circiter CL. stadiis abest.

P 607 *Pag*. 694. 2. *Πλησίον Πραινέτου*] Urbs Bithyniae, ex adverso Nicomediae, de qua praesertim Socrates lib. VI. cap. XVI. Sozomenus lib. VIII. cap. XVIII. et Notitiae Episcopatuum.

Pag. 694. 7. *Διαδρόμους*] Simocatta lib. VIII. cap. XIII. *Εἰς τοὺς λεγομένους Διαδρόμους*.

Pag. 694. 8. *Ακρίτα*] Promontorium Bithyniae notum Geographis, de quo in primis egit Gyllius de Bosphoro Thracio.

Ibid. *Κωνσταντῖνος ὁ Λαρδὺς*] Simocatta lib. VIII. cap. IX.

Pag. 694. 11. *Πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. XV. n. VIII.

Pag. 694. 19. *Εκ τοῦ μεγάλου Χρονογράφου*] Quis iste fuerit magnus Chronographus nescio an aliquis indicarit, mihi prorsus incognitum.

Pag. 694. 20. *Μαυρίκιος*] Similia iisdem fere verbis refert Theophanes anno XVIII. Mauricii, sed ex vulgi sermone narrationem suam orsus ab hisce: *φασὶ δέ τινες*, ut Zonaras, *ὡς λέγεται*· et Chronicon MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem. Eo etiam spectant quae scribit Simocatta lib. VII. cap. XIII.

Pag. 695. 16. *Τῆς Θράκης*] Theophan. *ἐν τῇ Θράκῃ*.

Pag. 695. 22. *Απέκτεινεν*] Idem Chronicon MS. addit, *χιλιάδας δέκα ἐν τῷ κάμπῳ τοῦ Τριβουναλίου τῷ ὄντι πλησίον τοῦ Εβδόμου*.

Pag. 696. 1. *Ἰν. Φωκᾶ Αὔγ. μόνου*] An Focas hoc anno revera Consul processerit mox disquirimus.

Pag. 696. 3. *Εν Μοναστηρίῳ*] Scribit Simocatta lib. VIII. cap. XV. et ex eo Theophanes, Constantinam una cum tribus filiabus *ἐν ἰδιωτικῇ οἰκίᾳ κατάκλειστον* primum factam: deinde cum anno IV. Focae Germani Patricii consilio in aedem S. Sophiae confugisset, inde abstracta in Monasterium trusa est, ut narrat idem Theophanes, et ex eo Cedrenus. Privata autem domus ista, *τὰ Λέοντος* appellatur apud Georgium Monachum in Chronico MS.

Ibid. *Φιλιππικὸς*] Theophan. an. IV.

Pag. 695. 6. *Εκαύθη ἡ Μέση*] Alterius incendii, nisi idem fuerit, populari seditione in Focam a Prasinis mota, anno illius VII. meminit Nicephorus Constantinopol. in Breviario, et Theophanes.

Ibid. *Απὸ τῶν Λαύσου*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. V. n. VIII.

Pag. 695. 7. *Εως τῆς Αρκας*] Ibid. sect. IX. n. XI.

Pag. 695. 9. *Τῶν Αντιόχου*] Ibid. sect. XVI. n. V.

Pag. 695. 10. *Τάξιν τοῦ Πραιτωρίου*] *Μεταξὺ* emendat Holstenius.

Pag. 696. 2. *Κροῦκις*] Deest vox *ἐσφάγη*. Is vero ignis supplicio damnatus est, quod in ea seditione Veneti Focae V 550 faverent, Prasini vero adversarentur, ut est apud Nicephorum et Theophanem.

Pag. 696. 4. *Μετὰ Υπ. Φωκᾶ Αὐγ.* In hunc annum Christi DCIV. Consulatum Focae rejiciunt Fasti Vossiani, Panvinius et Pagius. Diem processus Focae notat Theophanes, et ex eo Georgius Monachus, Cedrenus et Symeon Logotheta ad annum II. *τούτῳ τῷ ἔτει μηνὶ Δεκεμβρίῳ ζ΄. Ινδ. ζ΄. προῆλθεν* (sic leg. pro *προσῆλθεν*) *Φωκᾶς ἐν ταῖς ἑορταῖς, ῥίψας ὑπατείαν πολλὴν*, non observato scilicet veteri Consulum more, quo Kal. Januar. ut plurimum procedere solebant, quod etiam observatum a Justino Juniore, ut testatur Corippus. Ut porro Mauricius sub hyemem, quemadmodum scribit Simocatta, seu XX. mensis Decembris, ut Theophanes et Cedrenus tradunt, ita Focas eodem mense Decembri, anno Imperii II. Christi vulgari DCIII. Consulatum tum primum iniit: a quo quidem caeteri deinceps Consulatus seu Postconsulatus putantur in hoc Chronico, tametsi revera primus iste Consulatus actus anno demum DCIV. dici debeat, licet incoeptus anno praecedenti sub mensem Decembrem. Imperium enim auspicatus est XXIII. Novembris Ind. VI. quo est corona donatus. Verum, ut jam supra attigimus, annus quo processit Focas, licet sub ejus exitum, totus illius Consulatui adscriptus est. De die vero initi ac coepti Consulatus dubium non modo injiciunt verba Theophanis, qui *ἐν ταῖς ἑορταῖς* id actum refert, sed et quod in omnibus aliis Scriptoris istius exemplaribus, uti monet Goarus, litera numeralis ζ΄. Decembri mensi addita desideratur, tametsi habeatur in Chronico MS. Symeonis Logothetae, qui Theophanem fere in eo exscripsit. Et certe Cedrenus, non adjecto etiam mense, *ἐν ταῖς ἑορταῖς* pariter processisse Focam tradit, id est in Festis Natalitiis, quandoquidem id mense Decembri contigisse exerte ait Theophanes: alias enim ita praesertim indigitantur festivitates Paschales.

Pag. 696. 7. *Θεόδωρος ὁ Υπαρχος τῶν Πραιτωρίων*] Qui Theophani anno IV. *ὁ τῆς Ανατολῆς Υπαρχος* dicitur.

Pag. 696. 8. *Ῥωμανὸς Σχολαστικὸς*] Is forte Scholasticus Eunuchus, *ἀνὴρ ἔνδοξος τοῦ Παλατίου*, qui paullo ante Constantinam Augustam cum tribus filiabus, Germani Patricii consilio, in Magnam Ecclesiam adduxerat, ut pluribus narrat Theophanes anno IV.

Ibid. Θεοδόσιος] Theophan. *τὸν τὴν Ἀβιουμᾶν περικείμενον ἀξίαν*, id est, *Adjuvae.*

Pag. 696. 9. *Πατρίκιος*] Romanus Patricius dictus eidem Theophani.

Ibid. *Δομνιζόλου*] Putabam legendum *Δομεντζιόλου*, quo nomine donatur frater Focae Imp. a quo Magister est appellatus. Illius filius fuit, ni fallor, alter Domentiolus, qui *ἴδιος*
P 608 *ἀνεψιὸς* Focae dicitur Theophani anno II. ejusdem Focae, et ejus Interpretibus, quem idem Focas Curopalatam dixit, et in Narsem qui rebellaverat cum copiis misit. Sed an idem sit cum Domnizolo Curatore Palatii Hormisdae (de quo agimus in Constantinopoli Christ. lib. II. sect. IV. n. 5.) vix ausim quidpiam asserere.

Pag. 696. 10. *Ἰωάννης καὶ Τζίτας*] *Τζίτταν*, Theophanes: *Gisan* vero Historia Miscella et Anastasius vocant. *Τζίτζαν* alium *στρατηγὸν τοῦ θείου Πραισέντου* habet Justinianus in Nov. XXII.

Ibid. *Σπαθάριος*] Leg. forte *Σπαθάριοι*· ut uterque Joannes *Σπαθαροκανδιδάτοι* fuerint. Vide Gloss. med. Graecit.

Pag. 696. 11. *Ἀθανάσιος*] Alius forte ab Athanasio Comite Sacrarum Largitionum, qui cum in Focam conspirasset, capite caesus est anno VII. ejusdem Focae, ut narrat Theophanes.

Pag. 696. 12. *Ἐλπίδιος*] Idem Theophan. *Ἐλπιδίου δὲ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας κόψας τῷ πυρὶ παρέδωκεν.*

Pag 697. 3. *Καὶ αὐτός γε Γερμανὸς*] Germanum *ἐν τῇ πρώτῃ νήσῳ στόματι μαχαίρας* occisum refert idem Theophanes.

Pag. 697. 5. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Ex his emendandus idem Theophanes anno IV. Focae, qui mortuo Cyriaco, Thomam Diaconum et Sacellarium creatum esse Patriarcham Constantinopolitanum hoc anno, mensis Octobr. XI. tradit.

V 551 *Pag.* 697. 14. *Ἐπάνω τῶν χειροτονιῶν*] Vide Gloss. med. Graecit. in *Σακελλάριος*.

Pag. 698. 8. *Δευτέραν*] Nam apud Graecos prima hebdomadis feria est Dominica, contra quam apud Latinos, quibus Dominica est septima.

Pag. 698. 9. *Ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης*, etc.] Legendum videtur, *ιβ΄. Ἰνδικτιῶνος ἡλιακῆς* (subintelligitur *περιόδου*) *γ΄. σεληνιακῆς δὲ ιθ΄.* Nam hoc anno DCX. Cyclus Lunae erat XIX.

Solis III. tametsi constet Auctorem vocem Indictionis pro Cyclo Solis vel Lunae interdum usurpare.

Pag. 698. 15. *Εν Ινδικτιῶνι σελήνης ιγ'.*] Addendum ι'. legendumque σελήνης ις'. quomodo edidimus. Nam hoc anno Christi vulgari CCCXXXVII. Luna XIV. erat ipsis Kal. April.

Pag. 698. 18. *Εως τοῦ Πάσχα*] A Paschate anni Christi CCCXXXVII. quo e vivis excessit Constantinus M. ad Pascha anni DCIX. quod incidit in diem XXX. Martii, intersunt *Τπατοι*, seu potius *Τπατεῖαι*, CCLXXII. quo quidem anno, quaque Indictione XII. currebat Cyclus Solaris XII. juxta Auctorem Chronici, prout supra ponitur. Ita enim recte praefert hoc loco Codex Vaticanus ιβ'. pro ιθ'. quomodo ediderat Raderus: quod mendum subodorati erant viri doctissimi Holstenius et Ant. Allenus. Hautinus vero pro τῆς ιθ'. ἡλιακῆς reponendum censebat σεληνιακῆς.

Pag. 699. 1. *Τῶν ἁγίων μ'.*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. V. n. LXXXV.

Ibid. *Πλησίον τοῦ χαλκοῦ Τετραπύλου*] Ibid. lib. II. sect. XVI. n. LXXXVIII.

Pag. 699. 3. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] De hac Africae et Alexandriae defectione, et interfecto Alexandrino Patriarcha, silent Theophanes, Cedrenus et Auctor Chronici Orientalis. Is est porro Patriarcha Theodorus, quem idem Theophanes annos II. Pontificatum tenuisse innuit, cuique successorem tribuit Joannem statim sub annum Focae VII.

Ibid. *Καὶ σφάζεται ἀπὸ ἐναντίων*] An ab haereticis, quomodo ii ἀντίπαλοι dicuntur in Epitaphio Nicolai Patr. Alexandrini lib. III. Anthol. cap. I.

Pag. 699. 4. *Παύεται δὲ καὶ Ισαάκιος*] Cui annos VIII. Pontificatus tribuunt Nicephorus Constantinopol. in Chronolog. et Theophanes: Zachariae vero Successori, πρὸ τῆς αἰχμαλώσεως, annos XXII.

Pag. 699. 7. *Αεδέσα*] Edessa, quam *Αΐδεσσαν* supra appellavit, alii *Εδεσσαν*. Hanc paullo ante occuparat Narses Patricius, tum in Focam rebellis, ac deinde dimiserat, ut est apud Theophanem.

Pag. 699. 10. *Ημέρᾳ ς'.*] Quippe Paschatis dies hoc anno extitit XIX. Aprilis. Proinde hic recte quadrant feriae, praeterquam in magno Sabbato, quod in edit. Raderiana ponitur VIII. pro XVIII. Aprilis, et VI. Octobr. die Lunae, qui fuit V. atque ita emendavimus: haec enim per se patent. Sic in numeris saepe peccant Antiquarii. Sed et pro τῇ η'. τοῦ *Αρτεμισίου*, etc. leg. *Ξανθικοῦ*, cui respondet Aprilis.

Pag. 699. 15. *Καὶ Πτωχοτρόφος*] Alius, ni fallor, a Sergio, quem Diaconum duntaxat indigitant Scriptores.

Ibid. *Φροὺξ λιμένος*] Haec sic distinguit Raderus: *Pto-*

chodochiorum Praefectus, custosque portus et trans urbem, Septembri mense Ind. XIV. *renuntiavit, etc.* Nescio an bene.

Pag. 699. 16. *Καὶ κατὰ τὸ πέρας*] Haec verba sic vertit Raderus, *et trans urbem*, ut referantur ad vocem *λιμένος*. Sed cum *καὶ* subsequatur, videtur hoc loco *καὶ κατὰ τὸ πέρας* referri debere ad *τοῦ Σεπτεμβρίου*, id est sub exitum Septembris, quo mense currebat Indictio XIV. ut hic habetur.

Pag. 699. 17. *Ἀναστάσιος*] Anastasium Patriarcham sublatum e vivis a militibus ait Scriptor Chronici. At Theophanes hoc anno auctor est Hebraeos Antiochenos, excitata seditione, Anastasium Magnum Antiochiae Patriarcham, virilibus ejus in os immissis, per medias urbis plateas raptatum, multosque ex civibus interfecisse ac igne consumpsisse. Videndus praeterea Zonaras.

P 609 *Pag.* 699. 20. *Πλοῖα ἱκανὰ*] Theophanes ex Georgio Pisside: *πλοῖα καστελλωμένα ἔχοντα ἐν τοῖς καταρτίοις κιβώτια,*
V 552 *καὶ εἰκόνας τῆς Θεομήτορος.* Scriptor vero Chronici ab Adamo ad Leonem Sapientem, et Georgius Monachus in Chron. MS. imaginem Christi non manu factam secum habuisse Heraclium narrant: *Επιφερόμενος καὶ τὴν ἀχειροποίητον εἰκόνα τοῦ Κυρίου.* Vide Theophanem p. 264.

Pag. 699. 21. *Στρογγυλοῦν καστέλλην*] In Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XVI. n. II. de Castello rotundo pluribus disseruimus, illudque *Κυκλόβιον* et *Επταπύργιον* appellatum fuisse docuimus, a VII. turribus quibus etiamnum constat, unde Turcis *ἑπτὰ γουλάδες*, quod idem sonat, dicitur. Ad singulas vero istas turres extant hodieque Graecae Inscriptiones, ex quibus harum vel conditores, vel certe instauratores qui fuerint docemur. Has exscripsit Georgius Whelerus Anglus, ex cujus Itinerario Anglice scripto, hoc loco has licet mendosas inseremus, quandoquidem nobis haud innotuerant cum Constantinopolim nostram edidimus. Ad I. igitur haec visitur: *ΠΥΡΓΟC ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΕΝ ΧΡΙCΤΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟC.* Ad II. *ΠΥΡΓΟC ΘΕΟΦΙΛΟΥ ΚΑΙ ΜΙΧΑΗΛ ΠΙCΤΩΝ ΕΝ ΧΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ.* Ad III. *ΠΑCΙ ΡΩΜΑΙΟΙC ΜΕΓΑC ΔΕCΠΟΤΗC ΕΓΕΙΡΕ ΡΩΜΑΝΟC ΝΕΟΝ ΠΑΜΜΕΓΙCΤΟΝ ΤΟΝΔΕ ΠΥΡΓΟΝ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ.* Ad IV. *ΙΩ. ΕΝ ΧΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟC ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ.* Ad V. *ΠΥΡΓΟC ΒΑCΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝCΤΑΝΤΙΝΟΥ ΠΙCΤΩΝ ΕΝ ΧΩ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ * ΕΥCΕΒΕΙC ΒΑCΙΛΕΙC* (leg. *Εὐσεβῶν Βασιλέων*) *ΡΩΜΑΙΩΝ.* Ad VI. *ΑΝΕΚΑΙΝΙCΘΗ ΕΠΙ ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ*
*Ιωάννου *ΦΙΛΟΧ*Υ ΒΑCΙΛΕΩC ΡΩΜΑΙΩΝ ΥΙΟΥ * ΕΝΝΙ ΚΑΙ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟC ΡΩΜΑΙΩΝ ΤΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΕΝ ΕΤΕΙ * ΦΚΟΜΒ.* Aliam denique Inscriptionem ad turrim quae Saraio seu Palatio Turcico adjacet, hic etiam describam: *ΟΝ ΤΗC ΘΑΛΑCCΗC ΘΡΑΥCΜΟC ΜΑΚΡΩ ΧΡΟΝΩ ΚΑΤΑΩΝΙ*

ΠΟΛΛΩ ΚΑΙ CΦΟΔΡΩ ΡΗΓΝΥΜΕΝΗ ΕΚΠΕCΕΙΝ ΚΑ-ΤΗΝΑΓΚΑCΕ ΠΥΡΓΟΝ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ ΒΑCΙΛΕΙΟC ΗΓΕΙ-ΡΕ ΕΥCΕΒΗC ΑΝΑΞ.

Pag. 700. 4. *Βόνωσος*] Bonosus Comes Orientis et Cotto Magister militum, quem Coponam vocat Cedrenus, adversus rebelles Hebraeos missi a Foca, illos aut interfecerunt, aut membris mutilarunt, aut denique ex urbe exegerunt. Theophan.

Pag. 700. 7. *Τῶν Καισαρίου*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. XVI. n. XVII.

Pag. 700. 8. *Εἰς τὸν Ἰουλιανοῦ λιμένα*] Ibid. lib. I. sect. XIX. n. I.

Pag. 700. 9. *Τὰ λεγόμενα Μαύρου*] Ibid. lib. II. sect. XVI. n. LXXIII.

Pag. 700. 14. *Φώτιος*] Ita Nicephorus in Brev. quem *Φωτεινὸν* vocant Glycas, Auctor Chronici MS. ab Adamo ad Leonem Sapientem, et Georgius Monachus, cujus uxori stuprum Focas intulerat.

Pag. 700. 15. *Τῶν Πλακιδίας*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. VI. n. I.

Pag. 701. 9. *Τοῦ Ἐπάρχου τῆς πόλεως*] Constantis, ut est apud Theophanem anno VII. Focae, cui successit Leontius, de quo Auctor Chronici anno V. Heraclii, et Nicephorus in Brev.

Pag. 701. 15. *Καὶ τῆς εἰκόνος Φωκᾶ*] Vide Theophanem et Georgium Monachum. Nicephorus Constantinopol. de Crispo: *Ἐπεὶ ἀπηχθάνετο Φωκᾶ, ὡς δὴ παρυβρισμένος ὑπ' ἐκείνου τυγχάνων, τῆς οἰκείας εἰκόνος ἕνεκεν, ἣν ποτε οἱ τῶν ἀντιθέτων χρωμάτων δημόται τῇ τοῦ Φωκᾶ συμπαρέγραψαν εἰκόνι, αὐτὸν μετῄρχετο.*

Pag. 701. 18. *Καὶ τὸ Βένετον βάνδον*] Faverant nempe Veneti Focae, contra quam Prasini, qui eo anno quo Imperio et vita excidit, cum in Circensibus ludis multis contumeliis proscidissent Focam, ab eo graviter mulctati fuerant, aliis capite et suspendio, aliis in mare demersis, caeteris denique a publicis muneribus amotis.

Pag. 701. 19. *Ἡρακλείου*] Holsten. addit *μόνου*.

Pag. 701. 20. *Ἀπὸ ζ'. καὶ αὐτῆς*, etc.] Hoc loco quaerunt viri eruditissimi in I. Exegesi praeliminari ad tom. III. Martii n. XXIV. quomodo primis Heraclii annis factum sit, ut jussum ac praeceptum fuerit, ut ab die XIII. Januarii, neque V 553 in anni finem, XV. *Indictio et Consulatus Heraclii scriberetur*: ac initium quidem Indictionum a Septembri ad aliud tempus translatum fuerit, non tamen earum Cyclus anno uno acceleratus, quia nempe II. Heraclii annus non fuit signatus Indictione I. quod Cycli V. numerus anticipate expletus postulas-

set: sed ita scriptum fuit: *Indict*. xv. *Heraclii* II. *post Consulatum Heraclii Aug*. et sic consequenter anno III. etc. Sed non plane video cur mutata ab Heraclio dicantur Indictionum initia: haec enim, ni fallor, recte cohaerent, si paullo attentius expendantur. Heraclius quippe in Imperatorem coronatus est VII. Octobris die, Feria II. Indict. XIV. anno Christi vulgari DCX. a quo initium ducit primus Heraclii annus. Ab hoc ipso die quo Imperium auspicatus est Heraclius usque ad XIV. diem Januarii ejusdem Indictionis (XIV.) scriptum est in Actis publicis, *Imperante Heraclio*, vel *anno* I. *Imperii Heraclii*. Et a XIV. ejusdem mensis (Januarii ejusdem Indictionis XIV.) scriptum est in reliquum tempus usque ad expletum Decembrem Indictionis XV. *Et Consulatu*, *etc*. Neque enim, ait Scriptor, quod volunt viri eruditissimi, et post illos V. C. in Disserta-
P 610 tione Hypatica p. 358. scriptum fuisse, XV. *Indictione*, *et Consulatu*, *etc*. cum Indictio illa XV. mensem Decembrem spectet. Sed an hic annus DCXI. revera fuerit primus annus Consulatus Heraclii, jure controverti potest, licet Fasti Vossiani ad hunc annum illum referant, cum apud Scriptorem Chronici Postconsulatus Heraclii ab anno DCXII. duntaxat prodeant, ut exerte indicatur ad annum III. ejusdem Heraclii, et omnino firmatur ex Inscriptione allata ad annum IX. adeo ut hoc anno DCXII. tum primum Consulem processisse existimandum sit, anno elapso a XIV. Januarii usque ad mensem Decembrem illius Consulatui adscripto, licet nondum Consul processisset. De annis porro Heraclii consulendus Petavius lib. XI. de Doctrina Temp. cap. XLIX.

Pag. 702. 11. *Ετέχθη Επιφανεία*] De liberis Heraclii, et eorum die natali egimus in Familiis Byzantinis.

Pag. 702. 12. *Εν προκέσσῳ τῆς Ιερείας*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. XIII. n. II.

Pag. 702. 17. *Εἰς πρόκεσσον Σοφιανῶν*] Ibid. sect. XII. n. I.

Pag. 702. 19. *Καὶ τῇ ιγ´ τοῦ Αὐγούστου*] Theophanes, *ιδ´*.

Pag. 702. 20. *Ετελεύτησεν*] *Νόσῳ ἐπιληψίας ληφθεῖσα*, inquit Nicephorus in Brev.

Pag. 702. 21. *Η καὶ Φαβία*] *Flaviam* dictam ait Isidorus Pacensis in Chronico anno DCXLVI.

Pag. 703. 4. *Ινδικτιῶνος α´*.] Qua quidem ineunte Indictione post diem III. Octobr. incoepit annus III. Heraclii, qui fuit, ut in Computo a Cl. Dodwello edito idem Augustus scribit, annus a mundo condito VI. MCXX.

Pag. 703. 5. *Εἰς τὸν ἅγιον Στέφανον*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. VI. n. LXXIX.

Pag. 703. 10. *Γέγονε κληρικὸς Πρίσκος*] Hunc Nicepho-

rus Constantinopol. Theophanes, et aliquot alii *Priscum* etiam vocant, quem caeteri Crispum. Vide Famil. August. Byzant. in Foca, cujus ille filiam Domentiam uxorem duxerat. Cur autem Crispus, seu Priscus, Clericus factus sit, prae caeteris narrat idem Nicephorus, qui inde *πάππαν*, quod idem valet, ab Heraclio compellatum scribit: quam vocem per *parens* perperam reddidit eruditus Interpres. A Nicephoro quae de Crispo narrat exscripsit Zonaras, a quo etiam Crispus appellatur.

Pag. 703. 10. *Ὁ Κόμης τῶν Ἐξκουβιτόρων*] Ita alii: at Georgius Monachus in Chron. MS. ait Focam Domentziam filiam copulasse *Πρίσκῳ τῷ Πατρικίῳ Κόμητι τῶν Μαρίνης*. Ubi *Comes* idem valet ac Curator, quomodo indigitabantur qui isti Marinae aedi, in qua asservabantur Thesauri Imperatorii, praeerant: quos quidem Curatores *Λογιστὰς* vocat Lex III. Cod. de Modo multar. Vide Constantinopolim Christ. lib. II. sect. VII. n. II. Priscum autem seu Crispum Comitem Excubitorum dixerat Focas anno I. Imperii: generum vero V. ut est apud Theophanem. Post necem deinde Focae, *τῆς Καπ-* V 554
παδοκίας στρατηγὸν fecit Heraclius, ut est in eodem Chron. MS.

[*Pag.* 703. 11. *αὐτοῦ*] Corrige errorem typ. *αὀτοῦ*.]

Ibid. *Νικήτας Πατρίκιος*] Consule Famil. Aug. Byzant. in Famil. Heraclii sub fin.

Pag. 703. 15. *Τῆς Βασιλικῆς*] Constantinopol. Christ. lib. II. sect. IX. n. I.

Pag. 703. 17. *Τούτῳ τῷ ἔτει*] Scribit Theophanes Heraclium Constantinum coronatum Imperatorem a Sergio Patriarcha XXV. Decembris die, Indict. I. hoc est anno DCXII. vulgari. Nec abludit Nicephorus in Breviario, ubi Heraclium Constantinum (*διώνυμος γὰρ ἐτύγχανε*, inquit ille) statim post Baptismum a patre corona donatum, et Imperatorem proclamatum scribit, tametsi vox *αὐτίκα*, qua utitur, non obsit quin anno dein proximo coronatus intelligatur. Potior enim fides videtur danda Scriptori Chronici, ut qui Heraclio imperante vixerit.

Pag. 703. 18. *Ἡμέρᾳ δευτέρᾳ*] Hoc enim anno litera Dominicalis fuit G.

Pag. 704. 14. *Ἡλίᾳ καὶ Ἱερουσαλὴμ*] Sarbara Duce. Id in annum V. Heraclii conjiciunt Theophanes et Cedrenus.

Pag. 704. 15. *Καὶ σφάζονται πολλαὶ χιλιάδες*, etc.] Edidit Combefisius istius cladis Hierosolymitanae Historiam ab incerto Auctore descriptam, in qua Persarum crudelitatem in cives multis exagitat.

Pag. 704. 20. *Καὶ Ζαχαρίας Πατρ.*] Ita etiam Theophanes et Cedrenus. Edidit pariter idem Combefisius Zachariae tum

apud Persas captivi Epistolam ad Hierosolymitanos, qua in hac calamitate illos ad constantiam hortatur. At Nicephorus ait Modestum Hierosolymorum Ecclesiae tum praefuisse, cum Chosroës Sarbare duce Orientem pervasit, et salutaris Crucis vivifica ligna e sacris locis abstulit. Sed de utroque Patr. consulendus vir eruditissimus Daniel Papebrochius in Serie Historica Patriarcharum Hierosol. n. LVI. et LVII. to. III. Maii, dum properamus.

Pag. 705. 4. *Ἐν τῇ τρίτῃ ὑψώσει*] Nempe in Festo S. Crucis Exaltationis, aut certe intra Octavam Festi ejusdem, illa in Ecclesia *exaltabatur*, ac populo adoranda ostendebatur a Patriarcha: qua vero ratione quove ritu prae caeteris docet Andreas Cretensis Orat. II. in Exaltat. S. Crucis, loco allato in Append. ad Glossar. med. Graecit. in v. *Ὕψωσις*. Nec scrupulum movere debet quod anno demum Heraclii XXIV. Hierosolymis sacra ligna in urbem ab eodem Augusto relata sint, cum iis a S. Helena primum inventis, horum partem ad Constantinum filium illa detulerit, uti narrant Theophanes anno XXI. ejusdem Constantini, et
P 611 alii passim: ex quo Festum Exaltationis deinde profluxit. Nam vel ex hoc saltem loco ante ea relata ab Heraclio illud obtinuisse palam est.

Ibid. *Ἀποδεχθεὶς*] Cod. Vatic. *ἀποδεθεὶς*, atque sic emendavimus.

Pag. 705. 5. *Ὁ τίμιος σπόγγος*] De sacra Spongia legendi praeterea Willelmus Tyrius lib. XX. cap. XXV. Ducas Hist. cap. XLI. pag. 172. Bondelmontius in Descript. Constantinopol. et tom. III. Hist. Franc. p. 343.

Pag. 705. 8. *Ἡμέρᾳ*] Hoc anno litera Dominicalis erat F.

Ibid. *Ἡ τιμία λόγχη*] De sacra Lancea Constantinopoli asservata sat multa congessimus in Notis ad Alexiadem Annaeam p. 344. 370. et 402.

Pag. 705. 9. *Σάρβαρα*] *Σάλβαρα* legendum, ut infra sub ann. XVI. Heraclii: *Σάλβαρον* interdum vocat Theophanes, interdum *Σαρβαραζᾶ*, ut XVII. Heraclii, ubi *ζὰ*, vel *Σὰ*, est nomen dignitatis, de qua egimus in utroque Glossario.

Pag. 705. 15. *Ἰνδ. γ'. ε'.*] In hunc annum V. Heraclii desiuit brevis temporum Expositio Melliti MS. quem is ait fuisse annum a mundi exordio V. MDCCCXLVIII.

Pag. 705. 20. *Κατευθυνθήτω*] Vide Liturgiam Praesanctificatorum apud Goarum in Euchology. p. 191. et 204. Hinc conficit Allatius in Syntagmate de hac missa n. XX. in ejusmodi Liturgia nonnulla fuisse addita, detracta et immutata a recentio-
V 555 ribus. Neque enim, ut idem subdit, post *τὸ κατευθυνθήτω*, sequuntur proxime haec verba Sacerdotis, *κατὰ τὴν δωρεὰν*· sed et multa alia interjiciuntur. Secundo, quod psallitur a populo in eadem Liturgia, non est integrum, sed post *τῆς δόξης* posito

Ἀλληλούϊα, caetera desunt. Tertio, in eadem Liturgia Sacerdos assumit Sancta, et in altare transfert, post decantata superiora illa verba a populo, et postquam Sacerdos dixit, *Sicut filius prodigus*. At in Chronico transferuntur Sacra, cum populus praefatam oden decantat.

Pag. 706. 4. *Δορυφορεῖται*] Ita Cod. Vatic. Perperam Raderus *δωροφορεῖται* ediderat.

Pag. 706. 6. *Ἐν ταῖς νηστείαις προηγιασμένων*] Quadragesimae diebus (exceptis Sabbatis et Dominicis, quibus jejunium solvunt Graeci, et Annuntiatione Deiparae, in quibus *τελεία προσφορὰ* conficitur) ex Can. Trullano LII. *τὰ προηγιασμένα* conficiuntur apud Graecos: caeteris vero diebus, etiam *ἐν ταῖς νηστείαις τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν, ἡ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου Λειτουργία τελεῖται*, ut est in Typico S. Sabae. Quinam igitur illi alii dies extiterint, in quibus haec Praesanctificata facta scribit Auctor Chronici, nescio an aliquis indicaverit, nisi ad ea *προηγιασμένα* respexerit, quae ad aliquas status caeremonias servabantur, de quibus quaedam attigimus in Gloss. med. Graecit. in hac voce. Porro post *προηγιασμένων*, addit Holstenius *εἰσαγομένων*.

Pag. 706. 9. *Νόμισμα ἑξάγραμμον*] Vide Gloss. med. Graecit. in *Γράμμα*.

Pag. 706. 12. *Σαΐν*] Ita Theophanes. *Σάΐτον* vocat Nicephorus Constantinopolit. ubi colloquium Imperatoris et Saïti pluribus describit. Id porro in annum VI. Heraclii rejicit idem Theophanes.

Pag. 706. 13. *Μηκωνίου*] *Μήκωνα*, Insulam finitimam Delo memorat Tzetzes in Lycophronem: sed alius locus est *Μηκώνιον*, siquidem urbi, ut Calchedon, oppositus.

Pag. 706. 14. *Δι' αὐτοῦ*] *Δι' ἑαυτοῦ* legit Holstenius.

Pag. 706. 17. *Διεπέμφθησαν*] Idem Holsten. *δὴ ἐπέμφθησαν*.

Pag. 706. 18. *Ολύμπιος*] Qui *Ὕπαρχος τῶν Πραιτωρίων*, Nicephoro Constantinopol. Quemadmodum vero Heraclii Legati a Saïte, deinde a Chosroë pessime accepti sint, et in custodiam conjecti, silet Auctor Chronici: pluribus vero narrant idem Nicephorus et Georgius Monachus in Chron. MS.

Pag. 706. 19. *Ἀναστάσιος*] Nicephoro Constantinopol. *ὁ τὴν οἰκονομίαν τοῦ μεγίστου ἱεροῦ, ᾧ Σοφία ὁ Θεῖος Λόγος ἐπώνυμον, τῶν πραγμάτων πεπιστευμένος*. In Epistola vero Senatorum ad Chosroëm in Chronico descripta, *Θεοφιλέστατος Πρεσβύτερος καὶ Σύγκελλος* indigitatur.

Pag. 707. 14. *Πολιτείας ἐπίβουλος*] Holstenius legit, *πολιτείας γενόμενος ἐπίβουλος*. Deinde pro *ὑποφθείρων*, legit *ὑποφθείρας*.

Pag. 708. 7. *Προτρέψαντες*] Quod in primis firmat Ni-

cephorus, scribens Heraclium ad Imperium capessendum Crispum cohortatum, cum non se illius usurpandi gratia venisse diceret, sed ut a Foca tyranno eorum quae in Mauricium ac Mauricii liberos commiserat, facinorum poenas repeteret: Crispoque abnuente, tandem Imperatorem Heraclium a Senatu populoque proclamatum esse, et a Patriarcha coronatum.

Pag. 708. 15. *Ἀρχιβασιλέα*] Quippe Rex Persarum Rex Regum inscribebatur, quod cum Provinciarum, vel etiam civitatum majorum Rectores *Βασιλεῖς* pariter dicerentur, qui iis omnibus imperabat Persarum Rex, ea de causa Regis Regum tituto vulgo donabatur, ut est apud Brissonium de Regno Persarum, et in Dissertat. nostra ad Joinvillam XXVII.

Pag. 709. 17. *Τοῦτο γὰρ*] Holsten. *ταῦτα*.

Pag. 710. 10. *Διὰ τὸ νῦν*] Sic emendavimus ex Holstenio, cum prave esset editum, *διὰ τοίνυν*.

Pag. 710. 13. *Εἰσέρχεται ἐν δευτέρᾳ*] Hoc anno litera Dominicalis erat DC.

Pag. 710. 16. *ια'. οὖσαν Ἰνδικτιῶνα*] Id est Cyclum Lunarem: nam cum passus est Christus, erat Cyclus XI. ut Auctor supra scripsit, licet revera esset tum X. Hautinus.

P 612 *Pag*. 711. 6. *Γράφεται τῆς Βασιλείας*] Nulla scilicet, ac deinceps, adscripta Consulatus nota numerali, quem hoc ipso anno, Januarii I. die, Indict. V. iniisse Novum Constantinum
V 556 scribit Theophanes, et ex eo Cedrenus et Symeon Logotheta. At licet minus probabile videri possit Scriptorem, qui hac ipsa tempestate vixit, silere debuisse, siquidem verum fuerit, Constantinum Consulem hoc anno dictum: illud tamen ipsum adstruere videtur adscripta temporis nota Honorii Papae Epistolae ad Honorium Episcopum Dorovernensem, apud Bedam in Hist. Angl. lib. II. cap. XVIII. edit. Chiffletianae, quae hisce verbis concepta legitur: *Data die tertia Iduum Januariarum, imperantibus Dominis nostris piissimis Augustis, Heraclio anno vicesimo quarto, post Consulatum ejusdem vicesimo tertio, atque Constantino filio ipsius anno vicesimo tertio, et Consulatus ejus anno tertio: sed et Heraclio Felicissimo Caesare item filio ejus anno tertio, Indictione septima, id est, anno Dominicae Incarnationis sexcentesimo tricesimo quarto:* quae quidem anni nota est ipsius Bedae. Ex hac igitur Epistola tum demum Consulem factum Constantinum, Heraclium vero seu Heracleonam, filium alterum, una et Caesarem dictum, anno patris Heraclii XXI. colligere licet. Anni quippe Imperii Constantini a XXII. Januarii putari incipiunt: ac proinde X. die ejusdem mensis nondum quartus advenerat. De Caesarea vero Heracleonae dignitate, et quando illam consecutus fuerit, ut et Consularem, atque adeo Imperatoriam, non plane liquet ex iis quae a Nicephoro Constantinopol. traduntur, tametsi primo Caesarem, deinde Imperatorem, ac de-

nique Consulem renuntiatum tradat, nullo tamen adscripto fere idoneo temporis characterismo.

Pag. 711. 11. *Τῶν πολιτικῶν ἄρτων*] De quibus copiose egimus in utroque Glossario, et in Constantinopoli Christ. lib. II. sect. XII. Interim ex hoc loco observare licet tempus et annum quo panes isti politici possessoribus seu civibus urbis Constantinopolitanae praeberi desierunt.

Pag. 711. 12. *Διὰ γραφῶν*] Ita etiam praefert editio Scaligeri: at Salmasius ad Vopiscum emendat, *διάγραφον*, ut intelligatur *capitatio* vel *tributum*. Ego vero legendum putem *διὰ διαγράφων*, ex Anastasio in S. Vitaliano PP. *et talem afflictionem posuit in populo per diagrapha seu capita, atque nauticationes per annos plurimos, etc.* vel potius *διὰ διαγραφῶν*· quippe *διαγραφὴ* ejusmodi capitatio apud Justinianum, Procopium et alios dicitur, quorum locos dedimus in utroque Glossar. in *Diagrapha*, in *Descriptor*, et in *Διαγραφή*. Sed et idem Salmasius pro *νομίσματα γ'*. legendum *τρία νουμμία* contendit, quia, inquit, *νόμισμα* est solidus aureus. Ita sane, atque is exactus non pro singulis panibus, sed pro jure fruendi panibus civilibus in singulos panes: ita ut qui plures perciperet, totidem ternos aureos pro singulis exsolveret, non vero tribus aureis singulos panes compararet. Hic porro *διὰ διαγραφῶν* edidimus.

Pag. 711. 14. *Ανηρτήθη*] Leg. *ἀνηρέθη*, ut olim monuimus. Cod. Vatic. *ἀνηρτίθη* legit.

Pag. 711. 19. *τν'. Ολυμπιὰς*] Quae deinceps narrantur ab anno VII. Heraclii, usque ad annum XV. praeterquam quod duorum annorum characterismi omittuntur, praepostero ordine describi constat. Quod enim de Chagani consiliis refertur, recte anno Heraclii IX. adscribunt Theophanes et Cedrenus. Proinde idipsum adjungendum statim post haec verba, *Κωνσταντίνου ἔτος ζ'*. usque ad vocem *ἀντιστατοῦντος*. Exhinc tres consequentes anni Heraclii X. XI. et XII. debuere describi, praemissa CCCLI. Olympiade. Tum profectio Heraclii in Persidem, quae anno ipsius Augusti XII. contigit, ut recte etiam P 613
observant Theophanes et Cedrenus, qui Heraclium tradunt, peracta IV. Aprilis solennitate Paschali, postridie feria II. sub vesperam egressum esse in Persas expeditionem suscepturum: quo quidem anno Pascha revera IV. Aprilis contigit. Nec dissentit omnino Scriptor Chronici, scribens XXV. Martii urbe egressum Heraclium, ac juxta Nicomediam Paschali exacta festivitate iter arripuisse, et contra Persas perrexisse. Huicce demum narrationi subjungendus annus XIII. Heraclii, cum iis quae de Sergio Patriarcha referuntur, usque ad vocem *Ἀλληλούϊα.* Tum ponenda Olympias CCCLI. cum anno XIV. Heraclii, et ejus characterismis, quomodo haec omnia restituenda

duximus. Hic porro rerum gestarum seriem turbatam esse argumento est, quod in edit. Raderiana Indictio IX. dicatur Postconsulatus Heraclii XII. qui IX. fuit, et quod τούτῳ τῷ ἔτει, vel ἐνιαυτῷ, sub eodem anno bis repetatur, contra morem Scriptoris. [Expressit ordinem hic propositum Ducangius in editione.]

P 612 *Pag.* 712. 17. *Χαγάνου τῶν Ἀβάρων*] Seu Hunnorum Regis: sic enim Hunnos dictos scribit Georg. Monachus in Chron. MS. Scribit Nicephorus Callist. lib. XIV. cap. LVI. Gotthos ac Wandalos et Gepidas, omnes unius linguae, Honorio et Arcadio imperantibus, Danubium transgressos in finibus Romani Orientalis Imperii consedisse, ac Gepidas quidem, qui in duos populos divisi erant, Longobardos et Avares, oram eam quae Singidonem et inter Sirmium jacet, incoluisse.

Pag. 713. 6. *Τῆς Χρυσῆς Πόρτας*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XV. n. XVI.

Pag. 713. 9. *Εἰς τοὺς ἁγίους Κοσμᾶν*, etc.] Ibid. lib. IV. sect. XV. n. X. ubi docemus hanc aedem SS. Anargyrorum sitam fuisse in Blachernis, quod et hic infra notatur, id est in Blachernarum regione, proinde vicinam fuisse aedi Deiparae Blachernensi, quod exerte dicitur in libro Miraculorum SS. Anargyrorum in hac scilicet aede patratorum, cap. XVIII. ut et Clericos, non vero Monachos, in ea Sacra fecisse. Ac certe Ecclesiam fuisse Catholicam, id est quod nostri dicunt Parochiam, vel inde conjicere licet, quod in ea aede extiterit Baptisterium, quod Diaconico proximum fuisse ibidem di-
V 557 citur pag. 358. Sed et illam conditam ab Imperatore, quem non nominat, testatur Nicetas Philosophus in ea Oratione quam de Sanctis istis Anargyris inscripsit p. 132. Theodosio forte Juniore, siquidem non desunt qui Paulino ejus studiorum socio hanc adscribant.

Pag. 713. 10. *Προμέτου*] Ibid. lib. IV. sect. XV. n. XXXI.

Pag. 713. 17. *Καὶ ἀπὸ κβ'. καὶ αὐτῆς*] Hac pertinet subscriptio a Panvinio relata: *Data Kal. Maii Constantinopoli, imperantibus Augg. Fl. Heraclio anno* IX. *et post Consulatum ejusdem anno* VIII. *et Heraclio Constantino Juniore filio anno* VII. *Indict.* VII. ubi delenda videtur haec postrema Indictio.

P 613 *Pag.* 714. 7. *Μεγίστου*] Holsten. *Μαγίστρου.*

Pag. 714. 14. *Μετὰ τὸ ἐκ τῶν*, etc.] Sic Cod. Vatic. Legendum videtur, *μετὰ τὸ ἐκ τῶν παρατραπεζίων* (*καὶ* delet Holstenius) *διάδοσιν*· et forte addendum *γίνεσθαι*, id est, *post datam fidelibus ex appositis mensis Communionem.*

Pag. 714. 16. *Λέγεσθαι*] Sic reposuimus ex Cod. Vatic. pro *λέγεται*. *Τροπάριον* pro *τροπαρίου* habet idem Cod. Vatic.

Pag. 716. 12. *Καὶ κατεκήρυξαν Ἰωάννου*, etc.] An is Prae-

fectus annonae fuit? nam illius curae urbis commeatus et an-
nona publica incumbebat. Verum cur in M. Ecclesia semel ac
iterum ob sportulas militares, tum a scholis, tum a plebe tu-
multuatum potius quam in Circensibus, ut in gravitate anno-
nae ac fame ingruente fieri solitum fuisse docent Tacitus lib.
v. Annal. Zosimus lib. v. Ammianus lib. xix. Eunapius in Ae-
desio, et Sidonius lib. i. Epist. x. non plane constat. Vide
Notata ad ann. v. Justiniani.

Pag. 715. 20. *Κόμης τοῦ ὀψαρίου*] Verti *Comes piscium*,
nescio an bene: *ὀψάριον* enim est *piscis*, quod pluribus in
Glossario mediae Graecitatis docemus, ita ut Leontius ille
praefectus fuerit, non piscaturae, sed rei piscariae, seu pi-
stium in urbe venditioni: Galli dicerent, *le Comte du poisson*,
numero singulari. Plurimam autem fuisse Constantinopoli pi-
scium copiam observavimus pariter in Originibus Byzantinis
sect. iii. et in Notis ad Alexiadem p. 167. quo praeterea spe-
ctant ista Dionis Chrysost. in priore Tarsica: *Ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς
ἂν εἴποι διὰ τὸν ἰχθὺν εὐδαίμονας Βυζαντίους, εἰ μὴ καὶ τοὺς
Λάρους. Sed tamen nemo dixerit propter pisces beatos esse Byzantios,
nisi pariter et Laros.* Et in Orat. xxxv. *Φέρε δή, τίνας ἄλλους
τῶν καθ' ἡμᾶς εὐδαίμονας ἀκούομεν; Βυζαντίους, χώραν τε ἀρί-
στην νεμομένους, καὶ θάλατταν εὐκαρποτάτην· τῆς δὲ γῆς ἠμε-
λήκασι, διὰ τὴν ἀρετὴν τῆς θαλάττης· ἡ μὲν γὰρ διὰ μακροῦ φέ-* V 558
*ρει τὸν καρπὸν αὐτοῖς, καὶ δεῖ λαβεῖν ἐργασαμένους· ἡ δὲ αὐτό-
θεν, μηδὲν ποιήσασιν. Age nunc, quosnam alios nostro tempore au-
divimus esse felices? Byzantios? Illi et optimam incolunt regionem,
et mare fructuosissimum. Terram autem neglexerunt propter maris vir-
tutem: illa enim longo intervallo illis fructum affert, et eum quidem la-
boribus partum, mare autem affert ex se statim absque labore.*

Pag. 716. 17. *Ο γὰρ ἐπικατάρατος Σαλβάρας*] Qui in-
terdum *Σάλβαρος*. Bellum hoc Avaricum ad muros urbis Con-
stantinopolitanae libro unico, ac versibus Hexametris comple-
xus est Georg. Pisides, cujus libri, ut et trium de bello Per-
sico Heraclii editionem apparaverat Claud. Maltretus, uti is
monet in Praefatione ad Procopium.

Pag. 717. 9. *Θεοδοσιακοῦ τείχους*] Constantinopol. Christ.
lib. i. sect. x.

Pag. 717. 10. *Μελαντιάδος*] Ibid. sect. xv. n. xv.

Pag. 718. 1. *Οἴκου τῶν ἁγίων Μακκαβαίων*] Ibid. lib.
iv. sect. iv. n. xx.

Pag. 718. 2. *Ἐν Συκαῖς*] Ibid. lib. i. sect. xxii.

Pag. 718. 10. *Βόνῳ τῷ ἐνδοξ. Πατρικίῳ*] Quippe Hera-
clius in Persas moturus, Sergio Patriarcha, Senatoribus et po-
pulo convocatis, filiisque eorum fidei commissis, Bonum Pa-
tricium rerum administrationi praefecerat. Ita Nicephorus et
Theophanes anno xii. et ex eo Symeon Logotheta, a quibus

Βόνωσος appellatur: quo nomine alium quendam sub Foca praepotentem refert Auctor Chronici anno illius VII.

Pag. 718. 15. *Λοιπὸν δὲ μὴ μεμαθηκέναι*] Ubi vocem *μὴ* ex Cod. Vaticano supplevimus.

Pag. 718. 20. *Ἀρμαστατιῶνος*] Cod. Vatic. *Ἀρμαστατίονος*.

[*Pag.* 718. 23. *ἐπικατόρατον* peccatum typothetae pro *ἐπικατάρατον*.]

Pag. 719. 1. *Πλησιάσαι*] Leg. *μὴ πλησιάσαι*.

Pag. 719. 9. *Πολυανδρίου πόρτας*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XV. n. X.

Pag. 719. 10. *Πόρτας τοῦ Πέμπτου*] Ibid. n. XII.

Pag. 719. 21. *Εκαλάμωσε*] Sic etiam Cod. Vatic. Sed videtur legend. *ἐκάμωσε*, id est, *confecit*. Vide Gloss. med. Graecit. in *Καμώννειν*.

Pag. 720. 1. *Πόρτας τοῦ ἁγίου Ρωμανοῦ*] Constantinopol. Christ. lib. I. sect. XV. n. IX.

Pag. 720. 10. *Ο δὲ αὐτὸς ἐκκλεέστατος*] Supplevimus *αὐτὸς* ex Cod. Vatic. ubi leg. *εὐκλεέστατος*.

Pag. 720. 18. *Τὴν γέφυραν τοῦ ἁγίου Καλλινίκου*] Ibid. lib. IV. sect. XIV.

Pag. 721. 2. *Τοῦ ἁγίου Κόνωνος*] Ibid. sect. XV. n. VIII.

P 614 *Ibid.* *Εἰς Πηγὰς*] Ibid. sect. XII. n. II.

Pag. 721. 19. *Ενι*] Holsten. *ἐστί*. Sed posterioribus Graecis *ἔνι* idem valet quod *ἐστί*.

Pag. 722. 17. *Διὰ Χαλῶν*] Ita mox infra: locus porro olim dictus *Χηλαὶ*, a similitudine forcipum, sive brachiorum quibus portuum moles scalaeque similes esse solent. Quam autem celebres essent hae Chelae, quarum prae caeteris meminit Dionysius Byzantius in Anaplo Bospori, declarant piscatores, qui ex tot orae Bosporicae nominibus vix paucula quaedam retinentes, medium sinus fluxum Estiaco et Hermaeo Promontoriis clausum, etiamnum appellant Chelas, etc. Haec ex Gyllio lib. II. de Bosporo Thracio cap. XI. ubi ille plura. *Χηλῆς, ἀμφιθαλασσιδίου φρουρίου*, in eadem ora Bosporica meminit Pachymeres lib. IX. cap. XV. lib. XIII. cap. XXIV.

Pag. 722. 19. *Ορφανοτροφείου*] Constantinopolis Christ. lib. IV. sect. IX. n. XIX.

Pag. 723. 17. *Αντιπέραν*] Ibid. sect. X. n. II.

Pag. 723. 20. *Σκαφοκάραβοι*] Sic edidimus, cum Raderiana editio cum nota mendi (*καν*)*οκάραβοι* praeferret: vel expungenda vox *καν*, quod vult Holstenius, et leg. *οἱ κάραβοι*.

Pag. 724. 12. *Εμβολον παρεκεῖ τοῦ ἁγίου Νικολάου*] Constantinopol. Christ. lib. IV. sect. VI. n. LXVIII.

Pag. 725. 7. *Απῆρον καὶ*] Sic reposuimus pro *ἐπῆρον* (*καὶ*) *ἀνεχώρησαν*.

Pag. 725. 10. *Ἐγὼ θεωρῶ γυναῖκα*] Symeon Logotheta
et Cedrenus: *εἶδον οἱ Βάρβαροι πρωΐας οὔσης, καὶ τοῦ ἡλίου
ἀνατέλλοντος, ἀπὸ τῆς πόρτης τῶν Βλαχερνῶν ἐξελθοῦσαν γυ-
ναῖκα περιφανῆ μετὰ τῶν εὐνούχων τινῶν*, etc.

Pag. 726. 1. *Ἁγίαν σορὸν*] Constantinopol. Christ. lib. IV.
sect. II. n. VI.

Pag. 726. 7. *Ὁ ἀδελφὸς*] Fratres duos habuit Heraclius, V 559
Theodorum Curopalatam, et Gregorium: uter horum hic in-
telligatur incertum. Certe Theodorum in Persidem comitatum
Heraclium scribit Theophanes.

Pag. 726. 14. *Τὸ τεῖχος πέριξ*, etc.] Constantinopol.
Christ. lib. I. sect. XI.

Pag. 726. 18. *Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου*, etc.] Ibid. lib. IV.
sect. IV. n. XV.

Pag. 727. 10. *Ἐπ' ἄμβωνος*] Ibid. lib. III. n. LXXV.

Pag. 729. 4. *Πικροτάτῳ θανάτῳ*] Cibo omni subtracto,
ac auri et argenti lapillorumque vi maxima, quam hactenus
collegerat, coram proposita, iis vocibus insultantibus Proceri-
bus: *Fruere iis agedum, quorum insana cupidine flagrasti, quaeque
amasti tantopere ac collegisti.* Tandem fame enectus, ab iis in-
terfectus est. Ita Nicephorus. Rem etiam pluribus narrant
Theophanes p. 271. et Symeon Logotheta.

Pag. 729. 17. *Ἀπὸ τῆς ιζ'. τοῦ Ὀκτωβρίου μηνὸς*] Id-
ipsum ex hac Heraclii forte Epistola pluribus narrat Theo-
phanes sub ann. XVII. Heraclii: et ex eo Georgius Monachus.

Pag. 730. 6. *Σιαρσούρων*] Theophani ann. XVII. pag. 270.
Ζιάρζουρος dicitur.

Ibid. *Μικροῦ Ζάβα*] Georg. Monachus MS. *καὶ περάσας
ὁ Βασιλεὺς τὸν μέγαν ποταμὸν Ζάβαν*, etc. Infra: *ἐκράτησεν
τὰς δ'. γεφύρας τοῦ μικροῦ Ζάβα.* Quippe extitere duo in
Perside fluvii hac nomenclatura, quorum alter *μέγας Ζάβαν*,
alter *μικρὸς Ζάβαν* appellabatur. Utriusque meminit Theopha-
nes, et ex eo Symeon Logotheta anno XVII. Heraclii. Vide
praeterea Cedrenum p. 417. et Ortelium in *Zabatus*.

Pag. 730. 12. *Κανζάκων*] *Γαύζακον* Georg. Monachus in
Chronico MS. *Γάζακον* vero vocat Theoph. et ex eo Cedrenus V 560
anno XIII. et XVII. *πόλιν ἐν τῇ Ἀνατολῇ Γαζάκην*, Symeon
Logoth.

Pag. 730. 18. *Εἰς τὸ Ἀρμᾶν*] Idem videtur quod infra
Ναρβᾶν dicitur: fluvius forte *Ἀρβᾶς* appellatus a Theophane
an. XVII. pag. 270. qui *Ναρβᾶς* dicitur Symeoni Logoth. in
Chron. MS.

Pag. 731. 8. *Γουνδάνασπα*] Qui *Γουνδαβούνας* et *Γουν-
δαβουζᾶς* dicitur Theophani anno XVII. pag. 270. ubi similia
refert, Cedreno vero *Γουνουφοῦνδος* pag. 419.

Pag. 731. 11. *Ἐκποιῆσαι*] Eadem voce haud minus trita utitur rursum infra.

Pag. 733. 17. *Κυριακῆς οὔσης*] Tertia enim Aprilis incidit in Dominicam hoc anno Chr. DCXXVIII. quo Pascha incidit in XXVII. Martii.

Pag. 734. 13. *Ἡμᾶς δὲ τῇ η'.*] Ita reposuimus cum Holstenio, pro κ'. nam ipsemet Heraclius ad VII. Aprilis in castris ad Canzacos perstitisse duntaxat paullo ante scribit.

Pag. 735. 1. *Ἴσον ὑπομνηστικοῦ*] Istius Sirois commonitorii, seu Epistolae, meminit Nicephorus Constantinopol. qua, inquit ille, Heraclium hortabatur ut ambo invicem Imperia conjungerent, et concessa a Deo pace fruerentur, ea lege ut uterque suis se finibus contineret. Meminit pariter Theophanes ann. XVIII. Hac porro ὑπομνηστικοῦ voce pro Epistola utitur etiam Chosroës Persarum Rex apud Simocattam lib. IV. cap. VIII. Sidon. lib. VIII. Ep. XI.

Dilectae nimis et peculiari
Phoebus commonitorium Thaliae.

Pag. 735. 8. *Καλοποδίνως*] Vox nihili, tametsi ita etiam Cod. Vatican praeferat: legendum enim videtur, καὶ ἀνωδύνως, quam vocem cum voce ἀπόνως jungit Plutarchus in Cicerone, *absque ulla difficultata.*

Pag. 735. 10. *Δισσοῦν*] In MS. Vaticano haec vox vix legi potest.

FINIS NOTARUM AD CHRONICON PASCHALE.

SYLLABUS AUCTORUM

QUI LAUDANTUR

IN CHRONICO PASCHALI

* Leg. Aetia

INDEX

AD CHRONICON PASCHALE.

A

B

C

F

L

M

Q

T

INDEX

AD PRAEFATIONEM ET NOTAS.

P. PRAEFATIONEM DENOTAT.

A

B

C

D

E

F

N

O

P

R

S

INDEX

VERBORUM MIXOBARBARORUM

CHRONICI PASCHALIS,

QUAE ENUCLEANTUR IN GLOSSARIO MEDIAE ET INFIMAE GRAECITATIS NUPER EDITO.

APPENDIX.

Recepi in hanc Appendicem primum Clintoni de fastis Chronici consularibus usque ad annum XVI. Tiberii disputationem (Fast. Hellen. vol. II. p. IV—IX.), quam inter *Selecta ad illustrationem Chronici Paschalis* retulissem, si quo tempore illa imprimebantur liber huc perlatus fuisset; tum annotationes ab Ducangio ad margines Chronici positas, quae fere locorum S. Scripturae comparatione constant; denique animadversiones Raderi cum supplemento mearum.

The Alexandrine Chronicle has a list of consuls differing in many respects from other lists.

The first consuls are placed in this Chronicle [1]) at Ol. 85. 1. *πε΄ ὀλυμπιάς. ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ἤρξαντο οἱ Ῥωμαῖοι ὕπατοι χρηματίζειν καὶ διοικεῖν τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐπὶ ἔτη τλδ΄, τοῦτ᾽ ἔστιν ἕως δευτέρου ἔτους καὶ αὐτοῦ ρπγ΄ ὀλυμπιάδος, ὑπατείας Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν καὶ ἐπὶ τὸ α΄ ἔτος Γαΐου Ἰουλίου καὶ ἕκτον Κλεοπάτρας. ὀνομασίαι τῶν ἐν Ῥώμῃ ὑπάτων. λα΄* [31st *Artaxerxes Longimanus*]. *ὑπατεία Βρούτου καὶ Κολλατίνου.* which is placed in Ol. 85. 1. This author fixes the first Olympiad nearly at its true date, B. C. 776, and the foundation of Rome at Ol. 7. 4. five years below the date of Varro [2]): so that in the date assigned to the first consuls there is a metachronism of about 65 years.

---

1) Apud Scalig. p. 248. [ed. Bonn. p. 308. 8.]

2) He places the first Olympiad in the 51st of Uzziah: p. 238. [ed. Bonn. p. 193. 15.] *να΄ ἔτει — ἡ πρώτη ὀλυμπιὰς ἤχθη παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἥτις ἐστὶ τετραετηρίς. — τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα ὁ Ἀφρικανὸς κατὰ Ἰωαθὰμ Ἑβραίων τοῦ Ἰούδα βασιλέα συνάγει. καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ κανὼν κατὰ τὸν αὐτὸν παρίστησι. γράφει δὲ ὁ Ἀφρικανὸς ὧδε πρὸς λέξιν· „Αἰσχύλος ὁ Ἀγαμήστορος ἦρξεν Ἀθηναίων διὰ βίου ἔτη κγ΄. ἐφ᾽ οὗ Ἰωαθὰμ ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλήμ.“ καὶ ὁ ἡμέτερος δὲ κανὼν ἐπὶ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος τὸν Ἰωαθὰμ βασιλέα Ἰούδα συνείληφε.* According to this computation, Ol. 1. 3. = 1st Jotham; and the 16th of Jotham is in A. M. 4749; *μετὰ*

The consuls *Laevinus* and *Coruncanius*, who entered upon their consulship in the spring of B. C. 280, are placed by this Chronicle in Ol. 124. 4. which nearly agrees with their true position [1]). But, in the following period, by the omission of four pairs of consuls [2]), the consuls are thrown back above their actual date in the following manner.

Ol. 124. 4. [125. 1.] *Laevinus* and *Coruncanius*.
* B. C. 270. *Genucius* and *Cornelius* omitted.
127. 2. [127. 4.] *Gallus* and *Pictor*.
129. 3. [130. 1.] *Scipio* and *Duilius*.
* B. C. 237. *Caudinus* and *Flaccus* om. [3])

Ὀζίαν ἐβασίλευσεν — *Ἰωαθὰμ υἱὸς αὐτοῦ ἔτη ις'. ὁμοῦ ͵δψμθ'*. Therefore the 1st Jotham and Ol. 1. 3. would fall in A. M. 4734. and the 51st Uzziah and Ol. 1. 1. in A. M. 4732. The nativity of Christ is placed p. 263. [ed. Bonn. p. 194. 2.] *ἐπὶ τῶν ὑπάτων Λεντούλου καὶ Πίσωνος ἔτους ͵εφζ' γενέσεως κόσμου*. But 5507 — 4732 = 775. The dates therefore are consistent. His date for the foundation of Rome is given p. 239. [ed. Bonn. p. 204. 2.] *τῷ τετάρτῳ ἔτει ἑβδόμης ὀλυμπιάδος* — *Ῥῶμος καὶ Ῥῆμος κτίζουσι τὴν Ῥώμην*. The date of Varro coincides with Ol. 6. 3., and of the Marbles with Ol. 6. 4. From another notice of this author, p. 280. [ed. Bonn. p. 529. 11.] B. C. 751. results as his era for the foundation of Rome: Olymp. 277. 3. *ἔτους κα' τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου, καὶ κε' τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας Κωνσταντῖνος — πόλιν*
πόλιν
κτίσας Κωνστ. *κέκληκε πρὸ πέντε ἰδῶν Μαΐων — τῇ ια' Ἀρ-*
πόλις
τεμησίου μηνός. — εἰσὶν ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως οὗ Κ. ἀνεκαινίσθη ἔτη ͵αχ'. Constantinople was dedicated May 11. A. D. 330. U. C. Varr. 1083. But 1080 — 329 = B. C. 751. Africanus, according to Syncellus, placed the first Olympiad at the first year of Ahaz. It might therefore have commenced in the last year of Jotham. If the author of the Chronicle intended to express that Africanus placed it in the beginning of Jotham's reign, he probably gave an erroneous representation. [It appears from the Armenian copy of Eusebius p. 319. that the author of the Chronicle transcribed this passage [*ἡ πρώτη ὀλυμπιὰς κ. τ. λ.*] from Eusebius himself: who therefore gave this erroneous representation of the Chronology of Africanus. *ὁ ἡμέτερος κανὼν* accordingly means the canon of Eusebius. See Scaliger prolegom. p. 6. 7. *Addit*. p. 567.]

1) Their consulship in reality perhaps coincided with. Ol. $\frac{124}{125}$: $\frac{4}{1}$. the end of the former year and the beginning of the latter.

2) In reality, *five* years omitted: but, as one year is interpolated, this leaves an actual deficiency of four consulships.

3) The three years,
Γράκχου καὶ Φάλκωνος,
Κανδίνου καὶ Φλάκου
Κανδίνου καὶ Οὐάρου
became
Γράκχου καὶ Φλάκου,
Κλαυδίου καὶ Οὐάρου.

Ol. 185. 3. [186. 2.] *Torquatus* and *Bulbus*.
* B. C. 174. *Albinus* and *Scaevola* om. [1])
158. 3. [159. 3.] *Metellus* and *Maximus*.
* B. C. 141. *Servilius* and *Pompeius* om.
158. 4. [160. 1.] *Scipio* (*Caepio*) and *Laelius*.
after *Vatia* and *Pulcher* B. C. 79. he interpolates *Κλαυδίου καὶ Σερβιλίου*.
174. 3. [175. 3.] *Lepidus* and *Catalus*.
* B. C. 75. *Octavius* and *Cotta* om. [2])
175. 2. [176. 3.] *Lucullus* and (Aurelius).
182. 1. [183. 2.] *Calenus* and *Vatinius*.
183. 1. [184. 2.] *Pansa* and *Hirtius*.
184. 1. [185. 2.] *Censorinus* and *Sabinus*, omitted by the transcriber.
184. 3. [185. 4.] *Agrippa* and *Gallus*; 1st of *Augustus*.

The consulships by these omissions are gradually carried back till they are placed in the fifth year before their true date. Sometimes the facts recorded in the Chronicle remain fixed to their Olympic year, while the consuls have fallen back; and thus the transactions are disjoined from the consuls to which they belong, to the great confusion of history. The reign and death of *Caesar* are thus described [3]):

ρπγ΄ ὀλυμπιάς.

ε΄. [5th *Cleopatra*] *ὑπ. Πάνσα καὶ Ἰρτίου.*

Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ πρῶτος Ῥωμαίων ἡρέθη μονάρχης. τὰ Ῥωμαϊκὰ πράγματα ἐδιοικήθη ὑπὸ Βρούτου καὶ Κολλατίνου καὶ τῶν μετ᾽ αὐτοὺς ὑπάτων ἐπὶ ἔτη τλγ΄, ἤγουν τοῦ παρόντος πέμπτου ἔτους Κλεοπάτρας, καὶ ἐπὶ τὸ πρῶτον ἔτος Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων.

ρπδ΄ ὀλυμπιάς.

θ΄. [9th *Cleopatra*] 4th *year of Caesar*. [the consuls are wanting.]

ι΄. [10th *Cleop.*] *ὑπ. Πούλχρου καὶ Φλάκου*, 5th *year of Caesar*, *Γάϊος Ἰούλιος Καῖσαρ ἐν Ῥώμῃ ἐσφάγη.*

---

1) Perhaps *Ἀλβίνου καὶ Σκεβόλου* were omitted because *Σκεβόλου* preceded [B. C. 175.], and *Ἀλβίνου* followed [B. C. 173.]

2) On account of *Cotta* following [B. C. 74.] and *Octavius* preceding [B. C. 76.],
Ὀκταβίου καὶ Κουρίωνος,
Ὀκταβίου καὶ Κόττου,
Λουκούλλου καὶ Κόττου,
became
Ὀκταβίου καὶ Κουρίωνος,
Λουκούλλου καὶ Μικούττου.

3) P. 260. [ed. Bonn. p. 353. 14.]

A *metachronism* of five years in these events, as compared with the consulships to which they are referred.

With the exception of these omissions, (producing these consequences,) the list of consuls in the Chronicle, from B. C. 280. to the reign of *Augustus*, corresponds with the list obtained from the other testimonies; with only such variations as might arise, for the most part, from a transcriber in expressing Roman names in Greek characters.

From the consulship of *Agrippa* and *Gallus*, the list of consuls in the Chronicle varies so much from the true list, that a view of both is necessary to be given. The following columns exhibit the true list of consuls and the list of the Alexandrine Chronicle. That list begins, as we have seen, five years too high: which produces a *metachronism* of five years in assigning the first year of *Augustus* [1]).

1) The Chronicle ascribes to *Caesar* five years, and to *Augustus* 56; computing the reign of *Augustus* from the death of *Caesar*. The two reigns therefore are $5 + 56 = 61$ years. But these 61 years, being made to begin at the consulship of *Hirtius* and *Pansa* B. C. 43, instead of *Caesar* and *Isauricus* B. C. 48, are compared troughout with the wrong consuls.

Ol.	B.C.	
185. 4.	37.	*Agrippa* and *Gallus*.
186. 1.	36.	*Poplicola* and *Nerva*.
2.	35.	*Cornificius* and *Pompeius*.
3.	34.	*Libo* and *Antonius*.
4.	33.	*Caesar* II. and *Tullus*.
187. 1.	32.	*Ahenobarbus* and *Sossius*.
2.	31.	*Caesar* III. and *Messalla*.
3.	30.	*Caesar* IV. and *Crassus*.
4.	29.	*Caesar* V. and *Apuleius*.
188. 1.	28.	*Caesar* VI. and *Agrippa* II.
2.	27.	*Caesar* VII. and *Agrippa* III.
3.	26.	*Caesar* VIII. and *Taurus*.
4.	25.	*Caesar* IX. and *Silanus*.
189. 1.	24.	*Caesar* X. and *Flaccus*.
2.	23.	*Caesar* XI. and *Murena*.
3.	22.	*Marcellus* and *Arruntius*.
4.	21.	*Lollius* and *Lepidus*.
190. 1.	20.	*Apuleius* and *Nerva*.
2.	19.	*Sentius* and *Lucretius*.
3.	18.	*Lentulus* and *Lentulus*.
4.	17.	*Furnius* and *Silanus*.

Ol.	Aug.	CHRON. ALEX.
184. 3.	1.	*Agrippa* and *Gallus*.
4.	2.	*Poplicola* and *Nerva*.
185. 1.	3.	*Cornificius* and *Pompeius*.
2.	4.	*Antoninus* and *Libo*.
3.	5.	*Octavianus Augustus* and *Cicero*.
4.	6.	*Octav. Aug.* II. and *Corvilius*.
186. 1.	7.	*Octav. Aug.* III. and *Crassus*.
2.	8.	* *Octav. Aug.* IV. and *Crassus* II.
3.	9.	*Ahenobarbus* and *Sossius*.
4.	10.	*Octav. Aug.* V. and *Apuleius*.
187. 1.	11.	*Octav. Aug.* VI. and *Agrippa*.
2	12.	*Octav. Aug.* VII. and *Agrippa* II.
3.	13.	*Octav. Aug.* VIII. and *Taurus*.
4.	14.	*Octav. Aug.* IX. and *Silanus*.
188. 1.	15.	*Octav. Aug.* X. and *Flaccus*.
2.	16.	*Octav. Aug.* XI. and *Piso*.
3.	17.	*Octav. Aug.* XII. and *Arruntius*.
4.	18.	* [1]) *Κέλιος* and *Tiberius*.
189. 1.	19.	*Lollius* and *Lepidus*.
2.	20.	*Apuleius* and *Nerva*.
3.	21.	*Saturnilus* and *Lucretius*.

1) *Κέλσου* Chron. Pasch.

Ol.	B. C.		Ol.	Aug.	CHRON. ALEX.
191. 1.	16.	*Ahenobarbus* and *Scipio*.	189. 4.	22.	*Lentulus* and *Lentulus*.
2.	15.	*Libo* and *Piso*.	190. 1.	23.	* *Lentulus* II. and *Cornelius*.
3.	14.	*Crassus* and *Lentulus*.	2.	24.	Φορνίκιος (*Furnius*) and *Silanus*.
4.	13.	*Nero* and *Varus*.	3.	25.	*Domitius* and *Ahenobarbus*.
192. 1.	12.	*Messalla* and *Quirinus*.	4.	26.	*Libo* and *Piso*.
2.	11.	*Tubero* and *Maximus*.	191. 1.	27.	*Crassus* and *Lentulus*.
3.	10.	*Antonius* and *Africanus*.	2.	28.	*Nero* and *Varus*.
4.	9.	*Drusus* and *Crispinus*.	3.	29.	*Messalla* and *Quirinus*.
193. 1.	8.	*Censorinus* and *Gallus*.	4.	30.	* *Rubellius* and *Saturninus*.
2.	7.	*Nero* II. and *Piso* II.	192. 1.	31.	*Maximus* and *Tubero*.
3.	6.	*Veter* and *Balbus*.	2.	32.	*Africanus* and *Maximus* II.
4.	5.	*Augustus* XII. and *Salla*.	3.	33.	*Drusus* and *Crispinus*.
194. 1.	4.	*Sabinus* II. and *Rufus*.	4.	34.	*Censorinus* and *Gallus*.
2.	3.	1) *Lentulus* and *Messalinus*.	193. 1.	35.	*Nero* II. and 3) *Scipio* II.
3.	2.	*Augustus* XIII. and *Sylvanus*.	2.	36.	*Balbus* and *Veter*.
4.	1.	*Lentulus* and *Piso*.	3.	37.	*Octavianus* XIII. and *Sulla*.
195. 1.	A.D.1.	*Caesar* and *Paullus*.	4.	38.	*Sabinus* and *Rufinus* (*Rufus*).
2.	2.	*Vinicius* and *Varus*.	194. 1.	39.	*Octav. Aug.* XIV. and *Sylvanus*.
3.	3.	*Lamia* and *Servilius*.	2.	40.	*Lentulus* and *Piso*.
4.	4.	2) *Catus* and *Saturninus*.	3.	41.	*P. Caesar* and *Paullus*.

1) Omitted in the Chronicle. 2) Ibid. 3) *Πίσωνος* Chron. Pasch.

Ol.	A. D.		Ol.	Aug.	CHRON. ALEX.
196. 1.	5.	*Magnus* and *Valerius.*	194. 4.	42.	*Vinicius* and *Varus.*
2.	6.	*Lepidus* and *Amantius.*	195. 1.	43.	*Lamia* and *Servilius.*
3.	7.	*Creticus* and *Nerva.*	2.	44.	*Magnus* and *Valerius.*
4.	8.	*Camillus* and *Nonius.*	3.	45.	*Lepidus* and *Plancus.*
197. 1.	9.	*Sabinus* and *Camerinus.*	4.	46.	*Tiberius Caesar* and *Capito.*
2.	10.	*Dolabella* and *Silanus.*	196. 1.	47.	*Creticus* and *Nerva.*
3.	11.	*Lepidus* and *Taurus.*	2.	48.	*Camillus* and *Quintilianus.*
4.	12.	*Germanicus* and *Capito.*	3.	49.	*Camerinus* and *Sabinus.*
198. 1.	13.	*Silius* and *Plancus.*	4.	50.	*Dolabella* and *Silanus.*
2.	14.	*Sex. Pompeius* and *Sex. Apuleius.*	197. 1.	51.	*Lepidus* and *Taurus.*
3.	15.	*Drusus* and *Flaccus.*	2.	52.	* *Tiberius Caesar* II. and *Scipio.*
4.	16.	*Taurus* and *Libo.*	3.	53.	1) *Flaccus* and *Silanus.*
199. 1.	17.	*Rufus* and *Flaccus.*	4.	54.	*Sextus* and *Sextus.*
2.	18.	*Tiberius* III. and *Germanicus* II.	198. 1.	55.	* *Pompeius* and *Apuleius.*
3.	19.	*Silanus* and *Norbanus.*	2.	56.	*Brutus* (*Drusus*) and *Flaccus* II.
4.	20.	*Messalla* and *Cotta.*	3.	*Tib.* 1.	*Taurus* and *Libo.*
200. 1.	21.	*Tiberius* and *Drusus.*	4.	2.	*Crassus* (*Flaccus*) and *Rufus.*
2.	22.	*Agrippa* and *Galba.*	199. 1.	3.	2) *Tiberius* IV. and *Rufus* (*Drusus*) II.
3.	23.	*Pollio* and *Veter.*	2.	4.	*Messala* and *Gratus.*
4.	24.	*Cethegus* and *Varro.*	3.	5.	*Tiberius Caesar* IV. and *Drusus.*

1) *ΦΛΑΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΛΑΝΟΥ*; perhaps a corruption for *ΠΛΑΓΚΟΥ ΚΑΙ ΣΙΛΙΟΥ*.
2) Tiber. IV.] sic Scal. Tiber. III. Chron. Pasch.

Ol.	A. D.	
201. 1.	25.	*Lentulus* and *Agrippa*.
2.	26.	*Sabinus* and *Gaetulicus*.
3.	27.	*Piso* and *Crassus*.
4.	28.	*Silanus* and *Nerva*.
202. 1.	29.	*Rubell. Geminus* and *Fusius Geminus*.
2.	30.	*Vinicius* and *Longinus*.

Ol.	Tib.	CHRON. ALEX.
199. 4.	6.	1) . . . .
200. 1.	7.	*Agrippa* and *Galba*.
2.	8.	*Pollio* and *Veter*.
3.	9.	*Cethegus* and *Varus* (*Varro*).
4.	10.	*Agrippa* II. and *Lentulus*.
201. 1.	11.	*Getulicus* and *Sabinus*.
2.	12.	*Crassus* and *Piso*.
3.	13.	*Silanus* and *Nerva*.
4.	14.	*Geminus* and *Geminus*.
202. 1.	15.	* *Rufus* and *Rubellinus*.
2.	16.	*Vinicius* and *Longinus*.

1) Perhaps *Silanus* and *Norbanus* were here omitted by the transcriber. In Chron. Pasch. p. 206. D. they are omitted at Ol. 199. 2. The editor observes p. 523. *Hic apponi debuit nota defectus*, *non vero*, *ut in ed. Scalig.*, *post annum* Tib. IV. *et Drusi*.

The deficiency of five years in the preceding period is here compensated by the interpolation of five consulships 1)). Four years are restored to the reign of *Augustus* by four interpolations; and the *metachronism*, which was five years in the first year of his reign, in the 56th is seduced to one. *Taurus* and *Libo*, the second consuls of *Tiberius*, are in the Chronicle the first. Another interpolated year brings back the 16th of *Tiberius* to its true place; and *Vinicius* and *Longinus*, his 16th consuls, are also the 16th in the Chronicle. When these interpolations are struck out, the two lists will nearly correspond, except in a very few instances, where the Chronicle has transposed the consuls. In the strange error of dividing the two *Sexti* and the two *Gemini* each into two years, the author concurs with Epiphanius, who has done the same thing 2)).

---

1) In reality seven pairs of consuls are interpolated, which are marked thus *: but, as two are omitted, the overplus is thus reduced to five years.

2) Epiphanius in part agrees with the list of the Chronicle in the thirty pairs of consuls from B. C. 2. U. C. 752. to A. D. 28. U. C. 781. Althoug he is more free from error than the Chronicle. Having given those thirty consulships down to *Silanus* and *Nerva* inclusive, Epiphanius proceeds thus: p. 446. B. *ὑπατεία τῶν δύο Γεμηνῶν, εἶτα ἄλλη ὑπατεία Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίωνος.* Then followed *μετὰ τὴν ὑπατείαν Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίωνος ἡ Οὐινικίου καλουμένη καὶ Λογγίνου Κασσίου.* p. 448. B. *τὰς δύο ὑπατείας τῶν τε δύο Γεμηνῶν καὶ τὴν Ῥούφου καὶ Ῥουβελλίωνος.*

Pag. ed. Bonn. 10. 18. Falsa sunt ista.

Pag. 10. 22. Falso. Vid. Petav. lib. XII. de Doctrin. temp. cap. 19.

Pag. 13. 5. ἐν' ᾧ.

Pag. 17. 15. S. Epiphan. haer. 69. n. 11. haer. 80. n. 9.

Pag. 26. 1. Vide S. Maximi comput. part. 1. cap. 30. et Isaac. Argyr. cap. 2.

Pag. 26. 13. ξ΄] Haec videntur mendosa.

Pag. 31. 6. Ita Theophilus apud Bedam de natura rerum cap. 61.

Pag. 34. 2. Coloss. 2. 14.

Pag. 41. 2. Gen. 6.

Pag. 41. 13. Jos. 19.

Pag. 92. 2. Psal. 109.

Pag. 92. 4. Hebr. 7.

Pag. 98. 5. Gen. 21. 1.

Pag. 104. 13. Gen. 27. 29.

Pag. 107. 1. Gen. 27. 15.

Pag. 109. 7. Gen. 29. 38.

Pag. 109. 9. Gen. 30. 18.

Pag. 109. 11. Gen. 30. 20.

Pag. 110. 2. Gen. 33. 18.

Pag. 110. 8. Gen. 49. 8.

Pag. 110. 17. Gen. 37. etc.

Pag. 114. 29. Exod. 1.

Pag. 115. 1. Gen. 6. 16.

Pag. 115. 11. Exod. 6. 20.

Pag. 115. 14. Exod. 2. 10.

Pag. 116. 9. Exod. 15.

Pag. 118. 1. Exod. 15. 12.

Pag. 118. 13. Exod. 24. 9.

Pag. 127. 5. Exod. 6. 1.

Pag. 141. 6. Gen. 41. 45.

Pag. 141. 9. Deut. 18. 18.

Pag. 141. 15. Exod. 29.

Pag. 141. 19. Num. 20.

Pag. ed. Bonn.	143.	2.	Act. 3. 22. Recogn. Clem. lib. 1. c. 36.
Pag.	143.	18.	Josue 1.
Pag.	143.	20.	Num. 20.
Pag.	144.	2.	Josue 4. 19.
Pag.	144.	6.	Jos. 10.
Pag.	144.	10.	Jos. 2. 11.
Pag.	144.	14.	Jud. 3.
Pag.	145.	11.	Jud. 3.
Pag.	145.	15.	Jud. 3.
Pag.	146.	6.	Jud. 4.
Pag.	146.	19.	Jud. 4.
Pag.	148.	3.	Jud. 7. 8.
Pag.	148.	9.	Jud. 6. 7. 8.
Pag.	149.	3.	Jud. 8.
Pag.	149.	8.	Jud. 9.
Pag.	149.	12.	Jud. 9.
Pag.	149.	15.	Jud. 10.
Pag.	150.	1.	Jud. 10.
Pag.	150.	5.	Jud. 10.
Pag.	150.	10.	Jud. 10.
Pag.	150.	16.	Jud. 10.
Pag.	151.	2.	Jud. 10.
Pag.	151.	15.	Jud. 12.
Pag.	151.	15.	Jud. 12.
Pag.	151.	19.	Jud. 12.
Pag.	152.	5.	Jud. 13.
Pag.	152.	21.	Jud. 13. 14. 15. 16.
Pag.	154.	8.	1. Reg. 2.
Pag.	155.	3.	Sam. 2.
Pag.	155.	6.	1. Reg. 7.
Pag.	155.	14.	1. Reg. 12. 5.
Pag.	155.	17.	1. Reg. 8. 9. 10.
Pag.	156.	10.	1. Reg. 22.
Pag.	156.	12.	1. Reg. 16.
Pag.	156.	14.	2. Reg. 1.
Pag.	156.	20.	1. Paralip. 11. 5.
Pag.	157.	6.	1. Reg. 2.
Pag.	157.	10.	2. Reg. 2. 1. Paralip. 13. 9.
Pag.	157.	14.	1. Reg. 22.
Pag.	157.	16.	3. Reg. 1.
Pag.	158.	1.	2. Reg. 18.
Pag.	158.	6.	Deuter. 21. 23.
Pag.	160.	15.	1. Paralip. 15.
Pag.	165.	12.	Psal. 109. 4.
Pag.	169.	6.	3. Reg. 1. 27.
Pag.	169.	9.	3. Reg. 9. 17. 2. Paralip. 8. 3. 4. etc.

Pag. ed. Bonn. 169. 15. 3. Reg. 11. 7.
Pag. 170. 3. 2. Reg. 11.
Pag. 170. 7. 3. Reg. 11. 4.
Pag. 170. 16. 3. Reg. 12.
Pag. 171. 6. 3. Reg. 11. 3.
Pag. 171. 13. 3. Reg. 22. 28.
Pag. 172. 20. 3. Reg. 14. 10.
Pag. 173. 12. 3. Reg. 7. 3. Reg. 14.
Pag. 173. 19. 3. Reg. 13. 11. 15. 16.
Pag. 174. 6. 3. Reg. 15. 25.
Pag. 174. 9. 3. Reg. 15. 28.
Pag. 174. 14. 3. Reg. 15. 9.
Pag. 175. 8. 3. Reg. 16. 7.
Pag. 175. 17. 3. Reg. 15. 9.
Pag. 176. 2. Joel. 2. 28.
Pag. 176. 10. 2. Par. 14.
Pag. 177. 1. 2. Par. 16.
Pag. 177. 11. 3. Reg. 15. 33.
Pag. 177. 14. 3. Reg. 16.
Pag. 177. 20. 3. Reg. 22. 41.
Pag. 178. 11. 2. Par. 19. 11.
Pag. 178. 20. 2. Par. 26. 1.
Pag. 179. 16. 2. Par. 21. 10.
Pag. 180. 2. 2. Par. 25. 5.
Pag. 180. 7. 2. Par. 22.
Pag. 180. 11. 3. Reg. 16. 31.
Pag. 180. 14. 3. Reg. 17. 18.
Pag. 182. 2. 3. Reg. 18. 31. 22. 32.
Pag. 182. 9. 3. Reg. 20. 42.
Pag. 182. 11. 2. Par. 22. 1.
Pag. 182. 15. 4. Reg. 9. 10.
Pag. 182. 18. 4. Reg. 1.
Pag. 182. 21. 4. Reg. 1.
Pag. 183. 12. 4. Reg. 11.
Pag. 183. 19. 2. Par. 24. 7.
Pag. 184. 3. 4. Reg. 8. 15.
Pag. 184. 7. 4. Reg. 11. 2.
Pag. 184. 10. 4. Reg. 1. 19.
Pag. 184. 13. 4. Reg. 6. 25.
Pag. 184. 21. 4. Reg. 2.
Pag. 185. 21. 4. Reg. 4. 3.
Pag. 186. 11. 4. Reg. 11. 2.
Pag. 186. 14. 2. Par. 24. 16.
Pag. 186. 17. 4. Reg. 12. 2.
Pag. 187. 13. 2. Par. 24. 21.
Pag. 187. 16. 4. Reg. 12.

Pag. ed. Bonn. 188. 6. 4. Reg. 8.
Pag. 188. 12. 4. Reg. 10. 28.
Pag. 188. 16. 4. Reg. 12.
Pag. 188. 18. 4. Reg. 14.
Pag. 188. 21. 2. Par. 25.
Pag. 189. 4. 4. Reg. 13. 24.
Pag. 190. 8. 4. Reg. 14.
Pag. 190. 17. 4. Reg. 14.
Pag. 190. 19. 2. Par. 25. 26. 1.
Pag. 191. 2. 2. Par. 26.
Pag. 191. 5. 4. Reg. 13. 20.
Pag. 191. 9. 4. Reg. 13. 21.
Pag. 191. 11. 4. Reg. 14. 2. Par. 23.
Pag. 191. 20. 2. Par. 26. 6.
Pag. 192. 4. 2. Par. 26. 20.
Pag. 193. 5. 4. Reg. 13.
Pag. 193. 8. 4. Reg. 14.
Pag. 194. 14. 2. Par. 27.
Pag. 194. 17. Esaiae 6.
Pag. 196. 4. 4. Reg. 15. 32.
Pag. 196. 9. 2. Par. 27.
Pag. 196. 13. 4. Reg. 14. 23.
Pag. 198. 9. 4. Reg. 15. 10.
Pag. 198. 12. 4. Reg. c. 15.
Pag. 198. 15. 4. Reg. c. 15.
Pag. 198. 20. 4. Reg. 15. 25.
Pag. 199. 5. 4. Reg. 15. 25.
Pag. 199. 11. 4. Reg. 15. 20.
Pag. 199. 18. 4. Reg. 15. 30.
Pag. 200. 1. 4. Reg. 18.
Pag. 200. 10. 4. Reg. 17. 18.
Pag. 202. 11. 4. Reg. 16. 1.
Pag. 202. 14. 4. Reg. 16. 6.
Pag. 203. 7. 4. Reg. 16. 7.
Pag. 203. 9. 2. Par. 28. 6.
Pag. 203. 17. 2. Par. 28. 17.
Pag. 204. 1. 2. Par. 29. 30. 31.
Pag. 213. 7. Esaiae c. 6.
Pag. 213. 9. 4. Reg. 16.
Pag. 213. 14. 4. Reg. 16. 17.
Pag. 214. 2. 4. Reg. 18. 4.
Pag. 214. 10. 2. Par. 32. 5.
Pag. 215. 6. Esai. 22.
Pag. 215. 10. 2. Par. 22.
Pag. 215. 17. 4. Reg. 19. 9. Es. 37. 9.
Pag. 216. 6. 4. Reg. 19. 37. Es. 37. 38.

Pag. ed. Bonn. 216. 11. 4. Reg. 20.
Pag. 219. 18. 2. Par. 33. 11.
Pag. 220. 8. 2. Par. 33. 13.
Pag. 221. 8. 4. Reg. 21.
Pag. 221. 15. 3. Reg. 13. 2.
Pag. 221. 18. 3. Reg. 21. 26.
Pag. 221. 19. 3. Reg. 22. 1. 3. Reg. 23.
Pag. 222. 8. Soph. 3. 9.
Pag. 222. 14. Soph. 3. 15.
Pag. 223. 10. Hier. 1. 1.
Pag. 224. 1. 2. Par. 34. 22.
Pag. 224. 8. 4. Reg. 23. 23.
Pag. 224. 11. 2. Par. 24. 14.
Pag. 224. 14. 4. Reg. 23.
Pag. 225. 9. 4. Reg. 23. 29.
Pag. 225. 12. 2. Par. 25. 10.
Pag. 225. 16. Hier. 46. 1.
Pag. 225. 17. 4. Reg. 23. 3.
Pag. 226. 1. 4. Reg. 23.
Pag. 226. 14. Hier. 26. 9. 10. 11.
Pag. 227. 5. Hier. 26. 5.
Pag. 227. 12. Hier. 26.
Pag. 227. 15. Dan. 1.
Pag. 231. 5. Hierem. 30.
Pag. 231. 22. Vers. 32.
Pag. 238. 11. 4. Reg. 24. 15.
Pag. 240. 9. Dan. 1.
Pag. 240. 15. 4. Reg. 24. 10.
Pag. 241. 1. 4. Reg. 24. 6.
Pag. 241. 7. 4. Reg. 24. 10.
Pag. 241. 20. Hier. 24.
Pag. 242. 10. Hier. 21. 1. 5.
Pag. 243. 8. 4. Reg. 24. 23.
Pag. 243. 12. Ezech. 1.
Pag. 243. 21. Ezech. 8. 14.
Pag. 244. 20. Dan. 3.
Pag. 252. 19. 4. Reg. 25. 6.
Pag. 253. 15. Hier. 52.
Pag. 257. 9. 4. Reg. 25. 27.
Pag. 257. 15. 4. Reg. 25. 27.
Pag. 258. 15. Dan. 5.
Pag. 262. 19. Dan. 6.
Pag. 263. 15. Dan. 7. 1.
Pag. 263. 19. Dan. 7. 13.
Pag. 264. 6. Dan. 8.
Pag. 265. 6. Dan. 14. 22.

Pag. ed. *Bonn.* 266. 2. 2. Par. 36. 22. Esd. 1. 7.
Pag. 266. 15. Dan. 10. 4.
Pag. 277. 15. Matth. 2.
Pag. 284. 19. Matth. 26.
Pag. 286. 1. Marc. 1.
Pag. 289. 12. Is. 11.
Pag. 289. 16. Act. 8.
Pag. 289. 19. Is. 11.
Pag. 290. 12. Luc. 4.
Pag. 293. 1. 8. 12.
Pag. 296. 10. Gen. 50. 13.
Pag. 298. 4. Dan. 9.
Pag. 298. 8. Dan. 2.
Pag. 299. 6. Dan. 4.
Pag. 306. 9. 2. Esdr. 3.
Pag. 336. 1. 2. Macc. 3.
Pag. 339. 3. 1. Macc. 6.
Pag. 339. 14. 1. Macc. 8.
Pag. 339. 20. 1. Macc. 7. 8.
Pag. 340. 4. 2. Macc. 3.
Pag. 341. 20. 1. Macc. 11.
Pag. 381. 22. Exod. 13. Num. 18. Levit. 12.
Pag. 394. 9. Matth. 3.
Pag. 397. 4. Deut. 6. 10.
Pag. 413. 4. Matth. 27. Marc. 15. Luc. 23.
Pag. 420. 23. Cap. 4. 14.
Pag. 421. 11. Ad Rom. 16.
Pag. 421. 21. Matth. 3.
Pag. 428. 12. Vide Nicetam in hunc locum.
Pag. 430. 6. Act. 8. 27.
Pag. 430. 10. Act. 10.
Pag. 434. 7. Ad Gal. 1. 7.
Pag. 438. 6. Gen. 22. 8.
Pag. 450. 11. Gen. 4. 15.
Pag. 462. 14. 2. Reg. 6. 22.
Pag. 636. 6. Perperam apud Leuncl. *ἰδότες*.
Pag. 637. 7. * *τῷ αὐτῷ*] * *τῷ τ' αὐτῷ*.
Ibid. * *κινήσεως*] * *ἴσ. δυνάμεως* Labb.
Pag. 637. 10. * *σύγχυσιν*] * *ἴσ. ὁμολογοῦντες*.
Pag. 637. 12. * *ἀλλοτριοῦντες*] * *ἴσ. τὰς ἰδιότητας*.
Pag. 638. 5. *λόγον*] * *τὸν Θεὸν*.
Pag. 638. 6. * *τοῦ*] * *Θεὸν*.
Pag. 639. 7. * *ἀμερὲς*] * *ἴσ. ἀνὰ μέρος*. Leuncl. *ἄμερος*.
Pag. 648. 13. * *πατρὶ*] Leuncl. *πνεύματι*. Interpr. leg. *πατρί*.

Pag. ed. Bonn. 651. 20. Levit. 14.
Pag. 652. 11. Proverb. 9.
Pag. 655. 9. Hoc loco magnus est hiatus in Cod. Aug. quem ex MS. Vatic. Leunclavio et Conciliis supplevimus.
Pag. 657. 3. * εἰσάγοντες] * Sic cod. Vat. Alii εἰσάγουσι.
Pag. 658. 15. παρὰ] al. περὶ, ut in Concil.
Pag. 658. 17. Act. 5.
Pag. 659. 8. παράκρισιν] al. κατάκρισιν.
Pag. 660. 9. * λόγον] Leuncl. et Concil. τὸν θεὸν Λόγον Χριστὸν, etc.
Pag. 660. 13. * τοῦ θεοῦ λόγου] Ita Leuncl. in Conc. vero τοῦ Θεοῦ Λόγου τῷ ἀνθρώπῳ. Rader. τῷ Θεῷ Λόγῳ τοῦ ἀνθρώπου.
Pag. 662. 5. * Ἐφ' ἴσης] * Leuncl. ἐφίσης. Concil. ἐπίσης.
Pag. 665. 3. Haec absunt a Leuncl. et Concil.
Pag. 667. 19. * ἀναφέρεσθαι] Leuncl. ἀναφαίνεσθαι.
Pag. 670. 15. * τούτοις] * αὐτοῖς.
Pag. 670. 16. * Δεῖ δὲ] * εἰ καὶ.
Pag. 671. 22. Gen. 9.
Pag. 673. 5. Sap. 14.
Pag. 676. 8. Act. 1.
Pag. 676. 19. Joan. 11. et 14.
Pag. 676. 21. Galat. 1.
Pag. 677. 16. * παύσονται] * Ita Leuncl. Labb. παύειν edidit.
Pag. 678. 12. * εἶτα] * Leuncl. εἶναι. Labb. ἀποδείξας εἶναι. Sed εἶτα legit vetus Interpres.
Pag. 680. 7. * καὶ μηνῶν] * Leuncl. καὶ μὴν ὡς pro μηνῶν. Labb. καὶ μηνὸς τῇ.
Pag. 680. 9. * Κωλονίας] Ita Interpr. Labb. Κολωνίας.
Pag. 680. 10. * μνημονεῦσαι] * Labb. μνημονεύουσαι.
Pag. 680. 15. * Κιλικίας] * Leuncl. Κηλικίας.
Pag. 686. 2. Dan. 10.
Pag. 686. 4. Num. 2.
Pag. 686. 5. Apocal. 1.
Pag. 686. 15. Luc. 2.

p. 7 ed. Rad.

ANIMADVERSIONES

AD

CHRONICUM ALEXANDRINUM.

QUIS AUCTOR, CUIUSMODI SCRIPTUM.

Est qui laudatissimi hujus Chronici scriptorem putavit Georgium Pisiden Constantinopolitanae hierarchiae diaconum et chartophylacem, aevo Heraclii florentem, cujus res gestas, et Persica, oratione libera composuit, ut est apud Suidam; ratus ea verba, quibus opera illius enumerat, ad hoc Chronicon referenda. ἑξαήμερον δι' ἰάμβων εἰς ἔπη τρισχίλια. εἰς Ἡράκλειον τὸν βασιλέα, καὶ εἰς τὸν κατὰ Περσῶν πόλεμον. quasi Pisides coeptos ab O. C. usque ad Heraclium et Persicum bellum Heraclii annales prosecutus sit, ita enim τὸ [εἰς] interpretandum existimat, ut valeat non [de] Heraclio, sed usque ad Heraclium. Interpunctionem enim ante εἰς omnino tollit. Mihi, quo minus idem sentiam, tria obstant. Primum quod Suidas vere affirmet hexaëmeron jambo scriptum fuisse; habemus enim adhuc in manibus illius operis versus mille octingentos octoginta, quasi prooemium quoddam totius argumenti, ut ex MS.
8 cod. A, Bibliothecae apparet, quod in haec verba legitur. Γεωργίου διακόνου τῆς ἁγίας ἐκκλησίας τοῦ Πισίδους προοίμιον τῆς ἑξαημέρου διὰ ἰαμβῶν στίχων. Opus ergo illud ἔμμετρον est, et versu conscriptum, nec amplius sex dierum spacium continet, unde et κοσμουργία, ἢ ἑξαήμερον inscribitur. Deinde apud Suidam post vocem τρισχίλια sequitur interpunctio, ut ostendat, sequentem de Heraclio historiam diversam a κοσμουργία, eamque λογάδην ait scriptam fuisse. Postremo refert auctor Chronici alterius MS. (ex bibliotheca Collegii Annaei) ex Piside et Cyrillo decerpti, apud Georgium Pisidem Adami filias primas, alteram Azuram, alteram Asuam nominari, cum in hoc Chronico nulla fiat mentio nec Asuae, nec Azurae.

Hoc ergo Chronicon Pisidae esse non potest. Haec mihi videbantur, cui tamen prior sententia magis arriserit per me, quod volet, sentiet. Non ibo interim negatum, si vera est epigraphe illius Annaei Chronici MS. fuisse elaboratum a Piside Chronicon, sed soluta, non pedibus illigata oratione; ex Suida tamen id evinci non posse, qui illius nullam omnino facit mentionem.

Onuphrius Panvinius et castigator temporum anonymi nomine librum afficiunt, nisi quod hic Casaubonianum nonnunquam appellet in thesauro Eusebiano. Fasti Consulares inde deprompti, vulgo SICULI, aut TABULAE SICULAE dicuntur, quod liber primum in Siciliae perantiqua bibliotheca repertus sit.

Mihi vero similius videtur non unum chronici hujus auctorem extitisse, quod primum ex inscriptione; deinde praefatiuncula, postremo ex Caesarum Syllabo conjicio. Panvinius inscriptionem legit, quae promittit anno a conditu rerum con- 9
tinuationem, usque ad primum Heraclii. Noster codex, ex quo Casaubonus sua decerpsit, et Scaligero transmisit, continet omnes mundi annos usque ad xx. Heraclii. Videntur ergo ab alio adjecta, quae post primum Heraclii annum sequuntur.

Deinde Imperatorum Romanorum nomenclatura, quae Romanum Monachum ultimum nominat (quem anno Christi MXLV. imperasse scribunt) ostendit exerte vel totum Imperatorum catalogum ab alio insertum, vel auctum; cum post Heraclium triginta et amplius hic annumerentur Imperatores.

Praefatiuncula vero inscriptum habet nomen Petri Alexandriae, Episcopi reor, ita enim millies in scriptoribus Graecis, praesertim Conciliis, nominantur: unde Chronicum potius * ALEXANDRINUM, quam SICULUM appellandum censeo, cum Petri Alexandriae, sive Episcopi, sive Lectoris, sive alterius nomen praeferat, et de agno typico ex paschalibus, ex Matheseos rationibus frequenter disputet. quod Alexandrini Episcopi olim eam curam haberent, ut pascha totum per orbem vulgarent, et Cyclos Solis et Lunae accurate definirent.

Tres porro tantum Alexandriae hoc nomine pontificatum gessere, ut ex Nicephori Chronico, quod ad DCCC. annum perpetuatur, discis. Nisi posteriores addas, quorum catalogum non vidi. Petrus sanctissimus martyr sub paganis adhuc Imperatoribus. Petrus qui a Valente proscriptus est, et Petrus Mongus haereticus **. Enimvero hoc Chronicon prorsus justum et Catholicum est, unumque tantum vel alterum errorem habet, de quo suo loco monebimus. Atque haec de auctore, qui vel is est Petrus praefationi inscriptus, vel plures. Possit etiam in Maximum Monachum, qui Heraclio imperante

* Nisi mali Petri Alexandrini Chronicon appellare.

** Nullus e[x] his auctor hujus chron[ici] propter temporum rationem, esse potuit In chronologia Juris Graeco-Romani lego Petrum Alexandrinum Episcopum fuisse anno Christi 640 numero quinquagesimum, qui fuisse potuit auctor Chronici.

10 vixit, suspicio cadere, ubi de Melchisedece agit anno LXXIV. Abrahami se dicit auctor Salem vicum vidisse.

Laudatum est hoc Chronicon ab nostri saeculi scriptoribus, Carolo Sigonio primum in Comment. ad Fastos et triumphos Romanorum. Nos, inquit, Dionysium secuti sumus, quem Fasti quidam consulares Graece scripti, atque ex Sicilia (ut audio) advecti, et alii etiam Latini, quos citat Cuspinianus, sequuntur: in quibus consules deinceps collocantur, cognominibus eorum tantum allatis hoc modo *Βρούτου καὶ Κολλατίνου.* Panvinio deinde, qui in generali praefatione Commentariorum ad Fastos ita scribit: *Novissimus omnium ex antiquis, qui Fastos consulares, quod sciam, scripserit, est alius sine nomine auctor, qui in universali Chronico a se Graece conscripto Consulum quoque nomina adjecit ab exactis regibus ad primum Heraclii Imperatoris annum. Is liber* * *vetustissimis literis exaratus inventus est in Sicilia, in antiqua bibliotheca a Hieronymo Surita, operaque Antonii Augustini Rotae auditoris factum est, ut ejus libri pars nobis transmitteretur, quae consules continebat. Cujus auxilio multum sublevatus sum in his fastis concinnandis.*

* Codex Augustanus non est antiqua littera scriptus.

Idem lib. 2. praefat. *Nam Orosio, Cassiodoro, et Fastis illis Graecis nuper Romam ex Sicilia viri eruditissimi Antonii Augustini opera adductis, et quidem depravatissimis tantum usus sum in ordinandis consulibus.*

Et lib. 3. praefat. *Nam usque ad Heraclii Augusti tempora Fasti Graeci Antonii Augustini et Hieronymi Suritae opera ex Sicilia in urbem advecti pertinent.*

11 Quanti idem fecerit Sylburgius testatur ipse, qui hunc ipsum codicem, quem ex bibliotheca Augustana habemus, triginta sex aureis solaribus a se emtum, testatus est, illumque D. Hoeschelio, Hoeschelius Reipub. obtulit.

Descripsit inde magnam partem Casaubonus, quam Scaliger in suum temporum (an errorum?) thesaurum contulit, Graeceque nuper primus edidit, itaque inscripsit: *Ἐπιτομὴ χρόνων ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου ἀνθρώπου ἕως κ΄ ἔτους τῆς βασιλείας Ἡρακλείου.*

Compendium temporum auctoris innominati nunquam antea editum. Ab Adamo primo homine ad annum XX. imperii Heraclii cum consulibus opus utilissimum, quamquam scriptoris idiotae ex Bibliotheca V. C. Isaaci Casauboni.

Commendat pluribus verbis idem alio loco, cum dicit: *Caeterum huic operi Eusebiano propter cognationem materiae, attexuimus primum Chronicon* ** *ἀνώνυμον, hominis quidem idiotae centonem, sed ex bonis aliquando pannis, consutum, praesertim ex Eusebii et Africani analectis instructum. Fastos Siculos primus omnium, aut inter primos vocavit pater historiae Onufrius Panvinius amicus noster, quia primum in Sicilia inventi in aliorum manus pervenerunt.*

* Miror appellari ἀνώνυμον, cum praefatiuncula praeferat nomen Petri Alexandrini, seu Alexandriae.

*Nos * Casaubonianum vocavimus, quia ille a Graeculo quodam acceptum, et manu sua descriptum nobis communicavit. Quidquid igitur boni ex ea farragine hauriri poterit, illi acceptum feret, cum tenuis fructus non sit, qui ex hoc chronico colligi potest. Errores Orthographicos, qui in illo extant, mutare noluimus, quod nos monemus, ne quis errata typographica putet. Unusquisque pro captu aut judicio suo ea emendare poterit.* Et ex praefatione. *Quaedam etiam a chronologo innominato, quos Fastos Siculos vocant, habemus.*

Intelligis ex his quid chronologi et temporum castigatores 12
de hoc Chronico sentiant. Quod Scaliger centonem ex Eusebio potissimum, et Eusebio antiquiore Africano factum dicat, id affirmat nostram sententiam a Pluribus illud auctoribus concinnatum, quando ex posteriore saeculo plura sunt adjecta.

* Magna et gravis caussa; ut si ego vocem Raderianum quod mea manu descripserim, transtulerim, ediderim, observationes addiderim. Numquam tamen erit Raderianum, multo minus Casaubonianum.

QUAE EX HOC CHRONICO
jam extent.

Nudos fastos Consulares primus Graece et Latine vulgavit Panvinius. Jos. Scaliger in thesauro Eusebiano, chronologica usque ad XVIII. annum Mauricii Imperatoris excerptis passim et insertis historiis primus Graece tantum edidit, quae pars trientem libri totius continet. Cur sequentes paginas omiserit vel ille, vel Casaubonus, divinare non possum, nisi quod de sacris imaginibus ibi multa mentio, quam opinor iconomachi refugere.

Nos totum opus ab Orbe condito coeptum, et usque ad XIIX. annum Heraclii deductum, Graece accepimus ex MS. bibl. Augustanae, nostraque manu exscriptum versumque juris publici fecimus. desunt duo duntaxat anni ad inscriptionis promissum, qui, uti testatur antiquarius Andreas Darmarius vetustate aboliti fuere.

Adjecimus Animadversiones et castigationes, cum enim, ut Panvinius et Scaliger experti sunt, codices mendis faede fuisse depravatos animadvertissemus plurimum nobis in iis curandis et sanandis fuit laborandum; ubi tamen nulla certa vestigia medicinae adhiberi potuerunt, immedicabile vulnus asterisco * † notavimus, ne ignoraret lector, et fidem nostram exploratam haberet. Quod si quis emendationem notarum suspectam
habuerit, autographum MS. in biblioth. Reipub. Augustanae 13
servari sciat, ad quod appellatio fieri poterit.

I. CIↃ.CIↃ.CCLXII. *anno mundi cataclysmus fuit.*]

Cum disciplina chronographica una sit omnium maxime impedita et prope inextricabilis, non tricabor cum scriptoribus; nostri chronographi duntaxat sententiam exponam, et quos habeat sententiae suae auctores, sectatores, laudatores exponam, quos item refragatores.

De varietate sententiarum circa hunc locum vide Jacobum Capellum p. 1. et seq.

Primum constat hunc numerum ex septuaginta sacrarum litterarum metaphrastis acceptum. qui pluribus patribus familiae, seu generis humani conditoribus, centum annos plus tribuunt, quam Hebraei, praeter Lamechi annos, ubi sex tantum annis distant, et Noëthi, in cujus quingentesimo et 600. omnino conveniunt. qua de re copiose disputat D. Augustinus, D. Hieronymus, et qui postea relicta septuaginta patrum sententia Hebraeam et Latinam vulgarem cum Hieronymo et Augustino sunt secuti.

Ergo noster Chronographus secutus est septuaginta interpretes veteris editionis Graecae MS. quam Africanus legit et probavit, uti et Epiphanius, et Nicephorus Patriarcha, Anastasius bibliothecarius, Chronicon ex Pisida et Cyrillo, Honorius Augustodunensis, pro quorum decretis acerrime propugnat Antonius Contius legum et temporum peritissimus observator et scriptor, qui planissimis verbis docet, totam Ecclesiam Graecam et Latinam primitus secutam esse septuaginta seniores usque ad tempora DD. Hieronymi et Augustini, hodieque in quibusdam sequi. Graecam vero nunquam ab iis
14 defecisse, quorum interpretationem hodierna Ecclesia minime damnat, sed pro Canonica agnoscit recipitque.

II. *PRIMA DECAS PATRUM FAMILIAS.*

Adamus CCXXX. genuit Sethum.	Heb. CXXX.
Sethus natus annos CCV. genuit Enos.	Heb. CV.
Enos CXC. genuit Cainam.	Heb. XC.
Caina CLXX. genuit Malaleelem.	Heb. LXX.
Malaleel CLXV. genuit Iaredum.	Heb. LXV.
Iaredus CLXII. genuit Enoch.	Heb. CLXII.
Enochus CLXV. genuit Mathusalam.	Heb. LXV.
Mathusala CLXXXVII. genuit Lamechum.	Heb. CLXXXVII.
Lamechus CLXXXIIX. genuit Noë.	Heb. CLXXXII.
Noë D. genuit Sem, Cham, et Iapheth.	Heb. D.
Noë DC. ingressus arcam.	Heb. DC. Diluvium.

Sequuntur ergo hanc scripturam quos supra nominavi, et accedunt his etiam recentiores. Pererius colligit tantum 2242. quia Mathusalae XX. annos ex auctoritate DD. Hieronymi et Augustini detrahit, qui apud Septuaginta jam corruptos eum numerum notarant. Cum Africanus utroque major legerit apud eosdem CLXXXVII. quem Graeci patres praesertim Hieronymi et Augustini (qui 167. legerant, et ad Hebraeum Codicem emendandum putarant) censura moti sunt secuti. Aldina tamen editio retinuit priscam et incorruptam lectionem. CLXXXVII. Nicephorus, nostrum Chronicum Alexandrinum, Anastasius MS. latine scriptus, Contius, et alii eandem confirmant.

III. *Hic prophetavit.*]

Liber Enochi Ecclesiae censura notatus, auctoritatem amisit, et inter scripta apocrypha relatus, non plane quidem est rejectus, nec plenum tamen veritatis testimonium meretur, 15
quod sit a Judaeis et haereticis depravatus, uti et Moysis apocalypses, Heliae et Hieremiae ἀπόκρυφα, et his pares, de quibus consule D. Augustinum de civitate DEI, D. Hieronymum ad epistolam D. Pauli ad Ephesios. l. 15. c. 23.
Non penitus autem proscripta haec esse, et damnata, constat ex testimoniis Apostolorum, qui inde quaedam in sua scripta et epistolas transtulerunt, velut hic locus Judae ex Enocho petitus est, et S. Paulus in epistola prima ad Corinthios ex apocryphis Heliae prophetae transtulit illud: *quae nec oculus vidit, nec auris audivit, etc.* In epistola rursum ad Galatas ex Apocalypsi Moysis: *Neque circumcisio est aliquid, nec praeputium, sed nova creatura*, etc. Et ad Ephes. ex Hieremiae Apocryphis: *Surge qui dormis et exsurge a mortuis et illuminabit te Christus.* pulcherrimus locus est apud Syncellum ab castigatore temporum adductus, quem transferam et transcribam. *Ταῦτα μὲν* (inquit) *ἐκ τοῦ πρώτου βιβλίου Ἐνὼχ περὶ τῶν ἐγρηγόρων, εἰ καὶ μὴ τελείως χρὴ προσέχειν ἀποκρύφοις, μάλιστα τοὺς ἁπλουστέρους, διά τε τὸ περιττά τινα καὶ ἀτριβῆ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἔχειν, καὶ διὰ τὸ νενοθεῦσθαι αὐτὰ ὑπὸ Ἰουδαίων καὶ αἱρετικῶν. Πλὴν καὶ ὁ μακάριος Παῦλος, σπανίως ἐχρήσατο τισὶν ἐξ ἀποκρύφων χρήσεσιν, ὡς ὅταν φησὶν ἐν τῇ πρὸς Κορινθίους πρώτῃ ἐπιστολῇ. Τὰ ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, καὶ τὰ ἑξῆς Ἠλία ἀποκρύφου. Καὶ πάλιν ἐν τῇ πρὸς Γαλάτας ἐκ τῆς Μωυσέως ἀποκαλύψεως· οὔτε περιτομή τί ἐστιν, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ἐν τῇ πρὸς Ἐφεσίους ἐκ τῶν Ἱερεμίου λεγομένων ἀποκρύφων, ἔγειραι, ὁ καθεύδων, καὶ ἀνάστα ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός· ταῦτα δὲ ἡμῖν εἴρηται οὐ πρὸς ἄδειαν τῶν βουλομένων ἀδιαφόρως ἐντυγχάνειν, μὴ γένοιτο. πολλοὶ γὰρ ἐβλάβησαν ἐν πᾶσιν αὐτοῖς πιστεύοντες. ὅθεν καὶ ἡ ἁγία τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, καὶ ὁ χορὸς τῶν θεοφόρων ἡμῶν πατέρων ἐκώλυσεν ἐντυγχάνειν αὐτοῖς, ὥσπερ τῇ θείᾳ λοιπῇ γραφῇ.* 16
Καὶ ἡμεῖς τὰς προγραφείσας χρήσεις ὑπὲρ τοῦ δεῖξαι μόνον τὴν τῶν ἐγρηγόρων παράβασιν, καὶ τὴν τῶν γιγάντων ἀσέβειαν, περὶ ἧς καὶ ὁ θεῖος Μωσῆς μέμνηται, καὶ ὅτι δι' αὐτοὺς ὁ κοσμικὸς γέγονε κατακλυσμὸς παρεθέμεθα.

Quae ita verto: Haec quidem e primo Enochi libro de Egregoris seu vigilibus. Etsi non omni ex parte apocryphis fides habenda sit, praesertim a rudioribus, partim quod quaedam contineant futilia et aliena a communi Ecclesiae more seu traditione, partim quod a Judaeis et Haereticis sint depravata. Enimvero et Divus Paulus nonnunquam usus est testimoniis ex Apocryphis quibusdam, veluti cum in prima ad Corinthios di-

cit: *Quae oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis descendit*, et quae ex Divi Heliae apocryphis sequuntur. Idem rursum ad Galatas ex Apocalypsi Moysis: *Neque circumcisio est aliquid, nec praeputium, sed nova creatura.* Et ad Ephesios ex Hieremiae apocryphis quae appellantur. *Surge qui dormis et exurge a mortuis, et illuminabit te Christus.* Proinde haec a nobis dicta sunt, non ad eorum temeritatem confirmandam, qui haec sine discrimine et judicio volunt legere, absit hoc, multi enim dum omnia vera quae iis continentur, crediderunt, magnum inde detrimentum accepere. Unde et sancta Dei Ecclesia, et universus patrum senatus haec, perinde atque reliquam sacram scripturam, vulgo legi vetuit, a simplicibus nempe et indoctis. Nos ergo testimonia supra scripta tantum ad hoc adhibuimus, ut ostenderemus Egregorum seu ducum scelera, et gigantum impietatem, de qua et Divinus Moyses meminit, cum propter illam mundum aquis inundatum fuisse scribit. Haec
17 ex Syncello. Egregorii porro ducenti memorantur, quorum duces seu decuriones numerantur xx. quos in thesauro Eusebiano ex primo Enochi libro nominat castigator temporum Semixas, Atarcuph, etc. ubi multa de Egregoris, quamvis a Judaeis et haereticis depravata.

IV. *Videntes angeli Dei filias hominum.*] prorsus orthodoxe noster Chronographus disputat, et refellit eos, qui angelos caelestes spiritus, quos proprie angelos appellamus interpretantur, quod impium sentire cum universa Ecclesia affirmat, quae homines pios ex Setho natos angelos et filios Dei vocat. Notat Suidas ex veteri scriptore filios Dei, seu angelos illos, esse filios Sethi, Enochi, et Enosi, verba sunt haec: *Οἱ τοῦ Σὴθ καὶ Ενὼχ καὶ Ενὼς παῖδες υἱοὶ θεοῦ νοείσθωσαν, οἵτινες ἁλόντες ἀκολασίᾳ πρὸς τὰς θυγατέρας Καῒν εἰσῆλθον, ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς καταλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες διὰ μὲν δίκαιον ἰσχυροὶ καὶ μέγιστοι, διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον, πονηροὶ καὶ κάκιστοι.* Sethi, Enochi, Enosi liberi intelligantur filii DEI dicti, qui capti amore filiarum Caini incestas cum illis nuptias copularunt, ex quibus nati sunt Gigantes, propter patres quidem justos, fortes et procerissimi, propter Cainum vero iniquum et sanguine fratris inquinatum, improbi pessimique.

Quod scripturam attinet apud septuaginta legebatur olim *ἄγγελοι θεοῦ*, quae hodie in Carafiana non extat, sed ita scriptum fuisse testatur D. Augustinus, Cyrillus et alii. Aquila vertit filios Deorum, i. e. angelorum vel sanctorum. Symmachus filii principum *υἱοὶ τῶν δυναστευόντων.* auctor nostri chronici utramque lectionem agnoscit, sed eandem utriusque explicationem. Damnat vero qui caelestes spiritus docent amore
18 faeminarum captos. Fuere enim qui dicerent sanctos angelos de caelo puellarum amore saucios descendisse; eosque ex na-

turalibus et suis, non simulatis corporibus compositos esse; Fuere alii, qui daemones interpretarentur lapsos, sed corpore item suo vestitos. Alii daemonas assumta corporum forma ex aëre fictorum vocatos Dei filios existimant, faeminasque iniisse, quod utrum fieri et homo inde procreari possit, disputat fuse N. Serarius quaest. 4. c. 6. ad Tobiam. Angelos ex mente et corpore concretos existimabat Philo de gigantib. qui genios appellat aëreo corpore indutos. cum hoc facit Joseph. l. 1. Antiquit. Justinus Martyr, Clemens Alexandrinus l. 3. Strom. Tertullianus de cultu muliebri. Lactantius l. 2. c. 15. Hinc existimant extitisse fabulas poëtarum, qui metamorphoses et connubia, et adulteria Deorum cum hominibus confinxerunt, ut tradit Euseb. praep. Evang. c. 4. l. 1. Julianus teste Cyrillo. Sed de hac quaestione hic per transennam sat dictum. Lege doctissimos Pererii commentarios ad Gen. c. 6. de diluvii causis.

Cur autem Sethus appellatus fuerit Deus, causas reperio tres, primam hausi e fragmento chronici ex palatina bibliotheca ab Hoeschelio accepti, Sethum quadragesimo anno aetatis, hoc est, CCLXX. Adami, subito raptum ab angelo, et quadraginta dieb. (ut Moses) non visum, quo tempore divinitus didicit, filios suos, Egregoros dictos, quos et filios Dei nominabant, peccaturos, et orbem universum aquis inundatum iri, ac (praeter paucos) periturum, venturum etiam salutis auctorem Christum, atque haec omnia parentib. Adamo Evaeque quae ab Angelo accepisset, exposuisse; in illo ergo cum Angelo congressu caelesti circumfusum splendore quem per reliquam vitam retinuerit, uti et Moyses quadraginta annis totis 19
faciem velavit. Hanc ergo primam ferunt causam, cur Sethus fuerit dictus Deus, quam ego in medio relinquo, veritus ne ex Sethianorum, qui haeretici fuere, libris sint decerpta, qui raptum ferebant Sethum, quamquam alia absurda, quae hic non tanguntur, attexuerint. lege Epiphan. haeresi 39. et 40. contra Sethianos et Archonticos. Alteram adfert Suidas in voce Σήθ, ubi ostendit Sethum Dei nomine dignatum, propter summam pietatem et justitiam et sanctitatem. Tertiam addit ob rerum caelestium siderumque cognitionem et scientiam.

Enimvero nomen Dei non referunt ad Sethum, sed ad ipsum Deum, quod boni et justi alias quoque in sacris litteris filii Dei nominentur. Ego dixi Dii estis et filii excelsi omnes. pari ratione Angeli vocantur filii Dei, ut est apud Jobum. et apud Joannem I. aliis multis locis.

V. *Apud Chaldaeos primus illorum dux Alorus*] Berosus primus edidit Chaldaeorum principum nomina, qui ante diluvium imperarunt, quamvis aliter sentiente Syncello.

Fuit Berosus, Tatiano teste Alexandro Macedonum rege imperante Babylone natus sacerdos Beli, sub Antiocho III. post Seleucum. scripsit de rebus Chaldaeorum et regibus libros tres. Secuti sunt hunc Abydenus, Apollodorus, Alexander Polyistor, Josephus, quorum fragmenta in thesauro Eusebiano leguntur. De Beroso vero et supposititio extat singularis disputatio, quam tamen non omnes sequuntur. falsum praeter alios Goropius tradit.

* Eusebium adi ἐν πρώτῳ χρονικῶν λόγῳ ex Abydeno.

VI. *Alorus*] * Ex Apollodoro decem primi duces numerantur.

1. Alorus.
2. Alasparus vel Alaparus vel Alparus mendose credo.
3. Amilon.
4. Amenon.
5. Metalarus.
6. Daorus.
7. Aëdorachus.
8. Amphis.
9. Otiortes.
10. Xixuthrus.

Hos auctor Chronici nostri putat fuisse gigantes illos, de quibus divinae litterae meminere, sed ante diluvium claros tunc apud omnes.

VII. *Quod multa malitia esset hominum super terram.*] Occulta Enochi, referunt gigantes praeter alia veneficia scelera et flagitia humanas carnes degustasse, et anthropophagos fuisse. μετὰ δὲ ταῦτα ἤρξαντο οἱ γίγαντες κατεσθίειν τὰς σάρκας τῶν ἀνθρώπων· plura enumerat S. Methodius Martyr, quem non nemo frustra refutat propter ἀλογιστίαν chronologiae. Animadvertendum, in temporum ratione nullam esse errorem apud Methodium, sed apud enarratorem ejus Comestorem (et qui illum sequuntur) qui pessime intellecta Methodii ratiocinatione tot Chiliades finxit, quot Methodius nunquam cogitavit. Recitabo ipsa verba Methodii, et subjungam falsa Comestoris glossemata. ** Sciendum namque est, inquit Methodius, exeuntes Adam et Evam de paradiso virgines fuisse. Anno autem tricesimo expulsionis eorum de paradiso genuerunt primogenitum et sororem ejus Deboram. Anno autem tricesimo centesimo vitae Adae occidit Cain fratrem suum Abel, et fecerunt planctum super eum. Adam quoque et Eva annis centum. Ducentesimo autem tricesimo anno primi millenarii quod est primum saeculum, natus est Seth vir gigas in similitudinem Adae.

** Ex antiquo interprete.

21 Quingentesimo vero anno in eadem prima chiliade, filii Cain abutebantur uxoribus fratrum suorum in fornicationibus nimiis. Sexcentesimo autem anno ipsius millenarii, viri magno

stupro amoris et fornicationis, et istorum mulieres collapsae sunt vel diffusae, et in vesaniam versae sunt, etc. Octingentesimo vero anno vitae Adae dilatatum est super terram fornicationis inquinamentum a filiis fratricidae Cain. Mortuus est autem Adam anno nongentesimo et tricesimo vitae suae in primo millenario. Et tunc distinctae sunt generationes ab invicem, ut puta generatio Seth a cognatione Cain. Et abstulit Seth suam cognationem sursum in quendam montem, qui erat proximus paradiso. Porro Cain et hujus cognatio in campo habitabant, in quo et nefandum fratris homicidium perpetravit.

Animadvertis lector juste a Methodio expensa annorum tempora, septuaginta patrum numerum secuto. Sed Petrus ille Comestor sus deque vertit omnia, cum illa Methodii verba exposuit: quingentesimo anno primae chiliadis id est, inquit Petrus, post primam chiliadem, quod a mente et verbis Methodii tantum abest, quantum a Gadibus Ganges, aut caelum a terra. Methodius enim primam chiliadem appellat annos ab Adamo coeptos, et in millesimo finitos. Illa ergo verba, (quingentesimo anno primae chiliadis) sunt referenda ad quingentesimum annum vitae Adami, non ad millesimum quingentesimum post Adamum. Sequitur enim Adamum in primo millenario, non post primum millenarium esse mortuum, mortuus est enim anno 930. defuerunt adhuc ad primam chiliadem plenam septuaginta anni. Subjungit postea Methodius.

Quadragesimo autem anno temporibus Iareth pertransit 22
primum millenarium seu prima generatio. Rectissime; nam Malaleel anno mundi 960. genuit Iaredum, Iaredi ergo quadragesimo aetatis anno pertransiit prima chilias annorum.

Sequitur in Methodio.

Anno autem quadringentesimo Iareth (ita legendum ordo ipse et graecum exemplar docent; non, tricesimo quadragesimo, uti librarii, non Methodii manifestus error) secundi millenarii surrexerunt viri malae artis inventores iniqui, et omni nequitia pleni ex filiis Cain ut Jobeth Tholucel filii Lamech, qui fuit caecus, qui et Cain interfecit; in quos dominatus diabolus, convertit eos postea in omnem artem magicam, et omnem speciem Musicam componendi.

Anno autem quingentesimo secundi millenarii adhuc etiam exarserunt in nefandam fornicationem omnes homines in castris Cain, etc. septingentesimo autem ab anno temporis, Jareth scilicet vitae suae, in secunda chiliade composuit malignus et infestus diabolus bellum fornicationis adjungere filiis Seth, ut concupiscerent filias Cain, et profusi apparuerunt gigantes super terram de Seth, qui in peccati foveam lapsi atrocissimi fuerunt. Et iratus Dominus Deus in expletione secundi millenarii factum est diluvium aquarum, etc.

Legisti secunda chiliade expleta factum esse diluvium,
* MMCCLXII. hoc est, bis millesimo, ducentesimo * quadragesimo secundo, ut apud septuaginta hodie legitur, et olim legebatur, et chronographi praestantissimi scribunt. quamquam Hebraei et hodie Latini legant MDCLVI. Methodius ergo minus potius quam plus
23 pro Graecae Ecclesiae consuetudine et ratione ponit, cum in expleta secunda chiliade, hoc est, bis millesimo accidisse diluvium scribit. Interpres Methodii rudis et barbarus fuit; numeri mendosissime editi, fortasse etiam ab interprete non intellecti. Auctor Methodius vir ingentis ingenii, doctrinae, sanctitatis, qui, teste Suida, Olympi filius, Pataris in Lycia natus, Tyri fuit Episcopus, et Decio ac Valeriano in Christianos saevientibus, pro Christo Chalcide occubuit. Laudatur a D. Hieronymo, Photio, Suida. In hunc Methodii libellum capita quinque conscripsit jam olim Wolfgangus Aitinger Augustae Vindel. clericus, ut ipse in fine libri suum nomen adscripsit. Sed de causis diluvii omnes tam Graeci quam Latini fuse, ut hic operae non sit verbum addere. An porro libellus hic sit Methodii germanus partus, non disputo, tantum de iniqua Comestoris interpretatione questus sum, qua alios etiam in errorem induxit.

VIII. *A diluvio usque ad molitionem turris censentur anni* DCLIX.] Nicephorus duos addit. post diluvium, inquit, anno secundo Semus filius Noë natus annos centum genuit Arphaxad. Sed Nicephorus non constat sibi, cum supra dixerit Semum anno quingentesimo Noëthi natum esse, et sexcentesimo factum diluvium, quo anno Semus egit centesimum. non ergo genuit anno centesimo Arphaxadum, sed centesimo secundo. qui annus est DCLXI. Enimvero ex Contii tralatione Codex Graecus Nicephori juste habet centum annos. *Μετὰ τὸν κατακλυσμὸν Σὴμ υἱὸς Νῶε γενόμενος ρ' ἐτῶν γεννᾷ τὸν Ἀρφάξαδ.* Eod. modo MS. Athanasii codex ipsum centesimum Semi annum
24 ponit. ut mirer hoc loco Contium addere duos annos. Cum ex Gen. cap. XI. Moyses affirmet quidem a Semo, anno secundo post diluvium genitum Arphaxadum, sed Semum non ait egisse tum CII. sed centesimum tantum, quamquam anno DC. Noë fuisse diluvium narrent sacrae litterae, quo anno jam Semus erat centum annorum, ergo biennio post CII. An Moses neglectis duobus annis rotundum numerum est secutus?

Illud hoc loci alba notandum gemma, Lucam in Christi genealogia recensenda, cum septuaginta septem patres familiae numerat, secutum esse LXX. seniorum scripturam, quando Arphaxadi filium scripsit Cainam, qui nec in Hebraeis postea codicibus, nec vulgatis editionibus Latinis repertus est, quam controversiam cum divinarum literarum interpretes tractant, mirum quantum inter se dissentiant; singulorum fere opinatio-

nes noster Pererius ad 6. cap. Geneseos ponit, et diligenter
exponit, tandemque concludit, ineluctabilem videri difficulta-
tem. Toletus Cardinalis ad Lucam iisdem sententiis enumeratis
et expeditis ita decernit. *Existimarem potius dicendum esse in
Hebraeo deesse illam generationem, quae revera legebatur; et a
septuaginta conversa est in Graecum; non est credibile, septuaginta
non solum numerasse Cainam, sed etiam annos vitae ejus, si non le-
gissent in Hebraeo. Legerunt ergo, et exemplaria illa ita habebant,
nec novum est illos alia atque alia etiam tunc legisse, quae nunc non
habentur vitio scriptorum, quod etiam in vulgato dicendum est; cre-
dere enim debemus Evangelistae id affirmanti, minusque periculum
est dicere, exemplaria Hebraica ea in parte non haberi perfecta,
quam asserere in Evangelio errorem seu mendacium vel minimum re-
periri.* Eandem sententiam amplexus Salmeron in quatuor 25
Evangelistis, qui ex Abulensi et Alberto Magno copiose super-
sa re disputat. Contius hic τοὺς ὑβρίζοντας triumphat, et
nimis acerbe in codices Hebraeos invehitur. Sane ex hoc loco
et Evangelista Luca auctoritas septuaginta patrum mirifice con-
firmatur, quam non immerito utraque Orientis et Occidentis,
Graeca et Latina Ecclesia, et hoc et aliis quibusdam in locis
prae Hebraica, secuta est, ita tamen, ut universa plus semper
tribuerit tribuatque Hebraicae velut fonti, quam Graecae inde
derivatae. Hoc miror, ab non nemine affirmari generationem
illius Cainae, de quo hic quaeritur in Carafiana editione non
legi, cum bis legatur et decimo et undecimo cap. Geneseos.
recitabo ipsa verba Graeca. Decimo cap. οὗτοι υἱοὶ Χὰμ, ἐν
ταῖς φυλαῖς αὐτῶν, κατὰ γλώσσας αὐτῶν, ἐν ταῖς χώραις αὐ-
τῶν, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν αὐτῶν. καὶ τῷ Σὴμ ἐγεννήθη καὶ
αὐτῷ πατρὶ πάντων τῶν υἱῶν Ἔβερ, ἀδελφῷ Ἰάφεθ τοῦ μείζο-
νος. υἱοὶ Σὴμ, Ἐλὰμ, καὶ Ἀσσοὺρ, καὶ Ἀρφαξὰδ, καὶ Λοὺδ,
καὶ Ἀρὰμ, καὶ Καϊνᾶν. καὶ υἱοὶ Ἀρὰμ, Οὺξ, καὶ Οὺλ, καὶ
Γατὲρ, καὶ Μοσόχ. καὶ Ἀρφαξὰδ ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν, καὶ
Καϊνᾶν ἐγέννησε τὸν Σαλά. Σαλὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἔβερ. Et
undecimo. καὶ ἔζησε Σὴμ, μετὰ τὸ γεννῆσαι αὐτὸν τὸν Ἀρφα-
ξὰδ, ἔτη πεντακόσια. καὶ ἐγέννησεν υἱοὺς καὶ θυγατέρας. καὶ
ἀπέθανε. καὶ ἔζησεν Ἀρφαξὰδ ἑκατὸν τριακονταπέντε ἔτη. καὶ
ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν. Non est ergo, quod narrat ille, cum
dicit: *Antiqui et emendati codices septuaginta interpretum (qualis
est, qui Romae super auctoritate et cura Illustriss. Cardinalis Ca-
rafae prodiit) non habent generationem Cainam.* Praeterea quod
ex Epiphanio ex haeresi 55. contra Melchisedecianos adfert,
non videtur firmum, cum idem Epiphanius in Ancyrato diser-
tissime ponat ejus nomen his verbis: Σὴμ ὁ πλεονεκτηθεὶς γεννᾷ
τὸν Ἀρφαξὰδ, ὡς εἴπομεν. Ἀρφαξὰδ γεννᾷ τὸν Κινᾶ (Καϊνᾶ
lege) Κινᾶ τὸν Σάλα, Σάλα τὸν Ἔβερ, καὶ γίνεται ἡ πυργο- 26
ποιΐα. Semus praerogativa donatus gignit Arphaxadum, Ar-

phaxadus Cinam (Sive Cainam) Caina gignit Salam, Sala Heber, sub quo turris molitio coepta. Eodem modo in Panario: *Σὴμ τοίνυν γεννᾷ τὸν Ἀρφάξαδ, Ἀρφάξαδ τὸν Κηνᾶ, Κηνᾶ τὸν Σαλᾶ, Σαλᾶ τὸν Ἔβερ*, etc. Quod autem in 55. haeresi omiserit *Καϊνᾶ*, fecisse videtur ob Samaritas, contra quos ibi disputat ex eorum volumine, qui Hebraicis utebantur exemplaribus, in quibus *Καϊνᾶ* deest. Lege Graecum Eusebii Chronicon, in quo verba ex Samaritarum exemplari ponuntur.

IX. *Qui ergo fuerint, et quas orbis partes divisi habitarint.*] Quae sequitur orbis terrae partitio ex Epiphanio, Eusebio, Josepho, Africano, et aliis est deprompta. Unde et anonymi duo latini seu barbarolatini chronographi suas terrae divisiones descripserunt, quorum alter secundo tomo Antiquae lectionis Henrici Canisii continetur cum hac inscriptione: *Collectio historica chronographica ex Anonymo qui sub Alexandro Severo Imperatore vixit*, *Collectore Gallo quodam Caroli magni temporibus.* Alter in thesauro Eusebiano cum hoc titulo: *Excerpta utilissima ex priore libro Chronologico Eusebii et Africano, et aliis latine conversa ab homine barbaro*, etc. Prorsus gemina sunt, quae hic in nostro Chronographo et illis duobus leges, quantum quidem ad has primorum hominum migrationes et colonias pertinet. Omitto hic qui in Genesin commentarios scripsere. nec exoticos Pausanias, Ptolemaeos, Strabones, Phrynichos, Stephanos, Plinios, Solinos, Melas, et alios recenseo, qui terras suis definiere libris, populos, colonias deduxere, quae disciplina Geometrarum et Geographorum est.

27 X. *De Astronomia.*] Sequitur mythicum saeculum seu fabulosum apud exoticos scriptores, in quo si Latini cum Graecis, et Graeci inter se non conveniant, mirum videri non debet, quia fabulosum. Sacra historia singillatim per familias patrum Hebraeorum continuatur.

XI. *E Semi stirpe.*] E Chami sanguine Chusum natum divinae litterae tradunt, corrigo ergo nostrum Chronicum. Cedrenus hoc loco eadem cum nostro de Saturno, Pico, Fauno, Mercurio, Venere, Belo, Zoroastre, Marte, Perseo et aliis narrat, multoque plura addit: nisi quod in Zoroastre noster auctor sibi non constet quod eundem modo Chami, modo Semi progeniem affirmet. faciunt eorumdem alii Graeci mentionem. Unde porro simulacra, copiose Epiphanius tractat.

XIII. *Thara* LXX. *genuit Abrahamum.*] a M. C. 3334.

* Jacobum Capellum consule.

* Variant mirum in modum Chronographi latini et Graeci in annis ab Adamo usque ad Abrahamum.

D. Hieronymi vulgata ex Hebraeo editio ponit annos 1948. Judaei propter complendum Jubilaeum quadragesimum nonum, et quinquagesimum inchoandum apponunt duos dies. In quo multis modis vehementer Contius fallitur. Primum si 1950.

per 50. dividas, non colliges nisi triginta novem jubilaeos, cum Contius ponat quadraginta novem. Deinde Eusebius non ponit quadraginta novem, ut Contius affirmat, sed duos annos addit ad 1948. ut fiant 1950. qui ex falsa pulatione numerat quadraginta Jubilaeos, cum tantum sint triginta novem.

Praeterea periodus Jubilaei constat septies septenis annis, qui efficiunt 49. non 50. si dividas 1950. per 49. colliges jubilaeos $39\frac{39}{49}$.

Itaque si vera ratione putes annos Jubilaeos, hoc est, per 28
septies septem, sive per quinquaginta annos nunquam prodibit quadragesimus Jubilaeus. Erravit ergo Contius totis decem Jubilaeis. Eusebius uno, si quinquaginta solidos annos Jubilaeo complectitur. si proprie, nihilominus decennio.

Editio Hebraica (inserta tamen ex Mariani Scoti sententia Cainana familia) hoc est, 130. annis, numerat ab Adamo ad Abrahamum annos MMCLXXVIII.

Apud septuaginta, ut hodie leguntur, MMMCCCXIV. Ex Origenis emendatione.

XII. *Unica lux erat intelligens.*] Librarii vitio locus hic penitus est depravatus, quem tamen exprimere voluimus, ut in Cod. MS. hodie legitur. Sed hic juvat Aesculapium adhibere, et affecta scripturae loca ex aliis scriptoribus, Cedreno, inquam, Suida, et maxime ex D. Cyrillo, unde hoc ex Trismegisto testimonium transcriptum est, persanare. Audiamus Cyrillum, sed Latinum, nam Graeci codicis instrumentum defuit. *Una sola erat lux mentalis ante lucem mentalem, et est semper mens mentis fulgida, et nihil aliud erat, quam hujus unitas semper in seipsa existens: semper sua mente, et luce, et spiritu omnia continet,* (et post alia dicit) *Extra illum non Deus, non angelus, non daemon, non substantia aliqua alia. Omnino enim est Dominus et pater, et Deus, et fons, et vita, et veritas, et lux, et mens, et spiritus, et omnia in ipso, et sub ipso sunt.* (Et supra) *Verbum enim ejus procedens perfectum existens et fecundum, et opifex, in faecundam naturam cadens, et faecunda aqua faecundam aquam fecit.* Ex hoc Cyrilli loco facile erit mendosum librarii calamum emaculare. Nam unam vocem illam πρόφωτος separo, et in duas distinguo πρὸ φωτὸς, uti et apud Suidam legitur. Se- 29
quitur: *et est semper* (apud Suidam legitur ἦν pro ἐστὶ) *Et erat mens mentis fulgida*, tollatur ergo (καὶ) interjectum inter νοῦς et νοὸς, uti et hic apud Cyrillum non reperitur, nec apud Suidam. Ergo emendate scribes hoc modo: *Καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινὸς.* Quae sequuntur penitus corrupta sunt, sed retinent vestigia, per quae ad veram scripturam perveniamus. *Καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἡ τούτου ἐν ᾧ τῆς*, lege, *καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν, ἢ τούτου ἑνότης ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὢν. Et nihil aliud erat* (nempe νοῦς) *quam hujus unitas semper in seipso exi-*

ziens. Corrige rursum quod sequitur ἀεὶ τῷ ἑαυτοῦ νοΐ, scribe νοῒ semper sua mente. Illud πάντων γὰρ κύριος legit interpres Cyrilli πάντας omnino. sed aeque commode πάντων retinetur, omnium enim Dominus.

Precatio Trismegisti a Cyrillo, Orpheo, non Trismegisto adscribitur.

Caelum adjuro te DEI magni sapiens opus
Vocem adjuro te patris, quam locutus est primam
Quando mundum universum suis firmavit consiliis.

Haec proloquutum Cyrillus ait Orpheum ad Musaeum, ubi execratus idololatriam, quam prius contra mentem in celebrandis Diis secutus fuerat, meliorem de Deo sensum concepit. Alii haec ead. ut Suidas et Cedrenus cum nostro Trismegisto transcribunt. hos Orphei versus inter ejus opera ab Henrico Stephano edita, non reperio, sed Argonautica, hymnos Deorum, et de lapidibus preciosis tantum. Laudantur et alia ex testamento illius a Clemente Alexandrino et Justino Martyre. Suidas totum hunc locum paulo aliter ponit, ut hic legis.

Ἦν φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ, καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοὸς φωτεινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἡ τούτου ἑνότης. καὶ πνεῦμα
80 *πάντα περιέχειν, ἐκτὸς τούτου, οὐ Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. πάντων γὰρ κύριος, καὶ πατὴρ, καὶ θεὸς καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐν αὐτῷ ἐστιν. ὁ γὰρ λόγος αὐτοῦ παντέλειος ὢν καὶ γόνιμος ὕδατι ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. καὶ ταῦτα εἰρηκὼς ηὔξατο λέγων ὁρκίζω σε οὐρανὲ θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον ὁρκίζω σε φωνὴν πατρὸς ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, ἡνίκα τὸν πάντα κόσμον ἐστηρίξατο. Ὁρκίζω σε κατὰ τοῦ μονογενοῦς λόγου καὶ τοῦ πατρὸς τοῦ περιέχοντος πάντα, ἵλεως ἔσο.* Variat et Cedrenus nonnihil. *Ἦν φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ, καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νοῦ αἴτιον, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν ἢ ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν ἑαυτῷ ὢν, ἀεὶ τῷ ἑαυτῷ νοΐ, καὶ φωτὶ καὶ πνεύματι πάντα περιέχει.* Et mox: *καὶ πάντα ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐν ἑαυτῷ ἐστιν*, etc. Et: *Ὁρκίζω σε οὐρανοῦ μεγάλου ἐργάτα.* etc.

¹ Verbum. Illa porro ex Orpheo: * *Vocem adjuro te patris quam locutus est primum, quando mundum universum suis firmavit consiliis*, D. Cyrillus his verbis exponit: *Vocem autem patris quam locutus est primum, unigenitum ejus verbum dicit, quod semper cum patre exstitit. Non enim erat tempus quando absque sermone proprio intelligeretur existens DEUS et pater: in ipso autem et omnium conditorem esse Deum demonstravit.*

XIV. *De Melchisedece.*] Cedrenus et Glycas Sida rege Aegypti filio natum affirmat, ubi et ejus Etymon adfert. Epiphanius lib. 2. t. 2. per. 67. Melchisedecem ex stirpe Sidonis et Chananaeis oriundum scribit. Samaritae putant hunc esse ipsum Semum, Noëthi filium, alii Eraclam patrem, Asdaroth

sive Asteriam matrem Melchisedecis aiunt. Epiphanius haere-
si 65. Hieracitae Spiritum S. crediderunt, quos refellit Epiph.
Origenes et Didymus Angelum fuisse putarunt, alii filium DEI.
De hoc fuse et multis paginis Pererius c. 14. ad Gen. tom. 3.
p. 718. et seq. Villalpandus t. 3. p. 1. c. 1. p. 52. et seq.
ostendit cum Samaritis Melchisedecem fuisse ipsum Sem filium
Noë, sed Ignatium quoquo modo refutat. Vide et Dionysium
Areopagitam. De Salem vero urbe erudite idem Villalpandus 31
t. 3. p. 1. c. 7. et seq. Melchisedecem caelibem et incorru-
ptum decessisse tradit S. Ignatius et Ignatium secuti.

XV. xxvi. *Primum enim ceperunt Josephum.*] Adverte lector
numeros, qui decem Josephi tentationibus respondent in prin-
cipio versus esse, post enumeratos casus Josephi simul ponen-
dos, non eo ordine, quo in autographo, quod in ipso con-
textu mutare noluimus, positi sunt. neque enim verum est iis
annis accidisse singulos, quibus adscribitur numerus. Sacrae
quippe litterae contra veniunt Gen. 37. ubi Josephus uno eo-
demque die ad necem a fratribus destinatus in cisternam mis-
sus et venditus legitur, cum hic tres anni his tribus malis tri-
buantur. Eadem ratione cap. 39. alia falsa deprehenduntur.
Proinde sic numeri collocandi sunt post illa verba: sequuntur
decem Josephi afflictiones.

Anno Levi xxvi. xxvii. xxviii. xxix. xxx. xxxi. xxxii.

1. Primum enim invidentes ceperunt illum fratres ejus.
2. Deinde accusarunt.
3. Decreverunt illum occidere.
4. Miserunt illum in cisternam.
5. Venditur Ismaëlitis.
6. Ab Ismaëlitis venditus est in Aegypto Putiphari.
7. Dein coepit Domina illius pudicitiae insidiari et nudari coram illo, et sollicitare illum.
8. Cum solum deprendisset, clausis omnibus januis nuda invasit illum, et vim adhibuit.
9. Deserta ab illo Domina, reum peregit apud herum.
10. Datus est in custodiam.

cc. *annus promissionis.*]

xxxix. hoc anno Levi. cxxii. Jacobi, Josephus natus an-
nos xxxi.

XVI. *Assistit Pharaoni.*] Imo hoc accidit anno sequenti. 32
Nam Gen. 41. diserte narratur pincernam Pharaonis post duos
primum annos memorem fuisse Josephi interpretis sui. Sed de
hujusmodi anachronismis in praefatione ad Lectorem monui.

XVII. *Poculi initiationes.*] Usitatas in Perside et Aegypto
jam inde a Pici seu Jovis temporibus, per scypham, pelves,

aquam, et hoc genus alia divinationes exercendi, cum Brutius historicus, tum sacrae litterae in historia S. Josephi docet, *scyphus quem furati estis, ipse est, in quo bibit Dominus meus, et in quo augurari solet.* Scyphorum et pelvium ferme ead. ratio augurandi fuisse videtur ei de qua Plinius lib. 30. Refert de pelvi magica Nicephorus prodigium ingens his verbis: *Minime vero abs re fuerit, si celeberrimae Martyris istius prodigio admirandae Glyceriae et ipsius Martyris miraculum conjunxero. Vir quidam cui Paulino nomen erat, obscuro loco natus, in bonis tamen disciplinis admodum educatus, manifesto in impostorum et maleficorum barathrum demersus esse deprehensus est. Incantatori huic et mago argentea fuit pelvis, in qua detestandum cruorem excipiens, per eum execrandus ipse cum apostatis virtutibus colloquebatur. Vasculum id necessitate flagitante argentariis vendidit. Qui precio numerato lancem eam receperunt, venalemque et ipsi pro foribus cuivis praetereunti emendi liberam facultatem facientes proposuerunt. Accidit autem ut Perinthius antistes Byzantii esset, et pelvim eam, ita ut venundabatur compararet. Itaque cum vasculo empto se in sedem suam recepit, et ob reverentiam unguenti Martyris Glyceriae, sublato priore vase aeneo, argenteum istud reposuit, cultui divinitus manantis unguenti id maxime convenire arbitratus. Atque ille quidem hoc sic*
33 *fecit. Rivus autem unguenti constitit. Martyr enim ipsa piaculum detestata, gratiam et donum id cohibuit. Haudquaquam enim fas esse, tacens enim dicebat, ut mundum immundo contingeretur. Hoc post quam diebus plurimis fieri cognovit episcopus, oppido quam graviter tulit, variasque curas in animo ipse suo, si ipsius culpa Ecclesia commoditate tanta orbari deberet, volutavit. Proinde ad lacrimas et preces conversus, Deo supplicavit, ut rem tam gravem auferret, et facti ejus causam latentem ostenderet. Deus vero rite abominationem eam amoliens, et inscitiam misericordia legitime prosequens, antistiti in somnis lancis piaculum manifestat. Ille statim argenteam phialam subducit, et priorem illam aeream; perinde atque puram et quasi virginem atque immaculatam ministram cultui religioso restituit. Et ecce tibi, derepente unguentum rursus scaturit, et miraculorum latex denuo exundat. Piaculum autem execrandum manifesto in apertum producitur, et non aliter quam in publicis columnis incisum proponitur, urbique gloria sua redditur. Ea res ubi ad Imperatoris aures, per primariae sedis Episcopum* (Joannes is Jejunus erat) *relata est, princeps ab eodem Episcopo ad reos capitali supplicio persequendos excitatus est.* (nam is resipiscentia atque poenitentia crimen corrigere voluit) *judicium igitur maximum cogitur, et maleficorum multitudo ingens producitur. Qui in gravem carcerem conjecti, ad supplicia, debitas persoluturi poenas, traditi sunt. Inter quos Paulinus in palum summa parte hiantem actus, turpiter vitam finiit: quum prius caedis filii sui spectator fuisset. Siquidem et hunc abunde impiae imposturae et ma-*

lefecii portentis imbuerant. Atque hec ita gestum, Joannes quoque apud Cedrenum patriarcha Lecanomantis fuit, ut Cedrenus in Theophilo scriptum reliquit, et Nicetas de Andronico Engastrimythos consuluit, qui ex pelvi vaticinabantur. Legatur Delrius Magic. Disq. lib. 4. c. 2. q. 6. sect. 4. et superiore de cyatho.

De Pico porro et fabuloso saeculo fabularumque origine 34 et Deorum cultu omnes fere chronographi et mythologi.

XVIII. *Quando decima primi mensis inciderit.*] Tria docet hic chronographus ex Matheseos disciplina, primum qua via luna decima primi mensis investiganda sit, deinde decima quarta, postremo ipsa feria, qua primum pascha celebratum est. Fundamenti loco tanquam fixum et confessum ponit, more Graecorum, a conditu mundi usque ad primum pascha fluxisse annos 3838. hanc annorum epocham dividit per enneadecaeteridem, sive novendecim annorum conversionem, quam alumni Mathematicorum cyclum lunae novemdecennalem nuncupant, quod post novendecim annos ad primum redeant, sicut in periodo solis post 28. et indictionis epinemesi post 15. Jubet porro novemdecim duci in 200 quod in tribus millibus et octingentis enneadecaeteris exhauriat millesimum et centesimum numerum epochae. relinquuntur 38. Triginta octo non dividit per dyadem, sed monadem, ut remaneant 19. alioqui totus numerus 38. exhauriretur, et cum illo simul aureus numerus, qui nunquam tollendus est. Si ergo 19. ducantur in monadem, existunt 19. totidemque relinquuntur. Aureus ergo numerus illius anni 3838. est 19. Huic aureo numero 19. respondet, ex chronologi definitione, epacta *, seu trigesima (in Romano tamen antiquo, ponitur epacta 29.) cui si addas 31. dies Martii, colligentur dies 61. abiice ex 61. quoties continetur triginta, remanebit 1. ergo is est 31. Martii. h. e. ultimus Martii, qui mihi designat neomeniam post Vernum aequinoctium. Crescat jam luna per primos novem dies Aprilis cum ultimo Martii, habebis nono Aprilis decimam lunam primi mensis, et quod inde sequitur. 13. Aprilis 14. lunam mensis, 35 qua primum pascha fuit celebratum. eodem enim modo 14. luna sicut 10. quaeritur, nisi quod pro 9. Aprilis ponam 13. Maximus monachus brevissime rem docet. ut novam lunam vel ejus aetatem pernoscas, adde epactae dies 11. a Cal. Martii. summam divide per 29. et ½. (noster chronologus per 30. partitur) Annorum ergo 3838. epacta est * sive 30. Dies a Calendis Martiis usque ad 9. Aprilis 40. summa 70. si 70. dividas per 29½, relinquuntur 11. Cadet ergo ex Maximi sententia in 9. Aprilis luna 11. sed si dividamus 70. per 50. uti

chronologus noster, restant tantum 10. Tredecim autem priores vocat τὰς πρὸ τῶν φωστήρων, dies anteluminaria, sive dies qui post aequinoctium plenilunium praecedunt, sequentes septem προσελήνους antelunares, quod proxime lunam plenam praecedant. Atque haec de neomenia, et luna 10. atque 14. Nunc feriam primi paschae hoc modo quaerit. Epochae annorum additur quadrans, hoc est, anni bissexti, cum quarto quoque anno intercaletur unus dies post 24. Febr. His adduntur dies anni currentis, denique alii quidam numeri summae adduntur vel detrahuntur propter feriarum radicem. Ergo noster auctor feriam primi paschae celebrati hoc modo indagat. Epochae 3838. addit quadrantem ex annis bissextis 959. Ab aequinoctio vero quod fuit 21. Martii, usque ad 13. Aprilis, hoc est 14. lunam, dies fluxere 24. quibus adde tres antelunares praecedentes; collige summam ex omnibus 4824. partire per 7. relinquetur 1. haec est feria prima, sive dies dominicus. Primum ergo pascha ex nostri scriptoris ratiocinatione die Dominico, quae feria prima est, celebratum ostenditur.

36 Ita infra docet S. Joannem Baptistam anno Mundi 5507. Junii 24. die lunae natum esse. Epactae uni addit, dies Aprilis 30. Maii 31. Junii 24. unde colliguntur 86. quae divisa per 7. producunt 12—2. 12. multiplicata per 7. generant 84. remanent duo, quae feriam secundam indicant.

Pari modo probat 25. Martii Deum a Virgine conceptum. Epactae 15. adde 13. et alias 7. et 5. nascentur 40. abjice triginta, remanebunt 10. decima ergo luna incidit in 25. Martii, quo jussus est agnus parari. Ergo 15. fuit neomenia. 25. decima luna. 29. pascha. Eadem ratione disputat de natali die Christi, de Baptismo et in caelum ascensu.

XIX. *Prometheus.*] Eusebius Pamphilus lib. post. chronicorum Prometheum, Epimetheum et Atlantem, Argum, Io, ponit 431. anno regni Assyriorum, sub quintum annum Moysis nati, quamquam idem docet ab aliis aetate Cecropis, a nonnullis LX. aut XC. annis ante Cecropem vixisse, noster multo posterius et rectius, ad Triopam quoque alii referunt.

XX. *Nomenclatura Consulum.*]

Ordinem, varietatem et auctorum diversas opiniones in Romanis fastis multi prodiderunt. Tu praeter antiquos Fastos Capitolinos ac Dionysium Halicarnasa. Victorem, Marcellinum, Cassiodorum, consule Sigonium, Cuspinianum, Panvinium, Contium, Baronium, de Scaligero nihil dico, cum emendationes ejus temporum ab Ecclesia sint proscriptae.

XXI. *Helias Thesbites.*] Hae sanctissimorum vatum vitae reperiuntur in Dorothei Synopsi, et copiosius a Perionio descriptae. Epiphanium, quem noster auctor laudat, desideravi.

Has ego Animadversiones ad finem usque pertexuissem, 37
nisi majorum auctoritas opera mea aliis in negotiis usa esset, uteretarque hodie. Hic est status et conditio Sociorum, ut et inchoare, et inchoata relinquere pro usu et necessitudine rerum cogamur, ostendamusque ex omni genere studiorum, nobis id maxime studendum, ut obsequi studeamus.

Vol. I. p. 133. 12. Non esse debet novi versus initium.

P. 139. 8. Casu factum est ut reliquerim vitiosum *καὶ αὖται*, quod correxi, ubi locus Levitici revertitur, p. 397. 18.

P. 140. 13. *βλ΄*] Scr. *β΄ λ΄* in textu et annotatione.

P. 193. 13. *κανὼν*] Scr. *κανών*,

P. 271. 15. in annot. scr. V. p. 395

P. 322. 1. *Κάσον*] Coniecturae *κατ' Ἴσσον* favet *κράτιστον* in catalogo MS. Alexandriarum apud Berkelium ad Stephani *Βουκεφάλεια* p. 237. b. Quod idem legerat scriptor Exc. Scal.

P. 360. annot. 4. P] Scr. P sola.

P. 371. 3. Scribe *σκηνοπηγίων*.

P. 382. 22. in margine excidit B.

P. 401. 1. in annot. scr. 13. et ponenda post 10.

P. 553. 6. *πρεσβεύων*] Recipiendum ex Malala *πρεσβευτὴν*.

P. 628. et 633. aerarum notas altius posuit typotheta quam oportuit.

P. 655. 11. Recte dictum est in locis Chronici et Eustathii *ὅδε τις*. Aristoteles Categor. 5. *πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν.* 7. *οἷον τόδε τι εἰ οἶδε ἀφωρισμένως ὅτι ἐστὶ διπλάσιον.* et mox *ὡσαύτως δὲ καὶ τόδε τι εἰ οἶδεν ὅτι κάλλιόν ἐστι.*

P. 660. 13. in annot. pro P scribendum R.

P. 680. 10. Adde annot.: *μνημονεῦσαι* PV.

P. 738. Delenda quae ad p. 57. 58. adduntur: quod folium typis repeti fecimus. — Ad p. 267. 10. *Αἰλιανοῦ Πραινέστου* MS. Paris. apud Perizon. Praef. ad Aelian. p. XVII.